[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

၈၁၄

သုတ္တန္တပိဋကေ ဒီဃနိကာယေ

သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂဋ္ဌကထာ

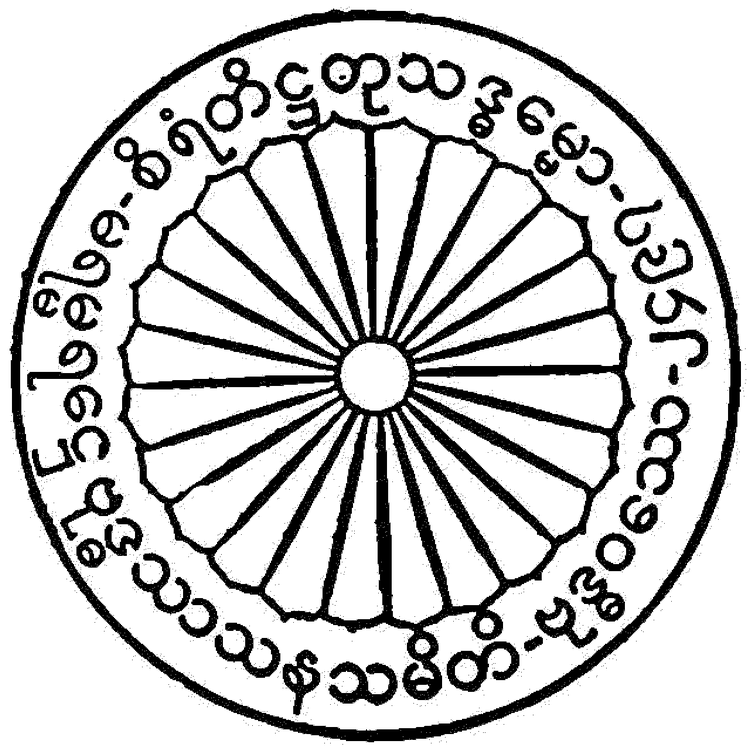

မရမ္မရဋ္ဌေ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိယာ
မုဒ္ဒဏယန္တာလယေ မုဒ္ဒါပိတာ

ဗုဒ္ဓဝဿေ ၂၅၀၀ မရမ္မဝဿေ ၁၃၁၈ ၁၉၅၆

နိဒါနကထာ

သိရိမတာ အမှာကံ ဗုဒ္ဓေန ဘဂဝတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန သကလ-လောကပတ္ထဋမဟာကရုဏာသိနေဟသိနိဒ္ဓဟဒယေန သဗ္ဗတ္ထ အပ္ပဋိဟတ-သဗ္ဗညုတာနာဝရဏာဒိဉ္ဇဏောဘာသသမုဇ္ဇလိတေန သနရာမရလောကဂုရုနာ သဒေဝကဿ လောကဿ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဓမ္မော စ ဝိနယော စ ဒေသိတော ပညတ္တော၊ သော ပရိယတ္တိပဋိပတ္တိပဋိဝေဝေသေန ဝိဘတ္တေသု တီသု သဒ္ဓမ္မေသု ပရိယတ္တိသဒ္ဓမ္မော နာမ၊ တဒေဝ စ သာသနဋ္ဌိတိယာ ပမာဏံ၊ သတိယေဝ ဟိ တသ္မိံ ဗုတရေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ နာသတိ၊ ဝုတ္တဥေတံ **အဂ်ုတ္တရဋ္ဌကထာယံ**—

"သုတ္တန္တေသု အသန္တေသု၊ ပမုဋ္ဌေ ဝိနယမှိ စ။
တမော ဘဝိဿတိ လောကော၊ သူရိယေ အတ္ထဂ်တေ ယထာ။

သုတ္တန္တေ ရက္ခိတေ သန္တေ၊ ပဋိပတ္တိ ဟောတိ ရက္ခိတာ။
ပဋိပတ္တိယံ ဋိတော ဓီရော၊ ယောဂက္ခေမာ နဓံသတီ"တိ။

တေနေဝ စ သဒ္ဓမ္မစိရဋ္ဌိတိကာမာ ထေရဝရာ မဟာကဿပါဒယော ပရိယတ္တိသဒ္ဓမ္မသခ်ါတံ တေပိဋကံ ဗုဒ္ဓဝစနံ သင်္ဂီတိမာရောပေတွာ ဗုဒ္ဓသာသနံ သံရက္ခိံသု၊ တံကာလိကာ စ ရာဇာနော သဒ္ဓမ္မာဘိဝုဒ္ဓိကာမာ တေသံ သင်္ဂီတိ-ကာရာနမနုဗလပ္ပဒါနေန သဟာယတ္တမုပါဂမုံ။

တထာ ဟိ စတူဟာဓိကတိမာသပရိနိဗ္ဗုတေ ဘဂဝတိ မဟာကဿ-ပတ္ထေရပ္ပမုခေဟိ ပဉ္ဇဟိ အရဟန္တသတေဟိ ရာဇဂဟေ **ပဋမာ ဓမ္မသင်္ဂီတိ** ကတာ ရညော မာဂဓဿ အဇာတသတ္တုနော ဝိသေသာနုဂ္ဂဟမာဒါယ။

ဝဿသတပရိနိဗ္ဗုတေ စ ဘဂဝတိ မဟာယသတ္ထေရပ္ပမုခေဟိ သတ္တဟိ အရဟန္တသတေဟိ ဝေသာလိယံ **ဒုတိယာ ဓမ္မသင်္ဂီတိ** ကတာ၊ တဒါ စ ကာလာသောကော မဟိပတိ တေသံ သဟာယတ္တမုပါဂတော။

တထာဂတပရိနိဗ္ဗာနတော ပန ဒ္ဝိန္နံ ဝဿသတာနမုပရိ ပဉ္ဇတ္တိံသတိမေ ဝဿေ မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရပ္ပမုခေဟိ အရဟန္တသဟဿေဟိ ပါဋလိ-ပုတ္တေ **တတိယာ ဓမ္မသင်္ဂီတိ** ကတာ သကလလောကပတ္ထဋယသဿ ဓမ္မာ-သောကဿ ဘူပတိနော နိရတိသယာနုဂ္ဂဟံ လဒ္ဓါန။

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပရိနိဗ္ဗုတိတော ပန စတုန္နံ ဝဿသတာနမုပရိ ပဏ္ဏာသေ ဝဿေ လက်ာဒီပေ ဝဋ္ဋဂါမဏိရာဇိနော ကာလေ မာတုလဇနပဒေ အာလောက-လေဏေ **စတုတ္ထီ ဓမ္မသင်္ဂီတိ** ကတာ ပဉ္ဇဟိ အရဟန္တသတေဟိ မဟာဓမ္မ-ရက္ခိတတ္ထေရပ္ပမုခေဟိ၊ ယာ လောကေ "ပေါတ္ထကာရောပနသင်္ဂီတိ" တိ ပါကဋာ။

ဗုဒ္ဓဝဿေ ပန စတုဿတာဓိကဒ္ဓိသဟဿာနမုပရိ ပန္နရသမသင်္ချံ သမ္ပတ္တေ ဣမသ္မိမ္ပိ မရမ္မရဋ္ဌေ **မင်းတုန်း**နာမဿ မဟာဓမ္မရာဇိနော ကာလေ မန္တလေး ဣတိပါကဋေ ရတနာပုဉ္ဇနဂရေ **ပဉ္ဇမီ ဓမ္မသင်္ဂီတိ** ကတာ စတုဿတာဓိက-ဒ္ဓိသဟဿတ္ထေရေဟိ ဒက္ခိဏာရာမဝါသီတိပိဋကဓရဘဒန္တဇာဂရတ္ထေရပ္ပမုခေဟိ တဿေဝ ရညော အနဝသေသာနုဂ္ဂဟမာဒါယ၊ ယာ လောကေ "သေလက္ခ-ရာရောပနသင်္ဂီတိ"တိ ဝုစ္စတိ။

ဣတ္ထံ သုဒံ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော သာသနံ ဣဒ္ဓဉ္ဇေဝ ဟောတိ ဖီတဉ္ဇ ဝိတ္ထာရိကံ ဗာဟုဇည်ံ ပုထုဘူတံ ယာဝဇ္ဇတနာ။

စိရကာလတော ပနေတံ ဗုဒ္ဓဝစနံ လေခပရမ္ပရာယ စေဝ မုဒ္ဒဏပရမ္ပရာယ စ အနေကက္ခတ္တုံ ပရိဝတ္တိယာဘတံ နသက္ကာ ဒါနိ ဝတ္တုံ "ပဌမဒုတိယ-တတိယာဒိသင်္ဂီတိမာရောပိတာကာရေနေဝ သဗ္ဗသော ပရိသုဒ္ဓ"နှိ၊ အညဒတ္ထု ပနာဓုနိကပေါတ္ထကေသု သံဝိဇ္ဇမာနေဟိ ကေဟိစိ ပမာဒလေခါဒိသဉ္ဇာတ-ခလိတာဓိကပရိဘဋ္ဌပါဌေဟိ မလီနမေဝေတံ၊ တထာ ဟိ နာနာဒေသိယ-ပေါတ္ထကေသု အညမည်ံ သံသန္ဒိယမာနေသု အနေကာ ဝိသဒိသပါဌာ ဒိဿန္တိ။

တတောယေဝ စ ဗုဒ္ဓဝစနဿ သုပရိသုဒ္ဓဘာဝကာမာ မဟာထေရာ သသတ္ထန္တရပိဋကတ္တယကောဝိဒါ ဓမ္မဝိနယံ ဝါစေန္တာယေဝ တေ ခလိတာဓိက-ပရိဘဋ္ဌပါဌေ ဒိသ္ဝာ ဧဝံ သမစိန္တေသုံ ကထေသုံ စ—

"အဒ္ဓယဝါဒိနော သုပရိသုဒ္ဓဝစနဿ တဿ ဘဂဝတော ပါဝစနံ အဒ္ဓယံ သုပရိသုဒ္ဓံ နိမ္မလမေဝဿ၊ ဣမေသု ပန ပါဝစနပေါတ္ထကေသု အညမည်ံ ဝိသဒိသာ စေဝ အပရိသုဒ္ဓါ စ ပါဌာ ဒိဿန္တိ၊ နိဿံသယံ ခေါ အယမေဝ မူလပါဌော၊ ယော နေသံ ယုတ္တိသမ္ပန္နော၊ တဒညော ပန ပမာဒလေခပါဌော-ယေဝ၊ တာဒိသာ စ ဒိဿန္တိ အာဓုနိကပါဝစနပေါတ္ထကေသု ကိသ္မိဉ္ဇိ ကိသ္မိဉ္ဇိ ဌာနေ။

ကာမဉ္ဇေတေဒါနိ နတာဝ ဗဟုတရာ၊ ယာဝ ယထာဘူတံ ပါဋိယာ အတ္ထံ ပဋိသေဓေယျုံ၊ ဧတရဟိ ပန အသောဓိယမာနာ တေ ဂစ္ဆန္တေ ဂစ္ဆန္တေ

ကာလေ ဗဟုတရာ ဗဟုတရာ ဘဝေယျုံ၊ တံကာလိကာ စ ပစ္ဆိမာ ဇနာ တေ သောဓေတုံ အသမတ္ထာ ယထာဓိပ္ပေတံ ပါဋိယာ အတ္ထံ နဿ သမ္မာ ဇာနေယျုံ၊ ဧဝမေတေ သဒ္ဓမ္မဿ သမ္မောသာယ အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တေယျုံ။

ဝုတ္တံ ဟေတံ **အဂ်ုတ္တရနိကာယေ**—

'ဒ္ဒေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သဒ္ဓမ္မဿ သမ္မောသာယ အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တန္တိ၊ ကတမေ ဒ္ဒေ၊ ဒုန္ဒိက္ခိတ္တံ စ ပဒဗျဉ္ဇနံ အတ္ထော စ ဒုန္ဒီတော၊ ဒုန္ဒိက္ခိတ္တဿ ဘိက္ခဝေ ပဒဗျဉ္ဇနဿ အတ္ထောပိ ဒုန္ဒယော ဟောတိ၊ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒ္ဒေ ဓမ္မာ သဒ္ဓမ္မဿ သမ္မောသာယ အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တန္တီ'တိ။

ယံနူန မယံ တေ သောဓေတ္ဝာ နိမ္မလံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗုဒ္ဓဝစနံ သမ္ပတိဋ္ဌာပေယျာမ၊ တဒဿ သဒ္ဓမ္မစိရဋ္ဌိတိယာ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ စ၊ တံ ပန နဿ သုကရံ သမ္ပာဒေတုံ အညတြ ဓမ္မိကရာဇူနမနုဂ္ဂဟေနာ"တိ။

သာ ပနာယံ ကထာ ပတ္ထဋ္ဌာ သာဓုဇနပရမ္ပရာယ၊ သုတာ စ **ဦးနု** နာမဓေယျဂ္ဂမဟာမစ္စပ္ပမုခေဟိ မရမ္မရဋ္ဌိဿရေဟိ၊ သုတ္ဝာန တေ ဧဝံ သမစိန္တေသုံ သမ္မန္တယိံသု စ "နဿ ခေါ ပနေတံ အမှာကံ ပတိရူပံ၊ ယေ မယံ ပုဗ္ဗကေဟိ ဓမ္မိကေဟိ ဓမ္မရာဇူဟိ သမနုဂ္ဂဟိတဿ ဗုဒ္ဓသာသနဿ ပရိဟာနိကာရဏံ ပဿမာနာယေဝ အဇ္ဈုပေက္ခိတ္ဝာ အပ္ပေါဿုက္ကာ ဝိဟရေယျာမ၊ ယံနူန မယံ သာသနောပကာရုပါယေ သမ္ပာဒေတ္ဝာ ဝိသေသတော စ အာဓုနိကပါဝစနပေါတ္ထကေသု ဒိဿမာနေ သံသယဋ္ဌာနီယေ ပမာဒလေခပါဋေ သံသောဓေတုကာမာနံ မဟာထေရာနံ အဇ္ဈာသယံ ပရိပူရေတ္ဝာ ဗုဒ္ဓသာသနံ အနုဂ္ဂဏ္ဍေယျာမာ"တိ၊ အထ တေ သဗ္ဗေပိ သာသနာနုဂ္ဂဟာယ ကတသန္နိဋ္ဌာနာ အဟေသုံ။

အနုဂ္ဂဟိတုကာမေဟိပိ စ တေဟိ နဿ သက္ကာ အာဏာယ ကာတုံ ဝိနာ မဟာဇနစ္ဆန္ဒသဉ္ဇာတောပဒေသေန၊ မဟာဇနပ္ပတိနိဓိဘူတာ ဟိ ဧတရဟိ မရမ္မိကာ ရာဇာနော၊ ဥပဒေသော စ သန္ဆာဂါရသမိတိယံ မဟာဇနပ္ပတိနိဓိဘူတာနံ မတိသဇီဝါနံ ဆန္ဒေနေဝ သမုပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ ဗုဒ္ဓသာသနာနုဂ္ဂဟာယ သန္ဆာဂါရသမိတိယံ ဧကံ ဓမ္မုပဒေသံ ပညာပေတ္ဝာ **ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိ** နာမ မဟာသမိတိ သမုဋ္ဌာပိတာ။ တဿာ ခေါ ပန သမိတိယာ သဘာပတိ ဟောတိ သတိုးသိရီသုဓမ္မောပါဓိဓာရီ **ဆာဦးသွင်**ဝှယော မဟာသေဋ္ဌိ၊ ဥပသဘာပတိ ပန သတိုးသိရီသုဓမ္မောပါဓိဓာရီယေဝ **ဦးသိမ်းမောင်**ဝှယော ပဓာနဥ္ဇဝိနိစ္ဆယမန္ဒိရမှိ မဟာက္ခဒဿာဓိပတိ၊ သဗ္ဗကမ္မဝိဓာယကော ပန

ဟိတဓရော သတိုးမဟာသရေစည်သူပါဓိကော **ဦးချန်ထွန်း**ဝှယော ပဓာနဥ္ဇ-ဝိနိစ္ဆယမန္ဒိရမှိ မဟာကွဒသော၊ ဘဏ္ဍုပ္ပါဒကော ပန ရဋ္ဌိသရာနံ ပတိနိဓိ-ဘူတော **ဦးဝင်း** နာမဓေယျော သာသနဋ္ဌာနိကမဟာမတ္တော။

အထ တေ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိကာ "ယာယေဝ ခေါ ပနတ္ထာယ သမုဋ္ဌာ-ပိတာယံ သမိတိ၊ တဒတ္ထမိဒါနိ ဝိသေသတော ကာဟာမာ"တိ မရမ္မရဋ္ဌေ-ဘိပါကဋ္ဌဂုဏသမုဒယသမုဒိတေ တတ္ထ တတ္ထ ပဓာနနာယကဘူတေ ပရော-ပဏ္ဏာသမဟာထေရေ ဒီဃဒဿိနော နိမန္တိယ ဧဝမာရောစေသုံ "အယံ ဘန္တေ အမှာကံ ဗုဒ္ဓသာသနမဟာသမိတိ ဗုဒ္ဓသာသနာနုဂ္ဂဟတ္ထာယေဝ ရဋ္ဌိသရာနံ ဓမ္မုပဒေသေန သမုဋ္ဌာပိတာ၊ သစေဒါနိ ဘန္တေ ပုဗ္ဗေ ဝိယ ဓမ္မသင်္ဂီတိံ ကတ္ဝာ သာသနံ ပဂ္ဂဏ္ဍိတုံ ယုဇ္ဇေယျ၊ မဟာထေရာ စ တထာ ကာတုမိစ္ဆေယျုံ၊ ဝိဿတ္ထာဝ ဘန္တေ ကရောန္တု၊ မယံ တတ္ထ ကာယဉ္ဉဏပစ္စယဗလေဟိ နိရဝသေသံ ဗျာဝဋ္ဌာ ဘဝိဿာမာ"တိ။

အထ ခေါ တေ မဟာထေရာ "ဓမ္မသင်္ဂီတိံ ကရိဿာမာ"တိ ကတသန္နိဋ္ဌာနာ ဧဝံ ပတိဝေဒေသုံ "ကတ္တဗ္ဗာယေဝေသာ ဓမ္မသင်္ဂီတိ၊ နေသာ နု ကတ္တဗ္ဗာ၊ တသ္မာ မယံ ဒါနိ ပိဋ္ဌကပေါတ္ထကာနိ ပဥ္ဇမသင်္ဂီတိသိလာလေခါယ သမာ-နေတ္ဝာ တာနိယေဝ သရိရံ ကတ္ဝာ ပါဋ္ဌိသံသောဓနပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဓမ္မသင်္ဂီတိံ ကဿာမ၊ ယာယ အာဓုနိကပေါတ္ထကေသု ပရမ္ပရာပရိဝတ္တနဝသေန သဥ္ဇာတာ ပမာဒ-လေခပါဌာ စ နိရာကရီယိဿန္တိ၊ ဝိသောဓိတဥ္ဇ သုပရိသုဒ္ဓံ ပါဝစနမူလံ လဘိတ္ဝာ တံ မုဒ္ဓါပေတ္ဝာ သကလလောကေ နာနာရဋ္ဌေသု နာနာဒေသေသု ဗျာပနဝသေန ဗုဒ္ဓသာသနဿ စိရဋ္ဌိတိ စ သာဓိယိဿတိ၊သဗ္ဗေ စ ထေရဝါဒိကာ ရဋ္ဌာ မရမ္မရဋ္ဌသဟိတာ ဧကတော ဟုတ္ဝာ ဗုဒ္ဓသာသနံ အဘူတပုဗ္ဗပဂ္ဂဟေန ပဂ္ဂဏ္ဍိတုံ လဘိဿန္တိ၊ သာ စ ပုရိမိကာ ပဥ္ဇ သင်္ဂီတိယော ဥပနိဓာယ **ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိ** နာမ ဘဝိဿတိ၊ တဥ္ဇ သဗ္ဗံ ဘဝိဿတိ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ၊ ဗဟူနိ ပနေတ္ထ အာဝဿကကိစ္စာနိ ပဋိကစ္စေဝ သမာဒပေတဗ္ဗာနိ တုမှာကမာယတ္တာနိ၊ တသ္မာ သင်္ဂီတိကာလ-ဝဝတ္ထာနာဒိကိစ္စံ တုမှာကံယေဝ ဘာရော ဟောတူ"တိ။

အထ တေ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိကာ သာသနပါလကာနံ မဟာထေရာနံ ဆန္ဒဥ္ဇ ရုစိဥ္ဇ သမာဒါယ ဩဝါဒဥ္ဇ သိရသာ သမ္ပဋိစ္ဆိတ္ဝာ ထေရာနံ စေဝ အတ္တနော စ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စာနံ ပရိနိဋ္ဌာနသမယံ သလ္လက္ခေတ္ဝာ "အယံ ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပရိနိဗ္ဗာနတော စတုဿတာဓိကာနံ ဒ္ဝိန္နံ ဝဿသဟဿာနမုပရိ

အဌနဝုတိမေ ဝဿေ ဝေသာခပုဏ္ဏမိတော ပဋ္ဌာယ အာရဘိတဗ္ဗာ၊ ဒွေ စ ဝဿာနိ ကတ္တဗ္ဗာ၊ ပဌမံ စ သာသနဝဿသဟဿာနမုပစုဝဿေ ဝေသာခ-ပုဏ္ဏမိယံယေဝ ပရိနိဗ္ဗာပေတဗ္ဗာ”တိ သဂီတိကာလံ ဝဝတ္ထပေသုံ။

တတော ပဋ္ဌာယ စ တေ ပုနပ္ပုနံ သန္နိပတိတ္ဝာ သမ္မန္တယိတ္ဝာ သဂီတိယာ ပုဗ္ဗကိစ္စေသု နိရန္တရံ ဗျာဝဋာ ဟောန္တိ၊ “မဟန္တံ ခေါ ဇိနသာသနံ မဟတိယာယေဝတံ ပူဇာယ ပူဇနိယ”န္တိ မန္တွာ တေဟိ ကာရာပိတာနိ မဟန္တမဟန္တာနိ သာသနမန္ဒိရာနိ၊ တတ္ထ သဂီတိ ကုရုမာနသ ဘိက္ခုသံဃသ သုခသန္နိသဇ္ဇတ္ထံ သန္နိပါတဋ္ဌာနဘူတံ မဟန္တံ သဂီတိမန္ဒိရံ ရန်ကုန် နာမ ရာဇ-ဓာနိယံ **သိရိမင်္ဂလ**ဋ္ဌလေ **ကမ္ဗာဇေး** (လောကသာမ) နာမကဿ စေတိယဿ အာသန္နေ သေလပဗ္ဗတဂုဟာဝေသေန ကာရာပိတံ တိဘူမကံ ပါယသော သိလာဇ္ဇဋ္ဌကာယောမယံ၊ ဧဝံ မဟန္တမ္ပေတံ ကေသံဝစ္ဆရေနေဝ ပရိနိဗ္ဗာပိတံ ဇုဋ္ဌိယာ မညေ နိမ္မိတံ၊ တဒု ဗဟိ ဌတ္ဝာ အပေက္ခတံ သယံဇာတသေလပဗ္ဗတော ဝိယ ဒိဿတိ၊ အန္တော ပဝိသိတ္ဝာ သြလောကယတံ ပန သြလောကိတော-လောကိတဋ္ဌာနတော ဒဿနိယံ ပါသာဒိကံ ရမဏီယံ အတိတ္တိကရမေဝ ဟုတ္ဝာ ဒေဝဝိမာနမိဝ ခါယတိ။ တဿ ပနာဝိဒူရေ အမုတေယျာနံ သဂီတိကာရ-ဘိက္ခုသဟဿာနံ နိဝါသပဋဟောနကာ စတ္တာရော ဇဋ္ဌကမယာ မဟာပါသာဒါ စေဝ ဇဋ္ဌကမယာယေဝ ဘောဇနမဟာသာလာ စ မဟာသိမာပါသာဒါ-ဒယော စ မုဒ္ဓဏယန္တသာလာ စ တထေဝ ကာရာပိတာ။

မဟာထေရာပိ စ “သဂီတိကိစ္စံ နာမ ထေရာဓေယျံ၊ ထေရာနံ သြဝါဒေနေဝ ကတ္တုံ၊ န ဝိနာ တေန၊ တသ္မာ ဘိက္ခုသံဃသ စေဝ ဥပါသကာနဉ္စ သဗ္ဗမ္ပိ သဂီတိပရိဗဒ္ဓမောဝါဒံ ဒါတုံ ဘဝိတဗ္ဗမေတ္ထ သြဝါဒဒါယကသံဃသဘာယဝိ” တိ မရမ္မရဋ္ဌဓဇူပမေ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတော ပါဓိဓေရိနော စ ရဋ္ဌော ဝါဒါစရိယသမ္မတေ စ ရဋ္ဌဝိနယဓရသမ္မတေ စ အညေ စာဘိပါကဋဂရုဘာဝနိယာဒိဂုဏာဂဏ-သမင်္ဂိနော တိ ပရောသတံ နာယကမဟာထေရေ ဥစ္စိနိတ္ဝာ “ဆဋ္ဌသဂီတိ-သြဝါဒါစရိယသံဃနာယကသဘံ” နာမေကံ ပဓာနမဟာသံဃသဘံ ပတိဋ္ဌာ-ပေသုံ၊ တေ စ နာယကမဟာထေရာ သမ္မဒ္ဓဝဓနရတနာကရပါရဂေ ဝိဝိဓ-သတ္ထန္တရဂဟနာသင်္ဂစာရိနေ ထေရာနုထေရေ ပဋ္ဌဝိသတိမတ္တေ သမုစ္စိနိတ္ဝာ “ဆဋ္ဌသဂီတိဓုရန္ဓရသဘာ”တိ စ သမ္မန္နိတ္ဝာ တသ္မာ သဘာယ ဘာရံ နိယျာ-တေသုံ သဗ္ဗာနိ သဂီတိပရိဗဒ္ဓကိစ္စာနိ သံဝိဒဟိတုံ။ တေ စ သဂီတိဓုရန္ဓရ-သဘိကာ ထေရာ သကလမရမ္မရဋ္ဌေ **ညောင်ရမ်းဆရာတော်**တိ အဘိပါကဋံ “အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတော” ပါဓိနာ စေဝ “အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု” ပါဓိနာ စာတိ

ဒ္ဒိဟိ မရမ္မရဋ္ဌိဿရသမပ္ပိတောပါဓိဟိ ဝိရာဇိတံ ဇာတိယာ အာသီတိဝဿိကံ ဥပသမ္ပဒါယ သဋ္ဌိဝဿံ "ဘဒန္တရေဝတံ" နာမ မဟာထေရဝရံ သဘာပတိံ ကတွာ တေပိဋကေ ဗုဒ္ဓဝစနေ စေဝ နာနာသတ္ထေသု စ ကောဝိဒေ ဓမ္မာစရိယ-ကဝိပဒပ္ပတ္တေ ဘိက္ခူ ဥစ္စိနိတွာ အဋ္ဌဒသာဒိဝဂ္ဂဝသေန ပရောသတံ ပါဋ္ဌိ-ဝိသောဓကဝဂ္ဂေ စေဝ သမ္မဟုလေ စ ပဋိဝိသောဓကဝဂ္ဂေ ဗန္ဓာပေတွာ ဝိသောဓနပ္ပဋိဝိသောဓနေဟိ ဗုဒ္ဓဝစနံ သုပရိသုဒ္ဓတ္တံ ပဋိပါပေတွာ ဓမ္မသင်္ဂီတိ-မကံသု ယထာ တံ ပေါရာဏကသင်္ဂီတိကာရာ။

ဧဝံ သင်္ဂီတိမာရောပိတဿ တေပိဋကဿ ဗုဒ္ဓဝစနဿ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ-ဘူတာ အဋ္ဌကထာယော စ သံဝိဇ္ဇန္တိ မနောရမာယ တန္တိနယာနုစ္ဆဝိကာယ ဘာသာယ အာစရိယဗုဒ္ဓဃောသာဒီဟိ ထေရဝရေဟိ ကတာ။

တာသမ္ပိ အဋ္ဌကထာနံ သဒေသီယမူလေဟိ စေဝ ဝိဒေသီယမူလေဟိ စ သံသန္ဒိတွာ တေပိဋကဿ ဝိယ ဗုဒ္ဓဝစနဿ ဝိသောဓနပဋိဝိသောဓနဝသေန မဟာထေရာ ပါဝစနဒဿိနော သံဝဏ္ဏနာကောဝိဒါ ပါဌသောဓနမကံသု။

ဣစ္စေဝမဋ္ဌကထာယော စ ပမာဒခလိတာဓိက ပရိဘဋ္ဌပါဌာနံ နိရာကရဏ-ဝသေန ဝိသောဓိတာ စေဝ ပဋိဝိသောဓိတာ စ ဟုတွာ ဗုဒ္ဓသာသနမုဒ္ဒဏ-ယန္တာလယေ သမပ္ပိတာ သုဋ္ဌု မုဒ္ဒါပဏာယ။

မုဒ္ဒါပဏကာလေ စ ပိဋကတ္တယမုဒ္ဒါပဏေ ဝိယ မဟာထေရဝရာ မူလသော-ဓေယျပတ္တပါဌကေဟိ ဂဟဋ္ဌပဏ္ဍိတေဟိ စေဝ ဓမ္မာစရိယ ဘိက္ခုပဏ္ဍိတေဟိ စ အနေကဝါရံ ပရိသောဓိတံ ဩသာနသောဓေယျပတ္တံ ပဋိဝိသောဓိတမူလ-ပေါတ္ထကေန စေဝ အညေဟိ သဒေသ ဒေသန္တရိက အဋ္ဌကထာပေါတ္ထကေဟိ စ ဝိဝိဓျောကရဏာဒိသတ္ထေဟိ စ ပုနပ္ပုနံ သံသန္ဒေတွာ သုဝိသဒ ပရိဗျတ္တ-ကဏ္ဍဝါရ ဝါကျစ္ဆေဒ သင်္ကေတတဉ္ဇ သမ္ပာပေတွာ မဟတာ ပရိဿမေန ဩသာနသောဓနမကံသု။

ဧဝမေတာ အဋ္ဌကထာယော ထေရဝါဒီနေကာယိက ဝိဗုဓပ္ပမုခါနံ သတ္ထာ-ဂမရတနာလယ သာရဂါဟီနံ ဝေယျာကရဏကေသရီနံ အစ္စန္တနိမ္မလဉာဏ-ဝါရိနာ ပရိဓောဝိတာ၊ တာ ဝိဗုဓပ္ပဝရေကဂေါစရာ ဝိမုတ္တိရသဿာဒဒါယိ-နိယော ပိဋကတ္တယဿတ္ထံ ပရိဗျတ္တံ ပကာသေန္တိယော စိရံ ဝိလသန္တိယော လောကတ္ထသိဒ္ဓိံ သာဓယန္တူတိ။

တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

၁။ မူလကံ ပရိယတ္တီဝ၊ သာသနဿ မဟေသိနော။
ပရိယတ္တိပ္ပမာဏာ ဟိ၊ စိရံ သဒ္ဓမ္မသဏ္ဌိတိ။

၂။ တသ္မာ တံ ရက္ခိတုံ ထေရာ၊ ဓမ္မသင်္ဂါဟကာ ပုရာ။
ရာဇာနော ဥပနိဿာယ၊ အကံသု ဓမ္မသင်္ဂဟေ။

၃။ **ပဌမံ** ဓမ္မသင်္ဂီတိံ၊ **အဇာတသတ္တု**ရာဇိနော။
အနုဂ္ဂဟေန ကတ္ဘာန၊ ပါလယုံ ဇိနသာသနံ။

၄။ **ဒုတိယံ** တု တထာ ကတ္ဘာ၊ **ကာလာသောကဿ** ရာဇိနော။
ကာလေ တမုပနိဿာယ၊ ပါလယုံ ဇိနသာသနံ။

၅။ **တတိယံ**ပိစ ကတ္ဘာန၊ **ဓမ္မာသောကဿ** ရာဇိနော။
အနုဂ္ဂဟေန ဗုဒ္ဓဿ၊ သာသနံ အဘိပါလယုံ။

၆။ **စတုတ္ထိံ** ပန လက်ာယံ၊ **ဝဋ္ဋဂါမဏိ**ရာဇိနော။
ကာလမှိ ပေါတ္ထကာရုဋ္ဌံ၊ ကတ္ဘာန ပါလယုံ တထာ။

၇။ ဣမသ္မိံ မရမ္မရဋ္ဌေပိ၊ **မင်းတုန်း**နာမ နရာဓိပံ။
ရဇ္ဇံ သမနုသာသန္တံ၊ ရတနတ္တယမာမကံ။

၈။ သန္ဓိဿာယ မဟာထေရာ၊ ထိရသီလာ ဂုဏာကရာ။
ပဉ္ဇမိံ ဓမ္မသင်္ဂီတိံ၊ ကရောန္တာ သာသနဋ္ဌိတိံ။

၉။ ပတ္ထယန္တာ လိခါပေတ္ဘာ၊ သိလာပဋ္ဌေသု ပေဋကံ။
ဝါယာမေန မဟန္တေန၊ ပါလယုံ ဇိနသာသနံ။

၁၀။ ဣတ္ထံ ပုရာ မဟာထေရာ၊ ရာဇာနော စာပိ ဓမ္မိကာ။
သာသနံ ပရိပါလေသုံ၊ ဇီဝိတံ ဝိယ အတ္တနော။

၁၁။ တထာပိ ခလိတာဒါနိ၊ ဒိဿန္တိ ပိဋကတ္တယေ။
ပရမ္ပရာယ လေခါယ၊ သဉ္ဇာတာ မုဒ္ဒဏေန စ။

၁၂။ ဒိသ္ဘာန တေ မဟာထေရာ၊ ဝါစေန္တာဝ တိပေဋကံ။
ဝုစ္စမာနနယေနေဝံ၊ စိန္တေသုံ မန္တယိံသု စ။

၁၃။ "ကတ္ဘာန သာဓုကံ ဂန္ထ- သုဒ္ဓိကံ သာသနာယုကံ။
ယံနူန ဓမ္မသင်္ဂီတိံ၊ ကရေယျာမ မယံ" ဣတိ။

၁၄။ ဧတမတ္ထံ သုဏိတ္ဝာန၊ **ဦးနု** နာမ မဟာသယော။
မရမ္မဝိသယေ **အဂ္ဂ- မဟာမစ္စ**ဓုရန္ဓရော။

၁၅။ "သာသနာယတ္တကိစ္စာနိ၊ သမ္ပာဒေန္တာ ဝိသေသတော။
သင်္ဂီတိယဥ္စ ထေရာနံ၊ သမ္ပူရေန္တာ မနောရထံ။

၁၆။ ယထာ ရက္ခိံသု ပေါရာဏာ၊ သုရာဇာနော တထာ မယံ။
သံရက္ခေယျာမ သမ္ဗုဒ္ဓ- သာသနံ" ဣတိ စိန္တိယ။

၁၇။ မဟာမစ္စေဟိ အညေဟိ၊ သင်္ဂမေဟိ စ မန္တိယ။
သုပ္ပတိဋ္ဌာပယိတ္ဝာန၊ **ဗုဒ္ဓသာသန**သင်္ဂမံ။

၁၈။ မဟာထေရာနမာဒါယ၊ ဆန္ဒံ ဣဓ နိဝါသိနံ။
အညေသု သီဟဋ္ဌာဒီသု၊ ဝိဒေသေသု စ ဝါသိနံ။

၁၉။ ကာရေတ္ဝာ ဓမ္မသင်္ဂီတိံ၊ သောဓေတ္ဝာ သတ္ထုသာသနံ။
သဒ္ဓမ္မာနုဂ္ဂဟတ္ထာယ၊ ကရံ ဒဋ္ဌပရက္ကမံ။

၂၀။ **သိရီမင်္ဂလ**ဝိချာတေ၊ ထလသ္မိံ ပဝရေ သုဘေ။
စေတိယဿာဝိဒူရမှိ၊ **ကမ္ဘာအေး** ဣတိသညိနော။

၂၁။ ဂုဟာဝေသေန ကာရေတ္ဝာ၊ မဟာသင်္ဂီတိမန္ဒိရံ။
အာဝါသာဒိဥ္စ ဘိက္ခူနံ၊ ကာရေသိ မုဒ္ဒဏာလယံ။

၂၂။ ဂန္ထသံသောဓနံ ဓမ္မ- သင်္ဂီတိယာ တု ပဏ္ဍိတာ။
မဟာထေရဝရာကံသု၊ သတိမန္တာ ပုနပ္ပုနံ။

၂၃။ မုဒ္ဒါပေန္တေ စ ပဿိတ္ဝာ၊ မဟာထေရေဟိ ပဥ္စဟိ။
သောဓေယျပတ္တမောသာနံ၊ နိမ္မလတ္တံ သုပါပိတံ။

၂၄။ ကတ္ဝာ သုဝိသဒံ ဗုဒ္ဓ၊ ဘာသိတံ ပိဋ္ဌကတ္တယံ။
ယထာ မုဒ္ဒါပိတံ အာသိ၊ သာသနတ္ထံ မဟေသိနော။

၂၅။ တထာ အဋ္ဌကထာယော စ၊ သံသောဓေတ္ဝာ ပုနပ္ပုနံ။
သုဋ္ဌု မုဒ္ဒါပိတာ ဟောတိ၊ သဗ္ဗလောကတ္ထသိဒ္ဓိယာတိ။

၂၅၀၀ - ဗုဒ္ဓဝဿ

သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂကထာ

မာတိကာ			ဝိဇ္ဇက်
ဂန္ထာရမ္ဘကထာ	....	....	၁
နိဒါနကထာ			
ပဌမမဟာသင်္ဂီတိကထာ	....	....	၃
၁-ဗြဟ္မဇာလသုတ္တ			
ပရိဗ္ဗာဇကကထာဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၇
စူဠသီလဝဏ္ဏနာ	....	....	၅၅
မဇ္ဈိမသီလဝဏ္ဏနာ	....	....	၇၉
မဟာသီလဝဏ္ဏနာ	...	....	၈၇
ပုဗ္ဗန္တကပ္ပကသဿတဝါဒဝဏ္ဏနာ	....	....	၉၂
ကေစ္စသဿတဝါဒဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၀၁
အန္တာနန္တဝါဒဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၀၅
အမရာဝိက္ခေပဝါဒဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၀၆
အဓိစ္စသမုပ္ပန္နဝါဒဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၀၈
အပရန္တကပ္ပကဝါဒဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၀၉
သညီဝါဒဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၀၉
အသညီဝါဒဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၁၀
ဥစ္ဆေဒဝါဒဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၁၀
ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၁၁
ပရိတသိတဝိပ္ပန္ဒိတဝါရဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၁၃
ဖဿပစ္စယဝါရဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၁၄
ဒိဋ္ဌိဂတိကာဓိဋ္ဌာနဝဋ္ဋကထာဝဏ္ဏနာ	....	...	၁၁၄
ဝိဝဋ္ဋကထာဒိဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၁၆

မာတိကာ ဝိဋ္ဌက်

၂-သာမညဖလသုတ္တ

ရာဇာမစ္စကထာဝဏ္ဏနာ ၁၂၂
ကောမာရဘစ္စဇီဝကကထာဝဏ္ဏနာ ၁၃၂
သာမညဖလပုစ္ဆာဝဏ္ဏနာ ၁၃၈
ပုရဏကဿပဝါဒဝဏ္ဏနာ ၁၄၄
မက္ခလိဂေါသာလဝါဒဝဏ္ဏနာ ၁၄၆
အဇိတကေသကမ္ဗလဝါဒဝဏ္ဏနာ ၁၄၉
ပကုဓကစ္စာယနဝါဒဝဏ္ဏနာ ၁၅၁
နိဂဏ္ဌနာဋပုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ ၁၅၁
သဉ္စယဗေလဋ္ဌပုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ ၁၅၁
ပဌမသန္နိဋ္ဌိကသာမညဖလဝဏ္ဏနာ ၁၅၂
ပဏီတတရသာမညဖလဝဏ္ဏနာ ၁၅၄
စူဠသီလဝဏ္ဏနာ ၁၆၄
ဒုန္နိယသံဝရကထာ ၁၆၅
သတိသမ္ပဇညကထာ ၁၆၅
သန္တောသကထာ ၁၈၂
နိဝရဏပ္ပဟာနကထာ ၁၈၇
ပဌမဈာနကထာ ၁၉၄
ဒုတိယဈာနကထာ ၁၉၅
တတိယဈာနကထာ ၁၉၆
စတုတ္ထဈာနကထာ ၁၉၆
ဝိပဿနာဉာဏကထာ (၁) ၁၉၆
မနောမယိဒ္ဓိဉာဏကထာ (၂) ၁၉၈
ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏာဒိကထာ (၃-၇) ၁၉၉
အာသဝက္ခယဉာဏကထာ (၈) ၂၀၀
အဇာတသတ္တုဥပါသကတ္တပဋိဇဝေဒနာကထာ ၂၀၃
သရဏဂမနကထာ ၂၀၅

မာတိကာ ဗိဋ္ဌက်

၃-အမ္ဗဋ္ဌသုတ္တ

အဋ္ဌါနဂမနဝဏ္ဏနာ ၂၁၃
ပေါက္ခရသာတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ ၂၁၇
အမ္ဗဋ္ဌမာဏဝကထာ ၂၂၀
ပဌမဇ္ဈာဝါဒဝဏ္ဏနာ ၂၂၆
ဒုတိယဇ္ဈာဝါဒဝဏ္ဏနာ ၂၂၈
တတိယဇ္ဈာဝါဒဝဏ္ဏနာ ၂၂၉
ဒါသိပုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ ၂၂၉
အမ္ဗဋ္ဌဝံသကထာ ၂၃၇
ခတ္တိယသေဋ္ဌဘာဝဝဏ္ဏနာ ၂၃၈
ဝိဇ္ဇာစရဏကထာဝဏ္ဏနာ ၂၃၉
စတုအပါယမုခကထာဝဏ္ဏနာ ၂၄၀
ပုဗ္ဗကဇာတိဘာဝါနုယောဂဝဏ္ဏနာ ၂၄၃
ဒွေလက္ခဏဒဿနဝဏ္ဏနာ ၂၄၅
ပေါက္ခရသာတိဗုဒ္ဓုပသင်္ကမနဝဏ္ဏနာ ၂၄၇
ပေါက္ခရသာတိဥပါသကတ္တပဋိဝေဒနာဝဏ္ဏနာ ၂၄၈

၄-သောဏဒဏ္ဍသုတ္တ

သောဏဒဏ္ဍဂုဏကထာ ၂၅၀
ဗုဒ္ဓဂုဏကထာ ၂၅၂
သောဏဒဏ္ဍပရိဝိတက္ကဝဏ္ဏနာ ၂၅၇
ဗြာဟ္မဏပညတ္တိဝဏ္ဏနာ ၂၅၈
သီလပညာကထာဝဏ္ဏနာ ၂၅၉
သောဏဒဏ္ဍဥပါသကတ္တပဋိဝေဒနာကထာ ၂၆၁

၅-ကူဋဒန္တသုတ္တ

စတုပရိက္ခာရဝဏ္ဏနာ ၂၆၅
အင်္ဂပရိက္ခာရဝဏ္ဏနာ ၂၆၆

မာတိကာ			စာမျက်နှာ
စတုပရိက္ခာရာဒိဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၆၇
နိစ္ဆဒါနအနုကုလယညဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၇၀
ကူဋဒန္တဉပါသကတ္ထပဋိဝေဒနာဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၇၅

၆-မဟာလိသုတ္ထ

ဗြာဟ္မဏဒူတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၇၆
သြဠဒ္ဓလိန္ဆဝိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၇၆
စတုအရိယဖလဝဏ္ဏနာ	...	....	၂၇၉
အရိယအင္ဂိကမဂ္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၈၀
ဒွေ ပဗ္ဗဇိတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၈၂

၇-ဇာလိယသုတ္ထ

ဒွေ ပဗ္ဗဇိတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၈၃

၈-မဟာသီဟနာဒသုတ္ထ

အစေလကဿပဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၈၇
သမဏယုဇ္ဇာပနကထာဝဏ္ဏနာ	....	...	၂၉၀
အရိယအင္ဂိကမဂ္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၉၁
တပေါပဏ္ဍမကထာဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၉၁
တပေါပဏ္ဍမနိရတ္ထကတာဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၉၄
သီလသမာဓိပညာသမ္ပဒါဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၉၅
သီဟနာဒကထာဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၉၅
တိတ္ထိယပရိဝါသကထာဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၉၇

၉-ပေါဋ္ဌပါဒသုတ္ထ

ပေါဋ္ဌပါဒပရိဗ္ဗာဇကဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၀၀
အဘိသညာနိရောဓကထာဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၀၃
အဟေတုကသညျပဋိဒနိရောဓကထာဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၀၅
သညာအတ္တကထာဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၀၉

မာတိကာ ဖိုင်နှက်

စိတ္တဟတ္ထိသာရိပုတ္တပေါဋ္ဌပါဒဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ ၃၁၂
ကေံသိကဓမ္မဝဏ္ဏနာ ၃၁၃
တယောအတ္တပဋိလာဘဝဏ္ဏနာ ၃၁၃

၁၀-သုဘသုတ္တ

သုဘမာဏဝကဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ ၃၁၇
သီလက္ခန္ဓဝဏ္ဏနာ ၃၁၉
သမာဓိက္ခန္ဓဝဏ္ဏနာ ၃၂၀

၁၁-ကေဝဋ္ဋသုတ္တ

ကေဝဋ္ဋဂဟပတိပုတ္တဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ ၃၂၁
ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယဝဏ္ဏနာ ၃၂၁
အာဒေသနာပါဋိဟာရိယဝဏ္ဏနာ ၃၂၂
အနုသာသနီပါဋိဟာရိယဝဏ္ဏနာ ၃၂၂
ဘူတနိရောဓေသကဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ ၃၂၃

၁၂-လောဟိစ္စသုတ္တ

လောဟိစ္စဗြာဟ္မဏဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ ၃၂၇
လောဟိစ္စဗြာဟ္မဏာနုယောဂဝဏ္ဏနာ ၃၂၈
တယော စောဒနာရဟသတ္ထုဝဏ္ဏနာ ၃၂၉
နစောဒနာရဟသတ္ထုဝဏ္ဏနာ ၃၃၀

၁၃-တေဝိဇ္ဇသုတ္တ

အစိရဝတီနဒီဥပမာကထာ ၃၃၄

သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂဋ္ဌကထာယ မာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒီဃနိကာယ

သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂကထာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဂန္ထာရမ္ဘကထာ

ကရဏာသီတလဟဒယံ၊ ပညာပဇ္ဇောတဝိဟတမောဟတမံ။
သနရာမရလောကဂရုံ၊ ဝန္ဒေ **သုဂတံ** ဂတိဝိမုတ္တိံ။

ဗုဒ္ဓေါ ဗုဒ္ဓဘာဝံ၊ ဘာဝေတ္ဝာ စေဝ သစ္ဆိကတ္ဝာ စ။
ယံ ဥပဂတော ဂတမလံ၊ ဝန္ဒေ တမနုတ္တရံ **ဓမ္မံ**။

သုဂတဿ ဩရသာနံ၊ ပုတ္တာနံ မာရသေနမထနာနံ။
အင်္ဂန္ဓမ္မိ သမ္ဗုဟံ၊ သိရသာ ဝန္ဒေ **အရိယသံဃံ**။

ဣတိ မေ ပသန္နမတိနော၊ ရတနတ္တယဝန္ဒနာမယံ ပုညံ။
ယံ သုဝိဟတန္တရာယော၊ ဟုတ္ဝာ တဿာနုဘာဝေန။

ဒီဃဿ ဒီဃသုတ္တ,ဿာတဿ နိပုဏဿ **အာဂမဝရဿ**။
ဗုဒ္ဓါနုဗုဒ္ဓသံဝ,ဏ္ဏိတဿ သဒ္ဓါဝဟဂုဏဿ။

အတ္ထပ္ပကာသနတ္ထံ၊ **အဋ္ဌကထာ** အာဒိတော ဝသိသတေဟိ[1]။
ပဥ္စဟိ ယာ သင်္ဂီတာ၊ အနုသင်္ဂီတာ စ ပစ္ဆာပိ။

သိဟဠဒီပံ ပန အာ,ဘတာထ ဝသိနာ မဟာမဟိန္ဒေန။
ဌပိတာ သိဟဠဘာသာယ၊ ဒီပဝါသိနမတ္ထာယ။

၁-ဝသိသတေဟိ (သီ၊သျာ)

အပနေတ္ထာန တတောဟံ၊ သီဟဠဘာသံ မနောရမံ ဘာသံ။
တန္တိနယာနုဋ္ဆရိကံ၊ အာရောပေန္တော ဝိဂတဒေါသံ။

သမယံ အဝိလောမေန္တော၊ ထေရာနံ ထေရဝံသဒီပါနံ [1]။
သုနိပုဏာဝိနိဋ္ဆယာနံ၊ မဟာဝိဟာရေ နိဝါသိနံ။

ဟိတ္ထာ ပုနပ္ပုနာဂတာ၊ မတ္ထံ အတ္ထံ ပကာသယိဿာမိ။
သုဇနဿ စ တုဋ္ဌတ္ထံ၊ စိရဋ္ဌိတတ္ထဉ္စ ဓမ္မဿ။

သီလကထာ ဓုတဓမ္မာ၊ ကမ္မဋ္ဌာနာနိ စေဝ သဗ္ဗာနိ။
စရိယာဝိဓာနသဟိတော၊ ဈာနသမာပတ္တိဝိတ္ထာရော။

သဗ္ဗာ စ အဘိညာယော၊ ပညာသက်လနနိဋ္ဆယော [2] စေဝ။
ခန္ဓာဓာတာယတနိ, န္ဒြိယာနိ အရိယာနိ စေဝ စတ္တာရိ။

သစ္စာနိ ပစ္စယာကာ,ရဒေသနာ သုပရိသုဒ္ဓနိပုဏာနယာ။
အဝိမုတ္တာတန္တိမဂ္ဂါ၊ ဝိပဿနာဘာဝနာ စေဝ။

ဣတိ ပန သဗ္ဗံ ယသ္မာ၊ **ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ** မယာ သုပရိသုဒ္ဓံ။
ဝုတ္တံ တသ္မာ ဘိယ္ယော၊ နာ တံ ဣဓ ဝိစာရယိဿာမိ။

“မဇ္ဈေ **ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ**၊ သေ စတုန္နမ္ပိ အာဂမာနဉ္စိ။
ဌတ္ဝာ ပကာသယိဿတိ၊ တတ္ထ ယထာဘာသိတမတ္ထံ”။

ဣစ္ဆေဝ ကတော တသ္မာ၊ တမ္ပိ ဂဟေတ္ဝာန သဒ္ဓိမေတာယ။
အဋ္ဌကထာယ ဝိဇာနထ၊ ဒီဃာဂမနိဿိတံ အတ္ထန္တိ။

နိဒါနကထာ

တတ္ထ **ဒီဃာဂမော** နာမ သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂေါ မဟာဝဂ္ဂေါ ပါထိကဝဂ္ဂေါတိ [2] ဝဂ္ဂတော တိဝဂ္ဂေါ ဟောတိ၊ သုတ္တတော စတုတ္တိံသသုတ္တာသင်္ဂဟော။ တဿ ဝဂ္ဂေသု **သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂေါ** အာဒိ၊ သုတ္တေသု **ဗြဟ္မဇာလံ**။ ဗြဟ္မဇာလသ္မာပိ

၁-ထေရဝံသပ္ပဒီပါနံ (သျာ)၊ ထေရဝံသပဒီပါနံ (က)
၂-ပညာသခ်ံလနနိဋ္ဆယော (သီ)၊ ပညာသကာလဝိနိဋ္ဆယော (သျာ)၊ ပညာသင်္ဂဟဝိနိဋ္ဆယော (က)
၃-ပါဋိကဝဂ္ဂေါတိ (သီ)၊ ပါတိယဝဂ္ဂေါတိ (သျာ)

"ဧဝံ မေ သုတ"န္တိအာဒိကံ အာယသ္မတာ အာနန္ဒေန ပဌမမဟာသင်္ဂီတိ-ကာလေ ဝုတ္တံ နိဒါနမာဒိ။

ပဌမမဟာသင်္ဂီတိကထာ

ပဌမမဟာသင်္ဂီတိ နာမ စေသာ ကိဉ္ဇာပိ ဝိနယပိဋကေ တန္တိမာရူဠှာ၊ နိဒါန-ကောသလ္လတ္ထံ ပန ဣဓာပိ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနဉ္ဍိ အာဒိ ကတ္ဝာ ယာဝ သုဘဒ္ဒပရိဗ္ဗာဇကဝိနယနာ ကတဗုဒ္ဓကိစ္စေ ကုသိနာရာယံ ဥပဝတ္တနေ မလ္လာနံ သာလဝနေ ယမကသာလာနမန္တရေ ဝိသာခပုဏ္ဏမဒိဝသေ[1] ပစ္စူသသမယေ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဘဂဝတိ လောကနာထေ ဘဂဝတော ဓာတုဘာဇနဒိဝသေ သန္ဓိပတိတာနံ သတ္တန္ဓံ ဘိက္ခုသတသဟဿာနံ သံဃတ္ထေရော အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ သတ္တာဟပရိနိဗ္ဗုတေ ဘဂဝတိ သုဘဒ္ဒေန ဝုဒုပဗ္ဗဇိတေန "အလံ အာဝုသော[1] မာ သောစိတ္ထ၊ မာ ပရိဒေဝိတ္ထ၊ သုမုတ္တာ မယံ တေန မဟာသမဏေန၊ ဥပဒ္ဒုတာ စ ဟောမ[2] 'ဣဒံ ဝေါ ကပ္ပတိ၊ ဣဒံ ဝေါ န ကပ္ပတီ'တိ၊ ဣဒါနိ ပန မယံ ယံ ဣစ္ဆိဿာမ၊ တံ ကရိဿာမ၊ ယံ န ဣစ္ဆိဿာမ၊ န တံ ကရိဿာမာ"တိ ဝုတ္တဝစနမနုဿရန္တော, ဤဒိသဿ စ သံဃသန္ဓိပါတဿ ပုနံ ဒုလ္လဘဘာဝံ မညမာနော "ဌာနံ ခေါ ပနေတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ပါပဘိက္ခူ 'အတီတသတ္ထုကံ ပါဝစန'န္တိ မညမာနာ ပက္ခံ လဘိတ္ဝာ နစိရဿေဝ သဒ္ဓမ္မံ အန္တရဓာပေယျုံ။ ယာဝ စ ဓမ္မဝိနယော တိဋ္ဌတိ၊ တာဝ အနတီတသတ္ထုကမေဝ ပါဝစနံ ဟောတိ။ ဝုတ္တဥေတံ ဘဂဝတာ—

> 'ယော ဝေါ အာနန္ဒ မယာ ဓမ္မော စ ဝိနယော စ ဒေသိတော ပညတ္တော၊ သော ဝေါ မမစ္စယေန သတ္ထာ'တိ[4]။

ယန္ဒူနာဟံ ဓမ္မဉ္ဇ ဝိနယဉ္ဇ သင်္ဂါယေယျံ ယထယိဒံ သာသနံ အဒ္ဓနိယံ အဿ စိရဋ္ဌိတိကံ။

ယဉ္ဇာဟံ ဘဂဝတာ—

> 'ဓာရေဿသိ ပန မေ တွံ ကဿပ သာဏာနိ ပံသုကူလာနိ နိဗ္ဗသနာနီ'တိ ဝတ္ဝာ စီဝရေ သာဓာရဏပရိဘောဂေန။
>
> 'အဟံ ဘိက္ခဝေ ယာဝဒေ[5] အာကခ်ါမိ ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခံ

၁-ဝိသာခပုဏ္ဏမီဒိဝသေ (သျာ)　၂-ဝိ ၄-၄၈၀၊ ဒီ ၂-၁၃၄-ပိဋ္ဌေ။　၃-မယံ ဟောမ (ဝိ ၄-၄၈၀-ပိဋ္ဌေ)
၄-(ဒီ ၂-၁၂၆-ပိဋ္ဌေ)　　၅-ယာဝဒေဝ (သီ၊ သျာ) သံ ၁-၄၁၂-ပိဋ္ဌေ။

ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရာမိ၊ ကဿပေါပိ ဘိက္ခဝေ ယာဝဒေ အာကခ်တိ ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခံ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတီ'တိ။

ဧဝမာဒိနာ နယေန နဝါနုပုဗ္ဗဝိဟာရဆဋ္ဌဘိညာပ္ပဘေဒေ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မေ အတ္တနာ သမသမဋ္ဌပနေန စ အနုဂ္ဂဟိတော၊ တထာ အာကာသေ ပါဏိံ စာလေဘွာ အလဂ္ဂစိတ္တတာယ စေဝ စန္ဒောပမပဋိပဒါယ စ ပသံသိတော၊ တဿ ကိမည် အာဏဏ္ဍံ[၁] ဘဝိဿတိ။ နနု မံ ဘဂဝါ ရာဇာ ဝိယ သကကဝစ-ဗ္ဗဿရိယာနုပ္ပဒါနေန အတ္တနော ကုလဝံသပ္ပတိဋ္ဌာပကံ ပုတ္တံ 'သဒ္ဓမ္မဝံသပ္ပတိ-ဋ္ဌာပကော မေ အယံ ဘဝိဿတီ'တိ မန္တ္ဒာ ဗ္ဗမိနာ အသာဓာရဏေန အနုဂ္ဂဟေန အနုဂ္ဂဟေသိ၊ ဗ္ဗမာယ စ ဥဋ္ဌာရာယ ပသံသာယ ပသံသီ''တိ စိန္တယန္တော ဓမ္မဝိနယသင်္ဂါယနတ္ထံ ဘိက္ခူနံ ဥဿာဟံ ဇနေသိ။ ယထာဟ—

"အထ ခေါ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ-ဧကမိဒါဟံ အာဝုသော သမယံ ပါဝါယ ကုသိနာရံ အဒ္ဓါန-မဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ပဉ္စမတ္တေဟိ ဘိက္ခု-သတေဟိ''တိ[၂] သဗ္ဗံ **သုဘဒ္ဒကဏ္ဍံ** ဝိတ္ထာရတော ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အတ္ထံ ပနဿ မဟာပရိနိဗ္ဗာနာဝသာနေ အာဂတဋ္ဌာနေယေဝ ကထ-ယိဿာမ။

တတော ပရံ အာဟ—

"ဟန္ဒ မယံ အာဝုသော ဓမ္မဉ္စ ဝိနယဉ္စ သင်္ဂါယာမ၊ ပုရေ အဓမ္မော ဒိပ္ပတိ[၃]၊ ဓမ္မော ပဋိဗာဟိယျတိ[၄]၊ ပုရေ အဝိနယော ဒိပ္ပတိ၊ ဝိနယော ပဋိဗာဟိယျတိ၊ ပုရေ အဓမ္မဝါဒိနော ဗလဝန္တော ဟောန္တိ၊ ဓမ္မဝါဒိနော ဒုဗ္ဗလာ ဟောန္တိ၊ ပုရေ အဝိနယဝါဒိနော ဗလဝန္တော ဟောန္တိ၊ ဝိနယဝါဒိနော ဒုဗ္ဗလာ ဟောန္တီ''တိ။

ဘိက္ခူ အာဟံသု ''တေန ဟိ ဘန္တေ ထေရော ဘိက္ခူ ဥစ္စိနတူ''တိ။ ထေရော ပန သကလနဝင်္ဂသတ္ထုသာသနပရိယတ္တိဓရေ ပုထုဇ္ဇနသောတာပန္နသကဒါဂါမိ အနာဂါမိ သုက္ခဝိပဿက ခီဏာသဝဘိက္ခူ အနေကသတေ အနေကသဟဿေ

၁-အာနဏ္ဍံ (သီ၊ သျာ)
၂-ဒီ ၂-၁၃၃-ပိဋ္ဌေ။
၃-ဒိဗ္ဗတိ (က) ဝိ ၄-၄၈၁-ပိဋ္ဌေ။
၄-ပဋိဗာဟီယတိ (သီ၊ သျာ)

စ ဝဇ္ဇေတ္ထာ တိပိဋကသဗ္ဗပရိယတ္တိပ္ပဘေဒဓရေ ပဋိသမ္ဘိဒါပ္ပတ္တေ မဟာနုဘာဝေ ယေဘုယ္ယေန ဘဂဝတော ဇေဒဂ္ဂံ အာရောပိတေ တေဝိဇ္ဇာဒိဘေဒေ ခီဏာသဝဘိက္ခူယေဝ ကေနုပဇ္ဈသတေ ပရိဂ္ဂဟေသိ။ ယေ သန္ဓာယ ဇုဒံ ဝုတ္တံ "အထ ခေါ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ ဇေကေန[1]နာနိ[2] ပဋ္ဌ အရဟန္တာသတာနိ ဥစ္စိနိ" တိ ၂။

ကိဿ ပန ထေရော ဧကေန္နနမကာသိတိ။ အာယသ္မတော အာနန္ဒတ္ထေရဿ သြကာသကရဏတ္ထံ။ တေနဟာယသ္မတာ သဟာဝိ ဝိနာဝိ န သင်္ကာ ဓမ္မသင်္ဂီတိ[3]ံ ကာတုံ။ သော ဟာယသ္မာ သေက္ခော သကရဏီယော၊ တသ္မာ သဟာဝိ န သင်္ကာ။ ယသ္မာ ပနဿ ကိန္တို[4] ဒဿဗလဒေသိတံ[5] သုတ္တဂေယျာဒိကံ အပ္ပစ္စက္ခံ နာမ နတ္ထိ။ ယထာဟ——

> "ဒ္ဝါသိတိ[6] ဗုဒ္ဓတော ဂဏ်ိ[7]၊ ဒ္ဝေ သဟဿာနိ ဘိက္ခုတော။
> စတုရာသီတိသဟဿာနိ၊ ယေ မေ ဓမ္မာ ပဝတ္တိနော" တိ[8]။

တသ္မာ ဝိနာဝိ န သင်္ကာ။

ယဒိ ဧဝံ သေက္ခောပိ သမာနော ဓမ္မသင်္ဂီတိယာ ဗဟုကာရတ္တာ ထေရေန ဥစ္စိနိတဗ္ဗော အဿ၊ အထ ကသ္မာ န ဥစ္စိနိတောတိ။ ပရူပဝါဒဝိဝဇ္ဇနတော။ ထေရော ဟိ အာယသ္မန္တေ အာနန္ဒေ အတိဝိယ ဝိဿတ္ထော အဟောသိ၊ တထာ ဟိ နံ သိရသ္မိံ ပလိတေသု ဇာတေသုပိ "နဝါယံ[9] ကုမာရကော မတ္တမညာသီ" တိ ကုမာရကဝါဒေန သြဝဒတိ။ သကျကုလပ္ပသုတော စာယသ္မာ တထာဂတသာသနာတော စူဠပိတုပုတ္တော။ တတ္ထ ကေစိ ဘိက္ခူ ဆန္နာဂမနံ ဝိယ မညမာနာ "ဗဟူ အသေက္ခပဋိသမ္ဘိဒါပ္ပတ္တေ ဘိက္ခူ ဌပေတ္ဝာ အာနန္ဒံ သေက္ခပဋိသမ္ဘိဒါပ္ပတ္တံ ထေရော ဥစ္စိနိ" တိ ဥပဝဒေယျုံ၊ တံ ပရူပဝါဒံ ပရိဝဇ္ဇေန္တော အာနန္ဒံ ဝိနာ ဓမ္မသင်္ဂီတိ[3]ံ န သင်္ကာ ကာတုံ၊ ဘိက္ခူနံယေဝ နံ အနုမတိယာ ဂဟေသာမီတိ န ဥစ္စိနိ။

အထ သယမေဝ ဘိက္ခူ အာနန္ဒသတ္ထာယ ထေရံ ယာစိံသု။ ယထာဟ——

> "ဘိက္ခူ အာယသ္မန္တံ မဟာကဿပံ တေဒဝေါစုံ——အယံ ဘန္တေ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ကိဉ္စာပိ သေက္ခော အဘဗ္ဗော ဆန္ဒာ ဒေါသာ မောဟာ ဘယာ အဂတိံ ဂန္တုံ၊ ဗဟု စာနေန ဘဂဝတော သန္တိကေ ဓမ္မော စ ဝိနယော စ ပရိယတ္တော၊ တေန ဟိ ဘန္တေ ထေရော

၁-ကေန္နန (သီ) ၂-ဝိ ၄-၄၀၁-ဝိဋ္ဌေ။ ၃-ယံ ကိဉ္စိ (က) ၄-ဒဿဗလေန ဒေသိတံ (က)
၅-ဒ္ဝါသိတိံ (သီ) ၆-ခုဒ္ဒ၂-၃၄၇-ဝိဋ္ဌေ။ ၇-နေဝါယံ (သျာ)

အာယသ္မန္တမ္ပိ အာနန္ဒံ ဥစ္စိနတူ”တိ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ အာယသ္မန္တမ္ပိ အာနန္ဒံ ဥစ္စိနီတိ[၁]။

ဧဝံ ဘိက္ခူနံ အနုမတိယာ ဥစ္စိနိတေန တေနာယသ္မတာ သဒ္ဓိံ ပဉ္စ ထေရသတာနိ အဟေသုံ။

အထ ခေါ ထေရာနံ ဘိက္ခူနံ ဧတဒဟောသိ “ကတ္ထ နု ခေါ မယံ ဓမ္မဉ္စ ဝိနယဉ္စ သင်္ဂါယေယျာမာ”တိ။ အထ ခေါ ထေရာနံ ဘိက္ခူနံ ဧတဒဟောသိ “ရာဇဂဟံ ခေါ မဟာဂေါစရံ ပဟူတသေနာသနံ၊ ယန္နူန မယံ ရာဇဂဟေ ဝဿံ ဝသန္တာ ဓမ္မဉ္စ ဝိနယဉ္စ သင်္ဂါယေယျာမ၊ န အညေ ဘိက္ခူ ရာဇဂဟေ ဝဿံ ဥပဂစ္ဆေယျု”န္တိ[၂]။

ကသ္မာ ပန နေသံ ဧတဒဟောသိ “ဣဒံ ပန အမှာကံ ထာဝရကမ္မံ၊ ကောစိ ဝိသဘာဂပုဂ္ဂလော သံဃမဇ္ဈံ ပဝိသိတ္ဝာ ဥက္ကောဋေယျာ”တိ။ အထာယသ္မာ မဟာကဿပေါ ဥတ္တိဒုတိယေန ကမ္မေန သာဝေသိ—

“သုဏာတု မေ အာဝုသော သံဃော၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ သံဃော ဣမာနိ ပဉ္စ ဘိက္ခုသတာနိ သမ္မန္နေယျ ရာဇဂဟေ ဝဿံ ဝသန္တာနိ[၃] ဓမ္မဉ္စ ဝိနယဉ္စ သင်္ဂါယိတုံ၊ န အညေဟိ ဘိက္ခူဟိ ရာဇဂဟေ ဝဿံ ဝသိတဗ္ဗန္တိ။ ဧသာ ဥတ္တိ။

သုဏာတု မေ အာဝုသော သံဃော၊ သံဃော ဣမာနိ ပဉ္စ ဘိက္ခု-သတာနိ သမ္မန္နတိ ‘ရာဇဂဟေ ဝဿံ ဝသန္တာနိ ဓမ္မဉ္စ ဝိနယဉ္စ သင်္ဂါယိတုံ၊ န အညေဟိ ဘိက္ခူဟိ ရာဇဂဟေ ဝဿံ ဝသိတဗ္ဗ’န္တိ။ ယဿာယသ္မတော ခမတိ ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ ဘိက္ခုသတာနံ သမ္မုတိ[၄] ‘ရာဇဂဟေ ဝဿံ ဝသန္တာနံ ဓမ္မဉ္စ ဝိနယဉ္စ သင်္ဂါယိတုံ၊ န အညေဟိ ဘိက္ခူဟိ ရာဇဂဟေ ဝဿံ ဝသိတဗ္ဗ’န္တိ၊ သော တုဏ္ဍဿ၊ ယဿ နက္ခမတိ၊ သော ဘာသေယျ။

သမ္မတာနိ သံဃေန ဣမာနိ ပဉ္စ ဘိက္ခုသတာနိ ‘ရာဇဂဟေ ဝဿံ ဝသန္တာနိ ဓမ္မဉ္စ ဝိနယဉ္စ သင်္ဂါယိတုံ၊ န အညေဟိ ဘိက္ခူဟိ ရာဇဂဟေ ဝဿံ ဝသိတဗ္ဗ’န္တိ၊ ခမတိ သံဃဿ၊ တသ္မာ တုဏ္ဍီ၊ ဧဝမေတံ ဓာရယာမီ”တိ။

၁-ဝိ ၄-၄၈၁-ပိဋ္ဌေ။
၂-ဝိ ၄-၄၈၁-ပိဋ္ဌေ။
၃-ဝသန္တာ (သီ)
၄-သမ္မတိ (သျာ)

အယံ ပန ကမ္မဝါစာ တထာဂတသ ပရိနိဗ္ဗာနတော ဧကဝိသတိမေ ဒိဝသေ ဂတာ။ ဘဂဝါ ဟိ ဝိသာခပုဏ္ဏမာယံ ပစ္ဈူသသမယေ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ အထသ သတ္တာဟံ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ သရီရံ ဂန္ဓမာလာဒီဟိ ပူဇယိံသု။ ဧဝံ သတ္တာဟံ သာဓုကီဠနဒိဝသာ နာမ အဟောသုံ။ တတော သတ္တာဟံ စိတကာယ အဂ်္ဂိနာ ဈာယိ၊ သတ္တာဟံ သတ္တိပဏ္ဏရံ ကတ္ဝာ သန္နာဂါရသာလာယံ[1] ဓာတုပူဇံ ကရိံသူတိ ဧကဝိသတိ ဒိဝသာ ဂတာ။ ဇေဋ္ဌမူလသုဏ္ဍပဏ္ဍပဏ္ဍိယံ-ယေဝ ဓာတုယော ဘာဇယိံသု။ ဧတသ္မိံ ဓာတုဘာဇနဒိဝသေ သန္နိပတိတသ မဟာဘိက္ခုသံဃသ သုဘဒ္ဒေန ဝုဍ္ဎပဗ္ဗဇိတေန ကတံ အနာစာရံ အာရောစေတ္ဝာ ဝုတ္တနယေနေဝ စ ဘိက္ခူ ဥစ္စိနိတ္ဝာ အယံ ကမ္မဝါစာ ကတာ။

ဣမဉ္စ ပန ကမ္မဝါစံ ကတ္ဝာ ထေရော ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ "အာဝုသော ဣဒါနိ တုမှာကံ စတ္တာလိသ ဒိဝသာ ဩကာသော ကတော၊ တတော ပရံ 'အယံ နာမ နော ပလိဗောဓော အတ္ထိ' တိ ဝတ္တုံ န လဗ္ဘာ၊ တသ္မာ ထြေန္တရေယသ ရောဂပလိဗောဓော ဝါ အာစရိယုပဇ္ဈာယပလိဗောဓော ဝါ မာတာ-ပိတုပလိဗောဓော ဝါ အတ္ထိ ပတ္တံ ဝါ ပန ပစိတမ့ံ စိဝရံ ဝါ ကာတမ့ံ၊ သော တံ ပလိဗောဓံ ဆိန္ဒိတ္ဝာ တံ ကရောတူ" တိ။

ဧဝဉ္စ ပန ဝတ္ဝာ ထေရော အတ္တနော ပဇ္ဈသတာယ ပရိသာယ ပရိဝုတော ရာဇဂဟံ ဂတော။ အညေပိ မဟာထေရာ အတ္တနော အတ္တနော ပရိဝါရေ ဂဟေတ္ဝာ သောကသလ္လသမပ္ပိတံ မဟာဇနံ အဿာသေတုကာမာ တံ တံ ဒိသံ ပက္ကန္တာ။ ပုဏ္ဏထြေရော ပန သတ္တသတဘိက္ခုပရိဝါရော တထာဂတသ ပရိနိဗ္ဗာနဋ္ဌာနံ အာဂတာဂတံ မဟာဇနံ အဿာသေသသာမိတိ ကုသိနာရာယ-မေဝ အဋ္ဌာသိ။

အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယထာ ပုဗ္ဗေ အပရိနိဗ္ဗုတသ၊ ဧဝံ ပရိနိဗ္ဗုတသာပိ ဘဂဝတော သယမေဝ ပတ္တစီဝရမာဒါယ ပဇ္ဈဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သဒ္ဓိံ ယေန သာဝတ္ထိ တေန စာရိကံ ပက္ကာမိ။ ဂစ္ဆတော ဂစ္ဆတော ပနသ္သ ပရိဝါရာ ဘိက္ခူ။ ဂဏနပထံ ဝိတိဝတ္တာ။ တေနာယသ္မတာ ဂတဂတဋ္ဌာနေ မဟာပရိ-ဒေဝေါ အဟောသိ။ အနုပုဗ္ဗေန ပန သာဝတ္ထိမနုပ္ပတ္တေ ထေရေ သာဝတ္ထိ-ဝါသိနော မနုဿာ "ထေရော ကိရ အာဂတော" တိ သုတ္ဝာ ဂန္ဓမာလာဒီဟတ္ထာ ပစ္ဆုဂ္ဂန္ဒွာ "ဘန္တေ[2] အာနန္ဒ ပုဗ္ဗေ ဘဂဝတော သဒ္ဓိံ အာဂစ္ဆထ၊ အဇ္ဇ ကုဟိံ

၁-သန္နာဂါရသာလာယံ (သီ၊ သျာ၊ ဋ္ဌ)　　၂-နနု ဘန္တေ (သျာ)

ဘဂဝန္တံ ဌပေတွာ အာဂတတ္ထာ”တိအာဒိနိ ဝဒမာနာ ပရောဒိ˚သု။ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ပရိနိဗ္ဗာနဒိဝသေ ဝိယ မဟာပရိဒေဝေါ အဟောသိ။

တတြ သုဒံ အာယသ္မာ အာနန္ဒော အနိစ္စတာဒိပဋိသံယုတ္တာယ ဓမ္မိယာ ကထာယ တံ မဟာဇနံ သညာပေတွာ ဇေတဝနံ ပဝိသိတွာ ဒသဗလေန ဝသိတဂန္ဓကုဋိ˚ ဝန္ဒိတွာ ဒ္ဝါရံ ဝိဝရိတွာ မဏ္ဍပိဋ္ဌံ နိဟရိတွာ ပဿေါဒ္ဓေတွာ ဂန္ဓကုဋိ˚ သမ္မဇ္ဇိတွာ မိလာတမာလာကစဝရံ ဆဒ္ဒေတွာ မဏ္ဍပိဋ္ဌံ အတိဟရိတွာ ပုန ယထာဌာနေ ဌပေတွာ ဘဂဝတော ဌိတကာလေ ကရဏီယံ ဝတ္တုံ သဗ္ဗမကာသိ။ ကုရုမာနော စ နှာနကောဋ္ဌက[1]သမ္မဇ္ဇနဥဒကူပဋ္ဌာပနာဒိကာလေသု ဂန္ဓကုဋိ˚ ဝန္ဒိတွာ “နနု ဘဂဝါ အယံ တုမှာကံ နှာနကာလော၊ အယံ ဓမ္မဒေသနာကာလော၊ အယံ ဘိက္ခူနံ ဩဝါဒဒါနကာလော၊ အယံ သီဟသေယျကပ္ပနကာလော[2]၊ အယံ မုခဓောဝနကာလော”တိအာဒိနာ နယေန ပရိဒေဝမာနော၁ အကာသိ၊ ယထာ တံ ဘဂဝတော ဂုဏဂဏာမတရသညုတာယ ပတိဋ္ဌိတပေမော စေဝ အဒိဏ္ဏာသဝေါ စ အနေကေသု စ ဇာတိသတသဟဿေသု အညမညဿုပကာရသဉ္ဇနိတစိတ္တမဒ္ဒဝေါ။ တမေနံ အညတရာ ဒေဝတာ “ဘန္တေ အာနန္ဒ တုမ္ဟေ ဧဝံ ပရိဒေဝမာနာ ကထံ အညေ အဿာသေဿထာ”တိ သံဝေဇေသိ။ သော တဿာ ဝစနေန သံဝိဂ္ဂဟဒယော သန္ထမ္ဘိတွာ တထာဂတဿ ပရိနိဗ္ဗာနတော ပဘုတိ ဌာနနိသဇ္ဇဗဟုလတ္ထာ ဉဿန္ဓတာတုကံ ကာယံ သမဿာသေတုံ ဒုတိယဒိဝသေ ခီရဝိရေစနံ ပိဝိတွာ ဝိဟာရေယေဝ နိသီဒိ။ ယံ သန္ဓာယ သုဘေန မာဏဝေန ပဟိတံ မာဏဝကံ ဇေဒဝေါစ—

“အကာလော ခေါ မာဏဝက၊ အတ္ထိ မေ အဇ္ဇ ဘေသဇ္ဇမတ္ထာ ဝိတာ၊ အပ္ပေဝ နာမ သ္ဝေဝိ ဥပသင်္ကမေယျာမာ”တိ[3]။

ဒုတိယဒိဝသေ ဧတကတ္ထေရေန ပစ္ဆာသမဏေန ဂန္ဓာ သုဘေန မာဏဝေန ပုဋ္ဌော ဇ္ဈမသ္မိ˚ ဒီဃနိကာယေ **သုဘသုတ္တံ** နာမ ဒသမံ သုတ္တမဘာသိ။

အထ အာနန္ဒတ္ထေရော ဇေတဝနမဟာဝိဟာရေ ခဏ္ဍဖုလ္လပဋိသန်ဓရဏံ ကာရာပေတွာ ဥပကဋ္ဌာယ ဝဿူပနာယိကာယ ဘိက္ခုသံဃံ ဩဝဒဂဟံ

၁-နဟာနကောဋ္ဌက (သီ)

၂-သီဟသေယ္ယံ ကပ္ပနကာလော (သီ)၊ သီဟသေယျာကပ္ပနကာလော (သျာ)

၃-ဒီ ၁-၁၈၈-ဝိဋ္ဌေ။

ဂတော၊ တထာ အညေပိ ဓမ္မသင်္ဂါဟကာ ဘိက္ခူတိ။ ဧဝဉ္ဩ ဂတေ တေ သန္ဓာယ ဣဒံ ဝုတ္တံ ''အထ ခေါ ထေရာ ဘိက္ခူ။ ရာဇဂဟံ အဂမံသု ဓမ္မဉ္စ ဝိနယဉ္စ သင်္ဂါယိတု''န္တိ။ တေ အာသင်္ခိပုဏ္ဏမာယံ[1] ဥပေါသထံ ကတ္ဝာ ပါဋိပဒဒိဝသေ သန္နိပတိတ္ဝာ ဝသိံ ဥပဂစ္ဆိ[2]ံသု။

တေန ခေါ ပန သမယေန ရာဇဂဟံ ပရိဝါရေတ္ဝာ အင်္ဃာရသ မဟာဝိဟာရာ ဟောန္တိ၊ တေ သဗ္ဗေပိ ဆဠဘိညာ တေဝိဇ္ဇာပါ အဟေသုံ။ ဘဂဝတော ဟိ ပရိနိဗ္ဗာနေ သဗ္ဗေပိ ဘိက္ခူ။ အတ္တနော အတ္တနော ပတ္တစီဝရမာဒါယ ဝိဟာရေ စ ပရိဝေဏေ စ ဆဒ္ဍေတ္ဝာ အဂမံသု။ ကတ္ထ ကတိကဝတ္တံ ကုရုမာနာ ထေရာ ဘဂဝတော ဝစနပူဇနတ္ထံ တိတ္ထိယဝါဒပရိမောစနတ္ထဉ္စ ပဌမံ မာသံ ခဏ္ဍုဖုလ္လ-ပဋိသင်္ခရဏံ ကရောမာတိ စိန္တေသုံ။ တိတ္ထိယာ ဟိ ဧဝံ ဝဒေယျုံ[3] ''သမဏသ ဂေါတမသ သာဝကာ သတ္ထရိ ဋ္ဌိတေယေဝ ဝိဟာရေ ပဋိဇဂ်ိံသု၊ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဆဒ္ဍေသုံ၊ ကုလာနံ မဟာဓနပရိစ္စာဂေါ ဝိနသိတ''တိ။ တေသဉ္စ ဝါဒပရိမော-စနတ္ထံ စိန္တေသုန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဧဝံ စိန္တယိတ္ဝာ စ ပန ကတိကဝတ္တံ ကရိ်ံသု။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ—

''အထ ခေါ ထေရာနံ ဘိက္ခူနံ တေဒဟောသိ—ဘဂဝတာ ခေါ အာဝုသော ခဏ္ဍုဖုလ္လပဋိသင်္ခရဏံ ဝဏ္ဏိတံ၊ ဟန္ဒ မယံ အာဝုသော ပဌမံ မာသံ ခဏ္ဍုဖုလ္လပဋိသင်္ခရဏံ ကရောမ၊ မဇ္ဈိမံ မာသံ သန္နိ-ပတိတ္ဝာ ဓမ္မဉ္စ ဝိနယဉ္စ သင်္ဂါယိဿာမာ''တိ[4]။

တေ ဒုတိယဒိဝသေ ဂန္ဓာ ရာဇဒ္ဓါရေ အဋ္ဌံသု။ ရာဇာ အာဂန္ဓာ ဝန္ဒိတ္ဝာ ''ကိ်ံ ဘန္တေ အာဂတတ္ထာ''တိ အတ္တနာ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စံ ပုစ္ဆိ။ ထေရာ အင်္ဃာရသ မဟာဝိဟာရပဋိသင်္ခရဏတ္ထာယ ဟတ္ထကမ္မံ ပဋိဝေဒေသုံ။ ရာဇာ ဟတ္ထကမ္မ-ကာရကေ မနုဿေ အဒါသိ။ ထေရာ ပဌမံ မာသံ သဗ္ဗဝိဟာရေ ပဋိသင်္ခရာ-ပေတ္ဝာ ရညော အာရောစေသုံ ''နိဋ္ဌိတံ မဟာရာဇ ဝိဟာရပဋိသင်္ခရဏံ၊ ဣဒါနိ ဓမ္မဝိနယသင်္ဂဟံ ကရောမာ''တိ။ သာဓု ဘန္တေ ဝိသဋ္ဌာ[5] ကရောထ၊ မယံ အာဏာစက္ကံ တုမှာကဉ္စ ဓမ္မစက္ကံ ဟောတု၊ အာဏာပေထ ဘန္တေ ကိ်ံ ကရောမိတိ။ သင်္ဃံ ကရောန္တာနံ ဘိက္ခူနံ သန္နိသဇ္ဇဋ္ဌာနံ မဟာရာဇာတိ။ ကတ္ထ ကရောမိ ဘန္တေတိ။ ဝေဘာရပဗ္ဗတပသေ သတ္တပဏ္ဏိဂုဟာဒ္ဝါရေ[6] ကာတုံ ယုတ္တံ မဟာရာဇာတိ။ ''သာဓု ဘန္တေ''တိ ခေါ ရာဇာ အဇာတသတ္တု

၁-ဝိ ၄-၄၀၂-ဝိဋ္ဌေ။ ၂-အာသာဋ္ဌပုဏ္ဏမာယံ (သျာ)

၃-ဝိ ၄-၄၀၂-ဝိဋ္ဌေ။ ၄-ဝိသဇ္ဇာ (သီ)၊ ဝိသဋ္ဌာ (သျာ)

၅-သတ္တပဏ္ဏိဂုဟာဒ္ဝါရေ (သီ)၊ သတ္တပဏ္ဏဂုဟာဒ္ဝါရေ (သျာ)

ဝိဿကမ္မုနာ[၁] နိမ္မိတသဒိသံ သုဝိဘတ္တဘိတ္တိထမ္ဘသောပါနံ နာနာဝိမောလာ-
ကမ္မလတာကမ္မဝိစိတ္တံ အဘိဘဝန္တမိဝ ရာဇဘဝနဝိဘူတိံ အဝဟသန္တမိဝ ဒေဝ-
ဝိမာနသိရိံ သိရိယာ နိကေတနမိဝ[၂] ဧကနိပါတတိတ္ထမိဝ စ ဒေဝမနုဿနယန-
ဝိဟင်္ဂါနံ လောကရာမဏေယျကမိဝ သမ္ပိဏ္ဍိတံ ဒဋ္ဌဗ္ဗသာရမဏ္ဍံ မဏ္ဍပံ
ကာရာပေတ္ဝာ ဝိဝိဓကုသုမဒါမောလမ္ဗကဝိနိဂ္ဂလန္တစာရုဝိတာနံ နာနာရတန-
ဝိစိတ္တ[၃]မဏိကောဋ္ဌိမတလမိဝ စ နံ နာနာပုပ္ဖူပဟာရဝိစိတ္တသုပရိနိဋ္ဌိတဘူမိကမ္မံ
ဗြဟ္မဝိမာနသဒိသံ အလင်္ကရိတ္ဝာ တသ္မိံ မဟာမဏ္ဍပေ ပဉ္ဇသတာနံ ဘိက္ခူနံ
အနဂ္ဃါနိ ပဉ္ဇ ကပ္ပိယပစ္စတ္ထရဏသတာနိ ပညပေတ္ဝာ ဒက္ခိဏဘာဂံ နိဿာယ
ဥတ္တရာဘိမုခံ ထေရာသနံ မဏ္ဍပမဇ္ဈေ ပုရတ္ထာဘိမုခံ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော
အာသနာရဟံ ဓမ္မာသနံ ပညပေတ္ဝာ ဒန္တခစိတံ ဗီဇနိဉ္ဇေတ္ထ ဌပေတ္ဝာ ဘိက္ခု-
သံဃဿ အာရောစာပေသိ "နိဋ္ဌိတံ ဘန္တေ မမ ကိစ္စ"န္တိ။

တသ္မိဉ္ဇ ပန ဒိဝသေ ဧကစ္စေ ဘိက္ခူ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ သန္ဓာယ
ဧဝမာဟံသု "ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ ဧကော ဘိက္ခု ဝိဿဂန္ဓံ ဝါယန္တော
ဝိစရတီ"တိ။ ထေရော တံ သုတ္ဝာ ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ အညော ဝိဿဂန္ဓံ
ဝါယန္တော ဝိစရဏကဘိက္ခု နာမ နတ္ထိ၊ အဒ္ဓါ ဧတေ မံ သန္ဓာယ ဝဒန္တီတိ
သံဝေဂံ အာပဇ္ဇိ။ ဧကစ္စေ နံ အာဟံသုယေဝ "သ္ဝေ အာဝုသော အာနန္ဒ
သန္ဓိပါတော၊ တ္ဝဉ္ဇ သေက္ခော သကရဏီယော၊ တေန တေ နယုတ္တံ သန္ဓိပါတံ
ဂန္တုံ၊ အပ္ပမတ္တော ဟောဟီ"တိ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော "သ္ဝေ သန္ဓိပါတော၊ နခေါ မေတံ
ပတိရူပံ၊ ယ္ဝာဟံ သေက္ခော သမာနော သန္ဓိပါတံ ဂစ္ဆေယျ"န္တိ ဗဟုဒေဝ ရတ္တိံ
ကာယဂတာယ သတိယာ ဝီတိနာမေတ္ဝာ ရတ္တိယာ ပစ္စူသသမယေ စင်္ကမာ
သြရောဟိတ္ဝာ ဝိဟာရံ ပဝိသိတ္ဝာ "နိပဇ္ဇိဿာမီ"တိ ကာယံ အာဝဇ္ဇေသိ၊ ဒ္ဝေ
ပါဒါ ဘူမိတော မုတ္တာ၊ အပတ္တဉ္ဇ သီသံ ဗိမ္ဗောဟနံ[၄]၊ ဧတသ္မိံ အန္တရေ
အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စိ။ အယဉ္ဇိ အာယသ္မာ စင်္ကမေန ဗဟိ
ဝီတိနာမေတ္ဝာ ဝိသေသံ နိဗ္ဗတ္တေတုံ အသက္ကောန္တော စိန္တေသိ "နနု မံ
ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ 'ကတပုညောသိ တ္ဝံ အာနန္ဒ၊ ပဓာနမနုယုဉ္ဇ၊ ခိပ္ပံ
ဟောဟိသိ အနာသဝေါ'တိ[၅]။ ဗုဒ္ဓါနဉ္ဇ ကထာဒေါသော နာမ နတ္ထိ၊ မမ ပန
အစ္စာရဒ္ဓံ ဝီရိယံ၊ တေန မေ စိတ္တံ ဥဒ္ဓစ္စာယ သံဝတ္တတိ၊ ဟန္ဒာဟံ ဝီရိယသမတံ
ယောဇေမီ"တိ စင်္ကမာ သြရောဟိတ္ဝာ ပါဒဓောဝနဋ္ဌာနေ ဌတ္ဝာ ပါဒေ

၁-ဝိဿုကမ္မုနာ (သျာ)၊ ဝိသုကမ္မုနာ (က) ၂-ဇလန္တမိဝ (သျာ၊က)
၃-ရတနဝိစိတ္တ (သီ၊သျာ) ၄-ဗိမ္ဗောဟနံ (သျာ) ၅-(ဒီ ၂-၁၁၉-ပိဋ္ဌေ)

ဓောဝိတ္ဝာ ဝိဟာရံ ပဝိသိတ္ဝာ မဏ္ဍကေ နိသီဒိတ္ဝာ "ထောကံ ဝိဿမိဿာမိ"တိ ကာယံ မဏ္ဍကေ အပနာမေသိ။ ဒွေ ပါဒါ ဘူမိတော မုတ္တာ၊ သီသံ ဗိမ္ဗောဟန-မပ္ပတ္တံ၊ တေသ္မိံ အန္တရေ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုတ္တံ၊ စတုဋ္ဌရိယာ-ပထဝိရဟိတံ ထေရဿ အရဟတ္တံ။ တေန "ဋ္ဌမသ္မိံ သာသနေ အနိပန္နော အနိသိန္နော အဋ္ဌိတော အစက်မန္တော ကော ဘိက္ခု အရဟတ္တံ ပတ္တော"တိ ဝုတ္တေ "အာနန္ဒတ္ထေရော"တိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ။

အထ ထေရာ ဘိက္ခူ။ ဒုတိယဒိဝသေ ပဏ္ဍိယံ ကာဋ္ဌပက္ခိဿ[1] ကတဘတ္တ-ကိစ္စာ ပတ္တစီဝရံ ပဋိသာမေတ္ဝာ ဓမ္မသဘာယံ သန္နိပတိံသု။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော အရဟာ သမာနော သန္နိပါတံ အဂမာသိ။ ကထံ အဂမာသိ။ ဋ္ဌဒါနိမ္မိ သန္နိပါတမဇ္ဈံ ပဝိသနာရဟောတိ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌစိတ္တော ဧကံသံ စီဝရံ ကတ္ဝာ ဗန္ဓနာ မုတ္တတာလပက္ကံ ဝိယ ပက္ကုကမ္မလေ နိက္ခိတ္တဇာတိမဏိ ဝိယ ဝိဂတဝလာဟကေ နဘေ သမုဂ္ဂတပုဏ္ဏစန္ဒော ဝိယ ဗာလာတပသမ္မဿဝိက-သိတရေဏုပိဏ္ဍရဂဗ္ဘံ ပဒုမံ ဝိယ စ ပရိသုဒ္ဓေန ပရိယောဒါတေန သပ္ပဘေန သဿိရိကေန စ မုခဝရေန အတ္တနော အရဟတ္တပ္ပတ္တိံ အာရောစယမာနော ဝိယ အဂမာသိ။ အထ နံ ဒိသ္ဝာ အာယသ္မာတော မဟာကဿပဿ ဧတဒဟောသိ "သောဘတိ ဝတ[2] ဘော အရဟတ္တပ္ပတ္တော အာနန္ဒော၊ သစေ သတ္ထာ ဓရေယျ၊ အဒ္ဓါ အဇ္ဈာနန္ဒဿ သာဓုကာရံ ဒဒေယျ၊ ဟန္ဒ ဒါနိဿာဟံ သတ္ထာရာ ဒါတဗ္ဗံ သာဓုကာရံ ဒဒါမိ"တိ တိက္ခတ္တုံ သာဓုကာရမဒါသိ။

မစ္ဈိမဘာဏကာ ပန ဝဒန္တိ "အာနန္ဒတ္ထေရော အတ္တနော အရဟတ္တပ္ပတ္တိံ ဉာပေတုကာမော ဘိက္ခူဟိ 'သဒ္ဓိံ နာဂတော၊ ဘိက္ခူ ယထာဝုဍ္ဎံ အတ္တနော အတ္တနော ပတ္တာသနေ နိသီဒန္တာ အာနန္ဒတ္ထေရဿ အာသနံ ဌပေတ္ဝာ နိသိန္နာ။ တတ္ထ ကေစိ ဧဝမာဟံသု 'ဧတံ အာသနံ ကဿာ'တိ။ အာနန္ဒဿာတိ။ အာနန္ဒော ပန ကုဟိံ ဂတောတိ။ တသ္မိံ သမယေ ထေရော စိန္တေသိ 'ဋ္ဌဒါနိ မယှံ ဂမနကာလော'တိ။ တတော အတ္တနော အာနုဘာဝံ ဒဿေန္တော ပထဝိယံ နိမုဇ္ဇိတ္ဝာ အတ္တနော အာသနေယေဝ အတ္တာနံ ဒဿေသီ"တိ။ အာကာသေန ဂန္ဓာ နိသီဒိတိဝိ ဧကေ။ ယထာ ဝါ တထာ ဝါ ဟောတု၊ သမ္ဗထာဝိ တံ ဒိသ္ဝာ အာယသ္မာတော မဟာကဿပဿ သာဓုကာရဒါနံ[3] ယုတ္တမေဝ။

ဧဝံ အာဂတေ ပန တသ္မိံ အာယသ္မန္တေ[4] မဟာကဿပတ္ထေရော ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ "အာဝုသော ကိ[5]ပဌမံ သင်္ဂါယာမ ဓမ္မံ ဝါ ဝိနယံ ဝါ"တိ။

၁-ပက္ခိဿ (သီ၊ သျာ)
၂-အာယသ္မာ (က)
၃-သာဓုကာရဿ ဒါနံ (သျာ)
၄-ကံ (သျာ၊ က)

ဘိက္ခူ။ အာဟံသု "ဘန္တေ မဟာကဿပ **ဝိနယော နာမ ဗုဒ္ဓသာသနဿ အာယု၊ ဝိနယေ ဋ္ဌိတေ သာသနံ ဋ္ဌိတံ နာမ ဟောတိ၊** တသ္မာ ပဌမံ ဝိနယံ သင်္ဂါယာမာ"တိ။ ကံ ဓုရံ ကတ္ဝာတိ။ အာယသ္မန္တံ ဥပါလိန္တိ။ ကိံ အာနန္ဒော နပ္ပဟောတိတိ။ နော နပ္ပဟောတိ။ အပိ စ ခေါ ပန သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဓရမာနော-ယေဝ ဝိနယပရိယတ္တိံ နိဿာယ အာယသ္မန္တံ ဥပါလိံ တေဒဂ္ဂေ ဌပေသိ "တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခူနံ ဝိနယဓရာနံ ယဒိဒံ ဥပါလီ"တိ ၁။ တသ္မာ ဥပါလိတ္ထေရံ ပုစ္ဆိတ္ဝာ ဝိနယံ သင်္ဂါယာမာတိ။

တတော ထေရော ဝိနယံ ပုစ္ဆနတ္ထာယ အတ္တနာဝ အတ္တာနံ သမ္မန္နိ။ ဥပါလိတ္ထေရောပိ ဝိဿဇ္ဇနတ္ထာယ သမ္မန္နိ။ တတြာယံ ပါဠိ အထ ခေါ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ သံဃံ ဉာပေသိ—

> "သုဏာတု မေ အာဝုသော သံဃော၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ အဟံ ဥပါလိံ ဝိနယံ ပုစ္ဆေယ္ယ"န္တိ။

အာယသ္မာပိ ဥပါလိ သံဃံ ဉာပေသိ—

> "သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ အဟံ အာယသ္မတာ မဟာကဿပေန ဝိနယံ ပုဋ္ဌော ဝိဿဇ္ဇေယ္ယ"န္တိ။

ဧဝံ အတ္တာနံ သမ္မန္နိတ္ဝာ အာယသ္မာ ဥပါလိ ဥဋ္ဌာယာသနာ ကေသံ စိဝရံ ကတ္ဝာ ထေရေ ဘိက္ခူ။ ဝန္ဒိတ္ဝာ ဓမ္မာသနေ နိသိဒိ ဒန္တေ ခစိတံ ဗီဇနိ[၂] ဂဟေတ္ဝာ၊ တတော မဟာကဿပတ္ထေရော ထေရာသနေ နိသီဒိတ္ဝာ အာယသ္မန္တံ ဥပါလိံ ဝိနယံ ပုစ္ဆိ။ "ပဌမံ အာဝုသော ဥပါလိ ပါရာဇိကံ ကတ္ထ ပညတ္တ"န္တိ။ ဝေသာလိယံ ဘန္တေတိ။ ကံ အာရဗ္ဘာတိ။ သုဒိန္နံ ကလန္ဒပုတ္တံ အာရဗ္ဘာတိ။ ကိသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိန္တိ။ မေထုနဓမ္မေတိ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ အာယသ္မန္တံ ဥပါလိံ ပဌမဿ ပါရာဇိကဿ ဝတ္ထုမ္ဟိ ပုစ္ဆိ၊ နိဒါနမ္ဟိ ပုစ္ဆိ၊ ပုဂ္ဂလမ္ဟိ ပုစ္ဆိ၊ ပညတ္တိမ္ဟိ ပုစ္ဆိ၊ အနုပညတ္တိမ္ဟိ ပုစ္ဆိ၊ အာပတ္တိမ္ဟိ ပုစ္ဆိ၊ အနာပတ္တိမ္ဟိ ပုစ္ဆိ၊ ပုဋ္ဌော ပုဋ္ဌော အာယသ္မာ ဥပါလိ ဝိဿဇ္ဇေသိ။

ကိံ ပနေတ္ထ ပဌမပါရာဇိကေ ကိဋ္ဌိ အပနေတဗ္ဗံ ဝါ ပက္ခိပိတဗ္ဗံ ဝါ အတ္ထိ နတ္ထိတိ။ အပနေတဗ္ဗံ နတ္ထိ။ ဗုဒ္ဓဿ ဟိ ဘဂဝတော ဘာသိတေ အပနေတဗ္ဗံ နာမ နတ္ထိ။ န ဟိ တထာဂတာ ဧကဗျဉ္ဇနမ္ပိ နိရတ္ထကံ ဝဒန္တိ။ သာဝကာနံ ပန

၁-အံ ၁-၂၅-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ဗီဇနိ (သီ၊ သျာ၊ ဋ္ဌ)

ဒေဝတာနံ ဝါ ဘာသိတေ အပနေတဗ္ဗမိ ဟောတိ၊ တံ ဓမ္မသင်္ဂါဟကတ္ထေရာ အပနယိ်သု။ ပက္ခိပိတဗ္ဗံ ပန သဗ္ဗတ္ထာပိ အတ္ထိ၊ တသ္မာ ယံ ယတ္ထ ပက္ခိပိတုံ ယုတ္တံ၊ တံ[၁] ပက္ခိပိ်သုယေဝ။ ကိ် ပန တန္တိ။ တေန သမယေနာတိ ဝါ, တေန ခေါ ပန သမယေနာတိ ဝါ, အထ ခေါတိ ဝါ, ဧဝံ ဝုတ္တေတိ ဝါ, ဧတေဒဝေါစာတိ ဝါ, ဧဝမာဒိကံ သမ္ဗန္ဓဝစနမတ္တံ။ ဧဝံ ပက္ခိပိတဗ္ဗယုတ္တံ ပက္ခိပိတ္ဝာ ပန "ဣဒံ ပဌမ-ပါရာဇိက"နှိ ဌပေသုံ။ ပဌမပါရာဇိကေ သင်္ဂဟမာရူဠေ ပဉ္စ အရဟန္တသတာနိ သင်္ဂဟံ အာရောပိတနယေနေဝ ဂဏသဇ္ဈာယမကံသု "တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ ဝေရဉ္ဇာယံ ဝိဟရတီ"တိ။ တေသံ သဇ္ဈာယာရဒ္ဓကာလေယေဝ သာဓုကာရံ ဒဒမာနာ ဝိယ မဟာပထဝီ ဥဒကပရိယန္တံ ကတ္ဝာ အကမ္ပိတ္ထ။

ဧတေနေဝ နယေန သေသာနိ တီဏိ ပါရာဇိကာနိ သင်္ဂဟံ အာရောပေတ္ဝာ "ဣဒံ ပါရာဇိကကဏ္ဍ"နှိ ဌပေသုံ။ တေရသ သံဃာဒိသေသာနိ "တေရသက"နှိ ဌပေသုံ။ ဒွေ သိက္ခာပဒါနိ "အနိယတာနီ"တိ ဌပေသုံ။ တိ်သ သိက္ခာပဒါနိ "နိဿဂ္ဂိယာနိ ပါစိတ္တိယာနီ"တိ ဌပေသုံ။ ဒွေနဝုတိ သိက္ခာပဒါနိ "ပါစိတ္တိယာ-နီ"တိ ဌပေသုံ။ စတ္တာရိ သိက္ခာပဒါနိ "ပါဋိဒေသနီယာနီ"တိ ဌပေသုံ။ ပဉ္စ-သတ္တတိ သိက္ခာပဒါနိ "သေခိယာနီ"တိ ဌပေသုံ။ သတ္တ ဓမ္မေ "အဓိကရဏ-သမထာ"တိ ဌပေသုံ။ ဧဝံ သတ္တဝီသာဓိကာနိ[၂] ဒွေ သိက္ခာပဒသတာနိ "မဟာ-ဝိဘင်္ဂေါ"တိ ကိတ္တေတ္ဝာ ဌပေသုံ။ မဟာဝိဘင်္ဂါဝသာနေပိ ပုရိမနယေနေဝ မဟာပထဝီ အကမ္ပိတ္ထ။

တတော ဘိက္ခုနီဝိဘင်္ဂေ အဌ သိက္ခာပဒါနိ "ပါရာဇိကကဏ္ဍံ နာမ ဣဒ"နှိ ဌပေသုံ။ သတ္တရသ သိက္ခာပဒါနိ "သတ္တရသက"နှိ ဌပေသုံ။ တိ်သ သိက္ခာ-ပဒါနိ "နိဿဂ္ဂိယာနိ ပါစိတ္တိယာနီ"တိ ဌပေသုံ။ ဆသဋ္ဌိသတသိက္ခာပဒါနိ "ပါစိတ္တိယာနီ"တိ ဌပေသုံ။ အဌ သိက္ခာပဒါနိ "ပါဋိဒေသနီယာနီ"တိ ဌပေသုံ။ ပဉ္စသတ္တတိ သိက္ခာပဒါနိ "သေခိယာနီ"တိ ဌပေသုံ။ သတ္တ ဓမ္မေ "အဓိ-ကရဏသမထာ"တိ ဌပေသုံ။ ဧဝံ တီဏိ သိက္ခာပဒသတာနိ စတ္တာရိ စ သိက္ခာ-ပဒါနိ "ဘိက္ခုနီဝိဘင်္ဂေါ"တိ ကိတ္တေတ္ဝာ "အယံ ဥဘတော ဝိဘင်္ဂေါ နာမ စတုသဋ္ဌိဘာဏဝါရော"တိ ဌပေသုံ။ ဥဘတောဝိဘင်္ဂါဝသာနေပိ ဝုတ္တနယေ-နေဝ မဟာပထဝိကမ္ပော အဟောသိ[၃]။

ဧတေနေဝုပါယေန အသီဘိဘာဏဝါရပရိမာဏံ ခန္ဓကံ ပဉ္စဝီသတိဘာဏ-ဝါရပရိမာဏံ ပရိဝါရဉ္စ သင်္ဂဟံ အာရောပေတ္ဝာ "ဣဒံ **ဝိနယပိဋကံ** နာမာ"တိ

၁-တမ္ပိ (သီ၊ သျာ)　၂-ဝီသာဓိကာနိ (သီ၊ က)　၃-မဟာပဌဝီ အကမ္ပိတ္ထ (သီ၊ သျာ)

ဌပေသုံ။ ဝိနယပိဋကာဝသာနေပိ ဝုတ္တနယေနေဝ မဟာပထဝိကမ္မော အဟော-သိ။ တံ အာယသ္မန္တံ ဥပါလိ ပဋိစ္ဆာပေသုံ "အာဝုသော ဇုမံ တုယ္ဟံ နိဿိတကေ ဝါစေဟီ"တိ။ ဝိနယပိဋကသင်္ဂဟာဝသာနေ ဥပါလိတ္ထေရော ဒန္တနခစိတံ ဗီဇနိံ နိက္ခိပိတ္ဝာ ဓမ္မာသနာ သြရောဟိတ္ဝာ ထေရေ ဘိက္ခူ။ ဝန္ဒိတ္ဝာ အတ္တနော ပတ္တာသနေ နိသီဒိ။

ဝိနယံ သင်္ဂါယိတ္ဝာ ဓမ္မံ သင်္ဂါယိတုကာမော အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ ဘိက္ခူ။ ပုစ္ဆိ "ဓမ္မံ သင်္ဂါယန္တေဟိ ကံ ပုဂ္ဂလံ ဓုရံ ကတ္ဝာ ဓမ္မော သင်္ဂါယိ-တဗ္ဗော"တိ။ ဘိက္ခူ။ "အာနန္ဒတ္ထေရံ ဓုရံ ကတ္ဝာ"တိ အာဟံသု။

အထ ခေါ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ သံဃံ ဉာပေသိ—

"သုဏာတု မေ အာဝုသော သံဃော၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ အဟံ အာနန္ဒံ ဓမ္မံ ပုစ္ဆေယ္ယ"န္တိ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော သံဃံ ဉာပေသိ—

"သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ အဟ အာယသ္မတာ မဟာကဿပေန ဓမ္မ ပုဋ္ဌော ဝိဿဇ္ဇေယ္ယ"န္တိ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဥဋ္ဌာယာသနာ ဧကံသံ စီဝရံ ကတ္ဝာ ထေရေ ဘိက္ခူ။ ဝန္ဒိတ္ဝာ ဓမ္မာသနေ နိသီဒိ ဒန္တနခစိတံ ဗီဇနိံ ဂဟေတ္ဝာ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ ဘိက္ခူ။ ပုစ္ဆိ "ကတရံ အာဝုသော ပိဋကံ ပဌမံ သင်္ဂါယာမာ"တိ။ သုတ္တန္တပိဋကံ ဘန္တေတိ။ သုတ္တန္တပိဋကေ စတသ္သော သင်္ဃတိယော၊ တာသု ပဌမံ ကတရံ သင်္ဃတိန္တိ။ ဒီဃသင်္ဃတိံ ဘန္တေတိ။ ဒီဃသင်္ဃတိယံ စတုတ္ထိံသ သုတ္တာနိ တယော ဝဂ္ဂါ၊ တေသု ပဌမံ ကတရံ ဝဂ္ဂန္တိ။ သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂံ ဘန္တေတိ။ သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂေ တေရသ သုတ္တန္တာ၊ တေသု ပဌမံ ကတရံ သုတ္တန္တိ။ ဗြဟ္မဇာလသုတ္တံ နာမ ဘန္တေ တိဝိဓသီလာ-လင်္ကာရံ နာနာဝိဓမိစ္ဆာဇီဝကုဟနလပနာဒိဝိဒ္ဓံသနံ ဒ္ဝါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိဇာလဝိနိဝေဌနံ ဒဿသဟသ္သိလောကဓာတုကမ္ပနံ[1]၊ တံ ပဌမံ သင်္ဂါယာမာတိ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ တေဒဝေါစ၊ "ဗြဟ္မဇာလံ အာဝုသော အာနန္ဒ ကတ္ထ ဘာသိတ"န္တိ။ အန္တရာ စ ဘန္တေ ရာဇဂဟံ အန္တရာ စ နာဠန္ဒံ ရာဇာဂါရကေ အမ္ဗလဋ္ဌိကာယန္တိ။ ကံ

၁-ဒဿသဟသ္သိလောကဓာတုကမ္ပနံ (သီ၊ သျာ)

အာရဇ္ဇာတိ။ သုပ္ပိယဉ္ဉ ပရိဗ္ဗာဇကံ ဗြဟ္မဒတ္တဉ္ဉ မာဏဝန္တိ။ ၁ ကိသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိန္တိ။ ဝဏ္ဏာဝဏ္ဏေတိ ၂။ အထ ခေါ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ ဗြဟ္မဇာလဿ နိဒါနမ္ပိ ပုစ္ဆိ၊ ပဂ္ဂလမ္ပိ ပုစ္ဆိ၊ ၁ဝတ္ထုမ္ပိ ပုစ္ဆိ ၂။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဝိဿဇ္ဇေသိ။ ဝိဿဇ္ဇနာဝသာနေ ပဉ္စ အရဟန္တသတာနိ ဂဏ-သဇ္ဈာယမကံသု။ ဝုတ္တနယေနေဝ စ ပထဝိကမ္မော အဟောသ္မိ။

ဧဝံ ဗြဟ္မဇာလံ သင်္ဂါယိတ္ဝာ တတော ပရံ "သာမညဖလံ ပနာဝုသော အာနန္ဒ ကတ္ထ ဘာသိတ"န္တိအာဒိနာ နယေန ပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနာနုက္ကမေန သဒ္ဓိံ ဗြဟ္မဇာလေန သမ္ဗေဝိ တေရသ သုတ္တန္တေ သင်္ဂါယိတ္ဝာ "အယံ သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂေါ နာမာ"တိ ကိတ္တေတ္ဝာ ဌပေသုံ။

တဒနန္တရံ မဟာဝဂ္ဂံ၊ တဒနန္တရံ ပါထိကဝဂ္ဂန္တိ ဧဝံ တိဝဂ္ဂသင်္ဂဟံ စတုတ္တိံသသုတ္တပဋိမဏ္ဍိတံ စတုသဋ္ဌိဘာဏဝါရပရိမာဏံ တန္တိံ သင်္ဂါယိတ္ဝာ "အယံ **ဒီဃနိကာယော** နာမာ"တိ ဝတ္ဝာ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ ပဋိစ္ဆာပေသုံ "အာဝုသော ဣမံ တုယ္ဟံ နိသိတကေ ဝါစေဟိ"တိ။

တတော အနန္တရံ အသီတိဘာဏဝါရပရိမာဏံ **မဇ္ဈိမနိကာယံ** သင်္ဂါယိတ္ဝာ ဓမ္မသေနာပတိသာရိပုတ္တတ္ထေရသ နိသိတကေ ပဋိစ္ဆာပေသုံ "ဣမံ တုမှေ ပရိဟရထာ"တိ။

တတော အနန္တရံ သတဘာဏဝါရပရိမာဏံ **သံယုတ္တနိကာယံ** သင်္ဂါယိတ္ဝာ မဟာကဿပတ္ထေရံ ပဋိစ္ဆာပေသုံ "ဘန္တေ ဣမံ တုမှာကံ နိသိတကေ ဝါစေထာ"တိ။

တတော အနန္တရံ ဝိသတိဘာဏဝါရသတပရိမာဏံ **အင်္ဂုတ္တရနိကာယံ** သင်္ဂါယိတ္ဝာ အနုရုဒ္ဓတ္ထေရံ ပဋိစ္ဆာပေသုံ "ဣမံ တုမှာကံ နိသိတကေ ဝါစေထာ"တိ။

တတော အနန္တရံ ဓမ္မသင်္ဂဟဝိဘင်္ဂခေတုကထာပုဂ္ဂလပညတ္တိကထာဝတ္ထု-ယမကပဋ္ဌာနံ အဘိဓမ္မောတိ ဝုစ္စတိ။ ဧဝံ သံဝဏ္ဏိတံ သုခုမဉာဏစေါစရံ တန္တိံ သင်္ဂါယိတ္ဝာ "ဣဒံ **အဘိဓမ္မပိဋကံ** နာမာ"တိ ဝတ္ဝာ ပဉ္စ အရဟန္တသတာနိ သဇ္ဈာယမကံသု။ ဝုတ္တနယေနေဝ ပထဝိကမ္မော အဟောသ္မိတိ။

တတော ပရံ ဇာတကံ နိဒ္ဒေသော ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေါ အပဒါနံ သုတ္တ-နိပါတော ခုဒ္ဒကပါဋ္ဌော ဓမ္မပဒံ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဝိမာနဝတ္ထု၊ ပေတဝတ္ထု၊

၁-၁-ဣမာနိ ပဒါနိ စူဠဝဂ္ဂေ ၄၈၃-ပိဋ္ဌေန ဒိဿန္တိ။

ထေရဂါထာ ထေရီဂါထာတိ ဣမံ တန္တိံ သင်္ဂါယိတ္ဝာ **"ခုဒ္ဒကဂန္ထော** နာမာ-ယ"န္တိ စ ဝတ္ဝာ "အဘိဓမ္မပိဋကသ္မိံ ယေဝ သင်္ဂဟံ အာရောပယိံသူ"တိ ဒီဃဘာဏကာ ဝဒန္တိ။ မဇ္ဈိမဘာဏကာ ပန "စရိယာပိဋကဗုဒ္ဓဝံသေဟိ သဒ္ဓိံ သဗ္ဗမေတံ ခုဒ္ဒကဂန္ထံ နာမ သုတ္တန္တပိဋကေ ပရိယာပန္န"န္တိ ဝဒန္တိ။

ဧဝမေတံ သဗ္ဗမ္ပိ ဗုဒ္ဓဝစနံ ရသဝသေန ဧကဝိဓံ၊ ဓမ္မဝိနယဝသေန ဒုဝိဓံ၊ ပဌမမဇ္ဈိမပစ္ဆိမဝသေန တိဝိဓံ။ တထာ ပိဋကဝသေန။ နိကာယဝသေန ပဉ္စဝိဓံ၊ အင်္ဂဝသေန နဝဝိဓံ၊ ဓမ္မက္ခန္ဓဝသေန စတုရာသီတိသဟဿဝိဓန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ကထံ **ရသဝသေန ဧကဝိဓံ**။ ယဉ္ဩ ဘဂဝတာ အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈိတ္ဝာ ယာဝ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ တ္ထေန္တရေ ပဉ္စစတ္တာလီသဝဿာနိ ဒေဝမနုဿနာဂယက္ခာဒယော အနုသာ-သန္တေန ဝါ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေန ဝါ ဝုတ္တံ၊ သဗ္ဗံ တံ ဧကရသံ ဝိမုတ္တိရသမေဝ ဟောတိ။ ဧဝံ ရသဝသေန ဧကဝိဓံ။

ကထံ **ဓမ္မဝိနယဝသေန ဒုဝိဓံ**။ သဗ္ဗမေဝ စေတံ ဓမ္မော စေဝ ဝိနယော စာတိ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ တတ္ထ ဝိနယပိဋကံ ဝိနယော၊ အဝသေသံ ဗုဒ္ဓဝစနံ ဓမ္မော။ တေနေဝါဟ "ယန္နူန မယံ ဓမ္မဉ္စ ဝိနယဉ္စ သင်္ဂါယေယျာမာ"တိ။ "အဟံ ဥပါလိံ ဝိနယံ ပုစ္ဆေယ္ယံ၊ အာနန္ဒံ ဓမ္မံ ပုစ္ဆေယ္ယ"န္တိ စ။ ဧဝံ ဓမ္မ-ဝိနယဝသေန ဒုဝိဓံ။

ကထံ **ပဌမမဇ္ဈိမပစ္ဆိမဝသေန တိဝိဓံ**။ သဗ္ဗမေဝ ဟိဒံ ပဌမဗုဒ္ဓဝစနံ မဇ္ဈိမဗုဒ္ဓဝစနံ ပစ္ဆိမဗုဒ္ဓဝစနန္တိ တိပ္ပဘေဒံ ဟောတိ။ တတ္ထ—

အနေကဇာတိသံသာရံ၊ သန္ဓာဝိဿံ အနိဗ္ဗိသံ။
ဂဟကာရံ ဂဝေသန္တော၊ ဒုက္ခာ ဇာတိ ပုနပ္ပုနံ။
ဂဟကာရက ဒိဋ္ဌောသိ၊ ပုန ဂေဟံ န ကာဟသိ။
သဗ္ဗာ တေ ဖာသုကာ ဘဂ္ဂါ၊ ဂဟကူဋံ ဝိသင်္ခိတံ။
ဝိသင်္ခါရဂတံ စိတ္တံ၊ တဏှာနံ ခယမဇ္ဈဂါတိ[1]။

ဣဒံ ပဌမဗုဒ္ဓဝစနံ။ ကေစိ "ယဒါ ဟဝေ ပါတုဘဝန္တိ ဓမ္မော"တိ ခန္ဓကေ ဥဒါနဂါထံ ဝဒန္တိ။ သော ပန ပါဠိပဒဒိဝသေ သဗ္ဗညုဘာဝပ္ပတ္တသ္သ သောမနသ္သမယဉ္စာနေန ပစ္စယာကာရံ ပစ္စဝေက္ခန္တသ္သ ဥပ္ပန္နာ ဥဒါနဂါထာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁-ခု ၁-၃၆-ဓမ္မပဒေ။

ယံ ပန ပရိနိဗ္ဗာနကာလေ အဘာသိ "ဟန္ဒ ဒါနိ ဘိက္ခဝေ အာမန္တယာမိ ဝေါ၊ ဝယဓမ္မာ သင်္ခါရာ၊ အပ္ပမာဒေန သမ္ပာဒေထာ"တိ[1] ဣဒံ ပစ္ဆိမဝုဋ္ဌဝစနံ။ ဥဘိန္နမန္တရေ ယံ ဝုတ္တံ၊ တေံ မဇ္ဈိမဝုဋ္ဌဝစနံ နာမ။ ဧဝံ ပဌမမဇ္ဈိမပစ္ဆိမဝုဋ္ဌဝစနဝသေန တိဝိဓံ။

ကထံ **ပိဋ္ဌကဝသေန တိဝိဓံ**။ သဗ္ဗမ္ပိ စေတံ ဝိနယပိဋ္ဌကံ သုတ္တန္တပိဋ္ဌကံ အဘိဓမ္မပိဋ္ဌကန္တိ တိပ္ပဘေဒမေဝ ဟောတိ။ တတ္ထ ပဌမသင်္ဂီတိယံ သင်္ဂီတ္တ အသင်္ဂီတ္တ သဗ္ဗမ္ပိ သမောဓာနေတ္ဝာ ဥဘယာနိ ပါတိမောက္ခာနိ ဒ္ဝေ ဝိဘင်္ဂါ ဒ္ဝါဝီသတိ[2] ခန္ဓကာ သောဠသပရိဝါရာတိ ဣဒံ ဝိနယပိဋ္ဌကံ နာမ။ ဗြဟ္မဇာလာဒိစတုတ္တိံသသုတ္တသင်္ဂဟော ဒီဃနိကာယော, မူလပရိယာယ-သုတ္တာဒိဒိယဍ္ဎသတဒ္ဝေသုတ္တသင်္ဂဟော မဇ္ဈိမနိကာယော, သြဝတရဏ-သုတ္တာဒိသတ္တသုတ္တသဟဿသင်္ဂဟော သံယုတ္တနိကာ-ယော, စိတ္တပရိယာဒါနသုတ္တာဒိနဝသုတ္တသဟဿပဋ္ဌသတသင်္ဂဟော ပညာသသုတ္တ-သင်္ဂဟော အင်္ဂုတ္တရနိကာယော, ခုဒ္ဒကပါဌဓမ္မပဒဥဒါန ဣတိဝုတ္တက သုတ္တ-နိပါတ ဝိမာနဝတ္ထု၊ ပေတဝတ္ထု၊ ထေရဂါထာ ထေရီဂါထာ ဇာတက နိဒ္ဒေသ-ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂ[3] အပဒါန ဗုဒ္ဓဝံသ စရိယာပိဋ္ဌကဝသေန ပန္နရသပဘေဒေါ ခုဒ္ဒက-နိကာယောတိ ဣဒံ သုတ္တန္တပိဋ္ဌကံ နာမ။ ဓမ္မသင်္ဂဟော ဝိဘင်္ဂေါ ဓာတုကထာ ပုဂ္ဂလပညတ္တိ ကထာဝတ္ထု၊ ယမကံ ပဋ္ဌာနန္တိ ဣဒံ အဘိဓမ္မပိဋ္ဌကံ နာမ။ တတ္ထ—

> ဝိဝိဓဝိသေသနယတ္တာ၊ ဝိနယနတော စေဝ ကာယဝါစာနံ။
> ဝိနယတ္ထဝိဒူဟိ အယံ၊ ဝိနယော ဝိနယောတိ အက္ခာတော။

ဝိဝိဓာ ဟိ ဇ္ဈေ ပဋ္ဌဝိဓပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသပါရာဇိကာဒိ သတ္တ အာပတ္တိက္ခန္ဓ-မာတိကာ ဝိဘင်္ဂါဒိပဘေဒါ နယာ၊ ဝိသေသဘူတာ စ ဒဋ္ဌိကမ္မသီထိလကရဏာပ-ယောဇနာ အနုပညတ္တိနယာ၊ ကာယိကဝါစသိကအဇ္ဈာစာရနိသေဓနတော စေသ ကာယံ ဝါစဉ္စ ဝိနေတိ၊ တသ္မာ ဝိဝိဓနယတ္တာ ဝိသေသနယတ္တာ ကာယဝါစာနံ ဝိနယနတော စေဝ ဝိနယောတိ အက္ခာတော။ တေနေတမေ-တဿ ဝစနတ္ထကောသလ္လတ္ထံ ဝုတ္တံ—

> ဝိဝိဓဝိသေသနယတ္တာ၊ ဝိနယနတော စေဝ ကာယဝါစာနံ။
> ဝိနယတ္ထဝိဒူဟိ အယံ၊ ဝိနယော ဝိနယောတိ အက္ခာတောတိ။

၁-ဒီ ၂-၁၂၈-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ဒ္ဝါသီတိ (သျာ) ၃-ပဋိသမ္ဘိဒါ (သီ၊ သျာ)

ဣတရံ ပန—

အတ္ထာနံ သူစနတော၊ သုဝုတ္တတော သဝနတောထ သူဒနတော။
သုတ္တာဏာ သုတ္တသဘာ,ဂတော စ သုတ္တန္တိ[၁] အက္ခာတံ။

တဉ္ဍိ အတ္တတ္ထပရတ္ထာဒိဘေဒေ အတ္ထေ သူစေတိ။ သုဝုတ္တာ စေတ္ထ အတ္ထာ၊ ဝေနေယျဇ္ဈာသယာနုလောမေန[၂] ဝုတ္တတ္တာ။ သဝတိ စေတံ အတ္ထေ သဿမိဝ ဖလံ၊ ပသဝတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သူဒတိ စေတံ[၃] ဓေနု ဝိယ ခီရံ၊ ပဂ္ဃရာပေတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သုဋ္ဌု စ နေ တာယတိ၊ ရက္ခတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သုတ္တသဘာ-ဂဉ္ဇေတံ၊ ယထာ ဟိ တစ္ဆကာနံ သုတ္တံ ပမာဏံ ဟောတိ၊ ဧဝမေတမ္ပိ ဝိညူနံ။ ယထာ စ သုတ္တေန သင်္ဂဟိတာနိ ပုပ္ပါနိ န ဝိကိရိယန္တိ န ဝိဒ္ဓံသိယန္တိ၊ ဧဝမေဝ တေန သင်္ဂဟိတာ အတ္ထာ။ တေနေတမေတဿ ဝစနတ္ထကောသလ္လတ္ထံ ဝုတ္တံ—

"အတ္ထာနံ သူစနတော၊ သုဝုတ္တတော သဝနတောထ သူဒနတော။
သုတ္တာဏာ သုတ္တသဘာ,ဂတော စ သုတ္တန္တိ အက္ခာတ"န္တိ။

ဣတရော ပန—

ယံ ဧတ္ထ ဝုမိုမန္တော၊ သလက္ခဏာ ပူဇိတာ ပရိစ္ဆိန္နာ။
ဝုတ္တာဓိကာ စ ဓမ္မာ၊ အဘိဓမ္မော တေန အက္ခာတော။

အယဉ္ဍိ အဘိသဒ္ဒေါ ဝုမိုလက္ခဏပူဇိတပရိစ္ဆိန္နာဓိကေသု ဒိဿတိ။ တထာ ဟေသ "ဗာဋ္ဌာ မေ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ အဘိက္ကမန္တိ နော ပဋိက္ကမန္တီ"တိအာဒီသု[၄] ဝုမိုယံ အာဂတော။ "ယာ တာ ရတ္တိယော အဘိညာတာ အဘိလက္ခိတာ"တိ-အာဒီသု[၅] သလက္ခဏေ။ "ရာဇာဘိရာဇာ မနုဇိန္ဒော"တိအာဒီသု[၆] ပူဇိတေ။ "ပဋိဗလော ဝိနေတုံ အဘိဓမ္မေ အဘိဝိနယေ"တိအာဒီသု[၇] ပရိစ္ဆိန္နေ။ အညမည-သင်္ဂရဝိရဟိတေ ဓမ္မေ စ ဝိနယေ စာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ "အဘိက္ကန္တေန ဝဏ္ဏေနာ"တိအာဒီသု[၈] အဓိကေ။

ဧတ္ထ စ "ရူပူပပတ္တိယာ မဂ္ဂံ ဘာဝေတိ မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတ္ဝာ ဝိဟရတီ"တိအာဒိနာ[၉] နယေန ဝုမိုမန္တောပိ ဓမ္မာ ဝုတ္တာ။ "ရူပါရမ္မဏံ ဝါ သဒ္ဒါရမ္မဏံ ဝါ"တိအာဒိနာ နယေန အာရမ္မဏာဒီဟိ

၁-သုတ္တံ သုတ္တန္တိ(သီ၊ သျာ) ၂-နုလောမဝသေန (သျာ) ၃-သူဒတိ စ (သီ)၊ သူဒတိ အတ္ထေ (သျာ)
၄-မ ၃-၃၀၇၊ သံ ၃-၇၁-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၅-မ ၁-၂၅-ပိဋ္ဌေ။ ၆-မ ၂-၃၅၁၊ ခု ၁-၃၆၈-ပိဋ္ဌေ။
၇-ဝိ ၃-၉၇-ပိဋ္ဌေ။ ၈-ခု ၂-၁၀-ပိဋ္ဌေ။ ၉-အဘိ ၁-၄၄-ပိဋ္ဌာဒီသု။

လက္ခဏိယတ္ထာ သလက္ခဏာပိ။ “သေက္ခာ ဓမ္မာ, အသေက္ခာ ဓမ္မာ, လောကုတ္တရာ ဓမ္မာ”တိအာဒိနာ နယေန ပုဇ္ဈိတာပိ၊ ပုဇ္ဈာရဟာတိ အဓိပ္ပါယော။ “ဖဿော ဟောတိ, ဝေဒနာ ဟောတီ”တိအာဒိနာ နယေန သဘာဝပရိစ္ဆိန္နတ္ထာ ပရိစ္ဆိန္နာပိ။ ‘‘မဟဂ္ဂတာ ဓမ္မာ, အပ္ပမာဏာ ဓမ္မာ, အနုတ္တရာ ဓမ္မာ”တိအာဒိနာ နယေန အဓိကာပိ ဓမ္မာ ဝုတ္တာ။ တေနေတမေတဿ ဝစနတ္ထကောသလ္လတ္ထံ ဝုတ္တံ—

‘‘ယံ တ္ထေ ဝုမိုမန္တေော၊ သလက္ခဏာ ပုဇ္ဈိတာ ပရိစ္ဆိန္နာ။
ဝုတ္တာဓိကာ စ ဓမ္မာ၊ အဘိဓမ္မော တေန အက္ခာတော’’တိ။

ယံ ပနေတ္ထ အဝိသိဋ္ဌံ၊ တံ—

ပိဋ္ဌံ ပိဋ္ဌတ္ထဝိဒူ၊ ပရိယတ္တိဗ္ဘာဇနတ္ထတော ာ အာဟု။
တေန သမောဓာနေတ္ဝာ၊ တယောပိ ဝိနယာဒယော ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ။

ပရိယတ္တိပိ ဟိ “မာ ပိဋ္ဌကသမ္ပဒါနေနာ”တိအာဒိသု၂ ပိဋ္ဌကန္တိ ဝုစ္စတိ။ “အထ ပုရိသော အာဂစ္ဆေယျ ကုဒါလပိဋ္ဌကမာဒါယာ”တိအာဒိသု၃ ယံ ကိဉ္စိ ဘာဇနမ္ပိ။ တသ္မာ ပိဋ္ဌံ ပိဋ္ဌကတ္ထဝိဒူ ပရိယတ္တိဘာဇနတ္ထတော အာဟု။

ဣဒါနိ **တေန သမောဓာနေတ္ဝာ တယောပိ ဝိနယာဒယော ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ**တိ တေန ဧဝံ ဒုဝိဓတ္ထေန ပိဋ္ဌကသဒ္ဒေန သဟ သမာသံ ကတ္ဝာ ဝိနယော စ သော ပိဋ္ဌကဉ္စ ပရိယတ္တိဘာဝတော တဿ တဿ အတ္ထဿ ဘာဇနတော စာတိ ဝိနယပိဋ္ဌကံ၊ ယထာဝုတ္တေနေဝ နယေန သုတ္တန္တဉ္စ တံ ပိဋ္ဌကဉ္စာတိ သုတ္တန္တပိဋ္ဌကံ၊ အဘိဓမ္မော စ သော ပိဋ္ဌကဉ္စာတိ အဘိဓမ္မပိဋ္ဌကန္တိ ဧဝမေတေ တယောပိ ဝိနယာဒယော ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ။

ဧဝံ ဥတ္ဝာ စ ပုနပိ တေသုယေဝ ပိဋ္ဌကေသု နာနပ္ပကာရကောသလ္လတ္ထံ—

ဒေသနာသာသနကထာ, ဘေဒံ တေသု ယထာရဟံ။
သိက္ခာပဒဟာနဂမ္ဘီရ,ဘာဝဉ္စ ပရိဒီပယေ။
ပရိယတ္တိဘေဒံ သမ္ဗတ္တိ်၊ ဝိပတ္တိဉ္စာပိ ယံ ယဟိ်။
ပါပုဏာတိ ယထာ ဘိက္ခု၊ တမ္ပိ သဗ္ဗံ ဝိဘာဝယေ။

တတြာယံ ပရိဒီပနာ ဝိဘာဝနာ စ။ ဧတာနိ ဟိ တီဏိ ပိဋ္ဌကာနိ ယထာက္ကမံ အာဏာ ဝေါဟာရ ပရမတ္ထဒေသနာ ယထာပရာဓ ယထာနုလောမ ယထာဓမ္မ-သာသနာနိ သံဝရာသံဝရ ဒိဋ္ဌိဝိနိဝေဌန နာမရူပပရိစ္ဆေဒကထာတိ စ ဝုစ္စန္တိ။

၁-ပရိယတ္တိဘာဇန....(သီ၊ သျာ) ၂-အံ ၁-၁၇၉-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၃-မ ၁-၁၇၈၊ အံ ၁-၂၀၅-ပိဋ္ဌေ။

ဏ္ဍေ ဟိ ဝိနယပိဋကံ အာဏာရဟေန ဘဂဝတာ အာဏာဗာဟုလ္လတော ဒေသိတတ္တာ **အာဏာဒေသနာ၊** သုတ္တန္တပိဋကံ ဝေါဟာရကုသလေန ဘဂဝတာ ဝေါဟာရဗာဟုလ္လတော ဒေသိတတ္တာ **ဝေါဟာရဒေသနာ၊** အဘိဓမ္မပိဋကံ ပရမတ္ထကုသလေန ဘဂဝတာ ပရမတ္ထဗာဟုလ္လတော ဒေသိတတ္တာ **ပရမတ္ထဒေသနာ**တိ ဝုစ္စတိ။

တထာ ပဌမံ "ယေ တေ ပစုရာပရာဓာ သတ္ထာ၊ တေ ယာထာပရာဓံ ဏ္ဍေ သာသိတာ"တိ **ယထာပရာဓသာသနံ၊** ဒုတိယံ "အနေကဗျာသယာနုသယ-စရိယာဓိမုတ္တိကာ သတ္ထာ ယထာနုလောမံ ဏ္ဍေ သာသိတာ"တိ **ယထာ-နုလောမသာသနံ၊** တတိယံ ဓမ္မပုဗ္ဗင်္ဂမတ္တေ "အဟံ မမာ"တိ သညိနော သတ္ထာ ယထာဓမ္မံ ဏ္ဍေ သာသိတာတိ **ယထာဓမ္မသာသန**န္တိ ဝုစ္စတိ။

တထာ ပဌမံ အဏ္ဍာစာရပဋိပက္ခဘူတော သံဝရာသံဝရော ဏ္ဍေ ကထိတောတိ **သံဝရာသံဝရကထာ။** သံဝရာသံဝရောတိ ခုဒ္ဒကော စေဝ မဟန္တော စ သံဝရော၊ ကမ္မာကမ္မံ ဝိယ ဖလာဖလံ ဝိယ စ၊ ဒုတိယံ "ဒ္ဝါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိပဋိပက္ခဘူတာ ဒိဋ္ဌိဝိန-ဝေဌနာ ဏ္ဍေ ကထိတာ"တိ **ဒိဋ္ဌိဝိနိဝေဌနကထာ၊** တတိယံ "ရာဂါဒိပဋိပက္ခ-ဘူတော နာမရူပပရိစ္ဆေဒေါ ဏ္ဍေ ကထိတော"တိ **နာမရူပပရိစ္ဆေဒကထာ**တိ ဝုစ္စတိ။

တီသုပိ စေတေသု တိဿော သိက္ခာ တိဏ္ဏံ ပဟာနာနိ စတုဗ္ဗိဓော စ ဂန္ထိရ-ဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တထာဟိ ဝိနယပိဋကေ ဝိသေသေန **အဓိသီလသိက္ခာ** ဝုတ္တာ၊ သုတ္တန္တပိဋကေ **အဓိစိတ္တသိက္ခာ၊** အဘိဓမ္မပိဋကေ **အဓိပညာသိက္ခာ။**

ဝိနယပိဋကေ စ ဝိတိက္ကမပဟာနံ ကိလေသာနံ၊ ဝိတိက္ကမပဋိပက္ခတ္တာ သီလဿ။ သုတ္တန္တပိဋကေ ပရိယုဋ္ဌာနပဟာနံ၊ ပရိယုဋ္ဌာနပဋိပက္ခတ္တာ သမာဓိဿ။ အဘိဓမ္မပိဋကေ အနုသယပဟာနံ၊ အနုသယပဋိပက္ခတ္တာ ပညာ့ယ။ ပဌမေ စ တဒင်္ဂပဟာနံ၊ ဒုတိယေ ဝိက္ခမ္ဘနသမုစ္ဆေဒပဟာနာနိ။ ပဌမေ စ ဒုစ္စရိတသံကိလေသပဟာနံ၊ ဒုတိယေ တဏှာဒိဋ္ဌိသံကိလေသပဟာနံ[1]။

ဧကမေကသ္မိဉ္စေတ္ထ စတုဗ္ဗိဓောပိ ဓမ္မတ္ထဒေသနာပဋိဝေဓဓမ္မိရဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထ **ဓမ္မော**တိ တန္တိ။ **အတ္ထော**တိ တဿာယေဝ အတ္ထော။ **ဒေသနာ**တိ တဿာ မနသာ ဝဝတ္ထာပိတာယ တန္တိယာ ဒေသနာ။ **ပဋိဝေဓော**တိ တန္တိယာ တန္တိအတ္ထဿ စ ယထာဘူတာဝဗောဓော။ တီသုပိ စေတေသု ဧတေ ဓမ္မတ္ထဒေသနာပဋိဝေဓာ ယသ္မာ သဿဒိဟိ ဝိယ

၁–တဏှာဒိဋ္ဌိသံကိလေသာနံ ပဟာနံ (သီ)

မဟာသမုဒ္ဒေါ မန္ဒဗုဒ္ဓိဟိ ဒုက္ခောဂါဋ္ဌာ အလဗ္ဘနေယျပတိဋ္ဌာ စ၊ တသ္မာ ဂမ္ဘီရာ။ ဧဝံ ဧကမေကသ္မိံ ဧတ္ထေ စတုဗ္ဗိဓောပိ ဂမ္ဘီရဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။

အပရော နယော၊ **ဓမ္မောတိ** ဟေတု၊ ဝုတ္တဥေတံ "ဟေတုမှိ ဥဏံ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ"တိ[၁]။ **အတ္ထောတိ** ဟေတုဖလံ၊ ဝုတ္တဥေတံ "ဟေတုဖလေ ဥဏံ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ"တိ[၁]။ **ဒေသနာတိ** ပညတ္တိ၊ ယထာဓမ္မံ ဓမ္မာဘိလာပေါတိ အဓိပ္ပါယော။ အနုလောမပဋိလောမသခ်ပဝိတ္ထာရာဒိဝသေန ဝါ ကထနံ။ **ပဋိဝေဓောတိ** အဘိသမယော၊ သော စ လောကိယလောကုတ္တရော ဝိသယတော အသမ္မောဟတော စ အတ္ထာနုရူပံ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုရူပံ အတ္ထေသု ပညတ္တိပထာနုရူပံ ပညတ္တီသု အဝဗောဓော။ တေသံ တေသံ ဝါ တတ္ထ တတ္ထ ဝုတ္တဓမ္မာနံ ပဋိဝိဇ္ဈိတဗ္ဗော သလက္ခဏသခ်ါတော အဝိပရီတသဘာဝေါ။

ဧဒါနိ ယသ္မာ ဧတေသု ပိဋကေသု ယံ ယံ ဓမ္မဇာတံ ဝါ အတ္ထဇာတံ ဝါ၊ ယာ စာယံ ယထာ ယထာ ဥပေတဗ္ဗော အတ္ထော သောတူနံ ဥဏသ အဘိမုခေါ ဟောတိ၊ တထာ တထာ တဒတ္ထဇောတိကာ ဒေသနာ၊ ယော စေတ္ထ အဝိပရီတာဝဗောဓသခ်ါတော ပဋိဝေဓော၊ တေသံ တေသံ ဝါ ဓမ္မာနံ ပဋိဝိဇ္ဈိတဗ္ဗော သလက္ခဏသခ်ါတော အဝိပရီတသဘာဝေါ။ သဗ္ဗမ္ပေတံ အနုပ-စိတကုသလသမ္ဘာရေဟိ ဒုပ္ပညေဟိ သသာဒီဟိ ဝိယ မဟာသမုဒ္ဒေါ ဒုက္ခောဂါဋ္ဌံ အလဗ္ဘနေယျပတိဋ္ဌဥ၊ တသ္မာ ဂမ္ဘီရံ။ ဧဝမ္ပိ ဧကမေကသ္မိံ ဧတ္ထေ စတုဗ္ဗိဓောပိ ဂမ္ဘီရဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဧတ္တောဝတာ စ—

ဒေသနာသာသနကထာ, ဘေဒံ တေသု ယထာရဟံ။
သိက္ခာပဟာနဂမ္ဘီရ, ဘာဝဥ္ဇ ပရိဒီပယေတိ—

အယံ ဂါထာ ဝုတ္တတ္ထာဝ ဟောတိ။

ပရိယတ္တိဘေဒံ သမ္ပတ္တိံ၊ ဝိပတ္တိဥ္ဇာပိ ယံ ယဟိံ။
ပါပုဏာတိ ယထာ ဘိက္ခု၊ တမ္ပိ သဗ္ဗံ ဝိဘာဝယေတိ—

ဧတ္ထ ပန တီသု ပိဋကေသု တိဝိဓော ပရိယတ္တိဘေဒေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တိသော ဟိ ပရိယတ္တိယော အလဂဒ္ဒူပမာ နိဿရဏတ္ထာ ဘဏ္ဍာဂါရိကပရိယတ္တီတိ။

တတ္ထ ယာ ဒုဂ္ဂဟိတာ, ဥပါရမ္ဘာဒိဟေတု ပရိယာပုဋ္ဌာ၊ အယံ **အလဂဒ္ဒူပမာ**။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ "သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ပုရိသော အလဂဒ္ဒတ္ထိကော

၁-အဘိ ၂-၃၀၇-ပိဋ္ဌေ။

အလဂဒ္ဒဂဝေသီ အလဂဒ္ဒပရိယေသနံ စရမာနော၊ သော ပသ္သေယျ မဟန္တံ အလဂဒ္ဒံ၊ တမေနံ ဘောဂေ ဝါ နဂ်ိဒ္ဓေ ဝါ ဂဏ္ဍေယျ၊ တဿ သော အလဂဒ္ဒေါ ပဋိပရိဝတ္တိတ္ဝာ[1] ဟတ္ထေ ဝါ ဗာဟာယံ ဝါ အညတရသ္မိံ ဝါ အင်္ဂပစ္စင်္ဂေ ဒုံသေယျ၊ သော တတောနိဒါနံ မရဏံ ဝါ နိဂစ္ဆေယျ မရဏမတ္တံ ဝါ ဒုက္ခံ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ ဒုဂ္ဂဟိတတ္တာ ဘိက္ခဝေ အလဂဒ္ဒဿ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စေ မောဃပုရိသာ ဓမ္မံ ပရိယာပုဏန္တိ၊ သုတ္တံ။ ပ။ ဝေဒလ္လံ၊ တေ တံ ဓမ္မံ ပရိယာပုဏိတ္ဝာ တေသံ ဓမ္မာနံ ပညာယ အတ္ထံ န ဥပပရိက္ခန္တိ၊ တေသံ တေ ဓမ္မာ ပညာယ အတ္ထံ အနုပပရိက္ခတံ န နိဇ္ဈာနံ ခမန္တိ၊ တေ ဥပါရမ္ဘာနိသံသာ စေဝ ဓမ္မံ ပရိယ်ာပုဏန္တိ ဣတိဝါဒပဗေမောက္ခာနိသံသာ စ၊ ယဿ စတ္ထာယ ဓမ္မံ ပရိယာပုဏန္တိ၊ တဉ္စဿ အတ္ထံ နာနုဘောန္တိ၊ တေသံ တေ ဓမ္မာ ဒုဂ္ဂဟိတာ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တန္တိ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ ဒုဂ္ဂဟိတတ္တာ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာန''န္တိ ၂။

ယာ ပန သုဂ္ဂဟိတာ သီလက္ခန္ဓာဒိပါရိပူရိ'ယေဝ အာကင်္ခမာနေန ပရိယာပုဋ္ဌာ၊ န ဥပါရမ္ဘာဒိဟေတု၊ အယံ **နိဿရဏတ္ထာ**။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ "တေသံ တေ ဓမ္မာ သုဂ္ဂဟိတာ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တန္တိ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ သုဂ္ဂဟိတတ္တာ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာန''န္တိ[2]။

ယံ ပန ပရိညာတက္ခန္ဓော ပဟီနကိလေသော ဘာဝိတမဂ္ဂေါ ပဋိဝိဒ္ဓါကုပ္ပေါ သစ္ဆိကတနိရောဓော ဒိဏ္ဏာသဝေါ ကေဝလံ ပဝေဏိပါလနတ္ထာယ ဝံသာနုရက္ခဏတ္ထာယ ပရိယာပုဏာတိ၊ အယံ **ဘဏ္ဍာဂါရိကပရိယတ္တိ**တိ။

ဝိနယေ ပန သုပ္ပဋိပန္နော ဘိက္ခု သီလသမ္ပဒံ နိဿာယ တိဿော ဝိဇ္ဇာ ပါပုဏာတိ၊ တာသံယေဝ စ တတ္ထ ပဘေဒဝစနတော။ သုတ္တေ သုပ္ပဋိပန္နော သမာဓိသမ္ပဒံ နိဿာယ ဆ အဘိညာ ပါပုဏာတိ၊ တာသံယေဝ စ တတ္ထ ပဘေဒဝစနတော။ အဘိဓမ္မေ သုပ္ပဋိပန္နော ပညာသမ္ပဒံ နိဿာယ စတသော ပဋိသမ္ဘိဒါ ပါပုဏာတိ၊ တာသဉ္စ[3] တတ္ထေဝ ပဘေဒဝစနတော၊ ဧဝမေတေသု သုပ္ပဋိပန္နော ယထာက္ကမေန ဇ္ဈံ ဝိဇ္ဇာတ္တယဆဠဘိညာစတုပ္ပဋိသမ္ဘိဒါဘေဒံ သမ္ပတ္တိ'ံ ပါပုဏာတိ။

ဝိနယေ ပန ဒုပ္ပဋိပန္နော အနုညာတသုခသမ္ဖဿအတ္ထရဏပါဝုရဏာဒိဖဿသာမညတော ပဋိက္ခိတ္တောသု ဥပါဒိန္နကဖဿာဒိသု အနဝဇ္ဇသညီ ဟောတိ

၁–ပဋိနိဝတ္တိတ္ဝာ (က)
၃–မ ၁–၁၀၇–ဝိဒ္ဓေ။
၂–မ ၁–၁၀၇–ဝိဒ္ဓေ။
၄–တာသံယေဝ (သျာ)

ဝုတ္တမ္ပိ ဟေတံ "တထာဟံ ဘဂဝတာ ဓမ္မံ ဒေသိတံ အာဇာနာမိ၊ ယထာ ယေမေ အန္တရာယိကာ ဓမ္မာ အန္တရာယိကာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ၊ တေ ပဋိသေဝတော နာလံ အန္တရာယာယာတိ[1]။ တတော ဒုဿီလဘာဝံ ပါပုဏာတိ။ သုတ္တေ ဒုပ္ပဋိပန္နော "စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ"တိအာဒိသု[2] အဓိပ္ပါယံ အဇာနန္တော ဒုဂ္ဂဟိတံ ဂဏှာတိ၊ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ "အတ္တနာ ဒုဂ္ဂဟိတေန အမှေ စေဝ အဇ္ဈာစိဏ္ဏတိ၊ အတ္တာနဉ္စ ခဏတိ၊ ဗဟူဉ္စ အပုညံ ပသဝတိ"တိ[3]။ တတော မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိတံ ပါပုဏာတိ။ အဘိဓမ္မေ ဒုပ္ပဋိပန္နော ဓမ္မစိန္တံ အတိဓာဝန္တော အစိန္တေယျာနိပိ စိန္တေတိ။ တတော စိတ္တက္ခေပံ ပါပုဏာတိ၊ ဝုတ္တဉ္ဆေတံ "စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ အစိန္တေယျာနိ န စိန္တေတဗ္ဗာနိ၊ ယာနိ စိန္တေန္တော ဥမ္မာဒဿ ဝိဃာတဿ ဘာဂီ အဿာ"တိ[4]။ ဧဝမေတေသု ဒုပ္ပဋိပန္နော ယထာက္ကမေန ဇုံ ဒုဿီလဘာဝံ မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိတာ စိတ္တက္ခေပဘေဒံ ဝိပတ္တိံ ပါပုဏာတီတိ။

ဇောဝတာ စ—

ပရိယတ္တိဘေဒံ သမ္ပတ္တိံ၊ ဝိပတ္တိဉ္စာပိ ယံ ယဟိံ။
ပါပုဏာတိ ယထာ ဘိက္ခု၊ တမ္ပိ သဗ္ဗံ ဝိဘာဝယေတိ။

အယမ္ပိ ဂါထာ ဝုတ္တတ္ထာဝ[5] ဟောတိ။ ဧဝံ နာနပ္ပကာရတော ပိဋ္ဌကာနိ ဥတ္တာ တေသံ ဝသေနေတံ ဗုဒ္ဓဝစနံ တိဝိဓန္တိ ဉာတဗ္ဗံ။

ကထံ နိကာယဝသေန ပဉ္စဝိဓံ၊ သဗ္ဗမေဝ စေတံ ဒီဃနိကာယော မဇ္ဈိမနိကာယော သံယုတ္တနိကာယော အင်္ဂုတ္တရနိကာယော ခုဒ္ဒကနိကာယောတိ ပဉ္စပဘေဒံ ဟောတိ။ တတ္ထ ကတမော **ဒီဃနိကာယော**။ တိဝဂ္ဂသင်္ဂဟာနိ ဒြဟ္မဇာလာဒီနိ စတုတ္တိံသ သုတ္တာနိ။

စတုတ္တိံသေဝ သုတ္တန္တာ၊ တိဝဂ္ဂေါ ယဿ သင်္ဂဟော။
သေ ဒီဃနိကာယောတိ၊ ပဌမော အနုလောမိကောတိ။

ကသ္မာ ပနေသ ဒီဃနိကာယောတိ ဝုစ္စတိ။ ဒီဃပ္ပမာဏာနံ သုတ္တာနံ သမူဟတော နိဝါသတော စ။ သမူဟနိဝါသာ ဟိ နိကာယောတိ[6] ဝုစ္စန္တိ။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေနိကာယမ္ပိ သမနုပဿာမိ ဧဝံ စိတ္တံ၊ ယထယိဒံ

၁–ဝိ ၂-၁၇၅၊ မ ၁-၁၀၂-ပိဋ္ဌေ။
၂–ဝိ ၂-၁၇၇၊ မ ၁-၁၀၅-ပိဋ္ဌေ။
၃–ဝုတ္တတ္ထာ (သီ၊ သျာ)
၄–အံ ၁-၃၁၁-ပိဋ္ဌာဒီသု။
၅–အံ ၁-၃၉၂–ပိဋ္ဌေ။
၆–နိကာယာတိ (သီ)

ဘိက္ခဝေ တိရစ္ဆာနဂတာ ပါဏာ[၁]။ ပေါဏိကနိကာယော စိက္ခလ္လိကနိကာ-ယောတိဧဝမာဒီနိ စေတ္ထ သာဓကာနိ သာသနတော လောကတော စ။ ဧဝံ သေသာနမ္ပိ နိကာယဘာဝေ ဝစနတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ကတမော **မဇ္ဈိမနိကာယော။** မဇ္ဈိမပ္ပမာဏာနိ ပဉ္ဇဒသဝဂ္ဂသင်္ဟာနိ မူလပရိယာယသုတ္တာဒီနိ ဒိယဗုသတံ ဒ္ဝေ စ သုတ္တာနိ။

ဒိယဗုသတသုတ္တန္တာ၊ ဒ္ဝေ စ သုတ္တာနိ ယတ္ထ သော။
နိကာယော မဇ္ဈိမော ပဉ္ဇ,ဒသဝဂ္ဂပရိဂ္ဂဟောတိ။

ကတမော **သံယုတ္တနိကာယော။** ဒေဝတာသံယုတ္တာဒိဝသေန ကထိတာနိ ဩဃတရဏာဒီနိ သတ္တ သုတ္တသဟဿာနိ သတ္တ စ သုတ္တသတာနိ ဒ္ဝါသဋ္ဌိ စ သုတ္တာနိ။

သတ္တ သုတ္တသဟဿာနိ၊ သတ္တ သုတ္တသတာနိ စ။
ဒ္ဝါသဋ္ဌိ စေဝ သုတ္တန္တာ၊ ဧသော သံယုတ္တသင်္ဟောတိ။

ကတမော **အင်္ဂုတ္တရနိကာယော။** ဧကေကအင်္ဂါတိရေကဝသေန ကထိတာနိ စိတ္တပရိယာဒါနာဒီနိ နဝ သုတ္တသဟဿာနိ ပဉ္ဇ သုတ္တသတာနိ သတ္တပညာသဉ္ဇ သုတ္တာနိ။

နဝ သုတ္တသဟဿာနိ၊ ပဉ္ဇ သုတ္တသတာနိ စ။
သတ္တပညာသသုတ္တာနိ၊ သဋ္ဌာ အင်္ဂုတ္တရေ အယန္တိ။

ကတမော **ခုဒ္ဒကနိကာယော။** သကလံ ဝိနယပိဋကံ အဘိဓမ္မပိဋကံ ခုဒ္ဒက-ပါဌာဒယော စ ပုဗ္ဗေ ဒဿိတာ ပဉ္ဇဒသပ္ပဘေဒါ၊ ဌပေတ္ဝာ စတ္တာရော နိကာယေ အဝသေသံ ဗုဒ္ဓဝစနံ။

ဌပေတ္ဝာ စတုရောပေတေ၊ နိကာယေ ဒီဃအာဒိကေ။
တဒည်ံ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ နိကာယော ခုဒ္ဒကော မတောတိ။

ဧဝံ နိကာယဝသေန ပဉ္ဇဝိဓံ။

ကထံ အင်္ဂဝသေန နဝဝိဓံ။ သဗ္ဗမေဝ ဟိဒံ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါထာ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အဗ္ဘုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လန္တိ နဝပ္ပဘေဒံ ဟောတိ။ တတ္ထ ဥဘတောဝိဘင်္ဂနိဒ္ဒေသခန္ဓကပရိဝါရာ သုတ္တနိပါတေ မင်္ဂလ-သုတ္တရတနသုတ္တနာလကသုတ္တတုဝဋ္ဌကသုတ္တာနိ စ အညမ္ပိ စ သုတ္တနာမကံ

၁–သံ ၂-၁ ၂၃-ပိဋ္ဌေ။

တထာဂတဝစနံ "**သုတ္တ**"နှိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သဗ္ဗမိ သဂါထကံ သုတ္တံ "**ဂေယျ**"နှိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝိသေသေန သံယုတ္တကေ သကလောပိ သဂါထာဝဂ္ဂေါ၊ သကလမိ အဘိဓမ္မပိဋကံ နိဂ္ဂါထကံ သုတ္တံ၊ ယဉ္စ အညမိ အဌဟိ အင်္ဂေဟိ အသင်္ဂဟိတံ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ တံ "**ဝေယျာကရဏ**"နှိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဓမ္မပဒံ ထေရဂါထာ ထေရီဂါထာ သုတ္တနိပါတေ နောသုတ္တနာမိကာ သုဒ္ဓိကဂါထာ စ "**ဂါထာ**"တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သောမနဿညာဏမယိကဂါထာပဋိသံယုတ္တာ ဒွေအသီတိ သုတ္တန္တာ "**ဥဒါန**"နှိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ "ဝုတ္တံ ဟေတံ ဘဂဝတာ"တိအာဒိနယပ္ပဝတ္တာ ဒသုတ္တရသတ-သုတ္တန္တာ "**ဣတိဝုတ္တက**"နှိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အပဏ္ဏကဇာတကာဒီနိ ပညာသာဓိကာနိ ပဉ္စ ဇာတကသတာနိ "**ဇာတက**"နှိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ အစ္ဆရိယာ အဗ္ဘုတာ ဓမ္မာ အာနန္ဒေတိ[၁] အာဒိနယပ္ပဝတ္တာ သဗ္ဗေပိ အစ္ဆရိ-ယဗ္ဘုတဓမ္မပဋိသံယုတ္တသုတ္တန္တာ "**အဗ္ဘုတဓမ္မ**"နှိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ စူဋဝေဒလ္လ မဟာဝေဒလ္လ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သက္ကပဥ သခ်ါရဘာဇနိယ မဟာပုဏ္ဏမသုတ္တာဒယော[၂] သဗ္ဗေပိ ဝေဒဉ္စ တုဋ္ဌိဉ္စ လဒ္ဓါ လဒ္ဓါ ပုစ္ဆိတသုတ္တန္တာ "**ဝေဒလ္လ**"နှိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧဝံ အင်္ဂဝသေန နဝဝိဓံ။

ကထံ ဓမ္မက္ခန္ဓဝသေန စတုရာသီတိသဟဿဝိဓံ။ သဗ္ဗမေဝ စေတံ ဗုဒ္ဓဝစနံ—

ဒွါသီတိ ဗုဒ္ဓတော ဂဏ္ဍိံ၊ ဒွေ သဟဿာနိ ဘိက္ခုတော။
စတုရာသီတိသဟဿာနိ၊ ယေ မေ ဓမ္မာ ပဝတ္တိနောတိ။

ဧဝံ ပရိဒီပိတဓမ္မက္ခန္ဓဝသေန စတုရာသီတိသဟဿပ္ပဘေဒံ ဟောတိ။ တတ္ထ ဧကာနုသန္ဓိကံ သုတ္တံ ဧကော ဓမ္မက္ခန္ဓော။ ယံ အနေကာနုသန္ဓိကံ တတ္ထ အနုသန္ဓိဝသေန ဓမ္မက္ခန္ဓဂဏနာ။ ဂါထာဗန္ဓေသု ပဥ္ဘာပုစ္ဆနံ ဧကော ဓမ္မက္ခန္ဓော၊ ဝိဿဇ္ဇနံ ဧကော။ အဘိဓမ္မေ ဧကမေကံ တိကဒုကဘာဇနံ ဧကမေကဉ္စ စိတ္တဝါရဘာဇနံ ဧကမေကော ဓမ္မက္ခန္ဓော။ ဝိနယေ အတ္ထိ ဝတ္ထု၊ အတ္ထိ မာတိကာ၊ အတ္ထိ ပဒဘာဇနီယံ၊ အတ္ထိ အန္တရာပတ္တိ၊ အတ္ထိ အာပတ္တိ၊ အတ္ထိ အနာပတ္တိ၊ အတ္ထိ တိကစ္ဆေဒေါ။ တတ္ထ ဧကမေကော ကောဋ္ဌာသော ဧကမေကော ဓမ္မက္ခန္ဓောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧဝံ ဓမ္မက္ခန္ဓဝသေန စတုရာသီတိ-သဟဿဝိဓံ။

ဧဝမေတံ အဘေဒတော ရသဝသေန ဧကဝိဓံ၊ ဘေဒတော ဓမ္မဝိနယာဒိ-ဝသေန ဒုဝိဓာဒိဘေဒံ ဗုဒ္ဓဝစနံ သင်္ဂါယန္တေန မဟာကဿပပ္ပမုခေန ဝသီဂဏေန

၁–ဒီ ၂-၁၁၉-ပိဋ္ဌေ။　　၂–သုတ္တန္တာဒယော (သီ)

“အယံ ဓမ္မော၊ အယံ ဝိနယော၊ ဣဒံ ပဌမဗုဒ္ဓဝစနံ၊ ဣဒံ မဇ္ဈိမဗုဒ္ဓဝစနံ၊ ဣဒံ ပစ္ဆိမဗုဒ္ဓဝစနံ၊ ဣဒံ ဝိနယပိဋကံ၊ ဣဒံ သုတ္တန္တပိဋကံ၊ ဣဒံ အဘိဓမ္မပိဋကံ၊ အယံ ဒီဃနိကာယော။ ပ ။ အယံ ခုဒ္ဒကနိကာယော၊ ဣမာနိ သုတ္တာဒီနိ နဝင်္ဂါနိ၊ ဣမာနိ စတုရာသီတိဓမ္မက္ခန္ဓသဟဿာနီ”တိ ဣမံ ပဘေဒံ ဝဝတ္ထပေတ္ဝာဝ သင်္ဂီတံ။ န ကေဝလဉ္စ ဣမမေဝ၊ အညမ္ပိ ဥဒ္ဒါနသင်္ဂဟ ဝဂ္ဂသင်္ဂဟ ပေယျာလသင်္ဂဟ-ကေကနိပါတ ဒုကနိပါတာဒိနိပါတသင်္ဂဟ သံယုတ္တသင်္ဂဟ ပဏ္ဏာသသင်္ဂဟာဒိ-အနေကဝိဓံ တီသု ပိဋကေသု သန္နိဿမာနံ သင်္ဂဟပဘေဒံ ဝဝတ္ထပေတ္ဝာ ဧဝ သတ္ထာ မာသေဟိ သင်္ဂီတံ။

သင်္ဂီတိပရိယောသာနေ စဿ “ဣဒံ မဟာကဿပတ္ထေရေန ဒဿဗလဿ သာသနံ ပဉ္စဝဿသဟဿပရိမာဏကာလံ ပဝတ္တနသမတ္ထံ ကတ”န္တိ သဉ္ဇာတပဗောဒါ သာဓုကာရံ ဝိယ ဒဒမာနာ အယံ မဟာပထဝီ ဥဒကပရိယန္တံ ကတ္ဝာ အနေကပ္ပကာရံ ကမ္ပိ သင်္ကမ္ပိ သမ္ပကမ္ပိ သမ္ပဝေဓိ၊ အနေကာနိ စ အစ္ဆရိယာနိ ပါတုရဟောသုန္တိ၊ အယံ ပဌမမဟာသင်္ဂီတိ နာမ။ ယာ လောကေ—

သတေဟိ ပဉ္စဟိ ကတာ၊ တေန ပဉ္စသတာတိ စ။
ထေရေဟေဝ ကတတ္တာ စ၊ ထေရိကာတိ ပဝုစ္စတိတိ။

၁-ဗြဟ္မဇာလသုတ္တံ

ပရိဗ္ဗာဇကကထာဝဏ္ဏနာ

၎မိသာ ပဌမမဟာသင်္ဂီတိယာ ဝတ္တမာနာယ ဝိနယသင်္ဂဟာဝသာနေ သုတ္တန္တပိဋကေ အာဒိနိကာယသ္မာ အာဒိသုတ္တံ ဗြဟ္မဇာလံ ပုစ္ဆန္တေန အာယသ္မတာ မဟာကဿပေန "ဗြဟ္မဇာလံ အာဝုသော အာနန္ဒ ကတ္ထ ဘာသိတ"န္တိ ဧဝမာဒိဝုတ္တဝစနပရိယောသာနေ ယတ္ထ စ ဘာသိတံ၊ ယဉ္စာရဗ္ဘ ဘာသိတံ၊ တံ သဗ္ဗံ ပကာသေန္တော အာယသ္မာ အာနန္ဒော "ဧဝံ မေ သုတ"န္တိ-အာဒိမာဟ။ တေန ဝုတ္တံ "ဗြဟ္မဇာလသ္မာဝိ ဧဝံ မေ သုတန္တိအာဒိကံ အာယသ္မတာ အာနန္ဒေန ပဌမမဟာသင်္ဂီတိကာလေ ဝုတ္တံ နိဒါနမာဒိ" တိ။

၁။ တတ္ထ **ဧဝ**န္တိ နိပါတပဒံ။ **မေ**တိအာဒီနိ နာမပဒါနိ။ **ပဋိပန္နော ဟောတီ**တိ ဧတ္ထ **ပဋိ**တိ ဥပသဂ္ဂပဒံ။ **ဟောတီ**တိ အာချာတပဒန္တိ ဧကမိနာ တာဝ နယေန ပဒဝိဘာဂေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။

အတ္ထတော ပန **ဧ**ဝံသဒ္ဒေါ တာဝ ဥပမူပဒေသသမ္ပဟံသနဂရဟဏဝစန-သမ္ပဋိဂ္ဂဟာကာရနိဒ္ဒေသနာဝစောရဏာဒိအနေကတ္ထပ္ပဘေဒေါ။ တထာဟေသ "ဧဝံ ဇာတေန မစ္ဆေန၊ ကတ္တဗ္ဗံ ကုသလံ ဗဟု"န္တိဧဝမာဒီသု[၁] ဥပမာယံ အာဂတော။ "ဧဝံ တေ အဘိက္ကမိတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ တေ ပဋိက္ကမိတဗ္ဗ"န္တိအာဒီသု[၂] ဥပဒေသေ။ "ဧဝမေတံ ဘဂဝါ၊ ဧဝမေတံ သုဂတာ"တိအာဒီသု[၃] သမ္ပဟံသနေ။ "ဧဝမေဝံ[၄] ပနာယံ ဝသလိ ယသ္မိံ ဝါ တသ္မိံ ဝါ တသ္မာ မုဏ္ဍကသ္မာ သမဏကသ္မာ ဝဏ္ဏံ ဘာသတီ"တိအာဒီသု[၅] ဂရဟဏေ။ ''ဧဝံ ဘန္တေ တေ ခေါ တေ ဘိက္ခူ။ ဘဂဝတော ပစ္စယေသာသု"န္တိအာဒီသု[၆] ဝစနသမ္ပဋိဂ္ဂဟေ[၇]။ "ဧဝံ ဗျာ ခေါ အဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတာ ဓမ္မံ ဒေသိတံ အာဇာနာမီ"တိအာဒီသု[၈] အာကာရေ။ ''ဟိ တွံ မာဏဝက, ယေန သမဏော အာနန္ဒော တေနုပသင်္ကမ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ မမ ဝစနေန သမဏံ အာနန္ဒံ အပ္ပါဗာဓံ အပ္ပါတင်္ကံ လဟုဋ္ဌာနံ ဗလံ ဖာသုဝိဟာရံ ပုစ္ဆ 'သုဘော မာဏဝေါ တောဒေယျပုတ္တော ဘဝန္တံ အာနန္ဒံ အပ္ပါဗာဓံ အပ္ပါတင်္ကံ လဟုဋ္ဌာနံ ဗလံ ဖာသုဝိဟာရံ ပုစ္ဆတီ'တိ၊ ဧဝ္ဆ ဝဒေဟိ၊ သာဓု ကိရ ဘဝံ အာနန္ဒော ယေန

၁-ခု ၁-၂၁-ဝိဇ္ဇေ။ ၂-အံ ၁-၄၃၉-ဝိဇ္ဇေ။ ၃-အံ ၁-၁၉၃-ဝိဇ္ဇေ။
၄-ဧဝမေဝ (က) ၅-သံ ၁-၁၆၂-ဝိဇ္ဇေ။ ၆-မ ၁-၁-ဝိဇ္ဇေ။
၇-ဝစနပဋိဂ္ဂဟေ (သျာ) ၈-မ ၁-၃၂၅-ဝိဇ္ဇေ။

သုဘဿ မာဏဝဿ တောဒေယျပုတ္တဿ နိဝေသနံ၊ တေနုပသက်မတု အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယာ"တိအာဒီသု[၁] နိဒဿနေ။ "တံ ကိံ မညထ ကာလာမာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ကုသလာ ဝါ အကုသလာ ဝါတိ။ အကုသလာ ဘန္တေ။ သာဝဇ္ဇာ ဝါ အနဝဇ္ဇာ ဝါတိ။ သာဝဇ္ဇာ ဘန္တေ။ ဝိညုဂရဟိတာ ဝါ ဝိညုပ္ပသတ္ထာ ဝါတိ။ ဝိညုဂရဟိတာ ဘန္တေ။ သမတ္တာ သမာဒိန္နာ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တန္တိ နော ဝါ၊ ကထံ ဝေါ[၂] ဧတ္ထ ဟောတီတိ။ သမတ္တာ ဘန္တေ သမာဒိန္နာ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တန္တိ၊ ဧဝံ နော ဧတ္ထ ဟောတီ"တိအာဒီသု အဝဓာရဏေ။ သွာယမိဓ အာကာရနိဒဿနာဝဓာရဏေသု ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

တတ္ထ အာကာရတ္ထေန **ဧဝံ**သဒ္ဒေန ဧတမတ္ထံ ဒီပေတိ၊ နာနာနယနိပုဏမနေ-ကဇ္ဈာသယသမုဋ္ဌာနံ အတ္ထဗျဉ္ဇနသမ္ပန္နံ ဝိဝိဓပါဋိဟာရိယံ ဓမ္မတ္ထဒေသနာပဋိ-ဝေဓဂမ္ဘီရံ သဗ္ဗသတ္တာနံ သကသကဘာသာနုရူပတော သောတပထမာဂစ္ဆန္တံ တဿ ဘဂဝတော ဝစနံ သဗ္ဗပ္ပကာရေန ကော သမတ္ထော ဝိညာတုံ၊ သဗ္ဗထာမေန ပန သောတုကာမတံ[၃] ဇနေတ္ဝာပိ ဧဝံ မေ သုတံ၊ မယာပိ ဧကေနာကာရေန သုတန္တိ။

နိဒဿနတ္ထေန "နာဟံ သယမ္ဘူ၊ န မယာ ဣဒံ သစ္ဆိကတ"နွိ အတ္တာနံ ပရိမောစေန္တော ဧဝံ မေ သုတံ၊ မယာပိ ဧဝံ သုတန္တိ ဣဒါနိ ဝတ္တဗ္ဗံ သကလံ သုတ္တံ နိဒဿေတိ။

အဝဓာရဏတ္ထေန "ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခူနံ ဗဟု-ဿုတာနံ ယဒိဒံ အာနန္ဒော၊ ဂတိမန္တာနံ၊ သတိမန္တာနံ၊ ဓိတိမန္တာနံ၊ ဥပဋ္ဌာကာနံ ယဒိဒံ အာနန္ဒော"တိ[၄] ဧဝံ ဘဂဝတာ "အာယသ္မာ အာနန္ဒော အတ္ထကုသလော ဓမ္မကုသလော ဗျဉ္ဇနကုသလော နိရုတ္တိကုသလော ပုဗ္ဗာပရကုသလော"တိ[၅] ဧဝံ ဓမ္မသေနာပတိနာ စ ပသတ္ထဘာဝါနုရူပံ အတ္တနော ဓာရဏဗလံ ဒဿေန္တော သတ္တာနံ သောတုကာမတံ ဇနေတိ "ဧဝံ မေ သုတံ၊ တဉ္ဇ ခေါ အတ္ထတော ဝါ ဗျဉ္ဇနတော ဝါ အနူနမနဓိကံ၊ ဧဝမေဝ န အညထာ ဒဋ္ဌဗ္ဗ"နွိ။

မေသဒ္ဒေါ တီသု အတ္ထေသု ဒိဿတိ။ တထာ ဟိဿ "ဂါထာဘိဂီတံ မေ အဘောဇနေယျ"နွိအာဒီသု[၆] မယာတိ အတ္ထော။ "သာဓု မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဓမ္မံ ဒေသေတူ"တိအာဒီသု[၇] မယှန္တိ အတ္ထော။ "ဓမ္မဒါယာဒါ မေ

၁-ဒီ ၁-၁၈၈-ပိဋ္ဌေ။

၂-ကထံ ဝါ (သီ၊ သျာ၊ က) အံ ၁-၁၉၀-ပိဋ္ဌေ။ ပုရာဏဋီကာ ဩလောကေတဗ္ဗာ။

၃-သောတုကာမျတံ (သီ၊ သျာ) ၄-အံ ၁-၂၅-ပိဋ္ဌေ။ ၅-အံ ၁-၁၇၇-ပိဋ္ဌေ။

၆-ခု ၁-၂၉၂-ပိဋ္ဌေ။ ၇-သံ ၂-၂၈၅-ပိဋ္ဌေ။

ဘိက္ခဝေ ဘဝထာ"တိအာဒိသု[၁] မမာတိ အတ္ထော။ ဣဓ ပန မယာ သုတန္တိ စ မမ သုတန္တိ စ အတ္ထဒ္ဝယေ ယုဇ္ဇတိ။

သုတန္တိ အယံ **သုတ**သဒ္ဒေါ သဥ္ဇာယဂ္ဂေါ စ အနုပသဂ္ဂေါ စ ဂမနဝိသုတ-ကိလိန္နဥပစိတာနုယောဂသောတဝိညေ္ဍယျသောတဒ္ဝါရာနုသာရဝိညာတာဒိ-အနေကတ္ထပ္ပဘေဒေါ၊ တထာ ဟိသဒ္ဒေ "သေနာယ ပသုတော"တိအာဒိသု ဂစ္ဆ-န္တော တိ အတ္ထော။ "သုတမမ္မသ ပဿတော"တိအာဒိသု[၂] ဝိသုတမမ္မသာတိ အတ္ထော။ "အဝသုတာ အဝသုတသာ"တိအာဒိသု[၃] ကိလိန္နာကိလိန္နသာတိ အတ္ထော။ "တုမှေဟိ ပုညံ ပသုတံ အနပ္ပက"န္တိအာဒိသု[၄] ဥပစိတန္တိ အတ္ထော။ "ယေ ဈာနပသုတာ ဓီရာ"တိအာဒိသု[၅] ဈာနာနုယုတ္တာတိ အတ္ထော။ "ဒိဋ္ဌံ သုတံ မုတ"န္တိအာဒိသု[၆] သောတဝိညေ္ဍယျန္တိ အတ္ထော။ "သုတမေရော သုတသန္နိ-စယော"တိအာဒိသု[၇] သောတဒ္ဝါရာနုသာရဝိညာတမေရောတိ အတ္ထော။ ဣဓ ပနဿ သောတဒ္ဝါရာနုသာရေန ဥပဓာရိတန္တိ ဝါ ဥပဓာရဏန္တိ ဝါတိ အတ္ထော။ မေသဒ္ဒဿ ဟိ မယာတိ အတ္ထေ သတိ ဧဝံ မယာ သုတံ သောတဒ္ဝါရာ-နုသာရေန ဥပဓာရိတန္တိ ယုဇ္ဇတိ။ မမာတိ အတ္ထေ သတိ ဧဝံ မမ သုတံ သောတဒ္ဝါရာနုသာရေန ဥပဓာရဏန္တိ ယုဇ္ဇတိ။

ဧဝမေတေသု တိသု ပဒေသု **ဧဝ**န္တိ သောတဝိညာဏာဒိဝိညာဏကိစ္စ-နိဒ္ဒေသနံ။ **မေ**တိ ဝုတ္တဝိညာဏသမင်္ဂိပုဂ္ဂလနိဒ္ဒေသနံ။ **သုတ**န္တိ အဿဝနဘာဝ-ပဋိက္ခေပတော အနူနာဓိကာဝိပရိတဂ္ဂဟဏနိဒ္ဒေသနံ။ တထာ **ဧဝ**န္တိ တဿာ သောတဒ္ဝါရာနုသာရေန ပဝတ္တာယ ဝိညာဏဝိထိယာ နာနုပ္ပကာရေန အာရမ္မ-ဏော ပဝတ္တိဘာဝပ္ပကာသနံ။ **မေ**တိ အတ္တပ္ပကာသနံ။ **သုတ**န္တိ ဓမ္မပ္ပကာသနံ။ အယဉ္ဟေတ္ထ သင်္ခေပေါ "နာနုပ္ပကာရေန အာရမ္မဏော ပဝတ္တာယ ဝိညာဏ-ဝိထိယာ မယာ န အညံ ကတံ၊ ဣဒံ ပန ကတံ အယံ ဓမ္မော သုတော"တိ။

တထာ **ဧဝ**န္တိ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗဓမ္မပ္ပကာသနံ။ **မေ**တိ ပုဂ္ဂလပ္ပကာသနံ။ **သုတ**န္တိ ပုဂ္ဂလကိစ္စပ္ပကာသနံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ယံ သုတ္တံ နိဒ္ဒိသိဿာမိ၊ တံ မယာ ဧဝံ သုတန္တိ။

တထာ **ဧဝ**န္တိ ယဿ စိတ္တသန္တာနဿ နာနာကာရပ္ပဝတ္တိယာ နာနတ္တ-ဗျဉ္ဇနဂ္ဂဟဏံ ဟောတိ၊ တဿ နာနာကာရနိဒ္ဒေသော။ **ဧဝ**န္တိ ဟိ အယမာ-ကာရပညတ္တိ။ **မေ**တိ ကတ္တုနိဒ္ဒေသော။ **သုတ**န္တိ ဝိသယနိဒ္ဒေသော။ ဧတ္တာဝတာ

၁-မ ၁-၁၅-ဝိဇ္ဇေ။ ၂-ခ-၁-၈၈-ဝိဇ္ဇေ။ ၃-ဝ ၂-၂၇၆-ဝိဇ္ဇေ။ ၄-ခ ၁-၉-ဝိဇ္ဇေ။
၅-ခ ၁-၄၀-ဓမ္မပဒေ။ ၆-မ ၁-၁၈၉-ဝိဇ္ဇေ။ ၇-မ ၁-၂၇၇-ဝိဇ္ဇေ။

နာနာကာရပ္ပဝတ္တေန စိတ္တသန္တာနေန တံသမင်္ဂိနော ကတ္တု ဝိသယဂ္ဂဟဏသန္ဓိ-ဋ္ဌာနံ[၁] ကတံ ဟောတိ။

အထဝါ **ဝေ**နွှိ ပုဂ္ဂလကိစ္စနိဒ္ဒေသော။ **သုတ**နွှိ ဝိညာဏကိစ္စနိဒ္ဒေသော။ **မေ**တိ ဥဘယကိစ္စယုတ္တပုဂ္ဂလနိဒ္ဒေသော။ အယံ ပနေတ္ထ သခ်ေပေါ၊ မယာ သဝနကိစ္စဝိညာဏသမင်္ဂိနာ ပုဂ္ဂလေန ဝိညာဏဝသေန လဒ္ဓသဝနကိစ္စ-ဝေါဟာရေန သုတနွှိ။

တတ္ထ ဝေနွှိ စ မေတိ စ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထဝသေန အဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ။ ကိဉ္ဒေတ္ထ တံ ပရမတ္ထတော အတ္ထိ၊ ယံ ဝေနွှိ ဝါ မေတိ ဝါ နိဒ္ဒေသံ လဘေထ။ သုတနွှိ ဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ။ ယဉ္ဒိ တံ တ္ထေ သောတေန ဥပလဒ္ဓံ၊ တံ ပရမတ္ထတော ဝိဇ္ဇမာနနွှိ။ တထာ ဝေနွှိ စ မေတိ စ တံ တံ ဥပါဒါယ ဝတ္တဗ္ဗတော ဥပါဒါ-ပညတ္တိ[၂]။ သုတနွှိ ဒိဋ္ဌာဒီနိ ဥပနိဓာယ ဝတ္တဗ္ဗတော ဥပနိဓာပညတ္တိ။ တ္ထေ စ ဝေနွှိဝစနေန အသမ္မောဟံ ဒီပေတိ။ န ဟိ သမ္မူဋ္ဌော နာနပ္ပကာရပဋိဝေဓ-သမတ္ထော ဟောတိ။ သုတနွှိဝစနေန သုတဿ အသမ္မောသံ ဒီပေတိ။ ယဿ ဟိ သုတံ သမ္မုဋ္ဌံ[၃] ဟောတိ၊ န သော ကာလန္တရေန မယာ သုတနွှိ ပဋိဇာနာတိ[၄]။ ဣစ္စဿ အသမ္မောဟေန ပညာသိဒ္ဓိ၊ အသမ္မောသေန ပန သတိ-သိဒ္ဓိ။ တတ္ထ ပညာပုဗ္ဗင်္ဂမာယ သတိယာ ဗျဉ္ဇနာဝဓာရဏသမတ္ထတာ၊ သတိ-ပုဗ္ဗင်္ဂမာယ ပညာယ အတ္ထပဋိဝေဓသမတ္ထတာ။ တဒုဘယသမတ္ထတာယောဂေန အတ္ထဗျဉ္ဇနသမ္ပန္ဓဿ ဓမ္မကောသဿ အနုပါလနသမတ္ထတော ဓမ္မဘဏ္ဍာ-ဂါရိကတ္တသိဒ္ဓိ။

အပရော နယော၊ ဝေနွှိ ဝစနေန ယောနိသော မနသိကာရံ ဒီပေတိ။ အယောနိသော မနသိကရောတော ဟိ နာနပ္ပကာရပဋိဝေဓာဘာဝတော။ သုတနွှိ ဝစနေန အဝိက္ခေပံ ဒီပေတိ၊ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တဿ သဝနာဘာဝတော။ တထာ ဟိ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တော ပုဂ္ဂလော သဗ္ဗသမ္ပတ္တိယာ ဝုစ္စမာနောပိ "န မယာ သုတံ၊ ပုန ဘဏထာ"တိ ဘဏတိ။ ယောနိသော မနသိကာရေန စေတ္ထ အတ္တသမ္မာပဏိဓိံ ပုဗ္ဗေ စ ကတပုညတံ သာဓေတိ၊ သမ္မာ အပ္ပဏိဟိတတ္တဿ ပုဗ္ဗေ အကတပုညဿ ဝါ တဒဘာဝတော။ အဝိက္ခေပေန သဒ္ဓမ္မဿဝနံ သပ္ပုရိသူပနိဿယဉ္ဇ သာဓေတိ။ န ဟိ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တော[၅] သောတုံ သက္ကောတိ၊ န စ သပ္ပုရိသေ အနုပဿယမာနဿ သဝနံ အတ္ထီတိ။

၁-ကတ္တုဝိသယေ ဂဟဏသန္ဓိဋ္ဌာနံ (သီ) ၂-ဥပါဒါယပညတ္တိ (သီ)
၃-ပမ္မုဋ္ဌံ (သီ၊ သျာ) ၄-ပဋိဝိဇာနာတိ (သီ)၊ ပဇာနာတိ (သျာ)
၅-ဝိက္ခိတ္တော (သီ၊ သျာ)

အပရော နယော၊ "ယသ္မာ ဧဝန္တိ ယသ စိတ္တသန္တာနသ နာနာကာရပ္ပ-ဝတ္တိယာ နာနတ္ထပုဗ္ဗနဂ္ဂဟဏံ ဟောတိ၊ တသ နာနာကာရနိဒ္ဒေသော"တိ ဝုတ္တံ။ သော စ ဧဝံ ဘဒ္ဒကော အာကာရော နာ သမ္မာ အပ္ပဏိဟိတတ္တနော ပုဗ္ဗေ အကတပုညသ ဝါ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဧဝန္တိ ဇုမိနာ ဘဒ္ဒကေနာကာရေန ပစ္ဆိမစက္ကဒ္ဒယသမ္ပတ္တိမတ္တနော ဒီပေတိ၊ သုတန္တိ သဝနယောဂေန ပုရိမစက္က-ဒ္ဒယသမ္ပတ္တိ"။ နဟိ အပ္ပတိရူပဒေသေ ဝသတော သပ္ပုရိသူပနိဿယဝိရဟိတသ ဝါ သဝနံ အတ္ထိ။ ဇုစ္စသ ပစ္ဆိမစက္ကဒ္ဒယသိဒ္ဓိယာ အာသယသုဒ္ဓိ သိဒ္ဓါ ဟောတိ။ ပုရိမစက္ကဒ္ဒယသိဒ္ဓိယာ ပယောဂသုဒ္ဓိ၊ တာယ စ အာသယသုဒ္ဓိယာ အဓိဂမ-ဗျတ္တိသိဒ္ဓိ၊ ပယောဂသုဒ္ဓိယာ အာဂမဗျတ္တိသိဒ္ဓိ။ ဇုတိ ပယောဂါဿယသုဒ္ဓသ အာဂမာဓိဂမသမ္ပန္နသ ဝစနံ အရဏ္ဏဂုံ ဝိယ သူရိယသ ဥဒယတော ယောနိ-သော မနသိကာရော ဝိယ စ ကုသလကမ္မသ အရဟတိ ဘဂဝတော ဝစနသ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဘဝိတုန္တိ ဌာနေ[1] နိဒါနံ ဌပေန္တော "ဧဝံ မေ သုတ"န္တိအာဒိမာဟ။

အပရော နယော၊ ဧဝန္တိ ဇုမိနာ နာနပ္ပကာရပဋိဝေဓဒီပကေန ဝစနေန အတ္တနော အတ္ထပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါသမ္ပတ္တိသဒ္ဓါဝံ ဒီပေတိ။ သုတန္တိ ဇုမိနာ သောတဗ္ဗပဋိဝေဓဒီပကေန ဓမ္မနိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါသမ္ပတ္တိသဒ္ဓါဝံ။ ဧဝန္တိ စ ဇုဒံ ယောနိသော မနသိကာရဒီပကံ ဝစနံ ဘာသမာနော "ဧတေ မယာ ဓမ္မာ မနသာနုပေက္ခိတာ ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ"တိ ဒီပေတိ။ သုတန္တိ ဇုဒံ သဝနယောဂ-ဒီပကံ ဝစနံ ဘာသမာနော "ဗဟူ မယာ ဓမ္မာ သုတာ ဓာတာ ၂ဝစသာ ပရိစိ-တာ"တိ ဒီပေတိ။ တဒုဘယေနာပိ အတ္ထပ္ပဋိပါရိပူရိံ ဒီပေန္တော သဝနေ အာဒရံ ဇနေတိ။ အတ္ထပ္ပဋိပရိပုဏ္ဏဉ္ဇိ ဓမ္မံ အာဒရေန အသုဏန္တော မဟာတာ ဟိတာ ပရိဗာဟိရော ဟောတီတိ၊ တသ္မာ အာဒရံ ဇနေတ္ဝာ သက္ကစ္စံ အယံ ဓမ္မော သောတဗ္ဗောတိ။

ဧဝံ မေ သုတန္တိ ဇုမိနာ ပန သကလေန ဝစနေန အာယသ္မာ အာနန္ဒော တထာဂတပ္ပဝေဒိတံ ဓမ္မံ အတ္တနော အဒဟန္တော အသပ္ပုရိသဘူမိံ အတိက္ကမတိ။ သာဝကတ္တံ ပဋိဇာနန္တော သပ္ပုရိသဘူမိံ သြက္ကမတိ။ တထာ အသဒ္ဓမ္မာ စိတ္တံ ဝုဋ္ဌာပေတိ၊ သဒ္ဓမ္မေ စိတ္တံ ပတိဋ္ဌာပေတိ။ "ကေဝလံ သုတမေဝေတံ မယာ၊ တသ္မာ ဝ ဘဂဝတော ဝစန"န္တိ ဒီပေန္တော အတ္တာနံ ပရိမောစေတိ၊ သတ္ထာရံ အပဒိသတိ၊ ဇိနဝစနံ အပ္ပေတိ၊ ဓမ္မနေတ္တိံ ပတိဋ္ဌာပေတိ။

၁-ဌာနေ ထေရော (သျာ) ၂-ဓတာ (သီ၊သျာ၊ဂ္ဂ)

အပိစ "ဧဝံ မေ သုတ"န္တိ အတ္တနာ ဥပ္ပါဒိတဘာဝံ အပ္ပဋိဇာနန္တော ပုရိမဝစနံ ဝိဝရန္တော ''သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတမိဒံ မယာ တဿ ဘဂဝတော စတုဝေသာရဇ္ဇ-ဝိသာရဒဿ ဒသဗလဓရဿ အာသဘဋ္ဌာနဋ္ဌာယိနော သီဟနာဒနာဒိနော သဗ္ဗသတ္တုတ္တမဿ ဓမ္မိဿရဿ ဓမ္မရာဇဿ ဓမ္မာဓိပတိနော ဓမ္မဒိပဿ ဓမ္မသရဏဿ သဒ္ဓမ္မဝရစက္ကဝတ္တိနော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဝစနံ၊ နု ထ္ထေ အတ္ထေ ဝါ ဓမ္မေ ဝါ ပဒေ ဝါ ဗျဉ္ဇနေ ဝါ ကင်္ခါ ဝါ ဝိမတိ ဝါ ကာတဗ္ဗာ"တိ သဗ္ဗေသံ ဒေဝမနုဿာနံ ဇုမသ္မိံ ဓမ္မေ အဿဒ္ဓိယံ ဝိနာသေတိ၊ သဒ္ဓါသမ္ပဒံ ဥပ္ပါဒေတိ။ တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

''ဝိနာသယတိ အဿဒ္ဓံ၊ သဒ္ဓံ ဝရေတိ သာသနေ။
ဧဝံ မေ သုတမိစ္စေဝံ၊ ဝဒံ ဂေါတမသာဝကော''တိ။

ဧကန္တိ ဂဏနပရိစ္ဆေဒနိဒ္ဒေသော။ **သမယန္တိ** ပရိစ္ဆိန္နနိဒ္ဒေသော။ **ဧကံ သမယန္တိ** အနိယမိတပရိဒီပနံ။ တတ္ထ **သမယ** သဒ္ဒေါ—

သမဝါယေ ခဏေ ကာလေ၊ သမူဟေ ဟေတုဒိဋ္ဌိသု။
ပဋိလာဘေ ပဟာနေ စ၊ ပဋိဝေဓေ စ ဒိဿတိ။

တထာ ဟိသ "အပ္ပေဝနာမ သ္ဝေဝိ ဥပသင်္ကမေယျာမ ကာလဋ္ဌ သမယဋ္ဌ ဥပါဒါယာ''တိ ဧဝမာဒိသု ၂ သမဝါယော အတ္ထော။ "ဧကော၀ ခေါ ဘိက္ခဝေ ခဏော စ သမယော စ ဗြဟ္မစရိယ၀ါသာယာ"တိအာဒိသု ၃ ခဏော။ "ဥက္ကာ-သမယော ပရိဋ္ဌာဟသမယော"တိအာဒိသု ၄ ကာလော။ "မဟာသမယော ပ၀နသ္မိ"န္တိအာဒိသု ၅ သမူဟော။ "သမယောဝိ ခေါ တေ ဘဒ္ဒါလိ အပ္ပဋိဝိဒ္ဓေါ အဟောသိ၊ ဘဂဝါ ခေါ သာ၀တ္ထိယံ ဝိဟရတိ၊ ဘဂဝါပိ မံ ဇာနိဿတိ ဘဒ္ဒါလိ နာမ ဘိက္ခု သတ္ထုသာသနေ သိက္ခာယ အပရိပူရကာရီတိ။ အယမ္ပိ ခေါ တေ ဘဒ္ဒါလိ သမယော အပ္ပဋိဝိဒ္ဓေါ အဟောသိ"တိအာဒိသု ၆ ဟေတု။ ''တေန ခေါ ပန သမယေန ဥဂ္ဂဟမာနော ပရိဗ္ဗာဇကော သမဏမုဏ္ဍိကာပုတ္တော ၇ သမယပ္ပ၀ါဒကေ တိန္ဒုကာစိရေ ကေသာလကေ မဒ္ဒိကာယ အာရာမေ ပဋိ၀သတိ''တိအာဒိသု ၈ ဒိဋ္ဌိ။

''ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ စ ယော အတ္ထော၊ ယော စတ္ထော သမ္မရာယိကော။
အတ္ထာဘိသမယာ ဓိရော၊ ပဏ္ဍိတော်တိ ပဝုစ္စတိ''တိ။

၁-ပုရိမသဝဏ်ံ (သီ၊ သျာ)
၂-ဒီ ၁-၁၈၈-ပိဋ္ဌေ။
၃-အံ ၃-၆၁-ပိဋ္ဌေ။
၄-ဝိ ၂-၁၅၅-ပိဋ္ဌေ။
၅-ဒီ ၂-၂၀၁-ပိဋ္ဌေ။
၆-မ ၂-၁၀၂-ပိဋ္ဌေ။
၇-သမဏမဏ္ဍိကာပုတ္တော (သီ)
၈-မ ၂-၂၁၄-ပိဋ္ဌေ။

အာဒိသု ၁ ပဋိလာဘော။ “သမ္မာ မာနာဘိသမယာ အန္တမကာသိ ဒုက္ခဿာ”တိအာဒိသု ၂ ပဟာနံ။ “ဒုက္ခဿ ပိဋ္ဌနဋ္ဌော သန်္ဓတဋ္ဌော သန္တာပဋ္ဌော ဝိပရိဏာမဋ္ဌော အဘိသမယဋ္ဌော”တိအာဒိသု ၃ ပဋိဝေဓော။ ဗုဓ ပနဿ ကာလော အတ္ထော။ တေန သံဝစ္ဆရဥတုမာသမုမာသရတ္တိဒိဝပုဗ္ဗဏှမစ္ဆိန်က-သာယန္ဟပဌမမဇ္ဈိမပစ္ဆိမယာမမုဟုတ္တာဒီသု ကာလပ္ပဘေဒဘူတေသု သမယေသု ဧကံ သမယန္တိ ဒီပေတိ။

တတ္ထ ကိဉ္စာပိ ဧတေသု သံဝစ္ဆရာဒီသု သမယေသု ယံ ယံ သုတ္တံ ယသ္မိံ ယသ္မိံ သံဝစ္ဆရေ ဥတုမ္ဟိ မာသေ ပက္ခေ ရတ္တိဘာဂေ ဝါ ဒိဝသဘာဂေ ဝါ ဝုတ္တံ၊ သဗ္ဗံ တံ ထေရဿ သုဝိဒိတံ သုဝဝတ္ထာပိတံ ပညာယ။ ယသ္မာ ပန ဧဝံ မေ သုတံ အသုကသံဝစ္ဆရေ အသုကဥတုမ္ဟိ အသုကမာသေ အသုကပက္ခေ အသုကရတ္တိဘာဂေ အသုကဒိဝသဘာဂေ ဝါတိ ဧဝံ ဝုတ္တေ နု သက္ကာ သုခေန မာရေတုံ ဝါ ဥဒ္ဒိသိတုံ ဝါ ဥဒ္ဒိသာပေတုံ ဝါ၊ ဗဟု စ ဝတ္တဗ္ဗံ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဧကေနေဝ ပဒေန တမတ္ထံ သမောဓာနေတ္ဝာ ဧကံ သမယန္တိ အာဟ။ ယေ ဝါ ဗုဓေ ဂဗ္ဘောက္ကန္တိသမယော ၄ ဇာတိသမယော သံဝေဂသမယော အဘိနိက္ခ-မနသမယော ဒုက္ကရကာရိကသမယော မာရဝိဇယသမယော အဘိသမ္ဗောဓိ-သမယော ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရသမယော ဒေသနာသမယော ပရိနိဗ္ဗာနသမ-ယောတိဧဝမာဒယော ဘဂဝတော ဒေဝမနုဿေသု အတိဝိယ ပကာသာ ၅ အနေကကာလပ္ပဘေဒါ ဧဝ သမယာ။ တေသု သမယေသု ဒေသနာ-သမယသဒ္ဒါတံ ဧကံ သမယန္တိ ဒီပေတိ။ ယော စာယံ ဉာဏကရဏာကိစ္စ-သမယေသု ကရဏာကိစ္စသမယော၊ အတ္တဟိတပရဟိတပဋိပတ္တိသမယေသု ပရဟိတပဋိပတ္တိသမယော၊ သန္နိပတိတာနံ ကရဏီယဒ္ဝယသမယေသု ဓမ္မ-ကထာသမယော၊ ဒေသနာပဋိပတ္တိသမယေသု ဒေသနာသမယော၊ တေသုပိ သမယေသု အညတရံ သမယံ သန္ဓာယ **“ဧကံ သမယ”**န္တိ အာဟ။

ကသ္မာ ပနေတ္ထ ယထာ အဘိဓမ္မေ “ယသ္မိံ သမယေ ကာမာဝစရ”န္တိ စ ဗုဒ္ဓဝံသေ အညေသု စ သုတ္တပဒေသု “ယသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ”တိ စ ဘူမ္မဝစနနိဒ္ဒေသော ကတော၊ ဝိနယေ စ “တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ”တိ ကရဏဝစနေန၊ တထာ အကတ္ထာ “ဧကံ သမယ”န္တိ ဥပယောဂဝစနနိဒ္ဒေသော ကတောတိ။ တတ္ထ တထာ ဗုဓ စ အညထာ အတ္ထသမ္ဘဝတော။ တတ္ထ ဟိ အဘိဓမ္မေ ဗုဒ္ဓဝံသေ အညေသု သုတ္တပဒေသု

၁-သံ ၁-၉၀-ဝိဒ္ဓေ။ ၂-မ ၁-၁၅-ဝိဒ္ဓေ။ ၃-ခု ၉-၂၉၃-ပဋိသန္ဓိဒါမဂ္ဂေ။
၄-ဂဗ္ဘဝေါက္ကန္တိသမယော (က) ၅-ပကာသိတာ (က)

စ အဓိကရဏတ္ထော ဘာဝေန ဘာဝလက္ခဏတ္ထော စ သမ္ဘဝတိ။ အဓိကရဏဥ္စိ
ကာလတ္ထော သမူဟတ္ထော စ သမယော၊ တတ္ထ တတ္ထ ဝုတ္တာနံ ဖဿာဒိဓမ္မာနံ
ခဏသမဝါယဟေတုသဒ္ဒါတဿ စ သမယဿ ဘာဝေန တေသံ ဘာဝေါ
လက္ခီယတိ၊ တသ္မာ တဒတ္ထဇောတနတ္ထံ တတ္ထ ဘူမ္မဝစနနိဒ္ဒေသော ကတော။

ဝိနယေ စ ဟေတုအတ္ထော ကရဏတ္ထော စ သမ္ဘဝတိ။ ယော ဟိ သော
သိက္ခာပဒပညတ္တိသမယော သာရိပုတ္တာဒီဟိပိ ဒုဝိညေယ္ယော၊ တေန သမယေန
ဟေတုဘူတေန ကရဏဘူတေန စ သိက္ခာပဒါနိ ပညာပယန္တော သိက္ခာပဒ-
ပညတ္တိဟေတုဒ္ဓ အပေက္ခမာနော ဘဂဝါ တတ္ထ တတ္ထ ဝိဟာသိ၊ တသ္မာ
တဒတ္ထဇောတနတ္ထံ တတ္ထ ကရဏဝစနေန နိဒ္ဒေသော ကတော။

ဣဓ ပန အညသ္မိဒ္ဓ ဒေံ ဇာတိကေ အစ္ဆန္တသံယောဂတ္ထော သမ္ဘဝတိ။ ယဥ္ဥိ
သမယံ ဘဂဝါ ဣမံ အညံ ဝါ သုတ္တန္တံ ဒေသေသိ အစ္ဆန္တမေဝ တံ သမယံ
ကရဏာဝိဟာရေန ဝိဟာသိ၊ တသ္မာ တဒတ္ထဇောတနတ္ထံ ဣဓ ဥပယောဂ-
ဝစနနိဒ္ဒေသော ကတောတိ။

တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

"တံ တံ အတ္ထမပေက္ခိတ္ဝာ[1]၊ ဘုမ္မေန ကရဏေန စ။
အညတြ သမယော ဝုတ္တော၊ ဥပယောဂေန သော ဣဓ"တိ။

ပေါရာဏာ ပန ဝဏ္ဏယန္တိ "တသ္မိံ သမယေ"တိ ဝါ "တေန သမယေနာ"တိ
ဝါ "ကေံ သမယ"န္တိ[2] ဝါ အာဓိလာပမတ္တဘေဒေါ သော၊ သဗ္ဗတ္ထ ဘုမ္မမေ-
ဝတ္ထောတိ။ တသ္မာ "ကေံ သမယ"န္တိ ဝုတ္တေပိ "ကသ္မိံ သမယေ"တိ အတ္ထော
ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဘဂဝါတိ ဂရု။ ဂရုံ ဟိ လောကေ ဘဂဝါတိ ဝဒန္တိ။ အယဉ္စ သဗ္ဗဂုဏ-
ဝိသိဋ္ဌတာယ သဗ္ဗသတ္တာနံ ဂရု၊ တသ္မာ ဘဂဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပေါရာဏေဟိပိ
ဝုတ္တံ—

"ဘဂဝါတိ ဝစနံ သေဋ္ဌံ၊ ဘဂဝါတိ ဝစနမုတ္တမံ။
ဂရု ဂါရဝယုတ္တော သော၊ ဘဂဝါ တေန ဝုစ္စတိ"တိ။

အပိ စ—

ဘာဂျဝါ ဘဂ္ဂဝါ ယုတ္တော၊ ဘဂေဟိ စ ဝိဘတ္တဝါ။
ဘတ္တဝါ ဝန္တဂမနော၊ ဘဝေသု ဘဂဝါ တတော်တိ—

၁-အတ္ထမဝေက္ခိတ္ဝာ (သီ၊ သျာ)　　၂-တံ သမယန္တိ (သီ၊ သျာ၊ က)

ဣမိဿာ ဂါထာယ ဝသေနသဲ့ ပဒဿ ဝိတ္ထာရတ္ထော[၁] ဝေဒိတဗ္ဗော။ သော စ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဗုဒ္ဓါနုဿတိနိဒ္ဒေသေ ဝုတ္တောယေဝ။

တ္ထောဝတာ စေတ္ထ **ဧဝံ မေ သုတ**န္တိဝစနေန ယထာသုတံ ဓမ္မံ ဒဿေန္တော ဘဂဝတော ဓမ္မကာယံ ပစ္စက္ခံ ကရောတိ။ တေန "နယိဒံ အတိက္ကန္တသတ္ထုကံ ပါဝစနံ၊ အယံ ဝေါ သတ္ထာ"တိ သတ္ထု အဒဿနေန ဥက္ကဏ္ဌိတံ ဇနံ သမဿာသေတိ။

ဧကံ သမယံ ဘဂဝါတိဝစနေန တသ္မိံ သမယေ ဘဂဝတော အဝိဇ္ဇမာနဘာဝံ ဒဿေန္တော ရူပကာယပရိနိဗ္ဗာနံ သာဓေတိ။ တေန "ဧဝံဝိဓဿ နာမ အရိယဓမ္မဿ ဒေသကော[၂] ဒဿဗလဓရော ဝဇိရသင်္ဃာတသမာနကာယော သောပိ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ကေန အညေန ဇိဝိတေ အာသာ ဇနေတဗ္ဗာ"တိ ဇိဝိတမဒမတ္တံ ဇနံ သံဝေဇေတိ၊ သဒ္ဓမ္မေ စဿ ဥဿာဟံ ဇနေတိ။

ဧဝန္တိ စ ဘဏ္ဍန္တော ဒေသနာသမ္ပတ္တိံ နိဒ္ဒိသတိ။ **မေ သုတ**န္တိ သာဝကသမ္ပတ္တိံ။ **ဧကံ သမယ**န္တိ ကာလသမ္ပတ္တိံ။ **ဘဂဝါ**တိ ဒေသကသမ္ပတ္တိံ။

အန္တရာ စ ရာဇဂဟံ အန္တရာ စ နာဠန္ဒန္တိ အန္တရာသဒ္ဒေါ ကာရဏာခဏစိတ္တ-ဝေမဇ္ဈဝိဝရာဒီသု ဒိဿတိ။ "တဒန္တရံ ကော ဇာနေယျ အညတြ တထာဂတာ"တိ[၃] စ, "ဇနာ သင်္ဂမ္မ မန္တေန္တိ မဒ္ဓု တဒ္ဓု ကိမန္တရ"န္တိ စ အာဒီသု[၄] ဟိ ကာရဏေ အန္တရာသဒ္ဒေါ။ "အဒ္ဒသ မံ ဘန္တေ အညတရာ ဣတ္ထီ ဝိဇ္ဇန္တရိကာယ ဘာဇနံ ဓော့ဝန္တိ"တိအာဒီသု[၅] ခဏေ။ "ယဿန္တရတော နတ္ထိ ကောပါ"တိအာဒီသု[၆] စိတ္တေ။ "အန္တရာ ဝေါသာနမာပါဒိ"တိအာဒီသု[၇] ဝေမဇ္ဈေ။ "အပိ စာယံ ဘိက္ခဝေ တပေါဒါ ဒ္ဝိန္နံ မဟာနိရယာနံ အန္တရိကာယ အာဂန္ဆတီ"တိအာဒီသု[၈] ဝိဝရေ။ သွာယမိဓ ဝိဝရေ ဝတ္တတိ၊ တသ္မာ ရာဇဂဟဿ စ နာဠန္ဒာယ စ ဝိဝရေတိဧဝမေတ္ထတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော[၉]။ အန္တရာသဒ္ဒေန ပန ယုတ္တတ္တာ ဥပယောဂဝစနံ ကတံ။ ဤဒိသေသု စ ဌာနေသု အက္ခရစိန္တကာ "အန္တရာ ဂါမဒ္ဓု နဒိဒ္ဓု ယာတိ"တိဧဝံ ကေမေဝ အန္တရာသဒ္ဒံ ပယုဇ္ဇန္တိ၊ သော ဒုတိယပဒေနပိ ယောဇေတဗ္ဗော ဟောတိ၊ အယောဇိယမာနေ ဥပယောဂဝစနံ နပါပုဏာတိ။ ဣဓ ပန ယောဇေတ္ဝာဧဝ[၁၀] ဝုတ္တောတိ။

၁–ဝိတ္ထာရတော အတ္ထော (သီ၊ သျာ)
၂–အံ ၂-၃၀၈၊ အံ ၃-၃၆၇-ဝိဒ္ဓေ။
၃–ခု ၁-၁၀၀-ဥဒါနေ။
၄–ဒဋ္ဌဗ္ဗော (သီ၊ သျာ)
၅–သံ ၁-၂၀၃-ဝိဒ္ဓေ။
၆–မ ၁-၂၅၁-ဝိဒ္ဓေ။
၇–သံ ၁-၂၀၃-ဝိဒ္ဓေ။
၈–ဧဝံ (သျာ)
၉–ဒေသေတာ (သျာ)
၁၀–မ ၂-၁၁၂-ဝိဒ္ဓေ။
၁၁–ဝိ ၁-၁၄၉-ဝိဒ္ဓေ။

အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော ဟောတီတိ အဒ္ဓါနသဒ္ဒါတံ မဂ္ဂံ ပဋိပန္နော ဟောတိ၊ "ဒီဃမဂ္ဂ"န္တိ အတ္ထော။ အဒ္ဓါနဂမနသမယသ ဟိ ဝိဘင်္ဂေ "အဓုယောဇနံ ဂစ္ဆိသာမီတိ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗ"န္တိအာဒိဝစနတော[၁] အဓုယောဇနမ္ပိ အဒ္ဓါနမဂ္ဂေါ ဟောတိ။ ရာဇဂဟတော ပန နာဠန္ဒာ ယောဇနမေဝ။

မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိန္တိ **မဟတာ**တိ ဂုဏမဟတ္တေနပိ မဟတာ၊ သင်္ချာမဟတ္တေနပိ မဟတာ။ သော ဟိ ဘိက္ခုသံဃော ဂုဏေဟိပိ[၂] မဟာ အဟောသိ အပ္ပိစ္ဆတာဒိဂုဏသမန္နာဂတတ္တာ။ သင်္ချာယပိ မဟာ ပဉ္စသတ-သင်္ချတ္တာ။ ဘိက္ခူနံ သံဃော ဘိက္ခုသံဃော၊ တေန ဘိက္ခုသံဃေန။ ဒိဋ္ဌ-သီလသာမညသင်္ခါတသဒ္ဒါတေန သမဏဂဏေနာတိ အတ္ထော။ **သဒ္ဓိ**န္တိ ဧကတော။

ပဉ္စမတ္တေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိတိ ပဉ္စ မတ္တာ ဧတေသန္တိ ပဉ္စမတ္တာနိ။ မတ္တာတိ ပမာဏံ ဝုစ္စတိ၊ တသ္မာ ယထာ "ဘောဇနေ မတ္တညူ"တိ ဝုတ္တေ "ဘောဇနေ မတ္တံ ဇာနာတိ ပမာဏံ ဇာနာတီ"တိ အတ္ထော ဟောတိ၊ ဧဝမိဓာပိ "တေသံ ဘိက္ခုသတာနံ ပဉ္စမတ္တာ ပဉ္စပမာဏာ"န္တိ[၃] ဧဝမတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဘိက္ခူနံ သတာနိ ဘိက္ခုသတာနိ၊ တေဟိ ပဉ္စမတ္တေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ။

သုပ္ပိယော ပရိဗ္ဗာဇကောတိ **သုပ္ပိယော**တိ တဿ နာမံ။ ပိကာရော မဂ္ဂပ္ပဋိပန္နသဘာဂတာယ ပုဂ္ဂလသမ္ပိလ္လာနတ္ထော။ **ခေါ**ကာရော ပဒသန္ဓိကရော ဗျဉ္ဇနသိလိဋ္ဌတာဝသေန ဝုတ္တော။ **ပရိဗ္ဗာဇကော**တိ သဉ္ဇယသ အန္တေဝါသိ ဆန္နပရိဗ္ဗာဇကော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ "ယဒါ ဘဂဝါ တံ အဒ္ဓါနမဂ္ဂံ ပဋိပန္နော၊ တဒါ သုပ္ပိယော ပရိဗ္ဗာဇကော ပဋိပန္နော[၄] အဟောသီ"တိ၊ အတီတကာ-လတ္ထော ဟေတ္ထ ဟောတိသဒ္ဒေါ။

သဒ္ဓိံ အန္တေဝါသိနာ ဗြဟ္မဒတ္တေန မာဏဝေနာတိတ္ထေ အန္တေ ဝသတီတိ အန္တေဝါသိ။ သမီပစာရော သန္တိကာဝစရော သိသ္သောတိ အတ္ထော။ **ဗြဟ္မ-ဒတ္တော**တိ တဿ နာမံ။ **မာဏဝေါ**တိ သတ္တောပိ စောရောပိ တရုဏောပိ ဝုစ္စတိ။

"စောဒိတာ ဒေဝဒူတေဟိ၊ ယေ ပမဇ္ဇန္တိ မာဏဝါ။
တေ ဒီဃရတ္တံ သောစန္တိ၊ ဟိနကာယူပဂါ နရာ"တိ[၅]—

၁-ဝိ ၂-၁၀၁-ဝိဋ္ဌေ။ ၂-ဂဏေဟိ (သီ) ၃-ပဉ္စမတ္တာ ပမာဏာတိ (ဋီကာ)
၄-မဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော (သျာ၊က)၊ အဒ္ဓါနံမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော (က) ၅-မ ၃-၂၂၅-ဝိဋ္ဌေ။

အာဒီသု ဟိ သတ္တော "မာဏဝေါ"တိ ဝုတ္တော။ "မာဏဝေဟိပိ သမာ-ဂစ္ဆန္တိ ကတကမ္မေဟိပိ အကတကမ္မေဟိပီ"တိအာဒီသု[၁] စောရော။ "အမ္ဗဋ္ဌော မာဏဝေါ အင်္ဂကော[၂] မာဏဝေါ"တိအာဒီသု[၃] တရုဏော "မာဏဝေါ"တိ ဝုတ္တော။ ဣဓာပိ အယမေဝတ္တော။ ဣဒဉ္ဍိ ဝုတ္တံ ဟောတိ "ဗြဟ္မဒတ္တေန နာမ တရုဏန္တေဝါသိနာ သဒ္ဓိ"န္တိ။

တကြာတိ တသ္မိံ အဒ္ဓါနမဂ္ဂေ တေသု ဝါဒ္ဓီသု ဇနေသု။ **သုဒ**န္တိ နိပါတမတ္တံ။ **အနေကပရိယာယေနာ**တိ ပရိယာယသဒ္ဒေါ တာဝ ဝါရဒေသနာကာရဏေသု ဝတ္တတိ။ "ကဿ နု ခေါ အာနန္ဒ အဇ္ဇ ပရိယာယော ဘိက္ခုနိယော ဩဝဒိတု"န္တိ-အာဒီသု[၄] ဟိ ဝါရေ ပရိယာယသဒ္ဒေါ ဝတ္တတိ။ "မဓုပိဏ္ဍိကပရိယာယောတွေဝ နံ ဓာရေဟီ"တိအာဒီသု[၅] ဒေသနာယံ။ "ဣမိနာပိ ခေါ တေ ရာဇညဉ ပရိယာယေန ဧဝံ ဟောတူ"တိအာဒီသု[၆] ကာရဏေ။ သွာယမိဓာပိ ကာရဏေ ဝတ္တတိ၊ တသ္မာ အယမေတ္ထ အတ္ထော "အနေကဝိဓေန ကာရဏေနာ"တိ၊ "ဗဟူဟိ ကာရ-ဏေဟီ"တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဗုဒ္ဓဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသတီတိ အဝဏ္ဏဝိရဟိတဿ အပရိမာဏဝဏ္ဏသမန္ဆာ-ဂတဿာပိ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော "ယံ လောကေ ဇာတိဝုဓေသု ကတ္တဗ္ဗံ အဘိဝါဒနာဒိသာမီစိကမ္မံ 'သာမဂ္ဂိရသော'တိ ဝုစ္စတိ၊ တံ သမဏဿ ဂေါတမဿ နတ္ထိ၊ တသ္မာ အရသရူပေါ သမဏော ဂေါတမော၊ နိဗ္ဘောဂေါ၊ အဘိရိယဝါဒေါ၊ ဥစ္ဆေဒဝါဒေါ၊ ဇေဂုစ္ဆီ၊ ဝေနယိကော၊ တပဿီ၊ အပဂဗ္ဘော။ နတ္ထိ သမဏဿ ဂေါတမဿ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မော အလမရိယဉာဏဒဿန-ဝိသေသော၊ တက္ကပရိယာဟတံ သမဏော ဂေါတမော ဓမ္မံ ဒေသေတိ ဂီမံသာနုစရိတံ သယမ္ပဋိဘာနံ။ သမဏော ဂေါတမော န သဗ္ဗညူ၊ န လောကဝိဒူ၊ န အနုတ္တရော၊ န အဂ္ဂပုဂ္ဂလော"တိ ဧဝံ တံ တံ အကာရဏမေဝ ကာရဏန္တိ ဝတ္ဝာ တထာ တထာ အဝဏ္ဏံ ဒေါသံ နိန္ဒံ ဘာသတိ။

ယထာ စ ဗုဒ္ဓဿ၊ ဧဝံ ဓမ္မဿာပိ တံ တံ အကာရဏမေဝ ကာရဏတော ဝတ္ဝာ "သမဏဿ ဂေါတမဿ ဓမ္မော ဒုရက္ခာတော ဒုပ္ပဋိဝေဒိတော အနိယျာနိကော အနုပသမသံဝတ္တနိကော"တိ တထာ တထာ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။

၁-မ ၂-၁၁၂-ပိဋ္ဌေ။　၂-အင်္ဂါတိကော (သီ)၊ မဏ္ဍဗျော (သျာ)　၃-ဒီ ၁-၈၄၊ ၁၁၆-ပိဋ္ဌေ။
၄-မ ၃-၃၁၅-ပိဋ္ဌေ။　၅-မ ၁-၁၆၁-ပိဋ္ဌေ။　၆-ဒီ ၂-၂၅၅-ပိဋ္ဌေ။

ယထာ စ ဓမ္မသ၊ ဧဝံ သံဃသာဝိ ယံ ဝါ တံ ဝါ အကာရဏမေဝ ကာရဏတော ဝတ္ဝာ "မိစ္ဆာပဋိပန္နော သမဏသ ဂေါတမသ သာဝက-သံဃော ကုဋိလပဋိပန္နော ပစ္စနီကပဋိပဒံ အနနုလောမပဋိပဒံ အဓမ္မာနုလောမ-ပဋိပဒံ ပဋိပန္နော"တိ တထာ တထာ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။

အန္တေဝါသီ ပနသ "အမှာကံ အာစရိယော အပရာမသိတဗ္ဗံ ပရာမသတိ၊ အနက္ကမိတဗ္ဗံ အက္ကမတိ၊ သွာယံ အဂ္ဂိ ဂိလန္တော ဝိယ ဟတ္ထေန အသိဓာရံ ပရာမသန္တော ဝိယ မုဋ္ဌိနာ သိနေရုံ ပဒါလေတုကာမော ဝိယ ကကစဒန္တေန ပန္တိယံ ကိဋ္ဌမာနော ဝိယ ပဘိန္နမဒံ စက္ကဟတ္ထိံ ဟတ္ထေန ဂဏှန္တော ဝိယ စ ဝဏ္ဏာ-ရဟသ္သေဝ ရတနတ္တယသ အဝဏ္ဏံ ဘာသမာနော အနယဗျသနံ ပါပုဏိသတိ။ အာစရိယေ ခေါ ပန ဂုဏံ ဝါ အဂ္ဂိံ ဝါ ကဏ္ဍကံ ဝါ ကဏှသပ္ပိံ ဝါ အက္ကမန္တေ သူလံ ဝါ အဘိရုဟန္တေ ဟလာဟလံ ဝါ ဝိသံ ခါဒန္တေ ခါရောဒကံ[၁] ဝါ ပဂ္ဃလန္တေ နရကပပါတံ ဝါ ပပတန္တေ န အန္တေဝါသိနော တံ သဗ္ဗမနုကာတဗ္ဗံ ဟောတိ။ ကမ္မသကာ ဟိ သတ္တာ အတ္တနော ကမ္မာနုရူပမေဝ ဂတိံ ဂစ္ဆန္တိ။ နေဝ ပိတာ ပုတ္တသ ကမ္မေန ဂစ္ဆတိ နာ ပုတ္တော ပိတု ကမ္မေန၊ နာ မာတာ ပုတ္တသ နာ ပုတ္တော မာတုယာ၊ နာ ဘာတာ ဘဂိနိယာ နာ ဘဂိနီ ဘာတု နာ အာစရိယော အန္တေဝါသိနော နာ အန္တေဝါသီ အာစရိယသ ကမ္မေန ဂစ္ဆတိ။ မယ္ဟာစရိယော တိဏ္ဏံ ရတနာနံ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ၊ မဟာသာဝဇ္ဇော ခေါ ပနာရိယူပဝါဒေါ"တိ ဧဝံ ယောနိသော ဥမ္မုဇ္ဇိတ္ဝာ အာစရိယဝါဒံ မဒ္ဒမာနော သမ္မာ ကာရဏမေဝ ကာရဏတော အပဒိသန္တော အနေကပရိယာယေန တိဏ္ဏံ ရတနာနံ ဝဏ္ဏံ ဘာသိတုမာရဒ္ဓေါ ယထာ တံ ပဏ္ဍိတဇာတိကော ကုလပုတ္တော။ တေန ဝုတ္တံ "သုပ္ပိယသ ပန ပရိဗ္ဗာဇကသ အန္တေဝါသီ ဗြဟ္မဒတ္တော မာဏဝေါ အနေကပရိယာယေန ဗုဒ္ဓသ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ၊ ဓမ္မသ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ၊ သံဃသ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ"တိ။

တတ္ထ "**ဝဏ္ဏ**"န္တိ ဝဏ္ဏသဒ္ဒေါ သဏ္ဌာန ဇာတိ ရူပါယတန ကာရဏ ပမာဏ-ဂုဏပသံသာဒီသု ဒိဿတိ။ တတ္ထ "မဟန္တံ သပ္ပုရိဇဝဏ္ဏံ အဘိနိမ္မိနိတ္ဝာ"တိ-အာဒီသု[၂] သဏ္ဌာနံ ဝုစ္စတိ။ "ဗြာဟ္မဏော ဝဏ္ဏော[၃] သေဋ္ဌော ဝဏ္ဏော ဟီနော အညော ဝဏ္ဏော"တိအာဒီသု[၄] ဇာတိ။ "ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္နာ-ဂတော"တိအာဒီသု[၅] ရူပါယတနံ။

၁-နခဘေဒကံ (ဇ္ဍ)၊ ခရောဒကံ (ဋီကာ) ၂-သံ ၁-၁၀၇-ဝိဋ္ဌေ။ ၃-ဗြာဟ္မဏာဝ(သျာ)
၄-မ ၂-၃၅၅-ဝိဋ္ဌေ။ ၅-ဒီ ၁-၁၀၆-ဝိဋ္ဌေ။

"နံ ဟရာမိ နံ ဘဉ္ဇာမိ၊ ဒ်ာရာ သိဃ်ာမိ ဝါရိဇံ။
အထ ကေန နု ဝဏ္ဏေန၊ ဂန္ဓဏ္ဍေနောတိ ဝုစ္စတီ"တိ ၁—

အာဒိသု ကာရဏံ။ "တယော ပတ္တာသ ဝဏ္ဏာ"တိအာဒိသု ၂ ပမာဏံ။ "ကဒါ သညူဠှာ ပန တေ ဂဟပတိ ဇူမေ သမဏာသ ဂေါတမသ ဝဏ္ဏာ"တိ-အာဒိသု ၃ ဂုဏော။ "ဝဏ္ဏာရဟာသ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ"တိအာဒိသု ပသံသာ။ ဇူဓ ဂုဏောပိ, ပသံသာပိ။ အယံ ကိရ တံ တံ ဘူတမေဝ ကာရဏံ အပဒိသန္တော အနေကပရိယာယေန ရတနတ္တယသ ဂုဏုပသဉ္ဇိတံ ပသံသံ အဘာသိ။ တတ္ထ "ဇူတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ"တိအာဒိနာ နယေန "ယေ ဘိက္ခဝေ ဗုဒ္ဓေ ပသန္နာ အဂ္ဂေ တေ ပသန္နာ"တိအာဒိနာ ၄ "ကေပဂ္ဂလော ဘိက္ခဝေ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ပ။ အသမော အသမသမော"တိ-အာဒိနာ ၅ စ နယေန ဗုဒ္ဓသ ဝဏ္ဏော ဝေဒိတဗ္ဗော။ "သွာက္ခာတော ဘဂဝတာ ဓမ္မော"တိ စ "အာလယသမုဂ္ဃါတော ဝဋ္ဋူပစ္ဆေဒေါ"တိ ၆ စ "ယေ ဘိက္ခဝေ အရိယေ အဋ္ဌင်္ဂိကေ မဂ္ဂေ ပသန္နာ၊ အဂ္ဂေ တေ ပသန္နာ"တိ စ ဧဝမာဒိဟိ ၆ နယေဟိ ဓမ္မသ ဝဏ္ဏော ဝေဒိတဗ္ဗော။ "သုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝက-သံဃော"တိ စ "ယေ ဘိက္ခဝေ သံဃေ ပသန္နာ၊ အဂ္ဂေ တေ ပသန္နာ"တိ ၇ စ ဧဝမာဒိဟိ ပန နယေဟိ သံဃသ ဝဏ္ဏော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပဟောန္တေန ပန ဓမ္မကထိကေန ပဋ္ဌနိကာယေ နဝင်္ဂံ သတ္ထုသာသနံ စတုရာသီတိဓမ္မက္ခန္ဓ-သဟဿာနိ ဩဂါဟိတွာ ဗုဒ္ဓါဒိနံ ဝဏ္ဏော ပကာသေတဗ္ဗော။ ဇူမသ္မိံ ဟိ ဌာနေ ဗုဒ္ဓါဒိနံ ဂုဏေ ပကာသေန္တော အတိတ္ထေန ပက္ခန္ဒော ၈ ဓမ္မကထိကောတိ န သက္ကာ ဝတ္တုံ။ ဤဒိသေသု ဟိ ဌာနေသု ဓမ္မကထိကသ ထာမော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဗြဟ္မဇာလေ ပန မာဏဝေါ အနုသဝါဒိမတ္တသမ္ပန္နိတေန ၉ အတ္တနော ထာမေန ရတနတ္တယသ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။

ဇူတိဟ တေ ဥဘော အာစရိယန္တေဝါသီတိဧဝံ တေ ဒွေ အာစရိယန္တေ-ဝါသိကာ။ **အညမညဿာ**တိ အညောအညသ။ **ဥဇုဝိပစ္စနီကဝါဒါ**တိ ဤသကမွိ အပရိဟရိတွာ ဥဇုမေဝ ဝိဝိဓပစ္စနီကဝါဒါ၊ အနေကဝါရံ ဝိရုဒ္ဓဝါဒါဧဝ ဟုတွာတိ အတ္ထော။ အာစရိယေန ဟိ ရတနတ္တယသ အဝဏ္ဏေ ဘာသိတေ အန္တေဝါသီ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ၊ ပုန ဇူတရော အဝဏ္ဏံ, ဇူတရော ဝဏ္ဏန္တိဧဝံ အာစရိယော သာရဖလကေ ဝိသရုက္ခအာဏိံ အာကောဋ္ဋယမာနော

၁-သံ ၁-၂၀၆-ဝိဋ္ဌေ။ ၂-ဝိ ၁-၃၅၃-ဝိဋ္ဌေ။ ၃-မ ၂-၄၉-ဝိဋ္ဌေ။
၄-ခု ၁-၂၅၄-ဝိဋ္ဌေ။ ၅-အံ ၁-၂၂-ဝိဋ္ဌေ။ ၆-အံ ၁-၃၄၃-ဝိဋ္ဌေ။
၇-အံ ၁-၃၄၄-ဝိဋ္ဌေ။ ၈-ပက္ခန္တော (သီ၊ သျာ) ၉-အနုသဝါဒိမတ္တသံဝဠိတေန (သီ၊ သျာ)

ဝိယ ပုနပ္ပုနံ ရတနတ္တယဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ အန္ဓေဝါသိ ပန သုဝဏ္ဏ-ရဇတမဏိမယာယ အာဏိယာ တံ အာဏိံ ပဋိဗာဟာယမာနော[1] ဝိယ ပုနပ္ပုနံ ရတနတ္တယဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ တေန ဝုတ္တံ "ဥဇုဝိပစ္စနီကဝါဒါ"တိ။

ဘဂဝန္တံ ဝိဇ္ဇတော ဝိဇ္ဇတော အနုဗန္ဓာ ဟောန္တိ ဘိက္ခုသံဃဥ္စတိ ဘဂဝန္တဉ္စ ဘိက္ခုသံဃဥ္စ ပစ္ဆတော ပစ္ဆတော ဒဿနံ အဝိဇဟန္တာ ဇုရိယာပထာနုဗန္ဓနေန အနုဗန္ဓာ[2] ဟောန္တိ၊ သီသာနုလောကိနော ဟုတ္ဝာ အနုဂတာ ဟောန္တိတိ အတ္ထော။

ကသ္မာ ပန ဘဂဝါ တံ အဒ္ဓါနံ ပဋိပန္နော၊ ကသ္မာ စ သုပ္ပိယော အနုဗန္ဓော၊ ကသ္မာ စ သော ရတနတ္တယဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသတီတိ။ ဘဂဝါ တာဝ တသ္မိံ ကာလေ ရာဇဂဟပရိဝတ္တကေသု အဒ္ဒါရသသု မဟာဝိဟာရေသု အညတရသ္မိံ ဝသိတ္ဝာ ပါတောဝ သရီရပ္ပဋိဇဂ္ဂနံ ကတ္ဝာ ဘိက္ခာစာရဝေလာယံ ဘိက္ခုသံဃ-ပရိဝုတော ရာဇဂဟေ ပိဏ္ဍာယ စရတိ။ သော တံ ဒိဝသံ ဘိက္ခုသံဃဿ သုလဘာပိဏ္ဍပါတံ ကတ္ဝာ ပစ္ဆာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော ဘိက္ခုသံဃံ ပတ္တစီဝရံ ဂါဟာပေတ္ဝာ "နာဋ္ဌန္ဒံ ဂမိဿာမီ"တိ ရာဇဂဟတော နိက္ခမိတ္ဝာ တံ အဒ္ဓါနံ ပဋိပန္နော။ သုပ္ပိယောပိ ခေါ တသ္မိံ ကာလေ ရာဇဂဟပရိဝတ္တကေ အညတရသ္မိံ ပရိဗ္ဗာဇကာရာမေ ဝသိတ္ဝာ ပရိဗ္ဗာဇကပရိဝုတော ရာဇဂဟေ ဘိက္ခာယ စရတိ။ သောပိ တံ ဒိဝသံ ပရိဗ္ဗာဇကပရိဿာယ သုလဘာဘိက္ခံ[3] ကတ္ဝာ ဘုတ္တပါတရာသော ပရိဗ္ဗာဇကေ ပရိဗ္ဗာဇကပရိက္ခာရံ ဂါဟာပေတ္ဝာ နာဋ္ဌန္ဒံ ဂမိဿာမိစ္စေဝ ဘဂဝတော တံ မဂ္ဂံ ပဋိပန္နဘာဝံ အဇာနန္တော ဝ အနုဗန္ဓော။ သစေ ပန ဇာနေယျ, နာနုဗန္ဓေယျ။ သော အဇာနိတ္ဝာဝ ဂန္ဓန္တော ဂိဝံ ဥက္ခိပိတ္ဝာ သြလောကယမာနော ဘဂဝန္တံ အဒ္ဒသ ဗုဒ္ဓသိရိယာ သောဘမာနံ ရတ္တကမ္မလပရိက္ခိတ္တမိဝ ဇင်္ဃကနကဂိရိသိခရံ။

တသ္မိံ ကိရ သမယေ ဒဿဗလဿ သရီရတော နိက္ခမိတ္ဝာ ဆဗ္ဗဏ္ဏရသ္မိယော သမန္တာ အသိတိဟတ္ထပ္ပမာဏော ပဒေသော အာဓာဝန္တိ ဝိဓာဝန္တိ ရတနာဝေဋ္ဌ-ရတနဒါမ ရတနစုဏ္ဏဝိပ္ပကိဏ္ဏံ ဝိယ ပဿာရိတရတနစိတ္တကဋ္ဌနပဋ္ဋမိဝ ရတ္တ-သုဝဏ္ဏရသနိသိဉ္စမာနမိဝ ဥက္ကာသတနိပါတသမာကုလမိဝ[4] နိရန္တရဝိပ္ပကိဏ္ဏ-ကဏိကာရပုပ္ဖမိဝ ဝါယုဝေဂက္ခိတ္တဓိနပိဋ္ဌုဏ္ဏမိဝ ဇုန္ဒနေနုဝိဇ္ဇုလတာတာရာ-ဂဏပဘာဝိသရ[5]ဝိပ္ဖုရိတဝိစ္ဆရိတမိဝ စ တံ ဝနန္တံ ဟောတိ။

၁–ပဋိဗာဟိယမာနော (သီ၊က) ၂–အနုဗန္ဓါ (သီ) ၃–သုလဘပိဏ္ဍပါတံ (သီ)
၄–ဥက္ကသန္နိပါတသမာကုလမိဝ (သျာ) ၅–တာရာဂဏပဘာယ (က)

အသိတိ အနုဗျဉ္ဇနာနုရဉ္ဇိတ္ထ ပန ဘဂဝတော သရီရံ ဝိကသိတကမလုပ္ပလမိဝ သရံ သဗ္ဗပါလိဖုလ္လမိဝ ပါရိစ္ဆတ္တကံ တာရာမရိစိဝိကသိတမိဝ ဂဂနတလံ သိရိယာ အဝဟာသန္တမိဝ ဗျာမပ္ပဘာပရိက္ခေပဝိလာသိနိ စဿ ဒွတ္တိံသဝရ-လက္ခဏမာလာ ဂန္ဆေတ္ထာ ဌပိတဒွတ္တိံသစန္ဒမာလာယ ဒွတ္တိံသသူရိယ-မာလာယ ပဋိပါဋိယာ ဌပိတဒွတ္တိံသစက္ကဝတ္တိ ဒွတ္တိံသသက္ကဒေဝရာဇ[1]ဒွတ္တိံသ-မဟာဗြဟ္မာနံ သိရိံ သိရိယာ အဘိဘဝန္တမိဝ။ တဉ္စ ပန ဘဂဝန္တံ ပရိဝါရေတ္ထာ ဌိတာ ဘိက္ခူ။ သဗ္ဗေဝ အပ္ပိစ္ဆာ သန္တုဋ္ဌာ ပဝိဝိတ္တာ အသံသဋ္ဌာ စောဒကာ ပါပဂရဟိနော ဝတ္တာရော ဝစနက္ခမာ သီလသမ္ပန္နာ သမာဓိပညာ ဝိမုတ္တိ ဝိမုတ္တိ-ဉာဏဒဿနသမ္ပန္နာ။ တေသံ မဇ္ဈေ ဘဂဝါ ရတ္တကမ္ဗလပါကာရပရိက္ခိတ္တော ဝိယ ကဉ္စနထမ္ဘော၊ ရတ္တပဒုမသဏ္ဍမဏ္ဍိတော ဝိယ သုဝဏ္ဏနာဝါ၊ ပဝါဠဝေဒိကာ-ပရိက္ခိတ္တော ဝိယ အဂ္ဂိက္ခန္ဓော၊ တာရာဂဏပရိဝါရိတော ဝိယ ပုဏ္ဏစန္ဒော၊ မိဂပက္ခိနမ္ပိ စက္ခူနိ ဝိဿယတိ၊ ပဂေဝ ဒေဝမနုဿာနံ။ တသ္မိဉ္စ ပန ဒိဝသေ ယေဘုယ္ယေန အသိတိမဟာထေရာ မေဃဝဏ္ဏံ ပံသုကူလံ ဇေံသံ ကရိတ္ထာ ကတ္တရဒဏ္ဍံ အာဒါယ သုဝမ္မဝမ္မိတော ဝိယ ဂန္ဓဟတ္ထိနော ဝိဂတဒေါသော ဝန္တဒေါသော ဘိန္နကိလေသော ဝိဇဋိတဇဋော ဆိန္နဗန္ဓနော ဘဂဝန္တံ ပရိဝါရယိ[2]သု။ သော သယံ ဝိတရာဂေါ ဝိတရာဂေဟိ, သယံ ဝိတဒေါသော ဝိတဒေါသေဟိ, သယံ ဝိတမောဟော ဝိတမောဟေဟိ, သယံ ဝိတတဏှော ဝိတတဏှေဟိ, သယံ နိက္ကိလေသော နိက္ကိလေသေဟိ, သယံ ဗုဒ္ဓေါ အနုဗုဒ္ဓေဟိ ပရိဝါရိတော၊ ပတ္တပရိဝါရိတံ ဝိယ ကေသရံ[3], ကေသရပရိဝါရိတာ ဝိယ ကဏ္ဏိကာ, အဋ္ဌနာဂသဟဿပရိဝါရိတော ဝိယ ဆဒ္ဒန္တော နာဂရာဇာ, နဝုတိဟံသ-သဟဿပရိဝါရိတော ဝိယ ဓတရဋ္ဌော ဟံသရာဇာ, သေနဂ်ပရိဝါရိတော ဝိယ စက္ကဝတ္တိရာဇာ, ဒေဝဂဏပရိဝါရိတော ဝိယ သက္ကော ဒေဝရာဇာ, ဗြဟ္မဂဏ-ပရိဝါရိတော ဝိယ ဟာရိတော မဟာဗြဟ္မာ[4], အပရိမိတကာလသဉ္စိတပုညဗလ-နိဗ္ဗတ္တာယ အစိန္တေယျာယ အနောပမာယ ဗုဒ္ဓလီလာယ စန္တော ဝိယ ဂဂနတလံ တံ မဂ္ဂံ ပဋိပန္နော ဟောတိ။

အထေဝံ ဘဂဝန္တံ အနောပမာယ ဗုဒ္ဓလီလာယ ဂစ္ဆန္တံ ဘိက္ခူ စ ဩကိဏ္ဏတ္တာစက္ခူ။ သန္တိန္ဒြိယေ သန္တမာနသေ ဥပရိနဘေ ဌိတံ[5] ပုဏ္ဏစန္ဒံ ဝိယ ဘဂဝန္တံယေဝ နမဿမာနေ ဒိသ္ဝာဝ[6] ပရိဗ္ဗာဇကော အတ္တနော ပရိသံ အဝလောကေသိ။ သာ ဟောတိ ကာဇဒဏ္ဍကေ ဩလမ္ဗေတ္ထာ

၁–ဒွတ္တိံသဒေဝရာဇ (သီ၊ သျာ)
၂–မဟာဗြဟ္မာ (က)
၃–မိဂပရိဝါရိတော ဝိယ ကေသရော (သျာ)
၄–တံ (က)
၅–ဒိသ္ဝာ (သီ)

ဂဟိတောလုဂ္ဂဝိလုဂ္ဂပိဋ္ဌကတိဒဏ္ဍမောရပိဉ္ဆမတ္တိကာပတ္တ ပသိဗ္ဗက ကုဏ္ဍိကာဒိ-အနေကပရိက္ခာရဘာရဘရိတာ “အသုကဿ ဟတ္ထာသောဘဏာ[1] အသုကဿ ပါဒါ”တိဧဝမာဒိနိရတ္ထကဝစနာ မုခရာ ဝိကိဏ္ဏဝါစာ အဒဿနိယာ အပါ-သာဒိကာ။ တဿ တံ ဒိဿာ ဝိပ္ပဋိသာရော ဥဒပါဒိ။

ဇာဒါနိ တေန ဘဂဝတော ဝဏ္ဏော ဝတ္တဗ္ဗော ဘဝေယျ။ ယဿ္မာ ပနေသ လာဘသက္ကာရဟာနိယာ စေဝ ပက္ခဟာနိယာ စ နိစ္စမ္ပိ ဘဂဝန္တံ ဥသူယတိ[2]။ အညတိတ္ထိယာနဉ္ဒိ ယာဝ ဗုဒ္ဓေါ လောကေ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ တာဝဒေဝ လာဘ-သက္ကာရာ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒတော ပန ပဋ္ဌာယ ပရိဟီနလာဘသက္ကာရာ ဟောန္တိ၊ သူရိယုဂ္ဂမနေ ခဇ္ဇောပနကာ ဝိယ နိဿိရိကတံ အာပဇ္ဇန္တိ။ ဥပတိဿ-ကောလိတာနဉ္စ သဒ္ဓယိဿ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတကာလေယေဝ ပရိဗ္ဗာဇကာ မဟာပရိသာ အဟေသုံ၊ တေသု ပန ပက္ကန္တေသု သာဝိ တေသံ ပရိသာ ဘိန္နာ။ ဇုတိ ဇုမေဟိ ဒ္ဝိဟိ ကာရဏေဟိ အယံ ပရိဗ္ဗာဇကော ယဿ္မာ နိစ္စမ္ပိ ဘဂဝန္တံ ဥသူယတိ။ တဿ္မာ တံ ဥသူယဝိသုဂ္ဂါရံ ဥဂ္ဂိရန္တော ရတနတ္တယဿ အဝဏ္ဏမေဝ ဘာသတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၂။ **အထ ခေါ ဘဂဝါ အမ္ဗလဋ္ဌကာယံ ရာဇာဂါရကေ ကေရဋိဝါသံ ဥပဂစ္ဆိ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသံဃေနာ**တိ ဘဂဝါ တာယ ဗုဒ္ဓလီလာယ ဂစ္ဆမာနော အနုပုဗ္ဗေန အမ္ဗလဋ္ဌကာဒ္ဝါရံ ပါပုဏိတ္ဝာ သူရိယံ ဩလောကေတ္ဝာ “အကာလော ဒါနိ ဂန္တုံ အတ္ထသမိပံ ဂတော[3] သူရိယော”တိ အမ္ဗလဋ္ဌကာယံ ရာဇာဂါရကေ ကေရဋိဝါသံ ဥပဂစ္ဆိ။

တတ္ထ **အမ္ဗလဋ္ဌကာ**တိ ရညော ဥယျာနံ။ တဿ ကိရ ဒ္ဝါရသမီပေ တရုဏ-အမ္ဗရုက္ခော အတ္ထိ၊ တံ “အမ္ဗလဋ္ဌကာ”တိ ဝဒန္တိ။ တဿ အဝိဒူရေ ဘဝတ္ထာ ဥယျာနမ္ပိ အမ္ဗလဋ္ဌကာတ္ဝေဝ သင်္ခံ ဂတံ။ တံ ဆာယူဒကသမ္ပန္နံ ပါကာရ-ပရိက္ခိတ္တံ သုယောဇိတဒ္ဝါရံ မဉ္ဇုသာ ဝိယ သုဂုတ္တံ။ တတ္ထ ရညော ကီဠနတ္ထံ ပဋိဘာနစိတ္တာဝိစိတ္တံ အဂါရံ အကံသု။ တံ “ရာဇာဂါရက”န္တိ ဝုစ္စတိ။

သုပ္ပိယောဝိ ခေါတိ သုပ္ပိယောဝိ တသ္မိံ ဒ္ဝာနေ သူရိယံ ဩလောကေတ္ဝာ “အကာလော ဒါနိ ဂန္တုံ၊ ဗဟူ ခုဒ္ဒကမဟလ္လကာ ပရိဗ္ဗာဇကာ၊ ဗဟုပရိဿယော စာယံ မဂ္ဂေါ စောရေဟိဝိ ဝါဠဃက္ခေဟိဝိ ဝါဠမိဂေဟိဝိ။ အယံ ခေါ ပန သမဏော ဂေါတမော ဥယျာနံ ပဝိဋ္ဌော၊ သမဏဿ စ ဂေါတမဿ

၁–သောဘနာ (သီ) ၂–ဥဿူယတိ (သျာ၊က)

၃–အတ္ထင်္သမိပံ ဂတော (သျာ)၊ အတ္ထင်္ဂတော (က)

ဝသနဋ္ဌာနေ ဒေဝတာ အာရက္ခံ ဂဏှန္တိ၊ ဟန္ဒာဟမိဍ္ဍ ဗုဓ ဧကရတ္တိဝါသံ ဥပဂန္ဆာ သွေဝ ဂမိဿာမီ”တိ တဒေဝုယျာနံ ပါဝိသိ။ တတော ဘိက္ခုသံဃော ဘဂဝတော ဝတ္တံ ဒသွေတ္ဝာ အတ္တနော အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနံ သလ္လက္ခေသိ။ ပရိဗ္ဗာဇကောပိ ဥယျာနဿ ဧကပဿေ ပရိဗ္ဗာဇကပရိက္ခာရေ ဩတာရေတ္ဝာ ဝါသံ ဥပဂစ္ဆိ သဒ္ဒိံ အတ္တနော ပရိသာယ။ ပါဋိယမာရုဠ္ဍဝသေနေဝ ပန “သဒ္ဒိံ အတ္တနော အန္တေဝါသိနာ ဗြဟ္မဒတ္တေန မာဏဝေနာ”တိ ဝုတ္တံ။

ဧဝံ ဝါသံ ဥပဂတော ပန သော ပရိဗ္ဗာဇကော ရတ္တိဘာဂေ ဒဿဗလံ ဩလောကေသိ။ တသ္မိဉ္စ သမယေ သမန္နာ ဝိပ္ပကိဏ္ဏာတာရကာ ဝိယ ပဒီပါ ဇလန္တိ၊ မဇ္ဈေ ဘဂဝါ နိသိန္နော ဟောတိ ဘိက္ခုသံဃော စ ဘဂဝန္တံ ပရိဝါရေတ္ဝာ၊ တတ္ထ ကေဘိက္ခုဿဝိ ဟတ္ထကုက္ကုစ္စံ·ဝါ ပါဒကုက္ကုစ္စံ ဝါ ဥက္ကာ-သိတသဒ္ဒေါ ဝါ ခိပိတသဒ္ဒေါ ဝါ နတ္ထိ။ သော ဟိ ပရိသာ အတ္တနော စ သိက္ခိတ-သိက္ခတာယ သတ္ထရိ စ ဂါရဝေနာတိ ဒ္ဝိဟိ ကာရဏေဟိ နိဝါတေ ပဒီပသိခါ ဝိယ နိစ္စလာ သန္နိသိန္နာဝ အဟောသိ။ ပရိဗ္ဗာဇကော တံ ဝိဘူတိံ ဒိသွာ အတ္တနော ပရိသံ ဩလောကေသိ။ တတ္ထ ကေစိ ဟတ္ထံ ခိပန္တိ၊ ကေစိ ပါဒံ၊ ကေစိ ဝိပ္ပလပန္တိ၊ ·ကေစိ နိလ္လာလိတဇိဝှါ ပဉ္စရိတခေဋ္ဌာ ဒန္တေ ခါဒန္တာ ကာကဆ္ဆမာနာ ဃရဃရပဿာသိနော[1] သယန္တိ။ သော ရတနတ္တယဿ ဂုဏ-ဝဏ္ဏေ ဝတ္တေဗ္ဗေပိ ဣဿာဝသေန ပုန အဝဏ္ဏမေဝ အာရဘိ[2]။ ဗြဟ္မဒတ္တော ပန ဝုတ္တနယေနေဝ ဝဏ္ဏံ။ တေန ဝုတ္တံ “တတြာပိ သုဒံ သုပ္ပိယော ပရိဗ္ဗာဇကော”တိ သဗ္ဗံ ဝတ္တဗ္ဗံ။ တတ္ထ **တတြာဗိ**တိ တသ္မိမ္ပိ၊ အမ္ဗလဋ္ဌိကာယံ ဥယျာနေတိ အတ္ထော။

၃။ **သမ္မဟုလာန**န္တိ ဗဟုကာနံ။ တတ္ထ ဝိနယပရိယာယေန တယော ဇနာ “သမ္မဟုလာ”တိ ဝုစ္စန္တိ၊ တတော ပရံ သံဃော။ သုတ္တန္တပရိယာယေန ပန တယော တယော၀၊ တတော ပဋ္ဌာယ သမ္မဟုလာ။ ဣဓ သုတ္တန္တပရိယာယေန “သမ္မဟုလာ”တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **မဏ္ဍလမာဠေ**တိ ကတ္ထစိ ဒ္ဝေ ကဏ္ဍိကာ ဂဟေတ္ဝာ ဟံသဝဋ္ဋကစ္ဆန္ဒေန ကတာ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာဝိ “မဏ္ဍလမာဠော”တိ ဝုစ္စတိ၊ ကတ္ထစိ ကေ ကဏ္ဍိကံ ဂဟေတ္ဝာ ထမ္ဘပန္တိံ ပရိက္ခိပိတ္ဝာ ကတာ ဥပဋ္ဌာနသာလာဝိ “မဏ္ဍလမာဠော”တိ ဝုစ္စတိ။ ဣဓ ပန နိသီဒနသာလာ “မဏ္ဍလမာဠော”တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ **သန္နိသိန္နာန**န္တိ နိသဇ္ဇနဝသေန။ **သန္နိပတိ-တာန**န္တိ သမောဓာနဝသေန။ **အယံ သဒ္ဒီယဓမ္မော**တိ သဒ္ဒိယာ[3] ဝုစ္စတိ

၁-ဃုရဃုရုပဿာသိနော (သီ) ၂-ဝဒတိ (သျာ) ၃-သဒ္ဒိယာတိ (ဥျာ၊က)

ကထာ၊ ကထာဓမ္မောတိ အတ္ထော။ **ဥဒပါဒီ**တိ ဥပ္ပန္နော။ ကတမော ပန သောတိ အစ္ဆရိယံ အာဝုသောတိဧဝမာဒိ။ တတ္ထ အန္ဓဿ ပဗ္ဗတာရောဟဏံ ဝိယ နိစ္စံ န ဟောတီတိ **အစ္ဆရိယံ**။ အယံ တာဝ သဒ္ဒနယော။ အယံ ပန အဋ္ဌကထာနယော အစ္ဆရာယောဂ္ဂန္တိ **အစ္ဆရိယံ**။ အစ္ဆရံ ပဟရိတုံ ယုတ္တန္တိ အတ္ထော။ အဘူတပုဗ္ဗံ ဘူတန္တိ **အဗ္ဘုတံ**။ ဥဘယမ္ပေတံ ဝိမှယသောဝါဓိဝစနံ။ **ယာဝဉ္ဌိဒ**န္တိ ယာဝ စ ဣဒံ။ တေန သုပ္ပဋိဝိဒိတတာယ အပ္ပမေယျတံ ဒသောတိ။

တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ။ ပ။ သုပ္ပဋိဝိဒိတာတိဧတ္ထာယံ သခ်ပတ္ထော။ ယော သော ဘဂဝါ သမတိံသ ပါရမိယော ပူရေတ္ဝာ သဗ္ဗကိလေသေ ဘဉ္ဇိတ္ဝာ အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ တေန ဘဂဝတာ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ အာသယာနုသယံ **ဇာနတာ၊** ဟတ္ထတလေ ဌပိတံ အာမလကံ ဝိယ သဗ္ဗဥေယျဓမ္မံ **ပဿတာ**။

အပိ စ ပုဗ္ဗေနိဝါသာဒီဟိ **ဇာနတာ၊** ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ **ပဿတာ**။ တီဟိ ဝိဇ္ဇာဟိ ဆဟိ ဝါ ပန အဘိညာဟိ **ဇာနတာ၊** သဗ္ဗတ္ထ အပ္ပဋိဟတေန သမန္တ-စက္ခုနာ **ပဿတာ**။ သဗ္ဗဓမ္မဇာနနသမတ္ထာယ ဝါ ပညာယ **ဇာနတာ၊** သဗ္ဗသတ္တာနံ စက္ခုဝိသယာတီတာနိ တိရောကုဋ္ဋာဒိဂတာနိပိ ရူပါနိ အတိ-ဝိသုဒ္ဓေန မံသစက္ခုနာ **ပဿတာ**။ အတ္တဟိတသာဓိကာယ ဝါ သမာဓိပဒဋ္ဌာနာယ ပဋိဝေဓပညာယ **ဇာနတာ၊** ပရဟိတသာဓိကာယ ကရုဏာပဒဋ္ဌာနာယ ဒေသနာပညာယ **ပဿတာ**။

အရိနံ ဟတတ္တာ ပစ္စယာဒီနဉ္ဇ အရဟတ္တာ **အရဟတာ**။ သမ္မာ သာမဉ္ဇ သဗ္ဗဓမ္မာနံ ဗုဒ္ဓတ္တာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန။ အန္တရာယိကဓမ္မေ ဝါ **ဇာနတာ**။ နိယျာနိကဓမ္မေ **ပဿတာ**။ ကိလေသာရိနံ ဟတတ္တာ **အရဟတာ**[၁]။ သမ္မာ သာမဉ္ဇ သဗ္ဗဓမ္မာနံ ဗုဒ္ဓတ္တာ **သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေနာ**တိဧဝံ စတုဝေသာရဇ္ဇဝသေန စတူဟာကာရေဟိ ထောမိတေန သတ္တာနံ နာနာဓိမုတ္တိကတာ နာနဇ္ဈာသယတာ သုပ္ပဋိဝိဒိတာ ယာဝ စ **သုဋ္ဌု ပဋိဝိဒိတာ**။

ဣဒါနိဿ သုပ္ပဋိဝိဒိတဘာဝံ ဒသောတုံ **အယံ ဟီ**တိအာဒိမာဟ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ ယာ စ အယံ ဘဂဝတာ "ဓာတုသော ဘိက္ခဝေ သတ္တာ သံသန္ဒန္တိ သမေန္တိ၊ ဟီနာဓိမုတ္တိကာ ဟီနာဓိမုတ္တိကေဟိ သဒ္ဓိံ သံသန္ဒန္တိ သမေန္တိ၊ ကလျာဏာဓိမုတ္တိကာ ကလျာဏာဓိမုတ္တိကေဟိ သဒ္ဓိံ သံသန္ဒန္တိ သမေန္တိ။ အတီတမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ အဒ္ဓါနံ ဓာတုသောဝ သတ္တာ သံသန္ဒိံသု သမိံသု၊

၁-ပစ္စယာဒီနံ အရဟတာ (သျာ၊က)

ဟီနာဓိမုတ္တိကာ ဟီနာဓိမုတ္တိကေဟိ။ပ။ ကလျာဏာဓိမုတ္တိကာ ကလျာဏာဓိ-
မုတ္တိကေဟိ သဒ္ဓိံ သံသန္ဒိံသု သမိံသု၊ အနာဂတမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ အဒ္ဓါနံ။ပ။
သံသန္ဒိဿန္တိ သမေဿန္တိ၊ တေရဟိပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပစ္ဆုပ္ပန္နံ အဒ္ဓါနံ
ဓာတုသောဝ သတ္တာ သံသန္ဒန္တိ သမေန္တိ၊ ဟီနာဓိမုတ္တိကာ ဟီနာဓိမုတ္တိကေဟိ။ပ။
ကလျာဏာဓိမုတ္တိကာ ကလျာဏာဓိမုတ္တိကေဟိ သဒ္ဓိံ သံသန္ဒန္တိ သမေန္တိ”တိ-
ဧဝံ သတ္တာနံ နာနာဓိမုတ္တိကတာ, နာနဇ္ဈာသယတာ, နာနာဒိဋ္ဌိကတာ,
နာနာခန္တိတာ, နာနာရုစိတာ, နာဋ္ဌယာ မိနန္တေန ဝိယ တုလာယ တုလယန္တေန
ဝိယ စ နာနာဓိမုတ္တိကတညာဏေန ဘဗ္ဗညုတညာဏေန ဝိဒိတာ၊ သာ ယာဝ
သုပ္ပဋိဝိဒိတာ။ ဒွေပိ နာမ သတ္တာ ကေစ္ဈာသယာ ဒုလ္လဘာ လောကသ္မိံ။
ကေသ္မိံ ဂန္ဓာကာမေ ဧကော ဌာတုကာမော ဟောတိ၊ ကေသ္မိံ ပိဝိတုကာမေ
ဧကော ဘုဉ္ဇိတုကာမော။ ဣမေသု စာပိ ဒ္ဝီသု အာစရိယန္တေဝါသိသု **အယံ ဟိ
သုပ္ပိယော ပရိဗ္ဗာဇကော။ပ။ ဘဂဝန္တံ ဝိဒ္ဒတော ဝိဒ္ဒတော အနုမန္နော
ဟောန္တိ ဘိက္ခုသံဃဉ္စာ**တိ။ တတ္ထ **ဣတိဟမေ**တိ ဣတိဟ ဣမေ၊ ဧဝံ ဣမေတိ
အတ္ထော။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

၄။ **အထ ခေါ ဘဂဝါ တေသံ ဘိက္ခူနံ ဣမံ သဒ္ဒါယတနမ္မံ ဝိဒိတ္ဝာ**တိ-
ထ္ထေ **ဝိဒိတ္ဝာ**တိ သဗ္ဗညုတညာဏေန ဇာနိတ္ဝာ။ ဘဂဝါ ဟိ ကတ္ထစိ မံသစက္ခုနာ
ဒိသွာ ဇာနာတိ “အဒ္ဒသာ ခေါ ဘဂဝါ မဟန္တံ ဒါရုက္ခန္ဓံ ဂင်္ဂါယ နဒိယာ
သောတေန ဝုယ္ဟမာန”န္တိအာဒိသု[1] ဝိယ။ ကတ္ထစိ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ ဒိသွာ ဇာနာတိ
“အဒ္ဒသာ ခေါ ဘဂဝါ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနုသကေန တာ
ဒေဝတာယော သဟဿဿေဝ[2] ပါဒ္ဒလိဂါမေ ဝတ္ထုန်ိ ပရိဂ္ဂဏ္ဟန္တိယော”တိ-
အာဒိသု[3] ဝိယ။ ကတ္ထစိ ပကတိသောတေန သုတ္ဝာ ဇာနာတိ “အဿောသိ
ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ သုဘဒ္ဒေန ပရိဗ္ဗာဇကေန သဒ္ဓိံ ဣမံ
ကထာသလ္လာပ”န္တိအာဒိသု[4] ဝိယ။ ကတ္ထစိ ဒိဗ္ဗသောတေန သုတ္ဝာ ဇာနာတိ
“အဿောသိ ခေါ ဘဂဝါ ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ ဝိသုဒ္ဓါယ အတိက္ကန္တ-
မာနုသိကာယ သန္ဓာနဿ ဂဟပတိဿ နိဂ္ဃောဓေန ပရိဗ္ဗာဇကေန သဒ္ဓိံ ဣမံ
ကထာသလ္လာပ”န္တိအာဒိသု[5] ဝိယ။ ဣဓ ပန သဗ္ဗညုတညာဏေန သုတ္ဝာ
အညာသိ။ ကိံ ကရောန္တော အညာသိ။ ပစ္ဆိမယာမကိစ္စံ၊ ကိစ္စဋ္ဌ နာမေတံ
သာတ္ထကံ နိရတ္ထကန္တိ ဒုဝိဓံ ဟောတိ။ တတ္ထ နိရတ္ထကကိစ္စံ ဘဂဝတော
ဗောဓိပလ္လင်္ကေယေဝ အရဟတ္တမဂ္ဂေန သမုဿိတံ ကတံ။ သာတ္ထကံယေဝ

၁-သံ ၂-၃၈၆-ဝိဇ္ဇေ။ ၂-သဟဿေဝ (သျာ) ၃-ဒီ ၂-၇၄-ဝိဇ္ဇေ၊ ခု ၁-၁၈၆-ဥဒါနေဝိ။
၄-ဒီ ၂-၁၂၄-ဝိဇ္ဇေ။ ၅-ဒီ ၃-၁၁-ဝိဇ္ဇေ။

ပန ဘဂဝတော ကိစ္စံ ဟောတိ။ တံ ပဉ္ဇဝိဓံ ပုရေဘတ္တကိစ္စံ ပစ္ဆာဘတ္တကိစ္စံ ပုရိမယာမကိစ္စံ မဇ္ဈိမယာမကိစ္စံ ပစ္ဆိမယာမကိစ္စန္တိ။

တတြိဒံ ပုရေဘတ္တကိစ္စံ—

ဘဂဝါ ဟိ ပါတောဝ ဥဋ္ဌာယ ဥပဋ္ဌာကာနုဂ္ဂဟတ္ထံ သရီရဖာသုကတ္ထဉ္ဇ မုခဓောဝနာဒိသရီရပရိကမ္မံ ကတ္ဝာ ယာဝ ဘိက္ခာစာရဝေလာ၊ တာဝ ဝိဝိတ္တာသနေ ဝီတိနာမေတ္ဝာ ဘိက္ခာစာရဝေလာယံ နိဝါသေတ္ဝာ ကာယဗန္ဓနံ ဗန္ဓိတ္ဝာ စီဝရံ ပါရုပိတ္ဝာ ပတ္တမာဒါယ ကဒါစိ ဧကကော, ကဒါစိ ဘိက္ခု-သံဃပရိဝုတော ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ပိဏ္ဍာယ ပဝိသတိ ကဒါစိ ပကတိယာ, ကဒါစိ အနေကေဟိ ပါဋိဟာရိယေဟိ ဝတ္တမာနေဟိ။ သေယျထိဒံ[၁]၊ ပိဏ္ဍာယ ပဝိသတော လောကနာထဿ ပုရတော ပုရတော ဂန္ဓာ မုဒုဂတဝါတာ ပထဝိံ သောဓေန္တိ၊ ဝလာဟကာ ဥဒကဖုသိတာနိ မုဉ္ဇန္တာ မဂ္ဂေ ရေဏုံ ဝူပသမေတ္ဝာ ဥပရိ ဝိတာနံ ဟုတ္ဝာ တိဋ္ဌန္တိ၊ အပရေ ဝါတာ ပုပ္ဖါနိ ဥပသံ-ဟရိတ္ဝာ မဂ္ဂေ သြကိရန္တိ၊ ဥန္နတာ ဘူမိပ္ပဒေသာ သြနမန္တိ၊ သြနတာ ဥန္နမန္တိ၊ ပါဒနိက္ခေပသမယေ သမာဝ ဘူမိ ဟောတိ၊ သုခသမ္ဖဿာနိ ပဒုမပုပ္ဖါနိ ဝါ ပါဒေ သမ္ပဋိစ္ဆန္တိ။ ဣန္ဒခီလဿ အန္တော ဌပိတမတ္တေ ဒက္ခိဏပါဒေ သရီရတော ဆဗ္ဗဏ္ဏရသ္မိယော နိက္ခမိတ္ဝာ သုဝဏ္ဏရသပိဉ္ဇရာနိ ဝိယ စိတြပဋပရိက္ခိတ္တာနိ ဝိယ စ ပါသာဒကူဋာဂါရာဒီနိ အလက်ရောန္တိယော ဣတော စိတော စ ဓာဝန္တိ၊ ဟတ္ထိ အဿ ဝိဟင်္ဂါဒယော သကသကဋ္ဌာနေသု ဌိတာယေဝ မဓုရေနာကာရေန သဒ္ဒံ ကရောန္တိ၊ တထာ ဘေရိဝီဏာဒီနိ တူရိယာနိ မနုဿာနဉ္ဇ ကာယူပဂါနိ အာဘရဏာနိ။ တေန သညာဏေန မနုဿာ ဇာနန္တိ "အဇ္ဇ ဘဂဝါ ဣဓ ပိဏ္ဍာယ ပဝိဋ္ဌော"တိ။ တေ သုနိဝတ္ထာ သုပါရုတာ ဂန္ဓပုပ္ဖါဒီနိ အာဒါယ ဃရာ နိက္ခမိတ္ဝာ အန္တရဝီထိံ ပဋိပဇ္ဇိတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ ဂန္ဓပုပ္ဖါဒီဟိ သက္ကစ္စံ ပူဇေတ္ဝာ ဝန္ဒိတ္ဝာ "အမှာကံ ဘန္တေ ဒသ ဘိက္ခူ အမှာကံ ဝိသတိ။ ပညာသံ။ ပ။ သတံ ဒေထာ"တိ ယာစိတ္ဝာ ဘဂဝတောပိ ပတ္တံ ဂဟေတ္ဝာ အာသနံ ပညပေတ္ဝာ သက္ကစ္စံ ပိဏ္ဍပါတေန ပဋိမာနေန္တိ။ ဘဂဝါ ကတဘတ္တကိစ္စော တေသံ သတ္တာနံ စိတ္တသန္တာနာနိ သြလောကေတ္ဝာ တထာ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ ယထာ ကေစိ သရဏ-ဂမနေသု ပတိဋ္ဌဟန္တိ၊ ကေစိ ပဉ္ဇသု သီလေသု၊ ကေစိ သောတာပတ္တိ-သကဒါဂါမိ အနာဂါမိဖလာနံ အညတရသ္မိံ၊ ကေစိ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ အဂ္ဂဖလေ အရဟတ္တေတိ။ ဧဝံ မဟာဇနံ အနုဂ္ဂဟေတ္ဝာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဝိဟာရံ ဂစ္ဆတိ။

၁-သေယျထိဒံ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)

တတ္ထ ဂန္ဓာ မဏ္ဍလမာဠေ ပညတ္တဝရဗုဒ္ဓါသနေ နိသိဒတိ ဘိက္ခူနံ ဘတ္တ-
ကိစ္စပရိယောသာနံ အာဂမယမာနော။ တတော ဘိက္ခူနံ ဘတ္တကိစ္စပရိယော-
သာနေ ဥပဋ္ဌာကော ဘဂဝတော နိဝေဒေတိ၊ အထ ဘဂဝါ ဂန္ဓကုဋိံ ပဝိသတိ။
ဣဒံ တာဝ **ပုရေဘတ္တကိစ္စံ**။

အထ[1] ဘဂဝါ ဧဝံ ကတပုရေဘတ္တကိစ္စော ဂန္ဓကုဋိယာ ဥပဋ္ဌာနေ[2]
နိသိဒိတ္ထာ ပါဒေ ပက္ခာလေတ္ထာ ပါဒပီဌေ ဌတ္ထာ ဘိက္ခုသံဃံ သြဝဒတိ
"ဘိက္ခဝေ အပ္ပမာဒေန သမ္ပာဒေထ၊ ဒုလ္လဘော ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေါ လောကသ္မိံ၊
ဒုလ္လဘော မနုဿတ္တပဋိလာဘော၊ ဒုလ္လဘာ သမ္ပတ္တိ[3]၊ ဒုလ္လဘာ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊
ဒုလ္လဘံ သဒ္ဓမ္မဿဝနန်"တိ။ တတ္ထ ကေစိ ဘဂဝန္တံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ပုစ္ဆန္တိ။
ဘဂဝါပိ တေသံ စရိယာနုရူပံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဒေတိ။ တတော သတ္ထုပိ ဘဂဝန္တံ
ဝန္ဒိတ္ဝာ အတ္တနော အတ္တနော ရတ္တိဋ္ဌာနဒိဝါဋ္ဌာနာနိ ဂစ္ဆန္တိ။ ကေစိ အရညံ၊
ကေစိ ရုက္ခမူလံ၊ ကေစိ ပဗ္ဘတာဒိနံ အညတရံ၊ ကေစိ စာတုမဟာရာဇိက-
ဘဝနံ[4]။ ပ။ ကေစိ ဝသဝတ္တိဘဝနန္တိ။ တတော ဘဂဝါ ဂန္ဓကုဋိံ ပဝိသိတ္ဝာ
သစေ အာကင်္ခတိ၊ ဒက္ခိဏေန ပဿေန သတော သမ္ပဇာနော မုဟုတ္တံ
သီဟသေယျံ ကပ္ပေတိ။ အထ သမသမာသိတကာယော ဝုဋ္ဌဟိတ္ဝာ ဒုတိယ-
ဘာဂေ လောကံ ဝေါလောကေတိ။ တတိယဘာဂေ ယံ ဂါမံ ဝါ နိဂမံ
ဝါ ဥပနိဿာယ ဝိဟရတိ၊ တတ္ထ မဟာဇနော ပုရေဘတ္တံ ဒါနံ ဒတ္ဝာ
ပစ္ဆာဘတ္တံ သုနိဝတ္ထော သုပါရုတော ဂန္ဓပုပ္ဖါဒိနိ အာဒါယ ဝိဟာရေ
သန္နိပတတိ။ တတော ဘဂဝါ သမ္ပတ္တပရိသာယ အနုရူပေန ပါဋိဟာရိယေန
ဂန္ဓာ ဓမ္မသဘာယံ ပညတ္တဝရဗုဒ္ဓါသနေ နိသဇ္ဇ ဓမ္မံ ဒေသေတိ ကာလယုတ္တံ
သမယယုတ္တံ၊ အထ ကာလံ ဝိဒိတ္ဝာ ပရိသံ ဥယျောဇေတိ၊ မနုဿာ ဘဂဝန္တံ
ဝန္ဒိတ္ဝာ ပက္ကမန္တိ။ ဣဒံ **ပစ္ဆာဘတ္တကိစ္စံ**။

သော ဧဝံ နိဋ္ဌိတပစ္ဆာဘတ္တကိစ္စော သစေ ဂတ္တာနိ သြသိဋ္ဌိတုကာမော
ဟောတိ၊ ဗုဒ္ဓါသနာ ဝုဋ္ဌာယ နာနကောဋ္ဌကံ ပဝိသိတ္ဝာ ဥပဋ္ဌာကေန
ပဋိယာဒိတဥဒကေန ဂတ္တာနိ ဥတုံ ဂဏှာပေတိ။ ဥပဋ္ဌာကောပိ ဗုဒ္ဓါသနံ
အာနေတ္ဝာ ဂန္ဓကုဋိပရိဝေဏေ ပညပေတိ။ ဘဂဝါ သုရတ္တဒုပဋ္ဋံ နိဝါသေတ္ဝာ
ကာယဗန္ဓနံ ဗန္ဓိတ္ဝာ ဥတ္တရာသင်္ဃံ ဧကံသံ ကရိတ္ဝာ တတ္ထ ဂန္ဓာ နိသီဒတိ
ဧကေကော၀ မုဟုတ္တံ ပဋိသလ္လီနော၊ အထ ဘိက္ခူ တတော တတော အာဂမ္မ
ဘဂဝတော ဥပဋ္ဌာနံ အာဂစ္ဆန္တိ။ တတ္ထ ဧကစ္စေ ပဉှံ ပုစ္ဆန္တိ၊ ဧကစ္စေ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊

၁–အထ ခေါ (သီ၊ သျာ၊ က) ၂–ဥပဋ္ဌာကေန ပညတ္တာသနေ (သီ)၊ ဥပဋ္ဌာနေ ပညတ္တာသနေ (က)
၃–ခဏာသမ္ပတ္တိ (သီ၊ သျာ) ဋီကာ သြလောကေတမ္ပာ။ ၄-စာတုမ္မဟာရာဇိကဘဝနံ (သီ၊ သျာ)

ကေစ္စေ ဓမ္မသဝနံ ယာစန္တိ။ ဘဂဝါ တေသံ အဓိပ္ပါယံ သမ္ပာဒေန္တော ပုရိမယာမံ ဝီတိနာမေတိ။ ဣဒံ **ပုရိမယာမကိစ္စံ။**

ပုရိမယာမကိစ္စပရိယောသာနေ ပန ဘိက္ခူသု ဘဂဝန္တံ ဝန္ဒိတ္ဝာ ပက္ကန္တေသု သကလဒသသဟဿိလောကဓာတုဒေဝတာယော ဩကာသံ လဘမာနာ ဘဂဝန္တံ ဥပသက်မိတ္ဝာ ပဉ္ဇံ ပုစ္ဆန္တိ ယထာဘိသခ်တံ အန္တမသော စတုရက္ခရမ္ပိ။ ဘဂဝါ တာသံ ဒေဝတာနံ ပဉ္ဇံ ဝိဿဇ္ဇေန္တော မဇ္ဈိမယာမံ ဝီတိနာမေတိ။ ဣဒံ **မဇ္ဈိမယာမကိစ္စံ။**

ပစ္ဆိမယာမံ ပန တယော ကောဋ္ဌာသေ ကတ္ဝာ ပုရေဘတ္တတော ပဋ္ဌာယ နိသဇ္ဇာယ ပိဋ္ဌိတဿ သရီရဿ ကိလာသုဘာဝမောစနတ္ထံ ဧကံ ကောဋ္ဌာသံ စက်မေန ဝီတိနာမေတိ။ ဒုတိယကောဋ္ဌာသေ ဂန္ဓကုဋိံ ပဝိသိတ္ဝာ ဒက္ခိဏေန ပဿေန သတော သမ္ပဇာနော သီဟသေယျံ ကပ္ပေတိ။ တတိယကောဋ္ဌာသေ ပစ္စုဋ္ဌာယ နိသီဒိတ္ဝာ ပုရိမဗုဒ္ဓါနံ သန္တိကေ ဒါနသီလာဒိဝသေန ကတာဓိကာရ-ပုဂ္ဂလဒဿနတ္ထံ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ လောကံ ဝေါလောကေတိ။ ဣဒံ **ပစ္ဆိမယာမကိစ္စံ။**

တသ္မိံ ပန ဒိဝသေ ဘဂဝါ ပုရေဘတ္တကိစ္စံ ရာဇဂဟေ ပရိယောသာပေတ္ဝာ ပစ္ဆာဘတ္တေ မဂ္ဂံ အာဂတော၊ ပုရိမယာမေ ဘိက္ခူနံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ကထေတ္ဝာ မဇ္ဈိမယာမေ ဒေဝတာနံ ပဉ္ဇံ ဝိဿဇ္ဇေတ္ဝာ ပစ္ဆိမယာမေ စက်မံ အာရုယှ စက်မမာနော ပဋ္ဌန္ဒံ ဘိက္ခုသတာနံ ဣမံ သဗ္ဗညုတညာဏံ အာရဗ္ဘ ပဝတ္တံ ကထံ သဗ္ဗညုတညာဏေနေဝ သုတ္ဝာ အညာသီတိ။ တေန ဝုတ္တံ "ပစ္ဆိမယာမ-ကိစ္စံ ကရောန္တော အညာသီ"တိ။

ဥတ္ဝာ စ ပနဿ ဧတဒဟောသိ "ဣမေ ဘိက္ခူ မယှံ သဗ္ဗညုတညာဏံ အာရဗ္ဘ ဂုဏံ ကထေန္တိ၊ ဧတေသဉ္ဇ သဗ္ဗညုတညာဏကိစ္စံ န ပါကဋံ၊ မယှမေဝ ပါကဋံ၊ မယိ ပန ဂတေ ဧတေ အတ္တနော ကထံ နိရန္တရံ အာရောစေဿန္တိ၊ တတော နေသံ အဟံ တံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိံ ကတ္ဝာ တိဝိဓံ သီလံ ဝိဘဇန္တော ဒ္ဝါသဋ္ဌိယာ ဌာနေသု အပ္ပဋိဝတ္တိယံ သီဟနာဒံ နဒန္တော ပစ္စယာကာရံ သမောဓာနေတ္ဝာ ဗုဒ္ဓဂုဏေ ပါကဋေ ကတ္ဝာ သိနေရုံ ဥက္ခိပေန္တော ဝိယ သုဝဏ္ဏကူဋေန နဘံ ပဟရန္တော ဝိယ စ ဒသသဟဿိလောကဓာတုကမ္ပနံ ဗြဟ္မဇာလသုတ္တန္တံ အရဟတ္တနိကူဋေန နိဋ္ဌာပေန္တော ဒေသေဿာမိ၊ သာ မေ ဒေသနာ ပရိနိဗ္ဗုတဿာပိ ပဋ္ဌဝဿသဟဿာနိ သတ္တာနံ အမတမဟာ-နိဗ္ဗာနံ သမ္ပာပိကာ[၁] ဘဝိဿတီ"တိ။ ဧဝံ စိန္တေတ္ဝာ ယေန မဏ္ဍလမာဋ္ဌော

၁-အမတမဟာပရိနိဗ္ဗာနသမ္ပာပိကာ (သီ)

တေနုပသက်မိတိ။ **ယေနာ**တိ ယေန ဒိသာဘာဂေန သော ဥပသက်မိတဗ္ဗော။ ဘုမ္မတ္ထေ ဝါ တေံ ကရဏဝစနံ၊ ယသ္မိ[1] ပဒေသေ သော မဏ္ဍလမာဠွော၊ တတ္ထ ဂတောတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။

ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒီတိ ဗုဒ္ဓကာလေ ကိရ ယတ္ထ ယတ္ထ ဧကော ဝိဘိက္ခု ဝိဟရတိ၊ သဗ္ဗတ္ထ ဗုဒ္ဓါသနံ ပညတ္တမေဝ ဟောတိ။ ကသ္မာ၊ ဘဂဝါ ကိရ အတ္တနော သန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတ္ဝာ ဖာသုကဋ္ဌာနေ ဝိဟရန္တေ မနသိ ကရောတိ "အသုကော မယှံ သန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတ္ဝာ ဂတော သက္ခိဿတိ[2] နု ခေါ ဝိသေသံ နိဗ္ဗတ္တေတုံ နော ဝါ"တိ။ အထ နံ ပဿတိ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝိဿဇ္ဇေတ္ဝာ အကုသလဝိတက္ကံ ဝိတက္ကယမာနံ၊ တတော "ကထဉ္ဩနာမ မာဒိသဿ သတ္ထု သန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတ္ဝာ ဝိဟရန္တံ ဇုမံ ကုလပုတ္တံ အကုသလဝိတက္ကာ အဘိဘဝိတ္ဝာ အနမတဂ္ဂေ ဝဋ္ဋဒုက္ခေ သံသာရေဿန္တိ"တိ[3] တဿ အနုဂ္ဂဟတ္ထံ တတ္ထေဝ အတ္တာနံ ဒဿေတ္ဝာ တံ ကုလပုတ္တံ သြဝဒိတ္ဝာ အာကာသံ ဥပ္ပတိတ္ဝာ ပုန အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနမေဝ ဂစ္ဆတိ။ အထေဝံ သြဝဒိယမာနာ တေ ဘိက္ခူ စိန္တယိံသု "သတ္ထာ အမှာကံ မနံ ဇာနိတ္ဝာ အာဂန္တွာ အမှာကံ ဃရဒွာရေ ဌိတံယေဝ အတ္တာနံ ဒဿေသိ၊ တသ္မိံ ခဏေ 'ဘန္တေ ဇုဓ နိသီဒထ, ဇုဓ နိသီဒထာ'တိ အာသနပရိယေသနံ နာမ ဘာရော"တိ၊ တေ အာသနံ ပညပေတ္ဝာဝ ဝိဟရန္တိ။ ယဿ ပီဋ္ဌံ အတ္ထိ၊ သော တံ ပညပေတိ။ ယဿ နတ္ထိ၊ သော မဉ္စံ ဝါ ဖလကံ ဝါ ကဋ္ဌံ ဝါ ပါသာဏံ ဝါ ဝါလုကပုဉ္ဇံ[4] ဝါ ပညပေတိ။ တံ အလဘမာနာ ပုရာဏပဏ္ဏာနိဝိ သင်္ခိတ္ဝာ တတ္ထ ပံသုကူလံ ပတ္ထရိတ္ဝာ ဌပေန္တိ။ ဇုဓ ပန ရညော နိသီဒနာသနမေဝ အတ္ထိ၊ တံ ပဿိဋ္ဌေတ္ဝာ ပညပေတ္ဝာ ပရိဝါရေတ္ဝာ တေ ဘိက္ခူ။ ဘဂဝတော အဓိမုတ္တိကဉ္ဉာမာရဗ္ဘ ဂုဏံ ထောမယမာနာ နိသီဒိံသု။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ "ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒီ"တိ။

ဧဝံ နိသိန္နော ပန ဇာနန္တော်ယေဝ ကထာသမုဋ္ဌာပနတ္ထံ ဘိက္ခူ။ ပုစ္ဆိ။ တေ စဿ သဗ္ဗံ ကထယိံသု။ တေန ဝုတ္တံ "နိသဇ္ဇ ခေါ ဘဂဝါ"တိအာဒိ။ တတ္ထ **ကာယ နု ဇ္ဇာ**တိ ကတမာယ နု ကထာယ သန္နိသိန္နာ ဘဝထာတိ အတ္ထော။ ကာယ နေတ္ထာတိပိ ပါဠိ၊ တဿာ ကတမာယ နု ဇ္ဇောတိ အတ္ထော။ ကာယ နောတ္ထာတိပိ ပါဠိ၊ တဿာပိ ပုရိမောယေဝ အတ္ထော။

၁-တသ္မာ ယသ္မိံ (သီ၊ သျာ)
၂-သံသာဒေဿန္တိ (သီ)၊ သံသီဒေဿန္တိ (သျာ)
၃-သက္ခိ (သီ)၊ အသက္ခိ (သျာ)
၄-ဝါလိကပုဉ္ဇံ (သီ)

အန္တရာကထာတိ ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရဥဒ္ဒေသပရိပုစ္ဆာဒီနံ အန္တရာ အညာ ဧကာ ကထာ။ **ဝိပ္ပကတာ**တိ မမ အာဂမနပစ္စယာ အပရိနိဋ္ဌိတာ သိခံ အပ္ပတ္တာ။ တေန ကိံ ဒဿေတိ "နာဟံ တုမှာကံ ကထာဘဏ်တ္ထံ အာဂတော၊ အဟံ ပန သဗ္ဗညုတာယ တုမှာကံ ကထံ နိဋ္ဌာပေတွာ မတ္ထကပ္ပတ္တံ ကတွာ ဒဿာမီတိ အာဂတော"တိ နိသဇ္ဇေဝ သဗ္ဗညုပဝါရဏံ ပဝါရေတိ။ **အယံ ခေါ နော ဘန္တေ အန္တရာကထာ ဝိပ္ပကတာ၊ အထ ဘဂဝါ အနုပ္ပတ္တော**တိ ဧတ္ထောပိ အယမဓိပ္ပါယော။ အယံ ဘန္တေ အမှာကံ ဘဂဝတော သဗ္ဗညုတညာဏံ အာရဗ္ဘ ဂုဏကထာ ဝိပ္ပကတာ၊ နရာဇကထာဒိကာ တိရစ္ဆာနကထာ၊ အထ ဘဂဝါ အနုပ္ပတ္တော၊ တံ နော ဣဒါနိ နိဋ္ဌာပေတွာ ဒေသေထာတိ[၁]။

ဧတ္တောဝတာ စ ယံ အာယသ္မတာ အာနန္ဒေန ကမလကုဝလယုဇ္ဇလဝိမလ-သာဓုရသသလိလာယ ပေါက္ခရဏိယာ သုခါဝတရဏတ္ထံ နိမ္မလသိလာတလရစန-ဝိလာသ[၂] သောဘိတရတနသောပါနံ ဝိပ္ပကိဏ္ဏမုတ္တာတလသဒိသဝါလုကာ-ကိဏ္ဏ[၃] ပဏ္ဍရဘူမိဘာဂံ တိတ္ထံ ဝိယ သုဝိဘတ္တဘိတ္တိဝိစိတြဝေဒိကာပရိက္ခိတ္တသ နက္ခတ္တပထံ ဖုသိတုကာမတာယ ဝိယ, ဝိဇမ္ဘိတ[၄]သမုဿယသ ပါသာဒဝရသ သုခါရောဟဏတ္ထံ ဒန္တမယသဏ္ဍမုဒုဖလကကဥ္ဇနလတာဝိနဒ္ဓမဏိဂဏပ္ပဘာ-သမုဒယုဇ္ဇလသောဘံ သောပါနံ ဝိယ, သုဝဏ္ဏဝလယနူပုရာဒိသဃ်ဋ္ဌန-သဒ္ဒသမ္မိဿိတကထိတဟသိတမဓုရသရဂေဟဇနဝိစရိတသ ဥဋ္ဌာရိသရိယ-ဝိဘဝသောဘိတသ မဟာဃရသ သုခပ္ပဝေသနတ္ထံ သုဝဏ္ဏရဇတ-မဏိမုတ္တပဝါဋ္ဌာဒိဇုတိဝိသရဝိဇ္ဇောတိတသုပ္ပတိဋ္ဌိတဝိသာလဒ္ဒါရဗာဟံ မဟာ-ဒ္ဒါရံ ဝိယ စ အတ္ထဗျဥ္ဇနသမ္ပန္နသ ဗုဒ္ဓဂုဏာနုဘာဝသံသူစကသ ဣမသ သုတ္တသ သုခါဝဂဟဏတ္ထံ ကာလဒေသဒေသကဝတ္ထုပရိသာပဒေသပဋိမဏ္ဍိတံ နိဒါနံ ဘာသိတံ၊ တသတ္ထဝဏ္ဏနာ သမတ္တာတိ။

၅။ ဣဒါနိ "မမံ ဝါ ဘိက္ခဝေ ပရေ အဝဏ္ဏံ ဘာသေယျု"န္တိအာဒိနာ နယေန ဘဂဝတာ နိက္ခိတ္တသ သုတ္တသ ဝဏ္ဏနာယ ဩကာသော အနုပ္ပတ္တော။ သာ ပနေသာ သုတ္တဝဏ္ဏနာ ယသ္မာ သုတ္တနိက္ခေပံ ဝိစာရေတွာ ဝုစ္စမာနာ ပါကဋာ ဟောတိ၊ တသ္မာ သုတ္တနိက္ခေပံ တာဝ ဝိစာရယိသာမ။ စတ္တာရော ဟိ သုတ္တနိက္ခေပါ အတ္တဇ္ဈာသယော ပရဇ္ဈာသယော ပုစ္ဆာဝသိကော အဋ္ဌုပ္ပတ္တိကောတိ။

၁-ဒေထာတိ (သီ)၊ ဒဿေထာတိ (က) ၂-ဝိလသိတ (သီ)၊ ဝိလာသိတ (သျာ)
၃-ပုဏ္ဏ (သျာ)၊ စုဏ္ဏ (က) ၄-ပဝိဇမ္ဘိတ (သီ၊ သျာ)

တတ္ထ ယာနိ သုတ္တာနိ ဘဂဝါ ပရေဟိ အနဇ္ဈိဋ္ဌော ကေဝလံ အတ္တနော အဇ္ဈာသယေနေဝ ကထေသိ။ သေယျထိဒံ၊ အာကခေ်ယျသုတ္တံ ဝတ္ထသုတ္တံ မဟာသတိပဋ္ဌာနံ မဟာသဋ္ဌာယတနဝိဘင်္ဂသုတ္တံ အရိယဝံသသုတ္တံ သမ္မပ္ပဓာန-သုတ္တန္တဟာရကော ဣဒ္ဓိပါဒဣန္ဒြိယဗလဗောဇ္ဈင်မဂ္ဂင်သုတ္တန္တဟာရကောတိ ဧဝ-မာဒီနိ။ တေသံ အတ္တဇ္ဈာသယော နိက္ခေပေါ။

ယာနိ ပန "ပရိပက္ကာ ခေါ ရာဟုလဿ ဝိမုတ္တိပရိပါစနိယာ ဓမ္မာ၊ ယန္နူနာဟံ ရာဟုလံ ဥတ္တရိံ အာသဝါနံ ခယေ ဝိနေယျ"နွှိ[1] ဧဝံ ပရေသံ အဇ္ဈာသယံ ခန္တိံ မနံ အဘိနီဟာရံ ဗုဇ္ဈနဘာဝဉ္ဇ အဝေက္ခိတ္ဝာ ပရဇ္ဈာသယဝသေန ကထိတာနိ။ သေယျထိဒံ၊ စူဋ္ဌရာဟုလောဝါဒသုတ္တံ မဟာရာဟုလောဝါဒသုတ္တံ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနံ ဓာတုဝိဘင်္ဂသုတ္တန္တိ ဧဝမာဒီနိ။ တေသံ ပရဇ္ဈာသယော နိက္ခေပေါ။

ဘဂဝန္တံ ပန ဥပသက်မိတ္ဝာ စတဿော ပရိသာ စတ္တာရော ဝဏ္ဏာ နာဂါ သုပဏ္ဏာ ဂန္ဓဗ္ဗာ အသုရာ ယက္ခာ မဟာရာဇာနော တာဝတိံသာဒယော ဒေဝါ မဟာဗြဟ္မာတိ ဧဝမာဒယော "ဗောဇ္ဈင်ါ ဗောဇ္ဈင်ါ"တိ ဘန္တေ ဝုစ္စန္တိ။ "နီဝရဏာ နီဝရဏာ"တိ ဘန္တေ ဝုစ္စန္တိ။ ဣမေ နု ခေါ ဘန္တေ ပဉ္ဇုပါဒါ-နက္ခန္ဓာ။ ကိံ သူဓ ဝိတ္တံ ပုရိသဿ သေဋ္ဌန္တိအာဒိနာ နယေန ပဉ္ဇံ ပုစ္ဆန္တိ။ ဧဝံ ပုဋ္ဌေန ဘဂဝတာ ယာနိ ကထိတာနိ ဗောဇ္ဈင်သံယုတ္တာဒီနိ၊ ယာနိ ဝါ ပနညာနိပိ ဒေဝတာသံယုတ္တ မာရသံယုတ္တ ဗြဟ္မသံယုတ္တ သက္ကပဉ္ဇ စူဋ္ဌဝေဒလ္လ မဟာဝေဒလ္လ သာမညဖလ အာဋ္ဌဝက သူစိလောမ ခရလောမ သုတ္တာဒီနိ တေသံ ပုစ္ဆာဝသိကော နိက္ခေပေါ။

ယာနိ ပန တာနိ ဥပ္ပန္နံ ကာရဏံ ပဋိစ္စ ကထိတာနိ။ သေယျထိဒံ၊ ဓမ္မဒါယာဒံ စူဋ္ဌသီဟနာဒံ စန္ဒူပမံ[2] ပုတ္တမံသူပမံ ဒါရုက္ခန္ဓူပမံ အဂ္ဂိက္ခန္ဓူပမံ ဖေဏပိဏ္ဍူပမံ ပါရိစ္ဆတ္တကူပမန္တိ ဧဝမာဒီနိ၊ တေသံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိကော နိက္ခေပေါ။

ဧဝမေတေသု စတူသု နိက္ခေပေသု ဣမဿ သုတ္တဿ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိကော နိက္ခေပေါ။ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိယာ ဟိ[3] ဣဒံ ဘဂဝတာ နိက္ခိတ္တံ။ ကတရာယ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိယာ။ ဝဏ္ဏာဝဏ္ဏေ။ အာစရိယော ရတနတ္တယဿ အဝဏ္ဏံ အဘာသိ၊ အန္တေဝါသီ ဝဏ္ဏံ။ ဣတိ ဣမံ ဝဏ္ဏာဝဏ္ဏံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိံ ကတ္ဝာ ဒေသနာကုသလော ဘဂဝါ "မမံ ဝါ ဘိက္ခဝေ ပရေ အဝဏ္ဏံ ဘာသေယျု"နွှိ ဒေသနံ အာရဘိ။ တတ္ထ

၁-သံ ၂-၃၂၄-ပိဋ္ဌေ။　　၂-စန္ဒူပမံ သူရိယူပမံ (က)　　၃-အဋ္ဌုပ္ပတ္တိယံ ဟိ (သီ၊က)

မမန္တိ သာမိဝစနံ၊ မမာတိ အတ္ထော။ **ဝါ**သဒ္ဒေါ ဝိကပ္ပနတ္ထော။ **ပရေ**တိ ပဋိဝိရုဒ္ဓါ သတ္တာ။ **တ၊ တြာ**တိ ယေ အဝတ္ထုံ ဝဒန္တိ တေသု။

နာ အာဃာတောတိအာဒီဟိ ကိန္တြာပိ တေသံ ဘိက္ခူနံ အာဃာတောယေဝ နတ္ထိ၊ အထ ခေါ အာယတိံ ကုလပုတ္တာနံ ဤဒိသေသုပိ ဌာနေသု အကုသ-လုပ္ပတ္တိံ ပဋိသေဓေန္တော ဓမ္မနေတ္တိံ ဌပေတိ။ တတ္ထ အာဟနတိ စိတ္တန္တိ **အာဃာတော၊** ကောပသေတံ အဓိဝစနံ။ အပ္ပတိတာ ဟာန္တိ တေန အတုဋ္ဌာ အသောမနသိကာတိ **အပ္ပစ္စယော၊** ဒေါမနဿသေတံ အဓိဝစနံ။ နေဝ အတ္တနော နာ ပရေသံ ဟိတံ အဘိရာဓယတိတိ **အနဘိရဒ္ဓိ၊** ကောပသေတံ အဓိဝစနံ။ ဧဝမေတ္ထ ဒ္ဝိဟိ ပဒေဟိ သဒ္ဓိရက္ခန္ဓော၊ ဧကေန ဝေဒနာက္ခန္ဓောတိ ဒ္ဝေ ခန္ဓာ ဝုတ္တာ။ တေသံ ဝသေန သေသာနမ္ပိ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ ကာရဏံ ပဋိက္ခိတ္တမေဝ။

ဧဝံ ပဌမေန နယေန မနောပဒေါသံ နိဝါရေတ္ဝာ ဒုတိယေန နယေန တတ္ထ အာဒီနဝံ ဒဿေန္တော အာဟ "တတြ ဧစ တုမှေ အဿထ ကုပိတာ ဝါ အနတ္တမနာ ဝါ တုမှံယေဝဿ တေန အန္တရာယော"တိ။ တတ္ထ **တတြ ဧစ တုမှေ အဿထာ**တိ တေသု အဝတ္ထုဘာဿကေသု၊ တသ္မိံ ဝါ အဝတ္ထေ တုမှေ ဘဝေယျာထ ဧစ၊ ယဒိ ဘဝေယျာထာတိ အတ္ထော။ ကုပိတာ ကောပေန, အနတ္တမနာ ဒေါမနဿေန။ **တုမှံယေဝဿ တေန အန္တရာယော**တိ တုမှာကံ-ယေဝ တေန ကောပေန, တာယ စ အနတ္တမနတာယ ပဌမဇ္ဈာနာဒိနံ အန္တရာယော ဘဝေယ္ယ။

ဧဝံ ဒုတိယေန နယေန အာဒီနဝံ ဒဿေတ္ဝာ တတိယေန နယေန ဝစနတ္ထသလ္လက္ခဏမတ္တေပိ အသမတ္ထတံ ဒဿေန္တော "အပိ နု တုမှေ ပရေသ"န္တိ-အာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ပရေသ**န္တိ ယေသံ ကေသဉ္စိ။ ကုပိတော ဟိ နေဝ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓအရိယသာဝကာနံ နာ မာတာပိတူနံ နာ ပစ္စတ္ထိကာနံ သုဘာသိတ-ဒုဗ္ဘာသိတဿ အတ္ထံ အာဇာနာတိ။ ယထာဟ—

"ကုဒ္ဓေါ အတ္ထံ နာ ဇာနာတိ၊ ကုဒ္ဓေါ ဓမ္မံ နာ ပဿတိ။
အန္ဓံတမံ[1] တဒါ ဟောတိ၊ ယံ ကောဓော သဟတေ နရံ။

အနတ္ထဇနနော ကောဓော၊ ကောဓော စိတ္တပ္ပကောပနော။
ဘယမန္တရတော ဇာတံ၊ တံ ဇနော နာဝဗုဇ္ဈတီ"တိ။

၁-အန္ဓတမံ (သျာ၊က) အံ ၂-၄၇၁-ပိဋ္ဌေ။

ဧဝံ သဗ္ဗထာပိ အဝဏ္ဏေ မနောပဒေါသံ နိသေဓေတွာ ဣဒါနိ ပဋိပဇ္ဇိ-တဗ္ဗာကာရံ ဒဿေန္တော "တတြ တုမှေဟိ အဘူတံ အဘူတတော"တိ-အာဒိမာဟ။

တတ္ထ **တတြ တုမှေဟီ**တိ တသ္မိံ အဝဏ္ဏေ တုမှေဟိ။ **အဘူတံ အဘူတတော နိဗ္ဗေဌေတဗ္ဗ**န္တိ ယံ အဘူတံ၊ တံ အဘူတဘာဝေနေဝ အပနေတဗ္ဗံ။ ကထံ၊ **ဣတိပေတံ အဘူတ**န္တိအာဒိနာ နယေန။ တတြာယံ ယောဇနာ—တုမှာကံ သတ္ထာ န သဗ္ဗညူ၊ ဓမ္မော ဒုရက္ခာတော၊ သံဃော ဒုပ္ပဋိပန္နောတိအာဒီနိ သုတ္ထာ န တုဏ္ဍီ ဘဝိတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ပန ဝတ္တဗ္ဗံ "ဣတိပေတံ အဘူတံ၊ ယံ တုမှေဟိ ဝုတ္တံ၊ တံ ဣမိနာပိ ကာရဏေန အဘူတံ, ဣမိနာပိ ကာရဏေန အတစ္ဆံ, နတ္ထိ စေတံ အမှေသု, န စ ပနေတံ အမှေသု သံဝိဇ္ဇတိ၊ သဗ္ဗညူယေဝ အမှာကံ သတ္ထာ၊ သွက္ခာတော ဓမ္မော၊ သုပ္ပဋိပန္နော သံဃော၊ တတြ ဣဒဉ္ဇိဒဉ္ဇ ကာရဏ"န္တိ။ ဧတ္ထ စ ဒုတိယံ ပဒံ ပဌမဿ, စတုတ္ထဉ္ဇ တတိယဿ ဝေဝစနန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣဒဉ္ဇ အဝဏ္ဏေယေဝ နိဗ္ဗေဌနံ ကာတဗ္ဗံ၊ န သဗ္ဗတ္ထ။ ယဒိ ဟိ "တွံ ဒုဿီလော တဝါစရိယော ဒုဿီလော၊ ဣဒဉ္ဇိဒဉ္ဇ တယာ ကတံ၊ တဝါစရိယေန ကတ"န္တိ ဝုတ္တေ တုဏ္ဍီဘူတော အဓိဝါသေတိ၊ အာသက်နီယော ဟောတိ။ တသ္မာ မနောပဒေါသံ အကတ္ထာ အဝဏ္ဏော နိဗ္ဗေဌေတဗ္ဗော။ သြဋ္ဌောသိ ဂေါဏောသီတိအာဒိနာ ပန နယေန ဒသဟိ အက္ကောသဝတ္ထူဟိ အက္ကော-သန္တံ ပုဂ္ဂလံ အဇ္ဈုပေက္ခိတ္ထာ အဓိဝါသနခန္တိယေဝ တတ္ထ ကာတဗ္ဗာ။

၆။ ဧဝံ အဝဏ္ဏဘူမိယံ တာဒိလက္ခဏံ ဒဿေတ္ထာ ဣဒါနိ ဝဏ္ဏဘူမိယံ ဒဿေတုံ "မမံ ဝါ ဘိက္ခဝေ ပရေ ဝဏ္ဏံ ဘာသေယျု"န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ပရေ**တိ ယေ ကေစိ ပသန္နာ ဒေဝမနုဿာ။ အာနန္ဒန္တိ ဧတေနာတိ **အာနန္ဒော၊** ပီတိယာ ဧတံ အဓိဝစနံ။ သုမနဿ ဘာဝေါ **သောမနဿံ၊** စေတသိကသုခဿေတံ အဓိဝစနံ။ ဥပ္ပိလာဝိနော[၁] ဘာဝေါ **ဥပ္ပိလာဝိတတ္တံ။** ကဿ ဥပ္ပိလာဝိတတ္တန္တိ? **စေတသော**တိ၊ ဥဒ္ဓစ္စာဝဟာယ ဥပ္ပိလာပနပီတိယာ ဧတံ အဓိဝစနံ။ ဣဓာပိ[၂] ဒ္ဓိဟိ ပဒေဟိ သဓ်ါရက္ခန္ဓော၊ ဧကေန ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဝုတ္တော။

ဧဝံ ပဌမနယေန ဥပ္ပိလာဝိတတ္တံ နိဝါရေတ္ထာ ဒုတိယေန တတ္ထ အာဒီနဝံ ဒဿေန္တော "တတြ စေ တုမှေ အဿထာ"တိအာဒိမာဟ။ ဣဓာပိ **တုမှံ ယေဝဿ တေန အန္တရာယော**တိ တေန ဥပ္ပိလာဝိတတ္တေန တုမှာကံယေဝ

၁-ဥဗ္ဗိလ္လာဝိနော (သီ၊ သျာ)　　၂-ဣတိ ဣဓာပိ (သျာ)

ပဌမဇ္ဈာနာဒီနံ အန္တရာယော ဘဝေယျာတိ[၁] အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကသ္မာ ပနေတံ ဝုတ္တံ။ နနု ဘဂဝတာ—

"ဗုဒ္ဓေါတိ ကိတ္တယန္တဿ၊ ကာယေ[၂] ဘဝတိ ယာ ပီတိ။
ဝရမေဝ ဟိ သာ ပီတိ၊ ကသိဏေနာပိ ဇမ္ဗုဒီပဿ။

ဓမ္မောတိ ကိတ္တယန္တဿ။ ပ။ ကသိဏေနာပိ ဇမ္ဗုဒီပဿ။

သံဃောတိ ကိတ္တယန္တဿ၊ ကာယေ[၂] ဘဝတိ ယာ ပီတိ။
ဝရမေဝ ဟိ သာ ပီတိ၊ ကသိဏေနာပိ ဇမ္ဗုဒီပဿာ"တိ စ။

"ယေ ဘိက္ခဝေ ဗုဒ္ဓေ ပသန္နာ၊ အဂ္ဂေ တေ ပသန္နာ"တိ စ ဧဝမာဒီဟိ အနေကသတေဟိ သုတ္တေဟိ ရတနတ္တယေ ပီတိသောမနဿမေဝ ဝဏ္ဏိတန္တိ။ သစ္စံ ဝဏ္ဏိတံ၊ တံ ပန နေက္ခမ္မနိဿိတံ။ ဣဓ "အမှာကံ ဗုဒ္ဓေါ အမှာကံ ဓမ္မော" တိအာဒိနာ[၃] နယေန အာယသ္မတော ဆန္နဿ ဥပ္ပန္နသဒိသံ ဂေဟဿိတံ ပီတိသောမနဿံ အဓိပ္ပေတံ။ ဣဒဉ္ဧ ဈာနာဒိပဋိလာဘာယ အန္တရာယကရံ ဟောတိ။ တေနေဝါယသ္မာ ဆန္နောပိ ယာဝ ဗုဒ္ဓေါ နု ပရိနိဗ္ဗာယိ၊ တာဝ ဝိသေသံ နိဗ္ဗတ္တေတုံ နာသက္ခိ၊ ပရိနိဗ္ဗာနကာလေ ပညတ္တေန ပန ဗြဟ္မဒဏ္ဍေန တဇ္ဇိတော တံ ပီတိသောမနဿံ ပဟာယ ဝိသေသံ နိဗ္ဗတ္တေသိ။ တသ္မာ အန္တရာယကရံယေဝ သန္ဓာယ ဣဒံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အယဉ္ဧ လောဘ-သဟဂတာ[၄] ပီတိ၊ လောဘော စ ကောဓသဒိသောဝ။ ယထာဟ—

"လုဒ္ဓေါ အတ္ထံ နု ဇာနာတိ၊ လုဒ္ဓေါ ဓမ္မံ နု ပဿတိ။
အန္ဓံတမံ တဒါ ဟောတိ၊ ယံ လောဘော သဟတေ နရံ။

အနတ္ထဇနနော လောဘော၊ လောဘော စိတ္တပ္ပကောပနော[၅]။
ဘယမန္တရတော ဇာတံ၊ တံ ဇနော နာဝဗုဇ္ဈတိ"တိ[၆]။

တတိယဝါရော ပန ဣဓ အနာဂတောပိ အတ္ထတော အာဂတော-ယေဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယထေဝ ဟိ ကုဒ္ဓေါ၊ ဧဝံ လုဒ္ဓေါပိ အတ္ထံ နု ဇာနာတီတိ။

ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗာကာရဒဿနဝါရေ ပနာယံ ယောဇနာ—တုမှာကံ သတ္ထာ သဗ္ဗညူ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ, ဓမ္မော သွက္ခာတော, သံဃော သုပ္ပဋိပန္နောတိ-အာဒိနိ သုတ္ထာ နု တုဏ္ဍီ ဘဝိတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ပန ပဋိဇာနိတဗ္ဗံ "ဣတိပေတံ

၁-အဿာတိ (သီ၊သျာ) ၂-ယဿ ကာယေ (သီ၊သျာ) ၃-အမှာကံ သံဃောတိအာဒိနာ (က)
၄-ရာဂသဟဂတာ (သီ၊က) ၅-စိတ္တပလုဇ္ဇနော (သျာ) ၆-ခု ၁-၂၅၂-ပိဋ္ဌေ။

ဘူတံ၊ ယံ တုမ္ဟေဟိ ဝုတ္တံ၊ တံ ဇာမိနာဝိ ကာရဏေန ဘူတံ, ဇာမိနာဝိ ကာရဏေန တစ္ဆံ။ သော ဟိ ဘဂဝါ ဇာတိဝိ အရဟံ၊ ဇာတိဝိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ ဓမ္မော ဇာတိဝိ သွက္ခာတော၊ ဇာတိဝိ သန္ဒိဋ္ဌိကော။ သံဃော ဇာတိဝိ သုပ္ပဋိ-ပန္နော၊ ဇာတိဝိ ဥဇုပ္ပဋိပန္နော''တိ။ တံ သီလဝါတိ ပုစ္ဆိတေနာဝိ သစေ သီလဝါ ''သီလဝါဟမသ္မိ''တိ ပဋိဇာနိတဗ္ဗမေဝ။ တံ ပဌမဿ ဈာနဿ လာဘိ။ပ။ အရဟာတိ ပုဋ္ဌေနာဝိ သဘာဂါနံ ဘိက္ခူနံယေဝ ပဋိဇာနိတဗ္ဗံ။ ဓေဋ္ဌိ ပါဝိစ္ဆတာ စေဝ ပရိဝဇိတာ ဟောတိ၊ သာသနဿ စ အမောဃတာ ဒီပိတာ ဟောတီတိ။ သေသံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

စူဠသီလဝဏ္ဏနာ

၇။ **အပ္ပမတ္တကံ ခေါ ပနေတံ ဘိက္ခဝေ**တိ ကော[1] အနုသန္ဓိ။ ဇာဒံ သုတ္တံ ဒ္ဝိဟိ ပဒေဟိ အာဗဒ္ဓံ[2] ဝဏ္ဏေန စ အဝဏ္ဏေန စ။ တတ္ထ အဝဏ္ဏော ''ဇာတိ-ပေတံ အဘူတံ၊ ဇာတိပေတံ အတစ္ဆ''န္တိ ဇဋ္ဌေဝ ဥဒကန္တံ ပတ္တော အဂ္ဂိ ဝိယ နိဝတ္တော။ ဝဏ္ဏော ပန ဘူတံ ဘူတတော ပဋိဇာနိတဗ္ဗံ ''ဇာတိပေတံ ဘူတ''န္တိ ဧဝံ အနုဝတ္တတိယေဝ။ သော ပန ဒုဝိဓော ဗြဟ္မဒဇ္ဇေန ဘာသိတဝဏ္ဏော စ ဘိက္ခုသံဃေန အစ္ဆရိယံ အာဝုသောတိအာဒိနာ နယေန အာရဒ္ဓဝဏ္ဏော စ။ တေသု ဘိက္ခုသံဃေန ဝုတ္တဝဏ္ဏသ ဥပရိ သုညတာပကာသနေ အနုသန္ဓိံ ဒဿေသ္သတိ။ ဇာမ ပန ဗြဟ္မဒဇ္ဇေန ဝုတ္တဝဏ္ဏသ အနုသန္ဓိံ ဒဿေတုံ ''အပ္ပမတ္တကံ ခေါ ပနေတံ ဘိက္ခဝေ''တိ ဒေသနာ အာရဒ္ဓါ။

တတ္ထ **အပ္ပမတ္တက**န္တိ ပရိတ္တသ နာမံ။ **ဩရမတ္တက**န္တိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ **မတ္တာ**တိ ဝုစ္စတိ ပမာဏံ။ အပ်ံ မတ္တာ ဧတဿာတိ **အပ္ပမတ္တကံ**။ ဩရံ မတ္တာ ဧတဿာတိ **ဩရမတ္တကံ**။ သီလမေဝ **သီလမတ္တကံ**။ ဇာဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—အပ္ပ-မတ္တကံ ခေါ ပနေတံ ဘိက္ခဝေ ဩရမတ္တကံ သီလမတ္တကံ နာမ ယေန ''တထာ-ဂတဿ ဝဏ္ဏံ ဝဒါမီ''တိ ဥဿာဟံ ကတ္ဝါဝိ ဝဏ္ဏံ ဝဒမာနော ပုထုဇ္ဇနော ဝဒေယျာတိ။ တတ္ထ သိယာ၊ နနု ဇာဒံ သီလံ နာမ ယောဂိနော အဂ္ဂဝိဘူသနံ။ ယထာဟ ပေါရာဏာ—

> ''သီလံ ယောဂိဿ'လင်္ကာရော၊ သီလံ ယောဂိဿ မဏ္ဍနံ။
> သီလေဟိ'လင်္ကတော[2] ယောဂိ၊ မဏ္ဍနေ အဂ္ဂတံ ဂတော''တိ။

၁-ကာ (သျာ) ၂-အာရဒ္ဓံ (သျာ) ၃-သီလေဟလင်္ကတော (သီ)

ဘဂဝတာပိ စ အနေကေသု သုတ္တသတေသု သီလံ မဟန္တမေဝ ကတ္ဝာ ကထိတံ။ ယထာဟ ‘‘အာကင်္ခေယ္ယ စေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ‘သပြဟ္မစာရိနံ ဝိယော စသံ မနာပေါ စ ဂရု စ ဘာဝနီယော စာ’တိ၊ သီလေသ္ဝေဝဿ ပရိပူရကာရီ’’တိ[1] စ။

‘‘ကိကီဝ အလ္လံ စမရိဝ ဝါလဓိံ၊
ဝိယံဝ ပုတ္တံ နယနံဝ ဧကံ။
တထေဝ သီလံ အနုရက္ခမာနာ၊
သုပေသလာ ဟောထ သဒါ သဂါရဝါ’’တိ စ။

‘‘နာ ပုပ္ဖဂန္ဓော ပဋိဝါတမေတိ၊
နာ စန္ဒနံ တဂ္ဂရမလ္လိကာ ၂ ဝါ။
သတ္တာ ဂန္ဓော ပဋိဝါတမေတိ၊
သဗ္ဗာ ဒိသာ သပ္ပုရိသော ပဝါယတိ။

စန္ဒနံ တဂရံ ဝါပိ၊ ဥပ္ပလံ အထ ဝသိကီ။
ဧတေသံ ဂန္ဓဇာတာနံ၊ သီလဂန္ဓော အနုတ္တရော။

အပ္ပမတ္တော အယံ ဂန္ဓော၊ ယ္ဝာယံ တဂရစန္ဒနံ[2]။
ယော စ သီလဝတံ ဂန္ဓော၊ ဝါတိ ဒေဝေသု ဥတ္တမော။

ဧတေသံ သမ္ပန္နသီလာနံ၊ အပ္ပမာဒဝိဟာရိနံ။
သမ္မဒညာ ဝိမုတ္တာနံ၊ မာရော မဂ္ဂံ နာ ဝိန္ဒတိ’’တိ စ။

‘‘သီလေ ပတိဋ္ဌာယ နရော သပညော၊ စိတ္တံ ပညဉ္စ ဘာဝယံ။
အာတာပီ နိပကော ဘိက္ခု၊ သော ဣမံ ဝိဇဋယေ ဇဋ’’န္တိ[3] စ။

‘‘သေယ္ယထာပိ ဘိက္ခဝေ ယေ ကေစိ ဗီဇဂါမဘူတဂါမာ ဝုဒ္ဓိံ ဝိရူဠှိံ ဝေပုလ္လံ အာပဇ္ဇန္တိ၊ သဗ္ဗေ တေ ပထဝိံ နိဿာယ ပထဝိယံ ပတိဋ္ဌာယ ဧဝမေတေ ဗီဇဂါမဘူတဂါမာ ဝုဒ္ဓိံ ဝိရူဠှိံ ဝေပုလ္လံ အာပဇ္ဇန္တိ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလံ နိဿာယ သီလေ ပတိဋ္ဌာယ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ဘာဝေန္တော သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ဗဟုလီကရောန္တော ဝုဒ္ဓိံ ဝိရူဠှိံ ဝေပုလ္လံ ပါပုဏာတိ ဓမ္မေသု’’တိ[4] စ ဧဝံ အညာနိပိ အနေကာနိ သုတ္တာနိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ။ ဧဝမနေကေသု သုတ္တသတေသု သီလံ မဟန္တမေဝ ကတ္ဝာ ကထိတံ။ တံ

၁-မ ၁-၃၉-ဝိဇ္ဇေ။ ၂-တဂရမလ္လိကာ (ဗဟူသု) ခု ၁-၂ ၁-ဓမ္မပဒေ။
၃-တဂရစန္ဒနီ (သီ၊ သျာ၊ ဏ္ဍ) ၄-သံ ၁-၁၃-ဝိဇ္ဇေ။
၅-သံ ၃-၁၁၉-ဗီဇသုတ္တံ၊ တဿ ၄၃-ဝိဇ္ဇေ ဝိယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ကသ္မာ ဣမသ္မိံ ဌာနေ "အပ္ပမတ္တက"နွှိ အာဟာတိ။ ဥပရိ ဂုဏေ ဥပနိဓာယ။ သီလဥိ သမာဓိံ နပါပုဏာတိ၊ သမာဓိ ပညံ နပါပုဏာတိ၊ တသ္မာ ဥပရိမံ ဥပနိဓာယ ဟေဋ္ဌိမံ ဩရမတ္တကံ နာမ ဟောတိ။ ကထံ သီလံ သမာဓိံ နပါပုဏာတိ။ ဘဂဝါ ဟိ အဘိသမ္ဗောဓိတော သတ္တမေ သံဝစ္ဆရေ သာဝတ္ထိနဂရဒ္ဓါရေ ကဏ္ဍမ္ဗရုက္ခမူလေ ဒ္ဓါဒသယောဇနေ ရတနမဏ္ဍပေ ယောဇနပ္ပမာဏေ ရတနပလ္လင်္ကေ နိသီဒိတ္ဝာ တိယောဇနိကေ ဒိဗ္ဗသေတစ္ဆတ္တေ ဓာရယမာနေ ဒ္ဓါဒသယောဇနာယ ပရိသာယ အတ္တာဒါနပရိဒီပနံ တိတ္ထိယမဒ္ဒနံ "ဥပရိမကာယတော အဂ္ဂိက္ခန္ဓော ပဝတ္တတိ၊ ဟေဋ္ဌိမကာယတော ဥဒကဓာရာ ပဝတ္တတိ။ ပ။ ဧကေကလောမကူပတော အဂ္ဂိက္ခန္ဓော ပဝတ္တတိ၊ ဧကေက-လောမကူပတော ဥဒကဓာရာ ပဝတ္တတိ ဆန္နံ ဝဏ္ဏာန"နွှိအာဒိနယပ္ပဝတ္တံ ယမကပါဋိဟာရိယံ ဒဿေတိ။ တဿ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏသရီရတော သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ ရသ္မိယော ဥဂ္ဂန္ဒ္ဓာ ယာဝ ဘဝဂ္ဂါ ဂစ္ဆနွှိ၊ သကလဒသသဟဿစက္ကဝါဋ္ဌဿ အလင်္ကရဏကာလော ဝိယ ဟောတိ၊ ဒုတိယာ ဒုတိယာ ရသ္မိယော ပုရိမာယ ပုရိမာယ ယမကယမကာ ဝိယ[၁] ဧကက္ခဏေ ဝိယ ပဝတ္တနွှိ။

ဒ္ဓိန္ဒ္ဓဲ စိတ္တာနံ ဧကက္ခဏေ ပဝတ္တိ နာမ နတ္ထိ။ ဗုဒ္ဓါနံ ပန ဘဂဝန္တာနံ ဘဝင်္ဂပရိဝါသဿ လဟုကတာယ ပဋ္ဌဟာကာရေဟိ အာစိဏ္ဏဝသိတာယ စ တာ ဧကက္ခဏေ ဝိယ ပဝတ္တနွှိ။ တဿာ တဿာ ပန ရသ္မိယာ အာဝဇ္ဇန-ပရိကမ္မာဓိဋ္ဌာနာနိ ဝိသုံ ဝိသုံယေဝ။

နီလရသ္မိအတ္ထာယ ဟိ ဘဂဝါ နီလကသိဏံ သမာပဇ္ဇတိ၊ ပီတရသ္မိ-အတ္ထာယ ပီတကသိဏံ၊ လောဟိတဩဒါတရသ္မိအတ္ထာယ လောဟိတ ဩဒါတ-ကသိဏံ၊ အဂ္ဂိက္ခန္ဓတ္ထာယ တေဇောကသိဏံ၊ ဥဒကဓာရတ္ထာယ အာပေါ-ကသိဏံ သမာပဇ္ဇတိ။ သတ္ထာ စက်မတိ၊ နိမ္မိတော တိဋ္ဌတိ ဝါ နိသီဒတိ ဝါ သေယျံ ဝါ ကပ္ပေတီတိ သဗ္ဗံ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ။ ဧတ္ထေ ဧကမ္ပိ သီလဿ ကိစ္စံ နတ္ထိ၊ သဗ္ဗံ သမာဓိကိစ္စမေဝ။ ဧဝံ သီလံ သမာဓိံ နပါပုဏာတိ။

ယံ ပန ဘဂဝါ ကပ္ပသတသဟဿာဓိကာနိ စတ္တာရိ အသင်္ချေယျာနိ ပါရမိယော ပူရေတ္ဝာ ဧကူနတိံသဝဿကာလေ စက္ကဝတ္တိသိရီနိဝါသဘူတာ ဘဝနာ နိက္ခမ္မ အနောမာနဒီတီရေ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ ဆဗ္ဗဿာနိ ပဓာနယောဂံ ကတ္ဝာ ဝိသာခပုဏ္ဏမာယံ ဥရုဝေလဂါမေ သုဇာတာယ ဒိန္နံ ပက္ခိတ္တဒိဗ္ဗောဇံ မဓုပါယာသံ ပရိဘုဉ္ဇိတ္ဝာ သာယန္ဟသမယေ ဒက္ခိဏုတ္တရေန ဗောဓိမဏ္ဍံ

၁–ပုရိမယမကာ ဝိယ (က)

ပဝိသိတွာ အဿထ္ထဒုမရာဇာနံ တိက္ခတ္တုံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပုဗ္ဗတ္ထရာဘာဂေ ဋ္ဌတော တိဏသန္ထာရံ သန္ထရိတွာ တိသန္ဓိပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတွာ စတုရင်္ဂသမန္နာဂတံ မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာနံ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ ကတွာ ဝိရိယာဓိဋ္ဌာနံ အဓိဋ္ဌာယ စုဒ္ဒသဟတ္ထပလ္လင်္ဝရဂတော သုဝဏ္ဏပိဋ္ဌေ ဋ္ဌပိတံ[1] ရဇတက္ခန္ဓံ ဝိယ ပညာသဟတ္ထိံ ဗောဓိက္ခန္ဓံ ပိဋ္ဌိတော ကတွာ ဥပရိ မဏိဆတ္တေန ဝိယ ဗောဓိသာခါယ ဓာရိယမာနော သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏေ စိဝရေ ပဝါဠသဒိသေသု ဗောဓိအင်္ကုရေသု ပတမာနေသု သူရိယေ အတ္ထံ ဥပဂစ္ဆန္တေ မာရဗလံ ဝိဓမိတွာ ပဌမယာမေ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရိတွာ မဇ္ဈိမယာမေ ဒိဗ္ဗစက္ခုံ ဝိသောဓေတွာ ပစ္ဆိမယာမေ သဗ္ဗညုတဉာဏေ သမ္ပဒုဒ္ဓါနမာစိဏ္ဏေ ပစ္စယာကာရေ ဉာဏံ ဩတာရေတွာ အာနာပါနစတုတ္ထဇ္ဈာနံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ တဒေဝ ပါဒကံ ကတွာ ဝိပဿနံ ဝဍ္ဎေတွာ မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ အဓိဂတေန စတုတ္ထမဂ္ဂေန သဗ္ဗကိလေသေ ခေပေတွာ သဗ္ဗညုဒ္ဓဂုဏေ ပဋိဝိဇ္ဈိ၊ ဇာဒမဿ ပညာကိစ္စံ။ ဧဝံ သမာဓိ ပညံ နပါပုဏာတိ။

တတ္ထ ယထာ ဟတ္ထေ ဥဒကံ ပါတိယံ ဥဒကံ နပါပုဏာတိ၊ ပါတိယံ ဥဒကံ ဃဋေ ဥဒကံ နပါပုဏာတိ၊ ဃဋေ ဥဒကံ ကောလမ္ဗေ ဥဒကံ နပါပုဏာတိ၊ ကောလမ္ဗေ ဥဒကံ စာဋိယံ ဥဒကံ နပါပုဏာတိ၊ စာဋိယံ ဥဒကံ မဟာကုမ္ဘိယံ ဥဒကံ နပါပုဏာတိ၊ မဟာကုမ္ဘိယံ ဥဒကံ ကုသောဒ္ဓေ ဥဒကံ နပါပုဏာတိ၊ ကုသောဒ္ဓေ ဥဒကံ ကန္ဒရေ ဥဒကံ နပါပုဏာတိ၊ ကန္ဒရေ ဥဒကံ ကုန္နဒိယံ ဥဒကံ နပါပုဏာတိ၊ ကုန္နဒိယံ ဥဒကံ ပဿမဟာနဒိယံ ဥဒကံ နပါပုဏာတိ၊ ပဿမဟာနဒိယံ ဥဒကံ စက္ကဝါဠမဟာသမုဒ္ဒေ ဥဒကံ နပါပုဏာတိ၊ စက္ကဝါဠမဟာသမုဒ္ဒေ ဥဒကံ သိနေရုပါဒကေ မဟာသမုဒ္ဒေ ဥဒကံ နပါပုဏာတိ။ ပါတိယံ ဥဒကံ ဥပနိဓာယ ဟတ္ထေ ဥဒကံ ပရိတ္တံ။ပ။ သိနေရုပါဒကမဟာသမုဒ္ဒေ ဥဒကံ ဥပနိဓာယ စက္ကဝါဠမဟာသမုဒ္ဒေ ဥဒကံ ပရိတ္တံ[2]။ ဣတိ ဥပရူပရိ ဥဒကံ ဗဟုကံ ဥပါဒါယ ဟေဋ္ဌာ ဟေဋ္ဌာ ဥဒကံ ပရိတ္တံ ဟောတိ။

ဧဝမေဝ ဥပရိ ဥပရိ ဂုဏေ ဥပါဒါယ ဟေဋ္ဌာ ဟေဋ္ဌာ သီလံ အပ္ပမတ္တကံ ဩရမတ္တကန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တေနာဟ “အပ္ပမတ္တကံ ဓေါ ပနေတံ ဘိက္ခဝေ ဩရမတ္တကံ သီလမတ္တက”န္တိ။

ယေန ပုထုဇ္ဇနောတိ ဣတ္ထေ—

ဒုဝေ ပုထုဇ္ဇနာ ဝုတ္တာ၊ ဗုဒ္ဓေနာဒိစ္စဗန္ဓုနာ။
အန္ဓော ပုထုဇ္ဇနော ဧကော၊ ကလျာဏေကော ပုထုဇ္ဇနောတိ။

၁–ဋ္ဌိတံ (သျာ)　　၂–ပရိတ္တန္တိ (သီ၊ သျာ)

တတ္ထ ယသ္မာ ခန္ဓာတုအာယတနာဒီသု ဥဂ္ဂဟပရိပုစ္ဆာသဝနမာရက္ခ-ပစ္စဝေက္ခဏာနိ နတ္ထိ၊ အယံ အန္ဓပုထုဇ္ဇနော။ ယသ္မာ တာနိ အတ္ထိ၊ သော ကလ္យာဏပုထုဇ္ဇနော။ ဒုဝိဓော ပနေသ—

ပုထ္ဂနံ ဇနနာဒီဟိ၊ ကာရဏေဟိ ပုထုဇ္ဇနော။
ပုထုဇ္ဇနန္တောဂဓတ္တာ၊ ပုထုဝါယံ ဇနော ဣတိ။

သော ဟိ ပုထ္ဂနံ နာနုပ္ပကာရာနံ ကိလေသာဒီနံ ဇနနာဒီဟိ ကာရဏေဟိ ပုထုဇ္ဇနော။ ယထာဟ "ပုထ[၁] ကိလေသေ ဇနေန္တီတိ ပုထုဇ္ဇနာ၊ ပုထု အဝိဟတသက္ကာယဒိဋ္ဌိကာတိ ပုထုဇ္ဇနာ၊ ပုထု သတ္ထာရာနံ မုခံ ဥလ္လောကိ-ကာတိ ပုထုဇ္ဇနာ၊ ပုထု သဗ္ဗဂတိဟိ အဝုဋ္ဌိတာတိ ပုထုဇ္ဇနာ၊ ပုထု နာနာဘိ-သင်္ခါရေ အဘိသင်္ခရောန္တီတိ ပုထုဇ္ဇနာ၊ ပုထု နာနာ[၂]ဩဃေဟိ ဝုယ္ဟန္တိ၊ ပုထု သန္တာပေဟိ သန္တပ္ပန္တိ၊ ပုထု ပရိဠာဟေဟိ ပရိဍယ္ဟန္တိ၊ ပုထု ပဉ္စသု ကာမ-ဂုဏေသု ရတ္တာ ဂိဒ္ဓါ ဂထိတာ[၂] မုစ္ဆိတာ အဇ္ဈောပန္နာ[၃] လဂ္ဂါ လဂ္ဂိတာ ပလိ-ဗုဒ္ဓါတိ ပုထုဇ္ဇနာ၊ ပုထု ပဉ္စဟိ နိဝရဏေဟိ အာဝုတာ နီဝုတာ [၄]ဩဝုတာ[၄] ပိဟိတာ ပဋိစ္ဆန္နာ ပဋိကုဇ္ဈိတာတိ ပုထုဇ္ဇနာ"တိ။ ပုထ္ဂနံ ဂဏနပထမတိတာနံ အရိယဓမ္မပရမ္မုခါနံ နိစ္စဓမ္မသမာစာရာနံ ဇနာနံ အန္တောဂဓတ္တာပိ ပုထုဇ္ဇနော၊ ပုထုဝါယံ ဝိသုံယေဂ် သင်္ခံ ဂတော ဝိသံသဋ္ဌော သီလသုတာဒိဂုဏယုတ္တေဟိ အရိယေဟိ ဇနေဟိတိ ပုထုဇ္ဇနောတိ။

တထာဂတဿာတိ အဋ္ဌဟိ ကာရဏေဟိ ဘဂဝါ တထာဂတော။ တထာ အာဂတောတိ တထာဂတော၊ တထာ ဂတောတိ တထာ-ဂတော၊ တထလက္ခဏံ အာဂတောတိ တထာဂတော၊ တထဓမ္မေ ယာထာ-ဝတော အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ တထာဂတော၊ တထဒဿိတာယ တထာဂတော၊ တထဝါဒိတာယ တထာဂတော၊ တထာကာရိတာယ တထာဂတော၊ အဘိ-ဘဝနဋ္ဌေန တထာဂတောတိ။

ကထံ ဘဂဝါ **တထာ အာဂတောတိ တထာဂတော**။ ယထာ သဗ္ဗလောက-ဟိတာယ ဥဿုက္ကမာပန္နာ ပုရိမကာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ အာဂတာ၊ ယထာ ဝိပဿီ ဘဂဝါ အာဂတော၊ ယထာ သိခီ ဘဂဝါ, ယထာ ဝေဿဘူ ဘဂဝါ, ယထာ ကကုသန္ဓော ဘဂဝါ, ယထာ ကောဏာဂမနော ဘဂဝါ, ယထာ ကဿပေါ ဘဂဝါ အာဂတော[၅]။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယေန အဘိနီဟာရေန

၁-ပုထူ (သျာ) ၂-ဂမိတာ (သျာ၊က) ၃-အဇ္ဈောသန္နာ (သျာ၊က)
၄-ဩဖုဋာ (က) ၅-အာဂတောတိ (သျာ၊က)

ဧတေ ဘဂဝန္တော အာဂတာ၊ တေနေဝ အမှာကမွိ ဘဂဝါ အာဂတော။ အထ ဝါ ယထာ ဝိပဿီ ဘဂဝါ။ပ။ ယထာ ကဿပေါ ဘဂဝါ ဒါနပါရမိံ ပူရေတ္ဝာ, သီလနေက္ခမ္မပညာဝိရိယခန္တိသစ္စအဓိဋ္ဌာနမေတ္တာဥပေက္ခာပါရမိံ ပူရေတ္ဝာ ဇာတမာ ဒသ ပါရမိယော ဒသ ဥပပါရမိယော ဒသ ပရမတ္ထပါရမိယောတိ သမတိံသ ပါရမိယော ပူရေတ္ဝာ အင်္ဂပရိစ္စာဂံ နယနမနရဇ္ဇပုတ္တဒါရပရိစ္စာဂန္တိ[1] ဇာတမေ ပဉ္စ မဟာပရိစ္စာဂေ ပရိစ္စဇိတ္ဝာ ပုဗ္ဗယောဂပုဗ္ဗစရိယဓမ္မက္ခာနဉ္ဉတ္ထ-စရိယာဒယော ပူရေတ္ဝာ ဗုဒ္ဓိစရိယာယ[2] ကောဋိံ ပတ္ဝာ အာဂတော၊ တထာ အမှာကမွိ ဘဂဝါ အာဂတော။ အထ ဝါ ယထာ ဝိပဿီ ဘဂဝါ။ပ။ ကဿပေါ ဘဂဝါ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ စတ္တာရော သမ္မပ္ပဓာနေ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒေ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ပဉ္စ ဗလာနိ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ အရိယံ အဋ္ဌင်္ဂိကံ မဂ္ဂံ ဘာဝေတ္ဝာ ဗြူဟေတ္ဝာ အာဂတော၊ တထာ အမှာကမွိ ဘဂဝါ အာဂတော ဧဝံ တထာ အာဂတောတိ တထာဂတော။

ယထေဝ လောကမှိ ဝိပဿီအာဒယော၊
သဗ္ဗညုဘာဝံ မုနယော ဣဓဂတာ။
တထာ အယံ သက္ယမုနိပိ အာဂတော၊
တထာဂတော ဝုစ္စတိ တေန စက္ခုမာတိ။

ဧဝံ တထာ အာဂတောတိ တထာဂတော။ (၁)

ကထံ **တထာ ဂတောတိ တထာဂတော။** ယထာ သမ္ဗတိဇာတော ဝိပဿီ ဘဂဝါ ဂတော။ပ။ ကဿပေါ ဘဂဝါ ဂတော။

ကထဉ္စ သော ဘဂဝါ ဂတော၊ သော ဟိ သမ္ဗတိဇာတော၀ သမေဟိ ပါဒေဟိ ပထဝိယံ ပတိဋ္ဌာယ ဥတ္တရာဘိမုခေါ[3] သတ္တပဒဝီတိဟာရေန ဂတော။ ယထာဟ "သမ္ဗတိဇာတော ခေါ အာနန္ဒ ဗောဓိသတ္တော သမေဟိ ပါဒေဟိ ပတိဋ္ဌဟိတ္ဝာ ဥတ္တရာဘိမုခေါ သတ္တပဒဝီတိဟာရေန ဂစ္ဆတိ သေတမှိ ဆတ္တေ အနုဓာရိယမာနေ[4]၊ သဗ္ဗာ စ ဒိသာ အနုဝိလောကေတိ၊ အာသဘိံ ဝါစံ[5] ဘာသတိ 'အဂ္ဂေါဟမသ္မိ လောကဿ၊ ဇေဋ္ဌောဟမသ္မိ လောကဿ၊ သေဋ္ဌော-ဟမသ္မိ လောကဿ၊ အယမန္တိမာ ဇာတိ၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဘဝေါ'တိ"။

၁-ခနုပုတ္တဒါရဇီဝိတပရိစ္စာဂန္တိ (သျာ) ၂-ဗုဒ္ဓစရိယာယ (သျာ)
၃-ဥတ္တရေနမုခေါ (ဒီ ၂-၁၃-ဝိဋ္ဌေ။) ၄-အနုဟီရမာနေ (သီ)
၅-အာသဘိဉ္စ ဝါစံ (သီ)၊ အာသဘိ ဝါစံ (သျာ)

တဉ္ဆသ ဂမနံ တထံ အဟောသိ အဝိတထံ အနေကေသံ ဝိသေသာဓိဂမာနံ ပုဗ္ဗနိမိတ္တဘာဝေန။ ယဉ္ဍိ သော သမ္ပတိဇာတောဝ သမေဟိ ပါဒေဟိ ပတိဋ္ဌဟိ။ ဣဒမသ စတုရိဒ္ဓိပါဒပဋိလာဘသ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။

ဥတ္တရာဘိမုခဘာဝေါ ပန သဗ္ဗလောကုတ္တရဘာဝသ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။

သတ္တပဒဝီတိဟာရော သတ္တဗောဇ္ဈင်္ဂရတနပဋိလာဘသ။

"သုဝဏ္ဏဒဏ္ဍာ ဝီတိပတန္တိ စာမရာ"တိ ဧတ္ထ ဝုတ္တစာမရုက္ခေပေါ ပန သဗ္ဗတိတ္ထိယနိမ္မဒ္ဒနသ[၁]။

သေတစ္ဆတ္တဓာရဏံ အရဟတ္တဝိမုတ္တိဝရဝိမလသေတစ္ဆတ္တပဋိလာဘသ။

သတ္တမပဒူပရိ ဌတ္ဝာ သဗ္ဗဒိသာနုဝိလောကနံ သဗ္ဗညုတာနာဝရဏဉာဏ-ပဋိလာဘသ။

အာသဘိဝါစာဘာသနံ အပ္ပဋိဝတ္တိယဝရဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနသ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။

တထာ အယံ ဘဂဝါပိ ဂတော၊ တဉ္ဆသ ဂမနံ တထံ အဟောသိ အဝိတထံ၊ တေသံယေဝ ဝိသေသာဓိဂမာနံ ပုဗ္ဗနိမိတ္တဘာဝေန။

တေနာဟု ပေါရာဏာ—

"မုဟုတ္တဇာတောဝ ဂဝမ္ပတီ ယထာ၊
သမေဟိ ပါဒေဟိ ဖုသီ ဝသုန္ဓရံ။
သော ဝိက္ကမီ သတ္တ ပဒါနိ ဂေါတမော၊
သေတဉ္ဆ ဆတ္တံ အနုဓာရယုံ မရူ။

ဂန္ဓာန သော သတ္တ ပဒါနိ ဂေါတမော၊
ဒိသာ ဝိလောကေသိ သမာ သမန္တတော။
အဋ္ဌင်္ဂုပေတံ ဂိရမဗ္ဘုဒီရယိ၊
သီဟော ယထာ ပဗ္ဗတမုဒ္ဓနိဋ္ဌိတော"တိ။

ဧဝံ တထာ ဂတောတိ တထာဂတော။

အထ ဝါ ယထာ ဝိပဿီ ဘဂဝါ။ ပ။ ယထာ ကဿပေါ ဘဂဝါ၊ အယမ္ပိ ဘဂဝါ တထေဝ နေက္ခမ္မေန ကာမစ္ဆန္ဒံ ပဟာယ ဂတော, အဗျာပါဒေန ဗျာပါဒံ, အာလောကသညာယ ထိနမိဒ္ဓံ, အဝိက္ခေပေန ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ, ဓမ္မဝဝတ္ထာနေန ဝိစိကိစ္ဆံ ပဟာယ[၂] ဉာဏေန အဝိဇ္ဇံ ပဒါလေတ္ဝာ[၃]

၁-နိမ္မထနသ (သီ၊သျာ)　၂-ပဟာယ ဂတော (သီ၊သျာ၊က)　၃-ပဒါလေတ္ဝာ ဂတော (သီ၊သျာ၊က)

ပါမောဇ္ဇေန အရတိံ ဝိနောဒေတွာ, ပဌမဈာနေန နီဝရဏကဝါဋံ ဥဿါဒေတွာ, ဒုတိယဈာနေန ဝိတက္ကဝိစာရံ ဂူပသမေတွာ, တတိယဈာနေန ပီတိံ ဝိရာဇေတွာ[1], စတုတ္ထဈာနေန သုခဒုက္ခံ ပဟာယ, အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ ရူပသညာပဋိဃသညာနာနတ္တသညာယော သမတိက္ကမိတွာ ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ အာကာသာနဉ္စာယတနသညံ, အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိယာ ဝိညာဏဉ္စာယတနသညံ, နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိယာ အာကိဉ္စညာယတနသညံ သမတိက္ကမိတွာ ဂတောဿ။

အနိစ္စာနုပဿနာယ နိစ္စသညံ ပဟာယ, ဒုက္ခာနုပဿနာယ သုခသညံ, အနတ္တာနုပဿနာယ အတ္တသညံ, နိပ္ပိဒါနုပဿနာယ နန္ဒိံ, ဝိရာဂါနုပဿနာယ ရာဂံ, နိရောဓာနုပဿနာယ သမုဒယံ, ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာယ အာဒါနံ, ခယာနုပဿနာယ ဃနသညံ, ဝယာနုပဿနာယ အာယူဟနံ, ဝိပရိဏာမာနုပဿနာယ ဓုဝသညံ, အနိမိတ္တာနုပဿနာယ နိမိတ္တံ[2] အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာယ ပဏိဓိံ, သုညတာနုပဿနာယ အဘိနိဝေသံ, အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ သာရာဒါနာဘိနိဝေသံ, ယထာဘူတဉာဏဒဿနေန သမ္မောဟာဘိနိဝေသံ, အာဒီနဝါနုပဿနာယ အာလယာဘိနိဝေသံ, ပဋိသင်္ခါနုပဿနာယ အပ္ပဋိသင်္ခံ, ဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာယ သံယောဂါဘိနိဝေသံ, သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌေ ကိလေသေ ဘဋ္ဋွာ[3], သကဒါဂါမိမဂ္ဂေန သြဠာရိကေ ကိလေသေ ပဟာယ, အနာဂါမိမဂ္ဂေန အဏုသဟဂတေ ကိလေသေ သမုဂ္ဃါဋေတွာ, အရဟတ္တမဂ္ဂေန သဗ္ဗကိလေသေ သမုစ္ဆိန္ဒိတွာ ဂတောဝ၊ ဧဝမ္မိ တထာ ဂတောတိ တထာဂတောဝ။ (၂)

ကထံ **တထလက္ခဏံ အာဂတောတိ တထာဂတောဝ**။ ပထဝီဓာတုယာ ကက္ခဋတ္တလက္ခဏံ တထံ အဝိတထံ။ အာပေါဓာတုယာ ပဂ္ဃရဏလက္ခဏံ။ တေဇောဓာတုယာ ဥဏှတ္တလက္ခဏံ။ ဝါယောဓာတုယာ ဝိတ္ထမ္ဘနလက္ခဏံ။ အာကာသဓာတုယာ အသမ္ဖုဋ္ဌလက္ခဏံ။ ဝိညာဏဓာတုယာ ဝိဇာနနလက္ခဏံ။

ရူပဿ ရုပ္ပနလက္ခဏံ။ ဝေဒနာယ ဝေဒယိတလက္ခဏံ။ သညာယ သဉ္ဇာနနလက္ခဏံ။ သင်္ခါရာနံ အဘိသင်္ခရဏလက္ခဏံ။ ဝိညာဏဿ ဝိဇာနနလက္ခဏံ။

၁-ဝိရဇ္ဈိတွာ (သျာ) ၂-နိမိတ္တသညံ (သီ၊ သျာ)၊ နိမိတ္တံ သညံ (က) ပဿ ခု ၉-၄၄-ပဋိသင်္ခါဒါမဂ္ဂေ။
၃-ဘဇ္ဈိတွာ (သျာ)

ဝိတက္ကသဲ အဘိနိရောပနလက္ခဏံ။ ဝိစာရဿ အနုမဇ္ဇနလက္ခဏံ။ ဒိတိယာဖရဏလက္ခဏံ။ သုခဿ သာတလက္ခဏံ။ စိတ္တေကဂ္ဂတာယ အဝိက္ခေပလက္ခဏံ။ ဖဿဿ ဖုသနလက္ခဏံ။

သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ အဓိမောက္ခလက္ခဏံ။ ဝီရိယိန္ဒြိယဿ ပဂ္ဂဟလက္ခဏံ။ သတိန္ဒြိယဿ ဥပဋ္ဌာနလက္ခဏံ။ သမာဓိန္ဒြိယဿ အဝိက္ခေပလက္ခဏံ။ ပညိန္ဒြိယဿ ပဇာနနလက္ခဏံ။

သဒ္ဓါဗလဿ အဿဒ္ဓိယေ အကမ္ပိယလက္ခဏံ။ ဝီရိယဗလဿ ကောသဇ္ဇေ။ သတိဗလဿ မုဋ္ဌဿစ္စေ။ သမာဓိဗလဿ ဥဒ္ဓစ္စေ။ ပညာဗလဿ အဝိဇ္ဇာယ အကမ္ပိယလက္ခဏံ။

သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပဋ္ဌာနလက္ခဏံ၊ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ပဝိစယလက္ခဏံ။ ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ပဂ္ဂဟလက္ခဏံ။ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ဖရဏလက္ခဏံ။ ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပသမလက္ခဏံ။ သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ အဝိက္ခေပလက္ခဏံ။ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ပဋိသင်္ခါနလက္ခဏံ။

သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ဒဿနလက္ခဏံ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပဿ အဘိနိရောပနလက္ခဏံ။ သမ္မာဝါစာယ ပရိဂ္ဂဟလက္ခဏံ။ သမ္မာကမ္မန္တဿ သမုဋ္ဌာနလက္ခဏံ[၁]။ သမ္မာအာဇီဝဿ ဝေါဒါနလက္ခဏံ။ သမ္မာဝါယာမဿ ပဂ္ဂဟလက္ခဏံ။ သမ္မာသတိယာ ဥပဋ္ဌာနလက္ခဏံ။ သမ္မာသမာဓိဿ အဝိက္ခေပလက္ခဏံ။

အဝိဇ္ဇာယ အညာဏလက္ခဏံ။ သင်္ခါရာနံ စေတနာလက္ခဏံ။ ဝိညာဏဿ ဝိဇာနနလက္ခဏံ။ နာမဿ နမနလက္ခဏံ။ ရူပဿ ရုပ္ပနလက္ခဏံ။ သဠာယတနဿ အာယတနလက္ခဏံ။ ဖဿဿ ဖုသနလက္ခဏံ။ ဝေဒနာယ ဝေဒယိတလက္ခဏံ။ တဏှာယ ဟေတုလက္ခဏံ။ ဥပါဒါနဿ ဂဟဏလက္ခဏံ။ ဘဝဿ အာယူဟနလက္ခဏံ။ ဇာတိယာ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ။ ဇရာယ ဇီရဏလက္ခဏံ။ မရဏဿ စုတိလက္ခဏံ။

ဓာတူနံ သုညတာလက္ခဏံ။ အာယတနာနံ အာယတနလက္ခဏံ။ သတိပဋ္ဌာနာနံ ဥပဋ္ဌာနလက္ခဏံ၊ သမ္မပ္ပဓာနာနံ ပဒဟနလက္ခဏံ။ ဣဒ္ဓိပါဒါနံ ဣဒ္ဓိနလက္ခဏံ။ ဣန္ဒြိယာနံ အဓိပတိလက္ခဏံ။ ဗလာနံ အကမ္ပိယလက္ခဏံ။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ နိယျာနလက္ခဏံ။ မဂ္ဂဿ ဟေတုလက္ခဏံ။

၁–သမုဋ္ဌာပနလက္ခဏံ (က)

သစ္စာနံ တထလက္ခဏံ။ သမထဿ အဝိက္ခေပလက္ခဏံ။ ဝိပဿနာယ အနုပဿနာလက္ခဏံ။ သမထဝိပဿနာနံ ဧကရသလက္ခဏံ။ ယုဂနद္ဓါနံ အနတိဝတ္တနလက္ခဏံ။

သီလဝိသုဒ္ဓိယာ သံဝရလက္ခဏံ။ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိယာ အဝိက္ခေပလက္ခဏံ။ ဒိဋ္ဌိ-ဝိသုဒ္ဓိယာ ဒဿနလက္ခဏံ။

ခယေ ဉာဏဿ သမုဒ္ဆေဒနလက္ခဏံ [1]။ အနုပ္ပါဒေ ဉာဏဿ ပဿဒ္ဓိလက္ခဏံ။

ဆန္ဒဿ မူလလက္ခဏံ။ မနသိကာရဿ သမုဋ္ဌာပနလက္ခဏံ။ ဖဿဿ သမောဓာနလက္ခဏံ။ ဝေဒနာယ သမောသရဏလက္ခဏံ။ သမာဓိဿ ပမုခ-လက္ခဏံ။ သတိယာ အာဓိပတေယ္ယလက္ခဏံ။ ပညာယ တတုတ္တရိယလက္ခဏံ [2]။ ဝိမုတ္တိယာ သာရလက္ခဏံ။ အမတောဂဓဿ နိဗ္ဗာနဿ ပရိယောသာနလက္ခဏံ တထံ အဝိတထံ။ ဧဝံ တထလက္ခဏံ ဉာဏဂတိယာ အာဂတော အဝိရဇ္ဈိတ္ဝာ ပတ္တော အနုပ္ပတ္တောတိ တထာဂတော။ ဧဝံ တထလက္ခဏံ အာဂတောတိ တထာဂတော။ (၃)

ကထံ **တထဓမ္မေ ယာထာဝတော အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ တထာဂတော**။ တထဓမ္မာ နာမ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ။ ယထာဟ "စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ တထာနိ အဝိတထာနိ အနညထာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ၊ "ဣဒံ ဒုက္ခ"န္တိ ဘိက္ခဝေ တထမေတံ အဝိတထမေတံ အနညထမေတ"န္တိ [3] ဝိတ္ထာရော။ တာနိ စ ဘဂဝါ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ တသ္မာ တထာနံ ဓမ္မာနံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓတ္တာ တထာ-ဂတောတိ ဝုစ္စတိ။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓတ္ထော ဟေတ္ထ ဂတသဒ္ဒေါ။

အပိ စ ဇရာမရဏဿ ဇာတိပစ္စယသမ္ဘူတသမုဒါဂတဋ္ဌော တထော အဝိတထော အနညထော။ ပ။ သင်္ခါရာနံ အဝိဇ္ဇာပစ္စယသမ္ဘူတသမုဒါဂတဋ္ဌော တထော အဝိတထော အနညထော။ ပ။ အဝိဇ္ဇာယ သင်္ခါရာနံ ပစ္စယဋ္ဌော။ သင်္ခါရာနံ ဝိညာဏဿ ပစ္စယဋ္ဌော။ ပ။ ဇာတိယာ ဇရာမရဏဿ ပစ္စယဋ္ဌော တထော အဝိတထော အနညထော။ တံ သဗ္ဗံ ဘဂဝါ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ တသ္မာဝိ တထာနံ ဓမ္မာနံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓတ္တာ တထာဂတောတိ ဝုစ္စတိ။ ဧဝံ တထဓမ္မေ ယာထာဝတော အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ တထာဂတော။ (၄)

ကထံ **တထဒဿိတာယ တထာဂတော**။ ဘဂဝါ ယံ သဒေဝကေ လောကေ။ ပ။ သဒေဝမနုဿာယ ပဇာယ အပရိမာဏာသု လောကဓာတူသု

၁–သမုဒ္ဆေဒလက္ခဏံ (က) ၂–တဒုတ္တရိယလက္ခဏံ (သျာ) ၃–သံ ၃-၃၇၇-ဝိဇ္ဇေ။

အပရိမာဏာနံ သတ္တာနံ စက္ခုဒ္ဓါရေ အာပါထမာဂစ္ဆန္တံ ရူပါရမ္မဏံ နာမ အတ္ထိ၊ တံ သဗ္ဗာကာရတော ဇာနာတိ ပဿတိ။ ဧဝံ ဇာနတာ ပဿတာ စ တေန တံ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာဒိဝသေန ဝါ ဒိဋ္ဌသုတမုတဝိညာတေသု လဗ္ဘမာနက-ပဒဝသေန ဝါ "ကတမံ တံ ရူပံ ရူပါယတနံ၊ ယံ ရူပံ စတုန္နံ မဟာဘူတာနံ ဥပါဒါယ ဝဏ္ဏနိဘာ သနိဒဿနံ သပ္ပဋိဃံ နီလံ ပီတက"န္တိအာဒိနာ [၁] နယေန အနေကေဟိ နာမေဟိ တေရသဟိ ဝါရေဟိ ဒ္ဒေပညာသာယ နယေဟိ ဝိဘဇ္ဇမာနံ တထမေဝ ဟောတိ၊ ဝိတထံ နတ္ထိ။ ဧသ နယော သောတဒ္ဓါရာ-ဒီသုပိ အာပါထံ အာဂစ္ဆန္တေသု သဒ္ဒါဒီသု။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ [၂] ဘဂဝတာ "ယံ ဘိက္ခဝေ သဒေဝကဿ လောကဿ။ ပ။ သဒေဝမနုဿာယ ပဇာယ ဒိဋ္ဌံ သုတံ မုတံ ဝိညာတံ ပတ္တံ ပရိယေသိတံ အနုဝိစရိတံ မနသာ၊ တမဟံ ဇာနာမိ။ တမဟံ အဗ္ဘညာသိံ၊ တံ တထာဂတဿ ဝိဒိတံ၊ တံ တထာဂတော နဥပဋ္ဌာသီ"တိ [၃]။ ဧဝံ တထဒဿိတာယ တထာဂတော။ တတ္ထ တထဒဿီအတ္ထေ တထာဂတောတိ ပဒသမ္ဘဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။　(၅)

ကထံ **တထဝါဒိတာယ တထာဂတော။** ယံ ရတ္တိံ ဘဂဝါ ဗောဓိမဏ္ဍေ အပရာဇိတပလ္လင်္ကေ နိသိန္နော တိဏ္ဏံ မာရာနံ မတ္ထကံ မဒ္ဒိတ္ဝာ အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ယဉ္ဇ ရတ္တိံ ယမကသာလာနမန္တရေ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယိ၊ ဧတ္ထန္တရေ ပဉ္ဇစတ္တာလီသ-ဝဿပရိမာဏေ ကာလေ ပဌမဗောဓိယာပိ မဇ္ဈိမဗောဓိယာပိ ပစ္ဆိမဗောဓိယာပိ ယံ ဘဂဝတာ ဘာသိတံ သုတ္တံ ဂေယျံ။ ပ။ ဝေဒလ္လံ၊ တံ သဗ္ဗံ အတ္ထတော စ ဗျဉ္ဇနတော စ အနုပဝဇ္ဇံ အနူနမနဓိကံ သဗ္ဗာကာရပရိပုဏ္ဏံ ရာဂမဒနိမ္မဒနံ၊ ဒေါသမောဟမဒနိမ္မဒနံ။ နတ္ထိ တတ္ထ ဝါလဂ္ဂမတ္တမ္ပိ အဝက္ခလိတံ [၄]၊ သဗ္ဗံ တံ ဧကမုဒ္ဒိကာယ လဉ္ဇိတံ ဝိယ, ဧကနာဠိယာ မိတံ ဝိယ, ဧကတုလာယ တုလိတံ ဝိယ စ, တထမေဝ ဟောတိ အဝိတထံ အနညထံ။ တေနာဟ "ယဉ္ဇ စုန္ဒ ရတ္တိံ တထာဂတော အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ၊ ယဉ္ဇ ရတ္တိံ အနုပါ-ဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ ယံ ဧတသ္မိံ အန္တရေ ဘာသတိ လပတိ နိဒ္ဒိသတိ၊ သဗ္ဗံ တံ တထေဝ ဟောတိ၊ နော အညထာ။ တသ္မာ 'တထာဂတော'တိ ဝုစ္စတိ"တိ [၅]။ ဂဒတ္ထော ဟေတ္ထ ဂတသဒ္ဒေါ။ ဧဝံ တထဝါဒိ-တာယ တထာဂတော။

၁-အဘိ ၁-၁၆၂-ပိဋ္ဌေ။　၂-ဝုတ္တဉ္ဇေတံ (သီ၊က)　၃-အံ ၁-၃၃၃-ပိဋ္ဌေ။
၄-အပက္ခလိတံ (သီ)　၅-အံ ၁-၃၃၂-ပိဋ္ဌေ။

အပိ စ အာဂဒနံ အာဂဒေါ၊ ဝစနန္တိ အတ္ထော။ တထော အဝိပရီတော အာဂဒေါ အဿာတိ ဒကာရဿ တကာရံ ကတ္ဝာ တထာဂတောတိဧဝမေတသ္မိံ အတ္ထေ ပဒသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ (၆)

ကထံ **တထာကာရီတာယ တထာဂတော**။ ဘဂဝတော ဟိ ဝါစာယ ကာယော အနုလောမေတိ, ကာယသ္သပိ ဝါစာ၊ တသ္မာ ယထာဝါဒီ တထာကာရီ, ယထာကာရီ တထာဝါဒီ စ ဟောတိ။ ဧဝံဘူတသ္သ စဿ ယထာ ဝါစာ, ကာယောပိ တထာ ဂတော ပဝတ္တောတိ အတ္ထော။ ယထာ စ ကာယော, ဝါစာပိ တထာ ဂတာ ပဝတ္တာတိ တထာဂတော။ တေနေဝါဟ “ယထာဝါဒီ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော တထာကာရီ၊ ယထာကာရီ တထာဝါဒီ။ ဣတိ ယထာဝါဒီ တထာကာရီ၊ ယထာကာရီ တထာဝါဒီ။ တသ္မာ ‘တထာ-ဂတော’တိ ဝုစ္စတီ”တိ [2]။ ဧဝံ တထာကာရီတာယ တထာဂတော။ (၇)

ကထံ **အဘိဘဝနဋ္ဌေန တထာဂတော**၊ ဥပရိ ဘဝဂ္ဂံ ဟေဋ္ဌာ အဝီစိံ ပရိယန္တံ ကတ္ဝာ တိရိယံ အပရိမာဏာသု လောကဓာတူသု သမ္ဘသတ္တေ အဘိဘဝတိ သီလေနပိ သမာဓိနာပိ ပညာယပိ ဝိမုတ္တိယာပိ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနေနပိ၊ န တသ္သ တုလာ [1] ဝါ ပမာဏံ ဝါ အတ္ထိ၊ အတုလော အပ္ပမေယ္ယော အနုတ္တရော ရာဇာတိရာဇာ ဒေဝဒေဝေါ သက္ကာနမတိသက္ကော, ဗြဟ္မာနမတိဗြဟ္မာ။ တေနာဟ “သဒေဝကေ ဘိက္ခဝေ လောကေ။ပ။ သဒေဝမနုဿာယ ပဇာယ တထာဂတော အဘိဘူ အနဘိဘူတော အညဒတ္ထု ဒသော ဝသဝတ္တီ၊ တသ္မာ ‘တထာဂတော’တိ ဝုစ္စတီ”တိ။

တတြိဒံ ပဒသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အဂဒေါ ဝိယ အဂဒေါ။ ကော ပနေသ၊ ဒေသနာဝိလာသမယော စဝေ [2] ပုဂ္ဂလဿယော စ။ တေန ဟေသ မဟာ-နုဘာဝေါ ဘိသက္ကော ဒိဗ္ဗာဂဒေန သပ္ပေ ဝိယ သမ္ဘပရပ္ပဝါဒိနော သဒေဝကဿ လောကံ အဘိဘဝတိ။ ဣတိ သမ္ဘာလောကာဘိဘဝနေ တထော အဝိပရီတော ဒေသနာဝိလာသမယော စဝေ ပုဂ္ဂလဿယော စ အဂဒေါ အဿာတိ ဒကာ-ရဿ တကာရံ ကတ္ဝာ တထာဂတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧဝံ အဘိဘဝနဋ္ဌေန တထာဂတော။ (၈)

အပိ စ တထာယ ဂတောတိပိ တထာဂတော၊ တထံ ဂတောတိပိ တထာ-ဂတော။ **ဂတော**တိ အဝဂတော အတီတော ပတ္တော ပဋိပန္နောတိ အတ္ထော။

၃-အံ ၁-၃၃ ၂-ဝိဇ္ဇေ။ ၂-တုလော (က) ၃-ဒေသနာဝိလာသော စဝေ (သီ၊သျာ)

တတ္ထ သကလလောကံ တီရဏပရိညာယ တထာယ ဂတော အဝဂတောတိ တထာဂတော။ လောကသမုဒယံ ပဟာနပရိညာယ တထာယ ဂတော အတီ-တောတိ တထာဂတော။ လောကနိရောဓံ သစ္ဆိကိရိယာယ တထာယ ဂတော ပတ္တောတိ တထာဂတော။ လောကနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒံ တထံ ဂတော ပဋိပန္နောတိ တထာဂတော။ တေန ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ "လောကော ဘိက္ခဝေ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ လောကသ္မာ တထာဂတော ဝိသံယုတ္တော။ လောကသမုဒယော ဘိက္ခဝေ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ လောကသမု-ဒယော တထာဂတသ ပဟီနော။ လောကနိရောဓော ဘိက္ခဝေ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ လောကနိရောဓော တထာဂတသ သစ္ဆိကတော။ လောက-နိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ ဘိက္ခဝေ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ လောက-နိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ တထာဂတသ ဘာဝိတာ။ ယံ ဘိက္ခဝေ သဒေဝကသ္မ လောကသ္မ။ပ။ သဗ္ဗံ တံ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓံ။ တသ္မာ 'တထာ-ဂတော'တိ ဝုစ္စတိ"တိ[1]။ တသ္မိ ဧဝံ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣဒမ္ပိ စ တထာဂတသ္မ တထာဂတဘာဝဒီပနေ မုခမတ္တမေဝ။ သဗ္ဗာကာရေန ပန တထာဂတော၀ တထာဂတသ္မ တထာဂတဘာ၀ ဝဏ္ဏေယျ။

:

ကတမဉ္စ တံ ဘိက္ခဝေတိ ယေန အပ္ပမတ္တကေန ဩရမတ္တကေန သီလ-မတ္တကေန ပုထုဇ္ဇနော တထာဂတသ ဝဏ္ဏံ ဝဒမာနော ဝဒေယျ၊ တံ ကတမန္တိ ပုစ္ဆတိ။ တတ္ထ ပုစ္ဆာ နာမ အဒိဋ္ဌဇောတနာ ပုစ္ဆာ ဒိဋ္ဌသံသန္ဒနာ ပုစ္ဆာ ဝိမတိစ္ဆေဒနာ ပုစ္ဆာ အနုမတိပုစ္ဆာ ကထေတုကမ္မတာ ပုစ္ဆာတိ ပဉ္စဝိဓာ ဟောတိ။

တတ္ထ ကတမာ **အဒိဋ္ဌဇောတနာ ပုစ္ဆာ**[2]။ ပကတိယာ လက္ခဏံ အညာတံ ဟောတိ အဒိဋ္ဌံ အတုလိတံ အတီရိတံ အဝိဘူတံ အဝိဘာဝိတံ၊ တသ ဉာဏာယ ဒဿနာယ တုလနာယ တီရဏာယ ဝိဘာဝနာယ ပဉ္ဉာ ပုစ္ဆတိ၊ အယံ အဒိဋ္ဌ-ဇောတနာ ပုစ္ဆာ။

ကတမာ **ဒိဋ္ဌသံသန္ဒနာ ပုစ္ဆာ**။ ပကတိယာ လက္ခဏံ ဉာတံ ဟောတိ ဒိဋ္ဌံ တုလိတံ တီရိတံ ဝိဘူတံ ဝိဘာဝိတံ၊ တသ အညေဟိ ပဏ္ဍိတေဟိ သဒ္ဓိံ သံသန္ဒနတ္ထာယ ပဉ္ဉာ ပုစ္ဆတိ၊ အယံ ဒိဋ္ဌသံသန္ဒနာ ပုစ္ဆာ။

၁-အံ ၁-၃၃ ၁-ပိဋ္ဌေ။ ၂-တတ္ထ အဒိဋ္ဌဇောတနာပုစ္ဆာ နာမ (သီ၊ က)

ကတမာ **ဝိမတိစ္ဆေဒနာ ပုစ္ဆာ**။ ပကတိယာ သံသယပက္ခန္ဒော ဟောတိ ဝိမတိပက္ခန္ဒော ဒ္ဝေဇ္ဈကဇာတော "ဧဝံ နု ခေါ, န နု ခေါ, ကိန္နု ခေါ, ကထံ နု ခေါ"တိ သော ဝိမတိစ္ဆေဒနတ္ထာယ ပဉ္ဟံ ပုစ္ဆတိ၊ အယံ ဝိမတိစ္ဆေဒနာ ပုစ္ဆာ။

ကတမာ **အနုမတိပုစ္ဆာ**။ ဘဂဝါ ဘိက္ခူနံ အနုမတိယာ ပဉ္ဟံ ပုစ္ဆတိ "တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ"တိ။ အနိစ္စံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါတိ။ ဒုက္ခံ ဘန္တေတိ ၁ သဗ္ဗံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ အယံ အနုမတိပုစ္ဆာ။

ကတမာ **ကထေတုကမ္မတာ ပုစ္ဆာ**။ ဘဂဝါ ဘိက္ခူနံ ကထေတုကမ္မတာယ ပဉ္ဟံ ပုစ္ဆတိ။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ သတိပဋ္ဌာနာ။ ကတမေ စတ္တာရော။ ပ။ အဋ္ဌမေ ဘိက္ခဝေ မဂ္ဂင်္ဂါ။ ကတမေ အဋ္ဌာတိ၊ အယံ ကထေတုကမ္မတာ ပုစ္ဆာ။

ဣတိ ဣမာသု ပဉ္စသု ပုစ္ဆာသု အဒ်ဋ္ဌသု တာဝ ကာယစိ ဓမ္မသ အဘာဝတော တထာဂတသ အဒ်ဋ္ဌဇောတနာ ပုစ္ဆာ နတ္ထိ။ "ဣဒံ နာမ အညေဟိ ပဏ္ဍိတေဟိ သမဏဗြာဟ္မဏေဟိ သဒ္ဓိံ သံသန္ဒိတ္ဝာ ဒေသေဿာမိ"တိ သမန္နာဟာရသေဝ အနုပ္ပဇ္ဇနတော ဒိဋ္ဌသံသန္ဒနာ ပုစ္ဆာပိ နတ္ထိ။ ယသ္မာ ပန ဗုဒ္ဓါနံ ကေဓမ္မေပိ အာသပ္ပနာ ပရိသပ္ပနာ နတ္ထိ၊ ဗောဓိမဏ္ဍေ ယေဝ သဗ္ဗာ ကင်္ခါ ဆိန္နာ၊ တသ္မာ ဝိမတိစ္ဆေဒနာ ပုစ္ဆာပိ နတ္ထိ ယေဝ။ အဝသေသာ ပန ဒ္ဝေ ပုစ္ဆာ ဗုဒ္ဓါနံ အတ္ထိ၊ တာသု အယံ ကထေတုကမ္မတာ ပုစ္ဆာနာမ။

ဂ။ ဣဒါနိ တံ ကထေတုကမ္မတာယ ပုစ္ဆာယ ပုစ္ဆိတမတ္ထံ ကထေတုံ "ပါဏာတိပါတံ ပဟာယာ"တိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ ပါဏာသ အတိပါတော ပါဏာတိပါတော၊ ပါဏဝဓော ပါဏ-ဃာတော၀တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ **ပါဏော**တိ စေတ္ထ ဝေါဟာရတော သတ္တော၊ ပရမတ္ထတော ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ တသ္မိံ ပန ပါဏေ ပါဏသညိနော ဇီဝိတိန္ဒြိ-ယုပစ္ဆေဒကဥပက္ကမသမုဋ္ဌာပိကာ ကာယဝစီဒ္ဝါရာနံ အညတရဒ္ဝါရပ္ပဝတ္တာ ဝဓကစေတနာ ပါဏာတိပါတော။ သော ဂုဏဝိရဟိတေသု တိရစ္ဆာနဂတာ-ဒီသု ပါဏေသု ခုဒ္ဒကေ ပါဏေ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ မဟာသရီရေ မဟာသာဝဇ္ဇော၊ ကသ္မာ? ပယောဂမဟန္တတာယ။ ပယောဂသမတ္တေပိ ဝတ္ထုမဟန္တတာယ။ ဂုဏဝန္တေသု မနုဿာဒီသု အပ္ပဂုဏေ ပါဏေ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ မဟာဂုဏေ မဟာသာဝဇ္ဇော။ သရီရဂုဏာနံ ပန သမဘာဝေ သတိ ကိလေသာနံ

၁-ဝိ ၃-၁၉-ဝိဋ္ဌေ။

ဥပက္ကမာနဉ္ဇ မုဒုတာယ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ တိဗ္ဗတာယ မဟာသာဝဇ္ဇောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

တဿပဉ္ဇ သမ္ဘာရာ ဟောန္တိ—ပါဏော, ပါဏသညိတာ, ဝဓကစိတ္တံ, ဥပက္ကမော, တေန မရဏန္တိ။ ဆ ပယောဂါ—သာဟတ္ထိကော, အာဏတ္တိကော, နိဿဂ္ဂိယော, ထာဝရော, ဝိဇ္ဇာမယော, ဣဒ္ဓိမယောတိ။ ဣမသ္မိံ ပနတ္ထေ ဝိတ္ထာရိယမာနေ အတိဝိယ ပပဉ္ဇော[၁] ဟောတိ၊ တသ္မာ တံ နဝိတ္ထာရယာမ၊ အညဉ္ဇ ဝေရူပံ။ အတ္ထိကေဟိ ပန သမန္တပါသာဒိကံ ဝိနယဋ္ဌကထံ ဩလောကေတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ။

ပဟာယာတိ ဣမံ ပါဏာတိပါတစေတနာသဓ်ါတံ ဒုဿီလျံ ပဇဟိတွာ။ **ပဋိဝိရတော**တိ ပဟီနကာလတော ပဋ္ဌာယ တတော ဒုဿီလျတော ဩရတော ဝိရတောဝ။ နတ္ထိ တဿ ဝိတိက္ကမိဿာမီတိ စက္ခုသောတဝိညေယျာ ဓမ္မာ ပဂေဝ ကာယိကာတိ ဣမိနာဝ နယေန အညေသုပိ ဝေရူပေသု ပဒေသု အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

သမဏောတိ ဘဂဝါ သမိတပါပတာယ လဒ္ဓဝေါဟာရော။ **ဂေါတမော**တိ ဂေါတ္တဝသေန။ နကေဝလဉ္ဇ ဘဂဝါ ယေဝ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော၊ ဘိက္ခုသံဃောပိ ပဋိဝိရတော၊ ဒေသနာ ပန အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ဧဝံ အာဂတာ၊ အတ္ထံ ပန ဒီပေန္တေန ဘိက္ခုသံဃဝသေနာပိ ဒီပေတုံ ဝဋ္ဌတိ။

နိဟိတဒဏ္ဍော နိဟိတသတ္ထောတိ ပရူပဃာတတ္ထာယ ဒဏ္ဍံ ဝါ သတ္ထံ ဝါ အာဒါယ အဝတ္တနတော နိက္ခိတ္တဒဏ္ဍော စေဝ နိက္ခိတ္တသတ္ထော စာတိ အတ္ထော၊ ဧတ္ထ စ ဌပေတွာ ဒဏ္ဍံ သဗ္ဗမ္ပိ အဝသေသံ ဥပကရဏံ သတ္တာနံ ဝိဟေဌန-ဘာဝတော[၂] သတ္ထန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယံ ပန ဘိက္ခူ ကတ္တရဒဏ္ဍံ ဝါ ဒန္တကဋ္ဌံ ဝါ ဝါသိံ[၃] ပိပ္ပလိကံ ဝါ ဂဟေတွာ ဝိစရန္တိ၊ နတံ ပရူပဃာတတ္ထာယ။ တသ္မာ နိဟိတဒဏ္ဍော နိဟိတသတ္ထောတွေဝ သင်္ချံ ဂစ္ဆတိ။

လဇ္ဇီတိ ပါပဇိဂုစ္ဆနလက္ခဏာယ လဇ္ဇာယ သမန္နာဂတော။ **ဒယာပန္နော**တိ ဒယံ မေတ္တစိတ္တတံ အာပန္နော။ **သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကမ္ပီ**တိ သဗ္ဗေ ပါဏ-ဘူတေ ဟိတေန အနုကမ္ပကော၊ တာယ ဒယာပန္နတာယ သဗ္ဗေသံ ပါဏဘူတာနံ ဟိတစိတ္တကောတိ အတ္ထော။ **ဝိဟရတီ**တိ ဣရိယတိ ယပေတိ ယာပေတိ

၁-အတိပပဉ္ဇော (သီ၊ သျာ)　　၂-ဝိဟိံသနဘာဝတော (သီ)
၃-ကဋ္ဌံ ဝါ ဝါသိံ ဝါ (သျာ)၊ ဒန္တကဋ္ဌဝါသိံ ဝါ (က)

ပါလေတိ။ **ဇူတိ ဝါ ဟိ ဘိက္ခဝေတိ** ဧဝံ ဝါ ဘိက္ခဝေ။ ဝါသဒ္ဒေါ ဥပရိ ''အဒိန္နာဒါနံ ပဟာယာ''တိအာဒိနိ အပေက္ခိတ္တာ ဝိကပ္ပတ္ထော ဝုတ္တော၊ ဧဝံ သမ္ဗတ္ထ ပုရိမံ ဝါ ပစ္ဆိမံ ဝါ အပေက္ခိတ္တာ ဝိကပ္ပဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။

အယံ ပနေတ္ထ သန်္ခေပေါ—ဘိက္ခဝေ ပုထုဇ္ဇနော တထာဂတဿ ဝဏ္ဏံ ဝဒမာနော ဧဝံ ဝဒေယျ ''သမဏော ဂေါတမော ပါဏံ နု ဟနတိ နု ဃာတေတိ နု တတ္ထ သမနုညော ဟောတိ၊ ဝိရတော ဇူမဿ္မာ ဒုဿီလျာ၊ အဟော ဝတ ရေ ဗုဒ္ဓဂဏာ မဟန္တာ''တိ၊ ဇူတိ မဟန္တံ ဥဿာဟံ ကတ္တာ ဝဏ္ဏံ ဝတ္တု-ကာမောပိ အပ္ပမတ္တကံ ဩရမတ္တကံ[၁] အာစာရသီလမတ္တကမေဝ ဝက္ခတိ။ ဥပရိ အသာဓာရဏဘာဝံ နိဿာယ ဝဏ္ဏံ[၂] ဝတ္တုံ နာ သက္ခိဿတိ။ နာ ကေဝလဉ္စ ပုထုဇ္ဇနောဝ၊ သောတာပန္နသကဒါဂါမိအနာဂါမိအရဟန္တောပိ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါပိ နာ သက္ကောန္တိယေဝ၊ တထာဂတောယေဝ ပန သက္ကောတိ၊ တံ ဝေါ ဥပရိ ဝက္ခာမိတိ၊ အယမေတ္ထ သာမိပ္ပါယာ အတ္ထဝဏ္ဏနာ။ ဇူတော ပရံ ပန အပုဗ္ဗပဒ-မေဝ ဝဏ္ဏယိဿာမ။

အဒိန္နာဒါနံ ပဟာယာတိ ဧတ္ထ အဒိန္နဿ အာဒါနံ အဒိန္နာဒါနံ၊ ပရဿ-ဟရဏံ[၃] ထေယျံ၊ စောရိကာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တတ္ထ **အဒိန္နဿ** ပရပရိဂ္ဂဟိတံ၊ ယတ္ထ ပရော ယထာကာမကာရိတံ အာပဇ္ဇန္တော အဒဏ္ဍာရဟော အနုပဝဇ္ဇော စ ဟောတိ၊ တသ္မိံ[၄] ပရပရိဂ္ဂဟိတေ ပရပရိဂ္ဂဟိတသညိနော တဒါဒါယက-ဥပက္ကမသမုဋ္ဌာပိကာ ထေယျစေတနာ အဒိန္နာဒါနံ။ တံ ဟိနေ ပရသန္တကေ အပ္ပသာဝဇ္ဇံ၊ ပဏီတေ မဟာသာဝဇ္ဇံ၊ ကသ္မာ? ဝတ္ထုပဏီတတာယ။ ဝတ္ထုသမတ္တေ သတိ ဂုဏာဓိကာနံ သန္တကေ ဝတ္ထုသ္မိံ မဟာသာဝဇ္ဇံ။ တံ တံ ဂုဏာဓိကံ ဥပါဒါယ တတော တတော ဟီနဂုဏဿ သန္တကေ ဝတ္ထုသ္မိံ အပ္ပသာဝဇ္ဇံ။

တသ္မာ ပဇ္ဇ သမ္မာရာ ဟောန္တိ—ပရပရိဂ္ဂဟိတံ, ပရပရိဂ္ဂဟိတသညိတာ, ထေယျစိတ္တံ, ဥပက္ကမော, တေန ဟရဏန္တိ။ ဆ ပယောဂါ—သာဟတ္ထိကာ-ဒယော ဝေ။ တေ စ ခေါ ယထာနုရူပံ ထေယျာဝဟာရော, ပသယျာဝဟာရော, ပဋိစ္ဆန္နာဝဟာရော, ပရိကပ္ပါဝဟာရော, ကုသာဝဟာရောတိ ဇူမေသံ အဝဟာရာနံ ဝသေန ပဝတ္တာ၊ အယမေတ္ထ သန်္ခေပေါ။ ဝိတ္ထာရော ပန သမန္တပါသာဒိကာယံ ဝုတ္တော။

၁-ဇူဒံ ပဒံ နတ္ထိ သီ-သျာပေါတ္ထကေသု။
၂-ပရဿ ဟရဏံ (သီ၊ သျာ၊ က)
၃-ဂုဏံ (သီ၊ သျာ)
၄-တသ္မိံ ပန (သီ)

ဒိန္နမေဝ အာဒိယတိတိ **ဒိန္နာဒါယီ**။ စိတ္တေနပိ ဒိန္နမေဝ ပဋိကဒ်တိတိ **ဒိန္နပါဋိကာနီ**။ ထေနေတိတိ ထေနော။ နဲ ထေနေန **အထေနေန**။ အထေနတ္တာ-ယေဝ **သုစိဘူတေန**။ **အတ္တနာ**တိ အတ္တဘာဝေန။ အထေနံ သုစိဘူတံ အတ္တာနံ ကတ္ဝာ ဝိဟရတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သေသံ ပဌမသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တနယေနေဝ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ယထာ စိဓ[1]၊ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ။

အပြိဟ္မစရိယန္တိ အသေဋ္ဌစရိယံ။ ပြိဟ္မံ သေဋ္ဌံ အာစာရံ စရတိတိ ပြိဟ္မစာရီ။ **အာရာစာရီ**တိ အပြိဟ္မစရိယတော ဒူရစာရီ။ **မေထုနာ**တိ ရာဂပရိယုဋ္ဌာန-ဝသေန သဒ္ဓိသဒ္ဓာ မေထုနကာတိ လဒ္ဓဝေါဟာရေဟိ ပဋိသေဝိတဗ္ဗတော မေထုနာတိ သင်္ခံ ဂတာ အသဒ္ဓမ္မာ။ **ဂါမဓမ္မာ**တိ ဂါမဝါသိနံ ဓမ္မာ။

မုသာဝါဒံ ပဟာယာတိ ဇဏ္ဍ **မုသာ**တိ ဝိသံဝါဒနပုရေက္ခာရဿ အတ္ထ-ဘဉ္ဇနကော ဝစီပယောဂေါ ကာယပယောဂေါ ဝါ၊ ဝိသံဝါဒနာဓိပ္ပါယေန ပနဿ ပရဝိသံဝါဒကကာယဝစီပယောဂဿမုဋ္ဌာဝိကာ စေတနာ မုသာဝါဒေါ။

အပရော နယော၊ **မုသာ**တိ အဘူတံ အတစ္ဆံ ဝတ္ထု။ **ဝါဒေါ**တိ တဿ ဘူတတော တစ္ဆတော ဝိညာပနံ။ လက္ခဏတော ပန အတထံ ဝတ္ထုံ တထတော ပရံ ဝိညာပေတုကာမဿ တထာဝိညတ္တိသမုဋ္ဌာပိကာ စေတနာ မုသာဝါဒေါ။ သော ယမတ္ထံ ဘဉ္ဇတိ၊ တဿ အပွတာယ အပွသာဝဇ္ဇော၊ မဟန္တတာယ မဟာသာဝဇ္ဇော။

အဝိ စ ဂဟဋ္ဌာနံ အတ္တနော သန္တိကံ အဒါတုကာမတာယ နတ္ထိတိအာဒိ-နယပွဝတ္ထော အပွသာဝဇ္ဇော၊ သက္ခိနာ ဟုတ္ဝာ အတ္ထဘဉ္ဇနတ္ထံ ဝုတ္တော မဟာသာဝဇ္ဇော။ ပဗ္ဗဇိတာနံ အပွကမ္မိ တေလံ ဝါ သပ္ပိံ ဝါ လဘိတ္ဝာ ဟသာဓိပ္ပါယေန "အဇ္ဇ ဂါမေ တေလံ နဒီ မညေ သန္ဒတီ"တိ ဟူရဏကထာ-နယေန ပဝတ္တော အပွသာဝဇ္ဇော၊ အဒိဋ္ဌဃေဝ ပန ဒိဋ္ဌန္တိအာဒိနာ နယေန ဝဒန္တာနံ မဟာသာဝဇ္ဇော။

တဿ စတ္တာရော သမ္ဘာရာ ဟောန္တိ—အတထံ ဝတ္ထု၊ ဝိသံဝါဒနစိတ္တံ, တဇ္ဇော ဝါယာမော, ပရဿ တဒ်ထ္ထဝိဇာနနန္တိ။ ဧကော ပယောဂေါ သာဟတ္ထိ-ကော ဝ။ သော ကာယေန ဝါ ကာယပဋိဗဒ္ဓေန ဝါ ဝါစာယ ဝါ ပရဝိသံဝါဒန-ကိရိယာကရဏေန ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တာယ စေ ကိရိယာယ ပရော တမတ္ထံ ဇာနာတိ၊ အယံ ကိရိယသမုဋ္ဌာပိကစေတနာက္ခဏေယေဝ[2] မုသာဝါဒကမ္မုနာ ဗဇ္ဈတိ။

၁-ယထာဝိဓ (သျာ)　　၂-သမုဋ္ဌာပကစေတနာက္ခဏေယေဝ (က)

ယသ္မာ ပန ယထာ ကာယကာယပဋိဗဒ္ဓဝါစာဟိ ပရံ ဝိသံဝါဒေတိ၊ တထာ “ဣဒမဿ ဘဏာဟိ”တိ အာဏာပေန္တော ပဏ္ဏံ လိခိတ္ဝာ ပုရတော နိသဇ္ဇန္တော “အယမတ္ထော ဧဝံ ဒဋ္ဌဗ္ဗော”တိ [၁] ကုဋ္ဌာဒီသု [၂] လိခိတ္ဝာ ဌပေန္တော ဝိ၊ တသ္မာ ဏ္ဍေ အာဏတ္တိကနိသဒ္ဒါယထာဝရာပိ ပယောဂါ ယုဇ္ဇန္တိ၊ အဋ္ဌကထာသု ပန အနာဂတတ္တာ ဝိမံသိတ္ဝာ ဂဟေတဗ္ဗာ။

သစ္စံ ဝဒတီတိ **သစ္စဝါဒီ**။ သစ္စေန သစ္စံ သန္ဒဟတိ ဃဋ္ဋေတီတိ **သစ္စသန္ဓော**၊ န အန္တရန္တရာ မုသာ ဝဒတီတိ အတ္ထော။ ယော ဟိ ပုရိသော ကဒါစိ မုသာ ဝဒတိ၊ ကဒါစိ သစ္စံ၊ တသ မုသာဝါဒေန အန္တရိတတ္တာ သစ္စံ သစ္စေန န ဃဋ္ဋိယတိ၊ တသ္မာ သော န သစ္စသန္ဓော။ အယံ ပန န တာဒိသော၊ ဇီဝိတ-ဟေတုပိ မုသာ အဝတ္ဝာ သစ္စေန သစ္စံ သန္ဒဟတိယေဝါတိ သစ္စသန္ဓော။

ထေတောတိ ထိရော၊ ထိရကထောတိ [၃] အတ္ထော။ ဧကော ဟိ ပုဂ္ဂလော ဟလိဒ္ဒိရာဂေါ ဝိယ [၄] ထုသရာသိမှိ နိခါတခါဏု ဝိယ အဿဝိဒ္ဓေ ဌပိတ-ကုမ္ဘဏ္ဍမိဝ စ န ထိရကထော ဟောတိ၊ ဧကော ပါသာဏလေခါ ဝိယ ဇာန္ဒမိလော ဝိယ စ ထိရကထော ဟောတိ၊ အသိနာ သီသံ ဆိန္နန္တေပိ ဒွေ ကထာ န ကထေတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ထေတော။

ပစ္ဆယိကောတိ ပတ္တိယာယိတဗ္ဗကော [၅]၊ သဒ္ဓါယိတဗ္ဗကောတိ အတ္ထော။ ဧကစ္စော ဟိ ပုဂ္ဂလော န ပစ္ဆယိကော ဟောတိ၊ “ဇာဒံ ကေန ဝုတ္တံ၊ အသုကေ-နာ”တိ ဝုတ္တေ “မာ တသ ဝစနံ သဒ္ဒဟထာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အာပဇ္ဇတိ။ ဧကော ပစ္ဆယိကော ဟောတိ၊ “ဇာဒံ ကေန ဝုတ္တံ၊ အသုကေနာ”တိ ဝုတ္တေ “ယဒိ တေန ဝုတ္တံ၊ ဇာဒမေဝ ပမာဏံ၊ ဇာဒါနိ ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗံ နတ္ထိ၊ ဧဝမေဝ ဇာဒ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အာပဇ္ဇတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ပစ္ဆယိကော။ **အဝိသံဝါဒကော လောကသာ**တိ တာယ သစ္စဝါဒိတာယ လောကံ န ဝိသံဝါဒေတီတိ အတ္ထော။

ဝိသုဏ် ဝါစံ ပဟာယာတိအာဒီသု ယာယ ဝါစာယ ယသ္သ တံ ဝါစံ ဘာသတိ၊ တသ္သ ဟဒယေ အတ္တနော ဝိယဘာဝံ ပရသ္သ စ သုညဘာဝံ ကရောတိ၊ သာ ဝိသုဏာ ဝါစာ။

ယာယ ပန အတ္တာနမွိ ပရမွိ ဖရိသံ ကရောတိ၊ ယာ ဝါစာ သယမွိ ဖရိသာ၊ နေဝ ကဏ္ဏသုခါ န ဟဒယင်္ဂမာ [၆]၊ အယံ ဖရိသာ ဝါစာ။

၁-ဝေဒိတဗ္ဗောတိ (သီ၊ သျာ)
၂-ဋီတကထောတိ (သျာ၊ က) ဋီကာ ဩလောကေတဗ္ဗာ။
၃-ပတိအယိတဗ္ဗကော (သီ)၊ ပဋိယာယိတဗ္ဗကော (သျာ)
၄-တိရောကုဋ္ဋာဒီသု (က)
၅-ဟလိဒ္ဒိရာဂေါ ဝိယ (သျာ)
၆-ဟဒယသုခါ (သျာ)

ယေန သမ္ဖံ ပလပတိ နိရတ္ထကံ၊ သော သမ္ဖပ္ပလာပေါ။

တေသံ မူလဘူတာ စေတနာပိ ပိသုဏဝါစာဒိနာမမေဝ လဘတိ၊ သာ ဧဝ စ ဣဓာဓိပ္ပေတာတိ။

တတ္ထ သံကိလိဋ္ဌစိတ္တဿ ပရေသံ ဝါ ဘေဒါယ အတ္တနော ပိယကမျတာယ ဝါ ကာယဝစီပယောဂသမုဋ္ဌာပိကာ စေတနာ ပိသုဏဝါစာ။ သာ ယဿ ဘေဒံ ကရောတိ၊ တဿ အပ္ပဂုဏတာယ အပ္ပသာဝဇ္ဇာ၊ မဟာဂုဏတာယ မဟာသာဝဇ္ဇာ။

တဿာ စတ္တာရော သမ္ဘာရာ—ဘိန္ဒိတဗ္ဗော ပရော၊ "ဣတိ ဣမေ နာနာ ဘဝိဿန္တိ ဝိနာ ဘဝိဿန္တိ"တိ ဘေဒပုရေက္ခာရတာ ဝါ, "ဣတိ အဟံ ပိယော ဘဝိဿာမိ ဝိဿာသိကော"တိ ပိယကမျတာ ဝါ၊ တဇ္ဇော ဝါယာမော၊ တဿ တဒတ္ထဝိဇာနနန္တိ။ **ဣမေသံ ဘေဒါယာ**တိ ယေသံ ဣတောတိ ဝုတ္တာနံ သန္တိကေ သုတံ၊ တေသံ ဘေဒါယ။

ဘိန္ဒာနံ ဝါ သန္ဓာတာတိ ဒ္ဝိန္ဒံ မိတ္တာနံ ဝါ သမာနုပဇ္ဈာယကာဒီနံ ဝါ ကေနစိဒေဝ ကာရဏေန ဘိန္ဒာနံ ဧကမေကံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ "တုမှာကံ ဤဒိသေ ကုလေ ဇာတာနံ ဧဝံ ဗဟုဿုတာနံ ဣဒံ နယုတ္တ"န္တိအာဒီနိ ဝတ္ဝာ သန္ဓာနံ[၁] ကတ္တာ အနုကတ္တာ[၂]။ **အနုပ္ပဒါတာ**တိ သန္ဓာနာနုပ္ပဒါတာ။ ဒ္ဝေ ဇနေ သမဂ္ဂေ ဒိသ္ဝာ "တုမှာကံ ဧဝရူပေ ကုလေ ဇာတာနံ ဧဝရူပေဟိ ဂုဏေဟိ သမန္ဓာဂတာနံ အနုစ္ဆဝိကမေတ"န္တိအာဒီနိ ဝတ္ဝာ ဒဋ္ဌီကမ္မံ ကတ္တာတိ အတ္ထော။ သမဂ္ဂေါ အာရာမော အဿာတိ **သမဂ္ဂါရာမော၊** ယတ္ထ သမဂ္ဂါ နတ္ထိ၊ တတ္ထ ဝသိတုမ္ပိ နဣစ္ဆတီတိ အတ္ထော။ သမဂ္ဂရာမောတိပိ ပါဋ္ဌိ၊ အယမေဝေတ္ထ အတ္ထော။ **သမဂ္ဂရတော**တိ သမဂ္ဂေသု ရတော၊ တေ ပဟာယ အညတ္ထ ဂန္တုမ္ပိ နဣစ္ဆတီတိ အတ္ထော။ သမဂ္ဂေ ဒိသ္ဝာပိ သုတ္ဝာပိ နန္ဒတီတိ **သမဂ္ဂနန္ဒီ။ သမဂ္ဂကရဏိံ ဝါစံ ဘာသိတာ**တိ ယာ ဝါစာ သတ္တေ သမဂ္ဂေယေဝ ကရောတိ၊ တံ သာမဂ္ဂိဂုဏ-ပရိဒီပိကမေဝ ဝါစံ ဘာသတိ၊ နဣတရန္တိ။

ပရဿ မမ္မစ္ဆေဒကကာယဝစီပယောဂသမုဋ္ဌာပိကာ ဧကန္တဖရုသစေတနာ ဖရုသာ ဝါစာ၊ တဿာ အာဝိဘာဝတ္ထမိဒံ ဝတ္ထု—ဧကော ကိရ ဒါရကော မာတုဝစနံ အနာဒိယိတ္ဝာ အရည်ံ ဂစ္ဆတိ၊ တံ မာတာ နိဝတ္တေတုမသက္ကောန္တီ "စဏ္ဍာ တံ မဟိ°သီ[၃] အနုဗန္ဓတူ"တိ အက္ကောသိ။ အထဿ တထေဝ အရညေ

၁-သန္ဓာနဿ (သျာ)　　၂-ဣဒံ ပဒံ သီ ပေါတ္ထကေ နတ္ထိ၊ ဧဝံ စူဋ္ဌဟတ္ထိပဒေါပမသုတ္တေပိ။
၃-မဟိသီ (သီ၊သျာ)

မဟိံသိ ဥဋ္ဌာသိ။ ဒါရကော "ယံ မမ မာတာ မုခေန ကထေသိ၊ တံ မာ ဟောတု၊ ယံ စိတ္တေန စိန္တေသိ၊ တံ ဟောတူ"တိ သစ္စကိရိယမကာသိ။ မဟိံသိ တတ္ထေဝ ဗဒ္ဓါ ဝိယ အဋ္ဌာသိ။ ဧဝံ မမ္မစ္ဆေဒကောပိ ပယောဂေါ စိတ္တသက္ခိတာယ ဖရဏာ ဝါစာ ဟောတိ။ မာတာပိတရော ဟိ ကဒါစိ ပုတ္တကေ ဧဝံ ဝဒန္တိ "စောရာ ဂေါ[1] ခဏ္ဍာခဏ္ဍံ ကရောန္တူ"တိ၊ ဥပ္ပလပတ္တမ္ပိ စ နေသံ ဥပရိ ပတန္တံ န ဒူသေန္တိ။ အာစရိယုပဇ္ဈာယာ စ ကဒါစိ နိသိတကေ ဧဝံ ဝဒန္တိ "ကိံ ဒူမေ အဟိရိကာ အနောတ္တပ္ပိနော စရန္တိ၊ နိဒ္ဒမထ[2] နေ"တိ၊ အထ စ နေသံ အာဂမာဓိဂမသမ္ပတ္တိံ ဒူသေန္တိ။ ယထာ စ စိတ္တသက္ခိတာယ ဖရဏာ ဝါစာ န ဟောတိ၊ ဧဝံ ဝစနသက္ခိတာယ အဖရဏာ ဝါစာ န ဟောတိ။ န ဟိ မာရာ-ပေတုကာမဿ "ဒူမံ သုခံ သယာပေထာ"တိ ဝစနံ အဖရဏာ ဝါစာ ဟောတိ၊ စိတ္တဖရဏတာယ ပနေသာ ဖရဏာ ဝါစာဝ။ သာ ယံ သန္ဓာယ ပဝတ္တိတာ၊တဿ အပ္ပဂုဏတာယ အပ္ပသာဝဇ္ဇာ၊ မဟာဂုဏတာယ မဟာသာဝဇ္ဇာ။ တဿာ တယော သမ္ဘာရာ—အက္ကောသိတဗ္ဗော ပရော, ကုပိတစိတ္တံ, အက္ကောသနာတိ။

နေလာတိ လေံ ဝုစ္စတိ ဒေါသော၊ နာသဿ လေန္တိ နေလာ၊ နိဒ္ဒေါသာတိ အတ္ထော၊ "နေလင်္ဂေါ သေတပစ္ဆာဒေါ"တိ တ္ထေ[3] ဝုတ္တနေလံ ဝိယ။ **ကဏ္ဏသုခါ**တိ ဗျဉ္ဇနမဓုရတာယ ကဏ္ဏာနံ သုခါ၊ သူစိဝိဇ္ဈနံ ဝိယ ကဏ္ဏသူလံ န ဇနေတိ။ အတ္ထမဓုရတာယ သကလသရိရေ ကောပံ အဇနေတ္ဝာ ပေမံ ဇနေတီတိ **ပေမနီယာ**။ ဟဒယံ ဂစ္ဆတိ, အပ္ပဋိဟညမာနာ သုခေန စိတ္တံ ပဝိသတီတိ **ဟဒယင်္ဂမာ**။ ဂုဏပရိပုဏ္ဏတာယ ပုရေ ဘဝါတိ **ပေါရိ**။ ပုရေ သံဝဍ္ဎနာရိ ဝိယ သုကုမာရာတိပိ **ပေါရိ**။ ပုရဿ ဧသောတိပိ **ပေါရိ**၊ နဂရဝါသိနံ ကထာတိ အတ္ထော။ နဂရဝါသိနော ဟိ ယုတ္တကထာ ဟောန္တိ၊ ပိတိမတ္တံ ပိတာတိ ဝဒန္တိ၊ ဘာတိမတ္တံ ဘာတာတိ ဝဒန္တိ၊ မာတိမတ္တံ မာတာတိ ဝဒန္တိ။ ဧဝရူပီ ကထာ ဗဟုနော ဇနဿ ကန္တာ ဟောတီတိ **ဗဟုဇနကန္တာ**။ ကန္တဘာဝေနေဝ ဗဟုနော ဇနဿ မနာပါ စိတ္တဝုဠိကရာတိ **ဗဟုဇနမနာပါ**။

အနတ္ထဝိညာပိကာ ကာယဝစီပယောဂသမုဋ္ဌာပိကာ အကုသလစေတနာ သမ္ဖပ္ပလာပေါ။ သော အာသေဝနမန္ဒတာယ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ အာသေဝန-မဟန္တတာယ မဟာသာဝဇ္ဇော။ တဿ ဒ္ဝေ သမ္ဘာရာ—ဘာရတယုဒ္ဓ-သီတာဟရဏာဒိနိရတ္ထကကထာပုရေက္ခာရတာ, တထာရူပီကထာကထနဉ္စ။

၁-တေ (က) ၂-နိဒ္ဒရထ (က) ၃-၃၇၃-ဥဒါနေ။

ကာလေန ဝဒတီတိ **ကာလဝါဒီ**၊ ဝတ္တမ္မယုတ္တကာလံ သလ္လက္ခေတ္ဝာ ဝဒတီတိ အတ္ထော။ ဘူတံ တထံ တစ္ဆံ သဘာဝမေဝ ဝဒတီတိ **ဘူတဝါဒီ**။ ဒိဋ္ဌမ္မိကသမ္မရာယိကတ္ထသန္နိဿိတမေဝ ကတ္ဝာ ဝဒတီတိ **အတ္ထဝါဒီ**။ နဝ-လောကုတ္တရမ္မသန္နိဿိတံ ကတ္ဝာ ဝဒတီတိ **ဓမ္မဝါဒီ**။ သံဝရိနယပဟာန-ဝိနယသန္နိဿိတံ ကတ္ဝာ ဝဒတီတိ **ဝိနယဝါဒီ**။

နိဓေနံ ဝုစ္စတိ ဌပနောကာသော၊ နိဓေနမသ္သာ အတ္ထီတိ **နိဓေနဝတီ**၊ ဟဒယေ နိဓာတမ္မယုတ္တကံ ဝါစံ ဘာသိတာတိ အတ္ထော။ **ကာလေနာ**တိ ဧဝရူပိံ ဘာသမာနောပိ စ ''အဟံ နိဓေနဝတိံ ဝါစံ ဘာသိဿာမိ''တိ နအကာလေန ဘာသတိ၊ ယုတ္တကာလံ ပန အပေက္ခိတ္ဝာဝ ဘာသတီတိ အတ္ထော။ **သာပဒေသ**န္တိ သဥပမံ၊ သကာရဏ္ဍန္တိ အတ္ထော။ **ပရိယန္တဝတီ**န္တိ ပရိစ္ဆေဒံ ဒသ္သေတ္ဝာ ယထာသ္သာ ပရိစ္ဆေဒေါ ပညာယတိ၊ ဧဝံ ဘာသတီတိ အတ္ထော။ **အတ္ထသံဟိတ**န္တိ အနေကေဟိပိ နယေဟိ ဝိဘဇန္တေန ပရိယာဒါတုံ အသက္ကုဏေယျတာယ အတ္ထသမ္ပန္နံ ဘာသတိ။ ယံ ဝါ သော အတ္ထဝါဒိ အတ္ထံ ဝဒတိ ကေန အတ္ထေန သဟိတတ္တာ အတ္ထသံဟိတံ ဝါစံ ဘာသတိ၊ န အညံ နိက္ခိပိတ္ဝာ အညံ ဘာသတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

၁၀။ **ဒိဇဂဏိမဘူတဂဏိမသမာရမ္ဘာ**တိ မူလဗိဇံ ခန္ဓဗိဇံ ဖဋ္ဌုဗိဇံ အဂ္ဂဗိဇံ ဗီဇဗီဇန္တိ ပဋ္ဌဝိသေ ဗီဇဂဏိမသေ စေဝ ယသေ ကသေစိ နိလတိဏရုက္ခာ-ဒိကသေ ဘူတဂဏိမသေ စ သမာရမ္ဘာ၊ ဆေဒနဘေဒနပစနာဒိဘာဝေန[1] ဝိကောပနာ ပဋိဝိရတောတိ အတ္ထော။

ကောတ္ဟိကောတိ ပါတရာသဘတ္တံ သာယမာသဘတ္တန္တိ ဒွေ ဘတ္တာနိ၊ တေသု ပါတရာသဘတ္တံ အန္တောမဇ္ဈန္ဟိကေန ၂ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ဣတရံ မဇ္ဈန္ဟိကတော ဥဒ္ဓံ အန္တောအရုဏေန။ တသ္မာ အန္တောမဇ္ဈန္ဟိကေ ဒသ္သနတ္ထံ ဘုဉ္ဇမာနောပိ ကောတ္ဟိကောဝ ဟောတိ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ ''ကောတ္ဟိကော''တိ။

ရတ္တိယာ ဘောဇနံ ရတ္တိ၊ တတော ဥပရတောတိ **ရတ္တိ**။**ပရတော**။ အတိက္ကန္တေ မဇ္ဈန္ဟိကေ ယာဝ သူရိယတ္ထင်္ဂမနာ ဘောဇနံ ဝိကာလဘောဇနံ နာမ၊ တတော ဝိရတတ္တာ **ဝိရတော ဝိကာလဘောဇနာ**။ ကဒါ ဝိရတော၊ အနောမာနဒိတိရေ ပဗ္ဘဇိတဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ။

သာသနသ္သ အနနုလောမတ္တာ ဝိသုကံ[2] ပဋ္ဌာဏီဘူတံ ဒဿနန္တိ ဝိသုက-ဒဿနံ။ အတ္တနာ နစ္စနနစ္စာပနာဒိဝသေန နစ္စာ စ ဂီတာ စ ဝါဒိတာ စ

၁-ဆေဒနပစနာဒိဘာဝေန (သီ) ၂-အန္တောမဇ္ဈန္ဟိကေန (သီ၊ သျာ) ၃-ဝိသုကံ (က)

အန္တမသော မယူရနစ္စာဒိဝသေနပိ ပဝတ္တာနံ နစ္စာဒီနံ ဝိသူကဘူတာ ဒဿနာ စာတိ **နစ္စဂီတဝါဒိတဝိသူကဒဿနာ**။ နစ္စာဒီနိ ဟိ အတ္တနာ ပယောဇေတုံ ဝါ ပရေဟိ ပယောဇာပေတုံ ဝါ ပယုတ္တာနိ ပဿိတုံ ဝါ နေဝ ဘိက္ခူနံ နဘိက္ခုနီနဉ္ဇ ဝဋ္ဋန္တိ။

မာလာဒီသု **မာလာ**တိ ယံ ကိဉ္စိ ပုပ္ပံ။ **ဂန္ဓ**န္တိ ယံ ကိဉ္စိ ဂန္ဓဇာတံ။ **ဝိလေပန**န္တိ ဆဝိရာဂကရဏံ။ တတ္ထ ပိဋ္ဌန္ဓန္တော ဓာရေတိ နာမ၊ ဦနဋ္ဌာနံ ပူရေန္တော မလ္လေတိ နာမ၊ ဂန္ဓဝသေန ဆဝိရာဂဝသေန စ သာဒိယန္တော ဝိဘူသေတိ နာမ။ **ဌာနံ** ဝုစ္စတိ ကာရဏံ၊ တသ္မာ ယာယ ဒုဿီလျစေတနာယ တာနိ မာလာဓာရဏာဒီနိ မဟာဇနော ကရောတိ၊ တတော ပဋိဝိရတောတိ အတ္ထော။

ဥစ္စာသယနံ ဝုစ္စတိ ပမာဏာတိက္ကန္တံ။ **မဟာသယန**န္တိ အကပ္ပိယပစ္စတ္ထရဏံ၊ တတော ဝိရတောတိ အတ္ထော။

ဇာတရူပန္တိ သုဝဏ္ဏံ။ **ရဇတ**န္တိ ကဟာပဏော၊ လောဟမာသကော ဇတုမာသကော ဒါရုမာသကောတိ ယေ ဝေါဟာရံ ဂစ္ဆန္တိ။ တဿ ဥဘယဿာပိ ပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော၊ နေဝ နံ ဥဂ္ဂဏ္ဍာတိ နဥဂ္ဂဏ္ဍာပေတိ နဥပနိက္ခိတ္တံ သာဒိယတီတိ အတ္ထော။

အာမကဓညပဋိဂ္ဂဟဏာတိ သာလိ ဝီဟိ ယဝ ဂေါဓူမ ကဂ်ုဝရက ကုဒြူသက-သခ်ါတဿ သတ္တဝိဓဿာပိ အာမကဓညဿ ပဋိဂ္ဂဟဏာ။ နကေဝလဉ္ဇ ဧတေသံ ပဋိဂ္ဂဟဏမေဝ၊ အာမသနမ္ပိ ဘိက္ခူနံ နဝဋ္ဋတိယေဝ။ **အာမကမံသ-ပဋိဂ္ဂဟဏာ**တိ ဧတ္ထ အညတြ ဩဒိဿ အနုညာတာ အာမကမံသမစ္ဆာနံ ပဋိဂ္ဂဟဏမေဝ ဘိက္ခူနံ နဝဋ္ဋတိ၊ နော အာမသနံ။

ဣတ္ထိကုမာရိကပဋိဂ္ဂဟဏာတိ ဧတ္ထ **ဣတ္ထီ**တိ ပုရိသန္တရဂတာ၊ ဣတရာ ကုမာရိကာ နာမ၊ တာသံ ပဋိဂ္ဂဟဏမ္ပိ အာမသနမ္ပိ အကပ္ပိယမေဝ။

ဒါသိဒါသပဋိဂ္ဂဟဏာတိ ဧတ္ထ ဒါသိဒါသဝသေနေဝ တေသံ ပဋိဂ္ဂဟဏံ[၁] နဝဋ္ဋတိ။ "ကပ္ပိယကာရကံ ဒမ္မိ၊ အာရာမိကံ ဒမ္မီ"တိဧဝံ ဝုတ္တေ ပန ဝဋ္ဋတိ။

အဇေဋ္ဌကာဒီသု ခေတ္တဝတ္ထုပရိယောသာနေသု ကပ္ပိယာကပ္ပိယနယော ဝိနယဝသေန ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗော။ တတ္ထ **ခေတ္တံ** နာမ ယသ္မိံ ပုဗ္ဗဏ္ဏံ ရုဟတိ။ **ဝတ္ထု** နာမ ယသ္မိံ အပရဏ္ဏံ ရုဟတိ။ ယတ္ထ ဝါ ဥဘယမ္ပိ ရုဟတိ၊ တံ ခေတ္တံ။

၁-ပဋိဂ္ဂဟဏမ္ပိ (သီ၊ က)

တဒတ္ထာယ အကတဘူမိဘာဂေါ ဝတ္ထု။ ခေတ္တဝတ္ထုသီသေန စေတ္ထ ဝါပိတဋ္ဌာ-ကာဒီနိပိ သင်္ဂဟိတာနေဝ။

ဒူတေယျံ ဝုစ္စတိ ဒူတကမ္မံ၊ ဂိဟီနံ ပဟိတံ ပဏ္ဏံ ဝါ သာသနံ ဝါ ဂဟေတ္ဝာ တတ္ထ တတ္ထ ဂမနံ။ **ပဟိဏဂမနံ** ဝုစ္စတိ ဃရာ ဃရံ ပေသိတဿ ခုဒ္ဒကဂမနံ။ အနုယောဂေါ နာမ တဒုဘယကရဏံ။ တသ္မာ ဒူတေယျပဟိဏဂမနာနံ အနုယောဂါတိဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ကယဝိက္ကယာတိ ကယာ စ ဝိက္ကယာ စ။ တုလာကူဋ္ဌာဒီသု **ကူဋ္ဌ**နှိ ဝဉ္ဇနံ။ တတ္ထ တုလာကူဋံ နာမ ရူပကူဋံ အင်္ဂကူဋံ ဂဟဏကူဋံ ပဋိစ္ဆန္ဒကူဋ္ဌန်္တိ စတုဗ္ဗိဓံ ဟောတိ။ တတ္ထ **ရူပကူဋံ** နာမ ဒွေ တုလာ သမရူပါ ကတ္ဝာ ဂဏ္ဍန္တော မဟတိယာ ဂဏ္ဍာတိ၊ ဒဒန္တော ခုဒ္ဒိကာယ ဒေတိ။ **အင်္ဂကူဋံ** နာမ ဂဏ္ဍန္တော ပစ္ဆာဘာဂေ ဟတ္ထေန တုလံ အက္ကမတိ၊ ဒဒန္တော ပုဗ္ဗဘာဂေ။ **ဂဟဏကူဋံ** နာမ ဂဏ္ဍန္တော မူလေ ရဇ္ဇုံ ဂဏ္ဍာတိ၊ ဒဒန္တော အဂ္ဂေ။ **ပဋိစ္ဆန္ဒကူဋံ** နာမ တုလံ သုသိရံ ကတ္ဝာ အန္တော အယစုဏ္ဏံ ပက္ခိပိတ္ဝာ ဂဏ္ဍန္တော တံ ပစ္ဆာဘာဂေ ကရောတိ၊ ဒဒန္တော အဂ္ဂဘာဂေ။

ကံသော ဝုစ္စတိ သုဝဏ္ဏပါတိ၊ တာယ ဝဉ္ဇနံ **ကံသကူဋံ**။ ကထံ?ဧကံ သုဝဏ္ဏပါတိံ ကတ္ဝာ အညာ ဒွေ တိဿော လောဟပါတိယော သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏေ ကရောတိ၊ တတော ဇနပဒံ ဂန္ဒ္ဒာ ကိဉ္ဇိဒေဝ အဓုံ ကုလံ ပဝိသိတ္ဝာ "သုဝဏ္ဏ-ဘာဇနာနိ ကိဏထာ"တိ ဝတ္ဝာ အဂ္ဂေ ပုစ္ဆိတေ သမဂ္ဂတရံ[၁] ဒါတုကာမာ ဟောန္တိ။ တတော တေဟိ "ကထံ ဗ္ဗမေသံ သုဝဏ္ဏဘာဝေါ ဇာနိတဗ္ဗော"တိ ဝုတ္တေ "ဝိမံသိတ္ဝာ ဂဏ္ဍထာ"တိ သုဝဏ္ဏပါတိံ ပါသာဏေ ဃံသိတ္ဝာ သဗ္ဗာ ပါတိယော ဒတ္ဝာ ဂစ္ဆတိ။

မာနကူဋံ နာမ ဟဒယဘေဒသိခါဘေဒရဇ္ဇုဘေဒဝသေန တိဝိဓံ ဟောတိ။ တတ္ထ **ဟဒယဘေဒေါ** သပ္ပိတေလာဒိမိနနကာလေ လဗ္ဘတိ။ တာနိ ဟိ ဂဏ္ဍန္တော ဟေဋ္ဌာဆိဒ္ဒေန မာနေန "သဏိကံ အာသိဉ္ဇာ"တိ ဝတ္ဝာ အန္တော-ဘာဇနေ ဗဟုံ ပဂ္ဂရာပေတ္ဝာ ဂဏ္ဍာတိ၊ ဒဒန္တော ဆိဒ္ဒံ ပိဓာယ သီဃံ ပူရေတ္ဝာ ဒေတိ။

သိခါဘေဒေါ တိလတဏ္ဍုလာဒိမိနနကာလေ လဗ္ဘတိ။ တာနိ ဟိ ဂဏ္ဍန္တော သဏိကံ သိခံ ဥဿာပေတ္ဝာ ဂဏ္ဍာတိ၊ ဒဒန္တော ဝေဂေန ပူရေတ္ဝာ သိခံ ဆိန္ဒန္တော ဒေတိ။

၁–မဟဂ္ဂတရံ (သီ)

ရဇ္ဇုဘေဒေါ ခေတ္တဝတ္ထုမိနနကာလေ လဗ္ဘတိ။ လဉ္ဇံ အလဘန္တာ ဟိ ခေတ္တံ အမဟန္တမ္ပိ မဟန္တံ ကတ္ဝာ မိနန္တိ။

ဥက္ကောဋ္ဌနာဒီသု **ဥက္ကောဋ္ဌန**န္တိ အဿာမိကေ သာမိကေ ကာတုံ လဉ္ဇ-ဂ္ဂဟဏံ။ **ဝဉ္ဇန**န္တိ တေဟိ တေဟိ ဥပါယေဟိ ပရေသံ ဝဉ္ဇနံ။ တတြိဒမေကံ ဝတ္ထု—ဧကော ကိရ လုဒ္ဒကော မိဂဉ္ဇ မိဂပေါတကဉ္ဇ ဂဟေတ္ဝာ အာဂစ္ဆတိ၊ တမေကော ဓုတ္တော"ကိံ ဘော မိဂေါ အဂ္ဃတိ၊ ကိံ မိဂပေါတကော"တိ အာဟ။ "မိဂေါ ဒွေ ကဟာပဏေ၊ မိဂပေါတကော ဧက"န္တိ စ ဝုတ္တေ ဧကံ ကဟာပဏံ ဒတ္ဝာ မိဂပေါတကံ ဂဟေတ္ဝာ ထောကံ ဂန္ဒ္ဒာ နိဝတ္တော "နမေ ဘော မိဂပေါတကေန အတ္ထော၊ မိဂံ မေ ဒေဟီ"တိ အာဟ။ တေန ဟိ ဒွေ ကဟာပဏေ ဒေဟီတိ။ သော အာဟ "နနု တေ ဘော မယာ ပဌမံ ဧကော ကဟာပဏော ဒိန္နောတိ။ အာမ ဒိန္နောတိ။ ဣဒံ မိဂပေါတကံ ဂဏ္ဍ၊ ဧဝံ သော စ ကဟာပဏော အယဉ္ဇ ကဟာပဏဂ္ဃနကော မိဂပေါတကောတိ ဒွေ ကဟာပဏာ ဘဝိဿန္တီတိ။ သော "ကာရဏံ ဝဒတီ"တိ သလ္လက္ခေတ္ဝာ မိဂ-ပေါတကံ ဂဟေတ္ဝာ မိဂံ အဒါသီတိ။ **နိကတီ**တိ ယောဂဝသေန ဝါ မာယာ-ဝသေန ဝါ အပါမဂ်ံ ပါမဂ်န္တိ, အမဏိံ မဏိန္တိ, အသုဝဏ္ဏံ သုဝဏ္ဏန္တိ ကတ္ဝာ ပတိရူပကေန ဝဉ္ဇနံ။ **သာစိယောဂေါ**တိ ကုဋိလယောဂေါ၊ ဧတေသံ-ယေဝ ဥက္ကောဋ္ဌနာဒီနမေတံ နာမံ။ တသ္မာ ဥက္ကောဋ္ဌနသာစိယောဂေါ ဝဉ္ဇန-သာစိယောဂေါ နိကတိသာစိယောဂေါတိဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ကေစိ အညံ ဒဿေတ္ဝာ အညဿ ပရိဝတ္တနံ သာစိယောဂေါတိ ဝဒန္တိ၊ တံ ပန ဝဉ္ဇနေနေဝ သင်္ဂဟိတံ။

ဆေဒနာဒီသု **ဆေဒန**န္တိ ဟတ္ထစ္ဆေဒနာဒိ။ **ဝဓော**တိ မာရဏံ။ **ဗန္ဓော**တိ ရဇ္ဇုဗန္ဓနာဒီဟိ ဗန္ဓနံ။ **ဝိပရာမောသော**တိ ဟိမဝိပရာမောသော ဂုမ္ဗဝိပရာမော-သောတိ ဒုဝိဓော။ ယံ ဟိမပါတသမယေ ဟိမေန ပဋိစ္ဆန္နာ ဟုတ္ဝာ မဂ္ဂပ္ပဋိပန္နံ ဇနံ မုသန္တိ၊ အယံ ဟိမဝိပရာမောသော။ ယံ ဂုမ္ဗာဒီဟိ ပဋိစ္ဆန္နာ မုသန္တိ၊ အယံ ဂုမ္ဗဝိပရာမောသော။ **အာလောပေါ** ဝုစ္စတိ ဂါမနိဂမာဒီနံ ဝိလောပကရဏံ။ **သဟသာကာရော**တိ[၁] သာဟသိကကိရိယာ။ ဂေဟံ ပဝိသိတ္ဝာ မနုဿာနံ ဥရေ သတ္ထံ ဌပေတ္ဝာ ဣစ္ဆိတဘဏ္ဍာနံ ဂဟဏံ။ ဧဝမေတသ္မာ ဆေဒန။ပ။ သဟသာကာရာ ပဋိဝိရတော သမဏော ဂေါတမောတိ။ ဣတိ ဝါ ဟိ ဘိက္ခဝေ ပုထုဇ္ဇနော တထာဂတဿ ဝဏ္ဏံ ဝဒမာနော ဝဒေယျာတိ။

တ္တောဝတာ စူဋ္ဌသီလံ[၂] နိဋ္ဌိတံ ဟောတိ။

၁-သာဟသကာရော (?) ၂-စုလ္လသီလံ (သီ၊သျာ)

မဇ္ဈိမသီလဝဏ္ဏနာ

၁၁။ ဇုဒါနိ မဇ္ဈိမသီလံ ဝိတ္ထာရေန္တော "ယထာ ဝါ ပနေကေ ဘောန္တော" တိ-အာဒိမာဟ။ တတြာယံ အနုတ္တာနပဒဝဏ္ဏနာ။ **သဒ္ဓါဒေယျာနီ**တိ ကမ္မဉ္စ ဖလဉ္စ ဇုဓလောကဉ္စ ပရလောကဉ္စ သဒ္ဒဟိတ္ဝာ ဒိန္နာနိ။ အယံ မေ ဉာတီတိ ဝါ မိတ္တောတိ ဝါ ဇုဒံ ပဋိကရိဿတိ၊ ဇုဒံ ဝါ တေန ကတပုဗ္ဗန္တိ ဝါ ဧဝံ နဒိန္နာနိတိ အတ္ထော။ ဧဝံဒိန္နာနိ ဟိ နာမ သဒ္ဓါဒေယျာနိ နာမ ဟောန္တိ။ **ဘောဇနာနီ**တိ ဒေသနာသီသမတ္တမေတံ၊ အတ္ထတော ပန သဒ္ဓါဒေယျာနိ ဘောဇနာနိ ဘုဉ္ဇိတ္ဝာ စိဝရာန် ပါရုပိတ္ဝာ သေနာသနာနိ သေဝမာနာ ဂိလာန-ဘေသဇ္ဇံ ပရိဘုဉ္ဇမာနာတိ သဗ္ဗမေတံ ဝုတ္တမေဝ ဟောတိ။

သေယျထိဒန္တိ နိပါတော။ တဿတ္ထော ကတမော သော ဗြဟ္မဂါမဘူတ-ဂါမော၊ ယဿ သမာရမ္ဘံ အနုယုတ္တာ ဝိဟရန္တိ။ တတော တံ ဒဿေန္တော **မူလဗြဟ္မဏ**န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **မူလဗြဟ္မံ** နာမ ဟလိဒ္ဒိ သိင်္ဂိဝေရံ[1] ဝစာ ဝစတ္တံ[2] အတိဝိသာ ကဋုကရောဟိဏီ ဉသိရံ ဘဒ္ဒမုတ္တကန္တိ[3] ဧဝမာဒိ။ **ခန္ဓဗြဟ္မံ** နာမ အဿတ္ထော နိဂ္ရောဓော ဝိလင်္ဂေါ[4] ဉဒုမ္ဗရော ကစ္ဆကော ကဝိတ္ထနောတိ-ဧဝမာဒိ။ **ဖဉ္ဇုဗြဟ္မံ** နာမ ဉစ္ဆု နဠော ဝေဠုတိဧဝမာဒိ။ **အဂ္ဂဗြဟ္မံ** နာမ အဇ္ဇကံ ဖဏိဇ္ဇကံ ဟိရိဝေရန္တိဧဝမာဒိ။ **ဗြဟ္မဗြဟ္မံ** နာမ ပုဗ္ဗဏ္ဏံ အပရဏ္ဏန္တိဧဝမာဒိ။ သဗ္ဗဉ္ဝေတံ ရုက္ခတော ဝိယောဇိတံ ဝိရုဟနသမတ္ထမေဝ "ဗြဟ္မဂါမော" တိ ဝုစ္စတိ။ ရုက္ခတော ပန အဝိယောဇိတံ အသုက္ခံ "ဘူတဂါမော" တိ ဝုစ္စတိ။ တတ္ထ ဘူတဂါမသမာရမ္ဘော ပါစိတ္တိယဝတ္ထု၊ ဗြဟ္မဂါမသမာရမ္ဘော ဒုက္ကဋ-ဝတ္ထူတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

- ၁၂။ **သန္နိဓိကာရပရိဘောဂ**န္တိ သန္နိဓိကတဿ ပရိဘောဂံ။ တတ္ထ ဒုဝိဓော ကထော ဝိနယဝသေန စ သလ္လေခဝသေန စ။ ဝိနယဝသေန တာဝ ယံ ကိဉ္စိ အန္နံ အဇ္ဇ ပဋိဂ္ဂဟိတံ အပရဇ္ဇု သန္နိဓိကာရကံ ဟောတိ၊ တဿ ပရိဘောဂေ ပါစိတ္တိယံ။ အတ္တနော လဒ္ဓံ ပန သာမဏေရာနံ ဒတ္ဝာ တေဟိ လဒ္ဓံ ဌပါပေတ္ဝာ ဒုတိယဒိဝသေ ဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ သလ္လေခေါ ပန န ဟောတိ။

ပါနသန္နိဓိဌိပိ သေဝနယော။ တတ္ထ ပါနံ နာမ အမ္ဗပါနာဒိနိ အဋ္ဌ ပါနာနိ၊ ယာနိ စ တေသံ အနုလောမာနိ။ တေသံ ဝိနိစ္ဆယော သမန္တပါသာဒိ-ကာယံ ဝုတ္တော။

၁-ဟလိဒ္ဒိ သင်္ဂဝေရံ (သျာ)　　၂-ဝစတ္ထံ (သီ)၊ ဝပတ္ထံ (သျာ)
၃-ဘဒ္ဒမုဒ္ဒက်န္တိ (သျာ)　　၄-မိလက္ခေါ (သျာ၊ က)

ဝတ္ထသန္ဓိဓိမ္ဒိ အနဓိဋ္ဌိတံ အဝိကပ္ပိတံ သန္ဓိဓိ စ ဟောတိ၊ သလ္လေခဉ္ဇ ကောပေတိ၊ အယံ ပရိယာယကထာ။ နိပ္ပရိယာယတော ပန တိစီဝရသန္တုဋ္ဌေန ဘဝိတဗ္ဗံ၊ စတုတ္ထံ လဘိတ္ဝာ အညဿ ဒါတဗ္ဗံ။ သစေ ယဿ ကဿစိ ဒါတုံ န သက္ကောတိ၊ ယဿ ပန ဒါတုကာမော ဟောတိ၊ သော ဥဒ္ဒေသတ္ထာယ ဝါ ပရိပုစ္ဆတ္ထာယ ဝါ ဂတော၊ အာဂတမတ္တေ ဒါတဗ္ဗံ၊ အဒါတုံ န ဝဋ္ဌတိ။ စီဝရေ ပန အပ္ပဟောန္တေ သတိယာ ပစ္စာသာယ အနုညာတကာလံ[၁] ဌပေတုံ ဝဋ္ဌတိ။ သူစိသုတ္တစီဝရကာရကာနံ အလာဘေန တတော ပရမ္ပိ ဝိနယကမ္မံ ကတ္ဝာ ဌပေတုံ ဝဋ္ဌတိ။ "ဣမသ္မိံ ဇိဏ္ဏေ ပုန ဤဒိသံ ကုတော လဘိဿာမီ"တိ ပန ဌပေတုံ န ဝဋ္ဌတိ၊ သန္ဓိဓိ စ ဟောတိ သလ္လေခဉ္ဇ ကောပေတိ။

ယာနသန္ဓိဓိမ္ဒိ ယာနံ နာမ ဝယ္ဝံ ရထော သကဋံ သန္ဒမာနိကာ သိဝိကာ ပါဋ္ဌင်္ကီတိ၊ နေတံ ပဗ္ဗဇိတဿ ယာနံ။ ဥပါဟနာ ပန ပဗ္ဗဇိတဿ ယာနံ-ယေဝ။ ဧကဘိက္ခုဿ ဟိ ဧကော အရညတ္ထာယ, ဧကော ဓောတပါဒကတ္ထာ-ယာတိ ဥက္ကံသတော ဒ္ဝေ ဥပါဟနသင်္ဃာဋာ ဝဋ္ဌန္တိ၊ တတိယံ လဘိတ္ဝာ အညဿ ဒါတဗ္ဗော။ "ဣမသ္မိံ ဇိဏ္ဏေ အညံ ကုတော လဘိဿာမီ"တိ ဟိ ဌပေတုံ န ဝဋ္ဌတိ၊ သန္ဓိဓိ စ ဟောတိ၊ သလ္လေခဉ္ဇ ကောပေတိ။

သယနသန္ဓိဓိမ္ဒိ သယနန္တိ မဉ္ဇော။ ဧကဿ ဘိက္ခုနော ဧကော ဂဗ္ဘေ ဧကော ဒိဝါဌာနေတိ ဥက္ကံသတော ဒ္ဝေ မဉ္ဇာ ဝဋ္ဌန္တိ။ တတော ဥတ္တရိ လဘိတ္ဝာ အညဿ ဘိက္ခုနော ဝါ ဂဏဿ ဝါ ဒါတဗ္ဗော၊ အဒါတုံ န ဝဋ္ဌတိ။ သန္ဓိဓိ စ ဟောတိ၊ သလ္လေခဉ္ဇ ကောပေတိ။

ဂန္ဓသန္ဓိဓိမ္ဒိ ဘိက္ခုနော ကဏ္ဍုကစ္ဆုဆဝိဒေါသာဒိအာဗာဓေ[၂] သတိ ဂန္ဓာ ဝဋ္ဌန္တိ။ တေ ဂန္ဓေ အာဟရာပေတ္ဝာ တသ္မိံ ရောဂေ ဝူပသန္တေ အညေသံ ဝါ အာဗာဓိကာနံ ဒါတဗ္ဗာ၊ ဒ္ဝါရေ ပဉ္ဇဂ်လိဃရဓူပနာဒီသု ဝါ ဥပနေတဗ္ဗာ။ "ပုန ရောဂေ သတိ ဘဝိဿန္တီ"တိ ပန ဌပေတုံ န ဝဋ္ဌတိ၊ သန္ဓိဓိ[၃] စ ဟောတိ၊ သလ္လေခဉ္ဇ ကောပေတိ။

အာမိသန္တိ ဝုတ္တာဝသေသံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သေယျထိဒံ၊ ဣဓေကစ္စော ဘိက္ခု "တထာ-ရူပေ ကာလေ ဥပကာရာယ ဘဝိဿတီ"တိ တိလတဏ္ဍုလမုဂ္ဂမာသနာဋ္ဌိကေရ-လောဏမစ္ဆမံသဝလ္လူရသပ္ပိတေလဂုဋ္ဌဘာဇနာဒီနိ အာဟရာပေတ္ဝာ ဌပေတိ။ သော ဝဿကာလေ ကာလဿေဝ သာမဏေရေဟိ ယာဂုံ ပစာပေတ္ဝာ ပရိဘုဉ္ဇိတ္ဝာ "သာမဏေရ ဥဒကကဒ္ဒမေ ဒုက္ခံ ဂါမံ ပဝိသိတုံ၊ ဂစ္ဆ အသုကံ

၁-အနုညာတကာလေ (သျာ၊ က) ၂-....ဆဝိရောဂါဒိအာဗာဓေ (က) ၃-ဂန္ဓသန္ဓိဓိ (ဗဟူသု)

ကုလံ ဂန္ဓာ မယ္ပံ ဝိဟာရေ နိသိန္နဘာဝံ အာရောစေဟိ၊ အသုကကုလတော ဒမိအာဒိနိ အာဟရာ”တိ ပေသေတိ။ ဘိက္ခူဟိ “ကိံ ဘန္တေ ဂါမံ ပဝိသိဿထာ”တိ ဝုတ္တေပိ “ဒုပ္ပဝေသော အာဝုသော ဇုဒါနိ ဂါမော”တိ ဝဒတိ။ တေ “ဟောတု ဘန္တေ အစ္ဆထ တုမ္ဟေ၊ မယံ ဘိက္ခံ ပရိယေသိတ္ဝာ အာဟရိဿာမာ”တိ ဂစ္ဆန္တိ။ အထ သာမဏေရောပိ[1] ဒမိအာဒိနိ အာဟရိတ္ဝာ ဘတ္တဿ ဗျဉ္ဇနဉ္စ သမ္ပာဒေတ္ဝာ ဥပနေတိ၊ တံ ဘုဉ္ဇန္တသ္သေဝ ဥပဋ္ဌာကာ ဘတ္တံ ပဟိဏန္တိ၊ တတောပိ မနာပံ မနာပံ ဘုဉ္ဇတိ။ အထ ဘိက္ခူ ပိဏ္ဍပါတံ ဂဟေတ္ဝာ အာဂစ္ဆန္တိ၊ တတောပိ မနာပံ မနာပံ ဂိဝါယာမကံ ဘုဉ္ဇတိယေဝ။ ဧဝံ စတုမာသမ္ပိ ဝိတိနာမေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခု “မုဏ္ဍကုဋ္ဌုမ္ဘိကဇိဝိကံ ဇိဝတိ၊ န သမဏဇိဝိက”န္တိ။ ဧဝရူပေါ အာမိသသန္နိဓိ နာမ ဟောတိ။

ဘိက္ခုနော ပန ဝသနဋ္ဌာနေ ကော တဏ္ဍုလနာဠိ ကော ဂုဠပိဏ္ဍော စတုဘာဂမတ္တံ သပ္ပိတိ တ္ထောကံ နိမေတုံ ဝဋ္ဋတိ အကာလေ သမ္ပတ္တစောရာနံ အတ္ထာယ။ တေ ဟိ တ္ထောကမ္ပိ အာမိသပရိဿန္ဓာရံ[2] အလဘန္တာ ဇိဝိတာပိ ဝေါရောပေယျုံ၊ တသ္မာ သစေ တ္ထောကံ နတ္ထိ၊ အာဟရာပေတ္ဝာပိ ဒ္ဝပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အဖာသုကကာလေ စ ယဒေတ္ထ ကပ္ပိယံ၊ တံ အတ္တနာပိ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ကပ္ပိယကုဋိယံ ပန ဗဟုံ ဒ္ဝပေန္တေသာပိ သန္နိဓိ နာမ နတ္ထိ။ တထာ-ဂတသ္သ ပန တဏ္ဍုလနာဠိအာဒိသု ဝါ ယံ ကိဉ္စိ စတုရတနမတ္တံ ဝါ[3] ပိလောတိကခဏ္ဍံ “ဇုဒံ မေ အဇ္ဇ ဝါ သ္ဝေ ဝါ ဘဝိဿတိ”တိ ဒ္ဝပိတံ နာမ နတ္ထိ။

၁၃။ ဝိသုကဒဿနေသု **နန္ဒံ** နာမ ယံ ကိဉ္စိ နစ္စံ၊ တံ မဂ္ဂံ ဂစ္ဆန္တေနာပိ ဂိဝံ ပသာရေတ္ဝာ ဒဋ္ဌုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ဝိတ္ထာရဂိနိစ္ဆယော ပနေတ္ထ သမန္တပါသာဒိကာယံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယထာ စေတ္ထ၊ ဧဝံ သဗ္ဗေသု သိက္ခာပဒပဋိသံယုတ္တေသု သုတ္တပဒေသု။ ဇုတော ပရဉ္စ တ္ထောကမ္ပိ အဝတ္ဝာ တတ္ထ တတ္ထ ပယောဇနမတ္တမေဝ ဝတ္ထုယိဿာမာတိ။

ပေက္ခဉ္စိ နဋ္ဌသမဇ္ဇံ[4]။ **အက္ခာနဉ္စိ** ဘာရတယုဒ္ဓနာဒိကံ။ ယသ္မိံ ဒ္ဝာရေ ကထိယတိ၊ တတ္ထ ဂန္တုမ္ပိ န ဝဋ္ဋတိ။ **ပါဏိဿရ**ဉ္စိ ကံသတာဠံ၊ ပါဏိတာဠဉ္စိပိ ဝဒန္တိ။ **ဝေတာဠ**ဉ္စိ ဃနတာဠံ၊ မဉ္ဇေန မတသရိရုဋ္ဌာပနဉ္စိပိ ဧကေ။ **ကုမ္ဘထူ-ဏ**ဉ္စိ စတုရဿအမ္မဏကတာဠံ၊ ကုမ္ဘသဒ္ဒဉ္စိပိ ဧကေ။ **သောဏနက**ဉ္စိ

၁-သာမဏေရော (သီ၊က)
၂-စတုရဂ်လမတ္တံ ဝါ (သျာ)
၃-နဋ္ဌသမဇ္ဇာ (သီ)၊ နဋ္ဌာဒိသမဇ္ဇံ (သျာ)
၄-ပဋိသဏ္ဌာရံ (သျာ)၊ ပဋိသန္ဓာရံ (က)

နဋ္ဌာနံ အဇ္ဈောဂ္ဂိရဏံ၊ သောဘနကရံ[1] ဝါ၊ ပဋိဘာနစိတ္တန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **စဏ္ဍာလ**န္တိ အယောဂုဋ္ဌကီဋ္ဌာ၊ စဏ္ဍာလာနံ သာဏဓောဝနကီဋ္ဌာတိပိ ဝဒန္တိ။ **ဝံသ**န္တိ ဝေဋ္ဌံ ဥဿာပေတ္ဝာ ကီဋ္ဌနံ။

ဓောဝနန္တိ အင်္ဂီဓောဝနံ၊ ကေစ္စေသု ကိရ ဇနပဒေသု ကာလက်တေ[2] ဉာတကေ နု ဈာပေန္တိ၊ နိဓဏိတ္ဝာ ဌပေန္တိ။ အထ နေသံ ပူတိဘူတံ ကာယံ ဥတ္ဝာ နီဟရိတ္ဝာ အင်္ဂီနိ ဓောဝိတ္ဝာ ဂဓေန္တိ မက္ခေတ္ဝာ ဌပေန္တိ။ တေ နက္ခတ္တ-ကာလေ ကေသ္မိံ ဌာနေ အင်္ဂီနိ ဌပေတ္ဝာ ကေသ္မိံ ဌာနေ သုရာဒီနိ ဌပေတ္ဝာ ရောဒန္တာ ပရိဒေဝန္တာ သုရံ ပိဝန္တိ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ "အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ဒက္ခိဏေယ္ယာ ဇနပဒေသု အင်္ဂီဓောဝနံ နာမ၊ တတ္ထ ဟောတိ အန္ဓမ္ပိ ပါနမ္ပိ ခဇ္ဇမ္ပိ ဘောဇ္ဇမ္ပိ လေယျမ္ပိ[3] ပေယျမ္ပိ။ နစ္ဆမ္ပိ ဂီတမ္ပိ ဝါဒိတမ္ပိ။ အထ္ထေတံ ဘိက္ခဝေ ဓောဝနံ၊ နေတံ နတ္ထိတိ ဝဒါမိ"တိ[4]။ ကေစ္စေ ပန ဇုန္ဒဇာလေန အင်္ဂီဓောဝနံ ဓောဝနန္တိပိ[5] ဝဒန္တိ။

ဟတ္ထိယုဒ္ဓါဒိသု ဘိက္ခုနော နေဝ ဟတ္ထိအာဒိဟိ သဒ္ဓိံ ယုဇ္ဈိတုံ, နာ တေ ယုဇ္ဈာပေတုံ, နာ ယုဇ္ဈန္တေ ဒဋ္ဌုံ ဝဋ္ဋတိ။ **နိဗ္ဗုဒ္ဓ**န္တိ မလ္လယုဒ္ဓံ။ **ဥယျောဓိက**န္တိ ယတ္ထ သမ္မဟာရော ဒိဿတိ။ **ဗလဂ္ဂ**န္တိ ဗလဂဏနဋ္ဌာနံ။ **သေနာဗျူဟ**န္တိ သေနာနိဝေသော၊ သကဋဗျူဟာဒိဝသေန သေနာယ နိဝေသနံ။ **အနီကဒဿန**န္တိ "တယော ဟတ္ထိ ပစ္ဆိမံ ဟတ္ထာနိက"န္တိအာဒိနာ[6] နယေန ဝုတ္တာဿ အနီကဿ ဒဿနံ။

၁၄။ ပမာဒေါ ဇ္ဈေ တိဋ္ဌတိတိ ပမာဒဋ္ဌာနံ။ ဇူတဉ္စ တံ ပမာဒဋ္ဌာနဉ္စာတိ **ဇူတပ္ပမာဒဋ္ဌာနံ**။ ဧကေကာယ ပန္တိယာ အဋ္ဌ အဋ္ဌ ပဒါနိ အဿာတိ **အဋ္ဌပဒံ**။ ဒဿပဒေပိ ဧသေဝ နယော။ **အာကာဿ**န္တိ အဋ္ဌပဒဒဿပဒေသု ဝိယ အာကာ-သေယေဝ ကီဋ္ဌနံ။ **ပရိဟာရပထ**န္တိ ဘူမိယံ နာနာပထမဏ္ဍလံ ကတ္ဝာ တတ္ထ တတ္ထ ပရိဟရိတဗ္ဗံ ပထံ ပရိဟရန္တာနံ ကီဋ္ဌနံ။ **သန္ဓိက**န္တိ သန္ဓိကကီဋ္ဌနံ[7]။ ကေစ္စိ ဌပိတာ သာရိယော ဝါ သက္ခရာယော ဝါ အစာလေန္တာ နခေနေဝ အပနေန္တိ စ ဥပနေန္တိ စ၊ သစေ တာတ္ထ ကာစိ စလတိ၊ ပရာဇယော ဟောတိ၊ ဝေရုပါယ ကီဋ္ဌာယေတံ အဓိဝစနံ။ **ခလိက**န္တိ ဇူတဖလကေ ပါသကကီဋ္ဌနံ။ **ဃဋိကာ** ဝုစ္စတိ ဒီဃဒဏ္ဍကေန ရဿဒဏ္ဍကံ ပဟရဏကီဋ္ဌနံ။ **သလာကဟတ္ထ**န္တိ လာခါယ ဝါ မဇ္ဈိဋ္ဌကာယ[8] ဝါ ပိဋ္ဌောဒကေန ဝါ သလာကဟတ္ထံ တေမေတ္ဝာ

၁-သောဘနဃရကံ (သီ)၊ သောဘနဂရကံ (သျာ)
၂-လေဟမ္ပိ (သျာ)
၃-အံ ၃-၄၁၁-ပိဋ္ဌေ။
၄-ဝိ ၂-၁၄၃-ပိဋ္ဌေ။
၅-အင်္ဂီဓောဝနန္တိ (သီ)
၆-သန္တိကကီဋ္ဌာကီဋ္ဌနံ (သီ)
၇-မဇ္ဈေဋ္ဌကာယ (သီ)

"ကိံ ဟောတူ"တိ ဘူမိယံ ဝါ ဘိတ္တိယံ ဝါ တံ ပဟရိတ္ဝာ ဟတ္ထိအဿာဒိရူပ-ဒဿနကီဋ္ဌနံ။ **အက္ခန္တိ** ဂုဋ္ဌကီဋ္ဌာ။ **ပဂ်စီရံ** ဝုစ္စတိ ပဏ္ဏနာဋ္ဌိကံ၊ တံ မေန္တာ ကီဋ္ဌန္တိ။ **ဝက်ကန္တိ** ဂါမဒါရကာနံ ကီဋ္ဌနကံ ခုဒ္ဒကနဂ်လံ။ **မောက္ခစိကာ** ဝုစ္စတိ သမ္ပရိဝတ္တနကီဋ္ဌာ၊ အာကာသေ ဝါ ဒဏ္ဍကံ ဂဟေတ္ဝာ ဘူမိယံ ဝါ သီသံ ဌပေတ္ဝာ ဟေဋ္ဌုပရိယဘာဝေန ပရိဝတ္တနကီဋ္ဌာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **စိဂ်ုလိကံ** ဝုစ္စတိ တာလပဏ္ဏာဒီဟိ ကတံ ဝါတပ္ပဟာရေန ပရိဗ္ဘမနစက္ကံ။ **ပတ္တာဋ္ဌကံ** ဝုစ္စတိ ပဏ္ဏနာဋ္ဌိကာ၊ တာယ ဝါလုကာဒီနိ မိနန္တာ ကီဋ္ဌန္တိ။ **ရထကန္တိ** ခုဒ္ဒကရထံ။ **ဓနုကန္တိ** ခုဒ္ဒကခနုမေဝ။ **အက္ခရိကာ** ဝုစ္စတိ အာကာသေ ဝါ ပိဋ္ဌိယံ ဝါ အက္ခရဇာနနကီဋ္ဌာ။ **မနေသိကာ** နာမ မနသာ စိန္တိတဇာနန-ကီဋ္ဌာ။ **ယထာဝဇ္ဇံ** နာမ ကာဏကုဏိခုဇ္ဇာဒီနံ ယံယံ ဝဇ္ဇံ၊ တံတံ ပယော-ဇေတ္ဝာ ဒဿနကီဋ္ဌာ။

၁၅။ **အာသန္ဒိန္တိ** ပမာဏာတိက္ကန္တာသနံ။ အနုယုတ္တာ ဝိဟရန္တီတိ ဇုဒံ အပေက္ခိတ္ဝာ ပန သဗ္ဗပဒေသု ဥပယောဂဝစနံ ကတံ။ **ပလ္လင်္ကော**တိ ပါဒေသု ဝါဋ္ဌရူပါနိ ဌပေတ္ဝာ ကတော။ **ဂေါနကော**တိ ဒီဃလောမကော မဟာ-ကောဇဝေါ၊ စတုရဂ်ုလာမိကာနိ ကိရ တဿ လောမာနိ။ **စိတ္တက**န္တိ ဝါနဝိစိတ္တံ ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏံ။ **ပဋိကာ**တိ ဥဏ္ဏာမယော သေတတ္ထရဏော[၁]။ **ပဋလိကာ**တိ ဃနပုပ္ပကော ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏော။ ယော အာမလကပတ္တောတိပိ[၂] ဝုစ္စတိ။ **တူလိကာ**တိ တိဏ္ဏံ တူလာနံ အညတရပုဏ္ဏာ တူလိကာ။ **ဝိကတိကာ**တိ သီဟ-ဗျဂ္ဃါဒိရူပဝိစိတြော ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏော။ **ဥဒ္ဒလောမီ**တိ ဥဘယတောဒသံ ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏံ၊ ကေစိ ဧကတောဥဂ္ဂတပုပ္ပန္တိ[၃] ဝဒန္တိ။ **ဧကန္တလောမီ**တိ ဧကတောဒသံ ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏံ၊ ကေစိ ဥဘတောဥဂ္ဂတပုပ္ပန္တိ ဝဒန္တိ။ **ကဋ္ဌိဿ**န္တိ ရတနပရိသိဗ္ဗိတံ ကောသေယျကဋ္ဌိဿ[၄]မယပစ္စတ္ထရဏံ။ **ကောသေ-ယျ**န္တိ ရတနပရိသိဗ္ဗိတမေဝ ကောသိယသုတ္တမယပစ္စတ္ထရဏံ။ သုဒ္ဓကောသေယျံ ပန ဝဋ္ဌတီတိ ဝိနယေ ဝုတ္တံ။ ဒီဃနိကာယဋ္ဌကထာယံ ပန "ဌပေတ္ဝာ တူလိကံ သဗ္ဗာနေဝ ဂေါနကာဒီနိ ရတနပရိသိဗ္ဗိတာနိ န ဝဋ္ဌန္တီ"တိ ဝုတ္တံ။ **ကုတ္တက**န္တိ သောဋ္ဌသန္ဒံ နာဋ္ဌကိတ္ထီနံ ဌတ္ဝာ နစ္စနယောဂ္ဂံ ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏံ။ **ဟတ္ထတ္ထရံ အဿတ္ထရ**န္တိ ဟတ္ထိအဿပိဋ္ဌိသု အတ္ထရဏအတ္ထရကာယေဝ[၅]။ ရထတ္ထရေပိ ဧသေဝ နယော။ **အဇိနပ္ပဝေဏီ**တိ အဇိနစမ္မေဟိ မဉ္ဇပ္ပမာဏေန သိဗ္ဗေတ္ဝာ

၁-သေတပစ္စတ္ထရဏော (သျာ)　　၂-အမိလာတပဋ္ဌောတိပိ (သီ)၊ အာလမကပတ္တောတိပိ (သျာ)
၃-....ဥဂ္ဂတပုပ္ပန္တိပိ (သျာ၊က)　　၄-ကောသေယျကဋ္ဌိဿ (သီ၊သျာ)
၅-အတ္ထရဏကအတ္ထရကာဝ (သီ)၊ အတ္ထရဏအတ္ထရဏာနိယေဝ (က)

ကတာ ပဝေဏီ။ **ကဒလီမိဂပဝရပစ္စတ္ထရဏ**န္တိ ကဒလီမိဂစမ္မံ နာမ အတ္ထိ၊ တေန ကတံ ပဝရပစ္စတ္ထရဏံ၊ ဥတ္တမပစ္စတ္ထရဏန္တိ အတ္ထော။ တံ ကိရ သေတ-ဝတ္ထဿ ဥပရိ ကဒလီမိဂစမ္မံ ပတ္ထရိတ္ဝာ သိဗ္ဗေတ္ဝာ ကရောန္တိ။ **သဥတ္တရစ္ဆဒ**န္တိ သဟ ဥတ္တရစ္ဆဒေန၊ ဥပရိဗဒ္ဓေန ရတ္တဝိတာနေန သဒ္ဓိန္တိ အတ္ထော။ သေတ-ဝိတာနမ္ပိ ဟေဋ္ဌာ အကပ္ပိယပစ္စတ္ထရဏေ သတိ န ဝဋ္ဌတိ၊ အသတိ ပန ဝဋ္ဌတိ။ **ဥဘတော လောဟိတကူပဓာန**န္တိ သီသူပဓာနဉ္စ ပါဒူပဓာနဉ္စာတိ မဉ္စဿ ဥဘတောလောဟိတကံ ဥပဓာနံ၊ ဧတံ န ကပ္ပတိ။ ယံ ပန ဧကမေဝ ဥပဓာနံ ဥဘောသု ပဿေသု ရတ္တံ ဝါ ဟောတိ ပဒုမဝဏ္ဏံ ဝါ ဝိစိတြံ ဝါ၊ သစေ ပမာဏယုတ္တံ၊ ဝဋ္ဌတိ။ မဟာဥပဓာနံ ပန ပဋိက္ခိတ္တံ။ အလောဟိတကာနိ ဒ္ဝေပိ ဝဋ္ဌန္တိယေဝ။ တတော ဥတ္တရိ လဘိတ္ဝာ အညေသံ ဒါတဗ္ဗာနိ။ ဒါတုံ အသက္ကောန္တော မဉ္စေ တိရိယံ အတ္ထရိတ္ဝာ ဥပရိ ပစ္စတ္ထရဏံ ဒတ္ဝာ နိပဇ္ဇိတုမ္ပိ လဘတိ။ အာသန္ဒီအာဒီသု ပန ဝုတ္တနယေနေဝ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ ဝုတ္တဥေတံ "အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ အာသန္ဒိယာ ပါဒေ ဆိန္ဒိတ္ဝာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ၊ ပလ္လင်္ဿ ဝါဋ္ဌေ ဘိန္ဒိတ္ဝာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ၊ တူလိကံ ဝိဇဋေတ္ဝာ ဗိမ္ဗောဟနံ ကာတုံ၊ အဝသေသံ ဘုမ္မတ္ထရဏံ ကာတု''န္တိ[၁]။

၁၆။ ဥစ္ဆာဒနာဒီသု မာတုကုစ္ဆိတော နိက္ခန္တဒါရကာနံ သရီရဂန္ဓော ဒ္ဝါဒသဝဿပတ္တကာလေ[၂] နဿတိ[၃]၊ တေသံ သရီရဒုဂ္ဂန္ဓဟရဏတ္ထာယ ဂန္ဓစုဏ္ဏာဒီဟိ ဥစ္ဆာဒေန္တိ၊ ဧဝရူပံ ဥစ္ဆာဒနံ န ဝဋ္ဌတိ။ ပုညဝန္တေ ပန ဒါရကေ ဦရူသု နိပဇ္ဇာပေတ္ဝာ တေလေန မက္ခေတ္ဝာ ဟတ္ထပါဒဦရုနာဘိအာဒီနံ သံဏ္ဌာနသမ္ပာဒနတ္ထံ ပရိမဒ္ဒန္တိ၊ ဧဝရူပံ ပရိမဒ္ဒနံ န ဝဋ္ဌတိ။

နှာပနန္တိ တေသံယေဝ ဒါရကာနံ ဂန္ဓာဒီဟိ နှာပနံ[၄]။ **သမ္ဗာ-ဟန**န္တိ မဟာမလ္လာနံ ဝိယ ဟတ္ထပါဒေ မုဂ္ဂရာဒီဟိ ပဟရိတ္ဝာ ဗာဟုဝုနံ။ **အာဒါသ**န္တိ ယံ ကိဉ္စိ အာဒါသံ ပရိဟရိတုံ န ဝဋ္ဌတိ။ **အဉ္ဇန**န္တိ အလင်္ကာ-ရဉ္ဇနမေဝ။ **မာလာ**တိ ဗဒ္ဓမာလာ ဝါ အဗဒ္ဓမာလာ ဝါ။ **ဝိလေပန**န္တိ ယံ ကိဉ္စိ ဆဝိရာဂကရဏံ။ **မုခစုဏ္ဏံ မုခလေပန**န္တိ မုခေ ကာဋ္ဌပိဋ္ဌကာဒီနံ ဟရဏတ္ထာယ မတ္တိကကက္ကံ ဒေန္တိ၊ တေန လောဟိတေ စလိတေ သာသပကက္ကံ ဒေန္တိ၊ တေန ဒေါသေ ခါဒိတေ တိလကက္ကံ ဒေန္တိ၊ တေန လောဟိတေ သန္ဓိသိန္ဓေ ဟလိဒ္ဒိကက္ကံ ဒေန္တိ၊ တေန ဆဝိဝဏ္ဏေ အာရူဋ္ဌေ မုခစုဏ္ဏကေန မုခံ စုဏ္ဏေန္တိ၊ တံ သဗ္ဗံ န ဝဋ္ဌတိ။

၁–ဝိ ၄-၂၉၅ ပိဋ္ဌေ။ ၂–ဒ္ဝါဒသဝဿမတ္တကာလေ (သီ)၊ ဒ္ဝါဒသမတ္တဝဿပတ္တကာလေ (သျာ)
၃–န နဿတိ (သီ) ၄–နဟာပနံ (သီ)၊ နဟာပနံ ဝိယ (သျာ)၊ နှာပနံ ဝိယ နှာပနံ (က)

ဟတ္ထိမန္ဒာဒိသု ဟတ္ထေ ဝိစိတြသဒ်ကပါလာဒိနိ ဗန္ဓိတ္ဝာ ဝိစရန္တိ၊ တံ ဝါ အညံ ဝါ သဗ္ဗမ္ပိ ဟတ္ထာဘရဏံ နာ ဝဋ္ဋတိ။ အပရေ သိခံ ဗန္ဓိတ္ဝာ ဝိစရန္တိ၊ သုဝဏ္ဏစိရကမုတ္တလတာဒိဟိ စ တံ ပရိက္ခိပန္တိ၊ တံ သဗ္ဗံ နာ ဝဋ္ဋတိ။ အပရေ စတုဟတ္ထဒက္ခိံ ဝါ အညံ ဝါ ပန အလင်္ကာရတ္ထာယ ဂဟေတ္ဝာ ဝိစရန္တိ၊ တထာ ဇဋ္ဌိပုရိသရူပါဒိဝိစိတ္တံ ဘေသဇ္ဇနာဠိကံ သုပရိက္ခိတ္တံ ဝါမပဿေ ဩလဂ္ဂိတံ၊ အပရေ ကဏ္ဌိကရတနပရိက္ခိတ္တကောသံ အတိတိခိဏံ အသိ'၊ ပဗ္ဗဝဏ္ဏသုတ္တ-သိဗ္ဗိတံ မကရဒန္တကာဒိဝိစိတ္တံ ဆတ္တံ၊ သုဝဏ္ဏရဇတာဒိဝိစိတြာ မောရပိဉ္ဆာဒိ-ပရိက္ခိတ္တာ ဥပါဟနာ၊ ကေစိ ရတနမတ္တာယာမံ စတုရဿံလဝိတ္ထတံ ကောသန္တ-ပရိဿ္ဆေဒံ ဒဿေတ္ဝာ မေဃမုခေ ဝိဇ္ဇုလတံ ဝိယ နလာဋေ ဥဏ္ဟီသပဋံ ဗန္ဓန္တိ၊ စူဠာမဏိ' ဓာရေန္တိ၊ စာမရဝါလဗီဇနိ' ဓာရေန္တိ၊ တံ သဗ္ဗံ နာ ဝဋ္ဋတိ။

၁၇။ အနိယျာနိကတ္ထာ သဂ္ဂမောက္ခမဂ္ဂါနံ တိရစ္ဆာနဘူတာ ကထာတိ **တိရစ္ဆာနကထာ**။ တတ္ထ ရာဇာနံ အာရဗ္ဘ မဟာသမ္မတော မန္ဓာတာ ဓမ္မာသောကော ဧဝံ မဟာနုဘာဝေါတိအာဒိနာ နယေန ပဝတ္တာ ကထာ **ရာဇကထာ**။ သေ နယော **စောရကထာဒီသု**။ တေသု အသုကော ရာဇာ အဘိရူပေါ ဒဿနီယောတိအာဒိနာ နယေန ဂေဟသိတကထာဝ **တိရစ္ဆာန-ကထာ** ဟောတိ။ သောပိ နာမ ဧဝံ မဟာနုဘာဝေါ ခယံ ဂတောတိ ဧဝံ ပဝတ္တာ ပန ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝေ တိဋ္ဌတိ။ စောရေသု မူလဒေဝေါ ဧဝံ မဟာနုဘာဝေါ၊ မေဃမာလော ဧဝံ မဟာနုဘာဝေါတိ တေသံ ကမ္မံ ပဋိစ္စ အဟော သူရာတိ ဂေဟသိတကထာဝ **တိရစ္ဆာနကထာ**။ ယုဒ္ဓေပိ ဘာရတ-ယုဒ္ဓါဒိသု အသုကေန အသုကော ဧဝံ မာရိတော ဧဝံ ဝိဒ္ဓေါတိ ကာမသာဒ-ဝသေနေဝ ကထာ **တိရစ္ဆာနကထာ**။ တေပိ နာမ ခယံ ဂတာတိဧဝံ ပဝတ္တာ ပန သဗ္ဗတ္ထ ကမ္မဋ္ဌာနမေဝ ဟောတိ။ အပိ စ အန္ဓာဒိသု ဧဝံ ဝဏ္ဏာဝံန္တံ ဂန္ဓဝံန္တံ ရသဝံန္တံ ဖဿသမ္ပန္နံ ခါဒိမ္ဘ ဘုဉ္ဇိမ္ဘာတိ ကာမသာဒဝသေန ကထေတုံ နာ ဝဋ္ဋတိ။ သာတ္ထကံ ပန ကတ္ဝာ ပုဗ္ဗေ ဧဝံ ဝဏ္ဏာဒိသမ္ပန္နံ အန္နံ ပါနံ ဝတ္ထုံ သယနံ မာလံ ဂန္ဓံ သိလဝန္တာနံ အဒမ္ဘ၊ စေတိယေ ပူဇံ ကရိမ္ဘာတိ ကထေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ **ဉာတိကထာဒီသု** ပန "အမ္ဘာကံ ဉာတကာ သူရာ သမတ္ထာ"တိ ဝါ "ပုဗ္ဗေ မယံ ဧဝံ ဝိစိတြေဟိ ယာနေဟိ ဝိစရိမ္ဘာ"တိ ဝါ အသာဒဝသေန ဝတ္ထုံ နာ ဝဋ္ဋတိ။ သာတ္ထကံ ပန ကတ္ဝာ "တေပိ နော ဉာတကာ ခယံ ဂတာ"တိ ဝါ "ပုဗ္ဗေ မယံ ဧဝရူပါ ဥပါဟနာ သံဃသ အဒမ္ဘာ"တိ ဝါ ကထေတုံ ဝဋ္ဋတိ[1]။ **ဂါမကထာဝိ** သုနိဝိဋ္ဌဒုန္နိဝိဋ္ဌသုဘိက္ခဒုဗ္ဘိက္ခာဒိဝသေန ဝါ "အသုကဂါမဝါသိနော သူရာ

၁–ကထေတဗ္ဗံ (သဗ္ဗတ္ထ)

သမတ္ထာ''တိ ဝါ ဧဝံ အဿာဒဝသေန နဝဋ္ဌတိ။ သာတ္ထကံ ပန ကတ္ဝာ ''သဒ္ဓါ ပသန္နာ''တိ ဝါ ''ခယဝယံ ဂတာ''တိ ဝါ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဌတိ။ **နိဂမနဂရဇနပဒ-ကထာဒီသုပိ** ဧသေဝ နယော။

ဣတ္ထိကထာပိ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနာဒီနိ ပဋိစ္စ အဿာဒဝသေန နဝဋ္ဌတိ၊ သဒ္ဓါ ပသန္နာ ခယဝယံ ဂတာတိ ဧဝမေဝ ဝဋ္ဌတိ။ **သူရကထာပိ** နန္ဒိမိတ္တော နာမ ယောဓော သူရော အဟောသီတိ အဿာဒဝသေန နဝဋ္ဌတိ။ သဒ္ဓေါ အဟောသိ ခယံ ဂတောတိ ဧဝမေဝ ဝဋ္ဌတိ။ **ဝိသိခါကထာပိ** ''အသုကာ ဝိသိခါ သုနိဝိဋ္ဌာ ဒုန္နိဝိဋ္ဌာ သူရာ သမတ္ထာ''တိ အဿာဒဝသေန နဝဋ္ဌတိ။ သဒ္ဓါ ပသန္နာ ခယဝယံ ဂတာတိ ဧဝမေဝ ဝဋ္ဌတိ။

ကုမ္ဘဋ္ဌာနကထာတိ ဥဒကဋ္ဌာနကထာ၊ ဥဒကတိတ္ထကထာတိပိ ဝုစ္စတိ၊ ကုမ္ဘဒါသိကထာ ဝါ၊ သာပိ ''ပါသာဒိကာ နစ္စိတုံ ဂါယိတုံ ဆေကာ''တိ အဿာဒဝသေန နဝဋ္ဌတိ။ သဒ္ဓါ ပသန္နာတိအာဒိနာ နယေနေဝ ဝဋ္ဌတိ။ **ပုဗ္ဗပေတကထာ**တိ အတီတဉ္ဉတိကထာ။ တတ္ထ ဝတ္တမာနဉ္ဉတိကထာသဒိသော ဝိနိစ္ဆယော။

နာနတ္တကထာတိ ပုရိမပစ္ဆိမကထာဟိ ဝိမုတ္တာ အဝသေသာ နာနာ-သဘာဝါ နိရတ္ထကကထာ။ **လောကက္ခာယိကာ**တိ အယံ လောကော ကေန နိမ္မိတော၊ အသုကေန နာမ နိမ္မိတော။ ကာကော သေတော၊ အဋ္ဌိနံ သေတတ္တာ။ ဗလာကာ[၁] ရတ္တာ၊ လောဟိတဿ ရတ္တတ္တာတိဧဝမာဒိကာ လောကာယတ-ဝိတဏ္ဍသလ္လာပကထာ။

သမုဒ္ဒက္ခာယိကာ နာမ ကသ္မာ သမုဒ္ဒေါ သာဂရော၊ သာဂရဒေဝေန ခတော၊ တသ္မာ သာဂရော။ ခတော မေတိ ဟတ္ထမုဒ္ဒါယ သယံ နိဝေဒိတတ္တာ ''သမုဒ္ဒေါ''တိဧဝမာဒိကာ နိရတ္ထကာ သမုဒ္ဒက္ခာယနကထာ။ **ဘဝေါ**တိ ဝုစ္စိ။ **အဘဝေါ**တိ ဟာနိ။ ဣတိ ဘဝေါ ဣတိ အဘဝေါတိ ယံ ဝါ တံ ဝါ နိရတ္ထက-ကာရဏံ ဝတ္ဝာ ပဝတ္တိတကထာ **ဣတိဘဝါဘဝကထာ။**

၁၈။ **ဝိဂ္ဂါဟိကကထာ**တိ ဝိဂ္ဂဟကထာ[၂] သာရမ္ဘကထာ။ တတ္ထ **သဟိတံ မေ**တိ မယ္ဟံ ဝစနံ သဟိတံ သိလိဋ္ဌံ၊ အတ္ထယုတ္တံ ကာရဏယုတ္တန္တိ အတ္ထော။ **အသဟိတံ တေ**တိ တုယ္ဟံ ဝစနံ အသဟိတံ အသိလိဋ္ဌံ။ **အဓိစိဏ္ဏံ တေ ဝိပရာဝတ္တ**နွိ ယံ တုယ္ဟံ ဒီဃရတ္တာစိဏ္ဏဝသေန သုပ္ပဂုဏံ၊ တံ မယ္ဟံ ဧကဝစနေနေဝ ဝိပရာဝတ္တံ ပရိဝတ္တိတ္ဝာ ဌိတံ၊ နကိဉ္စိ ဇာနာသီတိ အတ္ထော။

၁-ဗကာ (က) ၂-ဝိဂ္ဂါဟကထာ (သျာ)

အာရောပိတော တေ ဝါဒေါတိ မယာ တဝ ဒေါသော[၁] အာရောပိတော။ **စရ ဝါဒပ္ပမောက္ခာယာ**တိ ဒေါသမောစနတ္ထံ စရ ဝိစရ၊ တတ္ထ တတ္ထ ဂန္ဓာ သိက္ခာတိ အတ္ထော။ **နိဗ္ဗေဌေဟိ ဝါ သစေ ပဟောသီ**တိ အထ သယံ ပဟောသိ၊ ဣဒါနိမေဝ နိဗ္ဗေဌေဟီတိ။

၁၉။ ဒူတေယျကထာယံ **ဣဓ ဂစ္ဆာ**တိ ဣတော အသုကံ နာမ ဌာနံ ဂစ္ဆ။ **အမုတြာဂစ္ဆာ**တိ တတော အသုကံ နာမ ဌာနံ အာဂစ္ဆ။ **ဣဒံ ဟရာ**တိ ဣတော ဣဒံ နာမ ဟရ။ **အမုတြ ဣဒံ အာဟရာ**တိ အသုကဌာနတော ဣဒံ နာမ ဣဓ အာဟရ။ သခ်ပတော ပန ဣဒံ ဒူတေယျံ နာမ ဌပေတွာ ပဥ္ဇ သဟဓမ္မိကေ ရတနတ္တယသ ဥပကာရပဋိသံယုတ္တဥ္ဇ ဂိဟိသာသနံ အညေသံ နဝဋ္ဌတိ။

၂၀။ **ကုဟကာ**တိအာဒီသု တိဝိဓေန ကုဟနဝတ္ထုနာ လောကံ ကုဟယန္တိ ဝိမှာပယန္တီတိ ကုဟကာ။ လာဘသက္ကာရတ္ထိကာ ဟုတ္ဝာ လပန္တီတိ **လပကာ။** နိမိတ္တံ သီလမေတေသန္တိ **နေမိတ္တိကာ**။နိပ္ပေသော သီလမေတေသန္တိ **နိပ္ပေသိကာ။** လာဘေန လာဘံ နိဇိဂီသန္တိ မဂ္ဂန္တိ ပရိယေသန္တီတိ **လာဘေန လာဘံ နိဇိဂီသိတာရော၊** ကုဟနာ လပနာ နေမိတ္တိကတာ နိပ္ပေသိကတာ လာဘေန လာဘံ နိဇိဂီသနတာတိ ဧတာဟိ သမန္နာဂတာနံ ပုဂ္ဂလာနံ ဧတံ အဓိဝစနံ။ အယမေတ္ထ သခ်ပေါ။ ဝိတ္ထာရေန ပနေတာ ကုဟနာဒိကာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ သီလနိဒ္ဒေသေယေဝ ပါဠိဥ္ဇ အဌကထဥ္ဇ အာဟရိတ္ဝာ ပကာသိတာတိ။

ဧတ္တောဝတာ မဇ္ဈိမသီလံ နိဋ္ဌိတံ ဟောတိ။

မဟာသီလဝဏ္ဏနာ

၂၁။ ဣတော ပရံ မဟာသီလံ ဟောတိ။ **အဂ်**န္တိ ဟတ္ထပါဒါဒီသု ယေန ကေနစိ ဧဝရူပေန အဂ်ေန သမန္နာဂတော ဒီဃာယု ယသဝါ ဟောတီတိအာဒိနယပ္ပ-ဝတ္တံ အဂ်သတ္ထံ။ **နိမိတ္တ**န္တိ နိမိတ္တသတ္ထံ။ ပဏ္ဍုရာဇာ ကိရ တိသော မုတ္တာယော မုဋ္ဌိယံ ကတ္ဝာ နေမိတ္တိကံ ပုစ္ဆိ "ကိံ မေ ဟတ္ထေ"တိ။ သော ဣတောစိတော စ ဝိလောကေသိ၊ တသ္မိဥ္ဇ သမယေ ဃရဂေါလိကာယ မက္ခိကာ ဂယှန္တီ[၂] မုတ္တာ၊ သော "မုတ္တာ"တိ အာဟ။ ပုန "ကတီ"တိ ပုဋ္ဌော ကုက္ကုဋ္ဌသ တိက္ခတ္တုံ ရဝန္တသ သဒ္ဒံ သုတ္ဝာ "တိသော"တိ အာဟ။ ဧဝံ တံ တံ အာဒိသိတ္ဝာ နိမိတ္တမနုယုတ္တာ ဝိဟရန္တိ။

၁-တဝ ဝါဒေ ဒေါသော (သျာ၊က)　　၂-ဂဟေတ္ဝာ (သျာ၊က)

ဥပ္ပါတန္တိ အသနိပါတာဒီနံ မဟန္တာနံ ဥပ္ပတိတံ[၁]၊ တံ ဟိ ဒိသ္ဝာ "ဣဒံ ဘဝိဿတိ၊ ဧဝံ ဘဝိဿတီ"တိ အာဒိသန္တိ။ **သုပိန**န္တိ ယော ပုဗ္ဗဏ္ဍသမယေ သုပိနံ ပဿတိ၊ ဧဝံဝိပါကော ဟောတိ။ ယော ဣဒံ နာမ ပဿတိ၊ တဿ ဣဒံ နာမ ဟောတီတိအာဒိနာ နယေန သုပိနကံ အနုယုတ္တာ ဝိဟရန္တိ။ **လက္ခဏ**န္တိ ဣမိနာ လက္ခဏေန သမန္နာဂတော ရာဇာ ဟောတိ၊ ဣမိနာ ဥပရာဇာတိအာဒိကံ။ **မူသိကစ္ဆိန္ဒ**န္တိ ဥန္ဒူရခါယိတံ။ တေနာပိ ဟိ အဟတေ ဝါ ဝတ္ထေ အနဟတေ ဝါ ဝတ္ထေ ဣတော ပဋ္ဌာယ ဧဝံ ဆိန္ဒေ ဣဒံ နာမ ဟောတီတိ အာဒိသန္တိ။ **အဂ္ဂိဟောမ**န္တိ ဧဝရူပေန ဒါရုနာ ဧဝံ ဟုတေ ဣဒံ နာမ ဟောတီတိ အဂ္ဂိဇုဟနံ[၂]။ ဒဗ္ဗိဟောမာဒီနိပိ အဂ္ဂိဟောမာနေဝ၊ ဧဝရူပါယ ဒဗ္ဗိယာ ဤဒိသေဟိ ကဏာဒီဟိ ဟုတေ ဣဒံ နာမ ဟောတီတိ ဧဝံ ပဝတ္တိဝသေန ပန ဝိသုံ ဝုတ္တာနိ။

တတ္ထ **ကဏော**တိ ကုဏ္ဍကော။ **တဏ္ဍုလာ**တိ သာလိအာဒီနဥ္ဇေဝ တိဏဇာတီနဥ္ဇ တဏ္ဍုလာ။ **သပ္ပီ**တိ ဂေါသပ္ပိအာဒိကံ။ **တေလ**န္တိ တိလ-တေလာဒိကံ။ သာသပါဒီနိ ပန မုခေန ဂဟေတ္ဝာ အဂ္ဂိမှိ ပက္ခိပနံ၊ ဝိဇ္ဇံ ပရိဇပ္ပိတ္ဝာ ဇုဟနံ ဝါ **မုခဟောမံ**။ ဒက္ခိဏက္ခကဇဏ္ဍုလောဟိတာဒီဟိ ဇုဟနံ **လောဟိတဟောမံ**။ **အင်္ဂဝိဇ္ဇာ**တိ ပုဗ္ဗေ အင်္ဂမေဝ ဒိသ္ဝာ ဗျာကရဏ-ဝသေန အင်္ဂံ ဝုတ္တံ၊ ဣဓ အင်္ဂလဋ္ဌိံ[၃] ဒိသ္ဝာ ဝိဇ္ဇံ ပရိဇပ္ပိတ္ဝာ အယံ ကုလပုတ္တော ဝါ နော ဝါ၊ သိရီသမ္ပန္နော ဝါ နော ဝါတိအာဒိဗျာကရဏ-ဝသေန အင်္ဂဝိဇ္ဇာ ဝုတ္တာ။ **ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာ**တိ ဃရဝတ္ထုအာရာမဝတ္ထာဒီနံ ဂုဏဒေါသသလ္လက္ခဏဝိဇ္ဇာ။ မတ္တိကာဒိဝိသေသံ ဒိသ္ဝာပိ ဟိ ဝိဇ္ဇံ ပရိဇပ္ပိတ္ဝာ ဟေဋ္ဌာ ပထဝိယံ တိံသရတနမတ္တေ, အာကာသေ စ အသီတိရတနမတ္တေ ပဒေသေ ဂုဏဒေါသံ ပဿန္တိ။ **ခတ္တဝိဇ္ဇာ**တိ အဗ္ဘေယျမာသုရက္ခ-ရာဇသတ္ထာဒိသတ္ထံ[၄]။ **သိဝဝိဇ္ဇာ**တိ သုသာနေ ပဝိသိတ္ဝာ သန္တိကရဏဝိဇ္ဇာ၊ သိင်္ဂါလရုတဝိဇ္ဇာတိပိ[၅] ဝဒန္တိ။ **ဘူတဝိဇ္ဇာ**တိ ဘူတဝေဇ္ဇမန္တော။ **ဘူရိဝိဇ္ဇာ**တိ ဘူရိဃရေ ဝသန္တေန ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗမန္တော။ **အဟိဝိဇ္ဇာ**တိ သပ္ပဒဋ္ဌတိကိစ္ဆနဝိဇ္ဇာ စေဝ သပ္ပါဝှါယနဝိဇ္ဇာ စ။ **ဝိသဝိဇ္ဇာ**တိ ယာယ ပုရာဏဝိသံ ဝါ ရက္ခန္တိ၊ နဝဝိသံ ဝါ ကရောန္တိ ဝိသဝန္တမေဝ[၆] ဝါ။ **ဝိစ္ဆိကဝိဇ္ဇာ**တိ ဝိစ္ဆိကဒဋ္ဌတိကိစ္ဆနဝိဇ္ဇာ။

၁–ဥပ္ပါဒံ (သီ)၊ ဥပ္ပါတံ (သျာ)
၂–အဂ္ဂိံ ဇုဟန္တိ (က)
၃–အင်္ဂလဋ္ဌိံ (ဋီကာ)
၄–အင်္ဂေယျမာသုရက္ခာဒိ နီတိသတ္ထံ (သီ)၊ အဇ္ဇေယျ.... (သျာ)
၅–သိဂါလရုတဝိဇ္ဇာတိပိ (သီ)
၆–ဝိသတန္တမေဝ (သီ)၊ ဝိသမန္တရမေဝ (သျာ)

မူသိကဝိဇ္ဇာယပိ ဧသေဝ နယော။ **သကုဏဝိဇ္ဇာ**တိ သပက္ခကအပက္ခကဒ္ဓိပဒ-စတုပ္ပဒါနံ ရုတဂတာဒိဝသေန သကုဏဉ္ဇဏံ။ **ဝါယသဝိဇ္ဇာ**တိ ကာကရုတ-ဉ္ဇဏံ၊ တံ ဝိသုညေဝ သတ္ထံ၊ တသ္မာ ဝိသုံ ဝုတ္တံ။

ပက္ကဇ္ဈာနန္တိ ပရိပါကဂတစိန္တာ၊ ဣဒါနိ "အယံ ဘွေကံ ဇီဝိဿတိ၊ အယံ ဘွေက"န္တိ ဧဝံ ပဝတ္တံ အာဒိဌဉ္ဇဏန္တိ[၁] အတ္ထော။ **သရပရိတ္တာဏ**န္တိ သရရက္ခဏံ၊ ယထာ အတ္တနော ဥပရိ န အာဂစ္ဆတိ၊ ဧဝံ ကရဏဝိဇ္ဇာ။ **မိဂစက္ကန္တိ** ဣဒံ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကံ သဗ္ဗသကုဏစတုပ္ပဒါနံ ရုတဉ္ဇဏဝသေန ဝုတ္တံ။

၂၂။ **မဏိလက္ခဏာဒီသု** ဝေရူပေါ မဏိ ပသတ္ထော၊ ဝေရူပေါ အပသတ္ထော၊ သာမိနော အာရောဂျဣဿရိယာဒီနံ ဟေတု ဟောတိ, န ဟောတီတိဧဝံ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနာဒိဝသေန မဏိအာဒီနံ လက္ခဏံ အနုယုတ္တာ ဝိဟရန္တီတိ အတ္ထော။ တတ္ထ **အာဝုဓ**န္တိ ဌပေတ္ဝာ အသိအာဒီနိ အဝသေသံ အာဝုဓံ။ **ဣတ္ထိလက္ခဏာ-ဒီနိပိ** ယမ္ဟိ ကုလေ တေ ဣတ္ထိပုရိသာဒယော ဝသန္တိ၊ တဿ ဝုဒ္ဓိဟာနိဝသေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ **အဇလက္ခဏာဒီသု** ပန ဝေရူပါနံ အဇာဒီနံ မံသံ ခါဒိတဗ္ဗံ၊ ဝေရူပါနံ န ခါဒိတဗ္ဗန္တိ အယံ ဝိသေသော ဝေဒိတဗ္ဗော။

အပိ စေတ္ထ **ဂေါဓာယ လက္ခဏေ** စိတ္တကမ္မပိဋ္ဌန္ဓနာဒီသုပိ ဝေရူပါယ ဂေါဓာယ သတိ ဣဒံ နာမ ဟောတီတိ အယံ ဝိသေသော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣဒဉ္ဇေတ္ထ ဝတ္ထု—ကေသ္မိံ ကိရ ဝိဟာရေ စိတ္တကမ္မေ[၂] ဂေါဓံ အဂ္ဂိံ ဓမမာနံ အကံသု၊ တတော ပဌာယ ဘိက္ခူနံ မဟာဝိဝါဒေါ ဇာတော။ ဧကော အာဂန္တုကဘိက္ခု တံ ဒိသ္ဝာ မက္ခေသိ၊ တတော ပဌာယ ဝိဝါဒေါ မန္ဒီဘူတော ဟောတိ။ **ကဏ္ဏိကလက္ခဏံ** ပိဋ္ဌန္ဓနကဏ္ဏိကာယပိ ဂေဟကဏ္ဏိကာယပိ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **ကစ္ဆပလက္ခဏံ** ဂေါဓာလက္ခဏသဒိသမေဝ။ **မိဂလက္ခဏံ** သဗ္ဗသင်္ဂါ-ဟိကံ သဗ္ဗစတုပ္ပဒါနံ လက္ခဏဝသေန ဝုတ္တံ။

၂၃။ **ရညံ နိယျာနံ ဘဝိဿတီ**တိ အသုကဒိဝသေ အသုကနက္ခတ္တေန အသုကဿ နာမ ရညော နိဂ္ဂမနံ ဘဝိဿတီတိဧဝံ ရာဇူနံ ပဝါသဂမနံ[၃] ဗျာကရောတိ။ ဧသ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ ကေဝလံ ပနေတ္ထ **အနိယျာန**န္တိ ဝိပ္ပဝုတ္ထာနံ ပုန အာဂမနံ။ **အဗ္ဘန္တရာနံ ရညံ ဥပယာနံ ဘဝိဿတိ၊ ဗာဟိရာနံ ရညံ အပယာန**န္တိ အန္တောနဂရေ အမှာကံ ရာဇာ ပဋိဝိရုဒ္ဓံ ဗဟိရာဇာနံ ဥပသင်္ကမိဿတိ၊ တတော တဿ ပဋိက္ကမနံ ဘဝိဿတီတိဧဝံ ရညံ

၁–အရိဋ္ဌံ ဉ္ဇဏန္တိ (သီ)၊ အဒိဌဉ္ဇဏန္တိ (သျာ)　၂–စိတ္တကမ္မေန (သျာ)　၃–သင်္ဂါမဂမနံ (က)

ဥပယာနာပယာနံ ဗျာကရောတိ။ ဒုတိယပဒေပိ ဧသေဝ နယော။ ဇယပရာဇယာ ပါကဋာယေဝ။

၂၄။ **စန္ဒဂ္ဂါဟာဒယော** အသုကဒိဝသေ ရာဟု စန္ဒံ ဂဟေဿတီတိ ဗျာကရဏဝသေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အပိ စ နက္ခတ္တဿ အဂ်ါရကာဒိဂါဟသမာ-ယောဂေါပိ နက္ခတ္တဂါဟောယေဝ။ **ဥက္ကာပါတော**တိ အာကာသတော ဥက္ကာနံ ပတနံ။ **ဒိသာဒါဟော**တိ ဒိသာကာလုသိယံ အဂ္ဂိသိခရူမသိခါဒီဟိ အာကုလ-ဘာဝေါ ဝိယ။ **ဒေဝဒုဒြဘီ**တိ သုက္ခဝလာဟကဂဇ္ဇနံ။ **ဥဂ္ဂမန**န္တိ ဥဒယနံ။ **ဩက္ကမန**န္တိ အတ္ထဂ်မနံ။ **သံကိလေသ**န္တိ အဝိသုဒ္ဓတာ။ **ဝေါဒါန**န္တိ ဝိသုဒ္ဓတာ။ **ဧဝံဝိပါကော**တိ လောကဿ ဧဝံဝိဝိဓသုခဒုက္ခာဝဟော။

၂၅။ **သုဝုဋ္ဌိကာ**တိ ဒေဝဿ သမ္မာဓာရာနုပ္ပဝေစ္ဆနံ။ **ဒုဗ္ဗုဋ္ဌိကာ**တိ အဝဂ္ဂါ-ဟော၊ ဝဿဝိဗန္ဓောတိ[၁] ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **မုဒ္ဒါ**တိ ဟတ္ထမုဒ္ဒါ။ **ဂဏနာ** ဝုစ္စတိ အစ္ဆိဒ္ဒကဂဏနာ[၂]။ **သခ်ါန**န္တိ သက်လနသဋ္ဌုပ္ပါဒနာဒိဝသေန[၃] ပိဏ္ဍဂဏနာ။ ယဿ သာ ပဂုဏာ ဟောတိ၊ သော ရုက္ခမ္ပိ ဒိသ္ဝာ ဧတ္တေကာနိ ဧတ္ထ ပဏ္ဍာနီတိ ဇာနာတိ။ **ကာဝေယျ**န္တိ "စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ကဝီ။ ကတမေ စတ္တာရော စိန္တာကဝိ သုတကဝိ အတ္ထကဝိ ပဋိဘာနကဝီ"တိ[၄]။ ဣမေသံ စတုန္နံ ကဝီနံ အတ္တနော စိန္တာဝသေန ဝါ "ဝေဿန္တရော နာမ ရာဇာ အဟောသီ"တိအာဒီနိ သုတ္ဝာ သုတဝသေန ဝါ ဣမဿ အယံ အတ္ထော၊ ဧဝံ တံ ယောဇေဿာမီတိ ဧဝံ အတ္ထဝသေန ဝါ ကိဠိဒေဝ ဒိသ္ဝာ တပ္ပဋိဘာဂံ ကတ္တဗ္ဗံ[၅] ကရိဿာမီတိ ဧဝံ ဌာနုပ္ပတ္တိကပဋိဘာနဝသေန ဝါ ဇီဝိကတ္ထာယ ကဗျကရဏံ[၆]။ လောကာယတံ ဝုတ္တမေဝ။

၂၆။ **အာဝါဟနံ** နာမ ဣမဿ ဒါရကဿ အသုကကုလတော အသုက-နက္ခတ္တေန ဒါရိကံ အာနေထာတိ အာဝါဟကရဏံ။ **ဝိဝါဟန**န္တိ ဣမံ ဒါရိကံ အသုကဿ နာမ ဒါရကဿ အသုကနက္ခတ္တေန ဒေထ၊ ဧဝမဿာ ဝုဒိုဘဝိဿတီတိ ဝိဝါဟကရဏံ။ **သံဝရဏ**န္တိ သံဝရဏံ နာမ[၇] အဇ္ဇ နက္ခတ္တံ သုန္ဒရံ၊ အဇ္ဇေဝ သမဂ္ဂါ ဟောထ၊ ဣတိ ဝေါ ဝိယောဂေါ နဘဝိဿတီတိ ဧဝံ သမဂ္ဂကရဏံ။ ဝိဝရဏံ[၈] နာမ သစေ ဝိယုဇ္ဇိတုကာမတ္ထ၊ အဇ္ဇေဝ

၁–ဝဿမန္ဓောတိ (သျာ)
၂–အစ္ဆိန္ဒကဂဏနာ (သျာ၊က)
၃–သက်လနသဒုပ္ပါဒနာဒိဝသေန (က)
၄–အံ ၁-၅၅၃-ပိဋ္ဌေ။
၅–ဣဒံ ပဒံ နတ္ထိ သီပေါတ္ထကေ။
၆–ကမ္မကရဏံ (သီ)၊ ကတ္တဗ္ဗကရဏံ (သျာ)
၇–သံဝဒနန္တိ သံဝဒနံ နာမ (သီ၊သျာ)
၈–ဝိဝဒနံ (သီ၊သျာ)

ဝိယုဇ္ဈထ၊ ဇုတိ ဝေါ ပုန သံယောဂေါ န ဘဝိဿတီတိဧဝံ ဝိသံယောဂ-ကရဏံ။ **သံကိရဏ**န္တိ ဥဋ္ဌာနံ ဝါ ဇုဏံ ဝါ ဒိန္နံ ဓနံ အဇ္ဈ သင်္ကုထ၊ အဇ္ဈ သင်္ကိတဥ္ဍိ တံ ထာဝရံ ဟောတီတိဧဝံ ဓနပိဏ္ဍာပနံ။ **ဝိကိရဏ**န္တိ သစေ ပယောဂဥဋ္ဌါရာဒိဝသေန ဓနံ ပယောဇိတုကာမတ္တာ၊ အဇ္ဈ ပယောဇိတံ ဒိဂုဏစတုဂ္ဂုဏံ ဟောတီတိဧဝံ ဓနပယောဇနာပနံ။ **သုဘဂကရဏ**န္တိ ဝိယမနာပကရဏံ ဝါ သဿိရိကကရဏံ ဝါ။ **ဒုဗ္ဘဂကရဏ**န္တိ တပ္ပိပရိတံ။ **ဝိရူဠှဂ္ဂိကရဏ**န္တိ ဝိရူဠှဿ ဝိလိနဿ အဋ္ဌိတဿ မတဿ ဂဗ္ဘဿ[1] ကရဏံ၊ ပုန အဝိနာသာယ ဘေသဇ္ဇဒါနန္တိ အတ္ထော။ ဂဗ္ဘော ဟိ ဝါတေန ပါဏကေဟိ ကမ္မုနာ စာတိ တီဟိ ကာရဏေဟိ ဝိနဿတိ။ တတ္ထ ဝါတေန ဝိနဿန္တေ နိဗ္ဗာပနိယံ သိတလံ ဘေသဇ္ဇံ ဒေတိ၊ ပါဏကေဟိ ဝိနဿန္တေ ပါဏကာနံ ပဋိကမ္မံ ကရောတိ၊ ကမ္မုနာ ဝိနဿန္တေ ပန ဗုဠှါပိ ပဋိဗာဟိတုံ န သက္ကောန္တိ။

ဇဂ္ဂါနိမန္ဓနန္တိ မန္တေန ဇဂ္ဂါယ ဗန္ဓကရဏံ[2]။ **ဟနုသံဟနန**န္တိ မုခဗန္ဓမန္တေန ယထာ ဟနုကံ စာလေတုံ န သက္ကောန္တိ၊ ဧဝံ ဗန္ဓကရဏံ[2]။ **ဟတ္ထာဘိဇပ္ပန**န္တိ ဟတ္ထာနံ ပရိဝတ္တနတ္ထံ မန္တဇပ္ပနံ။ တသ္မိံ ကိရ မန္တေ သတ္တပဒန္တရေ ဌတ္ဝာ ဇပ္ပိတေ ဇုတရော ဟတ္ထေ ပရိဝတ္တေတ္ဝာ ဒိပတိ။ **ကဏ္ဏဇပ္ပန**န္တိ ကဏ္ဏေဟိ သဒ္ဒံ အဿဝနတ္ထာယ ဝိဇ္ဈာယ ဇပ္ပနံ။ တံ ကိရ ဇပ္ပိတ္ဝာ ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနေ ယံ ဇုစ္ဆတိ၊ တံ ဘဏတိ၊ ပစ္ဆတ္ထိကော တံ န သုဏာတိ၊ တတော ပဋိဝစနံ သမ္ပာဒေတုံ န သက္ကောတိ။ **အာဒါသပဉ္ဉန္တိ** အာဒါသေ ဒေဝတံ သြတာရေတ္ဝာ ပဉ္ဉ-ပုစ္ဆနံ။[3] **ကုမာရိကပဉ္ဉန္တိ** ကုမာရိကာယ သရီရေ ဒေဝတံ သြတာရေတ္ဝာ ပဉ္ဉ-ပုစ္ဆနံ။ **ဒေဝပဉ္ဉန္တိ** ဒါသိယာ သရီရေ ဒေဝတံ သြတာရေတ္ဝာ ပဉ္ဉပုစ္ဆနံ။ **အာဒိစ္စုပဋ္ဌာန**န္တိ ဇိဝိကတ္ထာယ အာဒိစ္စပါရိစရိယာ။ **မဟာတုပဋ္ဌာန**န္တိ တထေဝ မဟာဗြဟ္မပါရိစရိယာ။ **အဇ္ဈုဂ္ဂလန**န္တိ မန္တေန မုခတော အဂ္ဂိဇာလာနိဟရဏံ။ **သိရိဝ္ဟါယန**န္တိ "ဧဟိ သိရိ၊ မယ္ဟံ သိရေ[4] ပတိဋ္ဌာဟိ"တိဧဝံ သိရေန သိရိယာ အဝ္ဟါယနံ။

၂၇။ **သန္တိကမ္မ**န္တိ ဒေဝဋ္ဌာနံ ဂန္ဓာ သစေ မေ ဇုဒံ နာဂ သမိဒ္ဓိသတိ၊ တုမ္ဟာကံ ဇုမိနာ စ ဇုမိနာ စ ဥပဟာရံ ကရိဿာမိတိ သမိဒ္ဓိကာလေ ကတ္တဗ္ဗံ သန္တိပဋိသဝကမ္မံ။ တသ္မိံ ပန သမိဒ္ဓေ တဿ ကရဏံ **ပဏိဓိကမ္မံ** နာမ။ **ဘူရိကမ္မန္တိ** ဘူရိဿရေ ဝသိတ္ဝာ ဂဟိတမန္တသ္သ ပယောဂကရဏံ။ **ဝဿကမ္မံ ဝေါဿကမ္မန္တိ**တ္ထေ ဝဿောတိ ပုရိသော၊ ဝေါဿောတိ ပဏ္ဍကော။ ဇုတိ

၁-ဝိနဿမာနဿ ဂဗ္ဘဿ (သီ)　　၂-ထဒ္ဓကရဏံ (သီ)
၃-ပဉ္ဉာပုစ္ဆနံ (သျာ၊က)　　၄-သရိရေ (သျာ၊က)

ဝေါဿဿ ဝဿကရဏံ ဝဿကမ္မံ၊ ဝဿဿ ဝေါဿကရဏံ ဝေါဿကမ္မံ။ တံ ပန ကရောန္တော အစ္ဆန္ဒိကဘာဝမတ္တံ ပါပေတိ၊ န လိင်ံ အန္တရဓာပေတုံ သက္ကောတိ။ **ဝတ္ထုကမ္မန္တိ** အကတဝတ္ထုသ္မိံ ဂေဟပတိဋ္ဌာပနံ။ **ဝတ္ထုပရိကမ္မန္တိ** "ဣဒဋ္ဌိဒဋ္ဌာဟရထာ"တိ ဝတ္ဟာ ဝတ္ထုဗလိကမ္မကရဏံ။ **အာစမနန္တိ** ဥဒကေန မုခသုဒ္ဓိကရဏံ။ **နှာပနန္တိ** အညေသံ နှာပနံ။ **ဇုဟနန္တိ** တေသံ အတ္ထာယ အဂ္ဂိဇုဟနံ။ **ဝမနန္တိ** ယောဂံ ဒတ္ဟာ[၁] ဝမနကရဏံ။ **ဝိရေစနေပိ** ဧသေဝ နယော။ **ဥဒ္ဓံဝိရေစနန္တိ** ဥဒ္ဓံ ဒေါသာနံ နီဟရဏံ။ **အဓောဝိရေစနန္တိ** အဓော ဒေါသာနံ နီဟရဏံ။ **သီသဝိရေစနန္တိ** သိရောဝိရေစနံ။ **ကဏ္ဏတေလန္တိ** ကဏ္ဏာနံ ဗန္ဓနတ္ထံ ဝါ ဝဏဟရဏတ္ထံ ဝါ ဘေသဇ္ဇတေလပစနံ။ **နေတ္တတပ္ပနန္တိ** အက္ခိတပ္ပနတေလံ။ **နတ္ထုကမ္မန္တိ** တေလေန ယောဇေတ္ဟာ နတ္ထုကရဏံ။ **အဥ္ဇနန္တိ** ဒွေ ဝါ တီဏိ ဝါ ပဋလာနိ နီဟရဏသမတ္ထံ ခါရဥ္ဇနံ။ **ပစ္စဥ္ဇနန္တိ** နိဗ္ဗာပနီယံ သီတလဘေသဇ္ဇဥ္ဇနံ[၂]။ **သာလာကိယန္တိ** သလာကဝေဇ္ဇကမ္မံ။ **သလ္လကတ္တိယန္တိ** သလ္လကတ္တဝေဇ္ဇကမ္မံ။ **ဒါရကတိကိစ္ဆာ** ဝုစ္စတိ ကောမာရဘစ္စဝေဇ္ဇကမ္မံ။ **မူလဘေသဇ္ဇာနံ အနုပ္ပါဒနန္တိ** ဣမိနာ ကာယတိကိစ္ဆနံ[၃] ဒဿေတိ။ **ဩသဓီနံ ပဋိမောက္ခောတိ** ခါရာဒီနိ ဒတ္ဟာ တဒနုရူပေ ဝဏေ ဂတေ တေသံ အပနယနံ။

တ္တောဝတာ မဟာသီလံ နိဋ္ဌိတံ ဟောတိ။

ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကသဿတဝါဒဝဏ္ဏနာ

၂၈။ ဧဝံ ဗြဟ္မဒတ္တေန ဝုတ္တဝဏ္ဏဿ အနုသန္ဓိဝသေန တိဝိဓံ သီလံ ဝိတ္ထာရေတ္ဟာ ဣဒါနိ ဘိက္ခုသံဃေန ဝုတ္တဝဏ္ဏဿ အနုသန္ဓိဝသေန "အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ အညေဝ ဓမ္မာ ဂမ္ဘီရာ ဒုဒ္ဒသာ"တိအာဒိနာ နယေန သုညတာပကာသနံ အာရဘိ။ တတ္ထ **ဓမ္မာ**တိ ဂုဏေ ဒေသနာယံ ပရိယတ္တိယံ နိဿတ္တေတိဧဝမာဒီသု ဓမ္မသဒ္ဒေါ ဝတ္တတိ။

"န ဟိ ဓမ္မောဝ အဓမ္မောဝ စ၊ ဥဘောဝ သမဝိပါကိနောဝ။
အဓမ္မောဝ နိရယံ နေတိ၊ ဓမ္မောဝ ပါပေတိ သုဂ္ဂတိ"န္တိ[၄]။

အာဒီသု ဟိ ဂုဏေ ဓမ္မသဒ္ဒေါ။ "ဓမ္မံ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ အာဒိကလျာဏ"န္တိအာဒီသု[၅] ဒေသနာယံ။ "ဣဓ ဘိက္ခု ဓမ္မံ ပရိယာပုဏာတိ

၁-ကတ္ဟာ (က) ၂-ဘာဝနီယသီတလဘေသဇ္ဇဥ္ဇနံ (သီ)
၃-ကာယတိကိစ္ဆကံ (သျာ)၊ ကာယတိကိစ္ဆတံ (က) ၄-ခု ၂-၂၇၂-ပိဋ္ဌေ။ ၅-မ ၃-၃၂၇-ပိဋ္ဌေ။

သုတ္တံ ဂေယျ”န္တိအာဒီသု ပရိယတ္တိယံ။ “တသ္မိံ ခေါ ပန သမယေ ဓမ္မာ ဟောန္တိ၊ ခန္ဓာ ဟောန္တိ” တိအာဒီသု နိဿတ္တေ။ ဣဓ ပန ဂုဏော ဝတ္တတိ။ တသ္မာ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ အညေဝ တထာဂတဿ ဂုဏာတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

. **ဂန္ဓိရာတိ** မဟာသမုဒ္ဒေါ ဝိယ မကသတုဏ္ဍသူစိယာ အညတြ တထာဂတာ အညေသံ ဉာဏေန အလဗ္ဘနေယျပတိဋ္ဌာ၊ ဂန္ဓိရတ္တာယေဝ **ဒုဒ္ဒသာ၊** ဒုဒ္ဒသတ္တာယေဝ **ဒုရနုဗောဓာ**။ နိဗ္ဗုတသဗ္ဗပရိဠာဟတ္တာ **သန္တာ၊** သန္တာ-ရမ္မဏောသု ပဝတ္တနတောပိ သန္တာ။ အတိတ္တိကရဏဋ္ဌေန **ပဏီတာ** သာဒုရသ-ဘောဇနံ ဝိယ။ ဥတ္တမဉာဏဝိသယတ္တာ နံ တဉ္ဉေန အဝစရိတဗ္ဗာတိ **အတက္ကာဝစရာ။ နိပုဏာ**တိ သက္ခသုခုမသဘာဝတ္တာ။ ဗာလာနံ အဝိသယတ္တာ ပဏ္ဍိတေဟိယေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ **ပဏ္ဍိတဝေဒနီယာ**။

ယေ တထာဂတော သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္ဝာ ပဝေဒေတိတိ ယေ ဓမ္မေ တထာဂတော အနညနေယ္ယော ဟုတ္ဝာ သယမေဝ အဘိဝိသိဋ္ဌေန ဉာဏေန ပစ္စက္ခံ ကတ္ဝာ ပဝေဒေတိ ဒီပေတိ ကထေတိ ပကာသေတီတိ အတ္ထော။ **ယေဟီ**တိ ယေဟိ ဂုဏဓမ္မေဟိ။ **ယထာဘူတ**န္တိ ယထာဘူတံ။ **ဝဏ္ဏံ သမ္မာ ဝဒမာနာ ဝဒေယျု**န္တိ တထာဂတဿ ဝဏ္ဏံ ဝတ္တုကာမာ သမ္မာ ဝဒေယျုံ၊ အဟာပေတ္ဝာ ဝတ္တုံ သက္ကုဏေယျုန္တိ အတ္ထော။ ကတမေ စ ပန တေ ဓမ္မာ ဘဂဝတာ ဧဝံ ထောမိတာတိ? သဗ္ဗညုတညာဏံ။ ယဒိ ဧဝံ ကသ္မာ ဗဟုဝစန-နိဒ္ဒေသော[2] ကတောတိ? ပုထုစိတ္တသမာယောဂတော စေဝ ပုထုအာရမ္မဏတော စ။ တဒို့ စတူသု ဉာဏသမ္ပယုတ္တမဟာကြိယစိတ္တေသု လဗ္ဘတိ၊ န စဿ ကောစိ ဓမ္မော အာရမ္မဏံ နာမ န ဟောတိ။ ယထာဟ “အတီတံ သဗ္ဗံ ဇာနာတီတိ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ တတ္ထ အာဝရဏံ နတ္ထိတိ အနာဝရဏဉာဏ”န္တိအာဒိ[3]။ ဣတိ ပုထုစိတ္တသမာယောဂတော ပုနပ္ပုနံ ဥပ္ပတ္တိဝသေန ပုထုအာရမ္မဏတော စ ဗဟုဝစနနိဒ္ဒေသော ကတောတိ။

အညေ ဝါတိ ဣဒံ ပနေတ္ထ ဝဝတ္ထာပနဝစနံ၊ “အညေဝ၊ န ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိအာဒယော။ ဂန္ဓိရာဝ၊ န ဥတ္တာနာ”တိဝေံ သဗ္ဗပဒေဟိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ သာဝကပါရမီဉာဏဥ္စိ ဂန္ဓိရံ၊ ပစ္ဆေကဗောဓိဉာဏံ ပန တတော ဂန္ဓိရတရန္တိ တတ္ထ ဝဝတ္ထာနံ နတ္ထိ၊ သဗ္ဗညုတညာဏဿ္စ တတော်ပိ ဂန္ဓိရတရန္တိ တတ္ထာပိ ဝဝတ္ထာနံ နတ္ထိ၊ ဣတော ပနညံ ဂန္ဓိရတရံ နတ္ထိ၊ တသ္မာ ဂန္ဓိရာဝါတိ ဝဝတ္ထာနံ လဗ္ဘတိ။ တထာ ဒုဒ္ဒသာဝ ဒုရနုဗောဓာဝါတိ သဗ္ဗံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁-အံ ၂-၇ဖ-ပိဋ္ဌေ။
၂-ပုထုဝစနနိဒ္ဒေသော (သီ၊ သျာ)
၃-အာဘိ ၁-၃၅-ပိဋ္ဌေ
၄-ခု ၉-၁၂ဖ-ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ။

ကတမေ စ တေ ဘိက္ခဝေတိ အယံ ပန တေသံ ဓမ္မာနံ ကထေတုကမ္မတာ ပုစ္ဆာ။ **သန္တိ ဘိက္ခဝေ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ**တိအာဒိ ပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနံ။ ကသ္မာ ပနေတံ ဧဝံ အာရဒ္ဓန္တိ စေ။ ဗုဒ္ဓါနဥ္စိ စတ္တာရိ ဌာနာနိ ပတ္ဝာ ဂမ္ဘီတံ မဟန္တံ ဟောတိ၊ ဉာဏံ အနုပဝိသတိ၊ ဗုဒ္ဓဉာဏသ မဟန္တဘာဝေါ ပညာယတိ၊ ဒေသနာ ဂမ္ဘီရာ ဟောတိ တိလက္ခဏာဟတာ သုညတာပဋိသံယုတ္တာ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? ဝိနယပညတ္တိံ, ဘူမန္တရံ, ပစ္စယာကာရံ, သမယန္တရန္တိ။ တသ္မာ "ဣဒံ လဟုကံ၊ ဣဒံ ဂရုကံ၊ ဣဒံ သတေကိစ္ဆံ၊ ဣဒံ အတေကိစ္ဆံ၊ အယံ အာပတ္တိ၊ အယံ အနာပတ္တိ၊ အယံ ဆေဒ္ဓဂါမိနီ၊ အယံ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ၊ အယံ ဒေသနာဂါမိနီ၊ အယံ လောကဝဇ္ဇာ၊ အယံ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇာ၊ ဣမသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ ဣဒံ ပညပေတဗ္ဗ"န္တိ ယံ ဧဝံ ဩတိဏ္ဏော ဝတ္ထုသ္မိံ သိက္ခာပဒပညာပနံ နာမ၊ တတ္ထ အညေသံ ထာမော ဝါ ဗလံ ဝါ နတ္ထိ၊ အဝိသယော ဧသ အညေသံ၊ တထာဂတဿေဝ ဝိသယော။ ဣတိ ဝိနယပညတ္တိံ ပတ္ဝာ ဗုဒ္ဓါနံ ဂမ္ဘီတံ မဟန္တံ ဟောတိ၊ ဉာဏံ အနုပဝိသတိ။ ပ။ သုညတာပဋိသံယုတ္တာတိ။

တထာ "ဣမေ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ နာမ။ ပ။ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ နာမ၊ ပဉ္စ ခန္ဓာ နာမ၊ ဒွါဒသ အာယတနာနိ နာမ၊ အဋ္ဌာရသ ဓာတုယော နာမ၊ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ နာမ၊ ဗာဝီသတိန္ဒြိယာနိ နာမ၊ နဝ ဟေတူ နာမ၊ စတ္တာရော အာဟာရာ နာမ၊ သတ္တ ဖဿာ နာမ၊ သတ္တ ဝေဒနာ နာမ၊ သတ္တ သညာ နာမ၊ သတ္တ စေတနာ နာမ၊ သတ္တ စိတ္တာနိ နာမ၊ ဧတေသု ဓမ္မေသု ကာမာဝစရာ ဓမ္မာ နာမ၊ ဓမ္မေသု ရူပါဝစရအရူပါဝစရပရိယာပန္နာ ဓမ္မာ နာမ၊ ဓမ္မေသု လောကိယာ ဓမ္မာ နာမ၊ ဓမ္မေသု လောကုတ္တရာ ဓမ္မာ နာမာ"တိ စတုဝိသတိသမန္တပဋ္ဌာနံ အနန္တနယံ အဘိဓမ္မပိဋကံ ဝိဘဇိတ္ဝာ ကထေတုံ အညေသံ ထာမော ဝါ ဗလံ ဝါ နတ္ထိ၊ အဝိသယော ဧသ အညေသံ၊ တထာဂတဿေဝ ဝိသယော။ ဣတိ ဘူမန္တရပရိဏ္ဍေဒံ ပတ္ဝာ ဗုဒ္ဓါနံ ဂမ္ဘီတံ မဟန္တံ ဟောတိ၊ ဉာဏံ အနုပဝိသတိ။ ပ။ သုညတာပဋိသံယုတ္တာတိ။

တထာ အယံ[၁] အဝိဇ္ဇာ သဗ္ဗိရာနံ နဝဟာကာရေဟိ ပစ္စယော ဟောတိ၊ ဥပ္ပါဒေါ ဟုတ္ဝာ ပစ္စယော ဟောတိ၊ ပဝတ္တံ ဟုတ္ဝာ။ နိမိတ္တံ။ အာယူဟနံ။ သံယောဇေါ။ ပလိဗောဓော။ သမုဒယော။ ဟေတု။ ပစ္စယော ဟုတ္ဝာ ပစ္စယော ဟောတိ၊ တထာ သဗ္ဗိရောဒယော ဝိညာဏာဒီနံ။ ယထာဟ "ကထံ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ—အဝိဇ္ဇာ သဗ္ဗိရာနံ ဥပ္ပါဒဋ္ဌိတိ စ ပဝတ္တဋ္ဌိတိ စ

၁-ယာ အယံ (ဗဟူသု)

နိမိတ္တဋ္ဌိတိ စ အာယူဟနဋ္ဌိတိ စ သံယောဂဋ္ဌိတိ စ ပလိဗောဓဋ္ဌိတိ စ သမုဒယဋ္ဌိတိ စ ဟေတုဋ္ဌိတိ စ ပစ္စယဋ္ဌိတိ စ၊ ဣမေဟိ နဝဟာကာရေဟိ အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယော၊ သင်္ခါရာ ပစ္စယသမုပ္ပန္နာ၊ ဥဘောပေတေ ဓမ္မာ ပစ္စယ-သမုပ္ပန္နာတိ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ။ အတီတမ္ပိ အဒ္ဓါနံ။ အနာဂတမ္ပိ အဒ္ဓါနံ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရာနံ ဥပ္ပါဒဋ္ဌိတိ စ။ပ။ ဇာတိ ဇရာမရဏသ ဥပ္ပါဒဋ္ဌိတိ စ။ပ။ ပစ္စယဋ္ဌိတိ စ၊ ဣမေဟိ နဝဟာကာရေဟိ ဇာတိ ပစ္စယော၊ ဇရာမရဏံ ပစ္စယသမုပ္ပန္နံ၊ ဥဘောပေတေ ဓမ္မာ ပစ္စယသမုပ္ပန္နာတိ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏ”န္တိ ဇေမိမံ တသ္မ တသ္မ ဓမ္မသ္မ တထာ တထာ ပစ္စယဘာဝေန ပဝတ္တံ တိဝင်္ဂံ တိယဒ္ဓံ တိသန္ဓိ် စတုသင်္ခေပံ ဝိသတာကာရံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ ဝိဘဇိတ္ဝာ ကထေတုံ အညေသံ ထာမော ဝါ ဗလံ ဝါ နတ္ထိ၊ အဝိသယော ဧသ အညေသံ၊ တထာဂတဿေဝ ဝိသယော။ ဣတိ ပစ္စယာကာရံ ပတ္ဝာ ဗုဒ္ဓါနံ ဂဇ်္ဈတံ မဟန်္တံ ဟောတိ၊ ဉာဏံ အနုပဝိသတိ။ပ။ သုညတာပဋိသံယုတ္တာတိ။

တထာ စတ္တာရော ဇနာ သဿတဝါဒါ နာမ၊ စတ္တာရော ဧကစ္စသဿတ-ဝါဒါ၊ စတ္တာရော အန္တာနန္တိကာ၊ စတ္တာရော အမရာဝိက္ခေပိကာ၊ ဒွေ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နိကာ၊ သောဠသ သညီဝါဒါ၊ အဋ္ဌ အသညီဝါဒါ၊ အဋ္ဌ နေဝ-သညီနာသညီဝါဒါ၊ သတ္တ ဥစ္ဆေဒဝါဒါ၊ ပဉ္စ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒါ နာမ။ တေ ဣဒံ နိဿာယ ဣဒံ ဂဏှန္တိတိ ဒွါသဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ ဘိန္ဒိတ္ဝာ နိဇ္ဇဋံ နိဂ္ဂုမ်ံ ကတ္ဝာ ကထေတုံ အညေသံ ထာမော ဝါ ဗလံ ဝါ နတ္ထိ၊ အဝိသယော ဧသ အညေသံ၊ တထာဂတဿေဝ ဝိသယော။ ဣတိ သမယန္တရံ ပတ္ဝာ ဗုဒ္ဓါနံ ဂဇ်္ဈတံ မဟန်္တံ ဟောတိ၊ ဉာဏံ အနုပဝိသတိ၊ ဗုဒ္ဓဉာဏသ မဟန္တတာ ပညာယတိ၊ ဒေသနာ ဂမ္ဘီရာ ဟောတိ တိလက္ခဏာဟတာ သုညတာပဋိသံယုတ္တာတိ။

ဣမသ္မိ် ပန ဌာနေ သမယန္တရံ လဒ္ဓုံ၊ တသ္မာ သဗ္ဗညုတညာဏသ မဟန္တ-ဘာဝဒသနတ္ထံ ဒေသနာယ စ သုညတာပကာသနဝိဘာဝနတ္ထံ ၂ သမယန္တရံ အနုပဝိသန္တော ဓမ္မရာဇာ “သန္တိ ဘိက္ခဝေ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ”တိ ဇေဝံ ပုဗ္ဗာဝိသဇ္ဇနံ အာရဒ္ဓံ။

၂၉။ တတ္ထ **သန္တိ**တိ အတ္ထိ သံဝိဇ္ဇန္တိ ဥပလဒ္ဓန္တိ။ **ဘိက္ခဝေ**တိ အာလပန-ဝစနံ။ **ဧကေ**တိ ဧကစ္စေ။ **သမဏဗြာဟ္မဏာ**တိ ပဗ္ဗဇ္ဇူပဂတဘာဝေန သမဏာ၊ ဇာတိယာ ဗြာဟ္မဏာ။ လောကေန ဝါ သမဏာတိ စ ဗြာဟ္မဏာတိ စ ဧဝံ သမ္မတာ။ ပုဗ္ဗန္တံ ကပ္ပေတ္ဝာ ဝိကပ္ပေတ္ဝာ ဂဏှန္တိတိ **ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကာ၊** ပုဗ္ဗန္တကပ္ပေါ

၁-ခု ၉-၄၈-ဟဋ္ဌိသမ္ဖိဒါမဂ္ဂေ။ ၂-သုညတာပကာသနတ္ထံ (သီ)၊ သုညတာပကာသနဘာဝတ္ထံ (သျာ)

ဝါဧတေသံ အတ္ထိတိ ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကာ။ တတ္ထ အန္တောတိ အယံ သဒ္ဒေါ အန္တအဗ္ဘန္တရ-မရိယာဒလာမကပရဘာဂကောဋ္ဌာသေသု ဒိဿတိ။ "အန္တပူရော ဥဒရပူရော"တိ-အာဒီသု ဟိ အန္တေ အန္တသဒ္ဒေါ။ "စရန္တိ လောကေ ပရိဝါရဆန္ဒာ၊ အန္တော အသုဒ္ဓါ ဗဟိ သောဘမာနာ"တိအာဒီသု[၁] အဗ္ဘန္တရေ။ "ကာယဗန္ဓနဿ အန္တော ဇီရတိ[၂]။ သာ ဟရိတန္တံ ဝါ ပန္ထန္တံ ဝါ သေလန္တံ ဝါ ဥဒကန္တံ ဝါ"တိ-အာဒီသု[၃] မရိယာဒါယံ။ "အန္တမိဒံ ဘိက္ခဝေ ဇီဝိကာနံ ယဒိဒံ ပိဏ္ဍောလျ"နွိ-အာဒီသု[၄] လာမကေ။ "ဧသေဝန္တော ဒုက္ခဿာ"တိအာဒီသု[၅] ပရဘာဂေ။ သဗ္ဗပစ္စယသခ်ယော ဟိ ဒုက္ခဿ ပရဘာဂေါ ကောဋ္ဌိတိ ဝုစ္စတိ။ "သက္ကာယော ခေါ အာဝုသော ဧကော အန္တော"တိအာဒီသု[၆] ကောဋ္ဌာသေ။ သွာယံ ဣဓာပိ ကောဋ္ဌာသေ ဝတ္တတိ။

ကပ္ပသဒ္ဒေါပိ တိဋ္ဌတု ဘန္တေ ဘဂဝါ ကပ္ပံ[၇]၊ အတ္ထိ ကပ္ပေါ နိပဇ္ဇိတုံ[၈]၊ ကပ္ပကတေန အကပ္ပကတံ သံသိဗ္ဗိတံ ဟောတီတိ[၉] ဧဝံ အာယုကပ္ပလေသ-ကပ္ပဝိနယကပ္ပါဒီသု သမ္ပဟုလေသု အတ္ထေသု ဝတ္တတိ။ ဣဓ တဏ္ဍာဒိဋ္ဌီသု ဝတ္တတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ "ကပ္ပေါတိ ဒွေ ကပ္ပါ တဏ္ဍာကပ္ပေါ စ ဒိဋ္ဌိကပ္ပေါ စာ"တိ[၁၀]။ တသ္မာ တဏ္ဍာဒိဋ္ဌိဝသေန အတီတံ ခန္ဓကောဋ္ဌာသံ ကပ္ပေတွာ ပကပ္ပေတွာ ဋ္ဌိတာတိ ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကာတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ တေသံ ဧဝံ ပုဗ္ဗန္တံ ကပ္ပေတွာ ဋ္ဌိတာနံ ပုနပ္ပုနံ ဥပ္ပဇ္ဇနဝသေန ပုဗ္ဗန္တမေဝ အနုဂတာ ဒိဋ္ဌိတိ ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိနော။ တေ ဧဝံဒိဋ္ဌိနော တံ ပုဗ္ဗန္တံ အာရဗ္ဘ အာဂမ္မ ပဋ္ဌိစ္စ အညမ္ပိ ဇနံ ဒိဋ္ဌိဂတိကံ ကရောန္တာ အနေကဝိဟိတာနိ အဓိမုတ္တိပဒါနိ[၁၁] အဘိဝဒန္တိ အဋ္ဌာရသဟိ ဝတ္ထူဟိ။

တတ္ထ **အနေကဝိဟိတာနီ**တိ အနေကဝိဓာနိ။ **အဓိမုတ္တိပဒါနီ**တိ အဓိဝစန-ပဒါနိ။ အထ ဝါ ဘူတံ အတ္ထံ အဘိဘဝိတွာ ယထာသဘာဝတော အဂ္ဂ-ဟေတွာ ပဝတ္တနတော အဓိမုတ္တိယောတိ ဒိဋ္ဌိယော ဝုစ္စန္တိ။ အဓိမုတ္တီနံ ပဒါနိ အဓိမုတ္တိပဒါနိ၊ ဒိဋ္ဌိဒီပကာနိ ဝစနာနီတိ အတ္ထော။ **အဋ္ဌာရသဟိ ဝတ္ထူဟိ**တိ အဋ္ဌာရသဟိ ကာရဏေဟိ။

၁-သံ ၁-၇၉-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ဝိ ၄-၂၇၇-ပိဋ္ဌေ။ ၃-မ ၁-၂၄၆-ပိဋ္ဌေ။
၄-သံ ၂-၇၆-ပိဋ္ဌေ။ ၅-သံ ၁-၃၁၁-ပိဋ္ဌေ။ ၆-အံ ၂-၃၅၁-ပိဋ္ဌေ။
၇-ဒီ ၂-၈၆-ပိဋ္ဌေ။ ၈-အံ ၃-၁၄၈-ပိဋ္ဌေ။ ၉-ဝိ ၂-၁၅၉-ပိဋ္ဌေ။
၁၀-ခု ၆-၇၄-ပိဋ္ဌေ။ ၁၁-အဓိဝုတ္တိပဒါနိ (သီ)

၃၀။ ဇာဒါနိ ယေဟိ အဋ္ဌာရသဟိ ဝတ္ထူဟိ အဘိဝဒန္တိ၊ တေသံ ကထေတု-ကမျတာယ ပုစ္ဆာယ "တေ စ ခေါ ဘောန္တော"တိအာဒိနာ နယေန ပုစ္ဆိတွာ တံနိ ဝတ္ထူနိ ဝိဘဇိတွာ ဒသေတုံ "သန္တိ ဘိက္ခဝေ"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဝဒန္တိ ဇေတနာတိ ဝါဒေါ၊ ဒိဋ္ဌဂတသေတံ အဓိဝစနံ။ သဿတော ဝါဒေါ ဇေတေသန္တိ **သဿတဝါဒါ၊** သဿတဒိဋ္ဌိနောတိ အတ္ထော။ ဇေတေနေဝ နယေန ဇာတော ပရေသမ္ပိ ဇေရူပါနံ ပဒါနံ အတ္ထော ဝေဒိတမ္ပေါ။ **သဿတံ အတ္တာနဉ္စ လောကဉ္စာ**တိ ရူပါဒိသု အညတရံ အတ္တာတိ စ လောကောတိ စ ဂဟေတွာ တံ သဿတံ အမရံ နိစ္စံ ဓုဝံ ပညပေန္တိ။ ယထာဟ "ရူပံ အတ္တာ စေဝ လောကော စ သဿတော စာတိ အတ္တာနဉ္စ လောကဉ္စ ပညပေန္တိ၊ တထာ ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ အတ္တာ စေဝ လောကော စ သဿတော စာတိ အတ္တာနဉ္စ လောကဉ္စ ပညပေန္တိ"တိ။

၃၁။ **အာတပ္ပမန္နာယာ**တိအာဒိသု ဝီရိယံ ကိလေသာနံ အာတာပန-ဘာဝေန အာတပ္ပန္တိ ဝုတ္တံ။ တဒေဝ ပဒဟနဝသေန **ပဓာနံ**။ ပုနပ္ပုနံ ယုတ္တဝသေန **အနုယောဂေါ**တိ ဧဝံ တိပ္ပဘေဒံ ဝီရိယံ အန္တာယ အာဂမ္မ ပဋိစ္စာတိ အတ္ထော။ **အပ္ပမာဒေါ** ဝုစ္စတိ သတိယာ အဝိပ္ပဝါသော။ **သမ္မာ မနသိ-ကာရော**တိ ဥပါယမနသိကာရော ပထမနသိကာရော၊ အတ္ထတော ဉာဏန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ယသ္မိဉ္ဈိ မနသိကာရေ ဋ္ဌိတသ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုသတိဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အယံ ဥမသ္မိံ ဌာနေ မနသိကာရောတိ အဓိပ္ပေတော။ တသ္မာ ဝီရိယဉ္စ သတိဉ္စ ဉာဏဉ္စ အာဂမ္မာတိ အယမေတ္ထ သင်္ခေပတ္ထော။ **တထာရူပန္တိ** တထာ-ဇာတိကံ။ **စေတောသမာဓိန္တိ** စိတ္တသမာဓိံ။ **ဖုသတီ**တိ ဝိန္ဒတိ ပဋိလဘတိ။ **ယထာ သမာဟိတေ စိတ္တေ**တိ ယေန သမာဓိနာ သမ္မာ အာဟိတေ သုဋ္ဌု ဌပိတေ စိတ္တမ္ပိ။ **အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသန္တိ**အာဒိနံ အတ္ထော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝုတ္တော။

သော ဧဝမာဟာတိ သော ဧဝံ ဗျာနာနုဘာဝသမ္ပန္နော ဟုတွာ ဒိဋ္ဌ-ဂတိကော ဧဝံ ဝဒတိ။ **ဝဠ္ဗော**တိ ဝဠ္ဗပသုဝဏ္ဏတာလာဒယော ဝိယ အဖလော ကဿစိ အဇနကောတိ။ ဇေတေန "အတ္တာ"တိ စ "လောကော"တိ စ ဂဟိတာနံ ဗျာနာဒီနံ ရူပါဒိဇနကဘာဝံ ပဋိက္ခိပတိ။ ပဗ္ဘတကူဋံ ဝိယ ဋ္ဌိတောတိ **ကူဋဋ္ဌော။ သိင်္ဂဘာယိဋ္ဌိတော**တိ သိင်္ဂဘာယိ ဝိယ ဟုတွာ ဋ္ဌိတောတိ သိင်္ဂဘာယိဋ္ဌိတော။ ယထာ သုနိခါတော သိင်္ဂတ္ထမ္ဘော နိစ္စလော တိဋ္ဌတိ၊ ဧဝံ ဋ္ဌိတောတိ အတ္ထော။ ဥဘယေနပိ လောကဿ ဝိနာသာဘာဝံ ဒီပေတိ။ ကေစိ ပန ဤသိင်္ဂဘာယိဋ္ဌိတောတိ ပါဋိံ ဝတ္ဝာ မုဉ္ဇေ ဤသိကာ ဝိယ ဋ္ဌိတောတိ

၁-မုဉ္ဇတော (က)

ဝဒန္တိ။ တတြာယမဓိပ္ပါယော—ယဒိဒံ ဇာယတိတိ ဝုစ္စတိ၊ တံ မုဉ္စတော ဤသိကာ ဝိယ ဝိဇ္ဇမာနမေဝ နိက္ခမတိ။ ယသ္မာ စ ဤသိကဋ္ဌာယိဋ္ဌတော၊ တသ္မာ တေဝ[1] သတ္တာ သန္ဓာဝန္တိ၊ ဣတော အညတ္ထ ဂစ္ဆန္တိ အတ္ထော။

သံသရန္တိတိ အပရာပရံ သဉ္စရန္တိ။ **စဝန္တိ**တိ ဧဝံ သင်္ခံ ဂစ္ဆန္တိ။ တထာ **ဥပပဇ္ဇန္တိ**တိ။အဋ္ဌကထာယံ ပန ပုဗ္ဗေ "သဿတော အတ္တာ စ လောကော စာ"တိ ဝတ္တာ ဣဒါနိ တေ စ သတ္တာ သန္ဓာဝန္တိတိအာဒိနာ ဝစနေန အယံ ဒိဋ္ဌိဂတိကော အတ္တနာယေဝ အတ္တနော ဝါဒံ ဘိန္ဒတိ၊ ဒိဋ္ဌိဂတိကဿ ဒဿနံ နာမ န နိဗ္ဗဒ္ဓံ၊ ထုသရာသိမှိ နိခါတခါဏု ဝိယ စဇ္ဈလံ၊ ဥမ္မတ္တကပစ္ဆိယံ ပူဝခဏ္ဍဂူထဂေါမယာဒိနိ ဝိယ စေတ္ထ သုန္ဒရမှိ အသုန္ဒရမှိ ဟောတိယေဝါတိ ဝုတ္တံ။ **အတ္ထိတ္တေဝ သဿတိ-သမန္တိ** ဇ္ထေ **သဿတီ**တိ နိစ္စံ ဝိဇ္ဇမာနတာယ မဟာပထဝီဝ မညတိ၊ တထာ သိနေရုပဗ္ဗတစန္ဒိမသူရိယေ။ တတော တေဟိ သမံ အတ္တာနံ မညမာနာ အတ္ထိတ္တေဝ သဿတိသမန္တိ ဝဒန္တိ။

ဣဒါနိ **သဿတော အတ္တာ စ လောကော စာ**တိအာဒိကာယ ပဋိညာယ သာဓနတ္ထံ ဟေတုံ ဒဿေန္တော "တံ ကိဿ ဟေတု အဟဉ္ဧိ အာတပ္ပ-မန္ဒာယာ"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဣမိနာမဟံ ဇေတံ ဇာနာမီ**တိ ဣမိနာ ဝိသေသာဓိဂမေန အဟံ ဇေတံ ပစ္စက္ခတော ဇာနာမိ၊ န ကေဝလံ သဒ္ဓါမတ္တ-ကေနေဝ ဝဒါမီတိ ဒဿေတိ၊ မကာရော ပနေတ္ထ ပဒသန္ဓိကရဏတ္ထံ ဝုတ္တော။ **ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ပဌမံ ဈာန**န္တိ စတ္ထဟိ ဝတ္ထုဟိတိ ဝတ္ထုသဒ္ဒေန ဝုတ္တေသု စတ္ထေသု ဈာနေသု ဣဒံ ပဌမံ ဈာနံ၊ ဣဒံ၂ ဇာတိသတသဟဿမတ္တာနုဿရဏံ ပဌမံ ကာရဏန္တိ အတ္ထော။

၃၂-၃၃။ ဥပရိ ဝါရဒွယေပိ ဧသေဝ နယော။ ကေဝလဉ္ဧိ အယံ ဝါရော အနေကဇာတိသတသဟဿာနုဿရဏဝသေန ဝုတ္တော။ ဣတရေ ဒဿစတ္တာ-လိသသံဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋကပ္ပါနုဿရဏဝသေန။ မန္ဒပညော ဟိ တိတ္ထိယော အနေက-ဇာတိသတသဟဿမတ္တံ အနုဿရတိ၊ မဇ္ဈိမပညော ဒဿသံဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋကပ္ပါနိ၊ တိက္ခပညော စတ္တာလိသံ၊ န တတော ဥဋ္ဌံ။

၃၄။ စတုတ္ထဝါရေ တက္ကယတိတိ **တက္ကီ**၊ တက္ကော ဝါ အဿ အတ္ထိတိ **တက္ကီ**၊ တက္ကေတ္ထာ ဝိတက္ကေတ္ထာ ဒိဋ္ဌိဂါဟိနော ဧတံ အဓိဝစနံ။ ဝိမံသာယ သမန္နာ-ဂတောတိ **ဝီမံသီ**။ ဝိမံသာ နာမ တုလနာ ရုစ္စနာ ခမနာ။ ယထာ ဟိ ပုရိသော ယဋ္ဌိယဲာ ဥဒကံ ဝိမံသိတ္ထာ ဩတရတိ၊ ဧဝမေဝ ယော တုလယိတ္ထာ

---

[1] တေ စ (သျာ၊က) [2] ဣတိ (သျာ)

ရုစ္စိတ္ထာ ခမာပေတ္ထာ ဒိဋ္ဌိ ဂဏှာတိ၊ သော "ဝိမံသီ"တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ **တက္က-ပရိယာဟတန္တိ** တက္ကေန ပရိယာဟတံ၊ တေန တေန ပရိယာယေန တက္ကေတ္ထာတိ အတ္ထော။ **ဝီမံသာနုစရိတန္တိ** တာယ ဝုတ္တပုကာရာယ ဝိမံသာယ အနုစရိတံ။ **သယံပဋိဘာနန္တိ** အတ္တနော ပဋိဘာနမတ္တသဉ္ဇာတံ။ **ဧဝမာဟာ**တိ သဿတဒိဋ္ဌိ ဂဟေတ္ထာ ဧဝံ ဝဒတိ။

တတ္ထ စတုဗ္ဗိဓော တက္ကီ—အနုဿုတိကော ဇာတိဿရော လာဘီ သုဒ္ဓ-တက္ကီကောတိ။ တတ္ထ ယော "ဝေဿန္တရော နာမ ရာဇာ အဟောသိ"တိအာဒိနိ သုတ္ဝာ "တေန ဟိ ယဒိ ဝေဿန္တရောဝ ဘဂဝါ၊ သဿတော အတ္တာ"တိ တက္ကယန္တော ဒိဋ္ဌိ ဂဏှာတိ၊ အယံ အနုဿုတိကော နာမ။ ဒွေ တိဿော ဇာတိယော သရိတ္ဝာ "အဟမေဝ ပုဗ္ဗေ အသုကသ္မိံ နာမ အဟောသိံ၊ တသ္မာ သဿတော အတ္တာ"တိ တက္ကယန္တော ဇာတိဿရတက္ကီကော နာမ။ ယော ပန လာဘိတာယ "ယထာ မေ ဣဒါနိ အတ္တာ သုခီ ဟောတိ၊ အတီတေပိ ဧဝံ အဟောသိ၊ အနာဂတေပိ ဘဝိဿတီ"တိ တက္ကယိတ္ဝာ ဒိဋ္ဌိ ဂဏှာတိ၊ အယံ လာဘိတက္ကီကော နာမ။ "ဧဝံ သတိ ဣဒံ ဟောတီ"တိ တက္ကမတ္တေနေဝ ဂဏှန္တော ပန သုဒ္ဓတက္ကီကော နာမ။

၃၅။ **ဧတေသံ ဝါ အညတရေနာ**တိ ဧတေသံယေဝ စတုန္နံ ဝတ္ထူနံ အညတရေန ဧကေန ဝါ ဒ္ဝိဟိ ဝါ တီဟိ ဝါ။ **နတ္ထိ ဒုတော ဗဟိဒ္ဓါ**တိ ဒုမေဟိ ပန ဝတ္ထူဟိ ဗဟိ အညံ ကေဝံ ကာရဏမ္ပိ သဿတပညတ္တိယာ နတ္ထိတိ အပဋိဝတ္တိယံ သိဟနာဒံ နဒတိ။

၃၆။ **တယိဒံ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော ပဇာနာတီ**တိ ဘိက္ခဝေ တံ ဒုဒံ စတုဗ္ဗိဓမ္ပိ ဒိဋ္ဌိဂတံ တထာဂတော နာနုပုကာရတော ဇာနာတိ။ တတော တံ ပဇာနနာကာရံ ဒဿေန္တော ဒုမေ ဒိဋ္ဌဋ္ဌာနာတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဒိဋ္ဌယော၁ ဒိဋ္ဌဋ္ဌာနာ နာမ။ အပိ စ ဒိဋ္ဌိနံ ကာရဏမ္ပိ ဒိဋ္ဌဋ္ဌာနမေဝ။ ယထာဟ "ကတမာနိ အဋ္ဌ ဒိဋ္ဌဋ္ဌာနာနိ။ ခန္ဓာပိ ဒိဋ္ဌဋ္ဌာနံ၊ အဝိဇ္ဇာပိ။ ဖဿောပိ။ သညာပိ။ ဝိတက္ကောပိ။ အယောနိသော မနသိကာရောပိ။ ပါပမိတ္တောပိ။ ပရတောဃောသောပိ ဒိဋ္ဌဋ္ဌာန"န္တိ။ "ခန္ဓာ ဟေတု ခန္ဓာ ပစ္စယော ဒိဋ္ဌဋ္ဌာနံ ဥပါဒါယ သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ဧဝံ ခန္ဓာပိ ဒိဋ္ဌဋ္ဌာနံ။ အဝိဇ္ဇာ ဟေတု။ပ။ ပါပမိတ္တော ဟေတု။ ပရတော-ဃောသော ဟေတု ပရတောဃောသော ပစ္စယော ဒိဋ္ဌဋ္ဌာနံ ဥပါဒါယ သမုဋ္ဌာ-နဋ္ဌေန၊ ဧဝံ ပရတောဃောသောပိ ဒိဋ္ဌဋ္ဌာန"န္တိ ၂။ **ဧဝံဂတိကာ**တိ ဒိဋ္ဌသဒိသာ

၁-ဒိဋ္ဌယော (က) ၂-ခု ၉-၁၃ ၂-ပဋိသန္ဓိဒါမဂ္ဂေ။

တာဝ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာ "သဿတော အတ္တာ စ လောကော စာ"တိ ဧဝံဂဟိတာ အာဒိန္နာ၊ ပဝတ္တိတာကိ အတ္ထော။ **ဧဝံပရာမဋ္ဌာ**တိ နိရာသက်စိတ္တတာယ ပုနပ္ပုနံ အာမဋ္ဌာ ပရာမဋ္ဌာ၊ "ဣဒမေဝ သစ္စံ၊ မောဃမည"န္တိ ပရိနိဋ္ဌာပိတာ။ ကာရဏ-သခ်ါတာ ပန ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာ ယထာ ဂယှမာနာ ဒိဋ္ဌိယော သမုဋ္ဌာပေန္တိ၊ ဧဝံ အာရမ္မဏဝသေန စ ပဝတ္တနဝသေန စ အာသေဝနဝသေန စ ဂဟိတာ။ အနာဒီနဝဒဿိတာယ ပုနပ္ပုနံ ဂဟဏဝသေန ပရာမဋ္ဌာ။ **ဧဝံဂတိကာ**တိ ဧဝံ နိရယတိရစ္ဆာနပေတ္တိဝိသယဂတိကာနံ အညတရဂတိကာ။ **ဧဝံအဘိ-သမ္ပရာယာ**တိ ဣဒံ ပုရိမပဒဿေဝ ဝေဝစနံ၊ ဧဝံဝိဓပရလောကာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

တဋ္ဌ တထာဂတော ပဇာနာတီတိ န ကေဝလဋ္ဌ တထာဂတော သကာရဏံ သဂတိကံ ဒိဋ္ဌိဂတမေဝ ပဇာနာတိ၊ အထ ခေါ တဋ္ဌ သဗ္ဗံ ပဇာနာတိ၊ တတော စ ဥတ္တရိတရံ သီလဋ္ဌေဝ သမာဓိဋ္ဌ သဗ္ဗညုတညာဏဋ္ဌ ပဇာနာတိ။ **တဋ္ဌ ပဇာနနံ**[၁] **န ပရာမသတီ**တိ တဋ္ဌ ဧဝံဝိဓံ အနုတ္တရံ ဝိသေသံ ပဇာနန္တောပိ အဟံ ပဇာနာမီတိ တဏ္ဍာဒိဋ္ဌိမာနပရာမာသဝသေန တဋ္ဌ န ပရာမသတိ။ **အပရာမာသတော စဿ ပစ္စတ္တညေဝ နိဗ္ဗုတိ ဝိဒိတာ**တိ ဧဝံ အပရာမသတော စဿ အပရာမာသပစ္စယာ[၂] သယမေဝ အတ္တနာယေဝ တေသံ ပရာမာသကိလေသာနံ နိဗ္ဗုတိ ဝိဒိတာ၊ ပါကဋံ ဘိက္ခဝေ တထာဂတဿ နိဗ္ဗာနန္တိ ဒဿေတိ။

ဣဒါနိ ယထာပဋိပန္နေန တထာဂတေန သာ နိဗ္ဗုတိ အဓိဂတာ၊ တံ ပဋိပတ္တိ[၃] ဒဿေတုံ ယာသု ဝေဒနာသု ရတ္တာ[၄] တိတ္ထိယာ "ဣဓ သုခိနော ဘဝိဿာမ၊ ဧတ္ထ သုခိနော ဘဝိဿာမာ"တိ ဒိဋ္ဌိဂဟနံ[၄] ပဝိသန္တိ၊ တာသံယေဝ ဝေဒနာနံ ဝသေန ကမ္မဋ္ဌာနံ အာစိက္ခန္တော ဝေဒနာနံ သမုဒယဋ္ဌာတိ-အာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ယထာဘူတံ ဝိဒိတ္ဝာ**တိ "အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ ဝေဒနာ-သမုဒယောတိ။ ပ။ တဏ္ဍာသမုဒယာ။ ကမ္မသမုဒယာ။ ဖဿသမုဒယာ ဝေဒနာ-သမုဒယောတိ ပစ္စယသမုဒယဋ္ဌေန ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ ဥဒယံ ပဿတိ။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ ပဿန္တောပိ ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ ဥဒယံ ပဿတီ"တိ[၅] ဣမေသံ ပဋ္ဌနံ လက္ခဏာနံ ဝသေန ဝေဒနာနံ သမုဒယံ ယထာဘူတံ ဝိဒိတ္ဝာ, "အဝိဇ္ဇာ-နိရောဓာ ဝေဒနာနိရောဓောတိ။ ပ။ တဏ္ဍာနိရောဓာ။ ကမ္မနိရောဓာ။ ဖဿ-နိရောဓာ ဝေဒနာနိရောဓောတိ ပစ္စယနိရောဓဋ္ဌေန ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ ဝယံ

၁-ပဇာနံ (?) ၂-အပရပ္ပစ္စယာ (သီ) ၃-ရတာ (သျာ)
၄-ဒိဋ္ဌိဂဟဏံ (ဗဟူသု) ၅-ခု ၉-၅၄-ပိဋ္ဌေ။

ပဿတိ။ ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ ပဿန္တောပိ ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ ဝယံ ပဿတီ"တိ[၁] ဣမေသံ ပဉ္ဇန္နံ လက္ခဏာနံ ဝသေန ဝေဒနာနံ အတ္ထဂ်မံ ယထာဘူတံ ဝိဒိတ္ဝာ, "ယံ ဝေဒနံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခံ သောမနဿံ၊ အယံ ဝေဒနာယ အဿာဒေါ"တိ-၂ ဧဝံ အဿာဒဉ္ဇ ယထာဘူတံ ဝိဒိတ္ဝာ, "ယံ ဝေဒနာ အနိစ္စာ ဒုက္ခာ ဝိပရိ-ဏာမဓမ္မာ၊ အယံ ဝေဒနာယ အာဒီနဝေါ"တိ ၂ ဧဝံ အာဒီနဝဉ္ဇ ယထာဘူတံ ဝိဒိတ္ဝာ, "ယော ဝေဒနာယ ဆန္ဒရာဂဝိနယော ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနံ၊ ဣဒံ ဝေဒနာယ နိဿရဏ"န္တိ ၂ ဧဝံ နိဿရဏဉ္ဇ ယထာဘူတံ ဝိဒိတ္ဝာ ဝိဂတဆန္ဒရာဂတာယ အနုပါဒါနော အနုပါဒါဝိမုတ္တော ဘိက္ခဝေ တထာဂတော၊ ယသ္မိံ ဥပါဒါနေ သတိ ကိဉ္ဇိ ဥပါဒိယေယျ၊ ဥပါဒိန္နတ္တာ စ ခန္ဓော ဘဝေယျ၊ တဿ အဘာဝါ ကိဉ္ဇိ ဓမ္မံ အနုပါဒိယိတ္ဝာဝ ဝိမုတ္တော ဘိက္ခဝေ တထာဂတောတိ။

၃၇။ **ဣမေ ခေါ တေ ဘိက္ခဝေ**တိ ယေ တေ[၃] အဟံ "ကတမေ စ တေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ ဂမ္ဘီရာ"တိ အပုစ္ဆိံ၊ ဣမေ ခေါ "တေ ဘိက္ခဝေ တဉ္ဇ တထာဂတော ပဇာနာတိ၊ တတော စ ဥတ္တရိတရံ ပဇာနာတီ"တိဧဝံ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ သဗ္ဗညုတညာဏဓမ္မာ ဂမ္ဘီရာ ဒုဒ္ဒသာ။ ပ။ ပဏ္ဍိတဝေဒနီယာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယေဟိ တထာဂတဿ နေဝ ပုထုဇ္ဇနော၊ န သောတာပန္နာဒီသု အညတရော ဝဏ္ဏံ ယထာဘူတံ ဝတ္တုံ သက္ကောတိ၊ အထ ခေါ တထာဂတောဝ ယထာဘူတံ ဝဏ္ဏံ သမ္မာ ဝဒမာနော ဝဒေယျာတိဧဝံ ပုစ္ဆမာနေနာပိ[၄] သဗ္ဗညုတ-ညာဏမေဝ ပုဋ္ဌံ၊ နိယျာတေန္တေနာပိ တဒေဝ နိယျာတိတံ၊ အန္တရာ ပန ဒိဋ္ဌိယော ဝိဘတ္တာတိ။

ပဋမဘာဏဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ကေစ္စသဿတဝါဒဝဏ္ဏနာ

၃၈။ **ကေစ္စသဿတိကာ**တိ[၅] ကေစ္စသဿတဝါဒါ၊ တေ ဒုဝိဓာ ဟောန္တိ သတ္တေကစ္စသဿတိကာ သခ်ါရေကစ္စသဿတိကာတိ။ ဒုဝိဓာပိ ဣဓ ဂဟိတာယေဝ။

၃၉။ **ယန္တိ** နိပါတမတ္တံ။ **ကဒါစီ**တိ ကိသ္မိဉ္ဇိ ကာလေ။ **ကရဟစီ**တိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ **ဒီဃဿ အဒ္ဓုနော**တိ ဒီဃဿ ကာလဿ။ **အစ္စယေနာ**တိ

၁-ခု ၉-၅၄ ပိဋ္ဌေ။ ၂-သံ ၂-၂၄-ပိဋ္ဌေ။ ၃-ယေ ဝေါ (သီ၊သျာ)
၄-ဝုစ္စမာနေနာပိ (သျာ) ၅-တတ္ထ ကေစ္စသဿတိကာတိ (သျာ၊က)

အတိက္ကမေန။ **သံဝဋ္ဋတီ**တိ ဝိနဿတိ။ **ယေဘုယျေနာ**တိ ယေ ဥပရိဗြဟ္မ-လောကေသု ဝါ အရူပေသု ဝါ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ တဒဝသေသေ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ဈာနမနေန နိဗ္ဗတ္တတ္တာ **မနောမယာ**။ ပီတိ တေသံ ဘက္ခောဟာ အာဟာရောတိ **ပီတိဘက္ခာ**။ အတ္တနောဝ တေသံ ပဘာတိ **သယံပဘာ**။ အန္တလိက္ခေ စရန္တီတိ **အန္တလိက္ခစရာ**။ သုဘေသု ဥယျာနဝိမာနကပ္ပရုက္ခာဒီသု တိဋ္ဌန္တီတိ **သုဘဋ္ဌာယိ-နော**၊ သုဘာ ဝါ မနောရမ္မဝတ္ထာဘရဏာ ဟုတ္ဝာ တိဋ္ဌန္တီတိ **သုဘဋ္ဌာယိနော**။ **စိရံ ဒီဃမဒ္ဓါန**န္တိ ဥက္ကံသေန အဋ္ဌ ကပ္ပေ။

၄၀။ **ဝိဝဋ္ဋတီ**တိ သဏ္ဌာတိ။ **သုညံ ဗြဟ္မဝိမာန**န္တိ ပကတိယာ နိဗ္ဗတ္တသတ္တာနံ နတ္ထိတာယ သုညံ၊ ဗြဟ္မကာယိကဘူမိ နိဗ္ဗတ္တတီတိ အတ္ထော။ တဿ ကတ္တာ ဝါ ကာရေတာ ဝါ နတ္ထိ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝုတ္တနယေန ပန ကမ္မပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာနာ ရတနဘူမိ နိဗ္ဗတ္တတိ။ပကတိနိဗ္ဗတ္တိဋ္ဌာနေသုယေဝ[၁] စေတ္ထ ဥယျာနကပ္ပရုက္ခာဒယော နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ အထ သတ္တာနံ ပကတိယာ ဝသိတဋ္ဌာနေ နိကန္တိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တေ ပဋ္ဌမဇ္ဈာနံ ဘာဝေတ္ဝာ တတော ဩတရန္တိ၊ တသ္မာ အထ ခေါ အညတရော သတ္တောတိအာဒိမာဟ။ **အာယုက္ခယာ ဝါ ပုညက္ခယာ ဝါ**တိ ယေ ဥဋ္ဌာရံ ပုညကမ္မံ ကတ္ဝာ ယတ္ထ ကတ္ထစိ အပ္ပါယုကေ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ တေ အတ္တနော ပုညဗလေန ဌာတုံ န သက္ကောန္တိ၊ တဿ ပန ဒေဝ-လောကဿ အာယုပ္ပမာဏေနေဝ စဝန္တီတိ အာယုက္ခယာ စဝန္တီတိ ဝုစ္စန္တိ။ ယေ ပန ပရိတ္တံ ပုညကမ္မံ ကတ္ဝာ ဒီဃာယုကဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ တေ ယာဝတာယုကံ ဌာတုံ န သက္ကောန္တိ၊ အန္တရာဝ စဝန္တီတိ ပုညက္ခယာ စဝန္တီတိ ဝုစ္စန္တိ။ **ဒီဃမဒ္ဓါနံ တိဋ္ဌတီ**တိ ကပ္ပံ ဝါ ဥပဓုကပ္ပံ ဝါ။

၄၁။ **အနဘိရတီ**တိ အပရဿာပိ သတ္တဿ အာဂမနပတ္ထနာ။ ယာ ပန ပဋ္ဌိဃသမ္ပယုတ္တာ ဥက္ကဏ္ဌိတာ၊ သာ ဗြဟ္မလောကေ နတ္ထိ။ **ပရိတဿနာ**တိ ဥဗ္ဗိဇ္ဇနာ ဖန္ဒနာ၊ သာ ပနေသာ တာသတဿနာ တဏ္ဍာတဿနာ ဒိဋ္ဌိတဿနာ ဥဏ္ဍတဿနာတိ စတုဗ္ဗိဓာ ဟောတိ။ တတ္ထ "ဇာတိ" ပဋ္ဌိစ္စ ဘယံ ဘယာနကံ ဆမ္ဘိတတ္တံ လောမဟံသော စေတသော ဥတြာသော။ ဇရံ။ ဗျာဓိ"။ မရဏံ ပဋ္ဌိစ္စ။ ပ ။ ဥတြာသော"တိ[၂] အယံ **တာသတဿနာ** နာမ။ "အဟော ဝတ အညေပိ သတ္တာ ဣတ္ထတ္တံ အာဂစ္ဆေယ္ယု"န္တိ[၃] အယံ **တဏ္ဍာတဿနာ** နာမ။ "ပရိတဿိတဝိပ္ပန္ဒိတမေဝါ"တိ အယံ **ဒိဋ္ဌိတဿနာ** နာမ။ "တေပိ တထာဂတဿ

၁-ပကတိနိဗ္ဗတ္တဋ္ဌာနေယေဝ (သျာ) ၂-အဘိ ၂-၃၈၁-ပိဋ္ဌေ။ ၃-ဒီ ၃-၂၄-ပိဋ္ဌေ။

ဓမ္မဒေသနံ သုတ္ဝာ ယေဘုယျေန ဘယံ သံဝေဂံ သန္တာသံ အာပဇ္ဇန္တီ"တိ[၁] အယံ **ညာဏတဿနာ** နာမ။ ဣဓ ပန တဏ္ဍာတဿနာပိ ဒိဋ္ဌိတဿနာပိ ဝဋ္ဋတိ။ **ဗြဟ္မဝိမာန**န္တိ ဣဓ ပန ပဌမာဘိနိဗ္ဗတ္တဿ အတ္ထိတာယ သုညန္တိ န ဝုတ္တံ။ **ဥပပဇ္ဇန္တီ**တိ ဥပပတ္တိဝသေန ဥပဂစ္ဆန္တိ။ **သဟဗျတ**န္တိ သဟဘာဝံ။

၄၂။ **အဘိဘူ**တိ အဘိဘဝိတ္ဝာ ဋ္ဌိတော ဇေဋ္ဌကောဟမသ္မီတိ။ **အနဘိ-ဘူတော**တိ အညေဟိ အနဘိဘူတော။ **အညဒတ္ထူ**တိ ဧကံသဝစနေ နိပါတော။ ဒဿနဝသေန **ဒသော၊** သဗ္ဗံ ပဿာမီတိ အတ္ထော။ **ဝသဝတ္တီ**တိ သဗ္ဗံ ဇနံ ဝသေ ဝတ္တေမိ။ **ဣဿရော ကတ္တာ နိမ္မာတာ**တိ အဟံ လောကေ ဣဿရော၊ အဟံ လောကဿ ကတ္တာ စ နိမ္မာတာ စ၊ ပထဝီဟိမဝန္တ သိနေရုစက္ကဝါဋ္ဌမဟာ-သမုဒ္ဒ စန္ဒိမ သူရိယာ မယာ နိမ္မိတာတိ။ **သေဋ္ဌော သဇိတာ**တိ အဟံ လောကဿ ဥတ္တမော စ သဇိတာ[၂] စ "တွံ ခတ္တိယော နာမ ဟောဟိ၊ တွံ ဗြာဟ္မဏော။ ဝေဿော။ သုဒ္ဒေါ။ ဂဟဋ္ဌော။ ပဗ္ဗဇိတော နာမ။ အန္တမသော တွံ ဩဋ္ဌော ဟောဟိ၊ ဂေါဏော ဟောဟီ"တိ ဧဝံ သတ္တာနံ သံဝိသဇေတာ[၃] အဟန္တိ မညတိ။ **ဝသီ ပိတာ ဘူတဘဗျာန**န္တိ အဟမသ္မိ စိဏ္ဏဝသိတာယ ဝသီ၊ အဟံ ပိတာ ဘူတာနဉ္စ ဘဗျာနဉ္စာတိ မညတိ။ တတ္ထ အဏ္ဍဇဇလာဗုဇာ သတ္တာ အန္တောအဏ္ဍကောသေ စေဝ အန္တောဝတ္ထိမှိ စ ဘဗျာ နာမ၊ ဗဟိ နိက္ခန္တ-ကာလတော ပဋ္ဌာယ ဘူတာ နာမ။ သံသေဒဇာ ပဌမစိတ္တက္ခဏေ ဘဗျာ၊ ဒုတိယတော ပဋ္ဌာယ ဘူတာ။ ဩပပါတိကာ ပဌမဣရိယာပထေ ဘဗျာ၊ ဒုတိယတော ပဋ္ဌာယ ဘူတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တေ သဗ္ဗေပိ မယှံ ပုတ္တာတိ သညာယ "အဟံ ပိတာ ဘူတဘဗျာန"န္တိ မညတိ။

ဣဒါနိ ကာရဏတော[၄] သာဓေတုကာမော "မယာ ဣမေ သတ္တာ နိမ္မိ-တာ"တိ ပဋိညံ ကတ္ဝာ "တံ ကိဿ ဟေတူ"တိအာဒိမာဟ။ **ဣတ္ထတ္တ**န္တိ ဣတ္ထဘာဝံ၊ ဗြဟ္မဘာဝန္တိ အတ္ထော။ **ဣမိနာ မယ**န္တိ အတ္တနော ကမ္မဝသေန စုတာပိ ဥပပန္နာပိ စ ကေဝလံ မညနာမတ္တေနေဝ "ဣမိနာ မယံ နိမ္မိတာ"တိ မညမာနာ ဝက်စ္ဆိဒ္ဒေ[၅] ဝက်အာဏီ ဝိယ ဩနမိတ္ဝာ တဿေဝ ပါဒမူလံ ဂစ္ဆန္တီတိ။

၄၃။ **ဝဏ္ဏဝန္တတရော စာ**တိ ဝဏ္ဏဝန္တတရော[၆]၊ အဘိရူပေါ ပါသာဒိ-ကောတိ အတ္ထော။ **မဟေသက္ခတရော**တိ ဣဿရိယပရိဝါရဝသေန မဟာ-ယသတရော။

၁-အံ ၁-၃၄၂-ပိဋ္ဌေ။　၂-သဇ္ဇိတာ (သျာ)　၃-သံဝိဘဇိတာ (သျာ)၊ သံဝိဘဇေတာ (က)
၄-ကာရဏဝသေန (က)　၅-ဝက်စ္ဆိဒ္ဒေန (သျာ၊က)　၆-ဝဏ္ဏဝန္တတရော စ (သီ၊သျာ)

၄၄။ **ဌာနံ ခေါ ပနေတ**န္တိ ကာရဏံ ခေါ ပနေတံ။ သော တတော စဝိတ္ဝာ အညတြ နဂစ္ဆတိ၊ ဣဓေဝ အာဂစ္ဆတိ၊ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ **အဂါရသ္မာ**တိ ဂေဟာ။ **အနဂါရိယ**န္တိ ပဗ္ဗဇ္ဇံ။ ပဗ္ဗဇ္ဇာ ဟိ ယသ္မာ အဂါရသ ဟိတံ ကသိဂေါရက္ခာဒိကမ္မံ တတ္ထ ၁ နတ္ထိ၊ တသ္မာ အနဂါရိယန္တိ ဝုစ္စတိ။ **ပဗ္ဗဇတီ**တိ ဥပဂစ္ဆတိ။ **တတော ပရံ နာနုဿရတီ**တိ တတော ပုဗ္ဗေနိဝါသာ ပရံ နသရတိ၊ သရိတုံ အသက္ကောန္တော တတ္ထ ဌတ္ဝာ ဒိဋ္ဌိံ ဂဏ္ဟာတိ။

နိစ္စောတိအာဒီသု တဿ ဥပပတ္တိံ အပဿန္တော **နိစ္စော**တိ ဝဒတိ၊ မရဏံ အပဿန္တော **ဓုဝေါ**တိ၊ သဒါဘာဝတော **သဿတော**တိ၊ ဇရာဝသေနာပိ ဝိပရိဏာမဿ အဘာဝတော အဝိပရိဏာမဓမ္မောတိ။ သေသမေတ္ထ ပဌမဝါရေ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

၄၅-၄၆။ ဒုတိယဝါရေ ခိဋ္ဌာယ ပဒုဿန္တိ ဝိနဿန္တီတိ **ခိဋ္ဌာပဒေါသိကာ**၊ ပဒူသိကာတိပိ ပါဋ္ဌိံ လိခန္တိ၊ သာ အဋ္ဌကထာယံ နတ္ထိ။ **အတိဝေလ**န္တိ အတိကာလံ၊အတိစိရန္တိ အတ္ထော။**ဟဿခိဋ္ဌာရတိဓမ္မသမာပန္ဓာ**တိ ဟဿရတိ-ဓမ္မဥ္ဇေဝ ခိဋ္ဌာရတိဓမ္မဥ္ဇ သမာပန္ဓာ အနုယုတ္တာ၊ ကေဋ္ဌိဟဿသုခဥ္ဇေဝ ကာယိကဝါစသိကကီဋ္ဌာသုခဥ္ဇ အနုယုတ္တာ၊ ဝုတ္တပ္ပကာရရတိဓမ္မသမင်္ဂိနော ဟုတ္ဝာ ဝိဟရန္တီတိ အတ္ထော။

သတိ သမ္မုဿတီတိ ခါဒနီယဘောဇနီယေသု သတိ သမ္မုဿတိ။ တေ ကိရ ပုညဝိသေသာဓိဂတေန မဟန္တေန အတ္တနော သိရိဝိဘဝေန နက္ခတ္တံ ကီဋ္ဌန္တာ တာယ သမ္ပတ္တိမဟန္တတာယ၂ "အာဟာရံ ပရိဘုဥ္ဇိမှ, နပရိ-ဘုဥ္ဇိမှာ"တိပိ နဇာနန္တိ။ အထ ဧကာဟာရာတိက္ကမနတော ပဋ္ဌာယ နိရန္တရံ ခါဒန္တာပိ ပိဝန္တာပိ စဝန္တိယေဝ၊ နတိဋ္ဌန္တိ။ ကသ္မာ? ကမ္မဇတေဇဿ ဗလဝတာယ ကရဇကာယဿ မန္ဒတာယ။ မနုဿာနဉ္ဂိ ကမ္မဇတေဇော မန္ဒော၊ ကရဇကာယော ဗလဝါ။ တေသံ တေဇဿ မန္ဒတာယ ကရဇ-ကာယဿ ဗလဝတာယ သတ္တာဟမ္ပိ အတိက္ကမိတ္ဝာ ဥဏ္ဍောဒကအစ္ဆယာဂု-အာဒီဟိ သက္ကာ ဝတ္ထုံ ဥပတ္ထမ္ဘေတုံ။ ဒေဝါနံ ပန တေဇော ဗလဝါ ဟောတိ၊ ကရဇံ မန္ဒံ။ တေ ဧကံ အာဟာရဝေလံ အတိက္ကမိတ္ဝာဝ သဏ္ဌာတုံ နသက္ကောန္တိ။ ယထာ နာမ ဂိမှာနံ မဇ္ဈန္ဒိကေ တတ္တပါသာဏေ ဌပိတံ ပဒုမံ ဝါ ဥပ္ပလံ ဝါ သာယန္ဒသမယေ ဃဋ္ဌသတေနာပိ သိဥ္ဇိယမာနံ ပါကတိကံ နဟောတိ, ဝိနဿတိယေဝ။ ဧဝမေဝ ပစ္ဆာ နိရန္တရံ ခါဒန္တာပိ ပိဝန္တာပိ စဝန္တိယေဝ,

---

၁-တံ တတ္ထ (သျာ၊က) ၂-သမ္ပတ္တိယာ မဟန္တတာယ (က)

နာ တိဋ္ဌန္တိ။ တေနာဟ **"သတိယာ သမ္မာသာ တေ ဒေဝါ တမှာ ကာယာ စဝန္တီ"**တိ။ ကတမေ ပန တေ ဒေဝါတိ။ ဣမေ ဒေဝါတိ ဘဋ္ဌကထာယံ ဝိစာရဏာ နတ္ထိ၊ "ဒေဝါနံ ကမ္မဇတေဇော ဗလဝါ ဟောတိ၊ ကရဇံ မန္ဒ"န္တိ အဝိသေသေန ဝုတ္တတ္တာ ပန ယေ ကေစိ ကဗဠီကာရာဟာရူပဇီဝိနော ဒေဝါ ဧဝံ ကရောန္တိ၊ တေယေဝ စဝန္တီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ကေစိ ပနာဟု "နိမ္မာနရတိ-ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိနော တေ ဒေဝါ"တိ။ ခိဍ္ဍာပဒုဿနမတ္တေနေဝ ဟေတေ ခိဍ္ဍာပဒေါသိကာတိ ဝုတ္တာ။ သေသမေတ္ထ ပုရိမနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၄၇-၄၈။ တတိယဝါရေ မနေန ပဒုဿန္တိ ဝိနဿန္တိတိ **မနောပဒေါသိကာ၊** တေ စာတုမဟာရာဇိကာ။ တေသု ကိရ ဧကော ဒေဝပုတ္တော နက္ခတ္တံ ကီဠိဿာမိတိ သပရိဝါရော ရထေန ဝိထိံ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ အထညော နိက္ခမန္တော တံ ပုရတော ဂစ္ဆန္တံ ဒိသွာ ဘော၂ အယံ ကပဏော အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗံ ဝိယ ဧတံ ဒိသွာ "ဗိတိယာ ဥဒ္ဓုမာတော ဝိယ ဘိဇ္ဇမာနော ဝိယ စ ဂစ္ဆတီ"တိ ကုဇ္ဈတိ။ ပုရတော ဂစ္ဆန္တောပိ နိဝတ္တိတ္ဝာ တံ ကုဒ္ဓံ ဒိသွာ ကုဒ္ဓါ နာမ သုဝိဒိတာ၃ ဟောန္တီတိ ကုဒ္ဓဘာဝမဿ ဉတ္ဝာ "တုံ ကုဒ္ဓေါ မယှံ ကိံ ကရိဿသိ၊ အယံ သမ္ပတ္တိ မယာ ဒါနသီလာဒီနံ ဝသေန လဒ္ဓါ၊ နံ တုယှံ ဝသေနာ"တိ ပဋိကုဇ္ဈတိ။ ကေသ္မိဉ္စိ ကုဒ္ဓေ ဇုတရော အကုဒ္ဓေါ ရက္ခတိ၊ ဉဘောသု ပန ကုဒ္ဓေသု ကေသ ကောဓော ဇုတရဿ ပစ္စယော ဟောတိ။ တဿပိ ကောဓော ဇုတရဿ ပစ္စယော ဟောတီတိ ဉဘော ကန္ဒန္တောနံယေဝ သြရောဓေနံ စဝန္တီ။ အယမေတ္ထ ဓမ္မတာ။ သေသံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၄၉-၅၂။ တတ္ထိဝါဒေ၄ အယံ စက္ခာဒီနံ ဘေဒံ ပဿတိ၊ စိတ္တံ ပန ယသ္မာ ပုရိမံ ပုရိမံ ပစ္ဆိမဿ ပစ္ဆိမဿ ပစ္စယံ ဒတ္ဝာဝ နိရုဇ္ဈတိ၊ တသ္မာ စက္ခာဒီနံ ဘေဒတော ဗလဝတရမိဒံ စိတ္တဿ ဘေဒံ နာ ပဿတိ။ သော တံ အပဿန္တော ယထာ နာမ သကုဏော ဧကံ ရုက္ခံ ဇဟိတ္ဝာ အညသ္မိ၅ နိလီယတိ၊ ဧဝမေဝ ဣမသ္မိံ အတ္တဘာဝေ ဘိန္နေ စိတ္တံ အညတြ ဂစ္ဆတီတိ ဂဟေတ္ဝာ ဧဝမာဟ။ သေသမေတ္ထ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အန္တာနန္တဝါဒဝတ္ထုနာ

၅၃။ **အန္တာနန္တီကာ**တိ အန္တာနန္တဝါဒါ၊ အန္တံ ဝါ အနန္တံ ဝါ အန္တာနန္တံ ဝါ နေဝန္တာနာနန္တံ ဝါ အာရဗ္ဘ ပဝတ္တဝါဒါတိ အတ္ထော။

၁-ဣမေ နာမာတိ (သီ၊ သျာ)
၂-ဒိသွာ ကိံ ဘော (သီ၊ သျာ)
၃-သုဝိဇ္ဇာနာ (သျာ)၊ သုဝိဇာနနာ (က)
၄-တတ္ထိဝါရေ (သျာ၊ က)
၅-ကေသ္မိံ (က)

၅၄-၆၀။ **အန္တသညီ လောကသ္မိံ ဝိဟရတီ**တိ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ စက္ကဝါဠ-ပရိယန္တံ အဝဓေဟ္မာ တံ "လောကော"တိ ဂဟေတ္မာ အန္တသညီ လောကသ္မိံ ဝိဟရတိ၊ စက္ကဝါဠပရိယန္တံ ကတ္မာ ဝမှိတကသိဏော[1] ပန အနန္တသညီ ဟောတိ၊ ဥဒ္ဓမဓော အဝဓေတ္မာ ပန တိရိယံ ဝဓေတ္မာ ဥဒ္ဓမဓော အန္တသညီ တိရိယံ အနန္တသညီ။ တက္ကိဝါဒေါ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣမေ စတ္တာရောပိ အတ္တနာ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာနုသာရေနေဝ ဒိဋ္ဌိယာ ဂဟိတတ္တာ ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကေသု ပဝိဋ္ဌာ။

အမရာဝိက္ခေပဝါဒဝဏ္ဏနာ

၆၁။ နု မရတိတိ **အမရာ**။ ကာ သာ? ဝေန္တိပိ မေ နောတိအာဒိနာ နယေန ပရိယန္တရဟိတာ ဒိဋ္ဌဂတိကဿ ဒိဋ္ဌိ ဧဝဝါစာ၂ စ။ ဝိဝိဓော ခေပေါတိ **ဝိက္ခေပေါ**၊ အမရာယ ဒိဋ္ဌိယာ ဝါစာယ စ ဝိက္ခေပေါတိ **အမရာဝိက္ခေပေါ**၊ သော ဧတေသံ အတ္ထိတိ **အမရာဝိက္ခေပိကာ**။ အပရော နယော၊ အမရာ နာမ ကော မစ္ဆဇာတိ၊ သာ ဥမ္မုဇ္ဇနိမုဇ္ဇနာဒိဝသေန ဥဒကေ သန္ဓာဝမာနာ ဂဟေတုံ န သက္ကာတိဧဝမေဝ အယမ္ပိ ဝါဒေါ ဣတောစိတော စ သန္ဓာဝတိ၊ ဂါဟံ န ဥပဂစ္ဆတီတိ အမရာဝိက္ခေပေါတိ ဝုစ္စတိ၊ သော ဧတေသံ အတ္ထိတိ အမရာဝိက္ခေပိကာ။

၆၂။ **"ဣဒံ ကုသလ"န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတီ**တိ ဒသ ကုသလကမ္မပထေ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတီတိ အတ္ထော။ အကုသလေပိ ဒသ အကုသလကမ္မ-ပထာဝ အဓိပ္ပေတာ။ **သော မမဿ ဝိဃာတော**တိ "မုသာ မယာ ဘဏိတ"န္တိ ဝိပ္ပဋိသာရပ္ပတ္တိယာ မမ ဝိဃာတော အဿ၊ ဒုက္ခံ ဘဝေယျာတိ အတ္ထော။ **သော မမဿ အန္တရာယော**တိ သော မမ သဂ္ဂသ ဧဝဝ မဂ္ဂသ စ အန္တရာ-ယော အဿ။ **မုသာဝါဒဘယာ မုသာဝါဒပရိဇေဂုစ္ဆာ**တိ မုသာဝါဒေ သြတ္တပ္ပေန ဧဝဝ ဟိရိယာ စ။ **ဝါစာဝိက္ခေပံ အာပဇ္ဇတီ**တိ ဝါစာယ ဝိက္ခေပံ အာပဇ္ဇတိ။ ကိဒိသံ? အမရာဝိက္ခေပံ၊ အပရိယန္တဝိက္ခေပန္တိ အတ္ထော။

ဝေန္တိပိ မေ နောတိအာဒိသု ဝေန္တိပိ မေ နောတိ အနိယမိတဝိက္ခေပေါ။ **တထာတိပိ မေ နော**တိ "သဿတော အတ္တာ စ လောကော စာ"တိ ဝုတ္တံ သဿတဝါဒံ ပဋိက္ခိပတိ။ **အညထာတိပိ မေ နော**တိ သဿတတော အညထာ[2]၊ ဝုတ္တံ ကေစ္စသဿတံ[3] ပဋိက္ခိပတိ။ **နော တိပိ မေ နော**တိ "န

၁-ဝမှိတကသိဏော (သျာ၊က) ၂-ဝါဒါ (သျာ)

၃-အညထာပိတိ (က) ၄-ကေစ္စသဿတံ ကေစ္စအသဿတံ (သျာ၊က)

ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ”တိ ဝုတ္တံ ဥစ္ဆေဒံ ပဋိက္ခိပတိ။ **နော နောတိဝိ မေ နော**တိ “နေဝ ဟောတိ န န ဟောတီ”တိ ဝုတ္တံ တက္ကိဝါဒံ ပဋိက္ခိပတိ။ သယံ ပန “ဣဒံ ကုသလ”န္တိ ဝါ “အကုသလ”န္တိ ဝါ ပုဋ္ဌော န ကိဉ္စိ ဗျာကရောတိ။ “ဣဒံ ကုသလ”န္တိ ပုဋ္ဌော “ဧဝန္တိပိ မေ နော”တိ ဝဒတိ။ တတော “ကိံ အကုသလ”န္တိ ဝုတ္တေ “တထာတိပိ မေ နော”တိ ဝဒတိ။ “ကိံ ဥဘယတော အညထာ”တိ ဝုတ္တေ “အညထာတိပိ မေ နော”တိ ဝဒတိ။ တတော “တိဝိဓေနာပိ န ဟောတိ၊ ကိံ တေ လဒ္ဓိ”တိ ဝုတ္တေ “နောတိပိ မေ နော”တိ ဝဒတိ။ တတော “ကိံ နော နောတိ တေ၁ လဒ္ဓိ”တိ ဝုတ္တေ “နော နောတိပိ မေ နော”တိ ဧဝံ ဝိက္ခေပမေဝ အာပဇ္ဇတိ၊ ကေသ္မိမ္ပိ ပက္ခေ န တိဋ္ဌတိ။

၆၃။ **ဆန္ဒော ဝါ ရာဂေါ ဝါ**တိ အဇာနန္တော၂ သဟသာ ကုသလ-မေဝ “ကုသလ”န္တိ ဝတ္ဝာ အကုသလမေဝ “အကုသလ”န္တိ ဝတ္ဝာ မယာ အသုကဿ နာမ ဧဝံ ဗျာကတံ၊ ကိံ တံ သုဗျာကတန္တိ အညေ ပဏ္ဍိတေ ပုစ္ဆိတ္ဝာ တေဟိ “သုဗျာကတံ ဘဒြမုခ ကုသလမေဝ တယာ ကုသလံ အကုသလမေဝ အကုသလန္တိ ဗျာကတ”န္တိ ဝုတ္တေ နတ္ထိ မယာ သဒိသော ပဏ္ဍိတောတိ ဧဝံ မေ တတ္ထ ဆန္ဒော ဝါ ရာဂေါ ဝါ အသာတိ အတ္ထော။ တ္ထေ စ ဆန္ဒော ဒုဗ္ဗလရာဂေါ၊ ရာဂေါ ဗလဝရာဂေါ။ **ဒေါသော ဝါ ပဋိဃော ဝါ**တိ ကုသလံ ပန “အကုသလ”န္တိ အကုသလံ ဝါ၃ “ကုသလ”န္တိ ဝတ္ဝာ အညေ ပဏ္ဍိတေ ပုစ္ဆိတ္ဝာ တေဟိ “ဒုဗ္ဗာကတံ တယာ”တိ ဝုတ္တေ တ္တေကမ္ပိ နာမ န ဇာနာမီတိ တတ္ထ မေ အသာ ဒေါသော ဝါ ပဋိဃော ဝါတိ အတ္ထော။ ဣဓာပိ ဒေါသော ဒုဗ္ဗလကောဓော၊ ပဋိဃော ဗလဝကောဓော။

တံ မမဿ ဥပါဒါနံ၊ သော မမဿ ဝိဃာတောတိ တံ ဆန္ဒရာဂဒွယံ မမ ဥပါဒါနံ အသာ၊ ဒေါသပဋိဃဒွယံ ဝိဃာတော။ ဥဘယမ္ပိ ဝါ ဒဋ္ဌဂဟဏ-ဝသေန ဥပါဒါနံ၊ ဝိဟနနဝသေန ဝိဃာတော။ ရာဂေါ ဟိ အမုဉ္စိတု-ကာမတာယ အာရမ္မဏံ ဂဏှာတိ ဇလူကာ ဝိယ။ ဒေါသော ဝိနာသေတု-ကာမတာယ အာသီဝိသော ဝိယ။ ဥဘောပိ စေတေ သန္တာပကဋ္ဌေန ဝိဟနန္တိ-ယေဝါတိ “ဥပါဒါန”န္တိ စ “ဝိဃာတော”တိ စ ဝုတ္တာ။ သေသံ ပဌမဝါရသဒိ-သမေဝ။

၁-နော နောတိ ကိံ တေ (သျာ)　　၂-အပ္ပဋိဇာနန္တောဝိ (သျာ)၊ အသမ္ပဇာနန္တောဝိ (က)
၃-အကုသလန္တု (သီ)

၆၄။ **ပဏ္ဍိတာ**တိ ပဏ္ဍိစ္စေန သမန္နာဂတာ။ **နိပုဏာ**တိ သဏှသုခုမဗုဒ္ဓိနော သုခုမအတ္ထန္တရံ[1] ပဋိဝိဇ္ဈနသမတ္ထာ။ **ကတပရပ္ပဝါဒါ**တိ ဝိညာတပရပ္ပဝါဒါ စေဝ ပရေဟိ သဒ္ဓိံ ကတဝါဒပရိစယာ စ။ **ဝါလဝေဓိရူပါ**တိ ဝါလဝေဓိနေဂ္ဂဟ-သဒိသာ။ **တေ ဘိန္နန္တိ**[2] **မညေ**တိ ဝါလဝေဓိ ဝိယ ဝါလံ သုခုမာနိဝိ ပရေသံ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ အတ္တနော ပညာဂတေန[3] ဘိန္ဒန္တာ ဝိယ စရန္တီတိ အတ္ထော။ **တေ မံ တတ္ထာ**တိ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ မံ တေသု ကုသလာကုသလေသု။ **သမနုယုဇ္ဇေယျု**န္တိ "ကိံ ကုသလံ၊ ကိံ အကုသလန္တိ အတ္တနော လဒ္ဓိံ ဝဒါ"တိ လဒ္ဓိံ ပုစ္ဆေယျုံ။ **သမနုဂါဟေယျု**န္တိ "ဣဒံ'နာမာ"တိ ဝုတ္တေ "ကေန ကာရဏေန တေမတ္တံ ဂါဟေယျု"န္တိ[4] ကာရဏံ ပုစ္ဆေယျုံ။ **သမနုဘာသေယျု**န္တိ "ဣမိနာ နာမ ကာရဏေနာ"တိ ဝုတ္တေ ကာရဏေ ဒေါသံ ဒဿေတွာ "န တွံ ဣဒံ ဇာနာသိ၊ ဣဒံ ပန ဂဏှ၊ ဣဒံ ဝိဿဇ္ဇေဟီ"တိဧဝံ သမနုယုဇ္ဇေယျုံ။ **နံ သမ္မာယေယျု**န္တိ နံ သမ္မာဒေယျုံ၊ သမ္မာဒေတွာ ကထေတုံ နံ သက္ကုဏေယျုန္တိ အတ္ထော။ **သော မမဿ ဝိဃာတော**တိ ယံ တံ ပုနပ္ပုနံ ဝတ္တာဝိ အဿမ္ဘာယနံ နာမ၊ သော မမ ဝိဃာတော အဿ၊ သြဋ္ဌတာလုဇိဝှါဂလသောသနဒုက္ခမေဝ အဿာတိ အတ္ထော။ သေသမေတ္ထာဝိ ပဌမဝါရသဒိသမေဝ။

၆၅-၆၆။ **မန္ဒော**တိ မန္ဒပညော၊ အပညဿေဝေတံ နာမံ။ **မောမူဟော**တိ အတိသမ္မူဠှော။ **ဟာတိ တထာဂတော**တိအာဒိသု သတ္တော "တထာ-ဂတော"တိ အဓိပ္ပေတော။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနမေဝ။ ဣမေပိ စတ္တာရော ပုဗ္ဗေ ပဝတ္တဓမ္မာနုသာရေနေဝ ဒိဋ္ဌိယာ ဂဟိတတ္တာ ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကေသု ပဝိဋ္ဌာ။

အဓိစ္စသမုပ္ပန္နဝါဒဝဏ္ဏနာ

၆၇။ "အဓိစ္စသမုပ္ပန္နော အတ္တာ စ လောကော စာ"တိ ဒဿနံ အဓိစ္စ-သမုပ္ပန္နံ၊ တံ ဇေတသံ အတ္ထိတိ **အဓိစ္စသမုပ္ပန္နိကာ**။ **အဓိစ္စသမုပ္ပန္နန္တိ** အကာရဏသမုပ္ပန္နံ။

၆၈-၇၃။ **အသညသတ္တာ**တိ ဒေဿနာသိသမေတံ၊ အစိတ္တုပ္ပါဒါ ရူပမတ္တက-အတ္တဘာဝါတိ[5] အတ္ထော။ တေသံ ဧဝံ ဥပ္ပတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ—ကေစ္ဆော ဟိ တိတ္ထာယတနေ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ ဝါယောကသိဏေ ပရိကမ္မံ ကတ္ဝာ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ နိဗ္ဗတ္တေတ္ဝာ စျာနာ ဝုဋ္ဌာယ "စိတ္တေ ဒေါသံ ပဿတိ၊ စိတ္တေ သတိ

၁-သဏှသုခုမံ အတ္ထန္တရံ (သျာ) ၂-ဝေါ ဘိန္ဒန္တာ (သီ) ၃-ပညာဗလေန (သျာ)
၄-ဂါဟယာတိ (သီ၊ သျာ) ၅-အစိတ္တုပ္ပါဒရူပမတ္တကအတ္တဘာဝါတိ (သီ)

ဟတ္ထစ္ဆေဒါဒိဒုက္ခဥ္ဇေဝ သဗ္ဗဘယာနိ စ ဟောန္တိ၊ အလံ ဣမိနာ စိတ္တေန၊ အစိတ္တကဘာဝေါဝ သန္တော"တိ၊ ဧဝံ စိတ္တေ ဒေါသံ ပဿိတ္ဝာ အပရိဟီနဇ္ဈာနော ကာလံ ကတ္ဝာ အသညသတ္တေသု နိဗ္ဗတ္တတိ၊ စိတ္တမဿ စုတိစိတ္တနိရောဓေန ဣဓေဝ နိဝတ္တတိ၊ ရူပက္ခန္ဓမတ္တမေဝ တတ္ထ ပါတုဘဝတိ။ တေ တတ္ထ ယထာ နာမ ဇိယာဝေဂက္ခိတ္တော သရော ယတ္တကော ဇိယာဝေဂေါ၊ တတ္တကမေဝ အာကာသေ ဂစ္ဆတိ။ ဧဝမေဝ ဈာနဝေဂက္ခိတ္တာ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ယတ္တကော ဈာနဝေဂေါ၊ တတ္တကမေဝ ကာလံ တိဋ္ဌန္တိ၊ ဈာနဝေဂေ ပန ပရိဟီနေ တတ္ထ ရူပက္ခန္ဓော အန္တရဓာယတိ၊ ဣဓ ပန ပဋိသန္ဓိသညာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယသ္မာ ပန တာယ ဣဓ ဥပ္ပန္နသညာယ တေသံ တတ္ထ စုတိ ပညာယတိ၊ တသ္မာ "သညုပ္ပါဒါ စ ပန တေ ဒေဝါ တမှာ ကာယာ စဝန္တီ"တိ ဝုတ္တံ။ **သန္တတာယာ**တိ သန္တဘာဝါယ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနမေဝ။ တက္ကီဝါဒေါပိ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

အပရန္တကပ္ပိကဝဏ္ဏနာ

၇၄။ ဧဝံ အဌာရသ ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကေ ဒဿေတ္ဝာ ဣဒါနိ စတုစတ္တာရီသ အပရန္တကပ္ပိကေ ဒဿေတုံ "သန္တိ ဘိက္ခဝေ"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အနာဂတ-ကောဋ္ဌာသသခ်ါတံ အပရန္တံ ကပ္ပေတ္ဝာ ဂဏ္ဒန္တီတိ **အပရန္တကပ္ပိကာ၊** အပရန္တကပ္ပေါ ဝါ ဧတေသံ အတ္ထီတိ **အပရန္တကပ္ပိကာ။** ဧဝံ သေသမ္ပိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တပ္ပကာရနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သညီဝါဒဝဏ္ဏနာ

၇၅။ **ဥဒ္ဓမာဃာတနိကာ**တိ အာဃာတနံ ဝုစ္စတိ မရဏံ၊ ဥဒ္ဓမာဃာတနာ အတ္တာနံ ဝဒန္တီတိ **ဥဒ္ဓမာဃာတနိကာ။** သညီတိ ပဝတ္တော ဝါဒေါ သညီဝါဒေါ၊ သော ဧတေသံ အတ္ထီတိ **သညီဝါဒါ။**

၇၆-၇၇။ **ရူပီ အတ္တာ**တိအာဒီသု ကသိဏရူပံ "အတ္တာ"တိ တတ္ထ ပဝတ္တ-သညဥ္ဇဿ "သညာ"တိ ဂဟေတ္ဝာ ဝါ အာဇီဝကာဒယော ဝိယ တက္ကမတ္တေနေဝ ဝါ "ရူပီ အတ္တာ ဟောတိ၊ အရောဂေါ ပရံ မရဏာ သညီ"တိ နံ ပညပေန္တိ။ တတ္ထ **အရောဂေါ**တိ နိစ္စော။ အရူပသမာပတ္တိနိမိတ္တံ ပန "အတ္တာ"တိ သမာပတ္တိသ-ညဥ္ဇဿ "သညာ"တိ ဂဟေတ္ဝာ ဝါ နိဂဏ္ဌာဒယော ဝိယ တက္ကမတ္တေနေဝ ဝါ "အရူပီ အတ္တာ ဟောတိ၊ အရောဂေါ ပရံ မရဏာ သညီ"တိ နံ ပညပေန္တိ။ တတိယာ ပန မိဿကဂါဟဝသေန ပဝတ္တာ ဒိဋ္ဌိ။ စတုတ္ထာ တက္ကဂါဟေနေဝ။

ဒုတိယစတုက္កံ အန္တောနန္တိကဝါဒေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တတိယ-စတုက္ကေ သမာပန္နကဝသေန ကေတ္တာသညီ, အသမာပန္နကဝသေန နာနတ္တာသညီ, ပရိတ္တကသိဏဝသေန ပရိတ္တာသညီ, ဝိပုလကသိဏဝသေန အပ္ပမာဏာသညီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ စတုတ္ထစတုက္ကေ ပန ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ တိကစတုက္ကဈာနဘူမိယံ နိဗ္ဗတ္တမာနံ ဒိသွာ "ကေန္တာသုခီ"တိ ဂဏှာတိ။ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တမာနံ ဒိသွာ "ကေန္တာဒုက္ခီ"တိ။ မနုဿေသု နိဗ္ဗတ္တမာနံ ဒိသွာ "သုခဒုက္ခီ"တိ။ ဝေဟပ္ဖလ-ဒေဝေသု နိဗ္ဗတ္တမာနံ ဒိသွာ "အဒုက္ခမသုခီ"တိ ဂဏှာတိ။ ဝိသေသတော ဟိ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏလာဘိနော ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကာ ဟောန္တိ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုကာ အပရန္တကပ္ပိကာတိ။

အသညီဝါဒဝဏ္ဏနာ

၇၈-၈၃။ အသညီဝါဒေါ သညီဝါဒေ အာဒီမှိ ဝုတ္တာနံ ဒ္ဝိန္နံ စတုက္ကာနံ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ တထာ နေဝသညီနာသညီဝါဒေါ။ ဂေဝလဉ္စိ တတ္ထ "သညီ အတ္တာ"တိ ဂဏှန္တာနံ တာ ဒိဋ္ဌိယော။ ဣဓ "အသညီ"တိ စ "နေဝ-သညီနာသညီ"တိ စ။ တတ္ထ နှ ကေန္တေန ကာရဏံ ပရိယေသိတဗ္ဗံ။ ဒိဋ္ဌိဂတိကဿ ဟိ ဂါဟော ဥမ္မတ္တကပန္ဓိသဒိသော တိ ဝုတ္တမေတံ။

ဥဒ္ဓစ္စဝါဒဝဏ္ဏနာ

၈၄။ ဥဒ္ဓစ္စဝါဒေ **သဗ္ဗော**တိ ဝိဇ္ဇမာနသ။ **ဥဒ္ဓစ္စ**န္တိ ဥပဒ္ဓေဒံ။ **ဝိနာသန္တိ** အဒဿနံ။ **ဝိဘဝ**န္တိ ဘာဝဝိဂမံ။ သဗ္ဗာနေတာနိ အညမညဝေဝစနာနေဝ။ တတ္ထ ဒ္ဝေ ဇနာ ဥဒ္ဓစ္စဒိဋ္ဌိံ ဂဏှန္တိ လာဘိ စ အလာဘိ စ။ လာဘိ အရဟတော[1] ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ စုတိံ ဒိသွာ ဥပပတ္တိံ အပဿန္တော။ ယော ဝါ စုတိမတ္တမေဝ ဒဋ္ဌုံ သက္ကောတိ နှ ဥပပါတံ[2]၊ သော ဥဒ္ဓစ္စဒိဋ္ဌိံ ဂဏှာတိ။ အလာဘိ စ "ကော ပရလောကံ နှ ဇာနာတိ"တိ ကာမသုခဂိဒ္ဓတာယ ဝါ "ယထာ ရုက္ခတော ပဏ္ဏာနိ ပတိတာနိ နှ ပုန ဝိရုဟန္တိ၊ ဧဝမေဝ သတ္တာ"တိ-အာဒိနာ တက္ကေန ဝါ ဥဒ္ဓစ္စံ ဂဏှာတိ။ ဣဓ ပန တက္ကာဒိဋ္ဌိနံ ဝသေန တထာ စ အညထာ စ ဝိကပ္ပေတွာဝ ဣမာ သတ္တ ဒိဋ္ဌိယော ဥပ္ပန္နာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၈၅။ တတ္ထ ရူဿီတိ ရုပဝါ။ **စာတုမဟာဘူတိကော**တိ စတုမဟာဘူတ-မယော။ မာတာပိတူနံ ဧတေန္တိ မာတာပေတ္တိကံ။ ကိံ တံ? သုက္ကသောဏိတံ။

၁-အနုဿရန္တော (သျာ၊က) ၂-ဥပပတ္တိံ (သီ၊သျာ)

မာတာပေတ္တိကေ သမ္ဘူတော ဇာတောတိ **မာတာပေတ္တိကသမ္ဘဝေါ**။ ဣတိ ရူပကာယသိသေန မနုဿတ္တဘာဝံ "အတ္တာ"တိ ဝဒတိ။ **ဣဇ္ဈေကေ**တိ ဣတ္ထံ ဧကေ၊ ဧဝမေကေတိ အတ္ထော။

၈၆။ ဒုတိယော တံ ပဋိက္ခိပိတ္ဝာ ဒိဗ္ဗတ္တဘာဝံ ဝဒတိ။ **ဒိဗ္ဗော**တိ ဒေဝလောကေ သမ္ဘူတော။ **ကာမာဝစရော**တိ ဆ ကာမာဝစရဒေဝပရိယာပန္နော။ ကဗဠီကာရံ[1] အာဟာရံ ဘက္ခတိတိ ကဗဠီကာရာဟာရဘက္ခော။

၈၇။ **မနောမယော**တိ ဈာနမနေန နိဗ္ဗတ္တော။ **သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂီ**တိ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂယုတ္တော။ **အဟီနိန္ဒြိယော**တိ ပရိပုဏ္ဏိန္ဒြိယော။ ယာနိ ဗြဟ္မလောကေ အတ္ထိ၊ တေသံ ဝသေန ဣတရေသဉ္စ သဏ္ဌာနဝသေနေတံ ဝုတ္တံ။

၈၈-၉၂။ **သမ္ဘသော ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာ**တိအာဒီနံ အတ္ထော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝုတ္တော။ **အာကာသာနဉ္စာယတနူပဂေါ**တိအာဒီသု ပန အာကာသာနဉ္စာယတနဘဝံ ဥပဂတော်တိ ဧဝမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒဝဏ္ဏနာ

၉၃။ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒေ **ဒိဋ္ဌဓမ္မော**တိ ပစ္စက္ခဓမ္မော ဝုစ္စတိ၊ တတ္ထ တတ္ထ ပဋိလဒ္ဓတ္တဘာဝဿေတံ အဓိဝစနံ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မေ နိဗ္ဗာနံ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနံ၊ ဣမသ္မိံယေဝ အတ္တဘာဝေ ဒုက္ခူပသမန္တိ[2] အတ္ထော။ တံ ဝဒန္တိတိ **ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒါ**၊ ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနန္တိ ပရမံ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနံ ဥတ္တမန္တိ အတ္ထော။

၉၄။ **ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟီ**တိ မနာပိယရူပါဒီဟိ ပဉ္စဟိ ကာမကောဋ္ဌာသေဟိ ဗန္ဓနေဟိ ဝါ။ **သမပ္ပိတော**တိ သုဋ္ဌု အပ္ပိတော အလ္လီနော ဟုတ္ဝာ။ **သမင်္ဂီဘူတော**တိ သမန္နာဂတော။ **ပရိစာရေတီ**တိ တေသု ကာမဂုဏေသု ယထာသုခံ ဣန္ဒြိယာနိ စာရေတိ သဉ္စာရေတိ ဣတောစိတော စ ဥပနေတိ။ အထ ဝါ လဒ္ဓတိ ရမတိ ကီဠတိ။ ဣတ္ထေ စ ဒုဝိဓာ ကာမဂုဏာ မာနုသကာ[3] စေဝ ဒိဗ္ဗာ စ။ မာနုသကာ မန္ဓာတုကာမဂုဏသဒိသာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ဒိဗ္ဗာ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိဒေဝရာဇသဒိသာ ကာမဂုဏသဒိသာတိ။ ဧဝရူပေ ကာမေ ဥပဂတာနဉ္ဒိတေ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနသမ္ပတ္တိံ ပညပေန္တိ။

၁-ကဗဠီံကာရံ (သီ) ၂-ဒုက္ခူပသမောတိ (သျာ) ၃-မာနုသိကာ (က)

၉၅။ ဒုတိယဝါရေ ဟုတ္ဟာ အဘာဝဋ္ဌေန **အနိစ္စာ၊** ပဋိပီဋ္ဌနဋ္ဌေန **ဒုက္ခာ၊** ပကတိဇဟနဋ္ဌေန **ဝိပရိဏာမဓမ္မာ**တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **တေသံ ဝိပရိဏာမညထာ-ဘာဝါ**တိ တေသံ ကာမာနံ ဝိပရိဏာမသင်္ခါတာ အညထာဘာဝါ၊ ယမ္ပိ မေ အဟောသိ၊ တမ္ပိ မေ နတ္ထီတိ ဝုတ္တနယေန **ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ သောကပရိဒေဝဒုက္ခ-ဒေါမနဿုပါယာသာ**။ တတ္ထ အန္တောနိဇ္ဈာယနလက္ခဏော သောကော၊ တန္ဒိသိတလာလပ္ပနလက္ခဏော ပရိဒေဝေါ၊ ကာယပ္ပဋိပီဋ္ဌနလက္ခဏံ ဒုက္ခံ၊ မနောဝိဃာတလက္ခဏံ ဒေါမနဿံ၊ ဝိသာဒလက္ခဏော ဥပါယာသော၊ ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟီတိအာဒီနမတ္ထော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝုတ္တော။

၉၆။ **ဝိတက္ကိတ**န္တိ အဘိနိရောပနဝသေန ပဝတ္တော ဝိတက္ကော။ **ဝိစာရိတ**န္တိ အနုမဇ္ဇနဝသေန ပဝတ္တော ဝိစာရော။ **ဧတေနေတ**န္တိ ဧတေန ဝိတက္ကိတေန စ ဝိစာရိတေန စ ဧတံ ပဌမဇ္ဈာနံ ဩဋ္ဌာရိကံ သကလ္လကံ ဝိယ ခါယတိ။

၉၇-၉၈။ **ပီတိဂတ**န္တိ ပီတိယေဝ။ **စေတသော ဥပ္ပိလာဝိတတ္တ**န္တိ စိတ္တဿ ဥပ္ပိလဘာဝကရဏံ။ **စေတသော အာဘောဂေါ**တိ ဈာနာ ဝုဋ္ဌာယ တသ္မိံ သုခေ ပုနပ္ပုနံ စိတ္တဿ အာဘောဂေါ မနသိကာရော သမန္ဒာဟာရောတိ။ သေသမေတ္ထ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒေ ဥတ္တာနမေဝ။

ဧတ္တောဝတာ သဗ္ဗာပိ ဒ္ဝါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိယော ကထိတာ ဟောန္တိ။ ယာသံ သတ္တေဝ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယော၊ သေသာ သဿတဒိဋ္ဌိယော။

၁၀၀-၁၀၄။ ဣဒါနိ "ဣမေဟိ ခေါ တေ ဘိက္ခဝေ"တိဣမိနာ ဝါရေန သဗ္ဗေပိ တေ အပရန္တကပ္ပိကေ[၁] ဧကဇ္ဈံ နိယျာတေတ္ဝာ သဗ္ဗညုတညာဏံ ဝိဿဇ္ဇေတိ။ ပုန "ဣမေဟိ ခေါ တေ ဘိက္ခဝေ"တိအာဒိနာ ဝါရေန သဗ္ဗေပိ တေ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တကပ္ပိကေ[၂] ဧကဇ္ဈံ နိယျာတေတ္ဝာ တဒေဝ ဥဏံ ဝိဿဇ္ဇေတိ။ ဣတိ "ကတမေ စ တေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ"တိအာဒိမှိ ပုစ္ဆ-မာနောပိ သဗ္ဗညုတညာဏမေဝ ပုစ္ဆိတ္ဝာ ဝိဿဇ္ဇမာနောပိ သတ္တာနံ အဇ္ဈာသယံ တုလာယ တုလယန္တော ဝိယ သိနေရုပါဒတော ဝါလုကံ ဥဒ္ဓရန္တော ဝိယ ဒ္ဝါသဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ ဥဒ္ဓရိတ္ဝာ သဗ္ဗညုတညာဏမေဝ ဝိဿဇ္ဇေတိ။ ဧဝမယံ ယထာနုသန္ဓိဝသေန ဒေသနာ အာဂတာ။

တယော ဟိ သုတ္တဿ အနုသန္ဓီ—ပုစ္ဆာနုသန္ဓိ အဇ္ဈာသယာနုသန္ဓိ ယထာနု-သန္ဓီတိ။ တတ္ထ "ဧဝံ ဝုတ္တေ အညတရော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတေဒဝေါစ ကိံ

၁-ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကေ (သျာ၊ က) ၂-အပရန္တကပ္ပိကေ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တကပ္ပိကေ စ (သျာ၊ က)

နု ခေါ ဘန္တေ ဩရိမံ တီရံ ကိ် ပါရိမံ တီရံ ကော မဇ္ဈေ သံသီဒေါ[1] ကော ထလေ ဥဿာဒေါ[2] ကော မနုဿဂ္ဂါဟော ကော အမနုဿဂ္ဂါဟော ကော အာဝဋ္ဋဂ္ဂါဟော ကော အန္တောပူတိဘာဝေါ”တိ[3] ဧဝံ ပုစ္ဆန္တော နံ ဘဂဝတာ ဝိသဇ္ဇိတသုတ္တဝသေန ပုစ္ဆာနုသန္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

အထ ခေါ အညတရဿ ဘိက္ခုနော ဧဝံ စေတသော ပရိဝိတက္ကော ဥဒပါဒိ “ဣတိ ကိရ ဘော ရူပံ အနတ္တာ။ ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ အနတ္တာ၊ အနတ္တကတာနိ ကိရ ကမ္မာနိ ကမတ္တာနံ ဖုသိဿန္တိ”တိ[4]။ အထ ခေါ ဘဂဝါ တဿ ဘိက္ခုနော စေတသာ စေတော ပရိဝိတက္ကမညာယ ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ “ဌာနံ ခေါ ပနေတံ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ဣဓေကစ္စော မောဃပုရိသော အဝိဒ္ဒါ အဝိဇ္ဇာဂတော တဏှာဓိပတေယ္ယေန စေတသာ သတ္ထု သာသနံ အတိဓာဝိတဗ္ဗံ မညေယျ ‘ဣတိ ကိရ ဘော ရူပံ အနတ္တာ။ ပ။ ဖုသိဿန္တိ’တိ။ တံ ကိ် မညထ ဘိက္ခဝေ ရူပံ နိစ္စံ ဝါ, အနိစ္စံ ဝါ”တိ[4]။ ဧဝံ ပရေသံ အစ္ဆာသယံ ဝိဒိတ္ဝာ ဘဂဝတာ ဝုတ္တသုတ္တဝသေန အစ္ဆာသယာနုသန္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ယေန ပန ဓမ္မေန အာဒိမ္ဟိ ဒေသနာ ဥဋ္ဌိတာ၊ တဿ ဓမ္မဿ အနုရူပဓမ္မ-ဝသေန ဝါ ပဋိပက္ခဝသေန ဝါ ယေသု သုတ္တေသု ဥပရိ ဒေသနာ အာဂစ္ဆတိ၊ တေသံ ဝသေန ယထာနုသန္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သေယျထိဒံ၊ အာကာရေယျသုတ္တေ ဟေဋ္ဌာ သီလေန ဒေသနာ ဥဋ္ဌိတာ၊ ဥပရိ ဆ အဘိညာ အာဂတာ။ ဝတ္ထုသုတ္တေ ဟေဋ္ဌာ ကိလေသေန ဒေသနာ ဥဋ္ဌိတာ၊ ဥပရိ ဗြဟ္မဝိဟာရာ အာဂတာ။ ကောသမ္ဗကသုတ္တေ ဟေဋ္ဌာ ဘဏ္ဍနေန ဥဋ္ဌိတာ၊ ဥပရိ သာရဏီယဓမ္မာ အာဂတာ။ ကကစူပမေ ဟေဋ္ဌာ အက္ခန္တိယာ ဥဋ္ဌိတာ၊ ဥပရိ ကကစူပမာ အာဂတာ။ ဣမသ္မိမ္ပိ ဗြဟ္မဇာလေ ဟေဋ္ဌာ ဒိဋ္ဌိဝသေန ဒေသနာ ဥဋ္ဌိတာ၊ ဥပရိ သုညတာပကာသနံ အာဂတံ။ တေန ဝုတ္တံ “ဧဝမယံ ယထာနုသန္ဓိဝသေန ဒေသနာ အာဂတာ”တိ။

ပရိတသိတဝိပ္ပန္နိတဝါရဝဏ္ဏနံ

၁၀၅-၁၁၇။ ဣဒါနိ မရိယာဒဝိဘာဂဒဿနတ္ထံ “တတြ ဘိက္ခဝေ”တိအာဒိကာ ဒေသနာ အာရဒ္ဓါ။ **တဒပိ ဧတသံ ဘဝတံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ အဇာနတံ အပဿတံ ဧဝဉ္ဃိတံ တဏှာဂတာနံ ပရိတသိတဝိပ္ပန္နိတမေဝါ**တိ ယေန

၁-သံသာဒေါ (သီ)၊ သံသာရော (သျာ)
၂-သံ ၂-၃၈၇-ပိဋ္ဌေ။
ဒီ-ဋ္ဌ ၁-၈

၂-ဥဿာရော (က)
၄-မ ၃-၆၉-ပိဋ္ဌေ။

ဒိဋ္ဌိအဿာဒေန ဒိဋ္ဌိသုခေန ဒိဋ္ဌိဝေဒယိတေန တေ သောမနဿဇာတာ သဿတံ အတ္တာနဉ္ဇ လောကဉ္ဇ ပညပေန္တိ စတူဟိ ဝတ္ထူဟိ၊ တဒပိ တေသံ ဘဝန္တာနံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ ယထာဘူတံ ဓမ္မာနံ သဘာဝံ အဇာနန္တာနံ အပဿန္တာနံ ဝေဒယိတံ တဏ္ဍာဂတာနံ ကေဝလံ တဏ္ဍာဂတာနံယေဝ တံ ဝေဒယိတံ၊ တဉ္ဇ ခေါ ပနေတံ ပရိတဿိတဝိပ္ပန္ဒိတမေဝ။ ဒိဋ္ဌိသခ်ါတေန စေဝ တဏ္ဍာသခ်ါတေန စ ပရိတဿိတေန ဝိပ္ပန္ဒိတမေဝ စလိတမေဝ ကမ္ပိတမေဝ ထုသရာသိမှိ နိခါတခါဏုသဒိသံ၊ န သောတာပန္ဒဿ ဒဿနမိဝ နိစ္စလန္တိ ဒဿေတိ။ ဧသ နယော ဧကစ္စသဿတဝါဒါဒီသုပိ။

ဖဿပစ္စယဝါရဝဏ္ဏနာ

၁၁၈-၁၃၀။ ပုန "တတြ ဘိက္ခဝေ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ သဿတ-ဝါဒါ"တိအာဒိ ပရမ္ပရပစ္စယဒဿနတ္ထံ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ **တဒပိ ဖဿပစ္စယာ**တိ ယေန ဒိဋ္ဌိအဿာဒေန ဒိဋ္ဌိသုခေန ဒိဋ္ဌိဝေဒယိတေန တေ သောမနဿဇာတာ သဿတံ အတ္တာနဉ္ဇ လောကဉ္ဇ ပညပေန္တိ စတူဟိ ဝတ္ထူဟိ၊ တဒပိ တဏ္ဍာဒိဋ္ဌိ ပရိဖန္ဒိတံ ဝေဒယိတံ ဖဿပစ္စယာတိ ဒဿေတိ။ ဧသ နယော သဗ္ဗတ္ထ။

၁၃၁-၁၄၃။ ဣဒါနိ တဿ ပစ္စယဿ ဒိဋ္ဌိဝေဒယိတေ ဗလဝဘာဝဒဿနတ္ထံ ပုန "တတြ ဘိက္ခဝေ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ သဿတဝါဒါ"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **တေ ဝတ အညတြ ဖဿာ**တိ တေ ဝတ သမဏဗြာဟ္မဏာ တံ ဝေဒယိတံ ဝိနာ ဖဿေန ပဋိသံဝေဒိဿန္တီတိ ကာရဏမေတံ နတ္ထီတိ။ ယထာ ဟိ ပတတော ဂေဟဿ ဥပတ္ထမ္ဘနတ္ထာယ ထူဏာ နာမ ဗလဝပစ္စယော ဟောတိ၊ န တံ ထူဏာယ အနုပတ္ထမ္ဘိတံ ဌာတုံ သက္ကောတိ၊ ဧဝမေဝ ဖဿောပိ ဝေဒနာယ ဗလဝပစ္စယော တံ ဝိနာ ဣဒံ ဒိဋ္ဌိဝေဒယိတံ နတ္ထီတိ ဒဿေတိ။ ဧသ နယော သဗ္ဗတ္ထ။

ဒိဋ္ဌိဂတိကာဓိဋ္ဌာနဝဋ္ဌကထာဝဏ္ဏနာ

၁၄၄။ ဣဒါနိ တတြ ဘိက္ခဝေ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ သဿတဝါဒါ သဿတံ အတ္တာနဉ္ဇ လောကဉ္ဇ ပညပေန္တိ စတူဟိ ဝတ္ထူဟိ။ ယေပိ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧကစ္စသဿတိကာတိအာဒိနာ နယေန သဗ္ဗဒိဋ္ဌိဝေဒယိတာနိ သမ္ပိဏ္ဍေတိ။ ကသ္မာ? ဥပရိ ဖဿေ ပက္ခိပနတ္ထာယ။ ကထံ? သဗ္ဗေ တေ ဆဟိ ဖဿာယတနေဟိ ဖုဿ ဖုဿ ပဋိသံဝေဒေန္တီတိ။ တတ္ထ ဆ ဖဿာယတနာနိ နာမ စက္ခုဖဿာယတနံ၊ သောတ။ ဃာန။ ဇိဝှါ။ ကာယ။ မနောဖဿာ-ယတနန္တိ ဣမာနိ ဆ။ သဉ္ဇာတိ သမောသရဏ ကာရဏ ပဏ္ဍတ္တိမတ္တတ္ထေသု ဟိ

အယံ အာယတနသဒ္ဒေါ ပဝတ္တတိ။ တတ္ထ "ကမ္ဖောဇော အဿာနံ အာယတနံ၊ ဂုန္နံ ဒက္ခိဏာပထော"တိ သဉ္ဇာတိယံ ပဝတ္တတိ၊ သဉ္ဇာတိဋ္ဌာနေတိ အတ္ထော။ "မနောရမေ အာယတနေ၊ သေဝန္တိ နံ ဝိဟင်္ဂမာ"တိ[၁] သမောသရဏေ။ "သတိ သတိအာယတနေ"တိ[၂] ကာရဏေ။ "အရညာယတနေ ပဏ္ဏကုဋ္ဌိသု သမ္မန္တီ"တိ[၃] ပဏ္ဏတ္တိမတ္တေ။ သ္ဝာယမိဓ သဉ္ဇာတိအာဒိအတ္ထတ္တယေပိ ယုဇ္ဇတိ။ စက္ခာဒီသု ဟိ ဖဿပဉ္ဇမကာ ဓမ္မာ သဉ္ဇာယန္တိ သမောသရန္တိ၊ တာနိ စ တေသံ ကာရဏန္တိ အာယတနာနိ။ ဣဓ ပန "စက္ခုဉ္ဇ ပဋိစ္စ ရူပေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခုဝိညာဏံ၊ တိဏ္ဏံ သင်္ဂတိ ဖဿော"တိ[၄] ဣမိနာ နယေန ဖဿသီသေနေဝ ဒေသနံ အာရောပေတ္ဝာ ဖဿံ အာဒိံ ကတ္ဝာ ပစ္စယပရမ္ပရံ[၅] ဒဿေတုံ ဖဿာယတနာဒီနိ ဝုတ္တာနိ။

ဖုဿ ဖုဿ ပဋိသံဝေဒေန္တီတိ ဖုသိတ္ဝာ ဖုသိတ္ဝာ ပဋိသံဝေဒေန္တိ။ ဧတ္ထ စ ကိဉ္ဇာပိ အာယတနာနံ ဖုသနကိစ္စံ ဝိယ ဝုတ္တံ၊ တထာပိ န တေသံ ဖုသနကိစ္စတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ န ဟိ အာယတနာနိ ဖုသန္တိ၊ ဖဿောဝ တံ တံ အာရမ္မဏံ ဖုသတိ၊ အာယတနာနိ ပန ဖဿေ ဥပနိက္ခိပိတ္ဝာ ဒဿိတာနိ၊ တသ္မာ သဗ္ဗေ တေ ဆ ဖဿာယတနသမ္ဘဝေန ဖဿေန ရူပါဒီနိ အာရမ္မဏာနိ ဖုသိတ္ဝာ တံ ဒိဋ္ဌိဝေဒနံ ပဋိသံဝေဒယန္တီတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

တေသံ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏ္ဏာတိအာဒီသု **ဝေဒနာ**တိ ဆ ဖဿာယတန-သမ္ဘဝါ ဝေဒနာ။ သာ ရူပတဏ္ဏာဒိဘေဒါယ တဏ္ဏာယ ဥပနိဿယကောဋိယာ ပစ္စယော ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ "တေသံ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏ္ဏာ"တိ။ သာ ပန စတုဗ္ဗိဓဿ ဥပါဒါနဿ ဥပနိဿယကောဋိယာ စေဝ သဟဇာတ-ကောဋိယာ စ ပစ္စယော ဟောတိ။ တထာ ဥပါဒါနံ ဘဝဿ။ ဘဝေါ ဇာတိယာ ဥပနိဿယကောဋိယာ ပစ္စယော ဟောတိ။

ဇာတိတိ ပနေတ္ထ သဝိကာရာ ပဉ္ဇက္ခန္ဓာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ဇာတိ ဇရာမရဏဿ စေဝ သောကာဒီနဉ္ဇ ဥပနိဿယကောဋိယာ ပစ္စယော ဟောတိ။ အယမေတ္ထ သခေ်ပေါ၊ ဝိတ္ထာရတော ပန ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကထာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝုတ္တာ၊ ဣဓ ပနဿ ပယောဇနမတ္တမေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဘဂဝါ ဟိ ဝဋ္ဌကထံ ကထေန္တော "ပုရိမာ ဘိက္ခဝေ ကောဋိ န ပညာယတိ အဝိဇ္ဇာယ၊ 'ဣတော ပုဗ္ဗေ အဝိဇ္ဇာ နာဟောသိ၊ အထ ပစ္ဆာ သမဘဝီ'တိ ဧဝဉ္ဇေတံ[၆] ဘိက္ခဝေ ဝုစ္စတိ။ အထ စ ပန ပညာယတိ "ဣဒပ္ပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ"တိ[၇] ဧဝံ အဝိဇ္ဇာသီသေန ဝါ ပုရိမာ ဘိက္ခဝေ

၁-အံ ၂-၃၆-ပိဋ္ဌေ။　၂-အံ ၁-၂၅၆-ပိဋ္ဌေ။　၃-သံ ၁-၂၂၈-ပိဋ္ဌေ။
၄-သံ ၁-၃၀၀-ပိဋ္ဌေ။　၅-ပစ္စယပရမ္ပရာယာ (က)
၆-ဧဝဉ္ဇိဒံ (သီ၊ သျာ၊ က)　၇-အံ ၁-၃၄၆-ပိဋ္ဌေ။

ကောဋ္ဌ နု ပညာယတိ ဘဝတဏှာယ။ ပ။ "ဇာဒပ္ပစ္စယာ ဘဝတဏှာ"တိ[၁] ဧဝံ တဏှာသီသေန ဝါ ပုရိမာ ဘိက္ခဝေ ကောဋ္ဌ နု ပညာယတိ ဘဝဒိဋ္ဌိယာ။ ပ။ "ဇာဒပ္ပစ္စယာ ဘဝဒိဋ္ဌိ"တိ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိသီသေန ဝါ ကထေသိ။ ဇာဓ ပန ဒိဋ္ဌိသီသေန ကထေန္တော ဝေဒနာရာဂေန ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဒိဋ္ဌိယော ကထေတ္ဝာ ဝေဒနာမူလကံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ ကထေသိ၊ တေန ဇာဒံ ဒဿေတိ "ဧဝမေတေ ဒိဋ္ဌိဂတိကာ ဇာဒံ ဒဿနံ ဂဟေတ္ဝာ တိသု ဘဝေသု စတူသု ယောနိသု ပဉ္စသု ဂတီသု သတ္တသု ဝိညာဏဋ္ဌိတီသု နဝသု သတ္တာဝါသေသု ဇာတော ဇာတ္ထော ဇာဓာတိ သန္ဓာဝန္တော သံသရန္တော ယန္တေ ယုတ္တဂေါဏော ဝိယ ထမ္ဘေ ဥပနိဗန္ဓကုက္ကုရော[၂] ဝိယ ဝါတေန ဝိပ္ပန္နဋ္ဌနာဝါ ဝိယ စ ဝဋ္ဋဒုက္ခမေဝ အနုပရိဝတ္တန္တိ၊ ဝဋ္ဋဒုက္ခတော သီသံ ဥက္ခိပိတုံ န သက္ကောန္တီ"တိ။

ဝိဝဋ္ဋကထာဒိဝက္ကနာ

၁၄၅။ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိဂတိကာဓိဋ္ဌာနံ ဝဋ္ဋံ ကထေတ္ဝာ ဇာဒါနိ ယုတ္တယောဂဘိက္ခု-အဓိဋ္ဌာနံ ကတ္ဝာ ဝိဝဋ္ဋံ ဒဿေန္တော "ယတော ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု"တိ-အာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ယတော**တိ ယဒါ။ **ဆန္ဒံ ဖဿာယတနာနဉ္စိ** ယေဟိ ဆဟိ ဖဿာယတနေဟိ ဖုသိတ္ဝာ ပဋိသံဝေဒယမာနာနံ[၃] ဒိဋ္ဌိဂတိကာနံ ဝဋ္ဋံ ဝတ္တတိ၊ တေသံယေဝ ဆန္ဒံ ဖဿာယတနာနံ။ **သမုဒယ**န္တိအာဒီသု အဝိဇ္ဇာ-သမုဒယာ စက္ခုသမုဒယောတိအာဒိနာ ဝေဒနာကမ္မဋ္ဌာနေ ဝုတ္တနယေန ဖဿသမုဒယာ ဝေဒနာသမုဒယောတိ[၄] ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယထာ ပန တတ္ထ "ဖဿ-သမုဒယာ ဖဿနိရောဓာ"တိ ဝုတ္တံ၊ ဧဝမိဓ တံ စက္ခာဒိသု "အာဟာရသမုဒယာ အာဟာရနိရောဓာ"တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ မနာယတနေ "နာမရူပသမုဒယာ နာမရူပ-နိရောဓာ"တိ။

ဥတ္တရိတရံ ပဇာနာတီတိ ဒိဋ္ဌိဂတိကော ဒိဋ္ဌိမေဝ ဇာနာတိ[၅]။ အယံ ပန ဒိဋ္ဌိဉ္စ ဒိဋ္ဌိတော စ ဥတ္တရိတရံ သီလသမာဓိပညာဝိမုတ္တိန္တိ ယာဝ အရဟတ္တာ ဇာနာတိ။ ကော ဧဝံ ဇာနာတီတိ? ဒိဏ္ဏာသဝေါ ဇာနာတိ၊ အနာဂါမိ, သကဒါဂါမိ, သောတာပန္နော, ဗဟုဿုတော, ဂန္ထဓရော ဘိက္ခု ဇာနာတိ၊ အာရဒ္ဓဝိပဿကော ဇာနာတိ။ ဒေသနာ ပန အရဟတ္တနိကူဋေနေဝ နိဋ္ဌာဝိတာဝါတိ။

၁-အံ ၁-၃၄၈-ဝိဋ္ဌေ။ ၂-ဥပနိဗန္ဓကုက္ကုဋော (က) ၃-ပဋိသံဝေဒိယမာနာနံ (သီ၊က)
၄-သမုဒယော (သီ၊ သျာ) ၅-ပဇာနာတိ (သီ၊ သျာ)

၁၄၆။ ဧဝံ ဝိဝဋ္ဋံ ကထေတွာ ဣဒါနိ "ဒေသနာဇာလဝိမုတ္တော ဒိဋ္ဌိဂတိကော နာမ နတ္ထီ"တိ ဒဿနတ္ထံ ပုန "ယေဟိ ကေစိ ဘိက္ခဝေ"တိ အာရဘိ။ တတ္ထ **အန္တောဇာလီကတာ**တိ ဣမဿ မယ္ပံ ဒေသနာဇာလဿ အန္တောယေဝ ကတာ။ **ဧတ္ထ သိတာ ဝါ**တိ ဧတသ္မိံ မမ ဒေသနာဇာလေ သိတာ နိဿိတာ အဝသိတာဝ။ **ဥမ္မုဇ္ဇမာနာ ဥမ္မုဇ္ဇန္တီ**တိ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—တေ အဓော ဩသီဒန္တာပိ ဥဒ္ဓံ ဥဂ္ဂစ္ဆန္တာပိ မမ ဒေသနာဇာလေ သိတာဝ ဟုတ္ဝာ ဩသီဒန္တိ စ ဥဂ္ဂစ္ဆန္တိ စ။ **ဧတ္ထ ပရိယာပန္နာ**တိ ဧတ္ထ မယ္ပံ ဒေသနာဇာလေ ပရိယာပန္နာ၊ ဧတေန အာဗဒ္ဓါ အန္တောဇာလီကတာ စ ဟုတ္ဝာ ဥမ္မုဇ္ဇမာနာ ဥမ္မုဇ္ဇန္တိ၊ နဟေတ္ထ အသင်္ဂဟိတော ဒိဋ္ဌိဂတိကော နာမ အတ္ထီတိ။

သုခုမစ္ဆိကေနာတိ သဏ္ဍအစ္ဆိကေန၊ သုခုမစ္ဆိဒ္ဒေနာတိ အတ္ထော။ ကေဝဋ္ဋော ဝိယ ဟိ ဘဂဝါ၊ ဇာလံ ဝိယ ဒေသနာ၊ ပရိတ္တဥဒကံ ဝိယ ဒသသဟဿိလောကဓာတု၊ ဩဋ္ဌာရိကာ ပါဏာ ဝိယ ဒ္ဝါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိဂတိကာ။ တဿ တီရေ ဌတ္ဝာ ဩလောကေန္တဿ ဩဋ္ဌာရိကာနံ ပါဏာနံ အန္တောဇာလီကတဘာဝဒဿနံ ဝိယ ဘဂဝတော သဗ္ဗဒိဋ္ဌိဂတာနံ ဒေသနာဇာလဿ အန္တောကတဘာဝဒဿနန္တိ[၁] ဧဝမေတ္ထ ဩပမ္မသံသန္ဒနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁၄၇။ ဧဝံ ဣမာဟိ ဒ္ဝါသဋ္ဌိယာ ဒိဋ္ဌီဟိ သဗ္ဗဒိဋ္ဌီနံ သင်္ဂဟိတတ္တာ သဗ္ဗေသံ ဒိဋ္ဌိဂတိကာနံ ဧတသ္မိံ ဒေသနာဇာလေ ပရိယာပန္နဘာဝံ ဒဿေတ္ဝာ ဣဒါနိ အတ္တနော ကတ္ထစိ အပရိယာပန္နဘာဝံ ဒဿေန္တော "ဥစ္ဆိန္နဘဝနေတ္တိကော ဘိက္ခဝေ တထာဂတဿ ကာယော"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ နယန္တိ ဧတောယာတိ နေတ္တိ။ **နယန္တီ**တိ ဂိဝါယ ဗန္ဓိတ္ဝာ အာကဗ္ဗန္တိ၊ ရဇ္ဇုယာ ဧတံ နာမံ။ ဣဓ ပန နေတ္တိသဒိသတာယ ဘဝတဏ္ဍာ နေတ္တီတိ အဓိပ္ပေတာ။ သာ ဟိ မဟာဇနံ ဂိဝါယ ဗန္ဓိတ္ဝာ တံ တံ ဘဝံ နေတိ ဥပနေတီတိ ဘဝနေတ္တိ။ အရဟတ္တမဂ္ဂသတ္ထေန ဥစ္ဆိန္နာ ဘဝနေတ္တိ အဿာတိ **ဥစ္ဆိန္နဘဝနေတ္တိကော**။

ကာယဿ ဘေဒါ ဥဒ္ဓန္တိ ကာယဿ ဘေဒတော ဥဒ္ဓံ။ **ဇီဝိတပရိယာဒါနာ**တိ ဇီဝိတဿ သဗ္ဗသော ပရိယာဒိန္နတ္တာ ပရိက္ခီဏတ္တာ၊ ပုန အပ္ပဋိသန္ဓိကဘာဝါတိ အတ္ထော။ **နတံ ဒက္ခန္တီ**တိ[၂] တံ တထာဂတံ ဒေဝါ ဝါ မနုဿာ ဝါ နဒက္ခိဿန္တိ၊ အပဏ္ဏတ္တိကဘာဝံ ဂမိဿတီတိ[၃] အတ္ထော။

၁-အန္တောဂဓဘာဝဒဿနန္တိ (က)　　၂-နတံ ဒက္ခိန္တီတိ (သီ)
၃-ဂမိဿန္တီတိ (သျာ)

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေတိ ဥပမာယံ ပန ဣဒံ သံသန္ဒနံ။ အမ္ဗရုက္ခော ဝိယ ဟိ တထာဂတသ္သ ကာယော၊ ရုက္ခေ ဇာတမဟာဝဏ္ဏော[1] ဝိယ တံ နိဿာယ ပုဗ္ဗေ ပဝတ္တတဏှာ။ တသ္မိံ ဝက္ခေ ဥပနိဗန္ဓါ ပဉ္စပက္ကဒ္ဓါဒသပက္ကအဋ္ဌာရသ-ပက္ကပရိမာဏာ အမ္ဗပိဏ္ဍီ ဝိယ တဏှာယ သတိ တဏှာ။ပနိဗန္ဓနာ ဟုတ္ဝာ အာယတိံ နိဗ္ဗတ္တနကာ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ဒ္ဝါဒသာယတနာနိ အဋ္ဌာရသ ဓာတုယော။ ယထာ ပန တသ္မိံ ဝက္ခေ ဆိန္နေ သဗ္ဗာနိ တာနိ အမ္ဗာနိ တဒန္တရာနိ ဟောန္တိ၊ တံယေဝ ဝက္ခံ အနုဂတာနိ ဝက္ခစ္ဆေဒါ[2] ဆိန္နာနိယေဝါတိ အတ္ထော။ ဧဝမေဝ ယေ ဘဝနေတ္တိဝက္ခသ္သ အနုပစ္ဆိန္နတ္တာ အာယတိံ ဥပ္ပဇ္ဇေယ္ယုံ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ဒ္ဝါဒသာယတနာနိ အဋ္ဌာရသဓာတုယော၊ သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ တဒန္တရာ ဟောန္တိ၊ ဘဝနေတ္တိံ အနုဂတာ၊ တာယ ဆိန္နာယ ဆိန္နာယေဝါတိ အတ္ထော။

ယထာ ပန တသ္မိမ္ပိ ရုက္ခေ မက္ကဋကကက္ခဋကဝိသသမ္ဖဿံ အာဂမ္မ အနုပုဗ္ဗေန သုသိတ္ဝာ မတေ "ဣမသ္မိံ ဌာနေ ဧဝရူပေါ နာမ ရုက္ခော အဟောသီ"တိ ဧဝါဟာရမတ္တမေဝ ဟောတိ၊ န တံ ရုက္ခံ ကောစိ ပဿတိ။ ဧဝံ အရိယမဂ္ဂ-သမ္ဖဿံ အာဂမ္မ တဏှာသိနေဟသ္သ ပရိယာဒိန္နတ္တာ အနုပုဗ္ဗေန သုသိတ္ဝာ ဝိယ ဘိန္နေ ဣမသ္မိံ ကာယေ ကာယသ္သ ဘေဒါ ဥဒ္ဓံ ဇီဝိတပရိယာဒါနာ န တံ ဒက္ခန္တိ၊ တထာဂတမ္ပိ ဒေဝမနုဿာ န ဒက္ခိဿန္တိ၊ ဧဝရူပဿ နာမ ကိရ သတ္ထုနော ဣဒံ သာသနန္တိ ဧဝါဟာရမတ္တမေဝ ဘဝိဿတီတိ အနုပါဒိသေသ-နိဗ္ဗာနဓာတုံ ပါပေတ္ဝာ ဒေသနံ နိဋ္ဌပေသိ။

၁၄၀။ **ဧဝံ ဝုတ္တေ အာယသ္မာ အာနန္ဒော**တိ ဧဝံ ဘဂဝတာ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဝုတ္တေ ထေရော အာဒိတော ပဋ္ဌာယ သဗ္ဗံ သုတ္တံ သမန္နာဟရိတ္ဝာ ဧဝံ ဗဟုဗလံ ဒီပေတ္ဝာ ကထိတသုတ္တသ္သ နု ဘဂဝတာ နာမံ ဂဟိတံ၊ ဟန္ဒဿ နာမံ ဂဏှာပေဿာမီတိ စိန္တေတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ တေဒဓေါစ။

တသ္မာတိဟ တွန္တိအာဒိသု အယမတ္ထယောဇနာ—အာနန္ဒ ယသ္မာ ဣမသ္မိံ ဓမ္မပရိယာယေ ဣဓတ္ထော၀ပိ ပရတ္ထော၀ပိ ဝိဘတ္တော၊ တသ္မာတိဟ တွံ ဣမံ ဓမ္မပရိယာယံ "အတ္ထဇာလ"န္တိပိ နံ ဓာရေဟိ၊ ယသ္မာ ပနေတ္ထ ဗဟူ တန္တိဓမ္မာ ကထိတာ၊ တသ္မာ "ဓမ္မဇာလ"န္တိပိ နံ ဓာရေဟိ၊ ယသ္မာ စ တတ္ထ သေဋ္ဌေန ဗြဟ္မုံ သဗ္ဗညုတညာဏံ ဝိဘတ္တံ၊ တသ္မာ "ဗြဟ္မဇာလ"န္တိပိ နံ ဓာရေဟိ၊ ယသ္မာ တတ္ထ ဒ္ဝါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိယော ဝိဘတ္တာ၊ တသ္မာ "ဒိဋ္ဌိဇာလ"န္တိပိ နံ ဓာရေဟိ၊ ယသ္မာ ပန ဣမံ ဓမ္မပရိယာယံ သုတ္ဝာ ဒေဝပုတ္တမာရမ္ပိ ခန္ဓမာရမ္ပိ မစ္စုမာရမ္ပိ

၁-ဇာတမဟာဝဏ္ဏော (သျာ) ၂-ဝက္ခေ ဆိန္နေ (က)

ကိလေသမာရမ္ပိ သက္ကာ မဒ္ဒိတုံ၊ တသ္မာ "အနုတ္တရော သင်္ဂါမဝိဇယောတိပိ နံ ဓာရေဟီ''တိ။

ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါတိ ဣဒံ နိဒါနာဝသာနတော ပဘုတိ ယာဝ "အနုတ္တ-ရော သင်္ဂါမဝိဇယောတိပိ နံ ဓာရေဟီ''တိ သကလံ သုတ္တန္တံ ဘဂဝါ ပရေသံ ပညာယ အလဗ္ဘနေယျပတိဋ္ဌံ ပရမဂမ္ဘီရံ သဗ္ဗညုတညာဏံ ပကာသေန္တော သူရိယော ဝိယ အန္ဓကာရံ ဒိဋ္ဌိဂတမဟန္ဓကာရံ ဝိဓမန္တော အဝေါစ။

၁၄၉။ **အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခူ**တိ တေ ဘိက္ခူ အတ္တမနာ သကမနာ၊ ဗုဒ္ဓဂတာယ ပီတိယာ ဥဒဂ္ဂစိတ္တာ ဟုတ္ဝာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ဘဂဝတော ဘာသိတ**န္တိ ဧဝံ ဝိစိတြနယဒေသနာဝိလာသယုတ္တံ ဣဒံ သုတ္တံ ကရဝီကရုတ-မဉ္ဇုနာ ကဏ္ဏသုခေန ပဏ္ဍိတဇနဟဒယာနံ အမတာဘိသေကသဒိသေန ဗြဟ္မဿရေန ဘာသမာနဿ ဘဂဝတော ဝစနံ။ **အဘိနန္ဒု**န္တိ အနုမောဒိံသု စေဝ သမ္ပဋိစ္ဆိံသု စ။ အယဉ္ဧ **အဘိနန္ဒ**သဒ္ဒေါ "အဘိနန္ဒတိ အဘိဝဒတီ"တိ-အာဒီသု[၁] တဏ္ဍာယမ္ပိ အာဂတော။ "အန္ဓမေဝါဘိနန္ဒန္တိ၊ ဥဘယေ ဒေဝမာနု-သာ''တိ[၂]အာဒီသု ဥပဂမနေပိ။

"စိရပ္ပဝါသိံ ပုရိသံ၊ ဒူရတော သောတ္ထိမာဂတံ။
ဉာတိမိတ္တာ သုဟဇ္ဇာ စ၊ အဘိနန္ဒန္တိ အာဂတ''န္တိ-

အာဒီသု[၃] သမ္ပဋိစ္ဆနေပိ။ "အဘိနန္ဒိတ္ဝာ အနုမောဒိတ္ဝာ''တိအာဒီသု[၄]အနု-မောဒနေပိ။ သ္ဝာယမိဓ အနုမောဒနသမ္ပဋိစ္ဆနေသု ယုဇ္ဇတိ။ တေန ဝုတ္တံ "အဘိ-နန္ဒုန္တိ အနုမောဒိံသု စေဝ သမ္ပဋိစ္ဆိံသု စာ''တိ။

သုဘာသိတံ သုလပိတံ၊ "သာဓု သာဓူ''တိ တာဒိနော။
အနုမောဒမာနာ သိရသာ၊ သမ္ပဋိစ္ဆိံသု ဘိက္ခဝေါတိ။

ဣမသ္မိဉ္ဧ ပန ဝေယျာကရဏသ္မိန္တိ ဣမသ္မိံ နိဂ္ဂါထကသုတ္တေ။ နိဂ္ဂါထကတ္တာ ဟိ ဣဒံ ဝေယျာကရဏန္တိ ဝုတ္တံ။

ဒသသဟဿီ လောကဓာတူတိ ဒသသဟဿစက္ကဝါဋ္ဌပရိမာဏာ လောက-ဓာတု။ **အကမ္ပိတ္ထာ**တိ နသုတ္တပရိယောသာနေယေဝ အကမ္ပိတ္ထာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဘညမာနေတိ ဟိ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ ဒ္ဝါသဋ္ဌိယာ ဒိဋ္ဌိဂတေသု ဝိနိဝေဌေတ္ဝာ

၁-သံ ၂-၁၂-ပိဋ္ဌေ။　　၂-သံ ၁-၂၉-ပိဋ္ဌေ။
၃-ခု ၁-၄၅-ဓမ္မပဒေ။　　၄-မ ၁-၁၆၀-ပိဋ္ဌေ။

ဒေသိယမာနေသု တဿ တဿ ဒိဋ္ဌိဂတဿ ပရိယောသာနေ ပရိယောသာ-နေတိ ဒွါသဋ္ဌိယာ ဌာနေသု အကမ္ပိတ္ထာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

တတ္ထ အဋ္ဌဟိ ကာရဏေဟိ ပထဝီကမ္ပော ဝေဒိတဗ္ဗော—ဓာတုက္ခောဘေန, ဣဒ္ဓိမတော အာနုဘာဝေန, ဗောဓိသတ္တဿ ဂဗ္ဘောက္ကန္တိယာ, မာတုကုစ္ဆိတော နိက္ခမနေန, သမ္မောဓိပ္ပတ္တိယာ, ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနေန, အာယုသင်္ခါရောဿဇ္ဇနေန, ပရိနိဗ္ဗာနေနာတိ။ တေသံ ဝိနိစ္ဆယံ “အဋ္ဌ ခေါ ဣမေ အာနန္ဒ ဟေတူ အဋ္ဌ ပစ္စယာ မဟတော ဘူမိစာလဿ ပါတုဘာဝါယာ”တိ ဧဝံ မဟာပရိ-နိဗ္ဗာနေ အာဂတာယ တန္တိယာ ဝဏ္ဏနာကာလေ ဝက္ခာမ။ အယံ ပန မဟာပထဝီ အပရေသုပိ အဋ္ဌသု ဌာနေသု အကမ္ပိတ္ထ မဟာဘိနိက္ခမနေ, ဗောဓိမဏ္ဍူပသက်မနေ,ပံသုကူလဂ္ဂဟဏေ, ပံသုကူလဓောဝနေ,ကာဠကာရာမ-သုတ္တေ, [1] ဂေါတမကသုတ္တေ,ဝေဿန္တရဇာတကေ,ဣမသ္မိံ ဇြဟ္မဇာလေတိ။တတ္ထ မဟာဘိနိက္ခမနဗောဓိမဏ္ဍူပသက်မနေသု ဝိရိယဗလေန အကမ္ပိတ္ထ။ ပံသုကူလဂ္ဂ-ဟဏေ ဒွိသဟဿဒီပပရိဝါရေ စတ္တာရော မဟာဒီပေ ပဟာယ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ သုသာနံ ဂန္ဓွာ ပံသုကူလံ ဂဏှန္တေန ဒုက္ကရံ ဘဂဝတာ ကတန္တိ အစ္ဆရိယ-ဝေဂါဘိဟတာ အကမ္ပိတ္ထ။ ပံသုကူလဓောဝနဝေဿန္တရဇာတကေသု အကာ-လကမ္ပနေန အကမ္ပိတ္ထ။ ကာဠကာရာမဂေါတမကသုတ္တေသု “အဟံ သက္ခိ ဘဂဝါ”တိ သက္ခိဘာဝေန အကမ္ပိတ္ထ။ ဣမသ္မိံ ပန ဇြဟ္မဇာလေ ဒွါသဋ္ဌိယာ ဒိဋ္ဌိဂတေသု ဝိဇ္ဇေတ္ဝာ နိဂ္ဂုမ္ဗံ ကတ္ဝာ ဒေသိယမာနေသု သာဓုကာရဒါနဝသေန အကမ္ပိတ္ထာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

နနု ကေဝလဉ္စ တေသု ဌာနေသုယေဝ ပထဝီ အကမ္ပိတ္ထ၊ အထ ခေါ တီသု သင်္ဂဟေသုပိ မဟာမဟိန္ဒတ္ထေရဿ ဣမံ ဒီပံ အာဂန္ဓွာ ဇောတိဝနေ နိသိဒိတ္ဝာ ဓမ္မံ ဒေသိတဒိဝသေပိ အကမ္ပိတ္ထ။ ကလျာဏိယဝိဟာရေ စ ဝိဇ္ဇာပါတိယတ္ထေ-ရဿ စေတိယင်္ဂဏံ သမ္မဇ္ဇိတ္ဝာ တတ္ထေဝ နိသိဒိတ္ဝာ ဗုဒ္ဓါရမ္မဏံ ဝိတိ် ဂဟေတ္ဝာ ဣမံ သုတ္တန်ဲ အာရဒ္ဓဿ သုတ္တပရိယောသာနေ ဥဒကပရိယန်ဲ ကတ္ဝာ အကမ္ပိတ္ထ။ လောဟပါသာဒဿ ပါစီနအမ္ဗလဋ္ဌိကဋ္ဌာနံ [2] နာမ အဟောသိ။တတ္ထ နိသိဒိတ္ဝာ ဒီဃဘာဏကတ္ထေရာ ဇြဟ္မဇာလသုတ္တံ အာရဘိ် သု၊ တေသံ သဇ္ဈာယပရိယောသာနေပိ? ဥဒကပရိယန်ဲမေဝ ကတ္ဝာ ပထဝီ အကမ္ပိတ္ထာတိ။

၁-ကာလကာရာမသုတ္တေ (သီ၊ က) [2]-ပါစိနံ အမ္ဗလဋ္ဌိကဋ္ဌာနံ (သီ၊ က)

၃-သဇ္ဈာယနပရိယောသာနေပိ (က)

ဧဝံ ယသ္သာနုဘာဝေန၊ အကမ္ပိတ္ထ အနေကသော။
မေဒနီ သုတ္တသေဋ္ဌသ္သ၊ ဒေသိတသ္သ သယမ္ဘုနာ။
ဗြဟ္မဇာလသ္သ တသ္သိဓ၊ ဓမ္မံ အတ္ထဉ္စ ပဏ္ဍိတာ။
သက္ကစ္စံ ဥဂ္ဂဟေတ္ဝာန၊ ပဋိပဇ္ဇန္တု ယောနိသောတိ။

ဣတိ သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒီဃနိကာယဋ္ဌကထာယံ

ဗြဟ္မဇာလသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-သာမညဖလသုတ္တ

ရာဇာမစ္စကထာဝဏ္ဏနာ

၁၅၀။ **ဧဝံ မေ သုတံ။ပ။ ရာဇဂဟေ**တိ သာမညဖလသုတ္တံ။ တတြာယံ အပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ[၁]။ **ရာဇဂဟေ**တိ ဧဝံနာမကေ နဂရေ။ တဉ္ဍိ မန္ဓာတုမဟာဂေါ-ဝိန္ဒာဒီဟိ ပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ ရာဇဂဟန္တိ ဝုစ္စတိ။ အညေပေတ္ထ ပကာရေ ဝဏ္ဏယန္တိ၊ ကိံ တေဟိ၊ နာမမတ္တမေတံ တဿ နဂရဿ။ တံ ပနေတံ ဗုဒ္ဓကာလေ စ စက္ကဝတ္တိကာလေ စ နဂရံ ဟောတိ၊ သေသကာလေ သုညံ ဟောတိ ယက္ခပရိဂ္ဂဟိတံ၊ တေသံ ဝသနဝနံ[၂] ဟုတ္ဝာ တိဋ္ဌတိ။ **ဝိဟရတီ**တိ အဝိသေသေန ဣရိယာပထဒိဗ္ဗဗြဟ္မအရိယဝိဟာရေသု အညတရဝိဟာရသမင်္ဂိ-ပရိဒီပနမေတံ။ ဣဓ ပန ဌာနဂမနနိသဇ္ဇသယနပ္ပဘေဒေသု ဣရိယာပထေသု အညတရဣရိယာပထသမာယောဂပရိဒီပနံ။ တေန ဌိတောပိ ဂစ္ဆန္တောပိ နိသိန္နောပိ သယာနောပိ ဘဂဝါ ဝိဟရတိစ္စေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သော ဟိ ဧကံ ဣရိယာပထဗာမနံ အညေန ဣရိယာပထေန ဝိစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာ အပရိပတန္တံ[၃] အတ္တ-ဘာဝံ ဟရတိ ပဝတ္တေတိ၊ တသ္မာ ဝိဟရတီတိ ဝုစ္စတိ။

ဇီဝကဿ ကောမာရဘစ္စဿ အမ္ဗဝနေတိ ဣဒမဿ ယံ ဂေါစရဂါမံ ဥပနိဿာယ ဝိဟရတိ၊ တဿ သမီပနိဝါသနဋ္ဌာနပရိဒီပနံ[၄]။ တသ္မာ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဇီဝကဿ ကောမာရဘစ္စဿ အမ္ဗဝနေတိ ရာဇဂဟသမီပေ ဇီဝကဿ ကောမာရဘစ္စဿ အမ္ဗဝနေ ဝိဟရတီတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သမီပတ္ထေ ဟေတံ ဘုမ္မဝစနံ။ တတ္ထ ဇီဝတီတိ **ဇီဝကော၊** ကုမာရေန ဘတောတိ **ကောမာရဘစ္စော။** ယထာဟ "ကိံ ဘဏေ ဧတံ ကာကေဟိ သမ္ပရိကိဏ္ဏန္တိ။ ဒါရကော ဒေဝါတိ။ ဇီဝတိ ဘဏေတိ။ ဇီဝတိ ဒေဝါတိ။ တေန ဟိ ဘဏေ တံ ဒါရကံ အမှာကံ အန္တေပုရံ နေတ္ဝာ ဓာတီနံ ဒေထ ပေါသေတုန္တိ[၅]။ တဿ ဇီဝတီတိ ဇီဝကောတိ နာမံ အကံသု။ ကုမာရေန ပေါသာပိတောတိ ကောမာရဘစ္စောတိ နာမံ အကံသူ"တိ[၆] အယံ ပနေတ္ထ သခ်ပေါ။ ဝိတ္ထာရေန ပန ဇီဝကဝတ္ထု ခန္ဓကေ အာဂတမေဝ။ ဝိနိစ္ဆယကထာပိဿ သမန္တပါသာဒိကာယ ဝိနယဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တာ။

၁-အနုပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ (သျာ၊ က)
၂-ဝသန္တဝနံ (သီ)၊ ဝသနဋ္ဌာနံ ဝနံ (က)
၃-အပတန္တံ (သီ၊ က)
၄-သမီပေ နိဝါသနဋ္ဌာနပရိဒီပနံ (သီ၊ က)
၅-ဝိ ၃-၃၇၈-ပိဋ္ဌေ။
၆-ဝိ ၃-၃၇၉-ပိဋ္ဌေ။

အယံ ပန ဇီဝကော ဧကသ္မိံ သမယေ ဘဂဝတော ဒေါသာဘိသန္ဒံ ကာယံ ဝိရေစေတွာ သိဝေယျကံ ဒုဿယုဂံ ဒတွာ ဝတ္ထာနုမောဒနာပရိယောသာနေ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌာယ စိန္တေသိ "မယာ ဒိဝသဿ ဒွတ္တိက္ခတ္တုံ ဗုဒ္ဓုပဋ္ဌာနံ ဂန္တဗ္ဗံ၊ ဣဒဉ္စ ဝေဋ္ဌုဝနံ[၁] အတိဒူရေ၊ မယှံ ပန အမ္ဗဝနံ ဥယျာနံ အာသန္နတရံ၊ ယန္နူနာဟံ ဧတ္ထ ဘဂဝတော ဝိဟာရံ ကာရေယျ"န္တိ။ သော တသ္မိံ အမ္ဗဝနေ ရတ္တိဋ္ဌာနဒိဝါဌာနလေဏကုဋိမဏ္ဍပါဒီနိ သမ္ပာဒေတွာ ဘဂဝတော အနုစ္ဆဝိကံ ဂန္ဓကုဋိံ ကာရာပေတွာ အမ္ဗဝနံ အဋ္ဌာရသဟတ္ထုဗ္ဗေဓေန တမ္ဗပဋ္ဌဝဏ္ဏေန ပါကာရေန ပရိက္ခိပါပေတွာ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခံ ဘိက္ခုသံဃံ[၂] သစိဝရဘတ္တေန သန္တပ္ပေတွာ ဒက္ခိဏောဒကံ ပါတေတွာ ဝိဟာရံ နိယျာတေသိ[၃]။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ "ဇီဝကဿ ကောမာရဘစ္စဿ အမ္ဗဝနေ"တိ။

အဓုတေဋ္ဌသေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိတိ အဓုသတေန ဦနေဟိ တေရသဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ။ **ရာဇာ**တိအာဒီသု ရာဇတိ အတ္တနော ဣဿရိယသမ္ပတ္တိယာ စတူဟိ သင်္ဂဟဝတ္ထူဟိ မဟာဇနံ ရဉ္ဇေတိ ဝဓုတီတိ **ရာဇာ**။ မဂဓာနံ ဣဿရောတိ **မာဂဓော**။ အဇာတောယေဝ ရညော သတ္တု ဘဝိဿတီတိ နေမိတ္တကေဟိ နိဒ္ဒိဋ္ဌောတိ **အဇာတသတ္တု**။

တသ္မိံ ကိရ ကုစ္ဆိဂတေ ဒေဝိယာ ဧဝရူပေါ ဒေါဟဋ္ဌော ဥပ္ပဇ္ဇိ "အဟော ဝတာဟံ ရညော ဒက္ခိဏဗာဟုလောဟိတံ ပိဝေယျ"န္တိ၊ သာ "ဘာရိယေ ဌာနေ ဒေါဟဋ္ဌော ဥပ္ပန္နော၊ န သက္ကာ ကဿစိ အာရောစေတု"န္တိ တံ ကထေတုံ အသက္ကောန္တီ ကိသာ[၄] ဒုဗ္ဗဏ္ဏာ အဟောသိ။ တံ ရာဇာ ပုစ္ဆိ "ဘဒ္ဒေ တုယှံ အတ္တဘာဝေါ န ပကတိဝဏ္ဏော၊ ကိံ ကာရဏ"န္တိ။ မာ ပုစ္ဆ မဟာရာဇာတိ။ ဘဒ္ဒေ တွံ အတ္တနော[၅] အဇ္ဈာသယံ မယှံ အကထေန္တီ ကဿ ကထေဿသီတိ တထာ တထာ နိဗန္ဓိတွာ ကထာပေသိ။ သုတွာ စ "ဗာလေ ကိံ ဧတ္ထ တုယှံ ဘာရိယသညာ အဟောသီ"တိ ဝေဇ္ဇံ ပက္ကောသာပေတွာ သုဝဏ္ဏသတ္ထကေန ဗာဟုံ ဖာလာပေတွာ သုဝဏ္ဏသရကေန လောဟိတံ ဂဟေတွာ ဥဒကေန သမ္ဘိန္ဒိတွာ ပါယေသိ။ နေမိတ္တကာ တံ သုတွာ "ဧသ ဂဗ္ဘော ရညော သတ္တု ဘဝိဿတိ၊ ဣမိနာ ရာဇာ ဟညိဿတီ"တိ ဗျာကရိံသု။ ဒေဝီ သုတွာ "မယှံ ကိရ ကုစ္ဆိတော နိက္ခန္တော ရာဇာနံ မာရေဿတီ"တိ ဂဗ္ဘံ ပါတေတုကာမာ ဥယျာနံ ဂန္ဓာ ကုစ္ဆိံ မဒ္ဒါပေသိ၊ ဂဗ္ဘော န ပတတိ။ သာ ပုနပ္ပုနံ ဂန္ဓာ တထေဝ ကာရေသိ။ ရာဇာ ကိမတ္ထံ

၁–ဂိဇ္ဈကူဋ္ဌံ ဝေဋ္ဌုဝနံ (သျာ၊က) ၂–ဗုဒ္ဓပမုခဿ ဘိက္ခုသံဃဿ (က)
၃–နိယျာဒေသိ (သျာ) ၄–ကိသာ (သျာ) ၅–တုယှံ (ဗဟူသု)

အယံ အဘိက္ကံ ဥယျာနံ ဂစ္ဆတိတိ ပရိဝိမံသန္တော တံ ကာရဏံ သုတ္ဝာ "ဘဒ္ဒေ တဝ ကုစ္ဆိယံ ပုတ္တောတိ ဝါ ဓိတာတိ ဝါ န ပညာယတိ၊ အတ္တနော နိဗ္ဗတ္တဒါရကံ ဧဝမကာသီတိ မဟာ အဂဏရာသိပိ နော ဇမ္မုဒီပတလေ အာဝိဘဝိဿတိ၊ မာ တွံ ဧဝံ ကရောဟီ"တိ နိဝါရေတ္ဝာ အာရက္ခံ အဒါသိ။ သာ ဂစ္ဆာဝုဋ္ဌာနကာလေ "မာရေဿာမီ"တိ စိန္တေသိ။ တဒါပိ အာရက္ခမနုဿာ ဒါရကံ အပနယိ[1]သု။ အထာပရေန သမယေန ဝုဿိပ္ပတ္တံ ကုမာရံ ဒေဝိယာ ဒဿေသုံ။ သာ တံ ဒိသ္ဝာဝ ပုတ္တသိနေဟံ ဥပ္ပါဒေသိ၊ တေန နံ မာရေတုံ နာသက္ခိ။ ရာဇာပိ အနုက္ကမေန ပုတ္တဿ ဩပရဇ္ဇမဒါသိ။

အထေကသ္မိံ သမယေ ဒေဝဒတ္တော ရဟောဂတော စိန္တေသိ "သာရိပုတ္တာဿ ပရိသာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနဿ ပရိသာ မဟာကဿပဿ ပရိသာတိ[2] ဧဝမိမေ ဝိသုံ ဝိသုံ ဂုရာ၊ အဟမ္ပိ ကေဂုရံ နိဟရာမီ"တိ။ သော "နဿက္ခာ ဝိနာ လာဘေန ပရိသံ ဥပ္ပါဒေတုံ၊ ဟန္ဒာဟံ လာဘံ နိဗ္ဗတ္တေမီ"တိ စိန္တေတ္ဝာ ခန္ဓကေ အာဂတနယေန အဇာတသတ္တုံ ကုမာရံ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယေန ပသာဒေတ္ဝာ သာယံပါတံ ပဏ္ဍိ ရထသတေဟိ ဥပဋ္ဌာနံ အာဂစ္ဆန္တံ အတိဝိဿတ္ထံ ဥတ္ဝာ ကေဒိဝသံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ တေဒဝေါစ "ပုဗ္ဗေ ခေါ ကုမာရ မနုဿာ ဒီဃာယုကာ၊ ဧတရဟိ အပ္ပါယုကာ၊ တေန ဟိ တွံ ကုမာရ ပိတရံ ဟန္တွာ ရာဇာ ဟောဟိ၊ အဟံ ဘဂဝန္တံ ဟန္တွာ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿာမီ"တိ ကုမာရံ ပိတုဝေဓေ ဥယျောဇေတိ။

သော "အယျော ဒေဝဒတ္တော မဟာနုဘာဝေါ၊ ဧတဿ အဝိဒိတံ နာမ နတ္ထိ"တိ ဥိရုယာ ပေါတ္ထနိယံ[3] ဗန္ဓိတ္ဝာ ဒိဝါ ဒိဝဿ ဘီတော ဥပ္ပဋိဂ္ဂေါ ဥဿင်္ကီ ဥတြဿော အန္တေပုရံ ပဝိသိတ္ဝာ ဝုတ္တပ္ပကာရံ ဝိပ္ပကာရံ အကာသိ။ အထ နံ အမစ္စာ ဂဟေတ္ဝာ အနုယုဉ္ဇိတ္ဝာ "ကုမာရော စ ဟန္တွေဗ္ဘော ဒေဝဒတ္တော စ သဗ္ဗေ စ ဘိက္ခူ။ ဟန္တွေဗ္ဘာ"တိ သမ္မန္တယိတ္ဝာ[4] ရညော အာဏာဝသေန ကရိဿာမာတိ ရညော အာရောစေသုံ။

ရာဇာ ယေ အမစ္စာ မာရေတုကာမာ အဟေသုံ၊ တေသံ ဌာနန္တရာနိ အစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာ, ယေ န မာရေတုကာမာ၊ တေ ဥစ္စေသု ဌာနေသု ဌပေတ္ဝာ ကုမာရံ ပုစ္ဆိ "ကိဿ ပန တွံ ကုမာရ မံ မာရေတုကာမောသီ"တိ။ ရဇ္ဇေနမ္ပိ ဒေဝ အတ္ထိကောတိ။ ရာဇာ တဿ ရဇ္ဇံ အဒါသိ။

၁–ပရိသာ စ မဟာတိ (သျာ၊က)　　၂–ပေါတ္ထနိယံ (သျာ)၊ ပေါတ္ထနိကံ (က)

၃–မန္တယိ[1]သု (က)

သော မယ့ံ မနောရထော နိပ္ပန္နောတိ ဒေဝဒတ္တသ အာရောစေသိ။ တတော နံ သော အာဟ "တွံ သိင်္ဂါလံ အန္တောကတွာ ဘေရိပရိယောနဒ္ဓ-ပုရိသော ဝိယ သုကိစ္စကာရိမ္ဟိတိ မညသိ၊ ကတိပါဟေနေဝ တေ ပိတာ တယာ ကတံ အဝမာနံ စိန္တေတွာ သယမေဝ ရာဇာ ဘဝိဿတီ"တိ။ အထ ဘန္တေ ကိံ ကရောမီတိ။ မူလဃစ္စံ[၁] ဃာတေဟီတိ။ နနု ဘန္တေ မယ့ံ ပိတာ နသတ္ထဝဇ္ဇောတိ။ အာဟာရုပစ္ဆေဒေန နံ မာရေဟီတိ။ သော ပိတရံ တာပနဂေဟေ ပက္ခိပါပေသိ၊ တာပနဂေဟံ နာမ ကမ္မကရဏတ္ထာယ ကတံ ဓူမဃရံ။ "မမ မာတရံ ဌပေတွာ အညဿ ဒဋ္ဌုံ မာ ဒေထာ"တိ အာဟ။ ဒေဝီ သုဝဏ္ဏသရကေ ဘတ္တံ ပက္ခိပိတွာ ဥစ္ဆင်္ဂေနာဒါယ ပဝိသတိ။ ရာဇာ တံ ဘုဉ္ဇိတွာ ယာပေတိ။ သော "မယ့ံ ပိတာ ကထံ ယာပေတီ"တိ ပုစ္ဆိတွာ တံ ပဝတ္တိံ သုတွာ "မယ့ံ မာတု ဥစ္ဆင်္ဂံ[၂] ကတွာ ပဝိသိတုံ မာ ဒေထာ"တိ အာဟ။ တတော ပဋ္ဌာယ ဒေဝီ မောဋ္ဌိယံ ပက္ခိပိတွာ ပဝိသတိ။ တမ္ပိ သုတွာ "မောဋ္ဌိံ ဗန္ဓိတွာ ပဝိသိတုံ မာ ဒေထာ"တိ။ တတော သုဝဏ္ဏပါဒုကာသု ဘတ္တံ ဌပေတွာ ပိဒဟိတွာ ပါဒုကာ အာရုယ့ ပဝိသတိ။ ရာဇာ တေန ယာပေတိ။ ပုန "ကထံ ယာပေတီ"တိ ပုစ္ဆိတွာ တမတ္ထံ သုတွာ "ပါဒုကာ အာရုယ့ ပဝိသိတုမ္ပိ မာ ဒေထာ"တိ အာဟ။ တတော ပဋ္ဌာယ ဒေဝီ ဂန္ဓောဒကေန နှာယိတွာ သရီရံ စတုမဓုရေန မက္ခေတွာ ပါရုပိတွာ ပဝိသတိ။ ရာဇာ တဿာ သရီရံ လေဟိတွာ ယာပေတိ။ ပုန ပုစ္ဆိတွာ တံ ပဝတ္တိံ သုတွာ "ဇုတော ပဋ္ဌာယ မယ့ံ မာတု ပဝေသနံ နိဝါရေထာ"တိ အာဟ။ ဒေဝီ ဒွါရမူလေ ဌတွာ သာမိ ဗိမ္ဗိသာရ ဧတံ ဒဟရကာလေ မာရေတုံ နအဒါသိ၊ အတ္တနော သတ္တုံ အတ္တနာဝ ပေါသေသိ၊ ဇုဒံ ပန ဒါနိ တေ ပစ္ဆိမဒဿနံ၊ နာဟံ ဇုတော ပဋ္ဌာယ တုမ္ဟေ ပဿိတုံ လဘာမိ၊ သစေ မယ့ံ ဒေါသော အတ္ထိ ခမထ ဒေဝါတိ ရောဒိတွာ ကန္ဒိတွာ နိဝတ္တိ။

တတော ပဋ္ဌာယ ရညော အာဟာရော နတ္ထိ။ ရာဇာ မဂ္ဂဖလသုခေန စက်မေန ယာပေတိ။ အတိဝိယ'ဿ အတ္တဘာဝေါ ဝိရောစတိ။ သော "ကထံ မေ ဘဏေ ပိတာ ယာပေတီ"တိ ပုစ္ဆိတွာ "စက်မေန ဒေဝ[၃] ယာပေတိ၊ အတိ-ဝိယ စဿ အတ္တဘာဝေါ ဝိရောစတီ"တိ သုတွာ စက်မံ ဒါနိဿ ဟာရေဿာ-မီတိ စိန္တေတွာ "မယ့ံ ပိတု ပါဒေ ခုရေန ဖာလေတွာ လောဏတေလေန မက္ခေတွာ ခဒိရင်္ဂါရေဟိ ဝီတစ္စိတေဟိ ပစထာ"တိ နှာပိတေ ပေသေသိ။ ရာဇာ တေ ဒိသွာ "နူန မယ့ံ ပုတ္တော ကေနစိ သညတ္တော ဘဝိဿတိ၊ ဇုမေ မမ

၁-မူလစ္ဆံ (သျာ)၊ မူလစ္ဆေဇ္ဇံ (က)　၂-ဥစ္ဆင်္ဂေ (သျာ၊ က)၊ ဥစ္ဆင်္ဂ[၁] (ဋ္ဌီကာ)　၃-စက်မေနေဝ (က)

မဿုကရဏတ္ထာယာဂတာ"တိ စိန္တေသိ။ တေ ဂန္ဒာ ဝန္ဒိတ္ဝာ အဋ္ဌံသု။ ကသ္မာ အာဂတတ္ထာတိ စ ပုဋ္ဌာ တံ သာသနံ အာရောစေသုံ။ တုမှာကံ ရညော မနံ ကရောထာတိ စ ဝုတ္တာ နိသီဒ ဒေဝါတိ ဝတ္ဝာ စ ရာဇာနံ ဝန္ဒိတ္ဝာ "ဒေဝ မယံ ရညော အာဏံ ကရောမ၊ မာ အမှာကံ ကုဇ္ဈိတ္ထ၊ နယိဒံ တုမှာဒိသာနံ ဓမ္မရာဇူနံ အနုစ္ဆဝိက"န္တိ ဝတ္ဝာ ဝါမဟတ္ထေန ဂေါပ္ဖကေ ဂဟေတ္ဝာ ဒက္ခိဏဟတ္ထေန ခုရံ ဂဟေတ္ဝာ ပါဒတလာနိ ဖာလေတ္ဝာ လောဏတေလေန မက္ခေတ္ဝာ ခဒိရင်ါ-ရေဟိ ဝီတစ္စိတေဟိ ပစိံသု။ ရာဇာ ကိရ ပုဗ္ဗေ စေတိယင်ဏေ သဥပါဟနော အဂမာသိ၊ နိသဇ္ဇနတ္ထာယ ပညတ္တကဋ္ဌသာရကဉ္ဇ အဓောတေဟိ ပါဒေဟိ အက္ကမိ၊ တဿာယံ နိဿန္ဒောတိ ဝဒန္တိ။ ရညော ဗလဝဝေဒနာ ဥပ္ပန္နာ။ သော "အဟော ဗုဒ္ဓေါ၊ အဟော ဓမ္မော၊ အဟော သံဃော"တိ အနုဿရန္တော ယေဝ စေတိယင်ဏေ ခိတ္တမာလာ ဝိယ မိလာယိတ္ဝာ စာတုမဟာရာဇိက-ဒေဝလောကေ ဝေဿဝဏဿ[၁] ပရိစာရကော ဇနဝသဘော နာမ ယက္ခော ဟုတ္ဝာ နိဗ္ဗတ္တိ။

တံ ဒိဝသမေဝ အဇာတသတ္တုဿ ပုတ္တော ဇာတော၊ ပုတ္တဿ ဇာတဘာဝဉ္ဇ ပိတုမတဘာဝဉ္ဇ နိဝေဒေတုံ ဒ္ဝေ လေခါ ဧကက္ခဏေယေဝ အာဂတာ။ အမစ္စာ "ပဌမံ ပုတ္တဿ ဇာတဘာဝံ အာရောစေဿာမာ"တိ တံ လေခံ ရညော ဟတ္ထေ ဌပေသုံ။ ရညော တခ်ဏေယေဝ ပုတ္တသိနေဟော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ သကလသရီရံ ခေါဘေတ္ဝာ အဋ္ဌိမိဉ္ဇံ အာဟစ္စ အဋ္ဌာသိ။ တသ္မိံ ခဏေ ပိတုဂုဏမညာသိ "မယိ ဇာတေပိ မယ္ဟံ ပိတု ဧဝမေဝ သိနေဟော ဥပ္ပန္နော"တိ။ သော "ဂစ္ဆထ ဘဏေ မယ္ဟံ ပိတရံ ဝိဿဇ္ဇေထာ"တိ အာဟ။ ကိံ ဝိဿဇ္ဇာပေထ[၂] ဒေဝါတိ ဣတရံ လေခံ ဟတ္ထေ ဌပယိံသု။

သော တံ ပဝတ္တိံ[၃] သုတ္ဝာ ရောဒမာနော မာတုသမီပံ ဂန္ဒာ "အဟောသိ နု ခေါ အမ္မ မယ္ဟံ ပိတု မယိ ဇာတေ သိနေဟော"တိ။ သာ အာဟ "ဗာလ-ပုတ္တ ကိံ ဝဒေသိ,တဝ ဒဟရကာလေ အဂ်ုလိယာ ပီဋ္ဌကာ ဥဋ္ဌဟိ[၄]၊ အထ တံ ရောဒမာနံ သညာပေတုံ အသက္ကောန္တာ တံ ဂဟေတ္ဝာ ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနေ နိသိန္နဿ တဝ ပိတု သန္တိကံ အဂမံသု။ ပိတာ တေ အဂ်ုလိံ မုခေ ဌပေသိ၊ ပီဋ္ဌကာ မုခေယေဝ ဘိဇ္ဇိ။ အထ ခေါ ပိတာ တဝ သိနေဟေန တံ လောဟိတမိဿကံ ပုဗ္ဗံ အနိဋ္ဌုဘိတ္ဝာဝ[၅] အဇ္ဈောဟရိ။ ဧဝရူပေါ တေ ပိတု သိနေဟော"တိ။ သော ရောဒိတ္ဝာ ပရိဒေဝိတ္ဝာ ပိတု သရီရကိစ္စံ အကာသိ။

၁-ဝေဿဝဏ္ဏဿ (သျာ) ၂-ဝိဿဇ္ဇာပေသိ (သီ) ၃-တံ မတပ္ပဝတ္တိံ (က)
၄-ဥဋ္ဌာသိ (သီ၊ သျာ) ၅-အနုဋ္ဌုဘိတ္ဝာ (သီ)၊ အနုဋ္ဌဟိတ္ဝာဝ (သျာ၊ က)

ဒေဝဒတ္တောပိ အဇာတသတ္တုံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ပုရိသေ မဟာရာဇ အာဏာ-ပေဟိ "ယေ သမဏဲ ဂေါတမံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေဿန္တီ"တိ ဝတ္ဝာ တေန ဒိန္နေ ပုရိသေ ပေသေတ္ဝာ သယံ ဂိဇ္ဈကူဋံ အာရုယှ ယန္တေန သိလံ ပဝိဇ္ဈိတ္ဝာ နာဠာဂိရိဟတ္ထိံ မုဉ္စာပေတ္ဝာပိ ကေနစိ ဥပါယေန ဘဂဝန္တံ မာရေတုံ အသက္ကောန္တော ပရိဟိနလာဘသက္ကာရော ပဠု ဝတ္ထူနိ ယာစိတ္ဝာ တာနိ အလဘမာနော တေဟိ ဇနံ သညာပေဿာမိတိ သံဃဘေဒံ ကတ္ဝာ သာရိပုတ္တ-မောဂ္ဂလ္လာနေသု ပရိသံ အာဒါယ ပက္ကန္တေသု ဥက္ကလောဟိတံ မုခေန ဆဒ္ဒေတ္ဝာ နဝမာသေ ဂိလာနမဉ္စေ နိပဇ္ဇိတ္ဝာ ဝိပ္ပဋိသာရဇာတော "ကုဟိံ တေရဟိ သတ္ထာ ဝသတီ"တိ ပုစ္ဆိတ္ဝာ "ဇေတဝနေ"တိ ဝုတ္တေ မဉ္စကေန မံ အာဟရိတ္ဝာ သတ္ထာရံ ဒဿေထာတိ ဝတ္ဝာ အာဟရိယမာနော ဘဂဝတော ဒဿနာရဟဿ ကမ္မဿ အကတတ္တာ ဇေတဝနေ ပေါက္ခရဏိသမီပေယေဝ ဒွဓာ ဘိန္နံ ပထဝိံ ပဝိသိတ္ဝာ မဟာနိရယေ ပတိဋ္ဌိတောတိ။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္ထာရ-ကထာနယော ခန္ဓကေ အာဂတောဝ။ အာဂတတ္တာ[1] ပန သဗ္ဗံ နဂုတ္တန္တိ။ ဧဝံ အဇာတောယေဝ ရညော သတ္တု၊ ဘဝိဿတီတိ နေမိတ္တကေဟိ နိဋ္ဌိဒ္ဓောတိ အဇာတသတ္တု။

ဝေဒေဟိပုတ္တောတိ အယံ ကောသလရညော ဓိတာယ ပုတ္တော၊ န ဝိဒေဟ-ရညော။ ဝေဒေဟီတိ ပန ပဏ္ဍိတာမိဝစနမေတံ။ ယထာဟ "ဝေဒေဟိကာ ဂဟ-ပတာနီ,[2] အယျော အာနန္ဒော ဝေဒေဟမုနီ"တိ[3]။ တတြာယံ ဝစနတ္ထော—ဝိဒန္တိ ဇေနာတိ ဝေဒေါ၊ ဉာဏသ္သေတံ အဓိဝစနံ။ ဝေဒေန ဤဟတီ ဃဋ္ဋတီ ဝါယမတီတိ ဝေဒေဟီ။ ဝေဒေဟီယာ ပုတ္တော ဝေဒေဟိပုတ္တော။

တဒဟူတိ တသ္မိံ အဟု၊ တသ္မိံ ဒိဝသေတိ အတ္ထော။ ဥပဝသန္တီ ဇ္ဈောတိ ဥပေါသထော၊ ဥပဝသန္တီတိ သီလေန ဝါ အနသနေန[4] ဝါ ဥပေတာ ဟုတ္ဝာ ဝသန္တီတိ အတ္ထော။ အယံ ပနေတ္ထ အတ္ထုဒ္ဒါရော—"အာယာ-မာဝုသော ကပ္ပိန ဥပေါသထံ ဂမိဿာမာ"တိအာဒီသု ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသော ဥပေါသထော။ "ဧဝံ အင်္ဂဏ်သမန္နာဂတော ခေါ ဝိသာခေ ဥပေါသထော ဥပဝုတ္ထော"တိအာဒီသု[5] သီလံ။ "သုဒ္ဓဿ ဝေ သဒါ ဖဂ္ဂု၊ သုဒ္ဓသုပေါသထော သဒါ"တိအာဒီသု[6] ဥပဝါသော။"ဥပေါသထော နာမ နာဂရာဇာ"တိအာဒီသု[7]

၁-ဝိတ္ထာရကထာနယော ခန္ဓကေ အာဂတတ္တာ (သီ)　　၂-မ ၁-၁၇၆ ပိဋ္ဌေ။
၃-ဝေဒေဟိမုနိတိ (သျာ)၊ သံ ၁-၄၁၉ ပိဋ္ဌေ။　　၄-အနသ္သုကေန (သျာ)
၅-အံ ၃-၈၄ ပိဋ္ဌေ။　　၆-မ ၁-၄၈ ပိဋ္ဌေ။　　၇-ဒီ ၂-၁၄၂ ပိဋ္ဌေ။

ပညတ္တိ။ "နဘိက္ခဝေ တဒဟုပေါသထေ သဘိက္ခုကာ အာဝါသာ"တိ-အာဒီသု[၁] ဥပဝသိတဗ္ဗဒိဝသော။ ဣဓာပိ သောဧဝ အဓိပ္ပေတော။ သော ပနေသ အဌမီ စာတုဒ္ဒသီ ပန္နရသီဘေဒေန တိဝိဓော။ တသ္မာ သေသဒ္ဒယ-နိဝါရဏတ္ထံ ပန္နရသေတိ ဝုတ္တံ။ တေနေဝ ဝုတ္တံ "ဥပဝသန္တိ ဧတ္ထောတိ ဥပေါသထော"တိ။

ကောမုဒိယာတိ ကုမုဒဝတိယာ။ တဒါကိရ ကုမုဒါနိ သုပုပ္ဖိတာနိ ဟောန္တိ၊ တာနိ ဧတ္ထ သန္တီတိ ကောမုဒီ။ **စာတုမာသိနိယာ**တိ စာတုမာသိယာ၊ သာ ဟိ စတုန္နံ မာသာနံ ပရိယောသာနဘူတာတိ စာတုမာသီ။ ဣဓ ပန စာတု-မာသိနီတိ ဝုစ္စတိ။ မာသပုဏ္ဏတာယ ဥတုပုဏ္ဏတာယ သံဝစ္ဆရပုဏ္ဏတာယ ပုဏ္ဏာ သမ္ပုဏ္ဏာတိ ပုဏ္ဏာ။ မာ ဣတိ စန္ဒော ဝုစ္စတိ၊ သော ဧတ္ထ ပုဏ္ဏောတိ ပုဏ္ဏမာ။ ဧဝံ ပုဏ္ဏာယ ပုဏ္ဏမာယာတိ ဣမသ္မိံ ပဒဒ္ဒယေ စ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ရာဇာမစ္စပရိဝုတောတိ ဧဝရူပါယ ရဇတဃဋ္ဌဝိနိဂ္ဂတာဟိ ခီရဓာရာဟိ ဓောဝိယမာနဒိသာဘာဂါယ ဝိယ ရဇတဝိမာနဝိစ္စုတေဟိ[၂] မုတ္တာဝဋ္ဌိသုမန-ကုသုမဒါမသေတဒုကူလကုမုဒဝိသရေဟိ သမ္ပရိကိဏ္ဏာယ ဝိယ စ စတုရူပတ္ကိ-လေသဝိမုတ္တပုဏ္ဏစန္ဒပ္ပဘာသမုဒယောဘာသိတာယ ရတ္တိယာ ရာဇာမစ္စေဟိ ပရိ-ဝုတောတိ အတ္ထော။ **ဥပရိပါသာဒဝရဂတော**တိ ပါသာဒဝရဿ ဥပရိဂတော။ မဟာရဟေ သမုဿိတသေတစ္ဆတ္တေ ကဉ္ဇနာသနေ နိသိန္နော ဟောတိ။ ကသ္မာ နိသိန္နော? နိဒ္ဒါဝိနောဒနတ္ထံ။ အယဉ္ဖိ ရာဇာ ပိတရိ ဥပက္ကန္တဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ "နိဒ္ဒံ ဩက္ကမိဿာမီ"တိ နိမီလိတမတ္တေသု[၃] ယေဝ အက္ခီသု သတ္တိသတ-အဗ္ဘာဟတော ဝိယ ကန္ဒမာနော ယေဝ[၄] ပဗုဇ္ဈိ။ ကိမေတန္တိ စ ဝုတ္တေ နကိဉ္ဇီတိ ဝဒတိ။ တေနဿ အမနာပါ နိဒ္ဒါ၊ ဣတိ နိဒ္ဒါဝိနောဒနတ္ထံ နိသိန္နော။ အပိ စ တသ္မိံ ဒိဝသေ နက္ခတ္တံ သဃုဋ္ဌံ ဟောတိ၊ သဗ္ဗံ နဂရံ သိတ္တသမ္မဋ္ဌံ[၅] ဝိပ္ပကိဏ္ဏဝါလုကံ ပဉ္ဇဝဏ္ဏကုသုမလာဇပုဏ္ဏဃဋ္ဌပဋိမဏ္ဍိတဃရဒ္ဒါရံ သမုဿိတဓဇပဋာကဝိစိတြ-သမုဇ္ဇလိတဒီပမာလာလက်တသဗ္ဗဒိသာဘာဂံ ဝီထိသဘာဂေန ရစ္ဆာသ-ဘာဂေန နက္ခတ္တကီဋ္ဌံ အနုဘဝမာနေန မဟာဇနေန သမာကိဏ္ဏံ ဟောတိ ဣတိ နက္ခတ္တဒိဝသတာယပိ နိသိန္နောတိ ဝဒန္တိ။ ဧဝံ ပန ဝတ္ဒာပိ "ရာဇကုလဿ နာမ သဒါပိ နက္ခတ္တမေဝ၊ နိဒ္ဒါဝိနောဒနတ္ထံယေဝ ပနေသ နိသိန္နော"တိ သန္နိဋ္ဌာနံ ကတံ။

၁–ဝိ ၃-၁၈၇-ပိဋ္ဌေ။
၂–ဝိစ္ဆရိတေဟိ (သျာ၊ က)
၃–နိမ္မိလိတမတ္တေသု (သျာ)
၄–ဖန္ဒမာနောယေဝ (သျာ)
၅–သုသိဋ္ဌသမ္မဋ္ဌံ (သျာ)၊ သုသမ္မဋ္ဌံ (က)

ဥဒါနံ ဥဒါနေသီတိ ဥဒါဟာရံ ဥဒါဟရိ။ ယထာ ဟိ ယံ တေလံ မာနံ ဂဟေတုံ နာ သက္ကောတိ, ဝိသန္နိတ္ဝာ ဂစ္ဆတိ၊ တံ အဝသေကောတိ ဝုစ္စတိ။ ယဉ္စ ဇလံ တဋ္ဋာကံ ဂဟေတုံ နာ သက္ကောတိ, အဖ္ဍောတ္ထရိတ္ဝာ ဂစ္ဆတိ၊ တံ ဩဃောတိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝမေဝ ယံ ဝိတိဝစနံ ဟဒယံ ဂဟေတုံ နာ သက္ကောတိ, အဓိကံ ဟုတ္ဝာ အန္တော အသဏ္ဌဟိတ္ဝာ ဗဟိ နိက္ခမတိ၊ တံ ဥဒါနန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဧဝရူပံ ဝိတိမယံ ဝစနံ နိစ္ဆာရေသိတိ အတ္ထော။

ဒေါသိနာတိ ဒေါသာပဂတာ၊ အဇ္ဈာ, မဟိကာ, ဓူမော, ရဇော,[၁] ရာဟူတိ ဇုမေဟိ ပဉ္စဟိ ၂ ဥပက္လိလေသေဟိ ဝိရဟိတာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တသ္မာ **ရမဏီယာ**တိအာဒီနိ ပဉ္စ ထောမနဝစနာနိ။ သာ ဟိ မဟာဇနသ္သ မနံ ရမယ-တီတိ **ရမဏီယာ**။ ဝုတ္တဒေါသဝိမုတ္တာယ စန္ဒပုဘာယ သြဘာသိတတ္တာ အတိ ဝိယ သုရူပါတိ **အဘိရူပါ**။ ဒဿိတုံ[၃] ယုတ္တာတိ **ဒဿနီယာ**။ စိတ္တံ ပသာဒေ-တီတိ **ပါသာဒိကာ**။ ဒိဝသမာသာဒီနံ လက္ခဏံ ဘဝိတုံ ယုတ္တာတိ **လက္ခဏာ**။

ကံ နု ခွဇ္ဇာတိ ကံ နု ခေါ အဇ္ဇ။ **သမဏံ ဝါ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ**တိ သမိတပါပ-တာယ သမဏံ။ ဗာဟိတပါပတာယ ဗြာဟ္မဏံ။ **ယံ နော ပယိရုပါသတော**တိ ဝစနေန္ဟ ဟေ၊ ယံ အမှာကံ ပဍုပ္ပန္နဝသေန ပယိရုပါသန္တာနံ မဓုရံ မမ္မံ သုတ္ဝာ စိတ္တံ ပသီဒေယျာတိ အတ္ထော။ ဇုတိ ရာဇာ ဇုမိနာ သမ္ဗေနပိ ဝစနေန သြဘာသနိမိတ္တကမ္မံ အကာသိ။ ကဿ အကာသိတိ? ဇီဝကဿ။ ကိမတ္ထံ? ဘဂဝတော ဒဿနတ္ထံ။ ကိံ ဘဂဝန္တံ သယံ ဒဿနာယ ဥပဂန္တုံ နာ သက္ကောတိတိ? အာမ နာ သက္ကောတိ။ ကသ္မာ? မဟာပရာဓတာယ။

တေန ဟိ ဘဂဝတော ဥပဋ္ဌာကော အရိယသာဝကော အတ္တနော ဝိတာ မာရိတော၊ ဒေဝဒတ္တော စ တမေဝ နိဿာယ ဘဂဝတော ဗဟုံ အနတ္ထ-မကာသိ၊ ဇုတိ မဟာပရာဓော ဧသေ၊ တာယ မဟာပရာဓတာယ သယံ ဂန္တုံ နာ သက္ကောတိ။ ဇီဝကော ပန ဘဂဝတော ဥပဋ္ဌာကော၊ တသ္မာ ဝိဋ္ဌဆာယာယ ဘဂဝန္တံ ပသိဿာမိတိ သြဘာသနိမိတ္တကမ္မံ အကာသိ။ ကိံ ဇီဝကော ပန "မယ္ဟံ ဇုဒံ သြဘာသနိမိတ္တကမ္မ"န္တိ ဇာနာတိတိ? အာမ ဇာနာတိ။ အထ ကသ္မာ တုဏ္ဟီ အဟောသီတိ? ဝိက္ခေပပစ္ဆေဒနတ္ထံ။

တသံ ဟိ ပရိသတိ[၅] ဆန္နံ သတ္ထာရာနံ ဥပဋ္ဌာကာ ဗဟူ သန္နိပတိတာ၊ တေ အသိက္ခိတာနံ ပယိရုပါသနေန သယမ္ဘို အသိက္ခိတာဝေ။ တေ မယိ ဘဂဝတော

၁-ဓူမရဇော (သျာ) ၂-စတူဟိ (သျာ) ဇုဒံ ပဒံ နတ္ထိ သီဟေါတ္ထကော၊ ဋီကာ ပန သြလောကေတဗ္ဗာ။
၃-ဒက္ခိတုံ (သီ) ၄-ဝစနမျတ္တယောဂေါ (သျာ၊ က)
၅-တသံ ဟိ ပရိသတိ (သီ)၊ တသ္မိဠ္ဠိ ပရိသတိ (သျာ၊ က)

ဂုဏကထံ အာရဒ္ဓေ အန္တရန္တရာ ဥဋ္ဌာယုဋ္ဌာယ အတ္တနော သတ္ထာရာနံ ဂုဏံ ကထေဿန္တိ၊ ဧဝံ မေ သတ္ထု ဂုဏကထာ ပရိယောသာနံ နဂမိဿတိ။ ရာဇာ ပန ဗ္ဗမေသံ ကုလူပကေ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဂဟိတာသာရတာယ တေသံ ဂုဏ-ကထာယ အနတ္တမနော ဟုတ္ဝာ မံ ပဋိပုစ္ဆိဿတိ၊ အထာဟံ နိဗ္ဗိက္ခေပံ သတ္ထု ဂုဏံ ကထေတ္ဝာ ရာဇာနံ သတ္ထု သန္တိကံ ဂဟေတ္ဝာ ဂမိဿာမိတိ ဇာနန္တောဝ ဝိက္ခေပပစ္ဆေဒနတ္ထံ တုဏ္ဍီ အဟောသိတိ။

တေပိ အမစ္စာ ဧဝံ စိန္တေသုံ "အဇ္ဇ ရာဇာ ပဉ္ဇဟိ ပဒေဟိ ရတ္တိံ ထောမေတိ၊ အဒ္ဓါ ကိဉ္စိ သမဏံ ဝါ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ပဉ္ဇံ ပုစ္ဆိတ္ဝာ ဓမ္မံ သောတု-ကာမော၊ ယဿ စေသ ဓမ္မံ သုတ္ဝာ ပသီဒိဿတိ၊ တဿ စ မဟန္တံ သက္ကာရံ ကရိဿတိ။ ယဿ ပန ကုလူပကော သမဏော ရာဇကုလူပကော ဟောတိ၊ ဘဒ္ဒံ တဿာ"တိ။

၁၅၁-၁၅၂။ တေ ဧဝံ စိန္တေတ္ဝာ "အဟံ အတ္တနော ကုလူပကသမဏဿ ဝဏ္ဏံ ဝတ္ဝာ ရာဇာနံ ဂဟေတ္ဝာ ဂမိဿာမိ, အဟံ ဂမိဿာမီ"တိ အတ္တနော အတ္တနော ကုလူပကာနံ ဝဏ္ဏံ ကထေတုံ အာရဒ္ဓါ။ တေနာဟ "ဧဝံ ဝုတ္တေ အညတရော ရာဇာမစ္စော"တိအာဒိ။ တတ္ထ **ပူရဏော**တိ တဿ သတ္ထု-ပဋိညဿ နာမံ။ **ကဿပေါ**တိ ဂေါတ္တံ။ သော ကိရ အညတရဿ ကုလဿ ဧကူနဒါသသတံ ပူရယမာနော ဇာတော၊ တေနဿ ပူရဏောတိ နာမံ အကံသု။ မင်္ဂလဒါသတ္တာ စဿ "ဒုက္ကဋ"န္တိ[၁] ဝတ္တာ နတ္ထိ, အကတံ ဝါ နကတန္တိ။ သော "ကိမဟံ ဧတ္ထ ဝသာမီ"တိ ပလာယိ။ အထဿ စောရာ ဝတ္ထာနိ အစ္ဆိန္ဒိံသု၊ သော ပဏ္ဏေန ဝါ တိဏေန ဝါ ပဋိစ္ဆာဒေတုမ္ပိ အဇာ-နန္တော ဇာတရူပေနေဝ ဧကံ ဂါမံ ပါဝိသိ။ မနုဿာ တံ ဒိသ္ဝာ "အယံ သမဏော အရဟာ အပ္ပိစ္ဆော၊ နတ္ထိ ဗ္ဗမိနာ သဒိသော"တိ ပူဝဘတ္တာဒီနိ ဂဟေတ္ဝာ ဥပသင်္ကမန္တိ။ သော "မယ္ဟံ သာဋကံ အနိဝတ္ထဘာဝေန ဗ္ဗဒံ ဥပ္ပန္ဒ"န္တိ တတော ပဋ္ဌာယ သာဋကံ လဘိတ္ဝာပိ နနိဝါသေသိ၊ တဒေဝ ပဗ္ဗဇ္ဇံ အဂ္ဂဟေသိ၊ တဿ သန္တိကေ အညေပိ အညေပိတိ ပဉ္ဇသတမနုဿာ ပဗ္ဗဇိံသု။ တံ သန္ဓာယာဟ "ပူရဏော ကဿပေါ"တိ။

ပဗ္ဗဇိတသမူဟသခ်ါတော သံဃော အဿ အတ္ထီတိ **သင်္ဃီ**။ သ္ဝေဝ ဂဏော အဿ အတ္ထီတိ **ဂဏီ**။ အာစာရသိက္ခာပနဝသေန တဿ ဂဏဿ အာစရိ-ယောတိ **ဂဏာစရိယော**။ **ဉာတော**တိ ပညာတော ပါကဋော။ "အပ္ပိစ္ဆော

၁-သုကတံ ဒုက္ကဋန္တိ (သျာ၊ က)

သန္တုဋ္ဌော၊ အပ္ပိစ္ဆတာယ ဝတ္ထမ္ပိ နန်ဝါသေတီ”တိ ဧဝံ သမုဂ္ဂတော ယသော အဿ အတ္ထီတိ **ယသဿီ။ တိတ္ထကရောတိ** လဒ္ဓိကရော။ **သာဓုသမ္မတောတိ** အယံ သာဓု သုန္ဒရော သပ္ပုရိသောတိဧဝံ သမ္မတော။ **ဗဟုဇနဿာတိ** အဿုတဝတော အန္ဓဗာလပုထုဇ္ဇနဿ။ ပဗ္ဗဇိတတော ပဋ္ဌာယ အတိက္ကန္တာ ဗဟူ ရတ္တိယော ဇာနာတီတိ **ရတ္တညူ။** စိရံ ပဗ္ဗဇိတဿ အဿာတိ **စိရပဗ္ဗဇိတော၊** အစိရပဗ္ဗဇိတဿ ဟိ ကထာ ဩကပ္ပနီယာ နဟောတိ၊ တေနာဟ “စိရပဗ္ဗ-ဇိတော”တိ။ **အဒ္ဓဂတောတိ** အဒ္ဓါနံ ဂတော၊ ဒွေ တယော ရာဇပရိဝဋ္ဌေ အတီတောတိ အဓိပ္ပါယော။ **ဝယောအနုပ္ပတ္တောတိ** ပစ္ဆိမဝယံ အနုပ္ပတ္တော။ ဣဒံ ဥဘယမ္ပိ “ဒဟရဿ ကထာ ဩကပ္ပနီယာ နဟောတီ”တိ ဧတံ သန္ဓာယ[၁] ဝုတ္တံ။

တုဏ္ဏီ အဟောသီတိ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ မဓုရရသံ အမ္ဗပက္ကံ ခါဒိတုကာမော ပုရိသော အာဟရိတ္ဝာ ဟတ္ထေ ဌပိတံ ကာဇရပက္ကံ ဒိသ္ဝာ ဝိယ ဈာနာ-ဘိညာဒိဂုဏယုတ္တံ တိလက္ခဏဗ္ဘာဟတံ မဓုရံ ဓမ္မကထံ သောတုကာမော ပုဗ္ဗေ ပူရဏဿ ဒဿနေနာပိ အနတ္တမနော ဣဒါနိ ဂုဏကထာယ သုဋ္ဌုတရံ အနတ္တမနော ဟုတ္ဝာ တုဏ္ဏီ အဟောသိ။ အနတ္တမနော သမာနောပိ ပန “သစာဟံ ဧတံ တဇ္ဇေတ္ဝာ ဂီဝါယံ ဂဟေတ္ဝာ နီဟရာပေဿာမိ၊ ‘ယော ယော ကထေသိ၊ တံ တံ ရာဇာ ဧဝံ ကရောတီ’တိ ဘီတော အညောပိ ကောစိ ကိဉ္စိ နကထေဿတီ”တိ အမနာပမ္ပိ တံ ကထံ အဓိဝါသေတ္ဝာ တုဏ္ဏီ ဧဝ အဟောသိ။ အထညော “အဟံ အတ္တနော ကုလူပကဿ ဝဏ္ဏံ ကထေဿာမီ”တိ စိန္တေတ္ဝာ ဝတ္တုံ အာရဘိ။ တေန ဝုတ္တံ အညတရောပိ ခေါတိအာဒိ။ တံ သဗ္ဗံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဧတ္ထေ ပန **မက္ခလီ**တိ တဿ နာမံ။ ဂေါသာလာယ ဇာတတ္ဝာ **ဂေါသာလော**တိ ဒုတိယံ နာမံ။ တံ ကိရ သကဒ္ဒမာယ ဘူမိယာ တေလဃဋ္ဌံ ဂဟေတ္ဝာ ဂစ္ဆန္တံ “တာတ မာ ခလီ”တိ သာမိကော အာဟ။ သော ပမာဒေန ခလိတ္ဝာ ပတိတ္ဝာ[၂] သာမိကဿ ဘယေန ပလာယိတုံ အာရဒ္ဓေါ။ သာမိကော ဥပဓာဝိတ္ဝာ ဒုဿကဏ္ဏေ အဂ္ဂဟေသိ၊ သော သာဋကံ ဆဋ္ဌေတ္ဝာ အစေလကော ဟုတ္ဝာ ပလာယိ။ သေသံ ပူရဏသဒိသမေဝ။

၁၅၃။ **အဇိတောတိ** တဿ နာမံ။ ကေသကမ္ဗလံ ဓာရေတီတိ **ကေသ-ကမ္ဗလော။** ဣတိ နာမဒ္ဒယံ သံသန္ဒိတ္ဝာ အဇိတော ကေသကမ္ဗလောတိ

၁-သန္ဓာယ (သီ)၊ တံ သန္ဓာယ (က) ၂-ဣဒံ ပဒံ နတ္ထိ သီပေါတ္ထကေ။

ဝုစ္စတိ။ တတ္ထ **ကေသကမ္မလော နာမ** မနုဿကေသေဟိ ကတကမ္မလော။ တတော ပဋိကိဋ္ဌတရံ ဝတ္ထုံ နာမ နတ္ထိ။ ယထာဟ "သေယ္ယထာပိ ဘိက္ခဝေ ယာနိ ကာနိစိ တန္တာဝုတာနံ ဝတ္ထာနံ[1]၊ ကေသကမ္မလော တေသံ ပဋိကိဋ္ဌော အက္ခာယတိ။ ကေသကမ္မလော ဘိက္ခဝေ သိတေ သိတော, ဥဏှေ ဥဏှော, ဒုဗ္ဗဏ္ဏော ဒုဂ္ဂန္ဓော ဒုက္ခသမ္ဖဿော"တိ ၂။

၁၅၄။ **ပကုဓော**တိ တဿ နာမံ။ **ကစ္စာယနော**တိ ဂေါတ္တံ။ ဇာတိ နာမ-ဂေါတ္တံ သံသန္ဒိတ္ဝာ ပကုဓော ကစ္စာယနောတိ ဝုစ္စတိ။ သိတုဒကပဋိက္ခိတ္တကော သေ၊ ဝစ္ဆံ ကတ္ဝာပိ ဥဒကကိစ္စံ နာ ကရောတိ၊ ဥဏှောဒကံ ဝါ ကဋ္ဌိယံ ဝါ လဘိတ္ဝာ ကရောတိ၊ နဒိ[2] ဝါ မဂ္ဂေါဒကံ ဝါ အတိက္ကမ္မ "သီလံ မေ ဘိန္နံ"န္တိ ဝါလိကထူပံ ကတ္ဝာ သီလံ အဓိဋ္ဌာယ ဂစ္ဆတိ။ ဧဝရူပေါ နိဿိရိကလဒ္ဓိကော သေ။

၁၅၅။ **သဉ္စယော**တိ တဿ နာမံ။ ဗေလဋ္ဌသဿ ပုတ္တောတိ **ဗေလဋ္ဌပုတ္တော**။

၁၅၆။ အမ္ဘာကံ ဂဏ္ဌနကိလေသော ပလိဗုန္ဓနကိလေသော နတ္ထိ၊ကိလေသ-ဂဏ္ဌရဟိတာ[3] မယန္တိ ဧဝံဝါဒိတာယ လဒ္ဓနာမဝသေန **နိဂဏ္ဌော**။ နာဋ္ဌပုတ္တော နာဋ္ဌပုတ္တော။

ကောမာရဘစ္စဇီဝကကထာဝဏ္ဏနာ

၁၅၇။ **အထ ခေါ ရာဇာ**တိ ရာဇာ ကိရ တေသံ ဝစနံ သုတ္ဝာ စိန္တေသိ "အဟံ ယဿ ယဿ ဝစနံ နာ သောတုကာမော၊ သော သော ဧဝ ကထေသိ။ ယဿ ပနမ္ဟိ ဝစနံ သောတုကာမော၊ ဧသ နာဂဝံသံ ပိဝိတ္ဝာ ဌိတော သုပဏ္ဏော ဝိယ တုဏ္ဍိဘူတော၊အနတ္ထော ဝတ မေ"တိ။ အထဿ ဧတဒဟောသိ "ဇီဝကော ဥပဿန္တိဿ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ဥပဋ္ဌာကော၊ သယမ္ဟိ ဥပဿန္တော၊ တဿာ ဝတ္တာသမ္ဘန္နော ဘိက္ခု ဝိယ တုဏ္ဍိဘူတော၀ နိသိန္နော၊ နာ ဧသ မယိ အကထေန္တေ ကထေသိသတိ၊ ဟတ္ထိမ္ဟိ ခေါ ပန မဒ္ဒန္တေ ဟတ္ထိသေ၀ ပါဒေါ ဂဟေတဗ္ဗော"တိ တေန သဒ္ဓိံ သယံ မန္တေတုမာရဒ္ဓေါ။ တေန ဝုတ္တံ "အထ ခေါ ရာဇာ"တိ။ တတ္ထ **ကိံ တုဏ္ဍီ**တိ ကေန ကာရဏေန တုဏ္ဍီ။ ဇာမေသံ အမစ္စာနံ အတ္တနော အတ္တနော ကုလူပကသမဏာသ ဝဏ္ဏံ ကထေန္တာနံ မုခံ

၁-တန္တာဝုတာနိ ဝတ္ထာနိ (သီ၊ သျာ)
၂-ကိလေသဂဏ္ဌိရဟိတာ (သီ၊က)
၂-အံ ၁-၂၉၀-ပိဋ္ဌေ။
၄-နာထသ (သီ)

နပ္ပဟောတိ။ ကိံ ယထာ ဧတေသံ၊ ဧဝံ တဝ ကုလူပကသမဏောာ နတ္ထိ ကိံ တွံ ဒလိဒ္ဒေါ၊ နဲ တေ မမ ပိတရာ ဣသရိယံ ဒိန္နံ၊ ဥဒါဟု အသဒ္ဓေါတိ ပုစ္ဆတိ။

တတော ဇီဝကသ ဧတဒဟောသိ "အယံ ရာဇာ မံ ကုလူပကသမဏသ ဂုဏံ ကထာပေတိ၊ နဲ ဒါနိ မေ တုဏ္ဍီဘာဝသ ကာလော၊ ယထာ ခေါ ပနိမေ ရာဇာနံ ဝန္ဒိတွာ နိသိန္နာဝ အတ္တနော ကုလူပကသမဏာနံ ဂုဏံ ကထယိံသု၊ နဲ မယှံ ဧဝံ သတ္ထု ဂုဏေ ကထေတုံ ယုတ္တ"န္တိ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဘဂဝတော ဝိဟာရာဘိမုခေါ ပဋ္ဌပတိဋ္ဌိတေန ဝန္ဒိတွာ ဒသနခသမောဓာန-သမုဇ္ဇလံ အဋ္ဌလိံ သိရသိ ပဂ္ဂဟေတွာ "မဟာရာဇ မာ မံ ဧဝံ စိန္တယိတ္ထ 'အယံ ယံ ဝါ တံ ဝါ သမဏံ ဥပသင်္ကမတီ'တိ၊ မမ သတ္ထုနော ဟိ မာတုကုစ္ဆိ-ဩက္ကမနေ, မာတုကုစ္ဆိတော နိက္ခမနေ, မဟာဘိနိက္ခမနေ, သမ္ဗောဓိယံ, ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနေ စ, ဒသသဟဿိလောကဓာတု ကမ္ပိတ္ထ၊ ဧဝံ ယမက-ပါဋိဟာရိယံ အကာသိ၊ ဧဝံ ဒေဝေါရောဟဏံ၊ အဟံ သတ္ထုနော ဂုဏေ ကထယိဿာမိ၊ ဧကဂ္ဂစိတ္တော သုဏ မဟာရာဇာ"တိ ဝတ္ဝာ "အယံ ဒေဝ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **တံ ခေါ ပန ဘဂဝန္တန္တိ** ဣတ္ထမ္ဘူတာချာနတ္ထေ ဥပယောဂဝစနံ၊တဿ ခေါ ပန ဘဂဝတောတိ အတ္ထော။ **ကလျာဏောတိ** ကလျာဏဂုဏသမန္နာဂတော၊ သေဋ္ဌောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ကိတ္တိသဒ္ဒေါ**တိ ကိတ္တိ ယေဝ။ ထုတိဃောသော ဝါ။ **အဗ္ဘုဂ္ဂတော**တိ သဒေဝကံ လောကံ အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ ဥဂ္ဂတော။ ကိန္တိ ? ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ ပ။ ဘဂဝါတိ။

တတြာယံ ပဒသမ္ဗန္ဓော—သော ဘဂဝါ ဣတိပိ အရဟံ။ ဣတိပိ သမ္မာ-သမ္ဗုဒ္ဓေါ။ ပ။ ဣတိပိ ဘဂဝါတိ။ ဣမိနာ စ ဣမိနာ စ ကာရဏေနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တတ္ထ အာရကတ္တာ, အရီနံ, အရာနဉ္ဇ ဟတတ္တာ, ပစ္စယာဒီနံ အရဟတ္တာ, ပါပကရဏေ ရဟာဘာဝါတိ ဣမေဟိ တာဝ ကာရဏေဟိ သော ဘဂဝါ အရဟန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗောတိအာဒိနာ နယေန မာတိကံ နိက္ခိပိတွာ သဗ္ဗာနေဝ စေတာနိ ပဒါနိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဗုဒ္ဓါနုဿတိနိဒ္ဒေသေ ဝိတ္ထာရိတာနီတိ တတော နေသံ ဝိတ္ထာရော ဂဟေတဗ္ဗော။

ဇီဝကော ပန ဧကမေကဿ ပဒဿ အတ္ထံ နိဋ္ဌာပေတွာ "ဧဝံ မဟာရာဇ အရဟံ မယှံ သတ္ထာ ဧဝံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ ပ။ ဧဝံ ဘဂဝါ"တိ ဝတ္ဝာ "တံ ဒေဝေါ ဘဂဝန္တံ ပယိရုပါသတု အပ္ပေဝ နာမ ဒေဝဿ တံ ဘဂဝန္တံ ပယိရုပါသတော စိတ္တံ ပသီဒေယျာ"တိ အာဟ။ ဧတ္ထ စ **တံ ဒေဝေါ ပယိရုပါသတူ**တိ ဝဒန္တော "မဟာရာဇ တုမှာဒိသာနဉ္ဍိ သတေနပိ သဟဿေနပိ သတသဟဿေနပိ

ပုဋ္ဌသ မယ့် သတ္ထုနော သဗ္ဗေသံ စိတ္တံ ဂဟေတ္ဝာ ကထေတုံ ထာမော စ ဗလဉ္ဇ အတ္ထိ၊ ဝိသတ္ထော[၁] ဥပသက်မိတ္ဝာ ပုစ္ဆေယျာသိ မဟာရာဇာ''တိ အာဟ။

ရညောပိ ဘဂဝတော ဂုဏကထံ သုဏန္တသ သကလသရီရံ ပဉ္ဇဝဏ္ဏာယ ပီတိယာ နိရန္တရံ ဖုဋ္ဌံ အဟောသိ။ သော တခ်ဏညေဝ ဂန္တုကာမော ဟုတ္ဝာ "ဣမာယ ခေါ ပန ဝေလာယ မယ့် ဒသဗလသ သန္တိကံ ဂစ္ဆတော နအညော ကောစိ ခိပ္ပံ ယာနာနိ ယောဇေတုံ သက္ခိသတိ အညတြ ဇီဝကာ''တိ စိန္တေတ္ဝာ "တေန ဟိ သမ္မ ဇီဝက ဟတ္ထိယာနာနိ ကပ္ပါပေဟီ''တိ အာဟ။

၁၅၈။ တတ္ထ **တေနဟိ**တိ ဥယျောဇနတ္ထေ နိပါတော။ ဂစ္ဆ သမ္မ ဇီဝကာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ဟတ္ထိယာနာနီ**တိ အနေကေသု အသရထာဒီသု ယာနေသု ဝိဇ္ဇမာနေသုပိ ဟတ္ထိယာနံ ဥတ္တမံ၊ ဥတ္တမသ သန္တိကံ ဥတ္တမယာနေနေဝ ဂန္တဗ္ဗန္တိ စ, အသယာနရထယာနာနိ သသဒ္ဒါနိ၊ ဒူရတောဝ တေသံ သဒ္ဒေါ သုယျတိ၊ ဟတ္ထိယာနသ ပဒါနုပဒံ ဂစ္ဆန္တာပိ သဒ္ဒံ နသုဏန္တိ။ နိဗ္ဗုတသ ပန ခေါ ဘဂဝတော သန္တိကေ နိဗ္ဗုတေဟေဝ ယာနေဟိ ဂန္တဗ္ဗန္တိ စ စိန္တယိတ္ဝာ ဟတ္ထိယာနာနီတိ အာဟ။

ပဉ္ဇမတ္တာနိ ဟတ္ထိနိကာသတာနီတိ ပဉ္ဇ ကရေဏုသတာနိ။ **ကပ္ပါပေတ္ဝာ**တိ အာရောဟဏသဇ္ဇာနိ[၂] ကာရေတ္ဝာ။ **အာရောဟဏီယ**န္တိ အာရောဟဏယောဂ္ဂံ၊ သြပဂုယ္ဟန္တိ အတ္ထော။ ကိံ ပနေသ ရညာ ဝုတ္တံ အကာသိ အဝုတ္တန္တိ? အဝုတ္တံ။ ကသ္မာ? ပဏ္ဍိတတာယ။ ဧဝံ ကိရသ အဟောသိ—ရာဇာ ဣမာယ ဝေလာယ ဂစ္ဆာမီတိ ဝဒတိ၊ ရာဇာနော စ နာမ ဗဟုပစ္စတ္ထိကာ။ သစေ အန္တရာမဂ္ဂေ ကောစိ အန္တရာယော ဟောတိ၊ မမ္ပိ ဂရဟိသန္တိ "ဇီဝကော 'ရာဇာ မေ ကထံ ဂဏ္ဟာတီ'တိ အကာလေပိ ရာဇာနံ ဂဟေတ္ဝာ နိက္ခမတီ''တိ။ ဘဂဝန္တမ္ပိ ဂရဟိသန္တိ ''သမဏော ဂေါတမော 'မယ့် ကထာ ဝတ္တတီ'တိ ကာလံ အသလ္လက္ခေတ္ဝာဝ ဓမ္မံ ကထေတီ''တိ။ တသ္မာ ယထာ နေဝ မယ့် နဘဂဝတော ဂရဟာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ရညော စ ရက္ခာ သုသံဝိဟိတာ ဟောတိ၊ တထာ ကရိသာမီတိ။

တတော ဣတ္ထိယော နိသာယ ပုရိသာနံ ဘယံ နာမ နတ္ထိ၊ သုခံ ဣတ္ထိပရိ-ဝုတော ဂမိသာမီတိ ပဉ္ဇ ဟတ္ထိနိကာသတာနိ ကပ္ပါပေတ္ဝာ ပဉ္ဇ ဣတ္ထိသတာနိ ပုရိသဝေသံ ဂါဟာပေတ္ဝာ "အသိတောမရဟတ္ထာ ရာဇာနံ ပရိဝါရေယျာ-ထာ''တိ[၃] ဝတ္ဝာ ပုန စိန္တေသိ "ဣမသ ရညော ဣမသ္မိံ အတ္တဘာဝေ

၁-ဝိသဋ္ဌံ (ဋီကာ) ၂-အာရောဟဏသဇ္ဇနာ (?) ၃-ပရိဝါရေသထာတိ (သီ)

မဂ္ဂဖလာနံ ဥပနိဿယော နတ္ထိ၊ ဗုဒ္ဓါ စ နာမ ဥပနိဿယံ ဒိသ္ဒာဝ ဓမ္မံ ကထေန္တိ။ ဟန္ဒာဟံ မဟာဇနံ သန္နိပါတာပေမိ၊ ဧဝဉ္ဍိ သတိ သတ္ထာ ကဿစိ ဒေဝ ဥပနိဿယေန ဓမ္မံ ဒေသေဿတိ၊ သာ မဟာဇနဿ ဥပကာရာယ ဘဝိဿတီ"တိ။ သော တတ္ထ တတ္ထ သာသနံ ပေသေသိ၊ ဘေရိံ စရာပေသိ "အဇ္ဇ ရာဇာ ဘဂဝတော သန္တိကံ ဂစ္ဆတိ၊ သဗ္ဗေ အတ္တနော ဝိဘဝါနုရူပေန ရညော အာရက္ခံ ဂဏ္ဍန္တူ"တိ။

တတော မဟာဇနော စိန္တေသိ "ရာဇာ ကိရ သတ္ထုဒဿနတ္ထံ[၁] ဂစ္ဆတိ၊ ကီဒိသီ ဝတ ဘော ဓမ္မဒေသနာ ဘဝိဿတိ၊ ကိံ နော နက္ခတ္တကီဋ္ဌာယ၊ တတ္ထေဝ ဂမိဿာမာ"တိ။ သဗ္ဗေ ဂန္ဓမာလာဒီနိ[၂] ဂဟေတ္ဝာ ရညော အာဂမနံ အာကခ်-မာနာ မဂ္ဂေ အဋ္ဌံသု။ ဇီဝကောပိ ရညော ပဋိဝေဒေသိ "ကပ္ပိတာနိ ခေါ တေ ဒေဝ ဟတ္ထိယာနာနိ၊ ယဿ ဒါနိ ကာလံ မညသီ"တိ။ တတ္ထ **ယဿ ဒါနိ ကာလံ မညသီ**တိ ဥပစာရဝစနမေတံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ "ယံ တယာ အာဏတ္တံ၊ တံ မယာ ကတံ၊ ဣဒါနိ တွံ ယဿ ဂမနဿ ဝါ အဂမနဿ ဝါ ကာလံ မညသိ၊ တဒေဝ အတ္တနော ရုစိယာ ကရောဟီ"တိ။

၁၅၉။ **ပစ္စေကာ ဣတ္ထိယော**တိ ပါဋိယေက္ကာ[၃] ဣတ္ထိယော၊ ဧကေကိဿာ ဟတ္ထိနိယာ ဧကေကံ ဣတ္ထိန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ဥက္ကာသု ဓာရိယမာနာသူ**တိ ဒဏ္ဍဒီပိကာသု ဓာရိယမာနာသု။ **မဟစ္စရာဇာနုဘာဝေနာ**တိ မဟတာ ရာဇာနုဘာဝေန။ မဟစ္စာတိပိ ပါဋိ၊ မဟတိယာတိ အတ္ထော၊ လိဂ်ဝိပရိ-ယာယော[၄] ဧသ။ ရာဇာနုဘာဝေါ ဝုစ္စတိ ရာဇိဒ္ဓိ။ ကာ ပနဿ ရာဇိဒ္ဓိ? တိယောဇနသတာနံ ဒ္ဓိန္နံ မဟာရဋ္ဌာနံ ဣဿရိယသိရီ။ တဿ ဟိ အသုကဒိဝသံ ရာဇာ တထာဂတံ ဥပသက်မိဿတီတိ ပဌမတရံ သံဝိဒဟနေ အသတိပိ တခ်ဏညေဝ ပဉ္စ ဣတ္ထိသတာနိ ပုရိသဝေသံ ဂဟေတ္ဝာ ပဋိမုက္ကဝေဌနာနိ အံသေ အာသတ္တခဂ္ဂါနိ မဏိဒဏ္ဍတောမရေ ဂဟေတ္ဝာ နိက္ခမိံသု။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ "ပစ္စေကာ ဣတ္ထိယော အာရောပေတ္ဝာ"တိ။

အပရာပိ သောဋ္ဌသသဟဿခတ္တိယနာဋကိတ္ထိယော ရာဇာနံ ပရိဝါရေသုံ။ တာသံ ပရိယန္တေ ခုဇ္ဇဝါမနကကိရာတာဒယော။ တာသံ ပရိယန္တေ အန္တေ-ပုရပါလကာ ဝိဿာသိကပုရိသာ။ တေသံ ပရိယန္တေ ဝိစိတြဝေသဝိလာသိနော သဋ္ဌိသဟဿမတ္တာ မဟာမတ္တာ။ တေသံ ပရိယန္တေ ဝိဝိဓာလက်ာရပဋိမဏ္ဍိတာ

၁-ဘဂဝတော ဒဿနတ္ထံ (သျာ)　　၂-ဂန္ဓပုပ္ပါဒီနိ (သျာ)
၃-ပါဋိဧက္ကော (သီ)၊ ပဋိဧကော (သျာ)　　၄-လိဂ်ဝိပရိယာသော (သီ)

နာနပ္ပကာရအာဝုဓဟတ္ထာ ဝိဇ္ဇာဓရတရုဏာ ဝိယ နဝုတိသဟဿမတ္တာ ရဋ္ဌိယ-ပုတ္တာ။ တေသံ ပရိယန္တေ သတဂ္ဃနိကာနိ[၁] နိဝါသေတ္ဝာ ပဉ္စသတဂ္ဃနိကာနိ ဧကံသံ ကတ္ဝာ သုနှာတာ သုဝိလိတ္တာ ကဉ္စနမာလာဒိနာနာဘရဏသောဘိတာ ဒသသဟဿမတ္တာ ဗြာဟ္မဏာ ဒက္ခိဏဟတ္ထံ ဥဿာပေတ္ဝာ ဇယသဒ္ဒံ ဃောသန္တာ[၂] ဂစ္ဆန္တိ။ တေသံ ပရိယန္တေ ပဉ္စဂိကာနိ တူရိယာနိ[၃]။ တေသံ ပရိယန္တေ ဓနုပန္တိပရိကွေပေါ။ တဿ ပရိယန္တေ ဟတ္ထိဃဋာ။ ဟတ္ထိနံ ပရိယန္တေ ဂိဝါယ ဂိဝံ ပဟရမာနာ အဿပန္တိ။ အဿပရိယန္တေ အညမညံ သဃ်ဋ္ဋနရထာ။ ရထပရိယန္တေ ဗာဟာယ ဗာဟံ ပဟရယမာနာ ယောဓာ။ တေသံ ပရိယန္တေ အတ္တနော အတ္တနော အနုရူပါယ အာဘရဏသမ္ပတ္တိယာ ဝိရောစမာနာ အဋ္ဌာရသ သေနိယော[၄]။ ဣတိ ယထာ ပရိယန္တေ ဌတ္ဝာ ခိတ္တော သရော ရာဇာနံ န ပါပုဏာတိ၊ ဧဝံ ဇီဝကော ကောမာရဘစ္စော ရညော ပရိသံ သံဝိဒဟိတ္ဝာ အတ္တနာ ရညော အဝိဒူရေနေဝ ဂစ္ဆတိ "သစေ ကောစိ ဥပဒ္ဒဝေါ ဟောတိ၊ ပဌမတရံ[၅] ရညော ဇီဝိတဒါနံ ဒဿာမီ"တိ။ ဥက္ကာနံ ပန ဧတ္တကာနိ သတာနိ ဝါ သဟဿာနိ ဝါတိ ပရိစ္ဆေဒေါ နတ္ထိတိ ဧဝရူပိံ[၆] ရာဇိဒ္ဓိံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ "မဟစ္စရာဇာနုဘာဝေန ယေန ဇီဝကဿ ကောမာရဘစ္စဿ အမ္ဗဝနံ၊ တေန ပါယာသီ"တိ။

အဟု ဒေဝ ဘယန္တိ ဧတ္ထ စိတ္တုတ္ပြာသဘယံ, ဥဏ္ဏဘယံ, အာရမ္မဏဘယံ, သြတ္တပ္ပဘယန္တိ စတုဗ္ဗိဓံ ဘယံ၊ တတ္ထ "ဇာတိံ ပဋိစ္စ ဘယံ ဘယာနက"န္တိ-အာဒိနာ နယေန ဝုတ္တံ စိတ္တုတ္ပြာသဘယံ နာမ။ "တေပိ တထာဂတဿ ဓမ္မဒေသနံ သုတ္ဝာ ယေဘုယျေန ဘယံ သံဝေဂံ သန္တာသံ အာပဇ္ဇန္တီ"တိ[၇] ဧဝ-မာဂတံ ဥဏ္ဏဘယံ နာမ။ "ဧတံ နူန တံ ဘယဘေရဝံ အာဂစ္ဆတီ"တိ[၈] ဧတ္ထ ဝုတ္တံ အာရမ္မဏဘယံ နာမ။

"ဘီရုံ ပသံသန္တိ န ဟိ တတ္ထ သူရံ၊
ဘယာ ဟိ သန္တော န ကရောန္တိ ပါပ"န္တိ[၉]—

ဣဒံ သြတ္တပ္ပဘယံ နာမ။ တေသု ဣဓ စိတ္တုတ္ပြာသဘယံ၊ အဟု အဟောသီတိ အတ္ထော။ **ဆမ္ဘိတတ္တ**န္တိ ဆမ္ဘိတဿ ဘာဝေါ။ သကလသရီရစလနန္တိ အတ္ထော။ **လောမဟံသော**တိ လောမဟံသနံ၊ ဥဒ္ဓံ ဌိတလောမတာတိ အတ္ထော။ သော ပနာယံ လောမဟံသော ဓမ္မဿဝနာဒီသု ပီတိဥပ္ပတ္တိကာလေ ပီတိယာပိ

၁-သတသဟဿဂ္ဃနိကာနိ (သီ) ၂-ဃောသေန္တာ (သီ၊ သျာ) ၃-တုရိယာနိ (သီ၊ သျာ)
၄-သေဏိယော (သီ) ၅-သဗ္ဗပဌမံ (သီ၊ သျာ) ၆-ဧဝရူပံ (သျာ၊ က)
၇-သံ ၂-၇၈-ပိဋ္ဌေ။ ၈-မ ၁-၂၅-ပိဋ္ဌေ။ ၉-သံ ၁-၂၁-ပိဋ္ဌေ။

ဟောတိ။ ဘိရုကဇာတိကာနံ သမ္ပဟာရပိသာစာဒိဒဿနေသု ဘယေနာပိ။ ဣဓ ဘယလောမဟံသောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ကသ္မာ ပနေသ ဘိတောတိ။ အန္ဓကာရေနာတိ ဧကေ ဝဒန္တိ။ ရာဇဂဟေ ကိရ ဒ္ဝတ္တိံသ မဟာဒ္ဝါရာနိ စတုသဋ္ဌိ ခုဒ္ဒကဒ္ဝါရာနိ။ ဇီဝကဿ အမ္ဗဝနံ ပါကာရဿ စ ဂိဒ္ဓကူဋဿ စ အန္တရာ ဟောတိ။ သော ပါစီနဒ္ဝါရေန နိက္ခမိတ္ဝာ ပဗ္ဘတစ္ဆာယာယ ပါဝိသိ၊ တတ္ထ ပဗ္ဘတကူဋေန စန္ဒော ဆာဒိတော၊ ပဗ္ဘတစ္ဆာယာယ စ ရုက္ခစ္ဆာယာယ စ အန္ဓကာရံ အဟောသိတိ၊ တမ္ပိ အကာရဏံ။ တဒါ ဟိ ဥက္ကာနံ သတသဟဿာနမ္ပိ[1] ပရိစ္ဆေဒေါ နတ္ထိ။

အယံ ပန အပ္ပဿဒ္ဓတံ နိဿာယ ဇီဝကေ အာသင်္ကာယ ဘိတော။ ဇီဝကော ကိရဿ ဥပရိပါသာဒေ ယေဝ အာရောစေသိ "မဟာရာဇ အပ္ပဿဒ္ဓကာမော ဘဂဝါ၊ အပ္ပဿဒ္ဓေနေဝ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗော"တိ။ တသ္မာ ရာဇာ တူရိယသဒ္ဒံ နိဝါရေသိ။ တူရိယာနိ ကေဝလံ ဂဟိတမတ္တာနေဝ ဟောန္တိ၊ ဝါစမ္ပိ ဥစ္စံ အနိစ္ဆာရယမာနာ[2] အစ္ဆရာသဉ္ဇနယ ဂစ္ဆန္တိ၊ အမ္ဗဝနေပိ ကဿစိ ခိပိတသဒ္ဒေါပိ န သုယျတိ။ ရာဇာနော စ နာမ သဒ္ဒါဘိရတာ ဟောန္တိ။ သော တံ အပ္ပဿဒ္ဓတံ နိဿာယ ဥက္ကဏ္ဌိတော ဇီဝကေပိ အာသင်္ကံ ဥပ္ပါဒေသိ။ အယံ ဇီဝကော "မယှံ အမ္ဗဝနေ အမုတေဋ္ဌသာနိ ဘိက္ခုသတာနိ"တိ အာဟ။ ဏ္ဍေ စ ခိပိတသဒ္ဒမတ္တမ္ပိ န သုယျတိ၊ အဘူတံ မညေ၊ သေ ဝဏ္ဏေတ္ဝာ မံ နဂရတော နိဟရိတ္ဝာ ပုရတော ဗလကာယံ ဥပဋ္ဌပေတ္ဝာ[3] မံ ဂဏှိတ္ဝာ အတ္တနာ[4] ဆတ္တံ ဥဿာပေတုကာမော။ အယဉ္စိ ပဉ္စန္နံ ဟတ္ထိနံ ဗလံ ဓာရေတိ။ မမ စ အဝိဒူရေနေဝ ဂစ္ဆတိ၊ သန္တိကေ စ မေ အာဝုဓဟတ္ထော ဧကပုရိသောပိ နတ္ထိ။ အဟော ဝတ မေ အနတ္ထောတိ။ ဧဝံ ဘာယိတ္ဝာ စ ပန အဘီတော ဝိယ သန္ဓာရေတုမ္ပိ နာသက္ခိ။ အတ္တနော ဘီတဘာဝံ တဿ အာဝိ အကာသိ။ တေန ဝုတ္တံ "အထ ခေါ ရာဇာ။ပ။ န နိဋ္ဌေါသော"တိ။ တတ္ထ **သမ္မာ**တိ ဝယဿာဘိလာပေါ ဧသေ၊ ကစ္စိ မံ ဝယဿာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **န ပလဿ္မာသီ**တိ ယံ နတ္ထိ တံ အတ္ထိတိ ဝတ္ဝာ ကစ္စိ မံ န ဝိပ္ပလပ္ပယသီ[5]။ **နိဋ္ဌေါသော**တိ ကထာသလ္လာပနိဋ္ဌေါသော။

မာ ဘာယိ မဟာရာဇာတိ ဇီဝကော "အယံ ရာဇာ မံ နဿာတိ 'နာယံ ပရံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတီ'တိ၊ သစေ ခေါ ပန နံ နဿာသေဿာမိ၊

၁-သတသဟဿတောပိ (သီ)၊ သတသဟဿာပိ (က)
၂-ဥဋ္ဌာပေတ္ဝာ (သီ၊ သျာ)
၃-အတ္တနော (သီ၊ သျာ)
၄-အနုစ္ဆာရမာနာ (သျာ)
၅-ဝိပ္ပလပ္ပေယျာသိ (သျာ၊က)

ဝိနသေယျာ"တိ စိန္တယိတွာ ဒဋ္ဌံ ကတွာ သမသာသေန္တော "မာ ဘာယိ မဟာရာဇာ"တိ ဝတွာ "**နတံ ဒေဝါ**"တိအာဒိမာဟ။ **အဘိက္ကမာ**တိ အဘိမုခေါ ကမ ဂစ္ဆ၊ ပဝိသာတိ အတ္ထော။ သကိံ ဝုတ္တေ ပန ဒဋ္ဌံ နဟောတီတိ တရ-မာနောဝ ဒ္ဓိက္ခတ္တုံ အာဟ။ **ဧတေ မဏ္ဍလမာဋ္ဌေ ဒီပါ ချာယန္တီ**တိ မဟာရာဇ စောရဗလံ နာမ နဒီပေ ဇာလေတွာ တိဋ္ဌတိ၊ ဧတေ စ မဏ္ဍလမာဋ္ဌေ ဒီပါ ဇလန္တိ။ ဧတာယ ဒီပသညာယ ယာဟိ မဟာရာဇာတိ ဝဒတိ။

သာမညဖလပုစ္ဆာဝဏ္ဏနာ

၁၆၀။ **နာဂဿ ဘူမီ**တိ ယတ္ထ သက္ကာ ဟတ္ထိံ အဘိရူဋ္ဌေန ဂန္တုံ၊ အယံ နာဂဿ ဘူမိ နာမ။ **နာဂါ ပစ္စောရောဟိတွာ**တိ ဝိဟာရဿ ဗဟိဒ္ဓါရ-ကောဋ္ဌကေ ဟတ္ထိတော ဩရောဟိတွာ။ ဘူမိယံ ပတိဋ္ဌိတသမကာလမေဝ ပန ဘဂဝတော တေဇော ရညော သရီရံ ဖရိ။ အထဿ တာဝဒေဝ သကလ-သရီရတော သေဒါ မုစ္စိံသု[၁]၊ သာဋ္ဌကာ ပိဋ္ဌေတွာ အပနေတဗ္ဗာ ဝိယ အဟေသုံ။ အတ္တနော အပရာဓံ သရိတွာ မဟာဘယံ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ သော ဥဇုကံ ဘဂဝတော သန္တိကံ ဂန္တုံ အသက္ကောန္တော ဇီဝကံ ဟတ္ထေ ဂဟေတွာ အာရာမစာရိကံ စရမာနော ဝိယ "ဣဒံ တေ သမ္မ ဇီဝက သုဋ္ဌု ကာရိတံ၊ ဣဒံ သုဋ္ဌု ကာရိတ"န္တိ ဝိဟာရဿ ဝဏ္ဏံ ဘဏမာနော အနုက္ကမေန ယေန မဏ္ဍလမာဋ္ဌဿ ဒ္ဓါရံ တေနုပသင်္ကမိ၊ သမ္ပတ္တောတိ အတ္ထော။

ကဟံ ပန သမ္မာတိ ကသ္မာ ပုစ္ဆီတိ။ ဧကေ တာဝ "အဇာနန္တော"တိ ဝဒန္တိ။ ဣမိနာ ကိရ ဒဟရကာလေ ပိတရာ သဒ္ဓိံ အာဂမ္မ ဘဂဝါ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော၊ ပစ္ဆာ ပန ပါပမိတ္တသံသဂ္ဂေန ပိတုဃာတံ ကတွာ အဘိမာရေ ပေသေတွာ ဓနပါလံ မုဉ္ဇာပေတွာ[၂] မဟာပရာဓော ဟုတွာ ဘဂဝတော သမ္မုခီဘာဝံ နဥပဂတ-ပုဗ္ဗောတိ အသဉ္ဇာနန္တော ပုစ္ဆတီတိ။ တံ အကာရဏံ၊ ဘဂဝါ ဟိ အာကိဏ္ဏ-ဝရလက္ခဏော အနုဗျဉ္ဇနပဋိမဏ္ဍိတော ဆဗ္ဗဏ္ဏာဟိ ရသ္မီဟိ သကလံ အာရာမံ ဩဘာသေတွာ တာရာဂဏပရိဝုတော ဝိယ ပုဏ္ဏစန္ဒော ဘိက္ခုဂဏပရိဝုတော မဏ္ဍလမာဋ္ဌမဇ္ဈေ နိသိန္နော၊ တံ ကော နဇာနေယျ။ အယံ ပန အတ္တနော ဣဿရိယလီလာယ[၃] ပုစ္ဆတိ။ ပကတိ ဟေသာ ရာဇကုလာနံ၊ ယံ ဇာနန္တာပိ[၄] အဇာနန္တာ ဝိယ ပုစ္ဆန္တိ။ ဇီဝကော ပန တံ သုတွာ အယံ ရာဇာ ပထဝိယံ ဌတွာ ကုဟိံ ပထဝီတိ, နဘံ ဥလ္လောကေတွာ ကုဟိံ စန္ဒိမသူရိယာတိ, သိနေရုမူလေ

၁-မုဉ္ဇိံသု (သျာ၊က)
၂-ပမုဉ္ဇာပေတွာ (သျာ၊က)
၃-ဣဿရိယလီဋ္ဌာယ (သီ)၊ ဣဿရိယလီဋ္ဌာယ (သျာ)
၄-သဉ္ဇာနေန္တာပိ (သီ)

ဌတ္ဌာ ကုဟိံ သိနေရူတိ ဝဒမာနော ဝိယ ဒသဗလဿ ပုရတော ဌတ္ဌာ ကုဟိံ ဘဂဝါတိ ပုစ္ဆတိ။ ဟန္ဒဿ ဘဂဝန္တံ ဒဿဿာမိတိ စိန္တေတ္ဝာ ယေန ဘဂဝါ တေနုလ္လိံ ပဏာမေတ္ဝာ "ဧသော မဟာရာဇာ"တိအာဒိမာဟ။ **ပုရတ္ထတော**တိ ပရိဝါရေတ္ဝာ နိသိန္နဿ ပုရတော နိသိန္နော။

၁၆၁။ **ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမီ**တိ ယတ္ထ ဘဂဝါ တတ္ထ ဂတော၊ ဘဂဝတော သန္တိကံ ဥပဂတောတိ[1] အတ္ထော။ **ကေမန္တံ အဒ္ဒဿသီ**တိ ဘဂဝန္တံ ဝါ ဘိက္ခုသံဃံ ဝါ အသဃ်ဋ္ဌယမာနော အတ္တနော ဌာတုံ အနုစ္ဆဝိကေ ကေသ္မိံ ပဒေသေ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ဧကောဝ အဒ္ဒဿသိ။ **တုဏ္ဍီဘူတံ တုဏ္ဍီဘူတ**န္တိ ယတော ယတော အနုဝိလောကေတိ၊ တတော တတော တုဏှီဘူတမေဝါတိ အတ္ထော။ တတ္ထ ဟိ ကေဘိဉ္ဇုဿဝိ ဟတ္ထကုက္ကုစ္စံ ဝါ ပါဒကုက္ကုစ္စံ ဝါ နိဝိတသဒ္ဒေါ ဝါ နတ္ထိ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတံ နာဋကပရိဝါရံ ဘဂဝတော အဘိမုခေ[2] ဌိတံ ရာဇာနံ ဝါ ရာဇပရိသံ ဝါ ကေဘိဉ္ဇုပိ န ဩလောကေသိ။ သဗ္ဗေ ဘဂဝန္တံ ယေဝ ဩလောကယမာနာ နိသိဒိံသု။

ရာဇာ တေသံ ဥပသမေ ပသီဒိတ္ဝာ ဝိဂတပင်္ကတာယ ဝိပ္ပသန္နရဟဒမိဝ ဥပသန္တိန္ဒြိယံ ဘိက္ခုသံဃံ ပုနပ္ပုနံ အနုဝိလောကေတ္ဝာ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။ တတ္ထ **ဇုမိနာ**တိ ယေန ကာယိကေန စ ဝါစသိကေန စ မာနသိကေန စ သီလူပသမေန ဘိက္ခုသံဃော ဥပသန္တော၊ ဇုမိနာ ဥပသမေနာတိ ဒီပေတိ။ တတ္ထ အဟော ဝတ မေ ပုတ္တော ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ ဇုမေ ဘိက္ခူ။ ဝိယ ဥပသန္တော ဘဝေယျာတိ နယိဒံ သန္ဓာယ ဧသ ဧဝမာဟ။ အယံ ပန ဘိက္ခုသံဃံ ဒိသ္ဝာ ပသန္နော ပုတ္တံ အနုဿရိ။ ဒုလ္လဘဉ္ဩိ လဒ္ဓါ အစ္ဆရိယံ ဝါ ဒိသ္ဝာ ပိယာနံ ဉာတိမိတ္တာဒိနံ အနုဿရဏံ နာမ လောကဿ ပကတိယေဝ။ ဇုတိ ဘိက္ခုသံဃံ ဒိသ္ဝာ ပုတ္တံ အနုဿရမာနော ဧသ ဧဝမာဟ။

အပိ စ ပုတ္တေ အာသင်္ကာယ တဿ ဥပသမံ ဇုစ္ဆမာနောပေသ ဧဝမာဟ။ ဧဝံ ကိရဿ အဟောသိ၊ ပုတ္တော မေ ပုစ္ဆိဿတိ "မယ့ံ ပိတာ ဒဟရော။ အယျကော မေ ကုဟိ"န္တိ။ သော "ပိတရာ တေ ဃာတိတော"တိ သုတ္ဝာ အဟမ္ပိ ပိတရံ ဃာတေတ္ဝာ ရဇ္ဇံ ကာရေဿာမိတိ မညိဿတိ။ ဇုတိ ပုတ္တေ အာသင်္ကာယ တဿ ဥပသမံ ဇုစ္ဆမာနောပေသ ဧဝမာဟ။ ကိဉ္စာပိ ဟိ ဧသ ဧဝမာဟ။ အထ ခေါ နံ ပုတ္တော ဃာတေဿတိယေဝ[3]။ တသ္မိဉ္ဩိ ဝံသေ ပိတုဝဓော ပဉ္စပရိဝဋ္ဋေ[4] ဂတော။ အဇာတသတ္တုံ ဗိမ္ဗိသာရံ ဃာတေသိ။ ဥဒယော

၁-ဥပသင်္ကမန္တော (သီ၊ သျာ)　　၂-ပုရတော (သီ၊ သျာ)
၃-ဃာတေဿိယေဝ (သီ)　　၄-ပဉ္စပရိဝဋ္ဋော (က)

အဇာတသတ္တုံ။ တဿ ပုတ္တော မဟာမုဏ္ဍိကော နာမ ဥဒယံ။ တဿ ပုတ္တော အနုရုဒ္ဓေါ နာမ မဟာမုဏ္ဍိကံ။ တဿ ပုတ္တော နာဂဒါသော နာမ အနုရုဒ္ဓံ။ နာဂဒါသံ ပန "ဝံသစ္ဆေဒကရာဇာနော ဗ္ဗမေ၊ ကိံ ဗ္ဗမေဟီ"တိ ရဋ္ဌဝါသိနော ကုပိတာ ဃာတေသုံ။

အဂမာ ခေါ တွန္တိ ကသ္မာ ဧဝမာဟ။ ဘဂဝါ ကိရ ရညော ဝစီဘေဒေ အကတေယေဝ စိန္တေသိ "အယံ ရာဇာ အာဂန္တ္ဒာ တုဏ္ဍီ နိရဝေါ ဌိတော၊ ကိံနု ခေါ စိန္တေသီ"တိ။ အထဿ စိတ္တံ ဥတ္ဒာ "အယံ မယာ သဒ္ဓိံ သလ္လပိတုံ အသက္ကောန္တော ဘိက္ခုသံဃံ အနုဝိလောကေတ္ဒာ ပုတ္တံ အနုဿရိ၊ နု ခေါ ပနာယံ မယိ အနာလပန္တေ ကိဉ္စိ ကထေတုံ သက္ခိဿတိ၊ ကရောမိ တေန သဒ္ဓိံ ကထာသလ္လာပ"န္တိ။ တသ္မာ ရညော ဝစနာနန္တရံ **"အဂမာ ခေါ တွံ မဟာရာဇ ယထာပေမ"**န္တိ အာဟ၊ တဿတ္ထော—မဟာရာဇ ယထာ နာမ ဥန္ဓမေ ဝုဋ္ဌံ ဥဒကံ ယေန နိန္ဓံ တေန ဂစ္ဆတိ။ ဧဝမေဝ တွံ ဘိက္ခုသံဃံ အနုဝိလောကေတ္ဒာ ယေန ပေမံ တေန ဂတောတိ။

အထ ရညော ဧတဒဟောသိ "အဟော အစ္ဆရိယာ ဗုဒ္ဓဂုဏာ၊ မယာ သဒိသော ဘဂဝတော အပရာဓကာရကော[၁] နာမ နတ္ထိ၊ မယာ ဟိဿ အဂ္ဂုပဋ္ဌာကော ဃာတိတော၊ ဒေဝဒတ္တဿ စ ကထံ ဂဟေတ္ဒာ အဘိမာရာ ပေသိတာ၊ နာဋ္ဌာဂိရိ မုတ္တော၊ မံ နိဿာယ ဒေဝဒတ္တေန သိလာ ပဝိဒ္ဓါ၊ ဧဝံ မဟာပရာဓံ နာမ မံ အာလပတော ဒသဗလဿ မုခံ နပ္ပဟောတိ၊ အဟော ဘဂဝါ ပဉ္ဇဟာကာရေဟိ တာဒိလက္ခဏေ သုပ္ပတိဋ္ဌိတော။ ဧဝရူပံ နာမ သတ္ထာရံ ပဟာယ ဗဟိဒ္ဓါ နု ပရိယေသိဿာမာ"တိ သော သောမနဿ-ဇာတော ဘဂဝန္တံ အာလပန္တော "ပိယော မေ ဘန္တေ"တိအာဒိမာဟ။

၁၆၂။ **ဘိက္ခုသံဃဿ အဥ္ဇလိံ ပဏာမေတ္ဒာ**တိ ဧဝံ ကိရဿ အဟောသိ ဘဂဝန္တံ ဝန္ဒိတ္ဒာ ဗ္ဗတောစိတော စ ဂန္တ္ဒာ ဘိက္ခုသံဃံ ဝန္ဒန္တေန စ ဘဂဝါ ပိဋ္ဌိတော ကာတဗ္ဗော ဟောတိ၊ ဂရုကာရောပိ စေသ[၂] နု ဟောတိ။ ရာဇာနံ ဝန္ဒိတ္ဒာ ဥပရာဇာနံ ဝန္ဒန္တေနပိ ဟိ ရညော အဂါရဝေါ ကတော ဟောတိ။ တသ္မာ ဘဂဝန္တံ ဝန္ဒိတ္ဒာ ဌိတဋ္ဌာနေယေဝ ဘိက္ခုသံဃဿ အဥ္ဇလိံ ပဏာမေတ္ဒာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ **ကဉ္စိဒေဝ ဒေသ**န္တိ ကဉ္စိ ဩကာသံ။

၁-အပရာဓကော (က) ၂-စဿ (သျာ၊ က)

အထဿ ဘဂဝါ ပဥ္ဥပုစ္ဆနေ ဥဿာဟံ ဇနေန္တော အာဟ "**ပုစ္ဆ မဟာရာဇ၊ ယဒါကခ်သီ**"တိ။ တဿတ္ထော—"ပုစ္ဆ ယဒိ အာကခ်သိ၊ နမေ ပဥ္ဥ-ဝိဿဇ္ဇနေ ဘာရော အတ္ထိ"။ အထ ဝါ "ပုစ္ဆ ယံ အာကခ်သိ၊ သဗ္ဗံ တေ ဝိဿဇ္ဇေဿာမီ"တိ သဗ္ဗညုပဝါရဏံ ပဝါရေသိ အသာဓာရဏံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ-အဂ္ဂသာဝကမဟာသာဝကေဟိ။ တေ ဟိ ယဒါကခ်သီတိ နဝဒန္တိ၊ သုတ္ဓာ ဝေဒိဿာမာတိ[၁] ဝဒန္တိ။ ဗုဒ္ဓါ ပန "ပုစ္ဆာဝုသော ယဒါကခ်သီ"တိ[၂] ဝါ, "ပုစ္ဆ မဟာရာဇ၊ ယဒါကခ်သီ"တိ ဝါ,

ပုစ္ဆ ဝါသဝ မံ ပဥ္ဥံ၊ ယံ ကိဉ္စိ မနသိစ္ဆသိ။
တဿ တဿေဝ ပဥ္ဥဿ၊ အဟံ အန္တံ ကရောမိ တေတိ[၃] ဝါ,

တေန ဟိ တွံ ဘိက္ခု သကေ အာသနေ နိသီဒိတ္ဝာ ပုစ္ဆ ယဒါကခ်သီတိ[၄] ဝါ,

ဗာဝရိဿ[၅] စ တုယ္ဟံ ဝါ၊ သဗ္ဗေသံ သဗ္ဗသံသယံ။
ကတာဝကာသာ ပုစ္ဆဝ္ဟေါ၊ ယံ ကိဉ္စိ မနသိစ္ဆထာတိ ဝါ,
ပုစ္ဆ မံ သဘိယ ပဥ္ဥံ၊ ယံ ကိဉ္စိ မနသိစ္ဆသိ။
တဿ တဿေဝ ပဥ္ဥဿ၊ အဟံ အန္တံ ကရောမိ တေတိ[၆] ဝါ,

တေသံ တေသံ ယက္ခနရိန္ဒဒေဝသမဏဗြာဟ္မဏပရိဗ္ဗာဇကာနံ သဗ္ဗညုပဝါ-ရဏံ ပဝါရေန္တိ။ အနစ္ဆရိယဉ္ဇေတံ၊ ယံ ဘဂဝါ ဗုဒ္ဓဘူမိံ ပတ္ဝာ ဧတံ ပဝါရဏံ ပဝါရေယျ။ ယော ဗောဓိသတ္တဘူမိယံ ပဒေသဉ္ဉဏေ ဌိတော

"ကောဏ္ဍည ပဥ္ဥာနိ ဝိယာကရောဟိ၊
ယာစန္တိ တံ ဇ္ဇသယော သာဓုရူပါ။
ကောဏ္ဍည ဧသော မနုဇေသု ဓမ္မော၊
ယံ ဝုဒ္ဓမာဂစ္ဆတိ ဧသ ဘာရော"တိ?—

ဧဝံ သက္ကာဒီနံ အတ္ထာယ ဇ္ဇသီဟိ ယာစိတော

"ကတာဝကာသာ ပုစ္ဆန္တု ဘောန္တော၊
ယံ ကိဉ္စိ ပဥ္ဥံ မနသာဘိပတ္ထိတံ။
အဟဉ္ဥိ တံ တံ ဝေါ ဝိယာကရိဿံ[၇]၊
ဥတ္ဝာ သယံ လောကမိမံ ပရဉ္ဇာ"တိ?—

၁-ကထေဿာမာတိ (သီ)　၂-သံ ၁-၂၀၉-၂၁၆-ပိဋ္ဌေသု။　၃-ဒီ ၂-၂၂၀-ပိဋ္ဌေ။
၄-မ ၃-၆၆-ပိဋ္ဌေ။　၅-ဗာဝရိယဿ (သီ၊က) ခု ၁-၄၃၃-ပိဋ္ဌေ။
၆-ခု ၁-၃၅၇-ပိဋ္ဌေ။　၇-ခု ၆-၇-ပိဋ္ဌေ။　၈-ဗျာကရိဿံ (သီ၊သျာ)

ဧဝံ သရဘင်္ကာလေ။ သမ္ဗဝဇာတကေ စ သကလဇမ္ဗုဒီပံ တိက္ခတ္တုံ ဝိစရိတ္ဝာ ပဠာနံ အန္တကရံ အဒိသ္ဝာ သုစိရတေန[၁] ဗြာဟ္မဏေန ပဠံ ပုဋ္ဌံ ဩကာသေ ကာရိတေ ဇာတိယာ သတ္တဝဿိကော ရထိကာယ ပံသုံ ကီဋန္တော ပလ္လင်္ကမာဘုဇိတ္ဝာ အန္တရဝိထိယံ နိသိန္နောဝ

"တဋ္ဌ တေ အဟမက္ခိသိံ၊ ယထာပိ ကုသလော တထာ။
ရာဇာ စ ခေါ တံ ဇာနာတိ၊ ယဒိ ကာဟတိ ဝါ န ဝါ"တိ ၂—

သမ္ဗညုပဝါရဏံ ပဝါရေသိ။

၁၆၃။ ဧဝံ ဘဂဝတာ သမ္ဗညုပဝါရဏာယ ပဝါရိတာယ အတ္တမနော ရာဇာ ပဠံ ပုစ္ဆန္တော "ယထာ နု ခေါ ဗ္ဟမာနိ ဘန္တေ"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ သိပ္ပမေဝ သိပ္ပါယတနံ။ **ပုထုသိပ္ပါယတနာနီ**တိ ဗဟူနိ သိပ္ပါနိ။ **သေယ္ယထိဒ**န္တိ ကတမေ ပန တေ။ ဟတ္ထာရောဟာတိအာဒိဟိ ယေ တံ တံ သိပ္ပံ နိဿာယ ဇီဝန္တိ, တေ ဒဿေတိ[၇]။ အယဉ္ဟိ သာမိပ္ပါယော—"ယထာ ဗ္ဟမေသံ သိပ္ပ॥ပဇီဝိနံ တံ တံ သိပ္ပံ နိဿာယ သန္နိဋ္ဌံ သိပ္ပဖလံ ပညာယတိ။ သက္ကာ နု ခေါ ဧဝံ သန္နိဋ္ဌံ သာမညဖလံ ပညာပေတု"န္တိ။ တသ္မာ သိပ္ပါယတနာနိ အာဟရိတ္ဝာ[၇] သိပ္ပ॥ပဇီဝိနော ဒဿေတိ။

တတ္ထ **ဟတ္ထာရောဟာ**တိ သမ္ဗေပိ ဟတ္ထာစရိယဟတ္ထိဝေဇ္ဇဟတ္ထိမေဏ္ဍာ-ဒယော[၅] ဒဿေတိ။ **အဿာရောဟာ**တိ သမ္ဗေပိ အဿာစရိယအဿဝေဇ္ဇ-အဿမေဏ္ဍာဒယော[၆]။ **ရထိကာ**တိ သမ္ဗေပိ ရထာစရိယရထယောဓရထ-ရက္ခာဒယော။ **ဓနုဂ္ဂဟာ**တိ ဓနုအာစရိယာ ဗ္ဟဿာသာ။ **စေလကာ**တိ ယေ ယုဒ္ဓေ ဇယဓဇံ ဂဟေတ္ဝာ ပုရတော ဂစ္ဆန္တိ။ **စလကာ**တိ ဗ္ဟဓ ရညော ဌာနံ ဟောတု၊ ဗ္ဟဓ အသုကမဟာမတ္တသာတိ ဧဝံ သေနာဗျူဟကာရကာ။ **ဝိဏ္ဍာဒါယကာ**တိ သာဟသိကမဟာယောဓာ။ တေ ကိရ ပရသေနံ ပဝိသိတ္ဝာ ပရသိသံ ဝိဏ္ဍာမိဝ ဆေတ္ဝာ ဆေတ္ဝာ ဒဃန္တိ[၇]၊ ဥပ္ပတိတ္ဝာ ဥပ္ပတိတ္ဝာ နိဂ္ဂစ္ဆန္တိ အတ္ထော။ ယေ ဝါ သင်္ဂါမမဇ္ဈေ ယောဓာနံ ဘတ္တပါတိံ ဂဟေတ္ဝာ ပရိဝိသန္တိ၊ တေသမ္ပေတံ နာမံ။ **ဥဂ္ဂါ ရာဇပုတ္တာ**တိ ဥဂ္ဂတုဂ္ဂတာ သင်္ဂါမာ-ဝစရာ ရာဇပုတ္တာ။ **ပက္ခန္ဒိနော**တိ ယေ "ကဿ သိသံ ဝါ အာဝုဓံ ဝါ

၁-သုစိကရေန (သျာ)၊ သုစိရကေန (က) ၂-ခု ၅-၃၈၀-ပိဋ္ဌေ။ ၃-ဒီပေတိ (သျာ)
၄-အာရဘိတ္ဝာ (သျာ၊က) ၅-ဟတ္ထိဗန္ဓာဒယော (သီ၊ သျာ) ဋီကာ ပန သြလောကေကဗ္ဗာ။
၆-အဿဗန္ဓာဒယော (သီ၊ သျာ) ၇-ဥပနယန္တိ (သျာ၊ က)

အာဟရာမာ”တိ “ဝတ္ဝာ အသုကဿာ”တိ ဝုတ္တာ သင်္ဂါမံ ပက္ခန္ဒိတ္ဝာ တဒေဝ အာဟရန္တိ၊ ဣမေ ပက္ခန္ဒန္တိတိ ပက္ခန္ဒိနော။ **မဟာနာဂါ**တိ မဟာနာဂါ ဝိယ မဟာနာဂါ၊ ဟတ္ထိအာဒီသုပိ အဘိမုခံ အာဂစ္ဆန္တေသု အနိဝတ္တိတယောဓန-မေတံ အဓိဝစနံ။ **သူရာ**တိ ဇေန္တသူရာ၊ ယေ သဇာလိကာပိ သစမ္မိကာပိ သမုဒ္ဒံ တရိတုံ သက္ကောန္တိ။ **စမူယောဓိနော**တိ ယေ စမ္မကဠကံ ဝါ ပဝိသိတ္ဝာ သရပရိတ္တာဏစမ္မံ ဝါ ဂဟေတ္ဝာ ယုဇ္ဈန္တိ။ **ဒါသိကပုတ္တာ**တိ ဗလဝသိနေဟာ ဃရဒါသယောဓာ[1]။ **အာဠာရိကာ**တိ ပူဝိကာ[2]။ **ကပ္ပကာ**တိ နှာပိကာ[3]။ **နှာပကာ**တိ ယေ နှာပေန္တိ။ **သူဒါ**တိ ဘတ္တကာရကာ[4]။ မာလာကာရာဒယော ပါကဋာယေဝ။ **ဂဏကာ**တိ အစ္ဆိဒ္ဒကပါဋကာ[5]။ **မုဒ္ဒိကာ**တိ ဟတ္ထမုဒ္ဒါယ ဂဏနံ နိဿာယ ဇီဝိနော။ **ယာနိ ဝါ ပနညာနိ**တိ အယကာရဒန္တကာရ-စိတ္တကာရာဒိနိ။ **ဧဝံဂတာနိ**တိ ဧဝံ ပဝတ္တာနိ။ **တေ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ**တိ တေ ဟတ္ထာရောဟာဒယော တာနိ ပုထုသိပ္ပါယတနာနိ ဒဿေတ္ဝာ ရာဇကုလတော မဟာသမ္ပတ္တိံ လဘမာနာ သန္နိဋ္ဌကမေဝ သိပ္ပဖလံ ဥပဇီဝန္တိ။ **သုခေန္တိ**တိ သုခိတံ ကရောန္တိ။ **ဗိဏ္ဏန္တိ**တိ ဗိဏိတံ ထာမဗလူပေတံ ကရောန္တိ။ **ဥဠဂ္ဂိ-ကာ**ဒိသု ဥပရိ ဖလနိဗ္ဗတ္တနတော ဥဠံ အဂ္ဂမဿာ အတ္ထိတိ **ဥဠဂ္ဂိကံ်ာ**။ သဂ္ဂံ အရဟတိတိ **သောဝဂ္ဂိကာ**။ သုခေါ ဝိပါကော အဿာတိ **သုခဝိပါကာ**။ သုဋ္ဌု အဂ္ဂေ ရူပသဒ္ဒဂန္ဓရသဖောဋ္ဌဗ္ဗအာယုဝဏ္ဏသုခယသအာဓိပတေယျသမ်ိတေ ဒသ ဓမ္မေ သံဝတ္တေတိ နိဗ္ဗတ္တေတိတိ **သဂ္ဂသံဝတ္တနိကာ**။ တံ ဧဝရူပံ ဒက္ခိဏ္ဍံ ဒါနံ ပတိဋ္ဌပေန္တိတိ အတ္ထော။ **သာမညဖလ**န္တိ ဣတ္ထေ ပရမတ္ထတော မဂ္ဂေါ သာမညံ။ အရိယဖလံ သာမညဖလံ။ ယထာဟ “ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ သာမညံ၊ အယမေဝ အရိယော အင်္ဂဂိကော မဂ္ဂေါ။ သေယ္ယထိဒံ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ ပ။ သမ္မာသမာဓိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သာမညံ။ ကတမာနိ စ ဘိက္ခဝေ သာမညဖလာနိ။ သောတာပတ္တိဖလံ။ ပ။ အရဟတ္တဖလ”န္တိ။ တံ သေ ရာဇာ နဇာနာတိ။ ဥပရိ အာဂတံ ပန ဒါသကဿကောပမံ သန္ဓာယ ပုစ္ဆတိ။

အထ ဘဂဝါ ပဠိံ အဝိဿဇ္ဇေတ္ဝာဝ စိန္တေသိ “ဣမေ ဇဟူ အညတိတ္ထိယ-သာဝကာ ရာဇာမစ္စာ ဣမာဂတာ၊ တေ ကဏ္ဟပက္ခဉ္စ သုက္ကပက္ခဉ္စ ဒိပေတ္ဝာ ကထိယမာနေ အမှာကံ ရာဇာ မဟန္တေန ဥဿာဟေန ဣမာဂတော၊ တဿာ-ဂတ်ကာလတော ပဋ္ဌာယ သမဏော ဂေါတမော သမဏကောလာဟလံ

၁-ဃရဒါသိကပုတ္တာ (သျာ၊က)
၂-နဟာပိတာ (သီ)
၃-အစ္ဆိဒ္ဒပါဋကာ (သီ)၊ အစ္ဆိန္ဒ်ကပါဋကာ (က)
၄-ဘတ္တကာရကာ (သီ၊က)
၅-သူပိကာ (သီ)
၆-ကတမဉ္စ (သီ၊သျာ၊က) သံ ၃-၂၀-ပိဋ္ဌေ။

သမဏဘာဏ္ဍာနမေဝ ကထေတိတိ ဥစ္စာယိသန္တိ၊ နံ သက္ကစ္စံ ဓမ္မံ သောသန္တိ၊ ရညော ပန ကထိယမာနေ ဥစ္စာယိတုံ နံ သက္ခိသန္တိ၊ ရာဇာနမေဝ အနုဝတ္တိသန္တိ။ ဇာသရာနုဝတ္တကော ဟိ လောကော။ ဟန္ဒာဟံ ရညော၀ ဘာရံ ကရောမီ”တိ ရညော ဘာရံ ကရောန္တော **အဘိဇာနာသိ နော ဘဂ္ဂိန်**-အာဒိမာဟ။

၁၆၄။ တတ္ထ **အဘိဇာနာသိ နော ဘဂ္ဂိန်** အဘိဇာနာသိ နု တုံ။ အယဉ္ဟိ နောသဒ္ဒေါ ပရတော ပုစ္ဆိတာတိပဒေန ယောဇေတဗ္ဗော။ ဇာဒဥ္ဍိ ဝုတ္တံ ဟောတိ “မဟာရာဇ တုံ ဇာမံ ပဥံ အညေ သမဏဗြာဟ္မဏော ပုစ္ဆိတာ[1] နု၊ အဘိဇာနာသိ စ နံ ပုဋ္ဌဘာဝံ နု တေ သမ္မုဋ္ဌ”န္တိ။ **သစေ တေ အဂရုတိ** သစေ တုယ်ံ ယထာ တေ[2] ဗျာကရိ်သု၊ တထာ ဇာဓ ဘာသိတုံ ဘာရိယံ နု ဟောတိ၊ ယဒိ နု ကောစိ အဖာသုကဘာဝေါ အတ္ထိ၊ ဘာသဿုတိ အတ္ထော။ **နု ခေါ မေ ဘန္တေ**တိ ကိ် သန္ဓာယာဟ၊ ပဏ္ဍိတပတိရူပကာနဉ္ဍိ သန္တိကေ ကထေတုံ ဒုက္ခံ ဟောတိ၊ တေ ပဒေ ပဒေ အက္ခရေ အက္ခရေ ဒေါသမေဝ ဝဒန္တိ။ ကေန္တုပဏ္ဍိတာ ပန ကထံ သုတ္ဝာ သုကထိတံ ပသံသန္တိ၊ ဒုက္ကထိတေသု ပါဋိပဒအတ္ထဗျဉ္ဇနေသု ယံ ယံ ဝိရဇ္ဈတိ၊ တံ တံ ဥဇုကံ ကတ္ဝာ ဒေန္တိ။ ဘဂဝတာ စ သဒိသော ကေန္တုပဏ္ဍိတော နာမ နတ္ထိ။ တေနာဟ “နခေါ မေ ဘန္တေ ဂရု၊ ယတ္ထဿ ဘဂဝါ နိသိန္နော ဘဂဝန္တံရူပေါ ဝါ”တိ။

ပုရဏကဿပဝါဒဝဏ္ဏနာ

၁၆၅။ **ကေမိဒါဟန္တိ** ကေံ ဇာဓ အဟံ။ **သမ္မောဒနီယံ**[3] **ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတ္ဝာ**တိ သမ္မောဒဇနကံ သရိတဗ္ဗယုတ္တကံ ကထံ ပရိယောသာပေတ္ဝာ။

၁၆၆။ **ကရောတော ခေါ မဟာရာဇ ကာရယတော**တိအာဒိသု **ကရောတော**တိ သဟတ္ထာ ကရောန္တဿ။ **ကာရယတော**တိ အာဏတ္တိယာ ကာရေန္တဿ။ **ဆိန္ဒတော**တိ ပရေသံ ဟတ္ထာဒိနိ ဆိန္ဒန္တဿ။ **ပစတော**တိ ပရေ ဒဏ္ဍေန ပိဋ္ဌေန္တဿ[4]။ **သောစယတော**တိ ပရဿ ဘဏ္ဍဟရဏာဒိဟိ သောစယတော။ **သောစာပယတော**တိ သောကံ[5] သယံ ကရောန္တဿပိ ပရေဟိ

၁-ပုစ္ဆိတ္ထ (သီ) သဒ္ဒနီတိပဒမာလာ ဩလောကေတဗ္ဗာ။ ၂-ယထာ တေ တေ (သျာ)
၃-ဇော သမ္မောဒနီယံ (သီ၊ က) ၄-ပိဋ္ဌေန္တဿ တဇ္ဇေန္တဿ ဝါ (သျာ၊ က)
၅-ဘဏ္ဍဟရဏာဒိဟိ သောကံ (သီ၊ ဋျာ)

ကာရာပေန္တဿပိ။ **ကိလမတောတိ**[၁] အာဟာရုပစ္ဆေဒဗန္ဓနာဂါရပ္ပဝေသနာဒီဟိ သယံ ကိလမန္တဿပိ ပရေဟိ ကိလမာပေန္တဿပိ။ **ဖန္ဒတော ဖန္ဒာပယတောတိ** ပရံ ဖန္ဒန္တံ ဖန္ဒနကာလေ သယမ္ပိ ဖန္ဒတော ပရမ္ပိ ဖန္ဒာပယတော။ **ပါဏမတိ-ပါတာပယတောတိ** ပါဏံ ဟနန္တဿပိ ဟနာပေန္တဿပိ။ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ ကရဏ-ကာရဏဝသေနေဝ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

သန္ဓိန္တိ ဃရသန္ဓိံ။ **နိလ္လောပ**န္တိ မဟာဝိလောပံ။ **ကောဂါရိက**န္တိ ဧကမေဝ ဃရံ ပရိဝါရေတ္ဝာ ဝိလုပ္ပနံ။ **ပရိပန္ထေ**တိ အာဂတာဂတာနံ အစ္ဆိန္ဒနတ္ထံ မဂ္ဂေ တိဋ္ဌတော။ **ကရောတော နကရီယတိ ပါပ**န္တိ ယံ ကိဉ္စိ ပါပံ ကရောမီတိ သညာယ ကရောတောပိ ပါပံ နကရီယတိ၊ နတ္ထိ ပါပံ။ သတ္တာ ပန ပါပံ ကရောမာတိ ဧဝံသညိနော ဟောန္တီတိ ဒီပေတိ။ **ခုရပရိယန္တေနာ**တိ ခုရနေမိနာ၊ ခုရဓာရသဒိသပရိယန္တေန ဝါ။ **ဧကံ မံသခလ**န္တိ ဧကံ မံသရာသိံ။ **ပုဉ္ဇ**န္တိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ **တတောနိဒါန**န္တိ ဧကမံသခလကရဏနိဒါနံ။

ဒက္ခိဏန္တိ ဒက္ခိဏတီရေ မနုဿာ ကက္ခဋ္ဌာ ဒါရုဏာ၊ တေ သန္ဓာယ "ဟနန္တော"တိအာဒိမာဟ။ ဥတ္တရတီရေ သတ္တာ သဒ္ဓါ ဟောန္တိ ပသန္နာ ဗုဒ္ဓမာမကာ ဓမ္မမာမကာ သံဃမာမကာ၊ တေ သန္ဓာယ ဒဒန္တောတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ယဇန္တော**တိ မဟာယာဂံ ကရောန္တော။ **ဒမေနာ**တိ ဣန္ဒြိယဒမေန ဥပေါသထကမ္မေန ဝါ။ **သံယမေနာ**တိ သီလသံယမေန။ **သစ္စဝဇ္ဇေနာ**တိ သစ္စ-ဝစနေန။ **အာဂမော**တိ အာဂမနံ၊ ပဝတ္တီတိ အတ္ထော။ သဗ္ဗထာပိ ပါပ-ပုညာနံ ကြိယမေဝ ပဋိက္ခိပတိ။

အမ္ဖံ ပုဋ္ဌော လဗုဇံ ဗျာကရောတိ နာမ၊ ယော ကီဒိသော အမ္ဖော ကီဒိ-သာနိ ဝါ အမ္ဖဿ ခန္ဓပဏ္ဏပုပ္ဖဖလာနီတိ ဝုတ္တေ ဧဒိသော လဗုဇော ဧဒိသာနိ ဝါ လဗုဇဿ ခန္ဓပဏ္ဏပုပ္ဖဖလာနီတိ ဗျာကရောတိ။ **ဝိဇိတေ**တိ အာဏာပဝတ္တိ-ဒေသေ။ **အပသာဒေတဗ္ဗ**န္တိ ဝိဟေဋ္ဌေတဗ္ဗံ။ **အနဘိနန္ဒိတ္ဝာ**တိ "သာဓု သာဓူ"တိ ဧဝံ ပသံသံ အကတ္ဝာ။ **အပ္ပဋိက္ကောသိတ္ဝာ**တိ ဗာလ ဒုဗ္ဘာသိတံ တယာ ဘာသိ-တန္တိ ဧဝံ အပ္ပဋိဗာဟိတ္ဝာ။ **အနုဂ္ဂဏ္ဍန္တော**တိ သာရတော အဂ္ဂဏ္ဍန္တော။ **အနိက္ကုဇ္ဇန္တော**တိ သာရဝသေနေဝ ဣဒံ နိဿရဏံ, အယံ ပရမတ္ထောတိ ဟဒယေ အဋ္ဌပေန္တော။ ဗျဉ္ဇနံ ပန တေန ဥဂ္ဂဟိတဉ္ဇေဝ နိက္ကုဇ္ဇိတဉ္ဇ။

၁-ကိလမယတော (သျာ)

မက္ခလိဂေါသာလဝါဒဝဏ္ဏနာ

၁၆၇-၁၆၉။ မက္ခလိဝါဒေ ပစ္စယောတိ ဟေတုဝေဝစနမေဝ[၁]၊ ဥဘယေ-နာပိ ဝိဇ္ဇမာနမေဝ ကာယဒုစ္စရိတာဒီနံ သံကိလေသပစ္စယံ ကာယသုစရိတာဒီနဉ္ဇ ဝိသုဒ္ဓိပစ္စယံ ပဋိက္ခိပတိ။ **အတ္တကာရေတိ** အတ္တကာရော။ ယေန အတ္တနာ ကတကမ္မေန ဣမေ သတ္တာ ဒေဝတ္တမ္ပိ မာရတ္တမ္ပိ ဗြဟ္မတ္တမ္ပိ သာဝကဗောဓိမ္ပိ ပစ္စေကဗောဓိမ္ပိ သဗ္ဗညုတမ္ပိ ပါပုဏန္တိ၊ တမ္ပိ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယပဒေန[၂] ယံ ပရကာရံ ပရဿ ဩဝါဒါနုသာသနိံ နိဿာယ ဌပေတ္ဝာ မဟာသတ္တံ အဝသေသော ဇနော မနုဿသောဘဂျတံ အာဒိံ ကတ္ဝာ ယာဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ၊ တံ ပရကာရံ ပဋိက္ခိပတိ။ ဧဝမယံ ဗာလော ဇိနစက္ကေ ပဟာရံ ဒေတိ နာမ။ **နတ္ထိ ပုရိသကာရေ**တိ ယေန ပုရိသကာရေန သတ္တာ ဝုတ္တပ္ပကာရာ သမ္ပတ္တိယော ပါပုဏန္တိ၊ တမ္ပိ ပဋိက္ခိပတိ။ **နတ္ထိ ဗလ**န္တိ ယမ္ပိ အတ္တနော ဗလေ ပတိဋ္ဌိတာ သတ္တာ ဝီရိယံ ကတ္ဝာ တာ သမ္ပတ္တိယော ပါပုဏန္တိ၊ တံ ဗလံ ပဋိက္ခိပတိ။ **နတ္ထိ ဝီရိယ**န္တိအာဒီနိ သဗ္ဗာနိ ပုရိသကာရဝေဝစနာနေဝ။ "ဣဒံ နော ဝီရိယေန ဣဒံ ပုရိသထာမေန ဣဒံ ပုရိသပရက္ကမေန ပဝတ္တ"န္တိဧဝံ ပဝတ္တဝစနပဋိက္ခေပကရဏဝသေန ပနေတာနိ ဝိသုံ အာဒိယန္တိ။

သဗ္ဗေ သတ္တာတိ ဩဋ္ဌဂေါဏဂဒြဘာဒယော အနဝသေသေ ပရိဂ္ဂဏ္ဍာတိ။ **သဗ္ဗေ ပါဏာ**တိ ဧကိန္ဒြိယော ပါဏော ဒ္ဝိန္ဒြိယော ပါဏောတိအာဒိဝသေန ဝဒတိ။ **သဗ္ဗေ ဘူတာ**တိ အဏ္ဍကောသဝတ္ထိကောသေသု ဘူတေ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ **သဗ္ဗေ ဇီဝါ**တိ သာလိယဝဂေါဓုမာဒယော သန္ဓာယ ဝဒတိ။ တေသု ဟိ သော ဝိရူဟနဘာဝေန ဇီဝသညီ။ **အဝသာ အဗလာ အဝီရိယာ**တိ တေသံ အတ္တနော ဝသော ဝါ ဗလံ ဝါ ဝီရိယံ ဝါ နတ္ထိ။ **နိယတိသင်္ဂတိဘာဝ-ပရိဏတာ**တိ ဧတ္ထ **နိယတီ**တိ နိယတာ[၃]။ **သင်္ဂတီ**တိ ဆန္ဒံ အဘိဇာတီနံ တတ္ထ တတ္ထ ဂမနံ။ **ဘာဝေါ**တိ သဘာဝေါယေဝ။ ဧဝံ နိယတိယာ စ သင်္ဂတိယာ စ ဘာဝေန စ ပရိဏတာ နာနပ္ပကာရတံ ပတ္တာ။ ယေန ဟိ ယထာ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ သော တထေဝ ဘဝတိ။ ယေန နဘဝိတဗ္ဗံ၊ သော နဘဝတီတိ ဒဿေတိ။ **ဆသ္ဝေဝါဘိဇာတီသူ**တိ ဆသု ဧဝ အဘိဇာတီသု ဌတ္ဝာ သုခဉ္ဇ ဒုက္ခဉ္ဇ ပဋိသံဝေဒေန္တိ။ အညာ သုခဒုက္ခဘူမိ နတ္ထီတိ ဒဿေတိ။

ယောနိပမုခသတသဟဿာနီတိ ပမုခယောနီနံ ဥတ္တမယောနီနံ စုဒ္ဒသသတ-သဟဿာနိ အညာနိ စ သဋ္ဌိသတာနိ အညာနိ စ ဆသတာနိ။ **ပဉ္ဇ စ**

၁-ပစ္စယော ဟေတုဝေဝစနမေဝ (သျာ)၊ ပစ္စယော ဟေတူတိဝေဝစန မေဝ (က)

၂-ဒုတိယဝါဒေန (သီ) ၃-နိယတ္တာ (သီ)

ကမ္မုနော သတာနီတိ ပဗ္ဗကမ္မသတာနိ စ။ ကေဝလံ တက္ကမတ္တကေန နိရတ္ထကံ ဒိဋ္ဌိ ဒီပေတိ။ •ပဗ္ဗ စ ကမ္မာနိ တိဏိ စ ကမ္မာနိတိ အာဒိသုဝိ ဧသေဝ နယော။ ကေစိ ပနာဟု ''ပဗ္ဗ စ ကမ္မာနိတိ ပဒ္ဒွိယဝသေန ဘဏတိ။ တိဏိတိ ကာယကမ္မာဒိဝသေနာ''တိ။ **ကမ္မေ စ ဥပဓုကမ္မေ စာ**တိ ဏ္ဍေ ပနဿ ကာယကမ္မဗ္ဗ ဝစီကမ္မဗ္ဗ ကမ္မနိ္တ လဒ္ဓိ၊ မနောကမ္မံ ဥပဓုကမ္မန္တိ။ **ဒွဒ္ဒိပဋိပဒါ**တိ ဒ္ဝါသဋ္ဌိ ပဋိပဒါတိ ဝဒတိ။ **ဒွဒ္ဒသာရကပ္ပါ**တိ ဧကသ္မိံ ကပ္ပေ စတုသဋ္ဌိ အန္တရကပ္ပါ နာမ ဟောန္တိ။ အယံ ပန အညေ ဒွေ အဇာနန္တော ဝေမာဟာ။

ဆဋ္ဌာဘိဇာတိယောတိ ကဏ္ဟာဘိဇာတိ နီလာဘိဇာတိ လောဟိတာဘိဇာတိ ဟလိဒ္ဒိဘိဇာတိ သုက္ကာဘိဇာတိ ပရမသုက္ကာဘိဇာတိတိ ဣမာ ဆ အဘိဇာတိယော ဝဒတိ။ တတ္ထ သြရဿိကာ သာကုဏိကာ[1] မာဂဝိကာ သူကရိကာ လုဒ္ဓါ မစ္ဆဃာတကာ စောရာ စောရဃာတကာ ဗန္ဓနာဂါရိကာ၊ ယေ ဝါ ပနညေပိ ကေစိ ကုရ္ဍရကမ္မန္တာ[2]၊ အယံ ကဏ္ဟာဘိဇာတိတိ ဝဒတိ။ ဘိက္ခု။ နီလာဘိဇာတိတိ ဝဒတိ၊ တေ ကိရ စတူသု ပစ္စယေသု ကဏ္ဌကေ ပက္ခိပိတ္ဝာ ခါဒန္တိ။ ''ဘိက္ခု။ ကဏ္ဌကဝုတ္တိကာ''တိ[3] အယဉ္စိဿ ပါဠိယေဝ။ အထ ဝါ ကဏ္ဌကဝုတ္တိကာ ဧဝ နာမ ဧကေ ပဗ္ဗဇိတာတိ ဝဒတိ။ လောဟိတာဘိဇာတိ နာမ နိဂဏ္ဌာ ကေသာဋကာတိ ဝဒတိ။ ဣမေ ကိရ ပုရိမေဟိ ဒ္ဝီဟိ ပဏ္ဍရတရာ။ ဂိဟီ သြဒါတဝသနာ အစေလကသာဝကာ ဟလိဒ္ဒိဘိဇာတိတိ ဝဒတိ။ ဧဝံ အတ္တနော ပစ္စယဒါယကေ နိဂဏ္ဌေဟိပိ ဇေဋ္ဌကတရေ ကရောတိ။ အာဇီဝကာ အာဇီဝကိနိယော သုက္ကာဘိဇာတိတိ ဝဒတိ။ တေ ကိရ ပုရိမေဟိ စတူဟိ ပဏ္ဍရတရာ။ နန္ဒော ဝစ္ဆော, ကိသော[4] သင်္ကိစ္ဆော, မက္ခလိဂေါသာလော, ပရမသုက္ကာဘိဇာတိတိ ဝဒတိ။ တေ ကိရ သဗ္ဗေဟိ ပဏ္ဍရတရာ။

အဋ္ဌ ပုရိသဘူမိယောတိ မန္ဒဘူမိ ခိဍ္ဍာဘူမိ ပဒဝီမံသဘူမိ ဥဇုဂတဘူမိ သေက္ခဘူမိ သမဏဘူမိ ဇိနဘူမိ. ပန္နဘူမိတိ ဣမာ အဋ္ဌ ပုရိသဘူမိယောတိ ဝဒတိ။ တတ္ထ ဇာတဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ သတ္တဒိဝသေ သမ္ဘာဝေဋ္ဌာနတော နိက္ခန္တတ္တာ သတ္တာ မန္ဒာ ဟောန္တိ မောမူဟာ၊ အယံ မန္ဒဘူမိတိ ဝဒတိ။ ယေ ပန ဒုဂ္ဂတိတော အာဂတာ ဟောန္တိ၊ တေ အဘိဏှံ ရောဒန္တိ စေဝ ဝိရဝန္တိ စ၊ သုဂတိတော အာဂတာ တံ အနုဿရိတ္ဝာ ဟသန္တိ၊ အယံ ခိဍ္ဍာဘူမိ နာမ။ မာတာပိတူနံ ဟတ္ထံ ဝါ ပါဒံ ဝါ မဏ္ဍံ ဝါ ဝိဠံ ဝါ ဂဟေတ္ဝာ ဘူမိယံ ပဒနိက္ခိပနံ ပဒဝီမံသဘူမိ နာမ။ ပဒသာ ဂန္တုံ သမတ္ထကာလေ ဥဇုဂတဘူမိ နာမ။ သိပ္ပါနိ

၁-သာကုန္တိကာ (သီ) အံ ၂-၃၇၇-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ဂရုကမ္မန္တာ (သျာ)
၃-အံ ၂-၃၇၇-ပိဋ္ဌေ။ ၄-ကိသော (သျာ)၊ ကိဏ္ဍော (က) အံ ၂-၃၇၇ ပိဋ္ဌေ။

သိက္ခိတကာလေ သေက္ခဘူမိ နာမ။ ဃရာ နိက္ခမ္မ ပဗ္ဗဇိတကာလေ သမဏဘူမိ နာမ။ အာစရိယံ သေဝိတ္ဝာ ဇာနနကာလေ ဇိနဘူမိ နာမ။ ဘိက္ခု စ ပန္ဒကော[၁] ဇိနော နဲ ကိဉ္စိ အာဟာတိ ဧဝံ အလာဘိ သမဏံ ပန္ဒဘူမီတိ ဝဒတိ။

ကျေနပညာသ အာဇီဝကသတေတိ ကျေနပညာသအာဇီဝကဝုတ္တိသတာနိ။ **ပရိဗ္ဗာဇကသတေ**တိ ပရိဗ္ဗာဇကပဗ္ဗဇ္ဇာသတာနိ။ **နာဂါဝါသသတေ**တိ နာဂ-မဏ္ဍလသတာနိ။ **ဝီသေ ဣန္ဒြိယသတေ**တိ ဝီသတိန္ဒြိယသတာနိ။ **တိံသေ နိရယသတေ**တိ တိံသ နိရယသတာနိ။ **ရဇောဓာတုယော**တိ ရဇသြကိရဏ-ဋ္ဌာနာနိ၊ ဟတ္ထပိဋ္ဌိပါဒပိဋ္ဌာဒီနိ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ **သတ္တ သညီဂဗ္ဘာ**တိ သြဋ္ဌဂေါဏဂဒြဘအဇပသုမိဂမဟိံသေ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ **သတ္တ အသညီ-ဂဗ္ဘာ**တိ သာလိဝီဟိယဝဂေါဓူမ ကဂ်ုဝရကကုဒြူသကေ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ **နိဂဏ္ဌိဂဗ္ဘာ**တိ ဂဏ္ဌိမှိ ဇာတဂဗ္ဘာ ဥစ္ဆုဝေဋ္ဌုနဋ္ဌာဒယော သန္ဓာယ ဝဒတိ။ **သတ္တ ဒေဝါ**တိ ဗဟူ ဒေဝါ။ သော ပန သတ္တာတိ ဝဒတိ။ မနုဿာပိ အနန္တာ၊ သော သတ္တာတိ ဝဒတိ။ **သတ္တ ပိသာစာတိ** ပိသာစာ မဟန္တမဟန္တာ သတ္တာတိ ဝဒတိ။ **သရာ**တိ မဟာသရာ၊ ကဏ္ဏမုဏ္ဍရထကာရအနောတတ္တ-သီဟပ္ပပါတဆဒ္ဒန္တမန္ဒာကိနီကုဏာလဒဟေ ဂဟေတ္ဝာ ဝဒတိ။

ပဝုဋ္ဌာတိ[၂] ဂဏ္ဌိကာ။ **ပပါတာ**တိ မဟာပပါတာ။ **ပပါတသတာနီ**တိ ခုဒ္ဒကပပါတသတာနိ။ **သုပိနာ**တိ မဟာသုပိနာ။ **သုပိနသတာနီ**တိ ခုဒ္ဒကသုပိန-သတာနိ။ **မဟာကပ္ပိနော**တိ မဟာကပ္ပါနံ[၃] တတ္ထ ဧကမှာ[၄] မဟာသရာ ဝဿသတေ ဝဿသတေ ကုသဂ္ဂေန ဧကံ ဥဒကဗိန္ဒုံ နီဟရိတ္ဝာ သတ္တက္ခတ္တုံ တမှိ သရေ နိရုဒကေ ကတေ ဧကော မဟာကပ္ပေါတိ ဝဒတိ။ ဧဝရူပါနံ မဟာကပ္ပါနံ စတုရာသီတိသတသဟဿာနိ ခေပေတ္ဝာ ဗာလေ စ ပဏ္ဍိတေ စ[၅] ဒုက္ခဿန္တံ ကရောန္တီတိ အယမဿ လဒ္ဓိ။ ပဏ္ဍိတောပိ ကိရ အန္တရာ ဝိသုဇ္ဈိတုံ နသက္ကောတိ။ ဗာလောပိ တတော ဥဒ္ဓံ နဲ ဂစ္ဆတိ။

သီလေနာတိ အစေလကသီလေန ဝါ အညေန ဝါ ယေန ကေနစိ။ **ဝတေနာ**တိ တာဒိသေနေဝ ဝတေန။ **တပေနာ**တိ တပေါကမ္မေန။ အပရိပက္ကံ ပရိပါစေတိ နာမ၊ ယော "အဟံ ပဏ္ဍိတော"တိ အန္တရာ ဝိသုဇ္ဈတိ။ ပရိပက္ကံ ဖုဿ ဖုဿ ဗျန္တိံ ကရောတိ နာမ ယော "အဟံ ဗာလော"တိ ဝုတ္တပရိမာဏံ ကာလံ အတိက္ကမိတ္ဝာ ယာတိ။ **ဟေဝံ နတ္ထီ**တိ ဧဝံ နတ္ထိ[၆]။ တဒို ဥဘယမ္ပိ နဲ

၁-ပဏ္ဍကော (သီ)
၂-သပုဋ္ဌာတိ (က)
၃-မဟာကပ္ပါနံ စုလ္လာသီတိ သတသဟဿာနိ (က)
၄-တ္တေကာ (သျာ၊က)
၅-ဗာလော စ ပဏ္ဍိတော စ (သျာ၊က)
၆-ဟိ ဧဝံ နတ္ထိ (က)

သက္ကာ ကာတုန္တိ ဒိပေတိ။ **ဒေါဏမိတေ**တိ ဒေါဏေန မိတံ ဝိယ။ **သုခဒုက္ခေ**တိ သုခဒုက္ခံ။ **ပရိယန္တကတေ**တိ ဝုတ္တပရိမာဏေန ကာလေန ကတပရိယန္တေ။ **နတ္ထိ ဟာယနဝုဒ္ဓေနေ**တိ နတ္ထိ ဟာယနဝမုနာနိ။ န သံသာရော ပဏ္ဍိတဿ ဟာယတိ၊ န ဗာလဿ ဝဍ္ဎတီတိ ဒေသွော။ **ဥက္ကံသာဝကံသေ**တိ ဥက္ကံသာဝကံသာ။ ဟာယနဝမုနာနမေတံ အဓိဝစနံ။

ဇုဒါန် တမတ္ထံ ဥပမာယ သာဓေန္တော "သေယျထာပိ နာမာ"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **သုတ္တာဂုဠေ**တိ ဝေဋ္ဌေတွာ ကတသုတ္တာဂုဠေ။ **နိမ္မေဇ္ဇိယမာနမေဝ ပလေတီ**တိ ပမ္ဗတေ ဝါ ရုက္ခဋ္ဌေ ဝါ ဌတွာ ဒိတ္တံ သုတ္တပ္ပမာဏေန နိမ္မေဇ္ဇိယ-မာနမေဝ ဂစ္ဆတိ၊ သုတ္တေ ဒိဏေ တတ္ထေဝ တိဋ္ဌတိ န ဂစ္ဆတိ။ ဝေမေဝ ဝုတ္တကာလတော ဥဒ္ဓံ န ဂစ္ဆတီတိ ဒဿေတိ။

အဇိတကေသကမ္မလဝါဒဝဏ္ဏနာ

၁၇၀-၁၇၂။ အဇိတဝါဒေ **နတ္ထိ ဒိန္နန္တိ** ဒိန္နဖလာဘာဝံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ ယိဋ္ဌံ ဝုစ္စတိ မဟာယာဂေါ။ **ဟုတ**န္တိ ပဟေဏကသက္ကာရော[1] အဓိပ္ပေတော။ တမ္ပိ ဥဘယံ ဖလာဘာဝမေဝ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ **သုကတဒုက္ကဋာနန္တိ**[2] သုကတဒုက္ကဋာနံ[2]၊ ကုသလာကုသလာနန္တိ ဗဟွော။ **ဖလံ ဝိပါကော**တိ ယံ ဖလန္တိ ဝါ ဝိပါကောတိ ဝါ ဝုစ္စတိ၊ တံ နတ္ထိဟ် ဝဒတိ။ **နတ္ထိ အယံ လောကော**တိ ပရလောကေ ဌိတဿ အယံ လောကော နတ္ထိ၊ **နတ္ထိ ပရော လောကော**တိ ဣဓ လောကေ ဌိတဿာပိ ပရော လောကော နတ္ထိ၊ သမ္ဗေ တတ္ထ တတ္ထေဝ ဥစ္ဆိဇ္ဇန္တီတိ ဒဿေတိ။ **နတ္ထိ မာတာ နတ္ထိ ပိတာ**တိ တေသု သမ္မာပဋိပတ္တိမိစ္ဆာပဋိပတ္တိနံ ဖလာဘာဝဝသေန ဝဒတိ။ **နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ**တိ စဝိတ္ဝာ ဥပပဇ္ဇနကာ သတ္တာ နာမ နတ္ထိတိ ဝဒတိ။

စာတုမဟာဘူတိကောဘိ စတုမဟာဘူတမယော။ **ပထဝီ ပထဝီကာယ**န္တိ အဇ္ဈတ္တိကပထဝီဓာတု ဗာဟိရပထဝီဓာတုံ။ **အနုပေတီ**တိ အနုယာယတိ။ **အနုပဂစ္ဆတီ**တိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ အနုဂစ္ဆတိတိပိ အတ္ထော။ ဥဘယေနာပိ ဥပေတိ, ဥပဂစ္ဆတီတိ ဒဿေတိ။ အာပါဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ **ဣန္ဒြိယာနီ**တိ မနစ္ဆဋ္ဌာနိ ဣန္ဒြိယာနိ အာဂတာသံ ပကာသေန္တိ။ **အာသန္ဒိပဉ္စမာ**တိ နိပန္နမဇ္ဈေန ပဉ္စမာ၊ မဇ္ဈော စေဝ စတ္တာရော မဇ္ဈပါဒေ ဂဟေတ္ဝာ ဌိတာ စတ္တာရော ပုရိသာ စာတိ အတ္ထော။ **ယာဝဋ္ဌာဟနာ**တိ ယာဝ သုသာနာ။ **ပဒါနီ**တိ အယံ ဧဝံ

၁-ပဟေနကသက္ကာရော (သီ)၊ ပါဟုနကသက္ကာရော (သျာ) ၂-သုကဋဒုက္ကဋာနန္တိ (သီ)
၃-သုကတဒုက္ကတာနံ (သီ)

သီလဝါ အဟောသိ၊ ဧဝံ ဒုဿီလောတိအာဒိနာ နယေန ပဝတ္တာနိ ဂုဏာ-ဂုဏပဒါနိ၊ သရီရမေဝ ဝါ ဧတ္ထ ပဒါနီတိ အဓိပ္ပေတံ။ **ကာပေါတကာနီ**တိ ကပေါတဝဏ္ဏာနိ၊ ပါရာဝတပက္ခဝဏ္ဏာနီတိ အတ္ထော။ **ဘဿန္တာ**တိ ဘသ္မန္တာ၊ အယမေဝ ဝါ ပါဋိ။ **အာဟုတိယော**တိ ယံ ပဟေဏကသက္ကာရာဒိဘေဒံ ဒိန္နဒါနံ၊ သဗ္ဗံ တံ ဆာရိကာဝသာနမေဝ ဟောတိ၊ နတတော ပရံ ဖလဒါယကံ ဟုတ္ဝာ ဂစ္ဆတီတိ အတ္ထော။ **ဒတ္တုပညတ္တ**န္တိ ဒတ္တူဟိ ဗာလမနုဿေဟိ ပညတ္တံ။ ဧဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ဗာလေဟိ အဗုဒ္ဓီဟိ ပညတ္တမိဒံ ဒါနံ နပဏ္ဍိတေဟိ။ ဗာလာ ဒေန္တိ၊ ပဏ္ဍိတာ ဂဏ္ဍန္တီတိ ဒဿေတိ။

တတ္ထ ပူရဏော "ကရောတော နကရီယတိ ပါပ"န္တိ ဝဒန္တော ကမ္မံ ပဋိဗာဟတိ။ အဇိတော "ကာယဿ ဘေဒါ ဥစ္ဆိဇ္ဇတီ"တိ ဝဒန္တော ဝိပါကံ ပဋိဗာဟတိ။ မက္ခလိ "နတ္ထိ ဟေဟူ"တိ ဝဒန္တော ဥဘယံ ပဋိဗာဟတိ။ တတ္ထ ကမ္မံ ပဋိဗာဟန္တေနာပိ ဝိပါကော ပဋိဗာဟိတော ဟောတိ၊ ဝိပါကံ ပဋိဗာ-ဟန္တေနာပိ ကမ္မံ ပဋိဗာဟိတံ ဟောတိ။ ဧတိ သဗ္ဗေပေတေ အတ္ထတော ဥဘယပ္ပဋိဗာဟကာ[၁] အဟေတုကဝါဒါ စေဝ အကြိယဝါဒါ စ နတ္ထိကဝါဒါ စ ဟောန္တိ။

ယေ ဝါ ပန တေသံ လဒ္ဓိံ ဂဟေတ္ဝာ ရတ္တိဋ္ဌာနေ ဒိဝါဋ္ဌာနေ နိသိန္နာ သဇ္ဈာယန္တိ ဝိမံသန္တိ၊ တေသံ "ကရောတော နကရီယတိ ပါပံ၊ နတ္ထိ ဟေတု နတ္ထိ ပစ္စယော၊ မတော ဥစ္ဆိဇ္ဇတီ"တိ တသ္မိံ အာရမ္မဏေ မိစ္ဆာသတိ သန္တိဋ္ဌတိ၊ စိတ္တံ ဧကဂ္ဂံ ဟောတိ၊ ဇဝနာနိ ဇဝန္တိ၊ ပဋမဇဝနေ သတေကိစ္ဆာ ဟောန္တိ၊ တထာ ဒုတိယာဒီသု၊ သတ္တမေ ဗုဒ္ဓါနမ္ပိ အတေကိစ္ဆာ အနိဝတ္တိနော အရိဋ္ဌကဏ္ဍကသဒိသာ။ တတ္ထ ကောစိ ဧကံ ဒဿနံ ဩက္ကမတိ၊ ကောစိ ဒ္ဝေ, ကောစိ တီဏိပိ၊ ဧကသ္မိံ ဩက္ကန္တေပိ, ဒ္ဝီသု တီသု ဩက္ကန္တေသုပိ နိယတမိစ္ဆာ-ဒိဋ္ဌိကောဝ ဟောတိ၊ ပတ္တော သဂ္ဂမဂ္ဂါဝရဏဥ္ဇေဝ မောက္ခမဂ္ဂါဝရဏဥ္ဇ၊ အဘဗ္ဗော တဿတ္တဘာဝဿ[၂] အနန္တရံ သဂ္ဂမ္ပိ ဂန္တုံ၊ ပဂေဝ မောက္ခံ။ ဝဋ္ဌခါဏု[၃] နာမေသ သတ္တော ပထဝိဂေါပကော၊ ယေဘုယျေန ဧဝရူပဿ ဘဝတော ဝုဋ္ဌာနံ နတ္ထိ။

တသ္မာ အကလျာဏဇနံ၊ အာသီဝိသမိဝေါရဂံ။
အာရကာ ပရိဝဇ္ဇေယျ၊ ဘူတိကာမော ဝိစက္ခဏောတိ။

၁-ဥဘယံ ပဋိဗာဟကာ (က) ၂-တဿ ဘဝဿ (သျာ) ၃-ဝဋ္ဌခါဏုကော (သျာ၊က)

ပကုဓကစ္စာယနဝါဒဝဏ္ဏနာ

၁၇၃-၁၇၅။ ပကုဓဝါဒေ **အကဋ္ဌာ**တိ အကတာ။ **အကဋ္ဌဓောတိ** အကတဝိဓာနာ။ **ဧဝံ ကရောဟီ**တိ ကေနစိ ကာရာပိတာပိ နု ဟောန္တိတိ အတ္ထော။ **အနိမ္မိတာ**တိ ဣဒ္ဓိယာပိ နု နိမ္မိတာ။ **အနိမ္မာတာ**တိ အနိမ္မာပိတာ၊ ကေစိ အနိမ္မာပေတဗ္ဗာတိ[1] ပဒံ ဝဒန္တိ၊ တံ နေဝ ပါဠိယံ, နု အဋ္ဌကထာယံ ဒိဿတိ။ ဝဏ္ဏာဒိပဒတ္တယံ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။ **နု ဣဇ္ဈန္တီ**တိ သေကတ္ထမ္ပော ဝိယ ဌိတတ္တာ နု စလန္တိ။ **နု ဝိပရိဏာမန္တီ**တိ[2] ပကတိံ နု ဇဟန္တိ။ **နု အညမညံ ဗျာဗာဓေန္တီ**တိ နု အညမညံ ဥပဟနန္တိ။ **နာလ**န္တိ နု သမတ္ထာ။ **ပထဝိ-ကာယော**တိအာဒီသု ပထဝိယေဝ ပထဝိကာယော၊ ပထဝိသမူဟော ဝါ။ **တတ္ထာ**တိ တေသု ဇီဝသတ္တမေသု ကာယေသု။ **သတ္တန်နံ တွေဝ ကာယာန**န္တိ ယထာ မုဂ္ဂရာသိအာဒီသု ပဟတံ သတ္ထံ မုဂ္ဂါဒီနံ အန္တရေန ပဝိသတိ၊ ဧဝံ သတ္တန်နံ ကာယာနံ အန္တရေန ဆိဒ္ဒေန ဝိဝရေန သတ္ထံ ပဝိသတိ။ တတ္ထ အဟံ ဣမံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေမီတိ ကေဝလံ သညာမတ္တမေဝ ဟောတိတိ ဒဿေတိ။

ဲ နိဂ္ဂဏ္ဌနာဋပုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ

၁၇၆-၁၇၈။ နာဋပုတ္တဝါဒေ **စာတုယာမသံဝရသံဝုတော**တိ စတုကောဋ္ဌာ-သေန သံဝရေန သံဝုတော။ **သဗ္ဗဝါရိဝါရိတော စာ**တိ ဝါရိတသဗ္ဗဇလော၊ ပဋိက္ခိတ္တသဗ္ဗသီတောဒကောတိ အတ္ထော။ သော ကိရ သီတောဒကေ သတ္တသညီ ဟောတိ၊ တသ္မာ နံ တံ ဝဋ္ဋတ္တေတိ။ **သဗ္ဗဝါရိယုတ္တော**တိ သဗ္ဗေန ပါပဝါရဏေန ယုတ္တော။ **သဗ္ဗဝါရိဓုတော**တိ သဗ္ဗေန ပါပဝါရဏေန ဓုတပါပေါ။ **သဗ္ဗဝါရိဖုဋ္ဌော**တိ[3] သဗ္ဗေန ပါပဝါရဏေန ဖုဋ္ဌော။ **ဌိတတ္တော**တိ ကောဋိပ္ပတ္တစိတ္တော။ **ယတတ္တော**တိ သံယတစိတ္တော။ **ဋ္ဌိတတ္တော**တိ သုပ္ပတိဋ္ဌိတ-စိတ္တော။ ဧတာသု ဝါဒေ ကိဉ္စိ သာသနာနုလောမမ္ပိ အတ္ထိ၊ အသုဒ္ဓလဒ္ဓိတာယ ပန သဗ္ဗာ ဒိဋ္ဌိယေဝ ဇာတာ။

သဠာယဗေလဋ္ဌပုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ

၁၇၉-၁၈၁။ သဠာယဝါဒေါ အမရာဝိက္ခေပေ ဝုတ္တနယောဧဝေါ။

၁-အနိမ္မာတဗ္ဗာတိ (သီ)

၂-နု ဝိပရိဏာမေန္တီတိ (က)

၃-သဗ္ဗဝါရိဖုဋ္ဌောတိ (သီ၊ သျာ)

ပဌမသန္ဒိဋ္ဌိကသာမညဖလဝဏ္ဏနာ

၁၈၂။ **သောဟံ ဘန္တေ**တိ သော အဟံ ဘန္တေ၊ ဝါလုက် ပိဋ္ဌေတွာ တေလံ အလဘမာနော ဝိယ တိတ္ထိယဝါဒေသု သာရံ အလဘန္တော ဘဂဝန္တံ ပုစ္ဆာမီတိ အတ္ထော။

၁၈၃။ **ယထာ တေ ခမေယျာ**တိ ယထာ တေ ရုစ္စေယျ။ **ဒါသော**တိ အန္တောဇာတ ဓနက္ကိတ ကရမရာနိတ သာမံဒါသဗျံဥပဂတာနံ အညတရော။ **ကမ္မကာရော**တိ အနလသော ကမ္မကရဏသီလောယေဝ။ ဒူရတော ဒိသ္ဒာ ပဌမမေဝ ဥဋ္ဌဟတီတိ **ပုဗ္ဗုဋ္ဌာယီ**။ ဧဝံ ဥဋ္ဌိတော သာမိနော အာသနံ ပညပေတွာ ပါဒဓောဝနာဒိကတ္တဗ္ဗကိစ္စံ ကတ္ဝာ ပစ္ဆာ နိပတတိ နိသီဒတီတိ[၁] **ပစ္ဆာနိပါတီ**။ သာမိကမ္ပိ ဝါ သယနတော အဝုဋ္ဌိတေ ပုဗ္ဗေယေဝ ဝုဋ္ဌာတီတိ **ပုဗ္ဗုဋ္ဌာယီ**။ ပစ္စူသကာလတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ သာမိနော ရတ္တိံ နိဒ္ဒေါက္ကမနံ တာဝ သဗ္ဗကိစ္စာနိ ကတ္ဝာ ပစ္ဆာ နိပတတိ, သေယ္ပံ ကပ္ပေတီတိ **ပစ္ဆာနိပါတီ**။ ကိံ ကရောမိ ကိံ ကရောမီတိဧဝံ ကိံကာရမေဝ ပဋိ-သုဏန္တော ဝိစရတီတိ **ကိံကာရပဋိသာဝီ**။ မနာပမေဝ ကိရိယံ ကရောတီတိ **မနာပစာရီ**။ ပိယမေဝ ဝဒတီတိ **ပိယဝါဒီ**။ သာမိနော တုဋ္ဌပဟဋ္ဌံ မုခံ ဥလ္လောကယမာနော[၂] ဝိစရတီတိ **မုခုလ္လောကကော**။

ဒေဝေါ မညေတိ ဒေဝေါ ဝိယ။ **သော ဝတသာဟံ ပုညာနိ ကရေယျန္တိ** သော ဝတ အဟံ ဧဝရူပေါ အဿံ၊ ယဒိ ပုညာနိ ကရေယျန္တိ အတ္ထော။ သော ဝတသ'ဿန္တိပိ[၃] ပါဌော၊ အယမေဝတ္ထော။ **ယံနူနာဟ**န္တိ သစေ ဒါနံ ဒဿာမိ၊ ယံ ရာဇာ ဧကဒိဝသံ ဒေတိ၊ တတော သတဘာဂမ္ပိ ယာဝဇီဝံ နသက္ခိဿာမိ ဒါတုန္တိ ပဗ္ဗဇ္ဇာယံ ဥဿာဟံ ကတ္ဝာ ဧဝံ စိန္တနဘာဝံ ဒဿေတိ။

ကာယေန သံဝုတောတိ ကာယေန ပိဟိတော ဟုတ္ဝာ အကုသလဿ ပဝေသနဒ္ဒါရံ ထကေတ္ဝာတိ အတ္ထော။ ဧသေဝ နယော သေသပဒဒ္ဒယေပိ။ **ဃာသစ္ဆာဒနပရမတာယာ**တိ ဃာသစ္ဆာဒနေန ပရမတာယ ဥတ္တမတာယ၊ ဧတဒတ္ထမ္ပိ အနေသနံ ပဟာယ အဂ္ဂသလ္လေခေန သန္တုဋ္ဌောတိ အတ္ထော။ **အဘိရတော ပဝိဝေကေ**တိ "ကာယဝိဝေကော စ ဝိဝေကဋ္ဌကာယာနံ စိတ္တ-ဝိဝေကော စ နေက္ခမ္မာဘိရတာနံ ပရမဝေါဒါနပ္ပတ္တာနံ ဥပဓိဝိဝေကော စ နိရုပဓီနံ ပုဂ္ဂလာနံ ဝိသခ်ါရဂတာန"န္တိ ဧဝံ ဝုတ္တေ တိဝိဓေပိ ဝိဝေကေ ရတော၊

၁-နိပတတိ သေယ္ပံ ကပ္ပေတီတိ (သျာ၊က) ၂-ဩလောကယမာနော (သျာ၊က)
၃-ဝတသာယန္တိပိ (ဗဟူသု) ပုရာဏဋီကာ ပန ဩလောကေတဗ္ဗာ။

ဂဏသင်္ဂဏိကံ ပဟာယ ကာယေန ဧကော ဝိဟရတိ၊ စိတ္တကိလေသ-သင်္ဂဏိကံ ပဟာယ အဌသမာပတ္တိဝသေန ဧကော ဝိဟရတိ၊ ဖလသမာပတ္တိံ ဝါ နိရောဓသမာပတ္တိံ ဝါ ပဝိသိတ္ဝာ နိဗ္ဗာနံ ပတ္ဝာ ဝိဟရတီတိ အတ္ထော။ **ယဋ္ဌေ**တိ စောဒနတ္ထေ နိပါတော။

၁၈၄။ **အာသနေနပိ နိမန္တေယျာမာ**တိ နိသိန္နာသနံ ပပ္ဖေါဋ္ဌေတ္ဝာ ဣဓ နိသီဒထာတိ ဝဒေယျာမ။ **အဘိနိမန္တေယျာမပိ** **န**န္တိ အဘိဟရိတ္ဝာပိ[၁] နံ နိမန္တေယျာမ။ တတ္ထ ဒုဝိဓော အဘိဟာရော ဝါစာယ စေဝ ကာယေန စ။ တုမှာကံ ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတက္ခဏေ အမှာကံ စီဝရာဒီဟိ[၂] ဝဒေယျာထ ယေနတ္ထောတိ ဝဒန္တော ဟိ ဝါစာယ အဘိဟရိတ္ဝာ နိမန္တေတိ နာမ။ စီဝရာဒိဝေကလ္လံ သလ္လက္ခေတ္ဝာ ဣဒံ ဂဏ္ဟာထာတိ တာနိ ဒေန္တော ပန ကာယေန အဘိဟရိတ္ဝာ နိမန္တေတိ နာမ။ တဒုဘယမ္ပိ သန္ဓာယ အဘိနိမန္တေယျာမပိ နန္တိ အာဟ။ ဧတ္ထ စ **ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရော**တိ ယံ ကိဉ္စိ ဂိလာနဿ သပ္ပါယံ ဩသဓံ။ ဝစနတ္ထော ပန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝုတ္တော။ **ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိ**နန္တိ ရက္ခာသခ်ါတဉ္ဇေဝ အာဝရဏသခ်ါတဉ္ဇ ဂုတ္တိံ။ သာ ပနေသာ န အာဝုဓဟတ္ထေ ပုရိသေ ဌပေန္တေန ဓမ္မိကာ နာမ သံဝိဒဟိတာ ဟောတိ။ ယထာ ပန အဝေလာယ ကဋ္ဌဟာရိကပဏ္ဍဟာရိကာဒယော ဝိဟာရံ န ပဝိသန္တိ၊ မိဂလုဒ္ဒကာဒယော ဝိဟာရသီမာယ မိဂေ ဝါ မစ္ဆေ ဝါ န ဂဏ္ဟန္တိ၊ ဧဝံ သံဝိဒဟန္တေန ဓမ္မိကာ နာမ ရက္ခာ သံဝိဟိတာ ဟောတိ၊ တံ သန္ဓာယာဟ "ဓမ္မိက"နန္တိ။

၁၈၅။ **ယဒိ ဧဝံ သန္တေ**တိ ယဒိ တဝ ဒါသော တုယ္ဟံ သန္တိကာ အဘိဝါဒနာဒီနိ လဘေယျ၊ ဧဝံ သန္တေ။ **အဒ္ဓါ**တိ ဧကံသဝစနမေတံ။ **ပဌမ**နန္တိ ဘဏန္တော အညဿာပိ အတ္ထိတံ ဒီပေတိ၊ တေနေဝ စ ရာဇာ **သက္ကာ ပန ဘန္တေ အညမ္ပီ**တိအာဒိမာဟ။

၁၈၆-၁၈၈။ ကသတီတိ **ကဿကော**။ ဂေဟဿ ပတိ[၃] ဧကဂေဟမတ္တေ ဇေဋ္ဌကောတိ **ဂဟပတိကော**။ ဗလိသခ်ါတံ ကရံ ကရောတီတိ **ကရကာရကော**။ ဓညရာသိံ ဓနရာသိဉ္ဇ ဝဓုတီတိ **ရာသိဝဓုကော**။

၁-အဘိနီဟရိတ္ဝာပိ (သျာ)

၂-အဟံ ပဝေဒါမီတိ စီဝရာဒီဟိ (သျာ)၊ အဟံ သာဓေဿာမီတိ စီဝရာဒီဟိ (က)

၃-ပတိ ဂဟပတိ (က)

အပ်ံ ဝါတိ ပရိတ္တကံ ဝါ အန္တမသော တဏ္ဍုလနာဠိမတ္တကမ်ိ။ **ဘောဂက္ခန္ဓ**န္တိ ဘောဂရာသိံ။ **မဟန္တံ ဝါ**တိ ဝိပုလံ ဝါ။ ယထာ ဟိ မဟန္တံ ပဟာယ ပဗ္ဗဇိတုံ ဒုက္ကရံ၊ ဧဝံ အပ္ပမ်ိတိ ဒဿနတ္ထံ ဥဘယမာဟ။ ဒါသဝါရေ ပန ယသ္မာ ဒါသော အတ္တနောပိ အနိဿရော, ပဂေဝ ဘောဂါနံ။ ယဉ္ဍိ တဿ ဓနံ၊ တံ သာမိကာနညေဝ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဘောဂဂ္ဂဟဏံ နကတံ။ ဥတိယေဝ ဥတိပရိဝဋ္ဋော။

ပဏီတတရသာမညဖလဝဏ္ဏနာ

၁၈၉။ **သက္ကာ ပန ဘန္တေ အညမ်ိ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ**တိ ဗ္ဗဓ ဧဝမေဝါတိ နဝုတ္တံ။ တံ ကသ္မာတိ စေ၊ ဧဝမေဝါတိ ဟိ ဝုစ္စမာနေ ပဟောတိ ဘဂဝါ သကလမ်ိ ရတ္တိန္ဒိဝံ တတော ဝါ ဘိယျောပိ ဧဝရူပါဟိ ဥပမာဟိ သာမညဖလံ ဒီပေတုံ။ တတ္ထ ကိဉ္စာပိ ဧတဿ ဘဂဝတော ဝစနသဝနေ ပရိယန္တံ နာမ နတ္ထိ၊ တထာပိ အတ္ထော တာဒိသောယေဝ ဘဝိဿတီတိ စိန္တေတ္ဝာ ဥပရိ ဝိသေသံ ပုစ္ဆန္တော ဧဝမေဝါတိ အဝတ္ဝာ "အဘိက္ကန္တတရဉ္စ ပဏီတတရဉ္စာ"တိ အာဟ။ တတ္ထ **အဘိက္ကန္တတရ**န္တိ အဘိမနာပတရံ အတိသေဋ္ဌတရန္တိ[၁] အတ္ထော။ **ပဏီတတရ**န္တိ ဥတ္တမတရံ။ **တေန ဟီ**တိ ဥယျောဇနတ္ထေ နိပါတော။ သဝနေ ဥယျောဇေန္တော ဟိ နံ ဧဝမာဟ။ **သုဏောဟီ**တိ အဘိက္ကန္တတရဉ္စ ပဏီတ-တရဉ္စ သာမညဖလံ သုဏာတိ။

သာဓုကံ မနသိကရောဟီတိ ဧတ္ထ ပန သာဓုကံ သာဓူတိ ဧကတ္ထမေတံ။ အယဉ္ဍိ သာဓုသဒ္ဒေါ အာယာစနသမ္ပဋိစ္ဆနသမ္ပဟံသနသုန္ဒရ ဒဋ္ဌီကမ္မာဒီသု ဒိဿတိ။ "သာဓု မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဓမ္မံ ဒေသေတူ"တိအာဒီသု[၂] ဟိ အာယာစနေ ဒိဿတိ။ "သာဓု ဘန္တေတိ ခေါ သော ဘိက္ခု ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတ္ဝာ အနုမောဒိတ္ဝာ"တိအာဒီသု[၃] သမ္ပဋိစ္ဆနေ။ "သာဓု သာဓု သာရိပုတ္တာ"တိအာဒီသု[၄] သမ္ပဟံသနေ။

"သာဓု ဓမ္မရုစိ ရာဇာ၊ သာဓု ပညာဏဝါ နရော။
သာဓု မိတ္တာနမဒ္ဒုဗ္ဘော[၅]၊ ပါပဿာကရဏံ သုခ"န္တိ-

အာဒီသု[၆] သုန္ဒရေ။ "တေန ဟိ ဗြာဟ္မဏ သုဏောဟိ သာဓုကံ မနသိ ကရောဟီ"တိအာဒီသု[၇] သာဓုကသဒ္ဒေါယေဝ ဒဋ္ဌီကမ္မေ, အာဏတ္တိယန္တိပိ

၁-အဘိက္ကန္တတရံ အတိမနာပတရန္တိ (သီ၊က) ၂-သံ ၂-၂၉၄-ပိဋ္ဌေ။ ၃-မ ၃-၆၆-ပိဋ္ဌေ။
၄-ဒီ ၃-၂၂၆-ပိဋ္ဌေ။ ၅-မိတ္တာနမဒ္ဒုဗ္ဘော (သျာ၊က)
၆-ခု ၆-၄၄-ဥမ္မာဒန္တီဇာတကေ။ ၇-အံ ၂-၁၉၇-ပိဋ္ဌေ။

ဝုစ္စတိ။ ဣဓာပိ အဿ[၁] ဧတ္ထေဝ ဒဋ္ဌီကမ္မေ စ အာဏတ္တိယဉ္ဇ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သုန္ဒရေပိ ဝဋ္ဌတိ။ ဒဋ္ဌီကမ္မတ္ထေန ဟိ ဒဋ္ဌမိမံ ဓမ္မံ သုဏာဟိ သုဂ္ဂဟိတံ ဂဏ္ဍန္တော။ အာဏတ္တိအတ္ထေန မမ အာဏတ္တိယာ သုဏာဟိ၊ သုန္ဒရတ္ထေန သုန္ဒရမိမံ ဘဒ္ဒကံ ဓမ္မံ သုဏာဟီတိ ဧဝံ ဒီပိတံ ဟောတိ။

မနသိ ကရောဟီတိ အာဝဇ္ဇ၊ သမန္နာဟရာတိ[၂] အတ္ထော၊ အဝိက္ခိတ္တစိတ္တော ဟုတ္ဝာ နိသာမေဟိ စိတ္တေ ကရောဟီတိ အဓိပ္ပါယော။ အပိ စေတ္ထ သုဏောဟီတိ သောတိန္ဒြိယဝိက္ခေပနိဝါရဏမေတံ။ သာဓုကံ မနသိ ကရောဟီတိ မနသိကာရေ ဒဋ္ဌီကမ္မနိယောဇနေန မနိန္ဒြိယဝိက္ခေပနိဝါရဏံ။ ပုရိမဉ္ဇေတ္ထ ဗျဉ္ဇနဝိပလ္လာသဂ္ဂါ-ဟဝါရဏံ၊ ပစ္ဆိမံ အတ္ထဝိပလ္လာသဂ္ဂါဟဝါရဏံ။ ပုရိမေန စ ဓမ္မဿဝနေ နိယောဇေတိ၊ ပစ္ဆိမေန သုတာနံ ဓမ္မာနံ ဓာရဏူပပရိက္ခာဒီသု။ ပုရိမေန စ သဗျဉ္ဇနော အယံ ဓမ္မော၊ တသ္မာ သဝနီယောတိ ဒီပေတိ။ ပစ္ဆိမေန သတ္ထော၊ တသ္မာ သာဓုကံ မနသိ ကာတဗ္ဗောတိ။ သာဓုကပဒံ ဝါ ဥဘယပဒေဟိ ယောဇေတ္ဝာ ယသ္မာ အယံ ဓမ္မော ဓမ္မဂမ္ဘီရော စေဝ ဒေသနာဂမ္ဘီရော စ၊ တသ္မာ သုဏာဟိ သာဓုကံ၊ ယသ္မာ အတ္ထဂမ္ဘီရော စ ပဋိဝေဓဂမ္ဘီရော စ၊ တသ္မာ သာဓုကံ မနသိ ကရောဟီတိ ဧဝံ ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **ဘာသိဿာ-မီ**တိ သက္ကာ မဟာရာဇာတိ ဧဝံ ပဋိညာတံ သာမညဖလဒေသနံ ဝိတ္ထာရတော ဘာသိဿာမိ။ ဒေသေဿာမီတိ ဟိ သံခိတ္တဒီပနံ ဟောတိ။ ဘာသိဿာမီတိ ဝိတ္ထာရဒီပနံ။ တေနာဟ ဝဏ္ဏီသတ္ထေရော—

"သံခိတ္တေနပိ ဒေသေတိ၊ ဝိတ္ထာရေနပိ ဘာသတိ။
သာဋ္ဌိကာယိဝ နိဋ္ဌေါသော၊ ပဋိဘာနံ ဥဒီရယီ"တိ[၃]။

ဧဝံ ဝုတ္တေ ဥဿာဟဇာတော ဟုတ္ဝာ "**ဧဝံ ဘန္တေ**"**တိ ခေါ ရာဇာ မာဂဓော အဇာတသတ္တု၊ ဝေဒေဟိပုတ္တော ဘဂဝတော ပစ္စဿောသိ** ဘဂဝတော ဝစနံ သမ္ပဋိစ္ဆိ၊ ပဋိဂ္ဂဟေသီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

၁၉၀။ အထဿ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ ဧတံ အဝေါစ၊ ဣဒါနိ ဝတ္တဗ္ဗံ "ဣဓ မဟာရာဇာ"တိအာဒိ သကလံ သုတ္တံ အဝေါစာတိ အတ္ထော။ တတ္ထ **ဣဓာ**တိ ဒေသာပဒေသေ[၄] နိပါတော၊ သ္ဝာယံ ကတ္ထစိ လောကံ ဥပါဒါယ ဝုစ္စတိ။ ယထာဟ "ဣဓ တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတီ"တိ။ ကတ္ထစိ သာသနံ။

၁-အယံ (ဗဟူသု) ဋ္ဌီကာ ဩလောကေတဗ္ဗာ။ ၂-အာဝဇ္ဇံ သမန္နာဟရာဟီတိ (သျာ)
၃-သံ ၁–၁၉၁-ပိဋ္ဌေ။ ၄-ဒေသောပဒေသေ (က)

ယထာဟ "ဣဓေဝ ဘိက္ခဝေ ပဋမော သမဏော၊ ဣဓ ဒုတိယော သမဏော"တိ[၁]။ ကတ္ထစိ ဩကာသံ။ ယထာဟ—

"ဣဓေဝ တိဋ္ဌမာနဿ၊ ဒေဝဘူတဿ မေ သတော။
ပုနရာယု စ မေ လဒ္ဓေါ၊ ဧဝံ ဇာနာဟိ မာရိသာ"တိ[၂]။

ကတ္ထစိ ပဒပူရဏမတ္တမေဝ။ ယထာဟ "ဣဓာဟံ ဘိက္ခဝေ ဘုတ္တာဝီ အဿံ ပဝါရိတော"တိ[၃]။ ဣဓ ပန လောကံ ဥပါဒါယ ဝုတ္တောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ **မဟာရာဇာ**တိ ယထာ ပဋိညာတံ ဒေသနံ ဒေသေတုံ ပုန မဟာရာဇာတိ အာလပတိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ "မဟာရာဇ ဣမသ္မိံ လောကေ တထာဂတော ဥပ္ပဇ္ဇတိ အရဟံ။ ပ။ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ"တိ။ တတ္ထ တထာဂတသဒ္ဒေါ ဗြဟ္မဇာလေ ဝုတ္တော။ အရဟန္တိ အာဒယော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝိတ္ထာရိတာ။ **လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတီ**တိ ဧတ္ထ ပန **လောကော**တိ ဩကာသလောကော သတ္တလောကော သခ်ါရ-လောကောတိ တိဝိဓော။ ဣဓ ပန သတ္တလောကော အဓိပ္ပေတော။ သတ္တ-လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနောပိ တထာဂတော န ဒေဝလောကေ န ဗြဟ္မလောကေ၊ မနုဿလောကေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ မနုဿလောကေပိ န အညသ္မိံ စက္ကဝါဋေ၊ ဣမသ္မိံယေဝ စက္ကဝါဋေ။ တတြာပိ န သဗ္ဗဋ္ဌာနေသု၊ "ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ဂဇင်္ဂလံ[၄] နာမ နိဂမော တဿာပရေန မဟာသာလော၊ တတော ပရာ ပစ္စန္တိမာ ဇနပဒါ ဩရတော မဇ္ဈေ၊ ပုရတ္ထိမဒက္ခိဏာယ ဒိသာယ သလဋ္ဌဝတီ[၅] နာမ နဒီ။ တတော ပရာ ပစ္စန္တိမာ ဇနပဒါ ဩရတော မဇ္ဈေ၊ ဒက္ခိဏာယ ဒိသာယ သေတကဏ္ဏိကံ နာမ နိဂမော၊ တတော ပရာ ပစ္စန္တိမာ ဇနပဒါ ဩရတော မဇ္ဈေ၊ ပစ္ဆိမာယ ဒိသာယ ထူဏံ[၆] နာမ ဗြာဟ္မဏဂါမော၊ တတော ပရာ ပစ္စန္တိမာ ဇနပဒါ ဩရတော မဇ္ဈေ၊ ဥတ္တရာယ ဒိသာယ ဥသိရဒ္ဓဇော နာမ ပဗ္ဗတော၊ တတော ပရာ ပစ္စန္တိမာ ဇနပဒါ ဩရတော မဇ္ဈေ"တိ ဧဝံ ပရိစ္ဆိန္နေ အာယာမတော တိယောဇနသတေ ဝိတ္ထာရတော အဓုတေယျယောဇနသတေ ပရိက္ခေပတော နဝယောဇနသတေ မဇ္ဈိမပဒေသေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ န ကေဝလဉ္ဇ တထာဂတော၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အဂ္ဂသာဝကာ အသီတိမဟာထေရာ ဗုဒ္ဓမာတာ ဗုဒ္ဓပိတာ စက္ကဝတ္တီ ရာဇာ[၇] အညေ စ သာရပ္ပတ္တာ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ ဧတ္ထေ-ဝုပ္ပဇ္ဇန္တိ။

၁-အံ ၁-၅၆၀-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ဒီ ၂-၂၂၇-ပိဋ္ဌေ။ ၃-မ ၁-၁၆-ပိဋ္ဌေ။
၄-ကဇင်္ဂလံ (သီ)၊ ဇင်္ဂလော (သျာ) ၅-သလလဝတီ (သီ)၊ သလ္လဝတီ (သျာ) ၆-ထူနံ (သျာ)
၇-စက္ကဝတ္တိရာဇာ (က)

တတ္ထ တထာဂတော သုဇာတာယ ဒိန္နမရုပါယာသဘောဇနတော ယာဝ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ၊ တာဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နာမ၊ အရဟတ္တဖလေ ဥပ္ပန္နော နာမ။ မဟာဘိနိက္ခမနတော ဝါ ယာဝ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ။ တုသိတာဘဝနတော ဝါ ယာဝ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ။ ဒီပင်္ကရပါဒမူလတော ဝါ ယာဝ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ၊ တာဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နာမ၊ အရဟတ္တဖလေ ဥပ္ပန္နော နာမ။ ဣဓ သဗ္ဗပဌမံ ဥပ္ပန္နဘာဝံ သန္ဓာယ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ ဝုတ္တံ။ တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပန္နော ဟောတီတိ အယဉ္စေတ္ထ အတ္ထော။

သော ဣမံ လောကန္တိ သော ဘဂဝါ ဣမံ လောကံ။ ဣဒါနိ ဝတ္တုံ့ နိဒဿေတိ။ **သဒေဝက**န္တိ သဟ ဒေဝေဟိ သဒေဝကံ။ ဧဝံ သဟ မာရေန **သမာရကံ၊** သဟ ဗြဟ္မုနာ **သဗြဟ္မကံ**။ သဟ သမဏဗြာဟ္မဏေဟိ **သဿမဏ-ဗြာဟ္မဏိ**ံ။ ပဇာတတ္တာ ပဇာ၊ တံ ပဇံ။ သဟ ဒေဝမနုဿေဟိ **သဒေဝမနုဿံ**။ တတ္ထ သဒေဝကဝစနေန ပဉ္စ ကာမာဝစရဒေဝဂ္ဂဟဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သမာရက-ဝစနေန ဆဋ္ဌကာမာဝစရဒေဝဂ္ဂဟဏံ။ သဗြဟ္မကဝစနေန ဗြဟ္မကာယိကာဒိ-ဗြဟ္မဂ္ဂဟဏံ။ သဿမဏဗြာဟ္မဏိဝစနေန သာသနဿ ပစ္စတ္ထိကပစ္စာမိတ္တ-သမဏဗြာဟ္မဏဂ္ဂဟဏံ သမိတပါပ ဗာဟိတပါပ သမဏဗြာဟ္မဏဂ္ဂဟဏဉ္စ။ ပဇာဝစနေန သတ္တလောကဂ္ဂဟဏံ။ သဒေဝမနုဿဝစနေန သမ္မုတိဒေဝ-အဝသေသမနုဿဂ္ဂဟဏံ။ ဧဝမေတ္ထ တီဟိ ပဒေဟိ ဩကာသလောကေန သဒ္ဓိံ သတ္တလောကော။ ဒ္ဝီဟိ ပဇာဝသေန သတ္တလောကော၀ ဂဟိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

အပရော နယော၊ သဒေဝကဂ္ဂဟဏေန အရူပါဝစရဒေဝလောကော ဂဟိတော။ သမာရကဂ္ဂဟဏေန ဆကာမာဝစရဒေဝလောကော။ သဗြဟ္မ-ကဂ္ဂဟဏေန ရူပီ ဗြဟ္မလောကော။ သဿမဏဗြာဟ္မဏာဒိဂ္ဂဟဏေန စတု-ပရိသဝသေန သမ္မုတိဒေဝေဟိ ဝါ သဟ မနုဿလောကော၊ အဝသေသသတ္တ-သတ္တလောကော ဝါ။

အပိ စေတ္ထ သဒေဝကဝစနေန ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒတော သဗ္ဗဿ လောကဿ သစ္ဆိကတဘာဝမာဟ။ တတော ယေသံ အဟောသိ "မာရော မဟာနုဘာဝော၊ ဆကာမာဝစရိဿရော ဝသဝတ္တီ၊ ကိံ သောပိ ဧတေန သစ္ဆိကတော"တိ၊ တေသံ ဝိမတိံ ဝိဓမန္တော **"သမာရက"**န္တိ အာဟ။ ယေသံ ပန အဟောသိ "ဗြဟ္မာ မဟာနုဘာဝော၊ ကေဂ်လိယာ ကေသ္မိံ စက္ကဝါဠသဟဿေ အာလောကံ ဖရတိ၊

ဒ္ဒိဟိ။ ပ ။ ဒသဟိ အင်္ဂလိဟိ ဒသသု စက္ကဝါဠသဟဿေသု အာလောကံ ဖရတိ။ အနုတ္တရဉ္စ ဈာနသမာပတ္တိသုခံ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ကိံ သောဝိ သစ္ဆိကတော”တိ၊ တေသံ ဝိမတိံ ဝိဓမန္တော **သဗြဟ္မကန္တိ** အာဟ။ တတော ယေ စိန္တေသုံ “ပုထူ သမဏဗြာဟ္မဏာ သာသနဿ ပစ္စတ္ထိကာ၊ ကိံ တေဝိ သစ္ဆိကတာ”တိ၊ တေသံ ဝိမတိံ ဝိဓမန္တော **သဿမဏဗြာဟ္မဏိံ ပဇန္တိ** အာဟ။ ဧဝံ ဥက္ကဋ္ဌုက္ကဋ္ဌာနံ သစ္ဆိကတဘာဝံ ပကာသေတွာ အထ သမ္မုတိဒေဝေ အဝသေသမနုဿေ စ ဥပါဒါယ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒဝသေန သေသသတ္တလောကဿ သစ္ဆိကတဘာဝံ ပကာသေန္တော **သဒေဝမနုဿန္တိ** အာဟ။ အယမေတ္ထ ဘာဝါနုက္ကမော၂။

ပေါရာဏာ ပနာဟု **သဒေဝက**န္တိ ဒေဝေဟိ သဒ္ဓိံ အဝသေသလောကံ။ **သမာရက**န္တိ မာရေန သဒ္ဓိံ အဝသေသလောကံ။ **သဗြဟ္မက**န္တိ ဗြဟ္မဟိ သဒ္ဓိံ အဝသေသလောကံ။ ဧဝံ သမ္ဗေါ တီဘဝူပဂေ သတ္တေ တီဟာကာရေဟိ တီသု ပဒေသု ပက္ခိပိတ္ဝာ ပုန ဒ္ဒိဟိ ပဒေဟိ ပရိယာဒိယန္တော **သဿမဏဗြာဟ္မဏိံ ပဇံ သဒေဝမနုဿ**န္တိ အာဟ။ ဧဝံ ပဇ္ဇဟိတွာ ပဒေဟိ တေန တေနာကာရေန တေဓာတုကမေဝ ပရိယာဒိန္နန္တိ။

သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္ဝာ ပဝေဒေတီတိ ထ္ထေ ပန **သယ**န္တိ သာမံ အပရနေယျော ဟုတ္ဝာ။ **အဘိညာ**တိ အဘိညာယ၊ အဓိကေန ဉာဏေန ဉတ္ဝာတိ အတ္ထော။ **သစ္ဆိကတ္ဝာ**တိ ပစ္စက္ခံ ကတ္ဝာ၊ တေန အနုမာနာဒိပဋိက္ခေပေါ ကတော ဟောတိ။ **ပဝေဒေတီ**တိ ဗောဓေတိ ဝိညာပေတိ ပကာသေတိ။

သော ဓမ္မံ ဒေသေတိ အာဒိကလ္ယာဏံ။ ပ ။ ပရိယော်သာနကလ္ယာဏန္တိ သော ဘဂဝါ သတ္တေသု ကာရုညတံ ပဋိစ္စ ဟိတ္ဝာပိ အနုတ္တရံ ဝိဝေကသုခံ ဓမ္မံ ဒေသေတိ။ တဉ္စ ခေါ အပိံ ဝါ ဗဟုံ ဝါ ဒေသေန္တော အာဒိကလ္ယာဏာဒိပဂုကာရမေဝ ဒေသေတိ။ အာဒိမ္ဟိပိ ကလ္ယာဏံ ဘဒ္ဒကံ အနဝဇ္ဇမေဝ ကတ္ဝာ ဒေသေတိ၊ မဇ္ဈေပိ။ ပရိယောသာနေပိ ကလ္ယာဏံ ဘဒ္ဒကံ အနဝဇ္ဇမေဝ ကတ္ဝာ ဒေသေတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တတ္ထ အတ္ထိ ဒေသနာယ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ၊ အတ္ထိ သာသနဿ။ ဒေသနာယ တာဝ စတုပ္ပဒိကာယပိ ဂါထာယ ပဌမပါဒေါ အာဒိ နာမ၊ တတော ဒ္ဝေ မဇ္ဈံ နာမ၊ အန္တေ ဧကော ပရိယောသာနံ နာမ။ ကောနုသန္ဓိကဿ သုတ္တဿ နိဒါနံ အာဒိ၊ ဇာဒမဝေါစာတိ ပရိယောသာနံ၊

၁-စိန္တေယျုံ (က) ၂-ဝိဘာဝနာနုက္ကမော (သျာ)၊ ဘဝါနုက္ကမော (က)

ဥဘိန္နမန္တရာ မင္ဆံ။ အနေကာနုသန္ဓိကဿ သုတ္တဿ ပဌမာနုသန္ဓိ အာဒိ၊ အန္တေ အနုသန္ဓိ ပရိယောသာနံ၊ မင္ဈေ ဧကော ဝါ ဒွေ ဝါ ဗဟူ ဝါ မင္ဆမေဝ။

သာသနဿ ပန သိလသမာဓိဝိပဿနာ အာဒိ နာမ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ “ကော စာဒိ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ သိလဉ္စ သုဝိသုဒ္ဓံ ဒိဋ္ဌိ စ ဥဇုကာ”တိ[1]။ “အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ”တိ[2] ဧဝံ ဝုတ္တော ပန အရိယမဂ္ဂါ မင္ဆံ နာမ။ ဖလဉ္စေဝ နိဗ္ဗာနဉ္စ ပရိယောသာနံ နာမ။ “တေဒတ္ထမိဒံ ဗြာဟ္မဏ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ဧတံ သာရံ၊ ဧတံ ပရိယောသာန”န္တိ[3] ဟိ ဣတ္ထေ ဖလံ ပရိယောသာနန္တိ ဝုတ္တံ။ “နိဗ္ဗာနောဂဓံ ဟိ အာဝုသော ဝိသာခ ဗြဟ္မစရိယံ ဝုသတိ နိဗ္ဗာနပရာယနံ နိဗ္ဗာနပရိယောသာန”န္တိ[4] ဣတ္ထေ နိဗ္ဗာနံ ပရိယောသာနန္တိ ဝုတ္တံ။ ဣဓ ဒေသနာယ အာဒိမင္ဆပရိယောသာနံ အဓိပ္ပေတံ။ ဘဂဝါ ဟိ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော အာဒိမ္္ိ သိလံ ဒသ္သေတ္ဝာ မင္ဈေ မဂ္ဂံ ပရိယောသာနေ နိဗ္ဗာနံ ဒသ္သေတိ။ တေန ဝုတ္တံ “သော ဓမ္မံ ဒေသေတိ အာဒိကလ္လာဏံ မင္ဈေကလ္လာဏံ ပရိယောသာနကလ္လာဏ”န္တိ။ တသ္မာ အညောပိ ဓမ္မကထိကော ဓမ္မံ ကထေန္တော[5]။

အာဒိမ္္ိ သီလံ ဒသ္သယျ၊ မင္ဈေ မဂ္ဂံ ဝိဘာဝယေ။
ပရိယောသာနမ္္ိ[6] နိဗ္ဗာနံ၊ သော ကထိက သတ္ထိတိ။

သာတ္ထံ သဗ္ယဉ္ဇနန္တိ ယသ္မာ ဟိ ယာဂုဘတ္တာဒိကတ္ထိပုရိသာဒိဝဏ္ဏနာနိဿိတာ ဒေသနာ ဟောတိ၊ န သော သာတ္ထံ ဒေသေတိ။ ဘဂဝါ ပန တထာရူပံ ဒေသနံ ပဟာယ စတုသတိပဋ္ဌာနာဒိနိဿိတံ ဒေသနံ ဒေသေတိ။ တသ္မာ သာတ္ထံ ဒေသေတီတိ ဝုစ္စတိ။ ယသ္မာ ပန ဒေသနာ ဧကဗ္ယဉ္ဇနာဒိယုတ္တာ ဝါ သဗ္ဗနိရောဋ္ဌဗ္ယဉ္ဇနာ ဝါ သဗ္ဗဝိသုဒ္ဓသဗ္ဗနိဂ္ဂဟီတဗ္ယဉ္ဇနာ ဝါ၊ တသ္မာ ဒမိဋ္ဌကိရာတ-သဝရာဒိမိလက္ခဏံ[7] ဘာသာ ဝိယ ဗ္ယဉ္ဇနပါရိပူရိယာ အဘာဝတော အဗ္ယဉ္ဇနာ နာမ ဒေသနာ ဟောတိ။ ဘဂဝါ ပန

“သိထိလံ ဓနိတဉ္စ ဒီဃရဿံ၊ ဂရုကံ လဟုကဉ္စ နိဂ္ဂဟီတံ။
သမ္မန္နဝဝတ္ထိတံ ဝိမုတ္တံ၊ ဒသဓာ ဗ္ယဉ္ဇနဒုဋ္ဌိယာ ပဘေဒေါ”တိ—

၁-သံ ၃-၁၂၄-ဝိဇ္ဇေ။　　၂-သံ ၃-၁၄၀-ဝိဇ္ဇေ။
၃-မ ၁-၂၆၅-ဝိဇ္ဇေ။　　၄-မ ၁-၃၇၉-ဝိဇ္ဇေ။
၅-ဒေသေန္တော (သီ၊ သျာ)　　၆-ပရိယောသာနေ စ (သျာ) ပရိယောသာနေ၀ (က)
၇-ဒမိဋ္ဌကိရာတယ၀နာဒိမိလက္ခာနံ (သီ)၊ ....ယ၀နာဒိ မိလက္ခဏံ (သျာ)

ဧဝံ ဝုတ္တံ ဒသဝိဓံ ဗျဥ္ဇနံ အမက္ခေတ္ဝာ ပရိပုဏ္ဏဗျဥ္ဇနမေဝ ကတ္ဝာ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ တသ္မာ သဗျဥ္ဇနံ ဓမ္မံ ဒေသေတီတိ ဝုစ္စတိ။ **ကေဝလပရိပုဏ္ဏန်** ဇ္ထေ **ကေဝလန်** သကလာဓိဝစနံ။ **ပရိပုဏ္ဏန်** အနူနာဓိကဝစနံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ သကလပရိပုဏ္ဏမေဝ ဒေသေတိ၊ ကေဒေသနာပိ အပရိပုဏ္ဏာ နတ္ထိတိ။ ဥပနေတဗ္ဗအပနေတဗ္ဗဿ အဘာဝတော ကေဝလပရိပုဏ္ဏန်ဧ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **ပရိသုဒ္ဓန်** နိရုပက္ကိလေသံ။ ယော ဟိ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ နိဿာယ လာဘံ ဝါ သက္ကာရံ ဝါ လဘိဿာမီတိ ဒေသေတိ၊ တဿ အပရိသုဒ္ဓါ ဒေသနာ ဟောတိ။ ဘဂဝါ ပန လောကာမိသနိရပေက္ခော ဟိတဖရဏေန မေတ္တာဘာဝနာယ မုဒုဟဒယော ဥလ္လုမ္ပနသဘာဝသဏ္ဌိတေန စိတ္တေန ဒေသေတိ။ တသ္မာ ပရိသုဒ္ဓံ ဓမ္မံ ဒေသေတီတိ ဝုစ္စတိ။

ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေတီတိ ဇ္ထေ ပနာယံ ဗြဟ္မစရိယသဒ္ဒေါ ဒါနေ ဝေယျာဝစ္စေ ပဇ္ဇသိက္ခာပဒသီလေ အပ္ပမညာသု မေထုနဝိရတိယံ သဒါရ-သန္တောသေ ဝိရိယေ ဥပေါသထင်္ဂေသု အရိယမဂ္ဂေ သာသနေတိ ဣမေသ္မဇ္ဇ်ေသု ဒိဿတိ။

"ကိံ တေ ဝတံ ကိံ ပန ဗြဟ္မစရိယံ၊
ကိဿ သုစိဏ္ဏဿ အယံ ဝိပါကော။
ဣဒ္ဓိ ဇုတီ ဗလဝိရိယူပပတ္တိ၊
ဣဒ္ဓ တေ နာဂ[1] မဟာဝိမာနံ။

အဟ္ဟ ဘရိယာ စ မနုဿလောကေ၊
သဒ္ဓါ ဥဘော ဒါနပတီ အဟုမှာ။
ဩပါနဘူတံ မေ ဃရံ တဒါသိ၊
သန္တပ္ပိတာ သမဏဗြာဟ္မဏာ စ။

တံ မေ ဝတံ တံ ပန ဗြဟ္မစရိယံ၊
တဿ သုစိဏ္ဏဿ အယံ ဝိပါကော။
ဣဒ္ဓိ ဇုတီ ဗလဝိရိယူပပတ္တိ၊
ဣဒ္ဓ မေ ဓိရ မဟာဝိမာန" န္တိ[2]—

ဣမသ္မိဉ္စိ ပုဏ္ဏကဇာတကေ ဒါနံ ဗြဟ္မစရိယန်ဧ ဝုတ္တံ။

"ကေန ပါဏိ ကာမဒဒေါ၊ ကေန ပါဏိ မဓုဿဝေါ။
ကေန တေ ဗြဟ္မစရိယေန၊ ပုညံ ပါဏိမ္ဟိ ဣဇ္ဈတိ။

၁-အက္ခာဟိ မေ နာဂ (သီ)　　၂-ခု ဖ-၃၀၃-၃၀၄ ဝိဓုရဇာတကေ။

တေန ပါဏိ ကာမဒဒေါ၊ တေန ပါဏိ မဓုဿဝေါ။
တေန မေ ဖြဟ္မစရိယေန၊ ပုည် ပါဏိမှိ ဇူဇ္ဈတီ”တိ[၁]။

ဇူမသ္မိံ အက်ုရပေတဝတ္ထုမှိ ဝေယျာဝစ္စံ ဖြဟ္မစရိယန္တိ ဝုတ္တံ။ “ဧဝံ ခေါ တံ ဘိက္ခဝေ တိတ္တိရိယံ နာမ ဖြဟ္မစရိယံ အဟောသီ”တိ[၂] ဇူမသ္မိံ တိတ္တိရဇာတကေ ပဉ္ဇသိက္ခာပဒသီလံ ဖြဟ္မစရိယန္တိ ဝုတ္တံ။ “တံ ခေါ ပန မေ ပဉ္ဇသိခ ဖြဟ္မစရိယံ နေဝ နိဗ္ဗိဒါယ နဝိရာဂါယ နနိရောဓာယ။ ပ။ ယာဝဒေဝ ဖြဟ္မလောကူပပတ္တိယာ”တိ[၃] ဇူမသ္မိံ မဟာဂေါဝိန္ဒသုတ္တေ စတသော အပ္ပမညာယော ဖြဟ္မစရိယန္တိ ဝုတ္တာ။ “ပရေ အဖြဟ္မစာရီ ဘဝိဿန္တိ၊ မယမေတ္ထ ဖြဟ္မစာရီ ဘဝိဿာမာ”တိ[၄] ဇူမသ္မိံ သလ္လေခသုတ္တေ မေထုနဝိရတိ ဖြဟ္မစရိယန္တိ ဝုတ္တာ။

“မယဉ္ဇ ဘရိယာ နာတိက္ကမာမ၊
အမှေ စ ဘရိယာ နာတိက္ကမန္တိ။
အညတြ တာဟိ ဖြဟ္မစရိယံ စရာမ၊
တသ္မာ ဟိ အမှံ ဒဟရာ နမီယရေ”တိ[၅]—

မဟာဓမ္မပါလဇာတကေ သဒါရသန္တောသော ဖြဟ္မစရိယန္တိ ဝုတ္တော။ “အဘိဇာနာမိ ခေါ ပနာဟံ သာရိပုတ္တ စတုရင်သမန္နာဂတံ ဖြဟ္မစရိယံ စရိတာ၊ တပဿီ သုဒံ ဟောမီ”တိ[၆] လောမဟံသနသုတ္တေ ဝီရိယံ ဖြဟ္မစရိယန္တိ ဝုတ္တံ။

“ဟိနေန ဖြဟ္မစရိယေန၊ ခတ္တိယေ ဥပပဇ္ဇတိ။
မဇ္ဈိမေန စ ဒေဝတ္တံ၊ ဥတ္တမေန ဝိသုဇ္ဈတီ”တိ[၇]—

ဧဝံ နိမိဇာတကေ အတ္တဒမနဝသေန ကတော အဌင်္ဂိကော ဥပေါသထော ဖြဟ္မစရိယန္တိ ဝုတ္တော။ “ဇုဒံ ခေါ ပန မေ ပဉ္ဇသိခ ဖြဟ္မစရိယံ ဧကန္တနိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ။ ပ။ အယမေဝ အရိယော အဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ”တိ[၈] မဟာဂေါဝိန္ဒသုတ္တသ္မိံယေဝ အရိယမဂ္ဂေါ ဖြဟ္မစရိယန္တိ ဝုတ္တော။ “တယိဒံ ဖြဟ္မစရိယံ ဇုဒ္ဓဉ္ဇေဝ ဖီတဉ္ဇ ဝိတ္ထာရိကံ ဗာဟုဇည် ပုထုဘူတံ ယာဝ ဒေဝ-မနုဿေဟိ သုပ္ပကာသိတ”န္တိ[၉] ပါသာဒိကသုတ္တေ သိက္ခတ္တယသင်္ဂဟိတံ သကလ-သာသနံ ဖြဟ္မစရိယန္တိ ဝုတ္တံ။ ဇူမသ္မိမ္ပိ ဌာနေ ဇုဒမေဝ ဖြဟ္မစရိယန္တိ အဓိပ္ပေတံ။ တသ္မာ ဖြဟ္မစရိယံ ပကာသေတီတိ သော ဓမ္မံ ဒေသေတိ အာဒိကလျာဏံ။ ပ။ ပရိသုဒ္ဓံ။ ဧဝံ ဒေသေန္တော စ သိက္ခတ္တယသင်္ဂဟိတံ သကလသာသနံ ဖြဟ္မစရိယံ

၁-ခု ၂-၁၅၆-ပိဋ္ဌေ။　၂-ဝိ ၄-၃၁၁-ပိဋ္ဌေ။　၃-ဒီ ၂-၂၀၁-ပိဋ္ဌေ။
၄-မ ၁-၅၁-ပိဋ္ဌေ။　၅-ခု ၅-၂၁၄-ပိဋ္ဌေ။　၆-မ ၁-၁၁၀-ပိဋ္ဌေ။
၇-ခု ၅-၁၈၃-ပိဋ္ဌေ။　၈-ဒီ ၂-၂၀၁-ပိဋ္ဌေ။　၉-ဒီ ၃-၁၀၂-ပိဋ္ဌေ။
ဒီ-ဋ္ဌ ၁—၁၁

ပကာသေတီတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **ဗြဟ္မစရိယ**န္တိ သေဋ္ဌဋ္ဌေန ဗြဟ္မဘူတံ စရိယံ။ ဗြဟ္မဘူတာနံ ဝါ ဗုဒ္ဓါဒီနံ စရိယန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

၁၉၁။ **တံ ဓမ္မ**န္တိ တံ ဝုတ္တပ္ပကာရသမ္ပဒံ ဓမ္မံ။ **သုဏာတိ ဂဟပတိ ဝါ**တိ ကသ္မာ ပဋမံ ဂဟပတိံ နိဒ္ဒိသတိ။ နိဟတမာနတ္တာ ဥဿန္နတ္တာ စ။ ယေဘုယျေန ဟိ ခတ္တိယကုလတော ပဗ္ဗဇိတာ ဇာတိံ နိဿာယ မာနံ ကရောန္တိ။ ဗြာဟ္မဏ-ကုလာ ပဗ္ဗဇိတာ မန္တေ နိဿာယ မာနံ ကရောန္တိ။ ဟီနဇစ္စကုလာ ပဗ္ဗဇိတာ အတ္တနော အတ္တနော ဝိဇာတိတာယ ပတိဋ္ဌာတုံ န သက္ကောန္တိ။ ဂဟပတိ-ဒါရကာ ပန ကစ္ဆေဟိ သေဒံ မုဥ္ဇန္တေဟိ ပိဋ္ဌိယာ လောဏံ ပုပ္ပမာနာယ ဘူမိံ ကသိတ္ဝာ တာဒိသဿ မာနဿ အဘာဝတော နိဟတမာနဒပ္ပါ ဟောန္တိ။ တေ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ မာနံ ဝါ ဒပ္ပံ ဝါ အကတ္ဝာ ယထာဗလံ သကလဗုဒ္ဓဝစနံ ဥဂ္ဂဟေတ္ဝာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တာ သက္ကောန္တိ အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌာတုံ။ ဣတရေဟိ စ ကုလေဟိ နိက္ခမိတ္ဝာ ပဗ္ဗဇိတာ နာမ န ဗဟုကာ၊ ဂဟပတိကာဝ ဗဟုကာ။ ဣတိ နိဟတမာနတ္တာ ဥဿန္နတ္တာ စ ပဋမံ ဂဟပတိံ နိဒ္ဒိသတီတိ။

အညတရသ္မိံ ဝါတိ ဣတရေသံ ဝါ ကုလာနံ အညတရသ္မိံ။ **ပစ္စာဇာတော**တိ ပတိဇာတော။ **တထာဂတေ သဒ္ဓံ ပဋိလဘတီ**တိ ပရိသုဒ္ဓံ ဓမ္မံ သုတ္ဝာ ဓမ္မဿာမိမှိ တထာဂတေ "သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝတ သော ဘဂဝါ"တိ သဒ္ဓံ ပဋိလဘတိ။ **ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတီ**တိ ဧဝံ ပစ္စဝေက္ခတိ။ **သမ္မာဓော ဃရာ-ဝါသော**တိ သစေပိ သဋ္ဌိဟတ္ထေ ဃရေ ယောဇနသတန္တရေပိ ဝါ ဒ္ဝေ ဇာယမ္ပတိကာ ဝသန္တိ၊ တထာပိ နေသံ သကိဥ္ဇနသပလိဗောဓဋ္ဌေန ဃရာဝါသော သမ္မာဓောယေဝ။ **ရဇောပထော**တိ ရာဂရဇာဒီနံ **ဥဋ္ဌာနဋ္ဌာန**န္တိ မဟာအဋ္ဌ-ကထာယံ ဝုတ္တံ။ အာဂမနပထောတိပိ ဝဒန္တိ[၁]။ အလဂ္ဂနဋ္ဌေန အဗ္ဘောကာသော ဝိယာတိ **အဗ္ဘောကာသော**။ ပဗ္ဗဇိတော ဟိ ကူဋာဂါရရတနပါသာဒ-ဒေဝဝိမာနာဒီသု ပိဟိတဒ္ဓါရဝါတပါနေသု ပဋိစ္ဆန္နေသု ဝသန္တောပိ နေဝ လဂ္ဂတိ န သဇ္ဇတိ န ဗဇ္ဈတိ။ တေန ဝုတ္တံ "အဗ္ဘောကာသော ပဗ္ဗဇ္ဇာ"တိ။ အပိ စ သမ္မာဓော ဃရာဝါသော ကုသလကိရိယာယ ဩကာသာဘာဝတော။ ရဇောပထော[၂] အသံဝုတသင်္ကာရဋ္ဌာနံ ဝိယ ရဇာနံ ကိလေသရဇာနံ သန္နိပါတဋ္ဌာနတော။ အဗ္ဘောကာသော ပဗ္ဗဇ္ဇာ ကုသလကိရိယာယ ယထာသုခံ ဩကာသသဗ္ဘာဝတော။

၁-ဝဋ္ဌတိ (သျာ၊က) ၂-ရဇာပထော (သီ၊သျာ)

နယိဒံ သုကရံ။ ပ။ ပဗ္ဗဇေယျန္တိ တ္ထောယံ သခေ်ပကထာ၊ ယဒေတံ သိက္ခတ္တယဗြဟ္မစရိယံ ကေမ္ပိ ဒိဝသံ အခဏ္ဍံ ကတ္ဝာ စရိမကစိတ္တံ ပါပေတဗ္ဗ-တာယ ကေန္တပရိပုဏ္ဏံ၊ စရိတဗ္ဗံ ကေဒိဝသမ္ပိ စ ကိလေသမလေန အမလီနံ ကတ္ဝာ စရိမကစိတ္တံ ပါပေတဗ္ဗတာယ ကေန္တပရိသုဒ္ဓံ။ **သခ်လိခိတ**န္တိ လိခိတ-သခ်သဒိသံ ဓောတသခ်သပ္ပဋိဘာဂံ စရိတဗ္ဗံ။ ဣဒံ နု သုကရံ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတာ အဂါရမဇ္ဈေ ဝသန္တေန ကေန္တပရိပုဏ္ဏံ။ ပ။ စရိတုံ၊ ယံနူနာဟံ ကေသေ စ မဿုဉ္စ ဩဟာရေတ္ဝာ ကသာယရသပီတတာယ ကာသာယာနိ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တာနံ အနုစ္ဆဝိကာနိ ဝတ္ထာနိ အစ္ဆာဒေတ္ဝာ ပရိဒဟိတ္ဝာ အဂါရသ္မာ နိက္ခမိတ္ဝာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇေယျန္တိ။ တ္ထေ စ ယသ္မာ အဂါရဿ ဟိတံ ကသိဝါဏိဇ္ဇာဒိကမ္မံ[၁] အဂါရိယန္တိ ဝုစ္စတိ၊ တဉ္စ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ နတ္ထိ၊ တသ္မာ ပဗ္ဗဇ္ဇာ အနဂါရိယန္တိ ဥတဗ္ဗာ၊ တံ အနဂါရိယံ။ **ပဗ္ဗဇေယျန္တိ** ပဋိပဇ္ဇေယျံ။

၁၉၂-၁၉၃။ **အပ္ပံ ဝါ**တိ သဟဿတော ဟေဋ္ဌာ ဘောဂက္ခန္ဓော အပ္ပေါ နာမ ဟောတိ၊ သဟဿတော ပဋ္ဌာယ မဟာ။ အာဗန္ဓနဋ္ဌေန ဥတိဧဝ ဥတိပရိဝဋ္ဌော။ သောပိ[၂] ဝိသတိယာ ဟေဋ္ဌာ အပ္ပေါ နာမ ဟောတိ၊ ဝိသတိယာ ပဋ္ဌာယ မဟာ။ **ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော**တိ ပါတိမောက္ခ-သံဝရေန သမန္ဓာဂတော။ **အာစာရဂေါစရသမ္ပန္ဓော**တိ အာစာရေန စေဝ ဂေါစရေန စ သမ္ပန္ဓော။ **အဏုမတ္တေသူ**တိ အပ္ပမတ္တကေသု။ **ဝဇ္ဇေသူ**တိ အကုသလဓမ္မေသု။ **ဘယဒဿာဝီ**တိ ဘယဒဿီ။ **သမာဒါယာ**တိ သမ္မာ အာဒိယိတ္ဝာ။ **သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသူ**တိ သိက္ခာပဒေသု တံ တံ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယိတ္ဝာ သိက္ခတိ။ အယမေတ္ထ သခေ်ပေါ၊ ဝိတ္ထာရော ပန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝုတ္တော။

ကာယကမ္မဝစီကမ္မေန သမန္ဓာဂတော ကုသလေန ပရိသုဒ္ဓါဇီဝေါတိ ဧတ္ထ အာစာရဂေါစရဂ္ဂဟဏေနေဝ စ ကုသလေ ကာယကမ္မဝစီကမ္မေ ဂဟိ-တေပိ ယသ္မာ ဣဒံ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလံ နာမ နု အာကာသေ ဝါ ရုက္ခဂ္ဂါဒီသု ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ကာယဝစီဒ္ဓါရေသုယေဝ ပန ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ တဿ ဥပ္ပတ္တိဒ္ဓါရဒဿနတ္ထံ ကာယကမ္မဝစီကမ္မေန သမန္ဓာဂတော ကုသလေနာတိ ဝုတ္တံ။ ယသ္မာ ပန တေန သမန္ဓာဂတော၊ တသ္မာ ပရိသုဒ္ဓါဇီဝေါ။ သမဏမုဏ္ဍိကပုတ္တ-သုတ္တန္တဝသေန[၃] ဝါ ဧဝံ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဟိ ကတမေ စ ထပတိ ကုသလာ သီလာ။

၁-ကသိဝဏိဇ္ဇာဒိကမ္မံ (သီ၊ သျာ) ၂-သော ဟိ (သီ၊ က)

၃-မေဏ္ဍိယပုတ္တသုတ္တန္တဝသေန (သီ) မ ၂-၂၁၈-ပိဋ္ဌေ။

ကုသလံ ကာယကမ္မံ ကုသလံ ဝစီကမ္မံ၊ ပရိသုဒ္ဓံ အာဇီဝမ္ပိ ခေါ အဟံ ထပတိ သီလသ္မိံ ဝဒါမီတိ ဝုတ္တံ။ ယသ္မာ ပန တေန သမန္နာဂတော, တသ္မာ ပရိသုဒ္ဓါဇီဝေါတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

သီလသမ္ပန္နောတိ ဗြဟ္မဇာလေ ဝုတ္တေန တိဝိဓေန သီလေန သမန္နာဂတော[၁] ဟောတိ။ **ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဝါရော**တိ မနစ္ဆဋ္ဌေသု ဣန္ဒြိယေသု ပိဟိတဒ္ဝါရော ဟောတိ။ **သတိသမ္ပဇညေန သမန္နာဂတော**တိ အဘိက္ကန္တေ ပဋိက္ကန္တေတိ-အာဒီသု သတ္တသု ဌာနေသု သတိယာ စေဝ သမ္ပဇညေန စ သမန္နာဂတော ဟောတိ။ **သန္တုဋ္ဌော**တိ စတူသု ပစ္စယေသုံ တိဝိဓေန သန္တောသေန သန္တုဋ္ဌော[၂] ဟောတိ။

စူဋ္ဌသီလဝဏ္ဏနာ

၁၉၄-၂၁၁။ ဧဝံ မာတိကံ နိက္ခိပိတ္ဝာ အနုပုဗ္ဗေန ဘာဇေန္တော "ကထဉ္စ မဟာရာဇ ဘိက္ခု သီလသမ္ပန္နော ဟောတီ"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဣဒမ္ပိဿ ဟောတိ သီလသ္မိန္တိ** ဣဒမ္ပိ အဿ ဘိက္ခုနော ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိ သီလသ္မိံ ဧကံ သီလံ ဟောတီတိ အတ္ထော။ ပစ္စတ္တဝစနတ္ထေ ဝါ ဧတံ ဘုမ္မံ။ မဟာအဋ္ဌကထာယဉ္ဍိ ဣဒမ္ပိ တဿ သမဏဿ သီလန္တိ အယမေဝ အတ္ထော ဝုတ္တော။ သေသံ ဗြဟ္မဇာလေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **ဣဒမဿ ဟောတိ သီလသ္မိန္တိ** ဣဒံ အဿ သီလံ ဟောတီတိ အတ္ထော။

၂၁၂။ **န ကုတောစိ ဘယံ သမနုပဿတိ၊ ယဒိဒံ သီလသံဝရတော**တိ ယာနိ အသံဝရမူလကာနိ ဘယာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တေသု ယံ ဣဒံ ဘယံ သီလသံဝရတော ဘဝေယျ၊ တံ ကုတောစိ ဧကသံဝရတောပိ န သမနုပဿတိ။ ကသ္မာ? သံဝရတော အသံဝရမူလကဿ ဘယဿ အဘာဝါ။ **မုဒ္ဓါဘိသိတ္တော**တိ ယထာဝိဓာန-ဝိဟိတေန ခတ္တိယာဘိသေကေန မုဒ္ဓနိ အဝသိတ္တော။ **ယဒိဒံ ပစ္စတ္ထိကတော**တိ ယံ ကုတောစိ ဧကပစ္စတ္ထိကတောပိ ဘယံ ဘဝေယျ၊ တံ န သမနုပဿတိ။ ကသ္မာ? ယသ္မာ နိဟတပစ္စာမိတ္တော။ **အဇ္ဈတ္တန္တိ** နိယကဇ္ဈတ္တံ၊ အတ္တနော သန္တာနေတိ အတ္ထော။ **အနဝဇ္ဇသုခန္တိ** အနဝဇ္ဇံ အနိန္ဒိတံ ကုသလံ သီလပဒ-ဋ္ဌာနေဟိ အဝိပ္ပဋိသာရပါမောဇ္ဇပီတိပဿဒ္ဓိဓမ္မေဟိ ပရိဂ္ဂဟိတံ ကာယိက-စေတသိကသုခံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ **ဧဝံ ခေါ မဟာရာဇ ဘိက္ခု သီလသမ္ပန္နော ဟောတီ**တိ ဧဝံ နိရန္တရံ ဝိတ္ထာရေတ္ဝာ ဒဿိတေန တိဝိဓေန သီလေန သမန္နာဂတော ဘိက္ခု သီလသမ္ပန္နော နာမ ဟောတီတိ သီလကထံ နိဋ္ဌာပေသိ။

၁-သမ္ပန္နော (သီ၊ သျာ) ၂-သမန္နာဂတော သန္တုဋ္ဌော (သျာ၊ က)

ဣန္ဒြိယသံဝရကထာ

၂၁၃။ ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဝါရဘာဇနိယေ **စက္ခုနာ ရူပန္တိ** အယံ စက္ခုသဒ္ဒေါ ကတ္ထစိ ဗုဒ္ဓစက္ခုမ္ဖိ ဝတ္တတိ၊ယထာဟ“ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ လောကံ ဝေါလောကေသီ”တိ။ ကတ္ထစိ သမ္ဗညုတညာဏသဒ္ဒါတေ သမန္တစက္ခုမ္ဖိ၊ ယထာဟ “တထူပမံ ဓမ္မမယံ သုမေဓ၊ ပါသာဒမာရုယှ သမန္တစက္ခု။”တိ[၂]။ ကတ္ထစိ ဓမ္မစက္ခုမ္ဖိ၊“ဝိရဇံ ဝိတမလံ ဓမ္မစက္ခုံ ဥဒပါဒိ”တိ[၃] ဟိ ထ္ထေ အရိယမဂ္ဂတ္ထယပညာ။“စက္ခုံ ဥဒပါဒိ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ”တိ[၄] ထ္ထေ ပုဗ္ဗေနိဝါသာဒိဉာဏံ ပညာစက္ခု။တိ ဝုစ္စတိ။ “ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ”တိ[၅] အာဂတဋ္ဌာနေသု ဒိဗ္ဗစက္ခုမ္ဖိ ဝတ္တတိ။ “စက္ခုန္တု ပဒီစ္စ ရူပေ စာ”တိ ထ္ထေ ပသာဒစက္ခုမ္ဖိ ဝတ္တတိ။ ဣဓ ပနာယံ ပသာဒစက္ခုဝေါဟာရေန စက္ခုဝိညာဏေ ဝတ္တတိ၊ တသ္မာ စက္ခုဝိညာဏေန ရူပံ ဒိသ္ဝာတိ အယမေတ္ထတ္ထော။ သေသပဒေသု[၆] ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ၊ တံ သဗ္ဗံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝုတ္တံ။ **အဗ္ဘာသေကသုခန္တိ** ကိလေသဗ္ဘာသေကဝိရဟိတတ္တာ အဗ္ဘာသေကံ အသမ္မိဿံ ပရိသုဒ္ဓံ အဓိစ္စတ္တသုခံ ပဋိသံဝေဒေတီတိ။

သတိသမ္ပဇညကထာ

၂၁၄။ သတိသမ္ပဇညဘာဇနိယမ္ဖိ **အဘိက္ကန္တေ ပဋိက္ကန္တေ**တိ ထ္ထေ တာဝ အဘိက္ကန္တံ ဝုစ္စတိ ဂမနံ၊ ပဋိက္ကန္တံ နိဝတ္တနံ၊ တဒုဘယမ္ဖိ စတ္ထသု ဣရိယာပထေသု လဗ္ဘတိ၊ ဂမနေ တာဝ ပုရတော ကာယံ အဘိဟရန္တော အဘိက္ကမတိ နာမ။ ပဋိနိဝတ္တန္တော ပဋိက္ကမတိ နာမ။ ဌာနေပိ ဋ္ဌိတကော၀ ကာယံ ပုရတော ဩနာမေန္တော အဘိက္ကမတိ နာမ၊ ပစ္ဆတော အပနာမေန္တော ပဋိက္ကမတိ နာမ။ နိသဇ္ဇာယ နိသိန္နကော၀ အာသနဿ ပုရိမအင်္ဂါဘိမုခေါ သံသရန္တော အဘိက္ကမတိ နာမ၊ ပစ္ဆိမအင်္ဂပဒေသံ ပစ္ဆာသံသရန္တော ပဋိက္ကမတိ နာမ။ နိပဇ္ဇနေပိ ဧသေ၀ နယော။

သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတီတိ သမ္ပဇညေန သမ္ပကိစ္စကာရီ။ သမ္ပဇညမေ၀[၇] ဝါ ကာရီ။ သော ဟိ အဘိက္ကန္တာဒီသု သမ္ပဇညံ ကရောတေ၀။ န ကတ္ထစိ သမ္ပဇညဝိရဟိတော ဟောတိ။ တတ္ထ သာတ္ထကသမ္ပဇညံ, သပ္ပါယသမ္ပဇညံ, ဂေါစရသမ္ပဇညံ, အသမ္မောဟသမ္ပဇညန္တိ စတုဗ္ဗိဓံ သမ္ပဇညံ။ တတ္ထ အဘိက္ကမနစိတ္တေ ဥပ္ပန္နေ စိတ္တ၀သေနေ၀ အဂန္တ္ဝာ “ကိန္နု မေ ထ္ထေ ဂတေန အတ္ထော အတ္ထိ နတ္ထိ”တိ အတ္ထာနတ္ထံ ပရိဂ္ဂဟေတ္ဝာ အတ္ထပရိဂ္ဂဏ္ဟနံ သာတ္ထကသမ္ပဇညံ။

၁-ဒိ ၃-၉-ဝိဒ္ဓေ။ ၂-ဒိ ၃-၈-ဝိဒ္ဓေ။ ၃-ဒိ ၃-၁၆-ဝိဒ္ဓေ။ ၄-ဒိ ၃-၁၅-ဝိဒ္ဓေ။
၅-မ ၁-၂၂၇-ဝိဒ္ဓေ။ ၆-သေသပဒေသုပိ (သျာ၊က) ၇-သမ္ပဇညသေ၀ (သီ၊သျာ)

တတ္ထ စ အတ္ထောတိ စေတိယဒဿနဗောဓိသံဃထေရအသုဘဒဿနာဒိဝသေန ဓမ္မတော ဝုစ္စိ။ စေတိယံ ဝါ ဗောဓိံ ဝါ ဒိသ္ဒာပိ ဟိ ဗုဒ္ဓါရမ္မဏံ သံဃဒဿနေန သံဃာရမ္မဏံ ပီတိံ ဥပ္ပါဒေတ္ဝာ တဒေဝ ခယဝယတော သမ္မသန္တော အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ။ ထေရေ ဒိသ္ဒာ တေသံ ဩဝါဒေ ပတိဋ္ဌာယ အသုဘံ ဒိသ္ဒာ တတ္ထ ပဋ္ဌမဇ္ဈာနံ ဥပ္ပါဒေတ္ဝာ တဒေဝ ခယဝယတော သမ္မသန္တော အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ။ တသ္မာ ဧတေသံ ဒဿနံ သာတ္ထကန္တိ ဝုတ္တံ။ ကေစိ ပန အာမိသတောပိ ဝုစ္စိ အတ္ထောယေဝ၊ တံ နိဿာယ ဗြဟ္မစရိယာနုဂ္ဂဟာယ ပဋိပန္နတ္တာတိ ဝဒန္တိ။

တသ္မိံ ပန ဂမနေ သပ္ပါယာသပ္ပါယံ ပရိဂ္ဂဟေတ္ဝာ သပ္ပါယပရိဂ္ဂဏ္ဌနံ သပ္ပါယသမ္ပဇည်။ သေယျထိဒံ၊ စေတိယဒဿနံ တာဝ သာတ္ထကံ၊ သစေ ပန စေတိယဿ မဟာပူဇာယ ဒသဒ္ဓါဒသယောဇနန္တရေ ပရိသာ သန္နိပတန္တိ၊ အတ္တနော ဝိဘဝါနုရူပါ ဇုတ္ထိယောပိ ပုရိသာပိ အလက်တပဋိယတ္တာ စိတ္တကမ္မရူပကာနိ ဝိယ သဉ္ဇရန္တိ။ တတြ စဿ ဇုဋ္ဌေ အာရမ္မဏေ လောဘော ဟောတိ၊ အနိဋ္ဌေ ပဋိဃော၊ အသမပေက္ခနေ မောဟော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ကာယသံသဂ္ဂါပတ္တိံ ဝါ အာပဇ္ဇတိ။ ဇီဝိတဗြဟ္မစရိယာနံ ဝါ အန္တရာယော ဟောတိ၊ ဧဝံ တံ ဌာနံ အသပ္ပါယံ ဟောတိ။ ဝုတ္တပ္ပကာရအန္တရာယာဘာဝေ သပ္ပါယံ။ ဗောဓိဒဿနေပိ ဧသေဝ နယော။ သံဃဒဿနမ္ပိ သာတ္ထံ[၁]။ သစေ ပန အန္တောဂါမေ မဟာမဏ္ဍပံ ကာရေတ္ဝာ သဗ္ဗရတ္တိံ ဓမ္မဿဝနံ ကရောန္တေသု မနုဿေသု ဝုတ္တပ္ပကာရေနေဝ ဇနသန္နိပါတော စေဝ အန္တရာယော စ ဟောတိ၊ ဧဝံ တံ ဌာနံ အသပ္ပါယံ ဟောတိ။ အန္တရာယာဘာဝေ သပ္ပါယံ။ မဟာပရိသပရိဝါရာနံ ထေရာနံ ဒဿနေပိ ဧသေဝ နယော။

အသုဘဒဿနမ္ပိ သာတ္ထံ၊ တဒတ္ထဒီပနတ္ထဉ္ဇ ဇုဒံ ဝတ္ထု—ဧကော ကိရ ဒဟရဘိက္ခု သာမဏေရံ ဂဟေတ္ဝာ ဒန္တကဋ္ဌတ္ထာယ ဂတော၊ သာမဏေရော မဂ္ဂါ ဩက္ကမိတ္ဝာ ပုရတော ဂစ္ဆန္တော အသုဘံ ဒိသ္ဒာ ပဋ္ဌမဇ္ဈာနံ နိဗ္ဗတ္တေတ္ဝာ တဒေဝ ပါဒကံ ကတ္ဝာ သခ်ါရေ သမ္မသန္တော တီဏိ ဖလာနိ သစ္ဆိကတ္ဝာ ဥပရိမဂ္ဂတ္ထာယ ကမ္မဋ္ဌာနံ ပရိဂ္ဂဟေတ္ဝာ အဋ္ဌာသိ။ ဒဟရော တံ အပဿန္တော သာမဏေရာတိ ပက္ကောသိ။ သော မယာ ပဗ္ဗဇိတဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိံ ဒ္ဝေ ကထာ နာမ န ကထိတပုဗ္ဗာ။ အညသ္မိမ္ပိ ဒိဝသေ ဥပရိ ဝိသေသံ နိဗ္ဗတ္တေဿာမီတိ စိန္တေတ္ဝာ ကိံ ဘန္တေတိ ပဋိဝစနမဒါသိ။ ဟေတိ စ ဝုတ္တေ ဧကဝစနေနေဝ အာဂန္ဒာ ဘန္တေ ဇုမိနာ တာဝ မဂ္ဂေနေဝ ဂန္ဒာ မယာ ဋိတောကာသေ

၁–သာတ္ထကံ (သျာ)

မုဟုတ္တံ ပုရတ္ထာဘိမုခေါ ဌတွာ ဩလောကေထာတိ အာဟ။ သော တထာ ကတွာ တေန ပတ္တဝိသေသမေဝ ပါပုဏိ။ ဧဝံ ဧကံ အသုဘံ ဒ္ဝိန္နံ ဇနာနံ အတ္ထာယ ဇာတံ။ ဧဝံ သာတ္ထမ္ပိ ပနေတံ ပုရိသဿ မာတုဂါမာသုဘံ အသပ္ပါယံ။ မာတုဂါမဿ စ ပုရိသာသုဘံ အသပ္ပါယံ။ သဘာဂမေဝ သပ္ပါယန္တိ ဧဝံ သပ္ပါယပရိဂ္ဂဏှနံ သပ္ပါယသမ္ပဇညံ နာမ။

ဧဝံ ပရိဂ္ဂဟိတသာတ္ထကသပ္ပါယဿ ပန အဋ္ဌတိံသာယ ကမ္မဋ္ဌာနေသု အတ္တနော စိတ္တရုစိယံ ကမ္မဋ္ဌာနသင်္ခါတံ ဂေါစရံ ဥဂ္ဂဟေတွာ ဘိက္ခာစာရ-ဂေါစရေ တံ ဂဟေတွာဝ ဂမနံ ဂေါစရသမ္ပဇညံ နာမ။ တဿာဝိဘာဝနတ္ထံ ဣဒံ စတုက္ကံ ဝေဒိတဗ္ဗံ—

ဣမေကစ္ဆော ဘိက္ခု ဟရတိ, န ပစ္ဆာဟရတိ၊ ကေစ္ဆော ပစ္ဆာဟရတိ, န ဟရတိ၊ ကေစ္ဆော ပန နေဝ ဟရတိ, န ပစ္ဆာဟရတိ၊ ကေစ္ဆော ဟရတိ စ, ပစ္ဆာဟရတိ စာတိ။ တတ္ထ ယော ဘိက္ခု ဒိဝသံ စင်္ကမေန နိသဇ္ဇာယ စ အာဝရဏီယေဟိ ဓမ္မေဟိ စိတ္တံ ပရိသောဓေတွာ တထာ ရတ္တိယာ ပဌမယာမေ၊ မဇ္ဈိမယာမေ သေယျံ ကပ္ပေတွာ ပစ္ဆိမယာမေပိ နိသဇ္ဇစင်္ကမေဟိ ဝိတိနာမေတွာ ပဂေဝ စေတိယင်္ဂဏဝေါဓိယင်္ဂဏဝတ္တံ ကတွာ ဗောဓိရုက္ခေ ဥဒကံ အာသိဉ္စိတွာ ပါနိယံ ပရိဘောဇနိယံ ပစ္စုပဋ္ဌပေတွာ အာစရိယုပဇ္ဈာယဝတ္တာဒီနိ သဗ္ဗာနိ ခန္ဓကဝတ္တာနိ သမာဒါယ ဝတ္တတိ။ သော သရီရပရိကမ္မံ ကတွာ သေနာသနံ ပဝိသိတွာ ဒွေ တယော ပလ္လင်္ကေ ဥသုမံ ဂါဟာပေန္တော ကမ္မဋ္ဌာနံ အနုယုဉ္ဇတွာ ဘိက္ခာစာရဝေလာယံ ဥဋ္ဌဟိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနသီသေနေဝ ပတ္တစီဝရမာဒါယ သေနာသနတော နိက္ခမိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိကရောန္တော၀ စေတိယင်္ဂဏံ ဂန္ဆာ, သစေ ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနံ ဟောတိ၊ တံ အဝိဿဇ္ဇေတွာဝ စေတိယင်္ဂဏံ ပဝိသတိ။ အညံ စေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဟောတိ၊ သောပါနမူလေ ဌတွာ ဟတ္ထေန ဂဟိတဘဏ္ဍံ ဝိယ တံ ဌပေတွာ ဗုဒ္ဓါရမ္မဏံ ဝိတိ ဂဟေတွာ စေတိယင်္ဂဏံ အာရုယှ, မဟန္တံ စေတိယံ စေ၊ တိက္ခတ္တုံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ စတ္ထသု ဌာနေသု ဝန္ဒိတဗ္ဗံ။ ခုဒ္ဒကံ စေတိယံ စေ၊ တထေဝ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ အဋ္ဌသု ဌာနေသု ဝန္ဒိတဗ္ဗံ။ စေတိယံ ဝန္ဒိတွာ ဗောဓိယင်္ဂဏံ ပတ္တေနာဝိ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော သမ္မုခါ ဝိယ နိပစ္စာကာရံ ဒဿေတွာ ဗောဓိ ဝန္ဒိတဗ္ဗာ။ သော ဧဝံ စေတိယဉ္စ ဗောဓိဉ္စ ဝန္ဒိတွာ ပဋိသာမိတဋ္ဌာနံ ဂန္ဆာ ပဋိသာမိတဘဏ္ဍကံ ဟတ္ထေန ဂဏှန္တော ဝိယ နိက္ခိတ္တကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဂါမသမီပေ ကမ္မဋ္ဌာနသီသေနေဝ စီဝရံ ပါရုပိတွာ ဂါမံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိသတိ။ အထ နံ မနုဿာ ဒိသွာ အယျော နော အာဂတောတိ ပစ္ဆုဂ္ဂန္ဆာ ပတ္တံ ဂဟေတွာ အာသနသာလာယ ဝါ ဂေဟော

ဝါနိသီဒါပေတွာ ယာဂုံ ဒတွာ ယာဝ ဘတ္တံ နနိဋ္ဌာတိ၊ တာဝ ပါဒေ ဓောဝိတွာ တေလေန မက္ခေတွာ ပုရတော တေ နိသီဒိတွာ ပဉ္ဍံ ဝါ ပုစ္ဆန္တိ၊ ဓမ္မံ ဝါ သောတုကာမာ ဟောန္တိ။ သစေပိ နကထာပေန္တိ၊ ဇနသင်္ဂဟတ္ထံ ဓမ္မကထာ နာမ ကာတဗ္ဗာယေဝါတိ အဋ္ဌကထာစရိယာ ဝဒန္တိ။ ဓမ္မကထာ ဟိ ကမ္မဋ္ဌာန-ဝိနိမုတ္တာ နာမ နတ္ထိ၊ တသ္မာ ကမ္မဋ္ဌာနသီသေနေဝ ဓမ္မကထံ ကထေတွာ ကမ္မဋ္ဌာနသီသေနေဝ အာဟာရံ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ အနုမောဒနံ ကတွာ[၁] နိဝတ္တိယ-မာနေဟိပိ[၂] မနုဿေဟိ အနုဂတောဝ ဂါမတော နိက္ခမိတွာ တတ္ထ တေ နိဝတ္တေတွာ မဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇတိ။

အထ နံ ပုရေတရံ နိက္ခမိတွာ ဗဟိဂါမေ ကတဘတ္တကိစ္စာ သာမဏေရ-ဒဟရဘိက္ခူ ဒိသ္ဝာ ပစ္စုဂ္ဂန္တ္ဝာ ပတ္တစီဝရမဿ ဂဏ္ဍန္တိ။ ပေါရာဏကဘိက္ခူ ကိရ အမှာကံ ဥပဇ္ဈာယော အာစရိယောတိ နမုခံ ဩလောကေတွာ ဝတ္တံ ကရောန္တိ၊ သမ္ပတ္တပရိစ္ဆေဒေနေဝ ကရောန္တိ။ တေ တံ ပုစ္ဆန္တိ "ဘန္တေ ဧတေ မနုဿာ တုမှာကံ ကိံ ဟောန္တိ မာတိပက္ခတော သမ္ဗန္ဓာ ပိတိပက္ခတော"တိ။ ကိံ ဒိသ္ဝာ ပုစ္ဆထာတိ။ တုမှေသု ဧတေသံ ပေမံ ဗဟုမာနန္တိ။ အာဝုသော ယံ မာတာပိတူဟိပိ ဒုက္ကရံ၊ တံ ဧတေ အမှာကံ ကရောန္တိ,ပတ္တစီဝရမ္ပိ နော ဧတေသံ သန္တကမေဝ၊ ဧတေသံ အာနုဘာဝေန နေဝ ဘယေ ဘယံ၊ နဆာတကေ ဆာတကံ ဇာနာမ[၃]။ ဤဒိသာ နာမ အမှာကံ ဥပကာရိနော နတ္ထိတိ တေသံ ဂုဏေ ကထေန္တော ဂစ္ဆတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ **ဟရတိ နပစ္စာဟရတီ**တိ။

ယဿ ပန ပဂေဝ ဝုတ္တပ္ပကာရံ ဝတ္တပဋိပတ္တိံ ကရောန္တဿ ကမ္မဇတေဇော-ဓာတု ပဇ္ဇလတိ၊ အနုပါဒိန္နကံ မုဉ္ဇိတွာ ဥပါဒိန္နကံ ဂဏ္ဍာတိ၊ သရီရတော သေဒါ မုစ္စန္တိ[၄]၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝိထိံ နာရောဟတိ၊ သော ပဂေဝ ပတ္တစီဝရ-မာဒါယ ဝေဂသာ စေတိယံ ဝန္ဒိတွာ ဂေါရူပါနံ နိက္ခမနဝေလာယမေဝ ဂါမံ ယာဂုဘိက္ခာယ ပဝိသိတွာ ယာဂုံ လဘိတွာ အာသနသာလံ ဂန္တ္ဝာ ပိဝတိ၊ အထဿ ဒ္ဝတ္တိက္ခတ္တုံ အဇ္ဈောဟရဏမတ္တေနေဝ ကမ္မဇတေဇောဓာတု ဥပါဒိန္နကံ မုဉ္ဇိတွာ အနုပါဒိန္နကံ ဂဏ္ဍာတိ၊ ဃဋ္ဌသတေန နှာတော ဝိယ တေဇောဓာတု ပရိဋ္ဌာဟနိဗ္ဗာနံ ပတွာ ကမ္မဋ္ဌာနသီသေန ယာဂုံ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ ပတ္တဉ္ဇ မုခဉ္ဇ ဓောဝိတွာ အန္တရာဘတ္တေ ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိကတွာ အဝသေသဋ္ဌာနေ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနသီသေန အာဟာရဉ္ဇ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ တတော ပဋ္ဌာယ ပေါခ်ါနု-ပေါခ်ံ[၅] ဥပဋ္ဌဟမာနံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ အာဂစ္ဆတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ

၁–ဝတ္ဝာ (သီ) ၂–နိဝတ္တမာနောပိ (သျာ) ၃–ဇာတံနာမ (သျာ)
၄–မုဉ္ဇန္တိ (သျာ) ၅–ပေါခါနုပေါခံ (သျာ)

ပစ္ဆာဟရတိ နု ဟရတီတိ။ ဒေါသာ စ ဘိက္ခူ။ ယာဂုံ ပိဝိတ္ဝာ ဝိပဿဲနံ အာရဘိတ္ဝာ ဗုဒ္ဓသာသနေ အရဟတ္တပ္ပတ္တာ နာမ ဂဏနပထံ ဝိတိဝတ္တာ။ သီဟဠဒီပေယေဝ တေသု တေသု ဂါမေသု အာသနသာလာယံ ဝါ နံ တံ အာသနမတ္ထိ၊ ယတ္ထ ယာဂုံ ပိဝိတ္ဝာ အရဟတ္တပ္ပတ္တာ ဘိက္ခူ။ နတ္ထိတိ။

ယော ပန ပမာဒဝိဟာရီ ဟောတိ၊ နိက္ခိတ္တဓုရော သမ္ဗဝတ္တာနိ[1] ဘိန္ဒိတ္ဝာ ပဉ္စဝိဓစေတောခီလဝိနိဗန္ဓစိတ္တော ဝိဟရန္တော "ကမ္မဋ္ဌာနံ နာမ အတ္ထိ"တိ သညမ္ပိ အကတ္ဝာ ဂါမံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိသိတ္ဝာ အနနုလောမိကေန ဂိဟိသံသဂ္ဂေန သံသဋ္ဌော စရိတ္ဝာ စ ဘုဉ္ဇိတ္ဝာ စ တုဏ္ဆော နိက္ခမတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ **နေဝ ဟရတိ နု ပစ္ဆာဟရတီ**တိ။

ယော ပနာယံ "ဟရတိ စ ပစ္ဆာဟရတိ စာ"တိ ဝုတ္တော၊ သော ဂတပစ္စာဂတဝတ္တဝသေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော—အတ္တကာမာ ဟိ ကုလပုတ္တာ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ ဒသပိ ဝိသမ္ပိ[2] တိံသမ္ပိ စတ္တာလိသမ္ပိ ပညာသမ္ပိ သတမ္ပိ ဇေတော ဝသန္တော ကတိကဝတ္ထုံ ကတ္ဝာ ဝိဟရန္တိ၊ အာဝုသော တုမှေ နု ဇုဏှဋ္ဌော နု ဘယဋ္ဌော နု ဇိဝိကာပကတာ ပဗ္ဗဇိတာ၊ ဒုက္ခာ မုစ္စိတုကာမာ[3] ပနေတ္ထ ပဗ္ဗဇိတာ၊ တသ္မာ ဂမနေ ဥပ္ပန္နကိလေသံ ဂမနေယေဝ နိဂ္ဂဏှထ၊ တထာ ဌာနေ, နိသဇ္ဇာယ၊ သယနေ ဥပ္ပန္နကိလေသံ သယနေဝ နိဂ္ဂဏှထာတိ။

တေ ဧဝံ ကတိကဝတ္ထုံ ကတ္ဝာ ဘိက္ခာစာရံ ဂန္ဆန္တော အမုဉ္ဉသဘဉ္ဉသဘ-အမုဂါဝုတဂါဝုတန္တရေသု ပါသာဏာ ဟောန္တိ၊ တာယ သညာယ ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိကရောန္တောဝ ဂန္ဆန္တိ။ သစေ ကဿစိ ဂမနေ ကိလေသော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တတ္ထေဝ နံ နိဂ္ဂဏှာတိ။ တထာ အသက္ကောန္တော တိဋ္ဌတိ၊ အထဿ ပန္ဆတော အာဂန္ဆန္တောပိ တိဋ္ဌတိ။ သော "အယံ ဘိက္ခု တုယှံ ဥပ္ပန္နဝိတက္ကံ ဇာနာတိ၊ အနနုန္ဆဝိကံ တေ ဇေ"တိ အတ္တာနံ ပဋိစောဒေတ္ဝာ ဝိပဿနံ ဝဍ္ဎေတ္ဝာ တတ္ထေဝ အရိယဘူမိံ သြက္ကမတိ။ တထာ အသက္ကောန္တော နိသီဒတိ၊ အထဿ ပန္ဆတော အာဂန္ဆန္တောပိ နိသီဒတိတိ သောယေဝ နယော။ အရိယဘူမိံ သြက္ကမိတုံ အသက္ကောန္တောပိ တံ ကိလေသံ ဝိက္ခမ္ဘေတ္ဝာ ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိကရောန္တောဝ ဂန္ဆတိ၊ န ကမ္မဋ္ဌာနဝိပ္ပယုတ္တေန စိတ္တေန ပါဒံ ဥဒ္ဓရတိ၊ ဥဒ္ဓရတိ စေ, ပဋိနိဝတ္တိတ္ဝာ ပုရိမပဒေသံယေဝ[4] ဇေတိ။ အာလိန္ဒကဝါသိ **မဟာဖုဿဒေဝတ္ထေရော** ဝိယ။

၁-ကတ္တုမ္မသမ္ဗဝတ္တာနိ (သျာ)　　၂-ဝိသတိမ္ပိ (သီ)
၃-မုဋ္ဌိတုကာမာ (သျာ)　　၄-ပုရိမပါဒေယေဝ (က)

သော ကိရ ဂေါနဒိသတိဝဿာနိ ဂတပစ္စာဂတဝတ္ထုံ ပူရေန္တော ဝေဒိဟာသိ၊ မနုဿာပိ အဒ္ဓသံသု အန္တရာမဂ္ဂေ ကသန္တာ စ ဝပန္တာ စ မဒ္ဒန္တာ စ ကမ္မာနိ စ ကရောန္တာ ထေရံ တထာဂစ္ဆန္တံ။ ဒိသွာ "အယံ ထေရော ပုနပ္ပုနံ နိဝတ္တိတွာ ဂစ္ဆတိ၊ ကိန္နု ခေါ မဂ္ဂမူဠ္ဠော၊ ဥဒါဟု ကိဉ္စိ ပမုဋ္ဌော"တိ သမုလ္လပန္တိ။ သော တံ အနာဒိယိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနယုတ္တစိတ္တောနေဝ သမဏဓမ္မံ ကရောန္တော ဒိသတိဝဿဋ္ဌာနေ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ၊ အရဟတ္တပ္ပတ္တဒိဝသေ စဿ စက်မနကောဋ္ဌိယံ အဓိဝတ္ထာ ဒေဝတာ အင်္ဂလိဟိ ဒိပံ ဥဇ္ဇာလေတွာ အဋ္ဌာသိ။ စတ္တာရောပိ မဟာရာဇာနော သဂ္ဂော စ ဒေဝါနမိန္ဒော ဇြဟ္မာ စ သဟမ္ပတိ ဥပဋ္ဌာနံ အဂမံသု။ တဉ္စ ဩဘာသံ ဒိသွာ ဝနဝါသီ မဟာတိဿထေရော တံ ဒုတိယဒိဝသေ ပုစ္ဆိ "ရတ္တိဘာဂေ အာယသ္မတော သန္တိကေ ဩဘာသော အဟောသိ၊ ကိံ သော ဩဘာသော"တိ။ ထေရော ဝိကွေပံ ကရောန္တော ဩဘာသော နာမ ဒိပေါဘာသောပိ ဟောတိ မဏိဩဘာသောပိတိဧဝမာဒိမာဟ။ တတော ပဋ္ဌာယ ဒေထ တုမှေတိ နိဗ္ဗေါ[1] အာမာတိ ပဋိဇာနိတွာ အာရောစေသိ။ ကာဠဝလ္လိမဏ္ဍပဝါသီ **မဟာ-နာဂထေရော** ဝိယ စ။

သောပိ ကိရ ဂတပစ္စာဂတဝတ္ထုံ ပူရေန္တော ပဌမံ တာဝ ဘဂဝတော မဟာပဓာနံ ပူဇေသာမီတိ သတ္တဝဿာနိ ဌာနစင်္ကမမေဝ အဓိဋ္ဌာသိ။ ပုန သောဋ္ဌသဝဿာနိ ဂတပစ္စာဂတဝတ္ထုံ ပူရေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ သော ကမ္မဋ္ဌာနယုတ္တောနေဝ စိတ္တေန ပါဒံ ဥဒ္ဓရန္တော ဝိယုတ္တေန ဥဒ္ဓဋ္ဌေ ပဋိနိဝတ္တေန္တော ဂါမသမီပံ ဂန္တွာ "ဂါဝိ နု ပဗ္ဘဇိတော နု"တိ အာသင်္ကိယပဒေသေ ဌတွာ စိဝရံ ပါရုပိတွာ ကဏ္ဍကန္တရတော ဥဒကေန ပတ္တံ ဓောဝိတွာ ဥဒကဂဏ္ဍုသံ[2] ကရောတိ။ ကိံ ကာရဏာ၊ မာ မေ ဘိက္ခံ ဒါတုံ ဝါ ဝန္ဒိတုံ ဝါ အာဂတေ မနုဿေ ဒိဿာယုကာ ဟောထာတိ ဝစနမတ္တေနာပိ ကမ္မဋ္ဌာနဝိက္ခေပေါ အဟောသီတိ။ "အဇ္ဇ ဘန္တေ ကတိမီ"တိ ဒိဝသံ ဝါ ဘိက္ခာဂဏနံ ဝါ ပဋ္ဌံ ဝါ ပုစ္ဆိတော ပန ဥဒကံ ဂိလိတွာ အာရောစေတိ။ သစေ ဒိဝသာဒိနိ ပုစ္ဆကာ နာ ဟောန္တိ၊ နိက္ခမနဝေလာယ ဂါမဒ္ဒါရေ နိဋ္ဌုဘိတွာဝ ယာတိ။

ကလမ္ဗတိတ္ထဝိဟာရေ ဝသူပဂတာ **ပညာသဘိက္ခူ**။ ဝိယ စ။ တေ ကိရ အာသင်္ကိပုဏ္ဏမာယံ ကတိကဝတ္ထုံ အကံသု "အရဟတ္တံ အပ္ပတွာ အညမညံ နာလပိဿာမာ"တိ၊ ဂါမဒ္ဒါ ဝိဏ္ဍာယ ပဝိသန္တာ ဥဒကဂဏ္ဍုသံ ကတွာ ပဝိသိံသု။ ဒိဝသာဒိသု ပုစ္ဆိတေသု ဝုတ္တနယေနေဝ ပဋိပဇ္ဇိံသု။ တတ္ထ မနုဿာ

၁-နိဗ္ဗေါ (သျာ)၊ နိဗ္ဗုဒ္ဓေါ (က)　　၂-ဥဒကဂဏ္ဍသံ (သျာ)

နိဋ္ဌာဘနံ ဒိသွာ ဇာနိ°သု “အဇ္ဇေကော အာဂတော, အဇ္ဇ ဒွေ”တိ။ ဝေဠု စိန္တေသုံ “ကိန္နု ခေါ တေ အမှေဟိယေဝ သဒ္ဒိ° နု သလ္လပန္တိ၊ ဥဒါဟု အညမညမ္ပိ။ သစေ အညမညမ္ပိ နု သလ္လပန္တိ၊ အဒ္ဓါ ဝိဝါဒဇာတာ ဘဝိဿန္တိ။ ထေ နေ အညမညံ ခမာပေဿာမာ”တိ သဗ္ဗေ ဝိဟာရံ ဂန္ဒွာ ပညာသာယ ဘိက္ခူသု ဒွေပိ ဘိက္ခူ ဧကောကာသေ နာဒ္ဒသံသု။ တတော ယော တေသု စက္ခုမာ ပုရိသော၊ သော အာဟ “နု ဘော ကလဟကာရကာနံ ဝသနော-ကာသော ဤဒိသော ဟောတိ၊ သုသမ္မဋ္ဌံ စေတိယင်္ဂဏမောမိယင်္ဂဏံ၊ သုနိက္ခိတ္တာ သမ္မဇ္ဇနိယော၊ သူပဋ္ဌပိတံ[1] ပါနိယံ ပရိဘောဇနိယ”န္တိ၊ တေ တတော၁ နိဝတ္တာ။ တေပိ ဘိက္ခူ အန္တောတေမာသေယေဝ အရဟတ္တံ ပတ္တာ မဟာပဝါရဏာယ ဝိသုဒ္ဓိပဝါရဏံ ပဝါရေသုံ။

ဧဝံ ကာဠဝလ္လိမက္ကပဝါသိ မဟာနာဂတ္ထေရော ဝိယ, ကလမ္ဗတိတ္ထဝိဟာရေ ဝသူပဂတဘိက္ခူ ဝိယ စ ကမ္မဋ္ဌာနယုတ္တေနေဝ စိတ္တေန ပါဒံ ဥဒ္ဓရန္တော ဂါမသမီပံ ဂန္ဒွာ ဥဒကဂလ္လူသံ ကတ္ဝာ ဝိထိယော သလ္လက္ခေတ္ဝာ, ယတ္ထ သုရာသောလ္လာဓုတ္တာဒယော ကလဟကာရကာ စလ္လဟတ္ထိအဿာဒယော ဝါ နတ္ထိ၊ တံ ဝိထိ° ပဋိပဇ္ဇတိ။ တတ္ထ စ ပိလ္လာယ စရမာနော နု တုရိတတုရိတော ဝိယ ဇဝေန ဂစ္ဆတိ။ နု ဟိ ဇဝေန ပိလ္လာပါတိယမုတဂ်° နာမ ကိဉ္စိ အတ္ထိ။ ဝိသမဘူမိဘာဂပ္ပတ္တံ ပန ဥဒကသကဋံ ဝိယ နိစ္စလော ဟုတ္ဝာ ဂစ္ဆတိ။ အနုဃရံ ပဝိဋ္ဌော စ ဒါတုကာမံ ဝါ အဒါတုကာမံ ဝါ သလ္လက္ခေတ္ဝာ တဒနုရူပံ ကာလံ အာဂမေန္တော ဘိက္ခံ ပဋိလဘိတ္ဝာ အာဒါယ အန္တောဂါမေ ဝါ ဗဟိဂါမေ ဝါ ဝိဟာရမေဝ ဝါ အာဂန္ဒ္ဝာ ယထာ ဖာသုကေ ပတိရူပေ ဩကာသေ နိသီဒိတ္ဝာ ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိကရောန္တော အာဟာရေ ပဋိကူလသညံ ဥပဋ္ဌပေတ္ဝာ အက္ခဟ္ဘဉ္ဇနဝဏ္ဏလေပနပုတ္တမံသူပမဝသေန ပစ္စဝေက္ခန္တော အင်္ဂဂ်သမန္နာဂတံ အာဟာရံ အာဟာရေတိ၊ နေဝ ဒဝါယ နု မဒါယ နု မဏ္ဍနာယ နု ဝိဘူ-သနာယ။ပ။ ဘုတ္တာဝီ စ ဥဒကိစ္စံ ကတ္ဝာ မုဟုတ္တံ ဘတ္တကိလမထံ ပဋိပ္ပ-သမ္ဘေတ္ဝာ ယထာ ပုရေဘတ္တံ၊ ဧဝံ ပစ္ဆာဘတ္တံ ပုရိမယာမံ ပစ္ဆိမယာမဉ္စ ကမ္မဋ္ဌာနမေဝ မနသိ ကရောတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ **ဟရတိ စ ပစ္စာဟရတိ စာ**တိ။

၇၃ံ ၂ ပန ဟရဏပစ္စာဟရဏာသဒ္ဒါတံ ဂတပစ္စာဂတဝတ္ထုံ ပူရေန္တော ယဒိ ဥပနိဿယသမ္ပန္နော ဟောတိ၊ ပဌမဝယေ ဧဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ။ နော စေ ပဌမဝယေ ပါပုဏာတိ၊ အထ မဇ္ဈိမဝယေ၊ နော စေ မဇ္ဈိမဝယေ ပါပုဏာတိ၊ အထ မရဏာသမယေ၊ နော စေ မရဏာသမယေ ပါပုဏာတိ၊

၁-သုပဋ္ဌိတံ (သီ)၊ သုပဋ္ဌိတံ (သျာ)　　၂-ဏ္ဍံ (သီ၊ သျာ)

အထ ဒေဝပုတ္တော ဟုတ္ဝာ၊ နော စေ ဒေဝပုတ္တော ဟုတ္ဝာ ပါပုဏာတိ၊ အနုပ္ပန္နေ ဗုဒ္ဓေ နိဗ္ဗတ္တော ပစ္ဆေကဗောဓိ သစ္ဆိကရောတိ။ နော စေ ပစ္ဆေကဗောဓိ သစ္ဆိကရောတိ၊ အထ ဗုဒ္ဓါနံ သမ္မုခီဘာဝေ ဒိပ္ပါဘိညော ဟောတိ သေယျထာပိ ထေရော ဗာဟိယော ဒါရုစီရိယော၊ မဟာပညော ဝါ သေယျထာပိ ထေရော သာရိပုတ္တော၊ မဟိဒ္ဓိကော ဝါ သေယျထာပိ ထေရော မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော၊ ဓုတဝါဒေါ ဝါ[1] သေယျထာပိ ထေရော မဟာကဿပေါ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုကော ဝါ သေယျထာပိ ထေရော အနုရုဒ္ဓေါ။ ဝိနယဓရော ဝါ သေယျထာပိ ထေရော ဥပါလိ။ ဓမ္မကထိကော ဝါ သေယျထာပိ ထေရော ပုဏ္ဏော မန္တာဏိပုတ္တော[2]။ အာရညိကော ဝါသေယျထာပိ ထေရော ရေဝတော၊ ဗဟုဿုတော ဝါ သေယျထာပိ ထေရော အာနန္ဒော၊ သိက္ခာကာမော ဝါ သေယျထာပိ ထေရော ရာဟုလော ဗုဒ္ဓပုတ္တောတိ။ ဣတိ ဣမသ္မိံ စတုက္ကေ ယ္ဝာယံ ဟရတိ စ ပစ္ဆာဟရတိ စ၊ တဿ ဂေါစရသမ္ပဇညံ သိခါပတ္တံ ဟောတိ။

အဘိက္ကမာဒိသု ပန အသမ္မုယ္ဟနံ **အသမ္မောဟသမ္ပဇညံ**၊ တံ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗံ—ဣဓ ဘိက္ခု အဘိက္ကမန္တော ဝါ ပဋိက္ကမန္တော ဝါ ယထာ အန္ဓဗာလပုထုဇ္ဇနာ အဘိက္ကမာဒိသု "အတ္တာ အဘိက္ကမတိ အတ္တနာ အဘိက္ကမော နိဗ္ဗတ္တိတော" တိ ဝါ၊ "အဟံ အဘိက္ကမာမိ မယာ အဘိက္ကမော နိဗ္ဗတ္တိတော" တိ ဝါ သမ္မုယ္ဟန္တိ၊ တထာ အသမ္မုယ္ဟန္တော "အဘိက္ကမာမိ" တိ စိတ္တေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေ တေနေဝ စိတ္တေန သဒ္ဓိံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ ဝါယောဓာတု ဝိညတ္တိံ ဇနယမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဣတိ စိတ္တကိရိယဝါယောဓာတုဝိပ္ဖါရဝသေန အယံ ကာယသမ္မတော အဇ္ဈတ္တသမုဋ္ဌာနာ အဘိက္ကမတိ။ တသ္မေဝံ အဘိက္ကမတော ဧကေကပါဒုဒ္ဓရဏေ ပထဝီဓာတု အာပေါဓာတ္ဝါတိ ဒ္ဝေ ဓာတုယော ဩမတ္တာ ဟောန္တိ မန္ဒာ၊ ဣတရာ ဒ္ဝေ အဓိမတ္တာ ဟောန္တိ ဗလဝတိယော၊ တထာ အတိဟရဏာဝိတိဟရဏေသု။ ဝေါဿဇ္ဇနေ တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတ္ဝါတိ ဒ္ဝေ ဓာတုယော ဩမတ္တာ ဟောန္တိ မန္ဒာ၊ ဣတရာ ဒ္ဝေ အဓိမတ္တာ ဗလဝတိယော၊ တထာ သန္နိက္ခေပန-သန္နိရုဇ္ဈနေသု။ တတ္ထ ဥဒ္ဓရဏေ ပဝတ္တာ ရူပါရူပဓမ္မာ အတိဟရဏံ နာမ ပါပုဏန္တိ၊ တထာ အတိဟရဏေ ပဝတ္တာ ဝိတိဟရဏံ၊ ဝိတိဟရဏေ ပဝတ္တာ ဝေါဿဇ္ဇနံ၊ ဝေါဿဇ္ဇနေ ပဝတ္တာ သန္နိက္ခေပနံ၊ သန္နိက္ခေပနေ ပဝတ္တာ သန္နိရုဇ္ဈနံ နာမ ပါပုဏန္တိ။ တတ္ထ တတ္ထေဝ ပဗ္ဗံ ပဗ္ဗံ သန္နိ သန္နိ ဩမိ ဩမိ ဟုတ္ဝာ

၁-ဓုတဝါဒိ ဝါ (သီ)၊ ဓုတင်္ဂရော ဝါ (သျာ) ၂-မန္တာနိပုတ္တော (သီ)၊ မန္တာနိပုတ္တော (သျာ၊ က)

တတ္ထကပါလေ ပက္ခိတ္တတိလာနိ ဝိယ ပဒ္ဓပဒ္ဓာယန္တာ[1] ဘိဇ္ဇန္တိ။ တတ္ထ ကော ဧကော အဘိက္ကမတိ၊ ကဿ ဝါ ဧကဿ အဘိက္ကမနံ။ ပရမတ္ထတော ဟိ ဓာတူနံ ယေဝ ဂမနံ၊ ဓာတူနံ ဌာနံ၊ ဓာတူနံ နိသဇ္ဇနံ၊ ဓာတူနံ သယနံ။ တသ္မိံ တသ္မိံ ကောဋ္ဌာသေ သဒ္ဓိံ ရူပေန။

အညံ ဥပ္ပဇ္ဇတေ စိတ္တံ၊ အညံ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈတိ။
အဝိစိ မနုသမ္မန္ဓော၊ နဒီသောတော၀ ဝတ္တတိ။

ဧဝံ အဘိက္ကမာဒိသု အသမ္မုယ္ဟနံ အသမ္မောဟသမ္ပဇညံ နာမ။

နိဋ္ဌိတော အဘိက္ကန္တေ ပဋိက္ကန္တေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတီတိ ပဒဿ အတ္ထော။

အာလောကိတေ ဝိလောကိတေတိ ဧတ္ထ ပန **အာလောကိတံ** နာမ ပုရတော ပေက္ခဏံ။ **ဝိလောကိတံ** နာမ အနုဒိသာပေက္ခဏံ။ အညာနိပိ ဟေဋ္ဌာ ဥပရိ ပစ္ဆတော ပေက္ခဏဝသေန [သြလောကိတဥလ္လောကိတာပလောကိတာနိ] နာမ ဟောန္တိ၊ တာနိ ဣဓ နာဂတာနိ။ သာရုပ္ပဝသေန ပန ဣမာနေဝ ဒ္ဝေ ဂဟိတာနိ၊ ဣမိနာ ဝါ မုခေန သဗ္ဗာနိပိ တာနိ ဂဟိတာနေဝါတိ။

တတ္ထ "အာလောကေဿာမီ"တိ စိတ္တေ ဥပ္ပန္နေ စိတ္တဝသေနေဝ အနောလောကေတ္ဝာ အတ္ထပရိဂ္ဂဏှနံ သာတ္ထကသမ္ပဇညံ၊ တံ အာယသ္မန္တံ နန္ဒံ ကာယသက္ခိံ ကတ္ဝာ ဝေဒိတမ္ပံ။ ဝုတ္တေညေတံ ဘဂဝတာ "သစေ ဘိက္ခဝေ နန္ဒဿ ပုရတ္ထိမာ ဒိသာ အာလောကေတဗ္ဗာ ဟောတိ၊ သဗ္ဗံ စေတသာ သမန္နာဟရိတ္ဝာ နန္ဒော ပုရတ္ထိမံ ဒိသံ အာလောကေတိ 'ဧဝံ မေ ပုရတ္ထိမံ ဒိသံ အာလောကယမာနာ နံ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အန္ဝာဿဝိဿန္တီ'တိ[2]။ ဣတိဟ တတ္ထ သမ္ပဇာနော ဟောတိ။ သစေ ဘိက္ခဝေ နန္ဒဿ ပစ္ဆိမာ ဒိသာ။ပ။ ဥတ္တရာ ဒိသာ။ပ။ ဒက္ခိဏာ ဒိသာ။ပ။ ဥဒ္ဓံ။ပ။ အဓော။ပ။ အနုဒိသာ အနုဝိလောကေတဗ္ဗာ ဟောတိ၊ သဗ္ဗံ စေတသာ သမန္နာဟရိတ္ဝာ နန္ဒော အနုဒိသံ အနုဝိလောကေတိ 'ဧဝံ မေ အနုဒိသံ အနုဝိလောကယမာနာ နံ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အန္ဝာဿဝိဿန္တီ'တိ။ ဣတိဟ တတ္ထ သမ္ပဇာနော ဟောတီ"တိ[3]။

အဝိ စ ဣဓေဝိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တစေတိယဒဿနာဒိဝသေနေဝ သာတ္ထကတာ စ သပ္ပါယတာ စ ဝေဒိတမ္ပာ၊ ကမ္မဋ္ဌာနဿ ပန အဝိဇဟနမေဝ ဂေါစရသမ္ပဇညံ။

၁-တဋ္ဌတဋ္ဌာယန္တာ (ဗဟူသု) မောဂ္ဂလ္လာနဗျာကရဏံ သြလောကေတမ္ပံ။
၂-အန္ဝာဿဝေယျုန္တိ (သီ၊ သျာ) ၃-အံ ၃-၁၄-ဝိဒ္ဓေ။

တသ္မာ ဇာတ္ထ ခန္ဓဓာတုအာယတနကမ္မဋ္ဌာနိကေဟိ အတ္တာနော ကမ္မဋ္ဌာနဝသေ-နေဝ၊ ကသိဏာဒိကမ္မဋ္ဌာနိကေဟိ ဝါ ပန ကမ္မဋ္ဌာနသီသေနေဝ အာလောကနံ ဝိလောကနံ ကာတဗ္ဗံ။ အဗ္ဘန္တရေ အတ္တာ နာမ အာလောကေတာ ဝါ ဝိလော-ကေတာ ဝါ နတ္ထိ၊ အာလောကေဿာမီတိ ပန စိတ္တေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေ[၁] တေနေဝ စိတ္တေန သဒ္ဓိံ စိတ္တာသမုဋ္ဌာနာ ဝါယောဓာတု ဝိညတ္တိံ ဇနယမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဣတိ စိတ္တကိရိယဝါယောဓာတုဝိပ္ဖါရဝသေန ဟေဋ္ဌိမံ အက္ခိဒလံ အဓော သီဒတိ၊ ဥပရိမံ ဥဒ္ဓံ လဃေ်တိ။ ကောစိ ယန္တကေန ဝိဝရန္တော နာမ နတ္ထိ။ တတော စက္ခုဝိညာဏံ ဒဿနကိစ္စံ သာဓေန္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ဧဝံ ပဇာနနံ ပနေတ္ထ အသမ္မောဟသမ္ပဇညံ နာမ။ အပိ စ မူလပရိညာအာဂန္တုကတာဝကာလိက-ဘာဝဝသေနပေတ္ထ[၂] အသမ္မောဟသမ္ပဇညံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ မူလပရိညာဝသေန တာဝ—

ဘဝင်္ဂေါဇ္ဇနဥ္စေဝ၊ ဒဿနံ သမ္ပဋိစ္ဆနံ။
သန္တီရဏဉ္စ ဝေါဋ္ဌပ္ပံ၊ ဇဝနံ ဘဝတိ သတ္တမံ။

တတ္ထ ဘဝင်္ဂံ ဥပပတ္တိဘဝသ အင်္ဂကိစ္စံ သာဓယမာနံ ပဝတ္တတိ၊ တံ အာဝဇ္ဇေတ္ဝာ ကိရိယမနောဓာတု အာဝဇ္ဇနကိစ္စံ သာဓယမာနာ, တံနိရောဓာ စက္ခုဝိညာဏံ ဒဿနကိစ္စံ သာဓယမာနံ, တံနိရောဓာ ဝိပါကမနောဓာတု သမ္ပဋိစ္ဆနကိစ္စံ သာဓယမာနာ, တံနိရောဓာ ဝိပါကမနောဝိညာဏဓာတု သန္တီရဏကိစ္စံ သာဓယမာနာ, တံနိရောဓာ ကိရိယမနောဝိညာဏဓာတု ဝေါဋ္ဌပ္ပနကိစ္စံ သာဓယမာနာ, တံနိရောဓာ သတ္တက္ခတ္တုံ ဇဝနံ ဇဝတိ။ တတ္ထ ပဌမဇဝနေပိ "အယံ ဣတ္ထိ, အယံ ပုရိသော"တိ ရဇ္ဇနဒုဿနမုယ္ယနဝသေန အာလောကိတဝိလောကိတံ နာမ န ဟောတိ။ ဒုတိယဇဝနေပိ။ ပ ။ သတ္တမ-ဇဝနေပိ။ ဧတေသု ပန ယုဒ္ဓမလ္လာလေ ယောဓေသု ဝိယ ဟေဋ္ဌုပရိယဝသေန ဘိဇ္ဇိတ္ဝာ ပတိတေသု "အယံ ဣတ္ထိ, အယံ ပုရိသော"တိ ရဇ္ဇနာဒိဝသေန အာလောကိတဝိလောကိတံ ဟောတိ။ ဧဝံ တာဝတ္ထ မူလပရိညာဝသေန အသမ္မောဟသမ္ပဇညံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

စက္ခုဒ္ဒါရေ ပန ရူပေ အာပါထမာဂတေ ဘဝင်္ဂစလနတော ဥဒ္ဓံ သကကိစ္စ-နိပ္ဖါဒနဝသေန အာဝဇ္ဇနာဒီသု ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ နိရုဒ္ဓေသု အဝသာနေ ဇဝနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ ပုဗ္ဗေ ဥပ္ပန္နာနံ အာဝဇ္ဇနာဒီနံ ဂေဟဘူတေ စက္ခုဒ္ဒါရေ အာဂန္တုကပုရိသော ဝိယ ဟောတိ။ တဿ ယထာ ပရဂေဟေ ကိဉ္စိ ယာစိတုံ ပဝိဋ္ဌဿ အာဂန္တုက-ပုရိသဿ ဂေဟဿာမိကေသု တုဏှီမာသိနေသု အာဏာဂကရဏံ နာ ယုတ္တံ၊

၁-ဥပ္ပန္နမတ္တေ (သျာ)၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနမတ္တေ (က) ၂-ပနေတ္ထ (သျာ)

ဧဝံ အာဝဇ္ဇနာဒီနံ ဂေဟဘူတေ စက္ခုဒ္ဒါရေ အာဝဇ္ဇနာဒီသုပိ အရဇ္ဇန္တေသု အဒုဿန္တေသု အမုယ္ဟန္တေသု စ ရဇ္ဇနဒုဿနမုယ္ဟနံ အယုတ္တန္တိ ဧဝံ အာဂန္တုက-ဘာဝဝသေန အသမ္မောဟသမ္ပဇည် ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ယာနိ ပနေတာနိ စက္ခုဒ္ဒါရေ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနပရိယောသာနာနိ စိတ္တာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တာနိ သဒ္ဓိံ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေဟိ တတ္ထ တတ္ထေဝ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ အညမည်ံ န ပဿန္တီတိ၊ ဣတ္တရာနိ[၁] တာဝကာလိကာနိ ဟောန္တိ။ တတ္ထ ယထာ ဧကသ္မိံ ဃရေ သဗ္ဗေသု မာနုသကေသု[၂] မတေသု အဝသေသဿ ဧကဿ တခ်ဏညေဝ မရဏဓမ္မဿ န ယုတ္တာ နစ္စဂီတာဒီသု အဘိရတိ နာမ။ ဧဝမေဝ ဧကဒ္ဒါရေ သသမ္ပယုတ္တေသု[၃] အာဝဇ္ဇနာဒီသု တတ္ထ တတ္ထေဝ မတေသု အဝသေသဿ တခ်ဏေ ယေဝ မရဏဓမ္မဿ ဇဝနဿာပိ ရဇ္ဇနဒုဿနမုယ္ဟနဝသေန အဘိရတိ နာမ န ယုတ္တာတိ။ ဧဝံ တာဝကာလိကဘာဝဝသေန အသမ္မောဟသမ္ပဇည် ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အပိ စ ခန္ဓာယတနဓာတုပစ္စယပစ္စဝေက္ခဏဝသေနပေတံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧတ္ထ ဟိ စက္ခု စေဝ ရူပါ စ[၄] ရူပက္ခန္ဓော၊ ဒဿနံ ဝိညာဏက္ခန္ဓော၊ တံသမ္ပယုတ္တာ ဝေဒနာ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ သညာ သညာက္ခန္ဓော၊ ဖဿာဒိကာ သခ်ါရက္ခန္ဓော။ ဧဝမေတေသံ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ သမဝါယေ အာလောကနဝိလောကနံ ပညာယတိ။ တတ္ထ ကော ဧကော အာလောကေတိ၊ ကော ဝိလောကေတိ။

တထာ စက္ခု စက္ခာယတနံ၊ ရူပံ ရူပါယတနံ၊ ဒဿနံ မနာယတနံ၊ ဝေဒနာ-ဒယော သမ္ပယုတ္တဓမ္မာ ဓမ္မာယတနံ။ ဧဝမေတေသံ စတုန္နံ အာယတနာနံ သမဝါယေ အာလောကနဝိလောကနံ ပညာယတိ။ တတ္ထ ကော ဧကော အာလောကေတိ၊ ကော ဝိလောကေတိ။

တထာ စက္ခု စက္ခုဓာတု၊ ရူပံ ရူပဓာတု၊ ဒဿနံ စက္ခုဝိညာဏဓာတု၊ တံသမ္ပယုတ္တာ ဝေဒနာဒယော ဓမ္မာ ဓမ္မဓာတု။ ဧဝမေတာသံ စတုန္နံ ဓာတူနံ သမဝါယေ အာလောကနဝိလောကနံ ပညာယတိ။ တတ္ထ ကော ဧကော အာလောကေတိ၊ ကော ဝိလောကေတိ။

တထာ စက္ခု နိဿယပစ္စယော၊ ရူပါ အာရမ္မဏပစ္စယော၊ အာဝဇ္ဇနံ အနန္တရသမနန္တရူပနိဿယနတ္ထိဝိဂတပစ္စယော၊ အာလောကော ဥပနိဿယ-ပစ္စယော၊ ဝေဒနာဒယော သဟဇာတပစ္စယော[၅]။ ဧဝမေတေသံ ပစ္စယာနံ

၁-ဣတရာနိ (သီ၊သျာ) ဋီကာ ဩလောကေတဗ္ဗာ။　　၂-မာနုဿကေသု (က)
၃-သမ္ပယုတ္တေသု (သျာ၊က)　　၄-ရူပဉ္စ (သီ)
၅-သဟဇာတာဒိပစ္စယာ (သျာ၊က) ဋီကာ ဩလောကေတဗ္ဗာ။

သမဝါယေ အာလောကနဝိလောကနံ ပညာယတိ။ တတ္ထ ကော ဧကော အာလောကေတိ၊ ကော ဝိလောကေတီတိ ဧဝမေတ္ထ ခန္ဓာယတနဓာတုပစ္စယ-ပစ္စဝေက္ခဏဝသေနပိ အသမ္မောဟသမ္ပဇည် ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သမိဉ္ဇိတေ[၁] **ပသာရိတေ**တိ ပဗ္ဗာနံ[၂] သမိဉ္ဇနပသာရဏေ။ တတ္ထ စိတ္တ-ဝသေနေဝ သမိဉ္ဇနပသာရဏံ အကတ္ဝာ ဟတ္ထပါဒါနံ သမိဉ္ဇနပသာရဏပစ္စယာ အတ္ထာနတ္ထံ ပရိဂ္ဂဏ္ဍိတ္ဝာ အတ္ထပရိဂ္ဂဏ္ဍနံ သာတ္ထကသမ္ပဇည်။ တတ္ထ ဟတ္ထပါဒေ အတိစိရံ သမိဉ္ဇေတ္ဝာ ဝါ ပသာရေတ္ဝာ ဝါ ဌိတဿ ခဏေ ခဏေ ဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ စိတ္တံ ဧကဂ္ဂတံ နလဘတိ၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ ပရိပတတိ၊ ဝိသေသံ နာဓိဂစ္ဆတိ။ ကာလေ သမိဉ္ဇေန္တဿ ကာလေ ပသာရေန္တဿ ပန တာ ဝေဒနာ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ စိတ္တံ ဧကဂ္ဂံ ဟောတိ၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဖာတိံ ဂစ္ဆတိ၊ ဝိသေသမဓိဂစ္ဆတီတိ ဧဝံ အတ္ထာနတ္ထပရိဂ္ဂဏ္ဍနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အတ္ထေ ပန သတိပိ သပ္ပါယာသပ္ပါယံ ပရိဂ္ဂဏ္ဍိတ္ဝာ သပ္ပါယပရိဂ္ဂဏ္ဍနံ သပ္ပါယသမ္ပဇည်။ တတြာယံ နယော—

မဟာစေတိယင်္ဂဏေ ကိရ ဒဟရဘိက္ခူ သဇ္ဈာယံ ဂဏ္ဍန္တိ၊ တေသံ ပိဋ္ဌိပသေသု ဒဟရဘိက္ခုနိယော ဓမ္မံ သုဏန္တိ။ တတြေကော ဒဟရော ဟတ္ထံ ပသာရေန္တော ကာယသံသဂ္ဂံ ပတ္ဝာ တေနေဝ ကာရဏေန ဂိဟီ ဇာတော။ အပရော ဘိက္ခု ပါဒံ ပသာရေန္တော အဂ္ဂိမ္ဟိ ပသာရေသိ၊ အဋ္ဌိမာဟစ္စ ပါဒေါ ဈာယိ။ အပရော ဝံမ္မိကေ ပသာရေသိ၊ သော အာသီဝိသေန ဥဋ္ဌော။ အပရော စီဝရကုဋ္ဌိဒဏ္ဍကေ ပသာရေသိ၊ တံ မဏိသပ္ပေါ ဥံသိ။ တသ္မာ ဧဝရူပေ အသပ္ပါယေ အပသာရေတ္ဝာ သပ္ပါယေ ပသာရေတဗ္ဗံ။ ဣဒမေတ္ထ သပ္ပါယ-သမ္ပဇည်။

ဂေါစရသမ္ပဇည် ပန မဟာထေရဝတ္ထုနာ ဒီပေတဗ္ဗံ—**မဟာထေရော** ကိရ ဒိဝါဌာနေ နိသိန္နော အန္တေဝါသိကေဟိ သဒ္ဓိံ ကထယမာနော သဟသာ ဟတ္ထံ သမိဉ္ဇေတ္ဝာ ပုန ယထာဌာနေ ဌပေတ္ဝာ သဏိကံ သမိဉ္ဇေသိ[၃]၊ တံ အန္တေဝါသိကာ ပုစ္ဆိံသု "ကသ္မာ ဘန္တေ သဟသာ ဟတ္ထံ သမိဉ္ဇိတ္ဝာ ပုန ယထာဌာနေ ဌပေတ္ဝာ သဏိကံ သမိဉ္ဇိတ္ထာ"တိ။ ယတော ပဋ္ဌာယာဟံ အာဝုသော ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိကာတုံ အာရဒ္ဓေါ၊ နမေ ကမ္မဋ္ဌာနံ မုဉ္ဇိတ္ဝာ ဟတ္ထော သမိဉ္ဇိတပုဗ္ဗော၊ ဣဒါနိ ပန မေ တုမ္ဟေဟိ သဒ္ဓိံ ကထယမာနေန ကမ္မဋ္ဌာနံ မုဉ္ဇိတ္ဝာ သမိဉ္ဇိတော။ တသ္မာ ပုန ယထာဌာနေ ဌပေတ္ဝာ သမိဉ္ဇေသိန္တိ။

၁-သမ္မိဉ္ဇိတေ (သီ၊ သျာ) ၂-ပဗ္ဗာနံ ဟတ္ထပါဒါနံ (က) ၃-သမိဉ္ဇတိ (က)

သာဓု ဘန္တေ ဘိက္ခုနာ နာမ ဝေရူပေန ဘဝိတဗ္ဗန္တိ။ ဝေမေတ္ထာဝိ ကမ္မဋ္ဌာန-ဝိဇဟနမေဝ ဂေါစရသမ္ပဇညန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အဗ္ဘန္တရေ အတ္ထာ နာမ ကောစိ သမိဉ္ဇေန္တော ဝါ ပသာရေန္တော ဝါ နတ္ထိ၊ ဝုတ္တပ္ပကာရစိတ္တကိရိယဝါယောဓာတုဝိပ္ဖါရေန ပန သုတ္တာဂမုနဝသေန ဒါရုယန္တသဿ ဟတ္ထပါဒစလနံ ဝိယ သမိဉ္ဇနပသာရဏံ ဟောတိတိဝံ ပရိဇာနနံ ပနေတ္ထ အသမ္မောဟသမ္ပဇညန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သဿ်ဒ္ဓိပတ္တစီဝရဓာရဏေတိ ဣတ္ထေ သဿ်ဒ္ဓိစီဝရာနံ နိဝါသနပါရုပနဝသေန ပတ္တသ္မ ဘိက္ခာပဋိဂ္ဂဟဏာဒိဝသေန[1] ပရိဘောဂေါ ဓာရဏံ နာမ။ တတ္ထ သဿ်ဒ္ဓိစီဝရဓာရဏေ တာဝ နိဝါသေတ္ဝာ ဝါ ပါရုပိတ္ဝာ ဝါ ပိဏ္ဍာယ စရတော အာမိသလာဘော သိတသ္မ ပဋိဃာတာယာတိအာဒီနာ နယေန ဘဂဝတာ ဝုတ္တပ္ပကာရော ယေဝ စ အတ္ထော အတ္ထော နာမ။ တသ္မ ဝသေန သာတ္ထကသမ္ပဇညံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဥက္ခေပကတိကသ္မ ပန ဒုဗ္ဗလသ္မ စ စီဝရံ သုခုမံ သပ္ပါယံ၊ သီတာလုကသ္မ ဃနံ ဒုပဋ္ဋံ။ ဝိပရိတံ အသပ္ပါယံ။ ယသ္မ ကသ္မစိ ဇိဏ္ဏံ အသပ္ပါယမေဝ၊ အဂ္ဃဝဒါနေန ဟိသ္မ တံ ပလိဗောဓကရံ ဟောတိ။ တထာ ပဋ္ဋဏ္ဏ-ဒုကူလာဒိဘေဒံ[2] လောဘနီယံ စီဝရံ။ တာဒိသဉ္စိ အရညေ ကေကသ္မ နိဝါသန္တရာယကရံ ဇိဝိတန္တရာယကရဉ္စာဝိ ဟောတိ။ နိပ္ပရိယာယေန ပန ယံ နိမိတ္တကမ္မာဒိမ်ိဳဆ္ဆာဇီဝဝသေန ဥပ္ပန္နံ ယဉ္စသ္မ သေဝမာနသ္မ အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဍ္ဎန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ တံ အသပ္ပါယံ။ ဝိပရိတံ သပ္ပါယံ။ တသ္မ ဝသေနေတ္ထ သပ္ပါယသမ္ပဇညံ။ ကမ္မဋ္ဌာနာဝိဇဟနဝသေနေဝ ဂေါစရ-သမ္ပဇညံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အဗ္ဘန္တရေ အတ္ထာ နာမ ကောစိ စီဝရံ ပါရုပေန္တော နတ္ထိ၊ ဝုတ္တပ္ပကာရေန စိတ္တကိရိယဝါယောဓာတုဝိပ္ဖါရေနေဝ ပန စီဝရပါရုပနံ ဟောတိ။ တတ္ထ စီဝရမ္ပိ အစေတနံ၊ ကာယောပိ အစေတနော။ စီဝရံ နု ဇာနာတိ "မယာ ကာယော ပါရုပိတော"တိ။ ကာယောပိ နု ဇာနာတိ "အဟံ စီဝရေန ပါရုပိတော"တိ။ ဓာတုယော၀ ဓာတုသမူဟံ ပဋိစ္စာဒေန္တိ ပဋ္ဌပိလောတိကာယ ပေါတ္ထက-ရူပပဋိစ္စာဒနေ ဝိယ။ တသ္မာ နေဝ သုန္ဒရံ စီဝရံ လဘိတ္ဝာ သောမနသ္သံ ကာတဗ္ဗံ၊ န အသုန္ဒရံ လဘိတ္ဝာ ဒေါမနသ္သံ။

၁-ဘိက္ခာဂဟဏာဒိဝသေန (က)　　၂-ပဋ္ဋဒုကူလာဒိဘေဒံ (သီ)၊ ပဋ္ဌဒုကူလာဒိဘေဒံ (သျာ)

နာဂဝမ္မိကစေတိယရုက္ခာဒီသု ဟိ ကေစိ မာလာဂန္ဓရူမဝတ္ထာဒီဟိ[၁] သက္ကာရံ ကရောန္တိ၊ ကေစိ ဂူထမုတ္တကဒ္ဒမဒဏ္ဍသတ္ထပ္ပဟာရာဒီဟိ အသက္ကာရံ။ နေ တေဟိ နာဂဝမ္မိကရုက္ခာဒယော သောမနဿံ ဝါ ဒေါမနဿံ ဝါ ကရောန္တိ။ ဧဝမေဝ နေဝ သုန္ဒရံ စီဝရံ လဘိတ္ဝာ သောမနဿံ ကာတဗ္ဗံ၊ နေ အသုန္ဒရံ လဘိတ္ဝာ ဒေါမနဿန္တိဧဝံ ပဝတ္တပဋိသခ်ါနဝသေနေတ္ထ အသမ္မောဟသမ္ပဇည် ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပတ္တဓာရဏေပိ ပတ္တံ သဟသာဝ အဂ္ဂဟေတ္ဝာ ဣမံ ဂဟေတ္ဝာ ပိဏ္ဍာယ စရမာနော ဘိက္ခံ လဘိဿာမီတိ ဧဝံ ပတ္တဂ္ဂဟဏပစ္စယာ ပဋိလဘိတဗ္ဗ-အတ္ထဝသေန သာတ္ထကသမ္ပဇည် ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ကိသဒုဗ္ဗလသရီရဿ ပန ဂရုပတ္တော အသပ္ပါယော၊ ယဿ ကဿစိ စတုပဉ္စဂဏ္ဍိကာဟတော ဒုဗ္ဗိသောဓနီယော အသပ္ပါယောဝ။ ဒုဒ္ဓေါတပတ္တောပိ နေ ဝဋ္ဋတိ၊ တံ ဓောဝန္တသေဝ စဿ ပလိဗောဓော ဟောတိ။ မဏိဝဏ္ဏပတ္တော ပန လောဘနီယော စီဝရေ ဝုတ္တနယေနေဝ အသပ္ပါယော၊ နိမိတ္တကမ္မာဒိဝသေန လဒ္ဓေါ ပန ယဉ္စဿ သေဝမာနဿ အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဍ္ဎန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ အယံ ဧကန္တအသပ္ပါယောဝ။ ဝိပရီတော သပ္ပါယော။ တဿ ဝသေနေတ္ထ သပ္ပါယသမ္ပဇည်။ ကမ္မဋ္ဌာနာဝိဇဟနဝသေနေဝ စ ဂေါစရ-သမ္ပဇည် ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အဗ္ဘန္တရေ အတ္တာ နာမ ကောစိ ပတ္တံ ဂဏ္ဍန္တော နတ္ထိ၊ ဝုတ္တပ္ပကာရေန စိတ္တကိရိယဝါယောဓာတုဝိပ္ဖါရဝသေနေဝ ပတ္တဂ္ဂဟဏံ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ပတ္တောပိ အစေတနော၊ ဟတ္ထာပိ အစေတနာ။ ပတ္တော နေ ဇာနာတိ "အဟံ ဟတ္ထေဟိ ဂဟိတော"တိ ။ ဟတ္ထာပိ နေ ဇာနန္တိ "အမှေဟိ ပတ္တော ဂဟိ-တော"တိ။ ဓာတုယောဝ ဓာတုသမူဟံ ဂဏ္ဍန္တိ သဏ္ဍာသေန အဂ္ဂိဝဏ္ဏ-ပတ္တဂ္ဂဟဏေ ဝိယာတိ။ ဧဝံ ပဝတ္တပဋိသခ်ါနဝသေနေတ္ထ အသမ္မောဟသမ္ပဇည် ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အပိ စ ယထာ ဆိန္နဟတ္ထပါဒေ ဝဏမုခေဟိ ပဂ္ဃရိတပုဗ္ဗလောဟိတ-ကိမိကုလေ နီလမက္ခိကသမ္ပရိကိဏ္ဏေ အနာထသာလာယံ နိပန္နေ[၂] အနာထ-မနုဿေ ဒိသ္ဝာ, ယေ ဒယာလုကာ ပုရိသာ၊ တေ တေသံ ဝဏမတ္တစော-ဋ္ဌကာနိ[၃] စေဝ ကပါလာဒီဟိ စ ဘေသဇ္ဇာနိ ဥပနာမေန္တိ။ တတ္ထ စောဋ္ဌကာနိပိ ကေသဉ္ဇိ သဏ္ဍာနိ ကေသဉ္ဇိ ထူလာနိ ပါပုဏန္တိ။ ဘေသဇ္ဇကပါလကာနိပိ

၁–မာလာဂန္ဓရူပဝတ္ထာဒီဟိ (သီ၊ သျာ) ၂–နိသိန္နေ (က) နတ္ထိ သီပေါတ္ထကေ။
၃–ဝဏပဋ္ဌစောဋ္ဌကာနိ (သီ)၊ ဝဏပဋ္ဌစောဋ္ဌကာနိ (သျာ)

ကေသဉ္ဇိ သုသဏ္ဌာနာနိ ကေသဉ္ဇိ ဒုဿဏ္ဌာနာနိ ပါပုဏန္တိ၊ နတေ တတ္ထ သုမနာ ဝါ ဒုမ္မနာ ဝါ ဟောန္တိ။ ဝဏပဋိစ္ဆာဒနမတ္တေနေဝ ဟိ စောဋ္ဌကေန ဘေသဇ္ဇပဋိဂ္ဂဟဏမတ္တေနေဝ စ ကပါလကေန တေသံ အတ္ထော။ ဧဝမေဝ ယော ဘိက္ခု ဝဏစောဋ္ဌကံ ဝိယ စီဝရံ ဘေသဇ္ဇကပါလကံ ဝိယ စ ပတ္တံ ကပါလေ ဘေသဇ္ဇမိဝ စ ပတ္တေ လဒ္ဓံ ဘိက္ခံ သလ္လက္ခေတိ၊ အယံ သဃ်ာဋိပတ္တ-စီဝရဓာရဏေ အသမ္မောဟသမ္ပဇညေန ဥတ္တမသမ္ပဇာနကာရီတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

အသိတာဒီသု **အသိတေ**တိ ပိဏ္ဍပါတဘောဇနေ။ **ပီတေ**တိ ယာဂုအာဒိ-ပါနေ။ **ခါယိတေ**တိ ပိဋ္ဌခဇ္ဇာဒိခါဒနေ။ **သာယိတေ**တိ မဓုဖာဏိတာဒိသာယနေ။ တတ္ထ နေဝ ဒဝါယာတိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္တော အဋ္ဌဝိဓောပိ အတ္ထော အတ္ထော နာမ။ တသေဝ ဝသေန သာတ္ထကသမ္ပဇညံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

လူခပဏီတတိတ္တမဓုရရသာဒီသု ပန ယေန ဘောဇနေန ယဿ ဖာသု နဟောတိ၊ တံ တဿ အသပ္ပါယံ။ ယံ ပန နိမိတ္တကမ္မာဒိဝသေန ပဋိလဒ္ဓံ, ယဉ္ဇဿ ဘုဉ္ဇတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဍ္ဎန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ တံ ဧကန္တအသပ္ပါယမေဝ။ ဝိပရီတံ သပ္ပါယံ။ တဿ ဝသေနေတ္ထ သပ္ပါယသမ္ပ-ဇညံ။ ကမ္မဋ္ဌာနာဝိဇဟနဝသေနေဝ စ ဂေါစရသမ္ပဇညံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အဗ္ဘန္တရေ အတ္တာ နာမ ကောစိ ဘုဉ္ဇကော နတ္ထိ၊ ဝုတ္တပ္ပကာရစိတ္တကိရိယ-ဝါယောဓာတုဝိပ္ပါရေနေဝ ပတ္တပ္ပဋိဂ္ဂဟဏံ နာမ ဟောတိ။ စိတ္တကိရိယဝါယော-ဓာတုဝိပ္ပါရေနေဝ ဟတ္ထဿ ပတ္တေ ဩတာရဏံ နာမ ဟောတိ။ စိတ္တကိရိယ-ဝါယောဓာတုဝိပ္ပါရေနေဝ အာလောပကရဏံ အာလောပဥဒ္ဓါရဏံ မုခဝိဝရ-ဏဉ္ဇ ဟောတိ၊ နကောစိ ကုဋ္ဌိကာယ ယန္တကေန ဝါ ဟနုကဋ္ဌိနိ ဝိဝရတိ။ စိတ္တကိရိယဝါယောဓာတုဝိပ္ပါရေနေဝ အာလောပဿ မုခေ ဌပနံ, ဥပရိဒန္တာနံ မုသလကိစ္စသာဓနံ, ဟေဋ္ဌိမဒန္တာနံ ဥဒုက္ခလကိစ္စသာဓနံ, ဇိဝှါယ ဟတ္ထကိစ္စ-သာဓနဉ္ဇ ဟောတိ။ ဣတိ တတ္ထ အဂ္ဂဇိဝှါယ တနုကခေဋ္ဌော မူလဇိဝှါယ ဗဟလခေဋ္ဌော မက္ခေတိ။ တံ ဟေဋ္ဌာဒန္တဥဒုက္ခလေ ဇိဝှါဟတ္ထပရိဝတ္တကံ ခေဋ္ဌောဒကေန တေမိတံ ဥပရိဒန္တမုသလသဉ္ဇုဏ္ဏိတံ ကောစိ ကဋ္ဌစ္ဆုနာ ဝါ ဒဗ္ဗိယာ ဝါ အန္တောပဝေသေန္တော နာမ နတ္ထိ၊ ဝါယောဓာတုယာဝ ပဝိသတိ။ ပဝိဋ္ဌံ ပဝိဋ္ဌံ ကောစိ ပလာလသန္ထာရံ ကတ္ဝာ ဓာရေန္တော နာမ နတ္ထိ၊ ဝါယော-ဓာတုဝသေနေဝ တိဋ္ဌတိ။ ဌိတံ ဌိတံ ကောစိ ဥဒ္ဓနံ ကတ္ဝာ အဂ္ဂိံ ဇာလေတ္ဝာ ပစန္တော နာမ နတ္ထိ၊ တေဇောဓာတုယာဝ ပစ္စတိ[၁]။ ပက္ကံ ပက္ကံ[၂] ကောစိ ဒဏ္ဍကေန

၁–ပစတိ (က)　　၂–ပက္ကပက္ကံ (သီ)

ဝါ ယဋ္ဌိယာ ဝါ ဗဟိ နိဟာရကော နာမ နတ္ထိ၊ ဝါယောဓာတုယေဝ နိဟရတိ။ ဇုတိ ဝါယောဓာတု ပဋိဟရတိ စ, ဝိတိဟရတိ စ, ဓာရေတိ စ, ပရိဝတ္တေတိ စ, သန္တုဏ္ဍေတိ စ, ဝိသောသေတိ စ, နိဟရတိ စ။ ပထဝီဓာတု ဓာရေတိ စ, ပရိဝတ္တေတိ စ, သန္တုဏ္ဍေတိ စ, ဝိသောသေတိ စ။ အာပေါဓာတု သိနေဟေတိ စ, အလ္လတ္တုဿ အနုပါလေတိ။ တေဇောဓာတု အနွောပဝိဋ္ဌံ ပရိပါစေတိ။ အာကာသဓာတု အန္တုသော ဟောတိ။ ဝိညာဏဓာတု တတ္ထ တတ္ထ သမ္မာပယောဂမန္ဝာယ အာဘုဇတိတိ ဧဝံ ပဝတ္တပဋိသန္ဓိနဝသေနေတ္ထ အသမ္မောဟသမ္ပဇညံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အပိ စ ဂမနတော ပရိယေသနတော ပရိဘောဂတော အာသယတော နိဓာနတော အပရိပက္ကတော ပရိပက္ကတော ဖလတော နိဿန္ဒတော သမ္မက္ခနတောတိ ဧဝံ ဒသဝိဓပဋိကူလဘာဝပစ္စဝေက္ခဏတောပေတ္ထ အသမ္မောဟသမ္ပဇညံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝိတ္ထာရကထာ ပနေတ္ထ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ အာဟာရပဋိကူလသညာနိဒ္ဒေသတော ဂဟေတဗ္ဗာ။

ဥစ္စာရပဿာဝကမ္မေတိ ဥစ္စာရသ္သ စ ပဿာဝသ္သ စ ကရဏေ။ တတ္ထ ပတ္တကာလေ ဥစ္စာရပဿာဝံ အကရောန္တဿ သကလသရီရတော သေဒါ မုစ္စန္တိ၊ အင်္ဂါနိ ဘမန္တိ၊ စိတ္တံ နာ ကေဠံ ဟောတိ၊ အညေ စ ရောဂါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ကရောန္တဿ ပန သဗ္ဗံ တံ နာ ဟောတိတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။ တဿ ဝသေန သာတ္ထကသမ္ပဇညံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အဋ္ဌာနေ ဥစ္စာရပဿာဝံ ကရောန္တဿ ပန အာပတ္တိ ဟောတိ၊ အယသော ဝဓုတိ၊ ဇီဝိတန္တရာယော ဟောတိ၊ ပတိရူပေ ဌာနေ ကံ်ရောန္တဿ သဗ္ဗံ တံ နာ ဟောတိတိ ဣဒမေတ္ထ သပ္ပါယံ။ တဿ ဝသေန သပ္ပါယသမ္ပဇညံ။ ကမ္မဋ္ဌာနာဝိဇဟနဝသေနေဝ စ ဂေါစရသမ္ပဇညံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အဇ္ဈာန္တရေ အတ္ထာ နာမ ဥစ္စာရပဿာဝကမ္မံ ကရောန္တော နတ္ထိ၊ စိတ္တကိရိယဝါယောဓာတုဝိပ္ဖါရေနေဝ ပန ဥစ္စာရပဿာဝကမ္မံ ဟောတိ။ ယထာ ဝါ ပန ပက္ကေ ဂဏ္ဍေ ဂဏ္ဍဘေဒေန ပုဗ္ဗလောဟိတံ အကာမတာယ နိက္ခမတိ။ ယထာ စ အတိဘရိတာ[1] ဥဒကဘာဇနာ ဥဒကံ အကာမတာယ နိက္ခမတိ။ ဧဝံ ပက္ကာသယမုတ္တဝတ္ထိသု သန္ဓိစိတာ ဥစ္စာရပဿာဝါ ဝါယုဝေဂသမုဋ္ဌိတ္ဝာ အကာမတာယပိ နိက္ခမန္တိ။ သော ပနာယံ ဧဝံ နိက္ခမန္တော ဥစ္စာရပဿာဝေါ

၁–အတိဘရိတာယ (က)

နေဝ တဿ ဘိက္ခုနော အတ္တနော ဟောတိ နပရဿ၊ ကေဝလံ သရီရ-နိဿန္ဒောဝ ဟောတိ။ ယထာ ကိ? ယထာ ဥဒကတုမ္ဗတော ပုရာဏုဒကံ ဆဋ္ဌေန္တဿ နေဝ တံ အတ္တနော ဟောတိ နပရေသံ၊ ကေဝလံ ပဋိဇဂ္ဂန-မတ္တမေဝ ဟောတိ။ ဧဝံ ပဝတ္တပဋိသခ်ါနဝသေနေတ္ထ အသမ္မောဟသမ္ပဇည်ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဂတာဒီသု **ဂတေ**တိ ဂမနေ။ **ဌိတေ**တိ ဌာနေ။ **နိသိန္နေ**တိ နိသဇ္ဇာယ။ **သုတ္တေ**တိ သယနေ။ **ဇာဂရိတေ**တိ ဇာဂရဏေ။ **ဘာသိတေ**တိ ကထနေ။ **တုဏ္ဍီဘာဝေ**တိ အကထနေ။ "ဂစ္ဆန္တော ဝါ ဂစ္ဆာမီတိ ပဇာနာတိ၊ ဌိတော ဝါ ဌိတောမှီတိ ပဇာနာတိ၊ နိသိန္နော ဝါ နိသိန္နောမှီတိ ပဇာနာတိ၊ သယာ-နော ဝါ သယာနောမှီတိ ပဇာနာတီ"တိ ဣမသ္မိဉ် သုတ္တေ အဒ္ဓါနဣရိယာပထာ ကထိတာ။ "အဘိက္ကန္တေ ပဋိက္ကန္တေ အာလောကိတေ ဝိလောကိတေ သမိဉ္ဇိတေ ပသာရိတေ"တိ ဣမသ္မိံ မဇ္ဈိမာ။ "ဂတေ ဌိတေ နိသိန္နေ သုတ္တေ ဇာဂရိတေ"တိ ဣဓ ပန ခုဒ္ဒကစုဏ္ဏိယဣရိယာပထာ ကထိတာ။ တသ္မာ တေသုပိ ဝုတ္တနယေနေဝ သမ္ပဇာနကာရိတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

တိပိဋကမဟာသိဝတ္ထေရော ပနာဟ—ယော စိရံ ဂန္ဓာ ဝါ စက်မိတ္ဂာ ဝါ အပရဘာဂေ ဌိတော ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ "စက်မနကာလေ ပဝတ္တာ ရူပါ-ရူပဓမ္မာ ဧတ္ထေဝ နိရုဒ္ဓါ"တိ။ အယံ ဂတေ သမ္ပဇာနကာရီ နာမ။

ယော သဇ္ဈာယံ ဝါ ကရောန္တော ပဉ်ံ ဝါ ဝိဿဇ္ဇေန္တော ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝါ မနသိကရောန္တော စိရံ ဌတ္ဂာ အပရဘာဂေ နိသိန္နော ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ "ဌိတကာလေ ပဝတ္တာ ရူပါရူပဓမ္မာ ဧတ္ထေဝ နိရုဒ္ဓါ"တိ။ အယံ ဌိတေ သမ္ပ-ဇာနကာရီ နာမ။

ယော သဇ္ဈာယာဒိကရဏဝသေနေဝ စိရံ နိသီဒိတ္ဂာ အပရဘာဂေ ဥဋ္ဌာယ ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ "နိသိန္နကာလေ ပဝတ္တာ ရူပါရူပဓမ္မာ ဧတ္ထေဝ နိရုဒ္ဓါ"တိ။ အယံ နိသိန္နေ သမ္ပဇာနကာရီ နာမ။

ယော ပန နိပန္နကော သဇ္ဈာယံ ဝါ ကရောန္တော ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝါ မနသိ-ကရောန္တော နိဒ္ဒံ ဩက္ကမိတ္ဂာ အပရဘာဂေ ဥဋ္ဌာယ ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ "သယနကာလေ ပဝတ္တာ ရူပါရူပဓမ္မာ ဧတ္ထေဝ နိရုဒ္ဓါ"တိ။ အယံ သုတ္တေ ဇာဂရိတေ စ သမ္ပဇာနကာရီ နာမ။ ကိရိယမယစိတ္တာနဉ် အပ္ပဝတ္တနံ သောပ္ပံ နာမ၊ ပဝတ္တနံ၂ ဇာဂရိတံ နာမ။

၁-အပ္ပဝတ္တံ သုတ္တံ (သျာ၊က)　　၂-ပဝတ္တံ (သျာ၊က)

ယော ပန ဘာသမာနော "အယံ သဒ္ဒေါ နာမ သြဋ္ဌေ စ ပဋိစ္စ, ဒန္တေ စ ဇိဝှဉ္စ တာလုဉ္စ ပဋိစ္စ, စိတ္တသ စ တဒနုရူပံ ပယောဂံ ပဋိစ္စ ဇာယတီ"တိ သတော သမ္ပဇာနော၀ ဘာသတိ။ စိရံ ၀ါ ပန ကာလံ သဇ္ဈာယံ ၀ါ ကတ္ဝာ ဓမ္မံ ၀ါ ကထေတ္ဝာ ကမ္မဋ္ဌာနံ ၀ါ ပ၀တ္တေတ္ဝာ ပဉ္ဟံ ၀ါ ဝိဿဇ္ဇေတ္ဝာ အပရဘာဂေ တုဏှီဘူတော ဇာနတိ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ "ဘာသိတကာလေ ဥပ္ပန္နာ ရူပါရူပဓမ္မာ ဇာတော၀ နိရုဇ္ဈါ"တိ။ အယံ ဘာသိတေ သမ္ပဇာနကာရီ နာမ။

ယော တုဏှီဘူတော စိရံ ဓမ္မံ ၀ါ ကမ္မဋ္ဌာနံ ၀ါ မနသိကတ္ဝာ အပရ-ဘာဂေ ဇာနတိ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ "တုဏှီဘူတကာလေ ပ၀တ္တာ ရူပါရူပဓမ္မာ ဇာတော၀ နိရုဇ္ဈါ"တိ။ ဥပါဒါရူပပ္ပ၀တ္တိယဉ္စိ သတိ ဘာသတိ နာမ၊ အသတိ တုဏှီဘ၀တိ နာမာတိ။ အယံ တုဏှီဘာဂေ သမ္ပဇာနကာရီ နာမာတိ။

တယိဒံ မဟာသိ၀တ္ထေရေန ၀ုတ္တံ အသမ္မောဟ၀ုရံ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တေ အဓိပ္ပေတံ။ ဇာမသ္မိံ ပန သာမညဖလေ သဗ္ဗမ္ပိ စတုဗ္ဗိဓံ သမ္ပဇညံ လဗ္ဘတိ။ တသ္မာ ၀ုတ္တနယေနေ၀ စေတ္ထ စတုန္နံ သမ္ပဇညာနံ ၀သေန သမ္ပဇာနကာရိတာ ၀ေဒိတဗ္ဗာ။ သမ္ပဇာနကာရီတိ စ သဗ္ဗပဒေသု သတိသမ္ပယုတ္တသေ၀ သမ္ပဇညသ ၀သေန အတ္ထော ၀ေဒိတဗ္ဗော။ သတိသမ္ပဇညေန သမန္နာ-ဂတောတိ ဇာတသ ဟိ ပဒသ အယံ ဝိတ္ထာရော။ ဝိဘင်္ဂပ္ပကရဏေ ပန "သတော သမ္ပဇာနော အဘိက္ကမတိ၊ သတော သမ္ပဇာနော ပဋိက္ကမတီ"တိ ဧ၀ံ ဘေဒေါ ပဒါနိ ဝိဘတ္တာနေ၀။ **ဧ၀ံ ခေါ မဟာရာဇာ**တိ ဧ၀ံ သတိ-သမ္ပယုတ္တသ သမ္ပဇညသ ၀သေန အဘိက္ကမာဒီနိ ပ၀တ္တေန္တော သတိသမ္ပ-ဇညေန သမန္နာဂတော နာမ ဟောတီတိ အတ္ထော။

သန္တောသကထာ

၂၁၅။ **ဣဓ မဟာရာဇ ဘိက္ခု သန္တုဋ္ဌော ဟောတီ**တိ ထေ သန္တုဋ္ဌောတိ ဣတရီတရပစ္စယသန္တောသေန သမန္နာဂတော။ သော ပနေသ **သန္တောသော ဒွါဒသဝိဓော** ဟောတိ။ သေယျထိဒံ၊ စီ၀ရေ ယထာလာဘသန္တောသော, ယထာဗလသန္တောသော, ယထာသာရုပ္ပသန္တောသောတိ တိဝိဓော။ ဧတံ ဝိတ္ထာရတော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တသ္မာယံ ပဘေဒ၀တ္ထုနော—

ဣဓ ဘိက္ခု စီ၀ရံ လဘတိ သုန္ဒရံ ၀ါ အသုန္ဒရံ ၀ါ။ သော တေနေ၀ ယာပေတိ အညံ န ပတ္ထေတိ၊ လဘန္တော၀ိ န ဂဏှာတိ။ အယမသ စီ၀ရေ ယထာလာဘသန္တောသော။ အထ ပန ပကတိဒုဗ္ဗလော ၀ါ ဟောတိ၊

အာဗာဓဇရာဘိဘူတော ဝါ၊ ဂရုစိဝရံ ပါရုပန္တော ကိလမတိ။ သော သဘာ-ဂေန ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိံ တံ ပရိဝတ္တေတွာ လဟုကေန ယာပေန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ။ အယမဿ စိဝရေ ယထာဗလသန္တောသော။ အပရော ပဏီတပစ္စယလာဘီ ဟောတိ။ သော ပတ္တစိဝရာဒီနံ အညတရံ မဟဃ္ဃပတ္တ-စိဝရံ ဗဟူနိ ဝါ ပန ပတ္တစိဝရာနိ လဘိတွာ ဇုဒံ ထေရာနံ စိရပဗ္ဗဇိတာနံ, ဇုဒံ ဗဟုဿုတာနံ အနုရူပံ၊ ဇုဒံ ဂိလာနာနံ, ဇုဒံ အပ္ပလာဘီနံ ဟောတူတိ ဒတ္ဝာ တေသံ ပုရာဏစိဝရံ ဝါ ဂဟေတွာ သက်ာရကူဋာဒိတော ဝါ နန္တကာနိ ဥစ္စိနိတွာ တေဟိ သဃ်ာဋိံ ကတွာ ဓာရေန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ။ အယမဿ စိဝရေ ယထာသာရုပ္ပသန္တောသော။

ဇုဓ ပန ဘိက္ခု ပိဏ္ဍပါတံ လဘတိ လူခံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ၊ သော တေနေဝ ယာပေတိ၊ အညံ န ပတ္ထေတိ၊ လဘန္တောပိ န ဂဏ္ဍတိ။ အယမဿ ပိဏ္ဍ-ပါတေ ယထာလာဘသန္တောသော။ ယော ပန အတ္တနော ပကတိဝိရုဒ္ဓံ ဝါ ဗျာဓိဝိရုဒ္ဓံ ဝါ ပိဏ္ဍပါတံ လဘတိ၊ ယေနဿ ပရိဘုတ္တေန အဖာသု ဟောတိ။ သော သဘာဂဿ ဘိက္ခုနော တံ ဒတ္ဝာ တဿ ဟတ္ထတော သပ္ပါယဘောဇနံ ဘုဉ္ဇိတွာ သမဏဓမ္မံ ကရောန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ။ အယမဿ ပိဏ္ဍပါတေ ယထာဗလသန္တောသော။ အပရော ဗဟုံ ပဏီတံ ပိဏ္ဍပါတံ လဘတိ။ သော တံ စိဝရံ ဝိယ ထေရစိရပဗ္ဗဇိတဗဟုဿုတအပ္ပလာဘီဂိလာ-နာနံ ဒတ္ဝာ တေသံ ဝါ သေသကံ ပိဏ္ဍာယ ဝါ စရိတွာ မိဿကာဟာရံ ဘုဉ္ဇန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ။ အယမဿ ပိဏ္ဍပါတေ ယထာ-သာရုပ္ပသန္တောသော။

ဇုဓ ပန ဘိက္ခု သေနာသနံ လဘတိ မနာပံ ဝါ အမနာပံ ဝါ၊ သော တေန နေဝ သောမနဿံ န ဒေါမနဿံ ဥပ္ပါဒေတိ၊ အန္တမသော တိဏသန္ထာ-ရကေနပိ ယထာလဒ္ဓေနေဝ တုဿတိ။ အယမဿ သေနာသနေ ယထာ-လာဘသန္တောသော။ ယော ပန အတ္တနော ပကတိဝိရုဒ္ဓံ ဝါ ဗျာဓိဝိရုဒ္ဓံ ဝါ သေနာသနံ လဘတိ၊ ယတ္ထဿ ဝသတော အဖာသု ဟောတိ၊ သော တံ သဘာဂဿ ဘိက္ခုနော ဒတ္ဝာ တဿ သန္တကေ သပ္ပါယသေနာသနေ ဝသန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ။ အယမဿ သေနာသနေ ယထာဗလ-သန္တောသော။

အပရော မဟာပုညော လေဏမဏ္ဍပကူဋာဂါရာဒီနိ ဗဟူနိ ပဏီတသေနာ-သနာနိ လဘတိ။ သော တာနိ စိဝရံ ဝိယ ထေရစိရပဗ္ဗဇိတဗဟုဿုတ-အပ္ပလာဘီဂိလာနာနံ ဒတ္ဝာ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဝသန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ။

အယမဿ သေနာသနေ ယထာသာရုပ္ပသန္တောသော။ ယောပိ[၁] "ဥတ္တမ-သေနာသနံ[၂] နာမ ပမာဒဋ္ဌာနံ၊ တတ္ထ နိသိန္နဿ ထိနမိဒ္ဓံ[၃] ဩက္ကမတိ၊ နိဒ္ဒါဘိဘူတဿ ပုန ပဋိဗုဇ္ဈတော ကာမဝိတက္ကာ ပါတုဘဝန္တီ"တိ ပဋိ-သဉ္ဇိက္ခိတ္ဝာ တာဒိသံ သေနာသနံ ပတ္တမ္ပိ န သမ္ပဋိစ္ဆတိ။ သော တံ ပဋိက္ခိပိတ္ဝာ အဗ္ဘောကာသရုက္ခမူလာဒီသု ဝသန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ။ အယမ္ပိဿ သေနာသနေ ယထာသာရုပ္ပသန္တောသော။

ဣဓ ပန ဘိက္ခု ဘေသဇ္ဇံ လဘတိ လူခံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ၊ သော ယံ လဘတိ၊ တေနေဝ တုဿတိ၊ အညံ န ပတ္ထေတိ၊ လဘန္တောပိ န ဂဏ္ဍတိ။ အယမဿ ဂိလာနပစ္စယေ ယထာလာဘသန္တောသော။ ယော ပန တေလေန အတ္ထိကော ဖာဏိတံ လဘတိ၊ သော တံ သဘာဂဿ ဘိက္ခုနော ဒတ္ဝာ တဿ ဟတ္ထတော တေလံ ဂဟေတ္ဝာ အညဒေဝ ဝါ ပရိယေသိတ္ဝာ ဘေသဇ္ဇံ ကရောန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ။ အယမဿ ဂိလာနပစ္စယေ ယထာဗလသန္တောသော။

အပရော မဟာပုညော ဗဟုံ တေလမဓုဖာဏိတာဒိပဏီတဘေသဇ္ဇံ လဘတိ။ သော တံ စီဝရံ ဝိယ ထေရစိရပဗ္ဗဇိတဗဟုဿုတအပ္ပလာဘီဂိလာနာနံ ဒတ္ဝာ တေသံ အာဘတေန ယေန ကေနစိ ယာပေန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ။ ယော ပန ဧကသ္မိံ ဘာဇနေ မုတ္တဟရီဋကံ[၄] ဌပေတ္ဝာ ဧကသ္မိံ စတုမဓုရံ "ဂဏ္ဍာဟိ ဘန္တေ ယဒိစ္ဆသီ"တိ ဝုစ္စမာနော သစဿ တေသု အညတရေနပိ ရောဂေါ ဝူပသမ္မတိ၊ အထ မုတ္တဟရီဋကံ နာမ ဗုဒ္ဓါဒီဟိ ဝဏ္ဏိတန္တိ စတုမဓုရံ ပဋိက္ခိပိတ္ဝာ မုတ္တဟရီဋကေနေဝ ဘေသဇ္ဇံ ကရောန္တော ပရမသန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ။ အယမဿ ဂိလာနပစ္စယေ ယထာသာရုပ္ပသန္တောသော။

ဣမိနာ ပန ဒွါဒသဝိဓေန ဣတရီတရပစ္စယသန္တောသေန သမန္နာဂတဿ ဘိက္ခုနော အဋ္ဌ ပရိက္ခာရာ ဝဋ္ဌန္တိ။ တီဏိ စီဝရာနိ ပတ္တော ဒန္တကဋ္ဌစ္ဆေဒနဝါသိ ဧကာ သူစိ ကာယဗန္ဓနံ ပရိဿာဝနန္တိ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ—

"တိစီဝရဉ္စ ပတ္တော စ၊ ဝါသိ သူစိ စ ဗန္ဓနံ။
ပရိဿာဝနေန အဋ္ဌေတေ၊ ယုတ္တယောဂဿ ဘိက္ခုနော"တိ။

တေ သဗ္ဗေ ကာယပရိဟာရိကာပိ ဟောန္တိ ကုစ္ဆိပရိဟာရိကာပိ။ ကထံ— တိစီဝရံ တာဝ နိဝါသေတ္ဝာ စ ပါရုပိတ္ဝာ စ ဝိစရဏကာလေ ကာယံ ပရိ-ဟရတိ ပေါသေတီတိ ကာယပရိဟာရိကံ ဟောတိ။ စီဝရကဏ္ဍေန ဥဒကံ

၁-ယော ဟိ (သျာ၊က) ၂-ဥက္ကဋ္ဌသေနာသနံ (သျာ)
၃-ထိနမိဒ္ဓံ (သီ၊သျာ) ၄-ဂေါမုတ္တဟရီဋကံ (သျာ၊က) ဋီကာ ဩလောကေတဗ္ဗာ။

ပရိဿာဝေတ္ဆာ ပိဝနကာလေ ခါဒိတဗ္ဗဖလာဖလဂဟဏကာလေ စ ကုစ္ဆိ ပရိဟရတိ ပေါသေတီတိ ကုစ္ဆိပရိဟာရိကံ ဟောတိ။

ပတ္တောပိ တေန ဥဒကံ ဥဒ္ဓရိတ္ဆာ နှာနကာလေ ကုဋိပရိဘဏ္ဍကရဏကာလေ စ ကာယပရိဟာရိကော ဟောတိ။ အာဟာရံ ဂဟေတ္ဆာ ဘုဥ္ဇနကာလေ ကုစ္ဆိပရိဟာရိကော။

ဝါသိပိ တာယ ဒန္တကဋ္ဌဆေဒနကာလေ မဥ္ဇပီဌာနံ အဂ်ပါဒစီဝရကုဋိဒဏ္ဍက-သဇ္ဇနကာလေ[၁] စ ကာယပရိဟာရိကာ ဟောတိ။ ဥစ္ဆုဆေဒနနာဋ္ဌိကေရာဒိ-တစ္ဆနကာလေ ကုစ္ဆိပရိဟာရိကာ။

သူစိပိ စီဝရသိဗ္ဗနကာလေ ကာယပရိဟာရိကာ ဟောတိ။ ပူဝံ ဝါ ဖလံ ဝါ ဝိဇ္ဈိတ္ဆာ ခါဒနကာလေ ကုစ္ဆိပရိဟာရိကာ။

ကာယဗန္ဓနံ ဗန္ဓိတ္ဆာ ဝိစရဏကာလေ ကာယပရိဟာရိကံ။ ဥစ္ဆုအာဒီနိ ဗန္ဓိတ္ဆာ ဂဟဏကာလေ ကုစ္ဆိပရိဟာရိကံ။

ပရိဿာဝနံ တေန ဥဒကံ ပရိဿာဝေတ္ဆာ နှာနကာလေ သေနာသနပရိ-ဘဏ္ဍကရဏကာလေ စ ကာယပရိဟာရိကံ။ ပါနီယံ ပရိဿာဝနကာလေ တေနေဝ တိလတဏ္ဍုလပုထုကာဒီနိ[၂] ဂဟေတ္ဆာ ခါဒနကာလေ စ ကုစ္ဆိပရိ-ဟာရိယံ။ အယံ တာဝ အဋ္ဌပရိက္ခာရိကဿ ပရိက္ခာရမတ္တာ။ နဝပရိက္ခာရိ-ကဿ ပန သေယျံ ပဝိသန္တဿ တတြဋ္ဌကပစ္စတ္ထရဏံ ဝါ ကုဋ္ဌိကာ ဝါ ဝဋ္ဌတိ။ ဒသပရိက္ခာရိကဿ နိသီဒနံ ဝါ စမ္မခဏ္ဍံ ဝါ ဝဋ္ဌတိ။ ဧကာဒသပရိက္ခာရိကဿ ပန ကတ္တရယဋ္ဌိ ဝါ တေလနာဋ္ဌိကာ ဝါ ဝဋ္ဌတိ။ ဒ္ဝါဒသပရိက္ခာရိကဿ ဆတ္တံ ဝါ ဥပါဟနံ ဝါ ဝဋ္ဌတိ။ ဧတေသု စ အဋ္ဌပရိက္ခာရိကောဝ သန္တုဋ္ဌော၊ ဣတရေ အသန္တုဋ္ဌာ မဟိစ္ဆာ မဟာဘာရာတိ[၃] န ဝတ္တဗ္ဗာ။ ဧတေပိ ဟိ အပ္ပိစ္ဆာဝ သန္တုဋ္ဌာဝ သုဘရာဝ သလ္လဟုကဝုတ္တိနောဝ။ ဘဂဝါ ပန န ယိမံ သုတ္တံ တေသံ ဝသေန ကထေသိ၊ အဋ္ဌပရိက္ခာရိကဿ ဝသေန ကထေသိ။ သော ဟိ ခုဒ္ဒကဝါသိဥ္ဇ သူစိဥ္ဇ ပရိဿာဝနေ ပက္ခိပိတ္ဆာ ပတ္တဿ အန္တော ဌပေတ္ဆာ ပတ္တံ အံသကူဋေ လဂ္ဂေတ္ဆာ တိစီဝရံ ကာယပဋိဗဒ္ဓံ[၄] ကတ္ဆာ ယေနိစ္ဆကံ[၅] သုခံ ပက္ကမတိ။ ပဋိနိဝတ္တေတ္ဆာ ဂဟေတဗ္ဗံ နာမဿ န ဟောတိ။

၁-မဇ္ဇနကာလေ (က)　　၂-....မဓုကာဒီနိ (က)
၃-ဒုဗ္ဘရာတိ (သျာ)၊ မဟာဂဇာ (ဋီကာ)　　၄-တိစီဝရေ ကာယဗန္ဓနံ (သျာ)
၅-ယထိစ္ဆကံ (သျာ)၊ ယဒိစ္ဆကံ (က)

ဇုတိ ဇုမဿ ဘိက္ခုနော သလ္လဟုကဝုတ္တိတံ ဒဿေန္တော ဘဂဝါ "သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ ကာယပရိဟာရိကေန စီဝရေနာ"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ကာယပရိ-ဟာရိကေနာ**တိ ကာယံ ပရိဟရဏမတ္တကေန။ **ကုစ္ဆိပရိဟာရိကေနာ**တိ ကုစ္ဆိံ ပရိဟရဏမတ္တကေန။ **သမာဒါယေဝ ပက္ကမတီ**တိ အဋ္ဌပရိက္ခာရမတ္တကံ သဗ္ဗံ ဂဟေတ္ဝာဝ ကာယပဋိဗဒ္ဓံ ကတ္ဝာဝ ဂစ္ဆတိ။ "မမ ဝိဟာရော ပရိဝေဏံ ဥပဋ္ဌာကော"တိ အာသင်္ဂါ ဝါ ဗန္ဓော ဝါ[၁] နဟောတိ။ သော ဇိယာ မုတ္တော သရော ဝိယ, ယူထာ အပက္ကန္တော မဒဟတ္ထီ[၂] ဝိယ စ ဇုစ္ဆိ-တိစ္ဆိတံ သေနာသနံ ဝနသဏ္ဍံ ရုက္ခမူလံ ဝနပဗ္ဘာရံ[၃] ပရိဘုဥ္ဇန္တော ဧကောဝ တိဋ္ဌတိ၊ ဧကောဝ နိသီဒတိ။ သဗ္ဗိရိယာပထေသု ဧကောဝ အဒုတိယော။

"စာတုဒ္ဒိသော အပ္ပဋိဃော စ ဟောတိ၊
သန္တုဿမာနော ဇုတရိတရေန။
ပရိဿယာနံ သဟိတာ အဆမ္ဘီ၊
ဧကော စရေ ခဂ္ဂဝိသာဏကပ္ပေါ"တိ[၄]။

ဧဝံ ဝဏ္ဏိတံ ခဂ္ဂဝိသာဏကပ္ပတံ အာပဇ္ဇတိ။

ဇုဒါနိ တမတ္ထံ ဥပမာယ သာဓေန္တော "သေယျထာပီ"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ပက္ခီ သကုဏော**တိ ပက္ခယုတ္တော သကုဏော။ **ဒုတိ**တိ ဥပ္ပတတိ။ အယံ ပနေတ္ထ သခ်ပတ္ထော—သကုဏာ နာမ "အသုကသ္မိံ ပဒေသေ ရုက္ခော ပရိပက္ကဖလော"တိ ဥတ္ဝာ နာနာဒိသာဟိ အာဂန္ဒ္ဝာ နခပတ္တတုဏ္ဍာဒီဟိ[၅] တဿ ဖလာနိ ဝိဇ္ဈန္တာ ဝိဓုနန္တာ[၆] ခါဒန္တိ။ ဇုဒံ အဇ္ဇတနာယ, ဇုဒံ သ္ဝာတနာယ ဘဝိဿတီတိ တေသံ နဟောတိ။ ဖလေ ပန ခီဏေ နေဝ ရုက္ခဿ အာရက္ခံ ဌပေန္တိ၊ နဟ တတ္ထ ပတ္တံ ဝါ နခံ ဝါ တုဏ္ဍံ ဝါ ဌပေန္တိ။ အထ ခေါ တသ္မိံ ရုက္ခေ အနပေက္ခော ဟုတ္ဝာ, ယော ယံ ဒိသာဘာဂံ ဇုစ္ဆတိ၊ သော တေန သပတ္တဘာရောဝ ဥပ္ပတိတ္ဝာ ဂစ္ဆတိ။ ဧဝမေဝ အယံ ဘိက္ခု နိဿင်္ဂါ နိရပေက္ခော ယေန ကာမံ ပက္ကမတိ[၇]။ တေန ဝုတ္တံ "သမာဒါယေဝ ပက္ကမတီ"တိ။

၁-သံသဂ္ဂေါ ဝါ ဗဒ္ဓေါ ဝါ (သျာ)
၂-နဝံ နဝံ (သီ)
၅-နခပက္ခတုဏ္ဍာဒီဟိ (သီ)၊ နခမုခတုဏ္ဍာဒီဟိ (က)
၂-မတ္တဟတ္ထီ (သီ၊ သျာ)
၄-ခု ၁-၂၈၆-ပိဋ္ဌေ။
၆-ဝိတုဒန္တာ (သျာ)
၇-ပက္ကမန္တော (သျာ)

နီဝရဏပ္ပဟာနကထာ

၂၁၆။ **သော ဣမိနာ စာ**တိအာဒိနာ ကိံ ဒသေတိ။ အရညဝါသသ ပစ္စယသမ္ပတ္တိံ ဒသေတိ။ ယသ ဟိ ဣမေ စတ္တာရော ပစ္စယာ နတ္ထိ၊ တသ အရညဝါသော န ဣဇ္ဈတိ။ တိရစ္ဆာနဂတေဟိ ဝါ ဝနစရကေဟိ ဝါ သဒ္ဓိံ ဝတ္တဗ္ဗတံ အာပဇ္ဇတိ။ အရညေ အဓိဝတ္ထာ ဒေဝတာ "ကိံ ဧဝရူပသ ပါပ-ဘိက္ခုနော အရညဝါသေနာ"တိ ဘေရဝသဒ္ဒံ သာဝေန္တိ၊ ဟတ္ထေဟိ သီသံ ပဟရိတ္ဝာ ပလာယနာကာရံ ကရောန္တိ။ "အသုကော ဘိက္ခု အရညံ ပဝိသိတ္ဝာ ဣဒဉ္ဇိဒဉ္ဇ ပါပကမ္မံ အကာသီ"တိ အယသော ပတ္ထရတိ။ ယသ ပနေတေ စတ္တာရော ပစ္စယာ အတ္ထိ၊ တသ အရညဝါသော ဣဇ္ဈတိ။ သော ဟိ အတ္တနော သီလံ ပစ္စဝေက္ခန္တော ကိဉ္ဇိ ကာဋ္ဌကံ ဝါ တိလကံ ဝါ အပသန္တော ပီတိံ ဥပ္ပါဒေတ္ဝာ တံ ခယဝယတော သမ္မသန္တော အရိယဘူမိံ ဩက္ကမတိ။ အရညေ အဓိဝတ္ထာ ဒေဝတာ အတ္တမနာ ဝဏ္ဏံ ဘဏန္တိ။ ဣတိသ ဥဒကေ ပက္ခိတ္တ-တေလဗိန္ဒု ဝိယ ယသော ဝိတ္ထာရိကော ဟောတိ။

တတ္ထ **ဝိဝိတ္တ**န္တိ သုညံ၊ အပ္ပသဒ္ဒံ အပ္ပနိဂ္ဃေါသန္တိ အတ္ထော။ ဧတဒေဝ ဟိ သန္ဓာယ ဝိဘင်္ဂေ "ဝိဝိတ္တန္တိ သန္တိကေ စေပိ သေနာသနံ ဟောတိ၊ တဉ္ဇ အနာကိဏ္ဏံ ဂဟဋ္ဌေဟိ ပဗ္ဗဇိတေဟိ။ တေန တံ ဝိဝိတ္တ"န္တိ ဝုတ္တံ။ သေတိ စေဝ အာသတိ စ ဧတ္ထာတိ သေနာသနံ၊ မဉ္ဇပီဌာဒီနမေတံ အဓိဝစနံ။ တေနာဟ "သေနာသနန္တိ မဉ္ဇောပိ သေနာသနံ၊ ပီဌမ္ပိ။ ဘိသိပိ။ ဗိမ္ဗောဟနမ္ပိ။ ဝိဟာရောပိ။ အမုယောဂေါပိ။ ပါသာဒေါပိ။ ဟမ္မိယမ္ပိ။ ဂုဟာပိ။ အဋ္ဌောပိ။ မာဋ္ဌောပိ။ လေဏမ္ပိ။ ဝေဋ္ဌုဂုမ္ဗောပိ။ ရုက္ခမူလမ္ပိ။ မဏ္ဍပေါပိ သေနာသနံ၊ ယတ္ထ ဝါ ပန ဘိက္ခူ ပဋိက္ကမန္တိ သဗ္ဗမေတံ သေနာသန"န္တိ[၁]။

အပိ စ "ဝိဟာရော အမုယောဂေါ ပါသာဒေါ ဟမ္မိယံ ဂုဟာ"တိ ဣဒံ ဝိဟာရသေနာသနံ နာမ။ "မဉ္ဇောပီဌံ ဘိသိ ဗိမ္ဗောဟန"န္တိ ဣဒံ မဉ္ဇပီဌသေနာ-သနံ နာမ။ "စိမိလိကာ စမ္မခဏ္ဍော တိဏသန္ထာရော ပဏ္ဍသန္ထာရော"တိဣဒံ သန္ထတသေနာသနံ နာမ။ "ယတ္ထ ဝါ ပန ဘိက္ခူ ပဋိက္ကမန္တိ"တိဣဒံ ဩကာသ-သေနာသနံ နာမာတိဧဝံ စတုဗ္ဗိဓံ သေနာသနံ ဟောတိ၊ တံ သဗ္ဗံ သေနာသနဂ္ဂဟဏေန သင်္ဂဟိတမေဝ။

ဣဓ ပနသ သကုဏသဒိသသ စာတုဒ္ဒိသသ ဘိက္ခုနော အနုစ္ဆဝိက-သေနာသနံ ဒသေန္တော အရညံ ရုက္ခမူလန္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **အရညန္တိ**

၁-အဘိ ၂-၂၆၀-ဈာနဝိဘင်္ဂေ။

နိက္ခမိတ္ဝာ ဗဟိ ဣန္ဒခီလာ သဗ္ဗမေတံ အရညန္တိဒံ ဘိက္ခုနိံ ဝသေန အာဂတံ။ အာရညကံ နာမ သေနာသနံ ပဋ္ဌဓနသတိကံ ပစ္ဆိမန္တိ ဣဒံ ပန ဣမသ္မ ဘိက္ခုနော အနုရူပံ။ တသ္မ လက္ခဏံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဓုတင်္ဂနိဒ္ဒေသေ ဝုတ္တံ။ **ရုက္ခမူလန္တိ** ယံ ကိဉ္စိ သန္ထန္တာယံ၂ ဝိဝိတ္တာရုက္ခမူလံ။ **ပဗ္ဗတန္တိ** သေလံ။ တတ္ထ ဟိ ဥဒကသောဏ္ဍိသု ဥဒကကိစ္စံ ကတ္ဝာ သိတာယ ရုက္ခန္တာယာယ နိသိန္နသ နာနာဒိသာသု ခါယမာနာသု သိတေန ဝါတေန ဗီဇိယမာနသ စိတ္တံ ကေဂ်ံ ဟောတိ။ **ကန္ဒရန္တိ** ကံ ဝုစ္စတိ ဥဒကံ၊ တေန ဒါရိတံ, ဥဒကေန ဘိန္နံ ပဗ္ဘတပဒေသံ။ ယံ နဒီတုမ္ဗန္တိဝိ နဒီကုဉ္ဇန္တိဝိ၃ ဝဒန္တိ။ တတ္ထ ဟိ ရဇတပဋ္ဋသဒိသာ ဝါလိကာ ဟောတိ၊ မတ္ထကေ မဏိဝိတာနံ ဝိယ ဝနဂဟဏံ မဏိခန္ဓသဒိသံ ဥဒကံ သန္ဒတိ။ ဧဝရူပံ ကန္ဒရံ ဩရုယ္ဟ ပါနိယံ ပိဝိတ္ဝာ ဂတ္တာနိ သီတာနိ၄ ကတ္ဝာ ဝါလိကံ ဥဿာပေတ္ဝာ ပံသုကူလစီဝရံ ပညပေတ္ဝာ နိသိန္နသ သမဏဓမ္မံ ကရောတော စိတ္တံ ကေဂ်ံ ဟောတိ။ **ဂိရိဂုဟန္တိ** ဒ္ဝိန္နံ ပဗ္ဘတာနံ အန္တရေ, ကေသ္မိ ယေဝ ဝါ ဥမဂ္ဂသဒိသံ၅ မဟာဝိဝရံ။ သုသာနလက္ခဏံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝုတ္တံ။ **ဝနပတ္ထန္တိ** ဂါမန္တံ အတိက္ကမိတ္ဝာ မနုဿာနံ အနုပစာရဋ္ဌာနံ၆၊ ယတ္ထ နု ကသန္တိ နု ဝပန္တိ၊ တေနေဝါဟ "ဝနပတ္ထန္တိ ဒူရောနမေတံ သေနာသနာနံ အဓိဝစန"န္တိအာဒိ။ **အဇ္ဈောကာသန္တိ** အစ္ဆန္နံ။ အာကာသံမာနော ပနေတ္ထ စီဝရကုဋိံ ကတ္ဝာ ဝသတိ။ **ပလာလပုဉ္ဇန္တိ** ပလာလရာသိ။ မဟာပလာလပုဉ္ဇတော ဟိ ပလာလံ နိက္ကဓိတ္ဝာ ပဒ္ဓာရလေဏသဒိသေ အာလယေ ကရောန္တိ၊ ဂစ္ဆဂုမ္ဗာဒိနမ္ပိ ဥပရိ ပလာလံ ပက္ခိပိတ္ဝာ ဟေဋ္ဌာ နိသိန္နာ သမဏဓမ္မံ ကရောန္တိ။ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။

ပစ္ဆာဘတ္တန္တိ ဘတ္တသ ပစ္ဆတော။ **ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော**တိ ပိဏ္ဍပါတ-ပရိယေသနတော ပဋိက္ကန္တော။ **ပလ္လင်္ကန္တိ** သမန္တတော ဥရုဗဒ္ဓါသနံ။ **အာဘုဇိတ္ဝာ**တိ ဗန္ဓိတ္ဝာ။ **ဥဇုံ ကာယံ ပဏိဓာယာ**တိ ဥပရိမံ သရီရံ ဥဇုံ ဌပေတ္ဝာ အဋ္ဌာရသ ပိဋ္ဌိကဏ္ဋကဋ္ဌိကေ? ကောဋိယာ ကောဋိံ ပဋိပါဒေတ္ဝာ။ ဧဝဉ္ဩိ နိသိန္နသ စမ္မမံသန္နာရုနိ နု ပဏမန္တိ။ အထသ ယာ တေသံ ပဏမန-ပစ္ဆယာ ခဏေ ခဏေ ဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျုံ၊ တာ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ။ တာသု အနုပ္ပဇ္ဇ-မာနာသု စိတ္တံ ကေဂ်ံ ဟောတိ၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ နု ပရိပတတိ၊ ဝုဒ္ဓိံ ဖာတိံ ဝေပုလ္လံ ဥပဂစ္ဆတိ။ **ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတ္ဝာ**တိ ကမ္မဋ္ဌာနာဘိမုခံ သတိံ ဌပယိတ္ဝာ။

၁-ဝိ ၁-၃၇၇-ဝိဋ္ဌေ။
၂-သန္ထန္တာယံ (က) မ ၂-၁၀၈ ဝိဋ္ဌေဝိ။
၃-နဒီကုဉ္ဇန္တိဝိ (သျာ)
၄-သီတိံ (သီ)၊ သီတံ (က)
၅-ဥမဂ်ဿဒိသံ (သျာ)၊ ဥမဂ်ဿဒိသံ (က)
၆-အသ္သုရဏ္ဌာနံ (က)
၇-ပိဋ္ဌိကဏ္ဋကေ (သီ) ဧဝံ စုဋဟတ္ထိပဒေါပမသုတ္တဝဏ္ဏနာယမ္ပိ။

မုခသမီပေ ဝါ ကတ္ဝာတိ အတ္ထော။ တေနေဝ ဝိဘင်္ဂေ ဝုတ္တံ "အယံ သတိ ဥပဋ္ဌိတာ ဟောတိ သုပဋ္ဌိတာ နာသိကဂ္ဂေ ဝါ မုခနိမိတ္တေ ဝါ၊ တေန ဝုစ္စတိ ပရိမုခံ သတိ" ဥပဋ္ဌပေတ္ဝာ"တိ[1]။ အထ ဝါ **ပရီ**တိ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌော။ **မုခ**န္တိ နိယျာနဋ္ဌော။ **သတီ**တိ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌော။ တေန ဝုစ္စတိ "ပရိမုခံ သတိ"န္တိ။ ဧဝံ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ ဝုတ္တနယေနပေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တတြာယံ သင်္ခေပေါ "ပရိဂ္ဂဟိတနိယျာနသတိ" ကတ္ဝာ"တိ။

၂၁၇။ **အဘိဇ္ဈံ လောကေ**တိ ဇ္ဈေ လုဇ္ဇနပလုဇ္ဇနဋ္ဌေန ပဇ္ဇုပါဒါနက္ခန္ဓာ လောကော၊ တသ္မာ ပဇ္ဇသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု ရာဂံ ပဟာယ ကာမဓ္ဓာတုံ ဝိက္ခမ္ဘေတ္ဝာတိ အယမေတ္ထတ္ထော။ **ဝိဂတာဘိဇ္ဈေနာ**တိ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန ပဟီနတ္တာ ဝိဂတာဘိဇ္ဈေန၊ နဝိဇ္ဇာဝိဿာဇ္ဇာသဒိသေနာတိ အတ္ထော။ **အဘိဇ္ဈာယ စိတ္တံ ပရိသောဓေတီ**တိ အဘိဇ္ဈာတော စိတ္တံ ပရိမောစေတိ။ ယထာ တံ သာ မုဉ္စတိ စေဝ၊ မုဉ္စိတ္ဝာ စ နာ ပုန ဂဏှာတိ၊ ဧဝံ ကရောတီတိ အတ္ထော။ **ဗျာပါဒ-ပဒေါသံ ပဟာယာ**တိအာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဗျာပဇ္ဇတိ ဒူမိနာ စိတ္တံ ပူတိကုမ္မာသာဒယော. ဝိယ ပုရိမပကတိံ ဝိဇဟတီတိ ဗျာပါဒေါ။ ဝိကာရာ-ပတ္တိယာ ပဒုဿတိ, ပရံ ဝါ ပဒူသေတီ ဝိနာသေတီတိ ပဒေါသော။ ဉာဟယမေတံ[2] ကောဓသေဝါဓိဝစနံ။ ထိနံ စိတ္တဂေလညံ။ မိဒ္ဓံ စေတသိက-ဂေလညံ၊ ထိနဉ္စ မိဒ္ဓဉ္စ ထိနမိဒ္ဓံ။**အာလောကသညီ**တိ ရတ္တိမ္ပိ ဒိဝါ[3] ဒိဋ္ဌာလောက-သဉ္ဉာနနသမတ္ထာယ ဝိဂတနီဝရဏာယ ပရိသုဒ္ဓါယ သညာယ သမန္နာဂတော။ **သတော သမ္ပဇာနော**တိ သတိယာ စ ဉာဏေန စ သမန္နာဂတော။ ဣဒံ ဉာဟယံ အာလောကသညာယ ဥပကာရတ္တာ ဝုတ္တံ။ ဥဒ္ဓစ္စဉ္စ ကုက္ကုစ္စဉ္စ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ။ **တိဏ္ဏဝိစိကိစ္ဆော**တိ ဝိစိကိစ္ဆံ တရိတ္ဝာ အတိက္ကမိတ္ဝာ ဌိတော။ "ကထမိဒံ ကထမိဒ"န္တိ ဧဝံ နပ္ပဝတ္တတိတိ အကထံကထီ။ **ကုသလေသု ဓမ္မေသူ**တိ အနဝဇ္ဇေသု ဓမ္မေသု။ "ဣမေ နု ခေါ ကုသလာ ကထမိမေ ကုသလာ"တိ ဧဝံ နဝိစိကိစ္ဆတိ။ နာ ကန်တိတိ အတ္ထော။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ။ ဣမေသု ပန နိဝရဏေသု ဝစနတ္ထလက္ခဏာဒိဘေဒတော ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ၊ တံ သဗ္ဗံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝုတ္တံ။

၂၁၈။ ယာ ပနာယံ **သေယ္ယထာပိ မဟာရာဇာ**တိ ဥပမာ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ **ဣဏံ အာဒါယာ**တိ ဝမိုယာ ဓနံ ဂဟေတ္ဝာ။ **ပုန်ဒိ ကရေယျာ**တိ ဝိဂတန်ဒံ

၁-အဘိ ၂-၂၆၁-ဗျာနဝိဘင်္ဂေ။ ၂-ဇဟတီတိ (သီ)၊ ပဇဟတီတိ (သျာ)
၃-ဉာဟယမေတံ (သျာ၊က) ၄-ဒိဝါဝိ (ဗဟူသု) စူဠဗျူဟတ္ထိပဒေါပမသုတ္တဝဏ္ဏနာယံ ဝိသဒ္ဒေါ နတ္ထိ။

ကရေယျ၊ ယထာ တေသံ ကာကဏိကမတ္တောပိ ပရိယန္တော နာမ နာဝ-သိဿတိ၊ ဧဝံ ကရေယျ၊ သဗ္ဗသော ပဋိနိယျာတေယျာတိ အတ္ထော။ **တတောနိဒါန**န္တိ အာဏဏျနိဒါနံ[၁]။ သော ဟိ "အဏဏောမ္ဟိ"တိ အာဝဇ္ဇန္တော ဗလဝပါမောဇ္ဇံ လဘတိ၊ သောမနဿံ အဓိဂစ္ဆတိ၊ တေန ဝုတ္တံ "**လဘေထ ပါမောဇ္ဇံ အဓိဂစ္ဆေယျ သောမနဿ**"န္တိ။

၂၁၉။ ဝိသဘာဂဝေဒနုပ္ပတ္တိယာ ကကစေနေဝ စတုဋ္ဌရိယာပထံ[၂] ဆိန္ဒန္တော အာဗာဓတီတိ အာဗာဓော၊ သွာဿ အတ္ထီတိ **အာဗာဓိကော**။ တံ သမုဋ္ဌာနေန ဒုက္ခေန **ဒုက္ခိတော**။ **အဓိမတ္တဂိလာနော**တိ ဗာဋ္ဌဂိလာနော။ **နစ္ဆာဒေယျာ**တိ အဓိမတ္တဗျာဓိပရေတတာယ နရစ္စေယျ။ **ဗလမတ္တာ**တိ ဗလမေဝ၊ ဗလဥ္ဆဿ ကာယေ နဘဝေယျာတိ အတ္ထော။ **တတောနိဒါန**န္တိ အာရောဂျနိဒါနံ။ တဿ ဟိ "အရောဂေါမ္ဟိ"တိ အာဝဇ္ဇယတော တဒုဘယံ ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ "**လဘေထ ပါမောဇ္ဇံ အဓိဂစ္ဆေယျ သောမနဿ**"န္တိ။

၂၂၀။ **နစ ဿ ကိဉ္စိ ဘောဂါနံ ဝယော**တိ ကာကဏိကမတ္တမ္ပိ ဘောဂါနံ ဝယော နဘဝေယျ။ **တတောနိဒါန**န္တိ ဗန္ဓနာမောက္ခနိဒါနံ။ သေသံ ဝုတ္တနယေနေဝ သဗ္ဗပဒေသု ယောဇေတဗ္ဗံ။

၂၂၁-၂၂၂။ **အနတ္တာဓိနော**တိ နအတ္တနိ အဓိနော၊ အတ္တနော ရုစိယာ ကိဉ္စိ ကာတုံ နလဘတိ။ **ပရာဓိနော**တိ ပရေသု အဓိနော ပရသေဝ ရုစိယာ ဝတ္တတိ။ **နယေန ကာမံ ဂမော**တိ ယေန ဒိသာဘာဂေနဿ ဂန္တုကာမတာ[၃] ဟောတိ၊ ဋ္ဌစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဂမနာယ၊ တေန ဂန္တုံ နလဘတိ။ **ဒါသဗျာ**တိ ဒါသဘာဝါ။ **ဘုဇိဿော**တိ အတ္တနော သန္တကော။ **တတောနိဒါန**န္တိ ဘုဇိဿနိဒါနံ။ **ကန္တာရဒ္ဓါနမဂ္ဂ**န္တိ ကန္တာရံ အဒ္ဓါနမဂ္ဂံ၊ နိရုဒကံ ဒီဃမဂ္ဂန္တိ အတ္ထော။ **တတောနိဒါန**န္တိ ခေမန္တဘူမိနိဒါနံ။

၂၂၃။ **ဋ္ဌမေ ပဉ္စ နီဝရဏေ အပ္ပဟီနေ**တိ ဧတ္ထ ဘဂဝါ အပ္ပဟီနကာမစ္ဆန္ဒ-နီဝရဏံ ဋ္ဌဏသဒိသံ, သေသာနိ ရောဂါဒိသဒိသာနိ ကတ္ဝာ ဒဿေတိ။ တတြာယံ သဒိသတာ—ယော ဟိ ပရေသံ ဋ္ဌဏံ ဂဟေတ္ဝာ ဝိနာသေတိ၊ သော တေဟိ ဋ္ဌဏံ ဒေဟီတိ ဝုစ္စမာနောပိ ဖရုသံ ဝုစ္စမာနောပိ ဗဇ္ဈမာနောပိ

၁-အာဏချနိဒါနံ (သီ)၊ အာနဏျနိဒါနံ (က) ၂-သဗ္ဗိရိယာပထံ (က)
၃-ဂန္တုကာမော (က) ကာမော (မဟာအဿပုရသုတ္တဝဏ္ဏနာယံ)

ဝဓီယမာနောပိ ကိဉ္စိ ပဋိဗာဟိတုံ[၁] န သက္ကောတိ၊ သဗ္ဗံ တိတိက္ခတိ။ တိတိက္ခာ-ကာရဏဉ္ဍိသ တံ ဣဏံ ဟောတိ။ ဧဝမေဝ ယော ယမှိ ကာမစ္ဆန္ဒေန ရဇ္ဇတိ၊ တဏ္ဍာသဟဂတေန တံ ဝတ္ထုံ ဂဏ္ဍတိ၊ သော တေန ဖရုသံ ဝုစ္စမာနောပိ ဗဇ္ဈမာနောပိ ဝဓီယမာနောပိ သဗ္ဗံ တိတိက္ခတိ၊ တိတိက္ခာကာရဏဉ္ဍိသ သော ကာမစ္ဆန္ဒော ဟောတိ၊ ဃရသာမိကေဟိ ဝဓီယမာနာနံ ဣတ္ထီနံ ဝိယာတိ ဧဝံ ဣဏံ ဝိယ ကာမစ္ဆန္ဒော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ယထာ ပန ပိတ္တရောဂါတုရော မဓုသက္ကရာဒီသုပိ ဒိန္နေသု ပိတ္တရောဂါတု-ရတာယ တေသံ ရသံ န ဝိန္ဒတိ၊ "တိတ္တကံ တိတ္တက"န္တိ ဥဂ္ဂိရတိယေဝ။ ဧဝမေဝ ဗျာပန္နစိတ္တော ဟိတကာမေဟိ အာစရိယုပဇ္ဈာယေဟိ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ ဩဝဒီယ-မာနော ဩဝါဒံ န ဂဏ္ဍတိ၊ "အတိ ဝိယ မေ တုမှေ ဥပဒ္ဒဝေထာ"တိ အာဒီနိ ဝတ္ဆာ ဝိဗ္ဘမတိ။ ပိတ္တရောဂါတုရတာယ သော ပုရိသော မဓုသက္ကရာဒီနံ ဝိယ ကောဓာတုရတာယ ဈာနသုခါဒိဘေဒံ သာသနရသံ န ဝိန္ဒတီတိဧဝံ ရောဂေါ ဝိယ ဗျာပါဒေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ယထာ ပန နက္ခတ္တဒိဝသေ ဗန္ဓနာဂါရေ ဗဒ္ဓေါ ပုရိသော နက္ခတ္တသ နေဝ အာဒိံ န မဇ္ဈံ န ပရိယောသာနံ ပဿတိ။ သော ဒုတိယဒိဝသေ မုတ္တော အဟော ဟိယျော နက္ခတ္တံ မနာပံ, အဟော နစ္စံ, အဟော ဂီတန္တိအာဒီနိ သုတ္ဆာပိ ပဋိဝစနံ န ဒေတိ။ ကိံ ကာရဏာ? နက္ခတ္တသ အနနုဘူတတ္တာ၊ ဧဝမေဝ ထိနမိဒ္ဓါဘိဘူတော ဘိက္ခု ဝိစိတ္တနယေပိ ဓမ္မသဝနေ ပဝတ္တမာနေ နေဝ တသ အာဒိံ န မဇ္ဈံ န ပရိယောသာနံ ဇာနာတိ။ သောပိ ဥဋ္ဌိတေ ဓမ္မသဝနေ အဟော ဓမ္မသဝနံ, အဟော ကာရဏံ, အဟော ဥပမာတိ ဓမ္မသဝနသ ဝဏ္ဏံ ဘဏမာနာနံ သုတ္ဆာပိ ပဋိဝစနံ န ဒေတိ။ ကိံ ကာရဏာ? ထိနမိဒ္ဓဝသေန ဓမ္မကထာယ အနနုဘူတတ္တာ။ ဧဝံ ဗန္ဓနာဂါရံ ဝိယ **ထိနမိဒ္ဓံ** ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ယထာ ပန နက္ခတ္တံ ကီဋ္ဌန္တောပိ ဒါသော "ဣဒံ နာမ အစ္စာယိကံ ကရဏီယံ အတ္ထိ၊ သီဃံ တတ္ထ ဂစ္ဆာဟိ။ နော စေ ဂစ္ဆသိ၊ ဟတ္ထပါဒံ ဝါ တေ ဆိန္ဒာမိ ကဏ္ဏနာသံ ဝါ"တိ ဝုတ္တော[၂] သီဃံ[၃] ဂစ္ဆတိယေဝ။ နက္ခတ္တသ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ အနုဘဝိတုံ န လဘတိ၊ ကသ္မာ? ပရာဓီနတာယ၊ ဧဝမေဝ ဝိနယေ အပကတညုနာ[၄] ဝိဝေကတ္ထာယ အရည်ံ ပဝိဋ္ဌေနာပိ

၁-ပဋိပ္ပရိတုံ (သီ၊ သျာ)　　၂-ဝုတ္တေ (သီ)၊ ဝုတ္တော သော (သျာ၊ က)
၃-သီဃံ တတ္ထ (က)　　၄-အပကတညုနာ ဘိက္ခုနာ (သျာ)

ကိသ္မိဉ္စိဒေဝ အန္တမသော ကပ္ပိယမံသေပိ အကပ္ပိယမံသသညာယ ဥပ္ပန္နာယ ဝိဝေကံ ပဟာယ သီလဝိသောဓနတ္ထံ ဝိနယဓရဿ သန္တိကံ ဂန္တဗ္ဗံ ဟောတိ၊ ဝိဝေကသုခံ အနုဘဝိတုံ နလဘတိ၊ ကသ္မာ? ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စာဘိဘူတတာယာတိ။ ဧဝံ ဒါသဗျံ ဝိယ **ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ** ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ယထာ ပန ကန္တာရဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော ပုရိသော စောရေဟိ မနုဿာနံ ဝိလုတ္တောကာသံ[၁] ပဟတောကာသဉ္စ[၂] ဒိသ္ဝာ ဒဏ္ဍကသဒ္ဒေနပိ သကုဏ-သဒ္ဒေနပိ "စောရာ အာဂတာ"တိ ဥဿင်္ကိတပရိသင်္ကိတောဝ ဟောတိ၊ ဂစ္ဆတိပိ တိဋ္ဌတိပိ နိဝတ္တတိပိ၊ ဂတဋ္ဌာနတော အဂတဋ္ဌာနမေဝ ဗဟုတရံ ဟောတိ။ သော ကိစ္ဆေန ကသိရေန ခေမန္တဘူမိံ ပါပုဏာတိ ဝါ နဝါ ပါပုဏာတိ။ ဧဝမေဝ ယဿ အဋ္ဌသု ဌာနေသု ဝိစိကိစ္ဆာ ဥပ္ပန္နာ ဟောတိ၊ သော "ဗုဒ္ဓေါ နု ခေါ၊ နော နု ခေါ ဗုဒ္ဓေါ"တိအာဒိနာ နယေန ဝိစိကိစ္ဆန္တော အဓိမုစ္စိတ္ဝာ သဒ္ဓါယ ဂဏ္ဍိတုံ နသက္ကောတိ။ အသက္ကောန္တော မဂ္ဂံ ဝါ ဖလံ ဝါ နပါပုဏာတီတိ ယထာ ကန္တာရဒ္ဓါနမဂ္ဂေ "စောရာ အတ္ထိ နတ္ထီ"တိ ပုနပ္ပုနံ အာသပ္ပနပရိသပ္ပနံ အပရိယောဂါဟနံ ဆမ္ဘိတတ္တံ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒေန္တော ခေမန္တပတ္တိယာ အန္တရာယံ ကရောတိ၊ ဧဝံ ဝိစိကိစ္ဆာပိ ဗုဒ္ဓေါ နု ခေါ နဗုဒ္ဓေါတိအာဒိနာ နယေန ပုနပ္ပုနံ အာသပ္ပနပရိသပ္ပနံ အပရိယောဂါဟနံ ဆမ္ဘိတတ္တံ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒယမာနာ အရိယဘူမိပ္ပတ္တိယာ အန္တရာယံ ကရောတီတိ ကန္တာရဒ္ဓါနမဂ္ဂေါ ဝိယ **ဝိစိကိစ္ဆာ** ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

၂၂၄။ ဣဒါနိ **"သေယျထာပိ မဟာရာဇ အာဏဏ္ဍ"**န္တိ ဧတ္ထ ဘဂဝါ ပဟီနကာမစ္ဆန္ဒနီဝရဏံ အာဏဏ္ဍသဒိသံ သေသာနိ အာရောဂျာဒိသဒိသာနိ ကတ္ဝာ ဒဿေတိ။ တတြာယံ သဒိသတာ၊ ယထာ ဟိ ပုရိသော ဣဏံ အာဒါယ ကမ္မန္တေ ပယောဇေတ္ဝာ သမိဒ္ဓတံ ပတ္တော၊ "ဣဒံ ဣဏံ နာမ ပလိဗောဓမူလ"န္တိ စိန္တေတ္ဝာ သဝဓိုကံ ဣဏံ နိယျာတေတ္ဝာ ပဏ္ဍံ ဖာလာပေယျ၊ အထဿ တတော ပဋ္ဌာယ နေဝ ကောစိ ဒူတံ ပေသေတိ၊ နပဏ္ဍံ။ သော ဣဏသာမိကေ ဒိသ္ဝာပိ သစေ ဣစ္ဆတိ, အာသနာ ဥဋ္ဌဟတိ၊ နော စေ, နဥဋ္ဌဟတိ၊ ကသ္မာ? တေဟိ သဒ္ဓိံ နိလ္လေပတာယ အလဂ္ဂတာယ။ ဧဝမေဝ ဘိက္ခု "အယံ **ကာမစ္ဆန္ဒော** နာမ ပလိဗောဓမူလ"န္တိ စိန္တေတ္ဝာ ဆ ဓမ္မေ ဘာဝေတ္ဝာ ကာမစ္ဆန္ဒနီဝရဏံ ပဇဟတိ။ တေ ပန ဆ ဓမ္မေ မဟာသတိပဋ္ဌာနေ ဝဏ္ဍယိဿာမ။ တဿေဝံ

၁-ဝိလုမ္ပမာနောကာသံ (သျာ)၊ ဝိလုပ္ပနောကာသံ (က)

၂-ဂတောကာသံ (သီ)၊ ဟတောကာသံ (သျာ)

ပဟီနကာမစ္ဆန္ဒဿ ယထာ ဇုဏှမုတ္တဿ ပုရိသဿ ဇုဏှဿဘိမကေ ဒိဿွာ နေဝ ဘယံ န ဆမ္ဘိတတ္တံ ဟောတိ၊ ဧဝမေဝ ပရဝတ္ထုမှိ နေဝ သင်္ကေါ န ဗဒ္ဓေါ ဟောတိ။ ဒိဗ္ဗာနိပိ ရူပါနိ ပဿတော ကိလေသော န သမုဒါစရတိ။ တဿွာ ဘဂဝါ အာဏာဏျမိဝ ကာမစ္ဆန္ဒပ္ပဟာနံ အာဟ။

ယထာ ပန သော ပိတ္တရောဂါတုရော ပုရိသော ဘေသဇ္ဇကိရိယာယ တံ ရောဂံ ဝူပသမေတွာ တတော ပဋ္ဌာယ မဓုသက္ကရာဒိနံ ရသံ ဝိန္ဒတိ။ ဧဝမေဝ ဘိက္ခု ''အယံ **ဗျာပါဒေါ** နာမ မဟာအနတ္ထကရော''တိ ဆ ဓမ္မေ ဘာဝေတွာ ဗျာပါဒနိဝရဏံ ပဇဟတိ။ သဗ္ဗနိဝရဏေသု ဆ ဓမ္မေ မဟာသတိပဋ္ဌာနေယေဝ ဝဏ္ဏယိဿာမ။ နု ကေဝလဉ္စ တေယေဝ၊ ယေပိ ထိနမိဒ္ဓါဒိနံ ပဟာနာယ ဘာဝေတဗ္ဗာ။ တေပိ သဗ္ဗေ တတ္ထေဝ ဝဏ္ဏယိဿာမ။ သော ဧဝံ ပဟီနဗျာပါဒေါ ယထာ ပိတ္တရောဂဝိမုတ္တော ပုရိသော မဓုသက္ကရာဒိနံ ရသံ သမ္ပိယာယမာနော ပဋိသေဝတိ။ ဧဝမေဝ အာစာရပဏ္ဍိတ္တိအာဒိနိ သိက္ခာပဒါနိ သိရသာ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ သမ္ပိယာယမာနော သိက္ခတိ။ တဿွာ ဘဂဝါ အာရောဂျမိဝ ဗျာပါဒပ္ပဟာနံ အာဟ။

ယထာ သော နက္ခတ္တဒိဝသေ ဗန္ဓနာဂါရံ ပဝေသိတော ပုရိသော အပရဿိံ နက္ခတ္တဒိဝသေ ''ပုဗ္ဗေပိ အဟံ ပမာဒဒေါသေန ဗဒ္ဓေါ၊ တေန နက္ခတ္တံ နာနုဘဝိံ။ ဇုဒါနိ အပ္ပမတ္တော ဘဝိဿာမီ''တိ ယထာဿ ပစ္စတ္ထိကာ သြကာသံ န လဘန္တိ၊ ဧဝံ အပ္ပမတ္တော ဟုတွာ နက္ခတ္တံ အနုဘဝိတွာ အဟော နက္ခတ္တံ အဟော နက္ခတ္တန္တိ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ၊ ဧဝမေဝ ဘိက္ခု ''ဇုဒံ **ထိနမိဒ္ဓံ** နာမ မဟာ-အနတ္ထကရ''န္တိ ဆ ဓမ္မေ ဘာဝေတွာ ထိနမိဒ္ဓနိဝရဏံ ပဇဟတိ။ သော ဧဝံ ပဟီနထိနမိဒ္ဓေါ ယထာ ဗန္ဓနာ မုတ္တော ပုရိသော သတ္ထာဟမ္ပိ နက္ခတ္တဿ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ အနုဘဝတိ။ ဧဝမေဝ ဓမ္မနက္ခတ္တဿ အာဒိမဇ္ဈ-ပရိယောသာနံ အနုဘဝန္တော သဟ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ။ တဿွာ ဘဂဝါ မဗန္ဓနာ မောက္ခမိဝ ထိနမိဒ္ဓပ္ပဟာနံ အာဟ။

ယထာ ပန ဒါသော ကိဉ္စိဒေဝ မိတ္တံ ဥပနိဿာယ သာမိကာနံ ဓနံ ဒတွာ အတ္တာနံ ဘုဇိဿံ ကတွာ တတော ပဋ္ဌာယ ယံ ဣစ္ဆတိ၊ တံ ကရောတိ။ ဧဝမေဝ ဘိက္ခု ''ဣဒံ **ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ** နာမ မဟာအနတ္ထကရ''န္တိ ဆ ဓမ္မေ ဘာဝေတွာ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ပဇဟတိ။ သော ဧဝံ ပဟီနဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စော ယထာ ဘုဇိဿော ပုရိသော ယံ ဣစ္ဆတိ၊ တံ ကရောတိ၊ နု တံ ကောစိ ဗလက္ကာရေန တတော

၁-ယထာ (က)

နိဝတ္တေတိ၊ ဧဝမေဝ ယထာ သုခံ နေက္ခမ္မပဋိပဒံ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ နတံ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ဗလက္ကာရေန တတော နိဝတ္တေတိ။ တသ္မာ ဘဂဝါ ဘုဇိဿံ ဝိယ ဥဒ္ဓစ္စ-ကုက္ကုစ္စပ္ပဟာနံ အာဟ။

ယထာ ဗလဝါ ပုရိသော ဟတ္ထသာရံ ဂဟေတ္ဝာ သဇ္ဇာဝုဓော သပရိဝါရော ကန္တာရံ ပဋိပဇ္ဇေယျ၊ တံ စောရာ ဒူရတောဝ ဒိသ္ဝာ ပလာယေယျုံ။ သော သောတ္ထိနာ တံ ကန္တာရံ နိတ္ထရိတ္ဝာ ခေမန္တံ ပတ္တော ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော အဿ။ ဧဝမေဝ ဘိက္ခု "အယံ **ဝိစိကိစ္ဆာ** နာမ မဟာအနတ္ထကာရိကာ"တိ ဆ ဓမ္မေ ဘာဝေတ္ဝာ ဝိစိကိစ္ဆံ ပဇဟတိ။ သော ဧဝံ ပဟီနဝိစိကိစ္ဆော ယထာ ဗလဝါ ပုရိသော သဇ္ဇာဝုဓော သပရိဝါရော နိဗ္ဘယော စောရေ တိဏံ ဝိယ အဂဏေတ္ဝာ သောတ္ထိနာ နိက္ခမိတ္ဝာ ခေမန္တဘူမိံ ပါပုဏာတိ။ ဧဝမေဝ ဘိက္ခု ဒုစ္စရိတကန္တာရံ နိတ္ထရိတ္ဝာ ပရမံ ခေမန္တဘူမိံ အမတံ မဟာနိဗ္ဗာနံ ပါပုဏာတိ။ တသ္မာ ဘဂဝါ ခေမန္တဘူမိံ ဝိယ ဝိစိကိစ္ဆာပဟာနံ အာဟ။

၂၂၅။ **ပါမောဇ္ဇံ ဇာယတီ**တိ တုဋ္ဌာကာရော ဇာယတိ။ **ပမုဒိတဿ ပီတိ ဇာယတီ**တိ တုဋ္ဌဿ သကလသရီရံ ခေါဘယမာနာ ပီတိ ဇာယတိ။ **ပီတိမနဿ ကာယော ပဿမ္ဘတီ**တိ ပီတိသမ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ပုဂ္ဂလဿ နာမကာယော ပဿမ္ဘတိ၊ ဝိဂတဒရထော ဟောတိ။ **သုခံ ဝေဒေတီ**တိ ကာယိကမ္ပိ စေတသိကမ္ပိ သုခံ ဝေဒယတိ။ **စိတ္တံ သမာဓိယတီ**တိ ဣမိနာ နေက္ခမ္မသုခေန သုခိတဿ ဥပစာရဝသေနပိ အပ္ပနာဝသေနပိ စိတ္တံ သမာဓိယတိ။

ပဌမဈာနကထာ

၂၂၆။ **သော ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ။ ပ။ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတီ**တိ-အာဒိ ပန ဥပစာရသမာဓိနာ သမာဟိတေ စိတ္တေ ဥပရိဝိသေသဒဿနတ္ထံ အပ္ပနာသမာဓိနာ သမာဟိတေ စိတ္တေ တဿ သမာဓိနော ပဘေဒဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **ဣမမေဝ ကာယ**န္တိ ဣမံ ကရဇကာယံ။ **အဘိသန္ဒေတီ**တိ တေမေတိ သ္ဒေဟေတိ၊ သဗ္ဗတ္ထ ပဝတ္တပီတိသုခံ ကရောတိ။ **ပရိသန္ဒေတီ**တိ သမန္တတော သန္ဒေတိ။ **ပရိပူရေတီ**တိ ဝါယုနာ ဘသ္တံ ဝိယ ပူရေတိ။ **ပရိပ္ဖရတီ**တိ သမန္တတော ဖုသတိ[၁]။ **သဗ္ဗာဝတော ကာယဿာ**တိ အဿ ဘိက္ခုနော သဗ္ဗကောဋ္ဌာသဝတော ကာယဿ ကိဉ္စိ ဥပါဒိန္နကသန္တတိပဝတ္တိဋ္ဌာနေ

၁-ဖရတိ (သျာ)

ဆဝိမံသလောဟိတာနုဂတံ အဏုမတ္တမ္ပိ ဌာနံ ပဌမဈာနသုခေန အဖုဋ္ဌံ နာမ
နဟောတိ။

၂၂၇။ **ဒကွောတိ** ဆေကော ပဋိဗလော နှာနီယစုဏ္ဏာနိ ကာတုဩေဝ
ပယောဇေတုဩ သန္ဒေတုဩ[၁]။ **ကံသထာလေတိ** ယေန ကေနစိ လောဟေန
ကတဘာဇနေ။ မတ္တိကဘာဇနံ ပန ထိရံ နဟောတိ။ သန္ဒေန္တသ[၂] ဘိဇ္ဇတိ။
တသ္မာ တံ နဒဿေတိ။ **ပရိပ္ပေါသကံ ပရိပ္ပေါသက**န္တိ သိဩိတ္ဝာ သိဩိတ္ဝာ။
သန္ဒေယျာတိ ဝါမဟတ္ထေန ကံသထာလံ ဂဟေတ္ဝာ ဒက္ခိဏဟတ္ထေန ပမာဏ-
ယုတ္တံ ဥဒကံ သိဩိတ္ဝာ သိဩိတ္ဝာ ပရိမဒ္ဒန္တော ပိဏ္ဍံ ကရေယျ။ **သ္ဒေဟာနုဂတာ**တိ
ဥဒကသိနေဟေန အနုဂတာ။ **သ္ဒေဟပရေတာ**တိ ဥဒကသိနေဟေန ပရိဂ္ဂဟိတာ။
သန္တရဗာဟိရာတိ သဒ္ဓိံ အန္တောပဒေသေန စေဝ ဗဟိပဒေသေန စ သဗ္ဗတ္ထ-
ကမေဝ ဥဒကသိနေဟေန ဖုဋ္ဌာတိ အတ္ထော။ **နစ ပဿရဏ္ဏီ**တိ နစ ဗိန္ဒု ဗိန္ဒု[၃]
ဥဒကံ ပဿရတိ၊ သက္ကာ ဟောတိ ဟတ္ထေနပိ ဒ္ဓိဟိပိ တိဟိပိ အဂ်လိဟိ ဂဟေတုံ
ဩဝဋ္ဌိကာယပိ ကာတုန္တိ အတ္ထော။

ဒုတိယဈာနကထာ

၂၂၈-၂၂၉။ ဒုတိယဈာနသုခူပမာယံ **ဥဗ္ဘိဒေါဒကော**တိ ဥဗ္ဘိန္ဒဥဒကော၊
နဟေဌာ ဥဗ္ဘိဇ္ဇိတ္ဝာ ဥဂ္ဂစ္ဆနကဥဒကော။ အန္တောယေဝ ပန ဥဗ္ဘိဇ္ဇနက-
ဥဒကောတိ အတ္ထော။ **အာယမုခ**န္တိ အာဂမနမဂ္ဂေါ။ **ဒေဝေါ**တိ မေဃော။
ကာလေန ကာလန္တိ ကာလေ ကာလေ၊ အန္ဓဒ္ဓမာသံ ဝါ အနုဒသာဟံ ဝါတိ
အတ္ထော။ **ဓာရ**န္တိ ဝုဋ္ဌိံ။ **နအနုပ္ပဝေစ္ဆေယျာ**တိ နစ ပဝေသေယျ၊ နဝဿေ-
ယျာတိ အတ္ထော။ **သီတာ ဝါရိဓာရာ ဥဗ္ဘိဇ္ဇိတ္ဝာ**တိ သီတံ ဓာရံ ဥဂ္ဂန္ဒာ ရဟဒံ
ပူရယမာနံ ဥဗ္ဘိဇ္ဇိတ္ဝာ။ ဟေဌာ ဥဂ္ဂစ္ဆနဥဒကဉ္ဇိ ဥဂ္ဂန္ဒာ ဥဂ္ဂန္ဒာ ဘိဇ္ဇန္တံ
ဥဒကံ ခေါဘေတိ၊ စတူဟိ ဒိသာဟိ ပဝိသနဥဒကံ ပုရာဏပဏ္ဏတိဏကဌ-
ဒဏ္ဍကာဒီဟိ ဥဒကံ ခေါဘေတိ၊ ဝုဋ္ဌိဥဒကံ ဓာရာနိပါတပုဗ္ဗုဋ္ဌကေဟိ[၄] ဥဒကံ
ခေါဘေတိ။ သန္ဒိသိန္ဒမေဝ ပန ဟုတ္ဝာ ဣဒ္ဓိနိမ္မိတမိဝ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ဥဒကံ
ဣမံ ပဒေသံ ဖရတိ, ဣမံ ပဒေသံ နဖရတီတိ နတ္ထိ၊ တေန အဖုဋ္ဌောကာသော
နာမ နဟောတီတိ။ တတ္ထ ရဟဒေါ ဝိယ ကရဇကာယော။ ဥဒကံ ဝိယ
ဒုတိယဈာနသုခံ။ သေသံ ပုရိမနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁-သန္ဒေတုဩ (က)　　၂-သန္ဒေန္တသ (က)
၃-ဗိန္ဒုဗိန္ဒုန္တိ (သီ၊ သျာ)　　၄-....ပုပ္ပုဋ္ဌကေဟိ (က)

တတိယဈာနကထာ

၂၃၀-၂၃၁။ တတိယဈာနသုခူပမာယံ ဥပ္ပလာနိ ဇ္ဈေ သန္တိတိ ဥပ္ပလိနိ။ သေသပဒဒွယေပိ ဧသေဝ နယော။ ဇ္ဈေ စ သေတရတ္တာနိလေသု ယံ ကိဉ္စိ ဥပ္ပလံ ဥပ္ပလမေဝ၊ ဥိနကသတပတ္တံ ပုဏ္ဍရိကံ၊ သတပတ္တံ ပဒုမံ။ ပတ္တာနိယမံ ဝါ ဝိနာပိ သေတံ ပဒုမံ၊ ရတ္တံ ပုဏ္ဍရိကန္တိ အယမေတ္ထ ဝိနိစ္ဆယော။ **ဥဒကာနုဂ္ဂတာနီ**တိ ဥဒကတော နဥဂ္ဂတာနိ။ **အန္တော နိမုဂ္ဂပေါသီနီ**တိ ဥဒကတလဿ အန္တော နိမုဂ္ဂါနိယေဝ ဟုတ္ဝာ ပေါသိနိ၊ ဝဍ္ဎိနိတိ အတ္ထော[1]။ သေသံ ပုရိမနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

စတုတ္ထဈာနကထာ

၂၃၂-၂၃၃။ စတုတ္ထဈာနသုခူပမာယံ **ပရိသုဒ္ဓေန စေတသာ ပရိယောဒါ-တေနာ**တိ ဇ္ဈေ နိရုပက္ကိလေသဋ္ဌေန ပရိသုဒ္ဓံ၊ ပဘဿရဋ္ဌေန ပရိယောဒါတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **သြဒါတေန ဝတ္ထေနာ**တိ ဇုဒံ ဥတုဖရဏတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ကိလိဋ္ဌဝတ္ထေန ဟိ ဥတုဖရဏံ နာ ဟောတိ၊ တခ်ဏဓောတပရိသုဒ္ဓေန ဥတုဖရဏံ ဗလဝံ ဟောတိ။ ဇုမိသာယ ဟိ ဥပမာယ ဝတ္ထံ ဝိယ ကရဇကာယော၊ ဥတုဖရဏံ ဝိယ စတုတ္ထဈာနသုခံ။ တသ္မာ ယထာ သုနာတသ္သ ပုရိသဿ ပရိသုဒ္ဓံ ဝတ္ထံ သသီသံ ပါရုပိတ္ဝာ နိသိန္နဿ သရီရတော ဥတု သဗ္ဗမေဝ ဝတ္ထံ ဖရတိ။ နာ ကောစိ ဝတ္ထဿ အဖုဋ္ဌောကာသော ဟောတိ။ ဧဝံ စတုတ္ထဈာနသုခေန ဘိက္ခုနော ကရဇကာယဿ နာ ကောစိ သြကာသော အဖုဋ္ဌော ဟောတိတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဇုမေသံ ပန စတုန္နံ ဈာနာနံ အနုပဒဝဏ္ဏနာ စ ဘာဝနာနယော စ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝုတ္တောတိ ဇုဓ နာ ဝိတ္ထာရိတော။

ဇ္ဈောဝတာ စေသ ရူပဈာနလာဘိယေဝ, နာ အရူပဈာနလာဘိတိ နာ ဝေဒိ-တဗ္ဗော။ နာ ဟိ အဋ္ဌသု သမာပတ္တီသု စုဒ္ဒသဟာကာရေဟိ စိဏ္ဏဝသီဘာဝံ[2] ဝိနာ ဥပရိ အဘိညာဓိဂမော ဟောတိ။ ပါဋိယံ ပန ရူပဈာနာနိယေဝ အာဂတာနိ။ အရူပဈာနာနိ အာဟရိတ္ဝာ ကထေတဗ္ဗာနိ။

ဝိပဿနာဉာဏကထာ (၁)

၂၃၄။ **သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ။ပ။ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တေ**တိ သော စုဒ္ဒသဟာကာရေဟိ အဋ္ဌသု သမာပတ္တီသု စိဏ္ဏဝသီဘာဝေါ ဘိက္ခု။တိ

၁-ပုဿန္တိ ဝဓုန္တိတိ အတ္ထော (သီ)၊ ပေါသိန္တိ ဝဓုန္တိတိ အတ္ထော (သျာ) ၂-ဝသီဘာဝံ (သီ၊ သျာ)

ဒဿေတိ။ သေသမေတ္ထ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **ဉာဏဒဿနာယ စိတ္တံ အဘိနီဟရတီ**တိ ဧတ္ထ **ဉာဏဒဿန**န္တိ မဂ္ဂဉာဏမ္ပိ, ဝုစ္စတိ ဖလဉာဏမ္ပိ, သဗ္ဗညုတညာဏမ္ပိ, ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏမ္ပိ, ဝိပဿနာဉာဏမ္ပိ။ "ကိံနု ခေါ အာဝုသော ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓတ္ထံ ဘဂဝတိ ဗြဟ္မစရိယံ ဝုဿတီ''တိ[၁] ဧတ္ထ ဟိ မဂ္ဂဉာဏံ ဉာဏဒဿနန္တိ ဝုတ္တံ။ "အယမညော ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မော အလမရိယ-ဉာဏဒဿနဝိသေသော အဓိဂတော ဖာသုဝိဟာရော''တိ[၂] ဧတ္ထ ဖလဉာဏံ။ "ဘဂဝတောပိ ခေါ ဉာဏဒဿနံ ဥဒပါဒိ သတ္တာဟကာလက်တော အာဋ္ဌာရော ကာလာမော''တိ[၃] ဧတ္ထ သဗ္ဗညုတညာဏံ။ "ဉာဏဥ္စ ပန မေ ဒဿနံ ဥဒပါဒိ အကုပ္ပါ မေ ဝိမုတ္တိ၊ အယမန္တိမာ ဇာတီ''တိ[၄] ဧတ္ထ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ။ ဗ္ဗဓ ပန ဉာဏဒဿနာယ စိတ္တန္တိ ဗ္ဗဒံ ဝိပဿနာဉာဏံ ဉာဏဒဿနန္တိ ဝုတ္တန္တိ။

အဘိနီဟရတီတိ ဝိပဿနာဉာဏဿ နိဗ္ဗတ္တနတ္ထာယ တန္ဒိန္ဒံ တပ္ပေါဏံ တပ္ပဗ္ဘာရံ ကရောတိ။ **ရူပီ**တိ အာဒီနမတ္ထော ဝုတ္တောယေဝ။ **ဩဒနကုမ္မာ-သူပစယော**တိ ဩဒနေန စေဝ ကုမ္မာသေန စ ဥပစိတော ဝဍိတော။ **အနိစ္စုစ္ဆာဒနပရိမဒ္ဒနဘေဒနဝိဒ္ဓံသနဓမ္မော**တိ ဟုတ္ဝာ အဘာဝဋ္ဌေန အနိစ္စ-ဓမ္မော။ ဒုဂ္ဂန္ဓဝိဃာတတ္ထာယ တနုဝိလေပနေန ဥစ္ဆာဒနဓမ္မော။ အင်ပစ္စင်ါဗာဓ-ဝိနောဒနတ္ထာယ ခုဒ္ဒကသမ္ဗာဟနေန ပရိမဒ္ဒနဓမ္မော။ ဒဟရကာလေ ဝါ ဦရူသု သယာပေတ္ဝာ ဂဗ္ဘာဝါသေန ဒုဿဏ္ဌိတာနံ တေသံ တေသံ အင်ါနံ သဏ္ဌာနသမ္ပာဒနတ္ထံ အဥ္ဇနပီဋ္ဌနာဒိဝသေန ပရိမဒ္ဒနဓမ္မော။ ဧဝံ ပရိဟရိတောပိ ဘေဒနဝိဒ္ဓံသနဓမ္မော ဘိဇ္ဇတိ စေဝ ဝိကိရတိ စ၊ ဧဝံ သဘာဝေါတိ အတ္ထော။ တတ္ထ **ရူပီ စာတုမဟာဘူတိကော**တိအာဒီသု ဆဟိ ပဒေဟိ သမုဒယော ကထိတော။ အနိစ္စပဒေန သဒ္ဓိံ ပစ္ဆိမေဟိ ဒ္ဓိဟိ အတ္ထင်မော။ **ဧတ္ထ သိတံ ဧတ္ထ ပဋိဗဒ္ဓ**န္တိ ဧတ္ထ စာတုမဟာဘူတိကေ ကာယေ နိဿိတဥ္စ ပဋိဗဒ္ဓဥ္စ။

၂၃၅။ **သုဘော**တိ သုန္ဒရော။ **ဇာတိမာ**တိ ပရိသုဒ္ဓါကရသမုဋ္ဌိတော။ **သုပရိကမ္မကတော**တိ သုဋ္ဌု ကတပရိကမ္မော အပနီတပါသာဏသက္ခရော။ **အစ္ဆော**တိ တနုစ္ဆဝိ။ **ဝိပ္ပသန္ဒော**တိ သုဋ္ဌု ပသန္ဒော။ **သဗ္ဗာကာရသမ္ပန္ဒော**တိ ဓောဝနဝေဓနာဒီဟိ သဗ္ဗေဟိ အာကာရေဟိ သမ္ပန္ဒော။ **နီလ**န္တိအာဒီဟိ ဝဏ္ဏသမ္ပတ္တိံ ဒဿေတိ။ တာဒိသဉ္ဇိ အာဝုတံ ပါကဋံ ဟောတိ။ **ဧဝမေဝ ခေါ**တိ ဧတ္ထ ဧဝံ ဥပမာသံသန္ဒနံ[၅] ဝေဒိတဗ္ဗံ။ မဏိ ဝိယ ဟိ ကရဇကာယော။

၁-မ ၁-၂၀၁-ပိဋ္ဌေ။　၂-မ ၁-၂၆၈-ပိဋ္ဌေ။　၃-ဝိ ၃-၁၀-ပိဋ္ဌေ။
၄-ဝိ ၃-၁၆-ပိဋ္ဌေ။　၅-ဥပမာသမ္ပာဒနံ (က)

အာဝုတသုတ္တံ ဝိယ ဝိပဿနာဉာဏံ။ စက္ခုမာ ပုရိသော ဝိယ ဝိပဿနာလာဘီ ဘိက္ခု၊ ဟတ္ထေ ကရိတ္ဝာ ပစ္စဝေက္ခတော အယံ ခေါ မဏိတိ မဏိနော အာဝိဘူတကာလော ဝိယ ဝိပဿနာဉာဏံ အဘိနိဟရိတ္ဝာ နိသိန္နဿ ဘိက္ခုနော စာတုမဟာဘူတိကကာယဿ အာဝိဘူတကာလော၊ တတြိဒံ သုတ္တံ အာဝုတန်္တိ သုတ္တာဿာဝိဘူတကာလော ဝိယ ဝိပဿနာဉာဏံ အဘိနိဟရိတ္ဝာ နိသိန္နဿ ဘိက္ခုနော တဒါရမ္မဏာနံ ဖဿပဉ္စမကာနံ ဝါ သဗ္ဗစိတ္တစေတသိကာနံ ဝါ ဝိပဿနာဉာဏသဿေဝ[1] ဝါ အာဝိဘူတကာလောတိ။

ဇာဒ္ဓ ဝိပဿနာဉာဏံ မဂ္ဂဉာဏာနန္တရံ။ ဧဝံ သန္တေပိ ယသ္မာ အဘိညာဝါရေ အာရဒ္ဓေ ဧတဿ အန္တရာဝါရော နတ္ထိ။ တသ္မာ ဇာဓေဝ ဒဿိတံ။ ယသ္မာ စ အနိစ္စာဒိဝသေန အကတသမ္မသနဿ ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ ဘေရဝံ သဒ္ဒံ သုဏတော ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိယာ ဘေရဝေ ခန္ဓေ အနုဿရတော ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဘေရဝမ္ပိ ရူပံ ပဿတော ဘယသန္တာသော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ န အနိစ္စာဒိဝသေန ကတသမ္မသနဿ။ တသ္မာ အဘိညံ ပတ္တဿ ဘယဝိနောဒန-ဟေတုသမ္ပာဒနတ္ထမ္ပိ ဇာဒံ ဇာဓေဝ ဒဿိတံ။ အပိ စ ယသ္မာ ဝိပဿနာသုခံ နာမေတံ မဂ္ဂဖလသုခသမ္ပာဒကံ ပါဋိယေက္ကံ သန္နိဋ္ဌကံ သာမညဖလံ။ တသ္မာပိ အာဒိတော၁ ဇာဒံ ဇာဓ ဒဿိတန်္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

မနောမယိဒ္ဓိဉာဏကထာ (၂)

၂၃၆-၂၃၇။ **မနောမယန်္တိ** မနေန နိဗ္ဗတ္တိတံ။ **သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂီန်္တိ** သဗ္ဗေဟိ အင်္ဂေဟိ စ ပစ္စင်္ဂေဟိ စ သမန္နာဂတံ။ **အဟီနိန္ဒြိယန်္တိ** သဏ္ဌာနဝဝသေန အဝိကလိန္ဒြိယံ။ ဇာဒ္ဓိမတာ နိမ္မိတရူပဿိ သစေ ဇာဒ္ဓိမာ ဩဒါတော တမ္ပိ ဩဒါတံ။ သစေ အဝိဒ္ဓကဏ္ဍော တမ္ပိ အဝိဒ္ဓကဏ္ဍန်္တိ ဧဝံ သဗ္ဗာကာရေဟိ တေန သဒိသ-မေဝ ဟောတိ။ **မုဒ္ဓမှာ ဤသိက**န်္တိအာဒိဥပမာတ္ထယမ္ပိ ဟိ သဒိသဘာဝ-ဒဿနတ္ထမေဝ ဝုတ္တံ။ မုဒ္ဓသဒိသာ ဧဝ ဟိ တဿ အင်္ဂေါ ဤသိကာ ဟောတိ။ ကောသိသဒိသော ယေဝ အသိ၊ ဝဋ္ဋာယ ကောသိယာ ဝဋ္ဋံ အသိမေဝ ပက္ခိပန်္တိ, ပတ္ထဋ္ဌာယ ပတ္ထဋ္ဌံ။ **ကရဏ္ဍာ**တိ ဇာဒမ္ပိ အဟိကဉ္စုကဿ နာမံ၊ န ဝိလီဝကရဏ္ဍ-ကဿ။ အဟိကဉ္စုကော ဟိ အဟိနာ သဒိသော၀ ဟောတိ။ တတ္ထ ကိဉ္စာပိ “ပုရိသော အဟိ” ကရဏ္ဍာ ဥဒ္ဓရေယျာ”တိ ဟတ္ထေန ဥဒ္ဓရမာနော ဝိယ ဒဿိတော၊ အထ ခေါ စိတ္တေနေဝဿ ဥဒ္ဓရဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အယဉ္ဒိ အဟိ နာမ သဇာတိယံ ဌိတော, ကဋ္ဌန်္တိရံ ဝါ ရုက္ခန်္တိရံ ဝါ နိဿာယ, တစတော သရိရံ

၁-ဝိပဿနာဝိညာဏသဿေဝ (ဋီကာ)

နိက္ကမုနပ္ပယောဂသင်္ခါတေန ထာမေန, သရီရံ ခါဒယမာနံ[၁] ဝိယ ပုရာဏတစံ ဇိဂုစ္ဆန္တောတိ ဣမေဟိ စတူဟိ ကာရဏေဟိ သယမေဝ ကဉ္ဇုကံ ပဇဟတိ၊ နသက္ကာ တတော အညေန ဥဒ္ဓရိတုံ၊ တသ္မာ စိတ္တေန ဥဒ္ဓရဏံ သန္ဓာယ ဣဒံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣတိ မုဉ္ဇာဒိသဒိသံ ဣမဿ ဘိက္ခုနော သရီရံ ဤသိကာဒိ-သဒိသံ နိမ္မိတရူပန္တိ ဣဒမေတ္ထ ဩပမ္မသံသန္ဒနံ။ နိမ္မာနဝိဓာနံ ပနေတ္ထ ပရတောစ ဣဒ္ဓိဝိဓာဒိပဉ္ဇအဘိညာကထာ သဗ္ဗာကာရေန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝိတ္ထာရိတာတိ တတ္ထ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဥပမာမတ္တမေဝ ဟိ ဣဓ အဓိကံ။

ဣဒ္ဓိဝိဓညာဏာဒိကထာ (၃-၇)

၂၃၈-၂၃၉။ တတ္ထ ဆေကကုမ္ဘကာရာဒယော ဝိယ ဣဒ္ဓိဝိဓညာဏလာဘီ ဘိက္ခု ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သုပရိကမ္မကတမတ္တိကာဒယော ဝိယ ဣဒ္ဓိဝိဓညာဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတဘာဇနဝိကတိအာဒိကရဏံ ဝိယ တဿ ဘိက္ခုနော ဝိကုဗ္ဗနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၂၄၀-၂၄၁။ ဒိဗ္ဗသောတဓာတုဥပမာယံ ယသ္မာ ကန္တာရဒ္ဓါနမဂ္ဂေါ သာသင်္ကော ဟောတိ သပ္ပဋိဘယော။ တတ္ထ ဥဿင်္ကိတပရိသင်္ကိတေန အယံ ဘေရိသဒ္ဒေါ, အယံ မုဒိင်္ဂသဒ္ဒေါတိ နသက္ကာ ဝဝတ္ထပေတုံ၊ တသ္မာ ကန္တာရဂ္ဂဟဏံ အကတ္ဝာ ခေမမဂ္ဂံ ဒဿေန္တော **အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော**တိ အာဟ။ အပ္ပဋိဘယဉ္ဇိ ခေမမဂ္ဂံ သီသေ သာဋကံ ကတ္ဝာ သဏိကံ ပဋိပန္နော ဝုတ္တပ္ပကာရေ သဒ္ဒေ သုခံ ဝဝတ္ထပေတိ။ တဿ သဝနေန တေသံ တေသံ သဒ္ဒါနံ အာဝိဘူတကာလော ဝိယ ယောဂိနော ဒူရသန္တိကဘေဒါနံ ဒိဗ္ဗာနဉ္ဇေဝ မာနုဿကာနဉ္ဇ သဒ္ဒါနံ အာဝိဘူတကာလော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၂၄၂-၂၄၃။ စေတောပရိယညာဏူပမာယံ **ဒဟရော**တိ တရုဏော။ **ယုဝါ**တိ ယောဗ္ဗန္ဓေန သမန္နာဂတော။ **မဏ္ဍနကဇာတိကော**တိ ယုဝါပိ သမာနော နအာလသိယော နကိလိဋ္ဌဝတ္ထသရီရော၊ အထ ခေါ မဏ္ဍနပကတိကော၊ ဒိဝသဿ ဒွေ တယော ဝါရေ နှာယိတ္ဝာ သုဒ္ဓဝတ္ထပရိဒဟနအလင်္ကာရကရဏ-သီလောတိ အတ္ထော။ **သကဏိက**န္တိ ကာဋတိလကဝင်္ဂမုခဒူသိပီဋကာဒီနံ[၂] အညတရေန သဒေါသံ။ တတ္ထ ယထာ တဿ မုခနိမိတ္တံ ပစ္စဝေက္ခတော မုခေ ဒေါသော ပါကဋော ဟောတိ၊ ဧဝံ စေတောပရိယညာဏာယ စိတ္တံ အဘိနီဟရိတ္ဝာ နိသိန္နဿ ဘိက္ခုနော ပရေသံ သောဋသဝိဓံ စိတ္တံ ပါကဋံ ဟောတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁-ခါဒမာနံ (သီ၊ သျာ)　　၂-ကာလတိလကဝနမုခ.... (သျာ)

၂၄၄-၂၄၅။ ပုဗ္ဗေနိဝါသညာဏူပမာယံ တံ ဒိဝသံ ကတကိရိယာ ပါကဋာ ဟောတီတိ တံ ဒိဝသံ ဂတဂါမတ္တယမေဝ ဂဟိတံ။ တတ္ထ ဂါမတ္တယဂတ-ပုရိသော ဝိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသညာဏလာဘီ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ တယော ဂါမာ ဝိယ တယော ဘဝါ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ တဿ ပုရိသဿ တီသု ဂါမေသု တံ ဒိဝသံ ကတကိရိယာယ အာဝိဘာဝေါ ဝိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသာယ စိတ္တံ အဘိနီဟရိတ္ဝာ နိသိန္နဿ ဘိက္ခုနော တီသု ဘဝေသု ကတကိရိယာယ ပါကဋဘာဝေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

၂၄၆-၂၄၇။ ဒိဗ္ဗစက္ခူပမာယံ **ဝီထိံ သဉ္ဇရန္တေ**တိ အပရာပရံ သဉ္ဇ-ရန္တေ။ ဝီထိံ စရန္တေတိပိ ပါဌော၊ အယမေဝတ္ထော။ တတ္ထ နဂရမဇ္ဈေ သိဃ်ာဋကမှိ ပါသာဒေါ ဝိယ ဇုမဿ ဘိက္ခုနော ကရဇကာယော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ပါသာဒေ ဌိတော စက္ခုမာ ပုရိသော ဝိယ အယမေဝ ဒိဗ္ဗစက္ခုံ ပတ္ဝာ ဌိတော ဘိက္ခု၊ ဂေဟံ ပဝိသန္တာ ဝိယ ပဋိသန္ဓိဝသေန မာတုကုစ္ဆိယံ ပဝိသန္တာ၊ ဂေဟာ နိက္ခမန္တာ ဝိယ မာတုကုစ္ဆိတော နိက္ခမန္တာ၊ ရထိကာယ ဝီထိံ သဉ္ဇရန္တာ ဝိယ အပရာပရံ သဉ္ဇရဏကသတ္တာ၊ ပုရတော အဗ္ဘောကာ-သဋ္ဌာနေ မဇ္ဈေ သိဃ်ာဋကေ နိသိန္နာ ဝိယ တီသု ဘဝေသု တတ္ထ တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တသတ္တာ၊ ပါသာဒတလေ ဌိတပုရိသဿ တေသံ မနုဿာနံ အာဝိဘူတ-ကာလော ဝိယ ဒိဗ္ဗစက္ခုညာဏာယ စိတ္တံ အဘိနီဟရိတ္ဝာ နိသိန္နဿ ဘိက္ခုနော တီသု ဘဝေသု နိဗ္ဗတ္တသတ္တာနံ အာဝိဘူတကာလော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဇုဒဉ္ဇ ဒေသနာသုခတ္ထမေဝ ဝုတ္တံ။ အာရုပ္ပေ ပန ဒိဗ္ဗစက္ခုဿ ဂေါစရော နတ္ထီတိ။

အာသဝက္ခယညာဏကထာ (ဂ)

၂၄၈။ **သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ**တိ ဇုဓ ဝိပဿနာပါဒကံ စတုတ္ထဇ္ဈာနစိတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **အာသဝါနံ ခယညာဏာယာ**တိ အာသဝါနံ ခယညာဏနိဗ္ဗတ္တနတ္ထာယ။ ဧတ္ထ စ အာသဝါနံ ခယော နာမ မဂ္ဂေါပိ ဖလမ္ပိ နိဗ္ဗာနမ္ပိ ဘဂ်ေါပိ ဝုစ္စတိ။ "ခယေ ညာဏံ အနုပ္ပါဒေ ညာဏ"န္တိ ဧတ္ထ ဟိ မဂ္ဂေါ အာသဝါနံ ခယောတိ ဝုတ္တော။ "အာသဝါနံ ခယာ သမဏော ဟောတီ"တိ ၂ ဧတ္ထ ဖလံ။

"ပရဝဇ္ဇာနုပဿိဿ၊ နိစ္စံ ဥဇ္ဈာနသညိနော။
အာသဝါ တဿ ဝဍ္ဎန္တိ၊ အာရာ သော အာသဝက္ခယာ"တိ ၃—

၁-ဝိဒိသဉ္ဇရန္တေတိပိ (သီ)၊ ရထိကံ သဉ္ဇရန္တေတိပိ (က) ၂-မ ၁-၃၅၃-ပိဋ္ဌေ။
၃-ခု ၁-၅၀-ဓမ္မပဒေ။

ဏ္ဍေ နိဗ္ဗာနံ။ "အာသဝါနံ ခယော ဝယော ဘေဒေါ အနိစ္စတာ အန္တရဓာန"န္တိ ဏ္ဍေ ဘဂဝေါ။ ဣဓ ပန နိဗ္ဗာနံ အဓိပ္ပေတံ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေါပိ ဝဋ္ဋတိယေဝ။

စိတ္တံ အဘိနီဟရတီတိ ဝိပဿနာစိတ္တံ တန္နိန္နံ တပ္ပေါဏံ တပ္ပဗ္ဘာရံ ကရောတိ။ **သော ဣဒံ ဒုက္ခ**န္တိ အာဒိသု "ဏ္ဍေကံ ဒုက္ခံ, န ဣတော ဘိယ္ယော"တိ သဗ္ဗမ္ပိ ဒုက္ခသစ္စံ သရသလက္ခဏပဋိဝေဓေန ယထာဘူတံ ပဇာနာတိတိ အတ္ထော။ တသ္သ စ ဒုက္ခဿ နိဗ္ဗတ္တိကံ[1] တဏှံ "အယံ ဒုက္ခသမုဒယော"တိ။ တဒုဘယမ္ပိ ယံ ဌာနံ ပတ္ဝာ နိရုဇ္ဈတိ၊ တံ တေသံ အပ္ပဝတ္တိံ နိဗ္ဗာနံ "အယံ ဒုက္ခနိရောဓော"တိ။ တသ္သ စ သမ္မာပကံ အရိယမဂ္ဂံ "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ"တိ သရသ-လက္ခဏပဋိဝေဓေန ယထာဘူတံ ပဇာနာတိတိ အတ္ထော။

ဧဝံ သရူပတော သဘာနိ ဒဿေတ္ဝာ ပုန ကိလေသဝသေန ပရိယာယတော ဒဿေန္တော "ဣမေ အာသဝါ"တိအာဒိမာဟ။ **တသ္သ ဧဝံ ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော**တိ တသ္သ ဘိက္ခုနော ဧဝံ ဇာနန္တသ္သ ဧဝံ ပသ္သန္တသ္သ၊ သဟ ဝိပဿနာယ ကောဋိပ္ပတ္တံ မဂ္ဂံ ကထေသိ။ **ကာမာသဝါ**တိ ကာမာသဝတော။ ဝိမုစ္စတီတိ ဣမိနာ မဂ္ဂကိစ္စံ ဒဿေတိ။ **ဝိမုတ္တသ္မိ**န္တိ ဣမိနာ ဖလကိစ္စံ။ **ဝိမုတ္တမိတိ ဉာဏံ ဟောတီ**တိ ဣမိနာ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ။ **ခီဏာ ဇာတီ**တိ-အာဒိဟိ တသ္သ ဘူမိ်ံ။ တေန ဟိ ဉာဏေန ခီဏာသဝေါ ပစ္စဝေက္ခန္တော ခီဏာ ဇာတီတိအာဒိနိ ပဇာနာတိ။

ကတမာ ပနဿ ဇာတိ ခီဏာ။ ကထဉ္စ နံ ပဇာနာတိတိ။ နု တာဝဿ အတီတာ ဇာတိ ခီဏာ၊ ပုဗ္ဗေ ခီဏတ္တာ။ နု အနာဂတာ၊ အနာဂတေ ဝါယာမာဘာဝတော။ နု ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ။ ယာ ပန မဂ္ဂဿ အဘာဝိတတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇေယ္ယ ကေစတုပဓ္ဓဝေါကာရဘဝေသု ကေစတုပဓ္ဓက္ခန္ဓပ္ပ-ဘေဒါ ဇာတိ၊ သာ မဂ္ဂဿ ဘာဝိတတ္တာ အာယတိ် အနုပ္ပါဒဓမ္မတံ အာပဇ္ဇနေန ခီဏာ။ တံ သော မဂ္ဂဘာဝနာယ ပဟီနကိလေသေ ပစ္စဝေက္ခတ္တာ "ကိလေသာဘာဝေ ဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ ကမ္မံ အာယတိ် အပ္ပဋိသန္ဓိကံဝ ဟောတီ"တိ ဇာနန္တော ပဇာနာတိ။

ဝုသိတန္တိ ဝုတ္ထံ ပရိဝုတ္ထံ။ **ဗြဟ္မစရိယ**န္တိ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယံ။ ပုထုဇ္ဇနကလ္យာဏ-ကေန ဟိ သဒ္ဓိ် သတ္ထ သေက္ခာ[2] ဗြဟ္မစရိယဝါသံ ဝသန္တိ နာမ၊ ခီဏာသဝေါ ဝုတ္ထဝါသော။ တသ္မာ သော အတ္တနော ဗြဟ္မစရိယဝါသံ ပစ္စဝေက္ခန္တော ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယန္တိ ပဇာနာတိ။ **ကတံ ကရဏီယ**န္တိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ စတ္တာဟိ မဂ္ဂေဟိ

၁-နိဗ္ဗတ္တနိကံ (က) ၂-သေခါ (သီ၊ သျာ)

ပရိညာပဟာနသစ္ဆိကိရိယာဘာဝနာဝသေန သောဋ္ဌသဝိဓံ ကိစ္စံ နိဋ္ဌာပိတံ။ တေန တေန မဂ္ဂေန ပဟာတဗ္ဗကိလေသာ ပဟီနာ၊ ဒုက္ခမူလံ သမုစ္ဆိန္နန္တိ အတ္ထော။ ပုထုဇ္ဇနကလ္យာဏကာဒယော ဟိ တံ ကိစ္စံ ကရောန္တိ၊ ခီဏာသဝေါ ကတကရဏီယော။ တသ္မာ သော အတ္တနော ကရဏီယံ[1] ပစ္စဝေက္ခန္တော ကတံ ကရဏီယန္တိ ပဇာနာတိ။ **နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ**တိ ဣဒါနိ ပုန ဣတ္ထဘာဝါယ ဧဝံ သောဋ္ဌသကိစ္စဘာဝါယ ကိလေသက္ခယဘာဝါယ ဝါ ကတ္တဗ္ဗံ မဂ္ဂဘာဝနာကိစ္စံ မေ နတ္ထီတိ ပဇာနာတိ။ အထ ဝါ **ဣတ္ထတ္တာယာ**တိ ဣတ္ထဘာဝတော[2] ဣမသ္မာ ဧဝံ ပကာရာ ဣဒါနိ ဝတ္တမာနခန္ဓသန္တာနာ အပရံ ခန္ဓသန္တာနံ မယ္ဟံ နတ္ထိ။ ဣမေ ပန ပဉ္စက္ခန္ဓာ ပရိညာတာ တိဋ္ဌန္တိ ဆိန္နမူလကာ ရုက္ခာ ဝိယ၊ တေ စရိမကစိတ္တနိရောဓေန အနုပါဒါနော ဝိယ ဇာတဝေဒေါ နိဗ္ဗာယိသန္တိ အပဏ္ဏတ္တိကဘာဝဋ္ဌေ ဂမိသန္တိတိ ပဇာနာတိ။

၂၄၉။ **ပဗ္ဗတသန္နိဘေ**တိ ပဗ္ဗတမတ္ထကေ။ **အနာဝိလော**တိ နိက္ကဒ္ဒမော။ သိပ္ပိယော စ သမ္ဗုကာ စ[3] **သိပ္ပိသမ္ဗုကံ**။ သက္ခရာ စ ကထလာနိ[4] စ **သက္ခရကထလံ**။ မစ္ဆာနံ ဂုမ္ဗာ ဃဋာတိ **မစ္ဆဂုမ္ဗံ**။ **တိဋ္ဌန္တမ္ပိ စရန္တမ္ပိ**တိ ဣတော သက္ခရကထလံ တိဋ္ဌတိယေဝ၊ ဣတရာနိ စရန္တိပိ တိဋ္ဌန္တိပိ။ ယထာ ပန အန္တရန္တရာ ဌိတာသုပိ နိသိန္နာသုပိ ဝိဇ္ဇမာနာသုပိ "တော ဂါဝေါ စရန္တိ"တိ စရန္တိယော ဉပါဒါယ ဣတရာပိ စရန္တိတိ ဝုစ္စန္တိ။ ဧဝံ တိဋ္ဌန္တေမေဝ သက္ခရ-ကထလံ ဉပါဒါယ ဣတရမ္ပိ ဒ္ဝယံ တိဋ္ဌန္တီတိ ဝုတ္တံ။ ဣတရဉ္စ ဒ္ဝယံ စရန္တံ ဉပါဒါယ သက္ခရကထလမ္ပိ စရန္တီတိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ စက္ခုမတော ပုရိသဿ တီရေ ဌတ္ဝာ ပဿတော သိပ္ပိကသမ္ဗုကာဒီနံ ဝိဘူတကာလော ဝိယ အာသဝါနံ ခယာယ စိတ္တံ အဘိနိဟရိတ္ဝာ နိသိန္နဿ ဘိက္ခုနော စတုန္နံ သစ္စာနံ ဝိဘူတကာလော ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ။

ဇ္ဈာဝတာ ဝိပဿနာဉာဏံ, မနောမယဉာဏံ, ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏံ, ဒိဗ္ဗသောတ-ဉာဏံ, စေတောပရိယဉာဏံ, ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏံ, ဒိဗ္ဗစက္ခုဝသေန နိပ္ပန္နံ အနာဂတံ-သဉာဏယထာကမ္မူပဂဉာဏဒ္ဝယံ, ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏံ, အာသဝက္ခယဉာဏန္တိ ဒသ ဉာဏာနိ နိဋ္ဌိဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ။ တေသံ အာရမ္မဏဝိဘာဂေါ ဇာနိတဗ္ဗော—တတ္ထ ဝိပဿနာဉာဏံ ပရိတ္တမဟဂ္ဂတအတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နအဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါဝသေန သတ္တဝိဓာရမ္မဏံ။ မနောမယဉာဏံ နိမ္မိတဗ္ဗရူပါယတနမတ္တမေဝ အာရမ္မဏံ

၁-ကတကရဏီယံ (သျာ)
၂-ကသမ္ဗုကာ စ (သျာ)
၃-ဣတ္ထမ္ဘာဝတော (သီ)
၄-ကဋလာနိ (သီ)

ကရောတိတိ ပရိတ္တပစ္စုပ္ပန္နဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏံ။ အာသဝက္ခယဉာဏံ အပ္ပမာဏ-ဗဟိဒ္ဓါနဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏံ။ အဝသေသာနံ အာရမ္မဏဘေဒေါ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝုတ္တော။ **ဥတ္တာရိတရံ ဝါ ပဏီတတရံ ဝါ**တိ ယေန ကေနစိ ပရိယာယေန ဇ္ဈတော သေဋ္ဌတရံ သာမညဖလံ နာမ နတ္ထိတိ ဘဂဝါ အရဟတ္တနိကူဋေန ဒေသနံ နိဋ္ဌာပေသိ။

အဇာတသတ္တုဥပါသကတ္တပဋိဝေဒနာကထာ

၂၅၀။ ရာဇာ တတ္ထ တတ္ထ သာဓုကာရံ ပဝတ္တေန္တော အာဒိမဇ္ဈပရိယော-သာနံ သက္ကစ္စံ သုတ္ဝာ "စိရံ ဝတမ္ပိ ဇ္ဈမေ ပဠေ ပုထူ သမဏဗြာဟ္မဏေ ပုစ္ဆန္တော, ထုသေ ကောဋ္ဋေန္တော ဝိယ ကိဉ္စိ သာရံ နာလတ္ထံ၊ အဟော ဝတ ဘဂဝတော ဂုဏာသမ္ပဒါ, ယော မေ ဒီပသဟာသံ ဇာလေန္တော ဝိယ မဟန္တံ အာလောကံ ကတ္ဝာ ဇ္ဈမေ ပဠေ ဝိဿဇ္ဇေသိ။ သုစိရံ ဝတမ္ပိ ဒဿဓလဿ ဂုဏာနုဘာဝံ အဇာနန္တော ဝဉ္စိတော" တိ စိန္တေတ္ဝာ ဗုဒ္ဓဂုဏာနုဿရဏ-သမ္မုတာယ ပဉ္စဝိဓာယ ပီတိယာ ဖုဋ္ဌသရီရော အတ္တနော ပဿာဒံ အာဝိ-ကရောန္တော ဥပါသကတ္တံ ပဋိဝေဒေသိ။ တံ ဒဿေတုံ "ဧဝံ ဝုတ္တေ ရာဇာ" တိ အာဒိ အာရဒ္ဓံ။

၊ တတ္ထ **အာဘိက္ကန်ံ ဘန္တေ**တိ အယံ အာဘိက္ကန္တသဒ္ဒေါ ခယသုန္ဒရာဘိရူပ-အဿုနမောဒနေသု ဒိဿတိ။ "အာဘိက္ကန္တာ ဘန္တေ ရတ္တိ၊ နိက္ခန္တော ပဌမော ယာမော၊ စိရနိသိန္နော ဘိက္ခုသံဃော" တိအာဒီသု[1] ဟိ ခယေ ဒိဿတိ။ "အယံ မေ ပုဂ္ဂလော ခမတိ၊ ဇ္ဈမေသံ စတုန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ အာဘိက္ကန္တတရော စ ပဏီတတရော စာ" တိအာဒီသု[2] သုန္ဒရေ။

"ကော မေ ဝန္ဒတိ ပါဒါနိ၊ ဇ္ဈဒ္ဓိယာ ယသသာ ဇလံ။
အာဘိက္ကန္တေန ဝဏ္ဏေန၊ သဗ္ဗာ ဩဘာသယံ ဒိသာ" တိ[3]—

အာဒီသု အာဘိရူပေ။ "အာဘိက္ကန်ံ ဘော ဂေါတမာ" တိအာဒီသု[4] အဿ-နုမောဒနေ။ ဇ္ဈဝါပိ အဿနုမောဒနေယေဝ။ ယသ္မာ စ အဿနုမောဒနေ၊ တသ္မာ သာဓု သာဓု ဘန္တေတိ ဝုတ္တံ ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဘယေ ကောဓေ ပသံသာယံ၊ တုရိတေ ကောတူဟလစ္ဆရေ။
ဟာသေ သောကေ ပသာဒေ စ၊ ကရေ အာမေဍိတံ ဗုဓော တိ—

၁-အံ ၃-၄၄-ဖိဋ္ဌေ။ ၂-အံ ၁-၄၁၄-ဖိဋ္ဌေ။ ၃-ခု ၂-၇၃-ဖိဋ္ဌေ။ ၄-ဖိ ၁-၇-ဖိဋ္ဌေ။

ဣမိနာ စ လက္ခဏေန ဣဓ ပသာဒဝသေန, ပသံသာဝသေန စာယံ ဒ္ဓိက္ခတ္တုံ ဝုတ္တောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အထ ဝါ **အဘိက္ကန္တန္တိ** အဘိကန္တံ အတိဣဋ္ဌံ အတိမနာပံ အတိသုန္ဒရန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဧတ္ထ ဧကေန အဘိက္ကန္တသဒ္ဒေန ဒေသနံ ထောမေတိ၊ ဧကေန အတ္တနောပသာဒံ။ အယဉ္ဧတ္ထ အဓိပ္ပါယော၊ အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ ယဒိဒံ ဘဂဝတော ဓမ္မဒေသနာ၊ အဘိက္ကန္တံ ယဒိဒံ ဘဂဝတော ဓမ္မဒေသနံ အာဂမ္မ မမ ပသာဒေါတိ။ ဘဂဝတောယေဝ ဝါ ဝစနံ ဒ္ဓေ ဒ္ဓေ အတ္ထေ သန္ဓာယ ထောမေတိ။ ဘဂဝတော ဝစနံ အဘိက္ကန္တံ ဒေါသနာသနတော, အဘိက္ကန္တံ ဂုဏာဓိဂမနတော။ တထာ သဒ္ဓါဇနနတော ပညာဇနနတော, သာတ္ထတော သဗျဉ္ဇနတော, ဥတ္တာနပဒတော ဂမ္ဘီရတ္ထတော, ကဏ္ဏသုခတော ဟဒယင်္ဂမတော, အနတ္တုက္ကံသနတော အပရဝမ္ဘနတော, ကရုဏာသီတလတော ပညာဝဒါတတော, အာပါထရမဏီယတော ဝိမဒ္ဒက္ခမတော, သုယျမာနသုခတော, ဝိမံသိယမာနဟိတတောတိ ဧဝမာဒီဟိ ယောဇေတဗ္ဗံ။

တတော ပရမ္ပိ စတူဟိ ဥပမာဟိ ဒေသနံယေဝ ထောမေတိ။ တတ္ထ **နိက္ကုဇ္ဇိတန္တိ** အဓောမုခဌပိတံ ဟေဋ္ဌာမုခဇာတံ ဝါ။ **ဥက္ကုဇ္ဇေယျာ**တိ ဥပရိ မုခံ ကရေယျ။ **ပဋိစ္ဆန္နန္တိ** တိဏပဏ္ဏာဒိဆာဒိတံ။ **ဝိဝရေယျာ**တိ ဥဋ္ဌါဋ္ဌေယျ။ **မူဋ္ဌဿ ဝါ**တိ ဒိသာမူဋ္ဌဿ။ **မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျာ**တိ ဟတ္ထေ ဂဟေတ္ဝာ "ဧသ မဂ္ဂေါ"တိ ဝဒေယျ။ **အန္ဓကာရေ**တိ ကာဋ္ဌပက္ခစာတုဒ္ဒသီ အဓုရတ္တ ဃနဝနသဏ္ဍမေဃပဋလေဟိ စတုရင်္ဂေ တမေ၊ အယံ တာဝ အနုတ္တာနပဒတ္ထော။ အယံ ပန သာဓိပ္ပါယယောဇနာ[၁]။ ယထာ ကောစိ နိက္ကုဇ္ဇိတံ ဥက္ကုဇ္ဇေယျ၊ ဧဝံ သဒ္ဓမ္မဝိမုခံ အသဒ္ဓမ္မေ ပတိတံ မံ အသဒ္ဓမ္မာ ဝုဋ္ဌာပေန္တန, ယထာ ပဋိစ္ဆန္နံ ဝိဝရေယျ၊ ဧဝံ ကဿပဿ ဘဂဝတော သာသနန္တရဓာနာ ပဘုတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဂဟနပဋိစ္ဆန္နံ သာသနံ ဝိဝရန္တေန, ယထာ မူဋ္ဌဿ မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျ၊ ဧဝံ ကုမ္မဂ္ဂမိစ္ဆာမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နဿ မေ သဂ္ဂမောက္ခမဂ္ဂံ အာဝိကရောန္တေန, ယထာ အန္ဓကာရေ တေလပဇ္ဇောတံ ဓာရေယျ၊ ဧဝံ မောဟန္ဓကာရနိမုဂ္ဂဿ မေ ဗုဒ္ဓါဒိရတနရူပါနိ အပဿတော တပ္ပဋိစ္ဆာဒကမောဟန္ဓကာရဝိဒ္ဓံသကဒေသနာပဇ္ဇောတဓာရကေန မယှံ ဘဂဝတာ ဧတေဟိ ပရိယာယေဟိ ပကာသိတတ္တာ အနေကပရိယာယေန ဓမ္မော ပကာသိတောတိ။

ဧဝံ ဒေသနံ ထောမေတ္ဝာ ဣမာယ ဒေသနာယ ရတနတ္တယေ ပသန္နစိတ္တော ပသန္နာကာရံ ကရောန္တော **သောဟ**န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **သောဟ**န္တိ ဧသော

၁–အဓိပ္ပါယယောဇနာ (ဗဟူသု)

အဟံ။ **ဘဂဝန္တံ သရဏံ ဂစ္ဆာမီ**တိ ဘဂဝါ မေ သရဏံ ပရာယနံ အဃသ္သ တာတာ, ဟိတသ္သ စ ဝိဓာတာတိ ဇာမိနာ အဓိပ္ပါယေန ဘဂဝန္တံ ဂစ္ဆာမိ ဘဇာမိ သေဝါမိ ပယိရုပါသာမိ၊ ဧဝံ ဝါ ဇာနာမိ ဗုဇ္ဈာမီတိ။ ယေသဉ္ဒိ ဓာတူနံ ဂတိအတ္ထော၊ ဗုဒ္ဓိပိ တေသံ အတ္ထော။ တသ္မာ ဂစ္ဆာမိတိ ဇာမသ္သ ဇာနာမိ ဗုဇ္ဈာမီတိ အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော။ **ဓမ္မဉ္စ ဘိက္ခုသံဃဉ္စာ**တိ ထြေ ပန အဓိဂတမဂ္ဂေ သစ္ဆိကတနိရောဓေ ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပဇ္ဇမာနေ စတူသု အပါယေသု အပတမာနေ ဓာရေတီတိ ဓမ္မော၊ သော အတ္ထတော အရိယမဂ္ဂေါ စေဝ နိဗ္ဗာနဉ္စ။ ဝုတ္တဉ္ဉေတံ “ယာဝတာ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သင်္ခတာ၊ အရိယော အင္ဂီကော မဂ္ဂေါ တေသံ အဂ္ဂမက္ခာယတီ”တိ[1] ဝိတ္ထာရော။ နု ကေဝလဉ္စ အရိယမဂ္ဂေါ စေဝ နိဗ္ဗာနဉ္စ။ အပိ စ ခေါ အရိယဖလေဟိ သဒ္ဓိံ ပရိယတ္တိ-ဓမ္မောပိ။ ဝုတ္တဉ္ဉေတံ ဆတ္တမာဏဝကဝိမာနေ—

> “ရာဂဝိရာဂမနေဇမသောကံ၊ ဓမ္မမသင်္ခတမပ္ပဋိကူလံ။
> မဓုရမိမံ ပဂုဏံ သုဝိဘတ္တံ၊ ဓမ္မမိမံ သရဏတ္ထမုပေဟိ”တိ[2]။

ထြေ ဟိ **ရာဂဝိရာဂေါ**တိ မဂ္ဂေါ ကထိတော။ **အနေဇမသောကန္တိ** ဖလံ။ **ဓမ္မမသင်္ခတ**န္တိ နိဗ္ဗာနံ။ **အပ္ပဋိကူလံ မဓုရမိမံ ပဂုဏံ သုဝိဘတ္တ**န္တိ ပဋိဂကတ္တာယေန ဝိဘတ္တာ ဓမ္မကွန္ဓာတိ။ ဒိဋ္ဌိသီလသံဃာတေန သံဟတော်ာတိ သံဃော၊ သော အတ္ထတော အဋ္ဌ အရိယပုဂ္ဂလသမူဟော။ ဝုတ္တဉ္ဉေတံ တသ္မိံယေဝ ဝိမာနေ—

> “ယတ္ထ စ ဒိန္နမဟပ္ဖလမာဟု၊ စတူသု သုစီသု ပုရိသယုဂေသု။
> အဋ္ဌ စ ပုဂ္ဂလ ဓမ္မဒသာ တေ၊ သံဃမိမံ သရဏတ္ထမုပေဟိ”တိ[3]။

ဘိက္ခူနံ သံဃော ဘိက္ခုသံဃော။ ထြောဝတာ ရာဇာ တိဏိ သရဏ-ဂမနာနိ ပဋ္ဌဝေဒေသိ။

သရဏဂမနကထာ

ဇာဒါနိ တေသု သရဏဂမနေသု ကောသလ္လတ္ထံ သရဏံ သရဏဂမနံ ယော စ သရဏံ ဂစ္ဆတိ သရဏဂမနပ္ပဘေဒေါ သရဏဂမနဖလံ သံကိလေသော ဘေဒေါတိ အယံ ဝိဓိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သေယ္ယထိဒံ—သရဏတ္ထတော[4] တာဝ ဟိံသတီတိ သရဏံ။ သရဏဂတာနံ တေနေဝ သရဏဂမနေန ဘယံ သန္တာသံ ဒုက္ခံ ဒုဂ္ဂတိပရိကိလေသံ ဟနတိ ဝိနာသေတီတိ အတ္ထော၊ ရတနတ္တယ-သေဝနတံ အဓိဝစနံ။

၁–အံ ၁-၃၄၃-ဝိဋ္ဌေ။
၂–ခ ၂-၇၆-ဝိဋ္ဌေ။
၂–ခ ၂-၇၆-ဝိဋ္ဌေ။
၄–ပဒတ္ထတော (သီ၊ သျာ)

အထ ဝါဟိတေ ပဝတ္တေန အဟိတာ စ နိဝတ္တေန သတ္တာနံ ဘယံ ဟိ ံသတိ ဗုဒ္ဓေါ။ ဘဝကန္တာရာ ဥတ္တာရဏေန အဿာသဒါနေန စ ဓမ္မော။ အပ္ပကာနမ္ပိ ကာရာနံ ဝိပုလဖလပဋိလာဘကရဏေန သံဃော။ တသ္မာ ဇ္ဈမိနာဝိ ပရိယာ-ယေန ရတနတ္တယံ သရဏံ။ တပ္ပသာဒတဂ္ဂရုတာဟိ ဝိဟတကိလေသော တပ္ပရာယဏတာကာရပ္ပဝတ္တော စိတ္တုပ္ပါဒေါ သရဏဂမနံ။ တံသမင်္ဂီသတ္တော သရဏံ ဂစ္ဆတိ။ ဝုတ္တပ္ပကာရေန စိတ္တုပ္ပါဒေန ဧတာနိ မေ တိဏိ ရတနာနိ သရဏံ ဧတာနိ ပရာယဏန္တိ ဧဝံ ဥပေတိတိ အတ္ထော။ ဧဝံ တာဝ သရဏံ သရဏဂမနံ ယော စ သရဏံ ဂစ္ဆတိ ဇ္ဈဒံ တယံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သရဏဂမနပ္ပဘေဒေ ပန ဒုဝိဓံ သရဏဂမနံ လောကုတ္တရံ လောကိယဉ္စ။ တတ္ထ လော်ကုတ္တရံ ဒိဋ္ဌသစ္စာနံ မဂ္ဂင်္ဂဏေ သရဏဂမနုပက္ကိလေသ-သမုဿေဒေန အာရမ္မဏတော နိဗ္ဗာနာရမ္မဏံ ဟုတ္ဝာ ကိစ္စတော သကလေဝိ ရတနတ္တယေ ဇ္ဈတိ။ လောကိယံ ပုထုဇ္ဇနာနံ သရဏဂမနုပက္ကိလေသဝိဂ္ဂမ္ဟနေန အာရမ္မဏတော ဗုဒ္ဓါဒိဂုဏာရမ္မဏံ ဟုတ္ဝာ ဇ္ဈတိ။ တံ အတ္ထတော ဗုဒ္ဓါဒိသု ဝတ္ထု။သု သဒ္ဓါပဋိလာဘော သဒ္ဓါမူလိကာ စ သမ္မာဒိဋ္ဌိ[1] ဒသသု ပုညကိရိယ-ဝတ္ထု။သု ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မန္တိ ဝုစ္စတိ။ တယိဒံ စတုဓာ ဝတ္တတိ အတ္တသန္နိယျာတနေန တပ္ပရာယဏတာယ သိဿဘာဝူပဂမနေန ပဏိပါတေနာတိ[2]။

တတ္ထ **အတ္တသန္နိယျာတနံ** နာမ "အဇ္ဇာဒိ ံကတ္ဝာ အဟံ အတ္တာနံ ဗုဒ္ဓသ္သ နိယျာတေမိ၊ ဓမ္မသ္သ။ သံဃသ္သာ"တိ ဧဝံ ဗုဒ္ဓါဒိနံ အတ္တပရိစ္စဇနံ။ **တပ္ပရာယ-ဏတာ** နာမ "အဇ္ဇာဒိ ံ ကတ္ဝာ 'အဟံ ဗုဒ္ဓပရာယဏော, ဓမ္မပရာယဏော, သံဃပရာယဏော'တိ မံ ဓာရေထာ"တိ ဧဝံ တပ္ပရာယဏဘာဝေါ။ **သိဿ-ဘာဝူပဂမနံ** နာမ "အဇ္ဇာဒိ ံ ကတ္ဝာ 'အဟံ ဗုဒ္ဓသ္သ အန္တေဝါသိကော၊ ဓမ္မသ္သ။ သံဃသ္သ အန္တေဝါသိကော'တိ မံ ဓာရေထာ"တိ ဧဝံ သိဿဘာဝူ-ပဂမော။ **ပဏိပါတော** နာမ "အဇ္ဇာဒိ ံ ကတ္ဝာ'အဟံ အာဘိဝါဒနပစ္စုဋ္ဌာန-အဉ္ဇလိကမ္မသာမီစိကမ္မံ ဗုဒ္ဓါဒိနံယေဝ တိဏ္ဏံ ဝတ္ထူ။နံ ကရောမီ'တိ မံ ဓာရေထာ"တိ ဧဝံ ဗုဒ္ဓါဒိသု ပရမနိပစ္စာကာရော။ ဇ္ဈမေသဉ္ဒိ စတုန္နံ အာကာရာနံ အညတရမ္ပိ ကရောန္တေန ဂဟိတံယေဝ ဟောတိ သရဏံ။

အပိ စ ဘဂဝတော အတ္တာနံ ပရိစ္စဇာမိ၊ ဓမ္မသ္သ၊ သံဃသ္သ, အတ္တာနံ ပရိစ္စဇာမိ။ ဇီဝိတံ ပရိစ္စဇာမိ၊ ပရိစ္စတ္တောယေဝ မေ အတ္တာ၊ ပရိစ္စတ္တံယေဝ ဇီဝိတံ၊ ဇီဝိတပရိယန္တိကံ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဗုဒ္ဓေါ မေ သရဏံ လေဏံ

၁–သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ယာ (?) ၂–ပါဏိပါတေနာတိ (သျာ၊က)

တာဏန္တိ ဧဝမ္ပိ အတ္တသန္ဒိယျာတနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ "သတ္ထာရဉ္ဇ ဝတာဟံ ပသေယ်ံ ဘဂဝန္တမေဝ ပသေယ်ံ၊ သုဂတဉ္ဇ ဝတာဟံ ပသေယ်ံ ဘဂဝန္တမေဝ ပသေယ်ံ၊ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓဉ္ဇ ဝတာဟံ ပသေယ်ံ ဘဂဝန္တမေဝ ပသေယ်ံ"နွိ[၁]-ဧဝမ္ပိ မဟာကသ်ပသ သရဏဂမနံ ဝိယ[၂] သိသဘာဝူပဂမနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

"သော အဟံ ဝိစရိသ်ာမိ၊ ဂါမာ ဂါမံ ပုရာ ပုရံ။
နမသ်မာနော သမ္မုဒ္ဓံ၊ ဓမ္မသ စ သုဓမ္မတ"နွိ[၃]။

ဧဝမ္ပိ အာဠဝကာဒီနံ သရဏဂမနံ ဝိယ တပ္ပရာယဏတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ "အထ ခေါ ဗြဟ္မာယု ဗြာဟ္မဏော ဥဋ္ဌာယာသနာ ဧကံသံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ကရိတ္ဝာ ဘဂဝတော ပါဒေသု သိရသာ နိပတိတ္ဝာ ဘဂဝတော ပါဒါနိ မုခေန စ ပရိစုမ္ဗတိ၊ ပါဏီဟိ စ ပရိသမ္ဗာဟတိ၊ နာမဉ္ဇ သာဝေတိ "ဗြဟ္မာယု အဟံ ဘော ဂေါတမ ဗြာဟ္မဏော၊ ဗြဟ္မာယု အဟံ ဘော ဂေါတမ ဗြာဟ္မဏော"တိ[၄] ဧဝမ္ပိ ပဏိပါတော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

သော ပနေသ ဥတိဘယာစရိယဒက္ခိဏေယျဝသေန စတုဗ္ဗိဓော ဟောတိ။ တတ္ထ ဒက္ခိဏေယျပဏိပါတေန သရဏဂမနံ ဟောတိ၊ န ဋ္ဌတရေဟိ။ သေဋ္ဌဝသေနေဝ ဟိ သရဏံ ဂဏ္ဟာတိ၊ သေဋ္ဌဝသေန စ ဘိဇ္ဇတိ။ တသ္မာ ယော သာကိယော ဝါ ကောလိယော ဝါ "ဗုဒ္ဓေါ အမှာကံ ဥတကော"တိ ဝန္ဒတိ၊ အဂ္ဂဟိတမေဝ ဟောတိ သရဏံ။ ယော ဝါ "သမဏော ဂေါတမော ရာဇပူဇိတော မဟာနုဘာဝေါ အဝန္ဒိယမာနော အနတ္ထမ္ပိ ကရေယျာ"တိ ဘယေန ဝန္ဒတိ၊ အဂ္ဂဟိတမေဝ ဟောတိ သရဏံ။ ယော ဝါ[၅] ဗောဓိသတ္တ-ကာလေ ဘဂဝတော သန္တိကေ ကိဉ္ဇိ ဥဂ္ဂဟိတံ သရမာနော ဗုဒ္ဓကာလေ ဝါ

"စတုဓာ ဝိဘဇေ ဘောဂေ၊ ပဏ္ဍိတော ဃရမာဝသံ။
ဧကေန ဘောဂံ ဘုဉ္ဇေယျ၊ ဒ္ဝိဟိ ကမ္မံ ပယောဇယေ။
စတုတ္ထဉ္ဇ နိဓာပေယျ၊ အာပဒါသု ဘဝိသ်တီ"တိ[၆]—

ဧဝရူပံ အနုသာသနိံ ဥဂ္ဂဟေတ္ဝာ "အာစရိယော မေ"တိ ဝန္ဒတိ၊ အဂ္ဂဟိ-တမေဝ ဟောတိ သရဏံ။ ယော ပန အယံ လောကေ အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျောတိ ဝန္ဒတိ၊ တေနေဝ ဂဟိတံ ဟောတိ သရဏံ။

ဧဝံ ဂဟိတသရဏသ စ ဥပါသကသ ဝါ ဥပါသိကာယ ဝါ အညတိတ္ထိ-ယေသု ပဗ္ဗဇိတမ္ပိ ဥတိံ "ဥတကော မေ အယ"နွိ ဝန္ဒတော သရဏဂမနံ

၁–သံ ၁-၄၁၉-ပိဋ္ဌေ။　၂–သရဏဂမနေ ဝိယ (သီ၊က)　၃–ခု ၁-၃၀၇-ပိဋ္ဌေ။
၄–မ ၂-၃၄၅-ပိဋ္ဌေ။　၅–ယော ပိ (သီ၊က)　၆–ဒီ ၃-၁၅၃-ပိဋ္ဌေ။

နဲ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပဂေဝ အပဇ္ဇဇိတံ။ တထာ ရာဇာနံ ဘယဝသေန ဝန္ဒတော။ သော ဟိ ရဇ္ဇပ္ပဓိတတ္တာ အဝန္ဒိယမာနော အနတ္ထမွိ ကရေယျာတိ။ တထာ ယံ ကိဉ္စိ သိပ္ပံ သိက္ခာပကံ တိတ္ထိယမွိ "အာစရိယော မေ အယ"န္တိ ဝန္ဒတောပိ နဲ ဘိဇ္ဇတိ၊ ဧဝံ သရဏဂမနပ္ပဘေဒေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဣဒ္ဓေ စ လောကုတ္တရဿ သရဏဂမနဿ စတ္တာရိ သာမညဖလာနိ ဝိပါကဖလံ သဗ္ဗဒုက္ခက္ခယော အာနိသံသဖလံ။ ဝုတ္တဉ္ဧတံ—

"ယော စ ဗုဒ္ဓဉ္စ ဓမ္မဉ္စ၊ သံဃဉ္စ သရဏံ ဂတော။
စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ၊ သမ္မပ္ပညာယ ပဿတိ။

ဒုက္ခံ ဒုက္ခသမုပ္ပါဒံ၊ ဒုက္ခဿ စ အတိက္ကမံ။
အရိယံ စဋ္ဌင်္ဂိကံ မဂ္ဂံ၊ ဒုက္ခူပသမဂါမိနံ။

တေ ခေါ သရဏံ ခေမံ၊ တေ သရဏမုတ္တမံ။
တေ သရဏမာဂမ္မ၊ သဗ္ဗဒုက္ခာ ပမုစ္စတီ"တိ [၁]။

အပိ စ နိစ္စာဒိတော [၂] အနုပဂမနာဒိဝသေနပေတဿ အာနိသံသဖလံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝုတ္တဉ္ဧတံ "အဋ္ဌာနမေတံ အနဝကာသော၊ ယံ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော ပုဂ္ဂလော ကဉ္စိ [၃] သင်္ခါရံ နိစ္စတော ဥပဂစ္ဆေယျ။ ပ။ ကဉ္စိ သင်္ခါရံ သုခတော။ ပ။ ကဉ္စိ ဓမ္မံ အတ္တတော ဥပဂစ္ဆေယျ။ ပ။ မာတရံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေယျ။ ပ။ ပိတရံ။ ပ။ အရဟန္တံ။ ပ။ ပဒုဋ္ဌစိတ္တော တထာဂတဿ လောဟိတံ ဥပ္ပါဒေယျ။ ပ။ သံဃံ ဘိန္ဒေယျ။ ပ။ အညံ သတ္ထာရံ ဥဒ္ဒိသေယျ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတီ"တိ [၄]။ လောကိယဿ ပန သရဏဂမနဿ ဘဝသမ္ပဒါဝိ ဘောဂသမ္ပဒါဝိ ဖလမေဝ။ ဝုတ္တဉ္ဧတံ—

"ယေ ကေစိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂတာသေ၊ န တေ ဂမိဿန္တိ အပါယဘူမိံ။
ပဟာယ မာနုသံ ဒေဟံ၊ ဒေဝကာယံ ပရိပူရေဿန္တီ"တိ [၅]။

အပရမွိ ဝုတ္တံ "အထ ခေါ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော အသီတိယာ ဒေဝတာသဟဿေဟိ သဒ္ဓိံ ယေနာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော တေနုပသင်္ကမိ။ ပ။ ကေမန္တံ ဌိတံ ခေါ သက္ကံ ဒေဝါနမိန္ဒံ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော တေဒဝေါစ "သာဓု ခေါ ဒေဝါနမိန္ဒ ဗုဒ္ဓံ သရဏဂမနံ [၆] ဟောတိ။ ဗုဒ္ဓံ သရဏဂမနဟေတု ခေါ ဒေဝါနမိန္ဒ ဧဝမိဓေကစ္စေ သတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ

၁–ခု ၁-၄၂-ဓမ္မပဒေ။ ၂–နိစ္စတော (သီ) ၃–ကိဉ္စိ (သျာ၊ ကဲ)
၄–အံ ၁-၂၉-ဝိဇ္ဇေ။ ၅–သံ ၁-၂၅-ဝိဇ္ဇေ။ ၆–ဗုဒ္ဓသရဏဂမနံ (သျာ)

ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ပ။ တေ အညေ ဒေဝေ ဒသဟိ ဌာနေဟိ အဓိဂဏှန္တိ ဒိဗ္ဗေန အာယုနာ၊ ဒိဗ္ဗေန ဝဏ္ဏေန၊ ဒိဗ္ဗေန သုခေန၊ ဒိဗ္ဗေန ယသေန၊ ဒိဗ္ဗေန အာဓိပတေယ္ယေန၊ ဒိဗ္ဗေဟိ ရူပေဟိ သဒ္ဒေဟိ ဂန္ဓေဟိ ရသေဟိ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေဟိ''တိ ။ သေ နယော ဓမ္မေ စ သံဃေ စ။ အဝိ စ ဝေလာမ-သုတ္တာဒိဝသေနာပိ သရဏဂမနဿ ဖလဝိသေသော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧဝံ သရဏဂမနဿ ဖလံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တတ္ထ စ လောကိယသရဏဂမနံ တီသု ဝတ္ထူသု အညာဏသံသယမိစ္ဆာ-ဉာဏာဒိဟိ သံကိလိဿတိ၊ န မဟာဇုတိကံ ဟောတိ န မဟာဝိပ္ဖါရံ။ လောကုတ္တရဿ နတ္ထိ သံကိလေသော။ လောကိယဿ စ သရဏဂမနဿ ဒုဝိဓော ဘေဒေါ သာဝဇ္ဇော စ အနဝဇ္ဇော စ။ တတ္ထ သာဝဇ္ဇော အညသတ္ထာ-ရာဒိသု အတ္တသန္နိယျာတနာဒိဟိ ဟောတိ၊ သော စ အနိဋ္ဌဖလော ဟောတိ။ အနဝဇ္ဇော ကာလကိရိယာယ ဟောတိ၊ သော အဝိပါကတ္တာ အဖလော။ လောကုတ္တရဿ ပန နေဝတ္ထိ ဘေဒေါ၊ ဘဝန္တရေပိ ဟိ အရိယသာဝကော အညံ သတ္ထာရံ န ဥဒ္ဒိသတိတိ။ ဧဝံ သရဏဂမနဿ သံကိလေသော စ ဘေဒေါ စ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

ဥပါသကံ မံ ဘန္တေ ဘဂဝါ ဓာရေတူတိ မံ ဘဂဝါ "ဥပါသကော အယ"န္တိ ဧဝံ ဓာရေတု၊ ဇာနာတူတိ အတ္ထော။ ဥပါသကဝိမိကောသလ္လတ္ထံ ပနေတ္ထ ကော ဥပါသကော, ကဿ ဥပါသကောတိ ဝုစ္စတိ၊ ကိမဿ သီလံ, ကော အာဇီဝေါ, ကာ ဝိပတ္တိ, ကာ သမ္ပတ္တိတိ ဣဒံ ပကိဏ္ဏကံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တတ္ထ **ကော ဥပါသကော**တိ ယော ကောစိ သရဏဂတော ဂဟဋ္ဌော။ ဝုတ္တဉ္ဧတံ ''ယတော ခေါ မဟာနာမ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂတော ဟောတိ၊ ဓမ္မံ သရဏံ ဂတော ဟောတိ၊ သံဃံ သရဏံ ဂတော ဟောတိ။ ဧတ္တာဝတာ ခေါ မဟာနာမ ဥပါသကော ဟောတိ''တိ ၂။

ကဿ ဥပါသကောတိ ရတနတ္တယံ ဥပါသနတော။ သော ဟိ ဗုဒ္ဓံ ဥပါသတိတိ ဥပါသကော။ တထာ ဓမ္မံ သံဃံ။

ကိမဿ သီလန္တိ ပဉ္စ ဝေရမဏိယော။ ယထာဟ ''ယတော ခေါ မဟာနာမ ဥပါသကော ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါနာ။ ကာမေသု-မိစ္ဆာစာရာ။ မုသာဝါဒါ။ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ဧတ္တာဝတာ ခေါ မဟာနာမ ဥပါသကော သီလဝါ ဟောတိ''တိ ၃။

၁-သံ ၂-၄၆၃-ဗိဇ္ဈာဒိသု။ ၂-သံ ၃-၃၄၄-ဗိဇ္ဈေ။ ၃-သံ ၃-၃၄၅-ဗိဇ္ဈေ။

၂၁၀ ဒီဃနိကာယ သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂဋ္ဌကထာ [၂-သာမညဖလ

ကော အာဇီဝေါတိ ပဉ္ဇ မိစ္ဆာဝဏိဇ္ဇာ ပဟာယ ဓမ္မေန သမေန ဇီဝိတ-ကပ္ပနံ။ ဝုတ္တဉ္ဍေတံ "ပဉ္ဇိမာ ဘိက္ခဝေ ဝဏိဇ္ဇာ ဥပါသကေန အကရဏီယာ။ ကတမာ ပဉ္ဇ သတ္ထဝဏိဇ္ဇာ သတ္တဝဏိဇ္ဇာ မံသဝဏိဇ္ဇာ မဇ္ဇဝဏိဇ္ဇာ ဝိသဝဏိဇ္ဇာ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပဉ္ဇ ဝဏိဇ္ဇာ ဥပါသကေန အကရဏီယာ"တိ[၁]။

ကာ ဝိပတ္တီတိ ယာ တသေဝ သီလဿ စ အာဇီဝဿ စ ဝိပတ္တိ၊ အယမဿ ဝိပတ္တိ။ အပိ စ ယာယ ဧသ စဏ္ဍာလော စေဝ ဟောတိ မလဉ္ဇ ပတိကုဋ္ဌော စ[၂]၊ သာပိဿ ဝိပတ္တီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တေ စ အတ္ထတော အဿဒ္ဓိယာဒယော ပဉ္ဇ ဓမ္မာ ဟောန္တိ။ ယထာဟ "ပဉ္ဇဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဥပါသကော ဥပါသကစဏ္ဍာလော စ ဟောတိ ဥပါသကမလဉ္ဇ ဥပါသကပတိ-ကုဋ္ဌော စ။ ကတမေဟိ ပဉ္ဇဟိ၊ အဿဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ ဒုဿီလော ဟောတိ၊ ကောတူဟလမင်္ဂလိကော ဟောတိ၊ မင်္ဂလံ ပစ္စေတိ, နော ကမ္မံ၊ ဣတော စ ဗဟိဒ္ဓါ ဒက္ခိဏေယ္ဂံ ပရိယေသတိ၊ တတ္ထ စ ပုဗ္ဗကာရံ ကရောတီ"တိ[၃]။

ကာ သမ္ပတ္တီတိ ယာ စဿ သီလသမ္ပဒါ စေဝ အာဇီဝသမ္ပဒါ စ၊ သာ သမ္ပတ္တိ။ ယေ စဿ ရတနဘာဝါဒိကရာ သဒ္ဓါဒယော ပဉ္ဇ ဓမ္မာ။ ယထာဟ "ပဉ္ဇဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဥပါသကော ဥပါသကရတနဉ္ဇ ဟောတိ ဥပါသကပဒုမဉ္ဇ ဥပါသကပုဏ္ဍရီကဉ္ဇ။ ကတမေဟိ ပဉ္ဇဟိ၊ သဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ သီလဝါ ဟောတိ၊ န ကောတူဟလမင်္ဂလိကော ဟောတိ၊ ကမ္မံ ပစ္စေတိ, နော မင်္ဂလံ၊ နဣတော ဗဟိဒ္ဓါ ဒက္ခိဏေယ္ဂံ ဂဝေသတိ, ဣဓ စ ပုဗ္ဗကာရံ ကရောတီ"တိ။

အဇ္ဇတဂ္ဂေတိဆ္ထောယံ **အဂ္ဂ**သဒ္ဒေါ အာဒိကောဋိကောဋ္ဌာသသေဋ္ဌေသု ဒိဿတိ။ "အဇ္ဇတဂ္ဂေ သမ္မ ဒေါဝါရိက အာဝရာမိ ဒ္ဓါရံ နိဂဏ္ဍာနံ နိဂဏ္ဍီန"နွှိ-အာဒီသု[၄] ဟိ အာဒိမှိ ဒိဿတိ။ "တေနေဝ အင်္ဂုလဂ္ဂေန တံ အင်္ဂုလဂ္ဂံ ပရာမသေယျ[၅]။ ဥစ္ဆဂ္ဂံ ဝေဋ္ဌဂ္ဂ"နွှိအာဒီသု ကောဋိယံ။ "အမ္ဗိလဂ္ဂံ ဝါ မဓုရဂ္ဂံ ဝါ တိတ္တကဂ္ဂံ ဝါ[၆] ဝိဟာရဂ္ဂေန ဝါ ပရိဝေဏဂ္ဂေန ဝါ ဘာဇေတု"နွှိအာဒီသု[၇] ကောဋ္ဌာသေ။ "ယာဝတာ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ အပဒါ ဝါ။ ပ။ တထာဂတော တေသံ အဂ္ဂမက္ခာယတီ"တိအာဒီသု[၈] သေဋ္ဌေ။ ဣဓ ပနာယံ အာဒိမှိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တသ္မာ အဇ္ဇတဂ္ဂေတိ အဇ္ဇတံ အာဒိံ ကတ္ဝာတိဧဝမေတ္ထတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁–အံ ၂-၁၈၃-ပိဋ္ဌေ။
၂–ပတိကိဋ္ဌော စ (သီ)၊ ပဋိကိဋ္ဌော စ (သျာ၊က)
၃–အံ ၂-၁၈၁-ပိဋ္ဌေ။
၄–မ ၂-၄၃-ပိဋ္ဌေ။
၅–အဘိ ၄-၂၃၇-ပိဋ္ဌေ။
၆–သံ ၃-၁၃၀-ပိဋ္ဌေ။
၇–ဝိ ၄-၃၁၇-ပိဋ္ဌေ။
၈–အံ ၁-၃၄၃-ပိဋ္ဌေ။

အဇ္ဇတဂ္ဂေ အဇ္ဇဘာဝံ။ အဇ္ဇဒဂ္ဂေတိ ဝါ ပါဌော၊ ဒကာရော ပဒသန္ဓိကရော။ အဇ္ဇ အဂ္ဂန္တိ အတ္ထော[1]။

ပါဏုပေတန္တိ ပါဏေဟိ ဥပေတံ။ ယာဝ မေ ဇီဝိတံ ပဝတ္တတိ၊ တာဝ ဥပေတံ အနညသတ္ထုကံ တိဟိ သရဏာဂမနေဟိ သရဏံ ဂတံ ဥပါသကံ ကပ္ပိယကာရကံ မံ ဘဂဝါ ဓာရေတု ဇာနာတု။ အဟဉ္ဟိ သစေပိ မေ တိဒိဏ္ဏေန အသိနာ သီသံ ဆိန္နေယျ၊ နေဝ ဗုဒ္ဓံ "န ဗုဒ္ဓေါ"တိ ဝါ, ဓမ္မံ "န ဓမ္မော"တိ ဝါ, သံဃံ "န သံဃော"တိ ဝါ ဝဒေယျန္တိ။

ဧဝံ အတ္တသန္နိယျာတနေန သရဏံ ဂန္ဆာ အတ္တနာ ကတံ အပရာဓံ ပကာ-သေန္တော အစ္စယော မံ ဘန္တေတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **အစ္စယော**တိ အပရာဓော။ **မံ အစ္စဂမာ**တိ မံ အတိက္ကမ္မ အဘိဘဝိတ္ဝာ ပဝတ္တော။ **ဓမ္မိကံ ဓမ္မရာဇာန**န္တိ ဣတ္ထေ ဓမ္မံ စရတိတိ ဓမ္မိကော။ ဓမ္မေနေဝ ရာဇာ ဇာတော, န ပိတုဃာတနာဒိနာ အဓမ္မေနာတိ ဓမ္မရာဇာ။ **ဇီဝိတာ ဝေါရောပေသိ**န္တိ ဇီဝိတာ ဝိယောဇေသိံ။ **ပဋိဂ္ဂဏှာတူ**တိ ခမတု။ **အာယတိံ သံဝရာယာ**တိ အနာဂတေ သံဝရတ္ထာယ။ ပုန ဧဝရူပဿ အပရာဓဿ ဒေါသဿ ခလိတဿ အကရဏတ္ထာယ။

၂၅၁။ **တဿါ**တိ ကေသေ နိပါတော။ **ယထာဓမ္မံ ပဋိကရောသီ**တိ ယထာ-ဓမ္မော ဋ္ဌတော၊ တထေဝ ကရောသိ၊ ခမာပေသီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **တံ တေ မယံ ပဋိဂ္ဂဏှာမာ**တိ တံ တဝ အပရာဓံ မယံ ခမာမ။ **ဝုဒ္ဓိဟေသာ မဟာရာဇ အရိယဿ ဝိနယေ**တိ သော မဟာရာဇ အရိယဿ ဝိနယေ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော သာသနေ ဝုဒ္ဓိ နာမ။ ကတမာ ? ယာယံ အစ္စယံ အစ္စယတော ဒိသွာ ယထာဓမ္မံ ပဋိကရိတ္ဝာ အာယတိံ သံဝရာပဇ္ဇနာ၊ ဒေသနံ ပန ပဋ္ဌလာဓိဋ္ဌာနံ ကရောန္တော "ယော အစ္စယံ အစ္စယတော ဒိသွာ ယထာဓမ္မံ ပဋိကရောတိ၊ အာယတိံ သံဝရံ အာပဇ္ဇတီ"တိ အာဟ။

၂၅၂။ **ဧဝံ ဝုတ္တေ**တိ ဧဝံ ဘဂဝတာ ဝုတ္တေ။ **ဟန္ဒ စ ဒါနိ မယံ ဘန္တေ**တိ ဣတ္ထေ ဟန္ဒာတိ ဝစသာယတ္ထေ ၂ နိပါတော။ သော ဟိ ဂမနဝစသာယံ[2] ကတ္ဝာ ဧဝမာဟ။ **ဗဟုကိစ္စာ**တိ ဗလဝကိစ္စာ။ **ဗဟုကရဏီယာ**တိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ **ယဿဒါနိ တွ**န္တိ ယဿ ဇုဒါနိ တွံ မဟာရာဇ ဂမနဿ ကာလံ မညသိ ဇာနာသိ၊ တဿ ကာလံ တွမေဝ ဇာနာသီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပက္ကာမီ**တိ တိက္ခတ္တုံ ပဒက္ခိဏံ ကတ္ဝာ ဒဿနဿမောဓနသမုဇ္ဇလံ

၁-အဇ္ဇ အဂ္ဂံ ကတ္ဝာတိ အတ္ထော (သီ၊ သျာ) ၂-ဝဝဿဂ္ဂတ္ထေ (သီ) ၃-ဂမနဝဝသာယံ (သီ)

အန္တလိ သိရသိ ပတိဋ္ဌပေတွာ ယာဝ ဒဿနဝိသယံ ဘဂဝတော အဘိမုခေါဝ ပဋိက္ကမိတွာ ဒဿနဝိဇဟနဋ္ဌာနဘူမိယံ ပန္တပတိဋ္ဌိတေန ဝန္ဒိတွာ ပက္ကာမိ။

၂၅၃။ **ခတာယံ ဘိက္ခဝေ ရာဇာတိ** ခတော အယံ ဘိက္ခဝေ ရာဇာ။ **ဥပဟတာယ**န္တိ ဥပဟတော အယံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ အယံ ဘိက္ခဝေ ရာဇာ ခတော ဥပဟတော ဘိန္နပတိဋ္ဌော ဇာတော၊ တထာနေန အတ္တာနာဝ အတ္တာ ခတော၊ ယထာ အတ္တာနော ပတိဋ္ဌာ နဇာတာတိ။ **ဝိရဇ**န္တိ ရာဂရဇာဒိဝိရဟိတံ။ ရာဂမလာဒိနံယေဝ ဝိဂတတ္တာ **ဝိတမလံ**။ **ဓမ္မစက္ခု**န္တိ ဓမ္မေသု ဝါ စက္ခုံ, ဓမ္မမယံ ဝါ စက္ခုံ၊ အညေသု ဌာနေသု တိဏ္ဏံ မဂ္ဂါနမေတံ အဓိဝစနံ။ ဣဓ ပန သောတာ-ပတ္တိမဂ္ဂသော ဝ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ သစေ ဣမိနာ ပိတာ ဃာတိတော နာဘဝိဿ၊ ဣဒါနိ ဣဓေဝါသနေ နိသိန္နော သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ ပတ္တော အဘဝိဿ၊ ပါပမိတ္တသံသဂ္ဂေန ပနဿ အန္တရာယော ဇာတော။ ဧဝံ သန္တေပိ ယသ္မာ အယံ တထာဂတံ ဥပသင်္ကမိတွာ ရတနတ္တယံ သရဏံ ဂတော၊ တသ္မာ မမ သာသန-မဟန္တတာယ ယထာ နာမ ကောစိ ပုရိသဿ ဝဓံ ကတ္ဝာ ပုပ္ဖမုဋ္ဌိမတ္တေန ဒဏ္ဍေန မုဿေယျ၊ ဧဝမေဝ လောဟကုမ္ဘိယံ နိဗ္ဗတ္တိတွာ တိံသဝဿသဟဿာနိ အဓော ပတန္တော ဟေဋ္ဌိမတလံ ပတ္တာ တိံသဝဿသဟဿာနိ ဥဒ္ဓံ ဂန္ဆန္တော ပုနပိ ဥပရိမတလံ ပါပုဏိတွာ မုစ္စိဿတီတိ ဣဒမ္ပိ ကိရ ဘဂဝတာ ဝုတ္တမေဝ၊ ပါဋိယံ ပန နာဂရုဠ္ဠံ။

ဣဒံ[1] ပန သုတ္တံ သုတ္ဝာ ရညာ ကောစိ အာနိသံသော လဒ္ဓေါတိ? မဟာ-အာနိသံသော လဒ္ဓေါ။ အယဉ္ဟိ ပိတု မာရိတကာလတော ပဋ္ဌာယ နေဝ ရတ္တိံ နဒိဝါ နိဒ္ဒံ လဘတိ၊ သတ္ထာရံ ပန ဥပသင်္ကမိတွာ ဣမာယ မဓုရာယ ဩဝဒန်္တိယာ ဓမ္မဒေသနာယ သုတကာလတော ပဋ္ဌာယ နိဒ္ဒံ လဘိ[2]။ တိဏ္ဏံ ရတနာနံ မဟာသက္ကာရံ အကာသိ။ ပေါထုဇ္ဇနိကာယ သဒ္ဓါယ သမန္နာဂတော နာမ ဣမိနာ ရညာ သဒိသော နာဟောသိ။ အနာဂတေ ပန **ဝိဇိတာဝိ နာမ**[2] **ပန္နေ့ကဗုဒ္ဓေါ** ဟုတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတီတိ။ ဣဒမေဝါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခူ။ ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒုန္တိ။

ဣတိ သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒီဃနိကာယဋ္ဌကထာယံ

သာမညဖလသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဣမံ (သီ) ၂-ဥပေတိ (သျာ)၊ လဘတိ (က)

၃-ဝိဒိတဝိသေသော နာမ (သီ)၊ ဇိဝိတဝိသေသော နာမ (သျာ)

၃-အမ္ဗဋ္ဌသုတ္တ

အဒ္ဓါနဂမနဝဏ္ဏနာ

၂၅၄။ ဧဝံ မေ သုတံ။ပ။ ကောသလေသူတိ အမ္ဗဋ္ဌသုတ္တံ။ တတြာယံ အပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ။ **ကောသလေသူ**တိ ကောသလာ နာမ ဇာနပဒိနော[၁] ရာဇ-ကုမာရာ။ တေသံ နိဝါသော ဧကောပိ ဇနပဒေါ ရူဠီသဒ္ဒေန ကောသလာတိ ဝုစ္စတိ၊ တသ္မိံ ကောသလေသု ဇနပဒေ။ ပေါရာဏာ ပနာဟု၊ ယသ္မာ ပုဗ္ဗေ မဟာ-ပနာဒံ ရာဇကုမာရံ နာနာနာဋကာဒီနိ ဒိသ္ဝာ သိတမတ္တမ္ပိ အကရောန္တံ သုတ္ဝာ ရာဇာ အာဟ "ယော မမ ပုတ္တံ ဟသာပေတိ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရေန နံ အလင်္ကရော-မီ"တိ။ တတော နဂ်လာနိပိ ဆဋ္ဌေတ္ဝာ မဟာဇနကာယေ သန္နိပတိတေ မနုဿာ သာတိရေကာနိ[၂] သတ္တဝဿာနိ နာနာကီဋ္ဌာယော ဒဿေတ္ဝာပိ တံ ဟသာပေတုံ နာသက္ခိံသု၊ တတော သက္ကော ဒေဝရာဇာ နာဋကံ ပေသေသိ၊ သော ဒိဗ္ဗနာဋကံ ဒဿေတ္ဝာ ဟသာပေသိ။ အထ တေ မနုဿာ အတ္တနော အတ္တနော ဝသနောကာသာဘိမုခါ ပက္ကမိံသု။ တေ ပဋိပထေ မိတ္တသုဟဇ္ဇာဒယော ဒိသ္ဝာ ပဋိသန္ထာရံ ကရောန္တာ "ကစ္စိ ဘော ကုသလံ၊ ကစ္စိ ဘော ကုသလ"န္တိ အာဟံသု။ တသ္မာ ဘံ ကုသလန္တိဝစနံ ဥပါဒါယ သော ပဒေသော ကောသလာတိ ဝုစ္စတီတိ။

စာရိကံ စရမာနောတိ အဒ္ဓါနဂမနံ ဂစ္ဆန္တော။ စာရိကာ စ နာမေသာ ဘဂဝတော ဒုဝိဓာ ဟောတိ တုရိတစာရိကာ စ, အတုရိတစာရိကာ စ။ တတ္ထ ဒူရေပိ ဗောဓနေယျပုဂ္ဂလံ ဒိသ္ဝာ တဿ ဗောဓနတ္ထာယ သဟသာ ဂမနံ **တုရိတစာရိကာ** နာမ၊ သာ မဟာကဿပဿ ပစ္စုဂ္ဂမနာဒီသု ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ဘဂဝါ ဟိ မဟာကဿပတ္ထေရံ ပစ္စုဂ္ဂစ္ဆန္တော[၃] မုဟုတ္တေန တိဂါဝုတံ မဂ္ဂံ အဂမာသိ။ အာဋ္ဌဝကဿတ္ထာယ တိံသယောဇနံ၊ တထာ အဂ်လိမာလဿ။ ပက္ကုသာတိဿ ပန ပဉ္စစတ္တာလီသယောဇနံ။ မဟာကပ္ပိနဿ ဝီသယောဇန-သတံ။ ဓနိယဿတ္ထာယ သတ္တယောဇနသတာနိ အဂမာသိ။ ဓမ္မသေနာပတိနော သဒ္ဓိဝိဟာရိကဿ ဝနဝါသီတိဿသာမဏေရဿ တိဂါဝုတာဓိကံ ဝီသ-ယောဇနသတံ။

ဧကဒိဝသံ ကိရ ထေရော "တိဿသာမဏေရဿ သန္တိကံ ဘန္တေ ဂစ္ဆာမီ"တိ အာဟ။ ဘဂဝါ "အဟမ္ပိ ဂမိဿာမီ"တိ ဝတ္ဝာ အာယသ္မန္တံ

၁-ဇနပဒိနော (သျာ၊က) ၂-အတိရေကာနိ (သီ၊သျာ၊ဋ္ဌ)

၃-မဟာကဿပဿ ပစ္စုဂ္ဂမနံ ကရောန္တော (သျာ)

အာနန္ဒံ အာမန္တေသိ “အာနန္ဒ ဝိသတိသဟဿာနံ ဆဋ္ဌဘိညာနံ အာရောစေဟိ ဘဂဝါ ကိရ ဝနဝါသိဿ တိဿသာမဏေရဿ သန္တိကံ ဂမိဿတီ”တိ။ တတော ဒုတိယဒိဝသေ ဝိသတိသဟဿဒိဏ္ဍာသဝပရိဝါရော အာကာသေ ဥပ္ပတိတ္ဝာ ဝိသတိယောဇနသတမတ္ထကေ တဿ ဂေါစရဂါမဒ္ဝါရေ ဩတရိတ္ဝာ စီဝရံ ပါရုပိ။ တံ ကမ္မန္တံ ဂစ္ဆမာနာ မနုဿာ ဒိသ္ဝာ “သတ္ထာ နော အာဂတော၊ မာ ကမ္မန္တံ အဂမိတ္ထာ”တိ ဝတ္ဝာ အာသနာနိ ပညပေတ္ဝာ ယာဂုံ ဒတ္ဝာ ပါတရာသဘတ္တံ[1] ကရောန္တာ “ကုဟိံ ဘန္တေ ဘဂဝါ ဂစ္ဆတီ”တိ ဒဟရဘိက္ခူ။ ပုစ္ဆိံသု။ ဥပါသကာ နု ဘဂဝါ အညတ္ထ ဂစ္ဆတိ၊ ဇူဓေဝ တိဿသာမဏေရဿ ဒဿနတ္ထာယာဂတောတိ။ တေ “အမှာကံ ကုလူပကဿ ကိရ ထေရဿ ဒဿနတ္ထာယ သတ္ထာ အာဂတော၊ နော ဝတ နော ထေရော ဩရမတ္တကော”တိ သောမနဿာတာ အဟေသုံ။

အထ ခေါ ဘဂဝတော ဘတ္တကိစ္စပရိယောသာနေ သာမဏေရော ဂါမေ ပိဏ္ဍာယ စရိတ္ဝာ “ဥပါသကာ မဟာ ဘိက္ခုသံဃော”တိ ပုစ္ဆိ။ အထဿ တေ “သတ္ထာ ဘန္တေ အာဂတော”တိ အာရောစေသုံ။ သော ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ပိဏ္ဍပါတေန အာပုစ္ဆိ။ သတ္ထာ တဿ ပတ္တံ ဟတ္ထေန ဂဟေတ္ဝာ “အလံ တိဿ နိဋ္ဌိတံ ဘတ္တကိစ္စ”န္တိ အာဟ။ တတော ဥပဇ္ဈာယံ အာပုစ္ဆိတ္ဝာ အတ္တနော ပတ္တာသနေ နိသိဒိတ္ဝာ ဘတ္တကိစ္စမကာသိ။ အထဿ ဘတ္တကိစ္စ-ပရိယောသာနေ သတ္ထာ မင်္ဂလံ ဝတ္ဝာ နိက္ခမိတ္ဝာ ဂါမဒ္ဝါရေ ဌတ္ဝာ “ကတရော တေ တိဿ ဝသနဋ္ဌာနံ ဂတမဂ္ဂေါ”တိ အာဟ။ အယံ ဘဂဝါတိ။ မဂ္ဂံ ဒေသယမာနော ပုရတော ယာဟိ တိဿာတိ။ ဘဂဝါ ကိရ သဒေဝကဿ လောကဿ မဂ္ဂဒေသကော ဝိ သမာနော သကလေ တိဂါဝုတေ မဂ္ဂေ သာမဏေရံ ဒဋ္ဌုံ လစ္ဆာမီတိ တံ မဂ္ဂဒေသကံ အကာသိ။

သော အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနံ ဂန္ဒွာ ဘဂဝတော ဝတ္တမကာသိ။ အထ နံ ဘဂဝါ “ကတရော တေ တိဿ စက်မော”တိ ပုစ္ဆိတ္ဝာ တတ္ထ ဂန္ဒွာ သာမဏေရဿ နိသီဒနပါသာဏေ နိသီဒိတ္ဝာ “တိဿ ဇူမသ္မိံ ဌာနေ သုခံ ဝသိ”တိ ၂ ပုစ္ဆိ။ သော အာဟ “အာမ ဘန္တေ ဇူမသ္မိံ ဌာနေ ဝသန္တဿ သီဟဗျဂ္ဃဟတ္ထိမိဂမောရာဒိနံ သဒ္ဒံ သုဏာတော အရညသညာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တာယ သုခံ ဝသာမီ”တိ။ အထ နံ ဘဂဝါ “တိဿ ဘိက္ခုသံဃံ သန္နိပါတေဟိ, ဗုဒ္ဓဒါယဇ္ဇံ တေ ဒဿာမီ”တိ ဝတ္ဝာ သန္နိပတိတေ ဘိက္ခုသံဃေ ဥပသမ္ပာဒေတ္ဝာ အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနမေဝ အဂမာသိတိ။ အယံ **တူရိတစာရိကာ** နာမ။

၁-ပါဒဝတ္တံ (သီ၊ သျာ) ၂-ဝသသီတိ (သျာ)

ယံ ပန ဂါမနိဂမပဋိပါဋိယာ ဒေဝသိကံ ယောဇနဒ္ဓိယောဇနဝသေန ပိဏ္ဍပါတစရိယာဒီဟိ လောကံ အနုဂ္ဂဏ္ဍန္တသ ဂမနံ၊ အယံ **အတုရိတစာရိကာ** နာမ။

ဣမံ ပန စာရိကံ စရန္တော ဘဂဝါ မဟာမဏ္ဍလံ, မဇ္ဈိမမဏ္ဍလံ, အန္တော-မဏ္ဍလန္တိ ဣမေသံ တိဏ္ဏံ မဏ္ဍလာနံ အညတရသ္မိံ စရတိ။ တတ္ထ မဟာမဏ္ဍလံ နဝယောဇနသတိကံ၊ မဇ္ဈိမမဏ္ဍလံ ဆယောဇနသတိကံ၊ အန္တောမဏ္ဍလံ တိယောဇနသတိကံ။ ယဒါ မဟာမဏ္ဍလေ စာရိကံ စရိတုကာမော ဟောတိ၊ မဟာပဝါရဏာယ ပဝါရေတွာ ပါဋိပဒဒိဝသေ မဟာဘိက္ခုသံဃပရိဝါရော နိက္ခမတိ။ သမန္တာ ယောဇနသတံ ဧကကောလာဟလံ ဟောတိ။ ပုရိမံ ပုရိမံ အာဂတာ နိမန္တေတုံ လဘန္တိ။ ဣတရေသု ဒ္ဓီသု မဏ္ဍလေသု သက္ကာရော မဟာမဏ္ဍလေ ဩသရတိ။ တတ္ထ ဘဂဝါ[1] တေသု တေသု ဂါမနိဂမေသု ဧကာဟံ ဒ္ဓီဟံ ဝသန္တော မဟာဇနံ အာမိသပ္ပဋိဂ္ဂဟေန အနုဂ္ဂဏ္ဍန္တော ဓမ္မဒါနေန စသ ဝိဝဋ္ဋသန္ဓိသိတံ ကုသလံ ဝဗ္ဗေန္တော နဝဟိ မာသေဟိ စာရိကံ ပရိယောသာပေတိ။ သစေ ပန အန္တောဝဿေ ဘိက္ခူနံ သမထဝိပဿနာ တရုဏာ ဟောန္တိ၊ မဟာပဝါရဏာယ အပဝါရေတွာ ပဝါရဏာသင်္ဂဟံ ဒတွာ ကတ္တိကပုဏ္ဏမာယံ ပဝါရေတွာ မိဂသိရသ ပဋမပါဋိပဒဒိဝသေ မဟာဘိက္ခုသံဃပရိဝါရော နိက္ခမိတွာ မဇ္ဈိမမဏ္ဍလေ ဩသရတိ။ အညေနပိ ကာရဏေန မဇ္ဈိမမဏ္ဍလေ စာရိကံ စရိတုကာမော စတုမာသံ ဝသိတွာဝ နိက္ခမတိ။ ဝုတ္တနယေနေဝ ဣတရေသု ဒ္ဓီသု မဏ္ဍလေသု သက္ကာရော မဇ္ဈိမမဏ္ဍလေ ဩသရတိ။ ဘဂဝါ ပုရိမနယေနေဝ လောကံ အနုဂ္ဂဏ္ဍန္တော အဋ္ဌဟိ မာသေဟိ စာရိကံ ပရိယောသာပေတိ။ သစေ ပန စတုမာသံ ဝုတ္ထဝဿသာပိ ဘဂဝတော ဝေနေယျသတ္တာ အပရိပက္ကိန္ဒြိယာ ဟောန္တိ၊ တေသံ ဣန္ဒြိယပရိပါကံ အာဂမယမာနော အပရမ္ပိ ဧကမာသံ ဝါ ဒ္ဓိတိစတုမာသံ ဝါ တတ္ထေဝ ဝသိတွာ မဟာဘိက္ခုသံဃပရိဝါရော နိက္ခမတိ။ ဝုတ္တနယေနေဝ ဣတရေသု ဒ္ဓီသု မဏ္ဍလေသု သက္ကာရော အန္တောမဏ္ဍလေ ဩသရတိ။ ဘဂဝါ ပုရိမနယေနေဝ လောကံ အနုဂ္ဂဏ္ဍန္တော သတ္တဟိ ဝါ ဆဟိ ဝါ ပဉ္စဟိ ဝါ စတူဟိ ဝါ မာသေဟိ စာရိကံ ပရိယောသာပေတိ။ ဣတိ ဣမေသု တီသု မဏ္ဍလေသု ယတ္ထ ကတ္ထစိ စာရိကံ စရန္တော နစိဝရာဒိဟေတု စရတိ။ အထ ခေါ ယေ ဒုဂ္ဂတဗာလဇိဏ္ဏ-ဗျာဓိတာ၊ တေ ကဒါ တထာဂတံ အာဂန္ဒာ ပဿိဿန္တိ။ မယိ ပန စာရိကံ စရန္တေ မဟာဇနော တထာဂတသ ဒဿနံ လဘိဿတိ။ တတ္ထ ကေစိ စိတ္တာနိ

၁-တတြ ဘဂဝါ (သီ)၊ တတြ တံ ဘဂဝါ (သျာ)

ပသာဒေဿန္တိ၊ ကေစိ မာလာဒိဟိ ပူဇေဿန္တိ၊ ကေစိ ကဋ္ဌစ္ဆဝိကံ္ခ ဒဿန္တိ၊ ကေစိ မိစ္ဆာဒဿနံ ပဟာယ သမ္မာဒိဋ္ဌိကာ ဘဝိဿန္တိ။ တံ နေသံ ဘဝိဿတိ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာတိ ဧဝံ လောကာနုကမ္ပကာယ စာရိကံ စရတိ။

အထ၊ စ စတူဟိ ကာရဏေဟိ ဗုဒ္ဓါ ဘဂဝန္တော စာရိကံ စရန္တိ၊ ဇဏ်ဝိဟာရဝသေန သရီရဖာသုကတ္ထာယ, အတ္ထုပ္ပတ္တိကာလာဘိကခ်နတ္ထာယ, ဘိက္ခူနံ သိက္ခာပဒပညာပနတ္ထာယ, တတ္ထ တတ္ထ ပရိပါကဂတိန္ဒြိယေ ဗောဓနေယျသတ္တေ ဗောဓနတ္ထာယာတိ။ အပရေဟိပိ စတူဟိ ကာရဏေဟိ ဗုဒ္ဓါ ဘဂဝန္တော စာရိကံ စရန္တိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆိဿန္တိတိ ဝါ။ ဓမ္မံ။ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆိဿန္တိတိ ဝါ။ မဟတာ[၁] ဓမ္မဝဿန[၂] စတဿော ပရိသာ သန္တိပ္ပေဿာမီတိ ဝါ။ အပရေဟိပိ ပဉ္စဟိ ကာရဏေဟိ ဗုဒ္ဓါ ဘဂဝန္တော စာရိကံ စရန္တိ ပါဏာတိပါတာ ဝိရမိဿန္တိတိ ဝါ။ အဒိန္နာဒါနာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ။ မုသာဝါဒါ။ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ဝိရမိဿန္တိတိ ဝါ။ အပရေဟိပိ အဋ္ဌဟိ ကာရဏေဟိ ဗုဒ္ဓါ ဘဂဝန္တော စာရိကံ စရန္တိ ပဌမံ ဈာနံ ပဋိလဘိဿန္တိတိ ဝါ။ ဒုတိယံ။ပ။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိံ ပဋိလဘိဿန္တိတိ ဝါ။ အပရေဟိပိ အဋ္ဌဟိ ကာရဏေဟိ ဗုဒ္ဓါ ဘဂဝန္တော စာရိကံ စရန္တိ။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ အဓိဂမိဿန္တိတိ ဝါ။ သောတာပတ္တိဖလံ။ပ။ အရဟတ္တဖလံ သစ္ဆိကရိဿန္တိတိ ဝါတိ။ အယံ အတုရိတစာရိကာ။ ဣဓ စာရိကာတိ[၃] အဓိပ္ပေတာ။ သာ ပနေသာ ဒုဝိဓာ ဟောတိ အနိဗ္ဗဒ္ဓစာရိကာ စ နိဗ္ဗဒ္ဓစာရိကာ စ။ တတ္ထ ယံ ဂါမနိဂမနဂရပဋိပါဋိဝသေန စရတိ။ အယံ **အနိဗ္ဗဒ္ဓစာရိကာ** နာမ။ ယံ ပနေကဿဝ ဗောဓနေယျသတ္တဿတ္ထာယ ဂစ္ဆတိ။ အယံ **နိဗ္ဗဒ္ဓစာရိကာ** နာမ။ သော ဣဓ အဓိပ္ပေတာ။

တဒါ ကိရ ဘဂဝတော ပစ္ဆိမယာမကိစ္စပရိယောသာနေ ဒဿဟဿိလောကဓာတုယာ ဉာဏဇာလံ ပတ္ထရိတ္ဝာ ဗောဓနေယျဗန္ဓဝေ ဩလောကေန္တဿဲ ပေါက္ခရသာတိဗြာဟ္မဏော သဗ္ဗညုတညာဏဇာလဿ အန္တော ပဝိဋ္ဌော။ အထ ဘဂဝါ အယံ ဗြာဟ္မဏော မယ္ဟိ ဉာဏဇာလေ ပညာယတိ။ “အတ္ထိ နု ခွဿဲ ဥပနိဿယော”တိ ဝိမံသန္တော သောတာပတ္တိမဂ္ဂဿ ဥပနိဿယံ ဒိသွာ “ဧသော မယိ တေံ ဇနပဒံ ဂတေ လက္ခဏပရိယေသနတ္ထံ အမ္ဗဋ္ဌံ အန္တေဝါသိံ ပဟိဏိဿတိ၊ သော မယာ သဒ္ဓိံ ဝါဒပဋိဝါဒံ ကတ္ဝာ နာနပ္ပကာရံ အသဒ္ဓိံဝါကံ္ခ ဝက္ခတိ၊ တမဟံ ဒမေတ္ဝာ နိဗ္ဗိသေဝနံ ကရိဿာမိ။

၁-မဟတိယာ (က) ၂-ဓမ္မဿဝနေန (သျာ)၊ ဓမ္မဒေဿနာယ (က)

၃-အတုရိတစာရိကာတိ (သျာ၊ က)

သော အာစရိယသ္သ ကထေသ္သတိ၊ အထ သ္သာစရိယော တံ ကထံ သုတ္ဝာ အာဂမ္မ မမ လက္ခဏာနိ ပရိယေသိဿတိ၊ တဿာဟံ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိ။ သော ဒေသနာပရိယောသာနေ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌဟိဿတိ။ ဒေသနာ မဟာဇနဿ သဖလာ ဘဝိဿတီ”တိ ပဋ္ဌဘိက္ခုသတပရိဝါရော တံ ဇနပဒံ ပဋိပန္နော။ တေန ဝုတ္တံ “ကောသလေသု စာရိကံ စရမာနော မဟတာ ဘိက္ခု-သံဃေန သဒ္ဓိံ ပဋ္ဌမတ္တေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ”တိ။

ယေန ဇုဏ္ဏာနဂ်လန္တိ ယေန ဒိသာဘာဂေန ဇုဏ္ဏာနဂ်လံ အဝသရိတဗ္ဗံ။ ယသ္မိံ ဝါ ပဒေသေ ဇုဏ္ဏာနဂ်လံ။ ဇုဏ္ဏာနဂ်လန္တိပိ ပါဌော။ **တဒဝသရီ**တိ တေန အဝသရိ၊ တံ ဝါ အဝသရိ။ တေန ဒိသာဘာဂေန ဂတော၊ တံ ဝါ ပဒေသံ ဂတောတိ အတ္ထော။ **ဇုဏ္ဏာနဂ်လေ ဝိဟရတိ ဇုဏ္ဏာနဂ်လဝနသ္ဍေ**တိ ဇုဏ္ဏာနဂ်လံ ဥပနိဿာယ ဇုဏ္ဏာနဂ်လဝနသ္ဍော သိလာခန္ဓာဝါရံ ဗန္ဓိတ္ဝာ သမာဓိကောန္တံ ဥဿာပေတ္ဝာ သဗ္ဗညုတညာဏသ္သ ပရိဝတ္တယမာနော ဓမ္မရာဇာ ယထာဘိရုစိတေန ဝိဟာရေန ဝိဟရတိ။

ပေါက္ခရသာတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၂၅၅။ **တေန ခေါ ပန သမယေနာ**တိ ယေန သမယေန ဘဂဝါ တတ္ထ ဝိဟရတိ။ တေန သမယေန, တသ္မိံ သမယေတိ အယမတ္ထော။ ဗြဟ္မံ အဏာတိတိ **ဗြာဟ္မဏော**၊ မန္တေ သဇ္ဈာယတီတိ အတ္ထော။ ဇုဒမေဝ ဟိ ဇာတိဗြာဟ္မဏာနံ နိရုတ္တိဝစနံ။ အရိယာ ပန ဗာဟိတပါပတ္တာ ဗြာဟ္မဏာတိ ဝုစ္စန္တိ။ **ပေါက္ခရသာတီ**တိ[1] ဇုဒံ တဿ နာမံ။ ကသ္မာ ပေါက္ခရသာတီတိ[2] ဝုစ္စတိ။ တဿ ကိရ ကာယော သေတပေါက္ခရသဒိသော, ဒေဝနဂရေ ဥဿာဝိတ-ရဇတတောရဏံ ဝိယ သောဘတိ။ သီသံ ပနဿ ကာဠဝဏ္ဏံ ဇုန္နနိလမဏိမယံ ဝိယ။မဿုပိ စန္ဒမဏ္ဍလေ ကာဠမေဃရာဇိ ဝိယ ခါယတိ။ အက္ခီနိ နီလုပ္ပလဿဒိ-သာနိ။ နာသာ ရဇတပနာဠိကာ ဝိယ သုဝဋ္ဋိတာ သုပရိသုဒ္ဓါ။ ဟတ္ထပါဒတလာနိ စေဝ မုခဉ္စ ရတ္တ ကတလာခရသပရိကမ္မံ ဝိယ သောဘတိ၊ အတိဝိယ သောဘဂ္ဂပ္ပတ္တော ဗြာဟ္မဏဿ အတ္တဘာဝေါ။ အရာဇကေ ဌာနေ[3] ရာဇာနံ ကာတုံ ယုတ္တမိမံ ဗြာဟ္မဏံ။ ဇေမေသ[4] သဿိရိကော။ ဇုတိ နံ ပေါက္ခရသ-ဒိသတ္တာ ပေါက္ခရသာတီတိ[5] သဇ္ဇာနန္တိ။

၁-ပေါက္ခရသာဒိတိ (သီ၊ ဇု)　　၂-နာမံ၊ ပေါက္ခရသာတီတိပိ (သီ)　　၃-အရာဇကံဌာနေ (သီ)
၄-ဇေမေဝ (က)　　၅-ပေါက္ခရသာဒိတိ (သီ)

အယံ ပန ကဿပသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓကာလေ တိဏ္ဏံ ဝေဒါနံ ပါရဂူ ဒဿဗလဿ ဒါနံ ဒတ္ဝာ ဓမ္မဒေသနံ သုတ္ဝာ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိ။ သော တတော မနုဿ-လောကမာဂန္ဆန္တော မာတုကုစ္ဆိဝါသံ ဇဂ္ဃိတ္ဝာ ဟိမဝန္တပဒေသေ မဟာသရေ ပဒုမဂဗ္ဘေ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ စ သရဿ အဝိဒူရေ တာပသော ပဏ္ဏသာလာယ ဝသတိ။ သော တီရေ ဌိတော တံ ပဒုမံ ဒိသွာ “ဣဒံ ပဒုမံ အဝသေသပဒုမေဟိ မဟန္တံတရံ။ ပုပ္ဖိတကာလေ နံ ဂဟေဿာမီ”တိ စိန္တေသိ။ တံ သတ္တာဟေနာဝိ န ပုပ္ဖတိ။ တာပသော ကဿ နု ခေါ ဣဒံ သတ္တာဟေနာဝိ န ပုပ္ဖတီ။ ဟန္ဒ နံ ဂဟေဿာမီတိ ဩတရိတ္ဝာ ဂဏှိ။ တံ တေန နာဠေတော ဆိန္နမတ္တံယေဝ ပုပ္ဖိတံ။ အထဿ ဒ္ဝာရေ သုဝဏ္ဏစုဏ္ဏပိဠံ ဝိယ ရဇတပိဏ္ဍကံ ပဒုမရေဏုပိဠံ သေတဝဏ္ဏံ ဒါရကံ အဒ္ဒသ။ သော မဟာပုညော သေ ဘဝိဿတိ။ ဟန္ဒ နံ ပဋိဇဂ္ဂါမီတိ ပဏ္ဏသာလံ နေတ္ဝာ ပဋိဇဂ္ဂိတ္ဝာ သတ္တဝဿကာလတော ပဋ္ဌာယ တယော ဝေဒေ ဥဂ္ဂဏှာပေသိ။ ဒါရကော တိဏ္ဏံ ဝေဒါနံ ပါရံ ဂန္ဆ္ဝာ ပဏ္ဍိတော ဗျတ္တော ဇမ္ဗုဒီပေ အဂ္ဂဗြာဟ္မဏော အဟောသိ။ သော အပရေန သမယေန ရညော ကောသလဿ သိပ္ပံ ဒဿေသိ။ အထဿ သိပ္ပေ ပသန္နော ရာဇာ ဥက္ကဋ္ဌံ နာမ မဟာနဂရံ ဗြဟ္မဒေယ္ယံ အဒါသိ။ ဇူတိ နံ ပေါက္ခရေ သယိတတ္တာ ပေါက္ခရသာတိတိ သဉ္ဇာနိံသု။

ဥက္ကဋ္ဌံ အဇ္ဈာဝသတီတိ ဥက္ကဋ္ဌနာမကေ နဂရေ ဝသတိ။ အဘိဘဝိတ္ဝာ ဝါ အာဝသတိ။ တဿ နဂရဿ သာမိကော ဟုတ္ဝာ ယာဝ မရိယာဒါယ တတ္ထ ဝသိတမ္ဘံ၊ တာယ မရိယာဒါယ ဝသိ။ တဿ ကိရ နဂရဿ ဝတ္ထုံ ဥက္ကာ ဌပေတ္ဝာ ဥက္ကာသု ဇလမာနာသု အဂ္ဂဟေသုံ၊ တသ္မာ တံ ဥက္ကဋ္ဌန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဩက္ကဋ္ဌန္တိပိ ပါဌော၊ သောယေဝတ္ထော။ ဥပသဂ္ဂဝသေန ပနေတ္ထ ဘူမ္မတ္ထေ ဥပယောဂဝစနံ ဝေဒိတမ္ဘံ။ တဿ အနုပယောဂတ္ထာ စ သေသပဒေသု။ တတ္ထ လက္ခဏံ သဒ္ဒသတ္ထတော ပရိယေသိတမ္ဘံ။

သတ္တုဿဒန္တိ သတ္ထေဟိ ဥဿဒံ ဥဿန္နံ ဗဟုဇနံ အာကိဏ္ဏမနုဿံ။ ပေါသ-ဝနိယဟတ္ထိ အဿ မောရ မိဂါဒိအနေကသတ္တသမာကိဏ္ဏာတိ အတ္ထော။ ယသ္မာ ပနေတံ နဂရံ ဗဟိ အာဝိဇ္ဈိတ္ဝာ ဇာတေန ဟတ္ထိအဿာဒိနံ ဃာသတိဏေန စေဝ ဂေဟဆ္ဆာဒနတိဏေန စ သမ္ပန္နံ။ တထာ ဒါရကဋ္ဌေဟိ စေဝ ဂေဟ-သမ္ဘာရကဋ္ဌေဟိ စ။ ယသ္မာ စဿ ဘဿန္တရေ ဝဋ္ဋစတုရဿာဒိသဏ္ဌာနာ ဗဟူ ပေါက္ခရဏိယော ဇလဇကုသုမဝိစိတ္တာနိ စ ဗဟူနိ အနေကာနိ တဠာကာနိ ဥဒကဿ နိစ္စဘရိတာနေဝ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ **သတိဏကဋ္ဌောဒကန္တိ** ဝုတ္တံ။ သဟ ဓညေနာတိ **သဓညံ၊** ပုဗ္ဗဏ္ဏာပရဏ္ဏာဒိဘေဒံ ဗဟုဓညသန္နိစယန္တိ

အတ္ထော။ တ္ထောဝတာ ယသ္မိ နဂရေ ဗြာဟ္မဏော သေတစ္ဆတ္တံ ဥဿာပေတ္ဝာ ရာဇလီလာယ[1] ဝသတိ၊ တဿ သမီဒ္ဓိသမ္ပတ္တိ ဒိဝိတာ ဟောတိ။

ရာဇတော လဒ္ဓံ ဘောဂံ **ရာဇဘောဂ်ံ**။ ကေန ဒိန္နန္တိ စေ။ ရညော ပသေနဒိနာ[2] ကောသလေန ဒိန္နံ။ **ရာဇဒါယန္တိ** ရညော ဒါယဘူတံ၊ ဒါယဇ္ဇန္တိ အတ္ထော။ **ဗြဟ္မဒေယ္ယန္တိ** သေဋ္ဌဒေယ္ယံ၊ ဆတ္တံ ဥဿာပေတ္ဝာ ရာဇသဒ္ဒေန ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ အထ ဝါ **ရာဇဘောဂ်န္တိ** သဗ္ဗံ ဆေဇ္ဇဘေဒံ အနုသာသန္တေန နဒိတိတ္ထပဗ္ဗတာဒိသု သုက်ံ ဂဏ္ဟန္တေန သေတစ္ဆတ္တံ ဥဿာပေတ္ဝာ ရညာ ဟုတ္ဝာ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ ရညာ ပသေနဒိနာ ကောသလေန ဒိန္နံ ရာဇဒါယန္တိတ္ထေ တံ နဂရံ ရညာ ဒိန္နတ္တာ **ရာဇဒါယံ**။ ဒါယကရာဇဒိပနတ္ထံ ပနဿ **ရညာ ပသေနဒိနာ ကောသလေန ဒိန္နန္တိဣဒံ** ဝုတ္တံ။ **ဗြဟ္မဒေယ္ယန္တိ** သေဋ္ဌဒေယ္ယံ။ ယထာ ဒိန္နံ နု ပုန ဂဟေတဗ္ဗံ ဟောတိ နိဿဋ္ဌံ ပရိစ္စတ္တံ။ ဧဝံ ဒိန္နန္တိ အတ္ထော။

အဿောသီတိ သုဏိ ဥပလဘိ၊ သောတဒ္ဝါရသမ္ပတ္တဝစနနိဒ္ဒေါသာနု-သာရေန အညာသိ။ **ခေါ**တိ အဝဓာရဏတ္ထေ ပဒပူရဏမတ္တေ ဝါ နိပါတော။ တတ္ထ အဝဓာရဏတ္ထေန အဿောသိ ဧဝ၊ နာဿ ကောစိ သဝနန္တရာယော အဟောသီတိ အယံမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပဒပူရဏေန ပန ပဒဗျဉ္ဇနသိလိ-ဋ္ဌတံဝမတ္တမေဝ။

ဣဒါနိ ယမတ္ထံ ဗြာဟ္မဏော ပေါက္ခရသာတိ အဿောသိ။ တံ ပကာသေန္တော "သမဏော ခလု ဘော ဂေါတမော"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ သမိတပါပတ္တာ **သမဏော**တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဝုတ္တဉ္ဧတံ "သမိတာဿ ဟောန္တိ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ"တိအာဒိ[3]။ ဘဂဝါ စ အနုတ္တရေန အရိယမဂ္ဂေန သမိတ-ပါပေါ။ တေနဿ ယထာဘူတဂုဏာဓိဂတမေတံ နာမံ၊ ယဒိဒံ သမဏော တိ။ **ခလူ**တိ အနုဿဝနတ္ထေ နိပါတော။ **ဘော**တိ ဗြာဟ္မဏဇာတိသမုဒါဂတံ အာလပနမတ္တံ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ "ဘောဝါဒိ နာမ သော ဟောတိ၊ သစေ ဟောတိ သကိဉ္စနော"တိ[4]။ **ဂေါတမော**တိ ဘဂဝန္တံ ဂေါတ္တဝသေန ပရိ-ကိတ္တေတိ။ တသ္မာ သမဏော ခလု ဘော ဂေါတမောတိ ဣတ္ထေ သမဏော ကိရ ဘော ဂေါတမဂေါတ္တောတိဧဝမတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

သက္ယပုတ္တောတိ ဣဒံ ပန ဘဂဝတော ဉစ္စာကုလပရိဒီပနံ။ **သက္ယကုလာ ပဗ္ဗဇိတော**တိ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတဘာဝပရိဒီပနံ။ ကေနစိ ပါရိဇုညေန အနဘိဘူတော

၁-ရာဇလိဋ္ဌာယ (သီ) ၂-ပသေနဒိနာ (က) ၃-မ ၁-၃၄၇-ပိဋ္ဌေ။ ၄-ခု ၁-၇၀-ဓမ္မပဒေ။

အပရိက္ခီဏ်ယေဝ တံ ကုလံ ပဟာယ သဒ္ဓါယ ပဗ္ဗဇိတောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တတော ပရံ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။ **တံ ခေါ ပနာ**တိအာဒိ သာမညဖလေ ဝုတ္တမေဝ။ **သာဓု ခေါ ပနာ**တိ သုန္ဒရံ ခေါ ပန။ အတ္ထာဝဟံ သုခါဝဟန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **တထာရူပါနံ အရဟတ**န္တိ ယထာရူပေါ သော ဘဝံ ဂေါတမော၊ ဧဝ်ရူပါနံ ယထာဘူတဂုဏာဓိဂမေန လောကေ အရဟန္တောတိ လဒ္ဓသဒ္ဓါနံ အရဟတံ။ **ဒဿနံ ဟောတီ**တိ ပသာဒသောမ္မာနိ အက္ခီနိ ဥမ္မီလေတွာ ဒဿန-မတ္တမ္ပိ သာဓု ဟောတီတိဧဝံ အဏ္ဍာသယံ ကတွာ။

အမ္ဗဋ္ဌမာဏဝကထာ

၂၅၆။ **အဏ္ဍာယကော**တိ ဣဒံ "န ဒါနိမေ ဈာယန္တိ န ဒါနိမေ ဈာယန္တီတိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ[၁] အဏ္ဍာယကာ အဏ္ဍာယကာတွေဝ တတိယံ အက္ခရံ ဥပနိဗ္ဗတ္တ"န္တိ [၂]-ဧဝံ ပဋ္ဌမကပ္ပိကကာလေ ဈာနဝိရဟိတာနံ ဗြာဟ္မဏာနံ ဂရဟဝစနံ။ ဣဒါနိ ပန တံ အဏ္ဍာယတီတိ အဏ္ဍာယကော။ မန္တေ ပရိဝတ္တေတီတိ ဣမိနာ အတ္ထေန ပသံသာဝစနံ ကတွာ ဝေါဟရန္တိ။ မန္တေ ဓာရေတီတိ **မန္တဓရော**။

တိဏ္ဏံ ဝေဒါနန္တိ ဣရုဝေဒယဇုဝေဒသာမဝေဒါနံ။ သြဋ္ဌပဟတကရဏ-ဝသေန ပါရံ ဂတောတိ **ပါရဂူ**။ သဟ နိဃဏ္ဍုနာ စ ကေဋုဘေန စ **သနိ-ဃဏ္ဍုကေဋုဘာနံ**။ **နိဃဏ္ဍု**တိ နိဃဏ္ဍုရုက္ခာဒီနံ[၃] ဝေဝစနပကာသကံ သတ္ထံ။ **ကေဋုဘ**န္တိ ကိရိယာကပ္ပဝိကပ္ပေါ ကဝီနံ ဥပကာရာဝဟံ[၄] သတ္ထံ။ သဟ အက္ခရပ္ပဘေဒေန **သာက္ခရပ္ပဘေဒါနံ**။ **အက္ခရပ္ပဘေဒေါ**တိ သိက္ခာ စ နိရုတ္တိ စ။ **ဣတိဟာသပဉ္ဇမာန**န္တိ အာထဗ္ဗဏဝေဒံ စတုတ္ထံ ကတွာ ဣတိဟ အာသ,ဣတိဟ အာသာတိ ဤဒိသဝစနပဋိသံယုတ္တော ပုရာဏကထာသခ်ါတော ဣတိဟာသော ပဉ္ဇမော ဧတေသန္တိ ဣတိဟာသပဉ္ဇမာ၊ တေသံ ဣတိဟာသပဉ္ဇမာနံ ဝေဒါနံ။

ပဒံ တဒဝသေသဉ္ဇ ဗျာကရဏံ အဓီယတိ ဝေဒေတိ စာတိ **ပဒကော ဝေယျာကရဏော**။ လောကာယတံ ဝုစ္စတိ ဝိတဏ္ဍဝါဒသတ္ထံ။ **မဟာပုရိသ-လက္ခဏ**န္တိ မဟာပုရိသာနံ ဗုဒ္ဓါဒီနံ လက္ခဏဒီပကံ ဒ္ဓါဒသသဟဿဂန္ထ-ပမာဏံ သတ္ထံ။ ယတ္ထ သောဋ္ဌသသဟဿဂါထာပရိမာဏာ ဗုဒ္ဓမန္တာ နာမ အဟေသုံ၊ ယေသံ ဝသေန ဣမိနာ လက္ခဏေန သမန္နာဂတာ ဗုဒ္ဓါ နာမ ဟောန္တိ၊ ဣမိနာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ, ဣမိနာ ဒွေ အဂ္ဂသာဝကာ, အသီတိ

၁-ဝါသေဋ္ဌာ (သီ၊ သျာ)
၂-ဒီ ၃-၇၈-ပိဋ္ဌေ။
၃-နာမနိဃဏ္ဍုရုက္ခာဒီနံ (သီ)
၄-ဥပကာရာယ (သီ)

မဟာသာဝကာ, ဗုဒ္ဓမာတာ, ဗုဒ္ဓပိတာ, အဂ္ဂုပဋ္ဌာကော, အဂ္ဂုပဋ္ဌာယိကာ, ရာဇာ စက္ကဝတ္တီတိ အယံ ဝိသေသော ပညာယတိ။

အနဝယောတိ ဣမေသု လောကာယတမဟာပုရိသလက္ခဏေသု အနူနော ပရိပူရကာရီ၊ အဝယော နဟောတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အဝယော နာမ ယောတာနိ အတ္ထတော စ ဂန္ဆတော စ သန္ဓာရေတုံ နသက္ကောတိ။ **အနုညာတ-ပဋိညာတော**တိ အနုညာတော စေဝ ပဋိညာတော စ။ အာစရိယေန'ဿ "ယံ အဟံ ဇာနာမိ၊ တံ တွံ ဇာနာသီ"တိအာဒိနာ အနုညာတော။ "အာမ အာစရိ-ယာ"တိ အတ္တနာ တဿ ပဋိဝစနဒါနပဋိညာယ ပဋိညာတောတိ အတ္ထော။ ကတရသ္မိံ အဓိကာရေ? သကေ အာစရိယကေ တေဝိဇ္ဇကေ ပါဝစနေ။ ဧသ ကိရ ဗြာဟ္မဏော စိန္တေသိ "ဣမသ္မိံ လောကေ 'အဟံ ဗုဒ္ဓေါ, အဟံ ဗုဒ္ဓေါ'တိ ဥဂ္ဂတဿ နာမံ ဂဟေတ္ဝာ ဗဟူ ဇနာ ဝိစရန္တိ။ တသ္မာ နမေ အနုဿဝမတ္တေ-နေဝ ဥပသက်မိတုံ ယုတ္တံ။ ဧကစ္စဉ္ဍိ ဥပသက်မန္တဿ အပက္ကမနမ္ပိ ဂရု ဟောတိ၊ အနတ္ထောပိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယံနူနာဟံ မမ အန္တေဝါသိကံ ပေသေတ္ဝာ 'ဗုဒ္ဓေါ ဝါ နော ဝါ'တိ ဇာနိတ္ဝာဝ ဥပသက်မေယျ"န္တိ၊ တသ္မာ မာဏဝံ အာမန္တေတ္ဝာ အယံ တာတာတိအာဒိမာဟ။

၂၅၇။ **တံ ဘဝန္တန္တိ** တဿ ဘောတော ဂေါတမဿ။ **တထာ သန္တံ-ယေဝါ**တိ တထာ သတောယေဝ။ ဣဓာပိ ဟိ ဣတ္ထမ္ဘူတာချာနတ္ထဝသေနေဝ ဥပယောဂဝစနံ။

၂၅၈။ **ယထာ ကထံ ပနာဟံ ဘော တ**န္တိ ဧတ္ထ ကထံ ပနာဟံ ဘော တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ ဇာနိဿာမိ၊ ယထာ သက္ကာ သော ဉာတုံ၊ တထာ မေ အာစိက္ခာဟီတိ အတ္ထော။ **ယထာ**တိ ဝါ နိပါတမတ္တမေဝေတံ။ **ကထ**န္တိ အယံ အာကာရပုစ္ဆာ။ ကေနာကာရေနာဟံ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ ဇာနိဿာမီတိ အတ္ထော။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ကိရ နံ ဥပဇ္ဈာယော "ကိံ တွံ တာတ ပထဝိယံ ဌိတော ပထဝိံ နပဿာမီတိ ဝိယ, စန္ဒိမသူရိယာနံ ဩဘာသေ ဌိတော စန္ဒိမသူရိယေ နပဿာမီတိ ဝိယ ဝဒသီ"တိအာဒီနိ ဝတ္ဝာ ဇာနနာကာရံ ဒဿေန္တော အာဂတာနိ ခေါ တာတာတိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ **မန္တေသူ**တိ ဝေဒေသု။ တထာဂတော ကိရ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ ပဋိကစ္စေဝ သုဒ္ဓါဝါသာ ဒေဝါ ဝေဒေသု လက္ခဏာနိ ပက္ခိပိတ္ဝာ ဗုဒ္ဓမန္တာ နာမေတေတိ ဗြာဟ္မဏဝေသေနေဝ ဝေဒေ ဝါစေန္တိ တဒနုသာရေန မဟေ-သက္ခာ သတ္တာ တထာဂတံ ဇာနိဿန္တီတိ။ တေန ပုဗ္ဗေ ဝေဒေသု

မဟာပုရိသလက္ခဏာနိ အာဂစ္ဆန္တိ။ ပရိနိဗ္ဗုတေ ပန တထာဂတေ အနုက္ကမေန အန္တရဓာယန္တိ။ တေနေတရဟိ နတ္ထီတိ။ **မဟာပုရိသဿာ**တိ ပဏိဓိသမာဒါန-ဉာဏကရုဏာဒိဂုဏမဟတော ပုရိသဿ။ **ဒွေယေဝ ဂတိယော**တိ ဒွေ ဧဝ နိဋ္ဌာ။ ကာမဥ္ဇာယံ ဂတိသဒ္ဒေါ "ပဥ္ဇ ခေါ ဣမာ သာရိပုတ္တ ဂတိယော"တိ-အာဒီသု[၁] ဘဝဘေဒေ ဝတ္တတိ။ "ဂတိ မိဂါနံ ပဝန"န္တိအာဒီသု[၂] နိဝါသဋ္ဌာနေ။ "ဧဝံ အဓိမတ္တဂတိမန္တော"တိအာဒီသု ပညာယံ။ "ဂတိဂတ"န္တိအာဒီသု ဝိသဋ္ဌဘာဝေ။ ဣဓ ပန နိဋ္ဌာယံ ဝတ္တတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

တတ္ထ ကိဥ္ဇာပိ ယေဟိ လက္ခဏေဟိ သမန္နာဂတော ရာဇာ စက္ကဝတ္တီ ဟောတိ၊ န တေဟေဝ ဗုဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ ဇာတိသာမညတော ပန တာနိယေဝ တာနီတိ ဝုစ္စန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ "ယေဟိ သမန္နာဂတဿာ"တိ။ **သစေ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတီ**တိ ယဒိ အဂါရေ ဝသတိ။ **ရာဇာ ဟောတိ စက္ကဝတ္တီ**တိ စတူဟိ အစ္ဆရိယဓမ္မေဟိ သင်္ဂဟဝတ္ထူဟိ စ လောကံ ရဥ္ဇနတော ရာဇာ၊ စက္ကရတနံ ဝတ္တေတိ စတူဟိ သမ္ပတ္တိစက္ကေဟိ ဝတ္တတိ, တေဟိ စ ပရံ ဝတ္တေတိ, ပရဟိတာယ စ ဣရိယာပထစက္ကာနံ ဝတ္တော ဧတသ္မိံ အတ္ထီတိ စက္ကဝတ္တီ။ ဧတ္ထ စ ရာဇာတိ သာမည်။ စက္ကဝတ္တီတိ ဝိသေသံ။ ဓမ္မေန စရတီတိ **ဓမ္မိကော။** ဉာယေန သမေန ဝတ္တတီတိ အတ္ထော။ ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ လဘိတ္ဝာ ရာဇာ ဇာတောတိ **ဓမ္မရာဇာ။** ပရဟိတဓမ္မကရဏေန ဝါ **ဓမ္မိကော။** အတ္တဟိတ-ဓမ္မကရဏေန **ဓမ္မရာဇာ။** စတုရန္တာယ ဣဿရောတိ **စာတုရန္တော၊** စတု-သမုဒ္ဒအန္တာယ စတုဗ္ဗိဓဒီပဝိဘူသိတာယ ပထဝိယာ ဣဿရောတိ အတ္ထော။ အဇ္ဈတ္တံ ကောပါဒိပစ္စတ္ထိကေ ဗဟိဒ္ဓါ စ သဗ္ဗရာဇာနော ဝိဇေတီတိ **ဝိဇိတာဝီ။ ဇနပဒတ္ထာဝရိယပ္ပတ္တော**တိ ဇနပဒေ ဓုဝဘာဝံ ထာဝရဘာဝံ[၃] ပတ္တော နသက္ကာ ကေနစိ စာလေတုံ။ ဇနပဒေါ ဝါ တမ္ဟိ ထာဝရိယပ္ပတ္တော အနုယုတ္တော[၄] သကမ္မနိရတော အစလော အသမ္ပဝေဓီတိ ဇနပဒတ္ထာဝရိယပ္ပတ္တော။

သေယျထိဒန္တိ နိပါတော၊ တဿ စေတာနိ[၅] ကတမာနီတိ အတ္ထော။ **စက္ကရတန**န္တိအာဒီသု စက္ကဥ္ဇ တံ ရတိဇနနဋ္ဌေန ရတနဥ္ဇာတိ စက္ကရတနံ။ ဧသ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ ဣမေသု ပန ရတနေသု အယံ စက္ကဝတ္တိရာဇာ စက္ကရတနေန အဇိတံ ဇိနာတိ၊ ဟတ္ထိအဿရတနေဟိ ဝိဇိတေ ယထာသုခံ အနုစရတိ၊

၁-မ ၁-၁၀၆-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ဝိ ၅-၂၆၃-ပိဋ္ဌေ။ ၃-ထာဝရဘာဝံ ဝါ(သီ)
၄-အနုဿုက္ကော (သီ)၊ အနုဿုကော (သျာ) ဗြဟ္မာယုသုတ္တဝဏ္ဏနာယမ္ပိ။ ၅-တဿိဓ တာနိ (သီ၊ က)

ပရိဏာယကရတနေန ဝိဇိတမနုရက္ခတိ၊ အဝသေသေဟိ ဥပဘောဂသုခမနု-
ဘဝတိ။ ပဌမေန စဿ ဥဿာဟသတ္တိယောဂေါ၊ ပစ္ဆိမေန မန္တသတ္တိ-
ယောဂေါ၊ ဟတ္ထိအဿဂဟပတိရတနေဟိ ပဘုသတ္တိယောဂေါ သုပရိပုဏ္ဏော
ဟောတိ၊ ဣတ္ထိမဏိရတနေဟိ တိဝိဓသတ္တိယောဂဖလံ။ သော ဣတ္ထိမဏိ-
ရတနေဟိ ဘောဂသုခမနုဘဝတိ၊ သေသေဟိ ဣဿရိယသုခံ။ ဝိသေသတော
စဿ ပုရိမာနိ တီဏိ အဒေါသကုသလမူလဇနိတကမ္မာနုဘာဝေန သမ္ပဇ္ဇန္တိ၊
မဇ္ဈိမာနိ အလောဘကုသလမူလဇနိတကမ္မာနုဘာဝေန၊ ပစ္ဆိမမေကံ အမောဟ-
ကုသလမူလဇနိတကမ္မာနုဘာဝေနာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ။
ဝိတ္ထာရော ပန ဗောဇ္ဈင်္ဂသံယုတ္တေ ရတနသုတ္တသ္မ ဥပဒေသတော ဂဟေ-
တဗ္ဗော။

ပရောသဟဿန္တိ အတိရေကသဟဿံ။ **သူရာတိ** အဘိရုကဇာတိကာ။ **ဗီရင်္ဂပါ**တိ ဒေဝပုတ္တာသဒိသကာယာ၊ ဧဝံ တာဝ ကေ ဝဏ္ဏာယန္တိ။ အယံ
ပနေတ္ထ သဘ္ဘာဝေါ[1]။ **ဗီရာ**တိ ဥတ္တမသူရာ ဝုစ္စန္တိ၊ ဝိရာနံ အင်္ဂံ ဝိရင်္ဂံ၊ ဝိရကာရဏံ
ဝိရိယန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဝိရင်္ဂံ ရူပံ ဧတေသန္တိ **ဗီရင်္ဂရူပါ**၊ ဝိရိယမယာသရိရာ
ဝိယာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ပရသေနပ္ပမဒ္ဒနာ**တိ သစေ ပဋိမုခံ[2] တိဋ္ဌေယျ
ပရသေနာ၊ တံ ပရိမဒ္ဒိတုံ[2] သမတ္ထာတိ အဓိပ္ပါယော။ **ဓမ္မေနာ**တိ "ပါဏော
န ဟန္တဗ္ဗော"တိအာဒိနာ ပဉ္စသီလဓမ္မေန။ **အရဟံ ဟောတိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ
လောကေ ဝိဝဋ္ဋဆ္ဆဒေါ**တိ ဣတ္ထေ ရာဂဒေါသမောဟမာနဒိဋ္ဌိအဝိဇ္ဇာဒုစ္စရိတ-
ဆဒနေဟိ သတ္တာဟိ ပဋိစ္ဆန္နေ ကိလေသန္ဓကာရေ လောကေ တံ ဆဒနံ
ဝိဝဋ္ဋေတွာ သမန္တတော သဗ္ဗာတာလောကော ဟုတ္ဝာ ဌိတောတိ ဝိဝဋ္ဋဆ္ဆဒေါ။
တတ္ထ ပဌမေန ပဒေန ပူဇာရဟတာ။ ဒုတိယေန တသာ ဟေတု၊ ယသ္မာ
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ။ တတိယေန ဗုဒ္ဓတ္တဟေတုဘူတာ ဝိဝဋ္ဋဆ္ဆဒတာ ဝုတ္တာတိ
ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အထ ဝါ ဝိဝဋော စ ဝိစ္ဆဒေါ စာတိ ဝိဝဋ္ဋဆ္ဆဒေါ၊ ဝဋ္ဋရဟိတော
ဆဒနရဟိတော စာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တေန အရဟံ ဝဋ္ဋာဘာဝေန,
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဆဒနာဘာဝေနာတိ ဧဝံ ပုရိမပဒဒ္ဒယသ္သေဝ ဟေတုဒ္ဒယံ ဝုတ္တံ
ဟောတိ၊ ဒုတိယေန ဝေသာရဇ္ဇေန စေတ္ထ ပုရိမသိဒ္ဓိ၊ ပဌမေန ဒုတိယသိဒ္ဓိ၊
တတိယ်စတုတ္ထေဟိ တတိယသိဒ္ဓိ ဟောတိ။ ပုရိမဒ္ဒ ဓမ္မစက္ခုံ၊ ဒုတိယံ ဗုဒ္ဓစက္ခုံ၊
တတိယံ သမန္တစက္ခုံ သာဓေတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **တံ မန္တာနံ ပဋိဂ္ဂဟေတာ**တိ
ဣမိနာ'သ မန္တေသု သူရဘာဝံ ဇနေတိ။

၁-သဘာဝေါ (သီ၊ သျာ) ၂-ပရိမုခံ (က)

၃-မဒ္ဒိတုံ (သီ၊သျာ)၊ ပရသေနာ မဒ္ဒိတုံ (မ ၂-ဗြဟ္မာယုသုတ္တ)

၂၅၉။ သောပိ တာယ အာစရိယကထာယ လက္ခဏေသု ဝိဂတသမ္မောဟော ဧကောဘာသဇာတေ ဝိယ[၁] ဗုဒ္ဓမန္တေ သမ္ပဿမာနော **ဧဝံ ဘောတိ** အာဟ။ တဿတ္ထော—ယထာ ဘော တွံ ဝဒသိ၊ ဧဝံ ကရိဿာမီတိ။ **ဝဋ္ဌဝါရထ-မာရုယ္ဟာ**တိ ဝဋ္ဌဝါယုတ္တံ ရထံ အဘိရူဟိတ္ထာ။ ဗြာဟ္မဏော ကိရ ယေန ရထေန သယံ ဝိစရတိ၊ တမေဝ ရထံ ဒတ္ထာ မာဏဝံ ပေသေသိ။ မာဏဝါပိ[၂] ပေါက္ခရသာတိဿေဝ အန္တေဝါသိကာ။ သော ကိရ တေသံ "အမ္ဗဋ္ဌေန သဒ္ဓိံ ဂစ္ဆထာ"တိ သည် အဒါသိ။

ယာဝတိကာ ယာနဿ ဘူမီတိ ယတ္တကံ သက္ကာ ဟောတိ ယာနေန ဂန္တုံ၊ အယံ ယာနဿ ဘူမိ နာမ။ **ယာနာ ပစ္စောရောဟိတ္ထာ**တိ အယာနဘူမိံ[၃] ဒွါရကောဋ္ဌကသမီပံ ဂန္ဒာ ယာနတော ပဋိသြရောဟိတ္ထာ။

တေန ခေါ ပန သမယေနာတိ ယသ္မိံ သမယေ အမ္ဗဋ္ဌော အာရာမံ ပါဝိသိ။ တသ္မိံ ပန သမယေ၊ ဌိတမဇ္ဈန္ဟိကသမယေ။ ကသ္မာ ပန တသ္မိံ သမယေ စက်မန္တီတိ။ ပဏီတဘောဇနပစ္စယဿ ထိနမိဒ္ဓဿ ဝိနောဒနတ္ထံ၊ ဒိဝါပဓာ-နိကာ ဝါ တေ။ တာဒိသာနဉ္ဂိ ပစ္ဆာဘတ္တံ စက်မိတ္ထာ နှာယိတ္ထာ သရီရံ ဥတုံ ဂါဟာပေတ္ထာ နိသဇ္ဇ သမဏဓမ္မံ ကရောန္တာနံ စိတ္တံ ဧကဂ္ဂံ ဟောတိ။ **ယေန တေ ဘိက္ခူ**တိ သော ကိရ "ကုဟိံ သမဏော ဂေါတမော"တိ ပရိဝေဏတော ပရိဝေဏံ အနာဂန္ဒာ "ပုစ္ဆိတ္ထာဝ[၄] ပဝိသိဿာမီ"တိ ဝိလောကေန္တော[၅] အရည-ဟတ္ထီ ဝိယ မဟာစက်မေ စက်မမာနေ ပံသုကူလိကေ ဘိက္ခူ ဒိသ္ဒာ တေသံ သန္တိကံ အဂမာသိ။ တံ သန္ဓာယ **ယေန တေ ဘိက္ခူ**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ဒဿနာယာ**တိ ဒဋ္ဌုံ။ ပဿိတုကာမာ ဟုတ္ထာတိ အတ္ထော။

၂၆၀။ **အဘိညာတကောလညော**တိ ပါကဋကုလဇော။ တဒါ ကိရ ဇမ္ဗုဒီပေ အမ္ဗဋ္ဌကုလံ နာမ ပါကဋကုလမဟောသိ။ **အဘိညာတဿာ**တိ ရူပဇာတိမန္တကုလာပဒေသေဟိ ပါကဋဿ။ **အဂရူ**တိ အဘာရိကော။ ယော ဟိ အမ္ဗဋ္ဌံ ဥပေတုံ နဿ သက္ကုဏေယျ၊ တဿ တေန သဒ္ဓိံ ကထာသလ္လာ-ပေါ ဂရု ဘဝေယျ။ ဘဂဝတော ပန တာဒိသာနံ မာဏဝါနံ သတေနာပိ

၁-ဧကောဘာသဇာတော ဝိယ (သီ၊ က)

၂-မာဏဝကာတိ (သျာ၊ က)၊ မာဏဝကေဟီတိ ပေါက္ခရသာတိဿေဝ အန္တေဝါသိကေဟိ(?)

၃-အဘူမိံ (သီ) ဋီကာ သြလောကေတဗ္ဗာ။

၄-အာဂန္ဒာ ပုစ္ဆိတ္ထာဝ (သီ)၊ ဂန္ဒာ ပုစ္ဆိတ္ထာ (စူဋ္ဌသစ္စက်သုတ္တဝဏ္ဏနာယံ)

၅-သြလောကေန္တော (က)

သဟသေနာပိ ပဥ္ဍံ ပုဋ္ဌသ ဝိသဇ္ဇနေ ဒန္ဓာယိတတ္တံ နတ္ထီတိ မညမာနာ "အဂရု ခေါ ပနာ"တိ စိန္တယိံသု။ **ဝိဟာရော**တိ ဂန္ဓကုဋိံ သန္ဓာယ အာဟံသု။

အတရမာနောတိ အတုရိတော[၁]၊ သဏိကံ ပဒပ္ပမာဏဋ္ဌာနေ ပဒံ နိက္ခိပန္တော ဝတ္တံ ကတ္ဟာ သုသမ္မဋ္ဌံ မုတ္တာဒလသိန္ဒုဝါရသန္ဆရသဒိသံ ဝါလိကံ အဝိနာသေန္တောတိ အတ္ထော။ **အာဋ္ဌိန္ဒ**န္တိ ပမုခံ။ **ဥက္ကာသိတ္ဟာ**တိ ဥက္ကာသိတသဒ္ဒံ ကတ္ဟာ။ **အဂ္ဂဋ္ဌ**န္တိ ဒ္ဌါရကဝါဋံ[၂]။ **အာကောဋေဟီ**တိ အဂ္ဂနခေဟိ[၃] သဏိကံ[၄] ကုဋ္ဌိကစ္ဆိဒ္ဒသမီပေ အာကောဋေဟီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဒ္ဌါရံ ကိရ အတိဥပရိ အမနုဿာ အတိဟေဋ္ဌာ ဒီဃဇာတိကာ ကောဋေန္တိ။ တထာ အနာကောဋေတ္ဟာ မဇ္ဈေ ဆိဒ္ဒသမီပေ ကောဋေတဗ္ဗန္တိ ဇ္ဂဒံ ဒ္ဌါရာကောဋနဝတ္တန္တိ ဒီပေန္တာ ဝဒန္တိ။

၂၆၁။ **ဝိဝရိ ဘဂဝါ ဒ္ဌါရ**န္တိ နဘဂဝါ ဥဋ္ဌာယ ဒ္ဌါရံ ဝိဝရိ။ ဝိဝရိယတူတိ ပန ဟတ္ထံ ပသာရေသိ။ တတော "ဘဂဝါ တုမှေဟိ အနေကာသု ကပ္ပကောဋီသု ဒါနံ ဒဒမာနေဟိ နသဟတ္ထာ ဒ္ဌါရဝိဝရဏကမ္မံ ကတ"န္တိ သယမေဝ ဒ္ဌါရံ ဝိဝဋံ။ တံ ပန ယသ္မာ ဘဂဝတော မနေန ဝိဝဋံ၊ တသ္မာ ဝိဝရိ ဘဂဝါ ဒ္ဌါရန္တိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဌတိ။

ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိံသူတိ ယထာ ခမနီယာဒီနိ ပုစ္ဆန္တော ဘဂဝါ တေဟိ, ဧဝံ တေပိ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမပ္ပဝတ္တမောဒါ အဟေသုံ။ သီတောဒကံ ဝိယ ဥဏ္ဍောဒကေန သမ္မောဒိတံ ဧကီဘာဝံ အဂမံသု။ ယာယ စ "ကစ္စိ ဘော ဂေါတမ ခမနီယံ၊ ကစ္စိ ယာပနီယံ၊ကစ္စိ ဘောတော စ ဂေါတမသ[၅] သာဝကာနဉ္ဇ အပ္ပါဗာဓံ အပ္ပါတင်္ကံ လဟုဋ္ဌာနံ ဗလံ ဖာသုဝိဟာရော"တိအာဒိကာယ ကထာယ သမ္မောဒိံသု၊ တံ ပီတိပါမောဇ္ဇသခ်ါတသမ္မောဒဇနနတော သမ္မောဒိတုံ ယုတ္တဘာဝတော စ သမ္မောဒနီယံ၊ အတ္ထဗျဉ္ဇနမဓုရတာယ သုစိရမ္ပိ ကာလံ သာရေတုံ နိရန္တရံ ပဝတ္တေတုံ အရဟဘာဝတော သရိတဗ္ဗဘာဝတော စ သာရဏီယံ။ သုယျမာနသုခတော သမ္မောဒနီယံ၊ အနုဿရိယမာနသုခတော စ သာရဏီယံ။ တထာ ဗျဉ္ဇနပရိသုဒ္ဓတာယ သမ္မောဒနီယံ၊ အတ္ထပရိသုဒ္ဓတာယ သာရဏီယံ။ ဧဝံ အနေကေဟိ ပရိယာယေဟိ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတ္ဟာ ပရိယောသာပေတ္ဟာ နိဋ္ဌပေတ္ဟာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံသု။

၁-အတုရန္တော (သီ)　၂-ကဝါဋံ (သီ၊ သျာ)　၃-အဂ္ဂနခေန (သီ၊ သျာ)
၄-ဤသကံ (သီ)　၅-ဘော ဂေါတမ (က)

အမ္ဗဋ္ဌော ပန မာဏဝေါတိ သော ကိရ ဘဂဝတော ရူပသမ္ပတ္တိယံ စိတ္တပ္ပသာဒမတ္တမ္ပိ အကတ္ဝာ ဒသဗလံ အပသာဒေဿာမိတိ ဥဒရေ ဗန္ဓိသာဋကံ မုဉ္ဆိတ္ဝာ ကဏ္ဌေ ဩလမ္ဗေတ္ဝာ ဧကေန ဟတ္ထေန ဒုဿကဏ္ဏံ. ဂဟေတ္ဝာ စင်္ကမံ အဘိရုဟိတ္ဝာ ကာလေန ဗာဟုံ ကာလေန ဥဒရံ ကာလေန ပိဋ္ဌိ ဒဿေန္တော ကာလေန ဟတ္ထပိကာရံ ကာလေန ဘမုကပိကာရံ ကရောန္တော "ကစ္စိ တေ ဘော ဂေါတမ မာတုသမတာ၊ ကစ္စိ ဘိက္ခာဟာရေန နု ကိလမထ[1]၊ အကိလမထာကာရောယေဝ ပန တေ ပညာယတိ၊ ထူလာနိ ဟိ တေ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနိ၊ ပါသာဒိက'ထ္ထ[2]၊ ဂတဂတဋ္ဌာနေ တေ ဗဟုဇနာ ရာဇပဋိဇဂ္ဂိတောတိ စ ဗုဒ္ဓေါတိ စ ဥပဋ္ဌဗဟုမာနာ ပဏိတံ ဩဇဝန္တမာဟာရံ ဒေန္တိ။ ပဿထ ဘော ဂေါတမ စိတ္တသာလာ ဝိယ ဒိဗ္ဗပါသာဒေါ ဝိယ။ ဗုဒ္ဓံ မဉ္ဉံ ပဿထ၊ ဗိမ္ဗောဟနံ ပဿထ၊ ကိံ ဝေရူပေ ဌာနေ ဝသန္တာသ သမဏဓမ္မံ ကာတုံ ဒုက္ကရ"န္တိ ဝေရူပံ ဥပဋ္ဌာနကထံ အနာစာရဘာဝသာရဏ်ီယံ ကထေတိ[3]၊ တေန ဝုတ္တံ "အမ္ဗဋ္ဌော ပန မာဏဝေါ စင်္ကမန္တောပိ နိသိန္နေန ဘဂဝတာ ကိဉ္စိ ကိဉ္စိ ကထံ သာရဏ်ီယံ ဝိတိသာရေတိ၊ ဌိတောပိ နိသိန္နေန ဘဂဝတာ ကိဉ္စိ ကိဉ္စိ ကထံ သာရဏ်ီယံ ဝိတိသာရေတိ"တိ။

၂၆၂။ **အထ ခေါ ဘဂဝါ**တိ အထ ဘဂဝါ "အယံ မာဏဝေါ ဟတ္ထိံ ပသာရေတ္ဝာ ဘဝင်္ဂံ ဂဟေတုကာမော ဝိယ, ပါဒံ ပသာရေတ္ဝာ အဝိစိံ ဝိစရိတုကာမော ဝိယ, မဟာသမုဒ္ဒံ တရိတုကာမော ဝိယ, သိနေရုံ အာရောဟိတုကာမော ဝိယ စ အဋ္ဌာနေ ဝါယမတိ၊ ဟန္ဒ တေန သဒ္ဓိံ မန္တေမိ"တိ အမ္ဗဋ္ဌံ မာဏဝံ တေဒဝေါစ။ **အာစရိယပါစရိယေဟိ**တိ အာစရိယေဟိ စ တေသံ အာစရိယေဟိ စ။

ပဌမဂဗ္ဘဝါဒဝဏ္ဏနာ

၂၆၃။ **ဂန္ဆန္တော ဝါ**တိ ဧတ္ထ ကာမံ တီသု ဂုရိယာပထေသု ဗြာဟ္မဏော အာစရိယဗြာဟ္မဏေန သဒ္ဓိံ သလ္လပိတုမရဟတိ။ အယံ ပန မာဏဝေါ မာနုထဒ္ဓတာယ ကထာသလ္လာပံ ကရောန္တော စင်္ကမာရောပိ ဂုရိယာပထေယောဧသာမိတိ "သယာနော ဝါ ဟိ ဘော ဂေါတမ သယာနေနာ"တိ အာဟ။

၁-နု ကိလမတိ (က) နု ကိလမသိ (?) ၂-ပါသာဒိကာနိ ယတ္ထ (သျာ)
၃-ဝိတိသာရေတိတိ (သျာ)

တတော ကိရ တံ ဘဂဝါ "အမ္ဗဋ္ဌ ဂစ္ဆန္တသ ဝါ ဂစ္ဆန္တေန ဋ္ဌိတသ ဝါ ဋ္ဌိတေန နိသိန္နသ ဝါ နိသိန္နေနာစရိယေန သဒ္ဓိံ ကထာ နာမ သဗ္ဗာစရိယေသု လဗ္ဘတိ။ တွံ ပန သယာနော သယာနေနာစရိယေန သဒ္ဓိံ ကထေသိ၊ ကိံ တေ အာစရိယော ဂေါရူပံ၊ ဥဒါဟု တွ"န္တိ အာဟ။ သော ကုဇ္ဈိတွာ "ယေ စ ခေါ တေ ဘော ဂေါတမ မုဏ္ဍကာ"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ မုဏ္ဍေ မုဏ္ဍာတိ သမဏေ စ သမဏာတိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋေယျ။ အယံ ပန ဟီဋ္ဌေန္တော မုဏ္ဍကာ သမဏကာတိ အာဟ။ **ဣဗ္ဘာ**တိ ဂဟပတိကာ။ **ကဏ္ဍာ**တိ[၁] ကဏ္ဍာ၊ ကာဋ္ဌကာတိ အတ္ထော။ **ဗန္ဓုပါဒါပစ္စာ**တိ ဧတ္ထ ဗန္ဓူတိ ဗြဟ္မာ အဓိပ္ပေတော။ တဉ္ဍိ ဗြာဟ္မဏာ ပိတာမဟောတိ ဝေါဟရန္တိ၊ ပါဒါနံ အပစ္စာ ပါဒါပစ္စာ၊ ဗြဟ္မုနော ပိဋ္ဌိပါဒတော ဇာတာတိ အဓိပ္ပါယော။ တသ ကိရ အယံ လဒ္ဓိ— ဗြာဟ္မဏာ ဗြဟ္မုနော မုခတော နိက္ခန္တာ၊ ခတ္တိယာ ဥရတော၊ ဝေသာ နာဘိတော၊ သုဒ္ဒါ ဇာဏုတော၊ သမဏာ ပိဋ္ဌိပါဒတောတိ။ ဧဝံ ကထေန္တော စ ပနေသ ကိဉ္စာပိ အနိယမေတွာ ကထေတိ၊ အထ ခေါ ဘဂဝန္တမေဝ ဝဒါမီတိ ကထေတိ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ "အယံ အမ္ဗဋ္ဌော အာဂတကာလတော ပဋ္ဌာယ မယာ သဒ္ဓိံ ကထယမာနော မာနမေဝ နိဿာယ ကထေသိ။ အာသီဝိသံ ဂီဝါယံ ဂဏ္ဍန္တော ဝိယ, အဂ္ဂိက္ခန္ဓံ အာလိဂ်န္တော ဝိယ, မတ္တဝါရဏံ သောဏ္ဍာယ ပရာမသန္တော ဝိယ, အတ္တနော ပမာဏံ န ဇာနာတိ။ ဟန္ဒ နံ ဇာနာ-ပေဿာမီ"တိ စိန္တေတွာ "အတ္ထိကဝတော ခေါ ပန တေ အမ္ဗဋ္ဌာ"တိအာဒိ-မာဟ။ တတ္ထ အာဂန္ဒာ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စသဓ်ါတော အတ္ထော ဧတသ အတ္ထီတိ အတ္ထိကံ၊ တသ မာဏဝသ စိတ္တံ။ အတ္ထိကမသ အတ္ထီတိ အတ္ထိကဝါ၊ တသ အတ္ထိကဝတော တဝ ဣဓာဂမနံ အဟောသီတိ အတ္ထော။

ခေါ ပနာတိ နိပါတမတ္တံ။ **ယာယေဝ ခေါ ပနတ္ထာယာ**တိ ယေနေဝ ခေါ ပနတ္ထေန။ **အာဂစ္ဆေယျာထာ**တိ မမ ဝါ အညေသံ ဝါ သန္တိကံ ယဒါ ကဒါစိ အာဂစ္ဆေယျာထ။ **တမေဝ အတ္ထ**န္တိ ဣဒံ ပုရိသလိဂ်ဝသေနေဝ ဝုတ္တံ။ **မနသိ ကရေယျာထာ**တိ စိတ္တေ ကရေယျာထ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—တွံ အာစရိယေန အတ္တနော ကရဏီယေန ပေသိတော၊ န အမှာကံ ပရိဘဝနတ္ထာယ။ တသ္မာ တမေဝ ကိစ္စံ မနသိ ကရောဟီတိ။ ဧဝမသ အညေသံ သန္တိကံ အာဂတာနံ ဝတ္တံ ဒသေတွာ မာနနိဂ္ဂဏ္ဍနတ္ထံ "အဝုသိတဝါယေဝ ခေါ ပနာ"တိအာဒိမာဟ။ တသတ္ထော—ပသထ ဘော အယံ အမ္ဗဋ္ဌော မာဏဝေါ အာစရိယကုလေ

၁-ကိဏ္ဍာတိ (သီ)

အဝုသိတဝါ အသိက္ခိတော အပ္ပဿုတောဝ သမာနော။ **ဝုသိတမာနီ**တိ အဟံ ဝုသိတဝါ သိက္ခိတော ဗဟုဿုတောတိ အတ္တာနံ မညတိ။ ဧတဿ ဟိ ဧဝံ ဖရုသဝစနသမုဒါစာရော[1] ကာရဏံ ကိမညတြ အဝုသိတတ္တာတိ အာစရိယ-ကုလေ အသံဝုဒ္ဓါ အသိက္ခိတာ အပ္ပဿုတာယေဝ ဟိ ဧဝံ ဝဒန္တီတိ။

၂၆၄။ **ကုဒိတော**တိ ကုဒ္ဓေါ။ **အနတ္တမနော**တိ အသကမနော၊ ကိံ ပန ဘဂဝါ တဿ ကုဇ္ဈနဘာဝံ ဉတ္ဝာ ဧဝမာဟ ဥဒါဟု အဉတ္ဝာတိ။ ဉတ္ဝာ အာဟာတိ။ ကသ္မာ ဉတ္ဝာ အာဟာတိ။ တဿ မာနနိမ္မဒနတ္ထံ။ ဘဂဝါ ဟိ အညာသိ "အယံ မယာ ဧဝံ ဝုတ္တေ ကုဇ္ဈတ္တာ မမ ဉာတကေ အက္ကောသိဿတိ။ အထဿာဟံ ယထာ နာမ ကုသလော ဘိသက္ကော ဒေါသံ ဥဂ္ဂိလေတ္ဝာ၂ နီဟရတိ၊ ဧဝမေဝ ဂေါတ္တေန ဂေါတ္တံ ကုလာပဒေသေန ကုလာပဒေသံ ဥဒ္ဒါပေတ္ဝာ ဘဝဂ္ဂပ္ပမာဏေန ဝိယ ဥဒ္ဒိတံ မာနဒ္ဓဇံ မူလေ ဆေတ္ဝာ နိပါတေဿာမီ"တိ။ **ခုံသေန္တော**တိ ဃဋ္ဋေန္တော။ **ဝမ္ဘေန္တော**တိ ဟိံသေန္တော။ **ပါဖိတော ဘဝိဿတီ**တိ စက္ကဘာဝါဒိဒေါသံ ပါဖိတော ဘဝိဿတိ။

စက္ကာတိ မာနနိဿိတကောဓယုတ္တာ။ **ဖရုသာ**တိ ခရာ။ **လဟုသာ**တိ လဟုကာ။ အပ္ပကေနေဝ တုဿန္တိ ဝါ ဒုဿန္တိ ဝါ၊ ဥဒကဝိဇ္ဇေ အလာဗုကဋာဟံ ဝိယ အပ္ပကေနေဝ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ **ဘဿာ**တိ[2] ဗဟုဘာဏိနော။ သကျာနံ မုခေ ဝိဝဋ္ဋေ အညဿ ဝစနောကာသော နတ္ထိတိ အဓိပ္ပါယေနေဝ ဝဒတိ။ **သမာနာ**တိ ဇာဒံ သန္တာတိ ပုရိမပဒဿ ဝေဝစနံ။ **နံ သက္ကရောန္တီ**တိ နံ ဗြာဟ္မဏာနံ သုန္ဒရေနာကာရေန ကရောန္တိ။ **နံ ဂရုံ ကရောန္တီ**တိ ဗြာဟ္မဏော သုဂါရဝံ နံ ကရောန္တိ။ **နံ မာနေန္တီ**တိ နံ မနေန ပိယာယန္တိ။ **နံ ပူဇေန္တီ**တိ မာလာဒီဟိ နေသံ ပူဇံ နံ ကရောန္တိ။ **နံ အပစာယန္တီ**တိ အဘိဝါဒနာဒီဟိ နေသံ အပစိတိကမ္မံ နိစဝုတ္တိံ နံ ဒဿေန္တိ။ **တယိဒ**န္တိ တံ ဇာဒံ။ **ယဒိမေ သကျာ**တိ ယံ ဇာမေ သကျာ နံ ဗြာဟ္မဏော သက္ကရောန္တိ။ပ။ နံ အပစာယန္တိ၊ တံ တေသံ အသက္ကာရကရဏာဒိ သဗ္ဗံ နံ ယုတ္တံ၊ နာနုလောမန္တိ အတ္ထော။

ဒုတိယဇဋ္ဌဝါဒဝဏ္ဏနာ

၂၆၅။ **အပရဒ္ဓါ**နန္တိ အပရဇ္ဈိံသု။ **ကေဒါဟ**နန္တိ ကေ ဇာဒနန္တိ နိပါတမတ္တံ။ ကေ အဟနန္တိ အတ္ထော။ **သန္ဓာဂါရိ**နန္တိ ရဇ္ဇုအနုသာသနသာလာ[3]။ **သကျာ**တိ

၁-ဖရုသဝစနသမုဒါစာရေန (သျာ၊ က)
၂-ရဘသာတိ (သီ၊ သျာ)
၂-ဥက္ကိလေဒေတ္ဝာ (သီ)၊ ဥက္ကိရေတ္ဝာ (သျာ)
၄-ရဇ္ဇံ အနုသာသနသာလာ (သီ၊ သျာ)

အဘိသိတ္တရာဇာနော။ **သကျကုမာရာ**တိ အနဘိသိတ္တာ။ **ဥစ္စေသူ**တိ ယထာနုရူပေသု ပလ္လင်္ပီဌကဝေတ္တာသနဖလကစိတ္တတ္ထရဏာဒိဘေဒေသု။ **သဉ္ဇဂ္ဃန္တာ**တိ ဥပ္ပဏ္ဍနဝသေန မဟာဟသိတံ ဟသန္တာ။ **သံကီဋ္ဌန္တာ**တိ ဟသိတမတ္တ[၁]ကရဏအဂ်ုလိသဃ်ဋ္ဌနပါဏိပ္ပဟာရဒါနာဒီနိ ကရောန္တာ။ **မမညေဝ မညေ**တိ ဧဝမဟံ မညာမိ မမညေဝ အနုဟသန္တိ န အညန္တိ။

ကသ္မာ ပန တေ ဧဝမကံသူတိ။ တေ ကိရ အမ္ဗဋ္ဌဿ ကုလဝံသံ ဇာနန္တိ။ အယဉ္ဇ တသ္မိံ သမယေ ယာဝ ပါဒန္တာ ဩလမ္ဗေတွာ နိဝတ္ထသာဋကဿ ဧကေန ဟတ္ထေန ဒုဿကဏ္ဏံ ဂဟေတွာ ခန္ဓဋ္ဌိကံ နာမေတွာ မာနမဒေန မတ္တော ဝိယ အာဂစ္ဆတိ။ တတော "ပဿထ ဘော အမှာကံ ဒါသဿ ကဏ္ဍာယနဂေါတ္တဿ အမ္ဗဋ္ဌဿ အာဂမနကာရဏ"န္တိ ဝဒန္တာ ဧဝမကံသု။ သောပိ အတ္တနော ကုလဝံသံ ဇာနာတိ။ တသ္မာ မမညေဝ မညေတိ တက္ကယိတ္ထ။

အာသနေနာတိ ဣဒမာသနံ ဧတ္ထ နိသီဒါဟီတိ ဧဝံ အာသနေန နိမန္တနံ နာမ ဟောတိ၊ တထာ န ကောစိ အကာသိ။

တတိယဣဗ္ဘဝါဒဝဏ္ဏနာ

၂၆၆။ **လဋ္ဌုကိကာ**တိ ခေတ္တလေဋ္ဌူနံ အန္တရေနိဝါသိနီ[၂] ခုဒ္ဒကသကုဏိကာ။ **ကုလာဝကေ**တိ နိဝါသနဋ္ဌာနေ။ **ကာမလာပိနီ**တိ ယဒိစ္ဆကဘာဏိနီ။ ယံ ယံ ဣစ္ဆတိ၊ တံ တံ လပတိ၊ န တံ ကောစိ ဟံသော ဝါ ကောဋ္ဌော ဝါ မောရော ဝါ အာဂန္ဒာ ကိံ တွံ လပသီတိ နိသေဓေတိ။ **အဘိသဇ္ဇိတု**န္တိ ကောဓဝသေန လဂ္ဂိတုံ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ မာဏဝေါ "အယံ သမဏော ဂေါတမော အတ္တနော ဉာတကေ လဋ္ဌုကိကသဒိသေ ကတ္ဝာ အမှေ ဟံသကောဋ္ဌမောရသဒိသေ[၃] ကရောတိ နိမ္မာနော ဒါနိ ဇာတော"တိ မညမာနော ဥတ္တရိ[၄] စတ္တာရော ဝဏ္ဏေ ဒဿေတိ။

ဒါသိပုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ

၂၆၇။ **နိမ္မာဒေတီ**တိ နိမ္မဒေတိ နိမ္မာနေ ကရောတိ။ **ယံနူနာဟ**န္တိ ယဒိ ပနာဟံ။ ကဏ္ဍာယနောဟမသ္မိ ဘော ဂေါတမာတိ ဣဒံ ကိရ ဝစနံ အမ္ဗဋ္ဌော

၁-သိတမတ္တ (သီ၊ သျာ)　　၂-အန္တရနိဝါသိနီ (သီ)
၃-မောရသမေ (သီ၊ သျာ)　　၄-ဥတ္တရိ (သီ၊ သျာ)

တိက္ခတ္တုံ မဟာသဒ္ဒေန အဝေါစ။ ကသ္မာ အဝေါစ? ကိံ အသုဒ္ဓဘာဝံ န ဇာနာတီတိ။ အာမ ဇာနာတိ။ ဇာနန္တောပိ ဘဝပဋိစ္ဆန္နမေတံ ကာရဏံ၊ တံ အနေန န ဒိဋ္ဌံ။ အပဿန္တော မဟာသမဏော ကိံ ဝက္ခတီတိ မညမာနော မာနထဒ္ဓတာယ အဝေါစ။ **မာတာပေတ္တိက**န္တိ မာတာပိတူနံ သန္တကံ။ **နာမဂေါတ္တ**န္တိ ပဏ္ဏတ္တိဝသေန နာမံ၊ ပဝေဏီဝသေန ဂေါတ္တံ။ **အနုဿရ-တော**တိ အနုဿရန္တဿ ကုလကောဋိံ သောဓေန္တဿ။ **အယျပုတ္တာ**တိ သာမိနော ပုတ္တာ[၁]။ **ဒါသိပုတ္တော**တိ ဃရဒါသိယာဝ ပုတ္တော။ တသ္မာ ယထာ ဒါသေန သာမိနော ဥပသက်မိတဗ္ဗာ၊ ဧဝံ အနုပသက်မန္တံ တံ ဒိသ္ဝာ သကျာ အနုဇဂ္ဃိံသူတိ ဒဿေတိ။

ဣတော ပရံ တဿ ဒါသဘာဝံ သကျာနဉ္ဇ သာမိဘာဝံ ပကာသေတ္ဝာ အတ္တနော စ အမ္ဗဋ္ဌဿ စ ကုလဝံသံ အာဟရန္တော သကျာ ခေါ ပနာတိ-အာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဒဟန္တီ**တိ ဌပေန္တိ၊ ဩက္ကာကော နော ပုဗ္ဗပုရိသောတိ ဧဝံ ကရောန္တီတိ[၂] အတ္ထော။ တဿ ကိရ ရညော ကထနကာလေ ဥက္ကာ ဝိယ မုခတော ပဘာ နိစ္ဆရတိ၊ တသ္မာ တံ ဩက္ကာကောတိ သဉ္ဇာနိံသူတိ။ **ပဗ္ဗာဇေသီ**တိ နီဟရိ။

ဣဒါနိ တေ နာမဝသေန ဒဿေန္တော "ဩက္ကာမုခ"န္တိအာဒိမာဟ။ တတြာယံ အနုပုဗ္ဗီ ကထာ—[၃] ပဌမကပ္ပိကာနံ ကိရ ရညော မဟာသမ္မတဿ ရောဇော နာမ ပုတ္တော အဟောသိ။ ရောဇဿ ဝရရောဇော၊ ဝရရောဇဿ ကလျာဏော၊ ကလျာဏဿ ဝရကလျာဏော၊ ဝရကလျာဏဿ မန္ဓာတာ၊ မန္ဓာတုဿ ဝရ-မန္ဓာတာ၊ ဝရမန္ဓာတုဿ ဥပေါသထော၊ ဥပေါသထဿ ဝရော၊ ဝရဿ ဥပဝရော၊ ဥပဝရဿ မဃဒေဝေါ၊ မဃဒေဝဿ ပရမ္ပရာယ စတုရာသီတိ-ခတ္တိယသဟဿာနိ အဟေသုံ။ တေသံ ပစ္ဆတော တယော ဩက္ကာကဝံသာ အဟေသုံ။ တေသု တတိယဩက္ကာကဿ ပဉ္ဇ မဟေသိယော အဟေသုံ ဟတ္ထာ စိတ္တာ ဇန္တု ဇာလိနီ ဝိသာခါတိ။ ဧကေကိဿာ ပဉ္ဇပဉ္ဇဣတ္ထိသတပရိဝါရာ။ သဗ္ဗဇေဋ္ဌာယ စတ္တာရော ပုတ္တာ ဩက္ကာမုခေါ ကရကဏ္ဍု ဟတ္ထိနိကော[၄] သိနိသူရောတိ[၅]။ ပဉ္ဇ ဓီတရော ပိယာ သုပ္ပိယာ အာနန္ဒာ ဝိဇိတာ ဝိဇိတသေ-နာတိ။ ဣတိ သာ နဝ ပုတ္တေ ဝိဇာယိတ္ဝာ ကာလမကာသိ။

အထ ရာဇာ အညံ ဒဟရိံ အဘိရူပံ ရာဇဓီတရံ အာနေတ္ဝာ အဂ္ဂမဟေသိ-ဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။ သာ ဇန္တုံ နာမ ပုတ္တံ ဝိဇာယိ။ အထ နံ ပဉ္ဇမဒိဝသေ

၁-သာမိနော (သျာ) ၂-ကထေန္တီတိ (သီ၊ သျာ) ၃-အနုပုဗ္ဗကထာ (သီ)၊ အနုပုဗ္ဗိကထာ (သျာ)
၄-ဟတ္ထိနီ (သီ) ၅-ကာသိနီပုရောတိ (သီ)၊ သိနိပုရောတိ (သျာ)

အလက်ရိတ္ဆာ ရညော ဒဿေသိ။ ရာဇာ တုဋ္ဌော တဿာ ဝရံ အဒါသိ။ သာ ဥတကေဟိ သဒ္ဓိံ မန္တေတ္ဆာ ပုတ္တဿ ရဇ္ဇံ ယာစိ။ ရာဇာ "နဿ ဝသလိ[၁] မမ ပုတ္တာနံ အန္တရာယံ ဣစ္ဆသီ"တိ တဇ္ဇေသိ။ သာ ပုနပ္ပုနံ ရဟော ရာဇာနံ ပရိတောသေတ္ဆာ "မဟာရာဇ မုသာဝါဒေါ နာမ နဝဋ္ဌတီ"တိအာဒီနိ ဝတ္ဆာ ယာစတိယေဝ။ အထ ရာဇာ ပုတ္တေ အာမန္တေသိ "အဟံ တာတာ တုမှာကံ ကနိဋ္ဌံ ဇန္တုကုမာရံ ဒိသ္ဆာ တဿ မာတုယာ သဟသာ ဝရံ အဒါသိံ၊ သာ ပုတ္တဿ ရဇ္ဇံ ပရိဏာမေတုံ ဣစ္ဆတိ။ တုမှေ ဌပေတ္ဆာ မင်္ဂလဟတ္ထိံ မင်္ဂလအဿံ မင်္ဂလရထဉ္စ ယတ္တကေ ဣစ္ဆထ၊ တတ္တကေ ဟတ္ထိအဿရထေ ဂဟေတ္ဆာ ဂစ္ဆထ။ မမစ္စယေန အာဂန္ဒ္ဒာ ရဇ္ဇံ ကရေယျာထာ"တိ အဋ္ဌဟိ အမစ္စေဟိ သဒ္ဓိံ ဥယျောဇေသိ။

တေ နာနပ္ပကာရံ ရောဒိတ္ဆာ ကန္ဒိတ္ဆာ "တာတ အမှာကံ ဒေါသံ ခမထာ"တိ ရာဇာနဉ္ဇေဝ ရာဇောရောဓေ စ ခမာပေတ္ဆာ, "မယမ္ပိ ဘာတူဟိ သဒ္ဓိံ ဂစ္ဆာမာ"တိ ရာဇာနံ အာပုစ္ဆိတ္ဆာ နဂရာ နိက္ခန္တာ ဘဂိနိယော အာဒါယ စတုရင်္ဂိနိယာ သေနာယ ပရိဝုတာ နဂရာ နိက္ခမိံသု။ ကုမာရာ ပိတုအစ္စယေန အာဂန္ဒ္ဒာ ရဇ္ဇံ ကာရေဿန္တိ, ဂစ္ဆာမ နေ ဥပဋ္ဌဟာမာတိ စိန္တေတ္ဆာ ဗဟူ မနုဿာ အနုဗန္ဓိံသု။ ပဌမဒိဝသေ ယောဇနမတ္တာ သေနာ အဟောသိ၊ ဒုတိယေ ဒ္ဓိယောဇနမတ္တာ တတိယေ တိယောဇနမတ္တာ။ ကုမာရာ မန္တယိံသု "မဟာ ဗလကာယော၊ သစေ မယံ ကဉ္စိ သာမန္တရာဇာနံ မဒ္ဒိတ္ဆာ ဇနပဒံ ဂဏ္ဍေယျာမ၊ သောပိ နော နပ္ပသဟေယျ။ ကိံ ပရေသံ ပီဋ္ဌာယ ကတာယ၊ မဟာ အယံ ဇမ္ဗုဒီပေါ၊ အရညေ နဂရံ မာပေဿာမာ"တိ ဟိမဝန္တာဘိမုခါ ဂန္ဒ္ဒာ နဂရဝတ္ထုံ ပရိယေသိံသု။

တသ္မိဉ္စ သမယေ အမှာကံ ဗောဓိသတ္တော ဗြာဟ္မဏမဟာသာလကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဆာ ကပိလဗြာဟ္မဏော နာမ ဟုတ္ဆာ နိက္ခမ္မ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတ္ဆာ ဟိမဝန္တပဿေ ပေါက္ခရဏိယာ တီရေ သာကဝနသဏ္ဍေ ပဏ္ဏသာလံ မာပေတ္ဆာ ဝသတိ။ သော ကိရ ဘုမ္မဇာလံ[၂] နာမ ဝိဇ္ဇံ ဇာနာတိ။ ယာယ ဥဒ္ဓံ အသီတိဟတ္ထေ အာကာသေ ဟေဋ္ဌာ စ ဘူမိယမ္ပိ ဂဏဒေါသံ ပဿတိ။ ဧတသ္မိံ ပဒေသေ တိဏဂုမ္ဗလတာ ဒက္ခိဏာဝဋ္ဌာ ပါစီနာဘိမုခါ[၃] ဇာယန္တိ။ သီဟဗျဂ္ဃါဒယော မိဂသူကရေ သပ္ပဗိဋ္ဌာရာ စ မဏ္ဍူကမူသိကေ အနုဗန္ဓမာနာ တံ ပဒေသံ ပတ္ဆာ နဿ သက္ကောန္တိ တေ အနုဗန္ဓိတုံ။ တေဟိ တေ

၁-ဝသလီ (သီ)　　၂-ဘူမိစာလံ (သီ)၊ ဘုမ္မပါသံ (သျာ)　　၃-ပါစီနမုခါ (သီ)

အညဒတ္ထု သန္တိဋ္ဌတာ နိဝတ္တန္တိယေဝ။ သော “အယံ ပထဝီယာ အဂ္ဂပဒေ-သော”တိ ဥတ္တာ တတ္ထ အတ္တနော ပဏ္ဍာသာလံ မာပေသိ။

အထ တေ ကုမာရေ နဂရဝတ္ထုံ ပရိယေသမာနေ အတ္တနော ဝသနော-ကာသံ အာဂတေ ဒိသ္ဝာ ပုစ္ဆိတ္ဝာ တံ ပဝတ္တိံ ဥတ္တာ တေသု အနုကမ္ပံ ဇနေတ္ဝာ အဝေစ “ဣမသ္မိံ ပဏ္ဍာသာလဋ္ဌာနေ မာပိတံ နဂရံ ဇမ္ဗုဒီပေ အဂ္ဂနဂရံ ဘဝိဿတိ။ တ္ထေ ဇာတပုရိသေသု ဧကေကော[1] ပုရိသသတမ္ပိ ပုရိသ-သဟဿမ္ပိ အဘိဘဝိတုံ[2] သက္ခိဿတိ။ တ္ထေ နဂရံ မာပေထ၊ ပဏ္ဍာသာလ-ဋ္ဌာနေ ရညော ဃရံ ကရောထ။ ဣမသ္မိဉ္စိ ဩကာသေ ဌတ္ဝာ စက္ကာလပုတ္ထောပိ စက္ကဝတ္တိဗလေန အတိသေယျောတိ။ နနု ဘန္တေ အယျဿ ဝသနောကာ-သောတိ။ “မမ ဝသနောကာသော”တိ မာ စိန္တယိတ္ထ။ မယံ ကေပဿေ ပဏ္ဍာသာလံ ကတ္ဝာ နဂရံ မာပေတ္ဝာ **ကပိလ္လဝတ္ထု**န္တိ နာမံ ကရောထာတိ။ တေ တထာ ကတ္ဝာ တတ္ထ နိဝါသံ ကပ္ပေသုံ။

အထာမစ္စာ “ဣမေ ဒါရကာ ဝယပ္ပတ္တာ၊ သစေ နေသံ ပိတာ သန္တိကေ ဘဝေယျ၊ သော အာဝါဟဝိဝါဟံ ကရေယျ။ ဣဒါနိ ပန အမှာကံ ဘာရော”တိ စိန္တေတ္ဝာ ကုမာရေဟိ သဒ္ဓိံ မန္တယိံသု။ ကုမာရာ အမှာကံ သဒိသာ ခတ္တိယဓီတရော နာမ နတ္ထိ၊ နာဂါ ဘဂိနိနံ သဒိသေ ခတ္တိယကုမာရကေ၊ အသဒိသသံယောဂေ[3] စ နော ဥပ္ပန္နာ ပုတ္တာ မာတိတော ဝါ ပိတိတော ဝါ အပရိသုဒ္ဓါ ဇာတိသမ္ဘေဒံ ပါပုဏိဿန္တိ။ တသ္မာ မယံ ဘဂိနိဟိယေဝ သဒ္ဓိံ သံဝါသံ ရောစေမာတိ။ တေ ဇာတိသမ္ဘေဒဘယေန ဇေဋ္ဌကဘဂိနိံ မာတုဋ္ဌာနေ[4] ဌပေတ္ဝာ အဝသေသာဟိ သံဝါသံ ကပ္ပေသုံ။

တေသံ ပုတ္တေဟိ စ ဓိတာဟိ စ ဝဍ္ဎမာနာနံ အပရေန သမယေန ဇေဋ္ဌက-ဘဂိနိယာ ကုဋ္ဌရောဂေါ ဥဒပါဒိ၊ ကောဝိဋ္ဌာရပုပ္ဖသဒိသာနိ ဂတ္တာနိ အဟေသုံ။ ရာဇကုမာရာ ဣမာယ သဒ္ဓိံ ဇေတော နိသဇ္ဇဋ္ဌာနဘောဇနာဒီနိ ကရောန္တာနမ္ပိ ဥပရိ အယံ ရောဂေါ သင်္ကမတိတိ စိန္တေတ္ဝာ ဇေဒိဝသံ ဥယျာနကီဠံ ဂန္ဆန္တာ ဝိယ တံ ယာနေ အာရောပေတ္ဝာ အရညံ ပဝိသိတ္ဝာ ဘူမိယံ ပေါက္ခရဏိံ ခဏာပေတ္ဝာ တတ္ထ ခါဒနီယဘောဇနီယေန သဒ္ဓိံ တံ ပက္ခိပိတ္ဝာ ဃရသခ်ေပေန ဥပရိ ပဒရံ ပဋိစ္ဆာဒေတ္ဝာ ပံသုံ ဒတ္ဝာ ပက္ကမိံသု။

၁-ကေကံ (က)　　၂-နံ အဘိဘဝိတုံ (က)

၃-အသဒိသသမ္ဘယောဂေန (သီ)၊ အသဒိသသမ္ဘယောဂေ (သျာ)

၄-မာတိဋ္ဌာနေ (သီ)၊ မာတိကဋ္ဌာနေ (သျာ)

တေန စ သမယေန ရာမော နာမ ဗာရာဏသိရာဇာ ကုဋ္ဌရောဂေါ[1] နာဠကိတ္ထိဟိ စ သြရောဓေဟိ စ[2] ဇိဂုစ္ဆိယမာနော တေန သံဝေဂေန ဇေဋ္ဌပုတ္တသ္သ ရဇ္ဇံ ဒတ္ဝာ အရညံ ပဝိသိတ္ဝာ တတ္ထ ပဏ္ဏသာလံ မာပေတ္ဝာ မူလဖလာနိ ပရိဘုဉ္ဇန္တော နစိရဿေဝ အရောဂေါ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော ဟုတ္ဝာ ဇုတော စိတော စ ဝိစရန္တော မဟန္တံ သုသိရရုက္ခံ ဒိသ္ဝာ တဿဇ္ဈန္တရေ သောဋ္ဌသဟတ္ထပ္ပမာဏံ သြကာသံ သောဓေတ္ဝာ ဒွါရဉ္စ ဝါတပါနဉ္စ ယောဇေတ္ဝာ နိသေဏိံ ဗန္ဓိတ္ဝာ တတ္ထ ဝါသံ ကပ္ပေသိ။ သော အဂ်ါရကဋ္ဌာဟေ အဂ္ဂိံ ကတ္ဝာ ရတ္တိံ မိဂသူကရာဒိနံ သဒ္ဒေ သုဏန္တော သယတိ။ သော "အသုကသ္မိံ ပဒေသေ သီဟော သဒ္ဒမကာသိ၊ အသုကသ္မိံ ဗျဂ္ဃော" တိ သလ္လက္ခေတ္ဝာ ပဘာတေ တတ္ထ ဂန္ဒွာ ဝိဃာသမံသံ အာဒါယ ပစိတ္ဝာ ခါဒတိ။

အထေကဒိဝသံ တသ္မိံ ပစ္စူသသမယေ အဂ္ဂိံ ဇာလေတ္ဝာ နိသိန္နော ရာဇမိတာယ သရိရဂန္ဓေန အာဂန္ဒွာ ဗျဂ္ဃော တသ္မိံ ပဒေသေ ပံသုံ ဝိယူဟန္တော ပဒရေ ဝိဝရမကာသိ၊ တေန စ ဝိဝရေန သာ ဗျဂ္ဃီ ဒိသ္ဝာ ဘီတာ ဝိသရမကာသိ။ သော တံ သဒ္ဒံ သုတ္ဝာ "ဇုတ္ထိသဒ္ဒေါ ဧသော" တိ စ သလ္လက္ခေတ္ဝာ ပါတော၀ တတ္ထ ဂန္ဒွာ "ကော ဏ္ဍော" တိ အာဟ။ မာတုဂါမော သာမိ တိ။ ကိံ ဇာတိကာသိ တိ။ သြဂ္ဂါဂမဟာရာဇဿ ဓိတာ သာမိ တိ[3]။ နိက္ခမာတိ။ န သက္ကာ သာမိ တိ။ ကိံ ကာရဏာ တိ။ ဆဝိရောဂေါ မေ အတ္ထိ တိ။ သော သဗ္ဗံ ပဝတ္တိံ ပုစ္ဆိတ္ဝာ ခတ္တိယမာနေန အနိက္ခမန္တိံ "အဟမ္ပိ ခတ္တိယော" တိ အတ္တာနော ခတ္တိယဘာဝံ ဇာနာပေတ္ဝာ နိသေဏိံ ဒတ္ဝာ ဥဒ္ဓရိတ္ဝာ အတ္တာနော ဝသနော-ကာသံ နေတ္ဝာ သယံ ပရိဘုတ္တဘေသဇ္ဇာနိယေဝ ဒတ္ဝာ နစိရဿေဝ အရောဂံ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ ကတ္ဝာ တာယ သဒ္ဓိံ သံဝါသံ ကပ္ပေသိ။ သာ ပဌမသံဝါသေနေဝ ဂဗ္ဘံ ဂဏှိတ္ဝာ ဒွေ ပုတ္တေ ဝိဇာယိ၊ ပုနပိ ဒွေတိ ဧဝံ သောဋ္ဌသဟဿပ္ပမာဏေ ဝိဇာယိ။ ဧဝံ ဒွတ္တိံသ ဘာတရော အဟေသုံ။ တေ အနုပုဗ္ဗေန ဝုဠိပ္ပတ္တေ ဝိတာ သဗ္ဗသိပ္ပါနိ သိက္ခာပေသိ။

အထေကဒိဝသံ ဧကော ရာမရညော နဂရဝါသိ ဝနစရကော ပဗ္ဗတေ ရတနာနိ ဂဝေသန္တော ရာဇာနံ ဒိသ္ဝာ သဉ္ဇာနိတ္ဝာ အာဟ "ဇာနာမဟံ ဒေဝ တုမ္ဟေ" တိ။ တတော နံ ရာဇာ သဗ္ဗံ ပဝတ္တိံ ပုစ္ဆိ။ တသ္မိံ ယေဝ စ ခဏေ တေ ဒါရကာ အာဂမိံသု။ သော တေ ဒိသ္ဝာ "ကေ ဇ္ဈမေ" တိ အာဟ။ "ပုတ္တာ မေ" တိ စ ဝုတ္တေ တေသံ မာတိကဝံသံ ပုစ္ဆိတ္ဝာ "လဒ္ဓံ ဒါနိ

၁-ကုဋ္ဌရောဂီ (သီ၊ သျာ)　　၂-သြရောဓေဟိ စ နာဠကေဟိ စ (သီ၊ သျာ)
၃-ဓိတာမ္ဟိ တိ (သျာ)၊ ဓိတာမ္ဟိ တိ (က)

မေ ပါဘတ”န္တိ နဂရံ ဂန္ဒွာ ရညော အာရောစေသိ။ သော ပိတရံ အာန-
ယိဿာမိတိ စတုရင်္ဂိနိယာ သေနာယ တတ္ထ ဂန္ဒွာ ပိတရံ ဝန္ဒိတ္ဝာ “ရဇ္ဇံ ဒေဝ
သမ္ပဋိစ္ဆာ”တိ ယာစိ။ သော “အလံ တာတ နု တတ္ထ ဂစ္ဆာမိ၊ ဣဓေဝ မေ ဣမံ
ရဇ္ဇံ အပနေတ္ဝာ နဂရံ မာပေဟိ”တိ အာဟ။ သော တထာ ကတ္ဝာ တဿ
နဂရဿ ကောလရဇ္ဇံ အပနေတ္ဝာ ကတတ္တာ ကောလနဂရန္တိ စ ဗျဿပထေ
ကတတ္တာ ဗျဿပထန္တိ[1] စာတိ ဒွေ နာမာနိ အာရောပေတ္ဝာ[2] ပိတရံ ဝန္ဒိတ္ဝာ
အတ္တနော နဂရံ အဂမာသိ။

တတော ဝယပ္ပတ္တေ ကုမာရေ မာတာ အာဟ “တာတာ တုမှာကံ
ကပိလဝတ္ထုဝါသိနော သက္ယာ မာတုလာ သန္တိ[3]။ မာတုလဓိတာနံ ပန ဝေါ
ဇေဋ္ဌပံ နာမ ကေသဂ္ဂဟဏံ ဟောတိ၊ ဇေဋ္ဌပံ ဒုဿဂဟဏံ။ ယဒါ တာ
နှာနတိတ္ထံ အာဂစ္ဆန္တိ၊ တဒါ ဂန္ဒွာ ယဿ ယာ ရုစ္စတိ၊ သော တံ ဂဏှတူ”တိ။
တေ တထေဝ[4] ဂန္ဒွာ တာသု နှတ္ဝာ သိသံ သုဏ္ဍာပယမာနာသု ယံ ယံ
ဣစ္ဆိ[5]သု၊ တံ တံ ဂဟေတ္ဝာ နာမံ သာဝေတ္ဝာ အဂမိ[6]သု။ သက္ယရာဇာနော သုတ္ဝာ
“ဟောတု ဘဏ္ဍေ အမှာကံ ဉာတကာ ဇေ တေ”တိ တုဏ္ဍိ အဟေသုံ။ အထံ
သက္ယကောလိယာနံ ဥပ္ပတ္တိ။ ဇေဋ္ဌံ တေသံ သက္ယကောလိယာနံ အညမညံ
အာဝါဟဝိဝါဟံ ကရောန္တာနံ ယာဝ ဗုဒ္ဓကာလာ အနုပစ္ဆိန္နော ဝံသော
အာဂတော။ တတ္ထ ဘဂဝါ သက္ယဝံသံ ဒဿေတုံ “တေ ရဇ္ဇသ္မာ ပဗ္ဗာဇိတာ
ဟိမဝန္တပဿေ ပေါက္ခရဏိယာ တီရေ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **သမ္မန္တိ**တိ
ဝသန္တိ။ **သက္ယာ ဝတ ဘော**တိ ရဇ္ဇသ္မာ ပဗ္ဗာဇိတာ အရညေ ဝသန္တာပိ
ဇာတိသမ္ဘေဒမကတ္ဝာ ကုလဝံသံ အနုရက္ခိတုံ သက္ယာ[7] သမတ္ထာ၊ ပဋိဗလာတိ
အတ္ထော။ **တဒဂ္ဂေ**တိ တံ အဂ်ံ ကတ္ဝာ၊ တတော ပဋ္ဌာယာတိ အတ္ထော။ **သော
စ နေသံ ပုဗ္ဗပုရိသော**တိ သော သြက္ကာကော ရာဇာ ဇေတသံ ပုဗ္ဗပုရိသော။
နတ္ထိ ဇေတသံ ဂဟပတိဝံသေန သမ္ဗန္ဓမတ္တမ္ပိတိ။

ဇေဋံ သက္ယဝံသံ ပကာသေတ္ဝာ ဣဒါနိ အမ္ဗဋ္ဌဝံသံ ပကာသေန္တော “ရညော
ခေါ ပနာ”တိအာဒိမာဟ။ **ကဏှံ နာမ ဇာနေသီ**တိ ကာဠဝဏ္ဏံ အန္တောကုစ္ဆိယံ-
ယေဝ သဇ္ဈာတဒန္တံ ပရိဂ္ဂဟမသုဒါဠိကံ[8] ပုတ္တံ ဝိဇာယိ။ **ပဗ္ဗာဟာသီ**တိ ယက္ခော
ဇာတော်တိ ဘယေန ပလာယိတ္ဝာ ဒွါရံ ပိဓာယ ဌိတော သု ဃရမာနုသကော သု
ဣတော စိတော စ ဝိစရန္တော ဓောဝထ မန္တိအာဒိနိ ဝဒန္တော ဥစ္စာသဒ္ဒ-
မကာသိ။

၁-ဗျဿပဇ္ဇန္တိ (သီ) ၂-ကာရေတ္ဝာ (က) ၃-ဟောန္တိ (သီ)
၄-တေ တတ္ထ (သျာ) ၅-သက္ယာ (က) ၆-ပရိဂ္ဂကေသမသုဒါဠိကံ (သျာ)

၂၆၈။ **တေ မာဏဝကာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစုန္တိ** အတ္တနော ဥပါရမ္ဘ-မောစနတ္ထာယ "ဧတံ မာ ဘဝ"န္တိအာဒိဝစနံ အဝေါစုံ။ တေသံ ကိရ ဧတဒဟောသိ "အမ္ဗဋ္ဌော အမှာကံ အာစရိယဿ ဇေဋ္ဌန္တေဝါသီ၊ သစေ မယံ ဝေရှပေ ဌာနေ ကေဠေဝစနမတ္တမ္ပိ နံ ဝက္ခာမ၊ အထံ နော အာစရိယဿ သန္တိကေ အမှေ ပရိဘိန္ဒိဿတီ"တိ ဥပါရမ္ဘမောစနတ္ထံ ဧဝံ အဝေါစုံ၊ စိတ္တေန ပနဿ နိမ္မဒဘာဝံ အာကန်္ခိ။ အထံ ကိရ မာနနိဿိတတ္တာ တေသမ္ပိ အပ္ပိယောဝ။ **ကလျာဏဝါက္ကရဏောတိ** မဓုရဝစနော။ **အသ္မိံ ဝစနေတိ** အတ္တနာ ဥဂ္ဂဟိတေ ဝေဒတ္တယဝစနေ။ **ပဠိမန္တေတုန္တိ** ပုစ္ဆိတံ ပဉ္ဟံ ပဋိကထေတုံ၊ ဝိဿဇ္ဇေတုန္တိ အတ္ထော။ တေသ္မိံ ဝါ ဒါသိပုတ္တဝစနေ။ **ပဠိမန္တေတုန္တိ** ဥတ္တရံ ကထေတုံ။

၂၆၉။ **အထ ခေါ ဘဂဝါ**တိ အထ ခေါ ဘဂဝါ "သစေ ဣမေ မာဏဝကာ ဏ္ဍေ နိသိန္နာ ဧဝံ ဥစ္စာသဒ္ဒံ ကရိဿန္တိ၊ အယံ ကထာ ပရိယောသာနံ န ဂမိဿတိ။ ဟန္ဒ နေ နိဿဒ္ဒေ ကတ္ဝာ အမ္ဗဋ္ဌေနေဝ သဒ္ဓိံ ကထေမီ"တိ တေ မာဏဝကေ တေဒဝေါစ။ တတ္ထ **မန္တေဒ္ဓေါ**တိ မန္တေယထ။ **မယာ သဒ္ဓိံ ပဠိမန္တေတ္ထ**တိ မယာ သဟ ကထေတ္ထ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ မာဏဝကာ စိန္တယိံသု "အမ္ဗဋ္ဌော တာဝ ဒါသိ-ပုတ္တောသိတိ ဝုတ္တေ ပုံန သိသံ ဥက္ခိပိတုံ နာသက္ခိ။ အထံ ခေါ ဇာတိ နာမ ဒုဇ္ဇာနာ၊ သစေ အညမ္ပိ ကိဉ္စိ သမဏော ဂေါတမော တံ ဒါသောတိ ဝက္ခတိ၊ ကော တေန သဒ္ဓိံ အဠံ ကရိဿတိ။ အမ္ဗဋ္ဌော အတ္တနာ ဗဒ္ဓံ ပုဋ္ဌကံ၂ အတ္တနာဝ မောစေတ္ဝာ"တိ အတ္တာနံ ပရိမောစေတ္ဝာ တဿေဝ ဥပရိ ခိပန္တော "သုဇာတော စ ဘော ဂေါတမော"တိအာဒိမာဟံသု။

၂၇၀။ **သဟဓမ္မိကော**တိ သဟေတုကော သကာရဏော။ **အကာမာ ဗျာ-ကာတဗ္ဗော**တိ အတ္တနာ အနိစ္ဆန္တေနပိ ဗျာကရိတဗ္ဗော၊ အဝသံ ဝိဿဇ္ဇေ-တဗ္ဗောတိ အတ္ထော။ **အညေန ဝါ အညံ ပဠိစရိဿသီ**တိ အညေန ဝစနေန အညံ ဝစနံ ပဋိစရိဿသိ အစ္ဆေါတ္ထရိဿသိ၊ ပဋိဆာဒေဿသီတိ အတ္ထော။ ယော ဟိ "ကိံ ဂေါတ္တော တ္ဝ"န္တိ ဧဝံ ပုဋ္ဌော "အဟံ တယော ဝေဒေ ဇာနာမိ"တိ-အာဒိနိ ဝဒတိ၊ အယံ အညေန အညံ ပဋိစရတိ နာမ။ **ပက္ကမိဿသိ ဝါ**တိ ပုစ္ဆိတံ ပဉ္ဟံ ဇာနန္တော၀ အကထေတုကာမတာယ ဥဋ္ဌာယာသနာ ပက္ကမိဿသိ? ဝါ။

၁-ဥတ္တရိ (သျာ)၊ ဥတ္တရိ (က)　　၂-ဗန္ဓပုဋ္ဌကံ (သျာ)　　၃-ဂမိဿသိ (သီ၊သျာ)

တုဏ္ဏီ အဟောသီတိ သမဏောဂေါတမောမံ သာမံယေဝ ဒါသိပုတ္တဘာဝံ ကထာပေတုကာမော၊ သာမံ ကထိတေ စ ဒါသော နာမ ဇာတောယေဝ ဟောတိ။ အယံ ပန ဒွတ္တိက္ခတ္တုံ စောဒေတွာ တုဏ္ဏီ ဘဝိဿတိ။ တတော အဟံ ပရိဝတ္တိတွာ ပက္ကမိဿာမီတိ စိန္တေတွာ တုဏ္ဏီ အဟောသိ။

၂၇၁။ ဝဇိရံ ပါဏိမှိ အဿာတိ **ဝဇိရပါဏိ။ ယက္ခောတိ** နယောဝါ သောဝါ ယက္ခော၊ သက္ကော ဒေဝရာဇာတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ **အာဒိတ္တ**န္တိ အဂ္ဂိဝဏ္ဏံ။ **သမ္ပဇ္ဇလိတ**န္တိ သုဋ္ဌု ပဇ္ဇလိတံ။ **သဇောတိဘူတ**န္တိ[၁] သမန္တတော ဇောတိဘူတံ၊ ဧကဂ္ဂိဇာလဘူတန္တိ[၂] အတ္ထော။ **ဌိတော ဟောတီ**တိ မဟန္တံ သီသံ, ကန္ဒလ-မကုဋ္ဌသဒိသာ[၃] ဒါဌာ ဘယာနကာနိ အက္ခိနာသာဒီနိ ဧဝံ ဝိရူပရူပံ မာပေတွာ ဌိတော။

ကသ္မာ ပနေသ အာဂတောတိ။ ဒိဋ္ဌိဝိဿဇ္ဇာပနတ္ထံ။ အပိ စ "အဟ၏ဝ ခေါ ပန ဓမ္မံ ဒေသေယျံ၊ ပရေ စ မေ နအာဇာနေယျု"န္တိ[၄] ဧဝံ ဓမ္မဒေသနာယ အပ္ပေါဿုက္ကဘာဝံ အာပန္နေ ဘဂဝတိ သက္ကော မဟာဗြဟ္မုနာ သဒ္ဓိံ အာဂန္တ္ဒာ "ဘဂဝါ ဓမ္မံ ဒေသေထ၊ တုမှာကံ အာဏာယ အဝတ္တမာနေ မယံ ဝတ္တာပေဿာမ၊ တုမှာကံ ဓမ္မစက္ကံ ဟောတု၊ အမှာကံ အာဏာစက္က"န္တိ ပဋိညံ အကာသိ။ တသ္မာ "အဇ္ဇ အမ္ဗဋ္ဌံ တာသေတွာ ပဉ္ဍံ ဝိဿဇ္ဇာ-ပေဿာမီ"တိ အာဂတော။

ဘဂဝါ စေဝ ပဿတိ အမ္ဗဋ္ဌော စာတိ ယဒိ ဟိ တံ အညေပိ ပသေယျုံ။ တံ ကာရဏံ အဂရု အဿ[၅]၊ "အယံ သမဏောဂေါတမော အမ္ဗဋ္ဌံ အတ္တနော ဝါဒေ အနောတရန္တံ ဥတွာ ယက္ခံ အာဝါဟေတွာ ဒသေသိ၊ တတော အမ္ဗဋ္ဌော ဘယေန ကထေသီ"တိ ဝဒေယျုံ။ တသ္မာ ဘဂဝါ စေဝ ပဿတိ အမ္ဗဋ္ဌော စ။ တဿ တံ ဒိသ္ဝာဝ သကလသရီရတော သေဒါ မုစ္စိံသု။ အန္တောကုစ္ဆိ ဝိပရိဝတ္တမာနာ[၆] မဟာရဝံ ဝိရဝိ။ သော "အညေပိ နု ခေါ ပဿန္တီ"တိ ဩလောကေန္တော ကဿစိ လောမဟံသမတ္တမ္ပိ နာဒ္ဒသ။ တတော "ဣဒံ ဘယံ မမေဝ ဥပ္ပန္နံ၊ သစာဟံ ယက္ခောတိ ဝက္ခာမိ၊ ကိံ တဝမေဝ အက္ခီနိ အတ္ထိ၊ တွမေဝ ယက္ခံ ပဿသိ၊ ပဌမံ ယက္ခံ အဒိသ္ဝာ သမဏေန ဂေါတမေန ဝါဒသံဃဋ္ဌေ[၇] ပက္ခိတ္တောဝ ယက္ခံ ပဿသီတိ ဝဒေယျု"န္တိ စိန္တေတွာ နဒါနိ

၁-သံဇောတိဘူတန္တိ (သျာ) ၂-ဧကဂ္ဂိဇာလီဘူတန္တိ (သျာ) ၃-ကုန္ဒလမကုဋ္ဌသဒိသာ (သျာ၊ က)
၄-ဒီ ၂-၃၂-ပိဋ္ဌေ။ ၅-အဂရု (သျာ၊ က)
၆-ပရိဝတ္တမာနာ (သီ၊ သျာ) ၇-ဝါဒသံဃာဋ္ဌေ (သီ၊ သျာ)

မေ ဣဓ အည် ပဋိသရဏံ အတ္ထိ အညတြ သမဏာ ဂေါတမာတိ မညမာနော အထ ခေါ အမ္ဗဋ္ဌော မာဏဝေါ။ပ။ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ။

၂၇၂။ **တာဏံ ဂဝေသီ**တိ တာဏံ ဂဝေသမာနော။ **လေဏံ ဂဝေသီ**တိ လေဏံ ဂဝေသမာနော။ **သရဏံ ဂဝေသီ**တိ သရဏံ ဂဝေသမာနော။ ဧတ္ထေ စ တာယတိ ရက္ခတီတိ တာဏံ။ နိလီယန္တိ ဧတ္ထောတိ လေဏံ။ သရတီတိ သရဏံ၊ ဘယံ ဟိံသတိ ဝိဒ္ဓံသေတီတိ အတ္ထော။ **ဥပနိသီဒိတ္ဝာ**တိ ဥပဂမ္မ ဟေဋ္ဌာသနေ နိသီဒိတ္ဝာ။ **ဖြဝိတူ**တိ ဝဒတု။

အမ္ဗဋ္ဌဝံသကထာ

၂၇၃-၂၇၄။ **ဒက္ခိဏဇနပဒ**န္တိ ဒက္ခိဏာပထောတိ ပါကဋံ။ ဂင်ါယ ဒက္ခိဏတော ပါကဋဇနပဒံ[၁]။ တဒါ ကိရ ဒက္ခိဏာပထေ ဗဟူ ဖြာဟ္မဏ-တာပသာ ဟောန္တိ၊ သော တတ္ထ ဂန္ဒာ ဧကံ တာပသံ ဝတ္တပဋိပတ္တိယာ အာရာဓေသိ။ သော တဿ ဥပကာရံ ဒိသ္ဝာ အာဟ "အမ္ဘော ပုရိသ မန္တံ တေ ဒေမိ၊ ယံ ဣစ္ဆသိ၊ တံ မန္တံ ဂဏ္ဟာဟီ"တိ။ သော အာဟ "န မေ အာစရိယ အညေန မန္တေန ကိစ္စံ အတ္ထိ၊ ယဿာနုဘာဝေန အာဝုဓံ န ပရိဝတ္တတိ[၂]၊ တံ မေ မန္တံ ဒေဟီ"တိ။ သော "ဘဒ္ဒိ[၃] ဘော"တိ တဿ ဓနု အဂမနီယံ အမ္ဗဋ္ဌံ နာမ ဝိဇ္ဇံ အဒါသိ၊ သော တံ ဝိဇ္ဇံ ဂဟေတ္ဝာ တတ္ထေဝ ဝီမံသိတ္ဝာ "ဣဒါနိ မေ မနောရထံ ပူရေဿာမီ"တိ ဣသိဝေသံ ဂဟေတ္ဝာ သြက္ကာကဿ သန္တိကံ ဂတော။ တေန ဝုတ္တံ "ဒက္ခိဏဇနပဒံ ဂန္ဒာ ဖြဟ္မမန္တေ အဓီယိတ္ဝာ ရာဇာနံ သြက္ကာကံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ"တိ။

ဧတ္ထေ[၄] ဖြဟ္မမန္တေတိ အာနုဘာဝသမ္ပန္နတာယ သေဋ္ဌမန္တေ။ **ကော နေဝံရေ**[၅] **အယံ မယ္ဟံ ဒါသိပုတ္တော**တိ ကော နု ဧဝံ အရေ အယံ မမ ဒါသိပုတ္တော။ **သော တံ ခုရပ္ပ**န္တိ သော ရာဇာ တံ မာရေတုကာမတာယ သန္နဟိတံ[၆] သရံ တဿ မန္တာနုဘာဝေန နေဝ ခိပိတုံ န အပနေတုံ သက္ခိ၊ တာဝဒေဝ သကလသရီရေ သဉ္ဇာတသေဒေါ ဘယေန ဝေဓမာနော အဋ္ဌာသိ။

အမစ္စာတိ မဟာမစ္စာ။ **ပါရိသဇ္ဇာ**တိ ဣတရေ ပရိသာဝစရာ[၇]။ **တေဒဝေါစု**န္တိ "ဒဏ္ဍကိရညော[၈] ကိသဝစ္ဆတာပသေ အပရဒ္ဓဿ အာဝုဓဝုဋ္ဌိယာ သကလရဋ္ဌံ

၁-ဇနပဒံ (သျာ၊က)　၂-နပ္ပဝတ္တတိ (သျာ)　၃-ဘဒ္ဒံ (သီ)
၄-ဧတ္ထေ စ (သီ)　၅-နေဝရေ (သီ)　၆-သန္နိဟိတံ (သီ)၊ သန္နယ္ဟတိ တံ (သျာ)
၇-ပရိသာ ဇနာ (က)　၈-ဒဏ္ဍကိရညော (သျာ၊က) မ ၂-၄၁-ပိဋ္ဌေပိ။

ဝိနဋ္ဌံ၊ နာဋ္ဌိကေရော ပဉ္ဇသု တာပသသတေသု အဇ္ဇုနော စ အဂ်ီရသေ အပရဒ္ဓေါ ပထဝိ ဘိန္ဒိတ္ဝာ နိရယံ ပဝိဋ္ဌော"တိ စိန္တယန္တာ ဘယေန ဧတံ သောတ္ထိ ဘဒ္ဒန္တေတိအာဒိဝစနံ အဝေါစုံ။

သောတ္ထိ ဘဝိဿတိ ရညောတိ ဣဒံ ဝစနံ ကဏ္ဍော စိရံ တုဏ္ဍီ ဟုတ္ဝာ တတော အနေကပ္ပကာရံ ယာစိယမာနော "တုမှာကံ ရညာ မာဒိသဿ ဣသိနော ခုရပ္ပံ သန္ဓယ္ဟန္တေန ဘာရိယံ ကမ္မံ ကတ"န္တိအာဒိနိ စ ဝတ္ဝာ ပစ္ဆာ အဘာသိ။ **ဥန္ဒြိယိဿတီ**တိ ဘိဇ္ဇိဿတိ၊ ထုသမုဋ္ဌိ ဝိယ ဝိပ္ပကိရိယိဿတီတိ "ဣဒံ သော ဇနံ တာသေဿာမီ"တိ မုသာ ဘဏတိ။ သရသန္ဆမ္ဘနမတ္တေယေဝ ဟိဿ ဝိဇ္ဇာယ အာနုဘာဝေါ၊ နု အညတြ။ ဣတော ပရေသုပိ ဝစနေသု ဧသေဝ နယော။

ပလ္လောမောတိ ပန္ဓလောမော။ လောမဟံသနမတ္တမ္ပိဿ နု ဘဝိဿတိ။ ဣဒံ ကိရ သော "သစေ မေ ရာဇာ တံ ဒါရိကံ ဒဿတီ"တိ ပဋိညံ ကာရေတ္ဝာ အဝစ။ **ကုမာရေ ခုရပ္ပံ ပတိဋ္ဌပေသီ**တိ တေန "သရော ဩတရတူ"တိ မန္တေ ပရိဝတ္တိတေ ကုမာရဿ နာဘိယံ ပတိဋ္ဌပေသိ။ **မီတရံ အဒါသီ**တိ သီသံ ဓောဝိတ္ဝာ အဒါသံ ဘုဇိဿံ ကတ္ဝာ မီတရံ အဒါသိ၊ ဥဋ္ဌာရေ စ တံ ဌာနေ ဌပေသိ။ **မာ ခေါ တုမှေ မာဏဝကာ**တိ ဣဒံ ပန ဘဂဝါ "ဧကေန ပက္ခေန အမ္ဗဋ္ဌော သဏ္ဍာနံ ဥဘိ ဟောတီ"တိ ပကာသေန္တော တဿ သမဿာသနတ္ထံ အာဟ။ တတော အမ္ဗဋ္ဌော ဃဋ္ဌသတေန အဘိသိတ္တော ဝိယ ပဿဒ္ဓဒရထော ဟုတ္ဝာ သမဿာသေတ္ဝာ သမဏော ဂေါတမော မံ "တောသေဿာမီ"တိ ဧကေန ပက္ခေန ဥတိ ကရောတိ၊ ခတ္တိယော ကိရာဟမသ္မီတိ စိန္တေသိ။

ခတ္တိယသေဋ္ဌဘာဝဝဏ္ဏနာ

၂၇၅။ အဿ ခေါ ဘဂဝါ "အယံ အမ္ဗဋ္ဌော ခတ္တိယောသ္မီ"တိ သညံ ကရောတိ၊ အတ္တနော အခတ္တိယဘာဝံ နု ဇာနာတိ၊ ဟန္ဒ နံ ဇာနာပေဿာမီတိ ခတ္တိယဝံသံ ဒဿေတုံ ဥတ္တရိဒေသနံ ဝဗုန္တော "တံ ကိ မညသိ အမ္ဗဋ္ဌာ"တိ-အာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဣဓာ**တိ ဣမသ္မိ လောကေ။ **ဗြာဟ္မဏေသူ**တိ ဗြာဟ္မဏာနံ အန္တရေ။ **အာသနံ ဝါ ဥဒကံ ဝါ**တိ အဂ္ဂါသနံ ဝါ အဂ္ဂေါဒကံ ဝါ။ **သဒ္ဓေ**တိ မတကေ ဥဒ္ဒိဿ ကတဘတ္တေ။ **ထာလိပါကေ**တိ မဂ်လာဒိဘတ္တေ။ **ယညေ**တိ ယညဘတ္တေ။ **ပါဟုနေ**တိ ပါဟုနကာနံ ကတဘတ္တေ ပဏ္ဍာကာရဘတ္တေ ဝါ။ **အပိ နုဿာ**တိ အပိ နု အဿ ခတ္တိယပုတ္တဿ။ **အာဝဋ္ဌံ ဝါ အဿ အနာဝဋ္ဌံ**

ဘ-နု နာသေဿာမီတိ (သီ)

ဝါတိ ဗြာဟ္မဏကညာသု နိဝါရဏံ ဘဝေယျ ဝါ နော ဝါ၊ ဗြာဟ္မဏဒါရိကံ လဘေယျ ဝါ နု ဝါ လဘေယျာတိ အတ္ထော။ **အနုပပန္နော**တိ ခတ္တိယဘာဝံ အပတ္တော၊ အပရိသုဒ္ဓေါတိ အတ္ထော။

၂၇၆။ **ဥတ္ထိယာ ဝါ ဥတ္ထိံ ကရိတ္ဝာ**တိ ဥတ္ထိယာ ဝါ ဥတ္ထိံ ပရိယေသိတ္ဝာ။ **ကိသ္မိဉ္စိဒေဝ ပကရဏေ**တိ ကိသ္မိဉ္စိဒေဝ ဒေါသေ ဗြာဟ္မဏာနံ အယုတ္တေ အကတ္တဗ္ဗကရဏေ။ **ဘဿပုဒ္ဒေနာ**တိ ဘဿပုဒ္ဒေန၊ သိသေ ဆာရိကံ ဩကိရိတ္ဝာတိ အတ္ထော။

၂၇၇။ **ဇနေတသ္မိန္တိ** ဇနိတသ္မိ[1]ံ၊ ပဇာယာတိ အတ္ထော။ **ယေ ဂေါတ္တ-ပဋိသာရိနော**တိ ယေ ဇနေတသ္မိံ ဂေါတ္တံ ပဋိသရန္တိ “အဟံ ဂေါတမော အဟံ ကဿပေါ”တိ၊ တေသု လောကေ ဂေါတ္တပဋိသာရိသု ခတ္တိယော သေဋ္ဌော။ **အနုမတာ မယာ**တိ မမ သဗ္ဗညုတညာဏေန သဒ္ဓိံ သံသန္ဒိတ္ဝာ ဒေသိတာ မယာ အနုညာတာ။

ဝိဇ္ဇာစရဏကထာဝဏ္ဏနာ

၂၇၈။ ဣမာယ ပန ဂါထာယ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နောတိ ဣဒံ ပဒံ သုတ္ဝာ အမ္ဗဋ္ဌော စိန္တေသိ “ဝိဇ္ဇာ နာမ တယော ဝေဒါ၊ စရဏံ ပန္ဆ သီလာနိ၊ တယိဒံ အမှာကံယေဝ အတ္ထိ၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော စေ သေဋ္ဌော၊ မယမေဝ သေဋ္ဌာ”တိ နိဋ္ဌံ ဂန္ဆာ ဝိဇ္ဇာစရဏံ ပုစ္ဆန္တော “ကတမံ ပန တံ ဘော ဂေါတမ စရဏံ၊ ကတမာ စ ပန သာ ဝိဇ္ဇာ”တိ အာဟ။ အထဿ ဘဂဝါ တံ ဗြာဟ္မဏသမယေ သိဒ္ဓံ ဇာတိဝါဒါဒိပဋိသံယုတ္တံ ဝိဇ္ဇာစရဏံ ပဋိက္ခိပိတ္ဝာ အနုတ္တရံ ဝိဇ္ဇာစရဏံ ဒဿေတုကာမော “နု ခေါ အမ္ဗဋ္ဌာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဇာတိဝါဒေါ**တိ ဇာတိံ အာရဗ္ဘ ဝါဒေါ၊ ဗြာဟ္မဏသေဝိဒံ ဝဋ္ဋတိ၊ နု သုဒ္ဒသာတိအာဒိဝစနန္တိ အတ္ထော။ သေ နယော သမ္ဗတ္ထ။ **ဇာတိဝါဒဝိနိမုဒ္ဓါ**တိ ဇာတိဝါဒေ ဝိနိဗဒ္ဓါ။ သေ နယော သမ္ဗတ္ထ။

တတော အမ္ဗဋ္ဌော “ယတ္ထ ဒါနိ မယံ လဂ္ဂိဿာမာတိ စိန္တယိမ္ဟ၊ တတော နော သမဏော ဂေါတမော မဟာဝါတေ ထုသံ ဓုနန္တော ဝိယ[2] ဒုရမေဝ အဝက္ခိပိ။ ယတ္ထ ပန မယံ နု လဂ္ဂါမ[3]၊ တတ္ထ နော နိယောဇေသိ။ အယံ နော ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါ ဉာတုံ ဝဋ္ဋတီ”တိ စိန္တေတ္ဝာ ပုန ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒံ[4] ပုစ္ဆိ။

၁-ဇနတသ္မိံ (သီ၊ သျာ)
၂-အလဂ္ဂါ (သီ၊ သျာ)
၃-ပြုပုဏန္တော ဝိယ (သီ)၊ ဥတ္ထုနန္တော (သျာ)
၄-ဝိဇ္ဇာစရဏံ (သီ၊ သျာ)

အထဿ ဘဂဝါ သမုဒါဂမတော ပဘုတိ ဝိဇ္ဇာစရဏံ ဒသေ့တုံ "ဣဓ အမ္ဗဋ္ဌ တထာဂတော"တိအာဒိမာဟ။

၂၇၉။ တ္ထေ စ ဘဂဝါ စရဏပရိယာပန္နမ္ပိ တိဝိဓံ သီလံ ဝိဘဇန္တော "ဣဒမဿ ဟောတိ စရဏသ္မိ"န္တိ အနိယျာတေတွာ "ဣဒမ္ပိဿ ဟောတိ သီလသ္မိ"န္တိ သီလဝသေနေဝ နိယျာတေသိ။ ကသ္မာ? တဿဝိ ဟိ ကိဉ္စိ ကိဉ္စိ သီလံ အတ္ထိ၊ တသ္မာ စရဏဝသေန နိယျာတိယမာနေ "မယမ္ပိ စရဏသမ္ပန္နာ"တိ တတ္ထ တတ္ထေဝ လဂ္ဂေယျ။ ယံ ပန တေန သုဝိနေဝိ န ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗံ တသေဝ ဝသေန နိယျာတေန္တော ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဣဒမ္ပိဿ ဟောတိ စရဏသ္မိ"။ပ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ ဣဒမ္ပိဿ ဟောတိ စရဏသ္မိန္တိ အာဒိမာဟ။ တ္တော-ဝတာ အဋ္ဌပိ သမာပတ္တိယော စရဏန္တိ နိယျာတိတာ ဟောန္တိ၊ ဝိပဿနာ-ဉာဏတော ပန ပဋ္ဌာယ အဋ္ဌဝိမာဝိ ပညာ ဝိဇ္ဇာတိ နိယျာတိတာ။

စတုအပါယမုခကထာဝဏ္ဏနာ

၂၈၀။ **အပါယမုခါနီ**တိ ဝိနာသမုခါနိ။ **အနဘိသမ္ဘုဏမာနော**တိ အသမ္ပာပုဏန္တော၊ အဝိသဟမာနော ဝါ။ **ခါရိဝိမာဒါယာ**တိ တ္ထေ **ခါရီ**တိ အရဏိ ကမဏ္ဍလု သုဇာဒယော တာပသပရိက္ခာရာ။ **ဝိဓော**တိ ကာဇော။ တသ္မာ ခါရိဘရိတံ ကာဇမာဒါယာတိ အတ္ထော။ ယေ ပန ခါရိဝိဝိဓန္တိ ပဌန္တိ၊ တေ **"ခါရီ**တိ ကာဇသ္မ နာမံ၊ **ဝိဝိ**ဓန္တိ ဗဟုကမဏ္ဍလုအာဒိ-ပရိက္ခာရ"န္တိ ဝဏ္ဏယန္တိ။ **ပဝတ္တဖလဘောဇနော**တိ ပတိတဖလဘောဇနော။ **ပရိစာရကော**တိ ကပ္ပိယကရဏပတ္တပဋိဂ္ဂဟဏပါဒဓောဝနာဒိဝတ္တကရဏ-ဝသေန ပရိစာရကော။ ကာမဉ္စ ဂဏာမိကော၀ိ ခီဏာသဝသာမဏေရော ပုထုဇ္ဇနဘိက္ခုနော ဝုတ္တနယေန ပရိစာရကော ဟောတိ၊ အယံ ပန နဘာဒိသော ဂဏဝသေနပိ ဝေယျာဝစ္စကရဏဝသေနပိ လာမကောယေဝ။

ကသ္မာ ပန တာပသပဗ္ဘာ သာသနသ္မ ဝိနာသမုခန္တိ ဝုတ္တာတိ။ ယသ္မာ ဂန္ဆံ ဂန္ဆံ သာသနံ တာပသပဗ္ဘာဝသေန ဩသက္ကိသတိ။ ဣမသ္မိဉ္စိ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ တိသော သိက္ခာ ပူရေတုံ အသက္ကောန္တံ လဇ္ဇိနော သိက္ခာကာမာ "နတ္ထိ တယာ သဒ္ဓိံ ဥပေါသထော ဝါ ပဝါရဏာ ဝါ သံဃကမ္မံ ဝါ"တိ ဇဂုဆ္ဆိတ္ဝာ ပရိဝဇ္ဇေန္တိ။ သော "ဒုက္ကရံ ခုရဓာရူပမံ သာသနေ ပဋိပတ္တိ-ပူရဏံ ဒုက္ခံ၊ တာပသပဗ္ဘာ ပန သုကရာ စေဝ ဗဟုဇနသမ္မတာ စာ"တိ ဝိဇ္ဇမိတ္ဝာ တာပသော ဟောတိ။ အညေ တံ ဒိသ္ဝာ "ကိံ တယာ ကတ"န္တိ ပုစ္ဆန္တိ။ သော ဘာရိယံ တုမ္ဟာကံ သာသနေ ကမ္မံ၊ ဣဓ ပန သဆန္ဒစာရိနော

မယန္တိ ဝဒတိ။ သောပိ ယဒိ ဧဝံ အဟမ္ပိ ဧတ္ထေဝ ပဗ္ဗဇာမီတိ တဿ အနုသိက္ခန္တော တာပသော ဟောတိ။ ဧဝမညေပိ အညေပိတိ ကမေန တာပသာဝ ဗဟုကာ ဟောန္တိ။ တေသံ ဥပ္ပန္နကာလေ သာသနံ ဩသက္ကိတံ နာမ ဘဝိဿတိ။ လောကေ ဧဝရူပေါ ဗုဒ္ဓေါ နာမ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ တဿ ဤဒိသံ နာမ သာသနံ အဟောသီတိ သုတမတ္တမေဝ ဘဝိဿတိ။ ဣဒံ သန္ဓာယ ဘဂဝါ တာပသပဗ္ဗဇ္ဇံ သာသနဿ ဝိနာသမုခန္တိ အာဟ။

ကုဒါလပိဋကန္တိ ကန္ဒမူလဖလဂ္ဂဟဏတ္ထံ ကုဒါလဥ္ဇေဝ[၁] ပိဋကဥ္ဇ။ **ဂါမ-သာမန္တံ ဝါ**တိ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါဒီနိ အနဘိသမ္ဘုဏန္တော ကသိကမ္မာဒီဟိ စ ဇီဝိတံ နိပ္ပါဒေတုံ ဒုက္ခန္တိ မညမာနော ဗဟုဇနကုဟာပနတ္ထံ ဂါမသာမန္တေ ဝါ နိဂမသာမန္တေ ဝါ အဂ္ဂိသာလံ ကတ္ဝာ သပ္ပိတေလဒဓိမဓုဖာဏိတတိလတဏ္ဍုလာဒီဟိ စေဝ နာနာဒါရူဟိ စ ဟောမကရဏဝသေန အဂ္ဂိံ ပရိစရန္တော အစ္ဆတိ။

စတုဒ္ဓါရံ အဂါရံ ကရိတ္ဝာတိ စတုမုခံ ပါနာဂါရံ ကတ္ဝာ တဿ ဒ္ဓါရေ မဏ္ဍပံ ကတ္ဝာ တတ္ထ ပါနီယံ ဥပဋ္ဌပေတ္ဝာ အာဂတာဂတေ ပါနီယေန အာပုစ္ဆတိ။ ယမ္ပိဿ အဒ္ဓိကာ ကိလန္တာ ပါနီယံ ပိဝိတ္ဝာ ပရိတုဋ္ဌာ ဘတ္တပုဋ္ဌံ[၂] ဝါ တဏ္ဍုလာဒီနိ ဝါ ဒေန္တိ၊ တံ သဗ္ဗံ ဂဟေတ္ဝာ အမ္ဖိလယာဂုအာဒီနိ ကတ္ဝာ ဗဟုတရံ အာမိသဂဟဏတ္ထံ[၃] ကေသဥ္ဇိ အန္ဒံ ဒေတိ၊ ကေသဥ္ဇိ ဘတ္တပစနဘာဇနာဒီနိ။ တေဟိပိ ဒိန္ဒံ အာမိသံ ဝါ ပုဗ္ဗဏ္ဍာဒီနိ ဝါ[၄] ဂဏ္ဍတိ၊ တာနိ ဝမ္ဖိယာ ပယောဇေတိ။ ဧဝံ ဝမ္ဖမာနဝိဘဝေါ ဂေါမဟိံသဒါသီဒါသ-ပရိဂ္ဂဟံ ကရောတိ၊ မဟန္တံ ကုဋ္ဌုမ္ဖံ သဏ္ဌာပေတိ။ ဣမံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ "စတုဒ္ဓါရံ အဂါရံ ကရိတ္ဝာ အစ္ဆတီ"တိ။ တမဟံ ယထာသတ္တိ ယထာဗလံ ပဋိပူဇေဿာမီတိ ဣဒံ ပနဿ ပဋိပတ္တိမုခံ။ ဣမိနာ ဟိ မုခေန သော ဧဝံ ပဋိပဇ္ဇတီတိ။ ဧတ္တောဝတာ စ ဘဂဝတာ သဗ္ဗာပိ တာပသပဗ္ဗဇ္ဇာ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ ဟောန္တိ။

ကထံ? **အဋ္ဌဝိဓာ ဟိ တာပသာ** သပုတ္တဘရိယာ ဥဥ္ဆာစရိယာ အနဂ္ဂိပက္ကိကာ အသာမပါကာ[၅] အသ္မမုဋ္ဌိကာ[၆] ဒန္တဝက္ကလိကာ ပဝတ္တဖလဘောဇနာ[၇] ပဏ္ဍုပလာသိကာတိ။ တတ္ထ ယေ ကေဏိယဇဋိလော[၈] ဝိယ ကုဋ္ဌုမ္ဖံ သဏ္ဌာပေတ္ဝာ ဝသန္တိ၊ တေ **သပုတ္တဘရိယာ** နာမ။

၁-ကုဒ္ဒါလဥ္ဇေ ဝ (သီ၊ သျာ)　　၂-ပရိဘုတ္တဘတ္တပုဋ္ဌံ (သျာ)၊ တုဋ္ဌာယ ဘတ္တပုဋ္ဌံ (က)
၃-အာမိသသင်္ဟဏတ္ထံ (သျာ)　　၄-ပုဗ္ဗဏ္ဍာပရဏ္ဍာဒီနိ ဝါ (သီ၊ သျာ)　　၅-အသာမပါကိကာ (သီ)
၆-အယမုဋ္ဌိကာ (သျာ၊ က)　　၇-ပဝတ္တဖလဘောဇိနော (သီ)　　၈-ကေနိယဇဋိလော (သီ၊ က)

ယေ ပန “သပုတ္တာဒါရဘာဝေါ နာမ ပဗ္ဗဇိတဿ အယုတ္တော”တိ လာယန-မဒ္ဒနဋ္ဌာနေသု ဝိဟိမုဂ္ဂမာသတိလာဒိနိ သင်္ခိတ္တာ ပစိတ္တာ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ တေ **ဥဉ္ဆာစရိယာ** နာမ။

ယေ ‘‘ခလေန ခလံ ဝိစရိတ္တာ ဝိဟိ’ အာဟရိတ္တာ ကောဋ္ဌေတ္တာ ပရိဘုဉ္ဇနံ နာမ အယုတ္တ’’န္တိ ဂါမနိဂမေသု တဏ္ဍုလဘိက္ခံ ဂဟေတ္တာ ပစိတ္တာ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ တေ **အနဂ္ဂိပက္ကိကာ** နာမ။

ယေ ပန “ကိ’ ပဗ္ဗဇိတဿ သာမပါကေနာ”တိ ဂါမံ ပဝိသိတ္တာ ပက္ကဘိက္ခမေဝ ဂဏှန္တိ၊ တေ **အသာမပါကာ** နာမ။

ယေ ‘‘ဒိဝသေ ဒိဝသေ ဘိက္ခာပရိယေဋ္ဌိ နာမ ဒုက္ခာ ပဗ္ဗဇိတဿာ’’တိ မုဋ္ဌိပါသာဏေန အမ္ဗာဋကာဒိနံ ရုက္ခာနံ တစံ ကောဋ္ဌေတ္တာ ခါဒန္တိ၊ တေ **အဿမုဋ္ဌိကာ** နာမ။

ယေ ပန ‘‘ပါသာဏေန တစံ ကောဋ္ဌေတ္တာ ဝိစရဏံ နာမ ဒုက္ခ’’န္တိ ဒန္တေဟဝ ဥဗ္ဘာဋ္ဌေတ္တာ ခါဒန္တိ၊ တေ **ဒန္တဝက္ကလိကာ** နာမ။

ယေ “ဒန္တေဟိ ဥဗ္ဘာဋ္ဌေတ္တာ ခါဒနံ နာမ ဒုက္ခံ ပဗ္ဗဇိတဿာ”တိ လေဋ္ဌု-ဒဏ္ဍာဒီဟိ ပဟရိတ္တာ ပတိတာနိ ဖလာနိ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ တေ **ပဝတ္တဖလဘောဇနာ** နာမ။

ယေ ပန “လေဋ္ဌုဒဏ္ဍာဒီဟိ ပါတေတ္တာ ပရိဘောဂေါ နာမ အသာရုပ္ပေါ ပဗ္ဗဇိတဿာ”တိ သယံ ပတိတာနေဝ ပုပ္ဖဖလပဏ္ဏုပလာသာဒီနိ ခါဒန္တာ ယာပေန္တိ၊ တေ **ပဏ္ဏုပလာသိကာ** နာမ။

တေ တိဝိဓာ ဥက္ကဋ္ဌမဇ္ဈိမမုဒုကဝသေန။ တတ္ထ ယေ နိသိန္နဋ္ဌာနတော အနုဋ္ဌာယ ဟတ္ထေန ပါပုဏနဋ္ဌာနေဝ ပတိတံ ဂဟေတ္တာ ခါဒန္တိ၊ တေ ဥက္ကဋ္ဌာ။ ယေ ဇေဂုတ္တေတော အညံ ရုက္ခံ နဂစ္ဆန္တိ၊ တေ မဇ္ဈိမာ။ ယေ တံ တံ ရုက္ခမူလံ ဂန္ဒွာ ပရိယေသိတ္တာ ခါဒန္တိ၊ တေ မုဒုကာ။

ဣမာ ပန အဋ္ဌဝိ တာပသပဗ္ဗဇ္ဇာ ဣမာဟိ စတူဟိ ယေဝ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ။ ကထံ? တေသု ဟိ သပုတ္တဘရိယာ စ ဥဉ္ဆာစရိယာ စ အဂါရံ ဘဇန္တိ။ အနဂ္ဂိပက္ကိကာ စ အသာမပါကာ စ အဂ္ဂါဂါရံ ဘဇန္တိ။ အဿမုဋ္ဌိကာ စ ဒန္တဝက္ကလိကာ စ ကန္ဒမူလဖလဘောဇနံ ဘဇန္တိ။ ပဝတ္တဖလဘောဇနာ စ ပဏ္ဏုပလာသိကာ စ ပဝတ္တဖလဘောဇနံ ဘဇန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ ‘‘တြောဝတာ စ ဘဂဝတာ သဗ္ဗာဝိ တာပသပဗ္ဗဇ္ဇာ နိဋ္ဌိဋ္ဌာ ဟောန္တိ’’တိ။

၂၈၁-၂၈၂။ ဋ္ဌဒါနိ ဘဂဝါ သာစရိယကဿ အမ္ဗဋ္ဌဿ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ အပါယမုခမ္ပိ အပ္ပတ္တဘာဝံ ဒဿေတုံ တံ ကိံ မညသိ အမ္ဗဋ္ဌာတိအာဒိမာဟ။ တံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ **အတ္တနာ အာပါယိကောပိ အပရိပူရမာနော**တိ အတ္တနာ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ အာပါယိကေနာပိ အပရိပူရမာနေန။

ပုဗ္ဗကဋ္ဌသိဘာဝါနုယောဂဝဏ္ဏနာ

၂၈၃။ **ဒတ္တိက**န္တိ ဒိန္နကံ။ **သမ္မုခီဘာဝမ္ပိ န ဒဒါတီ**တိ ကသ္မာ န ဒဒါတိ။ သော ကိရ သမ္မုခါ အာဝဋ္ဌနိံ နာမ ဝိဇ္ဇံ ဇာနာတိ။ ယဒါ ရာဇာ မဟာရဟေန အလင်္ကာရေန အလင်္ကတော ဟောတိ၊ တဒါ ရညော သမီပေ ဌတ္ဝာ တဿ အလင်္ကာရဿ နာမံ ဂဏ္ဒတိ။ တဿ ရာဇာ နာမေ ဂဟိတေ န ဒေမီတိ ဝတ္တုံ န သက္ကောတိ။ ဒတ္ဝာ ပုန ဆဏဒိဝသေ အလင်္ကာရံ အာဟရထာတိ ဝတ္ဝာ နတ္ထိ ဒေဝ တုမ္ဟေဟိ ဗြာဟ္မဏဿ ဒိန္နောတိ ဝုတ္တော ကသ္မာ မေ ဒိန္နောတိ ပုစ္ဆိ။ တေ အမစ္စာ သော ဗြာဟ္မဏော သမ္မုခါ အာဝဋ္ဌနိမာယံ ဇာနာတိ။ တာယ တုမ္ဟေ အာဝဋ္ဌေတ္ဝာ ဂဟေတ္ဝာ ဂစ္ဆတီတိ အာဟံသု။ အပရေ ရညာ သဟ တဿ အတိသဟာယဘာဝံ အသဟန္တာ အာဟံသု "ဒေဝ ဧတဿ ဗြာဟ္မဏဿ သရီရေ သခ်ဖလိတကုဋ္ဌံ[၁] နာမ အတ္ထိ၊ တုမ္ဟေ ဧတံ ဒိသ္ဝာဝ အာလိဂ်ထ ပရာမသထ၊ ဋ္ဌဒဥ္ဇ ကုဋ္ဌံ နာမ ကာယသံသဂ္ဂဝသေန အနုဂစ္ဆတိ၊ မာ ဧဝံ ကရောထာ"တိ။ တတော ပဋ္ဌာယ တဿ ရာဇာ သမ္မုခီဘာဝံ န ဒေတိ။

ယသ္မာ ပန သော ဗြာဟ္မဏော ပဏ္ဍိတော ခတ္တဝိဇ္ဇာယ[၂] ကုသလော၊ တေန သဟ မန္တေတ္ဝာ ကတကမ္မံ နာမ န ဝိရုဇ္ဈတိ။ တသ္မာ သာဏိပါကာရဿ အန္တော ဌတ္ဝာ ဗဟိ ဌိတေန တေန သဒ္ဓိံ မန္တေတိ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ "တိရောဒုဿန္တေန မန္တေတီ"တိ။ တတ္ထ **တိရောဒုဿန္တေနာ**တိ တိရောဒုဿေန[၃]။ အယမေဝ ဝါ ပါဌော။ **ဓမ္မိက**န္တိ အနဝဇ္ဇံ။ **ပယာတ**န္တိ အဘိဟရိတ္ဝာ ဒိန္နံ။ **ကထံ တဿ ရာဇာ**တိ ယဿ ရညော ဗြာဟ္မဏော ဤဒိသံ ဘိက္ခံ ပဋိဂ္ဂဏ္ဒေယျ၊ ကထံ တဿ ဗြာဟ္မဏဿ သော ရာဇာ သမ္မုခီဘာဝမ္ပိ န ဒဒေယျ။ အယံ ပန အဒိန္နကံ မာယာယ ဂဏ္ဒတိ၊ တေနဿ သမ္မုခီဘာဝံ ရာဇာ န ဒေတီတိ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗန္တိ အယမေတ္ထ အဓိပ္ပါယော။ "ဋ္ဌဒံ ပန ကာရဏံ ဌပေတ္ဝာ ရာဇာနဥ္ဇေဝ ဗြာဟ္မဏဥ္ဇ န အညော ကောစိ ဇာနာတိ၊ တဒေတံ ဧဝံ ရဟဿမ္ပိ ပဋိစ္ဆန္နမ္ပိ အဒ္ဓါ သဗ္ဗညူ သမဏော ဂေါတမောတိ နိဋ္ဌံ ဂမိဿတီ"တိ ဘဂဝါ ပကာသေသိ။

၁-သခ်ပလိတကုဋ္ဌံ (သီ)　　၂-ခေတ္တဝိဇ္ဇာယ (သျာ၊ က)　　၃-တိရောဒုဿအန္တေန (သျာ)

၂၈၄။ ဣဒါနိ အယဉ္ဇ အမ္ဗဋ္ဌော အာစရိယော စဿ မန္တေ နိဿာယ အတိမာနိနော။ တေန တေသံ မန္တနိဿိတမာနနိမ္မဒနတ္ထံ ဥတ္တရိ ဒေသနံ ဝဗုန္တော တံ ကိံ မညသိ အမ္ဗဋ္ဌ ဣဓ ရာဇာတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ရထူပတ္ထရေ**တိ ရထမှိ ရညော ဌာနတ္ထံ အတ္ထရိတ္ဝာ သဇ္ဇိတပဒေသေ။ **ဥဂ္ဂေဟိ ဝါ**တိ ဥဂ္ဂတုဂ္ဂတေဟိ ဝါ အမစ္စေဟိ။ **ရာဇညေဟိ**တိ အနဘိသိတ္တကုမာရေဟိ။ **ကိဉ္ဆိဒေဝ မန္တန**န္တိ အသုကသ္မိံ ဒေသေ တဋ္ဌာကံ ဝါ မာတိကံ ဝါ ကာတုံ ဝဋ္ဌတိ။ အသုကသ္မိံ ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ နဂရံ ဝါ နိဝေသေတုန္တိ ဧဝရူပံ ပါကဋမန္တနံ။ **တဒေဝ မန္တန**န္တိ ယံ ရညာ မန္တိတံ တဒေဝ။ တာဒိသေဟိ ယေဝ သီသုက္ခေပဘမုက္ခေပါဒီဟိ အာကာရေဟိ မန္တေယျ။ **ရာဇဘဏိတ**န္တိ ယထာ ရညာ ဘဏိတံ တဿတ္ထဿ သာဓနသမတ္ထံ၊ သောပိ တဿတ္ထဿ သာဓန-သမတ္ထမေဝ ဘဏိတံ ဘဏတီတိ အတ္ထော။

၂၈၅။ **ပဝတ္တာရော**တိ ပဝတ္တယိတာရော။ **ယေသ**န္တိ ယေသံ သန္တကံ။ **မန္တပဒ**န္တိ ဝေဒသဓ်ါတံ[၁] မန္တမေဝ။ **ဂီတ**န္တိ အဋ္ဌကာဒီဟိ ဒသဟိ ပေါရာဏက-ဗြာဟ္မဏေဟိ သရသမ္ပတ္တိဝသေန သဇ္ဈာယိတံ။ **ပဝုတ္တ**န္တိ အညေသံ ဝုတ္တံ၊ ဝါစိတန္တိ အတ္ထော။ **သမိဟိတ**န္တိ[၂] သမုပဗျူဋ္ဌံ[၃] ရာသိကတံ[၄]၊ ပိဏ္ဍံ ကတ္ဝာ ဌပိတန္တိ အတ္ထော။ **တဒနုဂါယန္တီ**တိ ဧတရဟိ ဗြာဟ္မဏာ တံ တေဟိ ပုဗ္ဗေ ဂီတံ အနုဂါယန္တိ အနုသဇ္ဈာယန္တိ။ **တဒနုဘာသန္တီ**တိ တံ အနုဘာသန္တိ၊ ဣဒံ ပုရိမသေဝ ဝေဝစနံ။ **ဘာသိတမနုဘာသန္တီ**တိ တေဟိ ဘာသိတံ သဇ္ဈာယိတံ အနုသဇ္ဈာယန္တိ။ **ဝါစိတမနုဝါစေန္တီ**တိ တေဟိ အညေသံ ဝါစိတံ အနုဝါစေန္တိ။

သေယျထိဒန္တိ တေ ကတမေတိ အတ္ထော။ **အဋ္ဌကော**တိအာဒီနိ တေသံ နာမာနိ။ တေ ကိရ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဩလောကေတ္ဝာ ပရူပဃာတံ အကတ္ဝာ ကဿပသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ပါဝစနေန သဟ သံသန္ဒိတ္ဝာ မန္တေ ဂန္ထိံသု။ အပရာပရေ ပန ဗြာဟ္မဏာ ပါဏာတိပါတာဒီနိ ပက္ခိပိတ္ဝာ တယော ဝေဒေ ဘိန္ဒိတ္ဝာ ဗုဒ္ဓဝစနေန သဒ္ဓိံ ဝိရုဒ္ဓေ အကံသု။ **နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတီ**တိ ယေန တွံ ဣသိ ဘဝေယျာသိ၊ ဧတံ ကာရဏံ နဝိဇ္ဇတိ။ ဣဓ ဘဂဝါ ယသ္မာ "သေ ပုစ္ဆိယမာနောပိ အတ္တနော အဝတ္ထရဏဘာဝံ ဥတ္ဝာ ပဋိဝစနံ နဒဿတီ"တိ ဇာနာတိ၊ တသ္မာ ပဋိညံ အဂဟေတ္ဝာဝ တံ ဣသိဘာဝံ ပဋိက္ခိပိ။

၁-ဗေဒတ္တယသဓ်ါတံ (က)
၂-သမိဟိတန္တိ (သီ၊ သျာ)
၃-သမုပဗ္ဗူဋ္ဌံ (သီ)
၄-ရာသိရာသိကတံ (သီ)

၂၀၆။ ဣဒါနိ ယသ္မာ တေ ပေါရာဏာ ဒဿ ဗြာဟ္မဏာ နိရာမဂန္ဓာ အနိတ္ထိဂန္ဓာ ရဇောဇလ္လရဟာ ဗြဟ္မစာရိနော အရညာယတနေ ပဗ္ဗတ-ပါဒေသု ဝနမူလဖလာဟာရာ ဝသိံသု။ ယဒါ ကတ္ထစိ ဂန္ဒ္ဓကာမာ ဟောန္တိ၊ ဣဒ္ဓိယာ အာကာသေနေဝ ဂစ္ဆန္တိ၊ နတ္ထိ တေသံ ယာနေန ကိစ္စံ။ သဗ္ဗဒိသာသု စ နေသံ မေတ္တာဒိဗြဟ္မဝိဟာရဘာဝနာဝ အာရက္ခာ ဟောတိ၊ နတ္ထိ တေသံ ပါကာရပုရိသဂုတ္တိဟိ အတ္ထော။ ဣမိနာ စ အမ္ဗဋ္ဌေန သုတပုဗ္ဗာ တေသံ ပဋိပတ္တိ၊ တသ္မာ ဣမဿ သာစရိယကဿ တေသံ ပဋိပတ္တိတော အာရကာဘာဝံ ဒသ္သေတုံ တံ ကိံ မညသိ အမ္ဗဋ္ဌာတိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ **ဝိစိတကာဠကန္တိ** ဝိစိနိတ္ဘာ အပနိတကာဠကံ။ **ဓဝဠကနတပဿာဟီတိ** ဒုဿပဋ္ဋ ဒုဿဝေဏိ အာဒီဟိ ဝေဋ္ဌကေဟိ နမိတဖာသုကာဟိ။ **ကုတ္တဝါလေဟီတိ** သောဘာကရဏတ္ထံ ကပ္ပေတုံ ယုတ္တဋ္ဌာနေသု ကပ္ပိတဝါလေဟိ။ ဇဋ္ဌေ စ ဝဋ္ဋဝါနံယေဝ ဝါလာ ကပ္ပိတာ၊ န ရဏာနံ၊ ဝဋ္ဋဝပယုတ္တတ္တာ ပန ရဏာပိ ကုတ္တဝါလာတိ ဝုတ္တာ။ **ဥက္ကိဏ္ဏပရိခါသူ**တိ ခတပရိခါသု။ **သြက္ခိတ္တပလိဃာသူ**တိ ဋ္ဌိတပလိဃာသု။ **နဂရူပကာရိကာသူ**တိ ဇဋ္ဌေ ဥပကာရိကာတိ ပရေသံ အာရောဟနိဝါရဏတ္ထံ သမန္နာ နဂရပါကာရဿ အဓောဘာဂေ ကတသုဓာ-ကမ္မံ ဝုစ္စတိ။ ဣဓ ပန တာဟိ ဥပကာရိကာဟိ ယုတ္တာနိ နဂရာနေဝ နဂရူ-ပကာရိကာယောတိ အဓိပ္ပေတာနိ[1]။ **ရက္ခာပေန္တီ**တိ တာဒိဿေသု နဂရေသု ဝသန္တာပိ အတ္တာနံ ရက္ခာပေန္တိ။ **ကဏ္ဍ**တိ သဗ္ဗညူ, န သဗ္ဗညူတိဧဝံ သံသယော။ **ဝိမတိ**တိ တဿေဝ ဧဝဓနံ၊ ဝိရူပါ မတိ ဝိနိစ္ဆိနိတုံ[2] အသမတ္ထာတိ အတ္ထော။ ဣဒံ ဘဂဝါ "အမ္ဗဋ္ဌသ ဣမိနာ အတ္တဘာဝေန မဂ္ဂပါတုဘာဝေါ နတ္ထိ၊ ကေဝလံ ဒိဝသော ဝိတိဝတ္တတိ၊ အယံ ခေါ ပန လက္ခဏပရိယေသနတ္ထံ အာဂတော၊ တမ္ပိ ကိစ္စံ နသာဓေတီ။ ဟန္ဒသ သတိဇနနတ္ထံ နယံ ဒေမီ"တိ အာဟ။

ဒွေလက္ခဏဒဿနဝဏ္ဏနာ

၂၀၇။ ဧဝံ ဝတ္ဝာ ပန ယသ္မာ ဗုဒ္ဓါနံ နိသိန္နာနံ ဝါ နိပန္နာနံ ဝါ ကောစိ လက္ခဏံ ပရိယေသိတုံ န သက္ကောတိ၊ ဌိတာနံ ပန စင်္ကမန္တာနံ ဝါ သက္ကောတိ။ အာစိက္ခန္တေတံ ဗုဒ္ဓါနံ လက္ခဏပရိယေသနတ္ထံ အာဂတဘာဝံ ဉတ္ဝာ ဥဒ္ဒာ-ယာသနာ စင်္ကမာဓိဋ္ဌာနံ နာမ၊ တေန ဘဂဝါ ဥဒ္ဒာယာသနာ ဗဟိ နိက္ခန္တော။ တသ္မာ အထ ခေါ ဘဂဝါတိအာဒိ ဝုတ္တံ။

၁-အဓိပ္ပေတာ (သီ၊က)　　၂-ဝိနိစ္ဆေတုံ (သီ)၊ ဝိနိစ္ဆိတုံ (သျာ)

သမန္ဓေသီတိ ဂဝေသိ၊ ဧကံ ဒွေတိ ဝါ ဂဏယန္တော သမာနယိ။ **ယေဘုယျေနာ**တိ ပါယေန၊ ဗဟုကာနိ အဒ္ဒသ၊ အပ္ပါနိ န အဒ္ဒသာတိ အတ္ထော။ တတော ယာနိ န အဒ္ဒသ တေသံ ဒီပနတ္တံ ဝုတ္တံ "ဌပေတ္ဝာ ဒွေ"တိ။ **ကခ်တီ**တိ "အဟော ဝတ ပသေယျ"န္တိ ပတ္ထနံ ဥပ္ပါဒေတိ။ **ဝိစိကိစ္ဆတီ**တိ တတော တတော တာနိ ဝိစိနန္တော ကိစ္ဆတိ န သက္ကောတိ ဒဋ္ဌုံ။ **နာဓိမုစ္စတီ**တိ တာယ ဝိစိကိစ္ဆာယ သန္ဓိဋ္ဌာနံ န ဂစ္ဆတိ။ **န သမ္ပသီဒတီ**တိ တတော "ပရိပုဏ္ဏ-လက္ခဏော အယ"န္တိ ဘဂဝတိ ပသာဒံ နာပဇ္ဇတိ။ ကခ်ါယ ဝါ ဒုဗ္ဗလာ ဝိမတိ ဝုတ္တာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာယ မဇ္ဈိမာ၊ အနဓိမုစ္စနတာယ[၁] ဗလဝတီ၊ အသမ္ပသာဒေန တေဟိ တီဟိ ဓမ္မေဟိ စိတ္တဿ ကာလုသိယဘာဝေါ။ **ကောသောဟိတေ**တိ ဝဘ္ဘိကောသေန ပဋိစ္ဆန္ဓေ။ **ဝတ္ထဂုယ္ဟေ**တိ အဂ်ဇာတေ။ ဘဂဝတော ဟိ ဝရဝါရဏသေဝ ကောသောဟိတံ ဝတ္ထဂုယ္ဟံ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ ပဒုမဂဗ္ဘသမာနံ။ တံ သော ဝတ္ထပဋိစ္ဆန္ဓတ္တာ အပဿန္တော, အန္တောမုခဂတာယ စ ဇိဝ္ဂါယ ပဟူတဘာဝံ အသလ္လက္ခေန္တော တေသု ဒ္ဒီသု လက္ခဏေသု ကခ်ီ အဟောသိ ဝိစိကိစ္ဆီ။

၂၈၈။ **တထာရူပ**န္တိ တံရူပံ။ ကိမေတ္ထ အညေန ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဝုတ္တမေတံ နာဂ-သေနတ္ထေရေနေဝ မိလိန္ဒရညာ ပုဋ္ဌေန[၂]—ဒုက္ကရံ[၃] ဘန္တေ နာဂသေန ဘဂဝတာ ကတန္တိ။ ကိံ မဟာရာဇာတိ။ မဟာဇနေန ဟိရိကရဏောကာသ် ဗြဟ္မာယု-ဗြာဟ္မဏဿ စ, အန္တေဝါသိဥတ္တရဿ[၄] စ, ဗာဝရိဿ အန္တေဝါသီနံ သောဋ္ဌသ-ဗြာဟ္မဏာနဉ္စ, သေလဿ ဗြာဟ္မဏဿ စ, အန္တေဝါသီနံ တိသတမာဏဝါနဉ္စ ဒဿေသိ ဘန္တေတိ။ န မဟာရာဇ ဘဂဝါ ဂုယ္ဟံ ဒဿေသိ။ ဆာယံ ဘဂဝါ ဒဿေသိ။ ဣဒ္ဓိယာ အဘိသခ်ရိတ္ဝာ နိဝါသနနိဝတ္ထံ ကာယဗန္ဓနဗဒ္ဓံ စီဝရပါရုတံ ဆာယာရူပကမတ္တံ ဒဿေသိ မဟာရာဇာတိ။ ဆာယံ ဒိဋ္ဌေ သတိ ဒိဋ္ဌံ ယေဝ နနု ဘန္တေတိ။ တိဋ္ဌတေ'တံ မဟာရာဇ၊ ဟဒယရူပံ ဒိသ္ဝာ ဗုဇ္ဈနကသတ္တော ဘဝေယျ၊ ဟဒယမံသံ နီဟရိတ္ဝာ ဒဿေယျ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ။ ကလ္လောသိ ဘန္တေ နာဂသေနာတိ။

နိန္ဓာမေတ္ဝာတိ နီဟရိတ္ဝာ။ **အနုမသီ**တိ ကထိနသူစိံ ဝိယ ကတ္ဝာ အနုမဇ္ဇိ၊ တထာကရဏေန စေတ္ထ မုဒုဘာဝေါ, ကဏ္ဏသောတာနုမသနေန ဒီဃဘာဝေါ, နာသိကသောတာနုမသနေန တနုဘာဝေါ နလာဋ္ဌစ္ဆာဒနေန ပုထုလဘာဝေါ ပကာသိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁-အနဓိမုစ္စတာယ (သီ)
၂-ပုဋ္ဌေန အာဟ စ (က)
၃-အတိဒုက္ကရံ (သီ)
၄-အန္တေဝါသီနံ ဥတ္တရဿ (သျာ၊က)

၂၈၉။ **ပဋိမာနေန္တောတိ** အာဂမေန္တော၊ အာဂမနမဿ ပတ္ထေန္တော ဥဒိက္ခန္တောတိ အတ္ထော။

၂၉၀။ **ကထာသလ္လာပေါတိ** ကထာ စ သလ္လာပေါ စ၊ ကထနံ ပဋိက-ထနန္တိ အတ္ထော။

၂၉၁။ **အဟော ဝတာတိ** ဂရဟဝစနမေတံ။ **ရေတိ** ဣဒံ ဟီဠနဝသေန အာမန္တနံ။ **ပဏ္ဍိတကာတိ** တမေဝ ဇိဂုစ္ဆန္တော အာဟ။ သေသပဒဒ္ဒယေပိ ဧသေဝ နယော။ **ဝေရူပေန ကိရ ဘော ပုရိသော အတ္ထစရကေနာတိ** ဣဒံ "ယာဒိသော တွံ၊ ဧဒိသေ အတ္ထစရကေ ဟိတကာရကေ သတိ ပုရိသော နိရယံ ယေဝ ဂစ္ဆေယျ၊ နအညတြာ"တိ ဣမမတ္ထံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ **အာသဇ္ဇ အာသဇ္ဇာတိ** ဃဋ္ဋေတွာ ဃဋ္ဋေတွာ။ **အမှေပိ ဧဝံ ဥပနေယျ ဥပနေယျာတိ** ဗြာဟ္မဏော ခေါ ပန အမ္ဗဋ္ဌ ပေါက္ခရသာတိတိ အာဒိနိ ဝတွာ ဧဝံ ဥပနေတွာ ဥပနေတွာ ပဋိစ္ဆန္နံ ကာရဏံ အာဝိကရိတွာ သုဋ္ဌု ဒါသာဒိဘာဝံ[၁] အာရော-ပေတွာ အဝစ၊ တယာ အမှေ အက္ကောသာပိတာတိ အဓိပ္ပါယော။ **ပဒသာ ယေဝ ပဝတ္တေသိတိ** ပါဒေန ပဟရိတွာ ဘူမိယံ ပါတေသိ။ ယဋ္ဌ သော ပုဗ္ဗေ အာစရိယေန သဒ္ဓိံ ရထံ အာရုဟိတွာ သာရထိ ဟုတွာ အဂမာသိ၊ တမ္ပိဿ ဌာနံ အစ္ဆိန္ဒိတွာ ရထဿ ပုရတော ပဒသာယေဝဿ ဂမနံ အကာသိ။

ပေါက္ခရသာတိဗုဒ္ဓူပသက်မနဝဏ္ဏနာ

၂၉၂-၂၉၆။ **အတိဝိကာလောတိ** သုဋ္ဌု ဝိကာလော၊ သမ္မောဒနီယ-ကထာယပိ ကာလော နတ္ထိ။ **အာဂမာ နုခွိဓ ဘောတိ** အာဂမာ နု ခေါ ဣဓ ဘော။ **အဓိဝါသေတူတိ** သမ္ပဋိစ္ဆတု။ **အဇ္ဇတနာယာတိ** ယံ မေ တုမှေသု ကာရံ ကရောတော အဇ္ဇ ဘဝိဿတိ ပုညဋ္ဌ ပီတိပါမောဇ္ဇဋ္ဌ တဒတ္ထာယ။ **အဓိဝါသေသိ ဘဂဝါ တုဏ္ဍီဘာဝေနာတိ** ဘဂဝါ ကာယဂ်ံ ဝါ ဝါစဂ်ံ ဝါ အစောပေတွာ အဗ္ဘန္တရေ ယေဝ ခန္တိံ ဓာရေန္တော တုဏ္ဍီဘာဝေန အဓိဝါသေသိ။ ဗြာဟ္မဏဿ အနုဂ္ဂဟဏတ္ထံ မနသာဝ သမ္ပဋိစ္ဆိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

၂၉၇။ **ပဏီတေနာတိ** ဥတ္တမေန။ **သဟတ္ထာတိ** သဟတ္ထေန။[၂] **သန္တပ္ပေသိတိ** သုဋ္ဌု တပ္ပေသိ ပရိပုဏ္ဏံ သုဟိဟံ ယာဝဒတ္ထံ အကာသိ[၂]။

၁-သုဒ္ဒဒါသာဒိဘာဝံ (သီ၊ သျာ)

၂-၂-သန္တပ္ပေတွာတိ သုဋ္ဌု တပ္ပေတွာ ပရိပုဏ္ဏံ သုဟိတံ ယာဝဒတ္ထံ ကတွာ ဣတိ သမ္ဗတ္ထ ဒိဿတိ၊ ဣဒါနိ ဒိဿမာနပါဋ္ဌိယာ ပန နသမေတိ။

သမ္ပဝါရေသီတိ၁ သုဋ္ဌု ပဝါရေသိ၊ အလံ အလန္တိ ဟတ္ထသညာယ ပဋိက္ခိပါပေသိ၁။ **ဘုတ္တာဝိ**န္တိ ဘုတ္တဝန္တံ။ **ဩနီတပတ္တပါဏိ**န္တိ၂ ပတ္တတော ဩနီတပါဏိံ၊ အပနီတဟတ္ထန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဩနီတ္တပတ္တပါဏိန္တိပိ ပါဌော။ တဿတ္ထော၊ ဩနီတ္တံ နာနာဘူတံ ဝိနာဘူတံ ပတ္တံ ပါဏိတော အဿာတိ ဩနီတ္တပတ္တပါဏိ၊ တံ ဩနီတ္တပတ္တပါဏိံ။ ဟတ္ထေ စ ပတ္တဿ ဓောဝိတ္ဝာ ဧကမန္တေ ပတ္တံ နိက္ခိပိတ္ဝာ နိသိန္နန္တိ အတ္ထော။ **ဧကမန္တံ နိသီဒီ**တိ ဘဂဝန္တံ ဧဝံ ဘူတံ ဥတ္ဝာ ကေသ္မိ ဩကာသေ နိသီဒိတိ အတ္ထော။

၂၉၈။ **အနုပုဗ္ဗီကထန္တိ** အနုပဋိပါဋိကထံ။ အာနုပုဗ္ဗီကထာ နာမ ဒါနာနန္တရံ သီလံ, သီလာနန္တရံ သဂ္ဂေါ, သဂ္ဂါနန္တရံ မဂ္ဂေါတိ ဧတေသံ အတ္ထာနံ ဒီပနကထာ။ တေနေဝ သေယျထိဒံ ဒါနကထန္တိအာဒိမာဟ။ **ဩကာရ**န္တိ အဝကာရံ လာမကဘာဝံ။ **သာမုက္ကံသိကာ**တိ သာမံ ဥက္ကံသိကာ,အတ္တနာ ယေဝ ဥဒ္ဓရိတ္ဝာ ဂဟိတာ၊ သယမ္ဘူဉာဏေန ဒိဋ္ဌာ အသာဓာရဏာ အညေသန္တိ အတ္ထော။ ကာ ပန သာတိ၊ အရိယသစ္စဒေသနာ။ တေနေဝါဟ "ဒုက္ခံ သမုဒယံ နိရောဓံ မဂ္ဂ"န္တိ။ **ဓမ္မစက္ခု**န္တိ ဣဓ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ အဓိပ္ပေတော၊ တဿ ဥပ္ပတ္တိအာကာရဒဿနတ္ထံ "ယံ ကိဉ္စိ သမုဒယဓမ္မံ၊ သဗ္ဗံ တံ နိရောဓဓမ္မ"န္တိ အာဟ။ တဉ္စိ နိရောဓံ အာရမ္မဏံ ကတ္ဝာ ကိစ္စဝသေန ဧဝံ သဗ္ဗသဒ္ဒံတံ ပဋိဝိဇ္ဈန္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

ပေါက္ခရသာတိဥပါသကတ္တပဋိဝေဒနာဝဏ္ဏနာ

၂၉၉။ ဒိဋ္ဌော အရိယသစ္စဓမ္မော ဧတေနာတိ **ဒိဋ္ဌဓမ္မော**။ သေ နယော သေသပဒေသုပိ။ တိဏ္ဏာ ဝိစိကိစ္ဆာ အနေနာတိ **တိဏ္ဏဝိစိကိစ္ဆော**။ ဝိဂတာ ကထံကထာ အဿာတိ **ဝိဂတကထံကထော**။ **ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော**တိ ဝိသာရဒဘာဝံ ပတ္တော။ ကတ္ထ? သတ္ထုသာသနေ။ နာဿ ပရော ပစ္စယော၊ န ပရဿ သဒ္ဓါယ? ဣတ္ထေ ဝတ္တတိတိ အပရပ္ပစ္စယော။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဝုတ္တနယတ္တာ? ဥတ္တာနတ္ထတ္တာ စ ပါကဋမေဝါတိ။

ဣတိ သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒီဃနိကာယဋ္ဌကထာယံ

အမ္ဗဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-၁-သမ္ပဝါရေတ္ဝာတိ သုဋ္ဌု ပဝါရေတ္ဝာ၊ အလံ အလန္တိ ဟတ္ထသညာယ ပဋိက္ခိပါပေတ္ဝာ ဣတိ သဗ္ဗတ္ထ ဒိဿတိ၊ ဣဒါနိ ဒိဿမာနပါဋိယာ ပန နာ သမေတိ။

၂-ဩကိတပတ္တပါဏိန္တိ (သီ) ၃-သဒ္ဓါ (သျာ) ၄-ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယတ္တာ (သီ)

၄-သောဏဒဏ္ဍသုတ္တ

၃၀၀။ ဧဝံ မေ သုတံ။ပ။ အဂေ်သူတိ **သောဏဒဏ္ဍသုတ္တံ**။ တတြာယံ အပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ။ **အဂေ်သူ**တိ အဂ်ါ နာမ အဂ်ပါသာဒိကတာယ ဧဝံ လဒ္ဓ-ဝေါဟာရာ ဇာနပဒိနော ရာဇကုမာရာ၊ တေသံ နိဝါသော ဧကောပိ ဇနပဒေါ ရူဠ္ဠီသဒ္ဒေန အဂ်ါတိ ဝုစ္စတိ၊ တသ္မိံ အဂေ်သု ဇနပဒေ။ **စာရိက**န္တိ ဗ္ဗဓာပိ အတုရိတစာရိကာ စေဝ နိဗဒ္ဓစာရိကာ စ အဓိပ္ပေတာ။ တဒါ ကိရ ဘဂဝတော ဒသသဟဿိလောကဓာတုံ ဩလောကေန္တဿ သောဏဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော ဥဏဇာလဿ အန္တော ပညာယိတ္ထ။ အထ ဘဂဝါ အယံ ဗြာဟ္မဏော မယ္ဟံ ဥဏဇာလေ ပညာယတိ။ အတ္ထိ နု ခွဿုပနိဿယောတိ ဝီမံသန္တော အဒ္ဒသ။ မယိ တတ္ထ ဂတေ ဧတဿ အန္တေဝါသိနော ဒ္ဝါဒသဟာကာရေဟိ ဗြာဟ္မဏဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသိတ္ဝာ မမ သန္တိကေ အာဂန္တုံ နဒဿန္တိ။ သော ပန တေသံ ဝါဒံ ဘိန္ဒိတ္ဝာ ဧကူနတိံသ အာကာရေဟိ မမ ဝဏ္ဏံ ဘာသိတ္ဝာ မံ ဥပသက်မိတ္ဝာ ပဉ္ဉံ ပုစ္ဆိဿတိ။ သော ပဉ္ဉဝိဿဇ္ဇနပရိယောသာနေ သရဏံ ဂမိဿတီတိ၊ ဒိသ္ဝာ ပဉ္ဇသတဘိက္ခုပရိဝါရော တံ ဇနပဒံ ပဋိပန္နော။ တေန ဝုတ္တံ အဂေ်သု စာရိကံ စရမာနော ယေန စမ္ပာ တဒဝသရီတိ။

ဂဂ္ဂရာယ ပေါက္ခရဏိယာ တီရေတိ တဿ စမ္ပာနဂရဿ အဝိဒူရေ ဂဂ္ဂရာယ နာမ ရာဇဂ္ဂမဟေသိယာ[၁] ခဏိတတ္တာ ဂဂ္ဂရာတိ လဒ္ဓဝေါဟာရာ ပေါက္ခရဏီ အတ္ထိ။ တဿာ တီရေ သမန္တတော နီလာဒိပဉ္ဇဝဏ္ဏကုသုမပဋိမဏ္ဍိတံ မဟန္တံ စမ္ပကဝနံ။ တသ္မိံ ဘဂဝါ ကုသုမဂန္ဓသုဂန္ဓေ စမ္ပကဝနေ ဝိဟရတိ။ တံ သန္ဓာယ ဂဂ္ဂရာယ ပေါက္ခရဏိယာ တီရေတိ ဝုတ္တံ။ **မာဂဓေန သေနိယေန ဗိမ္ဗိ-သာရေနာ**တိ ဧတ္ထ သော ရာဇာ မဂဓာနံ ဗ္ဗဿရတ္တာ မာဂဓော။ မဟတိယာ သေနာယ သမန္နာဂတတ္တာ သေနိယော။ ဗိမ္ဗိတိ သုဝဏ္ဏံ။ တသ္မာ သာရ-သုဝဏ္ဏသဒိသဝဏ္ဏတာယ ဗိမ္ဗိသာရောတိ ဝုစ္စတိ။

၃၀၁-၃၀၂။ ဗဟူ ဗဟူ ဟုတ္ဝာ သံဟတာတိ သံဃာ။ ဧကေကိဿာယ ဒိသာယ သံဃော[၂] ဧတေသံ အတ္ထီတိ **သဃ်ီ**။ ပုဗ္ဗေ နဂရဿ အန္တော အဂဏာ ဗဟိ နိက္ခမိတ္ဝာ ဂဏတံ ပတ္တာတိ **ဂဏီဘူတာ**။ **ခတ္တံ အာမန္တေသီ**တိ ခတ္တာ ဝုစ္စတိ ပုစ္ဆိတပဉ္ဇေ ဗျာကရဏသမတ္ထော မဟာမတ္တော၊ တံ အာမန္တေသိ။ **အာဂမေန္တူ**တိ မုဟုတ္တံ ပဋိမာနေန္တု၊ မာ ဂစ္ဆန္တူတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

၁-ရာဇမဟေသိယာ (သီ၊ သျာ) ၂-သံဃာ (က)

သောဏဒဏ္ဍဂုဏကထာ

၃၀၃။ **နာနာဝေရဇ္ဇကာန**န္တိ နာနာဝိဓေသု ရဇ္ဇေသု အညေသု အညေသု ကာသိကောသလာဒီသု ရဇ္ဇေသု ဇာတာ၊ တာနိ ဝါ တေသံ နိဝါသာ၊ တတော ဝါ အာဂတာတိ နာနာဝေရဇ္ဇကာ၊ တေသံ နာနာဝေရဇ္ဇကာနံ။ **ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေနာ**တိ တသ္မိံ ကိရ နဂရေ ဒ္ဒိဟိ ကရဏီယေဟိ ဗြာဟ္မဏာ သန္ဒိ-ပတန္တိ ယညာနုဘဝနတ္ထံ ဝါ မန္တသဇ္ဈာယနတ္ထံ ဝါ။ တဒါ စ တသ္မိံ နဂရေ ယဉ္ဉော နတ္ထိ။ သောဏဒဏ္ဍသ ပန သန္တိကေ မန္တသဇ္ဈာယနတ္ထံ ဧတေ သန္ဒိပတိတာ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ "ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေနာ"တိ။ တေ တသ ဂမနံ သုတ္ဝာ စိန္တေသုံ "အယံ သောဏဒဏ္ဍော ဥဂ္ဂတဗြာဟ္မဏော[၁] ယေဘုယျေန စ အညေ ဗြာဟ္မဏာ သမဏံ ဂေါတမံ သရဏံ ဂတာ၊ အယမေဝ နဂတော။ သ္ဝာယံ သစေ တတ္ထ ဂမိဿတိ၊ အဒ္ဓါ သမဏသ ဂေါတမသ အာဝဋ္ဋနိယာ မာယာယ အာဝဋ္ဋိတော, တံ သရဏံ ဂမိဿတိ။ တတော ဧတဿာပိ ဂေဟဒ္ဓါရေ ဗြာဟ္မဏာနံ သန္ဒိပါတော နဘဝိဿတီ"တိ။ "ဟန္ဒသ ဂမနန္တရာယံ ကရောမာ"တိ သမ္မန္တယိတ္ဝာ တတ္ထ အဂမံသု[၂]။ တံ သန္ဓာယ အထ ခေါ တေ ဗြာဟ္မဏာတိအာဒိ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ **ဣမိနာပဂေ်နာ**တိ ဣမိနာပိ ကာရဏေန။ ဧဝံ ဧတံ ကာရဏံ ဝတ္ဝာ ပုန "အတ္တနော ဝဏ္ဏေ ဘညမာနေ အတုဿနကသတ္တော နာမ နတ္ထိ။ ဟန္ဒသ ဝဏ္ဏံ ဘဏနေန ဂမနံ နိဝါရေဿာမာ"တိ[၃] စိန္တေတ္ဝာ ဘဝဋ္ဌိ သောဏဒဏ္ဍော ဥဘတော သုဇာတောတိအာဒိနိ ကာရဏာနိ အာဟံသု။

ဥဘတောတိ ဒ္ဒိဟိ ပက္ခေဟိ။ **မာတိတော စ ပိတိတော စာ**တိ ဘောတော မာတာ ဗြာဟ္မဏီ၊ မာတုမာတာ ဗြာဟ္မဏီ၊ တဿာပိ မာတာ ဗြာဟ္မဏီ၊ ပိတာ ဗြာဟ္မဏော၊ ပိတုပိတာ ဗြာဟ္မဏော၊ တဿာပိ ပိတာ ဗြာဟ္မဏောတိ ဧဝံ ဘဝံ ဥဘတော သုဇာတော မာတိတော စ ပိတိတော စ။ **သံသုဒ္ဓ-ဂဟဏိကော**တိ သံသုဒ္ဓါ တေ မာတုဂဟဏီ၊ ကုစ္ဆိတိ အတ္ထော။ သမဝေပါ-ကိနိယာ ဂဟဏိယာတိ ဧတ္ထ ပန ကမ္မဇတေဇောဓာတု ဂဟဏီတိ ဝုစ္စတိ။

ယာဝ သတ္တမာ ပိတာမဟယုဂါတိ ဧတ္ထ ပိတုပိတာ ပိတာမဟော၊ ပိတာ-မဟသ ယုဂံ ပိတာမဟယုဂံ။ **ယုဂ**န္တိ အာယုပ္ပမာဏံ ဝုစ္စတိ။ အဘိလာပမတ္တ-မေဝ စေတံ။ အတ္ထတော ပန ပိတာမဟော ယေဝ ပိတာမဟယုဂံ။ တတော ဥဒ္ဓံ သဗ္ဗေပိ ပုဗ္ဗပုရိသာ ပိတာမဟဂ္ဂဟဏေနေဝ ဂဟိတာ။ ဧဝံ ယာဝ သတ္တမော

၁-ဥတ္တမဗြာဟ္မဏော (က) ၂-အာဂမံသု (က) ၃-နိဝါရေမာတိ (သီ၊ သျာ)

ပုရိသော၊ တာဝ သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော။ အထ ဝါ အက္ခိတ္တော အနုပကုဋ္ဌော ဇာတိဝါဒေနာတိ ဒဿေန္တိ။ **အက္ခိတ္တော**တိ "အပနေထ ဧတံ ကိ" ဋ္ဌမိနာ"တိ ဧဝံ အက္ခိတ္တော အနဝက္ခိတ္တော။ **အနုပကုဋ္ဌော**တိ န ဥပကုဋ္ဌော၊ န အက္ကောသံ ဝါ နိန္ဒံ ဝါ လဒ္ဓပုဗ္ဗော။ ကေန ကာရဏေနာတိ? ဇာတိဝါဒေန။ ဋ္ဌတိပိ "ဟိန-ဇာတိကော ဧသော"တိ ဝေရုပေန ဝစနေနာတိ အတ္ထော။

အဇ္ဈောတိ ဋ္ဌဿရော။ **မဟဗ္ဗနော**တိ မဟတာ ဓနေန သမန္နာဂတော။ ဘဝတော ဟိ ဂေဟေ ပထဝိယံ ပံသုဝါလိကာ ဝိယ ဗဟုဓနံ၊ သမဏော ပန ဂေါတမော အဓနော ဘိက္ခာယ ဥဒရံ ပူရေတ္ဝာ ယာပေတိတိ ဒဿေန္တိ။ **မဟာဘောဂေါ**တိ ပဠကာမဂုဏဝသေန မဟာဥပဘောဂေါ။ ဧဝံ ယံ ယံ ဂုဏံ ဝဒန္တိ၊ တဿ တဿ ပဋိပက္ခဝသေန ဘဂဝတော အဂုဏံ ယေဝ ဒဿေမာတိ မညမာနာ ဝဒန္တိ။

အဘိရူပေါတိ အညေဟိ မနုဿေဟိ အဘိရူပေါ အဓိကရူပေါ။ **ဒဿနိယော**တိ ဒိဝသမ္ပိ ပဿန္တော်နံ အတိတ္တိကရဏတော ဒဿနယောဂ္ဂေါ။ ဒဿနေနေဝ စိတ္တပသာဒဇနနတော **ပါသာဒိကော**။ ပေါက္ခရတာ ဝုစ္စတိ သုန္ဒရဘာဝေါ၊ ဝဏ္ဏသ ပေါက္ခရတာ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာ၊ တာယ ဝဏ္ဏ-သမ္ပတ္တိယာ ယုတ္တောတိ အတ္ထော။ ပေါရာဏာ ပနာဟု "ပေါက္ခရန္တိ သရီရံ ဝဒန္တိ၊ ဝဏ္ဏံ ဝဏ္ဏမေဝါ"တိ။ တေသံ မတေန ဝဏ္ဏဿ ပေါက္ခရဿ ဝဏ္ဏပေါက္ခရာနိ။ တေသံ ဘာဝေါ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာ။ ဋ္ဌတိ **ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယာ**တိ ဥတ္တမေန ပရိသုဒ္ဓေန ဝဏ္ဏေန စေဝ သရီရသဏ္ဌာနသမ္ပတ္တိယာ စာတိ အတ္ထော။ **ဗြဟ္မဝဏ္ဏီ**တိ သေဋ္ဌဝဏ္ဏီ။ ပရိသုဒ္ဓဝဏ္ဏော်သုပိ သေဋ္ဌေန သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏေန သမန္နာ-ဂတောတိ အတ္ထော။ **ဗြဟ္မဝစ္ဆသီ**တိ[1] မဟာဗြဟ္မုနော သရီရသဒိသေနေဝ သရီရေန သမန္နာဂတော။ **အခုဒ္ဒါဝကာသော ဒဿနာယာ**တိ "ဘောတော သရီရေ ဒဿနသ သြကာသော နု ခုဒ္ဒကော မဟာ၊ သဗ္ဗာနေဝ တေ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနိ ဒဿနီယာနေဝ၊ တာနိ စာပိ မဟန္တာနေဝါ"တိ ဒိပေန္တိ။

သိလမသ အတ္ထိတိ **သီလဝါ**။ ဂုဒ္ဓံ ဝဒ္ဓိတံ သိလမသသာတိ **ဂုဒ္ဓသီလီ**။ **ဂုဒ္ဓသီလေနာ**တိ ဂုဒ္ဓေန ဝဒ္ဓိတေန သိလေန။ **သမန္နာဂတော**တိ ယုတ္တော၊ ဣဒံ ဂုဒ္ဓသီလိပဒသေဝ ဝေဝစနံ။ သဗ္ဗမေတံ ပဠသီလမတ္တမေဝ သန္ဓာယ ဝဒန္တိ။

ကလျာဏဝါစောတိအာဒိသု ကလျာဏာ သုန္ဒရာ ပရိမဏ္ဍလပဒဗျဉ္ဇနာ ဝါစာ အသသာတိ ကလျာဏဝါစော။ ကလျာဏံ မဓုရံ ဝါက္ကရဏံ အသသာတိ

၁-ဗြဟ္မဝစ္ဆီတိ (သီ)

ကလျာဏဝါက္ကရဏော။ ဝါက္ကရဏန္တိ ဥဒါဟရဏယောသော။ ဂုဏပရိပုဏ္ဏ-ဘာဝေန ပုရေ ဘဝါတိ ပေါရိ။ ပုရေ ဝါ ဘဝတ္တာ ပေါရိ။ ပေါရိယာ နာဂရိကိတ္ထိယာ သုခုမာလတ္တာနေန သဒ္ဒိသာတိ ပေါရိ၊ တာယ **ပေါရိယာ။ ဝိဿဋ္ဌာယာ**တိ အပလိဗုဒ္ဓါယ သန္နိဋ္ဌဝိလမ္ဘိတာဒိ[၁] ဒေါသရဟိတာယ။ **အနေလ-ဂလာယာ**တိ လေဂဋ္ဌေန[၂] ဝိရဟိတာယ။ ယသ ကသစိ ဟိ ကထေန္တသ္သ လော ဂဋ္ဌန္တိ, လာလာ ဝါ ပဿရန္တိ, ခေဋ္ဌဖုသိတာနိ ဝါ နိက္ခမန္တိ၊ တသ္သ ဝါစာ လေဂဋ္ဌံ နာမ ဟောတိ၊ တဗ္ဗိပရိတာယာတိ အတ္ထော။ **အတ္ထသ္သ ဝိညာ-ပနီယာ**တိ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ ပါကဋံ ကတ္ဝာ ဘာသိတတ္ထသ္သ ဝိညာပနသမတ္ထာယ။

ဇိဏ္ဏောတိ ဇရာဇိဏ္ဏတာယ ဇိဏ္ဏော။ **ဝုဒ္ဓါ**တိ အဂ််ပစ္စင်္ဂါနံ ဝုဒ္ဓိဘာဝ-မရိယာဒပတ္တော။ **မဟလ္လကော**တိ ဇာတိမဟလ္လကတာယ သမန္နာဂတော။ စိရကာလပတ္တသုတော်တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **အဒ္ဓဂတော**တိ အဒ္ဓါနံ ဂတော၊ ဒ္ဝေ တယော ရာဇပရိဝဋ္ဋေ အတိတော်တိ အဓိပ္ပါယော။ **ဝယောအနုပတ္တော**တိ ပစ္ဆိမဝယံ သမ္ပတ္တော၊ ပစ္ဆိမဝယော နာမ ဝဿသတသ္သ ပစ္ဆိမော တတိယ-ဘာဂေါ။

အပိ စ **ဇိဏ္ဏော**တိ[၃] ပေါရာဏော၊ စိရကာလပ္ပဝတ္တကုလန္တယော်တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ဝုဒ္ဓါ**တိ သီလာစာရာဒိဂုဏဝုဒ္ဓိယာ ယုတ္တော။ **မဟလ္လကော**တိ ဝိဘဝမဟန္တာယ သမန္နာဂတော။ **အဒ္ဓဂတော**တိ မဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော ဗြာဟ္မဏာနံ ဝတစရိယာဒိ[၄]မရိယာဒံ အဝိတိက္ကမ္မ စရဏသီလော။ **ဝယောအနုပတ္တော**တိ ဇာတိဝုဒ္ဓဘာဝမ်ပိ အန္တိမဝယံ အနုပတ္တော။

ဗုဒ္ဓဂုဏကထာ

၃၀၄။ **ဧဝံ ဝုတ္တေ**တိ ဧဝံ တေဟိ ဗြာဟ္မဏေဟိ ဝုတ္တေ။ သောဏဒဏ္ဍော "ဣမေ ဗြာဟ္မဏာ ဇာတိအာဒိဟိ မမ ဝဏ္ဏံ ဝဒန္တိ၊ နု ခေါ ပန မေတံ ယုတ္တံ အတ္တနော ဝဏ္ဏေ ရဇ်ိတုံ။ ဟန္ဒာဟံ ဧတေသံ ဝါဒံ ဘိန္ဒိတ္ဝာ သမဏသ္သ ဂေါတမသ္သ မဟန္တဘာဝံ ဉတ္ဝေတ္ဝာ ဧတေသံ တတ္ထ ဂမနံ ကရောမီ"တိ စိန္တေတ္ဝာ တေန ဟိ ဘော မမပိ သုဏာထာတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ယေပိ ဉာတော သုဇာတောတိအာဒယော အတ္တနော ဂုဏေဟိ သဒိသာ ဂုဏာ

၁-သန္နိဋ္ဌဝိလမ္ဘိတာဒိ (သီ၊ သျာ)
၂-ဇိဏ္ဏောတိ (သီ)
၃-ဇေဂဋ္ဌေန (သျာ၊က)
၄-ဝတ္တစရိယာဒိ (သျာ)

တေပိ။ “ကော စာဟံ ကေ စ သမဏသ ဂေါတမသ ဇာတိသမ္ဘိန္နာဒယော ဂုဏာ”တိ အတ္တနော ဂုဏေဟိ ဥတ္တရိတရေ ယေဝ မညမာနော၊ ဇုတရေ ပန ကေန္တေနေဝ ဘဂဝတော မဟန္တဘာဝဒီပနတ္ထံ[1] ပကာသေတိ။

မယမေဝ အရဟာမာတိ ဧဝံ နိယာမေန္တောဝေတ္ထ ဇုဒံ ဒီပေတိ “ယဒိ ဂုဏမဟန္တတာယ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗော နာမ ဟောတိ။ ယထာ ဟိ သိနေရုံ ဥပနိဓာယ သာသပေါ၊ မဟာသမုဒ္ဒံ ဥပနိဓာယ ဂေါပဒကံ၊ သတ္တာသု မဟာသရေသု ဥဒကံ ဥပနိဓာယ ဥဿာဝဗိန္ဒု၊ ပရိတ္တော လာမကော။ ဧဝမေဝ သမဏသ ဂေါတမသ ဇာတိသမ္ဘိန္နာဒယောပိ ဂုဏော ဥပနိဓာယ အမှာကံ ဂုဏာ ပရိတ္တာ လာမကာ၊ တသ္မာ မယမေဝ အရဟာမ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုန္တိ။

မဟန္တံ ဉာတိသံဃံ ဩဟာယာတိ မာတိပက္ခေ အသိတိကုလသဟဿာနိ, ပိတိပက္ခေ အသိတိကုလသဟဿာနိတိ ဧဝံ သဋ္ဌိကုလသတသဟဿံ ဩဟာယ ပဗ္ဗဇိတော။

ဘူမိဂတဉ္စ ဝေဟာသဋ္ဌဉ္စာတိ ဇေဋ္ဌ ရာဇင်္ကော စေဝ ဥယျာနေ စ သုဓာမဋ္ဌပေါက္ခရဏိယော သတ္တရတနာနံ ပူရေတ္ဝာ[2] ဘူမိယံ ဌပိတံ ဓနံ ဘူမိဂတံ နာမ။ ပါသာဒနိယူဟာဒယော ပရိပူရေတ္ဝာ[3] ဌပိတံ ဝေဟာသဋ္ဌံ နာမ။ ဧတံ တာဝ ကုလပရိယာယေန အာဂတံ။ တထာဂတသ ပန ဇာတဒိဝသေ ယေဝ သမ္ဗော ဧလော ဥပ္ပလော ပုဏ္ဏရိကော တိ စတ္တာရော နိဓယော ဥဋ္ဌတာ။ တေသု သမ္ဗော ဂါဝုတိကော၊ ဧလော အဗ္ဘုယောဇနိကော၊ ဥပ္ပလော တိဂါဝုတိကော၊ ပုဏ္ဏရိကော ယောဇနိကော။ တေသုပိ ဂဟိတံ ဂဟိတံ ပူရတိ ယေဝ၊ ဇုတိ ဘဂဝါ ပဟူတံ ဟိရညသုဝဏ္ဏံ ဩဟာယ ပဗ္ဗဇိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဒဟရော၀ သမာနောတိ တရုဏော၁ဝ သမာနော။ **သုသုကာဠကေသော**တိ သုဋ္ဌု ကာဠကေသော၊ အတ္တနဝဏ္ဏသဒိသကေသော ဟုတ္ဝာ ဝါတိ အတ္ထော။ **ဘဒ္ဒေနာ**တိ ဘဒ္ဒကေန။ **ပဌမေန ဝယသာ**တိ တိဏ္ဏံ ဝယာနံ ပဌမဝယေန။ **အကာမကာနံ** အနိစ္ဆမာနာနံ။ အနာဒရတ္ထေ သာမိဝစနံ။ အဿူနိ မုခေ တေသန္တိ **အဿုမုခါ**၊ တေသံ အဿုမုခါနံ၊ အဿူဟိ ကိလိန္နမုခါနန္တိ အတ္ထော။

၁-ဂုဏမဟန္တဘာဝဒီပနတ္ထံ (သျာ) ၂-သတ္တရတနပူရာ ကတ္ဝာ (သီ၊ သျာ)
၃-နယျူဟာဒယောပိ ပူရေတ္ဝာ (သီ)၊ နိယူဟာဒယော ပန ပူရေတ္ဝာ (သျာ)

ရုဒန္တာနန္တိ ကန္ဒိတ္ဆာ ရောဒမာနာနံ။ **အခုဒ္ဒါဝကာသောတိ** ဧတ္ထ ဘဂဝတော အပရိမာဏော ယေဝ ဒဿနာယ ဩကာသောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

တတြိဒံ ဝတ္ထု—ရာဇဂဟေ ကိရ အညတရော ဗြာဟ္မဏော သမဏသ ဂေါတမဿ ပမာဏံ ဂဟေတုံ နဿ သက္ကောတီတိ သုတ္ဆာ ဘဂဝတော ပိဏ္ဍာယ ပဝိသနကာလေ သဋ္ဌိဟတ္ထံ ဝေဋ္ဌုံ ဂဟေတ္ဆာ နဂရဒ္ဒါရဿ ဗဟိ ဌတ္ဆာ သမ္ပတ္တေ ဘဂဝတိ ဝေဋ္ဌုံ ဂဟေတ္ဆာ သမီပေ အဋ္ဌာသိ။ ဝေဋ္ဌု ဘဂဝတော ဇာဏုကမတ္တံ ပါပုဏိ။ ပုန ဒိဝသေ ဒွေ ဝေဋ္ဌူ ဃဋ္ဌေတ္ဆာ သမီပေ အဋ္ဌာသိ။ ဘဂဝါပိ ဒ္ဝိန္နံ ဝေဋ္ဌူနံ ဥပရိ ကဋိမတ္တမေဝ ပညာယမာနော "ဗြာဟ္မဏ ကိံ ကရောသီ"တိ အာဟ။ တုမှာကံ ပမာဏံ ဂဏ္ဍာမီတိ။ "ဗြာဟ္မဏ သစေပိ တွံ သကလ-စက္ကဝါဋ္ဌဂဗ္ဘံ ပူရေတ္ဆာ ဌိတေ ဝေဋ္ဌူ ဃဋ္ဌေတ္ဆာ အာဂမိဿသိ၊ နေဝ မေ ပမာဏံ ဂဟေတုံ သက္ခိဿသိ။ နဟိ မယာ စတ္တာရိ အသင်္ချေယာနိ ကပ္ပသတ-သဟဿဥ္ဇ တထာ ပါရမိယော ပူရိတာ၊ ယထာ မေ ပရော ပမာဏံ ဂဏ္ဍေယျ၊ အတုလော ဗြာဟ္မဏ တထာဂတော အပ္ပမေယျော"တိ ဝတ္ဆာ ဓမ္မပဒေ ဂါထမာဟ—

"တေ တာဒိသေ ပူဇယတော၊ နိဗ္ဗုတေ အကုတောဘယေ။
နဿ သက္ကာ ပုညံ သင်္ခါတုံ၊ ဣမေတ္တမပိ ကေနစီ"တိ[၁]။

ဂါထာပရိယောသာနေ စတုရာသီတိပါဏသဟဿာနိ အမတံ ပိဝိံသု။

အပရမ္ပိ ဝတ္ထု—ရာဟု ကိရ အသုရိန္ဒော စတ္တာရိ ယောဇနသဟဿာနိ အဋ္ဌ စ ယောဇနသတာနိ ဥစ္စော။ ဗာဟန္တရမဿ ဒ္ဝါဒသယောဇနသတာနိ။ ဗဟလန္တရေန ဆ ယောဇနသတာနိ။ ဟတ္ထတလပါဒတလာနံ ပုထုလတော တီဏိ ယောဇနသတာနိ။ အဂ်ုလိပဗ္ဗာနိ ပဏ္ဍာသယောဇနာနိ။ ဘမုကန္တရံ ပဏ္ဍာသယောဇနံ။ မုခံ ဒ္ဝိယောဇနသတံ တိယောဇနသတဂမ္ဘီရံ တိယောဇန-သတပရိမဏ္ဍလံ။ ဂီဝါ တိယောဇနသတံ။ နလာဋံ တိယောဇနသတံ။ သီသံ နဝယောဇနသတံ။ "သော အဟံ ဥစ္စောသ္မိ သတ္ထာရံ ဩနမိတ္ဆာ ဩလောကေတုံ နဿ သက္ခိဿာမီ"တိ စိန္တေတ္ဆာ နာဂစ္ဆိ[၂]။ သော ဧကဒိဝသံ ဘဂဝတော ဝဏ္ဏံ သုတ္ဆာ "ယထာကထဥ္ဇ[၃] ဩလောကေဿာမီ"တိ အာဂတော။

အထ ဘဂဝါ တဿဇ္ဈာသယံ ဝိဒိတ္ဆာ "စတူသု ဣရိယာပထေသု ကတရေန ဒဿေဿာမီ"တိ စိန္တေတ္ဆာ "ဌိတကော နာမ နီစောပိ ဥစ္စော ဝိယ ပညာယတိ။

၁–ခု ၁-၄၂ ပိဋ္ဌေ။ ၂–နဿ သက္ခိဿာမီတိ နာဂစ္ဆတိ (သီ၊ သျာ) ၃–ယထာ ကထဥ္ဇိ (သီ)

နိပန္နောဝဿ[၁] အတ္တာနံ ဒဿေဿာမီ"တိ "အာနန္ဒ ဂန္ဓကုဋိပရိဝေဏေ မဉ္ဇကံ ပညာပေဟီ"တိ ဝတ္ဘာ တတ္ထ သီဟသေယ္ပံ ကပ္ပေသိ။ ရာဟု အာဂန္ဒာ နိပန္နံ ဘဂဝန္တံ ဂိဝံ ဥန္နာမေတ္ဘာ နဘမဇ္ဈေ ပုဏ္ဏစန္ဒံ ဝိယ ဥလ္လောကေသိ။ ကိမိဒံ အသုရိန္ဒာတိ စ ဝုတ္တေ "ဘဂဝါ ဩနမိတ္ဘာ ဩလောကေတုံ နသက္ခိဿာမီ"တိ နာဂစ္ဆိန္တိ။ နမယာ အသုရိန္ဒ အဓောမုခေန ပါရမိယော ပူရိတာ။ ဥဒ္ဓဂ္ဂမေဝ ကတ္ဘာ ဒါနံ ဒိန္နန္တိ။ တံဒိဝသံ ရာဟု သရဏံ အဂမာသိ။ ဧဝံ ဘဂဝါ အခုဒ္ဒါဝကာသော ဒဿနာယ။

စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလေန သီလဝါ၊ တံ ပန သီလံ အရိယံ ဥတ္တမံ ပရိသုဒ္ဓံ။ တေနာဟ "အရိယသီလီ"တိ။ တဒေတံ အနဝဇ္ဇဋ္ဌေန ကုသလံ။ တေနာဟ "ကုသလသီလီ"တိ။ **ကုသလသီလေနာ**တိ ဗ္ဗဒမဿ ဝေဝစနံ။

ဗဟူနံ အာစရိယပါစရိယောတိ ဘဂဝတော ဧကေကာယ ဓမ္မဒေသနာယ စတုရာသီတိပါဏသဟဿာနိ အပရိမာဏာပိ ဒေဝမနုဿာ မဂ္ဂဖလာမတံ ပိဝန္တိ၊ တသ္မာ ဗဟူနံ အာစရိယော။ သာဝကဝေနေယျာနံ ပန ပါစရိယောတိ။

ခီဏကာမရာဂေါတိ ဧတ္ထ ကာမံ ဘဂဝတော သဗ္ဗေပိ ကိလေသာ ခီဏာ။ ဗြာဟ္မဏော ပန တေ နဇာနာတိ။ အတ္တနော ဇာနနဋ္ဌာနေယေဝ ဂုဏံ ကထေတိ။ **ဝိဂတစာပလ္လော**တိ "ပတ္တမဏ္ဍနာ စီဝရမဏ္ဍနာ သေနာသနမဏ္ဍနာ ဗ္ဗမဿ ဝါ[၂] ပူတိကာယဿ။ပ။ ကေလနာ ပဋိကေလနာ"တိ[၃] ဧဝံ ဝုတ္တစာပလ္လာ ဝိရဟိတော။

အပါပပုရေက္ခာရောတိ အပါပေ နဝ လောကုတ္တရဓမ္မေ ပုရတော ကတ္ဘာ ဝိစရတိ။ **ဗြဟ္မညာယ ပဇာယာ**တိ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနမဟာကဿပါဒိ-ဘေဒါယ ဗြာဟ္မဏပဇာယ၊ ဧတိဿာယ စ ပဇာယ ပုရေက္ခာရော။ အယဉ္ဂိ ပဇာ သမဏံ ဂေါတမံ ပုရက္ခတ္ဘာ[၄] စရတီတိ အတ္ထော။ အပိ စ **အပါပ-ပုရေက္ခာရော**တိ နပါပံ ပုရေက္ခာရော နပါပံ ပုရတော ကတ္ဘာ စရတိ၊ နပါပံ ဗ္ဗစ္ဆတီတိ အတ္ထော။ ကဿ ဗြဟ္မညာယ ပဇာယ။ အတ္တနာ သဒ္ဓိံ ပဋိဝိရုဒ္ဓါယပိ ဗြာဟ္မဏပဇာယ အဝိရုဒ္ဓေါ ဟိတသုခတ္ထိကောယေဝါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

တိရောရဋ္ဌာတိ ပရရဋ္ဌတော။ **တိရောဇနပဒါ**တိ ပရဇနပဒတော။ **ပဉ္ဇံ ပုစ္ဆိတုံ အာဂစ္ဆန္တီ**တိ ခတ္တိယပဏ္ဍိတာဒယော စေဝ ဒေဝဗြဟ္မနာဂဂန္ဓဗ္ဗာဒယော

၁–နိပန္နော စဿ (သီ)၊ နိပန္နော ပနဿ (သျာ)　　၂–ဗ္ဗမဿ စ (က)
၃–ကေလာယနာတိ (သျာ) ပဿ အဘိ ၂-၃၆၅ ပိဋ္ဌေ။　　၄–ပုရက္ခိတ္ဘာ (က)

စ "ပဋ္ဌေ အဘိသခ်ရိတွာ ပုစ္ဆိဿာမာ"တိ အာဂစ္ဆန္တိ။ တတ္ထ ကေစိ ပုစ္ဆာယ ဝါ ဒေါသံ ဝိဿဇ္ဇနသမ္ပဋိစ္ဆနေ ဝါ အသမတ္ထတံ သလ္လက္ခေတွာ အပုစ္ဆိတွာဝ တုဏ္ဍီ နိသီဒန္တိ။ ကေစိ ပုစ္ဆန္တိ။ ကေသဉ္ဇိ ဘဂဝါ ပုစ္ဆာယ ဥဿာဟံ ဇနေတွာ ဝိဿဇ္ဇေတိ။ ဧဝံ သဗ္ဗေသမ္ပိ တေသံ ဝိမတိယော တီရံ ပတွာ မဟာသမုဒ္ဒဿ ဥိမိယော ဝိယ ဘဂဝန္တံ ပတွာ ဘိဇ္ဇန္တိ။

ဟေ သွာဂတဝါဒီတိ[၁] ဒေဝမနုဿပဗ္ဗဇိတဂဟဋ္ဌေသု တံ တံ အတ္တနော သန္တိကံ အာဂတံ "ဟေ သွာဂတ"န္တိ ဧဝံ ဝဒတီတိ အတ္ထော။ **သခိလော**တိ တတ္ထ ကတမံ သာခလျံ။ "ယာ သာ ဝါစာ နေလာ ကဏ္ဏသုခါ"တိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္တသာခလျေန သမန္နာဂတော၊ မုဒုဝစနောတိ အတ္ထော။ **သမ္မောဒကော**တိ ပဋိသန္ထာရကုသလော၊ အာဂတာဂတာနံ စတုန္နံ ပရိသာနံ "ကစ္စိ ဘိက္ခဝေ ခမနီယံ၊ ကစ္စိ ယာပနီယ"န္တိအာဒိနာ နယေန သဗ္ဗံ အဒ္ဓါနဒရထံ ဝူပသမေန္တော ဝိယ ပဌမတရံ သမ္မောဒနီယံ ကထံ ကတ္တာတိ အတ္ထော။ **အဗ္ဘာကုဋိကော**တိ ယထာ ဧကစ္စေ ပရိသံ ပတွာ ထဒ္ဓမုခါ သက်ုဋိတမုခါ ဟောန္တိ န ဧဒိသော၊ ပရိသဒဿနေန ပနဿ ဗာလာတပသမ္ဖဿေန[၂] ဝိယ ပဒုမံ မုခပဒုမံ ဝိကသတိ ပုဏ္ဏစန္ဒသဿိရိကံ ဟောတိ။ **ဥတ္တာနမုခေါ**တိ ယထာ ဧကစ္စေ နိကုဇ္ဇိတမုခါ ဝိယ သမ္ပတ္တာယ ပရိသာယ န ကိဉ္ဇိ ကထေန္တိ၊ အတိဒုလ္လဘကထာ ဟောန္တိ၊ န ဧဝရူပေါ။ သမဏော ပန ဂေါတမော သုလဘကထော။ န တဿ သန္တိကံ အာဂတာဂတာနံ "ကသ္မာ မယံ ဗ္ဗဓာဂတာ"တိ ဝိပ္ပဋိသာရော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဓမ္မံ ပန သုတ္ဝာ အတ္တမနာဝ ဟောန္တီတိ ဒဿေတိ။ **ပုဗ္ဗဘာသီ**တိ ဘာသန္တော စ ပဌမတရံ ဘာသတိ၊ တဉ္ဇ ခေါ ကာလယုတ္တံ ပမာဏယုတ္တံ အတ္ထနိဿိတ-မေဝ ဘာသတိ၊ န နိရတ္ထကကထံ။

န တသ္မိံ ဂါမေ ဝါတိ ယတ္ထ ကိရ ဘဂဝါ ပဋိဝသတိ၊ တတ္ထ မဟေသက္ခာ ဒေဝတာ အာရက္ခံ ဂဏ္ဍန္တိ၊ တံ[၃] နိဿာယ မနုဿာနံ ဥပဒ္ဒဝေါ န ဟောတိ၊ ပံသုပိသာစကာဒယော ဧဝ ဟိ မနုဿေ ဝိဟေဋ္ဌေန္တိ၊ တေ တာသံ အာနု-ဘာဝေန ဒူရံ အပက္ကမန္တိ။ အပိ စ ဘဂဝတော မေတ္တာဗလေနပိ န အမနုဿာ မနုဿေ ဝိဟေဋ္ဌေန္တိ။

သဃီတိအာဒိသု အနုသာသိတဗ္ဗော သယံ ဝါ ဥပ္ပါဒိတော သံဃော အဿ အတ္ထီတိ **သဃီ၊** တာဒိသော စဿ ဂဏော အတ္ထီတိ **ဂဏီ။** ပုရိမပဒဿေဝ ဝါ ဝေဝစနမေတံ။ အာစာရသိက္ခာပနဝသေန ဂဏဿ အာစရိယောတိ

၁-သာဂတဝါဒီတိ (သီ) ၁-ဗာလာတပဒဿနေန (သီ) ၂-တာ (သျာ၊က)

ဂဏာစရိယော။ ပုထုတိတ္ထကရာနန္တိ ဗဟူနံ တိတ္ထကရာနံ။ **ယထာ ဝါ တထာ ဝါတိ** ယေန ဝါ တေန ဝါ။ အစေလကာဒိမတ္တကေနာပိ ကာရဏေန။ **သမုဒါဂစ္ဆတီတိ** သမန္တတော ဥပဂစ္ဆတိ အဘိဝုတိ။

အတိထိနော တေ ဟောန္တီတိ တေ အမှာကံ အာဂန္တုကာ၊ နဝကာ ပါဟုနကာ ဟောန္တီတိ အတ္ထော။ **ပရိယာပုဏာဒီ**တိ ဇာနာမိ။ **အပရိမာဏဝဏ္ဏော**တိ တထာရူပေနေဝ သဗ္ဗညုနာပိ အပ္ပမေယျဝဏ္ဏော "ပဂေဝ မာဒိသေနာ"တိ ဒသေတိ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ—

"ဗုဒ္ဓေါပိ ဗုဒ္ဓသ ဘဏေယျ ဝဏ္ဏံ၊
ကပ္ပမ္ပိ စေ အညမဘာသမာနော။
ခီယေထ ကပ္ပေါ စိရဒီဃမန္တရေ၊
ဝဏ္ဏော န ခီယေထ တထာဂတဿာ"တိ။

၃၀၅။ ဒုမံ ပန သတ္ထု ဂုဏကထံ သုတ္ဝာ တေ ဗြာဟ္မဏာ စိန္တယိံသု— ယထာ သောဏဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော သမဏဿ ဂေါတမဿ ဝဏ္ဏော ဘဏတိ၊ အနောမဂုဏော သော ဘဝံ ဂေါတမော၊ ဧဝံ တဿ ဂုဏော ဇာနမာနေန ခေါ ပန အာစရိယေန အတိစိရံ အမိဝါသိတံ၊ ဟန္ဒ နံ အနုဝတ္တာမာတိ အနုဝတ္တိံသု။ တသ္မာ ဧဝံ ဝုတ္တေ "တေ ဗြာဟ္မဏာ"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **အလမေဝါ**တိ ယုတ္တမေဝ။ **အဝိ ပုဋ္ဌောသေနာ**တိ ပုဋ္ဌောသံ ဝုစ္စတိ ပါထေယျံ၊ တံ ဂဟေတ္ဝာပိ[1] ဥပသင်္ကမိတုံ ယုတ္တမေဝါတိ အတ္ထော။ ပုဋ္ဌသေနာတိပိ ပါဌော၊ တဿတ္ထော၊ ပုဋ္ဌော အံသေ အဿာတိ ပုဋ္ဌံသော၊ တေန ပုဋ္ဌံသေန။ အံသေနဟိ ပါထေယျပုဋ္ဌံ ဝဟန္တေနာပိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

သောဏဒဏ္ဍပရိဝိတက္ကဝဏ္ဏနာ

၃၀၆-၃၀၈။ **တိရောဝနသဏ္ဌာဂတဿာ**တိ အန္တောဝနသဏ္ဌော ဂတဿ၊ ဝိဟာရဗ္ဘန္တရံ ပဝိဋ္ဌဿာတိ အတ္ထော။ **အဠှလိံ ပဏာမေတ္ဝာ**တိ တေ၂ ဥဘတောပက္ခိကာ၊ တေ ဧဝံ စိန္တယိံသု "သစေ နော မိဿာဒိဋ္ဌိကာ စောဒေဿန္တိ 'ကသ္မာ တုမ္ဟေ သမဏံ ဂေါတမံ ဝန္ဒိတ္ထာ'တိ။ တေသံ 'ကိံ အဠှလိမတ္တကရဏေနာပိ ဝန္ဒနံ နာမ[2] ဟောတီ'တိ ဝက္ခာမ။ သစေ နော သမ္မာဒိဋ္ဌိကာ စောဒေဿန္တိ 'ကသ္မာ တုမ္ဟေ ဘဂဝန္တံ နု ဝန္ဒိတ္ထာ'တိ။ 'ကိံ သိသေန ဘူမိယံ ပဟရန္တေနေဝ ဝန္ဒနံ နာမ ဟောတိ၊ နနု အဠှလိကမ္မမ္ပိ

၁-ဂဟေတ္ဝာ (က) ၂-ယေ တေ (သီ၊ သျာ) ၃-ဝန္ဒိတံ နာမ (သီ)

ဝန္ဒနံဝေါ'တိ ဝက္ခာမာ"တိ။ **နာမဂေါတ္တန်** "ဘော ဂေါတမ အဟံ အသုကဿ ပုတ္တော ဒတ္တော နာမ, မိတ္တော နာမ, ဇုဓဂတော"တိ ဝဒန္တော နာမံ သာဝေန်း နာမ။ "ဘော ဂေါတမ အဟံ ဝါသေဋ္ဌော နာမ, ကစ္စာနော နာမ, ဇုဓဂတော"တိ ဝဒန္တော ဂေါတ္တံ သာဝေန်း နာမ။ ဧတေ ကိရ ဒလိဒ္ဒါ ဇိဏ္ဏာ ကုလပုတ္တာ "ပရိသမဇ္ဈေ နာမဂေါတ္တဝသေန ပါကဋာ ဘဝိဿာမာ"တိ ဧဝမကံသု။ ယေ ပန တုဏှီဘူတာ နိသီဒိံသု၊ တေ ကေရာဋိကာ စေဝ အန္ဓဗာလာ စ။ တတ္ထ ကေရာဋိကာ "ကံ ဒ္ဝေ ကထာသလ္လာပေဝိ ကရောန္တော ဝိဿာသိကော ဟောတိ၊ အထ ဝိဿာသေ သတိ ကေံ ဒ္ဝေ ဘိက္ခာ အဒါတုံ နယုတ္တာ"န်း တတော အတ္တာနံ မောစေတ္ဝာ တုဏှီ နိသီဒန်း။ အန္ဓဗာလာ အညာဏတာယေဝ အဝက္ခိတ္တမတ္တိကာပိဏ္ဍော ဝိယ ယတ္ထ ကတ္ထစိ တုဏှီဘူတာ နိသီဒန်း။

ဗြာဟ္မဏပညတ္တိဝဏ္ဏနာ

၃၀၉-၃၁၀။ **စေတသာ စေတောပရိစိတ္တန်** ဘဂဝါ "အယံ ဗြာဟ္မဏော အာဂတကာလတော ပဋ္ဌာယ အဓောမုခေါ ထဒ္ဓဂတ္တော ကိ^၁ စိန္တယမာနော နိသိန္နော၊ ကိ^၁ နု ခေါ စိန္တေတီ"တိ အာဝဇ္ဇန္တော အတ္တနော စေတသာ တသ္သ စိတ္တံ အညာသိ။ တေန ဝုတ္တံ "စေတသာ စေတောပရိစိတ္တမညာယာ"တိ။ **ဝိဟညတီ**တိ ဝိဃာတံ အာပဇ္ဇတိ။ **အနုဝိလောကေတွာ ပရိသန်း** ဘဂဝတော^၂ သကာသမယေ ပဋ္ဌပ္ပန္နေန ဉဒကေ မိယမာနော^၃ ဉက္ခိပိတ္ဝာ ထလေ ဌပိတော ဝိယ သမယသဒ္ဒကာယစိတ္တော^၄ ဟုတ္ဝာ ပရိသသဏ်္ဌာနတ္ထံ ဒိဋ္ဌသုဒ္ဓေနေဝ^၅ "ဥပဓာရေန်း မေ ဘောန္တော ဝစန"န်း ဝဒန္တော ဝိယ အနုဝိလောကေတွာ ပရိသံ ဘဂဝန်း တေဒဝေါစ။

၃၁၁-၃၁၃။ **သုဇံ ပဂ္ဂဏှန္တော**နန်း ယညယဇနတ္ထာယ သုဇံ ဂဏှန္တေသု ဗြာဟ္မဏေသု ပဌမော ဝါ ဒုတိယော ဝါတိ အတ္ထော။ သုဇာယ ဒိယျမာနံ မဟာယာဂံ ပဋိဂ္ဂဏှန္တော"နန်း ပေါရာဏာ။ ဇုတိ ဗြာဟ္မဏော သကာသမယဝသေန သမ္မဒေဝ ပဉ္ဉံ ဝိဿဇ္ဇေသိ။ ဘဂဝါ ပန ဝိသေသတော ဥတ္တမဗြာဟ္မဏဿ ဒဿနတ္ထံ "ဇုမေသံ ပနာ"တိအာဒိမာဟ။ **တေဒဝေါစု**န်း သစေ ဇာတိဝဏ္ဏမန္တသမ္ပန္နော ဗြာဟ္မဏော နု ဟောတိ၊ အထ ကောစရဟိ လောကေ

၁-ကိဿ (သီ) ၂-ဘဂဝတာ (သီ၊ သျာ) ၃-မိယျမာနော (သီ)၊ နိယျမာနော (သျာ)
၄-သမသတ္ထကာယစိတ္တော (သီ)၊ ပဿဒ္ဓကာယစိတ္တော (သျာ)
၅-ဒိဋ္ဌသံဝရေနေဝ (သီ)၊ ဒိဋ္ဌသုဒ္ဓေရေနေဝ (သျာ)

ဗြာဟ္မဏော ဘဝိသ်တိ။ နာသေတိ နော အယံ သောဏဒဏ္ဍော၊ ဟန္ဒသ်
ဝါဒံ ပဋိက္ခိပိသာမာတိ[1] စိန္တေတွာ တေဒဝေါစုံ။ **အပဝဒတီ**တိ ပဋိက္ခိပတိ။
အနုပက္ခန္ဒတီတိ အနုပဝိသတိ။ ဣဒံ "သစေ တွံ ပသာဒဝသေန သမဏံ
ဂေါတမံ သရဏံ ဂန္တုကာမော ဂစ္ဆ၊ မာ ဗြာဟ္မဏသ သမယံ ဘိန္ဒီ"တိ
အဓိပ္ပါယေန အာဟံသု။

၃၁၄။ **တေဒဝေါစာ**တိ ဣမေသု ဗြာဟ္မဏေသု ဧဝံ ကေပိဟာရေနေဝ
ဝိရဝန္တေသု "အယံ ကထာ ပရိယောသာနံ နု ဂမိသတိ၊ ဟန္ဒ နေ နိသဒ္ဒေ
ကတွာ သောဏဒဏ္ဍောနေဝ သဒ္ဒိ(ံ) ကထေမိ"တိ စိန္တေတွာ "တေံ သစေ ခေါ
တုမှာက"န္တိအာဒိကံ ဝစနံ အဝေါစ။

၃၁၅-၃၁၆။ **သဟ ဓမ္မေနာ**တိ သကာရဏ္ဍေန[2]။ **သမသမော**တိ ဌပေတွာ
ကေဒေသသမတ္တံ သမဘာဝေန သမော၊ သဗ္ဗာကာရေန သမောတိ အတ္ထော။
အဟမဿ မာတာပိတရော ဇာနာမီတိ ဘဂိနိယာ ပုတ္တဿ မာတာပိတရော
ကိ(ံ) နု ဇာနိသတိ၊ ကုလကောဋိပရိဒီပနံ သန္ဓာယေဝ ဝဒတိ။ **မုသာဝါဒမ္မိ
ဘဏေယျာ**တိ အတ္ထဘဉ္ဇနကံ မုသာဝါဒံ ကထေယျ။ **ကိ(ံ) ဝဏ္ဏော ကရိဿတီ**တိ
အဇ္ဇုန္နရေ ဂုဏော အသတိ ကိ(ံ) ကရိဿတိ၊ ကိမဿ ဗြာဟ္မဏဘာဝံ ရက္ခိတုံ
သက္ခိဿတီတိ အတ္ထော။ အထာပိ သိယာ ပုန "ပကတိသီလေ ဋ္ဌိတဿ
ဗြာဟ္မဏဘာဝံ သာဓေန္တိ"တိ ဧဝမ္ပိ သီလမေဝ သာဓေဿတိ၊ တသ္မိဉ္ဩဿ
အသတိ ဗြာဟ္မဏဘာဝေါ နာဟောသီတိ သမ္မောဟမတ္တံ ဝဏ္ဏာဒယော။ ဣဒံ
ပန သုတ္တာ တေ ဗြာဟ္မဏာ "သဘာဝံ အာစရိယော အာဟ၊ အကာရဏာဝ
မယံ ဥဇ္ဈာယိမှာ"တိ တုဏ္ဍီ အဟေသုံ။

သီလပညာကထာဝဏ္ဏနာ

၃၁၇။ တတော ဘဂဝါ ကထိတော ဗြာဟ္မဏေန ပဥ္ဟော[3] ကိ(ံ) ပနေတ္ထ
ပတိဋ္ဌာတုံ သက္ခိဿတိ နု သက္ခိဿတိတိ တဿ ဝိမံသနတ္ထံ "ဣမေသံ ပန
ဗြာဟ္မဏာ"တိအာဒိမာဟ။ **သီလပရိဓောတာ**တိ သီလပရိသုဒ္ဓါ။ **ယတ္ထ သီလံ
တတ္ထ ပညာ**တိ ယသ္မိ(ံ) ပုဂ္ဂလေ သီလံ၊ တတ္ထေဝ ပညာ၊ ကုတော ဒုဿီလေ
ပညာ။ ပညာရဟိတေ ဝါ ဇဋ္ဌေ[4] ဋ္ဌမ္ဟဂေ ကုတော သီလန္တိ။ **သီလပညာဏန္တိ**
သီလဉ္စ ပညာဏဉ္စ သီလပညာဏံ။ **ပညာဏန္တိ** ပံညာယေဝ။ ဧဝမေတံ

၁-ပဋိက္ခိပါမာတိ (သီ၊ သျာ)
၂-ကထိတေ ဗြာဟ္မဏေန ပဥ္ဟေ (သျာ၊ က)
၃-သဟကာရဏ္ဍေန (က)
၄-ဇလေ (က)

ဗြာဟ္မဏာတိ ဘဂဝါ ဗြာဟ္မဏာသ ဝစနံ အနုဇာနန္တော အာဟ။ တတ္ထ **သီလပရိဓောတာ ပညာ**တိ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလေန ဓောတာ။ ကထံ ပန သီလေန ပညံ ဓောဝတီတိ။ ယသ္မ ပုထုဇ္ဇနသ္သ သီလံ သဒ္ဓိအသီတိဝသ္သာနိ အခဏ္ဍံ ဟောတိ၊ သော မရဏကာလေပိ သဗ္ဗကိလေသေ ဃာတေတ္ဝာ[1] သီလေန ပညံ ဓောဝိတ္ဝာ အရဟတ္တံ ဂဏှာတိ။ ကန္ဓရသာလပရိဝေဏေ[2] မဟာသဒ္ဒိ-ဝသ္သတ္ထေရော ဝိယ။ ထေရေ ကိရ မရဏမဉ္စေ နိပဇ္ဇိတ္ဝာ ဗလဝဝေဒနာယ နိတ္ထုနန္တေ တိဿမဟာရာဇာ[3] "ထေရံ ပဿိဿာမီ"တိ ဂန္ဒွာ ပရိဝေဏဒ္ဒါရေ ဋ္ဌတော တံ သဒ္ဒံ သုတ္ဝာ ပုစ္ဆိ "ကသ္သ သဒ္ဒေါ အယ"န္တိ။ ထေရသ္သ နိတ္ထုနန-သဒ္ဒေါတိ။ "ပဗ္ဗဇ္ဇာယ သဒ္ဒိဝသေန ဝေဒနာပရိဂ္ဂဟမတ္တမ္ပိ နာ ကတံ၊ နာ ဒါနိ နံ ဝန္ဒိဿာမီ"တိ နိဝတ္တိတ္ဝာ မဟာဗောဓိံ ဝန္ဒိတုံ ဂတော။ တတော ဥပဋ္ဌာက-ဒဟရော ထေရံ အာဟ "ကိံ နော ဘန္တေ လဇ္ဇာပေထ၊ သဒ္ဓေါဝိ ရာဇာ ဝိပ္ပဋိသာရီ ဟုတ္ဝာ နာ ဝန္ဒိဿာမီ"တိ ဂတောတိ။ ကသ္မာ အာဝုသောတိ။ တုမှာကံ နိတ္ထုနနသဒ္ဒံ သုတ္ဝာတိ။ "တေန ဟိ မေ ဩကာသံ ကရောထာ"တိ ဝတ္ဝာ ဝေဒနံ ဝိက္ခမ္ဘိတ္ဝာ အရဟတ္တံ ပတ္ဝာ ဒဟရသ္သ သညံ အဒါသိ "ဂစ္ဆာဝုသော, ဣဒါနိ ရာဇာနံ အမှေ ဝန္ဒာပေဟိ"တိ။ ဒဟရော ဂန္ဒွာ "ဣဒါနိ ကိရ ထေရံ, ဝန္ဒထာ"တိ အာဟ။ ရာဇာ သံသုမာရဂိရတိတေန[4] ထေရံ ဝန္ဒန္တော "နာဟံ အယျဿ အရဟတ္တံ ဝန္ဒာမိ၊ ပုထုဇ္ဇနဘူမိယံ ပန ဋ္ဌတ္ဝာ ရက္ခိတသီလမေဝ ဝန္ဒာမီ"တိ အာဟ၊ ဧဝံ သီလေန ပညံ ဓောဝတိ နာမ။ ယသ္သ ပန အဇ္ဇာန္တရေ သီလသံဝရော နတ္ထိ၊ ဥဿဒ္ဒိတညုတာယ ပန စတုပ္ပဒိကဂါထာပရိယောသာနေ ပညာယ သီလံ ဓောဝိတ္ဝာ သဟ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ။ အယံ ပညာယ သီလံ ဓောဝတိ နာမ။ သေယ္ယထာပိ သန္တိမဟာမတ္တော။

၃၁၈။ **ကတမံ ပန တံ ဗြာဟ္မဏာ**တိ ကသ္မာ အာဟ? ဘဂဝါ ကိရ စိန္တေသိ "ဗြာဟ္မဏာ ဗြာဟ္မဏသမယေ ပဗ္ဗဇိလာနိ သီလန္တိ ပညာပေန္တိ၊ ဝေဒတ္တယ-ဥဂ္ဂဟဏပညာ ပညာတိ။ ဥပရိဝိသေသံ နာ ဇာနန္တိ၊ ယန္နူနာဟံ ဗြာဟ္မဏသ္သ ဥတ္တရိဝိသေသဘူတံ မဂ္ဂသီလံ ဖလသီလံ မဂ္ဂပညံ ဖလပညဉ္စ ဒဿေတ္ဝာ အရဟတ္တေနိကူဋေန ဒေသနံ နိဋ္ဌပေယျန္တိ။ အထ နံ ကထေတုကမ္မတာယ ပုစ္ဆန္တော "ကတမံ ပန တံ ဗြာဟ္မဏ သီလံ၊ ကတမာ သာ ပညာ"တိ အာဟ။ အထ ဗြာဟ္မဏော "မယာ သကသမယဝသေန ပဉ္ဉော ဝိသဇ္ဇိတော။ သမဏော ပန မံ ဂေါတမော ပုန နိဝတ္တိတ္ဝာ ပုစ္ဆတိ၊ ဣဒါနိ သာဟံ စိတ္တံ ပရိတောသေတ္ဝာ

၁-ဃာပေတ္ဝာ (က)
၂-ဝသဘမဟာရာဇာ (သီ)၊ တိဿဝသဘမဟာရာဇာ (သျာ)
၃-ကန္တကသာရ....(သီ)
၄-သုံသုမာရဂိရတိတေန (သီ)

ဝိဿဇ္ဇိတုံ သက္ကုဏေယျံ ဝါ နဝါ၊ သစေ နသက္ခိဿံ ပဌမံ ဥပ္ပန္နာပိ မေ လဇ္ဇာ ဘိဇ္ဇိဿတိ။ အသက္ကောန္တဿ ပန နသက္ကောမီတိ ဝစနေ ဒေါသော နတ္ထီ"တိ ပုန နိဝတ္တိတ္ဝာ ဘဂဝတောယေဝ ဘာရံ ကရောန္တော "တ္တေကပရမာဝ မယ"န္တိ-အာဒိမာဟ။ တတ္ထ **တ္တေကပရမာ**တိ တ္တေကံ သီလပညာဏန္တိ ဝစနမေဝ ပရမံ အမှာကံ၊ တေ မယံ တ္တေကပရမာ၊ ဣတော ပရံ တေဿ ဘာသိတဿ အတ္ထံ နဇာနာမာတိ အတ္ထော။

အထဿ ဘဂဝါ သီလပညာယ မူလဘူတဿ တထာဂတဿ ဥပ္ပါဒတော ပဘုတိ သီလပညာဏံ ဒဿေတုံ "ဣဓ ဗြာဟ္မဏ တထာဂတော"တိအာဒိမာဟ၊ တဿတ္ထော သာမညဖလေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ အယံ ပန ဝိသေသော၊ ဣဓ တိဝိဓမ္ပိ သီလံ "ဣဒမ္ပိဿ ဟောတိ သီလသ္မိ"န္တိ ဧဝံ သီလမိစ္စေဝ နိယျာတိတံ၊ ပဌမဇ္ဈာနာဒီနိ စတ္တာရိ ဈာနာနိ အတ္ထတော ပညာသမ္ပဒါ။ ဧဝံ ပညာဝသေန ပန အနိယျာတေတ္ဝာ ဝိပဿနာပညာယ[၁] ပဒဋ္ဌာနဘာဝမတ္တေန ဒဿေတ္ဝာ ဝိပဿနာပညာတော ပဋ္ဌာယ ပညာ နိယျာတိတာတိ။

သောဏဒဏ္ဍဥပါသကတ္တပဋိဝေဒနာကထာ

၃၁၉-၃၂၂။ **သ္ဝာတနာယာ**တိ ပဒဿ အတ္ထော အဇ္ဇတနာယာတိ တ္ထေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ **တေန မံ သာ ပရိသာ ပရိဘဝေယျာ**တိ တေန တုမှေ ဒူရတောဝ ဒိသ္ဝာ အာသနာ ဝုဋ္ဌိတကာရဏေန မံ သာ ပရိသာ "အယံ သောဏဒဏ္ဍော ပစ္ဆိမဝယေ ဌိတော မဟလ္လကော၊ ဂေါတမော ပန ဒဟရော ယုဝါ နတ္တာပိဿ နပ္ပဟောတိ၊ သော နာမ အတ္တနော နတ္တုမတ္တဘာဝမ္ပိ အပ္ပတ္တဿ အာသနာ ဝုဋ္ဌာတီ"တိ ပရိဘဝေယျ။ **အာသနာ မေ တံ ဘဝံ ဂေါတမော ပစ္စုဋ္ဌာန**န္တိ မမ အဂါရဝေန အဝုဋ္ဌာနံ နာမ နတ္ထိ၊ ဘောဂနာသန-ဘယေန ပန နဝုဋ္ဌဟိဿာမိ၊ တံ တုမှေဟိ စေဝ မယာ စ ဥတုံ ဝဋ္ဌတိ။ တသ္မာ အာသနာ မေ ဧတံ ဘဝံ ဂေါတမော ပစ္စုဋ္ဌာနံ ဓာရေတူတိ။ ဣမိနာ ကိရ သဒိသော ကုဟကော ဒုလ္လဘော၊ ဘဂဝတိ ပနဿ အဂါရဝံ နာမ နတ္ထိ၊ တသ္မာ ဘောဂနာသနဘယာ[၂] ကုဟနဝသေန ဧဝံ ဝဒတိ။ ပရပဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။ **ဓမ္မိယာ ကထာယာ**တိ အာဒီသု တခ်ဏာနုရူပါယ ဓမ္မိယာ ကထာယ ဒိဋ္ဌဓမ္မိက-သမ္ပရာယိကံ အတ္ထံ သန္ဒဿေတ္ဝာ ကုသလေ ဓမ္မေ သမာဒပေတ္ဝာ ဂဏ္ဍာပေတ္ဝာ။ တတ္ထ နံ သမုတ္တေဇေတ္ဝာ သဥဿာဟံ ကတ္ဝာ တာယ စ သဥဿာဟတာယ အညေဟိ စ ဝိဇ္ဇမာနဂုဏေဟိ သမ္ပဟံသေတ္ဝာ ဓမ္မရတနဝဿံ ဝဿိတ္ဝာ

၁-ဝိပဿနာဒိပညာယ (သီ၊ သျာ) ၂-ဘောဂနာသနဘယေန (သျာ၊ က)

ဥဋ္ဌာယာသနာ ပက္ကာမိ။ ဗြာဟ္မဏော ပန အတ္တနော ကုဟကတာယ ဧဝမိဿ ဘဂဝတိ ဓမ္မဝဿံ ဝဿိတေ ဝိသေသံ နိဗ္ဗတ္တေတုံ နာသက္ခိ။ ကေဝလမဿ အာယတိံ နိဗ္ဗာနတ္ထာယ ဝါသနာဘာဂိယာယ စ သဗ္ဗာ ပုရိမပစ္ဆိမကထာ အဟောသိတိ။

ဣတိ သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒီဃနိကာယဋ္ဌကထာယံ

သောဏဒဏ္ဍသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅—ကူဋဒန္တသုတ္တ

၃၂၃။ **ဧဝံ မေ သုတံ။ပ။ မဂဓေသူ**တိ ကူဋဒန္တသုတ္တံ။ တတြာယံ အပုဗ္ဗပဒ-ဝဏ္ဏနာ။ **မဂဓေသူ**တိ မဂဓာ နာမ ဇာနပဒိနော ရာဇကုမာရာ၊ တေသံ နိဝါသော ဧကောပိ ဇနပဒေါ ရူဠီသဒ္ဒေန မဂဓာတိ ဝုစ္စတိ၊ တသ္မိံ မဂဓေသု ဇနပဒေ။ ဣတော ပရံ ပုရိမသုတ္တဒ္ဒယေ ဝုတ္တနယမေဝ။ အမ္ဗလဋ္ဌိကာ ဗြဟ္မဇာလေ ဝုတ္တသဒိသာဝ။ **ကူဋဒန္တော**တိ တဿ ဗြာဟ္မဏဿ နာမံ။ **ဥပက္ခဋ္ဌော**တိ သဇ္ဇိတော။ **ဝစ္ဆတရသတာနီ**တိ ဝစ္ဆသတာနိ။ **ဥရဗ္ဘာ**တိ တရုဏမေဏ္ဍကာ ဝုစ္စန္တိ။ ဧတေ တာဝ ပါဋ္ဌိယံ အာဂတာယေဝ။ ပါဋ္ဌိယံ ပန အနာဂတာနမ္ပိ အနေကေသံ မိဂပက္ခီနံ သတ္တသတ္တသတာနိ သမ္ပိဏ္ဍိတာနေဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ သဗ္ဗသတ္တသတိကယာဂံ[၁] ကိရေသ ယဇိတုကာမော ဟောတိ။ **ထူဏူပနီ-တာနီ**တိ ဗန္ဓိတ္ဒာ ဌပနတ္ထာယ ယူပသခ်ါတံ ထူဏံ ဥပနီတာနိ။

၃၂၈။ **တိဝိဓန္တိ** ဧတ္ထ ဝိဓာ ဝုစ္စတိ ဌပနာ၊ တိဋ္ဌပနန္တိ အတ္ထော။ **သောဋ္ဌသပရိက္ခာရန္တိ** သောဋ္ဌသပရိဝါရံ။

၃၃၀-၃၃၆။ **ပဋိဝသန္တီ**တိ ယညာနုဘဝနတ္ထာယ ပဋိဝသန္တိ။ **ဘူတပုဗ္ဗန္တိ** ဣဒံ ဘဂဝါ ပထဝီဂတံ နိမိံ ဥဒ္ဓရိတ္ဒာ ပုရတော ရာသိံ ကရောန္တော ဝိယ ဘဝပဋိစ္ဆန္ဒံ ပုဗ္ဗစရိတံ ဒဿေန္တော အာဟ။ **မဟာဝိဇိတော**တိ သော ကိရ သာဂရပရိယန္တံ မဟန္တံ ပထဝီမဏ္ဍလံ ဝိဇိနိ၊ ဣတိ မဟန္တံ ဝိဇိတမဿာတိ မဟာဝိဇိတောတ္ဒေဝ သဒ္ဒံ အဂမာသိ။ **အဓုာ**တိအာဒီသု ယော ကောစိ အတ္တနော သန္တကေန ဝိဘဝေန အဓုာ ဟောတိ။ အယံ ပန န ကေဝလံ အဓုာယေဝ၊ မဟဒ္ဓနော မဟတာ အပရိမာဏသဒ္ဒေန ဓနေန သမန္ဒာဂတော။ ပဥ္ဇကာမဂုဏဝသေန မဟန္တာ ဥဋ္ဌာရာ ဘောဂါ အဿာတိ **မဟာဘောဂေါ**။ ပိဏ္ဍပိဏ္ဍဝသေန စေဝ သုဝဏ္ဍမာသကရဇတမာသကာဒိ-ဝသေန စ ဇာတရူပရဇတဿ ပဟူတတာယ **ပဟူတဇာတရူပရဇတော**၊ အနေကကောဋိသဒ္ဒေန ဇာတရူပရဇတေန သမန္ဒာဂတောတိ အတ္ထော။ **ဝိတ္တီ**တိ တုဋ္ဌိ။ ဝိတ္တိယာ ဥပကရဏံ **ဝိတ္တူပကရဏံ**၊ တုဋ္ဌိကာရဏန္တိ အတ္ထော။ ပဟူတံ နာနာဝိဓာလက်ာရသုဝဏ္ဍရဇတဘာဇနာဒိဘေဒံ ဝိတ္တူပကရဏ-မဿာတိ **ပဟူတဝိတ္တူပကရဏော**။ သတ္တရတနသခ်ါတဿ နိဒဟိတ္ဒာ ဌပိတဓနဿ သဗ္ဗပုဗ္ဗဏ္ဍာပရဏ္ဍသင်ဟိတဿ ဓညဿ စ ပဟူတတာယ

၁-သတ္တသတ္တသတိကံ ယာဂံ (က)

ပဟူတဓနဓညော။ အထ ဝါ ဗုဒမဿ ဒေဝသိကံ ပရိဗ္ဗယဒါနဂ္ဂဟဏာဒိဝသေန ပရိဝတ္တနဓနဓညဝသေန ဝုတ္တံ။

ပရိပုဏ္ဏကောသကောဋ္ဌာဂါရောတိ ကောသော ဝုစ္စတိ ဘဏ္ဍာဂါရံ၊ နိဒဟိတ္ဝာ ဌပိတေန ဓနေန ပရိပုဏ္ဏကောသော ဓညေန ပရိပုဏ္ဏကောဋ္ဌာ-ဂါရော စာတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ စတုဗ္ဗိဓော ကောသော ဟတ္ထီ အဿာ ရထာ ပတ္တီတိ[၁]။ ကောဋ္ဌာဂါရံ တိဝိဓံ ဓနကောဋ္ဌာဂါရံ ဝတ္ထကောဋ္ဌာဂါရံ ဓညကောဋ္ဌာဂါရန္တိ၊ တံ သဗ္ဗမ္ပိ ပရိပုဏ္ဏမဿာတိ ပရိပုဏ္ဏကောသကောဋ္ဌာ-ဂါရော။ **ဥဒပါဒီ**တိ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ အယံ ကိရ ရာဇာ ဧကဒိဝသံ ရတနာဝလောကန-စာရိကံ နာမ နိက္ခန္တော။ သော ဘဏ္ဍာဂါရိကံ ပုစ္ဆိ "တာတ ဗုဒံ ဧဝံဗဟုဓနံ ကေန သံဃရိတ"န္တိ[၂]။ တုမှာကံ ပိတုပိတာမဟာဒီဟိ ယာဝ သတ္တမာ ကုလပရိဝဋ္ဌာတိ။ ဗုဒံ ပန ဓနံ သံဃရိတ္ဝာ[၃] တေ ကုဟိံ ဂတာတိ။ သဗ္ဗေဝ တေ ဒေဝ မရဏဝသံ ပတ္တာတိ။ အတ္တနော ဓနံ အဂဟေတ္ဝာဝ ဂတာ တာတာတိ။ ဒေဝ ကိံ ဝဒေထ ဓနံ နာမေတံ ပဟာယ ဂမနီယမေဝ၊ နော အာဒါယ ဂမနီယန္တိ။ အထ ရာဇာ နိဝတ္တိတ္ဝာ သိရီဂဗ္ဘေ နိသိန္နော အဓိဂတာ ခေါ မေတိအာဒီနိ စိန္တေသိ။ တေန ဝုတ္တံ "ဧဝံ စေတသော ပရိဝိတက္ကော ဥဒပါဒီ"တိ။

၃၃၇။ **ဗြာဟ္မဏံ အာမန္တေတ္ဝာ**တိ ကသ္မာ အာမန္တေသိ? အယံ ကိရေဝံ စိန္တေသိ "ဒါနံ ဒေန္တေန နာမ ဧကေန ပဏ္ဍိတေန သဒ္ဓိံ မန္တေတ္ဝာ ဒါတုံ ဝဋ္ဌတိ၊ အနာမန္တေတ္ဝာ ကတကမ္မဥိ ပစ္ဆာနုတာပံ ကရောတီ"တိ။ တသ္မာ အာမန္တေသိ။ အထ ဗြာဟ္မဏော စိန္တေသိ "အယံ ရာဇာ မဟာဒါနံ ဒါတုကာမော၊ ဇနပဒေ စဿ ဗဟူ စောရာ၊ တေ အဂူပသမေတ္ဝာ ဒါနံ ဒေန္တဿ ခီရဒဓိတဏ္ဍုလာ-ဒိကေ ဒါနသမ္ဘာရေ အာဟရန္တာနံ နိပ္ပုရိသာနိ ဂေဟာနိ စောရာ ဝိလုမ္ပိဿန္တိ၊ ဇနပဒေါ စောရဘယေနေဝ ကောလာဟလော[၄] ဘဝိဿတိ၊ တတော ရညော ဒါနံ နစိရံ ပဝတ္တိဿတိ၊ စိတ္တမ္ပိဿ ဧကဂ္ဂံ န ဘဝိဿတိ၊ ဟန္ဒ နံ ဧတမတ္ထံ သညာပေမီ"တိ။ တတော တမတ္ထံ သညာပေန္တော "ဘောတော ခေါ ရညော"တိ အာဒိမာဟ။

၃၃၈။ တတ္ထ **သကဏ္ဍကော**တိ စောရကဏ္ဍကေဟိ သကဏ္ဍကော။ **ပန္ထဒု-ဟနာ**တိ ပန္ထဒုဟာ၊ ပန္ထဃာတကာတိ အတ္ထော။ **အကိစ္စကာရီ အဿာ**တိ

၁-ရထော ရဋ္ဌန္တိ (သီ)
၂-သခ်ရိတ္ဝာ (က)
၃-သခ်ရိတ္ဝာ (က)
၄-အာကုလော (သီ၊ သျာ)

အကတ္တဗ္ဗကာရီ အဓမ္မကာရီ ဘဝေယျ။ **ဒဿုခီလ**န္တိ စောရခီလံ။ **ဝဓေန ဝါ**တိ မာရဏေန ဝါ ကောဋ္ဌနေန ဝါ။ **ဗန္ဓနေနာ**တိ အဒ္ဒုဗန္ဓနာဒိနာ။ **ဇာနိယာ**တိ ဟာနိယာ၊ "သတံ ဂဏ္ဍထ, သဟဿံ ဂဏ္ဍထာ"တိ ဧဝံ ပဝတ္တိတဒဏ္ဍေနာတိ အတ္ထော။ **ဂရဟာယာ**တိ ပဉ္ဇသိခမုဏ္ဍကရဏံ[၁] ဂေါမယသိဉ္ဇနံ ဂီဝါယ ကုဒဏ္ဍကဗန္ဓနန္တိ ဧဝမာဒိနိ ကတ္ဝာ ဂရဟပါပနေန။ **ပဗ္ဗာဇနာယာ**တိ ရဋ္ဌတော နီဟရဏေန။ **သမူဟနိဿာမီ**တိ[၂] သမ္မာ ဟေတုနာ နယေန ကာရဏေန ဦဟနိဿာမိ။ **ဟတာဝသေသကာ**တိ မတာဝသေသကာ။ **ဥဿဟန္တီ**တိ ဥဿာဟံ ကရောန္တိ။ **အနုပ္ပဒေတူ**တိ ဒိန္နေ အပ္ပဟောန္တေ ပုန အညမ္ပိ ဗီဇဉ္ဇ ဘတ္တဉ္ဇ ကသိ-ဥပကရဏဘဏ္ဍဉ္ဇ သဗ္ဗံ ဒေတူတိ အတ္ထော။ **ပါဘတံ အနုပ္ပဒေတူ**တိ သက္ခိံ အကတ္ဝာ ပဏ္ဍေ အနာရောပေတ္ဝာ မူလစ္ဆေဇ္ဇဝသေန ဘဏ္ဍမူလံ ဒေတူတိ အတ္ထော။ ဘဏ္ဍမူလဿ ဟိ ပါဘတန္တိ နာမံ။ ယထာဟ—

"အပ္ပကေနပိ မေဓာဝီ၊ ပါဘတေန ဝိစက္ခဏော။
သမုဋ္ဌာပေတိ အတ္တာနံ၊ အဏုံ အဂ္ဂိံဝ သန္ဓမ"န္တိ[၃]။

ဘတ္တဝေတနန္တိ ဒေဝသိကံ ဘတ္တဉ္ဇေဝ မာသိကာဒိပရိဗ္ဗယဉ္ဇ တဿ တဿ ကုသလကမ္မသူရဘာဝါနုရူပေန ဌာနန္တရဂါမနိဂမာဒိဒါနေန သဒ္ဓိံ ဒေတူတိ အတ္ထော။ **သကမ္မပသုတာ**တိ ကသိဝါဏိဇ္ဇာဒီသု သကေသု ကမ္မေသု ဥယျုတ္တာ ဗျာဝဋာ။ **ရာသိကော**တိ ဓနဓညာနံ ရာသိကော။ **ခေမဋ္ဌိတာ**တိ ခေမေန ဋ္ဌိတာ အဘယာ။ **အကဏ္ဍကာ**တိ စောရကဏ္ဍကရဟိတာ။ **မုဒါ မောဒမာနာ**တိ မောဒါ မောဒမာနာ[၄]။ အယမေဝ ဝါ ပါဌော၊ အညမည်ံ ပမုဒိတစိတ္တာတိ အဓိပ္ပါယော။ **အပါရုတဃရာ**တိ စောရာနံ အဘာဝေန ဒ္ဝါရာနိ အသံဝရိတ္ဝာ ဝိဝဋ္ဌဒ္ဝါရာတိ အတ္ထော။ **ဧတဒဝေါစာ**တိ ဇနပဒဿ သဗ္ဗာကာရေန ဣဒ္ဓ-ဖီတဘာဝံ ဥတ္ဝာ ဧတံ အဝေါစ။

စတုပရိက္ခာရဝဏ္ဏနာ

၃၃၉။ **တေန ဟိ ဘဝံ ရာဇာ**တိ ဗြာဟ္မဏော ကိရ စိန္တေသိ "အယံ ရာဇာ မဟာဒါနံ ဒါတုံ အတိဝိယ ဥဿာဟဇာတော။ သစေ ပန အတ္တနော အနုယန္တာ ခတ္တိယာဒယော အနာမန္တေတ္ဝာ ဒဿတိ။ နာဿ တေ အတ္တမနာ ဘဝိဿန္တိ၊ ယထာ ဒါနံ[၅] တေ အတ္တမနာ ဟောန္တိ၊ တထာ ကရိဿာမီ"တိ။ တသ္မာ "တေန ဟိ ဘဝ"န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **နေဂမာ**တိ နိဂမဝါသိနော။ **ဇာနပဒါ**တိ

၁-....မုဏ္ဍကကရဏံ (သျာ)၊....မုဏ္ဍိကကရဏံ (က)　　၂-သမူဟနိဿာမာတိ (သီ)
၃-ခု ၅-၂-ပိဋ္ဌေ။　　၄-မုဒမောဒမာနာ (သီ)　　၅-ဒါနိ (သီ၊ သျာ)၊ ဒါနေ (က)

ဇနပဒဝါသိနောဝ။ **အာမန္တယတ**န္တိ အာမန္တေတု ဇာနာပေတု။ **ယံ မမ အဿာ**တိ ယံ တုမှာကံ အနုဇာနနံ မမ ဘဝေယျ။ **အမစ္စာ**တိ ပိယသဟာယကာ။ **ပါရိသဇ္ဇာ**တိ သေသာ အာဏတ္တိကာရကာ။ **ယဇတံ ဘဝံ ရာဇာ**တိ ယဇတု ဘဝံ၊ တေ ကိရ အယံ ရာဇာ "အဟံ ဗ္ဗဿရော"တိ ပသယှ ဒါနံ အဒတ္ဝာ အမှေ အာမန္တေသိ၊ အဟောနေန သုဋ္ဌု ကတန္တိ အတ္တမနာ ဧဝမာဟံသု။ အနာမန္တိတေ ပနဿ ယညဋ္ဌာနံ ဒဿနာယပိ န ဂစ္ဆေယျုံ။ **ယညကာလော မဟာရာဇာ**တိ ဒေယျဓမ္မသ္မိဉ္ဍိ အသတိ မဟလ္လကကာလေ စ ဧဝရူပံ ဒါနံ ဒါတုံ န သက္ကာ၊ တွံ ပန မဟာဓနောဝ စေဝ တရုဏောဝ စ၊ ဧတေန တေ ယညကာလောတိ ဒဿေန္တာ ဝဒန္တိ။ **အနုမတိပက္ခာ**တိ အနုမ-တိယာ ပက္ခာ၊ အနုမတိဒါယကာတိ အတ္ထော။ **ပရိက္ခာရာ ဘဝန္တီ**တိ ပရိဝါရာ ဘဝန္တိ။ "ရထော သီလပရိက္ခာရော၊ ဈာနက္ခော စက္ကဝီရိယော"တိ[၁] ဧတ္ထ ပန အလက်ာရော ပရိက္ခာရောတိ ဝုတ္တော။

အဋ္ဌပရိက္ခာရဝဏ္ဏနာ

၃၄၀။ **အဋ္ဌဟဂ်ဟီ**တိ ဥဘတော သုဇာတာဒီဟိ အဋ္ဌဟိ အဂ်ဟိ။ **ယသသာ**တိ အာဏာဌပနသမတ္ထတာယ။ **သဒ္ဓေါ**တိ ဒါနဿ ဖလံ အတ္ထီတိ သဒ္ဓဟတိ။ **ဒါယကော**တိ ဒါနသူရော။ န သဒ္ဓါမတ္တကေနေဝ တိဋ္ဌတိ၊ ပရိစ္စဇိတုမ္ပိ သက္ကောတီတိ အတ္ထော။ **ဒါနပတီ**တိ ယံ ဒါနံ ဒေတိ၊ တဿ ပတိ ဟုတ္ဝာ ဒေတိ၊ န ဒါသော, န သဟာယော။ ယော ဟိ အတ္တနာ မဓုရံ ဘုဉ္ဇတိ, ပရေသံ အမဓုရံ ဒေတိ၊ သော ဒါနသဒ်ါတဿ ဒေယျဓမ္မဿ ဒါသော ဟုတ္ဝာ ဒေတိ။ ယော ယံ အတ္တနာ ဘုဉ္ဇတိ, တဒေဝ ဒေတိ၊ သော သဟာယော ဟုတ္ဝာ ဒေတိ။ ယော ပန အတ္တနာ ယေန ကေနစိ[၂] ယာပေတိ, ပရေသံ မဓုရံ ဒေတိ၊ သော ပတိ ဇေဋ္ဌကော သာမီ ဟုတ္ဝာ ဒေတိ၊ အယံ တာဒိသောတိ အတ္ထော။ **သမဏဗြာဟ္မဏ-ကပဏဒ္ဓိကဝဏိဗ္ဗကယာစကာန**န္တိ ဧတ္ထ သမိတပါပါ သမဏာ။ ဗာဟိတပါပါ ဗြာဟ္မဏာ။ **ကပဏာ**တိ ဒုဂ္ဂတာ ဒလိဒ္ဒမနုဿာ။ **အဒ္ဓိကာ**တိ ပထာဝိနောဝ။ **ဝဏိဗ္ဗကာ**တိ ယေ "ဗ္ဗဋ္ဌံ ဒိန္နံ, ကန္တံ, မနာပံ, ကာလေန, အနဝဇ္ဇံ ဒိန္နံ၊ ဒဒံ စိတ္တံ ပသာဒေယျ၊ ဂစ္ဆတု ဘဝံ ဗြဟ္မလောက"န္တိအာဒိနာ နယေန ဒါနဿ ဝဏ္ဏံ ထောမယမာနာ ဝိစရန္တိ။ **ယာစကာ**တိ ယေ "ပသတမတ္တံ ဒေထ, သရာဝမတ္တံ ဒေထာ"တိအာဒီနိ ဝတ္ဝာ ယာစမာနာ ဝိစရန္တိ။ **ဩပါနဘူတော**တိ ဥဒပါနဘူတော၊ သဗ္ဗေသံ သာဓာရဏပရိဘောဂေါ၊ စတုမဟာပထေ

၁-သံ ၃-၅-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ယေန တေန (သီ)

ခတပေါက္ခရဏီ ဝိယ ဟုတ္ဝာတိ အတ္ထော။ **သုတဇာတဿာ**တိ ဇတ္ထ သုတမေဝ သုတဇာတံ။ **အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နေ အတ္ထေ စိန္တေတုန်** ဇတ္ထ "အတီတေ ပုညဿံ ကတတ္တာယေဝ မေ အယံ သမ္ပတ္တိ"တိ ဧဝံ စိန္တေန္တော အတီတမတ္ထံ စိန္တေတုံ ပဋိဗလော နာမ ဟောတိ။ "ဣဒါနိ ပုညံ ကတ္ဝာဝ အနာဂတေ သက္ကာ သမ္ပတ္တိံ ပါပုဏိတု"န်တိ စိန္တေန္တော အနာဂတမတ္ထံ စိန္တေတုံ ပဋိဗလော နာမ ဟောတိ။ "ဣဒံ ပုညကမ္မံ နာမ သပ္ပုရိသာနံ အာစိဏ္ဏံ၊ မယ္ဟ္ပ ဘောဂါပိ သံဝိဇ္ဇန်တိ၊ ဒါယကစိတ္တမ္ပိ အတ္ထိ၊ ဟန္ဒာဟံ ပုညာနိ ကရောမီ"တိ စိန္တေန္တော ပစ္စုပ္ပန္နမတ္ထံ စိန္တေတုံ ပဋိဗလော နာမ ဟောတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ဣတိ ဣမာနီ**တိ ဧဝံ ယထာ ဝုတ္တာနိ ဇောနိ။ ဇတေဟိ ကိရ အဋ္ဌဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတဿ ဒါနံ သဗ္ဗဒိသာဟိ မဟာဇနော ဥပသင်္ကမတိ။ "အယံ ဒုဇ္ဇာတော ကိတ္တကံ ကာလံ ဒဿတိ၊ ဣဒါနိ ဝိပ္ပဋိသာရိ ဟုတ္ဝာ ဥပစ္ဆိန္ဒိဿတိ"တိ-ဧဝမာဒိနိ စိန္တေတ္ဝာ နံ ကောစိ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗံ[1] မညတိ။ တဿာ ဇောနိ အဋ္ဌင်္ဂါနိ ပရိက္ခာရာ ဘဝန္တိတိ ဝုတ္တာနိ။

စတုပရိက္ခာရာဒိဝဏ္ဏနာ

၃၄၁။ **သုဇံ ပဂ္ဂဏ္ဟန္တာန**န်တိ မဟာယာဂပဋိဂ္ဂဏ္ဟနဋ္ဌာနေ ဒါနကဋ္ဌံ ပဂ္ဂဏ္ဟန္တာနံ။ **ဣမေဟိ စတူဟီ**တိ ဇတေဟိ သုဇာတာဒီဟိ။ ဇတေသု ဟိ အသတိ "ဧဝံ ဒုဇ္ဇာတဿ သံဝိဓာနေန ပဝတ္တာဒါနံ ကိတ္တကံ ကာလံ မဝတ္တိဿတိ"တိအာဒိနိ ဝတ္ဝာ ဥပသင်္ကမိတာရော နာ ဟောန်တိ။ ဂရဟိတဗ္ဘာဘာဝတော ပန ဥပသင်္ကမန်တိယေဝ။ တဿာ ဇောနိပိ ပရိက္ခာရာ ဘဝန္တိတိ ဝုတ္တာနိ။

၃၄၂။ **တိဿော ဝိဓာ ဒေဿီ**တိ တိဏိ ဌပနာနိ ဒေဿိ။ သော ကိရ စိန္တေသိ "ဒါနံ ဒဒမာနာ နာမ တိဏ္ဏံ ဌာနာနံ အညတရသ္မိံ စလန်တိ ဟန္ဒာဟံ ဇုမံ ရာဇာနံ တသု ဌာနေသု ပဌမတရညော နိစ္စလံ ကရောမီ"တိ။ တေနဿ တိဿော ဝိဓာ ဒေဿိတိ။ **သော ဘောတော ရညော**တိ ဇုဒံ ကရဏတ္ထေ သာမိဝစနံ။ ဘောတာ ရညာတိ ဝါ ပါဌော။ **ဝိပ္ပဋိသာရော နု ခော ကရဏီယော**တိ "ဘောဂါနံ ဝိဂမဟေတုကော ပစ္ဆာနုတာပေါ နု ကတ္တဗ္ဗော၊ ပုဗ္ဗစေတနာ ပန် အစလာ ပတိဋ္ဌပေတဗ္ဗာ၊ ဧဝဋ္ဌိ ဒါနံ မဟပ္ဖလံ ဟောတီ"တိ ဒဿေတိ။ ဇုတရေသုပိ ဒ္ဝီသု ဌာနေသု ဧသေဝ နယော။ မုဉ္စစေတနာပိ ဟိ

၁-အနုပသင်္ကမိတဗ္ဗံ (သီ)

ပန္ဆွာသမနုဿရဏစေတနာ စ နိစ္စလာဝ ကာတမ္မာ။ တထာ အကရောန္တသ ဒါနံ န မဟပ္ဖလံ ဟောတိ၊ နာဝိ ဥဋ္ဌာရေသု ဘောဂေသု စိတ္တံ နမတိ၊ မဟာရောရုဝံ ဥပပန္နသ သေဋ္ဌိဂဟပတိနော ဝိယ။

၃၄၃။ **ဒသဟာကာရေဟီ**တိ ဒသဟိ ကာရဏေဟိ။ တသ ကိရ ဧဝံ အဟောသိ သစာယံ ရာဇာ ဒုသီလေ ဒိသွာ "နသတိ ဝတ မေ ဒါနံ၊ ယသ မေ ဧဝရူပါ ဒုသီလာ ဘုဉ္ဇန္တီ"တိ သီလဝန္တေသုပိ ဝိပ္ပဋိသာရံ ဥပ္ပါ-ဒေသတိ၊ ဒါနံ န မဟပ္ဖလံ ဘဝိသတိ။ ဝိပ္ပဋိသာရော စ နာမ ဒါယကာနံ ပဋိဂ္ဂါဟကတောဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဟန္ဒသ ပဌမမေဝ တံ ဝိပ္ပဋိသာရံ ဝိနောဒေမိတိ။ တသ္မာ ဒသဟာကာရေဟိ ဥပနိဿံ့တုံ ယုတ္တံ ပဋိဂ္ဂါဟကေသုပိ ဝိပ္ပဋိသာရံ ဝိနောဒေသိတိ။ **တေသံယေဝ တေနာ**တိ တေသံယေဝ တေန ပါပေန အနိဋ္ဌော ဝိပါကော ဘဝိသတိ န အညေသန္တိ ဒသေတိ။ **ယဇတံ ဘဝ**န္တိ ဒေတု ဘဝံ။ **သဇ္ဇတန္တိ** ဝိသဇ္ဇတု။ **ဘန္တေ**ရန္တိ အဇ္ဈန္တေရံ။

၃၄၄။ **သောဠသဟိ အာကာရေဟိ စိတ္တံ သန္ဒဿေသီ**တိ ဇ္ဈဝ ပြာဟ္မဏော ရညော မဟာဒါနာနုမောဒနံ နာမ အာရဒ္ဓေါ။ တတ္ထ **သန္ဒဿေသီ**တိ "ဇ္ဈံ ဒါနံ ဒါတာ ဧဝရူပံ သမ္ပတ္တိံ လဘတီ"တိ ဒဿေတ္ဝာ ဒဿေတ္ဝာ ကထေသိ။ **သမာဒပေသီ**တိ တဒတ္ထံ သမာဒပေတ္ဝာ ကထေသိ။ **သမုတ္တေဇေသီ**တိ ဝိပ္ပဋိ-သာရဝိနောဒနေန'သ စိတ္တံ ဝေါဒါပေသိ။ **သမ္ပဟံသေသီ**တိ သုန္ဒရံ တေ ကတံ မဟာရာဇ ဒါနံ ဒဒမာနေနာတိ ထုတိံ ကတ္ဝာ ကထေသိ။ **ဝတ္တာ ဓမ္မတော နတ္ထီ**တိ ဓမ္မေန သမေန ကာရဏေန ဝတ္တာ နတ္ထိ။

၃၄၅။ **နံ ရုက္ခာ ဆိဒ္ဒံသု ယူပတ္ထာယ နံ ဒဇ္ဈာ လူယိံသု ဗရိဟိ-သတ္ထာယာ**တိ ယေ ယူပနာမကေ မဟာထမ္ဘေ ဥဿာပေတ္ဝာ "အသုကရာဇာ အသုကာမစ္စော အသုကဗြာဟ္မဏော ဧဝရူပံ နာမ မဟာယာဂံ ယဇတီ"တိ နာမံ လိခိတ္ဝာ ဌပေန္တိ။ ယာနိ စ ဒဇ္ဈတိကာနိ လာယိတ္ဝာ ဝနမာလာသဒိသေ ပေန ယဉ္ဇသာလံ ပရိက္ခိပန္တိ, ဘူမိယံ ဝါ ပတ္ထရန္တိ၊ တေပိ န ရုက္ခာ ဆိဒ္ဒံသု, န ဒဇ္ဈာ လူယိံသု။ ကိံ ပန ဂါဝေါ ဝါ အဇာဒယော ဝါ ဟဉ္ဉိသန္တိ ဒဿေတိ။ **ဒါသာ**တိ အန္တောဂေဟဒါသာဒယော။ **ပေသ္ယာ**တိ ယေ ပုဗ္ဗမေဝ ဓနံ ဂဟေတ္ဝာ ကမ္မံ ကရောန္တိ။ **ကမ္မကရာ**တိ ယေ ဘတ္တဝေတနံ ဂဟေတ္ဝာ ကရောန္တိ။ ဒဏ္ဍတဇ္ဇိတာ နာမ ဒဏ္ဍယဇ္ဇိမုဂ္ဂရာဒီနိ ဂဟေတ္ဝာ "ကမ္မံ ကရောထ ကရောထာ"တိ

၁-လဘိဿတီတိ (သျာ)

ဧဝံ တဇ္ဇိတာ။ ဘယတဇ္ဇိတာ နာမ သစေ ကမ္မံ ကရောသိ၊ ကုသလံ။ နော စေ ကရောသိ၊ ဆိန္ဒိဿာမ ဝါ ဗန္ဓိဿာမ ဝါ မာရေဿာမ ဝါတိ ဧဝံ ဘယေန တဇ္ဇိတာ။ ဧတေ ပန န ဒဏ္ဍတဇ္ဇိတာ, န ဘယတဇ္ဇိတာ, န အဿုမုခါ ရောဒမာနာ ပရိကမ္မာနိ အကံသု။ အထ ခေါ ပိယသမုဒါစာရေနေဝ သမုဒါစရိယမာနာ အကံသု။ န ဟိ တတ္ထ ဒါသံ ဝါ ဒါသာဘိ, ပေဿံ ဝါ ပေဿာတိ, ကမ္မကရံ ဝါ ကမ္မကရာတိ အာလပန္တိ။ ယထာနာမဝသေနေဝ[၁] ပန ပိယသမုဒါစာရေန အာလပိတ္ဝာ ဣတ္ထိပုရိသဗလဝန္တဒုဗ္ဗလာနံ အနုရူပမေဝ ကမ္မံ ဒဿေတ္ဝာ "ဣဒဉ္ဇိဒဉ္ဇ ကရောထာ"တိ ဝဒန္တိ။ တေပိ အတ္တနော ရုစိဝသေနေဝ ကရောန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ "ယေ ဣစ္ဆိံသု၊ တေ အကံသု။ ယေ န ဣစ္ဆိံသု၊ န တေ အကံသု။ ယံ ဣစ္ဆိံသု၊ တံ အကံသု။ ယံ န ဣစ္ဆိံသု၊ န တံ အကံသူ"တိ။ **သပ္ပိတေလနဝနီတဒဓိမဓုဖာဏိတေန စေဝ သော ယညော နိဋ္ဌာနမဂမာသီ**တိ ရာဇာ ကိရ ဗဟိနဂရဿ စတူသု ဒ္ဝါရေသု အန္တောနဂရဿ စ မဇ္ဈေတိ ပဉ္ဇသု ဌာနေသု မဟာဒါနသာလာယော ကာရာပေတ္ဝာ ဧကေကိဿာယ သာလာယ သတသဟဿံ သတသဟဿံ ကတ္ဝာ ဒိဝသေ ဒိဝသေ ပဉ္ဇသတ-သဟဿာနိ ဝိဿဇ္ဇေတ္ဝာ သူရိယုဂ္ဂမနတော ပဋ္ဌာယ တဿ တဿ ကာလဿ အနုရူပေဟိ သဟတ္ထေန သုဝဏ္ဏကဋ္ဌစ္ဆုံ ဂဟေတ္ဝာ ပဏီတေဟိ သပ္ပိတေလာဒိ-သမ္မိဿေဟေဝ ယာဂုခဇ္ဇကဘတ္တဗျဉ္ဇနပါနကာဒီဟိ မဟာဇနံ သန္တပ္ပေသိ။ ဘာဇနာနိ ပူရေတ္ဝာ ဂဏ္ဍိတုကာမာနံ တထေဝ ဒါပေသိ။ သာယဏ္ဍသမယေ ပန ဝတ္ထဂန္ဓမာလာဒီဟိ သမ္ပူဇေသိ။ သပ္ပိအာဒီနံ ပန မဟာစာဋိယော ပူရာပေတ္ဝာ "ယော ယံ ပရိဘုဉ္ဇိတုကာမော၊ သော တံ ပရိဘုဉ္ဇတူ"တိ အနေကသတေသု ဌာနေသု ဌပါပေသိ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ "သပ္ပိတေလနဝ-နီတဒဓိမဓုဖာဏိတေန စေဝ သော ယညော နိဋ္ဌာနမဂမာသီ"တိ။

၃၄၆။ **ပဟူတံ သာပတေယျံ အာဒါယာ**တိ ဗဟုံ ဓနံ[၂] ဂဟေတ္ဝာ။ တေ ကိရ စိန္တေသုံ "အယံ ရာဇာ သပ္ပိတေလာဒီနိ ဇနပဒတော အနာဟရာပေတ္ဝာ အတ္တနော သန္တကမေဝ နီဟရိတ္ဝာ မဟာဒါနံ ဒေတိ။ အမှေဟိ ပန 'ရာဇာ န ကိဉ္ဇိ အာဟရာပေတီ'တိ န ယုတ္တံ တုဏ္ဍီ ဘဝိတုံ။ န ဟိ ရညော ဃရေ ဓနံ အက္ခယဓမ္မမေဝ၊ အမှေသု စ အဒေန္တေသု ကော အညော ရညော ဒဿတိ၊ ဟန္ဒဿ ဓနံ ဥပသံဟရာမာ"တိ တေ ဂါမဘာဂေန စ နိဂမဘာဂေန စ နဂရဘာဂေန စ သာပတေယျံ သံဟရိတ္ဝာ[၃] သကဋ္ဌာနိ ပူရေတ္ဝာ ရညော ဥပဟရိံသု။ တံ သန္ဓာယ "ပဟူတံ သာပတေယျ"န္တိအာဒိမာဟ။

၁-ယထာရုစိဝသေနေဝ (သျာ)　၂-ဗဟုဓနံ (သျာ)၊ ပဟူတံ ဓနံ (က)　၃-သံဃရိတ္ဝာ (သီ)

၃၄၇။ **ပုရတ္ထိမေန ယညဝါဠဿာ**တိ ပုရတ္ထိမတော နဂရဿ ဒါန-သာလာယ ပုရတ္ထိမဘာဂေ။ ယထာ ပုရတ္ထိမဒိသတော အာဂန္ဆန္တာ ခတ္တိယာနံ ဒါနသာလာယ ယာဂုံ ဝိဝိတွာ ရညော ဒါနသာလာယ ဘုဉ္ဇိတွာ နဂရံ ပဝိသန္တိ။ ဝေရူပေ ဌာနေ ပဋ္ဌပေသုံ။ **ဒက္ခိဏေန ယညဝါဠဿာ**တိ ဒက္ခိဏတော နဂရဿ ဒါနသာလာယ ဝုတ္တနယေနေဝ ဒက္ခိဏဘာဂေ ပဋ္ဌပေသုံ။ ပစ္ဆိ-မုတ္တရေသုပိ ဧသေဝ နယော။

၃၄၈။ **အဟော ယညော အဟော ယညသမ္ပဒါ**တိ ဗြာဟ္မဏော သပ္ပိအာဒီဟိ နိဋ္ဌာနဂမနံ သုတ္ဝာ "ယံ လောကေ မဓုရံ၊ တဒေဝ သမဏော ဂေါတမော ကထေတိ၊ ဟန္ဒဿ ယညံ ပသံသာမာ"တိ တုဋ္ဌစိတ္တော ပသံသမာနော ဧဝမာဟံသု။ **တုဏ္ဟီဘူတော၁ နိသိန္နော ဟောတီ**တိ ဥပရိ ဝုတ္တမ္ပမတ္ထံ စိန္တယမာနော နိသဇ္ဇါဝ နိသိန္နော ဟောတိ။ **အဘိဇာနာတိ ပန ဘဝံ ဂေါတမော**တိ ဣဒံ ဗြာဟ္မဏော ပရိဟာရေန ပုစ္ဆန္တော အာဟ။ ဣတရထာ ဟိ "ကိံ ပန တုံ ဘော ဂေါတမ တဒါ ရာဇာ အဟောသိ ဥဒါဟု ပုရောဟိတော ဗြာဟ္မဏော"တိ ဧဝံ ဥဇုကမေဝ ပုစ္ဆယမာနော အဂါရဝေါ ဝိယ ဟောတိ။

နိစ္ဈဒါနအနုကုလယညဝဏ္ဏနာ

၃၄၉။ **အတ္ထိ ပန ဘော ဂေါတမာ**တိ ဣဒံ ဗြာဟ္မဏော "သကလ-ဇမ္ဗုဒီပဝါသိနံ ဥဋ္ဌာယ သမုဋ္ဌာယ ဒါနံ နာမ ဒါတုံ ဂရုကံ သကလဇနပဒေါ စ အတ္တနော ကမ္မာနိ အကရောန္တော နသိသိသတိ၊ အတ္ထိ နု ခေါ အမှာကမ္ပိ ဣမမှာ ယညာ အညော ယညော အပ္ပသမာရမ္ဘတရော စေဝ မဟပ္ဖလတရော စာ"တိ တေမတ္တံ ပုစ္ဆန္တော အာဟ။ **နိစ္ဈဒါနာနီ**တိ ဓုဝဒါနာနိ နိစ္ဈဘတ္တာနိ။ **အနုကုလယညာနီ**တိ "အမှာကံ ပိတုပိတာမဟာဒိဟိ ပဝတ္တိတာနိ"တိ ကတ္ဝာ ပစ္ဆာ ဒုဂ္ဂတပုရိသေဟိပိ[1] ဝံသပရမ္ပရာယ ပဝတ္တေတမ္ပဇာနိ ယာဂဂါနိ၊ ဧဝရူပါနိ ကိရ သီလဝန္တေ ဥဿဿ နိဗ္ဗတ္တဒါနာနိ တသ္မိံ ကုလေ[2] ဒလိဒ္ဓါဝိ[3] နု ဥပစ္ဆိန္နန္တိ။

တတြိဒံ ဝတ္ထု၊—အနာထပိဏ္ဍိကဿ ကိရ ဃရေ ပဉ္စ နိစ္ဈဘတ္တသတာနိ ဒိယိံသု။ ဒန္တမယသလာကာနိ ပဉ္စသတာနိ အဟောသုံ။ အထ တံ ကုလံ အနုဂ္ဂဟေန ဒါလိဒ္ဓိယေန အဘိဘူတံ၊ ကော တသ္မိံ ကုလေ ဒါရိကာ ဂေ-သလာကတော ဥဋ္ဌံ ဒါတုံ နာသက္ခိ။ သာပိ ပစ္ဆာ သေဘဝါဟနရဇ္ဇံ ဂန္ဒာ ခလံ သောဓေတ္ဝာ လဒ္ဓဓညေန တံ သလာကံ အဒါသိ။ ဧကော ထေရော

၁-ပစ္ဆာနုဂတပုရိသေဟိပိ (က) ၂-ကုလေသု (သီ၊က) ၃-ဒဒ္ဓိဒ္ဓါဝိ (သီ)၊ ဒလိဒ္ဓေဝိ (က)

ရညော အာရောစေသိ။ ရာဇာ တံ အာနေတ္ဝာ အဂ္ဂမဟေသိဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။ သာ တတော ပဋ္ဌာယ ပုန ပဉ္ဇပိ သလာကဘတ္တသတာနိ ပဝတ္တေသိ။

ဒဏ္ဍပ္ပဟာရာတိ "ပဋိပါဋိယာ တိဋ္ဌထ တိဋ္ဌထာ"တိ ဥဇုံ[၁] ဂန္ဓာ ဂဏ္ဍထ ဂဏ္ဍထာတိ စ အာဒီနိ ဝတ္ဝာ ဒီယမာနာ ဒဏ္ဍပ္ပဟာရာပိ ဂလဂ္ဂါဟာပိ ဒိဿန္တိ။ **အယံ ခေါ ဖြာဟ္မဏ ဟေတု။ပ။ မဟာနိသံသတရဉ္ဆာ**တိ ဧတ္ထ ယသ္မာ မဟာ-ယညေ ဝိယ ဣမသ္မိံ သလာကဘတ္တေ နဗဟူဟိ ဝေယျာဝစ္စကရေဟိ ဝါ ဥပကရဏေဟိ ဝါ အတ္ထော အတ္ထိ၊ တသ္မာ ဧတံ အပ္ပဋ္ဌတရံ။ ယသ္မာ စေတ္ထ နဗဟူနံ ကမ္မစ္ဆေဒဝသေန ပီဋ္ဌာသခ်ါတော သမာရမ္ဘော အတ္ထိ၊ တသ္မာ အပ္ပသမာ-ရမ္ဘတရံ။ ယသ္မာ စေတံ သံဃဿ ယိဋ္ဌံ ပရိစ္စတ္တံ၊ တသ္မာ ယညန္တိ ဝုတ္တံ၊ ယသ္မာ ပန ဆဋ္ဌဂ်သမန္ဒာဂတာယ ဒက္ခိဏာယ မဟာသမုဒ္ဒေ ဥဒကဿေဝ နသုကရံ ပုညာဘိသန္ဒဿ ပမာဏံ ကာတုံ၊ ဣဒဉ္ဇ တထာဝိဓံ။ တသ္မာ တံ မဟပ္ဖလတရဉ္ဇ မဟာနိသံသတရဉ္ဇာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣဒံ သုတ္ဝာ ဖြာဟ္မဏော စိန္တေသိ—ဣဒမ္ပိ နိစ္စဘတ္တံ ဥဋ္ဌာယ သမုဋ္ဌာယ ဒဒတော ဒိဝသေ ဒိဝသေ ဧကဿ ကမ္မံ နဿတိ။ နဝနဝေါ ဥဿာဟော စ ဇနေတဗ္ဗော ဟောတိ၊ အတ္ထိ နု ခေါ ဣတောပိ အညော ယညော အပ္ပဋ္ဌတရော စ အပ္ပသမာရမ္ဘတရော စာတိ။ တသ္မာ "အတ္ထိ ပန ဘော ဂေါတမာ"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ယသ္မာ သလာကဘတ္တေ ကိစ္စပရိယောသာနံ နတ္ထိ၊ ဧကေန ဥဋ္ဌာယ သမုဋ္ဌာယ အညံ ကမ္မံ အကတ္ဝာ သံဝိဓာတဗ္ဗမေဝ။ ဝိဟာရဒါနေ ပန ကိစ္စပရိယောသာနံ အတ္ထိ။ ပဏ္ဏသာလံ ဝါ ဟိ ကာရေတုံ ကောဋိဓနံ ဝိဿဇ္ဇေတ္ဝာ မဟာဝိဟာရံ ဝါ၊ ဧကဝါရံ ဓနပရိစ္စာဂံ ကတ္ဝာ ကာရိတံ[၂] သတ္တဋ္ဌဝဿာနိပိ ဝဿသတမ္ပိ ဝဿသဟဿမ္ပိ ဂစ္ဆတိ-ယေဝ။ ကေဝလံ ဇိဏ္ဏပတိတဋ္ဌာနေ ပဋိသခ်ရဏမတ္တမေဝ ကာတဗ္ဗံ ဟောတိ။ တသ္မာ ဣဒံ ဝိဟာရဒါနံ သလာကဘတ္တတော အပ္ပဋ္ဌတရံ အပ္ပသမာရမ္ဘတရဉ္ဇ ဟောတိ။ ယသ္မာ ပနေတ္ထ သုတ္တန္တပရိယာယေန ယာဝဒေဝ သီတဿ ပဋိဃာ-တာယာတိအာဒယော နဝါနိသံသာ ဝုတ္တာ၊ ခန္ဓကပရိယာယေန။

"သီတံ ဥဏ္ဍံ ပဋိဟန္တိ၊ တတော ဝါဋမိဂါနိ စ ။ပ။
ယံ သော ဓမ္မံ ဣဓညာယ၊ ပရိနိဗ္ဗာတိ အနာသဝေါ"တိ[၃]။

သတ္တရသာနိသံသာ ဝုတ္တာ။ တသ္မာ ဧတံ သလာကဘတ္တတော မဟပ္ဖလ-တရဉ္ဇ မဟာနိသံသတရဉ္ဇာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သံဃဿ ပန ပရိစ္စတ္တတ္တာဝ ယညောတိ ဝုစ္စတိ။ ဣဒမ္ပိ သုတ္ဝာ ဖြာဟ္မဏော စိန္တေသိ "ဓနပရိစ္စာဂံ ကတ္ဝာ

၁-ဥဇုကံ (သီ၊ သျာ) ၂-ကာရေတုံ (က) ၃-ဝိ ၄-၂၉၁-ပိဋ္ဌေ။

ဝိဟာရဒါနံ နာမ ဒုက္ကရံ၊ အတ္တနော သန္တကာ ဟိ ကာကဏိကာဝိ[၁] ပရဿ ဒုပ္ပရိစ္စဇာ၊ ဟန္ဒာဟံ ဣတောဝိ အပ္ပဋ္ဌတရဉ္စ အပ္ပသမာရမ္ဘတရဉ္စ ယညံ ပုစ္ဆာမီ''တိ။ တတော တံ[၂] ပုစ္ဆန္တော ''အတ္ထိ ပန ဘော''တိအာဒိမာဟ။

၃၅၀-၃၅၁။ တတ္ထ ယသ္မာ သကိံ ပရိစ္ဆေတ္တုံ ဝိဟာရေ ပုနပ္ပုနံ ဆာဒနခဏ္ဍဖုလ္လပ္ပဋိသံရဏာဒိဝသေန ကိစ္စံ အတ္ထိယေဝ၊ သရဏံ ပန ကေဘိကျဿဝါ သန္တိကေ သံဃဿ ဝါ ဂဏဿ ဝါ သကိံ ဂဟိတံ ဂဟိတမေဝ ဟောတိ၊ နတ္ထိ တဿ ပုနပ္ပုနံ ကတ္တုမ္ဘတာ၊ တသ္မာ တံ ဝိဟာရဒါနတော အပ္ပဋ္ဌတရဉ္စ အပ္ပသမာရမ္ဘတရဉ္စ ဟောတိ။ ယသ္မာ စ သရဏဂမနံ နာမ တိက္ခံ ရတနာနံ ဇီဝိတပရိစ္စာဂမယံ ပုညကမ္မံ သဂ္ဂသမ္ပတ္တိံ ဒေတိ၊ တသ္မာ မဟပ္ဖလတရဉ္စ မဟာနိသံသတရဉ္စာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တိက္ခံ ပန ရတနာနံ ဇီဝိတပရိစ္စာဂဝသေန ယညောတိ ဝုစ္စတိ။

၃၅၂။ ဣဒံ သုတ္တာ ဗြာဟ္မဏော စိန္တေသိ ''အတ္တနော ဇီဝိတံ နာမ ပရဿ ပရိစ္စဇိတုံ ဒုက္ကရံ၊ အတ္ထိ နု ခေါ ဣတောဝိ အပ္ပဋ္ဌတရော ယညော''တိ၊ တတော တံ ပုစ္ဆန္တော ပုန ''အတ္ထိ ပန ဘော ဂေါတမာ''တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိတိအာဒိသု **ဝေရမဏီ**နာမ ဝိရတိ။ သာ တိဝိဓာ ဟောတိ သမ္ပတ္တဝိရတိ, သမာဒါနဝိရတိ, သေတုဃာတဝိရတီတိ။ တတ္ထ ယော သိက္ခာပဒါနိ အဂဟေတ္ဝါပိ ကေဝလံ အတ္တနော ဇာတိဂေါတ္တကုလာပဒေသာဒိနိ အနုဿရိတ္ဝာ ''န မေ ဣဒံ ပတိရူပ''န္တိ ပါဏာတိပါတာဒိနိ န ကရောတိ၊ သမ္ပတ္တဝတ္ထုံ ပရိဟရတိ။ တတော အာရကာ ဝိရမတိ။ တဿ သာ ဝိရတိ သမ္ပတ္တဝိရတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

''အဇ္ဇတဂ္ဂေ ဇီဝိတဟေတုပိ ပါဏံ န ဟနာမီ''တိ ဝါ ''ပါဏာတိပါတာ ဝိရမာမီ''တိ ဝါ ''ဝေရမဏိံ သမာဒိယာမီ''တိ ဝါ ဧဝံ သိက္ခာပဒါနိ ဂဏှန္တဿ ပန ဝိရတိ သမာဒါနဝိရတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

အရိယသာဝကာနံ ပန မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ ဝိရတိ သေတုဃာတဝိရတိ နာမ။ တတ္ထ ပုရိမာ ဒွေ ဝိရတိယော ယံ ဝေါရောပနာဒိဝသေန ဝိတိက္ကမိတဗ္ဗံ ဇီဝိတိန္ဒြိယာဒိဝတ္ထုံ၊ တံ အာရမ္မဏံ ကတ္ဝာ ပဝတ္တန္တိ။ ပစ္ဆိမာ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏာဝ။ ဣတ္ထေ စ ယော ပဏ္ဍု သိက္ခာပဒါနိ ဂေတော ဂဏှတိ၊ တဿ ကေသ္မိံ ဘိန္နေ သဗ္ဗာနိ ဘိန္နာနိ ဟောန္တိ။ ယော ဧကေကံ ဂဏှတိ၊ သော ယံ ဝိတိက္ကမတိ၊

၁-သန္တကကာကဏိကာဝိ (သီ) ၂-တတော ပဏ္ဍံ (က)

တဒေဝ ဘိဇ္ဇတိ။ သေတုဃာတဝိရတိယာ ပန ဘေဒေါ နာမ နတ္ထိ၊ ဘဝန္တရေပိ ဟိ အရိယသာဝကော ဇီဝိတဟေတုပိ နေဝ ပါဏံ ဟနတိ န သုရံ ပိဝတိ။ သစေ ပိဿ သုရဉ္စ မိရဉ္စ မိဿေတ္ဝာ မုခေ ပက္ခိပန္တိ၊ မိရမေဝ ပဝိသတိ၊ န သုရာ။ ယထာ ကိံ ကောဇ္ဇသကုဏ္ဍာနံ မိရမိဿကေ ဥဒကေ[1] မိရမေဝ ပဝိသတိ၊ န ဥဒကံ။ ဇုဒံ ယောနိသိဒ္ဓန္တိ စေ။ ဇုဒံ ဓမ္မတာသိဒ္ဓန္တိ စ[2] ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယသ္မာ ပန သရဏဂမနေ ဒိဋ္ဌဥဇုကကရဏံ နာမ ဘာရိယံ။ သိက္ခာပဒ-သမာဒါနေ ပန ဝိရတိမတ္တကမေဝ။ တသ္မာ ဧတံ ယထာ ဝါ တထာ ဝါ ဂဏ္ဍန္တသာပိ သာဓုကံ ဂဏ္ဍန္တသာပိ အပ္ပဋ္ဌတရဉ္စ အပ္ပသမာရမ္ဘတရဉ္စ။ ပဉ္စသီလသဒိသဿ ပန ဒါနဿ အဘာဝတော ဇ္ဈော မဟပ္ဖလတာ မဟာ-နိသံသတာ စ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဝုတ္တဉ္ဉေတံ—

> “ပဉ္စိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဒါနာနိ မဟာဒါနာနိ အဂ္ဂညာနိ ရတ္တညာနိ ဝံသညာနိ ပေါရာဏာနိ အသံကိဏ္ဏာနိ အသံကိဏ္ဏပုဗ္ဗာနိ န သင်္ကိယန္တိ န သင်္ကိယိဿန္တိ အပ္ပဋိကုဋ္ဌာနိ[3]? သမဏောဟိ ဗြာဟ္မ-ဏောဟိ[4] ဝိညူဟိ။ ကတမာနိ ပဉ္စ၊ ဣဓ ဘိက္ခဝေ အရိယ-သာဝကော ပါဏာတိပါတံ ပဟာယ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဘိက္ခဝေ အရိယ-သာဝကော အပရိမာဏာနံ သတ္တာနံ အဘယံ ဒေတိ၊ အဝေရံ ဒေတိ၊ အဗျာပဇ္ဈံ[5] ဒေတိ။ အပရိမာဏာနံ သတ္တာနံ အဘယံ ဒတ္ဝာ အဝေရံ ဒတ္ဝာ အဗျာပဇ္ဈံ ဒတ္ဝာ အပရိမာဏဿ အဘယဿ အဝေရဿ အဗျာပဇ္ဈဿ ဘာဂီ ဟောတိ။ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ပဌမံ ဒါနံ မဟာဒါနံ။ ပ ။ ဝိညူဟိတိ။

> ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ အရိယသာဝကော အဒိန္နာဒါနံ ပဟာယ။ပ ။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရံ ပဟာယ။ပ ။ မုသာဝါဒံ ပဟာယ။ပ ။ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနံ ပဟာယ။ပ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စ ဒါနာနိ မဟာဒါနာနိ အဂ္ဂညာနိ။ပ ။ ဝိညူဟိ”တိ[6]။

ဣဒဉ္စ ပန သီလပဉ္စကံ “အတ္တာသိနေဟဉ္စ ဇီဝိတသိနေဟဉ္စ ပရိစ္စဇိတ္ဝာ ရက္ခိဿာမီ”တိ သမာဒိန္နတာယ ယညော်တိ ဝုစ္စတိ။ တတ္ထ ကိဉ္စာပိ ပဉ္စ-သီလတော သရဏဂမနမေဝ ဇေဋ္ဌကံ။ ဣဒံ ပန သရဏဂမနေယေဝ ပတိဋ္ဌာယ ရက္ခိတသီလဝသေန မဟပ္ဖလန္တိ ဝုတ္တံ။

၁-ဒိရမိဿဥဒကေ (သီ) ၂-ဣဒမ္ပိ ဓမ္မတာသိဒ္ဓန္တိ (သီ) ၃-အပ္ပဋိကုဋ္ဌာနိ (သီ)
၄-သမဏောဟိ ဝါ ဗြာဟ္မဏောဟိ ဝါ (သျာ၊ က) ၅-အဗျာပဇ္ဈံ (က) ၆-အံ ၃-၇၆-ဝိဇ္ဇေ။

၃၅၃။ ဣဒမ္ပိ သုတ္ဝာ ဗြာဟ္မဏော စိန္တေသိ "ပဉ္ဇသီလံ နာမ ရက္ခိတုံ ဂရုကံ၊ အတ္ထိ နု ခေါ အည်ံ ကိဉ္ဇိ ဤဒိသမေဝ ဟုတ္ဝာ ဣတော အပ္ပဋ္ဌတရဉ္ဇ မဟပ္ဖလ-တရဉ္ဇာတိ။ တတော တံ ပုစ္ဆန္တော ပုနပိ "အတ္ထိ ပန ဘော ဂေါတမာ"တိ-အာဒိမာဟ။ အထဿ ဘဂဝါ တိဝိဓသီလပါရိပူရိယံ ဌိတဿ ပဌမဇ္ဈာနာဒီနံ ယညာနံ အပ္ပဋ္ဌတရဉ္ဇ မဟပ္ဖလတရဉ္ဇ ဒဿေတုကာမော ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒတော ပဋ္ဌာယ ဒေသနံ အာရဘန္တော "ဣဓ ဗြာဟ္မဏာ"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ယသ္မာ ဟေဋ္ဌာ-ဝုတ္တေဟိ ဂုဏေဟိ သမန္နာဂတော ပဌမံ ဈာနံ, ပဌမဇ္ဈာနာဒီသု ဌိတော ဒုတိယဇ္ဈာနာဒီနိ နိဗ္ဗတ္တေန္တော နဂိလမတိ။ တသ္မာ တာနိ အပ္ပဋ္ဌာနိ အပ္ပသမာရမ္ဘာနိ။ ယသ္မာ ပနေတ္ထ ပဌမဇ္ဈာနံ ဧကကပ္ပံ ဗြဟ္မလောကေ အာယုံ ဒေတိ။ ဒုတိယံ အဋ္ဌကပ္ပေ။ တတိယံ စတုသဋ္ဌိကပ္ပေ။ စတုတ္ထံ ပဉ္ဇကပ္ပ-သတာနိ။ တဒေဝ အာကာသာနဉ္ဇာယတနာဒိသမာပတ္တိဝသေန ဘာဝိတံ ဝီသတိ စတ္တာလီသံ သဋ္ဌိ စတုရာသီတိ စ ကပ္ပသဟဿာနိ အာယုံ ဒေတိ။ တသ္မာ မဟပ္ဖလတရဉ္ဇ မဟာနိသံသတရဉ္ဇ။ နီဝရဏာဒီနံ ပန ပစ္စနီကာနံ ဓမ္မာနံ ပရိစ္စတ္တတ္တာ တံ ယညန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဝိပဿနာဉဏမ္ပိ ယသ္မာ စတုတ္ထဇ္ဈာနပရိယောသာနေသု ဂုဏေသု ပတိဋ္ဌာယ နိဗ္ဗတ္တေန္တော နဂိလမတိ။ တသ္မာ အပ္ပဋ္ဌံ အပ္ပသမာရမ္ဘံ၊ ဝိပဿနာ-သုခသဒိသဿ ပန သုခဿ အဘာဝါ မဟပ္ဖလံ။ ပစ္စနီကကိလေသပရိစ္စာ-ဂတော ယညောတိ။ မနောမယိဒ္ဓိပိ ယသ္မာ ဝိပဿနာဉဏေ ပတိဋ္ဌာယ နိဗ္ဗတ္တေန္တော နဂိလမတိ။ တသ္မာ အပ္ပဋ္ဌာ အပ္ပသမာရမ္ဘာ အတ္တနော သဒိသရူပနိမ္မာနသမတ္ထတာယ မဟပ္ဖလာ။ အတ္တနော ပစ္စနီကကိလေသပရိစ္စာ-ဂတော ယညော။ ဣဒ္ဓိဝိဓဉဏာဒီနိပိ ယသ္မာ မနောမယဉဏာဒီသု ပတိဋ္ဌာယ နိဗ္ဗတ္တေန္တော နဂိလမတိ၊ တသ္မာ အပ္ပဋ္ဌာနိ အပ္ပသမာရမ္ဘာနိ။ အတ္တနော အတ္တနော ပစ္စနီကကိလေသပ္ပဟာနတော ယညော။ ဣဒ္ဓိဝိဓံ ပနေတ္ထ နာနာဝိဓ-ဝိကုဗ္ဗနဒဿနသမတ္ထတာယ။ ဒိဗ္ဗသောတံ ဒေဝမနုဿာနံ သဒ္ဒသဝနသမတ္ထ-တာယ။ စေတောပရိယဉဏံ ပရေသံ သောဋ္ဌသဝိဓစိတ္တဇာနနသမတ္ထတာယ။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉဏံ ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတဋ္ဌာနသမနုဿရဏသမတ္ထတာယ။ ဒိဗ္ဗ-စက္ခု ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတရူပဒဿနသမတ္ထတာယ။ အာသဝက္ခယဉဏံ အတိပဏီတ-လောကုတ္တရမဂ္ဂသုခနိပ္ဖါဒနသမတ္ထတာယ မဟပ္ဖလန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယသ္မာ ပန အရဟတ္တတော ဝိသိဋ္ဌတရော အညော ယ်ညော နာမ နတ္ထိ၊ တသ္မာ အရဟတ္တ-နိကူဋ္ဌေနေဝ ဒေသနံ သမာပေန္တော "အယမ္ပိ ခေါ ဗြာဟ္မဏာ"တိ-အာဒိမာဟ။

ကူဋ္ဌဒန္တဥပါသကတ္တပဋိဝေဒနာဝဏ္ဏနာ

၃၅၄-၃၅၈။ **ဧဝံ ဝုတ္တေ**တိ ဧဝံ ဘဂဝတာ ဝုတ္တေ ဒေသနာယ ပသီဒိတ္ဝာ သရဏံ ဂန္တုကာမော ကူဋ္ဌဒန္တော ဗြာဟ္မဏော ဧတံ အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမာတိအာဒိကံ ဝစနံ အဝေါစ။ **ဥပဝါယတူ**တိ ဥပဂန္ဒာ သရီရဒရထံ နိဗ္ဗာပေန္တော တနုသီတလော ဝါတော ဝါယတူတိ။ ဣဒဥ္စ ပန ဝတ္ဝာ ဗြာဟ္မဏော ပုရိသံ ပေသေသိ "ဂစ္ဆ တာတ ယညဝါဋံ[၁] ပဝိသိတ္ဝာ သဗ္ဗေ တေ ပါဏယော ဗန္ဓနာ မောစေဟီ"တိ။ သော "သာဓူ"တိ ပဋိဿုဏိတ္ဝာ တထာ ကတ္ဝာ အာဂန္ဒာ "မုတ္တာ ဘော တေ ပါဏယော"တိ အာရောစေသိ။ ယာဝ ဗြာဟ္မဏော တံ ပဝတ္တိံ နသုဏိ၊ နတာဝ ဘဂဝါ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ ကသ္မာ? "ဗြာဟ္မဏဿ စိတ္တေ အာကုလဘာဝေါ အတ္ထီ"တိ။ သုတ္ဝာ ပနဿ "ဗဟူ ဝတ မေ ပါဏာ မောစိတာ"တိ စိတ္တစာရော ဝိပ္ပသီဒတိ။ ဘဂဝါ တဿ ဝိပ္ပသန္နမနတံ ဥတ္ဝာ ဓမ္မဒေသနံ အာရဘိ။ တံ သန္ဓာယ "အထ ခေါ ဘဂဝါ"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ပုန ကလ္လစိတ္တန္တိအာဒိ အာနုပုဗ္ဗိကထာနုဘာဝေန ဝိက္ခမ္ဘိတနီဝရဏတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ သေသံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

ဣတိ သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒီဃနိကာယဋ္ဌကထာယံ

ကူဋ္ဌဒန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ယညာဝါဋံ (သဗ္ဗတ္ထ)

၆-မဟာလိသုတ္တ

ဗြာဟ္မဏဒူတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၃၅၉။ **ဝေံ မေ သုတံ—ကေံ သမယံ ဘဂဝါ ဝေသာလိယ**န္တိ မဟာလိ-သုတ္တံ။ တတြာယံ အပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ။ **ဝေသာလိယ**န္တိ ပုနပ္ပုနံ ဝိသာလဘာဝူပ-ဂမနတော ဝေသာလီတိ လဒ္ဓနာမကေ နဂရေ။ **မဟာဝနေ**တိ ဗဟိနဂရေ ဟိမဝန္တေန သဒ္ဓိံ ဧကာဗဒ္ဓံ ဟုတ္ဝာ ဌိတံ သယံဇာတဝနံ အတ္ထိ၊ ယံ မဟန္တ-ဘာဝေနေဝ မဟာဝနန္တိ ဝုစ္စတိ၊ တသ္မိံ မဟာဝနေ။ **ကူဋာဂါရသာလာယ**န္တိ တသ္မိံ ဝနသဏ္ဍေ သံဃာရာမံ ပတိဋ္ဌပေသုံ၊ တတ္ထ ကဏ္ဍိကံ ယောဇေတ္ဝာ ထမ္ဘာနံ ဥပရိ ကူဋာဂါရသာလာသဒ္ဒေပေန ဒေဝဝိမာနသဒိသံ ပါသာဒံ အကံသု၊ တံ ဥပါဒါယ သကလောပိ သံဃာရာမော ကူဋာဂါရသာလာတိ ပညာယိတ္ထ။ ဘဂဝါ တံ ဝေသာလိံ ဥပနိဿာယ တသ္မိံ သံဃာရာမေ ဝိဟရတိ။ တေန ဝုတ္တံ "ဝေသာလိယံ ဝိဟရတိ မဟာဝနေ ကူဋာဂါရ-သာလာယ"န္တိ။ **ကောသလကာ**တိ ကောသလရဋ္ဌဝါသိနော။ **မာဂဓကာ**တိ မဂဓရဋ္ဌဝါသိနော။ **ကရဏီယေနာ**တိ အဝဿံ ကတ္တဗ္ဗကမ္မေန၊ ယဒ္ဓိ အကာတုမ္ပိ ဝဋ္ဌတိ၊ တံ ကိစ္စန္တိ ဝုစ္စတိ။ ယံ အဝဿံ ကာတဗ္ဗမေဝ၊ တံ ကရဏီယံ နာမ။

၃၆၀။ **ပဋိသလ္လီနော ဘဂဝါ**တိ နာနာရမ္မဏစာရတော ပဋိက္ကမ္မ သလ္လီ-နော နိလီနော၊ ဧကီဘာဝံ ဥပဂမ္မ ဧကတ္တာရမ္မဏေ ဈာနရတိံ အနုဘဝတီတိ အတ္ထော။ **တတ္ထေဝါ**တိ တသ္မိံယေဝ ဝိဟာရေ။ **ဧကမန္တ**န္တိ တသ္မာ ဌာနာ အပက္ကမ္မ တာသု တာသု ရုက္ခစ္ဆာယာသု နိသီဒိံသု။

ဩဋ္ဌဒ္ဓလိစ္ဆဝီဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၃၆၁။ **ဩဋ္ဌဒ္ဓေါ**တိ အဒ္ဓေါဋ္ဌတာယ ဧဝံလဒ္ဓနာမော။ **မဟတိယာ လိစ္ဆဝီပရိသာယာ**တိ[၁] ပုရေဘတ္တံ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ ဘိက္ခုသံဃဿ ဒါနံ ဒတ္ဝာ ဘဂဝတော သန္တိကေ ဥပေါသထင်္ဂါနိ အဓိဋ္ဌဟိတ္ဝာ ဂန္ဓမာလာဒီနိ ဂါဟာ-ပေတ္ဝာ ဥဂ္ဃေါသနာယ မဟတိံ လိစ္ဆဝိရာဇပရိသံ သန္ဓိပါတာပေတ္ဝာ တာယ နီလပီတာဒိဝဏ္ဏဝတ္ထာဘရဏဝိလေပနပဋိမဏ္ဍိတာယ တာဝတိံသပရိသသပ္ပဋိ-ဘာဂါယ မဟတိယာ လိစ္ဆဝိပရိသာယ သဒ္ဓိံ ဥပသင်္ကမိ။ **အကာလော ခေါ**

၁-လိစ္ဆဝိပရိသာယာတိ (သီ၊ သျာ)

မဟာလီတိ တဿ ဩဋ္ဌဒ္ဓဿ မဟာလီတိ မူလနာမံ၊ တေန မူလနာမမတ္တေန နံ ထေရော မဟာလီတိ အာလပတိ။ **ကေမန္တံ နိသီဒီ**တိ ပတိရူပါသု ရုက္ခစ္ဆာယာသု တာယ လိစ္ဆဝိပရိသာယ သဒ္ဓိံ ရတနတ္တယဿ ဝဏ္ဏံ ကထယန္တော နိသီဒိ။

၃၆၂။ **သီဟော သမဏုဒ္ဒေသော**တိ အာယသ္မတော နာဂိတဿ ဘာဂိ-နေယျော သတ္တဝဿကာလေ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ သာသနေ ယုတ္တပယုတ္တော သီဟောတိ ဧဝံနာမကော သာမဏေရော၊ သော ကိရ တံ မဟာပရိသံ ဒိသ္ဝာ "အယံ ပရိသာ မဟတီ, သကလံ ဝိဟာရံ ပူရေတ္ဝာ နိသိန္နာ၊ အဒ္ဓါ ဘဂဝါ အဇ္ဇ ဣမိဿာ ပရိသာယ မဟန္တေန ဥဿာဟေန ဓမ္မံ ဒေသေဿတိ၊ ယန္နူနာဟံ ဥပဇ္ဈာယ-ဿာစိက္ခိတ္ဝာ ဘဂဝတော မဟာပရိသာယ သန္နိပတိတဘာဝံ အာရောစာပေ-ယျ"နွှိ စိန္တေတ္ဝာ ယေနာယသ္မာ နာဂိတော တေနုပသင်္ကမိ။ **ဘန္တေ ကဿပါ**တိ ထေရံ ဂေါတ္တေန အာလပတိ။ **သော ဇနတာ**တိ ဧသော ဇနသမူဟော။

တွညေဝ ဘဂဝတော အာရောစေဟီတိ သီဟော ကိရ ဘဂဝတော ဝိဿာသိကော၊ အယဉ္ဇိ ထေရော ထူလသရီရော၊ တေနဿ[၁] သရီရဂရုတာယ ဥဋ္ဌာနနိသဇ္ဇာဒီသု အာလသိယဘာဝေါ ဤသကံ အပ္ပဟီနော ဝိယ ဟောတိ။ အထာယံ သာမဏေရော ဘဂဝတော ကာလေန ကာလံ ဝတ္တံ ကရောတိ။ တေန နံ ထေရော "တွမ္ပိ[၂] ဒသဗလဿ ဝိဿာသိကော"တိ ဝတ္ဝာ ဂစ္ဆ တွညေဝါရောစေဟီတိ အာဟ။ **ဝိဟာရပစ္ဆာယာယ**နွှိ ဝိဟာရဆာယာယံ၊ ကူဋာဂါရမဟာဂေဟစ္ဆာယာယ ဖရိတောကာသေတိ အတ္ထော။ သာ ကိရ ကူဋာဂါရသာလာ ဒက္ခိဏုတ္တရတော ဒီဃာ ပါစီနမုခါ၊ တေနဿာ ပုရတော မဟတီ ဆာယာ ပတ္ထဋာ ဟောတိ၊ သီဟော[၃] တတ္ထ ဘဂဝတော အာသနံ ပညပေသိ။

၃၆၃။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ဒ္ဝါရန္တရေဟိ စေဝ ဝါတပါနန္တရေဟိ စ နိက္ခမိတ္ဝာ ဝိဓာဝန္တာဟိ ဝိပ္ပရန္တီဟိ ဆဗ္ဗဏ္ဏာဟိ ဗုဒ္ဓရသ္မီဟိ သံသူစိတနိက္ခမနော ဝလာဟကန္တရတော ပုဏ္ဏစန္ဒော ဝိယ ကူဋာဂါရသာလတော နိက္ခမိတ္ဝာ ပညတ္တဝရဗုဒ္ဓါသနေ နိသီဒိ။ တေန ဝုတ္တံ "အထ ခေါ ဘဂဝါ ဝိဟာရာ နိက္ခမ္မ ဝိဟာရပစ္ဆာယာယ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒီ"တိ။

၁-ထေရဿ (သျာ) ၂-တွံ ပန (က) ၃-သီဟောပိ (သျာ)၊ သီဟော စ (က)

၃၆၄-၃၆၅။ **ပုရိမာနိ ဘန္တေ ဒိဝသာနိ ပုရိမတရာနိ**တိ ဣတ္ထေ ဟိယ္ယော ဒိဝသံ ပုရိမံ နာမ၊ တတော ပရံ ပုရိမတရံ၊ တတော ပဋ္ဌာယ ပန သဗ္ဗာနိ ပုရိမာနိ စေဝ ပုရိမတရာနိ စ ဟောန္တိ။ **ယဒဂ္ဂေ**တိ မူလဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ယံ ဒိဝသံ အဂ္ဂံ ပရကောဋိံ ကတ္ဝာ ဝိဟရာမိတိ အတ္ထော၊ ယာဝ ဝိဟာသိန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣဒါနိ တဿ ပရိမာဏံ ဒဿေန္တော နစိရံ တီဏိ ဝဿာနိတိ အာဟ။ အထ ဝါ **ယဒဂ္ဂေ**တိ ယံ ဒိဝသံ အဂ္ဂံ ကတ္ဝာ နစိရံ တီဏိ ဝဿာနိ ဝိဟရာမိတိပိ အတ္ထော၊ ယံ ဒိဝသံ အာဒိံ ကတ္ဝာ နစိရံ ဝိဟာသိံ တီဏိယေဝ ဝဿာနိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အယံ ကိရ ဘဂဝတော ပတ္တစီဝရံ ဂဏှန္တော တီဏိ သံဝစ္ဆရာနိ ဘဂဝန္တံ ဥပဋ္ဌာသိ၊ တံ သန္ဓာယ ဧဝံ ဝဒတိ။ **ဝိယ၆ပါနိ**တိ ဝိယဇာတိကာနိ သာတဇာတိကာနိ။ **ကာမူပသံဟိတာနိ**တိ ကာမသဟဒ-ယုတ္တာနိ။ **ရဇနီယာနိ**တိ ရာဂဇနကာနိ။ **နော စ ခေါ ဒိဋ္ဌာနိ သဒ္ဒါနိ**တိ ကသ္မာ သုနက္ခတ္တော တာနိ နာ သုဏာတိ၊ သော ကိရ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဒိဋ္ဌစက္ခုပရိကမ္မံ ယာစိ၊ တဿ ဘဂဝါ အာစိက္ခိ၊ သော ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပန္နော ဒိဋ္ဌစက္ခုံ ဥပ္ပါဒေတ္ဝာ ဒေဝတာနံ ရူပါနိ ဒိသ္ဝာ စိန္တေသိ "ဣမသ္မိံ သရိရ-သင်္ခာတေ သဒ္ဒေန မဓုရေန ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ကထံ နု ခေါ နံ သုဏေယျ"န္တိ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဒိဋ္ဌသောတပရိကမ္မံ ပုစ္ဆိ။ အယဉ္စ အတီတေ ဧကံ သိလဝန္တံ ဘိက္ခုံ ကင်္ကာသက္ခလိယံ[1] ပဟရိတ္ဝာ ဗဓိရမကာသိ။ တသ္မာ ပရိကမ္မံ ကရောန္တော‌ပိ အဘဗ္ဗော ဒိဋ္ဌသောတာဓိဂမာယ[2]။ တေနသ္မ နာ ဘဂဝါ ပရိကမ္မံ ကထေသိ။ သော ဇေတ္ဝာဝတာ ဘဂဝတိ အာဃာတံ ဗန္ဓိတ္ဝာ စိန္တေသိ "အဒ္ဓါ သမဏသ္မ ဂေါတမသ္မ ဧဝံ ဟောတိ 'အဟမ္ပိ ခတ္တိယော အယမ္ပိ ခတ္တိယော၊ သစသ္မ ဉာဏံ ဝတ္ထိသတိ၊ အယမ္ပိ သဗ္ဗညူ ဘဝိဿတီ'တိ ဥသူယာယ မယံ နာ ကထေသီ"တိ။ သော အနုက္ကမေန ဂိဟိဘာဝံ ပတ္ဝာ တမတ္ထံ မဟာလိလိစ္ဆဝိနော ကထေန္တော ဧဝမာဟ။

၃၆၆-၃၇၁။ **ကံသဘာဝိတောတိ** ဧကံသာယ ဧကောဋ္ဌာသာယ ဘာဝိတော၊ ဒိဗ္ဗာနံ ဝါ ရူပါနံ ဒဿနတ္ထာယ ဒိဗ္ဗာနံ ဝါ သဒ္ဒါနံ သဝနတ္ထာယ ဘာဝိတောတိ အတ္ထော။ **တိရိယန္တိ** အနုဒိသာယ။ **ဥဘယံသဘာဝိတောတိ** ဥဘယံသာယ ဥဘယကောဋ္ဌာသာယ ဘာဝိတောတိ အတ္ထော။ **အယံ ခေါ မဟာလိ ဟေတု**တိ အယံ ဒိဗ္ဗာနံယေဝ ရူပါနံ ဒဿနာယ ဧကံသဘာဝိတော သမာဓိ ဟေတု။ ဣမမတ္ထံ သုတ္ဝာ သော လိစ္ဆဝိ စိန္တေသိ "ဣဒံ ဒိဗ္ဗသောတေန သဒ္ဒသုဏနံ[3] ဣမသ္မိံ သာသနေ ဥတ္တမတ္ထဘူတံ မညေ၊ ဣမဿ နူန အတ္ထာယ

၁-ကင်္ကာသံခလိယံ (သျာ) ၂-ဒိဗ္ဗသောတာဓိဂမဿ (သီ၊ သျာ) ၃-သဒ္ဒံ သုဏာတိ (သျာ၊ က)

ဧတေ ဘိက္ခူ ပညာသမ္ပိ သဋ္ဌိပိ ဝဿာနိ အပဏ္ဏကံ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ ယန္နူနာဟံ ဒသဗလံ ဧတမတ္ထံ ပုစ္ဆေယျ''နွိ။

၃၇၂။ တတော တမတ္ထံ ပုစ္ဆန္တော ''ဧတာသံ နူန ဘန္တေ''တိအာဒိမာဟ။ **သမာဓိဘာဝနာန**နွိ ဧတ္ထ သမာဓိယေဝ သမာဓိဘာဝနာ၊ ဥဘယံသဘာဝိတာနံ သမာဓိနန္တိ အတ္ထော။ အထ ယသ္မာ သာသနတော ဗာဟိရာ ဧတာ သမာဓိ-ဘာဝနာ၊ န အဇ္ဈတ္တိကာ။ တသ္မာ တာ ပဋိက္ခိပိတ္ဝာ ယဒတ္ထံ ဘိက္ခူ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ တံ ဒဿေန္တော ဘဂဝါ ''န ခေါ မဟာလီ''တိအာဒိမာဟ။

စတုအရိယဖလဝဏ္ဏနာ

၃၇၃။ **တိဏ္ဏံ သံယောဇနာန**နွိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိအာဒီနံ တိဏ္ဏံ ဗန္ဓနာနံ။ တာနိ ဟိ ဝဋ္ဌဒုက္ခမယေ ရထေ သတ္တေ သံယောဇေန္တိ၊ တသ္မာ သံယောဇနာ-နီတိ ဝုစ္စန္တိ။ **သောတာပန္နော ဟောတီ**တိ မဂ္ဂသောတံ အာပန္နော ဟောတိ။ **အဝိနိပါတဓမ္မော**တိ စတူသု အပါယေသု အပတနဓမ္မော။ **နိယတော**တိ ဓမ္မနိယာမေန နိယတော။ **သမ္ဗောဓိပရာယဏော**တိ ဥပရိမဂ္ဂတ္တယသင်္ခါတာ သမ္ဗောဓိ ပရံ အယနံ အဿ, အနေန ဝါ ပတ္တဗ္ဗာတိ သမ္ဗောဓိပရာယဏော။

တနုတ္တာတိ ပရိယုဋ္ဌာနမန္ဒတာယ စ ကဒါစိ ကရဟစိ ဥပ္ပတ္တိယာ စ တနုဘာဝါ။ **ဩရမ္ဘာဂိယာန**နွိ ဟေဋ္ဌာဘာဂိယာနံ၊ ယေ ဟိ ဗဒ္ဓေါ ဥပရိ သုဒ္ဓါဝါသဘူမိယံ နိဗ္ဗတ္တိတုံ န သက္ကောတိ။ **ဩပပါတိကော**တိ သေသယောနိ ပဋိက္ခေပဝစနမေတံ။ **တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီ**တိ တသ္မိံ ဥပရိဘဝေယေဝ ပရိနိဗ္ဗာန-ဓမ္မော[၁]။ **အနာဝတ္တိဓမ္မော**တိ တတော ဗြဟ္မလောကာ ပုန ပဋိသန္ဓိဝသေန အနာဝတ္တနဓမ္မော။ **စေတောဝိမုတ္တိ**နွိ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိံ၊ သဗ္ဗကိလေသဗန္ဓနဝိမုတ္တဿ အရဟတ္တဖလစိတ္တဿေတံ အဓိဝစနံ။ **ပညာဝိမုတ္တိ**နွိ ဧတ္ထာပိ သဗ္ဗကိလေသ-ဗန္ဓနဝိမုတ္တာ အရဟတ္တဖလပညာဝ ပညာဝိမုတ္တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ**တိ ဣမသ္မိံယေဝ အတ္တဘာဝေ။ **သယ**နွိ သာမံ။ **အဘိညာ**တိ အဘိဇာနိတ္ဝာ။ **သစ္ဆိကတ္ဝာ**တိ ပစ္စက္ခံ ကတ္ဝာ။ အထ ဝါ **အဘိညာ သစ္ဆိကတ္ဝာ**တိ အဘိညာယ အဘိဝိသိဋ္ဌေန ဥဏေန သစ္ဆိကရိတ္ဝာတိပိ အတ္ထော။ **ဥပသမ္ပဇ္ဇာ**တိ ပတ္ဝာ ပဋိလဘိတ္ဝာ။ ဣဒံ သုတ္ဝာ လိစ္ဆဝိရာဇာ[၂] စိန္တေသိ ''အယံ ပန ဓမ္မော[၃] န သကုဏေန ဝိယ ဥပ္ပတိတ္ဝာ, နာပိ ဂေါဓာယ ဝိယ ဥရေန ဂန္ဓာ သက္ကာ

၁-နိဗ္ဗာနဓမ္မော (သျာ)　　၂-လိစ္ဆဝိ (သီ)　　၃-ဝရဓမ္မော (သီ၊ သျာ)

ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ, အဒ္ဓါ ပန ဣမံ ပဋိဝိဇ္ဈန္တသ ပုဗ္ဗဘာဂပ္ပဋိပဒါယ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ပုစ္ဆာမိ တာဝ န"န္တိ။

အရိယအဋ္ဌဂီကမဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၃၇၄-၃၇၅။ တတော ဘဂဝန္တံ ပုစ္ဆန္တော "အဘ္ဆိ ပန ဘန္တေ"တိအာဒိ-မာဟ။ **အဋ္ဌဂီကော**တိ ပဋ္ဌဂိကံ တုရိယံ ဝိယ အဋ္ဌဂိကော ဂါမော ဝိယ စ အဋ္ဌဂ်-မတ္တောယေဝ ဟုတ္ဝာ အဋ္ဌဂိကော, န အဂ်တော အညော မဂ္ဂေါ နာမ အတ္ထိ။ တေနေဝါဟ "**သေယျထိဒံ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ ပ။ သမ္မာသမာဓိ**"တိ။ တတ္ထ သမ္မာ ဒဿနလက္ခဏာ **သမ္မာဒိဋ္ဌိ**။ သမ္မာ အဘိနိရောပနလက္ခဏော **သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ**။ သမ္မာ ပရိဂ္ဂဟဏလက္ခဏာ **သမ္မာဝါစာ**။ သမ္မာ သမုဋ္ဌာပနလက္ခဏော **သမ္မာကမ္မန္တော**။ သမ္မာ ဝေါဒါပနလက္ခဏော **သမ္မာအာဇီဝေါ**။ သမ္မာ ပဂ္ဂဟလက္ခဏော **သမ္မာဝါယာမော**။ သမ္မာ ဥပဋ္ဌာနလက္ခဏာ **သမ္မာသတိ**။ သမ္မာ သမာဓာနလက္ခဏော **သမ္မာသမာဓိ**။ ဧတေသု ဧကေကဿ တီဏိ တီဏိ ကိစ္စာနိ ဟောန္တိ။ သေယျထိဒံ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ တာဝ အညေဟိပိ အတ္တနော ပစ္စနီကကိလေသေဟိ သဒ္ဓိံ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ ပဇဟတိ၊ နိရောဓံ အာရမ္မဏံ ကရောတိ၊ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ စ ပဿတိ၊ တပ္ပဋိစ္ဆာဒကမောဟဝိဓမနဝသေန အသမ္မော-ဟတော။ သမ္မာသင်္ကပ္ပါဒယောပိ တထေဝ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပါဒီနိ ပဇဟန္တိ၊ နိရောဓဉ္စ အာရမ္မဏံ ကရောန္တိ၊ ဝိသေသတော ပနေတ္ထ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ သဟဇာတဓမ္မေ အဘိနိရောပေတိ။ သမ္မာဝါစာ သမ္မာ ပရိဂ္ဂဏ္ဏတိ။ သမ္မာကမ္မန္တော သမ္မာ သမုဋ္ဌာပေတိ။ သမ္မာအာဇီဝေါ သမ္မာ ဝေါဒါပေတိ။ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာ ပဂ္ဂဏ္ဏတိ။ သမ္မာသတိ သမ္မာ ဥပဋ္ဌာပေတိ။ သမ္မာသမာဓိ သမ္မာ ပဒဟတိ။

အပိ စေသာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ နာမ ပုဗ္ဗဘာဂေ နာနာက္ခဏာ နာနာရမ္မဏာ ဟောတိ၊ မဂ္ဂက္ခဏေ ဧကက္ခဏာ ဧကာရမ္မဏာ။ ကိစ္စတော ပန "ဒုက္ခေ ဉာဏ"န္တိအာဒီနိ စတ္တာရိ နာမာနိ လဘတိ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပါဒယောပိ ပုဗ္ဗဘာဂေ နာနာက္ခဏာ နာနာရမ္မဏာ ဟောန္တိ၊ မဂ္ဂက္ခဏေ ဧကက္ခဏာ ဧကာရမ္မဏာ။ တေသု သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ ကိစ္စတော နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပေါတိအာဒီနိ တီဏိ နာမာနိ လဘတိ။ သမ္မာဝါစာဒယော တိဿော ဝိရတိယောပိ ဟောန္တိ၊ စေတနာ-ဒယောပိ ဟောန္တိ၊ မဂ္ဂက္ခဏေ ပန ဝိရတိယေဝ။ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာသတီတိ ဣဒမ္ပိ ဒ္ဝယံ ကိစ္စတော သမ္မပ္ပဓာနသတိပဋ္ဌာနဝသေန စတ္တာရိ နာမာနိ လဘတိ။ သမ္မာသမာဓိ ပန ပုဗ္ဗဘာဂေပိ မဂ္ဂက္ခဏေပိ သမ္မာသမာဓိယေဝ။

ဣတိ ဣမေသု အဋ္ဌသု ဓမ္မေသု ဘဂဝတာ နိဗ္ဗာနာဓိဂမာယ ပဋိပန္နဿ ယောဂိနော ဗဟုကာရတ္တာ[၁] ပဌမံ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဒေသိတာ။ အယဉ္ဧ "ပညာ-ပဇ္ဇောတော ပညာသတ္ထ"န္တိ[၂] စ ဝုတ္တာ။ တသ္မာ ဧတာယ ပုဗ္ဗဘာဂေ ဝိပဿနာဉာဏသခ်ါတာယ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ အဝိဇ္ဇန္ဓကာရံ ဝိဓမိတ္ဝာ ကိလေသ-စောရေ ဃာတေန္တော ခေမေန ယောဂါဝစရော နိဗ္ဗာနံ ပါပုဏာတိ။ တေန ဝုတ္တံ "နိဗ္ဗာနာဓိဂမာယ ပဋိပန္နဿ ယောဂိနော ဗဟုကာရတ္တာ ပဌမံ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဒေသိတာ"တိ။

သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ ပန တဿာ ဗဟုကာရော၊ တသ္မာ တဒနန္တရံ ဝုတ္တော။ ယထာ ဟိ ဟေရညိကော ဟတ္ထေန ပရိဝဋ္ဌေတ္ဝာ ပရိဝဋ္ဌေတ္ဝာ စက္ခုနာ ကဟာပဏံ ဩလောကေန္တော "အယံ ဆေကော, အယံ ကူဋ္ဌော"တိ ဇာနာတိ။ ဧဝံ ယောဂါဝစရောပိ ပုဗ္ဗဘာဂေ ဝိတက္ကေန ဝိတက္ကေတ္ဝာ ဝိပဿနာပညာယ ဩလောကယမာနော "ဣမေ ဓမ္မာ ကာမာဝစရာ, ဣမေ ဓမ္မာ ရူပါဝစရာ-ဒယော"တိ ပဇာနာတိ။ ယထာ ဝါ ပန ပုရိသေန ကောဋိယံ ဂဟေတ္ဝာ ပရိဝဋ္ဌေတ္ဝာ ပရိဝဋ္ဌေတ္ဝာ ဒိန္နံ မဟာရုက္ခံ တစ္ဆကော ဝါသိယာ တစ္ဆေတ္ဝာ ကမ္မေ ဥပနေတိ၊ ဧဝံ ဝိတက္ကေန ဝိတက္ကေတ္ဝာ ဝိတက္ကေတ္ဝာ ဒိန္နေ ဓမ္မေ ယောဂါဝစရော ပညာယ "ဣမေ ကာမာဝစရာ, ဣမေ ရူပါဝစရာ"တိအာဒိနာ နယေန ပရိစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာ ကမ္မေ ဥပနေတိ။ တေန ဝုတ္တံ "သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ ပန တဿာ ဗဟုကာရော၊ တသ္မာ တဒနန္တရံ ဝုတ္တော"တိ။ သ္ဝာယံ ယထာ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ဧဝံ သမ္မာဝါစာယပိ ဥပကာရကော။ ယထာဟ "ပုဗ္ဗေ ခေါ ဝိသာခ[၃] ဝိတက္ကေတ္ဝာ ဝိစာရေတ္ဝာ ပစ္ဆာ ဝါစံ ဘိန္ဒတီ"တိ။ တသ္မာ တဒနန္တရံ သမ္မာဝါစာ ဝုတ္တာ။

ယသ္မာ ပန "ဣဒဉ္ဇိဒဉ္ဇ ကရိဿာမာ"တိ ပဌမံ ဝါစာယ သံဝိဒဟိတ္ဝာ လောကေ ကမ္မန္တေ ပယောဇေန္တိ။ တသ္မာ ဝါစာ ကာယကမ္မဿ ဥပကာရိ-ကာတိ သမ္မာဝါစာယ အနန္တရံ သမ္မာကမ္မန္တော ဝုတ္တော။ စတုဗ္ဗိဓံ ပန ဝစီဒုစ္စရိတံ တိဝိဓဉ္ဇ ကာယဒုစ္စရိတံ ပဟာယ ဥဘယံ သုစရိတံ ပူရေန္တသေဝ ယသ္မာ အာဇီဝဋ္ဌမကံ သီလံ ပူရတိ၊ န ဣတရဿ။ တသ္မာ တဒုဘယာနန္တရံ သမ္မာ-အာဇီဝေါ ဝုတ္တော။ ဧဝံ ဝိသုဒ္ဓါဇီဝေန ပန "ပရိသုဒ္ဓေါ မေ အာဇီဝေါ"တိ ဧတ္တောဝတာ စ ပရိတောသံ ကတ္ဝာ သုတ္တပမတ္တေန ဝိဟရိတုံ န ယုတ္တံ၊ အထ ခေါ "သဗ္ဗိရိယာ်ပထေသု ဣဒံ ဝီရိယံ သမာရဘိတဗ္ဗ"န္တိ ဒသေတုံ တဒနန္တရံ သမ္မာဝါယာမော ဝုတ္တော။ တတော "အာရဒ္ဓဝီရိယေနပိ ကာယာဒီသု စတူသု

၁-ဗဟုပကာရတ္တာ (သျာ၊က)　　၂-အဘိ ၁-၂၀-ပိဋ္ဌေ။

၃-ဂဟပတိ (ဗဟုသု) မ ၁-၃၇၆-ပိဋ္ဌေ ပဿ။

ဝတ္ထူသု သတိ သူပဋ္ဌိတာ[1] ကာတဗ္ဗာ”တိ ဒဿနတ္ထံ တဒနန္တရံ သမ္မာသတိ ဒေသိတာ။ ယသ္မာ ပနေဝံ သူပဋ္ဌိတာ သတိ သမာဓိသုပကာရာနုပကာရာနံ ဓမ္မာနံ ဂတိယော သမန္နေသိတ္ဝာ ပဟောတိ ဧကတ္တာရမ္မဏေ စိတ္တံ သမာဓေတုံ၊ တသ္မာ သမ္မာသတိယာ အနန္တရံ သမ္မာသမာဓိ ဒေသိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ဧတေသံ ဓမ္မာနံ သန္ဆိကြိယာယာ**တိ ဧတေသံ သောတာပတ္တိဖလာဒီနံ ပစ္စက္ခကြိယတ္ထာယ။

ဒွေ ပဗ္ဗဇိတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၃၇၆-၃၇၇။ **ကမိဒါဟ**န္တိ ဣဒံ ကသ္မာ အာရဒ္ဓံ။ အယံ ကိရ ရာဇာ “ရူပံ အတ္တာ”တိ ဧဝံလဒ္ဓိကော။ တေနဿ ဒေဿနာယ စိတ္တံ နာဓိမုစ္စတိ။ အထ ဘဂဝတာ တဿ လဒ္ဓိယာ အာဝိကရဏတ္ထံ ဧကံ ကာရဏံ အာဟရိတုံ ဣဒမာရဒ္ဓံ။ တတြာယံ သင်္ခေပတ္ထော—အဟံ ဧကံ သမယံ ဃောသိတာရာမေ ဝိဟရာမိ၊ တတြ ဝသန်တံ မံ တေ ဒွေ ပဗ္ဗဇိတာ ဧဝံ ပုစ္ဆိံသု။ အထာဟံ တေသံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒံ ဒဿေတ္ဝာ တန္တိဓမ္မံ နာမ ကထေန္တော ဣဒမဝေါစံ “အာဝုသော သဒ္ဓါသမ္ပန္နော နာမ ကုလပုတ္တော ဧဝရူပဿ သတ္ထု သာသနေ ပဗ္ဗဇိတော ဧဝံ တိဝိဓံ သီလံ ပူရေတ္ဝာ ပဌမဈာနာဒီနိ ပတ္ဝာ ဋ္ဌိတော ‘တံ ဇိဝ’န္တိအာဒီနိ ဝဒေယျ၊ ယုတ္တံ နု ခေါ ဧတမသာ”တိ။ တတော တေဟိ ယုတ္တန္တိ ဝုတ္တေ “အဟံ ခေါ ပနေတံ အာဝုသော ဧဝံ ဇာနာမိ ဧဝံ ပဿာမိ၊ အထ စ ပနာဟံ နု ဝဒါမီ”တိ တံ ဝါဒံ ပဋိက္ခိပိတ္ဝာ ဥတ္တရိ ဒိဏ္ဏာသဝံ ဒဿေတ္ဝာ “ဣမဿ ဧဝံ ဝတ္တုံ နု ယုတ္တ”န္တိ အဝေါစံ။ တေ မမ ဝစနံ သုတ္ဝာ အတ္တမနာ အဟေသုန္တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ သောပိ အတ္တမနော အဟောသိ။ တေနာဟ “ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ အတ္တမနော သြဋ္ဌဒ္ဓေါ လိန္ဆဝိ ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒီ”တိ။

ဣတိ သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒီဃနိကာယဋ္ဌကထာယံ

မဟာလိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-သုပတိဋ္ဌိတာ (သျာ)၊ သုပဋ္ဌိတာ (က)

၇-ဇာလိယသုတ္တာ

ဒွေပဗ္ဗဇိတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၃၇၀။ **ဧဝံ မေ သုတံ။ပ။ ကောသမ္ဗိယ**န္တိ ဇာလိယသုတ္တံ။ တတြာယံ အပုဗ္ဗ-ပဒဝဏ္ဏနာ။ **ယောသိတာရုမေ**တိ ယောသိတေန သေဋ္ဌိနာ ကတေ အာရာမေ။ ပုဗ္ဗေ ကိရ အလ္လကပ္ပရဋ္ဌ[1] နာမ အဟောသိ။ တတော ကောတ္ထဟလိကော နာမ ဒလိဒ္ဒေါ ဆာတကဘယေန သပုတ္တဒါရော အဝန္တိရဋ္ဌံ[2] ဂစ္ဆန္တော ပုတ္တံ ဝဟိတုံ အသက္ကောန္တော ဆဒ္ဒေတ္ဝာ အဂမာသိ၊ မာတာ နိဝတ္တိတ္ဝာ တံ ဂဟေတ္ဝာ ဂတာ၊ တေ ဧကံ ဂေါပါလကဂါမံ ပဝိသိံသု။ ဂေါပါလကေန စ[3] တဒါ ဗဟုပါ-ယာသော ပဋိယတ္တော ဟောတိ၊ တေ တတော[4] ပါယာသံ လဘိတ္ဝာ ဘုဉ္ဇိံသု။ အထ သော ပုရိသော ဗလဝပါယာသံ ဘုတ္တော[5] ဇီရာပေတုံ အသက္ကောန္တော ရတ္တိဘာဂေ ကာလံကတ္ဝာ တတ္ထေဝ သုနခိယာ ကုစ္ဆိသ္မိံ ပဋိသန္ဓိံ ဂဟေတ္ဝာ ကုက္ကုရော ဇာတော၊ သော ဂေါပါလကဿ ဝိယော အဟောသိ။ ဂေါပါလ-ကော စ ပစ္ဆေကဗုဒ္ဓံ ဥပဋ္ဌဟတိ[6]။ ပစ္ဆေကဗုဒ္ဓေါပိ ဘတ္တကိစ္စပရိယောသာနေ[7] ကုက္ကုရော သုနခေကံ ဝိလ္လံ ဒေတိ၊ သော ပစ္ဆေကဗုဒ္ဓေ သိနေဟံ ဥပ္ပါဒေတ္ဝာ ဂေါပါလကေန သဒ္ဓိံ ပက္ကာသာလမ္ပိ ဂစ္ဆတိ။ ဂေါပါလကေ အသန္နီဟိတေ ဘတ္တဝေလာယံ သယမေဝ ဂန္ဒွာ ကာလာရောစနတ္ထံ[8] ပက္ကာသာလဒ္ဒါရေ ဘုဿတိ။ အန္တရာမဂ္ဂေပိ စက္ကာမိဂေ ဒိသွာ ဘုဿိတ္ဝာ ပလာပေတိ။ သော ပစ္ဆေကဗုဒ္ဓေ မုဒုကေန စိတ္တေန ကာလံကတ္ဝာ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိ။ တတြဿ ယောသကဒေဝပုတ္တောတ္တေဝ နာမံ အဟောသိ။ သော ဒေဝလောကတော စဝိတ္ဝာ ကောသမ္ဗိယံ ကေဿ ကုလဿ ဃရေ[9] နိဗ္ဗတ္တိ။ တံ အပုတ္တကော သေဋ္ဌိ တဿ မာတာပိတူနံ ဓနံ ဒတ္ဝာ ပုတ္တံ ကတ္ဝာ အဂ္ဂဟေသိ။ အထ အတ္တနော ပုတ္တေ ဇာတေ သတ္တက္ခတ္တုံ ဃာတာပေတုံ ဥပက္ကမိ။ သော ပုညဝန္တတာယ သတ္တသုပိ ဌာနေသု မရဏံ အပ္ပတ္ဝာ အဝသာနေ ကောယ သေဋ္ဌိတာယ ဝေယျတ္တိယေန လဒ္ဓဇီဝိတော အပရဘာဂေ ပိတု အစ္စယေန သေဋ္ဌိဋ္ဌာနံ ပတ္ဝာ ယောသကသေဋ္ဌိ[10] နာမ ဇာတော။ အညေပိ ကောသမ္ဗိယံ

၁-အဇိတရဋ္ဌံ (သီ)၊ဒမိဋ္ဌရဋ္ဌံ (သျာ)
၂-အနန္တရရဋ္ဌံ (သီ)
၃-ဂေါပါလကာနံ စ (သီ)
၄-တေ တံ (သျာ)
၅-ဘုဉ္ဇန္တော (က)
၆-ဥပဋ္ဌာသိ (သျာ၊က)
၇-ဘတ္တကိစ္စကာလေ (သီ၊ သျာ)
၈-ဝေလာရောစနတ္ထံ (သျာ)
၉-ကေသိဿ ကုလဃရေ (သီ၊ သျာ)
၁၀-ယောသိတသေဋ္ဌိ (သျာ၊က)

ကုက္ကုဋ္ဆသေဋ္ဌိ, ပါဝါရိယသေဋ္ဌိတိ ဒွေ သေဋ္ဌနော အတ္ထိ၊ ဣမိနာ သဒ္ဓိံ တယော အဟေသုံ။

တေန စ သမယေန ဟိမဝန္တေတော ပဋ္ဌသတတာပသာ သရိရသန္တပ္ပနတ္ထံ အန္တရန္တရာ ကောသဇ္ဇိံ အာဂစ္ဆန္တိ၊ တေသံ ဇေတ တယော သေဋ္ဌိ အတ္တနော အတ္တနော ဥယျာနေသု ပဏ္ဏကုဋိယော ကတ္ဝာ ဥပဋ္ဌာနံ ကရောန္တိ။ အထေက-ဒိဝသံ တေ တာပသာ ဟိမဝန္တေတော အာဂစ္ဆန္တာ မဟာကန္တာရေ တသိတာ ကိလန္တာ ကေ မဟန္တံ ဝဋ္ဋရုက္ခံ ပတ္ဝါ[1] တတ္ထ အဓိဝတ္ထာယ ဒေဝတာယ သန္တိကာ သင်္ဂဟံ ပစ္ဆာသိသန္တာ နိသီဒိံသု။ ဒေဝတာ သဗ္ဗာလင်္ကာရဝိဘူသိတံ ဟတ္ထိံ ပသာရေတ္ဝာ တေသံ ပါနိယပါနကာဒိနိ၂ ဒတ္ဝာ ကိလမထံ ပဋိဝိနောဒေသိ၊ တေ ဒေဝတာယာနုဘာဝေန ဝိမ္ဟိတာ ပုစ္ဆိံသု "ကိံ နု ခေါ ဒေဝတေ ကမ္မံ ကတ္ဝာ တယာ အယံ သမ္ပတ္တိ လဒ္ဓါ"တိ။ ဒေဝတာ အာဟ"လောကေ ဗုဒ္ဓေါ နာမ ဘဂဝါ ဥပ္ပန္နော၊ သော တေရဟိ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ၊ အနာထပိဏ္ဍိကော ဂဟပတိ တံ ဥပဋ္ဌဟတိ။ သော ဥပေါသထဒိဝသေသု အတ္တနော ဘတကာနံ ပကတိဘတ္တဝေတနမေဝ ဒတ္ဝာ ဥပေါသထံ ကာရာပေသိ။ အထာဟံ ကေဒိဝသံ မဇ္ဈန္ဟိကေ[2] ပါတရာသတ္ထာယ အာဂတော ကဋ္ဌိ ဘတကကမ္မံ အကရောန္တံ ဒိသ္ဝာ 'အဇ္ဇ မနုဿာ ကသ္မာ ကမ္မံ န ကရောန္တိ'တိ ပုစ္ဆိံ။ တဿ မေ တမတ္ထံ အာရောစေသုံ။ အထာဟံ တေဒဝေါစံ 'ဣဒါနိ ဥပဓုဒိဝသော ဂတော၊ သက္ကာ နု ခေါ ဥပဓုပေါသထံ ကာတု'န္တိ။ တတော သေဋ္ဌိဿ ပဋိဝေဒေတ္ဝာ သက္ကာ ကာတုန္တိ အာဟ။ သ္ဝာဟံ ဥပဓုဒိဝသံ ဥပဓုပေါသထံ သမာဒိယိတ္ဝာ တဒဟေဝ ကာလံကတ္ဝာ ဇုမံ သမ္ပတ္တိံ ပဋိလဘိ"န္တိ။

အထ တေ တာပသာ "ဗုဒ္ဓေါ ကိရ ဥပ္ပန္နော"တိ သဒ္ဒါတဝိတိပါမောဇ္ဇာ တတောဝ သာဝတ္ထိံ ဂန္တ္ဝါကာမာ ဟုတ္ဝာပိ "ဗဟုကာရာ နော ဥပဋ္ဌာက-သေဋ္ဌိနော တေသမ္ပိ ဇုမမတ္ထမာရောစေဿာမာ"တိ ကောသဇ္ဇိံ ဂန္ဒ္ဓာ သေဋ္ဌိဟိ ကတသက္ကာရဗဟုမာနာ တဒဟေဝ မယံ ဂစ္ဆာမာတိ အာဟံသု။ "ကိံ ဘန္တေ တုရိတာတ္ထ၊ နနု တုမှေ ပုဗ္ဗေ စတ္တာရော ပဋ္ဌ မာသေ ဝသိတ္ထာ ဂစ္ဆထာ"တိ စ ဝုတ္တေ တံ ပဝတ္တိံ အာရောစေသုံ။ တေန ဟိ ဘန္တေ သဟေဝ ဂစ္ဆာမာတိ စ ဝုတ္တေ "ဂစ္ဆာမ မယံ, တုမှေ သကိံ အာဂစ္ဆထာ"တိ သာဝတ္ထိံ ဂန္ဒ္ဓာ ဘဂဝတော သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိံသု။ တေပိ သေဋ္ဌိနော

၁-ပတ္တာ (က) ၂-ပါနိယနဟာနောဒကာနိ (သီ) ၃-မဇ္ဈန္ဟိကေ (သီ၊ သျာ)

ပန္ထသတပန္ထသတသကဋပရိဝါရာ သာဝတ္ထိံ ဂန္ဒွာ ဒါနာဒိနိ ဒတ္ဝာ ကောသမ္ဗိံ အာဂမနတ္ထာယ ဘဂဝန္တံ ယာစိတ္ဝာ ပစ္ဆာဂမ္မ တယော ဝိဟာရေ ကာရေသုံ။ တေသု ကုက္ကုဋသေဋ္ဌိနာ ကတော ကုက္ကုဋာရာမော နာမ၊ ပါဝါရိယသေဋ္ဌိနာ ကတော ပါဝါရိကမ္ဗဝနံ နာမ၊ ဃောသိတသေဋ္ဌိနာ ကတော ဃောသိတာရာ-မော နာမ အဟောသိ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ "ကောသမ္ဗိယံ ဝိဟရတိ ဃောသိတာရာမေ"တိ။

မဏ္ဍိယော[1]တိ ဇုဒံ တဿ နာမံ။ **ဇာလိယော**တိ ဇုဒမ္ပိ ဇုတရဿ[2] နာမမေဝ။ ယသ္မာ ပနဿ ဥပဇ္ဈာယော ဒါရုမယေန ပတ္တေန ပိဏ္ဍာယ စရတိ၊ တသ္မာ ဒါရုပတ္တိကန္တေဝါသိတိ ဝုစ္စတိ။ **တေဒဝေါစုန္တိ** ဥပါရမ္ဘာဓိပ္ပါယေန ဝါဒံ အာရောပေတုကာမာ ဟုတ္ဝာ တေဒဝေါစုံ။ ဇုတိ ကိရ နေသံ အဟောသိ၊ သစေ သမဏော ဂေါတမော "တံ ဇိဝံ တံ သရီရ"န္တိ ဝက္ခတိ၊ အထဿ မယံ ဧတံ ဝါဒံ အာရောပေဿာမ "ဘော ဂေါတမ တုမှာကံ လဒ္ဓိယာ ဇုဓေဝ သတ္တော ဘိဇ္ဇတိ၊ တေန ဝေါ ဝါဒေါ ဥစ္ဆေဒဝါဒေါ ဟောတီ"တိ။ သစေ ပန "အညံ ဇိဝံ အညံ သရီရ"န္တိ ဝက္ခတိ၊ အထသ္သေတံ ဝါဒံ အာရောပေဿာမ "တုမှာကံ ဝါဒေ ရူပံ ဘိဇ္ဇတိ၊ န သတ္တော ဘိဇ္ဇတိ။ တေန ဝေါ ဝါဒေ သတ္တော သဿတော အာပဇ္ဇတီ"တိ။ အထ ဘဂဝါ "ဇုမေ ဝါဒါရောပနတ္ထာယ ပဉ္ဉံ ပုစ္ဆန္တိ၊ မမ သာသနေ ဇုမေ ဒွေ အန္တေ အနုပဂမ္မ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ အတ္ထိတိ နဂာနန္တိ၊ ဟန္ဒ နေသံ ပဉ္ဉံ အဝိဿဇ္ဇေတ္ဝာ တဿာယေဝ ပဋိပဒါယ အာဝိဘာဝတ္ထံ ဓမ္မံ ဒေသေမီ"တိ စိန္တေတ္ဝာ "တေန ဟာဝုသော"တိအာဒိမာဟ။

၃၇၉-၃၈၀။ တတ္ထ **ကလ္လံ နု ခေါ တဿေတံ ဝစနာယာ**တိ တဿေတံ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတဿ တိဝိဓံ သိလံ ပရိပူရေတ္ဝာ ပဌမဈာနံ ပတ္တဿ[3] ယုတ္တံ နု ခေါ တေံ ဝတ္တုန္တိ အတ္ထော[3]။ တံ သုတ္ဝာ ပရိဗ္ဗာဇကာ ပုထုဇ္ဇနော နာမ ယသ္မာ နိဗ္ဗိစိကိစ္ဆော နု ဟောတိ၊ တသ္မာ ကဒါစိ ဧဝံ ဝဒေယျာတိ မညမာနာ "ကလ္လံ တဿေတံ ဝစနာယာ"တိ အာဟံသု။ **အထ စ ပနာဟံ နု ဝဒါမီ**တိ အဟံ ဧတမေဝံ ဇာနာမိ, နော စ ဧဝံ ဝဒါမိ၊ အထ ခေါ ကသိဏပရိကမ္မံ ကတ္ဝာ ဘာဝေန္တဿ ပညာဗလေန ဥပ္ပန္နံ မဟဂ္ဂတစိတ္တမေတန္တိ သညံ ဒဿေသိ။

၁–မဏ္ဍိယောတိ (သီ၊ သျာ)
၂–တဿ (က)
၃–တေံ ဝစနာယ တေံ ဝတ္တုံ ယုတ္တန္တိ အတ္ထော (သီ)၊ တေံ ဝစနာယ ဝတ္တုံ ယုတ္တန္တိ အတ္ထော (သျာ) ယုတ္တံ နု ခေါ ဝစနာယ၊ တေံ ဝတ္တုံ ယုတ္တန္တိ အတ္ထော (?)

နု ကလ္လံ တဿေတန္တိ ဣဒံ တေ ပရိဗ္ဗာဇကာ "ယသ္မာ ဒိဏ္ဏာသဝေါ ဝိဂတ-သမ္ဗောဟော တိဏ္ဏောဝိစိကိစ္ဆော၊ တသ္မာ နု ယုတ္တံ တဿေတံ ဝတ္တု၂"န္တိ မညမာနာ ဝဒန္တိ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

ဣတိ သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒီဃနိကာယဋ္ဌကထာယံ
ဇာလိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁–သေသံ သမ္မဋ္ဌ (သီ)

၈-မဟာသီဟနာဒသုတ္တ

အစေလကဿပဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၃၈၁။ **ဧဝံ မေ သုတံ။ ပ။ ဥရုညာယံ ဝိဟရတီ**တိ မဟာသီဟနာဒသုတ္တံ။ တတြာယံ အပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ။ **ဥရုညာယ**န္တိ ဥရုညာတိ တဿ ရဋ္ဌဿပိ နဂရဿပိ ဧတဒေဝ နာမံ၊ ဘဂဝါ ဥရုညာနဂရံ ဥပနိဿာယ ဝိဟရတိ။ **ကဏ္ဏကတ္ထလေ မိဂဒါယေ**တိ တဿ နဂရဿ အဝိဒူရေ ကဏ္ဏကတ္ထလံ နာမ ဧကော ရမဏီယော ဘူမိဘာဂေါ အတ္ထိ။ သော မိဂါနံ အဘယတ္ထာယ ဒိန္နတ္တာ "မိဂဒါယော"တိ ဝုစ္စတိ၊ တသ္မိံ ကဏ္ဏကတ္ထလေ မိဂဒါယေ။ **အစေလော**တိ နဂ္ဂပရိဗ္ဗာဇကော။ **ကဿပေါ**တိ တဿ နာမံ။ **တပဿိ**န္တိ တပနိဿိတကံ။ **လူခါဇီဝိ**န္တိ အစေလက-မုတ္တာစာရာဒိဝသေန လူခေါ အာဇီဝေါ အဿာတိ လူခါဇီဝီ၊ တံ လူခါဇီဝိံ။ **ဥပဏ္ဍောသတီ**တိ ဥပဏ္ဍေတိ။ **ဥပဝဒတီ**တိ ဟီဋ္ဌေတိ ဝမ္ဘေတိ။ **ဓမ္မဿ စ အနုဓမ္မံ ဗျာကရောန္တီ**တိ ဘောတာ ဂေါတမေန ဝုတ္တကာရဏဿ အနုကာရဏံ ကထေန္တိ။ **သဟဓမ္မိကော ဝါဒါနုဝါဒေါ**တိ ပရေဟိ ဝုတ္တကာရဏေန သကာရဏော ဟုတ္ဝာ "တုမှာကံ ဝါဒေါ ဝါ အနုဝါဒေါ ဝါ ဝိညူဟိ ဂရဟိတဗ္ဗံ, ကာရဏံ ကောစိ အပ္ပမတ္တကောပိ ကိံ နု အာဂစ္ဆတိ၊ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ကိံ သဗ္ဗာကာရေနပိ တဝ ဝါဒေ ဂါရယ္ဟံ ကာရဏံ နတ္ထီ"တိ။ **အနဗ္ဘက္ခာတုကာမာ**တိ နု အဘူတေန ဝတ္တုကာမာ။

၃၈၂။ **ကေစ္စံ တပဿိံ လူခါဇီဝိ**န္တိအာဒီသု ဣမေကစ္စော "အစေလက-ပဗ္ဗဇ္ဇာဒိတပနိဿိတတ္တာ တပဿီ လူခေန ဇီဝိတံ ကပ္ပေဿာမီ"တိ တိဏ-ဂေါမယာဒိဘက္ခနာဒီဟိ နာနပ္ပကာရေဟိ အတ္တာနံ ကိလမေတိ၊ အပ္ပပုည-တာယ စ သုခေန ဇီဝိတဝုတ္တိမေဝ နု လဘတိ၊ သော တီဏိ ဒုစ္စရိတာနိ ပူရေတ္ဝာ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တတိ။

အပရော တာဒိသံ တပနိဿိတောပိ ပုညဝါ ဟောတိ၊ လဘတိ လာဘ-သက္ကာရံ။ သော "နု ဒါနိ မယာ သဒိသော အတ္ထီ"တိ အတ္တာနံ ဥစ္စေ ဌာနေ သမ္ဘာဝေတ္ဝာ ဘိယျောသော မတ္တာယ လာဘံ ဥပ္ပါဒေဿာမီတိ အနေသန-ဝသေန တီဏိ ဒုစ္စရိတာနိ ပူရေတ္ဝာ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တတိ။ ဣမေ ဒွေ သန္ဓာယ ပဌမနယော ဝုတ္တော။

အပရော တပနိဿိတကော လူခါဇီဝီ အပ္ပပုညော ဟောတိ၊ နု လဘတိ သုခေန ဇီဝိတဝုတ္တိံ။ သော "မယ္ဟံ ပုဗ္ဗေပိ အကတပုညတာယ သုခဇီဝိကာ

နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဟန္ဒဒါနိ ပုညာနိ ကရောမိ''တိ တိဏ္ဍိ သုစရိတာနိ ပူရေတ္ဝာ သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တတိ။

အပရော လူခါဇိဝိ ပုညဝါ ဟောတိ၊ လဘတိ သုခေန ဇီဝိတဝုတ္တိ်ံ။ သော "မယ့ံ ပုဗ္ဗေပိ ကတပုညတာယ သုခဇီဝိကာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ''တိ စိန္တေတ္ဝာ အနေသနံ ပဟာယ တိဏ္ဍိ သုစရိတာနိ ပူရေတ္ဝာ သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တတိ။ ဣမေ ဒ္ဝေ သန္ဓာယ ဒုတိယနယော ဝုတ္တော။

ဧကော ပန တပဿီ အပုဒုက္ခဝိဟာရိ ဟောတိ ဗာဟိရကာစာရယုတ္တော တာပသော ဝါ ဆန္နပရိဗ္ဗာဇကော ဝါ၊ အပုပုညတာယ စ မနာပေ ပစ္စယေ န လဘတိ။ သော အနေသနဝသေန တိဏ္ဍိ ဒုစ္စရိတာနိ ပူရေတ္ဝာ အတ္တာနံ သုခေ ဌပေတ္ဝာ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တတိ။

အပရော ပုညဝါ ဟောတိ၊ သော "န ဒါနိ မယာ သဒ္ဓိသော အတ္ထို''တိ မာနံ ဥပ္ပါဒေတ္ဝာ အနေသနဝသေန လာဘသက္ကာရံ ဝါ ဥပ္ပါဒေန္တော မိစ္ဆာဇီဋ္ဌ-ဝသေန "သုခေါ ဣမိဿာ ပရိဗ္ဗာဇိကာယ ဒဟရာယ မုဒုကာယ လောမသာယ[1] သမ္ဖဿော''တိအာဒိနိ စိန္တေတ္ဝာ ကာမေသု ပါတဗျတံ ဝါ အာပဇ္ဇန္တော တိဏ္ဍိ ဒုစ္စရိတာနိ ပူရေတ္ဝာ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တတိ။ ဣမေ ဒ္ဝေ သန္ဓာယ တတိယနယော ဝုတ္တော။

အပရော ပန အပုဒုက္ခဝိဟာရိ အပုပုညော ဟောတိ၊ သော "အဟံ ပုဗ္ဗေပိ အကတပုညတာယ သုခေန ဇီဝိကံ န လဘာမိ''တိ တိဏ္ဍိ သုစရိတာနိ ပူရေတ္ဝာ သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တတိ။

အပရော ပုညဝါ ဟောတိ၊ သော "ပုဗ္ဗေပါဟံ[2] ကတပုညတာယ သုခံ လဘာမိ၊ ဣဒါနိ ပုညာနိ[3] ကရိဿာမိ''တိ တိဏ္ဍိ သုစရိတာနိ ပူရေတ္ဝာ သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တတိ။ ဣမေ ဒ္ဝေ သန္ဓာယ စတုတ္ထနယော ဝုတ္တော။ ဣဒံ တိတ္ထိယဝသေန အာဂတံ၊ သာသနေပိ ပန လဗ္ဘတိ။

ဧကစ္စော ဟိ ဓုတင်္ဂသမာဒါနဝသေန လူခါဇိဝိ ဟောတိ၊ အပုပုညတာယ ဝါ သကလမ္ပိ ဂါမံ ဝိစရိတ္ဝာ ဥဒရပူရံ န လဘတိ။ သော "ပစ္ဈယေ ဥပ္ပါဒေဿာမိ''တိ ဝေဇ္ဇကမ္မာဒိဝသေန ဝါ အနေသနံ ကတ္ဝာ အရဟတ္တံ ဝါ ပဋိဇာနိတ္ဝာ တိဏ္ဍိ ဝါ ကုဟနဝတ္ထူနိ ပဋိသေဝိတ္ဝာ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တတိ။

၁–လောမသာယ ဗာဟာယ (သီ)　　၂–ဟုဗ္ဗေပဟံ (သီ)၊ ပုဗ္ဗေဝါဟံ (သျာ)

၃–ဣဒါနိဝိ ပုညာနေဝ (သီ၊ သျာ)

အပရော စ တာဒိသောဝ ပုညဝါ ဟောတိ။ သော တာယ ပုညသမ္ပတ္တိယာ မာနံ ဇနယိတ္ဝာ ဥပ္ပန္နံ လာဘံ ထာဝရံ ကတ္ဝာကာမော အနေသနဝသေန တိဏ္ဏံ ဒုစ္စရိတာနိ ပူရေတ္ဝာ နိရယေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

အပရော သမာဒိန္နဓုတင်္ဂါ အပ္ပပုညောဝ ဟောတိ၊ န လာဘတိ သုခေန ဇီဝိတဝုတ္တိံ။ သော ‘‘ပုဗ္ဗေပါဟံ[1] အကတပုညတာယ ဂိဒ္ဓိ နု လာဘာမိ၊ သစေ ဇုဒါနိ အနေသနံ ကရိဿံ၊ အာယတိမ္ပိ ဒုလ္လဘသုခေါ ဘဝိဿာမီ’’တိ တိဏ္ဏံ သုစရိတာနိ ပူရေတ္ဝာ အရဟတ္တံ ပတ္တုံ အသက္ကောန္တော သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တတိ။

အပရော ပုညဝါ ဟောတိ၊ သော ‘‘ပုဗ္ဗေပါဟံ ကတပုညတာယ ဧတရဟိ သုခိတော၊ ဇုဒါနိပိ ပုညံ ကရိဿာမီ’’တိ အနေသနံ ပဟာယ တိဏ္ဏံ သုစရိတာနိ ပူရေတ္ဝာ အရဟတ္တံ ပတ္တုံ အသက္ကောန္တော သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တတိ။

၃၀၃။ **အာဂတိဖ္လာ**တိ “အသုကဋ္ဌာနတော နာမ ဇုမေ အာဂတာ”တိ ဧဝံ အာဂတိဖ္လ။ **ဂတိဖ္လာ**တိ ဇုဒါနိ ဂန္တ္ဗဋ္ဌာနဖ္လ။ **စုတိဖ္လာ**တိ တတော စဝနဖ္လ။ **ဥပ-ပတ္တိဖ္လာ**တိ တတော စုတာနံ ပုန ဥပပတ္တိဖ္လ။ **ကိံ သဗ္ဗံ တပံ ဂရဟိဿာမီ**တိ “ကေန ကာရဏေန ဂရဟိဿာမိ၊ ဂရဟိတဗ္ဗမေဝ ဟိ မယံ ဂရဟာမ၊ ပသံသိတဗ္ဗံ ပသံသာမ၊ နု ဘက္ခိကံ ကရောန္တော မဟာရဇကောဝိယ ဓောတဖ္လ အဓောတဖ္လ ဧကတော ကရောမာ’’တိ ဒဿေတိ။ ဇုဒါနိ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော ‘‘သန္တိ ကဿပ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ’’တိအာဒိမာဟ။

၃၀၄။ **ယံ တေ ကေစ္ဆန္တိ** ပဖ္လရိမံ သိလံ၊ တဋ္ဌိ လောကေ နု ကောစိ နု သာဓူတိ ဝဒတိ။ ပုန **ယံ တေ ကေစ္ဆန္တိ** ပဖ္လရိမံ ဝေရံ၊ တံ နု ကောစိ သာဓူတိ ဝဒတိ။ ပုန **ယံ တေ ကေစ္ဆန္တိ** ပဖ္လဒ္ဓါရေ အသံဝရံ၊ တေ ကိရ “စက္ခု နာမ နု နိရုန္ဓိတဗ္ဗံ၊ စက္ခုနာ မနာပံ ရူပံ[2] ဒဋ္ဌဗ္ဗ”န္တိ ဝဒန္တိ၊ သေ နယော သောတာဒီသု။ ပုန **ယံ တေ ကေစ္ဆန္တိ** ပဖ္လဒ္ဓါရေ သံဝရံ။

ဧဝံ ပရေသံ ဝါဒေန သဟ အတ္တနော ဝါဒဿ သမာနာသမာနတံ ဒဿေတ္ဝာ ဇုဒါနိ အတ္တနော ဝါဒေန သဟ ပရေသံ ဝါဒဿ သမာနာ-သမာနတံ ဒဿေန္တော “ယံ မယ”န္တိအာဒိမာဟ။ တတြာပိ ပဖ္လသိလာဒိဝသေ-နေဝ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁-ပုဗ္ဗေပဟံ (သီ)၊ ပုဗ္ဗေဝါဟံ (သျာ)　　၂-စက္ခုနာ နာမရူပံ (က)

သမနုယုဉ္ဇာပနကထာဝဏ္ဏနာ

၃၈၅။ **သမနုယုဉ္ဇန္တန္တိ** သမနုယုဉ္ဇန္တု၊ ဧတ္ထ စ လဒ္ဓိံ ပုစ္ဆန္တော သမနုယုဉ္ဇတိ နာမ၊ ကာရဏံ ပုစ္ဆန္တော သမနုဂါဟတိ နာမ၊ ဥဘယံ ပုစ္ဆန္တော သမနုဘာသတိ နာမ။ **သတ္ထာရာ ဝါ သတ္ထာရန္တိ** သတ္ထာရာ ဝါ သဒ္ဓိံ သတ္ထာရံ ဥပသံဟရိတ္ဝာ "ကိံ တေ သတ္ထာ တေ ဓမ္မေ သဗ္ဗသော ပဟာယ ဝတ္တတိ၊ ဥဒါဟု သမဏော ဂေါတမော"တိ။ ဒုတိယပဒေပိ ဧသေဝ နယော။

ဣဒါနိ တမတ္ထံ ယောဇေတ္ဝာ ဒသေန္တော "ယေ ဣမေသံ ဘဝတ"န္တိ-အာဒိမာဟ။ တတ္ထ **အကုသလာ အကုသလသခ်ါတာ**တိ အကုသလာ စေဝ အကုသလာတိ စ သခ်ါတာ ဥတာ၊ ကောဋ္ဌာသံ ဝါ ကတ္ဝာ ဌပိတာတိ အတ္ထော။ ဧသ နယော သဗ္ဗပဒေသု။ အပိ စေတ္ထ **သာဝဇ္ဇာ**တိ သဒေါသာ။ **နအလမရိယာ**တိ နိဒ္ဒေါသဋ္ဌေန အရိယာ ဘဝိတုံ နာလံ အသမတ္ထာ။

၃၈၆-၃၉၂။ **ယံ ဝိညူ သမနုယုဉ္ဇန္တာ**တိ ယေန ဝိညူ အမှေ စ အညေ စ ပုစ္ဆန္တာ ဧဝံ ဝဒေယျုံ၊ တံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ၊ အတ္ထိ တံ ကာရဏန္တိ အတ္ထော။ **ယံ ဝါ ပန ဘောန္တော ပရေ ဂဏာစရိယာ**တိ ပရေ ပန ဘောန္တော ဂဏာစရိယာ ယံ ဝါ တံ ဝါ အပ္ပမတ္တကံ ပဟာယ ဝတ္တန္တီတိ အတ္ထော။ **အမှေဝ တတ္ထ ယေဘုယ္ဖေန ပသံသေယျုန္တိ** ဣဒံ ဘဂဝါ သတ္ထာရာ သတ္ထာရံ သမနုယုဉ္ဇနေပိ အာဟ၊ သံဃေန သံဃံ သမနုယုဉ္ဇနေပိ။ ကသ္မာ? သံဃပသံသာယပိ သတ္ထုယေဝ ပသံသာသိဒ္ဓိတော။ ပသီဒမာနာပိ ဟိ ဗုဒ္ဓသမ္ပတ္တိယာ သံဃေ၊ သံဃ-သမ္ပတ္တိယာ စ ဗုဒ္ဓေ ပသီဒန္တိ၊ တထာ ဟိ ဘဂဝတော သရီရသမ္ပတ္တိံ[၁] ဒိသ္ဝာ ဓမ္မဒေသနံ ဝါ သုတ္ဝာ ဘဝန္တိ ဝတ္တာရော "လာဘာ ဝတ ဘော သာဝကာနံ ယေ ဧဝရူပဿ သတ္ထု သန္တိကာဝစရာ"တိ၊ ဧဝံ ဗုဒ္ဓသမ္ပတ္တိယာ သံဃေ ပသီဒန္တိ။ ဘိက္ခူနံ ပနာစာရဂေါစရံ အဘိက္ကမပဋိက္ကမာဒီနိ စ ဒိသ္ဝာ ဘဝန္တိ ဝတ္တာရော "သန္တိကာဝစရာနံ ဝတ ဘော သာဝကာနံ အယဉ္ဇ ဥပသမဂုဏော သတ္ထု ကီဝ ရူပေါ ဘဝိဿတီ"တိ၊ ဧဝံ သံဃသမ္ပတ္တိယာ ဗုဒ္ဓေ ပသီဒန္တိ။ ဣတိ ယာ သတ္ထုပသံသာ၊ သာ သံဃဿ, ယာ သံဃဿ ပသံသာ၊ သာ သတ္ထူတိ သံဃပသံသာယပိ သတ္ထုယေဝ ပသံသာသိဒ္ဓိတော ဘဂဝါ ဒ္ဓိသုပိ နယေသု "**အမှေဝ တတ္ထ ယေဘုယ္ဖေန ပသံသေယျု**"န္တိ အာဟ။ **သမဏော ဂေါတမော ဣမေ ဓမ္မေ အနဝသေသံ ပဟာယ ဝတ္တတိ၊ ယံ ဝါ ပန ဘောန္တော ပရေ ဂဏာစရိယာ**တိအာဒိသုပိ ပနေတ္ထ[၂] အယမဓိပ္ပါယော။

၁-သရီရနိပ္ပတ္တိံ (သီ၊သျာ) ၂-ပဒေသု (ကံ)

သမ္ပတ္တသမာဒါနသေတုဃာတဝသေန ဟိ တိဿော ဝိရတိယော။ တာသု သမ္ပတ္တသမာဒါနဝိရတိမတ္တမေဝ အညေသံ ဟောတိ၊ သေတုဃာတဝိရတိ ပန သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ နတ္ထိ။ ပဉ္ဇသု ပန တဒင်္ဂဝိက္ခမ္ဘနသမုစ္ဆေဒပဋိပဿဒ္ဓိနိဿရဏပ္ပ-ဟာနေသု အဌသမာပတ္တိဝသေန စေဝ ဝိပဿနာမတ္တဝသေန စ တဒင်္ဂဝိက္ခမ္ဘ-နပ္ပဟာနမတ္တမေဝ အညေသံ ဟောတိ။ ဣတရာနိ တီဏိ ပဟာနာနိ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ နတ္ထိ။ တထာ သီလသံဝရော, ခန္တိသံဝရော, ဉာဏသံဝရော, သတိသံဝရော, ဝီရိယသံဝရောတိ ပဉ္ဇ သံဝရာ၊ တေသု ပဉ္ဇသီလမတ္တမေဝ အဓိဝါသနခန္တိမတ္တ-မေဝ စ အညေသံ ဟောတိ၊ သေသံ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ နတ္ထိ။

ပဉ္ဇ ခေါ ပနိမေ ဥပေါသထုဒ္ဒေသာ၊ တေသု ပဉ္ဇသီလမတ္တမေဝ အညေသံ ဟောတိ။ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလံ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ နတ္ထိ။ ဣတိ အကုသလပ္ပဟာနေ စ ကုသလသမာဒါနေ စ တီသု ဝိရတီသု ပဉ္ဇသု ပဟာနေသု ပဉ္ဇသု သံဝရေသု ပဉ္ဇသု ဥဒ္ဒေသေသု "အဟမေဝ စ မယ္ဟဉ္ဇ သာဝကသံဃော လောကေ ပညာယတိ၊ မယာ ဟိ သဒိသော သတ္ထာ နာမ, မယ္ဟံ သာဝကသံဃေန သဒိသော သံဃော နာမ နတ္ထီ"တိ ဘဂဝါ သီဟနာဒံ နဒတိ။

အရိယအဌဂီကမဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၃၉၃။ ဧဝံ သီဟနာဒံ နဒိတ္ဝာ တဿ သီဟနာဒဿ အဝိပရီတဘာဝါဝ-ဗောဓနတ္ထံ "အတ္ထိ ကဿပ မဂ္ဂေါ"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **မဂ္ဂေါ**တိ လောကုတ္တရ-မဂ္ဂေါ။ **ပဋိပဒါ**တိ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါ။ **ကာလဝါဒီ**တိအာဒီနိ ဗြဟ္မဇာလေ ဝဏ္ဏိ-တာနိ။ ဣဒါနိ တံ ဒုဝိဓံ မဂ္ဂဉ္ဇ ပဋိပဒဉ္ဇ ဧကတော ကတ္ဝာ ဒဿေန္တော "အယ-မေဝ အရိယော"တိအာဒိမာဟ။ ဣဒံ ပန သုတ္ဝာ အစေလော စိန္တေသိ "သမဏော ဂေါတမော မယ္ဟံယေဝ မဂ္ဂေါ စ ပဋိပဒါ စ အတ္ထိ၊ အညေသံ နတ္ထီတိ မညတိ၊ ဟန္ဒဿာဟံ အမှာကမ္ပိ မဂ္ဂံ ကထေမီ"တိ။ တတော အစေလကပဋိပဒံ ကထေသိ။ တေနာဟ "ဧဝံ ဝုတ္တေ အစေလော ကဿပေါ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ။ပ။ ဥဒကောရောဟနာနုယောဂမနုယုတ္တော ဝိဟရတီ"တိ။

တပေါပက္ကမကထာဝဏ္ဏနာ

၃၉၄။ တတ္ထ **တပေါပက္ကမာ**တိ တပါရမ္ဘာ၊ တပကမ္မာနီတိ အတ္ထော။ **သာမညသခ်ါတာ**တိ သမဏကမ္မသခ်ါတာ။ **ဗြဟ္မညသခ်ါတာ**တိ ဗြာဟ္မဏ-ကမ္မသခ်ါတာ။ **အစေလကော**တိ နိစ္စောလော၊ နဂ္ဂေါတိ အတ္ထော။ **မုတ္တာ-စာရော**တိ ဝိသဋ္ဌာစာရော၊ ဥစ္စာရကမ္မာဒီသု လောကိယကုလပုတ္တာစာရေန

ဝိရဟိတော ဌိတကောဝ ဥစ္စာရံ ကရောတိ, ပဿာဝံ ကရောတိ, ခါဒတိ, ဘုဉ္ဇတိ စ။ **ဟတ္ထာပလေခနောတိ** ဟတ္ထေ ပိဏ္ဍမှိ ဌိတေ[၁] ဇိဝှါယ ဟတ္ထံ အပလိခတိ၊ ဥစ္စာရံ ဝါ ကတ္ဟာ ဟတ္ထသ္မိညေဝ ဒဏ္ဍကသညီ ဟုတ္ဟာ ဟတ္ထေန အပလိခတိ။ "ဘိက္ခာဂဟဏတ္ထံ ဧဟိ ဘန္တေ"တိ ဝုတ္တော နဲ ဧတီတိ **နဟိဘဒ္ဒန္တိကော**။ တေန ဟိ တိဋ္ဌ ဘန္တေတိ ဝုတ္တောပိ နဲ တိဋ္ဌတီတိ **နတိဋ္ဌ-ဘဒ္ဒန္တိကော**။ တဒုဘယမ္ပိ ကိရ သော "ဧတဿ ဝစနံ ကတံ ဘဝိဿတီ"တိ နဲ ကရောတိ။ **အဘိဟဋ္ဌန္တိ** ပုရေတရံ ဂဟေတ္ဟာ အာဟဋ္ဌံ ဘိက္ခံ။ **ဥဒ္ဒိဿကတန္တိ** ဣမံ တုမှေ ဥဒ္ဒိဿ ကတန္တိ ဧဝံ အာရောစိတံ ဘိက္ခံ။ **နဲ နိမန္တနန္တိ** အသုကံ နာမ ကုလံ ဝါ ဝိထိံ ဝါ ဂါမံ ဝါ ပဝိသေယျာထာတိ ဧဝံ နိမန္တိတဘိက္ခမ္ပိ နဲ သာဒိယတိ, နဲ ဂဏ္ဍတိ။ **နဲ ကုမ္ဘိမုခါတိ** ကုမ္ဘိတော ဥဒ္ဓရိတ္ဟာ ဒိယျမာနံ ဘိက္ခံ နဲ ဂဏ္ဍတိ။ **နဲ ကဋ္ဌောပိမုခါတိ ကဋ္ဌောပိတိ** ဥက္ခလိ ဝါ ပစ္ဆိ ဝါ၊ တတောပိ နဲ ဂဏ္ဍတိ။ ကသ္မာ? ကုမ္ဘိကဋ္ဌောပိယော မံ နိဿာယ ကဋ္ဌစ္ဆုနာ ပဟာရံ လဘန္တိတိ။ **နဲ ဋ္ဌေကမန္တရန္တိ** ဥမ္မာရံ အန္တရံ ကတ္ဟာ ဒိယျမာနံ နဲ ဂဏ္ဍတိ။ ကသ္မာ? "အယံ မံ နိဿာယ အန္တရကရဏံ လဘတီ"တိ။ ဒဏ္ဍမုသလေသုပိ ဧသေဝ နယော။

ဒ္ဝိန္ဓန္တိ ဒ္ဝိသု ဘုဉ္ဇမာနေသု ဧကသ္မိံ ဥဋ္ဌာယ ဒေန္တေ နဲ ဂဏ္ဍတိ။ ကသ္မာ ဧကဿ ကဗဋ္ဌန္တရာယော ဟောတီတိ။ **နဲ ဂဗ္ဘိနိယာတိ**အာဒီသု ပနဲ ဂဗ္ဘိနိယာ ကုစ္ဆိယံ ဒါရကော ကိလမတိ။ "ပါယန္တိယာ ဒါရကဿ ခီရန္တရာယော ဟောတိ၊ ပုရိသန္တရဂတာယ ရတိအန္တရာယော ဟောတီ"တိ နဲ ဂဏ္ဍတိ။ **သံကိတ္တီသူတိ** သံကိတ္တေတ္ဟာ ကတဘတ္တေသု၊ ဒုဗ္ဘိက္ခသမယေ ကိရ အစေလကသာဝကာ အစေလကာနံ အတ္ထာယ တတော တတော တဏ္ဍုလာဒီနိ သမာဒပေတ္ဟာ ဘတ္တံ ပစန္တိ။ ဥက္ကဋ္ဌော အစေလကော တတောပိ နဲ ပဋိဂ္ဂဏ္ဍတိ။ **နဲ ယတ္ထ သာတိ** ယတ္ထ သုနခေါ "ပိဏ္ဍံ လဘိဿာမီ"တိ ဥပဋ္ဌိတော ဟောတိ၊ တတ္ထ တဿ အဒတ္ဟာ အာဟဋ္ဌံ နဲ ဂဏ္ဍတိ။ ကသ္မာ? ဧတဿ ပိဏ္ဍန္တရာယော ဟောတီတိ။ **သဏ္ဍ-သဏ္ဍစာရိနီတိ** သမူဟသမူဟစာရိနီ၊ သစေ ဟိ အစေလကံ ဒိသ္ဟာ "ဣမဿ ဘိက္ခံ ဒဿာမာ"တိ မနုဿာ ဘတ္တဂေဟံ ပဝိသန္တိ၊ တေသု စ ပဝိသန္တေသု ကဋ္ဌောပိမုခါဒီသု နိလီနာ မက္ခိကာ ဥပ္ပတိတ္ဟာ သဏ္ဍသဏ္ဍာ စရန္တိ၊ တတော အာဟဋ္ဌံ ဘိက္ခံ နဲ ဂဏ္ဍတိ။ ကသ္မာ? မံ နိဿာယ မက္ခိကာနံ ဂေါစရန္တရာယော ဇာတောတိ။

၁-နိဋ္ဌိတေ (သျာ၊ကံ)

ထုသောဒကန္တိ သဗ္ဗသဿသမ္ဘာရေဟိ ကတံ သောဝီရကံ၊ ထွေ စ သုရာပါနမေဝ သာဝဇ္ဇံ၊ အယံ ပန သဗ္ဗေသုပိ သာဝဇ္ဇသညီ။ **ကောဂါရိကောတိ** ယော ဧကသ္မိံ ယေဝ ဂေဟေ ဘိက္ခံ လဘိတ္ဝာ နိဝတ္တတိ။ **ကောလေဝိကောတိ** ယော ဧကေနေဝ အာလောပေန ယာပေတိ။ **ဒွါဂါရိကာဒိသုပိ** ဧသေဝ နယော။ **ဧကိဿာပိ ဒတ္တိယာတိ** ကောယ ဒတ္တိယဝ်။ ဒတ္တိ နာမ[1] ကော ခုဒ္ဒကပါတိ ဟောတိ၊ ယတ္ထ အဂ္ဂဘိက္ခံ ပက္ခိပိတ္ဝာ ဌပေန္တိ။ **ကောဟိကန္တိ** ကေဒိဝသန္တရိကံ။ **အဒ္ဓမာသိကန္တိ** အဒ္ဓမာသန္တရိကံ။ **ပရိယာယဘတ္တဘောဇနန္တိ** ဝါရဘတ္တ-ဘောဇနံ၊ ကောဟဝါရေန ဒ္ဝိဟဝါရေန သတ္တာဟဝါရေန အဓုမာသဝါရေနာတိ ဧဝံ ဒိဝသဝါရေန အာဂတဘတ္တဘောဇနံ။

၃၉၅။ **သာကဘက္ခောတိ** အလ္လသာကဘက္ခော။ **သာမာကဘက္ခောတိ** သာမာကတဏ္ဍုလဘက္ခော။ **နိဝါရာဒိသု** နိဝါရော နာမ[2] အရညေ သယံဇာတာ ဝိဟီဇာတိ။ **ဒဒ္ဒုလန္တိ** စမ္မကာရေဟိ စမ္မံ လိခိတ္ဝာ ဆဒ္ဒိဘကသဋ္ဌံ။ **ဟဋ္ဌံ** ဝုစ္စတိ သိလေသောပိ သေဝါလောပိ။ **ကဏ္ဏန္တိ** ဂုဏ္ဍကံ။ **အာစာမေါတိ** ဘတ္တဥက္ခလိကာယ လဂ္ဂေါ စျာမကဩဒနော၊ တံ ဆဒ္ဒိတဒ္ဒဘနတော၁ ဂဟေတ္ဝာ ခါဒတိ၊ ဩဒနကဉ္ဇိယန္တိပိ ဝဒန္တိ။ **ဝိညာကာဒယော** ပါကဋာဧဝ။ **ပဝတ္တဖလ-ဘောဇီတိ** ပတိတဖလဘောဇီ။

၃၉၆။ **သာဏာနီတိ** သာဏဝါကစောဋ္ဌာနိ။ **မသာဏာနီတိ** မိသက-စောဋ္ဌာနိ။ **ဆဝဒုဿာနီတိ** မတသရီရတော ဆဒ္ဒိတဝတ္ထာနိ၊ ရေကတိဏာဒီနိ ဝါ ဂန္ထေတ္ဝာ ကတနိဝါသနာနိ။ **ပံသုကူလာနီတိ** ပထဝိယံ ဆဒ္ဒိတနန္တကာနိ။ **ဟိရိဋ္ဌာနီတိ** ရုက္ခတစဝတ္ထာနိ[3]။ **အဇိနန္တိ** အဇိနမိဂစမ္မံ။ **အဇိနက္ခိပန္တိ** တဒေဝ မဇ္ဈေ ဖာလိတကံ။ **ကုသစီရန္တိ** ကုသတိဏာနိ ဂန္ထေတ္ဝာ ကတစီရံ။ **ဝါကစီရ-ဖလကစီရေသုပိ** ဧသေဝ နယော။ **ကေသကမ္ဗလန္တိ** မနုဿကေသေဟိ ကတ-ကမ္ဗလံ။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ—

“သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ယာနိ ကာနိစိ တန္တာဝုတာနိ ဝတ္ထာနိ[4]၊ ကေသကမ္ဗလော တေသံ ပဋိကိဋ္ဌော အက္ခာယတိ။ ကေသကမ္ဗလော ဘိက္ခဝေ သီတေ သီတော ဥဏှေ ဥဏှော အပ္ပဋ္ဌေါ စ ဒုပ္ပဋ္ဌော စ ဒုဂ္ဂန္ဓော ဒုက္ခသမ္ဖဿော”တိ။

၁-ကေဒတ္တိ နာမ (က) ၂-နိဝါရာ နာမ (သျာ၊ က) ၃-ဟိရိဋ္ဌာနိတိ တိရိဋ္ဌကရုက္ခတစဝတ္ထာနိ (သီ) ၄-တန္တာဝုတာနံ ဝတ္ထာနံ (အံ ၁-၂၉၀-ပိဌေ။) မူလပဏ္ဏာသကေ မဟာသီဟနာဒသုတ္တဝဏ္ဏနာယံ ဋီကာ ဩလောကေတမ္ဗာ။

ဝါဠကမ္မလန္တိ အဿဝါလေဟိ ကတကမ္မလံ။ **ဥလူကပက္ခိကန္တိ** ဥလူကပက္ခာနိ ဂန္တွေတွာ ကတနိဝါသနံ။ **ဥက္ကုဋိကပဓာနမနုယုတ္တောတိ** ဥက္ကုဋိကဝိရိယံ အနုယုတ္တော၊ ဂန္တွန္တောဝိ ဥက္ကုဋိကော၀ ဟုတွာ ဥပ္ပတိတွာ ဥပ္ပတိတွာ ဂန္တွတိ။ **ကဏ္ဋကာပဿယိကောတိ** အယကဏ္ဋကေ ဝါ ပကတိကဏ္ဋကေ ဝါ ဘူမိယံ ကောဋ္ဋေတွာ တတ္ထ စမ္မံ အတ္ထရိတွာ ဌာနစင်္ကမာဒီနိ ကရောတိ။ **သေယ္ယန္တိ** သယန္တောဝိ တတ္ထေ၀ သေယျံ ကပ္ပေတိ။ **ဖလကသေယ္ယန္တိ** ရုက္ခဖလကေ သေယျံ။ **ထဏ္ဍိလသေယ္ယန္တိ** ထဏ္ဍိလေ ဥစ္စေ ဘူမိဋ္ဌာနေ သေယျံ။ **ကေ-ပဿယိကောတိ** ကေပသေနေ၀ သယတိ။ **ရဇောဇလ္လဓရောတိ** သရီရံ တေလေန မက္ခိတွာ ရဇုဋ္ဌာနဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌတိ၊ အထသ သရီရေ ရဇောဇလ္လံ လဂ္ဂတိ၊ တံ ဓာရေတိ။ **ယထာသန္ထတိကောတိ** လဒ္ဓံ အာသနံ အကောပေတွာ ယဒေ၀ လဘတိ၊ တတ္ထေ၀ နိသိဒနသီလော။ **ဝေကဋိကောတိ** ဝိကဋ္ဌခါဒနသီလော။ **ဝိကဋဉ္စိ** ဂူထံ ဝုစ္စတိ။ **အပါနကောတိ** ပဋိက္ခိတ္တသီတူဒကပါနော။ သာယံ တတိယမသ္သာတိ **သာယတတိယံ**။ ပါတော, မဇ္ဈန္ဟိကေ, သာယဉ္စိ ဒိ၀သသ တိက္ခတ္တုံ ပါပံ ပ၀ါဟေသ္သာမိတိ **ဥဒကောရောဟနာနုယောဂံ အနုယုတ္တော ဝိဟရတီတိ**။

တပေါပက္ကမနိရတ္ထကတာ၀ဏ္ဏနာ

၃၉၇။ အထ ဘဂ၀ါ သီလသမ္ပဒါဒိဟိ ဝိနာ တေသံ တပေါပက္ကမာနံ နိရတ္ထကတံ ဒသ္သေန္တော "အစေလကော စေဝ ကဿပ ဟောတိ" တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **အာရကာ၀ါ**တိ ဒူရေယေ၀။ **အ၀ေရန္တိ** ဒေါသ၀ေရ၀ိရဟိတံ။ **အမ္ပာပဇ္ဇန္တိ** ဒေါမနဿမ္ပာပဇ္ဇရဟိတံ။

၃၉၈။ **ဒုက္ကရံ ဘော ဂေါတမာတိ** ဣဒံ ကဿပေါ "မယံ ပုဗ္ဗေ ဣတ္တကမတ္တံ သာမညဉ္စ ဖြဟ္မညဉ္စာတိ ဝိစရာမ၊ တုမှေ ပန အညံယေ၀ သာမညဉ္စ ဖြဟ္မညဉ္စ ၀ဒထာ" တိ ဒိဋ္ဌေန္တော အာဟ။ **ပကတိ ခေါ သော**တိ ပကတိကထာ ဧသာ။ **ဣမာယ စ ကဿပ မတ္တာယာ**တိ "ကဿပ ယဒိ ဣမိနာ ပမာဏေန ဧ၀ံ ပရိတ္တကေန ပဋိပတ္တိက္ကမေန သာမညံ ၀ါ ဖြဟ္မညံ ၀ါ ဒုက္ကရံ သုဒုက္ကရံ နာမ အဘ၀ိဿ၊ တတော နေတံ အဘ၀ိဿ ကလ္လံ ၀စနာယ ဒုက္ကရံ သာမည"န္တိ အယမေတ္ထ ပဒသမ္ဗန္ဓေန သဒ္ဓိံ အတ္ထော။ ဧတေန နယေန သမ္ဗတ္ထ ပဒသမ္ဗန္ဓော ၀ေဒိတဗ္ဗော။

၁-အမ္ပာပဇ္ဇန္တိ (သီ)

၃၉၉။ **ဒုဇ္ဇာနောတိ** ဣဒမ္ပိ သော "မယံ ပုဗ္ဗေ ဧတ္တကေန သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ဟောတီတိ ဝိစရာမ၊ တုမှေ ပန အညထာ ဝဒထာ"တိ ဣဒံ သန္ဓာယာဟ။ အထသ ဘဂဝါ တံ ပကတိဝါဒံ ပဋိက္ခိပိတ္ဝာ သဘာဝတောဝ ဒုဇ္ဇာနဘာဝံ အာဝိကရောန္တော ပုနပိ "ပကတိ ခေါ"တိအာဒိမာဟ။ တတြာပိ ဝုတ္တနယေနေဝ ပဒသမ္ဗန္ဓံ ကတ္ဝာ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

သီလသမာဓိပညာသမ္ပဒါဝဏ္ဏနာ

၄၀၀-၄၀၁။ **ကတမာ ပန သာ ဘော ဂေါတမာ**တိ ကသ္မာ ပုစ္ဆတိ။ အယံ ကိရ ပဏ္ဍိတော ဘဂဝတော ကထေန္တသေဝ ကထံ ဥဂ္ဂဟေသိ၊ အထ အတ္တနော ပဋိပတ္တိယာ နိရတ္ထကတံ ဝိဒိတ္ဝာ သမဏော ဂေါတမော "တသ 'စာယံ သီလသမ္ပဒါ, စိတ္တသမ္ပဒါ, ပညာသမ္ပဒါ အဘာဝိတာ ဟောတိ အသစ္ဆိကတာ၊ အထ ခေါ သော အာရကာဝ သာမညာ'တိအာဒိမာဟ။ ဟန္ဒ ဒါနိ နံ တာ သမ္ပတ္တိယော ပုစ္ဆာမီ"တိ သီလသမ္ပဒါဒိဝိဇာနနတ္ထံ ပုစ္ဆတိ။ အထသ ဘဂဝါ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒံ ဒသေတ္ဝာ တန္တိဓမ္မံ ကထေန္တော တာ သမ္ပတ္တိယော ဒသေတုံ "ဣဓ ကသပါ"တိအာဒိမာဟ။ **ဣမာယ စ ကသပ သီလသမ္ပဒါယာ**တိ ဣဒံ အရဟတ္တဖလမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ အရဟတ္တဖလပရိယောသာနဉ္ဍိ ဘဂဝတော သာသနံ။ တသ္မာ အရဟတ္တဖလသမ္ပယုတ္တာဟိ သီလစိတ္တပညာသမ္ပဒါဟိ အညာ ဥတ္တရိတရာ ဝါ ပဏီတတရာ ဝါ သီလာဒိသမ္ပဒါ နတ္ထီတိ အာဟ။

သီဟနာဒကထာဝဏ္ဏနာ

၄၀၂။ ဧဝဉ္ဍ ပန ဝတ္ဝာ ဣဒါနိ အနုတ္တရံ မဟာသီဟနာဒံ[၁] နဒန္တော "သန္တိ ကသပ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **အရိယ**န္တိ နိရုပတ္ဂိလေသံ ပရမဝိသုဒ္ဓံ။ **ပရမ**န္တိ ဥတ္တမံ၊ ပဉ္ဍသီလာနိ ဟိ အာဒိံ ကတ္ဝာ ယာဝ ပါတိမောက္ခ-သံဝရသီလာ[၂] သီလမေဝ၊ လောကုတ္တရမဂ္ဂဖလသမ္ပယုတ္တံ ပန ပရမသီလံ နာမ။ **နာဟံ တတ္ထာ**တိ တတ္ထ သီလေပိ ပရမသီလေပိ အဟံ အတ္တနော သမသမံ မမ သီလသမေန သီလေန မယာ သမံ ပုဂ္ဂလံ န ပသာမီတိ အတ္ထော။ **အဟမေဝ တတ္ထ ဘိယျော**တိ အဟမေဝ တသ္မိံ သီလေ ဥတ္တမော။ ကတမသ္မိံ[၃]? **ယဒိဒံ အဓိသီလ**န္တိ၊ ယံ ဧတံ ဥတ္တမံ သီလန္တိ အတ္ထော။ ဣတိ ဣမံ ပဌမံ သီဟနာဒံ နဒတိ။

၁-ဗုဒ္ဓသီဟနာဒံ (သီ)　　၂-ပါတိမောက္ခသီလံ (သီ)　　၃-ကတရသ္မိံ (သီ)

တပေါဇိဂုစ္ဆဝါဒါတိ ယေ တပေါဇိဂုစ္ဆံ ဝဒန္တိ။ တတ္ထ တပတီတိ တပေါ။ ကိလေသသန္တာပကဝီရိယသေတံ နာမံ၊ တဒေဝ တေ ကိလေသေ ဇိဂုစ္ဆတီတိ ဇိဂုစ္ဆာ။ **အရိယာ ပရမာ**တိ ဧတ္ထ နိဒ္ဒေါသတ္တာ အရိယာ၊ အဋ္ဌအာရမ္ဘဝတ္ထု-ဝသေနပိ ဥပ္ပန္နာ ဝိပဿနာဝီရိယသခ်ါတာ တပေါဇိဂုစ္ဆာ တပေါဇိဂုစ္ဆာဝ၊ မဂ္ဂဖလသမ္ပယုတ္တာ ပရမာ နာမ။ **အဓိဇေဂုစ္ဆ**န္တိ ဣဓ ဇိဂုစ္ဆဘာဝေါ ဇေဂုစ္ဆံ၊ ဥတ္တမံ ဇေဂုစ္ဆံ အဓိဇေဂုစ္ဆံ၊ တသ္မာ ယဒိဒံ အဓိဇေဂုစ္ဆံ၊ တတ္ထ အဟမေဝ ဘိယျောတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ပညာဓိကာရေပိ ကမ္မဿကတာ-ပညာ စ ဝိပဿနာပညာ စ ပညာ နာမ၊ မဂ္ဂဖလသမ္ပယုတ္တာ ပရမာ ပညာ နာမ။ **အဓိပညန္တိ** ဧတ္ထ လိင်ဝိပလ္လာသော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ အယံ ပနေတ္ထတ္ထော ယာယံ အဓိပညာ နာမ အဟမေဝ တတ္ထ ဘိယျောတိ ဝိမုတ္တာဓိကာရေ တဒင်ဝိက္ခမ္ဘနဝိမုတ္တိယော ဝိမုတ္တိ နာမ၊ သမုစ္ဆေဒပဋိပဿဒ္ဓိနိဿရဏဝိမုတ္တိယော ပန ပရမာ ဝိမုတ္တီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဣဓာပိ စ **ယဒိဒံ အဓိဝိမုတ္တီ**တိ ယာ အယံ အဓိဝိမုတ္တိ၊ အဟမေဝ တတ္ထ ဘိယျောတိ အတ္ထော။

၄၀၃။ **သုညာဂါရေ**တိ သုညေ ဃရေ၊ ဧကကောဝ နိသီဒိတ္ဝာတိ အဓိပ္ပါယော။ **ပရိသာသု စာ**တိ အဋ္ဌသု ပရိသာသု။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ—

> "စတ္တာရိမာနိ သာရိပုတ္တ တထာဂတဿ ဝေသာရဇ္ဇာနိ။ ယေဟိ ဝေသာရဇ္ဇေဟိ သမန္နာဂတော တထာဂတော အာသဘံ ဌာနံ ပဋိဇာနာတိ၊ ပရိသာသု သီဟနာဒံ နဒတီ"တိ[၁] သုတ္တံ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ။

ပဥ္ဥ နံ ပုစ္ဆန္တီတိ ပဏ္ဍိတာ ဒေဝမနုဿာ နံ ပဥ္ဥံ အဘိသခ်ရိတ္ဝာ ပုစ္ဆန္တိ။ **ဗျာကရောတီ**တိ တခ်ဏညေဝ ဝိဿဇ္ဇေသိ။ **စိတ္တံ အာရာဓေတီ**တိ ပဥ္ဥာ-ဝိဿဇ္ဇနေန မဟာဇနဿ စိတ္တံ ပရိတောသေတိယေဝ။ **နော စ ခေါ သောတဗ္ဗံ မညန္တီ**တိ စိတ္တံ အာရာဓေတ္ဝာ ကထေန္တဿပိဿ ဝစနံ ပရေ သောတဗ္ဗံ နမညန္တီတိ ဧဝဥ္ဥ ဝဒေယျုန္တိ အတ္ထော။ **သောတဗ္ဗံ စဿ မညန္တီ**တိ ဒေဝါပိ မနုဿာပိ မဟန္တေနေဝ ဥဿာဟေန သောတဗ္ဗံ မညန္တိ။ **ပသီဒန္တီ**တိ သုပသန္နာ ကလ္လစိတ္တာ မုဒုစိတ္တာ ဟောန္တိ။ **ပသန္နာကာရံ ကရောန္တီ**တိ နမုဒ္ဓပ္ပသန္နာဝ ဟောန္တိ၊ ပဏီတာနိ စီဝရာဒီနိ ဝေဋ္ဌုဝနဝိဟာရာဒယော စ မဟာဝိဟာရေ ပရိစ္စဇန္တာ ပသန္နာကာရံ ကရောန္တိ။ **တထတ္တာယာ**တိ ယံ သော ဓမ္မံ ဒေသေတိ တထာဘာဝါယ၊ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပတ္တိပူရဏတ္ထာယ ပဋိပဇ္ဇန္တီတိ အတ္ထော။ **တထတ္တာယ စ ပဋိပဇ္ဇန္တီ**တိ တထဘာဝါယ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ တဿ

၁-မ ၁-၁၀၃-ပိဋ္ဌေ။

ဟိ ဘဂဝတော ဓမ္မံ သုတ္ဝာ ကေစိ သရဏေသု ကေစိ ပဉ္စသု သီလေသု ပတိဋ္ဌဟန္တိ၊ အပရေ နိက္ခမိတ္ဝာ ပဗ္ဗဇန္တိ။ **ပဋိပန္နာ စ အာရာဓေန္တီ**တိ တဉ္စ ပန ပဋိပဒံ ပဋိပန္နာ ပူရေတုံ သက္ကောန္တိ[၁]၊ သဗ္ဗာကာရေန ပန ပူရေန္တိ၊ ပဋိပတ္တိပူရဏေန တဿ ဘောတော ဂေါတမဿ စိတ္တံ အာရာဓေန္တီတိ ဝတ္တဗ္ဗာ။

ဣမသ္မိံ ပနောကာသေ ဌတ္ဝာ သီဟနာဒါ သမောဓာနေတဗ္ဗာ။ ဧကစ္စံ တပဿိံ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တံ ပဿာမီတိ ဟိ ဘဂဝတော ဧကော သီဟနာဒေါ။ အပရံ သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တံ ပဿာမီတိ ဧကော။ အကုသလဓမ္မပ္ပဟာနေ အဟမေဝ သေဋ္ဌောတိ ဧကော။ ကုသလဓမ္မသမာဒါနေပိ အဟမေဝ သေဋ္ဌောတိ ဧကော။ အကုသလဓမ္မပ္ပဟာနေ မယှမေဝ သာဝကသံဃော သေဋ္ဌောတိ ဧကော။ ကုသလဓမ္မသမာဒါနေပိ မယှံယေဝ သာဝကသံဃော သေဋ္ဌောတိ ဧကော။ သီလေန မယှံ သဒိသော နတ္ထီတိ ဧကော။ ဝိရိယေန မယှံ သဒိသော နတ္ထီတိ ဧကော။ ပညာယ။ပ။ ဝိမုတ္တိယာ။ပ။ သီဟနာဒံ နဒန္တော ပရိသမဇ္ဈေ နိသီဒိတ္ဝာ နဒါမီတိ ဧကော။ ဝိသာရဒေါ ဟုတ္ဝာ နဒါမီတိ ဧကော။ ပဉ္ဉံ မံ ပုစ္ဆန္တီတိ ဧကော။ ပဉ္ဉံ ပုဋ္ဌော ဝိဿဇ္ဇေမီတိ[၂] ဧကော။ ဝိဿဇ္ဇနေန ပရဿ စိတ္တံ အာရာဓေမီတိ ဧကော။ သုတ္ဝာ သောတဗ္ဗံ မညန္တီတိ ဧကော။ သုတ္ဝာ မေ ပသီဒန္တီတိ ဧကော။ ပသန္နာကာရံ ကရောန္တီတိ ဧကော။ ယံ ပဋိပတ္တိံ ဒေသေမိ၊ တထတ္တာယ ပဋိပဇ္ဇန္တီတိ ဧကော။ ပဋိပန္နာ စ မံ[၃] အာရာဓေန္တီတိ ဧကော။ ဣတိ ပုရိမာနံ ဒသန္နံ ဧကေကဿ "ပရိသာသု စ နဒတီ"တိအာဒယော ဒသ ဒသ ပရိဝါရာ။ ဧဝံ တေ ဒသ ပုရိမာနံ ဒသန္နံ ပရိဝါရဝသေန သတံ ပုရိမာ စ ဒသာတိ ဒသာဓိကံ[၄] သီဟနာဒသတံ ဟောတိ။ ဣတော အညသ္မိံ ပန သုတ္တေ ဧတ္တေကာ သီဟနာဒါ ဒုလ္လဘာ၊ တေနိဒံ သုတ္တံ မဟာသီဟနာဒန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဣတိ ဘဂဝါ သီဟနာဒံ ခေါ သမဏော ဂေါတမော နဒတိ၊ တဉ္စ ခေါ သုညာဂါရေ နဒတီတိ ဧဝံ ဝါဒါနုဝါဒံ[၅] ပဋိသေဓေတ္ဝာ ဣဒါနိ ပရိသတိ နဒိတပုဗ္ဗံ သီဟနာဒံ ဒဿေန္တော "ဧကမိဒါဟ"န္တိအာဒိမာဟ။

တိတ္ထိယပရိဝါသကထာဝဏ္ဏနာ

၄၀၄။ တတ္ထ **တတြ မံ အညတရော တပဖြဟ္မစာရီ**တိ တတြ ရာဇဂဟေ ဂိဇ္ဈကူဋေ ပဗ္ဗတေ ဝိဟရန္တံ မံ အညတရော တပဖြဟ္မစာရီ နိဂြောဓော နာမ

၁-န ပူရေတုံ န သက္ကောန္တိ (သီ)　　၂-ပဉ္ဉံ ဝိဿဇ္ဇေမီတိ (သျာ၊က)
၃-ပဋိပတ္တိယာ မံ (သျာ၊က)　　၄-ဒသုတ္တရံ (သီ)　　၅-ဝါဒါနံ ဝါဒံ (သီ)၊ ဝါဒီနံ ဝါဒံ (က)

ပရိဗ္ဗာဇကော။ **အဓိဇေဂုစ္ဆေ**တိ ဝိရိယေန ပါပဇိဂုစ္ဆနာမိကာရေ ပဉ္ဉံ ပုစ္ဆိ။ ဣဒံ ယံ တံ ဘဂဝါ ဂိဇ္ဈကူဋေ့ မဟာဝိဟာရေ နိသိန္နော ဥဒုမ္ဗရိကာယ ဒေဝိယာ ဥယျာနေ နိသိန္နဿ နိဂ္ဂြောဓဿ စ ပရိဗ္ဗာဇကဿ သန္ဓာနဿ စ ဥပါသကဿ ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ ကထာသလ္လာပံ သုတ္ဝာ အာကာသေနာဂန္ဒွာ တေသံ သန္တိကေ ပညတ္တေ အာသနေ နိသိဒိတ္ဝာ နိဂ္ဂြောဓေန အဓိဇေဂုစ္ဆေ ပုဋ္ဌပဉ္ဉံ ဝိဿဇ္ဇေသိ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ **ပရံ ဝိယ မတ္တာယာ**တိ ပရမာယ မတ္တာယ၊ အတိမဟန္တေနေဝ ပမာဏေနာတိ အတ္ထော။ **ကော ဟိ ဘန္တေ**တိ ဌပေတ္ဝာ အန္ဓဗာလံ ဒိဋ္ဌဂတိကံ အညော ပဏ္ဍိတဇာတိကော ''ကော နာမ ဘဂဝတော ဓမ္မံ သုတ္ဝာ န အတ္တမနော အဿာ''တိ ဝဒတိ။ **လဘေယျာဟ**န္တိ ဣဒံ သော ''စိရံ ဝတ မေ အနိယျာနိကပက္ခေ ယောဇေတ္ဝာ အတ္တာ ကိလမိတော၊ သုက္ခနဒီတီရေ နာယိဿာမီတိ သမုဒ္ဒရိဝတ္တေန္တေန ဝိယ ထုသေ ကောဋ္ဋေန္တေန ဝိယ န ကောစိ အတ္ထော နိပ္ဖါဒိတော၊ ဟန္ဒာဟံ အတ္တာနံ ယောဂေ ယောဇေဿာမီ''တိ စိန္တေတ္ဝာ အာဟ။ အထ ဘဂဝါ ယော အနေန ခန္ဓကေ[1] တိတ္ထိယပရိဝါသော ပညတ္တော၊ ယော အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော သာမဏေရဘူမိယံ ဌိတော ''အဟံ ဘန္တေ ဣတ္ထန္နာမော အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ အာကာရိမိ ဥပသမ္ပဒံ၊ သွာဟံ ဘန္တေ သံဃံ စတ္တာရော မာသေ ပရိဝါသံ ယာစာမီ''တိအာဒိနာ[2] နယေန သမာဒိယိတ္ဝာ ပရိဝသတိ။ တံ သန္ဓာယ ''ယော ခေါ ကဿပ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော''တိအာဒိမာဟ။

၄၀၅။ တတ္ထ **ပဗ္ဗဇ္ဇန္တိ** ဝစနသိလိဋ္ဌတာဝသေနေဝ ဝုတ္တံ၊ အပရိဝသိတ္ဝာယေဝ ဟိ ပဗ္ဗဇ္ဇံ လဘတိ။ ဥပသမ္ပဒတ္ထိကေန ပန နာတိကာလေန[3] ဂါမပ္ပဝေသနာဒိနိ အဋ္ဌ ဝတ္တာနိ ပူရေန္တေန ပရိဝသိတဗ္ဗံ။ **အာရဒ္ဓစိတ္တာ**တိ အဋ္ဌဝတ္တပူရဏေန တုဋ္ဌစိတ္တာ၊ အယမေတ္ထ သဒ္ဒေါပတ္ထော။ ဝိတ္ထာရတော ပနေသ[4] တိတ္ထိယပရိ-ဝါသော သမန္တပါသာဒိကာယ ဝိနယဋ္ဌကထာယံ ပဗ္ဗဇ္ဇာခန္ဓကဝဏ္ဏနာယ ဝုတ္တ-နယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ **အဝိ စ မေတ္ထာ**တိ အပိ စ မေ တ္ထော။ **ပုဂ္ဂလဝေမတ္တတာ ဒိဋ္ဌိတာ**ဘိ ပုဂ္ဂလနာနတ္တံ ဝိဒိတံ။ ''အယံ ပုဂ္ဂလော ပရိဝါသာရဟော, အယံ န ပရိဝါသာရဟော''တိ ဣဒံ မယှံ ပါကဋန္တိ ဒဿေတိ။ တတော ကဿပေါ စိန္တေသိ ''အဟော အန္ဓရိယံ ဗုဒ္ဓသာသနံ၊ ယတ္ထ ဧဝံ ဃံသိတ္ဝာ ကောဋ္ဋေတ္ဝာ ယုတ္တမေဝ ဂဏ္ဟန္တိ, အယုတ္တံ ဆဍ္ဍေန္တိ''တိ၊ တတော သုဒ္ဓါတရံ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ သဇ္ဇာတုဿာဟော ''သစေ ဘန္တေ''တိအာဒိမာဟ။

၁-ယော ခေါ ခန္ဓကေ (သီ)
၂-နံ အတိဒိဝါကာလေ (သီ၊က) ပဿ ဝိ ၃-၁၀၀-ဖိုဋ္ဌေ။
၃-ဝိ ၃-၉၉-ဖိုဋ္ဌေ။
၄-ပန (က)

အထ ခေါ ဘဂဝါ တဿ တိဗ္ဗစ္ဆန္ဒတံ ဝိဒိတ္ဝာ “န ကဿပေါ ပရိဝါသံ အရဟတီ”တိ အညတရံ ဘိက္ခုံ အာမန္တေသိ ‘‘ဂစ္ဆ ဘိက္ခု ကဿပံ နာပေတ္ဝာ ပဗ္ဗာဇေတ္ဝာ အာနေဟိ”တိ။ သော တထာ ကတ္ဝာ တံ ပဗ္ဗာဇေတ္ဝာ ဘဂဝတော သန္တိကံ အာဂမာသိ။ ဘဂဝါ တံ ဂဏှမဏ္ဍေ နိသီဒါပေတ္ဝာ ဥပသမ္ပာဒေသိ။ တေန ဝုတ္တံ “အလဏ္ဍ ခေါ အစေလော ကဿပေါ ဘဂဝတော သန္တိကေ ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ အလတ္ထ ဥပသမ္ပဒ”န္တိ။ **အစိရူပသမ္ပန္နော**တိ ဥပသမ္ပန္နော ဟုတ္ဝာ နစိရမေဝ။ **ဂူပကဋ္ဌော**တိ ဝတ္ထုကာမကိလေသကာမေဟိ ကာယေန စေဝ စိတ္တေန စ ဂူပကဋ္ဌော။ **အပ္ပမတ္တော**တိ ကမ္မဋ္ဌာနေ သတိံ အဝိဇဟန္တော။ **အာတာပီ**တိ ကာယိကစေတသိကသင်္ခါတေန ဝီရိယာတာပေန အာတာပီ။ **ပဟိတတ္တော**တိ ကာယေ စ ဇီဝိတေ စ အနပေက္ခတာယ ပေသိတစိတ္တော ဝိဿဋ္ဌအတ္တဘာဝေါ။ **ယဿတ္ထာယာ**တိ ယဿ အတ္ထာယ။ **ကုလပုတ္တာ**တိ အာစာရကုလပုတ္တာ။ **သမ္မဒေဝ**ါတိ ဟေတုနာဝ ကာရဏေနေဝ။ **တဒနုတ္တရိန္တိ** တံ အနုတ္တရံ။ **ဗြဟ္မစရိယပရိယောသာနန္တိ** မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယသ ပရိယောသာန-ဘူတံ အရဟတ္တဖလံ။ တသ ဟိ အတ္ထာယ ကုလပုတ္တာ ပဗ္ဗဇန္တိ။ **ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ**တိ ဣမသ္မိံယေဝ အတ္တဘာဝေ။ **သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္ဝာ**တိ အတ္တနာယေဝ ပညာယ ပစ္စက္ခံ ကတ္ဝာ[1]၊ အပရပ္ပစ္စယံ ကတ္ဝာတိ အတ္ထော။ **ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟာသိ**တိ ပါပုဏိတ္ဝာ သမ္ပာဒေတ္ဝာ ဝိဟာသိ၊ ဧဝံ ဝိဟရန္တော စ ခီဏာ ဇာတိ။ပ။ အဗ္ဘညာသိတိ။

ဧဝမသ ပစ္ဆဝေက္ခဏဘူမိံ ဒသေတ္ဝာ အရဟတ္တနိကူဋေန ဒေသနံ နိဋ္ဌာပေတုံ “အညတရော ခေါ ပနာယသ္မာ ကဿပေါ အရဟတံ အဟောသီ”တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **အညတရော**တိ ဧကော။ **အရဟတ**န္တိ အရဟန္တာနံ၊ ဘဂဝတော သာဝကာနံ အရဟန္တာနံ အဗ္ဘန္တရော အဟောသီတိ အယမေတ္ထ အဓိပ္ပါယော။ ယံ ယံ ပန အန္တရန္တရာ န ဝုတ္တံ၊ တံ တံ တတ္ထ တတ္ထ ဝုတ္တတ္တာ ပါကဋမေဝါတိ။

ဣတိ သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒီဃနိကာယဋ္ဌကထာယံ
မဟာသီဟနာဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-သစ္ဆိကတ္ဝာ (က)

၉-ပေါဠ္ဍပါဒသုတ္တာ

ပေါဠ္ဍပါဒပရိဗ္ဗာဇကဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၄၀၆။ **ဧဝံ မေ သုတံ။ပ။ သာဝတ္ထိယန္တိ** ပေါဠ္ဍပါဒသုတ္တံ။ တတြာယံ အပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ။ **သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ**တိ သာဝတ္ထိံ ဥပနိဿာယ ယော ဇေတသ္သ ကုမာရဿ ဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကေန ဂဟပတိနာ အာရာမော ကာရိတော၊ တတ္ထ ဝိဟရတိ။ **ပေါဠ္ဍပါဒေါ ပရိဗ္ဗာဇကော**တိ နာမေန ပေါဠ္ဍပါဒေါ နာမ ဆန္နပရိဗ္ဗာဇကော။ သော ကိရ ဂိဟိကာလေ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလော ကာမေသု အာဒီနဝံ ဒိသ္ဝာ စတ္တာလီသကောဋိပရိမာဏံ ဘောဂက္ခန္ဓံ ပဟာယ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ တိတ္ထိယာနံ ဂဏာစရိယော ဇာတော။ သမယံ ပဝဒန္တိ ဧတ္ထာတိ **သမယပ္ပဝါဒကော၊** တသ္မိံ ကိရ ဌာနေ စက်ီတာရုက္ခပေါက္ခရသာတိပ္ပဘုတယော ဗြာဟ္မဏာ နိဂ္ဂုအစေလကပရိဗ္ဗာဇကာဒယော စ ပဗ္ဗဇိတာ သန္နိပတိတ္ဝာ အတ္တနော အတ္တနော သမယံ ဝဒန္တိ ကထေန္တိ ဒီပေန္တိ၊ တသ္မာ သော အာရာမော **သမယပ္ပဝါဒကော**တိ ဝုစ္စတိ။ သ္ဝေဝ စ တိန္ဒုကာစိရသမ်ိတာယ တိမ္ဗရု-ရုက္ခပန္တိယာ[1] ပရိက္ခိတ္တတ္တာ **တိန္ဒုကာစိရော**။ ယသ္မာ ပနေတ္ထ ပဌမံ ဧကော၀ သာလာ အဟောသိ၊ ပစ္ဆာ မဟာပုညံ ပရိဗ္ဗာဇကံ နိဿာယ ဗဟူ သာလာ ကတာ။ တသ္မာ တမေဝ ကေံ သာလံ ဥပါဒါယ လဒ္ဓနာမဝသေန **ဧကသာလကော**တိ ဝုစ္စတိ။ မလ္လိကာယ ပန ပသေနဒိရညော ဒေဝိယာ ဥယျာနဘူတော သော ပုပ္ဖဖလသမ္ပန္နော အာရာမောတိ ကတ္ဝာ **မလ္လိကာယ အာရာမော**တိ သဉ်ံ ဂတော။ တသ္မိံ သမယပ္ပဝါဒကေ တိန္ဒုကာစိရေ ဧကသာလကေ မလ္လိကာယ အာရာမေ။

ပဋိဝသတီတိ နိဝါသဖာသုတာယ ဝသတိ။ အထေကဒိဝသံ ဘဂဝါ ပစ္ဆ။သသမယေ သဗ္ဗညုတညာဏံ ပတ္ထရိတ္ဝာ လောကံ ပရိဂ္ဂဏ္ဟန္တော ဉာဏ-ဇာလဿ အန္တောဂတံ ပရိဗ္ဗာဇကံ ဒိသ္ဝာ "အယံ ပေါဠ္ဍပါဒေါ မယ္ဟံ ဉာဏဇာလေ ပညာယတိ၊ ကိန္နု ခေါ ဘဝိဿတီ"တိ ဥပပရိက္ခန္တော အဒ္ဒသ "အဟံ အဇ္ဇ တတ္ထ ဂမိဿာမိ၊ အထ မံ ပေါဠ္ဍပါဒေါ နိရောဓ္ဆ နိရောဓဝုဋ္ဌာနဆ္ဆ ပုစ္ဆိဿတိ၊ တဿာဟံ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ ဉာဏေန သံသန္ဒိတ္ဝာ တဒုဘယံ ကထေဿာမိ၊ အထ သော ကတိပါဟစ္စယေန စိတ္တံ ဟတ္ထိသာရိပုတ္တံ ဂဟေတ္ဝာ

၁-တိမ္ဗရုက္ခပန္တိယာ (သျာ)၊ ရုက္ခပန္တိယာ (က)

မမ သန္တိကံ အာဂမိဿတိ၊ တေသမဟံ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိ၊ ဒေသနာဝသာနေ ပေါဋ္ဌပါဒေါ မံ သရဏံ ဂမိဿတိ၊ စိတ္တော ဟတ္ထိသာရိပုတ္တော မမ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိဿတီ''တိ။ တတော ပါတောဝ သရိရပဋိဇဂ္ဂနံ ကတ္ဝာ သုရတ္တာဒုပဋ္ဌံ နိဝါသေတ္ဝာ ဝိဇ္ဇုလတာသဒိသံ ကာယဗန္ဓနံ ဗန္ဓိတ္ဝာ ယုဂန္ဓရပမ္ဗတံ ပရိက္ခိပိတ္ဝာ ဋ္ဌိတမဟာမေဃံ ဝိယ မေဃဝဏ္ဏံ ပံသုကူလံ ဧကံသဝရဂတံ ကတ္ဝာ[1] ပစ္ဆတ္ထံ သေလမယပတ္တံ ဝါမအံသကူဋေ လဂ္ဂေတ္ဝာ သာဝတ္ထိ[2]ံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိသိဿာမိတိ သီဟော ဝိယ ဟိမဝန္တာပါဒါ ဝိဟာရာ နိက္ခမိ။ ဇေတဝနတ္ထံ သန္ဓာယ ''အထ ခေါ ဘဂဝါ''တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

၄၀၇။ **တေဒဟောသီ**တိ နဂရဒ္ဒါရသမီပံ ဂန္ဓာ အတ္တနော ရုစိဝသေန သူရိယံ ဩလောကေတ္ဝာ အတိပ္ပဂဘာဝမေဝ ဒိသ္ဝာ ဧတံ အဟောသိ။ **ယံနူနာဟ**န္တိ သံသယပရိဒီပနော ဝိယ နိပါတော၊ ဗုဒ္ဓါနုဿ သံသယော နာမ နတ္ထိ ''ဇေတံ ကရိဿာမ, ဇေတံ နု ကရိဿာမ, ဇေတသ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမ, ဇေတသ နု ဒေသေဿာမာ''တိ ဧဝံ ပရိဝိတက္ကပုဗ္ဗဘာဂေါ ပနေသ သမ္ဗုဒ္ဓါနံ လဇ္ဇတိ။ တေနာဟ ''ယံနူနာဟ''န္တိ၊ ယဒိ ပနာဟန္တိ အတ္ထော။

၄၀၈။ **ဥန္နာဒိနိယာ**တိ ဥစ္စံ နဒမာနာယ၊ ဧဝံ နဒမာနာယ စဿာ ဥဒ္ဓံ ဂမနဝသေန ဥဿော ဒိသာသု ပတ္ထဋ္ဌဝသေန မဟာ သဒ္ဒေါတိ ဥစ္စာသဒ္ဒ-မဟာသဒ္ဒါယ၊ တေသဉ္ဩိ ပရိဗ္ဗာဇကာနံ ပါတောဝ ဝုဋ္ဌာယ ကတ္တဗ္ဗံ နာမ စေတိယဝတ္တံ ဝါ ဗောဓိဝတ္တံ ဝါ အာစရိယုပဇ္ဈာယဝတ္တံ ဝါ ယောနိသော မနသိကာရော ဝါ နတ္ထိ။ တေန တေ ပါတောဝ ဝုဋ္ဌာယ ဗာလာတပေ နိသိန္နာ ''ဇမသ ဟတ္ထော သောဘနော, ဇမသ ပါဒေါ''တိ ဧဝံ အညမညဿ ဟတ္ထပါဒါဒိနိ ဝါ အာရဗ္ဘ, ဇတ္ထိပုရိသဒါရကဒါရိကာဒိနံ ဝဏ္ဏော ဝါ, အညံ ဝါ ကာမဿာဒဘဝဿာဒါဒိဝတ္ထုံ အာရဗ္ဘ ကထံ သမုဋ္ဌာပေတ္ဝာ အနုပုဗ္ဗေန ရာဇကထာဒိအနေကဝိဓံ တိရစ္ဆာနကထံ ကထေန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ ''ဥန္နာဒိနိယာ ဥစ္စာသဒ္ဒမဟာသဒ္ဒါယ အနေကဝိဟိတံ တိရစ္ဆာနကထံ ကထေန္တိယာ''တိ။

တတော ပေါဋ္ဌပါဒေါ ပရိဗ္ဗာဇကော တေ ပရိဗ္ဗာဇကေ ဩလောကေတ္ဝာ ''ဇမေ ပရိဗ္ဗာဇကာ အတိဝိယ အညမညံ အဂါရဝါ၊ မယ္ဘ သမဏသ ဂေါတမဿ ပါတုဘာဝတော ပဋ္ဌာယ သူရိယုဂ္ဂမနေ ခဇ္ဇောပနကူပမာ ဇာတာ၊ လာဘသက္ကာရောပိ နော ပရိဟီနော။ သစေ ပနိမံ ဌာနံ သမဏော ဂေါတမော ဝါ ဂေါတမဿ သာဝကော ဝါ ဂိဟိ ဥပဋ္ဌာကော ဝါ တဿ

၁-ကေသံ ကတ္ဝာ (သီ)　　၂-သာဝတ္ထိယံ (သျာ)

အာဂစ္ဆေယျ။ အတိဝိယ လဇ္ဇနီယံ ဘဝိဿတိ။ ပရိသဒေါသော ခေါ ပန ပရိသဇေဋ္ဌကဿေဝ ဥပရိ အာရောဟတီ"တိ ဣတောစိတော စ ဝိလောကေန္တော[၁] ဘဂဝန္တံ အဒ္ဒသ။ တေန ဝုတ္တံ "အဒ္ဒသာ ခေါ ပေါဋ္ဌပါဒေါ ပရိဗ္ဗာဇကော။ ပ။ တုဏ္ဍီ အဟေသု"န္တိ။

၄၀၉။ ကတ္ထ **သဏ္ဌာပေသီ**တိ သိက္ခာပေသိ၊ ဝဇ္ဇမဿာ ပဋိစ္ဆာဒေသိ။ ယထာ သုသဏ္ဌိတာ ဟောတိ၊ တထာ နံ ဌပေသိ။ ယထာ နာမ ပရိသမဇ္ဈံ ပဝိသန္တော ပုရိသော ဝဇ္ဇပဋိစ္ဆာဒနတ္ထံ နိဝါသနံ သဏ္ဌာပေတိ၊ ပါရုပနံ သဏ္ဌာပေတိ၊ ရဇောကိဏ္ဏဋ္ဌာနံ ပုဉ္ဆတိ။ ဧဝမဿာ ဝဇ္ဇပဋိစ္ဆာဒနတ္ထံ အပ္ပသဒ္ဒါ ဘောန္တောတိ သိက္ခာပေန္တော ယထာ သုသဏ္ဌိတာ ဟောတိ၊ တထာ နံ ဌပေသီတိ အတ္ထော။ **အပ္ပသဒ္ဒကာမော**တိ အပ္ပသဒ္ဒံ ဣစ္ဆတိ၊ ဧကော နိသီဒတိ၊ ဧကော တိဋ္ဌတိ၊ န ဂဏသင်္ဂဏိကာယ ယာပေတိ။ **ဥပသက်မိတဗ္ဗံ မညေယျာ**တိ ဣဓာဂန္တဗ္ဗံ မညေယျ။ ကသ္မာ ပနေသ ဘဂဝတော ဥပသက်မနံ ပစ္စာသီသတီတိ[၂]။ အတ္တနော ဝုဒ္ဓိံ ပတ္ထယမာနော။ ပရိဗ္ဗာဇကာ ကိရ ဗုဒ္ဓေသု ဝါ ဗုဒ္ဓသာဝကေသု ဝါ အတ္တနော သန္တိကံ အာဂတေသု "အဇ္ဇ အမှာကံ သန္တိကံ သမဏော ဂေါတမော အာဂတော, သာရိပုတ္တော အာဂတော၊ န ခေါ ပန တေ ယဿ ဝါ တဿ ဝါ သန္တိကံ ဂစ္ဆန္တိ။ ပဿထ အမှာကံ ဥတ္တမဘာဝ"န္တိ အတ္တနော ဥပဋ္ဌာကာနံ သန္တိကေ အတ္တာနံ ဥက္ခိပန္တိ၊ ဥစ္စေ ဌာနေ ဌပေန္တိ။ ဘဂဝတောပိ ဥပဋ္ဌာကေ ဂဏ္ဍိတုံ ဝါယမန္တိ။ တေ ကိရ ဘဂဝတော ဥပဋ္ဌာကေ ဒိသ္ဝာ ဧဝံ ဝဒန္တိ "တုမှာကံ သတ္ထာ ဘဝံ ဂေါတမောပိ ဂေါတမသာဝကာပိ[၃] အမှာကံ သန္တိကံ အာဂစ္ဆန္တိ၊ မယံ အညမည်ံ သမဂ္ဂါ။ တုမှေ ပန အမှေ အက္ခိဟိပိ ပဿိတုံ န ဣစ္ဆထ၊ သာမီစိကမ္မံ န ကရောထ၊ ကိံ ဝေါ အမှေဟိ အပရဒ္ဓ"န္တိ။ အထေကစ္စေ မနုဿာ ဗုဒ္ဓါပိ ဧတေသံ သန္တိကံ ဂစ္ဆန္တိ ကိံ အမှာကန္တိ တတော ပဋ္ဌာယ တေ ဒိသ္ဝာ နပ္ပမဇ္ဇန္တိ။ **တုဏ္ဍီ အဟေသု**န္တိ ပေါဋ္ဌပါဒံ ပရိဝါရေတ္ဝာ နိဿဒ္ဒါ နိသီဒိံသု။

၄၁၀။ **သ္ဝာဂတံ ဘန္တေ**တိ သုဋ္ဌု အာဂမနံ ဘန္တေ ဘဂဝတော၊ ဘဂဝတိ ဟိ နော အာဂတေ အာနန္ဒော ဟောတိ၊ ဂတေ သောကောတိ ဒီပေတိ။ **စိရဿံ ခေါ ဘန္တေ**တိ ကသ္မာ အာဟ? ကိံ ဘဂဝါ ပုဗ္ဗေပိ တတ္ထ ဂတပုဗ္ဗောတိ၊ န ဂတပုဗ္ဗော။ မနုဿာနံ ပန "ကုဟိံ ဂစ္ဆန္တာ, ကုတော အာဂတတ္ထ, ကိံ မဂ္ဂမူဋ္ဌတ္ထ, စိရဿံ အာဂတတ္ထာ"တိဧဝမာဒယော

၁-ဩလောကေန္တော (သီ၊က) ၂-ပစ္စာသိံသတီတိ (သီ၊သျာ) ၃-ဂေါတမသာဝကောပိ (သျာ၊က)

ဝိယသမုဒါစာရာ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ ဧဝမာဟ။ ဧဝဉ္စ ပန ဝတ္ဝာ နာ မာနထဒ္ဓါ ဟုတ္ဝာ နိသိဒ္ဒါ၊ ဥဒ္ဒာယာသနာ[1] ဘဂဝတော ပစ္ဆုဂ္ဂမနမကာသိ။ ဘဂဝန္တဉ္ဥ ဥပဂတံ ဒိသ္ဝာ အာသနေန အနိမန္တေန္တော ဝါ အပစိတိံ အကရောန္တော ဝါ ဒုလ္လဘော။ ကသ္မာ? ဥစ္စာကုလိနတာယ။ အယမ္ပိ ပရိဗ္ဗာဇကော အတ္တနော နိသိန္နာသနံ ပပ္ဖေါဋေ့တ္ဝာ ဘဂဝန္တံ အာသနေန နိမန္တေန္တော "နိသီဒတု ဘန္တေ ဘဂဝါ ဣဒမာသနံ ပညတ္တ"န္တိ အာဟ။ **အန္တရာကထာ ဝိပ္ပကတာ**တိ နိသိန္နာနံ ဝေါ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ မမာဂမနံ၊ တေသ္မိံ အန္တရေ ကာ နာမ ကထာ ဝိပ္ပကတာ၊ မမာဂမနပစ္စယာ ကတမာ ကထာ ပရိယန္တံ နာ ဂတာ၊ ဝဒထ, ယာဝ နံ ပရိယန္တံ နေတ္ဝာ ဒေမိတိ[2] သဗ္ဗညုပဝါရဏံ ပဝါရေသိ။ အထ ပရိဗ္ဗာ-ဇကော "နိရတ္ထကကထာ ဧသာ နိဿာရာ ဝဋ္ဋသန္နိဿိတာ၊ နတုမှာကံ ပုရတော ဝတ္တုတံ အရဟတိ"တိ ဒိပေန္တော "တိဋ္ဌတေသာ ဘန္တေ"တိအာဒိမာဟ။

အဘိသညာနိရောဓကထာဝဏ္ဏနာ

၄၁၁။ **တိဋ္ဌတေသာ ဘန္တေ**တိ သစေ ဘဂဝါ သောတုကာမော ဘဝိဿတိ၊ ပန္နာပေဿာ ကထာ နု ခုလ္လဘာ ဘဝိဿတိ၊ အမှာကံ ပနိမာယ ကထာယ အတ္ထော နတ္ထိ။ ဘဂဝတော ပနာဂမနံ လဘိတ္ဝာ မယံ အညဒေဝ သုကာရဏံ ပုစ္ဆာမာတိ ဒိပေတိ။ တတော တံ ပုစ္ဆန္တော "ပုရိမာနိ ဘန္တေ"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ကောတူဟလသာလာယ**န္တိ ကောတူဟလသာလာ နာမ ပစ္စေကသာလာ နတ္ထိ။ ယတ္ထ ပန နာနာ့တိတ္ထိယာ သမဏဗြာဟ္မဏာ နာနာဝိဓံ ကထံ ပဝတ္တေန္တိ၊ သာ ဗဟူနံ "အယံ ကိံ ဝဒတိ, အယံ ကိံ ဝဒတိ"တိ ကောတူဟလုပ္ပတ္တိဋ္ဌာနတော[3] ကောတူဟလသာလာတိ ဝုစ္စတိ။ **အဘိသညာနိရောဓေ**တိ ဇ္ဈာ**အဘိ**တိ ဥပသဂ္ဂမတ္တံ။ **သညာနိရောဓေ**တိ စိတ္တနိရောဓေ၊ ခဏိကနိရောဓေ ကထာ ဥပ္ပန္နာတိ အတ္ထော။ ဣဒံ ပန တသာ ဥပ္ပတ္တိကာရဏံ။ ယဒါ ကိရ ဘဂဝါ ဇာတကံ ဝါ ကထေတိ၊ သိက္ခာပဒံ ဝါ ပညပေတိ၊ တဒါ သကလဇမ္ဗုဒီပေ ဘဂဝတော ကိတ္တိဃောသော ပတ္ထရတိ၊ တိတ္ထိယာ တံ သုတ္ဝာ "ဘဝံ ကိရ ဂေါတမော ပုဗ္ဗစရိယံ ကထေသိ။ မယံ ကိံ နု သက္ကောမ တာဒိသံ ကိဉ္စိ ကထေတု"န္တိ ဘဂဝတော ပဋိဘာဂကိရိယံ ကရောန္တာ ဧကံ ဘဝန္တံ ရသမယံ ကထေန္တိ "ဘဝံ ဂေါတမော သိက္ခာပဒံ ပညပေသိ။ မယံ ကိံ နု သက္ကောမ ပညပေတု"န္တိ အတ္တနော သာဝကာနံ ကိဉ္စိဒေဝ သိက္ခာပဒံ ပညပေန္တိ။ တဒါ

၁–ဥဒ္ဒါယ ပန (သီ) ၂–ဒေသေမိတိ (သျာ၊က)

၃–ကော်တူဟလပ္ပဝတ္တိဋ္ဌာနတော (သီ)

ပန ဘဂဝါ အဋ္ဌဝိဓပရိသမဇ္ဈေ နိသီဒိတ္ဝာ နိရောကေထံ ကထေသိ။ တိတ္ထိယာ တံ သုတ္ဝာ "ဘဝံ ကိရ ဂေါတမော နိရောဓံ နာမ ကထေသိ၊ မယမ္ပိ တံ ကထေဿာမာ''တိ သန္ဓိပတိတ္ဝာ ကထယိ"သု။ တေန ဝုတ္တံ "အဘိသညာ-နိရောဓေ ကထာ ဥဒပါဒိ''တိ။

တတြေကစ္စေတိ တေသု ဧကစ္စေ။ ပုရိမော စေတ္ထ ယ္ဝာယံ ဗာဟိရေ တိတ္ထာယတနေ ပဗ္ဗဇိတော စိတ္တပ္ပဝတ္တိယံ ဒေါသံ ဒိသ္ဝာ အစိတ္တကဘာဝေါ သန္တောတိ သမာပတ္တိ" ဘာဝေတ္ဝာ ဗ္ဗတော စုတော ပဥ္ဇ ကပ္ပသတာနိ အသညီဘဝေ ဌတ္ဝာ[၁] ပုန ဗ္ဗဓ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ သညုပ္ပါဒေ စ နိရောဓေ စ ဟေတုံ အပဿန္တော **အဟေတူ အပ္ပစ္စယာ**တိ အာဟ။

ဒုတိယော တံ နိသေဓေတ္ဝာ မိဂသိဂ်တာပသဿ[၂] အသညကဘာဝံ ဂဟေတ္ဝာ "ဥပေတိပိ အပေတိပီ''တိ အာဟ။ မိဂသိဂ်တာပသော ကိရ အတ္တန္တပေါ ဃောရတပေါ ပရမဓိတိန္ဒြိယော[၃] အဟောသိ။ တဿ သီလတေဇေန သက္ကဝိမာနံ ဥဏ္ဍံ အဟောသိ။ သက္ကော ဒေဝရာဇာ "သက္ကဋ္ဌာနံ နု ခေါ တာပသော ပတ္ထေတီ"တိ အလမ္ဗုသံ နာမ ဒေဝကညံ "တာပသဿ တပံ ဘိန္ဒိတ္ဝာ ဧဟီ"တိ ပေသေသိ။ သာ တတ္ထ ဂတာ။ တာပသော ပဌမဒိဝသေ တံ ဒိသ္ဝာဝ ပလာယိတ္ဝာ ပဏ္ဏသာလံ ပါဝိသိ။ ဒုတိယဒိဝသေ ကာမစ္ဆန္ဒနီဝရဏေန ဘဂ္ဂေါ တံ ဟတ္ထေ အဂ္ဂဟေသိ၊ သော တေန ဒိဗ္ဗဖဿေန ဖုဋ္ဌော ဝိသညီ ဟုတ္ဝာ တိဏ္ဏံ သံဝစ္ဆရာနံ အစ္စယေန သညံ ပဋိလဘိ။ တံ သော ဒိဋ္ဌိဂတိကော "တိဏ္ဏံ သံဝစ္ဆရာနံ အစ္စယေန နိရောဓာ ဝုဋ္ဌိတော"တိ မညမာနော ဧဝမာဟ။

တတိယော တံ နိသေဓေတ္ဝာ အာထဗ္ဗဏပယောဂံ သန္ဓာယ "ဥပကမ္ဖုန္တိပိ အပကမ္ဖုန္တိပီ"တိ အာဟ။ အာထဗ္ဗဏိကာ ကိရ အာထဗ္ဗဏံ ပယောဇေတ္ဝာ သတ္တံ သီသစ္ဆိန္နံ ဝိယ ဟတ္ထစ္ဆိန္နံ ဝိယ မတံ ဝိယ စ ကတ္ဝာ ဒဿေန္တိ။ တဿ ပုန ပါကတိကဘာဝံ ဒိသ္ဝာ သော ဒိဋ္ဌိဂတိကော "နိရောဓာ ဝုဋ္ဌိတော အယ"န္တိ မညမာနော ဧဝမာဟ။

စတုတ္ထော တံ နိသေဓေတ္ဝာ ယက္ခဒါသီနံ မဒနိဒ္ဒံ သန္ဓာယ "သန္တိ ဟိ ဘော ဒေဝတာ"တိအာဒိမာဟ။ ယက္ခဒါသိယော ကိရ သဗ္ဗရတ္တိ" ဒေဝတူပဟာရံ ကုရုမာနာ နစ္စိတ္ဝာ ဂါယိတ္ဝာ အရုဏောဒယေ ဧကံ သုရာပါတိ"

၁-ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ (က) ၂-ဗ္ဗသိသိဂ်တာပသဿ (?) ၃-ပရိမာရိတိန္ဒြိယော (သီ)

ဝိဝိတ္တာ ပရိဝတ္တိတ္တာ သုဝိတ္တာ ဒိဝါ ဝုဋ္ဌဟန္တိ။ တံ ဒိသွာ သော ဒိဋ္ဌဂတိကော "သုတ္တကာလေ နိရောဓံ သမာပန္နော၊ ပဗုဒ္ဓကာလေ နိရောဓော ဝုဋ္ဌိတော"တိ မညမာနော ဧဝမာဟ။

အယံ ပန ပေါဋ္ဌပါဒေါ ပရိဗ္ဗာဇကော ပဏ္ဍိတဇာတိကော။ တေနသ္မ တံ ကထံ သုတ္ဝာ ဝိပ္ပဋိသာရော ဥပ္ပဇ္ဇိ။ "ဣမေသံ ကထာ လေမ္ဗဂကထာ ဝိယ၊ စတ္တာရော ဟိ နိရောဓေ ဇေတေ ပညပေန္တိ၊ ဣမိနာ စ နိရောဓေန နာမ ဇေကေန ဘဝိတဗ္ဗံ, န ဗဟုနာ။ တေနာပိ ဇေကေန အညေနေဝ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ သော ပန အညေန ဉာတုံ န သက္ကာ အညတြ သဗ္ဗညုနာ။ သစေ ဘဂဝါ ဣဓ အဘဝိဿ၊ 'အယံ နိရောဓော အယံ န နိရောဓော'တိ ဒီပသဟဿံ ဝိယ ဥဇ္ဇာလေတ္ဝာ အဇ္ဇမေဝ[1] ပါကဋံ အကရိဿာ"တိ ဒဿဗလ-ညော အနုဿရိ။ တသ္မာ "တဿ မယ္ဟံ ဘန္တေ"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **အဟောနူနာ**တိ အနုဿရဏတ္ထေ နိပါတဒ္ဝယံ၊ တေန တဿ ဘဂဝန္တံ အနုဿရန္တဿ တေဒဟောသိ "အဟော နူန ဘဂဝါ အဟော နူန သုဂတော"တိ။ **ယော ဣမေသ**န္တိ ယော ဇေတေသံ နိရောဓမဂ္ဂံ သုကုသလော နိပုဏော ဆေကော၊ သော ဘဂဝါ အဟော နူန ကထေယျ၊ သုဂတော အဟော နူန ကထေ-ယျာတိ အယမေတ္ထ အဓိပ္ပါယော။ **ပကတညူ**တိ စိဏ္ဏဝသိတာယ ပကတိံ သဘာဝံ ဇာနာတီတိ ပကတညူ။ **ကထံ နု ခေါ**တိ ဣဒံ ပရိဗ္ဗာဇကော "မယံ ဘဂဝါ နု ဇာနာမ၊ တုမ္ဟေ ဇာနာထ၊ ကထေထ နော"တိ အာယာစန္တော ဝဒတိ။ အထ ဘဂဝါ ကထေန္တော "တတြ ပေါဋ္ဌပါဒါ"တိအာဒိမာဟ။

အဟေတုကသညျပဟါဒနိရောဓကထာဝဏ္ဏနာ

၄၁၂။ တတ္ထ **တတြာ**တိ တေသု သမဏဗြာဟ္မဏေသု။ **အာဒိတော ဝေ တေသံ အပရဇ္ဈန္တီ** တေသံ အာဒိမှိ ယေဝ ဝိရဇ္ဈံ၊ ဃရမဇ္ဈေယေဝ ပဂ္ဃလိ-တာတိ ဒီပေတိ။ **သဟေတု သပ္ပစ္စယာ**တိ ဏ္ဍေ ဟေတုပိ ပစ္စယောပိ ကာရဏ-သေဝ နာမံ၊ သကာရဏာတိ အတ္ထော။ တံ ပန ကာရဏံ[2] ဒဿေန္တော "သိက္ခာ ဧကော"တိ အာဟ။ တတ္ထ **သိက္ခာ ဧကော သညာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တီ**တိ သိက္ခာယ ဧကစ္စာ သညာ ဇာယန္တီတိ အတ္ထော။

၄၁၃။ **ကာ စ သိက္ခာတိ ဘဂဝါ အဝေါစာ**တိ ကတမာ စ သာ သိက္ခာတိ ဘဂဝါ ဝိတ္ထာရေတုကမ္မတာပုစ္ဆာဝသေန အဝေါစ။ အထ ယသ္မာ

၁-အဇ္ဇ မေ (သီ)
၂-သကာရဏံ (သျာ၊ က)

အဓိသီလသိက္ခာ အဓိစိတ္တသိက္ခာ အဓိပညာသိက္ခာတိ တိဿော သိက္ခာ ဟောန္တိ။ တသ္မာ တာ ဒဿေန္တော ဘဂဝါ သညာယ သဟေတုကံ ဥပ္ပါဒနိရောဓံ ဒီပေတုံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒတော ပဘုတိ တန္တိမဗ္ဗံ ဌပေန္တော "ဣဓ ပေါဋ္ဌပါဒ တထာဂတော လောကေ"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အဓိသီလသိက္ခာ အဓိစိတ္တသိက္ခာတိ ဒ္ဝေ ဧဝ သိက္ခာ သရူပေန အာဂတာ၊ တတိယာ ပန "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ"တိ ဧခါ ပေါဋ္ဌပါဒ မယာ ဧကံသိကော ဓမ္မော ဒေသိတောတိ ဣတ္ထေ သမ္မာဒိဋ္ဌိသမ္မာသင်္ကပ္ပဝသေန ပရိယာပန္နတ္တာ အာဂတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **ကာမသညာ**တိ ပဉ္စကာမဂုဏိကရာဂေါ[1] အသမုပ္ပန္နကာမစာရောပိ၁၊ တတ္ထ ပဉ္စကာမဂုဏိကရာဂေါ အနာဂါမိမဂ္ဂေန သမုဂ္ဃါတံ ဂစ္ဆတိ၊ အသမုပ္ပန္နကာမစာရော ပန ဣမသ္မိံ ဌာနေ ဝဋ္ဋတိ။ တသ္မာ **တဿ ယာ ပုရိမာ ကာမသညာ**တိ တဿ ပဌမဈာနသမင်္ဂိနော ယာ ပုဗ္ဗေ ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗာယ ကာမသညာယ သဒိသတ္တာ ပုရိမာ ကာမသညာတိ ဝုစ္စတိ၊ သာ နိရုဇ္ဈတိ၊ အနုပ္ပန္နာဝ နုပ္ပဇ္ဇတီတိ အတ္ထော။

ဝိဝေကဇပီတိသုခသုခုမသစ္စသညီယေဝ တသ္မိံ သမယေ ဟောတီတိ တသ္မိံ ပဌမဈာနသမယေ ဝိဝေကဇပီတိသုခသဒ္ဒါတာ သုခုမသညာ သစ္စာ ဟောတိ၊ ဘူတာ ဟောတီတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ ကာမစ္ဆန္ဒာဒိဩဠာရိကင်္ဂပ္ပဟာနဝသေန သုခုမာ စ သာ ဘူတတာယ သစ္စာ စ သညာတိ သုခုမသစ္စသညာ၊ ဝိဝေကဇေဟိ ပီတိသုခေဟိ သမ္ပယုတ္တာ သုခုမသစ္စသညာတိ ဝိဝေကဇပီတိသုခသုခုမသစ္စသညာ၊ သာ အသ္သ အတ္ထီတိ ဝိဝေကဇပီတိသုခသုခုမသစ္စသညီတိ ဝေမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သေ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ **ဧဝမိဿ သိက္ခာ**တိ ဣတ္ထေ ယသ္မာ ပဌမဈာနံ သမာပဇ္ဇန္တော အဓိဋ္ဌာတိ၊ ဝုဋ္ဌာတိ၊ တသ္မာ တံ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗတော သိက္ခာတိ ဝုစ္စတိ။ တေနပိ သိက္ခာသဒ္ဒါတေန ပဌမဈာနေန ဧဝံ ကော ဝိဝေကဇပီတိသုခသုခုမသစ္စသညာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဧဝံ ကော ကာမသညာ နိရုဇ္ဈတီတိ အတ္ထော။ **အယံ သိက္ခာတိ ဘဂဝါ အဧဝါစာ**တိ အယံ ပဌမဈာနသဒ္ဒါတာ ကော သိက္ခာတိ၊ ဘဂဝါ အာဟာ။ ဧတေနုပါယေန သဗ္ဗတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ယသ္မာ ပန အဋ္ဌမသမာပတ္တိယာ[2] အင်္ဂတော သမ္မသနံ ဗုဒ္ဓါနံယေဝ ဟောတိ၊ သာဝကေသု သာရိပုတ္တာသဒိသာနမ္ပိ နတ္ထိ၊ ကလာပတော သမ္မသနံယေဝ ပန သာဝကာနံ ဟောတိ၊ ဇုဒ္ဓ သညာ သညာတိ ဧဝံ အင်္ဂတော သမ္မသနံ ဥဒ္ဒဋ္ဌံ။

၁-အသမုပ္ပန္နကာမရာဂေါပိ (သျာ) ၂-အဋ္ဌမာယ သမာပတ္တိယာ (က-သီ)

တသ္မာ အာကိဉ္ဉညာယတနပရမံယေဝ သည် ဒသေတ္ဝာ ပုန တဒေဝ သညဂ္ဂန္တိ ဒသေတုံ "ယတော ခေါ ပေါဋ္ဌပါဒ။ ပ။ သညဂ္ဂံ ဖုသတီ"တိ အာဟ။

၄၁၄။ တတ္ထ **ယတော ခေါ ပေါဋ္ဌပါဒ ဘိက္ခူ**တိ ယော နာမ ပေါဋ္ဌပါဒ ဘိက္ခု။ **ဣဓ သကသညီ ဟောတီ**တိ ဣဓ သာသနေ သကသညီ ဟောတိ၊ အယမေဝ ဝါ ပါဌော၊ အတ္တနော ပဌမဇ္ဈာနသညာယ သညဝါ ဟောတီတိ အတ္ထော။ **သော တတော အမုတြ တတော အမုတြာ**တိ သော ဘိက္ခု တတော ပဌမဇ္ဈာနတော အမုတြ ဒုတိယဇ္ဈာနေ၊ တတောပိ အမုတြ တတိယဇ္ဈာနေတိ ဧဝံ တာယ တာယ ဈာနသညာယ သကသညီ သကသညီ ဟုတ္ဝာ အနုပုဗ္ဗေန သညဂ္ဂံ ဖုသတိ။ **သညဂ္ဂ**န္တိ အာကိဉ္ဉညာယတနံ ဝုစ္စတိ။ ကသ္မာ? လောကိယာနံ ကိစ္စကာရကသမာပတ္တီနံ[1] အဂ္ဂတ္တာ။ အာကိဉ္ဉညာယတနသမာပတ္တိယဉ္ဧ ဌတ္ဝာ နေဝသညာနာသညာယတနမ္ပိ နိရောဓမ္ပိ သမာပဇ္ဇန္တိ။ ဣတိ သာ လောကိယာနံ ကိစ္စကာရကသမာပတ္တီနံ အဂ္ဂတ္တာ သညဂ္ဂန္တိ ဝုစ္စတိ၊ တံ ဖုသတိ ပါပုဏာ-တီတိ အတ္ထော။

ဣဒါနိ အဘိသညာနိရောဓံ ဒသေတုံ "တဿ သညဂ္ဂေ ဌိတဿာ"တိ-အာဒိမာဟ။ တတ္ထ **စေတေယျံ အဘိသခ်ရေယျ**န္တိ ပဒဒ္ဒယေ စ ဈာနံ သမာ-ပဇ္ဇန္တော စေတေတိ နာမ၊ ပုနပ္ပုနံ ကပ္ပေတီတိ အတ္ထော။ ဥပရိသမာ-ပတ္တိအတ္ထာယ နိကန္တိံ ကုရုမာနော အဘိသခ်ရောတိ နာမ။ **ဣမာ စ မေ သညာ နိရုဇ္ဈေယျု**န္တိ ဣမာ အာကိဉ္ဉညာယတနသညာ နိရုဇ္ဈေယျုံ။ **အညာ စ ဩဋ္ဌာရိကာ**တိ အညာ စ ဩဋ္ဌာရိကာ ဘဝဂ်သညာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျုံ။ **သော န စေဝ စေတေတိ န အဘိသခ်ရောတီ**တိ ဧတ္ထ ကာမဥ္ဇေသ စေတေန္တောဝ န စေတေတိ၊ အဘိသခ်ရောန္တောဝ နာဘိသခ်ရောတိ။ ဣမဿ ဘိက္ခုနော အာကိဉ္ဉညာယတနတော ဝုဋ္ဌာယ နေဝသညာနာသညာယတနံ သမာပဇ္ဇိတ္ဝာ "ဧကံ ဒွေ စိတ္တဝါရေ ဌဿာမီ"တိ အာဘောဂသမန္နာဟာရော နတ္ထိ၊ ဥပရိ-နိရောဓသမာပတ္တတ္ထာယ ဧဝ ပန အာဘောဂသမန္နာဟာရော အတ္ထိ၊ သ္ဝာယ-မတ္ထော ပုတ္တဃရာစိက္ခဏေန ဒီပေတဗ္ဗော—

ပိတုဃရမဇ္ဈေန ကိရ ဂန္ဒာ ပစ္ဆာဘာဂေ ပုတ္တဿ ဃရံ ဟောတိ၊ တတော ပဏီတံ ဘောဇနံ အာဒါယ အာသနသာလံ အာဂတံ ဒဟရံ ထေရော "မနာပေါ ပိဏ္ဍပါတော ကုတော အာဘတော"တိ ပုစ္ဆိ။ သော "အသုကဿ ဃရတော"တိ လဒ္ဓဃရမေဝ အာစိက္ခိ။ ယေန ပနဿ ပိတုဃရမဇ္ဈေန ဂတောပိ

၁-ကိစ္စကရသမာပတ္တီနံ (သီ)၊ ကိစ္စကာရိကသမာပတ္တီနံ (သျာ)

အာဂတောပိ တတ္ထ အာဘောဂေါပိ နတ္ထိ။ တတ္ထ အာသနသာလာ ဝိယ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ပိတုဂေဟံ ဝိယ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိ၊ ပုတ္တဂေဟံ ဝိယ နိရောဓသမာပတ္တိ၊ အာသနသာလာယ ဌတ္ဝာ ပိတုဃရံ အမနသိကရိတ္ဝာ ပုတ္တဃရာစိက္ခဏံ ဝိယ အာကိဉ္စညာယတနတော ဝုဋ္ဌာယ နေဝသညာနာသညာယတနံ သမာပဇ္ဇိတ္ဝာ "ဧကံ ဒွေ စိတ္တဝါရေ ဌဿာမိ"တိ ပိတုဃရံ အမနသိကရိတ္ဝာဝ ဥပရိနိရောဓသမာပတ္တာယ မနသိကာရော၊ ဧဝမေသ စေတောန္တောဝ နာ စေတေတိ၊ အာဘိသမ်ရောန္တောဝ နာဘိသမ်ရောတိ။ **တာ စေဝ သညာ**တိ တာ ဗျာနသညာ နိရုဇ္ဈန္တိ။ **အညာ စာ**တိ အညာ စ သြဋ္ဌာရိကာ ဘဝင်္ဂသညာ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ။ **သော နိရောဓံ ဖုသတီ**တိ သော ဧဝံ ပဋိပန္နော ဘိက္ခု သညာဝေဒယိတနိရောဓံ ဖုသတိ ဝိန္ဒတိ ပဋိလဘတိ။

အနုပုဗ္ဗာဘိသညာနိရောဓသမာပတ္တိန္တိ ဏ္ဍေ **အာဘိ**တိ ဥပသဂ္ဂမတ္တံ၊ သမာဓာနပဒံ နိရောဓပဒေန အန္တရိကံ ကတ္ဝာ ဝုတ္တံ။ အနုပဋိပါဋိယာ သမာဓာနသညာနိရောဓသမာပတ္တိတိ အယံ ပနေတ္ထတ္ထော။ တတြာပိ သမာဓာနသညာနိရောဓသမာပတ္တိတိ သမာဓာနန္တသ အန္တေ သညာ နိရောဓသမာပတ္တိ သမာဓာနန္တသ ဝါ ပဋိတသ ဘိက္ခုနော သညာနိရောဓသမာပတ္တိတိ အယံ ဝိသေသတ္ထော။

ဇဒါနိ ဇဓ ဌတ္ဝာ နိရောဓသမာပတ္တိကထာ ကထေတမ္ဗာ။ သာ ပနေသာ သမ္ဗာကာရေန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ပညာဘာဝနာနိသံသာဓိကာရေ ကထိတာ၊ တသ္မာ တတ္ထ ကထိတတောဝ ဂဟေတမ္ဗာ။

ဧဝံ ဘဂဝါ ပေါဋ္ဌပါဒဿ ပရိဗ္ဗာဇကဿ နိရောဓကထံ ကထေတ္ဝာ အထ နံ တာဒိသာယ ကထာယ အညတ္ထ အဘာဝံ ပဋိဇာနာပေတုံ "တံ ကိံ မညသိ"တိ-အာဒိမာဟ။ ပရိဗ္ဗာဇကောပိ ဘဂဝါ "အဇ္ဇ တုမှာကံ ကထံ ဌပေတ္ဝာ နု မယာ ဧဝရူပါ ကထာ သုတပုဗ္ဗာ"တိ ပဋိဇာနန္တော "နော ဟေတံ ဘန္တေ"တိ ဝတ္ဝာ ပုန သက္ကစ္စံ ဘဂဝတော ကထာယ ဥဂ္ဂဟိတဘာဝံ ဒဿေန္တော "ဧဝံ ခေါ အဟံ ဘန္တေ"တိအာဒိမာဟ။ အထဿ ဘဂဝါ "သုဥဂ္ဂဟိတံ တယာ"တိ အနုဇာနန္တော "ဧဝံ ပေါဋ္ဌပါဒါ"တိ အာဟ။

၎၁၅။ အထ ပရိဗ္ဗာဇကော "ဘဂဝတော 'အာကိဉ္စညာယတနံ သညဂ္ဂ'န္တိ ဝုတ္တံ၊ ဧတဒေဝ နု ခေါ သညဂ္ဂံ၊ ဥဒါဟု အဝသေသသမာပတ္တိသုပိ သညဂ္ဂံ အတ္ထီ"တိ စိန္တေတ္ဝာ တမတ္ထံ ပုစ္ဆန္တော "ကတြော နု ခေါ"တိအာဒိမာဟ။ ဘဂဝါပိဿ ဝိဿဇ္ဇေသိ။ တတ္ထ **ပုထုဒီ**တိ ဗဟူနိ ပိ။ **ယထာ ယထာ ခေါ ပေါဋ္ဌပါဒ**

နိရောဓံ ဖုသတီတိ ပထဝိကသိဏာဒီသု ယေန ယေန ကသိဏေန ပဌမဇ္ဈာနာဒိနံ ဝါ ယေန ယေန ဈာနေန။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—သစေ ဟိ ပထဝီကသိဏေန ကရဏဘူတေန ပထဝီကသိဏသမာပတ္တိံ ကေဝါရံ သမာပဇ္ဇန္တော ပုရိမသညာနိရောဓံ ဖုသတိ ကံ သညဂ္ဂံ၊ အထ ဒွေ ဝါရေ တယော ဝါရေ ဝါရသတံ ဝါရသဟဿံ ဝါရသတသဟဿံ ဝါ သမာပဇ္ဇန္တော ပုရိမသညာနိရောဓံ ဖုသတိ၊ သတသဟဿံ သညဂ္ဂါနိ။ သေ နယော သေသဈာနသမာပတ္တီသုပိ။ ဣတိ ကေဝါရံ သမာပဇ္ဇနဝသေန ဝါ သဗ္ဗမိ သဠာနနလက္ခဏေန သင်္ဂဟေတ္ဝာ ဝါ ကံ သညဂ္ဂံ ဟောတိ၊ အပရာပရံ သမာပဇ္ဇနဝသေန ဗဟူနိ။

၄၁၆။ **သညာ နု ခေါ ဘန္တေ**တိ ဘန္တေ နိရောဓသမာပဇ္ဇနကာလေ ဘိက္ခုနော "သညာ နု ခေါ ပဋိသံ ဥပ္ပဇ္ဇတီ"တိ ပုစ္ဆတိ။ တသ္မ ဘဂဝါ "သညာ ခေါ ပေါဋ္ဌပါဒါ"တိ ဗျာကာသိ။ တတ္ထ **သညာ**တိ ဈာနသညာ။ **ဉာဏ**န္တိ ဝိပဿနာဉာဏံ။ အပရော နယော၊ **သညာ**တိ ဝိပဿနာ သညာ။ **ဉာဏ**န္တိ မဂ္ဂဉာဏံ။ အပရော နယော၊ **သညာ**တိ မဂ္ဂသညာ။ **ဉာဏ**န္တိ ဖလဉာဏံ။ တိဝိဒ္ဓကမဟာသိဝတ္ထေရော ပနာဟ—

ကိံ ဣမေ ဘိက္ခူ ဘဏန္တိ၊ ပေါဋ္ဌပါဒေါ ဟေဋ္ဌာ ဘဂဝန္တံ နိရောဓံ ပုစ္ဆိ။ ဣဒါနိ နိရောဓာ ဝုဋ္ဌာနံ ပုစ္ဆန္တော "ဘဂဝါ နိရောဓာ ဝုဋ္ဌဟန္တသ္သ ကိံ ပဌမံ အရဟတ္တဖလသညာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥဒါဟု ပစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတီ"တိ ဝဒတိ။ အထသ္သ ဘဂဝါ ယသ္မာ ဖလသညာ ပဌမံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပစ္ဆာ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ။ တသ္မာ "သညာ ခေါ ပေါဋ္ဌပါဒါ"တိ အာဟ။ တတ္ထ **သညုပ္ပါဒါ**တိ အရဟတ္တဖလသညာယ ဥပ္ပါဒါ၊ ပစ္ဆာ "ဣဒံ အရဟတ္တဖလ"န္တိ ဇဝံ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏုပ္ပါဒေါ ဟောတိ။ **ဣဒပ္ပစ္စယာ ကိရ မေ**တိ ဖလသမာဓိသညာပစ္စယာ ကိရ မယ္ဟံ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ ဥပ္ပန္နန္တိ။

သညာအတ္တကထာဝဏ္ဏနာ

၄၁၇။ ဣဒါနိ ပရိဗ္ဗာဇကော ယထာ နာမ ဂါမသူကရော ဂန္ဓောဒကေန နှာပေတ္ဝာ ဂန္ဓေဟိ အနုလိမ္ပိတ္ဝာ မာလာဒါမံ ပိဋ္ဌိတ္ဝာ သိရိသယနေ

အာရောပိတောပိ သုခံ န ဝိန္ဒတိ၊ ဝေဂေန ဂ္ဂထဋ္ဌာနမေဝ ဂန္ဆာ သုခံ ဝိန္ဒတိ။ ဧဝမေဝ ဘဂဝတာ သဏ္ဌသုခုမတိလက္ခဏဘ္ဘာဟတာယ ဒေသနာယ နာပိတ-ဝိလိတ္တာမဏ္ဍိတောပိ နိရောဓကထာသိရိသယနံ အာရောပိတောပိ တတ္ထ သုခံ န ဝိန္ဒန္တော ဂ္ဂထဋ္ဌာနသဒိသံ အတ္တနော လဒ္ဓိံ ဂဟေတွာ တမေဝ ပုစ္ဆန္တော "သညာ နု ခေါ ဘန္တေ ပုရိသဿ အတ္တာ"တိအာဒိမာဟ။ အထဿာနုမတိံ ဂဟေတွာ ဗျာကာတုကာမော ဘဂဝါ "ကံ ပန တွ"န္တိအာဒိမာဟ။ တတော သော "အရူပိ အတ္တာ"တိ ဝေံလဒ္ဓိကော သမာနော်ပိ "ဘဂဝါ ဒေသနာယ သုကုသလော၊ သော မေ အာဒိတောဝ လဒ္ဓိံ မာ ဝိနံ့သေတူ"တိ စိန္တေတွာ အတ္တနော လဒ္ဓိံ ပရိဟရန္တော "သြဠာရိကံ ခေါ"တိအာဒိမာဟ။ အထဿ ဘဂဝါ တတ္ထ ဒေါသံ ဒဿေန္တော "သြဠာရိကော စ ဟိ တေ"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဧဝံ သန္တေ**ပိ ဧဝံ သန္တေ။ ဘူမ္မတ္ထေ ဟိ တေံ ဥပယောဂဝစနံ။ ဧဝံ သန္တေ အတ္တာနံ ပစ္စာဂစ္ဆတော တဝါတိ အယံ ဝါ ဇ္ဈေ အတ္ထော။ စတုန္နံ ခန္ဓာနံ ကေဠာဒေကနိရောဓတ္တာ ကိဉ္စာပိ ယာ သညာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သာဝ နိရုဇ္ဈတိ။ အပရာပရံ ဥပါဒါယ ပန "အညာ စ သညာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ အညာ စ သညာ နိရုဇ္ဈန္တိ"တိ ဝုတ္တံ။

၄၁၈-၄၂၀။ ဣဒါနိ အညံ လဒ္ဓိံ ဒဿေန္တော "မနောမယံ ခေါ အဟံ ဘန္တေ"တိအာဒိံ ဝတွာ တတြာပိ ဒေါသေ ဒိန္နေ ယထာ နာမ ဥမ္မတ္တကော ယာဝဿ သညာ နုပ္ပတိဋ္ဌာတိ၊ တာဝ အညံ ဂဟေတွာ အညံ ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ သညာပတိဋ္ဌာနကာလေ ပန ဝတ္တုမ္မမေဝ ဝဒတိ။ ဧဝမေဝ အညံ ဂဟေတွာ အညံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဣဒါနိ အတ္တနော လဒ္ဓိံ ယေဝ ဝဒန္တော "အရူပိ ခေါ"တိ-အာဒိမာဟ။ တတြာပိ ယသ္မာ သော သညာယ ဥပ္ပါဒနိရောဓံ ဣစ္ဆတိ၊ အတ္တာနံ ပန သဿတံ မညတိ။ တသ္မာ တထေဝဿ ဒေါသံ ဒဿေန္တော ဘဂဝါ ဧဝံ သန္တမ္ပိတိအာဒိမာဟ။ တတော ပရိဗ္ဗာဇကော မိဿာဒဿနေန အဘိဘူတတ္တာ ဘဂဝတာ ဝုစ္စမာနမ္ပိ တံ နာနုတ္ထံ အဇာနန္တော "သက္ကာ ပနေတံ ဘန္တေ မယာ"တိအာဒိမာဟ။ အထဿ ဘဂဝါ ယသ္မာ သော သညာယ ဥပ္ပါဒနိရောဓံ ပဿန္တော်ပိ သညာမယံ အတ္တာနံ နိစ္စမေဝ မညတိ။ တသ္မာ "ဒုဇ္ဇာနံ ခေါ"တိအာဒိမာဟ။

တတ္ထာယံ သင်္ခေပတ္ထော—တဝ အညာ ဒိဋ္ဌိ၊ အညာ ခန္တိ၊ အညာ ရုစိ[1]၊ အညထာ ယေဝ တေ ဒဿနံ ပဝတ္တံ၊ အညဒေဝ စ တေ ခမတိ စေဝ ရုစ္စတိ စ၊

၁–ရုစိယော (ဗဟူသု)

အညတြ စ တေ အာယောဂေါ၊ အညိဿာ ယေဝ ပဋိပတ္တိယာ ယုတ္တပယုတ္တတာ၊ အညတ္ထ စ တေ အာစရိယကံ၊ အညသ္မိံ တိတ္ထာယတနေ အာစရိယဘာဝေါ။ တေန တယာ ဧဝံ အညဒိဋ္ဌိကေန အညခန္တိကေန အညရုစိကေန အညတြာယောဂေန အညတြာစရိယကေန ဒုဇ္ဇာနံ ဧတန္တိ။ အထ ပရိဗ္ဗာဇကော "သညာ ဝါ ပုရိသဿ အတ္တာ ဟောတု၊ အညာ ဝါ သညာ၊ တံ သဿတာဒိ-ဘာဝမဿ ပုဗ္ဗိဿ" န္တိ ပုန "ကိံ ပန ဘန္တေ" တိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ **လောကော**တိ အတ္တာနံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ **နာ ဟေတံ ပေါဋ္ဌပါဒ အတ္ထသဉ္ဇိတ**န္တိ ပေါဋ္ဌပါဒ ဧတံ ဒိဋ္ဌိဂတံ နာ ဣဓလောကပရလောကအတ္ထ-နိဿိတံ၊ နာ အတ္တာတ္ထပရတ္ထနိဿိတံ။ နာ **ဓမ္မသံဟိတ**န္တိ နာ နဝလောကုတ္တရဓမ္မ-နိဿိတံ။ **နာဒိဗြဟ္မစရိယက**န္တိ သိက္ခတ္တယသင်္ဂါဟသ သာသနဗြဟ္မစရိယကဿ နာ အာဒိမတ္တံ၊ အဓိသီလသိက္ခာမတ္တမ္ပိ နာ ဟောတိ။ **နာ နိဗ္ဗိဒါယာ**တိ သံသာရဝဋ္ဋေ နိဗ္ဗိန္ဒနတ္ထာယ နာ သံဝတ္တတိ။ **နာ ဝိရာဂါယာ**တိ ဝဋ္ဋဝိရာဂတ္ထာယ နာ သံဝတ္တတိ။ **နာ နိရောဓာယာ**တိ ဝဋ္ဋဿ နိရောဓကရဏတ္ထာယ နာ သံဝတ္တတိ။ **နာ ဥပသမာယာ**တိ ဝဋ္ဋဿ ဝူပသမနတ္ထာယ နာ သံဝတ္တတိ။ **နာ အဘိညာယာ**တိ ဝဋ္ဋာဘိဇာနနာယ ပစ္စက္ခကိရိယာယ နာ သံဝတ္တတိ။ **နာ သမ္ဗောဓာယာ**တိ ဝဋ္ဋသမ္ဗုဇ္ဈနတ္ထာယ နာ သံဝတ္တတိ။ **နာ နိဗ္ဗာနာယာ**တိ အမတမဟာနိဗ္ဗာနဿ[1] ပစ္စက္ခကိရိယာယ နာ သံဝတ္တတိ။

ဣဒံ ဒုက္ခန္တိအာဒိသု တဏှံ ဌပေတွာ တေဘူမကာ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ဒုက္ခန္တိ၊ တသ္မေဝ ဒုက္ခဿ ဖဘာဝနတော သပ္ပစ္စယာ တဏှာ ဒုက္ခသမုဒယောတိ၊ ဥဘိန္နံ အပ္ပဝတ္တိ ဒုက္ခနိရောဓောတိ၊ အရိယော အင္ဂိကော မဂ္ဂေါ ဒုက္ခနိရောဓ-ဂါမိနိ ပဋိပဒါတိ မယာ ဗျာကတန္တိ အတ္ထော။ ဝေဇ္ဇ ပန ဝတ္တာ ဘဂဝါ "ဣမဿ ပရိဗ္ဗာဇကဿ မဂ္ဂပါတုဘာဝေါ ဝါ ဖလသစ္ဆိကိရိယာ ဝါ နတ္ထိ၊ မယ္ဘ ဘိက္ခာစာရဝေလာ"တိ စိန္တေတွာ တုဏှီ အဟောသိ။ ပရိဗ္ဗာဇကောပိ တံ အာကာရံ ဉတွာ ဘဂဝတော ဂမနကာလံ အာရောစေန္တော ဝိယ "ဝေမေတ"န္တိ အာဒိမာဟ။

၄၂၁။ **ဝါစာသန္ဓိတောဒကေနာ**တိ ဝစနပတောဒေန။ **သဉ္ဇ္ဘရိမကံသူ**တိ သဉ္ဇ္ဘရိတံ[2] နိရန္တရံ ဖုဋံ အကံသု၊ ဥပရိ ဝိဇ္ဈိံသူတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ဘူတ**န္တိ သဘာဝတော ဝိဇ္ဇမာနံ။ **တန္တိ တထ**န္တိ တသ္မေဝ ဝေဝစနံ။ **ဓမ္မဋ္ဌိတတ**န္တိ

၁-အမတမဟာနိဗ္ဗာနာယ (က)　　၂-သံဘရိတံ (သီ)၊ သဉ္ဇ္ဘရိတံ (သျာ)

နဝလောကုတ္တရဓမ္မေသု ဋ္ဌိတသဘာဝံ။ **ဓမ္မနိယာမတာ**နှင့် လောကုတ္တရဓမ္မနိယာမတံ။ ဗုဒ္ဓါနုဗြု စတုသစ္စဝိနိမုတ္တာ ကထာ နာမ နတ္ထိ။ တသ္မာ သာ ဒေဿနာ ဟောတိ။

စိတ္တဟတ္ထိသာရိပုတ္တပေါဋ္ဌပါဒဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၄၂၂။ **စိတ္တော စ ဟတ္ထိသာရိပုတ္တော**တိ သော ကိရ သာဝတ္ထိယံ ဟတ္ထိ-အာစရိယဿ ပုတ္တော ဘဂဝတော သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ တီဏိ ပိဋကာနိ ဥဂ္ဂဟေတ္ဝာ[1] သုခုမေသု အတ္ထန္တရေသု ကုသလော အဟောသိ၊ ပုဗ္ဗေ ကတပါပ-ကမ္မဝသေန ပန သတ္တဝါရေ ဝိဇ္ဇာမိတ္ဝာ ဂိဟိ ဇာတော။ ကဿပသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ကိရ သာသနေ ဒွေ သဟာယကာ အဟေသုံ၊ အညမညံ် သမဂ္ဂါ ဧကတော၁ သဏ္ဌာယန္တိ။ တေသု ဧကော အနဘိရတော ဂိဟိဘာဝေ စိတ္တံ ဥပ္ပါဒေတ္ဝာ ဇုတရဿ အာရောစေသိ။ သော ဂိဟိဘာဝေ အာဒီနဝံ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ အာနိသံသံ ဒဿေတ္ဝာ တံ ဩဝဒိ။ သော တံ သုတ္ဝာ အဘိရမိတ္ဝာ ပုနေကဒိဝသံ တာဒိသေ စိတ္တေ ဥပ္ပန္နေ တံ တေဒဝေါစ “မယှံ အာဝုသော ဧဝရူပံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ‘ဇုမာဟံ ပတ္တစီဝရံ တုယှံ ဒဿာမီ’တိ”။ သော ပတ္တစီဝရလောဘေန တဿ ဂိဟိဘာဝေ အာနိသံသံ ဒဿေတ္ဝာ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ အာဒီနဝံ ကထေသိ။ အထဿ တံ သုတ္ဝာဝ ဂိဟိဘာဝတော စိတ္တံ ဝိရဇ္ဈိတ္ဝာ[2] ပဗ္ဗဇ္ဇာယမေဝ အဘိရမိ။ ဧဝမေသ တဒါ သီလဝန္တဿ ဘိက္ခုနော ဂိဟိဘာဝေ အာနိသံသကထာယ ကထိတတ္တာ ဇုဒါနိ ဆ ဝါရေ ဝိဇ္ဇာမိတ္ဝာ သတ္တမေ ဝါရေ ပဗ္ဗဇိတော[3]၊ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနဿ မဟာ-ကောဋ္ဌိကတ္ထေရဿ စ အဘိဓမ္မကထံ ကထေန္တာနံ အန္တရန္တရာ ကထံ ဩပါတေတိ။ အထ နံ မဟာကောဋ္ဌိကတ္ထေရော အပသာဒေတိ။ သော မဟာသာဝကဿ ကထိတေ ပတိဋ္ဌာတုံ အသက္ကောန္တော ဝိဇ္ဇာမိတ္ဝာ ဂိဟိ ဇာတော။ ပေါဋ္ဌပါဒဿ ပနာယံ ဂိဟိသဟာယကော ဟောတိ။ တသ္မာ ဝိဇ္ဇာမိတ္ဝာ ဒ္ဝိဟတိဟစ္ဆယေန ပေါဋ္ဌပါဒဿ သန္တိကံ ဂတော။ အထ နံ သော ဒိသ္ဝာ “သမ္မ ကိံ တယာ ကတံ၊ ဧဝရူပဿ နာမ သတ္ထု သာသနာ အပသက္ကန္တောသိ[4]၊ ဟေ ပဗ္ဗဇိတုံ ဇုဒါနိ တေ ဝဋ္ဋတီ”တိ တံ ဂဟေတ္ဝာ ဘဂဝတော သန္တိကံ အဂမာသိ။ တေန ဝုတ္တံ “စိတ္တော စ ဟတ္ထိသာရိပုတ္တော ပေါဋ္ဌပါဒေါ စ ပရိဗ္ဗာဇကော”တိ။

၄၂၃။ **အန္ဓာ**တိ ပညာစက္ခုနော နတ္ထိတာယ အန္ဓာ၊ တသ္မေဝ အဘာဝေန အစက္ခုကာ။ **တုံ ဃေ နေသံ ဧကော စက္ခုမာ**တိ သုဘာသိတဒုဗ္ဘာသိတ-ဇာနနဘာဝမတ္တေန ပညာစက္ခုနာ စက္ခုမာ။ **ကံသိကာ**တိ ကေကောဋ္ဌာသာ။

၁-ဥဂ္ဂဏှိတ္ဝာ (က)
၂-သတ္တဝါရေ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ (က)
၂-နိဝတ္တေတ္ဝာ (က)
၄-ပက္ကန္တောသိ (သီ)၊ အပက္ကန္တောဝိ (သျာ)

ပညတ္တာတိ ဌပိတာ။ **အနေကံသိကာ**တိ နာ ကေကောဋ္ဌာသာ၊ ကေနေဝ ကောဋ္ဌာသေန သဿတာတိ ဝါ အသဿတာတိ ဝါ နာ ဝုတ္တာတိ အတ္ထော။

ကံသိကဓမ္မဝဏ္ဏနာ

၄၂၄-၄၂၅။ **သန္တိ ပေါဋ္ဌပါဒါ**တိ ဣဒံ ဘဂဝါ ကသ္မာ အာရဘိ၊ ဗာဟိရကေဟိ ပညာပိတနိဋ္ဌာယ အနိယျာနိကဘာဝဒဿနတ္ထံ။ သဗ္ဗေ ဟိ တိတ္ထိယာ ယထာ ဘဂဝါ အမတံ နိဗ္ဗာနံ၊ ဧဝံ အတ္တနော အတ္တနော သမယေ လောကထုပိကာဒိဝသေန နိဋ္ဌံ ပညပေန္တိ၊ သာ စ နာ နိယျာနိကာ။ ယထာပညတ္တာ ဟုတ္ဝာ နာ နိယျာတိ နာ ဂန္ဆတိ၊ အညဒတ္ထု ပဏ္ဍိတေဟိ ပဋိက္ခိတ္တာ နိဝတ္တာတိ။ တံ ဒဿေတုံ ဘဂဝါ ဧဝမာဟ။ တတ္ထ **ကေန္တ သုခံ လောကံ ဇာနံ ပဿန္တိ** ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ကေန္တ သုခေါ လောကော ပစ္ဆိမာဒိနံ ဝါ အညတရာယာတိ ဧဝံ ဇာနန္တာ ဧဝံ ပဿန္တာ ဝိဟရထ။ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာနိ ခေါ တသ္မိံ လောကေ မနုဿာနံ သရီရသဏ္ဌာနာဒီနိတိ။ **အပ္ပါဋိဟီရကတ**န္တိ အပ္ပါဋိဟီရကတံ ပဋိဟရဏဝိရဟိတံ၊ အနိယျာနိကန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

၄၂၆-၄၂၇။ **ဇာနပဒကလျာဏီ**တိ ဇာနပဒေ အညာဟိ ဣတ္ထိဟိ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာန-ဝိလာသာကပ္ပါဒိဟိ အသဒိသာ။

တယောအတ္တပဋိလာဘဝဏ္ဏနာ

၄၂၈။ ဧဝံ ဘဂဝါ ပရေသံ နိဋ္ဌာယ အနိယျာနိကတ္တံ ဒဿေတွာ အတ္တနော နိဋ္ဌာယ နိယျာနိကဘာဝံ ဒဿေတုံ "တယော ခေါ မေ ပေါဋ္ဌပါဒါ"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **အတ္တပဋိလာဘော**တိ အတ္တဘာဝပဋိ-လာဘော၊ ဣဒ္ဓေ စ ဘဂဝါ တိဟိ အတ္တဘာဝပဋိလာဘေဟိ တယော ဘဝေ ဒဿေသိ။ ဩဠာရိကတ္တဘာဝပဋိလာဘေန အဝိစိတော ပဋ္ဌာယ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိပရိယောသာနံ ကာမဘဝံ ဒဿေသိ။ မနောမယအတ္တဘာဝ-ပဋိလာဘေန ပဌမဇ္ဈာနဘူမိတော ပဋ္ဌာယ အကနိဋ္ဌဗြဟ္မလောကပရိယော-သာနံ ရူပဘဝံ ဒဿေသိ။ အရူပအတ္တဘာဘာဝပဋိလာဘေန အာကာသာနဉ္စာ-ယတနဗြဟ္မလောကတော ပဋ္ဌာယ နေဝသညာနာသညာယတနဗြဟ္မလောက-ပရိယောသာနံ အရူပဘဝံ ဒဿေသိ။ သံကိလေသိကာ ဓမ္မာ နာမ ဒွါဒသ အကုသလစိတ္တုပ္ပါဒါ။ ဝေဒါနိယာ ဓမ္မာ နာမ သမထဝိပဿနာ။

၁-သန္တိ ခေါ(သီ)

၄၂၉။ **ပညာပါရိပူရိံ ဝေပုလ္လတ္တ**န္တိ မဂ္ဂပညာဖလပညာနံ ပါရိပူရိဩေဝ ဝိပုလဘာဝဥ္စ။ **ပါမုဇ္ဇ**န္တိ တရုဏပီတိ။ **ပီတီ**တိ ဗလဝတုဋ္ဌိ။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ယံ အဝေါစုမှ "သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္ဝာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတီ"တိ၊ တတ္ထ တဿ ဧဝံ ဝိဟရတော တံ ပါမောဇ္ဇဩေဝ ဘဝိဿတိ၊ ပီတိ စ နာမကာယ-ပဿဒ္ဓိ စ သတိ စ သူပဋ္ဌိတာ ဥတ္တမဉ္ဍဏဥ္စ သုခေါ စ ဝိဟာရော။ သဗ္ဗဝိဟာရေသု စ "အယမေဝ ဝိဟာရော သုခေါ"တိ ဝတ္တုံ ယုတ္တော ဥပသန္တော ပရမမဓုရောတိ။ တတ္ထ ပဌမဇ္ဈာနေ ပါမောဇ္ဇာဒယော ဆပိ ဓမ္မာ လဗ္ဘန္တိ၊ ဒုတိယဇ္ဈာနေ ဒုဗ္ဗလပီတိသခ်ါတံ ပါမောဇ္ဇံ နိဝတ္တတိ၊ သေသာ ပဥ္စ လဗ္ဘန္တိ။ တတိယေ ပီတိ နိဝတ္တတိ၊ သေသာ စတ္တာရော လဗ္ဘန္တိ။ တထာ စတုတ္ထေ။ ဣမေသု စတူသု ဈာနေသု[၁] သမ္ပသာဒနသုတ္တေ သုဒ္ဓဝိပဿနာ ပါဒကဇ္ဈာနမေဝ ကထိတံ။ ပါသာဒိကသုတ္တေ စတူဟိ မဂ္ဂေဟိ သဒ္ဓိံ ဝိပဿနာ ကထိတာ။ ဒသုတ္တရသုတ္တေ စတုတ္ထဇ္ဈာနိကဖလသမာပတ္တိ ကထိတာ။ ဣမသ္မိံ ပေါဋ္ဌပါဒသုတ္တေ ပါမောဇ္ဇံ ပီတိဝေဝစနမေဝ ကတ္ဝာ ဒုတိယဇ္ဈာနိက-ဖလသမာပတ္တိ နာမ ကထိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၄၃၂-၄၃၇။ **အယံ ဝါ သော**တိ ဧတ္ထ ဝါသဒ္ဒေါ ဝိဘာဝနတ္ထော ဟောတိ။ **အယံ သော**တိ ဧဝံ ဝိဘာဝေတ္ဝာ ပကာသေတ္ဝာ ဗျာကရေယျာမ။ ယထာပရေ" ဧကန္တသုခံ အတ္တာနံ သဥ္ဇာနာထာ"တိ ပုဋ္ဌာ "နော"တိ ဝဒန္တိ၊ နဧဝံ ဝဒါမာတိ အတ္ထော။ **သပ္ပါဋိဟီရကတ**န္တိ သပ္ပါဋိဟရဏံ၊ နိယျာနိကန္တိ အတ္ထော။ **မောဃော ဟောတီ**တိ တုစ္ဆော ဟောတိ၊ နတ္ထိ သော တသ္မိံ သမယေတိ အဓိပ္ပါယော။ **သစ္စော ဟောတီ**တိ ဘူတော ဟောတိ၊ သ္ဝေဝ တသ္မိံ သမယေ သစ္စော ဟောတီတိ အတ္ထော။ ဧတ္ထ ပနာယံ စိတ္တော အတ္တနော အသဗ္ဗညုတာယ တယော အတ္တပဋိလာဘေ ကထေတ္ဝာ အတ္တပဋိလာဘော နာမ ပညတ္တိမတ္တံ ဧတန္တိ ဥဒ္ဓရိတုံ နာသက္ခိ၊ အတ္တပဋိလာဘောတ္ဝေဝ နိယျာတေသိ။ အထဿ ဘဂဝါ ရူပါဒယော စေတ္ထ ဓမ္မာ၊ အတ္တပဋိလာဘောတိ ပန နာမမတ္တမေတံ၊ တေသု တေသု ရူပါဒီသု သတိ ဧဝရူပါ ဝေါဟာရာ ဟောန္တီတိ ဒဿေတုကာမော တဿေဝ ကထံ ဂဟေတ္ဝာ နာမပညတ္တိဝသေန နိယျာတနတ္ထံ "ယသ္မိံ စိတ္တ သမယေ"တိအာဒိမာဟ။

၄၃၈။ ဧဝဥ္စ ပန ဝတ္ဝာ ပဋိပုစ္ဆိတ္ဝာ ဝိနယနတ္ထံ ပုန "သစေ တံ စိတ္တ ဧဝံ ပုစ္ဆေယျု"န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ယော မေ အဟောသိ အတီတော

၁-ဣမေသု စ ဈာနေသု (သျာ)၊ ဣမေသု ဈာနေသု (က)

အတ္တပဋိလာဘော၊ သ္ဒေဝ မေ အတ္တပဋိလာဘော၊ တသ္မိံ သမယေ သစ္စော အဟောသိ၊ မောဃော အနာဂတော မောဃော ပစ္စုပ္ပန္နောတိ ဧတ္ထ တာဝ ဣမမတ္ထံ ဒဿေတိ—ယသ္မာ ယေ တေ အတီတာ ဓမ္မာ၊ တေ ဧတရဟိ နတ္ထိ၊ အဟေသုန္တိ ပန သဒ္ဒိံ ဂတာ၊ တသ္မာ သောပိ မေ အတ္တပဋိလာဘော တသ္မိံ ယေဝ သမယေ သစ္စော အဟောသိ။ အနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာနံ ပန ဓမ္မာနံ တဒါ၊ အဘာဝါ တသ္မိံ သမယေ "မောဃော အနာဂတော မောဃော ပစ္စုပ္ပန္နော"တိ၊ ဧဝံ အတ္ထတော နာမမတ္တမေဝ အတ္တပဋိလာဘံ ပဋိဇာနာတိ။ အနာဂတပစ္စုပ္ပန္နေသုပိ ဧသေဝ နယော။

၄၃၉-၄၄၃။ အထ ဘဂဝါ တဿ ဗျာကရဏေန သဒ္ဓိံ အတ္တနော ဗျာကရဏံ သံသန္ဒိတုံ "ဧဝမေဝ ခေါ စိတ္တာ"တိအာဒီနိ ဝတ္ဝာ ပုန ဩပမ္မတော တမတ္ထံ သာဓေန္တော **သေယျထာပိ စိတ္တ ဂဝါ ခီရန္တိ**အာဒိမာဟ။ တတြာယံ သခ်ေပတ္ထော၊ ယထာ ဂဝါ ခီရံ ခီရာဒီဟိ စ ဒဓိအာဒီနိ ဘဝန္တိ၊ တတ္ထ ယသ္မိံ သမယေ ခီရံ ဟောတိ၊ နဲ တသ္မိံ သမယေ ဒဓိတိ ဝါ နဝနီတာဒီသု ဝါ အညတ-ရန္တိ သဒ္ဒိံ နိရုတ္တိံ နာမံ ဝေါဟာရံ ဂစ္ဆတိ။ ကသ္မာ? ယေ ဓမ္မေ ဥပါဒါယ ဒဓိတိအာဒိ ဝေါဟာရာ ဟောန္တိ၊ တေသံ အဘာဝါ။ အထ ခေါ ခီရန္တေဝ တသ္မိံ သမယေ သဒ္ဒိံ ဂစ္ဆတိ။ ကသ္မာ? ယေ ဓမ္မေ ဥပါဒါယ ခီရန္တိ သဒ္ဒိာ နိရုတ္တိ နာမံ ဝေါဟာရော ဟောတိ၊ တေသံ ဘာဝါတိ။ ဧသ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ **ဣမာ ခေါ စိတ္တာ**တိ ဩဋ္ဌာရိကော အတ္တပဋိလာဘော ဣတိ စ မနောမယော အတ္တပဋိလာဘော ဣတိ စ အရူပေါ အတ္တပဋိလာဘော ဣတိ စ ဣမာ ခေါ စိတ္တ လောကသမညာ လောကေ သမညာမတ္တကာနိ သမနုဇာနနံမတ္တကာနိ ဧတာနိ။ တထာ လောကနိရုတ္တိမတ္တကာနိ ဝစနပထမတ္တကာနိ ဝေါဟာရ-မတ္တကာနိ နာမပဏ္ဏတ္တိမတ္တကာနိ ဧတာနီတိ။ ဧဝံ ဘဂဝါ ဟေဋ္ဌာ တယော အတ္တပဋိလာဘေ ကထေတ္ဝာ ဣဒါနိ သဗ္ဗမေတံ ဝေါဟာရမတ္တကန္တိ ဝဒတိ။ ကသ္မာ? ယသ္မာ ပရမတ္ထတော သတ္တော နာမ နတ္ထိ၊ သုညော တုစ္ဆော ဧသ လောကော။

ဗုဒ္ဓါနံ ပန ဒ္ဝေ ကထာ သမ္မုတိကထာ စ ပရမတ္ထကထာ စ။ တတ္ထ သတ္တော ပေါသော ဒေဝေါ ဗြဟ္မာတိအာဒိကာ သမ္မုတိကထာ နာမ။ အနိစ္စံ ဒုက္ခ-မနတ္တာ ခန္ဓာ ဓာတုယော အာယတနာနိ သတိပဋ္ဌာနာ သမ္မပ္ပဓာနာတိ-အာဒိကာ ပရမတ္ထကထာ နာမ။ တတ္ထ ယော သမ္မုတိဒေသနာယ သတ္တောတိ ဝါ ပေါသောတိ ဝါ ဒေဝေါတိ ဝါ ဗြဟ္မာတိ ဝါ ဝုတ္တေ ဝိဇာနိတုံ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ

နိယျာတုံ[1] အရဟတ္တဇယဂ္ဂါဟံ ဂဟေတုံ သက္ကောတိ၊ တဿ ဘဂဝါ အာဒိတောဝ သတ္တောတိ ဝါ ပေါသောတိ ဝါ ဒေဝေါတိ ဝါ ဗြဟ္မာတိ ဝါ ကထေတိ၊ ယော ပရမတ္ထဒေသနာယ အနိစ္စန္တိ ဝါ ဒုက္ခန္တိ ဝါတိအာဒိသု အညတရံ သုတ္တာ ဝိဇာနိတုံ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ နိယျာတုံ အရဟတ္တဇယဂ္ဂါဟံ ဂဟေတုံ သက္ကောတိ။ တဿ အနိစ္စန္တိ ဝါ ဒုက္ခန္တိ ဝါတိအာဒိသု အညတရမေဝ ကထေတိ။ တထာ သမ္မုတိကထာယ ဗုဒ္ဓနကသတ္တသာဝိ နဂရံ ပဌမံ ပရမတ္ထကထံ ကထေတိ။ သမ္မုတိကထာယ ပန ဗောဓေတ္ဝာ ပစ္ဆာ ပရမတ္ထကထံ ကထေတိ။ ပရမတ္ထကထာယ ဗုဒ္ဓနကသတ္တသာဝိ နဂရံ ပဌမံ သမ္မုတိကထံ ကထေတိ။ ပရမတ္ထကထာယ ပန ဗောဓေတ္ဝာ ပစ္ဆာ သမ္မုတိကထံ ကထေတိ။ ပကတိယာ ပန ပဌမမေဝ ပရမတ္ထကထံ ကထေန္တသ္သ ဒေသနာ လူဟိကာရာ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဗုဒ္ဓါ ပဌမံ သမ္မုတိကထံ ကထေတ္ဝာ ပစ္ဆာ ပရမတ္ထကထံ ကထေန္တိ။ သမ္မုတိကထံ ကထေန္တာဝိ သစ္စမေဝ သဘာဝမေဝ အမုသာဝ ကထေန္တိ။ ပရမတ္ထကထံ ကထေန္တာဝိ သစ္စမေဝ သဘာဝမေဝ အမုသာဝ ကထေန္တိ။

ဒုဝေ သစ္စာနိ အက္ခာသိ၊ သမ္မုဒ္ဓေါ ဝဒတံ ဝရော။
သမ္မုတိ ပရမတ္ထဉ္စ၊ တတိယံ နူပလဗ္ဘတိ။

သင်္ကေတဝစနံ သစ္စံ၊ လောကသမ္မုတိကာရဏာ။
ပရမတ္ထဝစနံ သစ္စံ၊ ဓမ္မာနံ ဘူတလက္ခဏန္တိ။

ယာဟိ တထာဂတော ဝေါဟရတိ အပရာမသန္တိ ယာဟိ လောကသမညာဟိ လောကနိရုတ္တိဟိ တထာဂတော တဏှာမာနဒိဋ္ဌိပရာမာသာနံ အဘာဝါ အပရာမသန္တော ဝေါဟရတိတိ ဒေသနံ ဝိနိဝဋ္ဋေတ္ဝာ အရဟတ္တနိကူဋေန နိဋ္ဌာပေသိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

ဣတိ သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒီဃနိကာယဋ္ဌကထာယံ

ပေါဋ္ဌပါဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁–နိယျာနိတုံ (က)

သုဘမာဏဝကဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၄၄၄။ **ဧဝံ မေ သုတံ။ ပ ။ သာဝတ္ထိယန္တိ** သုဘသုတ္တံ။ တတြာယံ အနုတ္တာန-ပဒဝဏ္ဏနာ။ **အစိရပရိနိဗ္ဗုတေ ဘဂဝတိ**တိ အစိရံ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဘဂဝတိ, ပရိနိဗ္ဗာနတော ဥဒ္ဓံ မာသမတ္တေ ကာလေ။ နိဒါနဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဘဂဝတော ပတ္တစီဝရံ အာဒါယ အာဂန္ဆာ ခီရဝိရေစနံ ပိဝိတ္ဝာ ဝိဟာရေ နိသိန္နဒိဝသံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ **တောဒေယျပုတ္တော**တိ တောဒေယျ-ဗြာဟ္မဏသ္သ ပုတ္တော၊ သော ကိရ သာဝတ္ထိယာ အဝိဒူရေ တုဒိဂါမော နာမ အတ္ထိ၊ တဿ အဓိပတိတ္တာ တောဒေယျောတိ သင်္ခံ ဂတော။ မဟဒ္ဓနော ပန ဟောတိ ပဉ္စစတ္တာလီသကောဋိဝဝေါ, ပရမမစ္ဆရီ၊ "ဒဒတော ဘောဂါနံ အပရိက္ခယော နာမ နတ္ထိ"တိ စိန္တေတ္ဝာ ကဿစိ ကိဉ္စိ န ဒေတိ၊ ပုတ္တမ္ပိ အာဟ—

"အဠနာနံ ခယံ ဒိသ္ဝာ၊ ဝဓိကာနဉ္စ သဉ္စယံ။
မဓူနဉ္စ သမာဟာရံ၊ ပဏ္ဍိတော ဃရမာဝသေ"တိ။

ဧဝံ အဒါနမေဝ သိက္ခာပေတ္ဝာ ကာယဿ ဘေဒါ တသ္မိံ ယေဝ ဃရေ သုနခေါ ဟုတ္ဝာ နိဗ္ဗတ္တော။ သုဘော တံ သုနခံ အတိဝိယ ပိယာယတိ၊ အတ္တနော ဘုဉ္ဇနကဘတ္တံယေဝ ဘောဇေတိ၊ ဥက္ခိပိတ္ဝာ ဝရ-သယနေ သယာပေတိ။ အထ ဘဂဝါ ကေဒိဝသံ နိက္ခန္တေ မာဏဝေ တံ ဃရံ ပိဏ္ဍာယ ပါဝိသိ။ သုနခေါ ဘဂဝန္တံ ဒိသ္ဝာ ဘုက်္ကာရံ ် ကရောန္တော ဘဂဝတော သမီပံ ဂတော။ တတော နံ ဘဂဝါ အဝေါစ "တောဒေယျ တွံ ပုဗ္ဗေပိ မံ 'ဘော ဘော'တိ ပရိဘဝိတ္ဝာ သုနခေါ ဇာတော၊ ဣဒါနိပိ ဘုက်္ကာရံ ကတ္ဝာ အဝိစိ ံ ဂမိဿသီ"တိ။ သုနခေါ တံ ကထံ သုတ္ဝာ ဝိပ္ပဋိသာရီ ဟုတ္ဝာ ဥဒ္ဓုနန္တရေ ဆာရိကာယ နိပန္နော၊ မနုဿာ နံ ဥက္ခိပိတ္ဝာ သယနေ သယာပေတုံ နာသက္ခိ ံသု။

သုဘော အာဂန္ဆာ "ကေနာယံ သုနခေါ သယနာ ဩရောပိတော"တိ အာဟ။ မနုဿာ "န ကေနစိ"တိ ဝတ္ဝာ တံ ပဝတ္တိ ံ အာရောစေသုံ။ မာဏဝေါ သုတ္ဝာ "မမ ပိတာ ဗြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တော၊ သမဏော ပန ဂေါတမော မေ ပိတရံ သုနခံ ကရောတိ၊ ယံ ကိဉ္စိ သေ မုခါရုဠ္ဟံ ဘာသတိ"တိ ကုဇ္ဈိတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ

၁-ဘုံကာရံ (သီ)

မုသာဝါဒေန စောဒေတုကာမော ဝိဟာရံ ဂန္ဒာ တံ ပဝတ္တိံ ပုစ္ဆိ။ ဘဂဝါ တဿ တထေဝ ဝတ္ဝာ အဝိသံဝါဒနတ္ထံ အာဟ "အတ္ထိ ပန တေ မာဏဝ ပိတရာ န အက္ခာတံ ဓန"န္တိ။ အတ္ထိ ဘော ဂေါတမ သတသဟဿဂ္ဃနိကာ သုဝဏ္ဏမာလာ, သတသဟဿဂ္ဃနိကာ သုဝဏ္ဏပါဒုကာ, သတသဟဿဂ္ဃနိကာ သုဝဏ္ဏပါတိ, သတသဟဿဥ္ဇ ကဟာပဏန္တိ။ ဂစ္ဆ တံ သုနခံ အပ္ပေါဒကံ မဓုပါယာသံ ဘောဇေတ္ဝာ သယနံ အာရောပေတ္ဝာ ဤသကံ နိဒ္ဒံ[1]ဩက္ကန္တကာလေ ပုစ္ဆ၊ သဗ္ဗံ တေ အာစိက္ခိဿတိ။ အထ နံ ဇာနေယျာသိ "ပိတာ မေ ဧသော"တိ၊ သော တထာ အကာသိ။ သုနခေါ သဗ္ဗံ အာစိက္ခိ[2]၊ တဒါ နံ "ပိတာ မေ"တိ ဥတ္ဝာ ဘဂဝတိ ပသန္နစိတ္တော ဂန္ဒာ ဘဂဝန္တံ စုဒ္ဒသ ပဉ္ဇေ ပုစ္ဆိတ္ဝာ ဝိဿဇ္ဇနပရိယောသာနေ ဘဂဝန္တံ သရဏံ ဂတော၊ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ "သုဘော မာဏဝေါ တောဒေယျပုတ္တော"တိ။ **သာဝတ္ထိယံ ပဋိဝသတီ**တိ အတ္တနော ဘောဂဂါမတော အာဂန္ဒာ ဝသတိ။

၄၄၅-၄၄၆။ **အညတရံ မာဏဝကံ အာမန္တေသီ**တိ သတ္ထရိ ပရိနိဗ္ဗုတေ "အာနန္ဒတ္ထေရော ကိရဿ ပတ္တစီဝရံ ဂဟေတ္ဝာ အာဂတော၊ မဟာဇနော တံ ဒဿနတ္ထာယ[3] ဥပသင်္ကမတီ"တိ သုတ္ဝာ "ဝိဟာရံ ခေါ ပန ဂန္ဒာ မဟာဇနမဇ္ဈေ န သက္ကာ သုခေန ပဋိသန္ထာရံ ဝါ ကာတုံ ဓမ္မကထံ ဝါ သောတုံ၊ ဂေဟံ အာဂတံ ယေဝ နံ ဒိသ္ဝာ သုခေန ပဋိသန္ထာရံ ကရိဿာမိ၊ ဧကာ စ မေ ကခ်ါ အတ္ထိ၊ တမ္ပိ နံ ပုစ္ဆိဿာမီ"တိ စိန္တေတ္ဝာ အညတရံ မာဏဝကံ အာမန္တေသိ။ **အပ္ပါဗာဓ**န္တိအာဒီသု **အာဗာဓော**တိ ဝိသဘာဂဝေဒနာ ဝုစ္စတိ၊ ယာ ဧကဒေသေ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ စတ္တာရော ဣရိယာပထေ အယပဋ္ဌေန အာဗန္ဓိတ္ဝာ ဝိယ ဂဏ္ဍတိ၊ တဿာ အဘာဝံ ပုစ္ဆာတိ ဝဒတိ။ **အပ္ပါတင်္ကော**တိ ကိစ္ဆဇီဝိတကရော ရောဂေါ ဝုစ္စတိ၊ တဿာပိ အဘာဝံ ပုစ္ဆာတိ ဝဒတိ။ ဂိလာနဿေဝ စ ဥဋ္ဌာနံ နာမ ဂရုကံ ဟောတိ၊ ကာယေ ဗလံ န ဟောတိ၊ တသ္မာ နိဂ္ဂေလညဘာဝဥ္ဇ ဗလဥ္ဇ ပုစ္ဆာတိ ဝဒတိ။ **ဖာသုဝိဟာရ**န္တိ ဂမနဌာနနိသဇ္ဇသယနေသု စတူသု ဣရိယာပထေသု သုခဝိဟာရံ ပုစ္ဆာတိ ဝဒတိ။ အထဿ ပုစ္ဆိတဗ္ဗာကာရံ ဒဿေန္တော "သုဘော"တိအာဒိမာဟ။

၄၄၇။ **ကာလဥ္ဇ သမယဥ္ဇ ဥပါဒါယာ**တိ ကာလဥ္ဇ သမယဥ္ဇ ပညာယ ဂဟေတ္ဝာ ဥပဓာရေတ္ဝာတိ အတ္ထော။ သစေ အမှာကံ သ္ဝေ ဂမနကာလော ဘဝိဿတိ၊ ကာယေ ဗလမတ္တာ စေဝ ဖရိဿတိ၊ ဂမနပစ္စယာ စ အညော

၁-ဒဿေသိ (သီ) ၂-ဒဿနာယ (သီ)

အဖာသုဝိဟာရော နာ ဘဝိဿတိ။ အထေတံ ကာလဒ္ဓု ဂမနကာရဏာသမ-ဝါယသဒ္ဒါတံ့ သမယဒ္ဓု ဥပဓာရေတွာ "အပိ ဧဝ နာမ သွေ အာဂစ္ဆေယျာမာ"တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

၄၄၈။ **စေတကေန ဘိက္ခုနာ**တိ စေတိရဋ္ဌေ[1] ဇာတတ္တာ စေတကောတိ ဧဝံ လဒ္ဓနာမေန။ **သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယ**န္တိ ဘော အာနန္ဒ ဒဿဗလဿ ကော နာမ အာဗာဓော[2] အဟောသိ၊ ကိံ ဘဂဝါ ပရိဘုဉ္ဇီ။ အပိ စ သတ္ထု ပရိနိဗ္ဗာနေန တုမှာကံ သောကော ဥဒပါဒိ၊ သတ္ထာ နာမ နု ကေဝလံ တုမှာကံ ယေဝ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ သဒေဝကဿ လောကဿ မဟာဇာနိ၊ ကော ဒါနိ အညော မရဏာ မုစ္စိဿတိ၊ ယတြ သော သဒေဝကဿ လောကဿ အဂ္ဂပုဂ္ဂလော ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ဇာဒါနိ ကံ အညံ ဒိသွာ မစ္စုရာဇာ လဇ္ဇိဿတီတိ ဧဝမာဒိနာ နယေန မရဏပဋိသံယုတ္တံ့ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝိတိသာရေတွာ ထေရဿ ဟိယျော ပိတဘောဿဇ္ဇာနုရူပံ အာဟာရံ ဒတွာ ဘတ္တကိစ္စာဝသာနေ ကေမန္တံ နိသိဒိ။

ဥပဋ္ဌာကော သန္တိကာဝစရောတိ ဥပဋ္ဌာကော ဟုတွာ သန္တိကာဝစရော၊ နန္ဒဂဝေသိ။ **သမီပစာရီ**တိ ဇုဒံ ပုရိမပဒဿေဝ ဝေဝစနံ။ **ယေသံ သော ဘဝံ ဂေါတမော**တိ ကသ္မာ ပုစ္ဆတိ။ တဿ ကိရ ဧဝံ အဟောသိ "ယေသု ဓမ္မေသု ဘဝံ ဂေါတမော ဇုမံ လောကံ ပတိဋ္ဌပေသိ၊ တေ တဿ အစ္ဆယေန နဋ္ဌာ နု ခေါ၊ ဓရန္တိ နု ခေါ၊ သစေ ဓရန္တိ၊ အာနန္ဒော ဇာနိဿတိ၊ ဟန္ဒ နံ ပုစ္ဆာမီ"တိ၊ တသ္မာ ပုစ္ဆိ။

၄၄၉။ အထဿ ထေရော တိဏ္ဏံ ပိဋကာနံ တိဟိ ခန္ဓေဟိ သင်္ဂဟေတွာ ဒဿေန္တော "တိဏ္ဏံ ခေါ"တိအာဒိမာဟ။ မာဏဝေါ သဒ္ဒိတ္ထေန ကထိတံ အသလ္လက္ခေန္တော "ဝိတ္ထာရတော ပုစ္ဆိဿာမီ"တိ စိန္တေတွာ "ကတမေသံ တိဏ္ဏ"န္တိအာဒိမာဟ။

သီလက္ခန္ဓဝဏ္ဏနာ

၄၅၀-၄၅၃။ တတော ထေရေန အရိယဿ သီလက္ခန္ဓဿတိ တေသု ဒဿိတေသု ပုန **"ကတမော ပန သော ဘော အာနန္ဒ အရိယော သီလက္ခန္ဓော"**တိ ကေကံ ပုစ္ဆိ။ ထေရောပိဿ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒံ ဒဿေတွာ တန္တိဓမ္မံ ဒဿေန္တော[3] အနုက္ကမေန ဘဂဝတာ ဝုတ္တနယေနေဝ သဗ္ဗံ ဝိဿဇ္ဇေသိ။ တတ္ထ

၁-စေတိယရဋ္ဌေ (ဗဟူသု) ၂-ရောဂေါ (သီ၊ သျာ) ၃-ဒဿေန္တော (သျာ)

အတ္ထိ စေဝေတ္ထ ဥတ္တရိကရဏီယန္တိ ထြေ ဘဂဝတော သာသနေ န သီလမေဝ သာရော၊ ကေဝလဉ္ဥေတံ ပတိဋ္ဌာမတ္တမေဝ ဟောတိ။ ဣတော ဥတ္တရိ ပန အညမ္ပိ ကတ္တဗ္ဗံ အတ္ထိယေဝါတိ ဒသ္သေသိ။ **ဣဒေဝ မဟိဋ္ဌ**ါတိ ဗုဒ္ဓသာသနတော ဗဟိဋ္ဌာ။

သမာဓိက္ခန္ဓဝဏ္ဏနာ

၄၅၄။ **ကထဉ္စ မာဏဝ ဘိက္ခု၊ ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဝါရော ဟောတီ**တိ ဣဒမာယသ္မာ အာနန္ဒော "ကတမော ပန သော ဘော အာနန္ဒ အရိယော သမာဓိက္ခန္ဓော"တိ ဧဝံ သမာဓိက္ခန္ဓံ ပုဋ္ဌောပိ ယေ တေ "သီလသမ္ပန္နော ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဝါရော သတိသမ္ပဇညေန သမန္နာဂတော သန္တုဋ္ဌော"တိ ဧဝံ သီလာနန္တရံ ဣန္ဒြိယသံဝရဒယော သီလသမာဓိနံ အန္တရေ ဥဘိန္နမ္ပိ ဥပကာရက-ဓမ္မာ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ တေ နိဒ္ဒိသိတ္ဝာ ာ သမာဓိက္ခန္ဓံ ဒသ္သေတုကာမော အာရဘိ။ ထြေ စ ရူပဇ္ဈာနာနေဝ အာဂတာနိ၊ န အရူပဇ္ဈာနာနိ၊ အာနေတ္ဝာ ပန ဒီပေတဗ္ဗာနိ။ စတုတ္ထဇ္ဈာနေန ဟိ အသဂ်ဟိတာ အရူပသမာပတ္တိ နာမ နတ္ထိ-ယေဝ။

၄၅၁-၄၈၀။ **အတ္ထိ စေဝေတ္ထ ဥတ္တရိကရဏီယန္တိ** ထြေ ဘဂဝတော သာသနေ န စိတ္တေကဂ္ဂတာမတ္တကေနေဝ ပရိယောသာနပ္ပတ္တိ နာမ အတ္ထိ၊ ဣတောပိ ဥတ္တရိ ပန အညံ ကတ္တဗ္ဗံ အတ္ထိယေဝါတိ ဒသ္သေတိ။ **နတ္ထိ စေဝေတ္ထ ဥတ္တရိကရဏီယန္တိ** ထြေ ဘဂဝတော သာသနေ ဣတော ဥတ္တရိ ကာတဗ္ဗံ နာမ နတ္ထိယေဝ၊ အရဟတ္တပရိယောသာနဉ္ဥိ ဘဂဝတော သာသနန္တိ ဒသ္သေတိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

ဣတိ သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒီဃနိကာယဋ္ဌကထာယံ

သဒ္ဓာသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဥဒ္ဒိသိတ္ဝာ (က)

၁၁-ကေဝဋ္ဌသုတ္တ

ကေဝဋ္ဌဂဟပတိပုတ္တဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၄၈၁။ **ဧဝံမေ သုတံ။ ပ။နာဥန္ဒာယ**န္တိ ကေဝဋ္ဌသုတ္တံ။ တတြာယံ အပုဗ္ဗပဒ-ဝဏ္ဏနာ။ **ပါဝါရိကမ္ဗဝနေ**တိ ပါဝါရိကဿ အမ္ဗဝနေ။ **ကေဝဋ္ဌော**တိ ဣဒံ တဿ ဂဟပတိပုတ္တဿ နာမံ၊ သော ကိရ စတ္တာလီသကောဋိဓနော[၁] ဂဟပတိမဟာသာလော အတိဝိယ သဒ္ဓေါ ပသန္နော အဟောသိ။ သော သဒ္ဓါဓိကတ္တာယေဝ "သစေ ဧကော ဘိက္ခု အမုမာသန္တရေန ဝါ မာသန္တရေန ဝါ သံဝစ္ဆရေန ဝါ အာကာသေ ဥပ္ပတိတ္ဝာ ဝိဝိဓာနိ ပါဋိဟာရိယာနိ ဒဿေယျ၊ သဗ္ဗော ဇနော အတိဝိယ ပသီဒေယျ။ ယန္နူနာဟံ ဘဂဝန္တံ ယာစိတ္ဝာ ပါဋိဟာရိယကရဏတ္ထာယ ဧကံ ဘိက္ခုံ အနုဇာနာပေယျ''န္တိ စိန္တေတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဧဝမာဟ။

တတ္ထ **ဣဒ္ဓါ**တိ သမိဒ္ဓါ။ **ဖီတာ**တိ နာနာဘဏ္ဍဥဿန္နတာယ ဝုဒ္ဓိပ္ပတ္တာ။ **အာကိဏ္ဏမနုဿာ**တိ အံသကူဋေန အံသကူဋံ ပဟရိတ္ဝာ ဝိယ ဝိစရန္တေဟိ မနုဿေဟိ အာကိဏ္ဏာ။ **သမာဒိသတူ**တိ အာဏာပေတု ဌာနန္တရေ ဌပေတု။ **ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မာ**တိ ဥတ္တရိ မနုဿာနံ ဓမ္မတော၊ ဒသကုသလသခ်ါတတော ဝါ မနုဿဓမ္မတော ဥတ္တရိ။ **ဘိယျောသောမတ္တာယာ**တိ ပကတိယာပိ ပဇ္ဇလိတပဒီပေါ တေလသ္နေဟံ[၂] လဘိတ္ဝာ ဝိယ အတိရေကပ္ပမာဏေန အဘိပ္ပ-သီဒိဿတိ။ **န ခေါ အဟ**န္တိ ဘဂဝါ ရာဇဂဟသေဋ္ဌိဝတ္ထုသ္မိံ သိက္ခာပဒံ ပညပေသိ၊ တသ္မာ "န ခေါ အဟ''န္တိအာဒိမာဟ။

၄၈၂။ **န ဓံသေမီ**တိ န ဂုဏဝိနာသနေန ဓံသေမိ၊ သီလဘေဒံ ပါပေတ္ဝာ အနုပုဗ္ဗေန ဥစ္စဋ္ဌာနတော ဩတာရေန္တော နီစဋ္ဌာနေ န ဌပေမိ၊ အထ ခေါ အဟံ ဗုဒ္ဓသာသနဿ ဝုဒ္ဓိံ ပစ္စာသီသန္တော ကထေမီတိ ဒဿေတိ။ **တတိယမ္ပိ ခေါ**တိ ယာဝတတိယံ ဗုဒ္ဓါနံ ကထံ ပဋိဗာဟိတ္ဝာ ကထေတုံ ဝိသဟန္တော နာမ နတ္ထိ။ အယံ ပန ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ ဝိဿာသိကော ဝိဿာသံ ဝဓုတ္ဝာ ဝလ္လဘော ဟုတ္ဝာ အတ္ထကာမောသ္မီတိ တိက္ခတ္တုံ ကထေသိ။

ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယဝဏ္ဏနာ

၄၈၃-၄၈၄။ အထ ဘဂဝါ အယံ ဥပါသကော မယိ ပဋိဗာဟန္တေပိ ပုနပ္ပုနံ ယာစတိယေဝ။ "ဟန္ဒဿ ပါဋိဟာရိယကရဏေ အာဒီနဝံ ဒဿေမီ''တိ

၁-ကောဋိမတ္တဓနော (သျာ၊ က)　　၂-တေလာသေကံ (သီ)

စိန္တေတွာ "တီဏိ ခေါ"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **အမာဟံ ဘိက္ခုန္တိ** အမုံ အဟံ ဘိက္ခုံ။ **ဂန္ဓာရီ**တိ ဂန္ဓာရေန နာမ ဣသိနာ ကတာ၊ ဂန္ဓာရရဋ္ဌေ ဝါ ဥပ္ပန္နာ ဝိဇ္ဇာ။ တတ္ထ ကိရ ဗဟူ ဣသယော ဝသိံသု၊ တေသု ဧကေန ကတာ ဝိဇ္ဇာတိ အဓိပ္ပါယော။ **အဋ္ဌီယာမီ**တိ အဋ္ဌော ပိဋ္ဌိတော ဝိယ ဟောမိ။ **ဟရာယာမီ**တိ လဇ္ဇာမိ။ **ဇိဂုစ္ဆာမီ**တိ ဂူထံ ဒိသ္ဝာ ဝိယ ဇိဂုစ္ဆံ ဥပ္ပါဒေမိ။

အာဒေသနာပါဋိဟာရိယဝဏ္ဏနာ

၄၈၅။ **ပရသတ္တာန**န္တိ အညေသံ သတ္တာနံ။ ဒုတိယံ တသေဝ ဝေဝစနံ။ **အာဒိသတီ**တိ ကထေတိ။ **စေတသိက**န္တိ သောမနဿဒေါမနဿံ အဓိပ္ပေတံ။ **ဝေမ္ပိ တေ မနော**တိ ဧဝံ တဝ မနော သောမနဿိတော ဝါ ဒေါမနဿိတော ဝါ ကာမဝိတက္ကာဒိသမ္ပယုတ္တော ဝါ။ ဒုတိယံ တသေဝ ဝေဝစနံ။ **ဣတိပိ တေ စိတ္တ**န္တိ ဣတိ တဝ စိတ္တံ၊ ဣဒဉ္ဇိဒဉ္ဇ အတ္ထံ စိန္တယမာနံ ပဝတ္တတီတိ အတ္ထော။ **မဏိကာ နာမ ဝိဇ္ဇာ**တိ စိန္တာမဏီတိ ဧဝံ လဒ္ဓနာမာ လောကေ ဧကာ ဝိဇ္ဇာ အတ္ထိ။ တာယ[၁] ပရေသံ စိတ္တံ ဇာနာတီတိ[၂] ဒီပေတိ။

အနုသာသနီပါဋိဟာရိယဝဏ္ဏနာ

၄၈၆။ **ဧဝံ ဝိတက္ကေထာ**တိ နေက္ခမ္မဝိတက္ကာဒယော ဧဝံ ပဝတ္တေန္တာ ဝိတက္ကေထ။ **မာ ဧဝံ ဝိတက္ကယိတ္ထာ**တိ ဧဝံ ကာမဝိတက္ကာဒယော ပဝတ္တေန္တာ မာ ဝိတက္ကယိတ္ထ။ **ဧဝံ မနသိ ကရောထာ**တိ ဧဝံ အနိစ္စသညမေဝ၊ ဒုက္ခ-သညာဒီသု ဝါ အညတရံ မနသိ ကရောထ။ **မာ ဧဝ**န္တိ နိစ္စန္တိအာဒိနာ နယေန မာ မနသိ ကရိတ္ထ။ **ဣဒ**န္တိ ဣဒံ ပဉ္ဇကာမဂုဏိကရာဂံ ပဇဟထ။ **ဣဒံ ဥပသမ္ပဇ္ဇာ**တိ ဣဒံ စတုမဂ္ဂဖလပ္ပဘေဒံ လောကုတ္တရဓမ္မမေဝ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ပါပုဏိတ္ဝာ နိပ္ပါဒေတ္ဝာ ဝိဟရထ။ ဣတိ ဘဂဝါ ဣဒ္ဓိဝိဓံ **ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယ**န္တိ ဒဿေတိ၊ ပရဿ စိတ္တံ ဥတ္ဝာ ကထနံ **အာဒေသနာပါဋိဟာရိယ**န္တိ။ သာဝကာနဉ္ဇ ဗုဒ္ဓါနဉ္ဇ သတတံ ဓမ္မဒေသနာ **အနုသာသနီပါဋိဟာရိယ**န္တိ။

တတ္ထ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယေန အနုသာသနီပါဋိဟာရိယံ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနဿ အာစိဏ္ဏံ။ အာဒေသနာပါဋိဟာရိယေန အနုသာသနီပါဋိဟာရိယံ ဓမ္မ-သေနာပတိဿ။ ဒေဝဒတ္တေ သံဃံ ဘိန္ဒိတ္ဝာ ပဉ္ဇ ဘိက္ခုသတာနိ ဂဟေတ္ဝာ ဂယာသီသေ ဗုဒ္ဓလီလာယ တေသံ ဓမ္မံ ဒေသန္တေ ဟိ ဘဂဝတာ ပေသိတေသု ဒ္ဓီသု အဂ္ဂသာဝကေသု ဓမ္မသေနာပတိ တေသံ စိတ္တာစာရံ[၃] ဥတ္ဝာ ဓမ္မံ

၁-ယာယ (သီ) ၂-ဝိဇာနန္တီတိ (သီ) ၃-စိတ္တဝါရံ (သျာ)

ဒေသေသိ၊ ထေရဿ ဓမ္မဒေသနံ သုတ္ဝာ ပဉ္စသတာ ဘိက္ခူ။ ဓသာတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌဟိံသု။ အထ နေသံ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော ဝိကုဗ္ဗနံ ဒဿေတွာ ဒဿေတွာ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ တံ သုတ္ဝာ သဗ္ဗေ အရဟတ္တဖလေ ပတိဋ္ဌဟိံသု။ အထ ဒ္ဝေပိ မဟာနာဂါ ပဉ္စ ဘိက္ခုသတာနိ ဂဟေတ္ဝာ ဝေဟာသံ အဗ္ဘုဂ္ဂန္ဆွာ ဝေဠုဝန-မေဝါဂမိံသု။ အနုသာသနိပါဋိဟာရိယံ ပန ဗုဒ္ဓါနံ သတတံ ဓမ္မဒေသနာ၊ တေသု ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယအာဒေသနာပါဋိဟာရိယာနိ သဥ္ဇပါရဗ္ဘာနိ သဒေါသာနိ, အဒ္ဓါနံ နာ တိဋ္ဌန္တိ၊ အဒ္ဓါနံ အတိဋ္ဌနတော နာ နိယျန္တိ။ အနုသာသနိပါဋိဟာရိယံ အနုပါရဗ္ဘံ နိဒ္ဒေါသံ, အဒ္ဓါနံ တိဋ္ဌတိ၊ အဒ္ဓါနံ တိဋ္ဌနတော နိယျာတိ။ တသ္မာ ဘဂဝါ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယဉ္စ အာဒေသနာပါဋိဟာရိယဉ္စ ဂရဟတိ၊ အနုသာသနိ-ပါဋိဟာရိယံယေဝ ပသံသတိ။

ဘူတနိရောဓသေကဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၄၀၇။ **ဘူတပုဗ္ဗန္တိ** ဣဒံ ကသ္မာ ဘဂဝတာ အာရဒ္ဓံ။ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယ-အာဒေသနာပါဋိဟာရိယာနံ အနိယျာနိကဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ အနုသာသနိ-ပါဋိဟာရိယဿေဝ နိယျာနိကဘာဝဒဿနတ္ထံ။ အပိ စ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ မဟာဘူတ-ပရိယေသကော နာမေကော ဘိက္ခု ဟောတိယေဝ။ ယော မဟာဘူတေ ပရိယေသန္တော ယာဝ ဗြဟ္မလောကာ ဝိစရိတ္ဝာ ဝိသဇ္ဇေတာရံ[1] အလဘိတ္ဝာ အာဂမ္မ ဗုဒ္ဓမေဝ ပုစ္ဆိတ္ဝာ နိက္ကင်္ခီ ဟောတိ။ တသ္မာ[2] ဗုဒ္ဓါနံ မဟန္တဘာဝပ္ပ-ကာသနတ္ထံ၊ ဣဒ္ဓိ ကာရဏံ ပဋိစ္ဆန္နံ၊ အထ နံ ဝိဝဋံ ကတ္ဝာ ဒေသေန္တော ဘဂဝါ "ဘူတပုဗ္ဗ".န္တိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ **ကတ္ထ နု ခေါ**တိ ကိသ္မိံ ဌာနေ ကိံ အာဂမ္မ ကိံ ပတ္တသ္မ တေ အနဝသေသာ အပ္ပဝတ္တိဝသေန နိရုဇ္ဈန္တိ။ မဟာဘူတကထာ ပနေသာ သဗ္ဗာ-ကာရေန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝုတ္တာ၊ တသ္မာ သာ တတော၁ ဂဟေတဗ္ဗာ။

၄၀၈။ **ဒေဝယာနိယော မဂ္ဂေါ**တိ ပါဋိယေက္ကော[2] ဒေဝလောကဂမန-မဂ္ဂေါ နာမ နတ္ထိ၊ ဣဒ္ဓိဝိဉ္ဉာဏသေဝ ပနေတံ အဓိဝစနံ။ တေန ဟေသ ယာဝ ဗြဟ္မလောကာပိ ကာယေန ဝသံ ဝတ္တေန္တော ဒေဝလောကံ ယာတိ။ တသ္မာ တံ ဒေဝယာနိယော မဂ္ဂေါတိ ဝုတ္တံ။ **ယေန စာတုမဟာရာဇိကာ**တိ သမီပေ ဋ္ဌိတမ္ပိ ဘဂဝန္တံ အပုစ္ဆိတ္ဝာ ဓမ္မတာယ စောဒိတော ဒေဝတာ မဟာနုဘာဝါတိ မညမာနော ဥပသင်္ကမိ။ **မယမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခု နု ဇာနာမာ**တိ ဗုဒ္ဓဝိသယေ

၁-ဝိသဇ္ဇေတာရံ (သျာ)၊ ဝိသဇ္ဇေကာသံ (က)　　၂-ကသ္မာ (သီ၊ သျာ)

၃-ပါဋိယေကော (သျာ)၊ပါဋ္ဌေက္ကော (က)

ပဉ္ဍံ ပုစ္ဆိတာ ဒေဝတာ နဇာနန္တိ၊ တေနေဝမာဟံသု။ အထ ခေါ သော ဘိက္ခု "မမ ဣမံ ပဉ္ဍံ နကထေတုံ နလဗ္ဘာ၊ သီဃံ ကထေထာ"တိ တာ ဒေဝတာ အဇ္ဈောတ္ထရတိ၊ ပုနပ္ပုနံ ပုစ္ဆတိ၊ တာ အဇ္ဈောတ္ထရတိ နော အယံ ဘိက္ခု၊ ဟန္ဒ နံ ဟတ္ထတော မောစေဿာမာတိ[၁] စိန္တေတ္ဝာ "အတ္တိ ခေါ ဘိက္ခု စတ္တာရော မဟာရာဇာနော"တိအာဒိမာဟံသု။ တတ္ထ **အဘိက္ကန္တတရာ**တိ အတိက္ကမ္မ ကန္တတရာ[၂]။ **ပဏီတတရာ**တိ ဝဏ္ဏယသဣဿရိယာဒီဟိ ဥတ္တမတရာ။ ဧတေန နယေန သဗ္ဗဝါရေသု အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၄၉၁-၄၉၃။ အယံ ပန ဝိသေသော—သက္ကော ကိရ ဒေဝရာဇာ စိန္တေသိ "အယံ ပဉ္ဍော ဗုဒ္ဓဝိသယော၊ နသက္ကာ အညေန ဝိဿဇ္ဇိတုံ၊ အယဉ္စ ဘိက္ခု အဂ္ဂိံ ပဟာယ ခဇ္ဇောပနကံ ဓမန္တော ဝိယ, ဘေရိံ ပဟာယ ဥဒရံ ဝါဒေန္တော ဝိယ စ, လောကေ အဂ္ဂပုဂ္ဂလံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ ပဟာယ ဒေဝတာ ပုစ္ဆန္တော ဝိစရတိ၊ ပေသေမိ နံ သတ္ထုသန္တိက"န္တိ။ တတော ပုနဒေဝ သော စိန္တေသိ "သုဒူရမ္ပိ ဂန္ဒာ သတ္ထုသန္တိကေဝ နိက္ကခေါ ဘဝိဿတိ၊ အတ္ထိ စေဝ ပုဂ္ဂလော[၃] နာမေသ၊ ထောကံ တာဝ အာဟိဏ္ဍန္တော ကိလမတု ပစ္ဆာ ဇာနိဿတီ"တိ။ တတော တံ "အဟမ္ပိ ခေါ"တိအာဒိမာဟ။ ဗြဟ္မယာနိယောပိ ဒေဝယာနိယသဒိသောဝ။ ဒေဝယာနိယမဂ္ဂေါတိ ဝါ ဗြဟ္မယာနိယမဂ္ဂေါတိ ဝါ ဓမ္မသေတူတိ[၄] ဝါ ဧကစိတ္တက္ခဏိကအပ္ပနာတိ ဝါ သန္ဓိဋ္ဌာနိကစေတနာတိ ဝါ မဟဂ္ဂတစိတ္တန္တိ ဝါ အဘိညာဉာဏန္တိ[၅] ဝါ သဗ္ဗမေတံ ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏသေဝ နာမံ။

၄၉၄။ **ပုဗ္ဗနိမိတ္တ**န္တိ အာဂမနပုဗ္ဗဘာဂေ နိမိတ္တံ သူရိယဿ ဥဒယတော အရုဏုဂ္ဂံ[၆] ဝိယ။ တသ္မာ ဣဒါနေဝ ဗြဟ္မာ အာဂမိဿတိ၊ ဧဝံ မယံ ဇာနာမာတိ ဒီပယိံသု။ **ပါတုရဟောသီ**တိ ပါကဋော အဟောသိ။ အထ ခေါ သော ဗြဟ္မာ တေန ဘိက္ခုနာ ပုဋ္ဌော အတ္တနော အဝိသယဘာဝံ ဥတ္ဝာ သစာဟံ နဇာနာမီတိ ဝက္ခာမိ၊ ဣမေ မံ ပရိဘဝိဿန္တိ၊ အထ ဇာနန္တော ဝိယ ယံ ကိဉ္စိ ကထေဿာမိ၊ အယံ မေ ဘိက္ခု ဝေယျာကရဏေန အနာရဒ္ဓစိတ္တော ဝါဒံ အာရောပေဿတိ။ အဟမသ္မိ ဘိက္ခု ဗြဟ္မာတိအာဒီနိ ပန မေ ဘဏန္တဿ နကောစိ ဝစနံ သဒ္ဒဟိဿတိ[၇]၊ ယန္ဓုနာဟံ ဝိက္ခေပံ ကတ္ဝာ ဣမံ ဘိက္ခုံ သတ္ထုသန္တိကံယေဝ ပေသေယျန္တိ စိန္တေတ္ဝာ "အဟမသ္မိ ဘိက္ခု ဗြဟ္မာ"တိ-အာဒိမာဟ။

၁–မောစေမာတိ (သီ)၊ မုဉ္စိဿာမာတိ (က) ၂–အတိက္ကန္တတရာ (က) ဋီကာ ဩလောကေတဗ္ဗာ။
၃–အဋ္ဌိဝေဓပုဂ္ဂလော (သီ) ၄–ဓမ္မဟေတူတိ (သီ) ၅–အဘိညာဏန္တိ (သျာ၊က)
၆–အာရုဏဂ္ဂံ (သီ) ၇–နသဒ္ဒဟိဿတိ (သီ)

၄၉၅-၄၉၆။ **ကေမန္တိ အဟနေတ္ထာ**တိ ကသ္မာ ဧဝမကာသိ။ ကုဟကတ္ထာ။ **ဗဟိဒ္ဓါ ပရိယေဋ္ဌိန္တိ** တေလတ္ထိကော ဝါလိကံ နိပ္ပိဋ္ဌိယမာနော ဝိယ ယာဝ ဗြဟ္မလောကာ ဗဟိဒ္ဓါ ပရိယေသနံ အာပဇ္ဇတိ။

၄၉၇။ **သကုဏန္တိ** ကာကံ ဝါ ကုလလံ ဝါ။ **နု ခေါ သော ဘိက္ခု ပဠော ဧဝံ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော**တိ ဇုဒံ ဘဂဝါ ယသ္မာ ပဒေသေနေသ[1] ပဠော ပုစ္ဆိတဗ္ဗော၊ အယ္ဟ ခေါ ဘိက္ခု အနုပါဒိန္နကေပိ ဂဟေတ္ဝာ နိပ္ပဒေသတော ပုစ္ဆတိ၊ တသ္မာ ပဋိသေဓေတိ။ အာစိက္ခိံ ကိရေတံ ဗုဒ္ဓါနံ၊ ပုစ္ဆာမုဋ္ဌသ ဇနသ ပုစ္ဆာယ ဒေါသံ ဒသေတ္ဝာ ပုစ္ဆံ သိက္ခာပေတ္ဝာ ပုစ္ဆာဝိသဇ္ဇနံ။ ကသ္မာ? ပုစ္ဆိတုံ အဇာနိတ္ဝာ ပရိပုစ္ဆန္တော ဒုဝိညာပယော ဟောတိ။ ပဉ္ဉံ သိက္ခာပေန္တော ပန "ကတ္ထ အာပေါ စာ"တိအာဒိမာဟ။

၄၉၈။ တတ္ထ **နု ဂါဓတိ**တိ နု ပတိဋ္ဌာတိ၊ ဇုမေ စတ္တာရော မဟာဘူတာ ကိံ အာဂမ္မ အပ္ပတိဋ္ဌာ ဘဝန္တိတိ အတ္ထော။ ဥပါဒိန္နံယေဝ သန္ဓာယ ပုစ္ဆတိ[2]။ **ဒီဃဉ္စ ရဿဉ္စာ**တိ သဏ္ဌာနဝသေန ဥပါဒါရူပံ ဝုတ္တံ။ **အဏုံ ထူလ**န္တိ ခုဒ္ဒကံ ဝါ မဟန္တံ ဝါ၊ ဇုမိနာပိ ဥပါဒါရူပေ ဝဏ္ဏမတ္တမေဝ ကထိတံ။ **သုဘာသုဘ**န္တိ သုဘဉ္စ အသုဘဉ္စ ဥပါဒါရူပမေဝ ကထိတံ။ ကိံ ပန ဥပါဒါရူပံ သုဘန္တိ အသုဘန္တိ အတ္ထိ။ နတ္ထိ။ ဇုဋ္ဌာနိဋ္ဌာဝရမ္မဏံ ပနေဝ ကထိတံ။ **နာမဉ္စ ရူပဉ္စာ**တိ နာမဉ္စ ဒီဃာဒိဘေဒံ ရူပဉ္စ။ **ဥပရုဇ္ဈတီ**တိ နိရုဇ္ဈတိ၊ ကိံ အာဂမ္မ အသေသ-မေတံ နပ္ပဝတ္တတိတိ ဧဝံ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ သိယာတိ ပုစ္ဆံ ဒသေတ္ဝာ ဇုဒါနိ ဝိဿဇ္ဇနံ ဒသေန္တော တတြ ဝေယျာကရဏံ ဘဝတိတိ ဝတ္ဝာ "ဝိညာဏ"န္တိအာဒိမာဟ။

၄၉၉။ တတ္ထ ဝိညာတဗ္ဗန္တိ **ဝိညာဏံ၊** နိဗ္ဗာနသေတံ နာမံ၊ တဒေတံ နိဒဿနာဘာဝတော **အနိဒဿနံ**။ ဥပဒါဒေန္တော ဝါ ဝယန္တော ဝါ ဋ္ဌိတသ အညထတ္တေန္တော ဝါ တေသ နတ္ထိတိ **အနန္တံ**။ **ပဘ**န္တိ ပန တေံ ကိရ တိတ္ထသ နာမံ၊ တဋ္ဌိ ပဘန္တိ ဇောတိ ပဘံ၊ ပကာရသ ပန ဘကာရော ကတော။ သဗ္ဗတော ပဘမသသာတိ **သဗ္ဗတောပဘံ**။ နိဗ္ဗာနသ ကိရ ယထာ မဟာ-သမုဒ္ဒသ ယတော ယတော သြတရိတုကာမာ ဟောန္တိ၊ တံ တဒေဝ တိတ္ထံ၊ အတိတ္ထံ နာမ နတ္ထိ။ ဧဝမေဝ အဋ္ဌတိံသာယ ကမ္မဋ္ဌာနေသု ယေန ယေန မုခေန နိဗ္ဗာနံ သြတရိတုကာမာ ဟောန္တိ၊ တံ တဒေဝ တိတ္ထံ၊ နိဗ္ဗာနသ အတိတ္ထံ နာမ[3] နတ္ထိ။ တေန ဝုတ္တံ "သဗ္ဗတောပဘ"န္တိ။ **ဧတ္ထ အာပေါ စာ**တိ

၁-ပဒေသေနေဝ (သျာ၊ က)　　၂-ပုစ္ဆာ (သီ)　　၃-အတိတ္ထံ နာမ ဂကမ္မဋ္ဌာနံ (သီ၊ သျာ)

ဇွေ နိဗ္ဗာနေ ဣဒံ နိဗ္ဗာနံ အာဂမ္မ သဗ္ဗမေတံ အာပေါတိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္တံ ဥပါဒိန္နကဓမ္မဇာတံ နိရုဇ္ဈတိ, အပ္ပဝတ္တံ ဟောတီတိ။

ဣဒါနိဿ နိရုဇ္ဈနူပါယံ ဒဿေန္တော "ဝိညာဏဿ နိရောဓေန ဇွေတံ ဥပရုဇ္ဈတီ''တိ အာဟ။ တတ္ထ **ဝိညာဏ**န္တိ စရိမကဝိညာဏမ္ပိ အဘိသခ်ါရ-ဝိညာဏမ္ပိ၊ စရိမကဝိညာဏဿာပိ ဟိ နိရောဓေန ဇွေတံ ဥပရုဇ္ဈတိ။ ဝိဇ္ဈာတဒီပသိခါ ဝိယ အပဏ္ဏတ္တိကဘာဝံ ယာတိ။ အဘိသခ်ါရဝိညာဏဿာပိ အနုပ္ပါဒနိရောဓေန အနုပ္ပါဒဝသေန ဥပရုဇ္ဈတိ။ ယထာဟ "သောတာပတ္တိ-မဂ္ဂဉ္ဈဏေန အဘိသခ်ါရဝိညာဏဿ နိရောဓေန ဌပေတ္ဝာ သတ္တဘဝေ အနမတဂ္ဂေ သံသာရေ ယေ ဥပ္ပဇ္ဇေယျုံ နာမဉ္ဇ ရူပဉ္ဇ၊ ဇွေတေ နိရုဇ္ဈန္တိတိ သဗ္ဗံ စူဋ္ဌနိဒ္ဒေသေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

ဣတိ သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒီဃနိကာယဋ္ဌကထာယံ

ကေဝဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-မဟာနိဒ္ဒေသေ (ဗဟူသု) ခု-ဂ-၃၃-ပိဋ္ဌေ ပဿ။

၁၂-လောဟိစ္စသုတ္တ

လောဟိစ္စဗြာဟ္မဏဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၅၀၁။ **ဧဝံ မေ သုတံ။ပ။ ကောသလေသူ**တိ လောဟိစ္စသုတ္တံ။ တတြာယံ အနုတ္တာနပဒဝဏ္ဏနာ။ **သာလဝတိကာ**တိ တဿ ဂါမဿ နာမံ၊ သော ကိရ ဝတိယာ ဝိယ သမန္တတော သာလပန္တိယာ ပရိက္ခိတ္တော။ တသ္မာ သာလ-ဝတိကာတိ ဝုစ္စတိ။ **လောဟိစ္စော**တိ တဿ ဗြာဟ္မဏဿ နာမံ။

၅၀၂-၅၀၃။ **ပါပက**န္တိ ပရာနုကမ္ပာ ဝိရဟိတတ္တာ လာမကံ၊ နပန ဥစ္ဆေဒ-သဿတာနံ အညတရံ။ **ဥပ္ပန္ဒံ ဟောတိ**တိ ဇာတံ ဟောတိ၊ နကေဝလဥ္စ စိတ္တေ ဇာတမတ္တမေဝ။ သော ကိရ တဿ ဝသေန[၁] ပရိသမဇ္ဈေပိ ဧဝံ ဘာသတိယေဝ။ **ကိဥ္ဂိ ပရော ပရဿာ**တိ ပရော ယော အနုသာသီယတိ၊ သော တဿ အနုသာသကဿ ကိံ ကရိဿတိ။ အတ္တနာ ပဋိလဒ္ဓံ ကုသလံ ဓမ္မံ အတ္တနာဝ သက္ကတ္ဝာ ဂရုံ ကတ္ဝာ[၂] ဝိဟာတဗ္ဗန္တိ ဝဒတိ။

၅၀၄-၅၀၇။ **ရောသိကံ နှာပိတံ အာမန္တေသိ**တိ ရောသိကာတိ ဧဝံ ဇ္ဇုတ္ထိလိင်ဝသေန လဒ္ဓနာမံ နှာပိတံ အာမန္တေသိ။ သော ကိရ ဘဂဝတော အာဂမနံ သုတ္ဝာ စိန္တေသိ "ဝိဟာရံ ဂန္တ္ဝာ ဒိဋ္ဌံ နာမံ[၃] ဘာရော၊ ဂေဟံ ပန အာဏာပေတ္ဝာ ပဿိဿာမိ စေဝ ယထာသတ္တိ စ အာဂန္တုကဘိက္ခံ ဒဿာမီ"တိ၊ တသ္မာ ဧဝံ[၄] နှာပိတံ အာမန္တေသိ။

၅၀၈။ **ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော**တိ ကထာဖာသုကတ္ထံ ပစ္ဆတော ပစ္ဆတော အနုဗန္ဓော ဟောတိ။ **ဝိဝေစေတူ**တိ ဝိမောစေတု[၅]၊ တံ ဒိဋ္ဌိဂတံ ဝိနောဒေတူတိ ဝဒတိ။ အယံ ကိရ ဥပါသကော လောဟိစ္စဿ ဗြာဟ္မဏဿ ပိယ-သဟာယကော။ တသ္မာ တဿ အတ္ထကာမတာယ ဧဝမာဟ။ **အပ္ပေဝ နာမ သီယာ**တိ ဧတ္ထ ပဌမဝစနေန ဘဂဝါ ဂဇ္ဇတိ၊ ဒုတိယဝစနေန အနုဂဇ္ဇတိ။ အယံ ကိရေတ္ထ အဓိပ္ပါယော—ရောသိကေ ဧတဒတ္ထမေဝ မယာ စတ္တာရိ အသင်္ချေယျာနိ ကပ္ပသတသဟဿဥ္စ ဝိဝိဓာနိ ဒုက္ကရာနိ ကရောန္တေန ပါရမိယော ပူရိတာ၊ ဧတဒတ္ထမေဝ သဗ္ဗညုတညာဏံ ပဋိဝိဒ္ဓံ၊ နမေ လောဟိစ္စဿ ဒိဋ္ဌိဂတံ ဘိန္ဒိတုံ ဘာရောတိ ဇ္ဇုမမတ္ထံ ဒဿေန္တော ပဌမဝစနေန ဘဂဝါ ဂဇ္ဇတိ။ ကေဝလံ

၁-တသေဝ (က) ၂-ဂရုကတ္ဝာ (သီ) ၃-ဒဋ္ဌဗ္ဗံ နာမ (သီ၊ သျာ)
၄-တံ (သီ၊ သျာ) ၅-မောစေတု (က)

ရောသိကေ လောဟိစ္စဿ မမ သန္တိကေ အာဂမနံ ဝါ နိသဇ္ဇာ ဝါ အလ္လာပ-သလ္လာပေါ ဝါ ဟောတု၊ သစေပိ လောဟိစ္စသဒိသာနံ သတသဟဿဿ ကခ်ါ[၁] ဟောတိ၊ ပဋိဗလော အဟံ ဝိနောဒေတုံ၊ လောဟိစ္စဿ ပန ဧကဿ ဒိဋ္ဌိဝိနောဒနေ မယ္ဟံ ကော ဘာရောတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေန္တော ဒုတိယဝစနေန ဘဂဝါ အနုဂဇ္ဇတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

လောဟိစ္စဗြာဟ္မဏာနုယောဂဝဏ္ဏနာ

၅၀၉။ **သမုဒယသဥ္ဇာတီ**တိ သမုဒယဿ သဥ္ဇာတိ ဘောဂုပ္ပါဒေါ၊ တတော ဥဋ္ဌိတံ ဓနဓညန္တိ အတ္ထော။ **ယေ တံ ဥပဇီဝန္တီ**တိ ယေ ဥတိပရိဇနဒါသကမ္မ-ကရာဒယော ဇနာ တံ နိဿာယ ဇီဝန္တိ။ **အန္တရာယကရော**တိ လာဘန္တရာယ-ကရော။ **ဟိတာနုကမ္ပီ**တိ ဧတ္ထ **ဟိတ**န္တိ ဝုစ္စိ။ **အနုကမ္ပတီ**တိ အနုကမ္ပီ၊ ဣစ္ဆတီတိ အတ္ထော၊ ဝုစ္စိံ ဣစ္ဆတိ ဝါ နော ဝါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **နိရယံ ဝါ တိရစ္ဆာန-ယောနိံ ဝါ**တိ သစေ သာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ နိယတာ ဟောတိ၊ ဧကံသေန နိရယေ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ နော စေ၊ တိရစ္ဆာနယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တတီတိ အတ္ထော။

၅၁၀-၅၁၂။ ဣဒါနိ ယသ္မာ ယထာ အတ္တနော လာဘန္တရာယေန သတ္တာ သံဝိဇ္ဇန္တိ[၂]၊ န တထာ ပရေသံ၊ တသ္မာ သုဋ္ဌုတရံ ဗြာဟ္မဏံ ပဝေစေတုကာမော[၃] "တံ ကိံမညသီ"တိ ဒုတိယံ ဥပပတ္တိမာဟ။ **ယေ စိမေ**တိ ယေ စ ဣမေ တထာဂတဿ ဓမ္မဒေသနံ သုတ္ဝာ အရိယဘူမိံ ဩက္ကမိတုံ အသက္ကောန္တာ[၄] ကုလပုတ္တာ။ **ဒိဗ္ဗာ ဂဗ္ဘာ**တိ ဥပယောဂတ္ထေ ပစ္စတ္တဝစနံ၊ ဒိဗ္ဗေ ဂဗ္ဘေတိ အတ္ထော။ ဒိဗ္ဗာ ဂဗ္ဘာတိ စ ဆန္ဒံ ဒေဝလောကာနမေတံ အဓိဝစနံ။ **ပရိပါစေန္တီ**တိ ဒေဝလောကဂါမိနိံ ပဋိပဒံ ပူရယမာနာ ဒါနံ ဒဒမာနာ သီလံ ရက္ခမာနာ ဂန္ဓမာလာဒီဟိ ပူဇံ ကုရုမာနာ[၅] ဘာဝနံ ဘာဝယမာနာ ပါစေန္တိ ဝိပါစေန္တိ ပရိပါစေန္တိ ပရိဏာမံ ဂမေန္တိ။ **ဒိဗ္ဗာနံ ဘဝါနံ အဘိနိဗ္ဗတ္တိယာ**တိ ဒိဗ္ဗဘဝါ နာမ ဒေဝါနံ ဝိမာနာနိ၊ တေသံ နိဗ္ဗတ္တနတ္ထာယာတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ **ဒိဗ္ဗာ ဂဗ္ဘာ**တိ ဒါနာဒယော ပုညဝိသေသာ။ **ဒိဗ္ဗာ ဘဝါ**တိ ဒေဝလောကေ ဝိပါ-ကက္ခန္ဓာ၊ တေသံ နိဗ္ဗတ္တနတ္ထာယ တာနိ ပုညာနိ ကရောန္တီတိ အတ္ထော။ **တေသံ အန္တရာယကရော**တိ တေသံ မဂ္ဂသမ္ပတ္တိဖလသမ္ပတ္တိဒိဗ္ဗဘဝဝိသေသာနံ အန္တရာ-ယကရော။ ဣတိ ဘဂဝါ ဧတ္တောဝတာ အနိယမိတေနေဝ ဩပမ္မဝိဓိနာ ယာဝ

၁-သတသဟဿသဒ္ဒါ (က) ၂-သန္တာသံ ဝိဇ္ဇန္တိ (သီ) ၃-သံဝေဇေတုကာမော (သီ)
၄-အသက္ကုဏန္တာ (သီ) ၅-ပူဇယမာနာ (က)

ဘဝဂ္ဂါ ဥဂ္ဂတံ ဗြာဟ္မဏသ မာနံ ဘိန္ဒိတ္ဝာ ဇုဒါနိ စောဒနာရဟေ တယော သတ္ထာရေ ဒသေတုံ “တယော ခေါ မေ လောဟိစ္စာ”တိအာဒိမာဟ။

တယော စောဒနာရဟဝဏ္ဏနာ

၅၁၃။ တတ္ထ **သာ စောဒနာ**တိ တယော သတ္ထာရေ စောဒေန္တသ္သ စောဒနာ။ **နံ အညာ စိတ္တံ ဥပဒ္ဒပေန္တီ**တိ အညာယ အာဇာနနတ္ထာယ စိတ္တံ န ဥပဒ္ဒပေန္တိ။ **ဝေါက္ကမ္မာ**တိ နိရန္တရံ တသ္သ သာသနံ အကတ္ဝာ တတော ဥက္ကမိတ္ဝာ[1] ဝတ္တန္တီတိ အတ္ထော။ **ဩသက္ကန်ယာ ဝါ ဥဿက္ကေယ္ယာ**တိ ပဋိက္ကမန္တိယာ ဥပဂစ္ဆေယ္ယ၊ အနိစ္ဆန္တိယာ ဇုစ္ဆေယ္ယ၊ ကောယ သမ္ပယောဂံ အနိစ္ဆန္တိယာ ဧကော ဇုစ္ဆေယ္ယာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ပရိမုခိံ ဝါ အာလိဂေ်ယ္ယာ**တိ ဒဋ္ဌုမိ့ အနိစ္ဆမာနံ ပရိမုခိံ ဌိတံ ပစ္ဆတော ဂန္ဒွာ အာလိဂေ်ယ္ယ။ **ဧဝံသမ္ပဒမိဒ**န္တိ ဇုမသ္သာဝိ သတ္ထုနော “မမ ဇုမေ သာဝကာ”တိ သာသနာ ဝေါက္ကမ္မ ဝတ္တမာနေပိ တေ လောဘေန[2] အနုသာသတော ဇုမံ လောဘမံ့ ဧဝံသမ္ပဒမေဝ ဤဒိသမေဝ ဝဒါမိ။ ဇုတိ သော ဧဝရူပေါ တဝ လောဘမ္မော ယေန တံ့ ဩသက္ကန်ယာ ဥသက္ကန္တော ဝိယ ပရိမုခိံ အာလိဂ်န္တော ဝိယ အဟောသိတိပိ တံ စောဒနံ အရဟတိ။ **ကိဉ္စိ ပရော ပရသ္သ ကရိသ္သတီ**တိ ယေန ဓမ္မေန ပရေ အနုသာသိ၊ အတ္တာနံ့မေဝ တာဝ တတ္ထ[3] သမ္ပာဒေဟိ, ဥဇုံ ကရောဟိ။ ကိဉ္စိ ပရော ပရသ္သ ကရိသ္သတီတိ စောဒနံ အရဟတိ။

၅၁၄။ **နိဒ္ဒါယိတမ္ဟ**န္တိ သသ္သရူပကာနိ[4] တိဏာနိ ဥပ္ပါဋေ့တ္ဝာ ပရိသုဒ္ဓံ ကာတမ့ံ။

၅၁၅။ တတိယစောဒနာယ **ကိဉ္စိ ပရော ပရသ္သာ**တိ အနုသာသနံ အသမ္ပဋိစ္ဆနကာလတော ပဋ္ဌာယ ပရော အနုသာသိတမ့ော၊ ပရသ္သ အနုသာ-သကသ္သ ကိံ ကရိသ္သတီတိ နနု တတ္ထ အပ္ပေါသုက္ကတံ အာပဇ္ဇိတ္ဝာ အတ္တနာ ပဋိဝိဒ္ဓဓမ့ံ အတ္တနာဝ မာနေတ္ဝာ ပူဇေတ္ဝာ ဝိဟာတမ့ွန္တိ ဧဝံ စောဒနံ အရဟတီတိ အတ္ထော။

၁-ဩက္ကမိတ္ဝာဝိ (သျာ)၊ ဥပက္ကမိတ္ဝာ (က)　　၂-မောဟေန (သီ)
၃-စတ္ထ (သီ)　　၄-သသ္သဇူသိက်ာနိ (သီ)၊ သသ္သဇူသကာနိ(သျာ)

နစောဒနာရဟသဇ္ဈာဝဏ္ဏနာ

၅၁၆။ **နစောဒနာရဟော**တိ အယဉ္စိ ယသ္မာ ပဌမမေဝ အတ္တာနံ ပတိရူပေ ပတိဋ္ဌာပေတ္ဝာ သာဝကာနံ ဓမ္မံ ဒေသေတိ။ သာဝကာ စဿ အဿဝါ ဟုတ္ဝာ ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ တာယ စ ပဋိပတ္တိယာ မဟန္တံ ဝိသေသမဓိဂစ္ဆန္တိ။ တသ္မာ နစောဒနာရဟောတိ။

၅၁၇။ **နရကပပါတံ ပပတန္တော**တိ မယာ ဂဟိတာယ ဒိဋ္ဌိယာ အဟံ နရကပပါတံ ပပတန္တော။ **ဥဒ္ဓရိတ္ဝာ ထလေ ပတိဋ္ဌာပိတော**တိ တံ ဒိဋ္ဌိံ ဘိန္ဒိတ္ဝာ[1] ဓမ္မဒေသနာဟတ္ထေန အပါယပတနတော ဥဒ္ဓရိတ္ဝာ သဂ္ဂမဂ္ဂထလေ ဋ္ဌပိတောမှိတိ ဝဒတိ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

ဇာတိ သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒီဃနိကာယဋ္ဌကထာယံ

လောဟိစ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဆိန္ဒိတ္ဝာ (သျာ)၊ ဆိန္ဒိတ္ဝာဝ (က)

၁၃-တေဝိဇ္ဇသုတ္တံ

၅၁၈။ **ဧဝံ မေ သုတံ။ ပ။ ကောသလေသူ**တိ တေဝိဇ္ဇသုတ္တံ။ တတြာယံ အနုတ္တာနုပဒဝဏ္ဏနာ။ **မနသာကဋ္ဌ**န္တိ တဿ ဂါမဿ နာမံ။ **ဥတ္တရေန မနသာကဋ္ဌဿာ**တိ မနသာကဋ္ဌတော အဝိဒူရေ ဥတ္တရပဿေ။ **အမ္ဗဝနေ**တိ တရုဏအမ္ဗရုက္ခဿလ္လော၊ ရမဏီယော ကိရ သော ဘူမိဘာဂေါ၊ ဟေဋ္ဌာ ရဇတပဋ္ဋသဒိသာ ဝါလိကာ ဝိပ္ပကိဏ္ဏာ, ဥပရိ မဏိဝိတာနံ ဝိယ ဃနသာခါ-ပတ္တံ အမ္ဗဝနံ။ တသ္မိံ ဗုဒ္ဓါနံ အနုဆ္ဆဝိကေ ပဝိဝေကသုခေ အမ္ဗဝနေ ဝိဟရတိတိ အတ္ထော။

၅၁၉။ **အဘိညာတာ အဘိညာတာ**တိ ကုလစာရိတ္တာဒိသမ္ပတ္တိယာ တတ္ထ တတ္ထ ပညာတာ။ **စက်ီ**တိအာဒီနိ တေသံ နာမာနိ။ တတ္ထ **စက်ီ** သြပါသာဒ-ဝါသိကော[1]။ **တာရုက္ခော** ဇုဆ္ဆာနဂ်လဝါသိကော။ **ပေါက္ခရသာတီ** ဥက္ကဋ္ဌ-ဝါသိကော။ **ဇာဏုဿောဏိ** သာဝတ္ထိဝါသိကော။ **တောဒေယျော** တုဒိဂါမ-ဝ'ါသိကော။ **အညေ စာ**တိ အညေ စ ဗဟုဇနာ။ အတ္တနော အတ္တနော နိဝါသဋ္ဌာနေဟိ အာဂန္ဆာ မန္တသဗ္ဘာယကရဏတ္ထံ တတ္ထ ပဋိဝသန္တိ။ မနသာ-ကဋ္ဌဿ ကိရ ရမဏီယတာယ တေ ဗြာဟ္မဏာ တတ္ထ နဒီတီရေ ဂေဟာနိ ကာရေတ္ဝာ ပရိက္ခိပါပေတ္ဝာ အညေသံ ဗဟူနံ ပဝေသနံ နိဝါရေတ္ဝာ အန္တေ့ရန္တေ့ရာ တတ္ထ ဂန္ဆာ ဝသန္တိ။

၅၂၀-၅၂၁။ **ဝါသေဋ္ဌဘာရဒ္ဝါဇာနန္တိ ဝါသေဋ္ဌဿ** စ ပေါက္ခရသာတိ-နော အန္တေဝါသိကဿ, **ဘာရဒ္ဝါဇဿ** စ တာရုက္ခန္တေဝါသိကဿ။ ဇတေ ကိရ ဒ္ဝေ ဇာတိသမ္ဗန္ဓာ တိဏ္ဏံ ဝေဒါနံ ပါရဂူ အဟေသုံ။ **ဇဏ္ဍိဟာရိန်** အတိစိရ-နိသဇ္ဇပစ္စယာ ကိလမထဝိနောဒနတ္ထာယ ဇဏ္ဍံစာရံ။ တေ ကိရ ဒိဝသံ သဗ္ဗာယံ ကတ္ဝာ သာယန္ဟေ ဝုဋ္ဌာယ နာနိယသမ္ဘာရဂန္ဓမာလတေလမောတဝတ္ထာနိ ဂါဟာပေတ္ဝာ အတ္တနော ပရိဇနပရိဝုတာ နာယိတုကာမာ နဒီတီရံ ဂန္ဆာ ရဇတပဋ္ဋဝဏ္ဏေ ဝါလိကာသင်္ခေ့ အပရာပရံ စင်္ကမိံသု။ ဇကံ၂ စင်္ကမန္တံ ဇုတရော အနုစင်္ကမိ။ ပုန ဇုတရံ ဇုတရောတိ။ တေန ဝုတ္တံ "အနုစင်္ကမန္တာနံ အနုဝိစရန္တာ-နန္တိ"။ **မဂ္ဂါမဇ္ဈေ**တိ မဇ္ဈေ စ အမဇ္ဈေ စ၊ ကတမံ နု ခေါ ပဋိပဒံ ဟူရေတ္ဝာ ကတမေန မဇ္ဈေန သက္ကာ သုခံ ဗြဟ္မလောကံ ဂန္တုန္တိ ဇေဝံ မဂ္ဂါမဂ္ဂံ အာရဗ္ဘ ကထံ သမုဋ္ဌာပေသုန္တိ အတ္ထော။ **အဇ္ဈာယကာနော**တိ ဥဇုမဂ္ဂသေတံ ဝေဝစနံ၊

၁-သြပသာဒဝါသိကော (သီ၊ သျာ)၊ သြပဟာရဝါသိကော (က) မ ၂-၃၇၆-ဖိဒ္ဓေ။
၂-တေံ (သျာ)၊ ဇေံ (က)

အဋ္ဌသာ ဝါ[1] ဥဇုကမေဝ ဧတေန အာယန္တိ အာဂစ္ဆန္တီတိ အဋ္ဌသာယနော။ **နိယျာနိကော နိယျာတီ**တိ နိယျာယန္တော နိယျာတိ။ ဂစ္ဆန္တော ဂစ္ဆတီတိ အတ္ထော[2]။

တတ္ကရသ ဗြဟ္မသဟဗျတာယာတိ ယော တံ မဂ္ဂံ ကရောတိ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ တသ ဗြဟ္မုနာ သဒ္ဓိံ သဟဘာဝါယ၊ ဧကဋ္ဌာနေ ပါတုဘာဝါယ ဂစ္ဆတီတိ အတ္ထော။ **ယွာယ**န္တိ ယော အယံ။ **အက္ခာတော**တိ ကထိတော ဒီပိတော။ **ဗြာဟ္မဏေန ပေါက္ခရသာတိနာ**တိ အတ္တနော အာစရိယံ အပဒိသတိ။ ဣတိ ဝါသေဋ္ဌော သကမေဝ အာစရိယဝါဒံ ထောမေတွာ ပဂ္ဂဏ္ဍိတွာ ဝိစရတိ။ ဘာရဒ္ဒါဇောပိ သကမေဝါတိ။ တေန ဝုတ္တံ "နေဝ ခေါ အသက္ခိ ဝါသေဋ္ဌော"တိ အာဒိ။

တတော ဝါသေဋ္ဌော "ဥဘိန္နမ္ပိ အမှာကံ ကထာ အနိယျာနိကာဝ၊ ဣမသ္မိဉ္ဇ လောကေ မဂ္ဂကုသလော နာမ ဘောတာ ဂေါတမေန သဒိသော နတ္ထိ၊ ဘဝဉ္ဇ ဂေါတမော အဝိဒူရေ ဝသတိ၊ သော နော တုလံ ဂဟေတွာ နိသိန္ဒ-ဝါဏိဇော ဝိယ ကခ်ံ ဆိန္ဒိသတီ"တိ စိန္တေတွာ တမတ္ထံ ဘာရဒ္ဒါဇသ အာရောစေတွာ ဥဘောပိ ဂန္တွာ အတ္တနော ကထံ ဘဂဝတော အာရောစေသုံ။ တေန ဝုတ္တံ "အထ ခေါ ဝါသေဋ္ဌော။ ပ။ ယွာယံ အက္ခာတော ဗြာဟ္မဏေန တာရုက္ခေနာ"တိ။

၅၂၂။ **ဧတ္ထ ဘော ဂေါတမာ**တိ ဧတသ္မိံ မဂ္ဂါမဂ္ဂေ။ **ဝိဂ္ဂဟော ဝိဝါဒေါ**တိအာဒီသု ပုဗ္ဗုပ္ပတ္တိကော ဝိဂ္ဂဟော။ အပရဘာဂေ ဝိဝါဒေါ။ ဒုဝိဓောပိ ဧသော နာနာအာစရိယာနံ ဝါဒတော နာနာဝါဒေါ။

၅၂၃။ **အထ ကိသ္မိံ ပန ဝေါ**တိ တွမ္ပိ အယမေဝ မဂ္ဂေါတိ အတ္တနော အာစရိယဝါဒမေဝ ပဂ္ဂယှ တိဋ္ဌသိ၊ ဘာရဒ္ဒါဇောပိ အတ္တနော အာစရိယဝါဒ-မေဝ၊ ဧကဿာပိ ဧကသ္မိံ သံသယော နတ္ထိ။ ဧဝံ သတိ ကိသ္မိံ ဝေါ ဝိဂ္ဂဟောတိ ပုစ္ဆတိ။

၅၂၄။ **မဂ္ဂါမဂ္ဂေ ဘော ဂေါတမာ**တိ မဂ္ဂေ ဘော ဂေါတမ အမဂ္ဂေ စ၊ ဥဇုမဂ္ဂေ စ အနုဇုမဂ္ဂေ စာတိ အတ္ထော။ ဧသ ကိရ ဧကဗြာဟ္မဏဿာပိ မဂ္ဂံ နမဂ္ဂေါတိ နဝဒတိ။ ယထာ ပန အတ္တနော အာစရိယဿ မဂ္ဂေါ ဥဇုမဂ္ဂေါ,

---

၁-အဋ္ဌသာ စ (သီ) ၂-အတ္ထော။ ကွ ဂစ္ဆတီတိ (သီ၊ သျာ)

နဲ့ ဧဝံ အညြေသံ အနုဇာနာတိ၊ တသ္မာ တမေဝတ္ထံ ဒီပေန္တော "ကိန္တာပိ ဘော ဂေါတမာ"တိအာဒိမာဟ။

၅၂၄။ **သဗ္ဗာနိ တာနီ**တိ လိင်္ဂဝိပလ္လာသေန ဝဒတိ၊ သဗ္ဗေ တေတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ဗဟူနီ**တိ အဋ္ဌ ဝါ ဒသ ဝါ။ **နာနာမဂ္ဂါနီ**တိ မဟန္တာမဟန္တဇဃ်မဂ္ဂ-သကဋမဂ္ဂါဒိဝသေန နာနာဝိဓာနိ သာမန္တာ ဂါမနဒီတဋ္ဌာက ခေတ္တာဒီဟိ အာဂန္တွာ ဂါမံ ပဝိသနမဂ္ဂါနိ။

၅၂၅-၅၂၆။ **နိယျန္တီ**တိ "ဝါသေဋ္ဌ ဝဒေသီ"တိ ဘဂဝါ တိက္ခတ္တုံ ဝစီဘေဒံ ကတ္ဝာ[1] ပဋိညံ ကာရာပေသိ။ ကသ္မာ? တိတ္ထိယာ ဟိ ပဋိဇာနိတ္ဝာ ပစ္ဆာ နိဂ္ဂယ္ဟမာနာ အဝဇာနန္တိ။ သော တထာ ကာတုံ နဿဿတိတိ။

၅၂၇-၅၂၉။ **တေဝ တေဝိဇ္ဇာ**တိ တေ တေဝိဇ္ဇာ။ ဝကာရော အာဂမ-သန္ဓိမတ္တံ။ **အန္ဓဝေဏ္ဍီ**တိ အန္ဓပဝေဏ္ဍီ၊ ဧကေန စက္ခုမတာ ဂဟိတယဋ္ဌိယာ ကောဋ္ဌိ ကော အန္ဓော ဂဏ္ဌတိ၊ တံ အန္ဓံ အညော တံ အညောတိ ဧဝံ ပဏ္ဍာဿ သဋ္ဌိ အန္ဓာ ပဋိပါဋိယာ ဃဋိတာ အန္ဓဝေဏ္ဍီတိ ဝုစ္စတိ။ **ပရမ္ပရသံသဇ္ဇာ**တိ အညမညံ လဂ္ဂါ၊ ယဋ္ဌိဂါဟကေနပိ စက္ခုမတာ ဝိရဟိတာတိ အတ္ထော။ ကော ကိရ ဓုတ္တော အန္ဓဂဏံ ဒိသ္ဝာ "အသုကသ္မိံ နာမ ဂါမေ ခဇ္ဇဘောဇ္ဇံ သုလဘ"န္တိ ဥဿာဟေတ္ဝာ "တေန ဟိ၂ တတ္ထ နော သာမိ နေဟိ၊ ဣဒံ နာမ တေ ဒေမာ"တိ ဝုတ္တေ၊ လဉ္ဆံ ဂဟေတ္ဝာ အန္ဓရာမဂ္ဂေ မဂ္ဂါ သြက္ကမ္မ မဟန္တံ ဂစ္ဆံ အနုပရိဂန္ဒွာ ပုရိမဿ ဟတ္ထေန ဖစ္ဆိမဿ ကစ္ဆံ ဂဏှာပေတ္ဝာ ကိဉ္စိ ကမ်ံ အဂ္ဂိ၊ ဂစ္ဆထ တာဝ တုမ္ဟေတိ ဝတ္ဝာ ပလာယိ၊ တေ ဒိဝသမ္ပိ ဂန္ဒွာ မဂ္ဂံ အဝိန္ဒမာနာ "ကုဟိံ နော စက္ခုမာ, ကုဟိံ မဂ္ဂေါ"တိ ပရိဒေဝိတ္ဝာ မဂ္ဂံ အဝိန္ဒမာနာ တတ္ထေဝ မရိံသု။ တေ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ "ပရမ္ပရသံသဇ္ဇာ"တိ။ **ပုရိမေဝယိ**တိ ပုရိမေသု ဒဿသု ဗြာဟ္မဏေသု ကောပိ။ **မစ္ဆိမေဝယိ**တိ မစ္ဆိမေသု အာစရိယ-ပါစရိယေသု ကောပိ။ **ပစ္ဆိမေဝယိ**တိ ဣဒါနိ တေဝိဇ္ဇေသု ဗြာဟ္မဏေသု ကောပိ။ **ဟသကညေဝါ**တိ ဟသိတမ္ဘမေဝ။ **နာမကညေဝါ**တိ လာမကံ-ယေဝ။ တဒေတံ အတ္ထာဘာဝေန **ရိတ္တာကံ၊** ရိတ္တာကတ္တာယေဝ **တုစ္ဆာကံ**။ ဣဒါနိ ဗြဟ္မလောကော[2] တာဝ တိဋ္ဌတု, ယော တေဝိဇ္ဇေဟိ နဿ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော ဝ။ ယေပိ စန္ဒိမသူရိယေ တေဝိဇ္ဇာ ပဿန္တိ၊ တေသမ္ပိ သဟဗျတာယ မဂ္ဂံ ဒေသေတုံ နပ္ပဟောန္တိတိ ဒဿနတ္ထံ "တံ ကိံ မညသီ"တိအာဒိမာဟ။

၁-ကာရေတ္ဝာ (သီ၊သျာ) ၂-တေဟိ (သီ) ၃-ဗြဟ္မာ (သီ၊သျာ)

၅၃၀။ တတ္ထ **ယတော စန္ဒိမသူရိယာ ဥဂ္ဂစ္ဆန္တီ**တိ ယသ္မိံ ကာလေ ဥဂ္ဂစ္ဆန္တိ။ **ယတ္ထ စ ပြဂ္ဂစ္ဆန္တီ**တိ ယသ္မိံ ကာလေ အတ္ထမေန္တိ[1]၊ ဥဂ္ဂမနကာလေ စ အတ္ထဂ်-မနကာလေ စ ပဿန္တိတိ အတ္ထော။ **အာယာစန္တီ**တိ ဥဒေဟိ ဘဝံ စန္ဒ, ဥဒေဟိ ဘဝံ သူရိယာတိ ဧဝံ အာယာစန္တိ။ **ထောမယန္တီ**တိ သောမ္မော စန္ဒော, ပရိမဏ္ဍလော စန္ဒော, သပ္ပဘော စန္ဒောတိအာဒိနိ ဝဒန္တာ ပသံသန္တိ။ **ပဇ္ဇလိကာ**တိ ပဂ္ဂဟိတအဉ္ဇလိကာ။ **နမဿမာနာ**တိ နမော နမောတိ ဝဒမာနာ။

၅၃၁-၅၃၂။ **ယံ ပဿန္တီ**တိတ္ထေ ယန္တိ နိပါတမတ္တံ။ **ကိံ ပန နံ ကိရာ**တိတ္ထေ ဣမ ပန ကိံ ဝတ္တုံ။ ယတ္ထ ကိရ တေဝိဇ္ဇေဟိ ဗြာဟ္မဏေဟိ နှ ဗြဟ္မာ သက္ခိ-ဒိဋ္ဌောတိ ဧဝမတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

အစိရဝတီနဒီဥပမာကထာ

၅၄၂။ **သမတိတ္တိကာ**တိ သမဘာရိတာ။ **ကာကပေယ္ယာ**တိ ယတ္ထ ကတ္ထစိ တိရေ ဌိတေန ကာကေန သက္ကာ ပါတုန္တိ ကာကပေယ္ယာ။ **ပါရံ တရိတု-ကာမော**တိ နဒိံ[2] အတိက္ကမိတ္ဝာ ပရတီရံ ဂန္တုကာမော[3]။ **အဒ္ဒယ္ယာ**တိ ပက္ကောသေယ္ယ။ **ဟိ ပါရာပါရန္တိ** အမ္ဟော ပါရ အပါရံ ဟေ၊ အထ မံ သဟသာဝ ဂဟေတ္ဝာ ဂမိဿသိ၊ အတ္ထိ မေ အစ္ဆာယိကကမ္မန္တိ အတ္ထော။

၅၄၄။ **ယေ ဓမ္မာ ဗြာဟ္မဏကာရကာ**တိတ္ထေ ပဇ္ဇသိလဒသကုသလကမ္မ-ပထဘေဒါ ဓမ္မာ ဗြာဟ္မဏကာရကာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ တဗ္ဘိပရိတာ အဗြာဟ္မဏ-ကာရကာ။ **ဣန္ဒြိယဘာဝနာ**တိ ဣန္ဒြံ အဝှိယာမ ပက္ကောသာမ။ ဧဝံ ဗြာဟ္မဏာနံ အဝှိယနဿ နိရတ္ထကတံ ဒဿေတ္ဝာ ပုနပိ ဘဂဝါ အဏ္ဏဝကုစ္ဆိယံ သူရိယော ဝိယ ဇလမာနော ပဇ္ဇသတဘိက္ခုပရိဝုတော[4] အစိရဝတိယာ တီရေ နိသိန္နော အပရမ္ပိ နဒီဥပမံ ယော ဘာဟရန္တော “သေယ္ယထာပိ”တိအာဒိမာဟ။

၁-အတ္ထင်္ဂမေန္တိ (သျာ၊က) ၂-နဒိတီရံ (က) ၃-ပတ္တုကာမော (သျာ)
၄-ပရိဝါရော (က) ၅-ဝိ ၃-၄၀၃-ဝိဋ္ဌေ။ ၆-သံ ၁-၃-ဝိဋ္ဌေ။

ပါဋိကခိတဗ္ဗာ"တိ[၁] ဧတ္ထ အာနိသံသဌ္ဌော ဂဏဌ္ဌော။ "အန္တံ အန္တဂဏံ[၂] ကယိရာ မာလာဂဏေ ဗဟူ"တိ[၃] စ ဧတ္ထ ဗန္ဓနဌ္ဌော ဂဏဌ္ဌော။ ဣဓာပိ ဧသေဝ အဓိပ္ပေတော။ တေန ဝုတ္တံ "ဗန္ဓနဌ္ဌေန ဂဏာ"တိ။ **စက္ခုဝိညေယျာ**တိ စက္ခုဝိညာဏေန ပဿိတဗ္ဗာ။ ဧတေနုပါယေန သောတဝိညေယျာဒီသုပိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ဣဋ္ဌာ**တိ ပရိယိဋ္ဌာ[၄] ဝါ ဟောန္တု, မာ ဝါ၊ ဣဋ္ဌာရမ္မဏဘူတာတိ အတ္ထော။ **ကန္တာ**တိ ကာမနီယာ။ **မနာပါ**တိ မနဝဍ္ဎနကာ။ **ပိယရူပါ**တိ ပိယဇာတိကာ။ **ကာမူပသဉ္ဇိတာ**တိ အာရမ္မဏံ ကတ္ဝာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေန ကာမေန ဥပသံဟိတာ။ **ရဇနီယာ**တိ ရဉ္ဇနီယာ၊ ရာဂုပ္ပတ္တိကာရဏဘူတာတိ အတ္ထော။

ဂဓိတာတိ ဂေဓေန အဘိဘူတာ ဟုတ္ဝာ။ **မုစ္ဆိတာ**တိ မုစ္ဆာကာရပ္ပတ္တာယ အဓိမတ္တကာယ တဏ္ဟာယ အဘိဘူတာ။ **အဏ္ဍောပန္ဓာ**တိ အဓိသြပန္ဓာ သြဂါဋ္ဌာ၊ ဣဒံ သာရန္တိ ပရိနိဋ္ဌာနပ္ပတ္တာ ဟုတ္ဝာ။ **အနာဒီနဝဒဿာဝိနော**တိ အာဒီနဝံ အပဿန္တာ။ **အနိဿရဏပညာ**တိ ဣဒမေတ္ထ နိဿရဏန္တိ ဧဝံ ပရိဇာနနပညာ ဝိရဟိတာ၊ ပစ္စဝေက္ခဏပရိဘောဂဝိရဟိတာတိ အတ္ထော။

၅၄၈။ **အာဝရဏာ**တိအာဒီသု အာဝရန္တီတိ **အာဝရဏာ**။ နိဝါရေန္တီတိ **နီဝရဏာ**။ သြနန္ဓန္တီတိ **သြနာဟနာ**[၅]။ ပရိယောနန္ဓန္တီတိ **ပရိယောနာဟနာ**။ ကာမစ္ဆန္ဒာဒီနံ ဝိတ္ထာရကထာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂတော ဂဟေတဗ္ဗာ။

၅၄၉-၅၅၀။ **အာဝုတာ နိဝုတာ သြနဒ္ဓါ**[၆] **ပရိယောနဒ္ဓါ**တိ ပဒါနိ အာဝရဏာဒီနံ ဝသေန ဝုတ္တာနိ။ **သပရိဂ္ဂဟော**တိ ဣတ္ထိပရိဂ္ဂဟေန သပရိဂ္ဂဟောတိ ပုစ္ဆတိ။ **အပရိဂ္ဂဟော ဘော ဂေါတမာ**တိအာဒီသုပိ ကာမစ္ဆန္ဒဿ အဘာဝတော ဣတ္ထိပရိဂ္ဂဟေန အပရိဂ္ဂဟော။ ဗျာပါဒဿ အဘာဝတော ကေနစိ သဒ္ဓိံ ဝေရစိတ္တေန အဝေရော။ ထိနမိဒ္ဓဿ အဘာဝတော စိတ္တဂေလညသခ်ါတေန ဗျာပဇ္ဇေန အဗျာပဇ္ဇော။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စာဘာဝတော ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စာဒီဟိ သံကိလေသေဟိ အသံကိလိဋ္ဌစိတ္တော သုပရိသုဒ္ဓမာနသော။ ဝိစိကိစ္ဆာယ အဘာဝတော စိတ္တံ ဝသေ ဝတ္တေတိ။ ယထာ စ ဗြာဟ္မဏာ စိတ္တဂတိကာ ဟောန္တီတိ စိတ္တဿ ဝသေန ဝတ္တန္တိ၊ န တာဒိသောတိ ဝသဝတ္တီ။

၁-မ ၃-၂၉၈-ပိဋ္ဌေ။　　၂-ခု၁-၂-ပိဋ္ဌေ။　　၃-ခု ၁-၂၁-ပိဋ္ဌေ။
၄-ပရိဇ္ဇာ (သီ)　　၅-သြနဟာ (သီ)
၆-သြဖုဋ္ဌာ (သီ၊ သျာ)၊ သြပုဋ္ဌာ (က) ဣမာယ သံဝဏ္ဏနာယ သံသန္ဒေတဗ္ဗံ။

၅၅၂။ **ဣဓ ခေါ ပနာ**တိ ဣဓ ဗြဟ္မလောကမဂ္ဂေ။ **အာသီဒိတ္ဝာ**တိ အမဂ္ဂမေဝ မဂ္ဂေါတိ ဥပဂန္ဒ္ဒာ။ **သံသီဒန္တီ**တိ သမတလန္တိ သညာယ ပက်ံ ဩတိဏ္ဏာ ဝိယ အနုပ္ပဝိသန္တိ။ **သံသီဒိတ္ဝာ ဝိသာရံ**[၁] **ပါပုဏန္တီ**တိ ဧဝံ ပက်ေ ဝိယ သံသီဒိတ္ဝာ ဝိသာရံ အင်္ဂမင်္ဂသံဘဋ္ဌနံ ပါပုဏန္တိ။ **သုက္ခတရံ မညေ တရန္တီ**တိ မရိစိကာယ ဝဋ္ဌေတ္ဝာ ကာကပေယျာ နဒီတိ သညာယ တရိသာမာတိ ဟတ္ထေဟိ စ ပါဒေဟိ စ ဝါယမမာနာ သုက္ခတရဏံ မညေ တရန္တိ။ တသ္မာ ယထာ ဟတ္ထပါဒါဒီနံ သံဘဋ္ဌနံ ပရိဘဋ္ဌနံ၊ ဧဝံ အပါယေသု သံဘဋ္ဌနံ ပရိဘဋ္ဌနံ ပါပုဏန္တိ။ ဣဓေဝ စ သုခံ ဝါ သာတံ ဝါ နလဘန္တိ။ **တသ္မာ ဣဒံ တေဝိဇ္ဇာနံ ဗြာဟ္မဏာန**န္တိ တသ္မာ ဣဒံ ဗြဟ္မသဟဗျတာယ မဂ္ဂဒီပကံ တေဝိဇ္ဇကံ ပါဝစနံ တေဝိဇ္ဇာနံ ဗြာဟ္မဏာနံ။ **တေဝိဇ္ဇာဣရိဏ**န္တိ[၂] တေဝိဇ္ဇာအရည်၊ **ဣရိဏ**န္တိ[၃] ဟိ အဂါမကံ မဟာအရည် ဝုစ္စတိ။ **တေဝိဇ္ဇာဝိဝန**န္တိ[၄] ပုပ္ဖဖလေဟိ အပရိ-ဘောဂရုက္ခေဟိ သဉ္ဆန္နံ နိရုဒကံ အရည်။ ယတ္ထ မဂ္ဂတော ဥက္ကမိတ္ဝာ ပရိဝတ္တိတုမ္ပိ နသက္ကာ ဟောန္တိ၊ တံ သန္ဓာယာဟ တေဝိဇ္ဇာဝိဝနန္တိပိ ဝုစ္စတီတိ။ **တေဝိဇ္ဇာ-ဗျသန**န္တိ တေဝိဇ္ဇာနံ ပဋ္ဌဝိဓဗျသနသဒိသမေတံ။ ယထာ ဟိ ဥတိရောဂ-ဘောဂဒိဋ္ဌိသီလဗျသနပ္ပတ္တဿ သုခံ နာမ နတ္ထိ။ ဧဝံ တေဝိဇ္ဇာနံ တေဝိဇ္ဇကံ ပါဝစနံ အာဂမ္မ သုခံ နာမ နတ္ထီတိ ဒသောတိ။

၅၅၄။ **ဇာတသံဝဇ္ဇော**တိ ဇာတော စ ဝဇ္ဇိတော စ၊ ယော ဟိ ကေဝလံ တတ္ထ ဇာတောဝ ဟောတိ၊ အညတ္ထ ဝဇ္ဇိတော၊ တဿ သမန္တာ ဂါမမဂ္ဂါ နသဗ္ဗသော ပစ္စက္ခာ ဟောန္တိ။ တသ္မာ ဇာတသံဝဇ္ဇောတိ အာဟ။ ဇာတသံဝဇ္ဇောပိ ယော စိရံ နိက္ခန္တော၊ တဿ နသဗ္ဗသော ပစ္စက္ခာ ဟောန္တိ။ တသ္မာ "တာဝဒေဝ အဝသဋ္ဌ"န္တိ အာဟ၊ တခ်ဏမေဝ နိက္ခန္တန္တိ အတ္ထော။ **ဒန္ဓာယိတတ္တ**န္တိ အယံ နုခေါ မဂ္ဂေါ, အယံ နနုခေါတိ ကခ်ါဝသေန စိရာယိတတ္တံ။ **ဝိတ္ထာယိတတ္တ**န္တိ ယထာ သုခုမံ အတ္ထဇာတံ သဟသာ ပုစ္ဆိတဿ ကဿစိ သရီရံ ထဒ္ဓဘာဝံ ဂဏ္ဒာတိ၊ ဧဝံ ထဒ္ဓဘာဝဂဟဏံ။ **နတ္ထေဝါ**တိ ဣမိနာ သဗ္ဗညုတညာဏဿ အပ္ပဋိဟတဘာဝံ ဒသောတိ။ တဿ ဟိ ပုရိသဿ မာရာဝဋ္ဌနာဒိဝသေန သိယာ

၁–ဝိသာဒံ (သီ)၊ ဝိသတ္တံ (သျာ)
၂–ဣရဏန္တိ (သီ)
၂–တေဝိဇ္ဇာဤရိဏံ (သီ၊ သျာ)
၄–တေဝိဇ္ဇာဝိပိနန္တိ (သီ)

ဥဏ္ဏသ ပဋိဃာတော။ တေန သော ဒန္ဓာယေယျ ဝါ ဝိတ္ထာယေယျ ဝါ။ သဗ္ဗညုတညာဏံ ပန အပ္ပဋိဟတံ၊ န သက္ကာ တသ ကေနစိ အန္တရာယော ကာတုန္တိ ဒီပေတိ။

၅၅၅။ **ဥလ္လုမ္ပတု ဘဝံ ဂေါတမော**တိ ဥဒ္ဓရတု ဘဝံ ဂေါတမော။ **ဗြာဟ္မဏိံ ပဇ**န္တိ ဗြာဟ္မဏဒါရကံ၊ ဘဝံ ဂေါတမော မမ ဗြာဟ္မဏပုတ္တံ အပါယမဂ္ဂတော ဥဒ္ဓရိတ္ဝာ ဗြဟ္မလောကမဂ္ဂေ ပတိဋ္ဌပေတူတိ အတ္ထော။ အထသ ဘဂဝါ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒံ ဒသ္သေတ္ဝာ သဒ္ဓိံ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါယ မေတ္တာဝိဟာရာဒိ ဗြဟ္မလောက-ဂါမိမဂ္ဂံ ဒေသေတုကာမော "တေန ဟိ ဝါသေဋ္ဌာ"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ "ဣဓ တထာဂတော"တိအာဒိ သာမညဖလေ ဝိတ္ထာရိတံ။ မေတ္တာသဟဂတေနာတိ-အာဒီသု ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ သဗ္ဗံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဗြဟ္မဝိဟာရကမ္မဋ္ဌာနကထာယံ ဝုတ္တံ။ **သေယျထာပိ ဝါသေဋ္ဌ ဗလဝါ သခ်ဓမော**တိအာဒိ ပန ဣဓ အပုဗ္ဗံ။ တတ္ထ **ဗလဝါ**တိ ဗလသမ္ပန္နော။ **သခ်ဓမော**တိ သခ်ဓမကော။ **အပ္ပကသိရေနာ**တိ အကိစ္ဆေန အဒုက္ခေန။ ဒုဗ္ဗလော ဟိ သခ်ဓမော သခ်ံ ဓမန္တောပိ န သက္ကောတိ စတသော ဒိသာ သရေန ဝိညာပေတုံ၊ နာသ သခ်သဒ္ဒေါ သဗ္ဗတော ဖရတိ။ ဗလဝတော ပန ဝိပ္ပါရိကော ဟောတိ၊ တသ္မာ ဗလဝါတိအာဒိမာဟ။ **မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ**တိ ဧတ္ထ မေတ္တာတိ ဝုတ္တေ ဥပစာရောပိ အပ္ပနာပိ ဝဋ္ဌတိ၊ စေတောဝိမုတ္တိတိ ဝုတ္တေ ပန အပ္ပနာဝ ဝဋ္ဌတိ။ **ယံ ပမာဏကတံ ကမ္မ**န္တိ ပမာဏကတံ ကမ္မံ နာမ ကာမာဝစရံ ဝုစ္စတိ။ အပ္ပမာဏကတံ ကမ္မံ နာမ ရူပါရူပါဝစရံ။ တဉ္ဍိ ပမာဏံ အတိက္ကမိတ္ဝာ ဩဒိဿက အနောဒိဿက-ဒိသာဖရဏဝသေန ဝဓေတ္ဝာ ကတတ္တာ အပ္ပမာဏကတန္တိ ဝုစ္စတိ။ **န တံ တတြာ-ဝသိဿတိ န တံ တတြာဝတိဋ္ဌတီ**တိ တံ ကာမာဝစရကမ္မံ တသ္မိံ ရူပါဝစရာ-ရူပါဝစရကမ္မေ န ဩဟီယတိ, န တိဋ္ဌတိ။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ တံ ကာမာ-ဝစရကမ္မံ တသ ရူပါရူပါဝစရကမ္မသ အန္တရာ လဂ္ဂိတုံ ဝါ ဌာတုံ ဝါ ရူပါရူပါ-ဝစရကမ္မံ ဖရိတ္ဝာ ပရိယာဒိယိတ္ဝာ အတ္တနော ဩကာသံ ဂဟေတ္ဝာ ပတိဋ္ဌာတုံ န သက္ကောတိ။ အထ ခေါ ရူပါဝစရာရူပါဝစရကမ္မမေဝ ကာမာဝစရံ မဟောဃော ဝိယ ပရိတ္တံ ဥဒကံ ဖရိတ္ဝာ ပရိယာဒိယိတ္ဝာ အတ္တနော ဩကာသံ ဂဟေတ္ဝာ တိဋ္ဌတိ။ တသ ဝိပါကံ ပဋိဗာဟိတ္ဝာ သယမေဝ ဗြဟ္မသဟဗျတံ ဥပနေတီတိ။ **ဧဝံ ဝိဟာရီ**တိ ဧဝံ မေတ္တာဒိဝိဟာရီ။

ဒီ-ဋ္ဌ ၁-၂၂

၅၅၉။ **တေ မယံ ဘဝန္တံ ဂေါတမန္တိ** ဣဒံ တေသံ ဒုတိယံ သရဏဂမနံ။ ပဌမမေဝ ဟေတေ မစ္ဆိမပဏ္ဍာသကေ ဝါသေဋ္ဌသုတ္တံ သုတ္ဝာ သရဏံ ဂတာ။ ဣမံ ပန တေဝိဇ္ဇသုတ္တံ သုတ္ဝာ ဒုတိယမ္ပိ သရဏံ ဂတာ။ ကတိပါဟစ္စယေန ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ အဂ္ဂညသုတ္တေ ဥပသမ္ပဒဉ္စေဝ အရဟတ္တဉ္စ အလတ္ထုံ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

ဣတိ သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒီဃနိကာယဋ္ဌကထာယံ
တေဝိဇ္ဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဋ္ဌိတာ စ တေရသသုတ္တပဋိမဏ္ဍိတသဿ သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂဿ
အတ္ထဝဏ္ဏနာတိ။

သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂဋ္ဌကထာ နိဋ္ဌိတာ။

သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂကထာယ

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[အ]	
အကဋ္ဌဝိဓော	၁၅၁
အကဋ္ဌော	၁၅၁
အကတ္ထကော	၂၆၅
အကမ္မိတ္ထ	၁၁၉
အကာမကာနံ	၂၅၃
အကာမော ဗျာကာတမ္မော	၂၃၅
အကာလော ခေါ မဟာလိ	၂၇၆-၂၇၇
အကိစ္စကာရီ အဿ	၂၆၄
အကုသလော အကုသလ-သမ္မိတာ	၂၉၀
အက္ခရပဉ္စဒေါ	၂၂၀
အက္ခရိကာ	၀၃
အက္ခာတော	၃၃၂
အက္ခာနံ	၀၁
အက္ခိတ္ထော	၂၅၁
အက္ခံ	၀၃
အခုဒ္ဒါဝကာသော	၂၅၄
အခုဒ္ဒါဝကာသော ဒဿနာယ	၂၅၁
အဂမာ ခေါ တံ	၁၄၀
အဂမာ ခေါ တံ မဟာရာဇ-ယထာပေမံ	၁၄၀
အဂါရဿာ	၁၀၄
အဂ္ဃ	၂၁၀
အဂ္ဃိဇံ	၇၉
အဂ္ဃဠံ	၂၂၅

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[အ]	
အဂ္ဂိဟောမံ	၀၀
အင်္ဂကဠံ	၇၇
အင်္ဂဝိဇ္ဇာ	၀၀
အင်္ဂေသု	၂၄၉
အင်္ဂံ	၀၇
အစိရပရိနိမ္မုတော ဘဂဝတိ	၃၀၉
အစိရပဿမ္ဘန္နော	၂၉၉
အစေလော	၂၀၇
အစေလကော	၂၉၁
အစ္ဆရော	၁၁၀
အဇ္ဈတ္တသမ္ဘဝါ	၁၉၇
အဇလက္ခဏာဒီသု	၀၉
အဇာတသတ္တု	၁၂၃
အဇိတော	၁၃၁
အဇိနက္ခိပံ	၂၉၃
အဇိနပဝေဏိ	၀၃
အဇိနံ	၂၉၃
အဇ္ဇတနာယ	၂၄၇
အဇ္ဇတံ	၂၁၁
အဇ္ဈာဝသတိ	၂၁၀
အဇ္ဈတ္တံ	၁၆၄
အဇ္ဈာယကော	၂၂၀
အဇ္ဈောပန္နော	၃၃၅
အဉ္ဇနံ	၀၄-၉၂
အဉ္ဇလိ ပဏာမေတွာ	၂၅၇
အဉ္ဇသာယနော	၃၃၁

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌက်ော်
[အ]	
အညတရသ္မိံ ဝါ	၁၆၂
အညတရော	၂၉၉
အညတရံ မာဏဝကံ အာမန္တေသိ	၃၁၈
အညထာတိပိ မေ နော	၁၀၆
အညဒတ္ထု	၁၀၃
အညာ စ	၃၀၈
အညာ စ ဩဠာရိကာ	၃၀၇
အဋ္ဌိယာမိ	၃၂၂
အဋ္ဌကော	၂၄၄
အဋ္ဌိကော	၂၈၀
အဋ္ဌပဒံ	၈၂
အဋ္ဌ ပုရိသဘူမိယော	၁၄၇
အဋ္ဌဟင်္ဂိဟိ	၂၆၆
အဋ္ဌာရသဟိ ဝတ္ထူဟိ	၉၆
အဓုတေဋ္ဌသေဟိ ဘိက္ခု-သတေဟိ	၁၂၃
အဏော	၂၅၁-၂၆၃
အဏုမတ္တေသု	၁၆၃
အဏုံ ထူလံ	၃၂၅
အတက္ကာဝစရာ	၉၃
အတရမာနော	၂၂၅
အတိထိနော တေ ဟောန္တိ	၂၅၇
အတိဒိကာလော	၂၄၇
အတိဝေလံ	၁၀၄
အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နေ အတ္ထေ စိန္တေတုံ	၂၆၇
အတုရိတစာရိကာ	၂၁၅
အန္တောဇာလိကတာ	၁၁၇
အန္တောနိမုဂ္ဂပေါသိနိ	၁၉၆

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌက်ော်
[အ]	
အတ္တကာရေ	၁၄၆
အတ္တစရကေန	၂၄၇
အတ္တနာ	၇၁
အတ္တနာ အာပါယိကော ဝိ အပရိပူရမာနော	၂၄၃
အတ္တပဋိလာဘော	၃၁၃
အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခူ။။	၁၁၉
အထ ကိသ္မိံ ပန ဝေါ	၃၃၂
အထ ခေါ ဘဂဝါ ၂၂၆-၂၃၅	
အထ ခေါ ဘဂဝါ အမ္ဗလဋ္ဌိ-ကာယံ။ပ။ ဘိက္ခူသံဃေန	၄၂
အထ ခေါ ဘဂဝါ။ပ။ ဝိဒိတ္ဝာ	၄၅
အထ ခေါ ရာဇာ	၁၆၂
အထ စ ပနာဟံ နဝဒါမိ	၂၀၅
အထေနေန	၇၁
အတ္ထဝါဒိ	၇၅
အတ္ထသံဟိတံ	၇၅
အတ္ထသ ဝိညာပနိယာ	၂၅၂
အတ္ထိ စေဝေတ္ထ ဥတ္တရိကရဏီယံ	၃၂၀
အတ္ထိ တွေဝ သဿတိသမံ	၉၈
အတ္ထိ ပန ဘော ဂေါတမ	၂၇၀
အဒိန္နံ	၇၀
အဒိန္နာဒါနံ ပဟာယ	၇၀
အဒ္ဓဂတော	၁၃၁-၂၅၂
အဒ္ဓမာသိကံ	၂၉၃
အဒ္ဓါ	၁၅၃
အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော	၁၉၉
အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော ဟောတိ	၃၆
အဒ္ဓိကာ	၂၆၆
အဓိစ္စသမုပ္ပန္နံ	၁၀၈

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော်
[အ]	
အဓိစ္စသမုပ္ပန္နိကာ	၁၀၈
အဓိစိဏ္ဏံ တေ ဝိပရာဝတ္တံ	၈၆
အဓိဇေဂုစ္ဆေ	၂၉၈
အဓိဇေဂုစ္ဆံ	၂၉၆
အဓိပညံ	၂၉၆
အဓိမတ္တဂိလာနော	၁၉၀
အဓိမုတ္တိပဒါနိ	၉၆
အဓိဝါသေတု	၂၄၇
အဓိဝါသေသိ	၂၄၇
အဓောဝိရေစနံ	၉၂
အနဂါရိယံ	၁၀၄-၁၆၃
အနတ္တမနော	၂၂၈
အနတ္တာဓိနော	၁၉၀
အနန္တံ	၃၂၅
အနဗ္ဘက္ခာတုကာမာ	၂၈၇
အနဘိနန္ဒိတ္ဝာ	၁၄၅
အနဘိဘူတော	၁၀၃
အနဘိရတိ	၁၀၂
အနဘိရဒ္ဓိ	၅၂
အနဘိသမ္ဘုဏမာနော	၂၄၀
အနဝဇ္ဇသုခံ	၁၆၄
အနဝယော	၂၂၁
အနာဝတ္တိဓမ္မော	၂၇၉
အနာဒီနဝဒဿာဝိနော	၃၃၅
အနာဝိလော	၂၀၂
အနိက္ကုဇ္ဇန္တော	၁၄၅
အနိစ္စာ	၁၁၂
အနိစ္စုစ္ဆာဒနပရိမဒ္ဒနဘေဒန-ဝိဒ္ဓံသနဓမ္မော	၁၉၇
အနိဒဿနံ	၃၂၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော်
[အ]	
အနိဗဒ္ဓစာရိကာ	၂၁၆
အနိမ္မာတာ	၁၅၁
အနိမ္မိတာ	၁၅၁
အနိယျာနံ	၈၉
အနိဿရဏပညာ	၃၃၅
အနီကဒဿနံ	၈၂
အနုကမ္ပတိ	၃၂၈
အနုကုလယညာနိ	၂၇၀
အနုဂ္ဂဏ္ဍန္တော	၁၄၅
အနုညာတပဋိညာတော	၂၂၁
အနုပကုဋ္ဌော	၂၅၁
အနုပက္ခန္ဒတိ	၂၅၉
အနုပဂစ္ဆတိ	၁၄၉
အနုပပန္နော	၂၃၉
အနုပ္ပဒါတာ	၇၃
အနုပ္ပဒေတု	၂၆၅
အနုပုဗ္ဗိံ ကထံ	၂၄၈
အနုပေတိ	၁၄၉
အနုမတာ မယာ	၂၃၉
အနုမတိပက္ခာ	၂၆၆
အနုမသိ	၂၄၆
အနုဝိလောကေတ္ဝာ ပရိသံ	၂၅၈
အနုယောဂေါ	၉၇
အနုသာသနီပါဋိဟာရိယံ	၃၂၂
အနုဿရတော	၂၃၀
အနေကပရိယာယေန	၃၇
အနေကဝိဟိတာနိ	၉၆
အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ	၉၇
အနေကံသိကာ	၃၁၃
အနေလဂလာယ	၂၅၂

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[အ]	
အန္တရာကထာ	၅၀
အန္တရာကထာ ဝိပ္ပကတာ	၃၀၃
အန္တရာ စ ရာဇဂဟံ အန္တရော စ နာဠန္ဒံ	၃၅
အန္တရာယကရော	၃၂၀
အန္တရံ	၂၆၀
အန္တလိက္ခစရာ	၁၀၂
အန္တသညီ လောကသ္မိံ ဝိဟရတိ	၁၀၆
အန္တာနန္တိကာ	၁၀၅
အန္ဓကာရေ	၂၀၄
အန္ဓဝေဏှိ	၃၃၃
အန္ဓာ	၃၁၂
အပရန္ဓုံ	၂၂၀
အပရန္တကပ္ပိကာ	၁၀၉
အပရာမာသတော စသ ပစ္ဆတ္တညော နိဗ္ဗုတိ ဝိဒိတာ	၁၀၀
အပရိမာဏဝဏ္ဏာ	၂၅၇
အပဝဒတိ	၂၅၉
အပသာဒေတဗ္ဗံ	၁၄၅
အပါပပုရေက္ခာရော	၂၅၅
အပါယမုခါနိ	၂၄၀
အပါရုတဃရာ	၂၆၅
အပိ စ မေတ္ထ	၂၉၀
အပိ နုဿ	၂၃၀
အပိ ပုဋ္ဌောသေန	၂၅၇
အပ္ပကသိရေန	၃၃၇
အပ္ပစ္စယော	၅၂
အပ္ပဋိက္ကောသိတ္ဝာ	၁၄၅

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[အ]	
အပ္ပမတ္တကံ	၅၅
အပ္ပမတ္တော	၂၉၉
အပ္ပမာဒေါ	၉၇
အပ္ပသဒ္ဓကာမော	၃၀၂
အပ္ပါဋိဟီရကတံ	၃၁၃
အပ္ပါတင်္ကော်	၃၁၀
အပါနကော	၂၉၄
အပ္ပါဗာဓံ	၃၁၀
အပ်ံ ဝါ	၁၅၄-၁၆၃
အမ္ဗဋ္ဌော ပန မာဏဝကော	၂၂၆
အမ္ဗလဋ္ဌိကာ	၄၂
အမ္ဗဝနေ	၃၃၁
အမျာပန်ံ	၂၉၄
အမျာသေကသုခံ	၁၆၅
အမြဟ္မစရိယံ	၇၁
အဘဝေါ	၈၆
အဘိ	၃၀၃
အဘိက္ကန္တတရာ	၃၂၄
အဘိက္ကန္တတရံ	၁၅၄
အဘိက္ကန္တေ ပဋိက္ကန္တေ	၁၆၅
အဘိက္ကန်ံ	၂၀၄
အဘိက္ကန်ံ ဘန္တေ	၂၀၃
အဘိက္ကမ	၁၃၈
အဘိဇာနာတိ ပန ဘဝံ ဂေါတမော	၂၇၀
အဘိဇာနာသိ နော တွံ	၁၄၄
အဘိဇ္ဈာယ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ	၁၈၉
အဘိဇ်ျ လောကေ	၁၈၉
အဘိညာ	၁၅၈-၂၇၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အဘိညာတကောလညော	၂၂၄
အဘိညာတဿ	၂၂၄
အဘိညာတာ အဘိညာတာ	၃၃၁
အဘိညာ သစ္ဆိကတ္ဌာ	၂၇၉
အဘိနန္ဒုံ	၁၁၉
အဘိနိမန္တေယျာမပိ နံ	၁၅၃
အဘိနီဟရတိ	၁၉၇
အဘိဘူ	၁၀၃
အဘိရတော ပဝိဝေကေ	၁၅၂
အဘိရူပါ	၁၂၉
အဘိရူပေါ	၂၅၁
အဘိသညာနိရောဓေ	၃၀၃
အဘိသန္ဒေတိ	၁၉၄
အဘိဟဋ္ဌံ	၂၉၂
အဘူတံ အဘူတတော နိဗ္ဗေဌေတဗ္ဗံ	၅၃
အဗ္ဘန္တရာနံ ရည် ဥပယာနံ ဘဝိဿတိ ဗာဟိရာနံ ရည် အပယာနံ	၈၉
အဗ္ဘာကုဋ္ဌိကော	၂၅၆
အဗ္ဘုဂ္ဂတော	၁၃၃
အဗ္ဘုဇ္ဇလနံ	၉၁
အဗ္ဘောကာသော	၁၆၂
အဗ္ဘောကာသံ	၁၈၈
အမစ္စာ	၂၃၇-၂၆၆
အမရာ	၁၀၆
အမရာဝိက္ခေပိကာ	၁၀၆
အမရာဝိက္ခေပေါ	၁၀၆
အမာဟံ ဘိက္ခုံ	၃၂၂
အမုတြ ဣဒံ အာဟရ	၈၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အမုတြာဂစ္ဆ	၈၇
အမှေပိ ဧဝံ ဥပနေယျ ဥပနေယျ	၂၄၇
အမှေဝ တတ္ထ ယေဘုယျေန ပသံသေယျုံ	၂၉၀
အယံ ခေါ ဗြာဟ္မဏ ဟေတု။ပ။ မဟာနိသံသတရဉ္စ	၂၇၁
အယံ ခေါ မဟာလိ ဟေတု	၂၇၈
အယံ ဝါ သော	၃၁၄
အယံ သဒ္ဓိယဓမ္မော	၄၃
အယံ သိက္ခာတိ ဘဂဝါ အဝေါစ	၃၀၆
အယံ သော	၃၁၄
အယျပုတ္တာ	၂၃၀
အရည်	၁၈၇
အရဟတံ	၂၉၉
အရိယာ ပရမာ	၂၉၆
အရိယံ	၂၉၅
အရောဂေါ	၁၀၉
အလမေဝ	၂၅၇
အဝသာ အဗလာ အဝီရိယာ	၁၄၆
အဝိနိပါတဓမ္မော	၂၇၉
အဝိပရိဏာမဓမ္မော	၁၀၄
အဝိသံဝါဒကော လောကဿ	၇၂
အဝေရံ	၂၉၄
အဝှေယျ	၃၃၄
အသညသတ္တာ	၁၀၈
အသဟိတံ တေ	၈၆
အသိတေ	၁၇၉
အသ္မိံ ဝစနေ	၂၃၅
အဿတ္ထရံ	၈၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အသုမုခါ	၂၅၃
အသောသိ	၂၁၉
အဟမသ မာတာပိတရော ဇာနာမိ	၂၅၉
အဟမေဝ တတ္ထ ဘိယျော	၂၉၅
အဟိဝိဇ္ဇာ	၈၈
အဟီနိန္ဒြိယော	၁၁၁
အဟီနိန္ဒြိယံ	၁၉၈
အဟုဒေဝ ဘယံ	၁၃၆
အဟော နူန	၃၀၅
အဟော ယညော အဟော ယညသမ္ပဒါ	၂၇၀
အဟော ဝတ	၂၄၇
[အာ]	
အာကာသာနဉ္ဇာယတနူပဂေါ	၁၁၁
အာကာသံ	၈၂
အာကိဏ္ဏမနုဿာ	၃၂၁
အာကောဋေဟိ	၂၂၅
အာဂစ္ဆေယျာထ	၂၂၇
အာဂတိဉ္ဇ	၂၈၉
အာဂမာ နု ခ္ဓိဓ ဘော	၂၄၇
အာဂမေန္တု	၂၄၉
အာဂမော	၁၄၅
အာဃာတော	၅၂
အာစမနံ	၉၂
အာစရိယပါစရိယေဟိ	၂၂၆
အာစာမော	၂၉၃
အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော	၁၆၃
အာတပ္ပမန္ဓာယ	၉၇
အာတာပီ	၂၉၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အာ]	
အာဒါသပဥ္ဂံ	၉၁
အာဒါသံ	၈၄
အာဒိစ္စုပဋ္ဌာနံ	၉၁
အာဒိတ္တံ	၂၃၆
အာဒိတောဝ တေသံ အပရဒ္ဓံ	၃၀၅
အာဒိသတိ	၃၂၂
အာဒေသနာပါဋိဟာရိယံ	၃၂၂
အာနန္ဒော	၅၃
အာပါယိကောပိ အပရိ-ပူရမာနော	၂၄၃
အာဗာဓိကော	၁၉၀
အာဘုဇိတ္ဌာ	၁၈၈
အာမကဓညပဋိဂ္ဂဟဏာ	၇၆
အာမကမံသပဋိဂ္ဂဟဏာ	၇၆
အာမန္တယတံ	၂၆၆
အာမိသံ	၈၀
အာယာစန္တိ	၃၃၄
အာယတိံ သံဝရာယ	၂၁၁
အာယမုခံ	၁၉၅
အာယုက္ခယာ ဝါ ပုညက္ခယာ ဝါ	၁၀၂
အာရကာဝ	၂၉၄
အာရဒ္ဓစိတ္တာ	၂၉၈
အာရာစာရီ	၇၁
အာရောပိတော တေ ဝါဒေါ	၈၇
အာရောဟဏီယံ	၁၃၄
အာလောကသညီ	၁၈၉
အာလောကိတေ ဝိလောကိတေ	၁၇၃
အာလောပေါ	၇၈
အာဝဋ္ဌံ ဝါ အဿ အနာဝဋ္ဌံ ဝါ	၂၃၈

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အာ]	
အာဝရဏာ	၃၃၅
အာဝါဟနံ	၉၀
အာဝုဓံ	ဂ၉
အာသဒ္ဓ အာသဒ္ဓ	၂၄၇
အာသနာ မေ တံ ဘဝံ ဂေါတမော ပစ္ဆုဒ္ဒာနံ	၂၆၁
အာသနေနပိ နိမန္တေယျာမ	၁၅၃
အာသနံ ဝါ ဥဒကံ ဝါ	၂၃ဂ
အာသန္ဒိပဉ္ဇမာ	၁၄၉
အာသဒ္ဒိံ	ဂ၃
အာသဝါနံ ခယဉာဏာယ	၂၀၀
အာသီဒိတ္ထာ	၃၃၆
အာဟုတိယော	၁၅၀
အာဠာဝိကာ	၁၄၃
အာဠိန်ဒံ	၂၂၅
[ဣ]	
ဣဆ္ဆာနင်္ဂလေ ဝိဟရတိ ဣဆ္ဆာနင်္ဂလဝနသဏ္ဍော	၂၁၇
ဣဒ္ဓာ	၃၃၅
ဣဏံ အာဒါယ	၁ဂ၉
ဣတိ ဣမာနိ	၂၆၇
ဣတိ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ	၁၆၂
ဣတိပိ တေ စိတ္တံ	၃၂၂
ဣတိပေတံ အဘူတံ	၅၃
ဣတိ ဘဝါဘဝကထာ	ဂ၆
ဣတိ ဝါ ဟိ ဘိက္ခဝေ	၇၀
ဣတိဟ တေ ဥဘော အာစရိယန္တေဝါသိ	၃၉
ဣတိဟ မေ	၄၅
ဣတိဟာသပဉ္စမာနံ	၂၂၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဣ]	
ဣတော ဗဟိဒ္ဓါ	၃၂၀
ဣတ္ထတ္တာယ	၂၀၂
ဣတ္ထတ္တံ	၁၀၃
ဣတ္ထိကထာဝိ	ဂ၆
ဣတ္ထိကုမာရိကပဋိဂ္ဂဟဏာ	၇၆
ဣတ္ထိယာ ဝါ ဣတ္ထိံ ကရိတ္ဝာ	၂၃၉
ဣတ္ထိလက္ခဏာဒီနိပိ	ဂ၉
ဣတ္ထေကေ	၁၁၁
ဣဒပ္ပစ္စယာ ကိရ မေ	၃၀၉
ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ	၁၁၉
ဣဒ္ဓါ	၃၂၁
ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယာ	၃၂၂
ဣဒမ္မိဿ ဟောတိ သီလသ္မိံ	၁၆၄
ဣဒံ ဥပသမ္မဒ္ဓ	၃၂၂
ဣဒံ ကုသလန္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ	၁၀၆
ဣဒံ ဒုက္ခံ	၃၁၁
ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ပဌမံ ဌာနံ	၉ဂ
ဣဒံ ဟရ	ဂ၇
ဣန္ဒြိယဘာဝေ	၃၃၄
ဣန္ဒြိယာနိ	၁၄၉
ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဒါရော	၁၆၄
ဣဓ	၂၃ဂ-၁၅၅
ဣဓ ခေါ ပန	၃၃၆
ဣဓ ဂစ္ဆ	ဂ၇
ဣဓ မဟာရာဇ ဘိက္ခု သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ	၁ဂ၂
ဣဓ သကသညီ ဟောတိ	၃၀၇
ဣဒ္ဓာ	၂၂၇
ဣမမေဝ ကာယံ	၁၉၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဇ]	
ဇမသ္မိဉ္စု ပန ဝေယျာကရဏသ္မိံ	၁၁၉
ဇမာ ခေါ စိတ္တ	၃၁၅
ဇမာ စ မေ သညာ နိရုဇ္ဈေယျုံ	၃၀၇
ဇမာယ စ ကဿပ မတ္တာယ	၂၉၄
ဇမာယ စ ကဿပ သီလ-သမ္မဒါယ	၂၉၅
ဇမိနာ	၁၃၉
ဇမိနာမဟံ ဧတံ ဇာနာမိ	၉၈
ဇမိနာ မယံ	၁၀၃
ဇမိနာပဂ်ေန	၂၅၀
ဇမေ ခေါ တေ ဘိက္ခဝေ	၁၀၁
ဇမေ ပဉ္စ နိဝရဏေ အပ္ပဟိနေ	၁၉၀
ဇမေသံ ဘေဒါယ	၇၃
ဇမေဟိ စတူဟိ	၂၆၇
ဇသရော ကတ္ထာ နိမ္မာတာ	၁၀၃
[ဈ]	
ဈာန်ဒံ အဇ္ဈာဝသတိ	၂၁၈
ဈာပါတော	၉၀
ဈာသိတ္ထာ	၂၂၅
ဈာသု ဓာရိယမာနာသု	၁၃၅
ဈာိုဏ်ုပရိခါသု	၂၄၅
ဈာ်ုဇ္ဈေယျ	၂၀၄
ဈာ်ုဋ္ဌိကပ္ပဓာနမနုယုတ္တော	၂၉၄
ဈာ်ုဏော ဒုတိယော	၇၈
ဈာံသာဝကံသေ	၁၄၉
ဈာ်ုမနံ	၉၀
ဈာ်ု ရာဇပုတ္တာ	၁၄၂
ဈာ်ုဟိ ဝါ	၂၄၄
ဈာဘရပဿာဝကမ္မေ	၁၈၀

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဉ]	
ဉာဏသယနံ	၇၆
ဉာဏိန္ဒြာဝနေတ္တိကော	၁၁၇
ဉာဏော ဒံ	၁၁၀
ဉာဏဝိပဿနိကဝါဒါ	၃၉
ဉာံ ကာယံ ပဏိဓာယ	၁၈၈
ဉာတ္ထရိတရံ ပဇာနာတိ	၁၁၆
ဉာတ္ထရိတရံ ဝါ ပဏီတတရံ ဝါ	၂၀၃
ဉာတ္ထရိမနုဿဓမ္မာ	၃၂၁
ဉာတ္ထရေန မနုသာကဋ္ဌဿ	၃၃၁
ဉာတ္ထာနမုခေါ	၂၅၆
ဉာဒကာနုဂ္ဂတာနိ	၁၉၆
ဉာဒကောရောဟနာနုယောဂံ အနုယုတ္တော ဝိဟရတိ	၂၉၄
ဉာဒပါဒိ	၄၄-၂၆၄
ဉာဒါနံ ဉာဒါနေသိ	၁၂၉
ဉာဒ္ဓလောမိ	၈၃
ဉာဒ္ဓိဿ ကတံ	၂၉၂
ဉာဒ္ဓိကာ	၁၄၃
ဉာဒ္ဓိစိတ္တကုက္ကုစ္စံ	၁၉၂-၁၉၃
ဉာဒ္ဓိမာဃာတနိကာ	၁၀၉
ဉာဒံ ဝိရေစနံ	၉၂
ဉာဒ္ဓြိယိဿတိ	၂၃၈
ဉာန္ဒြိနိယာ	၃၀၁
ဉာပက္ကောဿတိ	၂၈၇
ဉာပက္ခဋ္ဌော	၂၆၃
ဉာပဋ္ဌာကော သန္တိကာဝစရော	၃၁၉
ဉာပနိသိဒိတ္ထာ	၂၃၇
ဉာပပတ္တိဉ္စ	၂၈၉
ဉာပရိပါသာဒဝရဂတော	၁၂၈
ဉာပရ္ဈတိ	၃၂၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဥ]	
ဥပပဇ္ဇန္တိ	၉၈-၁၀၃
ဥပဝဒတိ	၂၈၇
ဥပဝါယတု	၂၇၅
ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗံ မညေယျ	၃၀၂
ဥပသမ္ပဇ္ဇ	၂၇၉
ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟာသိ	၂၉၉
ဥပဟတာယံ	၂၁၂
ဥပါသကံ မံ ဘန္တေ ဘဂဝါ ဓာရေတု	၂၀၉
ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ သောက။ပ။ ပါယာသာ	၁၁၂
ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ	၃၂၇
ဥပ္ပါတံ	၈၈
ဥပ္ပိလာဝိတတ္တံ	၅၃
ဥဗ္ဘိဒေါဒကော	၁၉၅
ဥဘတော	၂၅၀
ဥဘတော လောဟိတကူပဓာနံ	၈၄
ဥဘယံသဘာဝိတော	၂၇၈
ဥမ္မုဇ္ဇမာနာ ဥမ္မုဇ္ဇန္တိ	၁၁၇
ဥယျောဓိကံ	၈၂
ဥရဗ္ဘာ	၂၆၃
ဥရုညာယံ	၂၈၇
ဥလူကပက္ခိကံ	၂၉၄
ဥလ္လုမ္ပတု ဘဝံ ဂေါတမော	၃၃၇
ဥဿက္ကေယျ	၃၂၉
ဥဿဟန္တိ	၂၆၅
[ဧ]	
ကေစ္စသ်ဿတိကာ	၁၀၁
ကေစ္စံ တပဿိံ လူခါဇီဝိံ	၂၈၇
ကေန္တပရိပုဏ္ဏံ	၁၆၃
[ဧ]	
ကေန္တပရိသုဒ္ဓံ	၁၆၃
ကေန္တလောမီ	၈၃
ကေန္တသုခံ လောကံ ဇာနံ ပဿံ	၃၁၃
ကေပဿယိကော	၂၉၄
ကေဘတ္တိကော	၇၅
ကေမန္တံ	၂၇၆
ကေမန္တံ အဌာသိ	၁၃၉
ကေမန္တံ အပနေတွာ	၃၂၅
ကေမန္တံ နိသီဒိ	၂၄၈-၂၇၇
ကေမိဒါဟံ	၁၄၄-၂၂၈-၂၈၂
ကောဂါရိကော	၂၉၃
ကောဂါရိကံ	၁၄၅
ကောလောပိကော	၂၉၃
ကောဟိကံ	၂၉၃
ကိဿာပိ ဒတ္တိယာ	၂၉၃
ကူနပညာသ အာဇီဝက-သတေ	၁၄၈
ကေ	၉၅
ကံ မံသခလံ	၁၄၅
ကံသဘာဝိတော	၂၇၈
ကံ သမယံ	၃၅
ကံသိကာ	၃၁၂
တ္တေကပရမာ	၂၆၁
တေဒဝေါစ	၂၅၉-၂၆၅
တေဒဝေါစုံ	၂၃၇-၂၅၈-၂၈၅
တေဒဟောသိ	၃၀၁
တေနေတံ	၁၁၂
တေ မဏ္ဍလမာဋ္ဌေ ဒီပါ ဈာယန္တိ	၁၃၈

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဇ]	
ဇဝံ မေ သုတံ။ ပ ။ ဥရဇ္ဇာယံ ဝိဟရတိ	၂၀၇
ဇဝံ မေ သုတံ။ ပ ။ ကောသမ္ဗိယံ	၂၀၃
ဇဝံ မေ သုတံ။ ပ ။ မဂဓေသု	၂၆၃
ဇဝံ မေ သုတံ။ ပ ။ သာဝတ္ထိယံ	၃၀၀
ဇဝံ ဝိတက္ကေထ	၃၂၂
ဇဝံဝိပါကော	၉၀
ဇဝံဝိဟာရီ	၃၃၇
ဇဝံ ဝုတ္တော ၂၁၁-၂၅၂-၂၇၅	
ဇဝံ ဝုတ္တော အာယသ္မာ အာနန္ဒော	၁၁၈
ဇဝံ သမ္ဗဒဓိဒံ	၃၂၉
ဇဝံ သန္တံ	၃၁၀
ဇသာ ဇနတာ	၂၇၇
ဇသာဟံ	၂၀၄
ဇသိကဋ္ဌာယိဋ္ဌိတော	၉၇
ဇဟိ ပါရာပါရံ	၃၃၄
ဇဟိသ္မာဂတဝါဒီ	၂၅၆
[ဩ]	
ဩကာရံ	၂၄၈
ဩက္ကမနံ	၉၀
ဩက္ကိဋ္ဌပလိဃာသု	၂၄၅
ဩဋ္ဌဒ္ဓါ	၂၇၆
ဩဒနကုမ္မာသူပစယော	၁၉၇
ဩဒါတေန ဝတ္ထေန	၁၉၆
ဩနာဟနာ	၃၃၅
ဩနိတပတ္တပါဏိ	၂၄၈
ဩပပါတိကော	၂၇၉

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဇ]	
ဇတေ မယံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ	၃၃၈
ဇတေသံ ဓမ္မာနံ သန္ဓိကြိယာယ	၂၀၂
ဇတေသံ ဝါ အညတရေန	၉၉
ဇတ္ထ အာပေါ စ	၃၂၅
ဇတ္ထ ပရိယာပန္နာ	၁၁၇
ဇတ္ထ သိတာ ဝါ	၁၁၇
ဇတ္ထ သိတံ ဇတ္ထ ပဋိဗဒ္ဓံ	၁၉၇
ဇဝန္တိပိ မေ နော	၁၀၆
ဇဝမ္ပိ တေ မနော	၃၂၂
ဇဝမ္ပိ သိက္ခာ	၃၀၆
ဇဝမာဟ	၉၉
ဇဝမေဝ ခေါ	၁၉၇
ဇဝရူပေန ကိရ (ပ) အတ္ထစရ-ကေန	၂၄၇
ဇဝံ	၂၇-၃၅
ဇဝံ အဘိသမ္ဗုရာယ	၁၀၀
ဇဝံ ကရောဟိ	၁၅၁
ဇဝံ ခေါ မဟာရာဇ	၁၀၂
ဇဝံ ခေါ မဟာရာဇ ဘိက္ခု သီလသမ္ပန္နော ဟောတိ	၁၆၄
ဇဝံဂတာနိ	၁၄၃
ဇဝံဂတိကာ	၁၀၀
ဇဝံ ဂဟိတာ	၉၉
ဇဝံ ပရာမဋ္ဌာ	၁၀၀
ဇဝံ ဘော	၂၂၄
ဇဝံ မနသိ ကရောထ	၃၂၂
ဇဝံ မေ သုတံ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဝေသာလိယံ	၂၇၆

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ဩ]	
ဩပါနဘူတော	၂၆၆
ဩသက္ကန္တိယာ ဝါ ဥဿံက္ကေယျ	၃၂၉
ဩသဓိနံ ပဋိမောက္ခော	၉၂
ဩရမတ္တကံ	၁၅
ဩရမ္ဘာဂိယာနံ	၂၇၉
[က]	
ကဒ်တိ	၂၄၆
ကဒ္ဓိ	၂၄၅
ကစ္စာယနော	၁၃၂
ကဏ္ဍုပလက္ခဏံ	၈၉
ကတ္တိဒေဝ ဒေသံ	၁၄၀
ကဋ္ဌိသံ	၈၃
ကဏော	၈၈
ကဏံ	၂၉၃
ကဏ္ဍကာပဿယိကော	၂၉၄
ကဏ္ဍကတ္ထလေ မဂဒါယေ	၂၈၇
ကဏ္ဍဇပြန်ံ	၉၁
ကဏ္ဍတေလံ	၉၂
ကဏ္ဍသုခါ	၇၄
ကဏ္ဍိကလက္ခဏံ	၈၉
ကဏ္ဌာ	၂၂၇
ကဏ္ဌံ နာမ ဇနေသိ	၂၃၄
ကတပရပ္ပဝါဒါ	၁၀၈
ကတမဉ္စ တံ ဘိက္ခဝေ	၆၇
ကတမာ ပန သာ ဘော ဂေါတမ	၂၉၅
ကတမေ စ တေ ဘိက္ခဝေ	၉၄
ကတမံ ပန တံ ဗြာဟ္မဏာ	၂၆၀
ကတ္ထာ	၁၀၃

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ကံ]	
ကတံ ကရဏီယံ	၂၀၁
ကတ္ထ နု ခေါ	၃၂၃
ကထဉ္စ မာဏဝ။ ပ။ ဂုတ္တာဒ္ဓါရော ဟောတိ	၃၂၀
ကထာသလ္လာပေါ	၂၄၇
ကထံ	၂၂၁
ကထံ တသ္မ ရာဇာ	၂၄၃
ကထံ နု ခေါ	၃၀၅
ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္ထရဏံ	၈၄
ကဒါစိ	၁၀၁
ကန္တာ	၃၃၅
ကန္တာရဒ္ဓါနမဂ္ဂံ	၁၉၀
ကန္ဒရံ	၁၈၈
ကပဏာ	၂၆၆
ကပိလဝတ္ထုံ	၂၃၂
ကပ္ပကာ	၁၄၃
ကပ္ပါပေတ္ဝာ	၁၃၄
ကမ္မကရာ	၂၆၈
ကမ္မကာရော	၁၅၂
ကမ္မေ စ ဥပစိုကမ္မေ စ	၁၄၅
ကယဝိက္ကယာ	၇၇
ကရကာရကော	၁၅၃
ကရဏ္ဍာ	၁၉၈
ကရဏီယေန	၂၇၆
ကရဟစိ	၁၀၁
ကရောတော	၁၄၄
ကရောတော နု ကရိယတိ ပါပံ	၁၄၅
ကလျာဏဝါက္ကရဏော	၂၃၅
ကလျာဏော	၁၃၃

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[က]	
ကလ္လံ နု ခေါ တသ္သေတံ ဝစနာယ	၂၀၅
ကသ္မာ ဥပါသကော	၂၀၉
ကဿကော	၁၅၃
ကဿပေါ	၁၃၀-၂၀၇
ကဟံ ပန သမ္မ	၁၃၀
ကာကပေယ္ယာ	၃၃၄
ကာ စ သိက္ခာတိ ဘဂဝါ အဝေါစ	၃၀၅
ကာပေါတကာနိ	၁၅၀
ကာမဂုဏာ	၃၃၄
ကာမဂုဏေဟိ	၁၁၁
ကာမစ္ဆန္ဒော	၁၉၂
ကာမလာပိနိ	၂၂၉
ကာမသညာ	၃၀၆
ကာမာဝစရော	၁၁၁
ကာမာသဝါ	၂၀၁
ကာမူပသဉ္ဇိတာ	၃၃၅
ကာမူပသံဟိတာနိ	၂၇၀
ကာယကမ္မဝစီကမ္မေန။ ပ ။ ပရိသုဒ္ဓါဇီဝေါ	၁၆၃
ကာယ နုတ္တ	၄၉
ကာယပရိဟာရိကေန	၁၀၆
ကာယဿ ဘေဒါ ဥဒ္ဓံ	၁၁၇
ကာယေန သံဝုတော	၁၅၂
ကာရယတော	၁၄၄
ကာလဉ္စ သမယဉ္စ ဥပါဒါယ	၃၁၀
ကာလဝါဒိ	၇၅-၂၉၁
ကာလေန	၇၅
ကာလေန ကာလံ	၁၉၅

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[က]	
ကာ ဝိပတ္တိ	၂၁၀
ကာဝေယျံ	၉၀
ကာ သမ္ပတ္တိ	၂၁၀
ကိတ္တိသဒ္ဒေါ	၁၃၃
ကိမဿ သီလံ	၂၀၉
ကိလမတော	၁၄၅
ကိံကာရပဋိဿာဝိ	၁၅၂
ကိဉ္စဒေဝ မန္တနံ	၂၄၄
ကိဉ္စိ ပရော ပရဿ	၃၂၇-၃၂၉
ကိသ္မိဉ္စဒေဝ ပကရဏော	၂၃၉
ကိံ ပန နကိရ	၃၃၄
ကိံ ဝဏ္ဏော ကရိဿတိ	၂၅၉
ကိံ သဗ္ဗံ တပံ ဂရဟိဿာမိ	၂၀၉
ကုဋ္ဌိပရိဟာရိကေန	၁၀၆
ကုတ္တကံ	၀၃
ကုတ္တဝါလေဟိ	၂၄၅
ကုဒါလဝိဠကံ	၂၄၁
ကုမာရိကပဉ္ဉံ	၉၁
ကုမာရေ ခုရပ္ပံ ပတိဋ္ဌပေသိ	၂၃၀
ကုဝိတော	၂၂၀
ကုမ္ဘဋ္ဌာနကထာ	၀၆
ကုမ္ဘထူဏံ	၀၁
ကုလပုတ္တာ	၂၉၉
ကုလာဝကေ	၂၂၉
ကုသစီရံ	၂၉၃
ကုသလေသု ဓမ္မေသု	၁၀၉
ကုဟကာ	၀၇
ကူဋဋ္ဌော	၉၇
ကူဋဒန္တော	၂၆၃
ကူဋာဂါရသာလာယံ	၂၇၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[က]	
ကူဋံ	၇၇
ကေဋုဘံ	၂၂၀
ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန	၂၅၀
ကေဝဋ္ဌော	၃၂၁
ကေဝလံ	၁၆၀
ကေသကမ္ဗလော	၁၃၁
ကေသကမ္ဗလော နာမ	၁၃၂
ကေသကမ္ဗလံ	၂၉၃
ကော အာဇီဝေါ	၂၁၀
ကော ဥပါသကော	၂၀၉
ကောတူဟလသာလာယံ	၃၀၃
ကော နေဝံရေ အယံ မယ္ဟံ ဒါသိပုတ္တော	၂၃၇
ကောမာရဘစ္စော	၁၂၂
ကောမုဒိယာ	၁၂၈
ကောသလကာ	၂၇၆
ကောသလေသု	၂၁၃
ကောသေယ္ဟံ	၈၃
ကောသောဟိတေ	၂၄၆
ကော ဟိ ဘန္တေ	၂၉၈
ကံ နု ခွဇ္ဇ	၁၂၉
ကံသကူဋံ	၇၇
ကံသထာလေ	၁၉၅
[ခ]	
ခတ္တဝိဇ္ဇာ	၈၈
ခတာယံ ဘိက္ခဝေ ရာဇာ	၂၁၂
ခန္ဓဗီဇံ	၇၉
ခလိကံ	၈၂
[ခ]	
ခလု	၂၁၉
ခါယိတေ	၁၇၉
ခါရိဝိမောဒါယ	၂၄၀
ခါရီ	၂၄၀
ခိဋ္ဌာပဒေါသိကာ	၁၀၄
ခီဏကာမရာဂေါ	၂၅၅
ခီဏာ ဇာတိ	၂၀၁
ခုရပရိယန္တေန	၁၄၅
ခုံသေန္တော	၂၂၈
ခေတ္တံ	၇၆
ခေမဋ္ဌိတာ	၂၆၅
ခေါ	၂၁၉
ခေါ ပန	၂၂၇
[ဂ]	
ဂဂ္ဂရာယ ပေါက္ခရဏိယာ တီရေ	၂၄၉
ဂစ္ဆန္တော ဝါ	၂၂၆
ဂဏကာ	၁၄၃
ဂဏနာ	၉၀
ဂဏာစရိယော	၁၃၀
ဂဏာစရိယော။ ပုထုတိတ္ထ-ကရာနံ	၂၅၇
ဂဏီ	၁၃၀-၂၅၆
ဂဏီဘူတာ	၂၄၉
ဂတတ္တော	၁၅၁
ဂတိဋ္ဌ	၂၈၉
ဂတေ	၁၈၁
ဂဓိတာ	၃၃၅
ဂန္ဓသန္ဓိဓိ	၈၀

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဂ]	
ဂန္ဓာရိ	၃၂၂
ဂန္ဓံ	၇၆
ဂမ္ဘီရာ	၉၃
ဂရဟာယ	၂၆၅
ဂဟဏကုဋ္ဌံ	၇၇
ဂဟပတိကော	၁၅၃
ဂါမကထာဝိ	ဂ၅
ဂါမဓမ္မာ	၇၁
ဂါမသာမန္တံ ဝါ	၂၄၁
ဂိရိဂုဟံ	၁ဂဂ
ဂိလာနုပဋ္ဌာယကောသဇ္ဇ-ပရိက္ခာရော	၁၅၃
ဂိတံ	၂၄၄
ဃေတမော	၆၉-၂၁၉
ဃေဓာဝယ လက္ခဏော	ဂ၉
ဃေနကော	ဂ၃
ဃေသာလော	၁၃၁
[ၾ]	
ၾဋ္ဌိကာ	ဂ၂
ၾာသဆ္ဆာဒနပရမတာယ	၁၅၂
ၾောသိတာရာမေ	၂ဂ၃
[စ]	
စက္ကရုတနံ	၂၂၂
စက္ခုနာ ရူပံ	၁၆၅
စက္ခုဝိညေယျာ	၃၃၅
စင်္ကီ	၃၃၁
စဏ္ဍာ	၂၂ဂ
စဏ္ဍာလံ	ဂ၂
စတုဒ္ဓါရံ အဂါရံ ကရိတ္ဝာ	၂၄၁
စန္ဒဂ္ဂါဟာဒယော	၉ဝ

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[စ]	
စမ္မယောဓိနော	၁၄၃
စရ ဝါဒပမောက္ခာယ	ဂ၇
စလကာ	၁၄၂
စဝန္တိ	၉ဂ
စာတုမဟာဘူတိကော	၁၁ဝ-၁၄၉
စာတုမာသိနိယာ	၁၂ဂ
စာတုယာမသံဝရသံဝုတော	၁၅၁
စာတုရန္တော	၂၂၂
စာရိကံ	၂၄၉
စာရိကံ စရမာနော	၂၁၃
စိင်္ဂုလိကံ	ဂ၃
စိတ္တကံ	ဂ၃
စိတ္တံ အဘိနိဟရတိ	၂ဝ၁
စိတ္တံ အာရာဓေတိ	၂၉၆
စိတ္တံ သမာဓိယတိ	၁၉၄
စိတ္တော စ ဟတ္ထိသာရိပုတ္တော	၃၁၂
စိရပဗ္ဗဇိတော	၁၃၁
စိရသံ ခေါ ဘန္တေ	၃ဝ၂
စိရံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ	၁ဝ၂
စုတိဇ္ဈ	၂ဂ၉
စေတကေန ဘိက္ခုနာ	၃၁၉
စေတသာ စေတောပရိဝိတက္ကံ	၂၅ဂ
စေတသိကံ	၃၂၂
စေတသော	၅၃
စေတသော အာဘောဂေါ	၁၁၂
စေတသော ဥပ္ပိလာဝိတတ္တံ	၁၁၂
စေတေယျံ အဘိသန်ခရေယျံ	၃ဝ၇
စေတောဝိမုတ္တိ	၂၇၉
စေတောသမာဓိ	၉၇
စေလကာ	၁၄၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဆ]	
ဆန္ဒော ဝါ ရာဂေါ ဝါ	၁၀၇
ဆန္ဒံ ဖဿာယတနာနံ	၁၁၆
ဆမ္ဘိတတ္တံ	၁၃၆
ဆဝဒုဿာနိ	၂၉၃
ဆသွေဝါဘိဇာတီသု	၁၄၆
ဆဋ္ဌာဘိဇာတိယော	၁၄၇
ဆိန္ဒတော	၁၄၄
ဆေဒနံ	၇၀
[ဇ]	
ဇဃ်ဝိဟာရံ	၃၃၁
ဇနပဒကလျာဏီ	၃၁၃
ဇနပဒတ္ထာဝရိယပ္ပတ္တော	၂၂၂
ဇနေတသ္မိံ	၂၃၉
ဇာဂရိတေ	၁၈၁
ဇာဏုသောဏိ	၃၃၁
ဇာတရူပံ	၇၆
ဇာတသံဝဇ္ဇော	၃၃၆
ဇာတိ	၁၁၅
ဇာတိမာ	၁၉၇
ဇာတိဝါဒဝိနိဗဒ္ဓါ	၂၃၉
ဇာတိဝါဒေါ	၂၃၉
ဇာနပဒါ	၂၆၅
ဇာနိယာ	၂၆၅
ဇာလိယော	၂၈၅
ဇိဂုစ္ဆာမိ	၃၂၂
ဇိဏ္ဏော	၂၅၂
ဇိဝှါနိဗန္ဓနံ	၉၁
ဇီဝကော	၁၂၂
ဇီဝကဿ ကောမာရဘစ္စဿ အမ္ဗဝနေ	၁၂၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဇ]	
ဇီဝိတပရိယာဒါနာ	၁၁၇
ဇီဝိတာ ဝေါရောပေသိံ	၂၁၁
ဇုဟနံ	၉၂
ဇူတပ္ပမာဒဋ္ဌာနံ	၈၂
[ဉ]	
ဉဏံ	၃၀၉
ဉဏဒဿနံ	၁၉၇
ဉဏဒဿနာယ စိတ္တံ အဘိနီဟရတိ	၁၉၇
ဉတိကထာ	၈၅
ဉတော	၁၃၀
[ဋ]	
ဋာနံ	၇၆
ဋာနံ ခေါ ပနေတံ	၁၀၄
ဋိတတ္တော	၁၅၁
ဋိတေ	၁၈၁
ဋိတော ဟောတိ	၂၃၆
[ဍ]	
ဍေတိ	၁၈၆
[တ]	
တက္ကပရိယာဟတံ	၉၉
တက္ကရဿ ဗြဟ္မသဟဗျတာယ	၃၃၂
တက္ကီ	၉၈
တစ္ဆံ တထံ	၃၁၁
တဋ္ဌ တထာဂတော ပဇာနာတိ	၁၀၀
တဋ္ဌ ပဇာနနံ နပရာမသတိ	၁၀၀
တွညေဝ ဘဂဝတော အာရောစေဟိ	၂၇၇

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[တ]	
တက္ကုလော	၈၈
တတိယမ္ပိ ဓေါ	၃၂၁
တတောနိဒါနံ	၁၄၅-၁၉၀
တတော ပရံ နာနုသရတိ	၁၀၄
တတြ	၃၇-၅၂-၃၀၅
တတြ စေ တုမှေ အာသထ	၅၂
တတြ တုမှေဟိ	၅၃
တတြ မံ အညတရော တပ-ဖြဟ္မစာရီ	၂၉၇
တတြာပိ	၄၃
တတြောကန္တေ	၃၀၄
တတ္ထ	၁၅၁
တထတ္တာယ	၂၉၆
တထတ္တာယ စ ပဋိပန္နာနံ	၂၉၆
တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယိ	၂၇၉
တထာဂတသဒ္ဒ	၅၉
တထာဂတော သဒ္ဓံ ပဋိလဘတိ	၁၆၂
တထာတိပိ မေ နော	၁၀၆
တထာရူပံ	၉၇-၂၄၆
တထာရူပါနံ အရဟာတံ	၂၂၀
တထာ သန္တံယေဝ	၂၂၁
တထေဝ	၂၇၆
တဒင်္ဂေ	၂၃၄
တဒနုဂါယန္တိ	၂၄၄
တဒနုတ္တရံ	၂၉၉
တဒနုဘာသန္တိ	၂၄၄
တဒပိ တေသံ ဘဝတံ။ပ။ပရိ-တသိတဝိပ္ပန္နိတမေဝ	၁၁၃
တဒပိ ဖဿပစ္စယာ	၁၁၄
တဒဟု	၁၂၇

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[တ]	
တဒေဝ မန္တံနံ	၂၄၄
တနုတ္တာ	၂၇၉
တပသိ	၂၀၇
တပေန	၁၄၀
တပေါဇိဂုစ္ဆဝါဒါ	၂၉၆
တပေါပက္ကမာ	၂၉၁
တမေဝ အတ္ထံ	၂၂၇
တယိဒံ	၂၂၀
တယိဒံ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော ပဇာနာတိ	၉၉
တဿ ဧဝံ ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော	၂၀၁
တဿ ယာ ပုရိမာ ကာမသညာ	၃၀၆
တသ္မာတိဟ တွံ	၁၁၀
တာ စေဝ သညာ	၃၀၀
တာဏံ ဂဝေသိ	၂၃၇
တာရုက္ခော	၃၃၁
တိဋ္ဌန္တမိ စရန္တမိ	၂၀၂
တိဋ္ဌတေသာ ဘန္တေ	၃၀၃
တိဏ္ဏာဝိစိကိန္တော	၁၈၉-၂၄၀
တိဏ္ဏံ ဝေဒါနံ	၂၂၀
တိဏ္ဏံ သံယောဇနာနံ	၂၇၉
တိတ္ထကရော	၁၃၁
တိရစ္ဆာနကထာ	၈၅
တိရိယံ	၂၇၀
တိရိဋ္ဌာနိ	၂၉၃
တိရောဇနပဒါ	၂၅၅
တိရောဒုဿန္တေန	၂၄၃
တိရောရဋ္ဌာ	၂၅၅

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[တ]	
တေဝိဇ္ဇာဇုရိဏံ	၃၃၆
တေဝိဇ္ဇာဗျသနံ	၃၃၆
တေဝိဇ္ဇာဝိဝနံ	၃၃၆
တေသံ အန္တရာယကရော	၃၂၀
တေသံယေဝ တေန	၂၆၀
တေသံ ဝိပရိဏာမညထာ-ဘာဝါ	၁၁၂
တောဒေယျပုတ္တော	၃၁၇
တံ ခေါ ပန	၂၂၀
တံ ခေါ ပန ဘဂဝန္တံ	၁၃၃
တံ တေ မယံ ပဋိဂ္ဂဏှာမ	၂၁၁
တံ ဒေဝေါ ပယိရုပါသတု	၁၃၃
တံ ဓမ္မံ	၁၆၂
တံ ဘဝန္တံ	၂၂၁
တံ မမဿ ဥပါဒါနံ၊ သော မမဿ ဝိဃာတော	၁၀၇
တွံယေဝ နေသံ ဧကော စက္ခုမာ	၃၁၂
[ထ]	
ထက္ကိလသေယျံ	၂၉၄
ထာလိပါကေ	၂၃၀
ထိနမိဒ္ဓံ	၁၉၁
ထုသောဒကံ	၂၉၃
ထူဏုပနိတာနိ	၂၆၃
ထေတော	၇၂
ထောမယန္တိ	၃၃၄
[ဒ]	
ဒက္ခိဏဇနပဒံ	၂၃၇
ဒက္ခိဏေန ယညံ ဝိဒ္ဓသ	၂၇၀

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[တ]	
တိရောဝနသဏ္ဌာဂတသ	၂၅၇
တိဝိဓံ	၂၆၃
တိဿော ဝိဓာ ဒေသေသိ	၂၆၇
တိံသေ နိရယသတေ	၁၄၈
တုဏ္ဍကံ	၃၃၃
တုဏ္ဍိ အဟေသုံ	၃၀၂
တုဏ္ဍိ အဟောသိ	၁၃၁-၂၃၆
တုဏ္ဍိဘာဝေ	၁၈၁
တုဏ္ဍိဘူတော၀ နိသိန္နော ဟောတိ	၂၇၀
တုဏ္ဍိဘူတံ တုဏ္ဍိဘူတံ	၁၃၉
တုမှံယေဝသ တေန အန္တရာယော	၅၂-၅၃
တုရိတစာရိကာ	၂၁၃-၂၁၄
တူလိကာ	၈၃
တေ ဘိန္နန္နာ မညေ	၁၀၈
တေ ဒိဋ္ဌေ၀ ဓမ္မေ	၁၄၃
တေန ခေါ ပန သမယေန	၂၁၇
တေန ဘဂဝတာ ဇာနံတာ။ပ။ သုပ္ပဋိဝိဒိတာ	၄၄
တေန မံ သာ ပရိသာ ပရိဘဝေယျ	၂၆၁
တေန ဟိ	၁၃၄-၁၅၄
တေန ဟိ ဘဝံ ရာဇာ	၂၆၅
တေ မာဏဝကာ ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစုံ	၂၃၅
တေ မံ တတ္ထ	၁၀၈
တေလံ	၈၈
တေ ဝတ အညတြ ဖဿာ	၁၁၄
တေ၀ တေဝိဇ္ဇာ	၃၃၃
[ထ]	
ထက္ကိလသေယျံ	၂၉၄
ထာလိပါကေ	၂၃၀
ထိနမိဒ္ဓံ	၁၉၁
ထုသောဒကံ	၂၉၃
ထူဏုပနိတာနိ	၂၆၃
ထေတော	၇၂
ထောမယန္တိ	၃၃၄
[ဒ]	
ဒက္ခိဏဇနပဒံ	၂၃၇
ဒက္ခိဏေန ယညံ ဝိဒ္ဓသ	၂၇၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော်
[ဒ]	
ဒကွိဏံ	၁၄၅
ဒကွော	၁၉၅
ဒွဋ္ဌန္တရကပ္ပါ	၁၄၇
ဒွဋ္ဌိပဋိပဒါ	၁၄၇
ဒလ္လာပ္ပဟာရာ	၂၇၁
ဒတ္တိကံ	၂၄၃
ဒတ္တုပညတ္တံ	၁၅၀
ဒဒ္ဒုလံ	၂၉၃
ဒန္ဓာယိတတ္တံ	၃၃၆
ဒမေန	၁၄၅
ဒယာပန္နော	၆၉
ဒဿနီယာ	၁၂၉
ဒဿနီယော	၂၅၁
ဒဿနံ ဟောတိ	၂၂၀
ဒသသဟဿီ လောကဓာတု	၁၁၉
ဒသဟာကာရေဟိ	၂၆၈
ဒသော	၁၀၃
ဒဿုခီလံ	၂၆၅
ဒဟန္တိ	၂၃၀
ဒဟရော	၁၉၉
ဒဟရောဝ သမာနော	၂၅၃
ဒါနပတိ	၂၆၆
ဒါယကော	၂၆၆
ဒါရကတိကိစ္ဆာ	၉၂
ဒါသဗျာ	၁၉၀
ဒါသာ	၂၆၈
ဒါသိကပုတ္တာ	၁၄၃
ဒါသိဒါသပဋိဂ္ဂဟဏာ	၇၆
ဒါသိပုတ္တော	၂၃၀
ဒါသော	၁၅၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော်
[ဒ]	
ဒိဋ္ဌမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒါ	၁၁၁
ဒိဋ္ဌမ္မော	၁၁၁-၂၄၈
ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ	၂၇၉-၂၉၉
ဒိန္နပါဋိကခီ	၇၁
ဒိန္နာဒါယီ	၇၁
ဒိန္ဓံ	၂၉၂
ဒိဗ္ဗာ ဂဗ္ဘာ	၃၂၈
ဒိဗ္ဗာနံ ဘဝါနံ အဘိနိဗ္ဗတ္တိယာ	၃၂၈
ဒိဗ္ဗော	၁၁၁
ဒိသာဒါဟော	၉၀
ဒီဃဉ္ဇ ရဿဉ္ဇ	၃၂၅
ဒီဃမဒ္ဓါနံ တိဋ္ဌတိ	၁၀၂
ဒီဃဿ အဒ္ဓုနော	၁၀၁
ဒုက္ကရံ ဘော ဂေါတမ	၂၉၄
ဒုက္ခာ	၁၁၂
ဒုက္ခိတော	၁၉၀
ဒုဇ္ဇာနော	၂၉၅
ဒုဒ္ဒသာ	၉၃
ဒုဗ္ဗုဋ္ဌိကာ	၉၀
ဒုဗ္ဘဂကရဏံ	၉၁
ဒုရနုဗောဓာ	၉၃
ဒူတေယျံ	၇၇
ဒေဝဒုဒြဘိ	၉၀
ဒေဝပဉ္ဇံ	၉၁
ဒေဝယာနိယော မဂ္ဂေါ	၃၂၃
ဒေဝေါ	၁၉၅
ဒေဝေါ မညေ	၁၅၂
ဒေါဏမိတေ	၁၄၉
ဒေါသိနာ	၁၂၉
ဒေါသော ဝါ ပဋိဃော ဝါ	၁၀၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဒ]	
ဒွါဂါရိကာ	၂၉၃
ဒွေယေဝ ဂတိယော	၂၂၂
[ဓ]	
ဓနုကံ	၈၃
ဓနုဂ္ဂဟာ	၁၄၂
ဓမ္မစက္ခုံ	၂၁၂-၂၄၈
ဓမ္မဋ္ဌိတတံ	၃၁၁
ဓမ္မနိယာမတံ	၃၁၂
ဓမ္မရာဇာ	၂၂၂
ဓမ္မဝါဒီ	၇၅
ဓမ္မဿ စ အနုဓမ္မံ ဗျာကရောန္တိ	၂၈၇
ဓမ္မသံဟိတံ	၃၁၁
ဓမ္မာ	၉၂
ဓမ္မိကော	၂၂၂
ဓမ္မိကံ	၂၄၃
ဓမ္မိကံ ဓမ္မရာဇာနံ	၂၁၁
ဓမ္မိယာ ကထာယ	၂၆၁
ဓမ္မေန	၂၂၃
ဓာရံ	၁၉၅
ဓီတရံ အဒါသိ	၂၃၈
ဓုဝေါ	၁၀၄
ဓောဝနံ	၈၂
[နဲ]	
နဲ အညမည်ံ ဗျာဗာဓေန္တိ	၁၅၁
နဲ အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေန္တိ	၃၂၉
နဲ အနုပ္ပဝစ္ဆေယျ	၁၉၅
နဲ အပစာယန္တိ	၂၂၈
နဲ အဘိညာယ	၃၁၁
နဲ အလမရိယာ	၂၉၀
[နဲ]	
နဲ ဗုဇ္ဇန္တိ	၁၅၁
နဲ ဥပသမာယ	၃၁၁
နဲ ဧဋ္ဌကမန္တရံ	၂၉၂
နဲ ကလ္လံ တဿေတံ	၂၈၆
နဲ ကဋ္ဌောပိမုခါ	၂၉၂
နဲ ကုတောစိ ဘယံ သမနုပဿတိ၊ ယဒိဒံ သီလသံဝရတော	၁၆၄
နဲ ကုမ္ဘိမုခါ	၂၉၂
နဲ ခေါ အဟံ	၃၂၁
နဲ ခေါ မေ ဘန္တေ	၁၄၄
နဲ ဂဗ္ဘိနိယာ	၂၉၂
နဲ ဂရူပကာရိကာသု	၂၄၅
နဲ ဂရုံ ကရောန္တိ	၂၂၈
နဲ ဂါဓတိ	၃၂၅
နဲ စ ပဌရဏီ	၁၉၅
နဲ စဿ ကိဉ္စိ ဘောဂါနံ ဝယော	၁၉၀
နဲ စောဒနာရဟော	၃၃၀
နဲစွဂီတဝါဒိတဝိသူကဒဿနာ	၇၆
နဲစ္ဆာဒေယျ	၁၉၀
နဲ တသ္မိံ ဂါမေ ဝါ	၂၅၆
နဲ တံ တတြာဝသိဿတိ နဲ တံ တတြာဝတိဋ္ဌတိ	၃၃၇
နဲ တံ ဒက္ခန္တိ	၁၁၇
နဲ တံ ဒေဝ	၁၃၈
နဲတ္ထိ အယံ လောကော	၁၄၉
နဲတ္ထိ ဗုတော ဗဟိဒ္ဓါ	၉၉
နဲတ္ထိ စေဝတ္ထ ဥတ္တရိကရဏီယံ	၃၂၀
နဲတ္ထိ ဒိန္နံ	၁၄၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[နဲ]	
နတ္ထိ ပရော လောကော	၁၄၉
နတ္ထိ ပုရိသကာရေ	၁၄၆
နတ္ထိ ဗလံ	၁၄၆
နတ္ထိ မာတာ နတ္ထိ ပိတာ	၁၄၉
နတ္ထိ ဝီရိယံ	၁၄၆
နတ္ထိ သတ္တာ သြပပါတိကာ	၁၄၉
နတ္ထိ ဟာယနဝဓုနေ	၁၄၉
နတ္ထုကမ္မံ	၉၂
နတ္ထေ	၃၃၆
နဓံသေမိ	၃၂၁
နနိဗ္ဗာနာယ	၃၁၁
နနိဗ္ဗိဒါယ	၃၁၁
နနိမန္တနံ	၂၉၂
နနိရောဓာယ	၃၁၁
နပလမ္ဘေသိ	၁၃၇
နပူဇေန္တိ	၂၂၈
နမဿမာနာ	၃၃၄
နမာနေန္တိ	၂၂၈
နယန္တိ	၁၁၇
နယတ္ထ သာ	၂၉၂
နယေန ကာမံ ဂမော	၁၉၀
နရကပပါတံ ပပတန္တော	၃၃၀
နရုက္ခာ ဆိဇ္ဇိံသု။ပ။ ဗရိဟိ သတ္ထာယ	၂၆၈
နဝိပရိဏမန္တိ	၁၅၁
နဝိရာဂါယ	၃၁၁
နသက္ကရောန္တိ	၂၂၈
နသမ္ပသီဒတိ	၂၄၆
နသမ္ပာယေယျံ	၁၀၈
နသမ္ဗောဓာယ	၃၁၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[နဲ]	
နဟေတံ ပေါဋ္ဌပါဒ အတ္ထသဉ္ဇိတံ	၃၁၁
နာဂဿ ဘူမိ	၁၃၈
နာဂါ ပစ္စောရောဟိတ္ထာ	၁၃၈
နာဂါဝါသသတေ	၁၄၈
နာဋ္ဌပုတ္တော	၁၃၂
နာဒိဗြဟ္မစရိယကံ	၃၁၁
နာဓိမုစ္စတိ	၂၄၆
နာနတ္တကထာ	၈၆
နာနာမဂ္ဂါနိ	၃၃၃
နာနာဝေရဇ္ဇကာနံ	၂၅၀
နာပရံ ဗုတ္ထတ္တာယ	၂၀၂
နာမကညော	၃၃၃
နာမဂေါတ္တံ	၂၃၀-၂၅၈
နာမဥ္စ ရူပဥ္စ	၃၂၅
နာဟံ တတ္ထ	၂၉၅
နာလံ	၁၅၁
နိကတိ	၇၈
နိက္ကုဇ္ဇိတံ	၂၀၄
နိဂဏ္ဌိဂဗ္ဘာ	၁၄၈
နိဂမနဂရဇနပဒကထာဒီသုပိ	၈၆
နိဃဏ္ဍု	၂၂၀
နိဌေါသော	၁၃၇
နိစ္စဒါနာနိ	၂၇၀
နိစ္စော	၁၀၄
နိဒ္ဒါယိတဗ္ဗံ	၃၂၉
နိဓာနဝတီ	၇၅
နိန္နာမေတ္ထာ	၂၄၆
နိပုဏာ	၉၃-၁၀၈
နိပ္ပေသိကာ	၈၇
နိဗဒ္ဓစာရိကာ	၂၁၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[နဲ]	
နိဗ္ဗုဒ္ဓံ	၈၂
နိဗ္ဗေဌိယမာနမေဝ ပလေတိ	၁၄၉
နိဗ္ဗေဌေဟိ ဝါ သစေ ပဟောသိ	၈၇
နိမ္မာတာ	၁၀၃
နိမိတ္တံ	၈၇
နိမ္မာဒေတိ	၂၂၉
နိယတော	၂၇၉
နိယတိ သင်္ဂတိဘာဝ ပရိဏတာ	၁၄၆
နိယျန္တိ	၃၃၃
နိယျာနိကော နိယျာတိ	၃၃၂
နိရောဓံ ဖုသတိ	၃၀၉
နိလ္လောပံ	၁၄၅
နိသိန္နေ	၁၈၁
နိဟိတဒဏ္ဍော နိဟိတသတ္ထော	၆၉
နီလံ	၁၉၇
နီဝရဏာ	၃၃၅
နီဝါရော	၂၉၃
နေဂမာ	၂၆၅
နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ	၂၄၄
နေတ္တတပ္ပနံ	၉၂
နေမိတ္တိကာ	၈၇
နေလာ	၇၄
နော စ ခေါ ဒိဗ္ဗာနိ သဒ္ဒါနိ	၂၇၈
နော စ ခေါ သောတဗ္ဗံ မညန္တိ	၂၉၆
နောတိပိ မေ နော	၁၀၆
နောနောတိပိ မေ နော	၁၀၇
နှာပကာ	၁၄၃
နှာပနံ	၈၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ပ]	
ပကတညူ	၃၀၅
ပကတိ ခေါ ဧသာ	၂၉၄
ပကုဓော	၁၃၂
ပက္ကဇ္ဈာနံ	၈၉
ပက္ကမိဿသိ ဝါ	၂၃၅
ပက္ခန္ဒိနော	၁၄၂
ပက္ခီ သကုဏော	၁၈၆
ပင်္ဂစီရံ	၈၃
ပစတော	၁၄၄
ပစ္စဥ္ဇနံ	၉၂
ပစ္စတ္တညေဝ	၁၀၀
ပစ္စယိကော	၇၂
ပစ္စာဇာတော	၁၆၂
ပစ္စေကာ ဗုတ္ထိယော	၁၃၅
ပစ္ဆာနိပါတီ	၁၅၂
ပစ္ဆာဘတ္တံ	၁၈၈
ပစ္ဆိမောပိ	၃၃၃
ပဥ္ဇ စ ကမ္မုနောသတာနိ	၁၄၆
ပဥ္ဇမတ္တာနိ ဟတ္ထိနိကာသတာနိ	၁၃၄
ပဥ္ဇမတ္တေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ	၃၆
ပဥ္ဇဟိ ကာမဂုဏေဟိ	၁၁၁
ပဥ္ဇလိကာ	၃၃၄
ပညတ္တာ	၃၁၃
ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ	၄၉
ပညာဏံ	၂၅၉
ပညာပါရိပူရိံ ဝေပုလ္လတ္တံ	၃၁၄
ပညာဝိမုတ္တိံ	၂၇၉
ပဥ္ဥ နံ ပုစ္ဆန္တိ	၂၉၆
ပဥ္ဥံ ပုစ္ဆိတုံ အာဂစ္ဆန္တိ	၂၅၅
ပဋ္ဌလိကာ	၈၃

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ပ]	
ပဋိကာ	၈၃
ပဋိဂ္ဂဏှာတု	၂၁၁
ပဋိဆန္နကုဋိ	၇၇
ပဋိဆိန္နံ	၂၀၄
ပဋိပဒါ	၂၉၁
ပဋိပန္နာ စ အာရာဓေန္တိ	၂၉၇
ပဋိမန္တေတုံ	၂၃၅
ပဋိမာနေန္တော	၂၄၇
ပဋိဝသတိ	၃၀၀
ပဋိဝသန္တိ	၂၆၃
ပဋိသလ္လီနော ဘဂဝါ	၂၇၆
ပဌမေန ဝယသာ	၂၅၃
ပဌမံ	၁၅၃
ပဏ္ဍိတကာ	၂၄၇
ပဏ္ဍိတဝေဒနိယာ	၉၃
ပဏ္ဍိတာ	၁၀၈
ပဏှိဓိကမ္မံ	၉၁
ပဏှိတတရာ	၃၂၄
ပဏှိတတရံ	၁၅၄
ပဏှိတာ	၉၃
ပဏှိတေန	၂၄၇
ပတ္တာဋ္ဌကံ	၈၃
ပထဝိကာယော	၁၅၁
ပထဝိ ပထဝိကာယံ	၁၄၉
ပဒကော ဝေယျာကရဏော	၂၂၀
ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပက္ကာမိ	၂၁၁
ပဒသာယေဝ ပဝတ္တေသိ	၂၄၇
ပန္ထဒူဟနာ	၂၆၄
ပဒါနိ	၁၄၉
ပဓာနံ	၉၇

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ပ]	
ပပါတာ	၁၄၈
ပပါတသတာနိ	၁၄၈
ပဗ္ဗတိ	၁၀၄
ပဗ္ဗတေယျံ	၁၆၃
ပဗ္ဗန္တံ	၂၉၈
ပဗ္ဗတသန်ဒေပေ	၂၀၂
ပဗ္ဗတံ	၁၈၈
ပဗ္ဗာဇနာယ	၂၆၅
ပဗ္ဗာဇေသိ	၂၃၀
ပဗျာဟာသိ	၂၃၄
ပမုဒိတာသ ဝိတိ ဇာယတိ	၁၉၄
ပယာတံ	၂၄၃
ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ	၂၅၁
ပရိမံ	၂၉၅
ပရိမုရဿံသတ္ထာ	၃၃၃
ပရိသတ္ထာနံ	၃၂၂
ပရိသေနပ္ပမဒ္ဒနာ	၂၂၃
ပရိ	၁၈၉
ပရိကွာရာ ဘဝန္တိ	၂၆၆
ပရိစာရကော	၂၄၀
ပရိစာရေတိ	၁၁၁
ပရိတဿနာ	၁၀၂
ပရိပါစေန္တိ	၃၂၈
ပရိပန္ထေ	၁၄၅
ပရိပုဏ္ဏကောသကောဋ္ဌာ-ဂါရော	၂၆၄
ပရိပုဏ္ဏံ	၁၆၀
ပရိပူရေတိ	၁၉၄
ပရိပ္ပဝတိ	၁၉၄
ပရိပ္ပေါသကံ ပရိပ္ပေါသကံ	၁၉၅

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ပ]	
ပရိဗ္ဗာဇကသတေ	၁၄၈
ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ	၁၈၈
ပရိယန္တကတေ	၁၄၉
ပရိယန္တဝတိံ	၇၅
ပရိယာပုဏာမိ	၂၅၇
ပရိယာယဘတ္တဘောဇနံ	၂၉၃
ပရိယောနာဟနာ	၃၃၅
ပရိသန္ဒေတိ	၁၉၄
ပရိသာသု စ	၂၉၆
ပရိသုဒ္ဓေန စေတသာ ပရိယောဒါတေန	၁၉၆
ပရိသုဒ္ဓံ	၁၆၀
ပရိဟာရပထံ	၈၂
ပရေ	၅၂
ပရေသံ	၅၂
ပရောသဟာသံ	၂၂၃
ပရံ ဝိယ မတ္တာယ	၂၉၈
ပလာလပုဉ္ဇံ	၁၈၈
ပလ္လင်္ကော	၈၃
ပလ္လင်္ကံ	၁၈၈
ပလ္လောမော	၂၃၈
ပဝတ္တဖလဘောဇနော	၂၄၀
ပဝတ္တာရော	၂၄၄
ပဝုဋ္ဌာ	၁၄၈
ပဝုတ္ထံ	၂၄၄
ပဝေဒေတိ	၁၅၈
ပသန္နာကာရံ ကရောန္တိ	၂၉၆
ပသီဒန္တိ	၂၉၆
ပဟာယ	၆၉
ပဟိဏာဂမနံ	၇၇

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ပ]	
ပဟိတတ္တော	၂၉၉
ပဟုတဇာတရူပရဇတော	၂၆၃
ပဟုတဓနဓညော	၂၆၄
ပဟုတဝိတ္တူပကရဏော	၂၆၃
ပဟူတံ သာပတေယျံ အာဒါယ	၂၆၉
ပါဏာမတိပါတာပယတော	၁၄၅
ပါဏိသရံ	၈၁
ပါဏုပေတံ	၂၁၁
ပါဏော	၆၈
ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော	၁၆၃
ပါတုရဟောသိ	၃၂၄
ပါနသန္ဓိမိ	၇၉
ပါပကံ	၃၂၇
ပါပိတော ဘဝိဿတိ	၂၂၈
ပါဘတံ အနုပ္ပဒေတု	၂၆၅
ပါမောဇ္ဇံ ဇာယတိ	၁၉၄
ပါရိသဇ္ဇာ	၂၃၇-၂၆၆
ပါရံ တရိတုကာမော	၃၃၄
ပါဝါရိကမ္မဝနေ	၃၂၁
ပါသာဒိကာ	၁၂၉
ပါသာဒိကော	၂၅၁
ပါဟုနေ	၂၃၈
ပိ	၃၆
ပိညာကာ	၂၉၃
ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော	၃၂၇
ပိဏ္ဍဒါယကာ	၁၄၂
ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော	၁၈၈
ပိတာမဟယုဂါ	၂၅၀
ပိယရူပါ	၃၃၅
ပိယရူပါနိ	၂၇၈

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဇ္ဇကော်
[ပ]	
ပိယဝါဒိ	၁၅၂
ပိသုဏံ ဝါစံ ပဟာယ	၇၂
ပိဏ္ဍောလ္လိ	၁၄၃
ပိတိ	၃၁၄
ပိတိဂတံ	၁၁၂
ပိတိဘက္ခာ	၁၀၂
ပိတိမနသာ ကာယော ပဿမ္ဘတိ	၁၉၄
ပိတေ	၁၇၉
ပုဂ္ဂလဝေမတ္တတာ ဝိဒိတာ	၂၉၈
ပုဉ္ဇ မဟာရာဇ	၁၄၁
ပုထုဇ်	၃၀၈
ပုထုသိပ္ပါယတနာနိ	၁၄၂
ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ	၃၂၄
ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကာ	၉၅
ပုဗ္ဗပေတကထာ	ဂ၆
ပုဗ္ဗဘာဘိ	၂၅၆
ပုဗ္ဗဋ္ဌာယိ	၁၅၂
ပုရတ္ထိမေန ယဉ္စဝါဠသ	၂၇၀
ပုရိမာနိ ဘန္တေ ဒိဝသာနိ ပုရိမတရာနိ	၂၇ဂ
ပုရိမောဝိ	၃၃၃
ပုရိသဘူမိယော	၁၄၇
ပူရဏော	၁၃ဝ
ပေက္ခံ	ဂ၁
ပေမနီယာ	၇၄
ပေသော	၂၆ဂ
ပေါက္ခရသာတိ	၂၁၇-၃၃၁
ပေါဋ္ဌပါဒေါ ပရိဗ္ဗာဇကော	၃၀၀
ပေါရိယာ	၂၅၂

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဇ္ဇကော်
[ပ]	
ပေါရိ	၇၄
ပံသုကူလာနိ	၂၉၃
[ဖ]	
ဖန္ဒတော ဖန္ဒာပယတော	၁၄၅
ဖရုသာ	၂၂ဂ
ဖလကသေယျံ	၂၉၄
ဖလံ ဝိပါကော	၁၄၉
ဖဋ္ဌဗ္ဗံ	၇၉
ဖာသုဝိဟာရံ	၃၁ဂ
ဖိတာ	၃၂၁
ဖုသတိ	၉၇
ဖုသာ ဖုသာ ပဋိသံဝေဒေန္တိ	၁၁၅
[ဗ]	
ဗန္ဓနေန	၂၆၅
ဗန္ဓုပါဒါပစ္စော	၂၂၇
ဗန္ဓော	၇ဂ
ဗရိဟိသတ္ထောယံ	၂၆ဂ
ဗလဂ္ဂံ	ဂ၂
ဗလမတ္တော	၁၉ဝ
ဗလဝါ	၃၃၇
ဗဟုကရကိယော	၂၁၁
ဗဟုကိစ္စော	၂၁၁
ဗဟုဇနကန္တော	၇၄
ဗဟုဇနသ	၁၃၁
ဗဟုဇနမနာပါ	၇၄
ဗဟိဒ္ဓါ ပရိယေဋ္ဌိံ	၃၂၅
ဗဟူနိ	၃၃၃
ဗဟူနံ အာစရိယပါစရိယော	၂၅၅

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဉ္ဇနော
[ဘ]	
ဘဂဝါ စေဝ ပသဿတိ အမ္ဗဋ္ဌော စ	၂၃၆
ဘဂဝါ	၃၄-၃၅
ဘတ္တဂေတနံ	၂၆၅
ဘန္တေ ကဿပ	၂၇၇
ဘဒ္ဒေန	၂၅၃
ဘယဒဿာဝိ	၁၆၃
ဘဝေါ	၈၆
ဘဿန္တော	၁၅၀
ဘဿပုဒ္ဓေန	၂၃၉
ဘဿော	၂၂၀
ဘာဝေါ	၁၄၆
ဘာသိတမနုဘာသန္တိ	၂၄၄
ဘာသိတေ	၁၀၁
ဘာသိဿာမိ	၁၅၅
ဘိက္ခဝေ	၉၅
ဘိက္ခုသံဃဿ အဇ္ဇလိံ ပဏာမေတွာ	၁၄၀
ဘိန္နာနံ ဝါ သန္ဓာတာ	၇၃
ဘိယျောသောမတ္တာယ	၃၂၁
ဘုဇိဿော	၁၉၀
ဘုတ္တာဝိံ	၂၄၀
ဘူတပုဗ္ဗံ	၂၆၃-၃၂၃
ဘူတဘဗ္ဗာနံ	၁၀၃
ဘူတဝါဒီ	၇၅
ဘူတဝိဇ္ဇာ	၀၀
ဘူတံ	၃၁၁
ဘူမိဂတဿ ဝေဟာသဋ္ဌဿ	၂၅၃
ဘူရိကမ္မံ	၉၁
ဘူရိဝိဇ္ဇာ	၀၀

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဉ္ဇနော
[ဗ]	
ဗိဇဂါမဘူတဂါမသမာရမ္ဘာ	၇၅
ဗိဇဗိဇံ	၇၉
ဗုဒ္ဓဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ	၃၇
ဗေလဋ္ဌပုတ္တော	၁၃၂
ဗျန္တိံ ကရေယျ	၁၀၉
ဗျာကရောတိ	၂၉၆
ဗျာပါဒပဒေါသံ ပဟာယ	၁၀၉
ဗျာပါဒေါ	၁၉၃
ဗြဟ္မစရိယံ	၁၆၂
ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေတိ	၁၆၀
ဗြဟ္မစရိယပရိယောသာနံ	၂၉၉
ဗြဟ္မညသဒ္ဒါတာ	၂၉၁
ဗြဟ္မညာယ ပဇာယ	၂၅၅
ဗြဟ္မဒတ္တော	၃၆
ဗြဟ္မဒေယျံ	၂၁၉
ဗြဟ္မမန္တေ	၂၃၇
ဗြဟ္မဝစ္ဆသိ	၂၅၁
ဗြဟ္မဝတ္တိံ	၂၅၁
ဗြဟ္မဝိမာနံ	၁၀၃
ဗြဝိတု	၂၃၇
ဗြာဟ္မဏောသု	၂၃၀
ဗြာဟ္မဏော	၂၁၇
ဗြာဟ္မဏံ အာမန္တေတွာ	၂၆၄
ဗြာဟ္မဏိံ ပဇံ	၃၃၇
[ဘ]	
ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိံသု	၂၂၅
ဘဂဝတော ဘာသိတံ	၁၁၉
ဘဂဝန္တံ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော အနုဗန္ဓာ ဟောန္တိ	
ဘိက္ခုသံဃဿ	၄၀

ပဒါနုက္ကမော	ဒိဋ္ဌကော်
[ဘ]	
ဘော	၂၁၉
ဘောဂက္ခန္ဓံ	၁၅၄
ဘောဇနာနိ	၇၉
[မ]	
မကွေလိ	၁၃၁
မဂဓေသု	၂၆၃
မဂ္ဂါ မဂ္ဂေ	၃၃၁
မဂ္ဂါ မဂ္ဂေ ဘော ဂေါတမ	၃၃၂
မဂ္ဂေါ	၂၉၁
မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျ	၂၀၄
မဏ္ဍဂုမ္ဗံ	၂၀၂
မဏ္ဍိမောဝိ	၃၃၃
မဏ္ဍူလမာဒ္ဒေ	၄၃
မဏ္ဍူနကဇာတိကော	၁၉၉
မဏိကာ နာမ ဝိဇ္ဇာ	၃၂၂
မဏိလက္ခဏာဒီဘု	ဂ၉
မတ္တာ	၅၅
မန္တာဓရော	၂၂ဝ
မန္တာပဒံ	၂၄၄
မန္တာဗ္ဂေါ	၂၃၅
မန္တေသု	၂၂၁
မနသာကဋ္ဌံ	၃၃၁
မနသိ ကရေယျာထ	၂၂၇
မနသိ ကရောဟိ	၁၅၅
မနာပစာရိ	၁၅၂
မနာပါ	၃၃၅
မနေသိကာ	ဂ၃
မနောမယာ	၁ဝ၂
မနောမယော	၁၁၁

ပဒါနုက္ကမော	ဒိဋ္ဌကော်
[မ]	
မနောမယံ	၁၉ဂ
မနောပဒေါသိကာ	၁ဝ၅
မန္ဒော	၁ဝဂ
မမညော မညေ	၂၂၉
မမံ	၅၂
မယမေဝ အရဟာမ	၂၅၃
မယမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခု နု ဇာနာမ	၃၂၃
မယာ သဒ္ဓိံ ပဋိမန္တေတု	၂၃၅
မသာဏာနိ	၂၉၃
မဟစ္စ ရာဇာနုဘာဝေန	၁၃၅
မဟတိယာ လိန္ဆဝိပရိသာယ	၂၇၆
မဟဒ္ဓနော	၂၅၁
မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ	၃၆
မဟတုပဋ္ဌာနံ	၉၁
မဟန္တံ ဉာတိသံဃံ သြဟာယ	၂၅၃
မဟန္တံ ဝါ	၁၅၄
မဟလ္လကော	၂၅၂
မဟာကပ္ပိနော	၁၄ဂ
မဟာနာဂါ	၁၄၃
မဟာပုရိသလက္ခဏံ	၂၂ဝ
မဟာပုရိသဿ	၂၂၂
မဟာဘောဂါ	၂၅၁-၂၆၃
မဟာရာဇာ	၁၅၆
မဟာဝနေ	၂၇၆
မဟာဝိဇိတော	၂၆၃
မဟာသယနံ	၇၆
မဟေသက္ခတရော	၁ဝ၃
မာ ဧဝံ	၃၂၂
မာ ဧဝံ ဝိတက္ကယိတ္ထ	၃၂၂
မာ ခေါ တုမှေ မာဏဝကာ	၂၃ဂ

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[မ]	
မူသိကဆိန်း	၈၈
မူသိကဝိဇ္ဇာ	၈၉
မူဇ္ဇဿ ဝါ	၂၀၄
မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ	၃၃၇
မေထုနာ	၇၁
မေ သုတံ	၃၅
မောက္ခစိကာ	၈၃
မောဃော ဟောတိ	၃၁၄
မောမူဟော	၁၀၈
မံ အစ္ဆဂမာ	၂၁၁
[ယ]	
ယက္ခော	၂၃၆
ယဋ္ဌေ	၁၅၃
ယဇတံ ဘဝံ ရာဇာ	၂၆၆
ယဇတံ ဘဝံ	၂၆၈
ယဇန္တော	၁၄၅
ယညေ	၂၃၈
ယညကာလော မဟာရာဇ	၂၆၆
ယညဝါဋသ	၂၇၀
ယတတ္ထော	၁၅၁
ယတော	၁၁၆
ယတော ခေါ ပေါဋ္ဌပါဒ ဘိက္ခု	၃၀၇
ယတော စန္ဒိမသူရိယာ ဥဂ္ဂစ္ဆန္တိ	၃၃၄
ယတ္ထ စ သြဂ္ဂစ္ဆန္တိ	၃၃၄
ယတ္ထ သီလံ တတ္ထ ပညာ	၂၅၉
ယထာ	၂၂၁
ယထာ ကထံ ပနာဟံ ဘော တံ	၂၂၁
ယထာ တေ ခမေယျ	၁၅၂
ယထာဓမ္မံ ပဋိကရောသိ	၂၁၁

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[မ]	
မာဂဓကာ	၂၇၆
မာဂဓေန သေနိယေန ဗိမ္ဗိသာရေန	၂၄၉
မာဂဓော	၁၂၃
မာဏဝေါ	၃၆
မာတာပေတ္တိကံ	၂၃၀
မာတာပေတ္တိကသမ္ဘဝေါ	၁၁၁
မာတိတော စ ပိတိတော စ	၂၅၀
မာနကူဋံ	၇၇
မာ ဘာယိ မဟာရာဇ	၁၃၇
မာလာ	၇၆-၈၄
မိဂစက္ကံ	၈၉
မိဂလက္ခဏံ	၈၉
မုခစုဏ္ဍံ မုခလေပနံ	၈၄
မုခဟောမံ	၈၈
မုခုလ္လောကကော	၁၅၂
မုဆိတာ	၃၃၅
မုဇ္ဇမာ ဤသိကံ	၁၉၀
မုဏ္ဍိယော	၂၀၅
မုတ္တာစာရော	၂၉၁
မုဒါ မောဒမာနာ	၂၆၅
မုဒ္ဒါ	၉၀
မုဒ္ဒိကာ	၁၄၃
မုဒ္ဓါဘိသိတ္တော	၁၆၄
မုသာ	၇၁
မုသာဝါဒဘယာ မုသာဝါဒ-ပရိဇေဂုစ္ဆာ	၁၀၆
မုသာဝါဒမှိ ဘဏေယျ	၂၅၉
မူလဗိဇံ	၇၉
မူလဘေသဇ္ဇာနံ အနုပ္ပါဒနံ	၉၂

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ယ]	
ယုဂံ	၂၅၀
ယုဝါ	၁၉၉
ယူပဇ္ဈာယ	၂၆၈
ယေ ဂေါတ္တပဋိသာရိနော	၂၃၉
ယေ စိမေ	၃၂၈
ယေ တံထာဂတော သယံ အဘိ ညာ သစ္ဆိကတ္ဝာ ပဝေဒေတိ	၉၃
ယေ တံ ဥပဇီဝန္တိ	၃၂၈
ယေန	၄၉
ယေန ပုထုဇ္ဇနော	၅၈
ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ	၁၃၉
ယေန ဇန္ဆာနဂံလံ	၂၁၇
ယေန စာတုမဟာရာဇိကာ	၃၂၃
ယေဘုယျေန	၁၀၂-၂၄၆
ယေသံ	၂၄၄
ယေသံ သော ဘဝံ ဂေါတမော	၃၁၉
ယေဟိ	၉၃
ယော ဇုမေသံ	၃၀၅
ယောနိပမုခသတသဟဿာနိ	၁၄၆
ယံ	၁၀၁
ယံ တေ ဧကစ္ဆံ	၂၀၉
ယံ နူနာဟံ	၁၅၂-၂၂၉
ယံ နော ပယိရုပါသတော	၁၂၉
ယံ ပမာဏကတံ ကမ္မံ	၃၃၇
ယံ ပဿန္တိ	၃၃၄
ယံ မမ အဿ	၂၆၆
ယံ ဝါ ပန ဘောန္တော ပရေ ဂဏာစရိယာ	၂၉၀
ယံ ဝိညူ သမနုယုဉ္ဇန္တော	၂၉၀
ယျာယံ	၃၃၂

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ယ]	
ယထာ ဝါ တထာ ဝါ	၂၅၇
ယထာဘုစ္ဆံ	၉၃
ယထာဘူတံ ဝိဒိတ္ဝာ	၁၀၀
ယထာဝုဇ္ဈံ	ဂ၃
ယထာ သန္ဆတိကော	၂၉၄
ယထာ သမာဟိတေ စိတ္တေ	၉၇
ယဒဂ္ဂေ	၂၇ဂ
ယဒါကန်သိ	၁၄၁
ယဒိ ဧဝံ သန္တေ	၁၅၃
ယဒိဒံ အဓိဝိမုတ္တိ	၂၉၆
ယဒိဒံ အဓိသီလံ	၂၉၅
ယဒိဒံ ပစ္ဆတ္ထိကတော	၁၆၄
ယဒိ မေ သက္ခာ	၂၂ဂ
ယသသာ	၂၆၆
ယသသီ	၁၃၁
ယသတ္ထာယ	၂၉၉
ယသ ဒါနိ ကာလံ မညသိ	၁၃၅
ယသ ဒါနိ တွံ	၂၁၁
ယာစကာ	၂၆၆
ယာနသန္ဓိဓိ	ဂဝ
ယာနသ ဘူမိ	၂၂၄
ယာနာ ပစ္ဆောရောဟိတ္ဝာ	၂၂၄
ယာနိ ဝါ ပနညာနိဝိ	၁၄၃
ယာယေဝ ခေါ ပနတ္ထာယ	၂၂၇
ယာဝဇ္ဇိဒံ	၄၄
ယာဝတိကာ ယာနသ ဘူမိ	၂၂၄
ယာဝ သတ္တမာ ဝိတာမဟယုဂါ၂၅၀	
ယာဝါဠာဟနာ	၁၄၉
ယာဟိ တထာဂတော ဝေါဟရတိ အပရာမသံ	၃၁၆

ပဒါနုက္ကမော	စိဋ္ဌင်္ကော်
[ရ]	
ရက္ခာပေန္တိ	၂၄၅
ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိံ	၁၅၃
ရဇတံ	၇၆
ရဇနိယာ	၃၃၅
ရဇနိယာနိ	၂၇၈
ရဇောဇလ္လဓရော	၂၉၄
ရဇောဓာတုယော	၁၄၈
ရဇောပထော	၁၆၂
ရညာ ပသေနဒိနာ ကောသလေန ဒိန္နံ	၂၁၉
ရညံ နိယျာနံ ဘဝိဿတိ	၈၉
ရတ္တညူ	၁၃၁
ရတ္တူပရတော	၇၅
ရထကံ	၈၃
ရထိကာ	၁၄၂
ရထူပတ္ထရေ	၂၄၄
ရမဏီယာ	၁၂၉
ရာဇကထာ	၈၅
ရာဇဂဟေ	၁၂၂
ရာဇညေဟိ	၂၄၄
ရာဇဒါယံ	၂၁၉
ရာဇဘဏ္ဍိတံ	၂၄၄
ရာဇဘောဂ္ဂံ	၂၁၉
ရာဇာ	၁၂၃
ရာဇာမစ္စပရိဝုတော	၁၂၈
ရာဇာ ဟောတိ စက္ကဝတ္တိ	၂၂၂
ရာသိကော	၂၆၅
ရာသိဝဍ္ဎကော	၁၅၃
ရိတ္တကံ	၃၃၃
ရုက္ခမူလံ	၁၀၈

ပဒါနုက္ကမော	စိဋ္ဌင်္ကော်
[ရ]	
ရုဒန္တောနံ	၂၅၄
ရူပကုဋ္ဌံ	၇၇
ရူပိ	၁၉၇
ရူပိ	၁၁၀
ရူပိ အတ္ထာ	၁၀၉
ရူပိ စာတုမဟာဘူတိကော	၁၉၇
ရေ	၂၄၇
ရောသိကံ နာဝိတံ အာမန္တေသိ	၃၂၇
[လ]	
လက္ခညာ	၁၂၉
လက္ခဏံ	၈၈
လဇ္ဇီ	၆၉
လဋ္ဌကိကာ	၂၂၉
လပကာ	၈၇
လဘေထ ပါမောဇ္ဇံ။ပ။ သောမနဿံ	၁၉၀
လဘေယျာဟံ	၂၉၈
လဟုသာ	၂၂၈
လာဘေန လာဘံ နိဇိဂိသိ-တာရော	၈၇
လူခါဇိဝိံ	၂၈၇
လေဏံ ဂဝေသိ	၂၃၇
လောကဿာယိကာ	၈၆
လောကာယတံ	၂၂၀
လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ	၁၅၆
လောကော	၁၅၆-၃၁၁
လောမဟံသော	၁၃၆
လောဟိစ္ဆော	၃၂၇
လောဟိတဟောမံ	၈၈

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဝ]	
ဝက်ကံ	၈၃
ဝဥ္ဇနံ	၇၈
ဝစ္ဆတရသတာနိ	၂၆၃
ဝဇ္ဇေသု	၁၆၃
ဝဉ္ဇျော	၉၇
ဝဏ္ဏဝန္တတရော စ	၁၀၃
ဝဏ္ဏပေါကွရတာယ	၂၅၁
ဝဏိဗ္ဗကာ	၂၆၆
ဝဏ္ဏံ	၃၈
ဝဏ္ဏံ သမ္မာ ဝဒမာနာ ဝဒေယျုံ	၉၃
ဝတ္တာ ဓမ္မတော နတ္ထိ	၂၆၈
ဝတေန	၁၄၈
ဝတ္ထဂုယ္ဟေ	၂၄၆
ဝတ္ထသန္ဓိမိ	၈၀
ဝတ္ထု	၇၆
ဝတ္ထုကမ္မံ	၉၂
ဝတ္ထုပရိကမ္မံ	၉၂
ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာ	၈၈
ဝဓေန ဝါ	၂၆၅
ဝဓော	၇၈
ဝနပတ္ထံ	၁၈၈
ဝမ္ဘေန္တော	၂၂၈
ဝမနံ	၉၂
ဝယောအနုပ္ပတ္တော	၁၃၁-၂၅၂
ဝဿကမ္မံ ဝေါဿကမ္မံ	၉၁
ဝသီ ပိတာ ဘူတဘဗျာနံ	၁၀၃
ဝဋ္ဌဝါရထမာရုယ္ဟ	၂၂၄
ဝါကစီရဖလကစီရေသု	၂၉၃
ဝါက္ကရဏံ	၂၅၂
ဝါစာဝိကွေပံ အာပဇ္ဇတိ	၁၀၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဝ]	
ဝါစာသန္ဓိတောဒကေန	၃၁၁
ဝါစိတမနုဝါစေန္တိ	၂၄၄
ဝါဒါနုဝါဒေါ	၂၈၇
ဝါဒေါ	၇၁
ဝါယသဝိဇ္ဇာ	၈၉
ဝါလဝေဓိရူပါ	၁၀၈
ဝါဋ္ဌကမ္ပလံ	၂၉၄
ဝိကဋ္ဌံ	၂၉၄
ဝိကတိကာ	၈၃
ဝိကိရဏံ	၉၁
ဝိကွေပေါ	၁၀၆
ဝိဂတကထံကထော	၂၄၈
ဝိဂတစာပလ္လော	၂၅၅
ဝိဂတာဘိဇ္ဈေန	၁၈၉
ဝိဂ္ဂဟော ဝိဝါဒေါ	၃၃၂
ဝိဂ္ဂါဟိကကထာ	၈၆
ဝိစာရိတံ	၁၁၂
ဝိစိကိစ္ဆတိ	၂၄၆
ဝိစိကိစ္ဆာ	၁၉၂-၁၉၄
ဝိစိတကာဋ္ဌကံ	၂၄၅
ဝိစ္ဆိကဝိဇ္ဇာ	၈၈
ဝိဇိတာဝီ	၂၂၂
ဝိဇိတာဝီ နာမ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ	၂၁၂
ဝိဇိတေ	၁၄၅
ဝိညာဏံ	၃၂၅
ဝိတက္ကိတံ	၁၁၂
ဝိတ္တိ	၂၆၃
ဝိတ္တူပကရဏံ	၂၆၃
ဝိတ္ထာယိတတ္တံ	၃၃၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[၀]	
ဝိဒိတ္ဌာ	၄၅
ဝိဓော	၂၄၀
ဝိနယဝါဒီ	၇၅
ဝိနာသံ	၁၁၀
ဝိပရာမောသော	၇၈
ဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ	၁၁၂
ဝိပရိဏာမဓမ္မာ	၁၁၂
ဝိပ္ပကတာ	၅၀
ဝိပ္ပဋိသာရော နကရဏီယော	၂၆၇
ဝိပ္ပသန္နော	၁၉၇
ဝိဘဝံ	၁၁၀
ဝိမုတ္တမိတိ ဉဏံ ဟောတိ	၂၀၁
ဝိမုတ္တသ္မိံ	၂၀၁
ဝိရဇံ	၂၁၂
ဝိရတော ဝိကာလဘောဇနာ	၇၅
ဝိရုဒ္ဓဂဗ္ဘကရဏံ	၉၁
ဝိရေစနေ	၉၂
ဝိလေပနံ	၇၆-၈၄
ဝိဝဋ္ဌတိ	၁၀၂
ဝိဝရိ ဘဂဝါ ဒ္ဓါရံ	၂၂၅
ဝိဝရေယျ	၂၀၄
ဝိဝါဟနံ	၉၀
ဝိဝိတ္တံ	၁၈၇
ဝိဝိဓံ	၂၄၀
ဝိဝေကဇ။ပ။ သမယေ ဟောတိ	၃၀၆
ဝိဝေစေတု	၃၂၇
ဝိသဝိဇ္ဇာ	၈၈
ဝိသိခါကထာ	၈၆
ဝိသဋ္ဌာယ	၂၅၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[၀]	
ဝိဟညတိ	၂၅၈
ဝိဟရတိ	၆၉-၁၂၂
ဝိဟာရပစ္ဆာယာယ	၂၇၇
ဝိဟာရော	၂၂၅
ဝီတမလံ	၂၁၂
ဝီထိံ သဉ္ဇရန္တေ	၂၀၀
ဝီမံသာနုစရိတံ	၉၉
ဝီမံသီ	၉၈
ဝီရင်္ဂရူပါ	၂၂၃
ဝီရာ	၂၂၃
ဝီသေ ဣန္ဒြိယသတေ	၁၄၈
ဝုဒ္ဓသီလီ	၂၅၁
ဝုဒ္ဓိ ဟေသာ။ပ။ ဝိနယေ	၂၁၁
ဝုဒ္ဓေါ	၂၅၂
ဝုသိတမာနီ	၂၂၈
ဝုသိတံ	၂၀၁
ဝူပကဋ္ဌော	၂၉၉
ဝေကဋ္ဌိကော	၂၉၄
ဝေဌကနတပဿာဟိ	၂၄၅
ဝေတာဋ္ဌံ	၈၁
ဝေဒနာ	၁၁၅
ဝေဒေဟိပုတ္တော	၁၂၇
ဝေယျာကရဏသ္မိံ	၁၁၉
ဝေယျာကရဏော	၂၂၀
ဝေရမဏိ	၂၇၂
ဝေသာရဇ္ဇပုတ္တော	၂၄၈
ဝေသာလိယံ	၂၇၆
ဝေဟာသဉ္ဇ	၂၅၃
ဝေါက္ကမ္မ	၃၂၉
ဝေါဒါနံ	၉၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဝ]	
ဝေါဿကမ္မံ	၉၁
ဝံသံ	၈၂
[သ]	
သဥတ္တရစ္ဆဒံ	၈၄
သကဏိကံ	၁၉၉
သကလ္လာကော	၂၆၄
သကမ္မပသုတာ	၂၆၅
သကုဏဝိဇ္ဇာ	၈၉
သကုဏံ	၃၂၅
သက္ကာ ပန ဘန္တေ အညမ္ပိ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ	၁၅၄
သက္ခရကထလံ	၂၀၂
သက္ခရပဘေဒါ	၂၂၀
သကျကုမာရာ	၂၂၉
သကျကုလာ ပဗ္ဗဇိတော	၂၁၉
သကျပုတ္တော	၂၁၉
သကျာ ဝတ ဘော	၂၃၄
သခိလော	၂၅၆
သခ်ဓမော	၃၃၇
သခ်လိခိတံ	၁၆၃
သခ်ါနံ	၉၀
သဂ္ဂသံဝတ္တနိကာ	၁၄၃
သဂ်တိ	၁၄၆
သဃ်ာဋိပတ္တစီဝရဓာရဏော	၁၇၇
သဃ်ီ	၁၃၀-၂၄၉-၂၅၆
သစေ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ	၂၂၂
သစေ တေ အဂရု	၁၄၄
သစ္စဝဇ္ဇေန	၁၄၅
သစ္စဝါဒီ	၇၂
သစ္စသန္ဓော	၇၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[သ]	
သစ္စော ဟောတိ	၃၁၄
သစ္ဆိကတ္ဓာ	၁၅၈-၂၇၉
သဇောတိဘူတံ	၂၃၆
သဇ္ဇတံ	၂၆၈
သဋ္ဌယော	၁၃၂
သဋ္ဌဂ္ဃန္တာ	၂၂၉
သဋ္ဌဗ္ဘရိမကံသု	၃၁၁
သညဂ္ဂံ	၃၀၇
သညာ	၃၀၉
သညာနိရောဓေ	၃၀၃
သညာ နု ခေါ ဘန္တေ	၃၀၉
သညီဝါဒါ	၁၀၉
သညုပ္ပါဒါ	၃၀၉
သဏ္ဌပေသိ	၃၀၂
သလ္လာသလ္လာစာရိနီ	၂၉၂
သတိ	၁၈၉
သတိဏကဋ္ဌောဒကံ	၂၁၈
သတိသမ္ပဇညေန သမန္နာဂတော	၁၆၄
သတိ သမ္မုဿတိ	၁၀၄
သတော	၁၁၀
သတော သမ္ပဇာနော	၁၈၉
သတ္တ အသညီဂဗ္ဘာ	၁၄၈
သတ္တ ဒေဝါ	၁၄၈
သတ္တန္ဒံတွေဝ ကာယာနံ	၁၅၁
သတ္တ ပိသာစာ	၁၄၈
သတ္တ သညီဂဗ္ဘာ	၁၄၈
သတ္တုဿဒံ	၂၁၈
သတ္ထာရာ ဝါ သတ္ထာရံ	၂၉၀
သဒေဝကံ	၁၅၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[သ]	
သဒေဝမနုဿံ	၁၅၇
သဒ္ဓါဒေယျာနိ	၇၉
သဒ္ဓေ	၂၃၈
သဒ္ဓေါ	၂၆၆
သဒ္ဓိံ အန္တေဝါသိနာ ဗြဟ္မဒတ္တေန မာဏဝေန	၃၆
သဓည်	၂၁၈
သန္တတာယ	၁၀၉
သန္တပ္ပေသိ	၂၄၇
သန္တရဗာဟိရာ	၁၉၅
သန္တာ	၉၃
သန္တိ	၉၅
သန္တိကံ	၈၂
သန္တိကမ္မံ	၉၁
သန္တိ ပေါဋ္ဌပါဒ	၃၁၃
သန္တိ ဘိက္ခဝေ ဧကေ သမဏ-ဗြာဟ္မဏာ	၉၄
သန္တုဋ္ဌော	၁၆၄
သန္ဒဿေသိ	၂၆၈
သန္ဓာဂါရံ	၂၂၈
သနိဃဏ္ဍုကေဋုဘာနံ	၂၂၀
သန္ဓိဓိကာရပရိဘောဂံ	၇၉
သန္ဓိပတိတာနံ	၄၃
သန္ဓိသိန္ဓာနံ	၄၃
သန္ဓေယျ	၁၉၅
သပရိဂ္ဂဟော	၃၃၅
သပ္ပါဋိဟီရကတံ	၃၁၄
သပ္ပိ	၈၈
သပ္ပိတေလ။ပ။နိဋ္ဌာနမဂမာသိ	၂၆၉
သဗ္ဗတောပဘံ	၃၂၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[သ]	
သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကမ္ပီ	၆၉
သဗ္ဗဝါရိဖုဋ္ဌော	၁၅၁
သဗ္ဗဝါရိဓုတော	၁၅၁
သဗ္ဗဝါရိယုတ္တော	၁၅၁
သဗ္ဗဝါရိဝါရိတော စ	၁၅၁
သဗ္ဗာကာရသမ္ပန္ဓော	၁၉၇
သဗ္ဗာနိ တာနိ	၃၃၃
သဗ္ဗာဝတော ကာယဿ	၁၉၄
သဗ္ဗေ ဇီဝါ	၁၄၆
သဗ္ဗေ ပါဏာ	၁၄၆
သဗ္ဗေ ဘူတာ	၁၄၆
သဗ္ဗေ သတ္တာ	၁၄၆
သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂီ	၁၁၁
သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂိံ	၁၉၈
သဗြဟ္မကံ	၁၅၇
သမဏဗြာဟ္မဏာ	၉၅
သမဏော	၆၉-၂၁၉
သမဏံ ဝါ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ	၁၂၉
သမတိတ္တိကာ	၃၃၄
သမနုဂါဟေယျုံ	၁၀၈
သမနုဘာသေယျုံ	၁၀၈
သမနုယုဥ္ဇန်ံ	၂၉၀
သမနုယုဥ္ဇေယျုံ	၁၀၈
သမသမော	၂၅၉
သမင်္ဂီဘူတော	၁၁၁
သမန္ဓာဂတော	၂၅၁
သမန္ဓေသိ	၂၄၆
သမပ္ပိတော	၁၁၁
သမယပ္ပဝါဒကော	၃၀၀
သမာဒါယ	၁၆၃

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[သ]	
သမာဒါယော ပက္ကမတိ	၁၀၆
သမာဒပေသိ	၂၆၀
သမာဒိသတု	၃၂၁
သမာဓိဘာဝနာနံ	၂၇၉
သမာနာ	၂၂၀
သမာရကံ	၁၅၇
သမိဇ္ဈတေ ပသာရိတေ	၁၇၆
သမိဟိတံ	၂၄၄
သမီပစာရိ	၃၁၉
သမုဒယသဉ္စာတိ	၃၂၀
သမုဒယံ	၁၁၆
သမုဒါဂစ္ဆတိ	၂၅၇
သမုဒ္ဓေဇေသိ	၂၆၀
သမုဒ္ဒကွာယိကာ	၀၆
သမူဟနိသာမိ	၂၆၅
သမွဇ္ဇလိတံ	၂၃၆
သမွဇာနကာရိ ဟောတိ	၁၆၅
သမွဝါရေသိ	၂၄၀
သမွဟံသေသိ	၂၆၀
သမွဟုလာနံ	၄၃
သမဂ္ဂကရဏီ ။ပ။	၇၃
သမဂ္ဂနန္ဒီ	၇၃
သမဂ္ဂရတော	၇၃
သမဂ္ဂါရာမော	၇၃
သမ္မာဓော ဃရာဝါသော	၁၆၂
သမ္မာဟနံ	၀၄
သမ္မောမိပရာယဏော	၂၇၉
သမ္မ	၁၃၇
သမ္မဒေဝ	၂၉၉
သမ္မန္တိ	၂၃၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[သ]	
သမ္မာအာဇီဝေါ	၂၀၀
သမ္မာကမ္မန္တော	၂၀၀
သမ္မာဒိဋ္ဌိ	၂၀၀
သမ္မာမနသိကာရော	၉၇
သမ္မာဝါစာ	၂၀၀
သမ္မာဝါယာမော	၁၀၀
သမ္မာသက်ပ္ပေါ	၂၀၀
သမ္မာသတိ	၂၀၀
သမ္မာသမာဓိ	၂၀၀
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန	၄၄
သမ္မုခီဘာဝမ္ပိ နဒါတိ	၂၄၃
သမ္မောဒကော	၂၅၆
သမ္မောဒနီယံ။ပ။ ဝိတိ-သာရေတွာ	၁၄၄
သယံ	၁၅၀
သယနသန္နိဓိ	၀၀
သယံ	၂၇၉
သယံ အဘိညာ သစ္ဆိ-ကတွာ	၉၃-၂၉၉
သယံပဋိဘာနံ	၉၉
သယံပဘာ	၁၀၂
သရဏံ ဂဝေသိ	၂၃၇
သရပရိတ္တာဏံ	၀၉
သရာ	၁၄၀
သလာကဟတ္ထံ	၀၂
သလ္လကတ္တိယံ	၉၂
သဿတဝါဒါ	၉၇
သဿံတိသမံ	၉၀
သဿတော	၁၀၄
သဿတံ အတ္တာနဉ္စ လောကဉ္စ	၉၇

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[သ]	
သာဝတ္ထိယံ ပဋိဝသတိ	၃၁၈
သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု	၁၆၃
သိက္ခာ ကော သည္ဟာ ဥပဇ္ဈန္တိ	၃၀၅
သိပ္ပိသမ္ဗုကံ	၂၀၂
သိရိဂ္ဂါယနံ	၉၁
သိဝိဇ္ဈာ	၈၈
သီတာ ဝါရိဓာရာ ဥဇ္ဈိဇ္ဈိတ္ဝာ	၁၉၅
သီသဝိရေစနံ	၉၂
သီလပညာဏံ	၂၅၉
သီလပရိဓောတာ	၂၅၉
သီလပရိဓောတာ ပညာ	၂၆၀
သီလမတ္တကံ	၅၅
သီလဝါ	၂၅၁
သီလသမ္ပန္နော	၁၆၄
သီလေန	၁၄၈
သီဟော သမဏုဒ္ဒေသော	၂၇၇
သုကတဒုက္ကဋာနံ	၁၄၉
သုခဒုက္ခေ	၁၄၈
သုခဝိပါကာ	၁၄၃
သုခုမစ္ဆိကေန	၁၁၇
သုခေန္တိ	၁၄၃
သုခံ ဝေဒေတိ	၁၉၄
သုစိဘူတေန	၇၁
သုဇံ ပဂ္ဂဏှန္တာနံ	၂၅၈-၂၆၇
သုညာဂါရေ	၂၉၆
သုညံ ဗြဟ္မဝိမာနံ	၁၀၂
သုဏာတိ ဂဟပတိ ဝါ	၁၆၂
သုဏောဟိ	၁၅၄
သုတဇာတသဿ	၂၆၇
သုတ္တဂုဠ္ဠေ	၁၄၉

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[သ]	
သဿမဏဗြာဟ္မဏိံ	၁၅၇
သဟတ္ထာ	၂၄၇
သဟဓမ္မိကော	၂၃၅
သဟဓမ္မိကော ဝါဒါနုဝါဒေါ	၂၀၇
သဟမေ့မုန	၂၅၉
သဟမ္ပတိံ	၁၀၃
သဟသာကာရော	၇၀
သဟိတံ မေ	၀၆
သဟေတူ သပ္ပစ္စယာ	၃၀၅
သာကဘက္ခော	၂၉၃
သာကွရုပဘေဒါနံ	၂၂၀
သာစိယောဂေါ	၇၀
သာ စောဒနာ	၃၂၉
သာဏာနိ	၂၉၃
သာတ္ထံ သမ္ပဇ္ဇနံ	၁၅၉
သာဓုကံ မနသိ ကရောဟိ	၁၅၄
သာဓု ခေါ ပန	၂၂၀
သာဓုသမ္မတော	၁၃၁
သာပတေယ္ယံ	၂၆၉
သာပဒေသံ	၇၅
သာမညဖလံ	၁၄၃
သာမညသ၌တာ	၂၉၁
သာမာကဘက္ခော	၂၉၃
သာမုက္ကံသိကာ	၂၄၀
သာယတတိယကံ	၂၉၄
သာယိတေ	၁၇၉
သာရဏီယံ	၁၄၄
သာလဝတိကာ	၃၂၇
သာလာကိယံ	၉၂
သာဝတ္ထာ	၂၉၀

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[သ]	
သုဇ္ဇော	၁၀၁
သုဒံ	၃၇
သုပရိကမ္မကတော	၁၉၇
သုပိနသတာနိ	၁၄၀
သုပိနာ	၁၄၀
သုပိနံ	၀၀
သုပ္ပိယော	၃၆
သုပ္ပိယောပိ ခေါ	၄၂
သုဘဂကရဏံ	၉၁
သုဘဋ္ဌာယိနော	၁၀၂
သုဘာသုဘံ	၃၂၅
သုဘော	၁၉၇
သုဝုဋ္ဌိကာ	၉၀
သုံသု ကာဋ္ဌကေသော	၂၅၃
သူရကထာ	၀၆
သူရာ	၁၄၃-၂၂၃
သေဋ္ဌော သဇိတာ	၁၀၃
သေနာဗျူဟံ	၀၂
သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ	၁၁၀
သေယျထာပိ မဟာရာဇ အာဏာဏျံ	၁၉၂
သေယျထာပိ မဟာရာဇ	၁၀၉
သေယျထိဒံ ၇၉-၁၄၂-၂၂၂-၂၄၄	
သေယျံ	၂၉၄
သ္မေဟပရေတာ	၁၉၅
သ္မေဟာနုဂတာ	၁၉၅
သော ဇ္ဈံ ဒုက္ခံ	၂၀၁
သော ဇ္ဈံ လောကံ	၁၅၇
သော ဇဝမာဟ	၉၇
သော ဇဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ	၂၀၀

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[သ]	
သော စ နေသံ ပုဗ္ဗပုရိသော	၂၃၄
သောစယတော	၁၄၄
သောစာပယတော	၁၄၄
သော တတော အမုတြ တတော အမုတြ	၃၀၇
သောတဗ္ဗံ စသ မညန္တိ	၂၉၆
သောတာပန္နော ဟောတိ	၂၇၉
သော တံ ခုရပ္ပံ	၂၃၇
သောတ္ထိ ဘဝိဿတိ ရညော	၂၃၀
သော ဓမ္မံ ဒေသေတိ အာဒိ-ကလ္လာဏံ။ ပ။ ပရိယော-သာနကလ္လာဏံ	၁၅၀
သော နိရောဓံ ဖုသတိ	၃၀၀
သောဘနကံ	၀၁
သော ဘောတော ရညော	၂၆၇
သောမနဿံ	၅၃
သော မမဿ အန္တရာယော	၁၀၆
သော မမဿ ဝိဃာတော	၁၀၆-၁၀၀
သောဝဂ္ဂိကာ	၁၄၃
သော ဝတဿာဟံ ပုညာနိ ကရေယျံ	၁၅၂
သောဟံ ဘန္တေ	၁၅၂
သောဋ္ဌသပရိက္ခာရံ	၂၆၃
သံကိတ္တိသု	၂၉၂
သံကိရဏံ	၉၁
သံကိလေသံ	၉၀
သံကိဋ္ဌန္တာ	၂၂၉
သံယမေန	၁၄၅
သံဝဋ္ဋတိ	၁၀၂

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[သ]	
သံဝရဏ်	၉၀
သံသရန္တိ	၉၈
သံသီဒန္တိ	၃၃၆
သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော	၂၅၀
သွာဂတံ ဘန္တေ	၃၀၂
သွာတနာယ	၂၆၁
[ဟ]	
ဟဠံ	၂၉၃
ဟတ္ထာဝဿေသကာ	၂၆၅
ဟတ္ထိတ္ထိရံ	၈၃
ဟတ္ထာပလေခနော	၂၉၂
ဟတ္ထာဘိဇပ္ပနံ	၉၁

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ဟ]	
ဟတ္ထာရောဟာ	၁၄၂
ဟတ္ထိယာနာနိ	၁၃၄
ဟဒယင်္မာ	၇၄
ဟနုသံဟနနံ	၉၁
ဟန္ဒ	၂၁၁
ဟရာယာမိ	၃၂၂
ဟသကညော	၃၃၃
ဟသခိဠာရတိဓမ္မသမာပန္နာ	၁၀၄
ဟိတာနုကမ္ပိ	၃၂၈
ဟုတံ	၁၄၉
ဟေဝံ နတ္ထိ	၁၄၈
ဟောတိ တထာဂတော	၁၀၈

သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂဋ္ဌကထာယ

နာနာပါဌာ

ပဌမော မူလပါဌော၊ သီ····သီဟဋ္ဌပေါတ္ထကံ၊ သျာ····သျာမပေါတ္ထကံ၊ ကံ····ကမ္ဗောဇပေါတ္ထကံ၊ ဣ····ဣဂ်လိသပေါတ္ထကံ၊ က····ကေသုစိ မရမ္မ-ပေါတ္ထကေသု ဒိဿမာနပါဌော၊ က-သီ····ကေသုစိ သီဟဋ္ဌပေါတ္ထကေသု ဒိဿမာနပါဌော၊ ဋ္ဌ····အဋ္ဌကထာ။

သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂဋ္ဌကထာယ

နာနာပါဌာ	ပိဋ္ဌက်ာ
[အ]	
အဂရု အဿ = အဂရု (သျာ၊က)	၂၃၆
အဂ္ဂနခေဟိ = အဂ္ဂနခေန (သီ၊သျာ)	၂၂၅
အဂ္ဂိဇုဟနံ = အဂ္ဂိံ ဇုဟန္တိ (က)	၈၈
အဂ်ကော = အဂ်ါတိကော (သီ)၊ မဏ္ဍဗျော (သျာ)	၃၇
အဂ်ုလဋ္ဌိ = အဂ်လဋ္ဌိ (ဋီကာ)	၈၈
အစိတ္တုပ္ပါဒါ ရူပမတ္တကအတ္တဘာဝါတိ = အစိတ္တုပ္ပါဒရူပမတ္တက-အတ္တဘာဝါတိ (သီ)	၁၀၈
အစ္ဆိဒ္ဒကဂဏနာ = အစ္ဆိန္ဒကဂဏနာ (သျာ၊က)	၉၀
အစ္ဆိဒ္ဒကပါဌကာ = အစ္ဆိဒ္ဒပါဌကာ (သီ)၊ အစ္ဆိန္ဒကပါဌကာ (က)	၁၄၃
အဇာနန္တောပိ = အပ္ပဋိဇာနန္တောပိ (သျာ)၊ အသမ္ပဇာနန္တောပိ (က)	၁၀၇
အဇ္ဇ အဂ္ဂန္တိ အတ္ထော = အဇ္ဇ အဂ္ဂံ ကတ္ဝာတိ အတ္ထော (သီ၊သျာ)	၂၁၁
အဇ္ဇမေဝ = အဇ္ဇ မေ (သီ)	၃၀၅
အဥ္ဇသာ ဝါ = အဥ္ဇသာ စ (သီ)	၃၃၂
အဇ္ဈောပန္နာ = အဇ္ဈောသန္နာ (သျာ၊က)	၅၉
အညထာ = အညထာပိတိ (က)	၁၀၆
အဋ္ဌမသမာပတ္တိယာ = အဋ္ဌမာယ သမာပတ္တိယာ (က-သီ)	၃၀၆
အဋ္ဌုပ္ပတ္တိယာ ဟိ = အဋ္ဌုပ္ပတ္တိယံ ဟိ (သီ၊က)	၅၁
အတိဘရိတာ = အတိဘရိတာယ (က)	၁၈၀
အတိဝိယ ပပဥ္ဇော = အတိပပဥ္ဇော (သီ၊သျာ)	၆၉
အတိတ္ထံ နာမ = အတိတ္ထံ နာမ ကမ္မဋ္ဌာနံ (သီ၊သျာ)	၃၂၅

[အ]

အတုရိတော = အတုရန္တော (သီ) ၂၂၅
အတ္တနာ = အတ္တနော (သီ၊ သျာ) ၁၃၇
အန္တရေ နိဝါသိနိ = အန္တရနိဝါသိနိ (သီ) ၂၂၉
အန္တေဝါသိဉတ္တရဿ = အန္တေဝါသိနံ ဉတ္တရဿ (သျာ၊ က) ၂၄၆
အန္တောကတဘာဝဒဿနတ္ထိ = အန္တောဂဓဘာဝဒဿနတ္ထိ (က) ၁၁၇
အန္တောမဏ္ဍနိကေန = အန္တောမဏ္ဍန္တိကေန (သီ၊ သျာ) ၇၅
အတ္ထမပေက္ခိတ္ဝာ = အတ္ထမဝေက္ခိတ္ဝာ (သီ၊ သျာ) ၃၄
အတ္ထမေန္တိ = အတ္ထဂ်ိမေန္တိ (သျာ၊ က) ၃၃၄
အတ္ထရဏအတ္ထရကာယေဝ = အတ္ထရဏကအတ္ထရကာဝ (သီ)၊
အတ္ထရဏအတ္ထရဏာနိယေဝ (က) ၈၃
အတ္ထသမိဝံ ဂတော = အတ္ထဂ်သမိဝံ ဂတော (သျာ)၊ အတ္ထဂ်တော (က) ၄၂
အတ္ထိ စေဝ ပုဂ္ဂလော = အဋ္ဌဝေဓပုဂ္ဂလော (သီ) ၃၂၄
အထ္ထော = အထ္ထော။ ကွ ဂစ္ဆတိတိ (သီ၊ သျာ) ၃၃၂
အဓိမုတ္တိပဒါနိ = အဓိဝုတ္တိပဒါနိ (သီ) ၉၆
အဓိပ္ပေတာနိ = အဓိပ္ပေတာ (သီ၊ က) ၂၄၅
အန္ဓံတမံ = အန္ဓတမံ (သျာ၊ က) ၅၂
အနဓိမုစ္ဆနတာယ = အနဓိမုစ္ဆတာယ (သီ) ၂၄၆
အနသနေန = အနသုကေန (သျာ) ၁၂၇
အနိစ္ဆာရဃမာနာ = အနုစ္ဆာရမာနာ (သျာ) ၁၃၇
အနိဋ္ဌာဘိတ္ထာဝ = အနုဋ္ဌာဘိတ္ထာ (သီ)၊ အနုဋ္ဌဟိတ္ထာဝ (သျာ၊ က) ၁၂၆
အနိမ္မာပေတဗ္ဗာတိ = အနိမ္မာတဗ္ဗာတိ (သီ) ၁၅၁
အနုဓာရိယမာနေ = အနုဟီရမာနေ (သီ) ၆၀
အနုပစာရဋ္ဌာနံ = အသဉ္ဇရဏဋ္ဌာနံ (က) ၁၀၀
အနုပုဗ္ဗီ ကထာ = အနုပုဗ္ဗကထာ (သီ) အနုပုဗ္ဗီကထာ (သျာ) ၂၃၀
အနုဗန္ဓာ = အနုဗဒ္ဓါ (သီ) ၄၀
အနုယုတ္တော = အနုသုက္ကော (သီ) အနုသုကော (သျာ) ၂၂၂
အနုသဝါဒိမတ္တသမ္ဘဒ္ဓိတေန = အနုသဝါဒိမတ္တသံဝဒိတေန (သီ၊ သျာ) ၃၉
အန္ဓာသဝိသန္တိ'တိ = အန္ဓာသဝေယျန္တိ (သီ၊ သျာ) ၁၇၃
အပကတညူနာ = အပကတညူနာ ဘိက္ခုနာ (သျာ) ၁၉၁
အပရန္တကပ္ပကေ = ပုဗ္ဗန္တကပ္ပကေ (သျာ၊ က) ၁၁၂

နာနာပါဌ်ာ	ပိဋ္ဌက်ာ
[အ]	
အပရာဓကာရကော = အပရာဓကော (က)	၁၄၀
အပရာမာသပစ္စယာ = အပရပ္ပစ္စယာ (သီ)	၁၀၀
အပရိပတန္တံ = အပတန္တံ (သီ၊ က)	၁၂၂
အပသက္ကန္တောသိ = ပက္ကန္တောသိ (သီ) အပက္ကန္တောပိ (သျာ)	၃၁၂
အပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ = အနုပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ (သျာ၊ က)	၁၂၂
အပ္ပဋိကုဋ္ဌာနိ = အပ္ပတိကုဋ္ဌာနိ (သီ)	၂၇၃
အပ္ပဝတ္တနံ သောပ္ပံ = အပ္ပဝတ္တံ သုတ္တံ (သျာ၊ က)	၁၈၁
အဗျာပဇ္ဈံ = အဗျာပဇ္ဇံ (က)	၂၇၃
အဗျာပဇ္ဇန္တိ = အဗျာပဇ္ဈန္တိ (သီ)	၂၉၄
အဘိမနာပတရံ အတိသေဋ္ဌတရန္တိ = အဘိက္ကန္တတရံ အတိမနာပတရန္တိ (သီ၊ က)	၁၅၄
အဘိဟရိတ္ဌာပိ = အဘိနီဟရိတ္ဌာပိ (သျာ)	၁၅၃
အဘိညာဉ္ဌဏန္တိ = အဘိညာဏန္တိ (သျာ၊ က)	၃၂၄
အဗ္ဘေယျမာသုရက္ခရာဇသတ္ထာဒိသတ္ထံ = အဂ်ေယျမာသုရက္ခာဒိ-နီတိသတ္ထံ (သီ)၊ အဇ္ဈေယျ····(သျာ)	၈၈
အမတမဟာနိဗ္ဗာနံ သမ္ပာပိတ္ဌာ = အမတမဟာပရိနိဗ္ဗာနသမ္ပာပိကာ(သီ)	၄၈
အမတမဟာနိဗ္ဗာနဿ = အမတမဟာနိဗ္ဗာနာယ (က)	၃၁၁
အယာနဘူမိံ = အဘူမိံ (သီ)	၂၂၄
အရာဇကေ ဌာနေ = အရာဇကဌာနေ (သီ)	၂၁၇
အရုဏုဂ္ဂံ = အာရုဏဂ္ဂံ (သီ)	၃၂၄
အလ္လကပ္ပရဋ္ဌံ = အဇိတရဋ္ဌံ (သီ)၊ ဒမိဋ္ဌရဋ္ဌံ (သျာ)	၂၈၃
အဝက္ခလိတံ = အပက္ခလိတံ (သီ)	၆၅
အဝန္တိရဋ္ဌံ = အနန္တရရဋ္ဌံ (သီ)	၂၈၃
အသဒိသသံယောဂေ = အသဒိသသမ္ပယောဂေန (သီ)၊ အသဒိသသမ္ပယောဂေ (သျာ)	၂၃၂
အသ္မမုဋ္ဌိကာ = အယမုဋ္ဌိကာ (သျာ၊ က)	၂၄၁
အသမုပ္ပန္နကာမစာရောပိ = အသမုပ္ပန္နကာမရာဂေါပိ (သျာ)	၃၀၆
အသာမပါကာ = အသာမပါကိကာ (သီ)	၂၄၁
အဿမေဏ္ဍာဒယော = အဿဗန္ဓာဒယော (သီ၊ သျာ)	၁၄၂
အသက္ကောန္တော = အသက္ကုဏန္တာ (သီ)	၃၂၈

[အာ]

အာဏာဏျနိဒါနံ = အာဏာဿုနိဒါနံ (သီ)၊ အာနဏျနိဒါနံ (က) ၁၉၀
အာဏာဏံ့ = အာနဏံ့ (သီ၊ သျာ) ၄
အာဒိဋ္ဌဉာဏန္တိ = အရိဋ္ဌံ ဉာဏန္တိ (သီ)၊ အဒိဋ္ဌဉာဏန္တိ (သျာ) ၈၉
အာဗဒ္ဓံ = အာရဒ္ဓံ (သျာ) ၅၅
အာမလကပတ္တောတိပိ = အမိလာတပဒ္ဓောတိပိ (သီ)၊ အာလမက-
ပတ္တောတိပိ (သျာ) ၈၃
အာမိသဂဟဏတ္ထံ = အာမိသသင်္ဂဟဏတ္ထံ (သျာ) ၂၄၁
အာဝဇ္ဇ၊ သမန္နာဟရုတိ = အာဝဇ္ဇံ သမန္နာဟရုဟိတိ (သျာ) ၁၅၅
အာသဘိ ဝါစံ = အာသဘိဉ္ဉ ဝါစံ (သီ)၊ အာသဘိဝါစံ (သျာ) ၆၀
အာသင်္ကါ ဝါ ဗန္ဓော ဝါ = သံသဂ္ဂါ ဝါ ဗန္ဓါ ဝါ (သျာ) ၁၀၆
အာသဒ္ဒိပုဏ္ဏမာယံ = အာသဒ္ဒပုဏ္ဏမာယံ (သျာ) ၉

[ဣ]

ဣတ္ထရာနိ = ဣတရာနိ (သီ၊ သျာ) ၁၇၅
ဣတ္ထဘာဝတော = ဣတ္ထမ္ဘာဝဒတာ (သီ) ၂၀၂
ဣဒါနိ ပုညာနိ = ဣဒါနိပိ ပုညာနေဝ (သီ၊ သျာ) ၂၀၀
ဣဒံ ဓမ္မတာသိဒ္ဓန္တိ စ = ဣဒမ္ပိ ဓမ္မတာသိဒ္ဓန္တိ (သီ) ၂၇၃
ဣဒ္ဓ တေ နာဂ = အက္ခာဟိ မေ နာဂ (သီ) ၁၆၀
ဣမေသု စတူသု ဈာနေသု = ဣမေသု စ ဈာနေသု (သျာ)၊ ဣမေသု
ဈာနေသု (က) ၃၁၄
ဣရိဏန္တိ = ဣရဏ္တိ (သီ) ၃၃၆
ဣဿရိယလီလာယ = ဣဿရိယလိဋ္ဌာယ (သီ)၊ ဣဿရိယလိဋ္ဌာယ (သျာ) ၁၃၀

[ဥ]

ဥက္ကမိတ္ထာ = ဩက္ကမိတ္ထာဝိ (သျာ)၊ ဥပက္ကမိတ္ထာ (က) ၃၂၉
ဥက္ကာဿတနိပါတသမာကုလမိဝ = ဥက္ကသန္နိပါတသမာကုလမိဝ (သျာ) ၄၀
ဥဂ္ဂတပြာဟ္မဏော = ဥတ္တမပြာဟ္မဏော (က) ၂၅၀
ဥဂ္ဂဟေတွာ = ဥဂ္ဂဏှိတွာ (က) ၃၁၂
ဥဂ္ဂိလေတွာ = ဥက္ကိလေဒေတွာ (သီ)၊ ဥက္ကိရေတွာ (သျာ) ၂၂၈
ဥဆ္ဆင်္ဂံ = ဥဆ္ဆင်္ကေ (သျာ၊ က)၊ ဥစ္ဆင်္ဂံ (ဋီကာ) ၁၂၅

[၉]

ဥဇုံ = ဥဇုကံ (သီ၊ သျာ) ၂၇၁
ဥဒ္ဒဟိ = ဥဒ္ဒါသိ (သီ၊ သျာ) ၁၂၆
ဥတ္တမသေနာသနံ = ဥက္ကဋ္ဌသေနာသနံ (သျာ) ၁၈၄
ဥတ္တရာဘိမုခေါ = ဥတ္တရေနမုခေါ (ဒီ ၂-၁၃-ပိဋ္ဌ) ၆၀
ဥတ္တရိ = ဥတ္တရိံ (သီ၊ သျာ) ၂၂၉
ဥတ္တရံ = ဥတ္တရိံ (သျာ)၊ ဥတ္တရိ (က) ၂၃၅
ဥဒကဂ္ဂါသံ = ဥဒကဂ္ဂသံ (သျာ) ၁၇၀
ဥပကာရာဝဟံ = ဥပကာရာယ (သီ) ၂၂၀
ဥပဂတောတိ = ဥပသင်္ကမန္တောတိ (သီ၊ သျာ) ၁၃၉
ဥပပါတံ = ဥပပတ္တိံ (သီ၊ သျာ) ၁၁၀
ဥပမာသံသန္ဒနံ = ဥပမာသမ္မာဒနံ (က) ၁၉၇
ဥပနိဗန္ဓကုက္ကုရော = ဥပနိဗန္ဓကုက္ကုဋ္ဌော (က) ၁၁၆
ဥပါဒါပညတ္တိ = ဥပါဒါယပညတ္တိ (သီ) ၃၀
ဥပဋ္ဌပေတွာ = ဥဋ္ဌာပေက္ခာ (သီ၊ သျာ) ၁၃၇
ဥပဋ္ဌာနေ = ဥပဋ္ဌာကေန ပညတ္တာသနေ (သီ)၊ ဥပဋ္ဌာနေ
ပညတ္တာသနေ (က) ၄၇
ဥပဋ္ဌဟတိ = ဥပဋ္ဌာသိ (သျာ၊ က) ၂၀၃
ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗံ = အနုပသင်္ကမိတဗ္ဗံ (သီ) ၂၆၇
ဥပ္ပတိတံ = ဥပ္ပါဒံ (သီ)၊ ဥပ္ပါတံ (သျာ) ၈၈
ဥပ္ပိလာဝိနော = ဥဗ္ဗိလ္လာဝိနော (သီ၊ သျာ) ၅၃
ဥပ္ပဇ္ဇမာနေ = ဥပ္ပန္နမတ္တေ (သျာ)၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနမတ္တေ (က) ၁၇၄
ဥမဂ္ဂသဒိသံ = ဥမ္မဂ်သဒိသံ (သျာ)၊ ဥမဂ်သဒိသံ (က) ၁၈၈
ဥဘယပွဋိဗာဟကာ = ဥဘယံ ပဋိဗာဟကာ (က) ၁၅၀
ဥလ္လောကယမာနော = ဩလောကယမာနော (သျာ၊ က) ၁၅၂
ဥဿာဒေါ = ဥဿာရော (က) ၁၁၃

[၈]

ဧကေနူနာနိ = ဧကေနူန (သီ) ၅
ဧကောဘာသဇာတေ ဝိယ = ဧကောဘာသဇာတော ဝိယ (သီ၊ က) ၂၂၄
“ဧကံ သမယ”န္တိ = တံ သမယန္တိ (သီ၊ သျာ၊ က) ၃၄

[ဇ]

ဇကံသဝရဂတံ ကတွာ = ဇကံသံ ကတွာ (သီ) ၃၀၁
ကေဂ္ဂိဇာလဘူတန္တိ = ကေဂ္ဂိဇာလီဘူတန္တိ (သျာ) ၂၃၆
ကေစ္စသဿတံ = ကေစ္စသဿတံ ကေစ္စအာသဿတံ (သျာ၊က) ၁၀၆
လေဂဉ္ဇေန = ဇ္ဇေဂဉ္ဇေန (သျာ၊က) ၂၅၂
ဇဝမေဝံ = ဇဝမေဝ (က) ၂၇
ဇဝရူပိ° = ဇဝရူပံ (သျာ၊က) ၁၃၆
ဇဝဇ္ဇေတံ = ဇဝဇ္ဇီဒံ (သီ၊သျာ၊က) ၁၁၅

[ဩ]

ဩနာဟနာ = ဩနဟာ (သီ) ၃၃၅
ဩနိတပတ္တပါဏိန္တိ = ဩဏိတပတ္တပါဏိန္တိ (သီ) ၂၄၈
ဩနဒ္ဓါ = ဩဖုဋာ (သီ၊သျာ)၊ ဩပုဋာ (က) ၃၃၅
ဩပါသာဒဝါသိကော = ဩပသာဒဝါသိကော (သီ၊သျာ)၊
ဩပဟာရဝါသိကော (က) ၃၃၁
ဩရောဓေဟိ စ = ဩရောဓေဟိ စ နာဋကေဟိ စ (သီ၊သျာ) ၂၃၃
ဩဝုတာ = ဩဖုဋာ (က) ၅၉

[က]

ကတမသ္မိံ = ကတရသ္မိံ (သီ) ၂၉၅
ကတမာနိ စ = ကတမဉ္စ (သီ၊ သျာ၊က) ၁၄၃
ကထလာနိ = ကဋလာနိ (သီ) ၂၀၂
ကထိတော ဗြာဟ္မဏေန ပဉ္ဍော = ကထိတေ ဗြာဟ္မဏေန
ပဉ္ဍေ (သျာ၊က) ၂၅၉
ကဎေတိ = ဝိတိသာရေတိတိ (သျာ) ၂၂၆
ကဎေတုံ ဝဋ္ဋတိ = ကဎေတဗ္ဗံ (သဗ္ဗတ္ထ) ၈၅
ကထံ ဝေါ = ကထံ ဝါ (သီ၊သျာ၊က) ၂၀
ကဗဋိကာရံ = ကဗဋိံကာရံ (သီ) ၁၁၁
ကဗ္ဗကရဏံ = ကမ္မကရဏံ (သီ)၊ ကတ္တုဗ္ဗကရဏံ (သျာ) ၉၀
ကရဏီယံ = ကတကရဏီယံ (သျာ) ၂၀၂
ကသိဝါဏိဇ္ဇာဒိကမ္မံ = ကသိဝဏိဇ္ဇာဒိကမ္မံ (သီ၊သျာ) ၁၆၃
ကာယတိကိစ္ဆနံ = ကာယတိကိစ္ဆကံ (သျာ)၊ ကာယတိကိစ္ဆတံ (က) ၉၂

နာနာပါဌာ	ပိဋ္ဌက်ာ
[က]	
ကာရဏတော = ကာရဏဝသေန (က)	၁၀၃
ကာရဏံ = သကာရဏံ (သျာ၊ က)	၃၀၅
ကာရိတံ = ကာရေတုံ (က)	၂၇၁
ကာလာရောစနတ္ထံ = ဝေလာရောစနတ္ထံ (သျာ)	၂၈၃
ကာလက်တေ = ကာလကတေ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)	၈၂
ကာဋ္ဌကာရာမသုတ္တေ = ကာလကာရာမသုတ္တေ (သီ၊ က)	၁၂၀
ကာဋ္ဌတိလကဝဂ်မုခဒူသိပိဋ္ဌကာဒီနံ = ကာလတိလကဝနမုခ····(သျာ)	၁၉၉
ကိလမတောတိ = ကိလမယတော (သျာ)	၁၄၅
ကိလေသဂဏ္ဌရဟိတာ = ကိလေသဂဏ္ဌိရဟိတာ (သီ၊ က)	၁၃၂
ကိသာ = ကီသာ (သျာ)	၁၂၃
ကိသာ = ကီသော (သျာ)၊ ကိစ္ဆော (က) အံ ၂-၃၃၇ ပိဋ္ဌေ။	၁၄၇
ကုဒါလဆ္ဇေဝ = ကုဒ္ဒါလဆ္ဇေဝ (သီ၊ သျာ)	၂၄၁
ကုရူရကမ္မန္တာ = ဂရုကမ္မန္တာ (သျာ)	၁၄၇
ကေဏိယဇဋိလော = ကေနိယဇဋိလော (သီ၊ က)	၂၄၁
ကောတူဟလုပ္ပတ္တိဋ္ဌာနတော = ကောတူဟလပ္ပဝတ္တိဋ္ဌာနတော (သီ)	၃၀၃
ကောလာဟလော = အာကုလော (သီ၊ သျာ)	၂၆၄
ကောသေယျကဋ္ဌိဿ = ကောသေယျကဋ္ဌိဿ (သီ၊ သျာ)	၈၃
ကိံ = ကံ = (သျာ၊ က)	၁၁
ကဋ္ဌိ = ကိဋ္ဌိ (သျာ၊ က)	၂၀၈
ကတ္ဌာ = ကာရေတ္ဌာ (သီ၊ သျာ)	၃၃၃
ကတ္တုဝိသယဂ္ဂဟဏသန္ဓိဋ္ဌာနံ = ကတ္တုဝိသယေ ဂဟဏသန္ဓိဋ္ဌာနံ (သီ)	၃၀
ကဏ္ဏသက္ခလိယံ = ကဏ္ဏသံခလိယံ (သျာ)	၂၇၈
ကဏ္ဌာတိ = ကိဏ္ဌာတိ (သီ)	၂၂၇
ကန္ဒမာနောယေဝ = ဖန္ဒမာနောယေဝ (သျာ)	၁၂၈
ကန္ဒရသာလပရိဝေဏေ = ကန္တရသာရပရိဝေဏေ (သီ)	၂၆၀
ကန္ဒလမကုဋ္ဌသဒိသာ = ကုန္ဒလမကုဋ္ဌသဒိသာ (သျာ၊ က)	၂၃၆
ကိစ္စကာရကသမာပတ္တီနံ = ကိစ္စကရသမာပတ္တီနံ (သီ)၊ ကိစ္စကာရိကသမာပတ္တီနံ (သျာ)	၃၀၇
ကုဋ္ဌရောဂေါ = ကုဋ္ဌရောဂီ (သီ၊ သျာ)	၂၃၃
ကုဋ္ဌာဒီသု = တိရောကုဋ္ဌာဒီသု (က)	၇၂

[ခ]

ခါဒယမာနံ = ခါဒမာနံ (သီ၊ သျာ) ၁၉၉
ခါရောဒကံ = နခဘောဒကံ (ဋ္ဌ)၊ ခရောဒကံ (ဋီကာ) ၃၀
ခီရမိဿကေ ဥဒကေ = ခီရမိဿုဒကေ (သီ) ၂၇၃
ခတ္တဝိဇ္ဇာယ = ခေတ္တဝိဇ္ဇာယ (သျာ၊က) ၂၄၃

[ဂ]

ဂဇင်္ဂလံ = ကဇင်္ဂလံ (သီ)၊ ဇင်္ဂလော (သျာ) ၁၅၆
ဂထိတာ = ဂဓိတာ (သျာ၊က) ၅၉
ဂမနဝစသာယံ = ဂမနဝဝသာယံ (သီ) ၂၁၁
ဂရုံ ကတ္ဝာ = ဂရုကတ္ဝာ (သီ) ၃၂၇
ဂါဟေယျန္တိ = ဂါဟယာတိ (သီ၊ သျာ) ၁၀၈
ဂေါပါလကေန စ = ဂေါပါလကာနံ စ (သီ) ၂၀၃
ဂန္ထကာမတာ = ဂန္ထကာမော (က)၊
ကာမော (မဟာအဿပုရသုတ္တဝဏ္ဏနာယံ) ၁၉၀
ဂန္ထကာမော = ပတ္ထကာမော (သျာ) ၃၃၄
ဂန္ဓမာလာဒိနိ = ဂန္ဓပုပ္ဖာဒိနိ (သျာ) ၁၃၅
ဂဗ္ဘောက္ကန္တိသမယော = ဂဗ္ဘဝေါက္ကန္တိသမယော (က) ၃၃

[ဃ]

ဃရဒါသယောဓာ = ဃရဒါသိကပုတ္တာ (သျာ၊က) ၁၄၃
ဃရဃရပဿာသိနော = ဃုရဃုရပဿာသိနော (သီ) ၄၃
ဃာတေတွာ = ဈာပေတွာ (က) ၂၆၀
ဃာတေဿတိယေဝ = ဃာတေသိယေဝ (သီ) ၁၃၉
ဃောသကသေဋ္ဌိ = ဃောသိတသေဋ္ဌိ (သျာ၊က) ၂၀၃
ဃောသန္တာ = ဃောသေန္တာ (သီ၊ သျာ) ၁၃၆

[စ]

စတုဇ္ဈရိယာပထံ = သဇ္ဈိရိယာပထံ (က) ၁၉၀
စတုရတနမတ္တံ ဝါ = စတုရဋ္ဌံလမတ္တံ ဝါ (သျာ) ၈၁
စာတုမဟာရာဇိကာဘဝနံ = စာတုမ္မဟာရာဇိကာဘဝနံ (သီ၊ သျာ) ၄၇
စာရိကာတိ = အတုရိတစာရိကာတိ (သျာ၊က) ၂၁၆

နာနာပါဌာ	ပိဋ္ဌက်ာ
[စ]	
စူဋ္ဌသီလံ = စုလ္လသီလံ (သီ၊ သျာ)	၇၈
စေတိရဋ္ဌေ = စေတိယရဋ္ဌေ (ဗဟူသု)	၃၁၉
စက္ကဝတ္တီ ရာဇာ = စက္ကဝတ္တိရာဇာ (က)	၁၅၆
စက္ခုနာ မနာပံ ရူပံ = စက္ခုနာ နာမရူပံ (က)	၂၈၉
စတ္တာလီသကောဋ္ဌိဓနော = ကောဋ္ဌိမတ္တဓနော (သျာ၊ က)	၃၂၁
စန္ဒူပမံ = စန္ဒူပမံ သူရိယူပမံ (က)	၅၁
စိတ္တကမ္မေ = စိတ္တကမ္မေန (သျာ)	၈၉
စိတ္တာစာရံ = စိတ္တဝါရံ (သျာ)	၃၂၂
စိတ္တပ္ပကောပနော = စိတ္တပလုဇ္ဇနော (သျာ)	၅၄
စိဏ္ဏဝသီဘာဝံ = ဝသီဘာဝံ (သီ၊ သျာ)	၁၉၆
စိန္တေသုံ = စိန္တေယျုံ (က)	၁၅၈
[ဆ]	
ဆေဒနဘေဒနပစနာဒိဘာဝေန = ဆေဒနပစနာဒိဘာဝေန (သီ)	၇၅
[ဇ]	
ဇနိတသ္မိံ = ဇနတသ္မိံ (သီ၊ သျာ)	၂၃၉
ဇဋ္ဌေ = ဇလေ (က)	၂၅၉
ဇာတမဟာဝဏ္ဍော = ဇာတမဟာဝဏ္ဍော (သျာ)	၁၁၈
ဇာနပဒိနော = ဇနပဒိနော (သျာ၊ က)	၂၁၃
ဇာနန္တာပိ = သဉ္ဇာနေန္တာပိ (သီ)	၁၃၈
ဇိဏ္ဏောတိ = ဇိန္နောတိ (သီ)	၂၅၂
[တ]	
တဂရစန္ဒနံ = တဂရစန္ဒနီ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)	၅၆
တဏ္ဍာဒိဋ္ဌိသံကိလေသပ္ပဟာနံ = တဏ္ဍာဒိဋ္ဌိသံကိလေသာနံ ပဟာနံ (သီ)	၂၀
တဝ ဒေါသော = တဝ ဝါဒေ ဒေါသော (သျာ၊ က)	၈၇
တတုတ္တရိယလက္ခဏံ = တဒုတ္တရိယလက္ခဏံ (သျာ)	၆၄
တိစီဝရံ ကာယပဋိဗဒ္ဓံ = တိစီဝရေ ကာယဗန္ဓနံ (သျာ)	၁၈၅

နာနာပါဌာ ပိဋ္ဌက်ာ

[တ]

တိရီဋ္ဌာနီတိ ရုက္ခတစဝတ္ထာနိ = တိရီဋ္ဌာနီတိ တိရီဋ္ဌကရုက္ခတစ-
ဝတ္ထာနိ (သီ) ၂၉၃
တိရောဒုဿေန = တိရောဒုဿအန္တေန (သျာ) ၂၄၃
တူရိယာနိ = တုရိယာနိ (သီ၊ သျာ) ၁၃၆
တေ ဘိန္ဒန္တာ = ဝေါ ဘိန္ဒန္တာ (သီ) ၁၀၈
တေလသ္ဌေဟံ = တေလာသေကံ (သီ) ၃၂၁
တေဝိဇ္ဇာဗ္ဗရိဏန္တိ = တေဝိဇ္ဇာဤရိဏံ (သီ၊ သျာ) ၃၃၆
တေဝိဇ္ဇာဝိဝနန္တိ = တေဝိဇ္ဇာဝိပိနန္တိ (သီ) ၃၃၆
"တောသေဿာမီ"တိ = နဿ နာသေဿာမီတိ (သီ) ၂၃၈
တံ ပဝတ္တိံ = တံ မတပ္ပဝတ္တိံ (က) ၁၂၆
တက္ကီဝါဒေ = တက္ကီဝါရေ (သျာ၊ က) ၁၀၅
တဂ္ဂရမလ္လိကာ = တဂရမလ္လိကာ (ဗဟူသု) ၅၆
တတ္ထ ကတမာ အဒိဋ္ဌဇောတနာ ပုစ္ဆာ = တတ္ထ
အဒိဋ္ဌဇောတနာပုစ္ဆာ နာမ (သီ၊ က) ၆၇
တတ္ထ ဘဂဝါ = တတြ ဘဂဝါ (သီ) တတြ တံ ဘဂဝါ (သျာ) ၂၁၅
တန္တာဝုတာနံ ဝတ္ထာနံ = တန္တာဝုတာနိ ဝတ္ထာနိ (သီ၊ သျာ) ၁၃၂
တဿ စေတာနိ = တဿီဓ တာနိ (သီ၊ က) ၂၂၂
တဿ ဝသေန = တဿေဝ (က) ၃၂၇
တဿတ္တဘာဝဿ = တဿ ဘဝဿ (သျာ) ၁၅၀
တဿံ ဟိ ပရိသတိ = တဿံ ဟိ ပရိသတိံ (သီ) တသ္မိဉ္ဍ
ပရိသတိ (သျာ၊ က) ၁၂၉
တိဿမဟာရာဇာ = ဝသဘမဟာရာဇာ (သီ) တိဿဝသဘ-
မဟာရာဇာ (သျာ) ၂၆၀
တိမ္ဗရုရုက္ခပန္တိယာ = တိမ္ဗရုက္ခပန္တိယာ (သျာ) ရုက္ခပန္တိယာ (က) ၃၀၀

[ထ]

ထိနမိဒ္ဓံ = ထီနမိဒ္ဓံ (သီ၊ သျာ) ၁၈၄
ထိရကထောတိ = ဌိတကထောတိ (သျာ၊ က) ၇၂
ထေရဝံသဒီပါနံ = ထေရဝံသပ္ပဒီပါနံ (သျာ) ထေရဝံသပဒိပါနံ (က) ၂
ထူဏံ = ထူနံ (သျာ) ၁၅၆

နာနာပါဌာ	ပိဋ္ဌက်ာ
[ဒ]	
ဒမိဋ္ဌကိရာတသဝရာဒိမိလက္ခူနံ = ဒမိဋ္ဌကိရာတယဝနာဒိမိလက္ခာနံ (သီ) ....ယဝနာဒိ မိလက္ခူနံ (သျာ)	၁၅၉
ဒယန္တိ = ဥပနယန္တိ (သျာ၊ က)	၁၄၂
ဒလိဒ္ဒါပိ = ဒဋ္ဌိဒ္ဒါပိ (သီ) ဒလိဒ္ဒေပိ (က)	၂၇၀
ဒသဗလဒေသိတံ = ဒသဗလေန ဒေသိတံ (က)	၅
ဒသာဓိကံ = ဒသုတ္တရံ (သီ)	၂၉၇
ဒါနံ = ဒါနိ (သီ၊ သျာ) ဒါနေ (က)	၂၆၅
ဒုတိယပဒေန = ဒုတိယဝါဒေန (သီ)	၁၄၆
ဒေမီတိ = ဒေသေမီတိ (သျာ၊ က)	၃၀၃
ဒေသကော = ဒေသေတာ (သျာ)	၃၅
ဒေသနာဝိလာသမယော စေဝ = ဒေသနာဝိလာသော စေဝ (သီ၊ သျာ)	၆၆
ဒေသာပဒေသေ = ဒေသောပဒေသေ (က)	၁၅၅
ဒေသေထာတိ = ဒေထာတိ (သီ) ဒဿေထာတိ (က)	၅၀
ဒန္တကဋ္ဌံ ဝါ ဝါသိံ = ကဋ္ဌံ ဝါ ဝါသိံ ဝါ (သျာ) ဒန္တကဋ္ဌဝါသိံ ဝါ (က)	၆၉
ဒဏ္ဍကိရညော = ဒဏ္ဍကိရညော (သျာ၊ က)	၂၃၇
ဒတ္တိ နာမ = ဧကဒတ္တိ နာမ (က)	၂၉၃
ဒဿိတုံ = ဒက္ခိတုံ (သီ)	၁၂၉
ဒိဋ္ဌိယောဝ = ဒိဋ္ဌိယေဝ (က)	၉၉
ဒိဋ္ဌိသဉ္ဇာနေနေဝ = ဒိဋ္ဌိသံဝရေနေဝ (သီ) ဒိဋ္ဌိသဉ္ဇာရေနေဝ (သျာ)	၂၅၈
ဒိဋ္ဌံ နာမံ = ဒဋ္ဌဗ္ဗံ နာမ (သီ၊ သျာ)	၃၂၇
ဒိပ္ပတိ = ဒိဗ္ဗတိ (က)	၄
ဒိဗ္ဗသောတာဓိဂမာယ = ဒိဗ္ဗသောတာဓိဂမဿ (သီ၊ သျာ)	၂၇၈
ဒိသ္ဒာ ဘော = ဒိသ္ဒာ ကိံ ဘော (သီ၊ သျာ)	၁၀၅
ဒုက္ခဝူပသမနန္တိ = ဒုက္ခဝူပသမောတိ (သျာ)	၁၁၁
ဒွါဒသဝဿပတ္တကာလေ = ဒွါဒသဝဿမတ္တကာလေ (သီ) ဒွါဒသမတ္တဝဿပတ္တကာလေ (သျာ)	၈၄
ဒွါရကဝါဋံ = ကဝါဋံ (သီ၊ သျာ)	၂၂၅
ဒွါသီတိ = ဒွါသီတိံ (သီ)	၅
ဒွတ္တိံသသက္ကဒေဝရာဇ = ဒွတ္တိံသဒေဝရာဇ (သီ၊ သျာ)	၄၁

နာနာပါဌာ	ပိဋ္ဌက်ာ
[ဓ]	
ဓာတာ = ဓတာ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)	၃၁
ဓီတာ သာမီတိ = ဓီတမ္ဓိတိ (သျာ) ဓီတာမ္ဓိတိ (က)	၂၃၃
ဓုတဝါဒေါ ဝါ = ဓုတဝါဒီ ဝါ (သီ) ဓုတင်ဓရော ဝါ (သျာ)	၁၇၂
ဓုနန္တော ဝိယ = ဩပုဏန္တော ဝိယ (သီ) ဥတ္ထုနန္တော (သျာ)	၂၃၉
ဓမ္မဝဿေန = ဓမ္မဿဝနေန (သျာ) ဓမ္မဒေသနာယ (က)	၂၁၆
ဓမ္မသေတူတိ = ဓမ္မဟေတူတိ (သီ)	၃၂၄
[န]	
န ကိလမထ = န ကိလမတိ (က) န ကိလမသိ (?)	၂၂၆
နခပတ္တတုဏ္ဍာဒီဟိ = နခပက္ခတုဏ္ဍာဒီဟိ (သီ) နခမုခတုဏ္ဍာဒီဟိ (က)	၁၈၆
နဋ္ဌသမဇ္ဇံ = နဋ္ဌသမဇ္ဇာ (သီ) နဋ္ဌာဒိသမဇ္ဇံ (သျာ)	၈၁
န တံ ဒက္ခန္တိတိ = န တံ ဒက္ခိန္တိတိ (သီ)	၁၁၇
နဒီကုဥ္ဇန္တိပိ = နဒီကုဇ္ဇန္တိပိ (သျာ)	၁၈၈
နယနဓနရဇ္ဇပုတ္တဒါရပရိစ္စာဂန္တိ = ဓနပုတ္တဒါရဇီဝိတပရိစ္စာဂန္တိ (သျာ)	၆၀
န ဝါယံ = နေဝါယံ (သျာ)	၅
န ဝိပရိဏမန္တိတိ = န ဝိပရိဏာမေန္တိတိ (က)	၁၅၁
နာဋ္ဌဿ = နာထဿ (သီ)	၁၃၂
နာတိကာလေန = န အတိဒိဝါကာလေ (သီ၊ က)	၂၉၈
နာနာရတနဝိစိတ္တ = ရတနဝိစိတ္တ (သီ၊ သျာ)	၁၀
နိကာယောတိ = နိကာယာတိ (သီ)	၂၃
နိကေတနမိဝ = ဇလန္တမိဝ (သျာ၊ က)	၁၀
နိဃဏ္ဍုရုက္ခာဒီနံ = နာမနိဃဏ္ဍုရုက္ခာဒီနံ (သီ)	၂၂၀
နိပန္ဓေ = နိသိန္ဓေ (က)	၁၇၈
နိပန္ဓောဝဿ = နိပန္ဓော စဿ (သီ) နိပန္ဓော ပနဿ (သျာ)	၂၅၅
နိဗဒ္ဓေါ = နိဗန္ဓော (သျာ)၊ နိဗ္ဗုဒ္ဓေါ (က)	၁၇၀
နိမိတ္တံ = နိမိတ္တသည် (သီ၊ သျာ) နိမိတ္တံ သည် (က)	၆၂
နိမီလိတမတ္တေသု = နိမ္မိလိတမတ္တေသု (သျာ)	၁၂၈
နိယတာ = နိယတ္တာ (သီ)	၁၄၆
နိယူဟာဒယော ပရိပူရေတ္ဆာ = နယျူဟာဒယောပိ ပူရေတ္ဆာ (သီ) နိယူဟာဒယော ပန ပူရေတ္ဆာ (သျာ)	၂၅၃

နာနာပါဌာ	ပိဋ္ဌက်ာ
[နဲ]	
နီဝါရော နာမ = နီဝါရာ နာမ (သျာ၊က)	၂၉၃
နေဝံရေ = နေဝရေ (သီ)	၂၃၇
နှာနကောဌက = နဟာနကောဌက (သီ)	၈
နှာပနံ = နဟာပနံ (သီ) နဟာပနံ ဝိယ (သျာ) နှာပနံ ဝိယ နှာပနံ (က)	၈၄
နှာပိကာ = နဟာပိတာ (သီ)	၁၄၃
နိစ္စာဒိတော = နိစ္စတော (သီ)	၂၀၈
နိဒ္ဒိသိတွာ = ဥဒ္ဒိသိတွာ (က)	၃၂၀
နိဒ္ဓမထ = နိဒ္ဓရထ (က)	၇၄
နိဗ္ဗတ္တိကံ = နိဗ္ဗတ္တနိကံ (က)	၂၀၁
နိမ္မဒ္ဒနဿ = နိမ္မထနဿ (သီ၊သျာ)	၆၁
နိယျာတုံ = နိယျာနိတုံ (က)	၃၁၆
[ပ]	
ပကတိနိဗ္ဗတ္တိဌာနေသုယေဝ = ပကတိနိဗ္ဗတ္တဌာနေယေဝ (သျာ)	၁၀၂
ပစ္စယောတိ ဟေတုဝေဝစနမေဝ = ပစ္စယော ဟေတုဝေဝစနမေဝ (သျာ) ပစ္စယော ဟေတူတိ ဝေဝစနမေဝ (က)	၁၄၆
ပဋ္ဌပဋ္ဌာယန္တာ = တဋ္ဌတဋ္ဌာယန္တာ (ဗဟူသု)	၁၇၃
ပရမဓိတိန္ဒြိယော = ပရိမာရိတိန္ဒြိယော (သီ)	၃၀၄
ပရသံဟရဏံ = ပရဿ ဟရဏံ (သီ၊သျာ၊က)	၇၀
ပဟတောကာသဥ္ဇ = ဂတောကာသံ (သီ) ဟတောကာသံ (သျာ)	၁၉၂
ပကာသာ = ပကာသိတာ (က)	၃၃
ပဝါသဂမနံ = သင်္ဂါမဂမနံ (က)	၈၉
ပဋိဇာနာတိ = ပဋိဝိဇာနာတိ (သီ) ပဇာနာတိ (သျာ)	၃၀
ပဋိပန္နာ စ မံ = ပဋိပတ္တိယာ မံ (သျာ၊က)	၂၉၇
ပဋိပန္နော = မဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော (သျာ၊က) အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော (က)	၃၆
ပဋိပရိဝတ္တိတွာ = ပဋိနိဝတ္တိတွာ (က)	၂၂
ပဋိဗာဟယမာနော = ပဋိဗာဟိယမာနော (သီ၊က)	၄၀
ပဋိဗာဟိယျတိ = ပဋိဗာဟီယတိ (သီ၊သျာ)	၄
ပဋိဗာဟိတုံ = ပဋိပ္ပရိတုံ (သီ၊သျာ)	၁၉၁

နာနာပါဌာ	ပိဋ္ဌက်ာ
[ပ]	
ပဋိမုခံ = ပရိမုခံ (က)	၂၂၃
ပဋိသံဝေဒယမာနာနံ = ပဋိသံဝေဒိယမာနာနံ (သီ၊ က)	၁၁၆
ပဋိသန္ထာရံ = ပဋိသဏ္ဌာရံ (သျာ) ပဋိသန္ဓာရံ (က)	၈၁
ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂ = ပဋိသမ္ဘိဒါ (သီ၊ သျာ)	၁၇
ပဏိပါတေနာတိ = ပါဏိပါတေနာတိ ((သျာ၊ က)	၂၀၆
ပတိကုဋ္ဌော စ = ပတိကိဋ္ဌော စ (သီ) ပဋိကိဋ္ဌော စ (သျာ၊ က)	၂၁၀
ပရိနိဗ္ဗာနဓမ္မော = နိဗ္ဗာနဓမ္မော (သျာ)	၂၇၉
ပရိမဒ္ဒိတုံ = မဒ္ဒိတုံ (သီ၊ သျာ)	၂၂၃
ပရိယိဋ္ဌာ = ပရိဋ္ဌာ (သီ)	၃၃၅
ပရိဝါရေယျာထာ''တိ = ပရိဝါရေဿထာတိ (သီ)	၁၃၄
ပရိယတ္တိဗ္ဘာဇနတ္ထတော = ပရိယတ္တိဘာဇနတ္ထတော (သီ၊ သျာ)	၁၉
ပရိတုဋ္ဌာ ဘတ္တပုဋ္ဌံ = ပရိဘုတ္တဘတ္တပုဋ္ဌံ (သျာ)	
တုဋ္ဌာယ ဘတ္တပုဋ္ဌံ (က)	၂၄၁
ပရိသာဝစရာ = ပရိသာ ဇနာ (က)	၂၃၇
ပရူဋ္ဌမဿုဒါဋ္ဌိကံ = ပရူဋ္ဌကေသမဿုဒါဋ္ဌိကံ (သျာ)	၂၃၄
ပဝေစေတုကာမော = သံဝေဇေတုကာမော (သီ)	၃၂၈
ပဟေဏကသက္ကာရော = ပဟေနကသက္ကာရော (သီ)	
ပါဟုနကသက္ကာရော (သျာ)	၁၄၉
ပသေနဒိနာ = ပဿေနဒိနာ (က)	၂၁၉
ပဝုဋ္ဌာတိ = သပုဋ္ဌာတိ (က)	၁၄၈
ပဝတ္တနံ = ပဝတ္တံ (သျာ၊ က)	၁၈၁
ပဝတ္တဖလဘောဇနာ = ပဝတ္တဖလဘောဇိနော (သီ)	၂၄၁
ပါကဋ္ဌဇနပဒံ = ဇနပဒံ (သျာ၊ က)	၂၃၇
ပါစီနအမ္ဗလဋ္ဌိကဋ္ဌာနံ = ပါစီနံ အမ္ဗလဋ္ဌိကဋ္ဌာနံ (သီ၊ က)	၁၂၀
ပါစီနာဘိမုခါ = ပါစီနမုခါ (သီ)	၂၃၁
ပါဋိယေက္ကာ = ပါဋိဧက္ကော (သီ) ပဋိဧကော (သျာ)	၁၃၅
ပါဋိယေက္ကော = ပါဋိယေကော (သျာ) ပါဋေက္ကော (က)	၃၂၃
ပါတရာသဘတ္တံ = ပါဒဝတ္တံ (သီ၊ သျာ)	၂၁၄
ပါတိမောက္ခသံဝရသီလာ = ပါတိမောက္ခသီလံ (သီ)	၂၉၅
ပါထိကဝဂ္ဂေါတိ = ပါဋိကဝဂ္ဂေါတိ (သီ) ပါတိယဝဂ္ဂေါတိ (သျာ)	၂

နာနာပါဌာ	ပိဋ္ဌက်ာ
[ပ]	
ပါနီယပါနကာဒီနိ = ပါနီယနဟာနောဒကာနိ (သီ)	၂၈၄
ပါသာဒိက'ထ္ထ = ပါသာဒိကာနိ ယတ္ထ (သျာ)	၂၂၆
ပိလက္ခောဝ = မိလက္ခူ (သျာ၊က)	၇၉
ပိဋ္ဌေန္တသ = ပိဋ္ဌေန္တသ တဇ္ဇေန္တသ ဝါ (သျာ၊က)	၁၄၄
ပုထု = ပုထူ (သျာ)	၅၉
ပုဗ္ဗုဋ္ဌကေဟိ = ပုပ္ပုဋ္ဌကေဟိ (က)	၁၉၅
ပုရက္ခတွာ = ပုရက္ခိတွာ (က)	၂၅၅
ပုရိမပဒေသံယေဝ = ပုရိမပါဒေယေဝ (က)	၁၆၉
ပုရိမဝစနံ = ပုရိမသဝနံ (သီ၊သျာ)	၃၂
ပူဇံ ကုရုမာနာ = ပူဇယမာနာ (က)	၃၂၈
ပူရေတုံ သက္ကောန္တိ = နဲ ပူရေတုံ နဲ သက္ကောန္တိ (သီ)	၂၉၇
ပူဝိကာ = ဘတ္တကာရကာ (သီ၊က)	၁၄၃
ပက္ကံ ပက္ကံ = ပက္ကပက္ကံ (သီ)	၁၇၉
ပက္ခန္ဒောဝ = ပက္ခန္တောဝ (သီ၊သျာ)	၃၉
ပစ္စယပရမ္ပရံ = ပစ္စယပရမ္ပရာယာ (က)	၁၁၅
ပစ္စာသီသတီတိ = ပစ္စာသိံသတီတိ (သီ၊သျာ)	၃၀၂
ပစ္ဆာ ဒုဂ္ဂတပုရိသေဟိပိ = ပစ္ဆာနုဂတပုရိသေဟိပိ (က)	၂၇၀
ပဉ္ဇပရိဝဋ္ဌေ = ပဉ္ဇပရိဝဋ္ဌောဝ (က)	၁၃၉
ပဉ္ဇမတ္တာ ပဉ္ဇပမာဏ"န္တိ = ပဉ္ဇမတ္တာ ပမာဏာတိ (ဋီကာ)	၃၆
ပဉ္ဇသတဘိက္ခုပရိဝုတောဝ = ပဉ္ဇသတဘိက္ခုပရိဝါရောဝ (က)	၃၃၄
ပညာသက်လနနိစ္ဆယောဝ = ပညာသခ်လနနိစ္ဆယောဝ (သီ)	
ပညာသကလဝိနိစ္ဆယောဝ (သျာ) ပညာသင်ဟဝိနိစ္ဆယောဝ (က)	၂
ပညာဂတေန = ပညာဗလေန (သျာ)	၁၀၈
ပဥ္ဥပုစ္ဆနံ = ပဥ္ဥာပုစ္ဆနံ (သျာ၊က)	၉၁
ပတ္တပရိဝါရိတံ ဝိယ ကေသရံ = မိဂပရိဝါရိတောဝ ဝိယ ကေသရောဝ (သျာ)	၄၁
ပတ္တိယာယိတဗ္ဗကောဝ = ပတိအယိတဗ္ဗကောဝ (သီ)	
ပဋိယာယိတဗ္ဗကောဝ (သျာ)	၇၂
ပန္ဒကောဝ = ပဏ္ဏကောဝ (သီ)	၁၄၈
ပိဋ္ဌိကဏ္ဍကဋ္ဌိကေ = ပိဋ္ဌိကဏ္ဍကေ (သီ)	၁၈၈
ပုစ္ဆိတာ = ပုစ္ဆိတ္ထ (သီ)	၁၄၄

နာနာပါဌာ	ပိဋ္ဌက်ာ
[ပ]	
ပုစ္ဆတိ = ပုစ္ဆာ (သီ)	၃၂၅
ပုဗ္ဗဏ္ဏာဒီနိ ဝါ = ပုဗ္ဗဏ္ဏာပရဏ္ဏာဒီနိ ဝါ (သီ၊ သျာ)	၂၄၁
ပုဗ္ဗန္တာပရန္တကပ္ပိကေ = အပရန္တကပ္ပိကေ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တ-ကပ္ပိကေ စ (သျာ၊ က)	၁၁၂
ပုဋ္ဌေန = ပုဋ္ဌေန အာဟ စ (က)	၂၄၆
ပုဗ္ဗေပါဟံ = ပုဗ္ဗေပဟံ (သီ) ပုဗ္ဗေဝါဟံ (သျာ)	၂၈၈-၂၈၉
ပေါက္ခရသာတီတိ = ပေါက္ခရသာဒီတိ (သီ၊ ဣ)	၂၁၇
ပေါခ်ါနုပေါခ်ံ = ပေါခါနုပေါခံ (သျာ)	၁၆၈
ပေါတ္ထနိယံ = ပေါတ္ထနီယံ (သျာ) ပေါတ္ထနိကံ (က)	၁၂၄
ပေါသီနိ၊ ဝမ္ဖိနီတိ အတ္ထော = ပုဿန္တိ ဝမ္ဖန္တီတိ အတ္ထော (သီ) ပေါသိန္တိ ဝမ္ဖန္တီတိ အတ္ထော (သျာ)	၁၉၆
[ဖ]	
ဖရုသဝစနသမုဒါစာရေ = ဖရုသဝစနသမုဒါစာရေန (သျာ၊ က)	၂၂၈
ဖုသတိ = ဖရတိ (သျာ)	၁၉၄
[ဗ]	
ဗလာကာ = ဗကာ (က)	၈၆
ဗဟုကာရတ္တာ = ဗဟူပကာရတ္တာ (သျာ၊ က)	၂၈၁
ဗဟုဝစနနိဒ္ဒေသော = ပုထုဝစနနိဒ္ဒေသော (သီ၊ သျာ)	၉၃
ဗဟုံ ဓနံ = ဗဟုဓနံ (သျာ) ပဟူတံ ဓနံ (က)	၂၆၉
ဗာလာတပသမ္ဖဿေန = ဗာလာတပဒဿနေန (သီ)	၂၅၆
ဗာလေ စ ပဏ္ဍိတေ စ = ဗာလော စ ပဏ္ဍိတော စ (သျာ၊ က)	၁၄၈
ဗာဝရိဿ = ဗာဝရိယဿ (သီ၊ က)	၁၄၁
ဗီဇနိံ = ဝီဇနိံ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)	၁၂
ဗဒ္ဓံ ပုဋ္ဌကံ = ဗန္ဓပူဋ္ဌကံ (သျာ)	၂၃၅
ဗျဋ္ဌပထန္တိ = ဗျဋ္ဌပဇ္ဇန္တိ (သီ)	၂၃၄
ဗြဟ္မလောကော = ဗြဟ္မာ (သီ၊ သျာ)	၃၃၃
ဗြဟ္မဝစ္ဆသီတိ = ဗြဟ္မဝမ္ဖိတိ (သီ)	၂၅၁
ဗြာဟ္မဏောဝ = ဗြာဟ္မဏာဝ (သျာ)	၃၈
ဗန္ဓကရဏံ = ထဒ္ဓကရဏံ (သီ)	၉၁

နာနာပါဌာ	ပိဋ္ဌက်ာ
[ဗ]	
ဗိန္ဒု ဗိန္ဒု = ဗိန္ဒုဗိန္ဒုန္တိ (သီ၊ သျာ)	၁၉၅
ဗိမ္ဗောဟနံ = ဗိဗ္ဗောဟနံ (သျာ)	၁၀
ဗုဒ္ဓံ သရဏဂမနံ = ဗုဒ္ဓသရဏဂမနံ (သျာ)	၂၀၈
ဗုဒ္ဓပ္ပမုခံ ဘိက္ခုသံဃံ = ဗုဒ္ဓပမုခဿ ဘိက္ခုသံဃဿ (က)	၁၂၃
[ဘ]	
ဘဂဝတော = ဘဂဝတာ (သီ၊ သျာ)	၂၅၈
ဘာဝါနုက္ကမော = ဝိဘာဝနာနုက္ကမော (သျာ) ဘဝါနုက္ကမော (က)	၁၅၈
ဘောဂနာသနဘယာ = ဘောဂနာသနဘယေန (သျာ၊ က)	၂၆၁
ဘောတော စ ဂေါတမဿ = ဘော ဂေါတမ (က)	၂၂၅
ဘတ္တကာရကာ = သူပိကာ (သီ)	၁၄၃
ဘတ္တကိစ္စပရိယောသာနေ = ဘတ္တကိစ္စကာလေ (သီ၊ သျာ)	၂၈၃
ဘဒ္ဒမုတ္တကန္တိ = ဘဒ္ဒမုဒ္ဓကန္တိ (သျာ)	၇၉
ဘဒ္ဒြိ = ဘဒ္ဒံ (သီ)	၂၃၇
ဘဋ္ဌိတ္ဝာ = ဘဇိတ္ဝာ (သျာ)	၆၂
ဘဿာတိ = ရဘသာတိ (သီ၊ သျာ)	၂၂၈
ဘုက္ကာရံ = ဘုံကာရံ (သီ)	၃၁၇
ဘုတ္တော = ဘုဥ္ဇန္တော (က)	၂၈၃
ဘုမ္မဇာလံ = ဘူမိစာလံ (သီ) ဘုမ္မပါသံ (သျာ)	၂၃၁
ဘိက္ခာပဋိဂ္ဂဟဏာဒိဝသေန = ဘိက္ခာဂဟဏာဒိဝသေန (က)	၁၇၇
ဘိန္ဒိတ္ဝာ = ဆိန္ဒိတ္ဝာ = (သျာ) ဆိန္ဒိတ္ဝာဝ (က)	၃၃၀
[မ]	
မတဿ ဂဗ္ဘဿ = ဝိနဿမာနဿ ဂဗ္ဘဿ (သီ)	၉၁
မဒဟတ္ထီ = မတ္တဟတ္ထီ (သီ၊ သျာ)	၁၈၆
မဟတာ = မဟတိယာ (က)	၂၁၆
မဟာဘာရာတိ = ဒုဗ္ဘရာတိ (သျာ) မဟာဂဇာ (ဋီကာ)	၁၈၅
မဟာသီဟနာဒံ = ဗုဒ္ဓသီဟနာဒံ (သီ)	၂၉၅
မဟန္တဘာဝဒီပနတ္ထံ = ဂုဏမဟန္တဘာဝဒီပနတ္ထံ (သျာ)	၂၅၃
မဟိ ံသီ = မဟိသီ (သီ၊ သျာ)	၇၃
မာဏဝါပိ = မာဏဝကာတိ (သျာ၊ က)	၂၂၄

[မ]

မာတုဋ္ဌာနေ = မာတိဋ္ဌာနေ (သီ) မာတိကဋ္ဌာနေ (သျာ) ၂၃၂
မာနုသကာ = မာနုသိကာ (က) ၁၁၁
မာနုသကေသု = မာနုသဿကေသု (က) ၁၇၅
မာလာဂန္ဓမူမဝတ္ထာဒီဟိ = မာလာဂန္ဓမူပဝတ္ထာဒီဟိ (သီ၊ သျာ) ၁၇၀
မိယမာနော = မိယျမာနော (သီ) နိယျမာနော (သျာ) ၂၅၀
....မုဏ္ဍကရဏံ = ...မုဏ္ဍကကရဏံ (သျာ)....မုဏ္ဍိကကရဏံ (က) ၂၆၅
မူလဃစ္စံ = မူလစ္ဆံ (သျာ) မူလစ္ဆေဒံ (က) ၁၂၅
မောစေဿာမာတိ = မောစေမာတိ (သီ) မုဉ္စိဿာမာတိ (က) ၃၂၄
မောဒါ မောဒမာနာ = မုဒမောဒမာနာ (သီ) ၂၆၅
မဋ္ဌိဋ္ဌိကာယ = မေဋ္ဌိဋ္ဌိကာယ (သီ) ၈၂
မဏ္ဍနိကေ = မဏ္ဍန်ိကေ (သီ၊ သျာ) ၂၀၄
မန္တာဏိပုတ္တော = မန္တာနီပုတ္တော (သီ) မန္တာနီပုတ္တော (သျာ၊ က) ၁၇၂
မိတ္တာနမဒ္ဒါဇ္ဇော = မိတ္တာနမဒ္ဒြါဇ္ဇော (သျာ၊ က) ၁၅၄
မုစ္ဆန်ိ = မုဉ္ဆန်ိ (သျာ) ၁၆၈
မုဉ္ဆာပေတွာ = ပမုဉ္ဆာပေတွာ (သျာ၊ က) ၁၃၈
မုစ္ဆိတုကာမာ = မုဉ္ဆိတုကာမာ (သျာ) ၁၆၉
မုစ္ဆိ ံသု = မုဉ္ဆိ ံသု (သျာ၊ က) ၁၃၈
မုဉ္ဆေ = မုဉ္ဆတော (က) ၉၇
မုတ္တဟရိဋ္ဌကံ = ဂေါမုတ္တဟရိဋ္ဌကံ (သျာ၊ က) ၁၈၄
မုဏ္ဍိယောတိ = မဏ္ဍိယောတိ (သီ၊ သျာ) ၂၈၅
မောရသဒိသေ = မောရသမေ (သီ၊ သျာ) ၂၂၉

[ယ]

ယထာ ကထဉ္ဆ = ယဿာ ကဏ္ဍိ (သီ) ၂၅၄
ယထာနာမဝသေနေဝ = ယထာရုစိဝသေနေဝ (သျာ) ၂၆၉
ယမကယမကာ ဝိယ = ပုရိမယမကာ ဝိယ (က) ၅၇
ယာဝဒေ = ယာဝဒေဝ (သီ၊ သျာ) ၃
ယေ တေ = ယေ ဂေါ (သီ၊ သျာ) ၁၀၁
ယေနိစ္ဆကံ = ယထိစ္ဆကံ (သျာ) ယဒိစ္ဆကံ (က) ၁၈၅
ယေန ကေနစိ = ယေန တေန (သီ) ၂၆၆

[ယ]

ယညဝါဠံ = ယညာဝါဠံ (သမ္မတ္ထ) ၂၇၅
ယုတ္တံ နု ခေါ တေံ ဝတ္တုန္တိ အတ္ထော = တေံ ဝစနာယ တေံ ဝတ္ထုံ ယုတ္တန္တိ
အတ္ထော (သီ) တေံ ဝစနာယ ဝတ္တုံ ယုတ္တန္တိ အတ္ထော (သျာ)
ယုတ္တံ နု ခေါ ဝစနာယ၊ တေံ ဝတ္တုံ ယုတ္တန္တိ အတ္ထော (?) ၂၀၅

[ရ]

ရဇော = ဓူမရဇော (သျာ) ၁၂၉
ရဇောပထော = ရဇာပထော (သီ၊ သျာ) ၁၆၂
ရထာ ပတ္တိတိ = ရထော ရဋ္ဌန္တိ (သီ) ၂၆၄
ရာဇလိလာယ = ရာဇလိဋ္ဌာယ (သီ) ၂၁၉
ရာဇဂ္ဂမဟေသိယာ = ရာဇမဟေသိယာ (သီ၊ သျာ) ၂၄၉
ရာသိကတံ = ရာသိရာသိကတံ (သီ) ၂၄၄
ရုစိ = ရုစိယော (ဗဟူသု) ၃၁၀
ရူပါစ = ရူပဋ္ဌ (သီ) ၁၇၅
ရဋ္ဌအနုသာသနသာလာ = ရဋ္ဌံ အနုသာသနသာလာ (သီ၊ သျာ) ၂၂၀
ရတ္တာ = ရတာ (သျာ) ၁၀၀

[လ]

လဘတိ"တိ = လဘိသတိတိ (သျာ) ၂၆၀
လဘိ = ဥပေတိ (သျာ) လဘတိ (က) ၂၁၂
လိင်္ဂပရိယာယော = လိင်္ဂပရိယာသော (သီ) ၁၃၅
လိစ္ဆဝိရာဇာ = လိစ္ဆဝိ (သီ) ၂၇၉
လိစ္ဆဝိပရိသာယာတိ = လိစ္ဆဝိပရိသာယာတိ (သီ၊ သျာ) ၂၇၆
လေယျမိ = လေဟမိ (သျာ) ၈၂
လောဘသဟဂတာ = ရာဂသဟဂတာ (သီ၊ က) ၅၄
လောမသာယ = လောမသာယ ဗာဟာယ (သီ) ၂၀၈
လဂ္ဂါမ = အလဂ္ဂါ (သီ၊ သျာ) ၂၃၉

[ဝ]

ဝစနမ္ပတ္တိယော = ဝစနမ္ပတ္တိယောဂေါ (သျာ၊ က) ၁၂၉
ဝစနသမ္ပဋိဂ္ဂဟော = ဝစနပဋိဂ္ဂဟော (သျာ) ၂၇
ဝဿာယတ္ထေ = ဝဝဿဂ္ဂတ္ထေ (သီ) ၂၁၁

နာနာပါဌာ ဗိဇ္ဇက်ာ

[ဝ]

ဝစတ္တံ = ဝစတ္ထံ (သီ) ဝပတ္ထံ (သျာ) ၇၉
ဝဏ်မတ္တစောဋ္ဌကာနိ = ဝဏ်ပဋ္ဌစောဋ္ဌကာနိ (သီ)
ဝဏ်ပဋ္ဌစောဋ္ဌကာနိ (သျာ) ၁၇၀
ဝတစရိယာဒိ = ဝတ္တစရိယာဒိ (သျာ) ၂၅၂
ဝတသ'သန္တိပိ = ဝတသာယန္တိပိ (ဗဟူသု) ၁၅၂
ဝနပဇ္ဇာရံ = နဝံ နဝံ (သီ) ၁၈၆
ဝသနဝနံ = ဝသန္တဝနံ (သီ) ဝသနဋ္ဌာနံ ဝနံ (က) ၁၂၂
ဝသလိ = ဝသလီ (သီ) ၂၃၁
ဝသိသတေဟိ = ဝသီသတေဟိ (သီ၊သျာ) ၁
ဝသိ''တိ = ဝသသီတိ (သျာ) ၂၁၄
ဝသန္တာနိ = ဝသန္တာ (သီ) ၆
ဝါဒသံဃဋ္ဌေ = ဝါဒသံဃာဋ္ဌေ (သီ၊သျာ) ၂၃၆
ဝါဒါနုဝါဒံ = ဝါဒါနံ ဝါဒံ (သီ) ဝါဒီနံ ဝါဒံ (က) ၂၉၇
ဝါလုကပုဋ္ဌံ = ဝါလိကပုဋ္ဌံ (သီ) ၄၉
ဝါသေဋ္ဌ = ဝါသေဋ္ဌာ (သီ၊သျာ) ၂၂၀
ဝိစ္ဆုတေဟိ = ဝိစ္ဆရိတေဟိ (သျာ၊က) ၁၂၀
ဝိဓုနန္တာ = ဝိတုဒန္တာ (သျာ) ၁၀၆
ဝိဇဟတိတိ = ဇဟတိတိ (သီ) ပဇဟတိတိ (သျာ) ၁၀၉
ဝိဇ္ဇိတ = ပဝိဇ္ဇိတ (သီ၊သျာ) ၅၀
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒံ = ဝိဇ္ဇာစရဏံ (သီ၊သျာ) ၂၃၉
ဝိဇိတာဝိ နာမ = ဝိဒိတဝိသေသော နာမ (သီ)
ဇိဝိတဝိသေသော နာမ (သျာ) ၂၁၂
ဝိနိစ္ဆိနိတုံ = ဝိနိဆ္ဆေတုံ (သီ) ဝိနိစ္ဆိတုံ (သျာ) ၂၄၅
ဝိပရိဝတ္တမာနာ = ပရိဝတ္တမာနာ (သီ၊သျာ) ၂၃၆
ဝိပ္ပလမ္ဘယသိ = ဝိပ္ပလမ္ဘေယျာသိ (သျာ၊က) ၁၃၇
ဝိပဿနာပညာယ = ဝိပဿနာဒိပညာယ (သီ၊သျာ) ၂၆၃
ဝိမောစေတု = မောစေတု (က) ၃၂၇
ဝိယာကရိဿံ = ဗျာကရိဿံ (သီ၊သျာ) ၁၄၁
ဝိရာဇေတွာ = ဝိရဇ္ဇေတွာ (သျာ) ၆၂
ဝိရဇ္ဇေတွာ = နိဝတ္တေတွာ (က) ၃၁၂

[ဝ]

ဝိလာသ = ဝိလသိတ (သီ) ဝိလာသိတ (သျာ) ၅၀
ဝိလောကေန္တော = ဩလောကေန္တော (သီ၊က) ၂၂၄-၃၀၂
ဝိလုတ္တောကာသံ = ဝိလုမ္ပမာနောကာသံ (သျာ)
ဝိလုပ္ပနောကာသံ (က) ၁၉၂
ဝိဝရဏံ = ဝိဝဒနံ (သီ၊ သျာ) ၉၀
ဝိသဝန္တမေဝ = ဝိသတန္တမေဝ (သီ) ဝိသမန္တရမေဝ (သျာ) ၈၈
ဝိသာခ = ဂဟပတိ (ဗဟူသု) ၂၈၁
ဝိသာခပုဏ္ဏမဒိဝသေ = ဝိသာခပုဏ္ဏမီဒိဝသေ (သျာ) ၃
ဝိသာရံ = ဝိသာဒံ (သီ) ဝိသတ္တိံ (သျာ) ၃၃၆
ဝိသဋ္ဌာ = ဝိဿတ္ထာ (သီ) ဝိဿဋ္ဌာ (သျာ) ၉
ဝိသုကံ = ဝိသုကံ (က) ၇၅
ဝိဟေဌနဘာဝတော = ဝိဟိံသနဘာဝတော (သီ) ၆၉
ဝိသမိံ = ဝိသတိမိံ (သီ) ၁၆၉
ဝေဒသမ်ဂါတံ = ဗေဒတ္ထယသမ်ဂါတံ (က) ၂၄၄
ဝင်္ကစ္ဆိဒ္ဒေ = ဝင်္ကစ္ဆိဒ္ဒေန (သျာ၊က) ၁၀၃
ဝဋ္ဋခါဏု = ဝဋ္ဋခါဏုကော (သျာ၊က) ၁၅၀
ဝမိုတကသိဏော = ဝမိုတကသိဏေ (သျာ၊က) ၁၀၆
ဝဏ္ဏဿေဒါ = ဝဏ္ဏေ ဆိန္နေ (က) ၁၁၈
ဝန္ဒနံ နာမ = ဝန္ဒိတံ နာမ (သီ) ၂၅၇
ဝိကွီတ္တစိတ္တော = ဝိကွီတ္တော (သီ၊ သျာ) ၃၀
ဝိဂ္ဂဟကထာ = ဝိဂ္ဂါဟကထာ (သျာ) ၈၆
ဝိတ္ထာရတ္ထော = ဝိတ္ထာရတော အတ္ထော (သီ၊သျာ) ၃၅
ဝိသကမ္မုနာ = ဝိသုကမ္မုနာ (သျာ) ဝိသုကမ္မုနာ (က) ၁၀
ဝိသင်္ခေမိတိ = ပဋိ ဝိသင်္ခေမိတိ (သျာ၊က) ၂၉၇
ဝိသင်္ခေတာရံ = ဝိသင်္ခောတာရံ (သျာ) ဝိသင်္ခောကာသံ (က) ၃၂၃
ဝိသင်္ခောပေထ = ဝိသင်္ခာပေသိ (သီ) ၁၂၆
ဝိသတ္ထော = ဝိသဋ္ဌံ (ဋီကာ) ၁၃၄
ဝသဝိဗန္ဓောတိ = ဝသမန္ဓောတိ (သျာ) ၉၀
ဝေသဝဏာသ = ဝေသဝဏ္ဏာသ (သျာ) ၁၂၆
ဝေဒေဟမုနိ”တိ = ဝေဒေဟိမုနိတိ (သျာ) ၁၂၇

နာနာပါဌာ	ပိဋ္ဌက်ာ
[သ]	
သကာရဏေန = သဟကာရဏေန (က)	၂၅၉
သဇိတာ = သဇ္ဇိတာ (သျာ)	၁၀၃
သဇောတိဘူတန္တိ = သံဇောတိဘူတန္တိ (သျာ)	၂၃၆
သဏိကံ = ဤသကံ (သီ)	၂၂၅
သတသဟဿဿ ကခ်ါ = သတသဟဿသခ်ျာ (က)	၃၂၈
သတဂ္ဃနိကာနိ = သတသဟဿဂ္ဃနိကာနိ (သီ)	၁၃၆
သမဏမုဏ္ဍိကပုတ္တသုတ္တန္တဝသေန = မေဏ္ဍိယပုတ္တသုတ္တန္တဝသေန (သီ)	၁၆၃
သမဏမုဏ္ဍိကာပုတ္တော = သမဏမဏ္ဍိကာပုတ္တော (သီ)	၃၂
သမဏေဟိ ဗြာဟ္မဏေဟိ = သမဏေဟိ ဝါ ဗြာဟ္မဏေဟိ ဝါ (သျာ၊က)	၂၇၃
သမပဿဒ္ဓကာယစိတ္တော = သမဿတ္ထကာယစိတ္တော (သီ) ပဿဒ္ဓကာယစိတ္တော (သျာ)	၂၅၈
သမိဟိတန္တိ = သမီဟိတန္တိ (သီ၊သျာ)	၂၄၄
သမီပနိဝါသနဌာနပရိဒီပနံ = သမီပေ နိဝါသနဌာနပရိဒီပနံ (သီ၊က)	၁၂၂
သမုပဗျူဠ္ဠံ = သမုပဗ္ဗူဠ္ဠံ (သီ)	၂၄၄
သမဂ္ဃတရံ = မဟဂ္ဃတရံ (သီ)	၇၇
သမန္နာဂတော = သမ္ပန္နော (သီ၊သျာ)	၁၆၄
သမိဠိတေ = သမ္မိဠိတေ (သီ၊သျာ)	၁၇၆
သမိဥ္ဇေသိ = သမိဥ္ဇတိ (က)	၁၇၆
သမုစ္ဆေဒနလက္ခဏံ = သမုစ္ဆေဒလက္ခဏံ (က)	၆၄
သမုဌာနလက္ခဏံ = သမုဌာပနလက္ခဏံ (က)	၆၃
သရဏဂမနံ ဝိယ = သရဏဂမနေ ဝိယ (သီ၊က)	၂၀၇
သရဏတ္ထတော = ပဒတ္ထတော (သီ၊သျာ)	၂၀၅
သရီရသမ္ပတ္တိံ = သရီရနိပ္ပတ္တိံ (သီ၊သျာ)	၂၉၀
သလဋ္ဌဝတီ = သလလဝတီ (သီ) သလ္လဝတီ (သျာ)	၁၅၆
သသမ္ပယုတ္တေသု = သမ္ပယုတ္တေသု (သျာ၊က)	၁၇၅
သဟဇာတပစ္စယော = သဟဇာတာဒိပစ္စယာ (သျာ၊က)	၁၇၅
သဟဿသေဝ = သဟသေဝ (သျာ)	၄၅
သာကုဏိကာ = သာကုန္တိကာ (သီ)	၁၄၇
သ်ာတိရေကာနိ = အတိရေကာနိ (သီ၊သျာ၊ဗ္ဗ)	၂၁၃

နာနာပါဌ	ပိဋ္ဌက်ာ
[သ]	
သာတ္ထံ = သာတ္ထကံ (သျာ)	၁၆၆
သာဓိပ္ပါယယောဇနာ = အဓိပ္ပါယယောဇနာ (ဗဟူသု)	၂၀၄
သာဓုကာရဒါနံ = သာဓုကာရဿ ဒါနံ (သျာ)	၁၁
သာမိနော ပုတ္တာ = သာမိနော (သျာ)	၂၃၀
သာဝတ္ထိံ = သာဝတ္ထိယံ (သျာ)	၃၀၁
သိနိသူရောတိ = ကာသိနိပုရောတိ (သီ) သိနိပုရောတိ (သျာ)	၂၃၀
သိရေ = သရီရေ (သျာ၊ က)	၉၁
သီတလဘေသဇ္ဇဥ္ဇနံ = ဘာဝနီယသီတလဘေသဇ္ဇဥ္ဇနံ (သီ)	၉၂
သီလေဟိ'လက်တော = သီလေဟလက်တော (သီ)	၅၅
သီဟသေယျကပ္ပနကာလော = သီဟသေယျံ ကပ္ပနကာလော (သီ) သီဟသေယျာကပ္ပနကာလော (သျာ)	၈
သုကတဒုက္ကဋာနံ = သုကတဒုက္ကတာနံ (သီ)	၁၄၉
သုကတဒုက္ကဋာနန္တိ = သုကဋဒုက္ကဋာနန္တိ (သီ)	၁၄၉
သုခုမအတ္ထန္တရံ = သဏ္ဍသုခုမံ အတ္ထန္တရံ (သျာ)	၁၀၈
သုစိရတေန = သုစိကရေန (သျာ) သုစိရကေန (က)	၁၄၂
သုညတာပကာသနဝိဘာဝနတ္ထံ = သုညတာပကာသနတ္ထံ (သီ) သုညတာပကာသနဘာဝတ္ထံ (သျာ)	၉၅
သုဋ္ဌု ဒါသာဒိဘာဝံ = သုဒ္ဒဒါသာဒိဘာဝံ (သီ၊ သျာ)	၂၄၇
သုတ္တန္တိ = သုတ္တံ သုတ္တန္တိ (သီ၊ သျာ)	၁၈
သုလဘဘိက္ခံ = သုလဘပိဏ္ဍပါတံ (သီ)	၄၀
သုဝိဒိတာ = သုဝိဇ္ဇာနာ (သျာ) သုဝိဇာနနာ (က)	၁၀၅
သူဒတိ စေတံ = သူဒတိ စ (သီ) သူဒတိ အတ္ထေ (သျာ)	၁၈
သူပဋ္ဌပိတံ = သူပဋ္ဌိတံ (သီ) သုပဋ္ဌိတံ (သျာ)	၁၇၁
သူပဋ္ဌိတာ = သုပတိဋ္ဌိတာ (သျာ) သုပဋ္ဌိတာ (က)	၂၈၂
သေက္ခာ = သေခါ (သီ၊ သျာ)	၂၀၁
သေတတ္ထရဏော = သေတပစ္စတ္ထရဏော (သျာ)	၈၃
သေနိယော = သေဏိယော (သီ)	၁၃၆
သေယျထိဒံ = သေယျထီဒံ (သီ၊ သျာ၊ ဗ္ဗ)	၄၆
သောတုကာမတံ = သောတုကာမျတံ (သီ၊ သျာ)	၂၈
သောဘနကရံ = သောဘနဃရကံ (သီ) သောဘနဂရကံ (သျာ)	၈၂

[သ]

သောဘဏာ = သောဘနာ (သီ) ၄၂
သံဃရိတ”န္တိ = သခ်ရိတန္တိ (က) ၂၆၄
သံဃရိတ္ဝာ = သခ်ရိတ္ဝာ (က) ၂၆၄
သံဝရဏ္ဍန္တိ သံဝရဏံ နာမ = သံဝဒနန္တိ သံဝဒနံ နာမ (သီ၊သျာ) ၉၀
သံဝိသဇေတာ = သံဝိဘဇိတာ (သျာ) သံဝိဘဇေတာ (က) ၁၀၃
သံဝိဇ္ဇန္တိ = သန္တာသံ ဝိဇ္ဇန္တိ (သီ) ၃၂၀
သံသာရေဿန္တိ”တိ = သံသာဒေဿန္တိတိ (သီ)
သံသီဒေဿန္တိတိ (သျာ) ၄၉
သံသီဒေါ = သံသာဒေါ (သီ) သံသာရော (သျာ) ၁၁၃
သံသုမာရပတိတေန = သုံသုမာရပတိတေန (သီ) ၂၆၀
သံဟရိတ္ဝာ = သံဃရိတ္ဝာ (သီ) ၂၆၉
သကျာ = သက္ကာ (က) ၂၃၄
သက္ခိဿတိ = သက္ခိ (သီ) အသက္ခိ (သျာ) ၄၉
သက််လနသဒ္ဒပ္ပါဒနာဒိဝသေန = သက််လနသဒ္ဒပ္ပါဒနာဒိဝသေန (က) ၉၀
သခ်ဖလိတကုဋ္ဌံ = သခ်ပလိတကုဋ္ဌံ (သီ) ၂၄၃
သဒ္ဓျဿရိကံ = သံဘရိတံ (သီ) သဒ္ဓဿရိတံ (သျာ) ၃၁၁
သဇ္ဇနကာလေ = မဇ္ဇနကာလေ (က) ၁၈၅
သဗ္ဗာယပရိယောသာနေဝိ = သဗ္ဗာယနပရိယောသာနေဝိ (က) ၁၂၀
သတ္တာပတ္တိဂုဟာဒ္ဒါရေ = သတ္တာပတ္တိဂုဟဒ္ဒါရေ (သီ)
သတ္တာပတ္တာဂုဟာဒ္ဒါရေ (သျာ) ၉
သတ္တာမေ ဝါရေ ပဗ္ဗဇိတော = သတ္တာဝါရေ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ (က) ၃၁၂
သတ္တာရတနာနံ ပူရေတ္ဝာ = သတ္တာရတနပူရာ ကတ္ဝာ (သီ၊သျာ) ၂၅၃
သတ္တာဝိသာဓိကာနိ = ဝိသာဓိကာနိ (သီ၊က) ၁၃
သဒ္ဒဟိဿတိ = နု သဒ္ဒဟိဿတိ (သီ) ၃၂၄
သဒ္ဒသုဏာနံ = သဒ္ဒံ သုဏာတိ (သျာ၊က) ၂၅၈
သဒ္ဓါဃ = သဒ္ဓါ (သျာ) ၂၄၈
သဿရူပကာနိ = သဿဒူသိကာနိ (သီ) သဿဒူသကာနိ (သျာ) ၃၂၉
သန္တကာ ဟိ ကာကဏိကာဝိ = သန္တကကာကဏိကာဝိ (သီ) ၂၅၂
သန္တိကကီဋ္ဌံ = သန္တိကကီဋ္ဌာကီဋ္ဌံ (သီ) ၈၂
သန္နဆ္ဆာယံ = သန္တဆ္ဆာယံ (က) ၁၈၈

နာနာပါဌာ	ပိဋ္ဌက်ာ
[သ]	
သန္ဒိဋ္ဌဝိလမ္ဖိတာဒိ = သန္ဒိဒ္ဓဝိလမ္ဖိတာဒိ (သီ၊ သျာ)	၂၅၂
သန္ဓာဂါရသာလာယံ = သန္ထာဂါရသာလာယံ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)	၇
သန္ဓာနံ = သန္ဓာနဿ (သျာ)	၇၃
သန္ဒဟိတံ = သန္ဒိဟိတံ (သီ) သန္ဒယှတိ တံ (သျာ)	၂၃၇
သန္ဒိမိ = ဂန္ဓသန္ဒိမိ (ဗဟူသု)	၈၀
သန္ဒေန္တဿ = သန္ဒေန္တဿ (က)	၁၉၅
သန္ဒေတုဥ္ဇ = သန္ဒေတုဥ္ဇ (က)	၁၉၅
သမ္ပဇညမေဝ = သမ္ပဇညဿေဝ (သီ၊ သျာ)	၁၆၅
သမ္ပတ္တိ = ခဏသမ္ပတ္တိ (သီ၊ သျာ) ဋီကာ ဩလောကေတဗ္ဗာ။	၄၇
သမ္ပတ္တိမဟန္တတာယ = သမ္ပတ္တိယာ မဟန္တတာယ (က)	၁၀၄
သဗ္ဗဝါရိဖုဋ္ဌောတိ = သဗ္ဗဝါရိဖုဋ္ဌောတိ (သီ၊ သျာ)	၁၅၁
သဗ္ဗသတ္တသတိကယာဂံ = သတ္တသတ္တသတိကံ ယာဂံ (က)	၂၆၃
သမ္ဖုကာ စ = ကသမ္ဖုကာ စ (သျာ)	၂၀၂
သဗ္ဘာဝေါ = သဘာဝေါ (သီ၊ သျာ)	၂၂၃
သမ္ဖုတိ = သမ္ဖတိ (သျာ)	၆
သမ္ဖုဋ္ဌံ = ပမ္ဖုဋ္ဌံ (သီ၊ သျာ)	၃၀
သိတ္တသမ္ဖဋ္ဌံ = သုသိဋ္ဌသမ္ဖဋ္ဌံ (သျာ) သုသမ္ဖဋ္ဌံ (က)	၁၂၈
သိဂ်ါလရုတဝိဇ္ဇာတိပိ = သိဂါလရုတဝိဇ္ဇာတိပိ (သီ)	၈၈
သွာဂတဝါဒီတိ = သာဂတဝါဒီတိ (သီ)	၂၅၆
[ဟ]	
ဟဒယဂ်မာ = ဟဒယသုခါ (သျာ)	၇၂
ဟလိဒ္ဒိရာဂေါ ဝိယ = ဟလိဒ္ဒရာဂေါ ဝိယ (သျာ)	၇၂
ဟလိဒ္ဒိ သိဂ်ိဝေရံ = ဟလိဒ္ဒံ သဂ်ဝေရံ (သျာ)	၇၉
ဟသိတမတ္တ = သိတမတ္တ (သီ၊ သျာ)	၂၂၉
ဟာရီတော မဟာဗြဟ္မာ = မဟာဗြဟ္မာ (က)	၄၁
ဟတ္ထိနိကော = ဟတ္ထိနီ (သီ)	၂၃၀
ဟတ္ထိမေဏ္ဍာဒယော = ဟတ္ထိဗန္ဓာဒယော (သီ၊ သျာ)	၁၄၂

ကမ္ဘာဇုဒ္ဓတတ္ကသိုလ်
စာကြည့်တိုက်
ကမ္ဘာအေး

